

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνεκδότον ἀγιορειτικὴν κ.λ.π. ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας παρακλητικούς καὶ μὴ καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα ἁγίων ἀνδρῶν, παλαιότερων καὶ νεωτέρων, εὗρισκόμενα εἰς τοὺς κώδικας τῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΚΕ' 1960

1960
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ
ΕΝ ΒΟΛΩ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΙΚΗ

Ἡ βιβλιοθήκη ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν ἐκδόσιν καὶ τὴν
 διακρίσιν τῶν ἀποστολικῶν ἀποστόλων. Ἡ βιβλιοθήκη
 τὴν ἀποστολικὴν καὶ τὴν ἀποστολικὴν ἀποστολικὴν
 ἀποστολικὴν ἀποστολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἀποστολικὴν
 ἀποστολικὴν ἀποστολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἀποστολικὴν

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΙΚΗ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΙΚΗ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ με' δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Έν Βόλῳ
Ίανουάριος — Φεβρουάριος

Διευθυντής - Ίδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 28

Άπο τὰ φλέγοντα ζητήματα

ΠΕΡΙ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ύπο τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου
Γερσαίου Περτροκοπούλου, Ἐσφιγμένιτου

Παρακολουθῶν ὅλα σχεδὸν τὰ δημοσιευθέντα γύρω ἀπὸ τὸ σοβαρώτατον θέμα τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀνέγνωσα τὰς διαφόρους γνώμας καὶ ἰδέας ἀπὸ ὅλους τοὺς δημοσιεύσαντας αὐτὰς λαϊκοὺς, ἐπιστήμονας θεολόγους καὶ ἀνωτάτους Ταγοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν θέλω δὲ νὰ παραλείψω πῶς ὅλα αὐτὰ τὰ παρακολουθοῦν καὶ τὰ διαβάζουν ὄχι μόνον ἐπιστήμονες, ἀνώτατοι καὶ κατώτεροι κληρικοί, ἀλλὰ ἀκόμα καὶ ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι καὶ ὅλοι ἀνεξαιρέτως εὐχονται διὰ τὴν παμπόθητον ταύτην Ἑνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, καθ' ὅτι καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ αὕτη ἦτο, ὅπως βλέπωμεν τὴν ὥραν τῆς πρὸ

Ἀπαγορευομένης τῆς ἀποστολῆς Ἀγγελιῶν ἐν τῷ τεύχει, παρακαλοῦμεν ἀποστείλατε τὰ δνόματα ὑμῶν διὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸν «Βαρσανούφιον», βιβλίον τῆς σειρᾶς τοῦ ἁγίου Νικοδήμου, τὸ ἐκλεκτότερον καὶ ὠφελιμώτατον ἐξ ὅλων τῶν Πατερικῶν βιβλίων με' τὰς 837 ἐρωταποκρίσεις τοῦ ἐπὶ ὅλων τῶν ζητημάτων διὰ τὴν καταχώρησιν αὐτῶν ἐν τῷ τέλει τῆς βίβλου. Ἐπισπεύσατε τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν διότι ἡ ἐκδοσίς του ἐγγίζει τὸ τέλος.

Τιμὴ ὠρίσθη δραχ. 80. Διὰ τὴν Ἀμερικὴν δολ. 3 ἢ λίρην 1 διὰ τὰς ἄλλας χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.

τοῦ Πάθους του προσευχῆς «ἵνα πάντες ἐν ᾧσι καθὼς οὐ Πάτερ ἐν ἐμοὶ καὶ γὰρ ἐν σοὶ καὶ αὐτοὶ ἐν ὑμῖν ἐν ᾧσι» (Ἰωάν. ιζ' 21).

Καὶ ποῖος δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν παμπόθητον αὐτὴν στιγμήν τῆς ἐνώσεως, ἵνα δι' αὐτῆς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου μας;

Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι διατὶ νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐνώσεως; Ἐχομεν ἀνάγκην ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἔνωσην; μᾶς θιάζει κανένα δόγμα ἢ κανὼν ἢ ἄλλο τι διὰ νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐνώσεως; Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι δὲν ἀποτελοῦμεν τὴν χριστιανικὴν ἐκείνην Ἐκκλησίαν ποὺ συνεχίζει κανονικῶς καὶ ἀδιακόπως τὴν ἀρχαίαν καθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ κατέχει τὴν πραγματικὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν βασιζομένην εἰς τὴν ἀγίαν Γραφήν, τὴν ἱερὰν παράδοσιν καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας; Ἡμεῖς πρέπει νὰ ὁμιλῶμεν διὰ τὴν ἔνωσην; Διὰ ποῖον λόγον; Ποία ἀνάγκη μᾶς καλεῖ διὰ μίαν τοιαύτην ἔνωσην; Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἀπεμακρύνθη οὐδόλως ἀπὸ τὰς βάσεις τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τὰς παραδόσεις, ἀποτελεῖ δὲ τὸ κύριον καὶ ἀδιάσπαστον σῶμα τοῦ χριστιανισμοῦ, τὸ ὁποῖον κατέχει τὴν πραγματικὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ συγκροτεῖ τὴν Μίαν Ἀγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Διὰ ποῖον λόγον νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐνώσεως; Ἐχομεν ἀνάγκην ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι αὐτῆς τῆς ἐνώσεως; ἡμεῖς ἀνῆκομεν εἰς τὸν κεντρικὸν κορμὸν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ δὲν ἐχάσαμεν τὴν συνοχὴν μας, δὲν περιεπέσαμεν εἰς αἵρετικὰς πλάνας καὶ νεωτερισμούς, δὲν διεσπάσθημεν ἀπὸ τὸ κύριον σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων, δὲν ἐσταματήσαμεν οὐδ' ἐπὶ στιγμήν νὰ ἀντλῶμεν ἀπὸ τὰς πρώτας πηγὰς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἀποτελοῦμεν τὸν μοναδικὸν κορμὸν τοῦ χριστιανικοῦ δένδρου, ὁ ὁποῖος ἐξ ἀρχῆς ἐφυτεύθη διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἡμεῖς ἔχομεν ἀνάγκην τοιαύτης ἐνώσεως; Διατὶ νὰ κοπώμεθα διὰ τὴν ἔνωσην; Καὶ πῶς θεωροῦν καὶ βλέπουν ὅταν ὁμιλοῦν οἱ ὀρθόδοξοι διὰ τὴν ἔνωσην τῶν Ἐκκλησιῶν; Βεβαίως ὅλοι μας ἐπιθυμοῦμεν τὴν ἔνωσην, ἀλλὰ ὅταν ὁμιλῶμεν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι περὶ ἐνώσεως τί ἐννοοῦμεν; νὰ ἐνωθῶμεν μὲ τοὺς αἱρετικούς; Νὰ ὑποκύψῃ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὸν καθολικισμόν καὶ πρωτεσταντισμόν; Οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχει ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μιᾶς τοιαύτης ἐνώσεως, διότι δὲν ἔφυγεν οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ἀπὸ τὴν ὀρθὴν πίστιν τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ποῖος ἀπεσχίσθη ἀπὸ τὸν κορμὸν τῆς ἀληθοῦς πίστεως; ἡμεῖς ἢ αἱ ἄλλαι λεγόμεναι Ἐκκλησίαι; Βεβαίως ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἐπὶ δευτέρῳ αἰῶνι ἡ χριστιανικὴ Δύσις ἦτο ἡνωμένη μετὰ τῆς Ἀνατολῆς. Ὅλοι γνωρίζομεν πῶς ὁ Πάπας τῆς Ρώμης ἦτο ἓνας ἰσότημος μὲ τοὺς ἄλλους τέσσαρας Πατριάρχας (Κων)πόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, καὶ Ἱεροσολύμων καὶ ὅτι ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνας ἐξῆτει νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν ὁλὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἕκτη δὲ οἰκουμενικὴ Σύνοδος κατεδίκασε τὸν Πάπαν τῆς Ρώμης ὡς αἱρετικόν. Μέχρι λοιπὸν τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ὁ Πάπας δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς ὁλῆς Ἐκκλησίας κατὰ δὲ τὸν ἑβδόμον αἰῶνα εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Πενθέκτης κατεδικάσθη ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία διὰ πολλοὺς αὐτῆς νεωτερισμούς, καὶ κατὰ τὸν ἑνατον αἰῶνα ὁ Πάπας ἐξήτησε

νὰ γίνῃ κύριος τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ὡς ἀντιπρόσωπος δῆθεν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς! Ἦθελε προσέτι νὰ διοικῇ τοὺς ἄλλους Πατριάρχας, νὰ δικάζῃ αὐτοὺς καὶ ἐν γένει νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν τοὺς νεωτερισμοὺς, οἱ ὁποῖοι εἶχον καταδικασθῇ κατὰ τοὺς προηγουμένους αἰῶνας. Δὲν ἀρκεῖ μόνον αὐτό, ἀλλὰ ἔφθασε μέχρι καὶ διαστρεβλώσεως τοῦ ἱεροῦ συμβόλου τῆς πίστεως διὰ τῆς προσθήκης ποὺ ἔκαμε τοῦ περιβοήτου Filioque, λέξις ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν Πατέρα, ὅπως ἐδογματίσαν αἱ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ἀλλ' ὅτι ἐκπορεύεται καὶ ἀπὸ τὸν Υἱόν. Τὰς αὐθαιρέσις αὐτὰς ἤθελε νὰ τὰς ἐπιβάλλῃ καὶ εἰς τὴν ὑπόλοιπον Ἐκκλησίαν, ὅμως οἱ φρουροὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως δὲν ὑπέκυψαν ἀλλ' ἀντέστησαν σθεναρῶς, διότι τίποτε δὲν εἶναι πολυτιμότερον τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας. Καὶ ἔτσι περὶ τὰ μέσα τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος συνεπληρώθη τὸ Σχίσμα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τὸ ἀδιαίρετον σῶμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ τὴν ἐνότητά τῶν ἄλλων τεσσάρων ἀγίων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς «Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας». Ἀργότερον δὲ καὶ συγκεκριμένως κατὰ τὸν δέκατον ἔκτον αἰῶνα μὲ τὰς διαφόρους πλάνας τῆς διήρυσεν ἀκόμη περισσότερον τὸν Δυτικὸν χριστιανισμόν, ὃ ὁποῖος δὲν ἠνείχετο τὰς ἀξιώσεις καὶ ὠρισμένας ἀντιχριστιανικὰς πράξεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Πάπα, καὶ οὕτω ἀπεσχίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ ἀπετέλεσαν τοὺς ὀνομαζομένους μέχρι σήμερον, Διαμαρτυρομένους ἢ Προτεστάντας.

Πῶς λοιπὸν δυνάμεθα ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐνώσεως; Τί εἶδος ἐνώσιν θὰ κάμωμεν; Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν διηρέθη διὰ νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἐνώσεως, οὔτε διήρυσεν, οὔτε μετεκινήθη ἀπὸ τὸ θεμέλιον τοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων καὶ οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ εἶναι ἡ «Μία Ἀγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία» ἐνῶ ἡ Παπικὴ Ἐκκλησία διηρέθη καὶ ἀπεσχίσθη ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας, ἄρα λοιπὸν ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τοιαύτης ἐνώσεως. Εἶναι δὲ φανερόν πῶς δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ τῆς γῆς μεγαλυτέρα χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, ὅταν ἔλθῃ ἡ παμπόθητος ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν, χαρὰ ἡ ὁποία θὰ φθάσῃ μέχρι τὰ οὐράνια διότι, «χαρὰ γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι». Ὅπως, ὅμως, ὡς ἂν ἀναφέρω, τὸ ἀνακινήθῃ τοῦτο σοδρακτύειον ζήτημα τῆς ἐνώσεως παρακολουθεῖται ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν ἀνώτατον κόσμον τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπλοϊκὸν τοιοῦτον.

Πῶς ὅμως θεωρεῖ ὁ Ὁρθόδοξος κόσμος τὴν ἐνωσιν; Βεβαίως ὅπως τὰ πράγματα ἀποδεικνύουν πασιφανέστατα τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νὰ σκεφθῇ περὶ ἐνώσεως καὶ νὰ δεχθῇ οἰκονομίας διότι τοῦτο θὰ ἦτο πρὸς ψυχικὴν βλάβην τῶν τέκνων αὐτῆς, θὰ ἦτο λέγω ὀλέθριον καὶ θὰ εἶχαν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὰ ὀρθόδοξα πλήθη καὶ τὸν ὀρθόδοξον κόσμον, ὃ ὁποῖος ἀναμένει νὰ προσέλθουν ὅλαι αἱ ἄλλαι λεγόμεναι Ἐκκλησίαι ποὺ ἀπεσχίσθησαν ἀπὸ τὸν κορμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐ-

νωθοῦν μετ' αὐτῆς οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ μία ποίμνη καὶ εἰς ποιμὴν ὁ Χριστός. Διότι ἐὰν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία σκεφθῇ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ποὺ ἀπεσχίσθησαν ἀπὸ αὐτήν, θὰ εἴπωμεν τότε, πρὸς τί ἡ γενομένη θυσία τοῦ Χριστοῦ μας εἰς τὸ ὅρος τοῦ Γολγοθᾶ; Ἀσφαλῶς διὰ τὴν ἀλήθειαν ὅπως καὶ ὁ Ἰδιος τὸ εἶπεν. «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια». Πρὸς τί ἡ διδασκαλία καὶ τὸ κήρυγμα τῶν θειοτάτων Ἀποστόλων εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην καὶ τὰ φρικτὰ μαρτύρια αὐτῶν; Διὰ νὰ μεταλαμπαδεύσουν καὶ ἐδραιώσουν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ποὺ θεμέλιον καὶ ἀκρογωνιαίος λίθος καὶ ἀσάλευτος καὶ ἀρραγῆς πέτρα εἶναι αὐτοὺς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καθὼς καὶ ὁ Ἡσαΐας λέγει. «Ἴδου τίθῃμι ὑμῖν λίθον ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτόν, ἐντιμὸν καὶ ὁ πιστεῶν εἰς αὐτὸν οὐ μὴ καταισχυθῇ» καὶ ὅπως διδάσκη καὶ ὁ Παῦλος «θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός». Πρὸς τί ἡ θυσία τῶν ἐκατομμυρίων μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας μας; Πρὸς τί οἱ ἀγῶνες; αἱ Σύνοδοι τῶν ἀγίων Πατέρων; οἱ νόμοι, οἱ κανόνες, αἱ παραδόσεις; Πρὸς τί αἱ ἐξορίαι καὶ τιμωρίαι τῶν ἀγιωτάτων Ὁρθόδοξων Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ μοναχῶν; διὰ νὰ κρατήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὀρθὴν πίστιν καὶ τὰς σεπτὰς παραδόσεις. Γνωρίζομεν δὲ ἀπὸ τὰ γεγονότα πὼς ἀπὸ τρεῖς φοβεροὺς ἐχθροὺς ἐπολεμήθη ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, τοὺς τυράννους καὶ τοὺς αἱρετικούς. Διὰ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἐχθροὺς ἐπάλαισεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ Ἐκκλησία μας ἡ Ὁρθόδοξος καὶ δὲν ἔπαισεν, ἐστάθη στερεὰ καὶ ἀσάλευτος «τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν» τὴν πέτραν τὴν ἀκρογωνιαίαν τὸν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ «Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. Ὅλα αὐτὰ θὰ πᾶνε χαμένα; καὶ τώρα κοπτόμεθα διὰ τὴν ἐνωσιν; ἢ μήπως νομίζομεν ὅτι ὁ καθολικισμὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἐπιθυμεῖ ἔστω καὶ νὰ συναδελφωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας; Ἡ θὰ εἶναι ποτὲ δυνατόν ἔπειτα ἀπὸ τόσους αἰῶνας νὰ ἀποκηρύξῃ τοὺς νεωτερισμοὺς τῆς καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν, τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν; Πράγμα ἀδύνατον δι' ἐαυτήν. Τότε τίνι τρόπῳ σκεπτόμεθα ὁμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι διὰ τὴν ἐνωσιν; Μήπως πρόκειται νὰ κάμωμεν οἰκονομίας; δυστυχῶς οἰκονομαίει δὲν χωροῦν καὶ ἓνα εἶναι τὸ γεγονὸς καὶ ἡ σωστὴ ὁδὸς τῆς ἐνώσεως, νὰ ἀσπασθοῦν τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἢ ὁποία εἶναι κορωνὶς ὅλων τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καθ' ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθη νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰς Παραδόσεις τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων. Εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκείνη ποὺ συνεχίζει ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Χριστὸς ἐοῦστησεν αὐτὴν τὴν πραγματικὴν ἀλήθειαν καὶ δοξάζει ὁρθῶς αὐτὰ ποὺ ὁ Ἰδρυτής, οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πατέρες παρέδωσαν.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μόνον ἓνα δικαίωμα ἔχει νὰ εὐχεται καὶ νὰ παρακαλῇ περὶ ἐνώσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ὅπως καὶ εὐχεται. Νὰ εὐχεται καὶ νὰ παρακαλῇ διότι ἔχει τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν ἀστείρευτον πηγὴν τῆς χάριτος τοῦ παναγίου Πνεύματος, διότι φρονεῖ σωστὰ καὶ κατέχει τὴν ἀλήθειαν καὶ πιστεύει εἰς αὐτήν, διὰ τοῦτο καὶ ὀνομάζεται Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς καὶ γνη-

ΕΠΙΒΕΒΛΗΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Η ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένη «Φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας», ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 7ης Δεκεμβρίου π. ἡμ. π.ξ. καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡθοποιία μετὰ θεομπαξίας», σχολιάζουσα λίαν πικροχόλως τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις τέμενος τοῦ Ὁμάρ, καθάπτεται αὐτοῦ μετὰ βαρεῖς χαρακτηρισμούς, ἐν τέλει δὲ νομίζουσα ὅτι ἀπεκάλυψε σπουδαῖα θρησκευτικὰ δόγματα τῆς Α. Παναγιότητος προκαλεῖ ἡμᾶς τοὺς ἀγιορείτας νὰ διευκρινήσωμεν τὴν στάσιν μας ἔναντι τοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας, γράφουσα ἐπὶ λέξει· «Τί λέγουν περὶ αὐτῶν, οἱ κατὰ τὸν Ἀθῶνα ἄγιοι Ἡγούμενοι καὶ σεπτοὶ Πατέρες, οἵτινες ἐκδιδάσκονται εἰς διαλέξεις καὶ συγγραφὰς διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν; Πῶς δικαιολογοῦν τὴν στάσιν τοῦ Γέροντός των; Θὰ σιωπήσουν χάριν τῆς τοῦ Καίσαρος φιλίας; Τότε νὰ μὴ ξαναγράψουν, διότι καὶ αὐτοὶ ἀνέχονται τὰς κατ' αὐτῆς ἀσχημίας.

Ἐπειδὴ ἐρωτώμεθα, καὶ ἵνα μὴ σκανδαλίζηται ὁ ἀρθρογράφων συνάμα δὲ καὶ ἐκ πνευματικῆς ὑποχρεώσεως, «διδόναι λόγον παντὶ τῷ αἰτοῦντι περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος», τὸν πληροφοροῦμεν ὅτι εἰς ἀπλὴν ἐπίσκεψιν ἐνὸς ἱστορικοῦ μνημείου, ἔστω καὶ ἀλλοθρήσκου δὲν βλέπομεν τί τὸ

σοβαρὸν ἀπὸ τε θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀπόψεως. Ὡς πρὸς τὴν πληροφορίαν τοῦ δὲ ὅτι ὁ Πατριάρχης προσηυχῆθη ἐν αὐτῷ «μουσουλμανικῶς» οὐδαμοῦ εἰς τὰς Ἐφημερίδας ἀνεγράφη τοῦτο καὶ εἶναι προφανέστατα ἀβάσιμον καὶ ἀπίθανον. Δὲν εἶναι δυνατόν, καθ' ἡμᾶς, κληρικὸς Ὁρθόδοξος νὰ πέσῃ προηγῆς εἰς τὸ δάπεδον μετὰ τὸ μέτωπον ἐγγίξον αὐτὸ ἵνα προσευχηθῇ «μουσουλμανικῶς». Ἐγράφη ἐπίσης ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέμενος ἀνυπόδητος ὁ Πατριάρχης, οὔτε καὶ αὐτὸ εἶναι ἀληθές, εἰς ὅλα τὰ τεμένη ἔχουν ἐμβάδας (γαλότσες) καὶ δίδουν εἰς τοὺς ξένους καὶ τὰς φρουρὰς ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὑποδήματά τους. Αὐτὸ νομίζομεν ὅτι δὲν ἀπάδει· καὶ ἡμεῖς ἐπιβάλλομεν εἰς τοὺς ἀλλοδόξους καὶ ἀλλοπίστους ἐπισκέπτας μας νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἴστανται ἀσκεπεῖς εἰς τοὺς ναοὺς μας. Δὲν εἶναι δὲ πρωτόκουστον αὐτό. Οἱ πλείστοι, ἂν μὴ ὅλοι, οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ δὴ οἱ Ἕλληνες τοιοῦτοι, μεταβαίνοντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπεσκεπτόντο τὴν ἁγίαν Σοφίαν, οὕσαν τέμενος ἐν χρήσει. Ἀλλ' ἔστω ὅτι ὑπάρχει καὶ τις παρατυπία ἢ «ἀσχημία» ὥς τὴν χαρακτηρίζει ὁ ἀρθρογράφος, ἀρμολογεῖ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐλαχίστους νὰ κρίνωμεν τὴν κορυφὴν τῆς Ὁρθοδοξίας; Δὲν θὰ ἀγνοῇ δὲ οὗτος, ὁ γράφων, ὅτι ἡ ἁγία Γραφὴ ἐπαινεῖ ἐκεῖ-

σὶα Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία συνεχίζει καὶ θὰ συνεχίσῃ χωρὶς νὰ θίξῃ τίποτε ἀπὸ αὐτὰ πρὸς παρέλαβεν, ἀλλὰ θὰ κρατήσῃ αὐτὰ καὶ θὰ φρουρήσῃ μετὰ συντελείας τοῦ αἵωνος.

Ἀς προσέξουν οἱ Ταχοὶ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τὸ τόσον λεπτότατον σημεῖον τῆς ἐνώσεως μήπως ἀπαριθμήσωμεν εἰς τὸ Πάνθεον τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νέους τοιοῦτους.

Ἀρχιμ. Γεράσιμος Πετρακόπουλος
Ἐσφιγμενίτης

νους τῶν υἱῶν τοῦ Νῶε, οἱ ὅποιοι ἐκάλυψαν τὴν ἀσχημίαν τοῦ Πατρὸς των. Ὁ Μ. Βασίλειος εἰς τὴν ΜΗ' ἐρώτησιν ἐὰν πρέπει νὰ περιεργαζώμεθα τὸν τρόπον καθ' ὃν διευθύνει ὁ Προεστώς, ἀπήντησε. «Μετὰ βουλῆς ποιεῖ πάντα, εἰ γὰρ τῶν ψυχῶν ἐπετράπη αὐτῷ ἡ οἰκονομία, ὥς λόγον δώσουντι, ἀλόγιστον παντελῶς περὶ τῶν εὐτελεσιτάτων ἀπιστεῖν καὶ ὑποψιῶν ἀτόπων κατ' αὐτὸν τε πληροῦσθαι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀφορμὴν παρέχειν. Διόπερ ἵνα μὴ τοῦτο συμβαίνει, ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἐν τούτῳ μενέτω καὶ τῇ φρονίδι τῶν αὐτῶν ἐπιβαλλόντων ὅλον ἑαυτὸν ἀποδοῦς, μηδὲν τὰς ἄλλας οἰκονομίας περιεργαζέσθω, μιμούμενος τοὺς ἁγίους μαθητὰς τοῦ Κυρίου, ἐφ' ὧν, καίτοι τοῦ πράγματος τοῦ κατὰ τὴν Σαμαρείτιν εἰς ὑποψίαν ἀγαγεῖν δυναμένου, ὅμως οὐδεὶς, φησὶν, εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς.

Ἄλλ' ἴσως λεχθῇ, ὅτι εἰς τὴν ἀποστολήν τοῦ τύπου περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἔλεγχος, ἔστω, ἀλλ' ἔλεγχος ἐξ ἀγάπης ὁ μώμενος καὶ εὐσχημόνως γενόμενος. Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ἐπ' αὐτοῦ λέγει. «Διόρθωσον μέν, ἀλλὰ μὴ ὡς πολέμιος, μὴ ὡς ἐχθρὸς ἀπαιτῶν δίκην, ἀλλ' ὡς ἱατρὸς φάρμακα κατασκευάζων... ὁ γὰρ ἐν ταῖς ἐτέροις οὕτως ὢν πικρὸς ὥς καὶ τὰ μικρὰ ἰδεῖν, πῶς ἐν τοῖς σοῖς οὕτω γέγονας ράθυμος ὥς καὶ τὰ μεγάλα παραδραμεῖν... ὥστε εἰ κηδόμενος ποιεῖς, σεαυτοῦ κήδου πρότερον, εἰ δὲ σεαυτοῦ καταφρονεῖς, εὐδηλον ὅτι καὶ τὸν ἀδελφὸν οὐ κηδόμενος κρίνεις, ἀλλὰ μισῶν καὶ ἐκπομπεῦσαι βυβλόμενος». Σαφέστερον δὲ πάντων ὁ μακάριος Παῦλος μᾶς ἔδειξε τὸ μέτρον τῆς ἀρμοζούσης στάσεως πρὸς τοὺς Προεστῶτας, θρησκευτικοὺς καὶ Πολιτικούς. Ἀνακαλέσας ὅσα κατὰ τοῦ Ἀρχιερέως εἶλε, καίτοι τυπτόμενος κατὰ δια-

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΣΙΩΠΗΣ

Σιωπὴ — σιγή, τὸ νὰ μὴ ὁμιλῇ τις, ἤγουν ὁ σιῶπηλός, ὁ κρατῶν τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ φλυαρίας¹⁾. «Γλώσσης

1) Φλυαρία πολέμιος τῆς σιωπῆς, ἡ ὁποία ἔχει διὰ παντὸς κομμένας τὰς σχέσεις μετ' αὐτῆς, διότι τὸ σιωπᾶν εἶναι ἴδιον τοῦ σοφοῦ, ἡ δὲ φλυαρία ἐλάττωμα τοῦ ἀνοήτου καὶ μωροῦ. Ἐκ τῆς φλυαρίας γεννῶνται τὰ φοβερὰ ἁμαρτήματα τῆς γλώσσης· ἡ κατὰκρισις, ἡ καταλαλιά, ἡ συκοφαντία καὶ αἰσχρολογία. «Πονηρὰ ἡ καταλαλιά καὶ ἀκατάστατον δαιμόνιον ἐστὶ, μηδέποτε εἰρηνεῦον, ἀλλὰ πάντοτε ἐν διχοστασίαις κατοικοῦν» (Ἑβρ. ποιμ. ἐντ. β'). Διὰ τῶν αἰσχροῶν σκέ-

ταγὴν τοῦ καὶ μάλιστα εἰς τὸ στόμα καὶ ὅλως ἀναιτίως, συμφωνήσας μετὰ τῆς Γραφῆς ὅτι «Ἀρχοντα ἐκ τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς».

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ ἄρθρῳ γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς εὐθιξίας τῶν Πανελλήνων, φοβούμεθα ὅτι οὗτοι θίγονται μᾶλλον ἀπὸ τὰς ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, πρὸς τὸ ὁποῖον προβλέπουν μετ' ἀφοσιώσεως καὶ ἄκρου σεβασμοῦ καὶ γνωρίζουν ὁποῖον βαρύτατον σιαντὸν αἵρει, ἀνερχόμενος τὸν Ἐθνικοθρησκευτικὸν Γολγοθᾶ τοῦ Φαναρίου.

Θὰ ἦτο πρὸς ὄφελος τῆς «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας» καὶ τοῦ ἐπιδιωκόμενου ὑπ' αὐτῆς ἱεροῦ σκοποῦ, ἂν μετήρχετο ἄλλην τακτικὴν, ἂν μετεχειρίζετο ἄλλην γλῶσσαν. Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ δύο ἐπίθετα πρὸς τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ Πατριάρχου, οὔτε οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν τὰ μετεχειρίσθησαν.

Ἐν τῇ ἱ. Μ. τοῦ ἁγ. Λιουυσίου τῇ 20ῇ Δ)βρίου 1959.

Ἵ Καθηγούμενος
Ἀρχιμ. Γαβριήλ

Ἄρχιμ. Ἀγκθαγγέλου Κοτρώνη

Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Τί προσέφερεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Κοινωνίαν

(Μελέτη ἐπιστημονική, εἰδικῶς διὰ τὴν «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκην»)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 372 τοῦ κδ' ἔτους)

Δυστυχῶς δέ, σήμερον ἡ Ἐκκλησία, ὄχι μόνον δὲν υποβοηθεῖται ἔξωθεν εἰς τὸ ἔργον της, ἀλλὰ καὶ βάλλεται ἐκ διαφόρων πλευρῶν. Πλὴν τῶν, διὰ λόγους ἰδε-

ολογικοὺς ἢ πολιτικοὺς, πολεμούντων αὐτὴν, ὑπάρχουν καὶ οἱ αἰώνιοι ἐπικριταὶ πασῶν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς καὶ ὅλων τῶν ἀποφάσεών της. Νομίζει κανεὶς ὅτι ἡ κατὰ σύστημα ἐπίκρισις τῆς Ἐκκλησίας

μάλιστα πανταχοῦ περὶ ὧν κριτεῖν. — Γλώσση ματαία, ζημία αἰεὶ προσίγνεται. — Ἡ γλώσσα πολλοὺς εἰς ὀλεθρον ἤγαγεν». Ἡ σιωπὴ εἶναι ὑψίστη ἠθικὴ ἀρετὴ εἶναι μία εὐσχήμων συστολή τῶν λόγων. «Ἐνίοις τὸ σιγᾶν εὖ, κρεῖττον τοῦ λέγειν. — Ἡ λέγει τι σιγῆς κρεῖττον, ἢ σιγῆν ἔχει. — Ἡ δὲ σιωπᾶν ἢ λέγειν ἀμείνονα. — Κρεῖττον σιωπᾶν ἢ λαλεῖν ἂ μὴ πρόπει. — Σιγὴ ποτ' ἐστὶν αἰρετωτέρα λόγου». Ἡ σιγὴ εἶναι ἐνδειξις καλῆς ἀνατροφῆς, σώφρονος τρόπου καὶ εὐσταθοῦς χαρακτῆρος. Τὸ σιγᾶν λοιπὸν ἐστὶν ὄντως βασιλικῆς καὶ εὐγενοῦς ἀνατροφῆς καὶ παιδεύσεως ἀποτέλεσμα καὶ καρπός διότι ὁ μαθὼν σιγᾶν, οὗτος καὶ λαλεῖν ἔμαθε, καθότι ἡ σιγὴ εἶναι προῖον πολλῆς συνέσεως. «Οὐ δεῖ σιωπᾶν καὶ λαλεῖν, ὅπου χρεῶν». Ἄλλ' «αἰσχροὺς σιγᾶν, βαρβάροις δ' ἐὰν λέγειν» (Εὐριπί-

δου καὶ λόγων, μολύνεται ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά καὶ ὅλον τὸ σῶμα διὰ τῆς πράξεως τῆς ἀμαρτίας. «Ἄ ποιεῖν αἰσχρόν, ταῦτα νόμιζε, μηδὲ λέγειν εἶναι καλόν» (Ἰσοκράτης). Αἰσχύνου τὰ αἰσχρά, οὔτε νὰ τὰ λέγῃς οὔτε νὰ τὰ πράττῃς, οὔτε κἄν νὰ τὰ ἀκούῃς. Ὁ δὲ ἀνὴρ καὶ μωρός, φλυαρεῖ περὶ ματαίων καὶ συζητεῖ περὶ ἀνέμων, ὑδάτων καὶ οὐνοῦ σκιᾶς. «Ἄριστον ἢ σιωπῇ καὶ λόγου παντὸς κρεῖττον, οὐδεὶς σιωπήσας μετενόησεν» (Πλούταρχος).

δης). «Λαλεῖτω οὖν, ὅτε καὶ ὅπου καὶ ὅπως δεῖ καὶ σιγάτω ὅπου οὐ δεῖ λαλεῖν» (Θεοδώρητος). Καλὴ ἡ σιωπὴ ἢ εὐκαιρος, ἢ οὖσα μήτηρ σοφωτάτων σκέψεων καὶ ἐννοιῶν. «Ἀγαθὸν τὸ σιωπᾶν, ὑπὲρ τὸ λαλεῖν ἀνωφελῆ, καὶ μακάριος ὁ τὴν κλεῖδα τῆς σιωπῆς δεξάμενος». Διὰ τῆς σιωπῆς ἀποφεύγουμεν τὴν πολυλογίαν, κακολογίαν καὶ φλυαρίαν καὶ πάντα τὰ ἁμαρτήματα τῆς γλώσσης. «Τὰ μὴ σὺν λόγῳ πάντα αἰσχροῦ, ὥσπερ τὰ σὺν λόγῳ κόσμια» (Χρυσόστομος). Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε δύο ὦτα καὶ γλώσσαν μίαν διὰ νὰ ἀκούωμεν πολλά, ἀλλὰ νὰ ὁμιλῶμεν λίγα καὶ σπουδαῖα. «Ὁ φυλάσσων τὸ ἑαυτοῦ στόμα, διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν». Ὁ δὲ σιωπηλὸς εἶναι ἀνθρωπος ἐχέφρων καὶ λογικός, ὁμιλεῖ μόνον ὅταν τὸ καλεῖ ἡ χρεία, ὅταν εἶναι πρόπον καὶ ἐπάναγκες, ἀποφεύγων πάντοτε τὴν πολυλογίαν, τὰ λόγια του εἶναι σοφὰ καὶ μετρημένα, αἱ δὲ σκέψεις του καὶ γινώμει ἀλήθειαι, οὗτος χωρὶς σκέψιν δὲν ὁμιλεῖ, εἶναι λίαν προσεκτικός, σέβεται καὶ ἐκτιμᾷ τοὺς ἀνωτέρους του, γνωρίζει καλῶς διὰ τῆς πείρας, ὅτι πολλοὶ διὰ τῆς φλυαρίας των ἔχασαν εἰς τὴν κοινωνίαν τιμὴν καὶ ἀξίαν.

«Ὁμιλίας δὲ τὰς γεραιτέρας φίλει».

καὶ τῶν ἱερωμένων, ἀποτελεῖ ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ ἀρχήν. Ἀσφαλῶς δὲ οἱ ἱεροκατήγοροι θὰ φαντάζονται ὅτι ἐπιτελοῦν καλὸν καὶ θεάρεστον ἔργον. Ἐχει δὲ ἀναμφισβητήτως παρεξηγηθῇ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, τελείως ἡ ἔννοια καὶ ἡ σημασία τοῦ ἐλέγχου, ὅστις, ὅταν εἶναι καλὸπιστος καὶ προσήκων, δυνατόν νὰ εἶναι καὶ χρήσιμος, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνους ἐνεργείας. Διὸ θέσιν ἱεροκατηγόρων καὶ ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας ἐπικριτῶν δὲν λαμβάνουν μόνον οἱ κακόπιστοι πολέμιοι τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ζηλωταὶ καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη, οἱ ὁποῖοι, λόγῳ τῆς θέσεως αὐτῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ λογιζονται ὡς οἱ φυσικοὶ συμπαραστάται τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Εἶναι δὲ ὄντως ἀκατανόητον τὸ ἔργον τινῶν, οἱ ὁποῖοι διακηρύσσουν μὲν τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐν μέσῳ τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας, ζητοῦν ὅμως, δι' ὅλης τῆς πολιτείας, τῶν λόγων καὶ τῶν γραφομένων αὐτῶν, νὰ κλονίσουν τὴν πρὸς αὐτὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινοῦ, παρέχοντες οὕτω ἐπιχειρήματα καὶ ὅπλα κατ' αὐτῆς εἰς τοὺς κατὰ σύστημα πολεμίους τῆς.

Ἴσως ἡ τακτικὴ αὕτη νὰ ἐμφανίζῃ κατὰ τινα τρόπον, τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ διὰ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του. Ἴσως νὰ καταγγέλλῃ ἔστιν ὅτε καὶ ἔνθεον ζῆλον τῶν ἐπικριτῶν, ὅπως ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι κατὰ πάντα ἀδιάβλητος εἰς τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς ἐνεργείας τῆς. Ἴσως νὰ ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν ἐλάττωμα — διατὶ νὰ μὴ τὸ ὁμολογήσωμεν; — καθ' ὃ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἀρμόδιος ἢ ἀναρμόδιος, εἶναι πεπεισμένος ὅτι, εἰς κάθε τι ποὺ ἀφορᾷ τὰ κοινά, βλέπει αὐτὸς τὰ πράγματα καλλίτερον ὅλων τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι, ἂν ἀντίθετο εἰς

αὐτὸν ἡ διαρρῦθμιαίς των, τὰ πάντα θὰ ἐτακτοποιοῦντο κατ' εὐχὴν. Εἶναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅμως γεγονός, ὅτι ἡ τάσις τῆς κατὰ σύστημα ἐπικρίσεως ἀποτελεῖ, ἐν προκειμένῳ, τακτικὴν κατακριτέαν, ἄγονον καὶ τὰ μάλιστα ἐπιβλαβή.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ὅμως αὐτάς, εὐνόητον εἶναι ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην Ἐκκλησίας πανόπλου καὶ δυναμένης νὰ διεξάγῃ ἓνα πολυμέτωπον πόλεμον, ὅχι διὰ τὴν ἰδικὴν τῆς θεσίν βέβαια, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς δὲν κινδυνεύει, ἀλλὰ διὰ τὴν περιφρούρησιν τῶν λογικῶν προβάτων τῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ. Διότι αὐτά, πολλὰ ἐξ αὐτῶν, κινδυνεύουν ἀσφαλῶς νὰ παρασυρθοῦν εἰς τὴν ἀτὼλειαν ἀπὸ τὰ ρεύματα τῆς κακίας, τῆς ἀδιαφορίας, τῶν ἀντιθρονησκευτικῶν τάσεων καὶ τῶν κηρύκων τῆς διαφθορᾶς. Διότι ἂν ἀλήθεια εἶναι ὅτι «πύλαι Ἀδου οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας», εἶναι ἐξ ἴσου βέβαιον ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀρκετόν, διὰ νὰ μὴν εὐρίσκεται αὕτη ἐν διαρκεί καὶ ἀδιαλείπτῳ συναγεμῷ ἐναντίον τῶν παντοειδῶν ἐπιθέσεων κατ' αὐτῆς καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τόσα καὶ τόσα ἀπολωλότα πρόβατα ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας, κινδυνεύουν δὲ καὶ τόσαι ψυχαὶ διαρκῶς νὰ παρασυρθοῦν κατὰ κρημνῶν.

Εἶναι λοιπὸν ἐκτὸς συζητήσεως, ὅτι τὰ μοναστήρια καὶ οἱ μοναχοί, ἀπηλλαγμένοι πολλῶν διοικητικῶν περισπασμῶν καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὸ ἔργον τοῦ διαφωτισμοῦ καὶ τῆς, ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, ἡθικῆς εὐποιίας καὶ φιланθρωπικῆς ἐνισχύσεως, — ὅταν βεβαίως ὁργανωθοῦν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀνταποκρίνονται καὶ πάλιν εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτῶν — μεγάλως θὰ δυναθῶν νὰ ἐνισχύσουν τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ βαρὺ καὶ πολυσχιδὲς αὐτῆς ἔργον.

Βεβαίως καὶ σήμερον ἐκ τῶν μοναστηρίων προέρχονται ὅλοι οἱ ἄγαμοι κληρικοὶ οἱ ὅποιοι καταλαμβάνουν τὰς ἀνωτέρας θέσεις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πλεῖστοι δὲ ἐξ αὐτῶν διέπρεψαν καὶ διαπρέπουν πάντοτε. Τοῦτο, ἄλλως τε, συνέβαιεν ἀνέκαθεν. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦν καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ παράδοσις ἀλλὰ καὶ αἱ ἐνεστώσαι ἀνάγκαι εἶναι ἄλλο: Εἶναι ὅπως ἡ κάθε μονή, ἐν τῷ συνόλῳ της, καταστῇ τοιαύτη, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ὑψηλὸν προορισμόν, τὸν ὁποῖον ἐξεπλήρουν ἄλλοτε τὰ ἱδρύματα ταῦτα, νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ βαρὺ καὶ πολύμορφον ἔργον της καὶ νὰ προσφέρῃ πρὸς τὴν κοινωνίαν τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας κατ' ἐπανάληψιν ἀνεφέραμεν, προσέφερον δὲ αἱ μοναὶ κατὰ τὸ παρελθὸν δαφυλῶς καὶ λαμπρῶς.

Πῶς ὅμως θὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα ταῦτα καὶ ποῖα μέτρα δέον νὰ ληφθοῦν διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὅ,τι πᾶς τις εὐχεται ἀσφαλῶς; Νομίζομεν ὅτι τὸ πᾶν ἔγκειται εἰς τὸ νὰ καταστῇ συνείδησις παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι αἱ ἱεραὶ Μοναὶ δέον νὰ ἐπαναχθοῦν εἰς τὸ ἀρχαῖον κλῆος, πρὸς συνέχισιν τοῦ διακοπέντος ὑψηλοῦ ρόλου αὐτῶν καὶ νὰ ληφθῇ ἀμετάτρεπτος ἀπόφασις ὅπως πραγματοποιηθοῦν αἱ ἀγαθαὶ προθέσεις. Κατὰ καιροῦς, ἐξεπονήθησαν διάφορα σχέδια ὑπὸ ἀρμοδίων ἐπιτροπῶν διὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν πραγμάτων εἰς τὴν εὐκταίαν θέσιν. Ταῦτα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μελετηθοῦν ἐκ νέου καὶ νὰ συμπληρωθοῦν, ὥστε νὰ ἀποτελεσθῇ κατὰ τὸ ἄρτιον, βάσει τοῦ ὁποίου νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀναγκαίων μέτρων. Βεβαίως τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἔξω τῶν πλαισίων τῆς ἐργασίας ταύτης.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ οἰουδήποτε σχεδίου ἀνασκοποῦντες εἰς

τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν παρ' ἡμῶν μοναστηριακῶν πραγμάτων, θὰ ὑπάρξουν δυσχέρειαι καὶ θὰ σημειωθοῦν ἀντιδράσεις. Ἐνώπιον τοιούτων ἐμποδίων εὐρίσκεται, ἄλλωστε, πᾶσα ἀνορθωτικὴ προσπάθεια. Ἄλλ' ὅταν αἱ προσπάθειαι τείνουν εἰς σκοποὺς ἀγαθοῦς, αἱ ἀντιδράσεις εὐκόλως κατανικῶνται. Ἡ ὁμόφωνος, ἄλλωστε, γνώμη τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ κάθε ἀντίδρασιν. Ὅταν δὲ τὰ ἀνορθωτικὰ μέτρα ἀρχίσουν νὰ ἀποδίδουν, τότε καὶ ὁ λαὸς θὰ ἔχῃ κατανοήσῃ τὴν ἐκ τῶν ἐφαρμοσθέντων μέτρων ὠφέλειαν καὶ θὰ ἔχῃ συντελεσθῇ παρ' αὐτῷ αὐτόματος μεταβολὴ εἰς τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις του ὅσον ἀφορᾷ τὸν μοναχικὸν θεσμόν καὶ τὰ μοναστήρια.

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ἐπραγματεύθημεν εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας τῆς ἀνὰ χεῖρας διατριβῆς εἶναι ἐκτενέστατον. Συνδέεται ἀμεσώτατα πρὸς τὸν βίον δύο χιλιετηρίδων θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἀλλὰ καὶ κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου. Φανερόν εἶναι ὅθεν, ὅτι θελήσαντες νὰ τὸ ἀντιμετωπίσωμεν ἐξ ὅλων αὐτοῦ τῶν πλευρῶν, ἠναγκάσθημεν ὅπως μόνον ἀκροθιγῶς ἀσχοληθῶμεν μὲ τὰ διάφορα αὐτοῦ ἐκτενέστατα κεφάλαια.

Ἡ προσπάθειά μας ὅμως ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ἐμφανίσωμεν μίαν ἀδρομερῆ τοῦ θέματος εἰκόνα, διὰ νὰ θέσωμεν ὑπ' ὀψιν τοῦ ἀναγνώστου ὁλόκληρον τὴν σπουδαιότητα τοῦ θέματος, ἐν ὅψει τῶν κρατουσῶν σήμερον ἀντιλήψεων περὶ αὐτοῦ παρὰ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ, ὅχι μόνον ἐξ ἐπόψεως ἱστορικῆς καὶ ἐξ ἐπόψεως προσφιλῶν καὶ τιμίων θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀναμνήσεων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐπόψεως σπουδαιότητος αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὴν περαιτέρω δι' αὐ-

τοῦ ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

Τὸ κράτος καταβάλλει σήμερον μίαν προσπάθειαν ὅπως κατὰ πάντα τρόπον, ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του, ἡ ὁποία, εἴπερ ποτε καὶ ἄλλοτε, εἶναι νῦν εὐρύτερα, ὥς καὶ διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας εἶναι περισσότερον ἢ ἄλλοτε ἐπιτακτικαί. Ἐν τῇ προσπάθειά του ὁμοῦ ταύτη δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ παρασύρῃται εἰς ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι πιθανὸν μὲν νὰ ἐμφανίζωνται ὡς προσωρινῶς ἀνακουφιστικαὶ μερικῶν ὄντως ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν, ἀλλ' ἐν τῇ πραγματικότητι, μελλουσῶν νὰ προκαλέσουν γενικωτέραν καὶ μόνιμον ζημίαν.

Διὰ τῆς μέχρι σήμερον συντελεσθείσης ἀπαλλοτριώσεως τῶν μοναστηριακῶν περιουσιῶν δὲν φαίνεται νὰ ἡμβλύνῃ καὶ τόσον ἡ μονίμως σοβοῦσα εἰς τὴν πτωχὴν χώραν μας οἰκονομικὴ κακοδαιμονία. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ τὰς ὑπολοίπους περιουσίας τῶν μονῶν ἀπαλλοτριώσωμεν, σταγόνα ἀσφαλῶς εἰς τὸν ὠκεανὸν θὰ προσθέσωμεν. Δυνατὸν μεμονωμένα τινὰ ἄτομα νὰ ὠφεληθοῦν ἐκ τῶν ἀπαλλοτριώσεων, ὥς συνέβη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως δὲν λύει ποσῶς ζήτημα τοιαύτης σπουδαιότητος καὶ ἐκτάσεως, ὥς εἶναι τὸ οἰκονομικόν, διὰ τὴν χώραν μας.

Αἱ μοναστηριακαὶ περιουσίαι συνεκροτήθησαν ἀπὸ δωρεὰς εὐσεβῶν ἀνθρώπων πρὸς ἐξυπηρέτησιν σκοπῶν ἁνωτέρων, κοινωφελῶν, ἐξυψούντων τὸ πνεῦμα καὶ προαγόντων τὴν εὐσέβειαν καὶ χρηστὴν διαπαιδαγώγησιν. Ἔδει ὅθεν νὰ θεωρῶνται αἱ περιουσίαι αὗται ὡς ἱερὰ καὶ ὡς ἀφιερωμέναι εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν. Ἄν πρὸς στιγμὴν ἐφάνη ὅτι

οἱ σκοποὶ οὗτοι ἔπαυσαν νὰ ἐξυπηρετῶνται λόγῳ κάμψεως τινὸς τοῦ ζήλου τῶν ἐντεταλμένων πρὸς πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τούτων, φυσικῶς, ἄλλως τε, λόγῳ τῶν μεγάλων περιπετειῶν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς λόγος διαλύσεως τῶν μονῶν καὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν περιουσιῶν αὐτῶν. Ἐπρεπεν ἀντιθέτως, ὅπως, ἐν συνεργασίᾳ κρατὸς καὶ ἐκκλησίας, ἐπανέλθουν τὰ πράγματα εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσουν οἱ ἱεροὶ καὶ ὑψηλοὶ σκοποὶ τῶν μοναστηρίων πραγματοποιούμενοι. Εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, ὅπου παρουσιάζεται νοσηρότης τις, ζητοῦμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν θεραπείαν, διότι ἦτο παράλογον νὰ ἀποφασίζωμεν τὴν καταστροφὴν παντὸς ὅ, τι ἔπαυσε νὰ εἶναι ὑγιές. Ὅταν ἓνας ἀνθρώπος ἀσθενεῖ καλοῦμεν ἱατρὸν διὰ νὰ τὸν θεραπεύσῃ, οὐδέποτε δὲ φονεύομεν τὸν ἀσθενῆ ἕστω καὶ βαρέως νοσοῦντα μὲ τὴν ἀκατανόητον δικαιολογίαν ὅτι ὁ νοσῶν πινύει νὰ εἶναι χρήσιμος.

Διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἀπαλλοτριώσεων ἔξ ὧν ὡς εἴρηται, ἐλάχιστοι μόνον, συνήθως ἐπιτήδριοι, ὠφελοῦνται, ἐκλείσθησαν πολλαὶ μοναὶ καὶ συνεχωνεύθησαν ἄλλαι. Οὐσιαστικῶς καὶ κοινωνικῶς οὐδέν, ὥς ἐκ τούτου, προέκυψε τὸ λυσιτελές καὶ τὸ ἀξιοσημεῖωτον. Ἄν ὑποτεθῇ ὅτι, δι' ὁμοίας τακτικῆς κλείσωμεν καὶ τὰς ἡδη ὀλίγας σχετικῶς ὑπαρχούσας πλέον, τὰ αὐτὰ πενιχρὰ καὶ ἀμελητέα ἀποτελέσματα δέον νὰ ἀναμένωμεν. Δυστυχῶς ὁμοῦς ἡ τακτικὴ αὕτη, δὲν εἶναι μόνον ἄγονος εἰς ἀποτελέσματα, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς συνεπειάς. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν ὅτι, ἀποτελεῖ ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ὅπως κράτος καὶ κοινωνία ἀντιληφθοῦν τὴν πραγματικὴν σημασίαν τῶν μονῶν καὶ ἀναμετρήσουν τὴν ἀγαθὴν ἐπίδρασιν, τὴν ὁποίαν

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Βίβλος ἀναμορφώσεως μοναχικῆς πολιτείας

(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ζαχαρίου ἱερομ. Μικραγιαννανίτου, Ἐρμούπολις 1887)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ

Εἰς τὴν τετάρτην Κυριακὴν
τῆς νηστείας τῶν ἁγίων
Ἀποστόλων

Περὶ μνήμης θανάτου καὶ ἀπο-
λογίας, ἣν μέλλομεν δοῦναι
ἐν τῷ φοβερῷ Κριτηρίῳ
περὶ ὅλης τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Εὐλόγησον πάτερ,

Αἱ δέλφοι καὶ πατέρες, ἡ πα-
ροῦσα ἡμέρα ἀναστάσιμος ἐ-
στί, πλὴν ἐγὼ βούλομαι δια-
λεχθῆναι μεθ' ἡμῶν περὶ θανάτου·
διότι βλέπετε πῶς συχνάκις ἐκδη-
μοῦσι τῆς παρουσίας ζωῆς οἱ ἀδελ-

αῦται δυνατόν νὰ ἔχουν ἐπὶ τῆς κοινωνί-
ας, ἂν ἐπ' ἀνέλθουν εἰς τὴν ἱστορικὴν των
περιωπὴν.

Ἐνδείκνυνται ὅθεν ὅπως τὸ κράτος, ἐν
σιετῇ καὶ εἰλικρινεῖ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς
Ἐκκλησίας, ἀφοῦ πρῶτον μεταβάλλῃ ἄρ-
δην ἀντιλήψεις ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπιδιώ-
ξῃ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ μοναστήρια, ὅσα
τοῦλάχιστον ἔμειναν, εἰς τὴν προτέραν
αὐτῶν αἴγλην, διὰ προστατευτικῶν μέ-
τρων καὶ ὄχι διωκτικῶν, ἵνα δυνηθοῦν
νὰ συνεχίσουν τὴν πρὸς καιρὸν διακοπεῖ-
σαν ἱστορικὴν ἀγαθοποιὸν αὐτῶν σιαδιο-
δρομίαν ἐν μέσῳ τῆς συγχρόνου κοινωνί-
ας, πρὸς ὠφέλειαν πνευματικὴν, ἡθικὴν
καὶ παιδαγωγικὴν τοῦ λαοῦ μας καὶ δό-
ξαν Θεοῦ.

ΤΕΛΟΣ

φοὶ καὶ πατέρες ἡμῶν, ὁ εἰς κατό-
πιν τοῦ ἄλλου καὶ τοῦτο οὐδὲν ἕτερον
ἐστίν, ἢ ὡς ἐν προμήνυμα, ὅτι καὶ ἡ-
μεῖς ταχέως ἀναχωροῦμεν ἐντεῦθεν, ἀ-
περχόμενοι εἰς τόπους καὶ χώρας οὐχὶ
προσκαίρους καὶ γαιώδεις, ἀλλ' εἰς ἀ-
ύλους καὶ αἰθέριους μονάς. Ὅθεν ὁ ἅπαξ
ἐκδημήσας ἐκεῖ, οὐκ ἔστι δυνατόν ἐ-
πιστρέφαι δεύτερον ἐνθάδε, φοβερός μὲν
ἐστίν ὁ θάνατος μόνον ἀκουόμενος,
πολλῷ μᾶλλον βλεπόμενος καὶ κείμε-
νος ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν· ὅπερ ἐθε-
ωρήσαμεν πρὸ τινων ἡμερῶν ἐν τῷ Κα-
θηγουμένῳ τῆς Χαλκίτου Μονῆς. Διό-
τι ἀπελθόντες ἐκεῖ καὶ εὐρόντες αὐτὸν
πνέοντα τὰς τελευταίας ἀναπνοὰς ἐξε-
στημεν πάντες ἐπὶ τὸ γεγονός· πῶς ἐν
μιᾷ στιγμῇ τοῦ χρόνου ὦν μεθ' ἡμῶν
ἀπεδήμησεν ἀφ' ἡμῶν παραδοθεὶς τῷ
τάφῳ.

Ὅντως φρικτὸν τὸ ἄκουσμα καὶ
ἐξαίσιον τὸ θέαμα· διότι ἔτι γοῦν ἀνα-
πνέων ὁ μακαρίτης ἀφῆκε μίαν τοιαύ-
την φωνὴν «ἐπροφθάσθην» καὶ οὖν τῷ
λόγῳ ἐπέσεισε τὴν χεῖρα καὶ κατέκλι-
νε τὴν κεφαλὴν· καὶ ἐκεῖνος μὲν, οὐκ
ἐφάνέρωσε τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἡμεῖς ἐν-
νοήσαμεν τὴν ἀφορμὴν τῆς τοιαύτης
κατωδύνου φωνῆς. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκδι-
ηγούμενος ὑμῖν οὐκ ἔχων σκοπὸν κα-
τηγορεῖσθαι ἐκείνου, μὴ γένοιτο· ἀλλ'
ἐμαυτὸν ἐκφοδῶν καὶ ὑμᾶς συνασφαλι-
ζόμενος, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς οὕτω προαρ-
πασθῶμεν ὑπὸ τοῦ θανάτου ἐκφωνή-
σαντες τοιαύτην ἐλεεινὴν φωνὴν ἐν τῇ

ῥα τῆς ἐξόδου ἡμῶν, ἀλλ' ὥμεν ἡτοιμασμένοι καὶ ἀτάραχοι, ὡς ἐστὶ γεγραμμένον· «ἡτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην», ἀλλ' ὅμως τούτου οὐκ ἄλλως ἐπιτευξόμεθα εἰμὴ καθ' ἐκάστην προσέχομεν ἑαυτοῖς φυλάττοντες ἀσφαλῶς ἅπερ διὰ κόπου πολλοῦ κατωρθώσαμεν, διορθοῦντες ἑαυτοὺς διὰ τῆς μετανοίας ἀφ' ὧν περ ἐσφάλλομεν καὶ ἐπταίσαμεν, οὕτω ὄντες παρσκευασμένοι καὶ ἡτοιμασμένοι πάντοτε, ὡς μέλλοντες σήμερον ἀναχωρῆσαι εἰς τὸν οὐρανόν. Διότι ἐρωτῶ ὑμᾶς, πρὸς τίνα μέλλομεν παρασταθῆναι; οὐχὶ τῷ Κριτῇ καὶ Θεῷ τῶν ἀπάντων; ᾧ πᾶν γόνυ ἀμψεῖ καὶ προσκυνήσει ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται; Καὶ τίνα δὲ ἀπολογίαν μέλλομεν ἀποδοῦναι; οὐχὶ περὶ πασῶν τῶν πράξεων ἡμῶν καὶ λόγων, καὶ ἐννοιῶν; Ἐμοὶ μὲν ὁσάκις ἂν ἔλθῃ ἡ μνήμη τῶν τοιούτων, φρίκην καὶ τρόμον μοι προξενεῖ καὶ σχεδὸν ὡς παρόντα μοι φαίνονται· ὑμῖν δὲ ἡ ἀπολογία ἐστὶ περὶ τῆς ὑποταγῆς, διότι τίνα ἀπολογία ἐνδρίσκουσι περὶ ἑαυτῶν ἐν τῷ φοβερῷ Κριτηρίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ κερματίζοντες καὶ κολοβοῦντες τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν; ζῶντες μεμονωμένοι καὶ περιερχόμενοι ἐνθεν ἀκείθεν; καὶ βάσιν καὶ στάσιμον τοῖς ποσὶν αὐτῶν οὐκ ἔχουσι; Περιάγοντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ δούλους; Οὐαὶ μοι τῷ ταλαιπῶρῳ, πῶς ἡ κακία ὑπάρχει ἐνκολομίμητος; πῶς ἐστράφημεν εἰς τὰ ὀπίσω οἱ καλῶς προσδεύοντες ἐν τῇ μοναδικῇ πολιτείᾳ; κρεῖσσον ἦν αὐτοῖς μὴ ἐγίνωσκον τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἣ ἐπιγνόντες ἀπεστράφησαν τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. Συνέβη δὲ αὐτοῖς ἡ λεγομένη κοινῶς ἀληθῆς παροιμία, «κύ-

ων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραςμα, καὶ χοῖρος ἐλούσθη ἐν κυλίσματι βορβόρου».

Τί λέγεις, ὦ φίλε; δοῦλον ἔχεις μετὰ σεαυτοῦ, ὁ ἄζυγος καὶ ἄγαμος; ὁ φυγὼν καὶ ἀπαρνησάμενος τὸν κόσμον, ὁ ἀποσχόμενος πάσης σαρκικῆς σχέσεως καὶ προσπαθείας; Δάβε τοίνυν μετὰ σεαυτοῦ καὶ γυναῖκα διότι ταῦτα καὶ τὰ δύο εἰσὶ ἀποκεκληρωμένα τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὐχὶ ἐκείνοις οἵτινες προετίμησαν τὸν σταυρικὸν βίον οἷς ὑπάρχουσιν ἀμφοτέρα ἀλλότρια καὶ ἀνοίκεια, ἀλλ' ὅμως ὡς φαίνεται, αἷτιον ἐστὶν ἡ ἀμαρτία, διότι ὄντες φιλοπαθεῖς καὶ φιλάργυροι προσθετέον δὲ καὶ φιλογύναιοι καὶ μηδενὸς παρόντος βλέπειν καὶ ἐλέγχειν τὰ παρ' ἡμῶν πρassoμένα ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ἐν τῷ σκότει καὶ μὴ θέλοντες ἔχειν ἀδελφὸν συγκάτοικον, ἀλλ' ἀγαπῶντες εἶναι κατὰ μόνας, ἣ ἔχειν δοῦλον τινά, οἱ ὄντες κατὰ ἀλήθειαν πεπραμένοι τῇ ἀμαρτίᾳ, καὶ δοῦλοι σαρκὸς καὶ αἵματος, ἐνεκα τούτου ἀκολουθοῦσιν οἱ χωρισμοὶ καὶ τὰ σκάνδαλα καὶ τὰ φανερά πτώματα τὰ ὀλέθρια.

Ἐνεκα τῆς αἰτίας ταύτης ἐγὼ πενθῶ καὶ σκυθρωπάζω, ἐλέγχω, διαμαρτύρομαι, ἀλλ' οὐκ εἰσακούομαι. Ἀλλὰ τί φησιν ὁ Κύριος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, «εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν»· ἄθως εἰμὶ ὁ ταλαίπωρος ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν τοιούτων· ἐβουλόμην ἐπενεγκεῖν καθολικὴν ἐκκοπὴν τοῦ τοιούτου σεσηπότος μέλους καθ' ὃ διακελεύεται ἡ γραφικὴ ἐντολή. Πλὴν ὄντος ἤδη διωγμοῦ ὑπομενῶ εἰ πως εἰς τὸ ἐξῆς ἀνανήψουσιν οἱ τοιοῦτοι ἀ-

πόλλοι, καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον κα-
τάστασιν ἄγουσιν. ὁ δὲ ἀκόλαστος ἔρως
καὶ ἀκάθαρτος καὶ ἡ ἐκ τοῦ οἴνου μέθη
καὶ οἶνοφλυγία, καὶ ὁ ζήλος καὶ ὁ φθόνος
ὁ κατὰ τοῦ πλησίον, ὅς ἐστιν ὀργῆς λύσσα
καὶ δαιμόνων ἐπίσης· ταῦτα γὰρ φησὶ τὰ
ἀπηριθμημένα, ἡγουν ἔρως, μέθη, ζήλος
καὶ ὁ δαίμων, οἷς ἂν τῶν ἀνθρώπων προσ-
έλθωσιν, ἀπέκλυσε καὶ κατεδάπτισε καὶ
κατέπτωσε τὰς φρένας αὐτῶν, καὶ τὸν νοῦν
αὐτῶν, καὶ ἄφρονες ὄντως ἀπειργάσατο.
τίς δὲ ἡ τούτων ἴσσις καὶ τὸ φάρμακον τὸ
ἀκεσώδουν, ἡ διὰ νηστείας ἄκρας καὶ ἀ-
γρυπνίας τῆξις τοῦ σώματος, ἡ διηνεκῆς
προσευχή, καὶ τὸ ἐξ εἰλικρινοῦς κατανύ-
ξεως δάκρυον ἀποστάζον τῶν ὀφθαλμῶν.
αὕτη ἐστὶ τῶν προρρηθέντων ¹⁾ νόσων τῶν
ἐμῶν (ἰδιοποιεῖται γὰρ τὰ τῆς ἀνθρωπί-
νης φύσεως ἐλαττώματα) ἡ ἀληθὴς ἱατρεία
καὶ τὸ ἀλεξίτηριον φάρμακον.

Γνωμικὸν μγ'.

Κείμενον.

“Ὅρκον δὲ φεύγε πάντα· πῶς οὖν
[πίσσομεν
λόγῳ τρόπῳ τε τὸν λόγον πιστουμένῳ;
ἄρνησις ἐστὶ τοῦ Θεοῦ ψευδορκία.
τί δαί Θεοῦ σοι; τὸν τρόπον μέσον τίθει.

Ἑρμηνεία.

Φησὶν ὅτι ὁ μὲν παλαιὸς νόμος τὸν ψευ-
δῆ μόνον ὅρκον ἀπηγόρευεν ²⁾, ὁ δὲ νέ-
ος τοῦ Χριστοῦ ἀπλῶς πάντα ὅρκον ἐκώ-
λυσε, εἴτε ἀληθὴς, εἴτε ψευδής ³⁾. τοῦτο
οὖν κατακολουθῶν καὶ ὁ μέγας οὗτος πα-
τήρ, καθόλου τὸν ὅρκον ἀπαγορεύων προ-
σέταξε φεύγειν αὐτὸν οἷος ἂν εἴη· εἴτε ἐπὶ
ἀληθεῖ ὑποθέσει γίνεται, εἴτε ἐπὶ ψευδεῖ,

διὰ τὸν ὅρκον ἐπιορκίας εἶναι πατέρα· ὁ
γὰρ ἀφοβία ἢ ἀγνοία παραινόμενος καὶ
ὁμνύων εἰς ἐπιορκίαν ἐπίπαν ὑποφέρεται·
ὁ μὲν γὰρ παλαιὸς νόμος ἀτελέστερον δια-
λεγόμενος, τὸ ὁμνύειν εὐδρόκῳ· οὐκ ἐκώ-
λυεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ ματαίῳ καὶ ψευδεῖ καὶ
ἀπλῶς τὸ ἐπιορκεῖν. ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις
ἀναλάμψασα ὡς φῶς, καὶ τὸν λύχνον νό-
μον καταργοῦσα, ὥσπερ τὰς ζωοθυσίας κα-
τάπαυσε καὶ τὰ ἄλλα τοῖς ἀτελεῖσι προσ-
ήκοντα, οὕτω καὶ τοὺς ὅρκους. πῶς οὖν
φησὶ πείσομεν τοὺς ἀμφιβάλλοντας καὶ
(μὴ) πιστεύοντας ἡμῖν χωρὶς ὅρκου, ἀπο-
κρίνεται ὁ θεολόγος πρὸς τὴν τοιαύτην ἐ-
ρώτησιν, καὶ φησὶ· πῶς; λόγῳ μὲν διαβε-
βαιούμενοι ἀπλῶ καὶ ὀρθῶ, τρόπῳ δὲ τῆς
κατ’ ἀρετὴν διώσεως καὶ πολιτείας πι-
στούμενοι τὴν τοῦ λόγου ἀκρίδειαν καὶ ἀ-
λήθειαν. τίς γὰρ παρὰ Θεοῦ καὶ ἐναρέτου
ἄνδρὸς ἀκούων τί οὐ πείθεται καὶ ραδίως
πιστεύει τοῖς παρ’ αὐτοῦ λεγομένοις ὡς ἀ-
ληθεῖσι; γίνωσκε γοῦν ὅτι ἡ ψευδορκία ἄρ-
νησις ἐστὶν ἀντικρυς τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ ψευ-
δῶς ὁμνύων καὶ ἐπὶ ψεύδους προσλαμβά-
νων τὸν Θεὸν προφανῶς ἀρνεῖται αὐτόν,
αὐτοαλήθειαν ὄντα. τίς οὖν χρεῖα ἐστὶ λοι-
πὸν τοῦ ὁμνύειν ὅλως καὶ προσλαμβάνε-
σθαι τὸν Θεὸν μέσον διὰ τῶν ὀρκῶν, εἰ γε
πᾶς ὅρκος ἐπιορκίας πατήρ ἐστὶ. ἡ δὲ ἐ-
πιορκία, ἄρνησις ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, εἴτε οὐ
βούλει λέγων τὸν ἐνάρετόν σου τρόπον μέ-
σον παραλαμβάνων καὶ εἰς πίστωσιν ὧν
λέγεις, καὶ μὴ τὸν Θεὸν ὁμνύων, λέγει ὁ
βούλει λέγειν τισίν. εἰ δὲ καὶ βούλει προ-
λαμβάνειν αὐτὸν ἐπὶ τισὶ μεγάλοις, ποιεῖ
καθὰ καὶ ὁ Παῦλος ἐποιοεῖ λέγων· οἶδα καὶ
πέπεισμαι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· καὶ πάλιν·
ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι ¹⁾·
καὶ πάλιν· μάρτυς μου ἐστὶν ὁ Θεός ²⁾.
πεῖθαι βουλόμενος τοὺς ἀνθρώπους, μάρ-

1) sic ἀντὶ προορηθεισῶν (διότι τὸ οὐσια-
στικὸν νόσων εἶναι γένους θηλυκοῦ).

2) Ματθ. ε' 33. Ἐξοδ. κ' 7. Λευϊτ. ιθ' 12.
Ἀριθμ. λ' 2. Δευτ. ε' 11.

3) Ματθ. ε' 34 - 37.

1) Ρωμ. θ' 1. Γαλ. α' 20.

2) Ρωμ. α' 9. Α' Θεσσ. β' 5.

Γεωργίου Σχινᾶ - Ἀθήναι

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 383 τοῦ κδ'. ἔτους)

Ὁ Κλήρος ἀποτελῶν φυσικὸν ἐξάρτημα καὶ ὄργανον τῆς θείας βουλῆς, ἀναγκαιῶς δὲν δύναται οὐδὲ δικαιῶται νὰ δεχθῇ τὰ ἀργυρᾶ δεσμὰ τῆς ὑπαλληλοποιήσεως. Δὲν στέκει νὰ καταντήσῃ ἐξάρτημα τῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ κομματικοῦ «προσταίτου», ὅστις θὰ φροντίσῃ ἐργατοπαιρικῶς διὰ τὴν προαγωγὴν του καὶ τὴν μισθολογικὴν του βελτίωσιν. Θεῶ δουλεύειν καὶ Μαμωνᾶ ἀδύνατον, διότι ἀμφοτέρωθεν διαφέρουν ριζικῶς κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ ἐνεργοῦν ἀντιρρόπως.

Ὁ Κλήρος ὑπηρετεῖ θεῖαν ἀποστολὴν καὶ δὲν ἀποτελεῖ κατηγορίαν ἐπαγγελματιῶν, ὥς θέλουν νὰ διατείνωνται οἱ ἐχθροὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ καθιερωθεῖσα ὁμῶς μισθοδοσία τοῦ Κλήρου παρὰ τοῦ Κράτους, εἶναι ἔμπνευσις τῶν ἀντορθοδόξων, τῶν κρυπτομένων ὑπὸ τὰς διαφόρους μυστικὰς ὁργάνώσεις, καὶ ἀποβλέπει νὰ διαβρώσῃ τὸ φρόνημα μικροῦ ἢ μεγάλου μέρους τοῦ Κλήρου, ὥστε νὰ ἀπαβλέψῃ εἰς τὸν μισθόν, νὰ ἐργάζεται διὰ τὸν μισθὸν καὶ τὴν μισθολογικὴν του βελτίωσιν, ὥς κοινὸς δηλαδὴ ἐπαγγελματίας καὶ ὅχι ὥς ἀπόστολος καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων διάδοχος.

Ὁ ἀναπόφευκτος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κομματικὸς προστάτης θὰ διατυ-

τυρᾶ παράγει τὸν Θεόν, οὐ μὴν ὁμνύει. οὕτω καὶ σὺ τὸν λόγον πιστούμενος τὸν ἔρκειν ἀπώστη, νὰ μὴ ἐπιπορευντάς σου ἐπέλθῃ εἰς σὲ τὸ τοῦ θανάτου δρέπανον, ὃ εἶδε καταλύνει εἰσερχόμενον τὴν οἰκίαν τοῦ κλέπτου καὶ ἐπιέρκου ὁ Προφήτης Ζαχαρίας¹⁾.

πάνη καὶ αὐτὸς τὰς ἀξιώσεις του, οὐκ ὀλιγάκις καὶ τελεσιγραφικῶς. Θὰ ἀπαιτῇ πρὸ πάντων κομματικὴν συνοχὴν καὶ πειθαρχίαν, ἥτις τηρουμένη ὑποβιάζει τὸν κοινὸν ἄνθρωπον, τὸν δὲ κληρικὸν κάμνει νὰ παραχωρῇ τὸ προβάδισμα εἰς τὸν πολιτικὸν ἀρχηγὸν ἐπιτυχανομένης πρὸς ὄφελος τῶν ἀντορθοδόξων πλήρους ἀντιστροφῆς τῶν ρόλων. Ἐνῶ δηλαδὴ σήμερον ὁ Κληρικὸς ἔχει τὸ προβάδισμα ἔναντι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Πολιτείας Ἀρχοντος, τότε δὲν θὰ ἔχῃ τοῦτο οὐδὲ ἔναντι τοῦ πολιτικοῦ ἀρχηγίσκου του ὅστις θὰ εὐρίσκεται ἴσως οὐχὶ εἰς τὴν ἀρχήν, ἀλλ' εἰς τὰ ἐδώλια τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἐπειτα ἡ κομματικὴ πειθαρχία καταργεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως, ἣν σέβεται ὁ Θεός, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι ποσῶς διατεθειμένος νὰ σεβασθῇ ὁ κομματάρχης, καὶ τί θὰ συμβῇ ἂν κάποτε χάριν τῆς κομματικῆς γραμμῆς ἀξιώσῃ ἐπιτακτικῶς τὴν χειροτονίαν σειρᾶς ἀναξίων προστατευομένων του; Ἀναγκαιῶς, ἢ ἡ Ἐκκλησία θὰ γίνῃ παρανάλωμα τῶν ἀναξίων ἢ θὰ προκληθῇ ἀπότομος ἀντίδρασις καὶ τάσις χειραφετήσεως.

Ὁργανωμένη μορφή ἀντιδράσεως εἶναι ὁ Συνδικαλισμός. Ἀόρατος δάκτυλος θὰ ὑποδείξῃ τὸν συνδικαλισμὸν ὥς διέξοδον. Ἡ συνδικαλιστικὴ ὁργάνωσις θὰ προσκομίσῃ τὴν συνδικαλιστικὴν ἡγεσίαν, νέαν μορφήν «προσταίτου» τῶν καταπιεζομένων.

Γοργῶς καὶ ἀπερισκέπτως ἡ συνδικαλιστικὴ ἡγεσία, ἥτις σημειωτέον σπανίως μένει ἀνέπαφος καταχθονίων ἐπιρροῶν, θὰ καταφύγῃ εἰς τὴν λεγομένην δυναμικὴν ἀναμέτρησιν πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἀδιάφορον ἐὰν πλέον εἶναι οὗτος ὁ πρῶην

1) Ζαχ. ε' 1 - 4.

κομματάρχης. Θὰ καμαρώνωμεν ἀπεργί-
ας ἐν πλήρει ὀργασμῷ. Εἶναι περιττὸν
νὰ ὑποδείξωμεν τὸν κυνητὸν διασυρμὸν
καὶ τοὺς γενικωτέρους κινδύνους.

Ἡ ἀπεργία τῶν κληρικῶν θὰ ἐκληφθῇ
ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς στρεφόμενη μᾶλλον κα-
τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ οὐχὶ κατὰ τῆς μισθοδο-
τούσης πολιτείας καὶ θὰ διατυμπανισθῇ
ὡς πράγματι τοιαύτη ὑπὸ τῶν καρδο-
κού των ἀντιχριστιανικῶν ὀργανώσεων.
Ὁ κλῆρος μακρὰν τῆς ἀποστολῆς του θὰ
κραυγάζουν, ἀντιρρήσεως μὴ δυναμένης
νὰ εὐσταθήσῃ καὶ ὁ διάβολος θὰ καυχά-
ζῃ ἡχηρῶς διὰ τὴν τόσῃ ἐπιτυχίαν τῶν
ἐνσωμάτων ὀργάνων του. Φυσικὴ συνέ-
πεια τῶν ἀνωτέρω θὰ εἶναι ἡ ταχεία ὠ-
ρίμανσις τῆς σκέψεως περὶ καταργήσεως
τοῦ Κλήρου, δηλαδὴ ὁλοκλήρου τῆς Ὁρ-
θοδόξου Ἐκκλησίας. Ὅ,τι δὲν ἐπέτυχε τὸ
τουρκικὸν φάσγανον, ἀνέλαβε νὰ περα-
τώσῃ ἡ διπλωματία τοῦ ἐχθροῦ.

Ἡ νεωτέρα νομικὴ θεωρία ἀγωνίζεται
νὰ ἀποδείξῃ τὴν Ἐκκλησίαν ὡς Νομικὸν
πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὅπως εἶναι
ὁ ΟΤΕ καὶ ἡ ΔΕΗ. Ἦδη εἰς τὴν γείτο-
να Γιουγκοσλαβίαν ἔγινε δεκτὴ ἡ ἀποψις
αὕτη καὶ τὸ πολιτικὸν καθεστὼς συμπερι-
φέρεται πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν
οὕτω. Εἰς τὴν χώραν μας δὲν ἐφθάσα-
μεν ἀκόμῃ εἰς αὐτὸ τὸ αἰτέημα, ὥρισμέ-
νοι ὅμως κύκλοι σπουδάζουν καὶ τοῦτο.

Τὰ Νομικὰ Πρόσωπα ὅμως Δημοσίου
Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) παρ' ὅλον ὅτι ἔχουν
ἐσωτερικὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ ἴδιον προ-
ϋπολογισμόν, ἐν τούτοις, 1) δὲν ἔχουν ἀ-
περιόριστον χρόνον ζωῆς καὶ ὑπόκεινται
εἰς ἀπρόοπτον κατάργησιν ἀναλόγως τῶν
ἀναγκῶν ἢ τῶν στρεπτῶν ἀντιλήψεων τῆς
πολιτικῆς, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία προῶρισται
μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρου-
σίας.

2) Τὰ Ν. Π. Δ. Δ. ἔχουν καθωρισμέ-

νην καὶ περιορισμένην ἁρμοδιότητα, ἐνῶ
ἡ Ἐκκλησία ὑπερβατικὴν καὶ ἄνευ ὁρίων.

3) Τὰ Ν. Π. Δ. Δ. ἐκλείπουσιν τυ-
χὸν τῆς πολιτείας λόγῳ βαρβαρικῆς ἀ-
λώσεως ἢ ἄλλης αἰτίας, συνεκλείπουν
καὶ αὐτὰ ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε.
Ἡ τουρκικὴ κατὰκτησις ἄλλοτε κα-
τήργησε τὴν Ἑλλήν. Πολιτείαν (1453)
καὶ ὅλους τοὺς Νομοοικονομικοὺς σχημα-
τισμούς της, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν Ὁρθόδο-
ξον Ἐκκλησίαν, ἐσεβάσθη δὲ καὶ τὰ 4
Πατριαρχεῖα. Ἄλλῃ ὅμως θὰ ἦτο ἡ συμ-
περιφορὰ τῆς Τουρκίας καὶ ἡ τύχη τῆς
Ἐκκλησίας, ἂν εὗρισκε ταύτην οἰοεὶ
Νομ. Πρόσωπον Δημοσ. Δικαίου τοῦ
πεπτωκότος Βυζαντίου. Τοῦτο ὅμως σα-
φῶς παρετήρησε σήμερον ὁ ἔξωθεν ἐχ-
θρὸς ὁ παραμονεύων ἐντὸς τῶν μυστικῶν
ὀργανώσεων καὶ ἐσκέφθη διὰ τῶν Νομι-
κῶν του ὀργάνων νὰ τακτοποιήσῃ εἰς τὸ
μέλλον.

Ἀλλὰ εἶναι ἔστω πρόσωπον Διεθνoῦς
Δικαίου ἡ Ἐκκλησία; Ὡς γνωστόν,
Πρόσωπα Διεθνoῦς Δικαίου λογίζονται
αἱ αὐθύπαρκτοι καὶ ἀνεξάρτητοι πολιτι-
καὶ Ὀντότητες (τὰ Κράτη), ὅπως δὲ ἀ-
πέδειξε δισχίλιετης καὶ πλέον πείρα, πλεῖ-
στα τοιαῦτα πρόσωπα Διεθνoῦς Δικαίου
ἐξέλιπον ἤδη, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία ὡς θε-
σμὸς καὶ βίωμα, ἔμεινε τελείως ἀλώβη-
τος διὰ μέσου τῶν αἰώνων εἰς ὅλα τὰ ση-
μεῖα τῆς ὑδρογείου ὅπου συνεστήθη, ἀ-
κόμῃ δὲ καὶ εἰς τὴν Ρωσσίαν.

Συνεπῶς ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ θεσμὸν
ἀνώτερον καὶ ὑψηλότερον πάντων τῶν
ἄλλων ἐπὶ τῆς γῆς θεσμῶν, ὡς θεόσδοτος
καὶ θεοφροῦρητος καὶ οὔτε τῶν τοῦ Διε-
θνoῦς Δικαίου κανόνων ἔχει ἀνάγκην, ἵνα
μετέχῃ διὰ νὰ ζήσῃ, οὔτε πολὺ περισσό-
τερον τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰ
Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ
πᾶσα περὶ αὐτῶν συζήτησις πρέπει νὰ ἀ-

πορρίπτεται άσυζητί.

Ἡ παντελώς καὶ ἀπὸ πάντων ἀνεξάρτητος καὶ βιωτικῶς αὐτοδύναμος Ἐκκλησία, πρέπει ἀσφαλῶς νὰ συντάσῃ ἴδιον προϋπολογισμόν καὶ μάλιστα νὰ ἐκμεταλλεύεται τὰ ἐπιτεύγματα τῆς νεωτέρας Λογιστικῆς Ἐπιστήμης. Ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου πρέπει νὰ λαμβάνουν τὸν μισθὸν τῶν ἁπαντὲς οἱ Κληρικοὶ ἀνεξαρτέτως βαθμοῦ, κατὰ τὸ Ἀποστολικὸν ἔνταλμα: «ὁ ἐργαζόμενος ἐν τῷ Ναῷ, ἐκ τοῦ Ναοῦ ἐσθιέτω», ἀλλὰ νὰ μὴ δίδῃ λόγον εἰς οὐδέν, οὔτε καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν διὰ τὸν προϋπολογισμόν τοῦτον.

Τὸ κράτος ὀφείλει νὰ μὴ δημεύῃ, νὰ μὴν ἐλέγχῃ καὶ νὰ μὴ φορολογῇ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, πρὸ πάντων διὰ νὰ μὴ δώσῃ καὶ εἰς τὸν ἐχθρὸν παράδειγμα ἵνα πράξῃ ὁμοίως, ἀλλὰ καὶ παραλλήλως νὰ μὴ δίδῃ οὐδεμίαν μισθολογικὴν ἐπιχορήγησιν εἰς οἷον-δήποτε Κληρικόν. Ἄν ἡ Ἐκκλησία πτωχύνῃ, τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν κράτος ὡς ἐπιχορηγήσῃ αὐτήν, ἀλλ' οὐδέποτε πρόσωπον ἢ μερίδα κληρικῶν. Ὅμοίως ἂν ἡ πολιτεία πτωχύνῃ, ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει ἅψ' ἑαυτῆς νὰ ἐνισχύῃ οἰκονομικῶς αὐτήν κατὰ τὸ προηγούμενον παράδειγμα τοῦ Πατριάρχου Σεργίου, ἐπὶ βασιλείας Ἡρακλείου, ὅτε συνετάχθη καὶ ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος.

Ἡ νοοτροπία αὕτη, ἀπολύτως ὑγιὲς ἠθικῶς καὶ λογικῶς, ἴσχυσεν ἐν Βυζαντίῳ, ἀλλὰ καὶ μεταγενεστέρως, ἡ τόσον ἐχθρική καὶ χριστιανομάχος Τουρκία, δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν σαλεύσῃ καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν οἰκονομικὴν ἀποκέντρωσιν, καὶ παρεδέχθη καὶ περιεφρούρησε τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τῶν ἐχθρικῶν της λογχῶν καὶ οὐλεμαδικῶν δικαστῶν της, ὡς αὐτόνομον καὶ ἀπαραβίαστον οἰκονομικὸν καθεστῶς. Τοῦτο ἔσωσε τὴν Ἐκ-

κλησίαν ἀπὸ τὴν κατάρρευσιν καὶ ἐπληρώθη τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λεχθὲν «πύλαι Ἰδοὺ οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας».

Δὲν εἶναι ὅμως πρόπον καὶ κολακευτικὸν δι' ἡμᾶς εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἐλευθέρου πολιτικοῦ βίου νὰ τυγχάνῃ ἡ Ἐκκλησία μὲς κακῆς νομοερμηνευτικῆς μεταχειρίσεως καὶ μάλιστα κατ' ἐμπνευσιν καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ ἔξωθεν ἐχθροῦ, ὅστις δὲν κουράζεται νὰ χαλκεύῃ συνεχῶς δεσμὰ δι' αὐτήν.

Πάντες οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἔχομεν καθήκον μεγαλείτερον ἀπὸ πᾶν ἄλλο καὶ ἀπὸ τὸ καθήκον πρὸς τὴν ζωὴν μας νὰ συντρέχώμεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἐργαζώμεθα συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως διὰ τὸ μελλοντικὸν μεγαλεῖον αὐτῆς. Μὴ λησμονῶμεν τὰς κατηγορηματικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

— Πύλαι Ἰδοὺ οὐ κατισχύσουσι τῆς Ἐκκλησίας.

— Πᾶσα φυτεία μὴ πεφυτευμένη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου ἐκρίζωθήσεται.

Μοναδικὴ δὲ φυτεία Θεοῦ, ἡ Ὀρθόδοξος χριστιανικὴ Ἐκκλησία.

Γεώργιος Σχινᾶς - Ἀθῆναι

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

— Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον καὶ τὸ βάπτισμα; Ποτήριον ἐνταῦθα καὶ βάπτισμα καλεῖ τὸν σταυρὸν τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν θάνατον. Ποτήριον μὲν ἐπειδὴ μεθ' ἡδονῆς αὐτὸ ἐπιεῖ. Βάπτισμα δὲ δι' αὐτοῦ τὴν οἰκουμένην ἐκάθηρε, οὐ διὰ τοῦτο δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἀναστάσεως.

— Τὸ πάντων μακαριώτερον ἐστὶ τὸ μὴ πράγματα ἔχειν μὴδ' ἄλλους πᾶρέχειν, ἥτοι ὁ ἀκτῆμων ὑποτακτικός.

Μάρκου Σπανουδάκη
Μηχανολόγου - Ήλεκτρολόγου Μηχανικού

ΦΩΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ & ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ (Διάλεξις δοθείσα εἰς τὸν «Παρνασσόν» τὴν 6/3/1959)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 405)

Καθαρὸν πλέον καὶ μεγαλοπρεπὲς προβάλλει τὸ νόημα τοῦ τόσον δυσκολονοήτου ἔδαφίου ὡς ἐξῆς :

«Καὶ διεχώρησεν ὁ ΘΕΟΣ τὰ ρέοντα, τὰ ταχύτατα κινούμενα, μίγματα τῶν ἐλαχίστων τμημάτων τῆς ὕλης ἢ ὕλικῆς ἐνεργείας, τὰ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος, τὰ ὑπεράνω μιᾶς ὀρισμένης ἐκτάσεως, ἀπὸ τὰ ρέοντα μίγματα τὰ ὑποκάτω τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς. Καὶ ἐγένεν οὕτω. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ ΘΕΟΣ τὸ στερέωμα Οὐρανόν. Καὶ ἐγένεν ἀνάπαυσις δημιουργίας καὶ ἐτελείωσεν ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ δευτέρᾳ φωτεινὴ περίοδος».

Ἀρχίζει πλέον ἡ τρίτη ἡμέρα, ἡ τρίτη φωτεινὴ περίοδος τῆς δημιουργίας.

«Καὶ εἶπεν ὁ ΘΕΟΣ. Ἄς συναχθῶσι τὰ κινούμενα ὕλικὰ μίγματα τὰ ὑποκάτω τοῦ Οὐρανοῦ εἰς ἓνα χώρον καὶ ἃς φανῇ ἡ ξηρά. Καὶ ἐγένεν οὕτω. Καὶ ὠνόμασεν ὁ ΘΕΟΣ τὴν ξηρὰν γῆν καὶ τὰς συγκεντρώσεις τῶν ρεόντων, τῶν μὴ στερεοποιηθέντων μιγμάτων, ὀνόμασε Θαλάσσας.

Ἄς μὴ μᾶς διαφεύγῃ ὅτι τὴν πρώτην ἐκείνην περίοδον κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ ἦτο ἀκόμη ζέουσα, αἱ θάλασσαι θὰ ἦσαν ἓνας ζέων ὁρβόρος λάσπη, πραγματικῶς ρεόντων μιγμάτων, ἀφοῦ καὶ σήμερα ἀκόμη μετὰ ἀπὸ ραγδαίας βροχᾶς, τὰ ὕδατα λιμνῶν καὶ ποταμῶν καὶ παρακτίων, ἓνα κινούμενον μίγμα ἱλύος εἶναι, ἀλλὰ δι' ἄλλους δέδοτα λόγους.

Ἐν συνεχείᾳ τοῦ διαχωρισμοῦ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, διέταξεν ὁ ΘΕΟΣ βλάστη-

σιν χλωρίδας καὶ δένδρων καρποφόρων.

Καὶ ἐγένετο πάλιν δημιουργικὴ ἀνάπαυσις καὶ ἐτελείωσεν ἡ ἀνάπαυσις καὶ μαζί της ἡ 3η ἡμέρα, ἡ 3η φωτεινὴ περίοδος.

Αἱ μετὰ τὴν 3ην ἡμέραν ὑπάρχουσαι συνηθικαί, ἦσαν ἀκόμα ἀκατάλληλοι διὰ τὴν ζωὴν ἢ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ δημιουργηθῇ.

Τὸ κλίμα ἦταν θερμὸ καὶ ὑγρὸ, καὶ ὑπὸ ἀφόρητον καύσωνα καὶ ἐκθαμβωτικὸν φῶς συνετελεῖτο ἡ διαμόρφωσις τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Δὲν ὑπῆρχον ἀκόμη αἱ ἐναλλαγαὶ τῶν ἡμερῶν τῶν νυκτῶν καὶ τῶν ἐποχῶν.

Δὲν ὑπῆρχον ἡ γλυκεῖα ὠραιότης. Ἦτο ἀκόμα ἡ περίοδος τῆς ἀγρίας, τῆς ὀγκώδους μεγαλοπρεπείας καὶ τῶν γαιολογικῶν διαμορφώσεων, ἡ ὁποία δὲν ἤρμοζεν εἰς τὴν λεπτότητα τῆς ζωῆς.

Δι' αὐτὸ τὴν 4ην ἡμέραν, τὴν 4ην φωτεινὴν περίοδον, ἡ πανσοφία τοῦ ΘΕΟΥ, ἐδημιούργησε τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, ἐξαντλοῦσα σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὰς ὑπολοίπους ποσότητας, τοῦ διὰ τὸ ἡλιακὸν μας σύστημα προωρισμένου φωτός.

Ἐδημιούργησε τὸν Ἥλιον, τὸν ἰδικόν μας Ἥλιον, μίαν νέαν δηλαδὴ καὶ μίαν μόνον, ἐστὶν φωτὸς καὶ θερμότητος πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς, μίαν σφαῖραν ἀπὸ Φῶς.

Διὰ τῆς δημιουργίας αὐτῆς ἡ βλάστησις ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἡ ζωὴ ἐν γένει, ἠκολούθησαν πλέον τοὺς γνωστούς μας φυσι-

κοὺς νόμους.

Ὁ Ἥλιος ἐδημιουργήθη πολὺ βραδύτερον τῆς γῆς καὶ πολὺ μεγαλύτερος αὐτῆς, ἀκριβῶς διὰ τὴν ὑπάρχῃ ὡς πηγὴ φωτὸς καὶ θερμότητος πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς ἐπ' αὐτῆς, καθ' ὅλον τὸν ὑπὸ τοῦ ΘΕΟΥ προκαθορισθέντα μέγιστον χρόνον, διὰ τὴν δολακλήρῳσιν τῶν θείων Σχεδίων του.

Αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ΘΕΟΣ δὲν ἔπαυσε οὔτε μετὰ τὴν δημιουργίαν νὰ ἐργάζεται, ὅπως μᾶς λέγῃ ἡ ἁγία Γραφή, ἀλλὰ καὶ ὅπως φανερώνῃ τὸ παμμέγιστον σύμπαν καὶ ἡ διαρκὴς αὐξήσις του, σημαίνει ὅτι κατὰ μεγαλειωδέστερον τῆς ὑπ' ὅψει μᾶς δημιουργίας προετοιμάζει ὁ Πάνσοφος καὶ Παντοδύναμος ΘΕΟΣ.

Μὲ τὴν δημιουργίαν τοῦ Ἥλιου, διὰ πρώτην φοράν ἡ νύκτα διεδέχθη τὴν ἡμέραν εἰς τὸ γνωστὸν μᾶς 24ωρον χρονικὸν διάστημα, καὶ αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους ἀλλήλας.

Ἦρχισαν πλέον νὰ διαμορφώνωνται σιγαὰ σιγαὰ αἱ κατάλληλοι συνθήκαι διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς, μὲ τὴν ρύθμισιν τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης θερμοκρασίας καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς διαφορᾶς εἰς ἀνεκτὰ διὰ τὴν ζωὴν ὅρια, εἰς τρόπον ὥστε ὅσον ἡπιώτεραι καθίσταντο αἱ συνθήκαι, τόσον ἀνώτερα καὶ λεπτότερα ζῶα νὰ ἐμφανίζωνται.

Εἰς τὰς μακρὰς χρονικὰς περιόδους τῆς 5ης καὶ 6ης ἡμέρας τῆς δημιουργίας, ὁ ΘΕΟΣ πλουτίζει τὴν γῆν μὲ ὅλα τὰ ὅσα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν εἶναι τελεία ἡ δημιουργία του, καὶ τέλος μὲ μίαν ἰδιαιτέραν ἐξαιρετικὴν καὶ ἐπιμεμελημένην ἐργασίαν δημιουργεῖ τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὅποιον δίδει ἐξουσίαν ἐφ' ὅλων τῶν δημιουργημάτων καὶ τὸν καθιστᾷ κύριον τῆς κτίσεώς του.

Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ εὐνοία καὶ ἐξουσία τοῦ ἐδόθη ἅφ' ἑνὸς μὲν διότι ὁ ΘΕΟΣ τὸν

ἔπλασε κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν του, ὥστε νὰ δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀνεβῇ κοντὰ εἰς τὴν θείαν του τελειότητα, καὶ ἅφ' ἑτέρου διὰ τὴν δοκιμάσῃ τὴν πιστότητα τοῦ πλάσματος πρὸς τὸν πλάστην, τοῦ δημιουργήματος πρὸς τὸν Δημιουργόν του, διὰ τὴν δοκιμάσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου, διότι τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸν θέλει ὁ ΘΕΟΣ, ἀφοῦ ὁ ΘΕΟΣ εἶναι ἀγάπη.

Τὸ ἐκπληκτικὸν γεγονός, τῆς βραδείας μὲν λόγῃ ἐλλείψεως γνώσεων ἐκ μέρους ἡμῶν, ἀλλὰ συνεχῶς ἐπαληθεύσεως τῶν χωρίων τῆς ἁγίας Γραφῆς ὑπὸ ὅλων τῶν σχετικῶν κλάδων τῆς Ἐπιστήμης, ὡς καὶ ἡ διὰ τῆς ἐπαληθεύσεως συνεχῆς καὶ δικαία ταπεινώσις τῶν πρὸς τὴν Γραφὴν ἀντιφρονούντων, ἐπιβάλλουσι νὰ δεχθῶμεν μίαν ἀπὸ τὰς δύο δυνατὰς ἐρμηνείας.

Ἡ ὅτι ὅλον τὸ πλῆθος τῶν συγγραφέων τῆς ἁγίας Γραφῆς ἀπετελεῖτο ἀπὸ σοφοὺς, γνώστας ὅλων τῶν ἐπιστημῶν ἀλλὰ καὶ κατὰ πολὺ ἀνωτέρους τῶν σήμερον ὑπαρχόντων, ἢ ὅτι ἡ ἁγία Γραφή εἶναι θεόπνευστος.

Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι οἱ συγγραφεῖς τῆς ἁγίας Γραφῆς, κατὰ ἱστορικὴν ἐξακριβωσιν, ἔδρασαν εἰς πολὺ διαφόρους ἐποχάς, κλιμακούμενας εἰς χιλιετηρίδας, ὅτι προήρχοντο κυρίως ἐκ ποιμένων, γεωργῶν καὶ ἀλιέων, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδεμία τοιαύτη ἐπιστημονικὴ γνῶσις διεσώθη μέχρι σήμερον δι' ἄλλων μέσων ἢ συγγραμμάτων αὐτῶν τῶν ἰδίων ἢ τρίτων, μᾶς υποχρεώνει νὰ δεχθῶμεν τὴν θεοπνευστίαν τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Θὰ εἶναι πολὺ ταπεινωτικὸν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν, μία παραδοχὴ ὅτι ὁ πρὸ τεσσάρων χιλιάδων ἔτων Μωϋσῆς, ὅτι δῆποτε καὶ ἕαν τυχὸν ἦτο, ἦτο σαφέστερος εἰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις ὅλης τῆς μέχρι σήμερον συγκεντρωθείσης ἐπιστημονικῆς

γνώσεως.

Είναι επίσης τελείως απαράδεκτον λογικῶς, νὰ δεχθῶμεν ὅτι τυχαίως εἶπε μὲ τόσον ἀπόλυτον ἀκρίβειαν, ἕνα τόσον σοφὸν σχέδιον δημιουργίας, μὲ ἕνα πλῆθος συγκρουμένων ἀναγκαιοτήτων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν του, σχέδιον ποῦ εἶναι ἀδύνατον καὶ νὰ κατανοηθῇ ἀκόμη, χωρὶς τοῦλάχιστον τὰς σημερινὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄς μὴ λατρίζωμεν πρὸς κέντρα.

Δὲν εἶναι λόγια ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἔζησε πρὸ 4 χιλιάδων ἐτῶν, ἀλλὰ εἶναι λόγια τὰ ὁποῖα ἀπλῶς διεδιδάσθησαν δι' ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἔζησε πρὸ 4 χιλιάδων ἐτῶν, ἀκριβῶς διὰ νὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας ἰδίως, οἱ ἑποῖοι πράγματι ἐσημείωσαν μίαν ὑπεραιχμὴν εἰς τὸ πεδῖον τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, εἰς ὅρος ὅμως τῆς πνευματικότητος καὶ ἐσωτερικότητός των, νὰ ἀποδώσουν τὰ λόγια τοῦ Μωϋσέως εἰς τὸν Δημιουργὸν ΘΕΟΝ.

Ἀκριβῶς ἡ πεποίθησις τῶν φυσικῶν εἰς τὴν μὴ ὑπαρξίν ἑνὸς μηχανικοῦ σύμπαντος, ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀναζήτησιν καὶ ἀνάπτυξιν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τοῦ Max Plank τῆς θεωρίας τῶν στοιχειῶδων ποσῶν ἢ θεωρίας τῶν QUANTA, διὰ τὴν ποσοτικὴν περιγραφὴν τῶν φαινομένων εἰς τὰς ἀοράτους περιοχὰς τοῦ ατόμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητος διὰ τὴν ποσοτικὴν περιγραφὴν τῶν φαινομένων εἰς τὰ μὴ μετρούμενα τέρματα τῶν διαγαλακτικῶν διαστημάτων, μὲ τὴν πραγμάτευσιν τοῦ χωροχρονικοῦ συνεχοῦς διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ σύμπαντος εἰς ἕνα ἑνιάτιον σύνολον.

Αἱ θεωρίαι αὗται καὶ μὲν δίδουν ἀπάντησιν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν φαινομένων μέσα εἰς τὰ ἰδικὰ τους πεδία, δὲν δίδουν ὅμως ἀπάντησιν εἰς τὸ ποῖος εἶναι ὁ

πραγματικὸς μηχανισμὸς ὁ ὁποῖος κάνει τὸ ἄτομον νὰ ἀκτινοβολῇ φῶς καὶ τὸ φῶς αὐτὸ νὰ διασχίζῃ τὰ διαγαλακτικὰ καὶ διαστρικά κενὰ μὲ τὴν φρενήρη του ταχύτητα ἐπὶ δισεκατομμύρια ἔτη.

Οἱ φυσικοὶ πλέον ἐκ τῶν πραγμάτων ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τοὺς ἕως τώρα γνωστοὺς δρόμους τῆς ἐμπειρίας καὶ νὰ διασκελίσουν τὸ χωρίσμον ἀπὸ τὴν φυσικὴν πρὸς τὴν μεταφυσικὴν, διὰ νὰ εἰσδύσουν εἰς τὴν πραγματικὴν οὐσίαν τῆς ὕλης.

Δὲν θὰ ποῦμε, ὅπως ὁ μεγάλος Γερμανὸς μαθηματικὸς Λαϊμπνίτς, ὅτι τόσον τὸ φῶς καὶ τὸ χρῶμα καὶ ἡ θερμότης καὶ τὰ παρόμοια, ὅσον καὶ ἡ κίνησις καὶ τὸ σχῆμα καὶ ἡ διαστολὴ εἶναι ἀπλᾶ φαινόμενικαὶ ἰδιότητες, ὅτι δηλαδὴ τὰ πάντα δὲν ἔχουν πραγματικότητα ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις μας, ἀλλὰ θὰ ποῦμε ὅτι τὰ πάντα ἔχουν μίαν πραγματικότητα μεταδλητὴν ὅμως, καὶ ἐξαρτωμένην μόνον ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ Παντοδυνάμου ΘΕΟΥ, ὁ ὁποῖος ἔθεσεν ἕνα πολύπλοκον δένδρον ἀπὸ ἀλληλεξαρτωμένους νόμους, τῶν ὁποίων τὸν κορμὸν, τὸν βασικὸν νόμον, κρατεῖ εἰς τὴν ἰδίαν καὶ μόνον ἐξουσίαν του, καὶ κατὰ δύναμιν καὶ κατὰ νοῦν.

Διερωτώμεθα τί εἶναι φῶς, πῶς γίνεται τὸ φῶς καὶ πῶς διαδίδεται τὸ φῶς.

Μὰ μήπως τὰ πάντα δὲν εἶναι φῶς;
(εἰς τὸ ἐπόμενον τὸ τέλος)

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ

Τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» δι' ἐγγραφῆς συνδρομητῶν καὶ δι' ἀγορᾶς τῶν ψυχωφελῶν βιβλίων της.

Νεκρολογία

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΚΑΡΤΣΩΝΑΣ

✠ ἡ 3η Νοεμβρίου π. ἔ. ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἱερομόναχος καὶ Πνευματικὸς Διονύσιος Κάρτσωνας, ὁ ἀνύσας τὸν ἀσκητικὸν δίαυλον ἐν τῇ καλύβῃ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, οὔση ἐν τῇ Ἱερᾷ καὶ μεγαλυνύμῳ Σκῆτι τῆς Ἀγίας Ἀννης, ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἀθῶ.

Ὁ ἀειμνηστος παπᾶ - Διονύσιος προήρχετο ἐξ ἀρχοντικῆς καὶ εὐσεβοῦς οἰκογενείας ἐξ Ἀρφαρᾶ τῆς Μεσσηνίας, υἱὸς τυγχάνων Διονυσίου καὶ Ἑλένης Κάρτσωνα.

Ἀνατραφεὶς «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» καὶ ἐν ἡθεσι χρηστοῖς καὶ σεμνοῖς ὑπὸ τῶν φιλοθέων καὶ εὐσεβῶν αὐτοῦ γονέων, ἠγάπησεν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, τὴν μοναχικὴν ζωὴν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ αὐτοῦ τρεῖς ἀδελφοί, καὶ ἰδοὺ νεώτατος ἤδη, μεῖραξ τὴν ἡλικίαν, ἦλθεν εἰς Ἅγιον Ὄρος, τῶν τριῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν Γαβριήλ, Σεραφεῖμ καὶ Χρυσοστόμου, προσηγηθέντων αὐτοῦ, καὶ ἐγκατεστάθῃ ὅπου καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ, ἐν τῇ Σκῆτι τῆς Ἀγίας Ἀννης, καλύβῃ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου.

Ἐνταῦθα μονάσας ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ πεφωτισμένην ἡγεσίαν καὶ καθοδήγησιν τῶν δύο αὐτοῦ πανοσιωτάτων καὶ ἀειμνήστων Γερόντων, πρῶτον τοῦ Ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ Γερασίμου ἐκ Μαδύτου, καὶ δευτέρου, τοῦ ὡσαύτως Ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ Γαβριήλ, τοῦ καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀνεδείχθη ἄξιος καὶ δόκιμος μοναχός, καὶ ἐν τῇ καταλήλῳ ἡλικίᾳ, ἐχειροτονήθη καὶ ἱερεύς, λαβὼν καὶ χειροθεσίαν Πνευματικοῦ πατρὸς «καιρῷ ἰδίῳ».

Ὁ ἀειμνηστος διεκρίνετο διὰ τὸ ἁπλοστον τοῦ ἡθους του, τὴν χρηστότητα τῶν τρόπων, καὶ τὴν εὐθύτητα τῆς καρδίας. Ἐμνήθη εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἡμῶν μουσικὴν καὶ ἀπέβη εἰς τῶν καλλιτέρων μυστῶν αὐτῆς, καὶ πολλάκις εἰς πλείστας πανηγύρεις καὶ τελετὰς καὶ ἀγρυπνίας, τόσον τῆς Σκῆτης Ἀγίας Ἀννης, ὅσον καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους, προσεκαλεῖτο καὶ ἐψαλλεν ἡδυμόλπως ὡς καλὸς ἱεροψάλτης, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τιμὴν τῶν Ἀγίων αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τῆς ζωγραφικῆς καὶ ἀγιογραφικῆς τέχνης ἐγένετο τέλειος γνώστης, μαθητευθεὶς εἰς αὐτήν, ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Γέροντός του Παπᾶ - Γαβριήλ.

Ἐπὶ πεντήκοντα καὶ πλέον ἔτη ὁ ἀειμνηστος ἐμόνασεν ἐν τῇ Ἱερᾷ Σκῆτι τῆς Ἀγίας Ἀννης, καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας καὶ ἱεροῦ ζήλου ἐξυπηρέτησε τὸ Κυριακὸν αὐτῆς, καὶ ὡς ἱερεὺς καὶ ὡς ψάλτης, καταστάς ἀγαπητὸς καὶ προσφιλὴς εἰς πάντας «καὶ τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακράν», λόγῳ τῶν προδιαληφθέντων ἀγαθῶν προτερημάτων, δι' ὧν κατεκοσμεῖτο.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προσεβλήθη ὑπὸ καρδιακῆς νόσου καὶ ὑπέμεινεν ἀγογγύστως καὶ ἀταράχως τὴν δημιουργουμένην ἐξ αὐτῆς θλίψιν καὶ βάσανον, δεχθεὶς αὐτὴν ὡς δῶρον θεῖον καὶ σωτήριον, καὶ ἀδιαλείπτως ἐδόξαζεν ἐν τῇ ἀσθενείᾳ του, τὸν Σωτῆρα Κύριον, τὸν διὰ πολλῶν θλίψεων δοκιμάζοντα ἡμᾶς.

Εἶχε σὺν τοῖς ἄλλοις ζέουσιν εὐλάβειαν πρὸς τὸν προσιάτην τῆς Καλύβης τῶν Ἁγίων Γεωργίου, τοῦ ὁποῦ τοὺς δύο ἑορτὰς ἐπεθύμει διακαῶς νὰ ἑορτάζουν μὲ πᾶσαν εὐλαβῇ ἐκδήλωσιν κατ' ἑ-

τος, ὥς καὶ ἐγίνετο, συμβάλλον πρὸς τοῦτο καὶ συντελῶν τὰ μέγιστα, καίτοι ἀσθενής.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὁπότε ἔφθασεν ἡ 3η Νοεμβρίου, καθ' ἣν ἄγεται ἡ μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τῶν σεπτῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἡ ἐορτὴ ἐωρτάσθη λαμπρῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς, ὥς συνήθως, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Καρτισσιναίων, μετὰ ὁλονυχτίου ἀγρυπνίας, ἐν συρροῇ πολλῶν ἀδελφῶν ἐκ τῆς Σκήτης καὶ τῶν παρακειμένων αὐτῆς μερῶν. Κατὰ ταύτην, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἀγρυπνίαν, ὁ Παπᾶ Διονύσιος, ἦτο λίαν κατανευγμένος, καὶ παρηκολούθει αὐτὴν καὶ τὰ ψαλλόμενα ἄσματα πρὸς τὸν ἅγιον Γεωργιον, ἐν πνευματικῇ περισυλλογῇ καὶ ψυχικῇ χαρᾷ, λόγῳ τῆς μεγάλης εὐλαβείας του πρὸς τὸν Ἅγιον, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλαβε καὶ μέρος, ἀφοῦ ἔψαλεν ἀρκετοὺς στίχους ἐκ τῆς «Ἐκλογῆς» τοῦ Πολυελέου πρὸς τὸν Ἅγιον, τονισθεῖσης λίαν ἐπιτυχῶς ὑπ' αὐτοῦ. Ἰδιαιτέραν δὲ χαρὰν ἠσθάνετο, διότι εἶδε περατωθεῖσαν, ἀναλώμασιν αὐτῶν, τὴν θαυμασίαν καὶ καλλιτεχνικωτάτην ἔκδοσιν, εἰς ἓν ὥραϊον τεῦχος, ἀμφοτέρων τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Τροπαιοφόρου Ἁγίου, ἐν πλήρει καὶ πανηγυρικῇ καταρτίσει, πρᾶγμα ὅπερ πολὺ ἐπεθύμει, καὶ τῆς ὁποίας ἐκδόσεως διὰ πρώτην ἤδη φορὰν ἐποιοῦντο χρῆσιν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας, παρεκάθησαν πάντες οἱ συνελθόντες ἀδελφοὶ εἰς κοινὸν ἄριστον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἀπεχώρησαν πρὸς ἀνάπausιν, διὰ νὰ ἐπανέλθουν τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας, καὶ ψάλλον τὸν μεθέορτον Ἑσπερινὸν τοῦ Ἁγίου καὶ τὸ ἐπακλούθον μνημόσυνον τῶν Κτιτόρων, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Τότε καὶ ὁ Παπᾶ Διονύσιος ἀπεσύρθη εἰς τὸ Κελλάκι του, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἡρέμα

καὶ ἐν πλήρει γαλήνῃ παρέδωκε τὸ πνεῦμα πρὸς Κύριον. Ὁ μέγας Τροπαιοφόρος Ἅγιος, ὃν ἰδιαζόντως ἠύλαβεῖτο καὶ ἔτιμα ὁ ἀείμνηστος, παρέλαβεν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς ἁγίας μνήμης τῶν σεπτῶν αὐτοῦ λειψάνων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐώρτασεν αὐτήν, ὥς μυχίως ἐπόθει.

Ὁ ἐπελθὼν θάνατος ἐλύπησε σφόδρα τὴν περὶ αὐτὸν ἀγαπητὴν ἀδελφότητα, καὶ πάντας τοὺς παρευρεθέντας τότε ἐκεῖ ἀδελφούς, οἱ δὲ λοιποὶ ἐρχόμενοι κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας διὰ τὸν Ἑσπερινόν, καὶ εὐρόντες νεκρόν, τὸν πρὸ ὀλίγου συνομιλοῦντα καὶ συνέορτάζοντα καὶ συμπάλλοντα μετ' αὐτῶν ἀγαπητὸν καὶ ἀγαθώτατον Παπᾶ Διονύσιον, ἠσθάνθησαν βιθεῖαν λύπην, διὰ τὴν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀναχώρησιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ ματαίου τούτου κόσμου.

Ἡ κηδεῖα τοῦ ἀειμνήστου ἐγένετο τὴν ἐπομένην ἐκ τοῦ Κυριακοῦ ναοῦ τῆς Σκήτης. Κατ' αὐτὴν συνῆλθον πάντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς Σκήτης καὶ τῶν ἄλλων πλησίον μερῶν, καὶ ἐν συγκινήσει πολλῇ ἔψαλλον τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, προπέμψαντες ἐκ πανηγύρεως εἰς αἰωνίαν καὶ ἀληθῆ πανήγυριν τῆς ἀλήκτου ζωῆς τὸν ἀλησμόνητον καὶ λίαν ἀγαπητὸν συνασκητὴν καὶ ἀδελφόν.

Μεταξὺ τῶν συνελθόντων ἦσαν ἔξ Ἀγίου Παύλου ὁ Πανοσιώτατος Ἱερομόναχος Διονύσιος, καὶ ἐκ Κ)πόλεως ὁ καθηγητὴς, συνταξιούχος Γυμνασιάρχης κ. Ψαλτόπουλος, ἔξ ὧν ὁ μὲν Ἱερομόναχος Διονύσιος δι' ὀλίγων συγκινητικῶν λέξεων ἀπεχαιρέτησεν ἐκ μέρους τῆς ἑαυτοῦ Μονῆς, τὸν ἀπελθόντα ἀδελφόν, ὁ δὲ κ. Ψαλτόπουλος ἐξεφώνησε τὸν κάτωθι ἐπικήδειον, ἐξάρας τὴν χρηστότητα τοῦ ἀειμνήστου, ὥς ἑξῆς :

Μακαρία ἡ ὁδὸς ἣ πορεύῃ σήμερον.
Καὶ μακαριστὸς ὁ σεπτὸς νεκρὸς ποῦ

μᾶς συνενέκντρωσε γύρω του. "Οχι διὰ νὰ θρηνησωμεν τὴν τελευτήν, ἀλλὰ διὰ νὰ πάρωμεν διδάγματα καὶ ἀπὸ τῆ ζωῇ καὶ ἀπὸ τοῦ χρίσμου καὶ ἀπαλὸ σβύσιμό της.

Καὶ πράγματι ἄδελφοί· ὑπάρχουν νεκροὶ ποὺ μᾶς μιλοῦν πρὸ ἔντονα καὶ πρὸ διδασκτικὰ ἀπὸ πολλοὺς ζωντανούς, καὶ τᾶφοι ποὺ δὲν σωμαίνουσι ποτέ!! εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ νεκροῦ μας.

Τέσσαρες γόνοι μιᾷ· βαθύτατα πιστῆς καὶ εὐλαβικῆς οἰκογενείας, ἀφίνουσι κάποτε ἐκεῖ στὸ Μωριά τὸ πατρικὸ τους σπίτι καὶ κτίζουν ἐδῶ τὴ στοργικὴ ἐκείνην ἐστία, ποὺ μὲ τὸν καιρὸ ἐξελίσσεται σὲ ὀνομαστὸ Ἀγιογραφικὸ Οἶκο.

Ἡ φήμη τῶν ἀδελφῶν Καρτσωναίων διασχίζει τὰ ὅρια τῆς μικρᾶς μας Πατρίδος, καὶ ἀπλώνεται πολὺ πέραν σὲ τίς τόσες ἀπόμακρες γωνιὰς τῆς γῆς.

Τὸ καλλιτεχνικὸ τους δαιμόνιο, ποὺ τὸ δούλεψε τόσο ἡ πίστις στὴν Ὁρθοδοξία καὶ στὴν Ἀγιογραφία της· τὸ ἠθικὸ τους ἀνάστημα καὶ συγκρότημα, ποὺ τόσο συνεβίβριζε μὲ τὴν ὠραιοπικτὴ φύση τους, τοὺς ἐπέβριχεν στὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐκλεκτῶν, ξένων καὶ ἰδικῶν μας, καὶ τοὺς χάρισαν «τὸ καλὸ ὄνομα» ποὺ τὸ λαχταροῦμε ὅλοι.

Πόσοι ὅμως ἐπιτυχαίνουσι τὸ καλὸ αὐτὸ ὄνομα; Πόσοι κερδίζουν τὴ καλὴ ἐκείνην φήμη;... ἐλάχιστοι ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς!

Καὶ αὐτὸ διότι τὰ δύο ἐκεῖνα στεφάνια τῆς ζωῆς, δὲν πλέκονται στὴν ξηρὰ καὶ ἄγονη γῇ, ἀλλὰ σιτοὺς πολὺάνθους ἐκείνους χώρους, ποὺ τοὺς ποτίζει ὁ πλούσιος ἰδρωτὴς καὶ ὁμορφαίνει ἡ γόνιμη ἀρετὴ.

Χωρὶς μόχθο καὶ χωρὶς ἀρετῇ, οὔτε τὸ ὄνομα Κυρίου ὑμνεῖται, ὅπως πρέπει, οὔτε οἱ ἄνθρωποι γεραίρονται, ὅπως τοὺς ἀξίζει, οὔτε καὶ τὰ ἔργα τους μένουσι αἰ-

ώνια καὶ ἀκατάλυτα.

Καὶ οἱ Καρτσωναῖοι ἄδελφοὶ εἶχον ἀσφαλῶς καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἐφόδια τῆς ἀγνῆς, ὑψηλῆς, τῆς ὑποδειγματικῆς καὶ δημιουργικῆς ζωῆς.

Ἐὰν ἀπέκτησαν ὄνομα, ἐν ἐκέρδισαν φήμη, οὔτε ἐκεῖνο, οὔτε αὐτὴ τὴν ἤλθεν ἀπὸ ἀπλῆ καὶ τυφλῇ τύχῃ. Κουράστηκαν κοπίσας· ἰδρῶσαν καὶ δούλεψαν μὲ τὸ πινέλο καὶ τὰ χρώματά τους τὰ θαυμαστὰ ἐκεῖνα ἔργα, γιὰ νὰ γίνουν ὅ,τι ἔγιναν.

Ὀνομαστοὶ καὶ ἑακουστοὶ Ἀγιογράφοι, οἱ ἀτλοὶ καὶ ταπεινοὶ αὐτοὶ Μοναχοί. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς δούλεψαν καὶ ὁργάνωσαν πρῶτα τὸν ψυχικὸν τους κόσμον. Δούλεψαν καὶ ὠργάνωσαν τὰ φυτώρια ἐκεῖνα τὰ ψυχικά, πρὸ φύτεψαν μέσα τοὺς ἡ σεμνὴ καταγωγή καὶ ὁ ἀσκητικὸς τους βίος.

Ἐδῶ στὸ ὕψος αὐτό, ποὺ εἴσθε ὅλοι σας τόσο κοντὰ στὸν Ὑψιστο, καὶ μὲ τόση πίστις καὶ ἀφοσίωσιν καλλιεργεῖτε τὰ χαρίσματα του, οἱ ἄδελφοὶ Καρτσωναῖοι ἀσφαλῶς δὲν ἦσαν οἱ τελευταῖοι. Καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ὅλοι σας αἰσθάνεσθε μέσα σας, κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀπλὸ σεβασμὸ, κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀπλὴ ἐκτίμησιν πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτούς, διότι τὸ σπίτι τους τὸ Ἀγιογραφικὸ φαντάζει στὸ κεφάλι τῆς Σκῆτης τῆς Ἀγίας Ἀννης, σὰν μιὰ ἀτίμητη χρυσὴ κορῶνα, πρὸ τιμῇ ἐξίσου καὶ κείνους, καὶ σᾶς, σὰν τὸν ἱερόν σας αὐτὸν χώρον.

Ἀκοῦμε κάθε μέρα τὸν Ψαλμῶδὸν νὰ λέγῃ· «Θάνατος ἁμαρτωλοῦ πονηρός»!... Ναι πονηρός, δηλαδὴ ὁδυνηρός, βασανιστικός, ἀφάνταστα σκληρὸς καὶ ἀδυσώπητος!

Θέλει νὰ πεθάνῃ κάποια φορὰ καὶ αὐτός. Ἀλλὰ τὰ φαντάσματα τῶν θυμάτων του, οἱ εἰκόνες τῶν πράξεών του τῶν

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

— Εἶπεν ὁ ἁβδᾶς Ἡσαΐας, ἀγάπα τὸ σιγᾶν ὑπὲρ τὸ λαλεῖν, ἡ σιωπὴ γὰρ θησαυρίζει, τὸ δὲ λαλεῖν διασκορπίζει.

— Εἶπεν ὁ ἁβδᾶς Εὐάγγελος, μέμνησο διὰ παντός τῆς ἐξόδου καὶ μὴ ἐπιλάβῃ κρίσεως αἰώνιου καὶ οὐκ ἔσται πλημμέλημα τῇ ψυχῇ σου.

— Εἶπεν ὁ ἁβδᾶς Μωϋσῆς· διὰ τῶν δακρύων κτᾶται ἄνθρωπος τὰς ἀρετὰς καὶ

διὰ τῶν δακρύων γίνεται ἄφεσις ἁμαρτιῶν. Ὅταν οὖν κλαίῃς, μὴ ὑψώσῃς τὴν φωνὴν τοῦ στεναγμοῦ σου καὶ μὴ γινωσκέτω ἡ ἀριστέρα σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου· ἡ δὲ ἀριστέρα ἐστὶν ἡ κενοδοξία.

— Ἐν τῇ Σκυθοπόλει ἦτο κάποιος πάμπολλα δεινὰ δικπραχάμενος, κατακυγεῖς δὲ χάριτι τοῦ Θεοῦ ἀπετάχματο, καὶ κτίσας ἐκυτῷ κελλίον εἰς ἔρημον τόπον, κατ' ἰδί-

βδελυγῶν, δὲν τὸν ἀφίνουν νὰ κλείσῃ τὰ μάτια! Ἀγωνιᾷ! βασανίζεται! ψυχορραγεῖ! Παλεύει μὲ τὸ χάρο, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ του δὲν βγαίνει! Ἔτσι ὁ θάνατος καταντᾷ ὄχι ἀπλῶς ὁ ἐπίλογος τῆς ζωῆς τοῦ καθενός μας, ἀλλὰ καὶ ὁ σκληρὸς δημόσιος κατήγορος τῶν πράξεών μας!!!

Πῶς ἔκλεισε τὰ μάτια του ὁ ἀείμνηστος... Σᾶν τὸ πουλάκι! Σᾶν τὸ παιδάκι ποὺ κοιμᾶται ἡσυχᾶ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του! τὸν πῆρθε ὁ Κύριος κοντὰ του τὴν ἡμέρα, ποὺ εἶχε τὴν πανήγυριν τοῦ οἴκου του καὶ τῆς ψυχῆς του. Μέσα στὴν πανήγυρι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ψυχικῆς του εὐφορίας!!!

«Ἀξιόθῃκε, ἔλεγε, νὰ πανηγυρίσῃ καὶ φέτος τὸν Καβαλάρη του Ἅγιο! Μὲ πλήρη τὰ ἐφόδια τῆς ἡμέρας τῆς λαμπρᾶς». Εὐχαριστημένος καὶ χαρούμενος, μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν πῆγε νὰ ἡσυχάσῃ.

Καὶ ἐκεῖ ἡσυχᾶ καὶ ἀπαλὰ παρέδωσε τὸ πνεῦμα στὰ χέρια Ἐκείνου· ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ εἶχε πάρει!!! Οὕτε πόνους, οὕτε ἀγωνίες ἐπιθανάτιες!

Τέτοιος ὅμως θάνατος, δὲν εἶναι μονάχα ζηλευτός, ἀλλὰ καὶ μακαριστός, διότι εἶναι θάνατος ὁσίας ψυχῆς καὶ ἑναρξίου ζωῆς.

Σᾶς πέφτει τώρα Σεβαστέ μας Γέροντα, κοντὰ στὶς ἄλλες καὶ μία νέα βαρεῖα

κληρονομιά.

Ἡ ἀρετὴ τῶν τριῶν Ἀδελφῶν, καὶ ὁ Ἅγιογραφικὸς οἶκος τῶν Καρτωναίων.

Ὁ χρόνος οὕτε ἐκείνην θὰ θίξῃ, οὕτε αὐτὸν θὰ κλονίσῃ· διότι ἡ ἀρετὴ εἶναι πρὸς δυνατότητα ἀπὸ ἐκείνον, καὶ τὸ καλὸ ὄνομα ἔχει μέσα του καὶ τὴν αἰωνιότητα.

Ὁ Κύριος ποὺ σᾶς ἔστειλε τόσο ξαφνικὰ τὴν πικρὴ αὐτὴ δοκιμασία, θὰ σᾶς στείλῃ καὶ τὸ βάλαμά της. Θὰ σᾶς παραστέκουν ὅλοι οἱ Πατέρες καὶ οἱ ἄδελφοὶ τοῦ Ἱεροῦ αὐτοῦ χώρου.

Θὰ σᾶς συνοδεύῃ παντοῦ, ἡ ἱερὰ Σκιά τῆς Ἀγίας, ποὺ φυλάγει νύχτα καὶ ἡμέρα τὸν τόπον σας.

Θὰ σᾶς εὐλογῇ καὶ ὁ καβαλάρης Ἅγιος, ἐφ' ὅσον τὸν τιμᾶτε καὶ τὸν δοξάζετε τόσο.

Τὰ τέλη τοῦ ἀειμνήστου ἀδελφοῦ σας δὲν ὑπῆρξαν μονάχα «Χριστιανικά» ἀλλὰ καὶ «ἀνεπαίσχυντα», ἀλλὰ καὶ «ἀνώδυνα» καὶ πρὸ παντός «εἰρηνικά».

Μακάρι νὰ εἶχαμε ὅλοι ἡμεῖς τέτοια ἀπὸ τὸν Κύριον εὐλογία.

Αἰωνία του ἡ μνήμη.

4 - 11 - 1959

Διονύσιος Ἱερομόναχος
Μικραγιαννανίτης

αν ἐκάθητο φροντίζων τῆς ἰδίας ψυχῆς. Μαθόντες οὖν τινες τῶν γνωρίμων, ἤρξαντο πέμπειν αὐτῷ ἄρτους καὶ φοίνικας καὶ τὴν χρεῖαν αὐτοῦ. Ὡς δὲ εἶδεν ἔκυτον ἐν ἀναπαύσει μηδενὸς λειπούμενος, λέγει ἐν ἑκυτῷ ὄντως ἡ τοιαύτη ἀνάπαυσις, τῆς ἐκεῖ ἀναπαύσεως ἐκβάλλει ἡμᾶς, ταύτης γὰρ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος. Καὶ καταλιπὼν τὸ κελλίον αὐτοῦ, ἀνεχώρησε λέγων· ἄγωμεν ψυχὴ εἰς θλίψιν· ἐμοὶ γὰρ χόρτος ἡ τροφὴ τῶν ἀλόγων πρέπει, διότι τὰ τῶν ἀλόγων ἔργα διεπραξάμην.

— Ἦλθε ποτὲ ἄρχων τις ἰδεῖν τὸν ἀδ. δ᾽ Σίμωνα, καὶ προλαβόντες οἱ κληρικοὶ εἶπον αὐτῷ. Ἀδδ᾽ ἐτοίμασον σεαυτὸν, διτι ἄρχων ἀκούσας τὰ περὶ σοῦ ἔρχεται εὐλογηθῆναι παρὰ σοῦ. Ὁ δὲ εἶπε· ναί, ἐγὼ ἐτοιμάσω ἐμυτὸν, καὶ λαθὼν ἄρτον καὶ τυρόν, ἐξελθὼν εἰς τὸν πυλῶνα ἐκάθητο ἐσθίων. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἄρχων μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ ἰδόντες ἐξουδένωσαν αὐτὸν λέγοντες· οὗτος ἐστὶν ὁ ἀναχωρητῆς περὶ οὗ ἠκούσαμεν, καὶ εὐθέως ἀνακάμψαντες ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

— Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἀδδ᾽ Ἀννίαν λέγων· ἐὰν ἴδω πταίσμα τοῦ ἀδελφοῦ μου, καλὸν ἐστὶ σκεπάζαι αὐτό; Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ἐν ἡ ὥρᾳ σκεπάσωμεν τὸ τοῦ ἀδελφοῦ πταίσμα, καὶ ὁ Θεὸς σκεπάσῃ ἡμῶν τὰ πταίσματα καὶ ἐν ἡ ἡμέρᾳ φανερώσωμεν τὰ τοῦ ἀδελφοῦ πταίσματα καὶ ὁ Θεὸς φανερώσει τὰ ἡμέτερα.

— Ἐγένοντο δύο ἀδελφοὶ ἐν κοινοβίῳ καὶ κατηξιώθησαν τοῦ ὁρᾶν ἕκαστος τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν ἀδελφόν. Ἐγένετο δὲ ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐξελθεῖν ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἔξω τοῦ κοινοβίου καὶ ἰδεῖν τινὰ ἀπὸ πρῶτῃ ἐσθίοντα, εἶπεν αὐτῷ. Ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ ἐσθίεις, ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ; Καὶ τῇ ἐπομένῃ ἐγένετο σύναξις καὶ κατὰ τὸ ἔθος ἀτενίσας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἶδε τὴν χάριν ἀπελθοῦσαν ἀπ' αὐ-

τοῦ. Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸ κελλίον λέγει αὐτῷ. Τί ἐπραξας ἀδελφέ; οὐ γὰρ εἶδον ἐπὶ σὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγὼ οὔτε ἐν πράξει οὔτε ἐν λογισμοῖς συνεῖδα ἐμαυτῷ πονηρόν τι. Λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφός· οὐδὲ λόγον τινὰ ἐλάλησας; ὁ δὲ μνησθεὶς, εἶπε· ναί, χθὲς εἶδον τινὰ ἐσθίοντα ἔξω τοῦ κοινοβίου καὶ εἶπον αὐτῷ. Ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἐσθίεις ἐν Παρασκευῇ; αὕτῃ ἐστὶν ἡ ἁμαρτία μου, ἀλλὰ συγκοπίασόν μοι δύο ἐβδομάδας καὶ παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν ἵνα μὲ συγχωρήσῃ. Καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ μετὰ τὰς δύο ἐβδομάδας, εἶδεν ὁ ἀδελφὸς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ πάλιν ἐλθοῦσαν ἐπὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, καὶ παρεκλήθησαν καὶ τῷ ἁγίῳ Θεῷ εὐχαρίστησαν.

— Ἀδελφὸς ἠρώτησε τινὰ τῶν Πατέρων λέγων· ἐὰν συμβῇ με δακρυθῆναι ἐκ τοῦ ὕπνου καὶ παρέλθῃ ἡ ὥρα τῆς συνάξεως, ἀπὸ αἰσχύνῃ οὐκ ἔτι ἡ ψυχὴ μου θέλει σύναξιν ποιῆσαι, τί ποιήσω; Λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ἐὰν συμβῇ σε ἀφυπνῶσαι ἔω; τὸ πρῶτ', ἀναστὰς, κλείσον τὰς θύρας καὶ ποίησον τὴν σύναξιν σου ἀταράχως. Γέγραπται γάρ· «οὐκ ἐστὶν ἡ ἡμέρα καὶ οὐκ ἐστὶν ἡ νύξ»· ἐν παντὶ γὰρ καιρῷ δοξάζεται ὁ Θεός.

— Διηγέσκοντο τινὲς τῶν Πατέρων διτι ἦν τις γέρων, μεγάλων ἀξιοθεὶς χαρισμάτων παρὰ Θεοῦ καὶ περιβόητος γινόμενος διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ. Ἐφθασε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ μέχρι τοῦ βασιλέως, ὁ δὲ βασιλεὺς μετεκαλέσατο αὐτὸν διὰ τὸ ἀξιωθῆναι τῶν εὐχῶν αὐτοῦ· συντυχῶν δὲ αὐτῷ, καὶ πολλὰ ὠρηληθεὶς, προσήνεγκεν αὐτῷ χρυσίον. Ὁ δὲ γέρων, ἐδέξατο αὐτὸ καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἤρξατο φιλοκαλεῖν ἀγρόν καὶ κῆπον καὶ κτερίζειν ἕτερον κελλίον.

Ἐφερον δὲ αὐτῷ, κατὰ τὸ ἔθος, δαιμονιζόμενον τινὰ καὶ λέγει ὁ γέρων τῷ

δαίμονι· ἐξέλθε ἀπὸ τοῦ πλάσματος τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ δαίμων λέγει· οὐκ ἀκούω σου, λέγει ὁ γέρονι, καὶ διατί; καὶ ὁ δαίμων λέγει, διότι γέγονας ὡς εἰς ἔξ ἡμῶν, καταλείψας τὴν πρὸς τὸν Θεὸν μέριμναν καὶ γηῖνας μερίμνας ἀπασχολήσας ἑαυτὸν καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀκούω σου ἵνα ἐξέλθω.

— Ἐλεγέ τις τῶν Πατέρων, ὅτι ἦν τις γέρονι φιλόπονος, συνέδη δὲ αὐτῷ ἀμελήσαι ὀλίγον, ἐν δὲ τῷ ἀμελεῖν, καταγνοῦς ἑαυτὸν εἶπεν· ψυχὴ, οὐ φοβῇ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ μὴ καταληφθῇς ἐν τῇ ἀμελείᾳ ταύτῃ καὶ παραδοθῇς ταῖς αἰωνίαις κολάσεσι; Ταῦτα λέγων, διήγειρεν ἑαυτὸν ἐπὶ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, καὶ ποιοῦντος αὐτοῦ τὴν σύναξιν, ἤλθον οἱ δαίμονες καὶ ἐθορύβουν αὐτόν. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, ἔω· πότε θλίθετέ με; οὐκ ἤρκεσθητε τῇ ἀμελείᾳ μου τοσοῦτον χρόνον; λέγουσιν αὐτῷ οἱ δαίμονες· ὅτε ἦς ἐν ἀμελείᾳ καὶ ἡμεῖς ἡμελοῦμέν σοι. Ταῦτα δὲ ἀκούσας, πλέον διήγειρεν ἑαυτὸν εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ προέκοπτε χάριτι Θεοῦ.

— Διηγῆσαντο τινὲς περὶ τοῦ ἀδβᾶ Ἰωάννου τοῦ Κολοδοῦ, ὅτι ἀναχωρήσας πρὸς Θηβαῖον γέροντα ἐν Σκήτη, ἐκάθητο μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Λιχῶν δὲ ὁ ἀδβᾶς αὐτοῦ ξύλον ξηρὸν ἐφύτευσε καὶ εἶπεν αὐτῷ· πότιζε τοῦτο καθ' ἡμέραν λαγίνιον ὕδατος, ἕως οὗ καρπὸν ποιήσῃ. Ἦν δὲ τὸ ὕδωρ μακρὰν ὡς τὰ ἀπὸ ὀφῆ ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν καὶ μετὰ τὸ πρῶτ' ἀνάγεσθαι πάλιν ἐπιστρέφει. Μετὰ δὲ τρία ἔτη ἐποίησε καρπὸν, καὶ λαβὼν τὸν καρπὸν, ἤνεγκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν λέγων τοῖς ἀδελφοῖς· λάβετε, φάγετε καρπὸν ὑπακοῆς.

Τοῦ Χρυσοστόμου

Διεγέρθητι τὴν νύκτα κἂν μὴ πολλὰς εὐχὰς ποιῇς, μίαν ποιήσον μετὰ νήψεως καὶ ἀρκεῖ, οὐδὲ πλεον ἀπαιτῶ, κἂν μὴ μεσονύκτιον, πρὸς αὐτὸν γοῦν τὸν ὄρθρον

“ΚΡΟΥΕΤΕ ΚΑΙ ΑΝΟΙΓΗΣΤΑΙ ΥΜΙΝ,” (Ματθ. ζ' 7)

Ἀνοίξε τὸ βιβλίον σου
γύρισε φύλλα πίσω,
πρόσεξε τί κατῳρθώσεις
στὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς σου.
Πιστεύω ὅτι θὰ θρεθῇ
καὶ τοῦ σὲ θαρρύνει
θανάσιμος μικρόδιον
ποῦ τὴν ψυχὴν μολύνει.

+

Μὴ γελαστῇς καὶ ᾧ ἐγὼ
ποτὲ δὲν ἔχω πταίσει,
ἐδῶ στήν γῇ δὲν δάδισε
κανεῖς δίχως νὰ πέσῃ.
Μόνον ἐσύ; Ὅχι κι' ἐγώ!
αὐτὸς - ἐκεῖνος - ὅλοι,
σὲ κρέμνα πέσαμε θαθεῖά
σ' ἀκάνθια καὶ τριβόλοι.

+

Δὲν βλέπεις γύρω τί κακὸ
μαύρη φρικτὴ ἀντάρα,

δεῖξον ὅτι οὐ τοῦ σώματος μόνον ἡ νύξ,
ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς. Ὅπου ἂν ἦ· εὐχου,
ναὸς εἰ, μὴ ζῆτει τόπον, εἰπέ Κύριε Ἰη-
σοῦ ἐλέησόν με καὶ εὐθὺς παραγίνεται.
Ὅταν ἴδῃς δυσκολίαν τινὰ συμπεσοῦσάν
σοι, παρακάλει τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν
Θεὸν ἡμῶν εἰς βοήθειαν, αὐτὴ μόνη λύσις
ἐστὶ τῶν συμβαινόντων ἡμῖν πειρασμῶν.
Καὶ γὰρ μέγα ἐστὶ τῆς εὐχῆς τοῦτο τὸ
δπλον· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ
ἐλέησόν με· βραχὺ τὸ ρῆμα, καὶ πέλαγος
ἔχει φιλανθρωπίας. Ὅπου γὰρ ἔλεος, ἐκεῖ
πάντα τὰ ἀγαθὰ. Οὗτος γὰρ μάλιστα ἐστίν,
ὁ ἑαυτὸν εἰδώς, ὁ μὴδὲν ἑαυτὸν εἶναι νο-
μίζων, οὐδὲν γὰρ οὕτως τῷ Θεῷ φίλον,
ὡς μετὰ τῶν ἐσχάτων ἑαυτὸν ἀριθμῆσαι.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Δ181 κώδικος τῆς
Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης)

Γ. Π. Α.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστον καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 389)

Ἐρ. ἡγ'. Τί ἐστὶ ταπεινοφροσύνη;

Ἀπ. Ταπεινοφροσύνη ἐστὶ ψυχὴ μὴ προσέχουσα μηδὲ κρίνουσα ἄλλων ἀνθρώπων πατήσια· ἀλλὰ μόνον τῆς ἑαυτῆς βλέπουσα καὶ ὑπεύθυνον τὰ αἰωνίου κολάσεως ἑαυτὴν ἔχουσα, καὶ τοῦτο πρὸς Θεὸν λέγουσα· σῶσόν με ἔνεκεν τοῦ ἐλέ-

ους σου, καὶ οὐχ ἔνεκεν τῶν κατορθωμάτων μου. Ὁ δὲ οὕτως ἑαυτὸν ὑπεύθυνον λογιζόμενος οὐδὲ μνησικακήσει ἀνθρώπῳ ποτέ, οὐδὲ κατακρινεῖ ἀνθρώπον ἁμαρτάνοντα, καὶ λοιπὸν ἐκ τριῶν τρόπων, τὴν τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν κομίζεται. Ὡς γὰρ μὴ κρίνων, οὐ κρίνεται· καὶ ὡς ταπεινοφρονῶν, δικαιούται· καὶ ὡς συγχωρῶν, συγχωρεῖται.

Ἐρῆκε τὰ ἔθνη θύελλα
ἀλληλοφαγωμάρα...!
Τοξεύει ἡ Ἀνατολὴ
ἀμύνεται ἡ Δύση,
ἀγρία πάλη γίνεται
ποιὸς θὰ κυριαρχήσῃ!

+

Αἱμορραγεῖ θανάσιμα
ἡ ἀνθρωπίνη φύσις,
ἡ γῆ τὸ σύμπαν σείεται
κοιλοπονεῖ ἡ κτίσις.
Μόνον μιὰ πανανθρώπινη
ἔνωσις ἔστιν γίνῃ,
τότε θὰ δλοκληρωθῇ
στὰ ἔθνη ἡ εἰρήνη.

+

Μέσ' στὸ χιονιὰ νυκτώσαμε
μέσ' σὲ ἀγνώστους δρόμους,
μᾶς ἀπειλεῖ ὁ θάνατος
οὐκ ἔνους ὁδοιπόρους.

Ποιὰ θύρα νὰ κτυπήσωμε
ποιὸς θὰ ἐρεθῇ ν' ἀνοίξῃ;
ποιὸς θὰ μᾶς δώσῃ ἄσυλον
στῆς παγωνιάς τὴν ψύξι;

+

Μόνον ὁ Κύριος μπορεῖ
ἐὰν ἐπιστραφούμε...
νὰ σώσῃ ἔθνη καὶ λαοὺς
νὰ μὴ καταστραφούμε!
Ἄνοιξε τὸ διδύλιον σου
καὶ καλοπρόσεξέ το,
καὶ πέε: ὁ σώζων ἑαυτὸν
ὡς φρόνιμος, σωζέτω!
Προτοῦ μᾶς εὗρουν κεραυνοὶ
πρὶν ᾤξῃς μᾶς ρουφίξῃ,
τὴν θύραν τοῦ καλοῦ Θεοῦ
ἅς κρούσωμε, ν' ἀνοίξῃ.

Γένοιτο.

Ὁ ταπεινὸς Ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

Ἔρ. ιγδ'. Ἐάν τις πολλάκις ἁμαρτήσας, πολλάκις μετανοεῖν ἐπεχείρησε, καὶ πάλιν εἰς ἁμαρτίαν ἐπεσε, μέχρι πόσων πταισμάτων πάλιν μετανοοῦντα ὁ Θεὸς προσδέχεται τοῦτον;

Ἀπ. Ὁ τὸ εὐτρεπτον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπιστάμενος Κύριος, καὶ μυριάκις ὁ ἄνθρωπος πέση, καὶ μυριάκις μετανοήσῃ, οὐδαμῶς αὐτὸν ἀποβάλλεται. Ὁ γὰρ ἐντειλάμενος τῷ Πέτρῳ ἑβδομηκοντάκις ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ συγχωρεῖν, πολλῷ πλεον αὐτὸς συγχωρήσει μυριοντάκις ἐπὶ τῷ ἀνθρώπῳ, μετανοοῦντι μέντοιγε. Καὶ τοῦτο δεῖ ἀκριβῶς ἐπιστασθαι, ὅτι ψυχὴ εἰς συνήθειαν ἐλθοῦσα τοῦ πολλάκις ἁμαρτάνειν, καὶ πολλάκις μετανοεῖν καταφρονοῦσα τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ὑποστρέφουσα, δυσχερῶς ὄντως ἢ τοιαύτη ψυχὴ τῆς ἁμαρτίας ἀφίσταται, ὥσπερ κύων μακελλικὸς ἐν τῷ βρόμῳ σύνεθίσας. Λοιπὸν δέ, ὅτι τὸ τέλος τῆς ζωῆς ἡμῶν ὑπάρχει ἄδηλον, χρὴ ἡμᾶς ἀσφαλίζεσθαι, μήπως ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ φθάσωμεν καὶ εὐρεθῶμεν ἀμετανόητοι, καὶ παραδοθῶμεν εἰς κόλασιν ἀτελεύτητον.

Ἔρ. ιε'. Πόσαι μοιχεῖαι εἰσιν;

Ἀπ. Δύο. Καὶ γὰρ ἡ γυνὴ ἡ ὑπανδρος ὅπου καὶ πορνεύσῃ, μοιχεῖα ἐστὶ. Καὶ πάλιν, ὁ ἀνὴρ ὁ ἔχων γυναῖκα ὅπου καὶ πορνεύσῃ, μοιχεῖα ἐστὶ τῆς ἰδίας γυναικός.

Ἔρ. ις'. Λέγουσι τινές, ὅτι συγγνώμην ἔχει ἡ σωματικὴ ἁμαρτία ὑπὲρ πάσας τὰς ἁμαρτίας, ὡς φυσικῆς ὑπαρχούσης τῆς κινήσεως ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἀπ. Τοῦναντίον ὁ Ἀπόστολος βαρυτέραν πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-

τὴν ὀνομάζει, λέγων· «Πᾶσα ἁμαρτία, ἣν ἂν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει»· ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας σαρκός, ὥσπερ θυσίαν τινά, παρέχει τῷ σατανᾷ τὴν ἑαυτοῦ σποράν. Καὶ πάλιν τὸ φαγεῖν φυσικόν ἐστι, καὶ ἰδοὺ ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ παραβάντα κατεδίκασεν.

Ἔρ. ιζ'. Πόσα κρίματα καὶ ἁμαρτήματα πορνικὰ εἰσιν;

Ἀπ. Πολλὰ καὶ διάφορα. Μείζονι γὰρ κρίματι ὑπόκειται ὁ γυναικα ἔχων καὶ πορνεύων παρὰ τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ μείζονι ὁ ἀγαθὴν γυναικα ἔχων ὑπὲρ τὸν πονηρὰν ἔχοντα· καὶ μείζονι ὁ ἐν γήρᾳ πορνεύων παρὰ τὸν ἐν νεότητι· καὶ μείζονι ὁ ἀδιαλείπτως ὑπὲρ τὸν διὰ χρόνου· καὶ μείζονι ὁ μὴ θερμῆς ὑπάρχων κράσεως, ἀλλὰ ψυχρᾶς, ἑαυτὸν δὲ διὰ βρωμάτων θερμαίνων, καὶ εἰς ἡδονὴν προτιρεπόμενος. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐστὶν εἰπεῖν καὶ διάφορα περὶ πορνείας παρὰ Θεῷ κρίματα. Ἄλλο γὰρ κρίμα τῷ εἰς μίαν γυναικα ἁμαρτάνοντι ὑπὲρ τὸν εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους κατατρέχοντα, καὶ πολλὰς ψυχὰς μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀπολλύοντα· καὶ ἄλλο πάλιν κρίμα τοῦ μετὰ παρατηρήσεως ἁμαρτάνοντος παρὰ τὸν ἀναισχύντως ἑαυτὸν τῇ ἁμαρτίᾳ ἐκδιδόντα, καὶ ἕτερον τοῦ σύμβιον ἔχοντος καὶ εἰς ὑπανδρον πταίνοντος· ὅπερ καὶ διπλῇ μοιχεῖα τῷ ἐργαζομένῳ τὴν ἁμαρτίαν λογίζεται. Φρικτὸν δὲ πάλιν τὸ κρίμα τὸ κανονικῇ γυναικὶ κατεπέρχεσθαι· καὶ πάλιν τὸ ἀδικουμένην γυναικὶ βοηθεῖν καὶ μισθὸν τῆς προστάσιος πρὸς ἁμαρτίαν αὐτῇ συγγε-

Ἡθικοθρησκευτικὰ θέματα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Τοῦ ἱερολογιωτάτου Ἱεροδιακόνου
κ. Φιλήμονος Ἀγιαννανίτου

Ὑχνὰ ἀκούομεν τὰς ὥραιάς αὐτὰς φράσεις. Τὰς διασαλπίζουν οἱ ἄρχοντες, τὰς ἐπαναλαμβάνει ὁ λαὸς καὶ πάντες ποθοῦμεν νὰ μὴ μείνουν μόνον λέξεις, ἀλλὰ νὰ γίνουν ὥραία πραγματικότης: «Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ γίνη εὐνοουμένη χώρα, κράτος δικαίου». «Χρει-

άζεται ἡθικὸς καθαρισμός». «Πρέπει νὰ θεμελιωθῇ καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη». Ὅντως ὥραϊα φράσεις - μεσπουδαῖον περιεχόμενον, ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν, ἂν εἶναι πολλοὶ ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι ἐσκέφθησαν σοβαρῶς νὰ τὰς καταστήσουν πραγματικότητας καί, πρὸ παντός, ἂν ἔ-

νέσθαι. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τόπος πρὸς ἁμαρτίαν ἐστὶ διάφορος. Πολλοὶ γὰρ καὶ ἐν Ἑκκλησίᾳ τὴν ἁμαρτίαν ἐργάζονται, καὶ διττὸν κρῖμα ἀποφέρονται. Πολλάκις γὰρ καὶ φίλων γυναῖκας μολύνουσιν ἑτεροί, Ἰουδαϊκὴν ἀγάπην ὑποκρινόμενοι. Ἀπερ' ἅπαντα ἀνακρίνει καὶ σκοπεῖ ὁ δίκαιος τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμός, κατὰ τὸ ἄρρητον αὐτοῦ κρῖμα τὸ ἀπροσωπόληπτον, καὶ τὸν ζυγὸν αὐτοῦ τὸν ἀκριβῆ καὶ ἀχλεύαστον.

Ἐρ. 17. Πολλῶν δικαίων δύο γυναῖκας ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ τρεῖς ἐχόντων, πῶς ἡμῖν οὐκ ἐπιτέτραπται δύο γυναῖκας ἔχειν, ἀλλ' οὐδὲ παλλακὰς κτήσασθαι;

Ἀπ. Οὐ μόνον τὸ δύο γυναῖκας ἔχειν τοὺς θεοσεβεῖς ὁ Χριστὸς διέκώλυσεν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς μιᾶς ἀπέχεσθαι προετρέψατο, λέγων· «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅστις οὐ μισεῖ πατέρα καὶ μητέρα καὶ γυναῖκα, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἅξιος». Εἰ δὲ βούλει τὸ μειζότερον, ἀκουσον· «Ἐρρέθη, φησί, τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς δέμβλέψας γυναῖκα πρὸς

τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ». Εἰ οὖν τὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπιθυμίαν μοιχεύει ὁ Χριστὸς τοῖς πιστοῖς λογίζεται, ποίαν λοιπὸν φιλοσοφίαν καὶ πολιτείαν οἱ πιστοὶ παρὰ τοὺς ἐν τῇ Παλαιᾷ ἀπαιτούμεθα; Εἰ γὰρ ἐξὸν τὸν ἄνθρωπον δύο γυναῖκας ἔχειν, πρόδηλον ὅτι καὶ τῇ γυναικὶ δύο ἀνδρας. Ἀκουσον γοῦν τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς λέγοντος, ὅτι «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν». Καὶ οὐκ εἶπεν, «ἔσονται οἱ τρεῖς εἰς σάρκα μίαν». Ὅμως μία γυνή, δοθεῖσα τῷ ἀνδρὶ, αὐτῷ τε καὶ τῷ κόσμῳ ἐπεβούλευσε, τί ἔμελλεν ὁ κόσμος παθεῖν, εἰ ἐποίησεν ὁ Θεὸς δύο γυναῖκας ἀπ' ἀρχῆς λαβεῖν τὸν ἄνθρωπον; Εἰ δὲ ζητεῖς τίνος χάριν οἱ ἀρχαῖοι καὶ δύο καὶ τρεῖς γυναῖκας εἶχον, μάνθανε ἀκριβῶς, ὅτι πολλὴ ἦν τότε τοῦ διαβόλου ἡ τυραννίς, ἣν ὁ Χριστὸς ἐπιδημήσας κατήργησε, πολλοὺς τῶν δαιμόνων ἐκ μέσου ἐξορίσας· τοὺς μὲν ἐν τῇ ἀβύσσῳ τοὺς δὲ ἐν ἐρήμοις, καὶ ἀοικήτοις καὶ ἀβάτοις τόποις.

χουν κατανοήσει τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ θεμελιωθῇ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἠθικὴ ζωὴ εἰς τὸν τόπον μας.

Πολλοὶ νομίζουν, ὅτι πανάκεια διὰ τὴν θεραπείαν τῶν κακῶν καὶ μέσον τῆς ἠθικῆς ἀνορθώσεως τῆς κοινωνίας εἶναι οἱ νόμοι. Βεβαίως οἱ καλοὶ νόμοι χρειάζονται καὶ ἐπιβάλλονται διὰ νὰ τακτοποιοῦν τὰς συναλλαγὰς τῶν πολιτῶν καὶ νὰ περιφρουροῦν τὰ βασικά των δικαιώματα. Ἀλλὰ εἶναι πλάνη μεγίστη νὰ πιστεύωμεν, ὅτι μόνον οἱ νόμοι εἶναι ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκψύψουν τὰς κοινωνίας εἰς μίαν ἀνωτέραν ζωὴν. Οἱ νόμοι, ἀνθρώπινα κατασκευάσματα, εἶναι κατὰ κανόνα ἀτελεῖς μὲ τὰς γενικεύσεις καὶ τὰς προσωπικὰς πολλὰκις διατάξεις των, μὲ τὰς παρερμηνείας ποὺ ἐπιδέχονται καὶ μὲ τὰ «παράθυρα», τὰ ὁποῖα συνήθως ἀφίνουν ἀνοικτὰ διὰ παραβάσεις ἐκ μέρους τῶν ἐπιτηδείων. Ὑπάρχουν περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὀλοφάνεσαι καὶ βοῶσαι ἀδικίαι δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ οὕτως οἱ ἐπιτήδριοι, ἐνῶ ἀδικοῦν καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον προκλητικόν, μένουν ἀνενόχλητοι ἀπὸ τοὺς νόμους, διότι νομικῶς εἶναι ἐν τάξει.

Ἐξ ἄλλου οἱ νόμοι σκοποῦν ἔχουν νὰ κυπῇσουν, ἕως ἐκεῖ ποὺ φθάνουν, τὸ κακόν, τὴν ἀδικίαν, τὸ ἔγκλημα. Δὲν δύναται ὁμως νὰ υποχρεώσουν πρὸς τὸ ἀγαθόν. Δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν καὶ τὸν τρόπον νὰ ἐπιβάλλουν, λ. χ. τὴν ἀγάπην μετὰ τῶν ἀνθρώπων, τὸν ἀμοιβαῖον σεβασμόν, τὴν φιланθρωπίαν, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ὑπομονὴν ἑναντί τῶν ξένων σφαλμάτων καὶ τόσας ἄλλας ἀρετάς, τὰς ἀπαραιτήτους διὰ τὴν εἰρηνικὴν κοινωνικὴν ζωὴν. Οὐδεὶς ἀνθρώπινος νόμος δὲν μὲ υποχρεώνει νὰ ἀγαπῶ τὸν ἄλλον, νὰ τὸν ἐνισχύσω εἰς μίαν του ἀνάγκην, νὰ

τὸν ἐπισκεφθῶ εἰς τὴν ἀσθενείαν του, νὰ τοῦ προσφέρω τὴν χεῖρα μου, προκειμένου νὰ τὸν ἀνασύρω μέσα ἀπὸ τὸ ποτάμι εἰς τὸ ὁποῖον κινδυνεύει νὰ πνιγῇ. Ἀλλὰ μία κοινωνία ἀδυνατεῖ νὰ εὐημερήσῃ ποτέ, ἐὰν περιορισθῇ μόνον καὶ μόνον εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν τιμωρίαν τοῦ κακοῦ καὶ θελήσῃ νὰ ἀγνοήσῃ τὰς λεγομένας κοινωνικὰς ἀρετάς, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγάπην, τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν ἐνότητα καὶ τὰς ὁμοίας. Κοινωνία, τῆς ὁποίας οἱ πολῖται διὰ μόνον τὸν φόβον τοῦ νόμου δὲν ἀδικοῦν ἀλλήλους, ὁμοιάζει μὲ λειβάδι, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχουν ζῶα δεμένα χωριστά, ὥστε νὰ μὴ δύνανται, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἐπιθυμοῦν ἀκόμη, νὰ βλάψουν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο.

Αὐτὰς ὁμως τὰς πολυτιμοτάτας καὶ θεμελιώδεις ἀρετάς, αὐτὰς τὰς ὑπὲρ νόμον ἀρετάς, ἀπὸ ποῦ θὰ τὰς διδαχθῇ καὶ μὲ ποίαν δύναμιν θὰ τὰς θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν ἡ κοινωνία; Τί εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ εἰς αὐτὰς κῦρος καὶ θὰ καταστήσῃ σεβαστὰς εἰς τοὺς πολίτας; Εἰς τοῦτο τὸ ἐρώτημα μία καὶ μόνη ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴ ἀπάντησις δύναται νὰ δοθῇ. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ διδασκαλία τῆς ἁγίας Γραφῆς, αὐτὸς οὗτος ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ πηγὴ τῶν ἀρετῶν καὶ συγχρόνως ἡ δύναμις διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀρετῶν. Οὗτος δύναται νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς θεμελίωσιν μιᾶς πράγματι εὐνοουμένης κοινωνίας!

Ἴδου τί λέγει ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἀκούσατε μετὰ προσοχῆς αὐτά, τὰ ὁποῖα θὰ σὰς εἴπω. Ἐγὼ ἔχω μισήσῃ τοὺς πονηροὺς δρόμους τῶν διεστραμμένων ἀνθρώπων. Ἐγὼ ἔχω καὶ ἐγὼ ἐμπνέω φρόνησιν καὶ καλὴν θέλησιν. Ἐγὼ δίδω δύναμιν καὶ ἀσφάλειαν. Ἐγὼ διδάσκω καὶ θεμελιώνω μετὰ τῶν ἀν-

θρώπων τὴν τόσον πονητὴν εἰς αὐτοὺς δικαιοσύνην (Παροιμ. ἡ' 4). Ἐπὶ πλέον ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ διδάσκει ὅτι «δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόανθρωπον» καὶ ὑπόσχεται «νὰ μερίσῃ τοῖς αὐτὴν ἀγαπῶσιν ὑπαρξιν καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν καὶ νὰ ἐμπλήσῃ ἀγαθῶν. «Μὲ ἄλλους λόγους, εἶναι αὕτη ἱκανὴ νὰ δημιουργήσῃ τοὺς ἀνθρώπους εὐτυχεῖς, αὐτάρκεις, εἰρηνικούς, ἀληθινὰ κοινωνικούς ἀνθρώπους. Αὕτη δύναται τοὺς δικαστὰς καὶ τοὺς ἄρχοντας νὰ καταστήσῃ σοφοὺς καὶ δυνατούς, ὥστε μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην νὰ κυβερνοῦν καὶ νὰ ἀναδειχθῶν αὐτῶ πνευματικοὶ ἡγέται καὶ ἀξιολύμια διὰ τὸν λαὸν ὑποδείγματα. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἰδρῦσῃ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ εὐημερούσας καὶ εἰρηνικὰς κοινωνίας.

Πρότυπος καὶ ὑποδειγματικὴ δι' ὅλους τοὺς αἰῶνας κοινωνία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε φυγαδευθῇ ἡ ἀδικία καὶ ἡ πτωχεία καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐπικρατοῦσε ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ἡ πρόθυμος ἐξυπηρέτησις ὅλων πρὸς ὅλους, ἡ ταπεινοφροσύνη τῶν ἀρχόντων καὶ ἡ πειθαρχία τοῦ λαοῦ, ἡ θαυμαστὴ ἐνότης ὅλων, ὥστε ἡ ψυχὴ καὶ ἡ καρδία τῶν νὰ εἶναι μία, τοιαύτη κοινωνία, ποὺ τὴν θαυμάζουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία. «Τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων—διηγεῖται ὁ ἱερεὺς Λουκᾶς—ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία... καὶ ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά...» ὥστε «οὐδὲ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς» Πράξ. δ' 32, 34).

Πῶς ὅμως κατωρθώθη ἡ πρωτοφανὴς αὕτη κοινωνικὴ ζωὴ; Ἐπὶ τίνος ἐθεμελιώθη ἡ κοινωνία αὕτη, τὴν ὁποίαν δικαίως οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουν—ἅς μοι ἐπιτραπῇ ἡ φράσις—«κοινωνία θαῦμα»; Εἰ-

χε θεμελιωθῇ ἐπάνω εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ μὲ πολλὴν χαρὰν εἶχον δεχθῇ καὶ εἰς τὴν ἀκρόασιν τοῦ ὁποίου «ἦσαν προσκαρτεροῦντες». Ἐὰν μὲ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, ἐπάνω εἰς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου δύνανται ὡσαύτως νὰ στερεωθοῦν, νὰ προοδεύουν καὶ νὰ εὐημερήσουν αἱ κοινωνίαι.

Ἰδοὺ διὰ ποῖον λόγον τονίζεται ὅτι ἀνταποκρίνεται εἰς κοινωνικὴν ἀνάγκην ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι, ὅσον περισσότερον μία κοινωνία δέχεται καὶ ἐφαρμοζεῖ τὸ θεῖον θέλημα, τόσον καὶ εὐτυχεστέρα καθίσταται. Καὶ ἰδοὺ διατὶ ἀποτελεῖ καθήκον καὶ συμφέρον δι' ὅλους μας τὸ νὰ μεταδώσωμεν ὅσον εὐρύτερον δυνάμεθα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν γραπτὸν καὶ τὸν προφορικόν. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς οὕτω τοῦ θεοῦ θελήματος θέλει καταστή ἡ πατρίς μας κράτος δικαίου. Οὕτω θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀνόρθωσις. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ θεμελιωθῇ ἡ χαρὰ καὶ ἡ εἰρήνη εἰς ἓνα ἕκαστον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν ὅλην κοινωνίαν.

Φιλήμων Ἀγιαννανίτης
Ἱεροδιάκονος

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

— Ἀνίκητον χρῆμα ἡ δικαία προσευχὴ καὶ οὐδεὶς ὁσὶως λιτανεύων ἀποτυγχάνει τοῦ σκοποῦ.

— Ἐξήγησις εἰς τὸ Ἱ Κύριος ἔκτισέ με. Τὸ ἔκτισεν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ κατέταξεν ἡ κατέστησεν.

— Ὅμοιως εἰς τό, ἰδοὺ ὁ στερεῶν βροντὴν καὶ κτίζων Πνεῦμα, ἀντὶ τοῦ κατὰ πέμπων καὶ κατατάσσων.

— Παράδειγμα εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα: ῥόδον, ἄνθος καὶ εὐδία οὐ τρία ῥόδα ἀλλ' ἐν ῥόδον λέγομεν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

Ἔχουσα ἀκροστιχίδα τήν δε

«Υπεραγία Θεοτόκε τρώσον ἐμὴ καρδίαν πόθῳ σου
καὶ τοῦ υἱοῦ σου»

Υπεραγία Θεοτόκε Δέσποινα, Μήτηρ τοῦ τῶν πάντων Ποιητοῦ λοχεύτρια.
Πανυπερευλογημένη καὶ Κεχαριτωμένη, μὴ μὲ δδελυχθῆς ὡς Δεδοξασμένη.
Ἐπίδε εὐσπλαγχνικωτάτῃ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀχρεῖ, τῷ πολλῶν πληγῶν καὶ δακρύων
[ἀξίῳ.

Ρανίδα ἐλέους αἰτῶ ὁ ἄθλιος τῷ πόθῳ Θεοῦ δεσμευθῆναι ὁ ἀνάξιος.
Αγάπης ὑπάρχεις τὸ πλήρωμα, ἀγάπην ποθῶ ὑπὸ σοῦ τὸ δδελυγμα.
Γέμω ἀμαρτίας ὁ πανάθλιος, αἰτοῦμαι προσελθεῖν τῷ Ὑῖῳ σου ὁ τρισάθλιος.
Ἰδέ, ὦ Παρθένε, τὴν συντριβὴν μου, τρώσον ἀγάπην ἔνθεον τὴν ψυχὴν μου.
Αγάπης τελείας πεπληρωμένη, στάξον ρανίδα ἐμοί, ὦ ἐκλελεγμένη.

Θεοῦ Μήτηρ ἡγαπημένη, θερμανόν με φίλτρον Θεοῦ, ὦ πεφιλημένη.
Ἐλέους ὑπάρχουσα ἡ Πηγὴ, σπλαγχνίσθητι πανεύσπλαγχνε τῇ ἐμῇ ψυχῇ.
Ὁ Θεός, ἡ ἀγάπη ᾤκησε σὴ κοιλίᾳ, Θεοῦ ἀγάπην ἔμπλησον τῇ ἐμῇ διανοίᾳ.
Τὴν Ἰησοῦ ἀγάπην ἐμοὶ ἀναφον, Παναγία Παρθένε ἐπάκουσον.
Ὁλον φλέξον με, ἀγάπῃ τῇ σῇ, νοῦν, καρδίαν καὶ ψυχὴν.
Κεχαριτωμένη Δέσποινα Μαρία, γλυκυτάτου Ἰησοῦ ἀναψά μου τὴν καρδίαν.
Ἐκλελεγμένη ἐκ πασῶν τῶν γενεῶν περίφλεξόν με οὐρανίων ἐννοιῶν.

Τὴν καρδίαν μου τρώσον ἀγάπην Θεοῦ, Θεομήτορ τῷ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ.
Ρήματα ἄκαρπα καὶ πενιχρά, δέξαι Πανάχραντε ὡς τῆς χήρας δύο λεπτά.
Ὡ γλυκυτάτῃ μου Παναγία, πῆγασον ἀγάπην θεϊκὴν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ.
Σὲ θερμῶς παρακαλοῦμεν Πάναγνε, ἐνωτίσθητι ἐμῆς σεμνῆς φωνῆς ὦ Πάνσεμνε.
Ὁλος ὑστέρημαι θείας ἀγάπης, μᾶλλον πεπλήρωμαι κόσμου τρυφῆς ἀπάσης.
Νεῦσον ἐμῶν ἐκείας Ἀχραντε, πλήρωσον θερμαῖς παρακλησέσι Πανάχραντε.

Ἐυλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, τῷ πόθῳ τοῦ Ἰησοῦ πλήρωσόν μου τὴν ψυχὴν.
Μαρία Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, τρώσον με εἰς ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ.
Ἡλιοστάλακτε ἀγνὴ Θεοτόκε, ἀκτῖνα φωτισμοῦ κατάπεμψόν μοι Φωτοτόκε.

Καρδίωσόν με τῷ πόθῳ τοῦ Ὑῖοῦ σου, συναρίθμησόν με μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν σου.
Αγάπης θείας ἔμπλησόν με, τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ἔκδυσόν με.
Ροὴν δακρύων γλυκερῶν δώρησαι, γνησίᾳ μετανοίᾳ ἀμφίασαι.
Δέσποινα Ἀχραντε Πυρίμορφε, τῷ Χριστῷ ἀγάπῃ με πυρὶ φλέξαι.
Ἰησοῦ γλυκυτάτου μνήμην ἐμοὶ δώρησαι, Χριστοῦ ὀνόματι ἐμοὶ ἐμφύτευσαι.
Αγίων Πάντων ὑπάρχεις ὑπερτέρα, καθάρισόν με τῶν παθῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων
[ὑπερκαθαρωτέρα.
Νέκταρ γλυκύτατον σταλάξασα, ρανίδα ἀγάπης στάλαξον ἐμοὶ Παντάνασσα.

Πανακῆρατε, Ἄσπιλε Παναγία, πλήρωσόν μοι Θεοχαρίτωτε τῇ ἱκεσίᾳ.
 Ὁ πλον ἄμαχον ἐκλελεγμένη, ἐμφύτευσόν μοι Ἰησοῦ μνήμην, ὃ δεδοξασμένη.
 Θεόνομφε, Ἀχραντε, Παρθενομήτορ, σώφρονα συντήρησόν με, ὃ Θεομήτορ.
 Ω Κυρία τῶν ἀπάντων κτισμάτων, πλήρωσόν μοι τὴν καρδίαν τῷ πόθῳ τοῦ Δε-

[σπότου τῶν ἀπάντων.

Σὺ ἁγίου Ὅρους Ἀθῶν εἰ ἡ Βασίλισσα, χάριτι σὴ καταφεύγουν μοναζόντων τὰ
 [συστήματα.

Ὁ ρους Ἀθωνος ὑπάρχεις προστασία, Μοναχῶν οἰκούντων ἐν αὐτῷ οὐ εἰ παρα-
 [μυθία.

Υποσχέσαις σου μεγάλας ἀκούσας σου ὁ ἁμαρτωλός, ἐκ χώρας μακρυνῆς ᾤκησα
 [ᾧδε ὁ ἐλεεινός.

Κυρία καὶ Δέσποινα Θεοτόκε, πρόσχεες φωνῆς οἰκτροῦ δούλου σου, ὃ Παρθε-
 [νοτόκε.

Αγάπην χάρισαί μοι ὃ Παναγία, τῇ ψυχῇ μου στάλαξον παρηγορία.

Ἰησοῦ γλυκυτάτου καρδίῳσόν με, ἔρωτι θεουργῷ ἀνάφλεξόν με.

Τοῦ θεοῦ ἔρωτος ὅλον ἀλλοίωσόν με, στεναγμοῖς ἀλαλήτοις Κόρη ἐπάκουσόν μου.

Ὁ λον δακρύων ἀγάπης ἐμπλησόν με, στεναγμοῖς ἀλαλήτοις Κόρη ἐπάκουσόν μου.

Υπερύμνητε, εὐσπλαγχνικωτάτη, τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπ' ἐμοί, ὃ Χρυ-
 [σαυγεσιτάτη.

Υἱόν σου γλυκύτατον ἰλέωσαί μοι, γλυκυτάτη Μήτηρ εἰσάκουσόν μοι.

Ἰησοῦ μνήμην ἀνάφλεξόν με, μητρικῇ σου παρρησίᾳ ἐλέησόν με.

Ὁ λοφύχως προσπίπτω σοι ὃ Θεομήτορ, νεῦσον ἐλεειναῖς δεήσεσι, ὃ Παρθενομήτορ.

Υλῆς χαμερποῦς τὸν νοῦν μου ἀπόσπασον, πόθῳ σου καὶ τοῦ Υἱοῦ σου ἄρπασον.

Σὲ ἐπικαλοῦμαι ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ, εἰσάκουσον τῶν οὐρανῶν Ὑψηλοτέρα.

Ὁ ρᾶν τὴν δόξαν σου Παναγία, ἀξίωσόν με εἰς τὴν ἁγίαν Βασιλείαν.

Υπεραγία Θεοτόκε ἐπάκουσόν μου, οἰκτραῖς δεήσεσι ἐκπλήρῳσόν μου. Ἀμήν,

Ἐρωτος θεοῦ πάλιν ἀνακράζω, κόρεσον τὴν ψυχὴν μου,

Παντευλόγητε Παρθένε, εἰσάκουσον τὴν εὐχὴν μου.

Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,

παρρησίαν μεγίστην ἔχεις ὡς Μήτηρ Θεοῦ.

Ἀμαρτιῶν μου τὸ χειρόγραφον ρῆξον,

Βασιλείας οὐρανῶν κληρονόμον με δεῖξον. Ἀμήν.

Σεραφεῖμ μοναχὸς Ἀγιαννανίτης

Καλύβη ἁγίου Σεραφεῖμ

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ἐν προτιθέμεθα ἀπὸ τῆς παρούσης στήλης νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς λεπτομερείας σχετικὰς μὲ τὸν βίον καὶ τὸ ἀθάνατον ἔργον τοῦ μεγαλυτέρου Ἑλλήνος διηγηματογράφου τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ σκιαγραφήσωμεν μίαν φυσιογνωμίαν, ἧς ἡ πνευματικὴ ἀξία καὶ ἡ αἰγλήσασα ἀκτινοβολία κατηύγασε καὶ κταυγάζει πάντας τοὺς προσεγγίζοντας αὐτὴν καὶ θέλοντας νὰ ἐμβαθύνουν εἰς τὰ καταπληκτικὰ δημιουργήματά της. Ἐν πρώτοις κρίνομεν σκόπιμον νὰ τονίσωμεν, πῶς ἡ προτίμησίς μας ἐστράφη πρὸς τὸν Ἀλ. Παπαδιαμάντην λόγῳ τῆς ἐντόνου θρησκευτικότητός του, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὸ κύριον καὶ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς ἀπροσπελάστου προσωπικότητός του.

Ὁ ἴδιος ἄλλως τε δὲν ἐθεώρησε ταπεινωτικὸν νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν περιεχόμενον τῆς τέχνης του: «Ἐν ὁσῷ ζῶ καὶ ἀναπνέω καὶ σωφρονῶ δὲν θὰ παύσω νὰ ὑμῶν μετὰ λατρείας τὸν Χριστόν, νὰ περιγράφω μετ' ἔρωτος τὴν φύσιν καὶ νὰ ζωγραφῶ μετὰ στοργῆς τὰ γνήσια ἑλληνικὰ ἥθη».

Ἡ Σκίαθος σεμνύνεται διὰ τὸν πνευματικὸν της αὐτὸν θλαστόν, τὸν γνήσιον χριστιανὸν καὶ ἀκραιφνῆ Ἑλληνα, ὅστις εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας μεσοῦντος τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἀπὸ τὸ αὐτοβιογραφικόν του σημειῶμα πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἐγεννήθη τῷ 1851 εἰς τὴν Σκίαθον καὶ ἀπέθανε τῷ 1911, ὅτι μετὰ τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, ὅπου παρηκολούθησε κατ' ἐξοχὴν ὀλίγα μαθήματα φιλολογικά, ὅτι ἡσχολεῖτο κατ' ἰδίαν μὲ ξένας γλῶσ-

σας, ἔγραφε στίχους, ἐζωγράφιζε Ἀγίους. Τῷ 1868 ἐπεχείρησε νὰ γράψῃ μυθιστόρημα, τῷ 1879 ἐδημοσίευσε τὸ ἔργον του «Μετανάστις», τῷ 1881 ἐν θρησκευτικὸν ποιημάτων, τῷ 1882 «οἱ Ἑμποροὶ τῶν ἔθνων». Ἀργότερον ἔγραψε περὶ τὰ ἑκατὸν διηγήματα, δημοσιευθέντα εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας.

Αὐτὰ μανθάνομεν ἀναγινώσκοντες τὰ αὐτοβιογραφικὰ ἐνὸς πεζογράφου ἀρίστου, τοῦ μεγαλυτέρου Ἑλλήνος διηγηματογράφου, «τοῦ ἀγίου τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων», ὅπως ἀπεκλήθη. Πάντες οἱ μελετηταὶ καὶ οἱ κριτικοὶ ἐθεώρησαν τὴν πνευματικὴν δημιουργίαν τοῦ Ἀλ. Παπαδιαμάντη ὡς ἓν τῶν ὑψηλοτέρων ἐπιτευγμάτων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τῆς καταπληκτικῆς ἀπαραμίλλου δημιουργικῆς συλλήψεως. Εἰς μίαν ἐποχὴν κοινωνικοῦ καὶ διανοητικοῦ ὀργασμοῦ, οἷα ἡ ἐποχὴ τοῦ 1905 - 1910, καθ' ἣν ἀναδείκνυνται καὶ διαπρέπουν κορυφαῖοι ἄνδρες τῶν γραμμάτων, ὡς ὁ Παλαμᾶς, ὁ Δροσίνης, ὁ Ξενοπούλος, ὁ Νιρβάνας, ὁ Προβελέγγιος, ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Πορφύρας καὶ ἄλλοι, ὁ Παπαδιαμάντης ὑπερέχει ὀλῶν καὶ σελαγίζει μὲ μίαν αἰγλὴν ὑπερλαμπρὴν καὶ πρωτοφανῆ διὰ τῆς ἀνεπίκτου δημιουργίας του, μοναδικῆς εἰς τὸ εἶδός της, τελειοτάτης εἰς τὴν οὐσίαν της καὶ τὸ ἐσωτερικόν της νόημα.

Τὰ διηγήματά του ἀποτελοῦν ἓν ἀπὸ τὰ λαμπρότερα τμήματα τῆς ὑπερόχου καὶ μεγαλοπνέου πνευματικῆς δημιουργίας του. Τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν συνεκίνησαν καὶ συνεκλόνησαν τοὺς μελετητὰς τῶν τόσον πολὺ, ὥστε νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ τοῦ χάρισουν τὸν τίτλον τοῦ μεγαλυτέρου τεχνίτου τοῦ ἀφηγηματικοῦ λόγου εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα. Εἰς τὰ διηγήματα αὐ-

τὰ ὑπάρχει κάτι τὸ μεγαλειώδες εἰς τὴν ἀφήγησιν, τὸ ἀφθαστον εἰς τὴν περιγραφὴν, τὸ ἀνυπερέδλητον εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν δημιουργίαν ἀριστουργημάτων τοῦ πεζοῦ λόγου, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν ἓν μελισταγὲς ἐντρόφημα καὶ μίαν γλυκυτάτην ἀπόλαυσιν διὰ τοὺς ἀναγνώστας των. Πολλὰ ἐκ τούτων τῶν διηγημάτων προβάλλουν ἐνώπιόν μας ὡς πρότυπα αὐτοτελῶν διηγήσεων περιεχουσῶν πάντοτε ἓν ὑψηλὸν ἠθικὸν νόημα, μίαν θαυτέραν σημασίαν, δι' ὧν ὁ Παπαδιαμάντης χαράσσει μίαν ἐντελῶς νέαν ὁδόν, θέτει τὰς θάσεις τοῦ διηγήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸ καλλιεργεῖ ἐνσυνειδήτως, ἐπιμόνως καὶ μὲ ἀκράδαντον πίστιν, δημιουργῶν εἰς αὐτὸ παράδοσιν. Ὁ Παπαδιαμάντης εἶναι ὁ διηγηματογράφος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχει ἰδικούς του ἐκφραστικούς τρόπους, ἰδικὸν του ζωντανὸν παλμόν, ἰδικὴν του ἀτμόσφαιραν, ἰδικούς του ἀνθρώπους, χωρὶς ποτὲ νὰ δαγελίζεται ἢ νὰ ἀφομοιώνῃ στοιχεῖα ἀπὸ ξένα ἔργα. Ζῇ καὶ δημιουργεῖ μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ κληρονομίας, μὲ τὸ ἰδανικὸν τῆς πηγείας καὶ ἀνοθεύτου τέχνης καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς ἀπλότητος, ὥστε νὰ ἀποτελῇ τὸν πρῶτον ἀληθινὸν συγγραφέα τοῦ νέου τέρου Ἑλληνισμοῦ.

«Ζωγράφον τῶν ταπεινῶν» τὸν ἀποκαλοῦν, διότι καὶ εἰς τὴν ζωὴν τοὺς ταπεινοὺς συναναστρέφεται καὶ εἰς τὴν τέχνην μὲ αὐτοὺς ζῇ.

Τὰ διηγήματά του στρέφονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περὶ τὴν ζωὴν τῆς Σκιάθου, τῆς γενετέρας του, μὲ τοὺς δυστυχεῖς καὶ πονεμένους ἀνθρώπους, μὲ τοὺς ἀπλοῦς καὶ εὐλαβεῖς ἱερεῖς, μὲ τοὺς νοσταλγοὺς ξενιτεμένους, μὲ τὰς ὑπομονητικὰς γυναῖκας. Ὅλοι αἱ μορφαὶ αὐταὶ ἐμφανίζονται μὲ δλην τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς των, χωρὶς ὅμως ποτὲ νὰ λησμο-

νῶνται καὶ αἱ ἀδυναμίαι των, αἱ κακίαι των, τὰ ἐλαττώματά των.

Ὡς πρὸς τὴν ἀτμόσφαιραν, ἡ ὁποία τὰ περιβάλλει, ὁμοιάζει μὲ οὐρανίαν γαλήνην προσφερομένην εἰς ἐπίγεια πλάσματα. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ χρησιμοποιοῖ διὰ νὰ μᾶς περιγράψῃ ἀριστοτεχνικῶς τὰ δύο βασικὰ συναισθήματα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τὸν πόνον καὶ τὴν χαράν.

Ἡ ἐναλλαγὴ τῶν δύο αὐτῶν συναισθημάτων εὐρίσκει εἰς τὸν Παπαδιαμάντην τὸν ἄξιον ζωγράφον καὶ ἐρμηνευτὴν τῆς. Πλὴν ὅμως τῶν συναισθημάτων τούτων, ὁ Παπαδιαμάντης μὲ τὰ διάφορα πρόσωπα, τὰ ὅποια ἐμφανίζει εἰς τὰ διηγήματά του, θὰ ψάλλῃ ἐκ παραλλήλου τὴν ἐγάπην πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν πατρικὴν οἰκίαν, τὸ μητρικὸν φίλτρον, τὴν τιμωρίαν τῆς κακίας, τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, τὴν συναισθησιν τοῦ καθήκοντος. Πολλοὶ συμπαθεῖς μορφαὶ εἰς τὸ ἔργον του εἶναι αἱ μορφαὶ τῶν θαλασσινῶν, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τοῦ ἐπιουσίου, διατρέχοντες μυρίους κινδύνους καὶ αἱ κερτερικαὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἀναμένουν μὲ τὴν διηνεκὴ ἀγωνίαν καὶ τὴν προσευχὴν πολλὰκις πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου. Ἡ παντοτεινὴ ὅμως γοητεία τοῦ Παπαδιαμάντη, ἡ μοναδικὴ προσωπικὴ του γοητεία ἔγκειται εἰς τὸν λυρισμόν του, ὁ ὁποῖος ἀναδύει πρὸ δύο μεγάλων ἀξιῶν τῆς ζωῆς, τῶν φυσικῶν καλλωνῶν καὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Βαθύτατα τὸν συγκλονίζουν αἱ φυσικαὶ καλλοναί. Τὰ τοπία τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Σκιάθου, «τὰ λιβάδια, οἱ ρεματιεῖς, οἱ κοιλάδες καὶ περισσότερον οἱ λόφοι καὶ οἱ δουνοπλαγιεῖς» προβάλλουν εἰς τὰ ὅμματα τοῦ Παπαδιαμάντη μὲ τὴν ἄλλοτε ἡρεμὸν μὲν καὶ μειδιώσαν, ἄλλοτε δὲ ἀγρίαν καὶ μυστηριώδη καλλονὴν των.

Τὰ δένδρα, τὰ ζῶα, τὰ πουλιά, ἡ θά-

λασσα, ἡ γαλήνη, ἡ τρικυμία, δλα ἀνα-
δλύζουν ζωήν, γίνονται καθημερινοί του
φίλοι καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς αὐτὰ ριζώνει
βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν του.

Ἡ πίστις ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπλή πίστις τῶν
πατέρων μας, ἐφλόγιζε καὶ ἐθέρμαινε τό-
σον τὴν ἀγνὴν ψυχὴν του, ὥστε νὰ τοῦ ἔ-
χη γίνει δῶμα, ζωή, καθημερινή πρᾶξις.

Παπαδιαμάντης! Ἀκραϊφνὴς Ἑλλήν,
τέλειος Χριστιανός! Μία ἐνότης ἀδιάσπα-
στος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν θαυτέραν οὐ-
σίαν μιᾶς ἀληθινῆς μεταχριστιανικῆς τέ-
χνης. Ὁ Παπαδιαμάντης εἶναι ψυχὴ ἑλ-
ληνική. Ὅλα σχεδὸν τὰ διηγήματά του
πλέκονται εἰς τὴν ἀγαπημένην του Σκία-
θον.

Πόσον ὁμως ἀπλώνεται καὶ μεγαλώνει
εἰς τὰ διηγήματα αὐτά. Εἰς τὸν Παπαδια-
μάντη τὸ σχῆμα τῆς μικρᾶς Σκιάθου ἀλ-
λάσσει, ἡ ἔκτασίς της πολλαπλασιάζεται
καὶ χωρὶς νὰ χάνῃ τὴν ὑπέρλαμπρον καλ-
λονήν της, λαμβάνει τὴν μορφὴν τῆς Ἑλ-
λάδος, γίνεται εἰς κόσμος ἀπέραντος, ὁ
κόσμος ὁ ἐλληνικός.

Ὅλα τὰ διηγήματά του εἶναι μὲ τὸ φῶς
καὶ τὴν διαύγειαν τῆς ἐλληνικῆς σκέψε-
ως, μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀγιότητα τῆς
ἐλληνικῆς ψυχῆς, τῶν αἰσθημάτων, τῶν ἰ-
δανικῶν, τῶν διαθέσεων, τῶν πόθων της,
τῆς θρησκευτικῆς της γαλήνης καὶ πίστε-
ως, τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν της γνω-
ρισμάτων.

Ὁ Παπαδ. εἶναι καὶ ψυχὴ χριστιανι-
κὴ. Δὲν εἶχε καμμίαν ἀπαίτησιν ἀπὸ τοῦς
ἄλλους, δὲν ἐνεφάνισθη ποτὲ μὲ τὴν εὐτε-
λεστέραν ἐπαγγελματικὴν ἀξίωσιν.

Ὡς διωτικὸν ἀξίωμα εἶχε τὸ «λάβε δι-
ώσας», ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον πάντοτε τὸν ἐ-
νέπνεεν εἰς τὸ νὰ χρύπτεται καὶ νὰ ἀπο-
φεύγῃ τὸν κόσμον καὶ τὸν θόρυβον καὶ νὰ
ζῇ ὡς ἀντίκοινωνικὸν θηρίον, ὡς τὸν ἑχα-
ρακτήρισεν ὁ Κλεάνθης. Καὶ τὰ ψυχία τὰ

πίπτοντα ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν ἄλλων τοῦ
ἤρουν, ψυχία, τῶν ὁποίων καθίσταντο
κοινωνοὶ πολλοὶ τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν
του, τῶν πτωχῶν, τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων
τοῦ λαοῦ, πλησίον τῶν ὁποίων ἡσθάνετο
τὴν μεγαλυτέραν ἀνακούφισιν καὶ εὐτυχίαν,

Ὅλη του ἡ ζωὴ ἦτο εἰς ἀγῶν ἀκατά-
παυστος, μία πάλη ἀδιάλειπτος πρὸς τὰς
ἀντιξοὺς περιστάσεις, ἀνεχείας καὶ ἄλλας
δυσχερείας τῆς ζωῆς, πρὸ τῶν ὁποίων οὐ-
δὴλως ἐκάμπτετο ἡ γενναϊόφρων καὶ ἀλύ-
γιστος ψυχὴ του.

Τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν καρτερίαν ἤντλει
ἀπὸ τὴν πίστιν, πίστιν θερμουργὸν καὶ ζέ-
ουσαν, τὴν ὁποίαν ποικιλοτρόπως ἐξεδήλου
εἰς τὴν ζωὴν του, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀποκυήμα-
τα τοῦ πνεύματός του, καὶ ἰδίως εἰς μερι-
κὰ ποιήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ποιήματα
καθαρῶς θρησκευτικῆς ἐμπνεύσεως.

Τὰ ποιήματα ταῦτα συνέθεσε κατὰ τὰ
τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, ἐξ αὐτῶν δὲ
ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν μερικὰ καὶ ἐν μέρει
μόνον, τὰ δὲ λοιπὰ παραμένουν ἀνέκδοτα.
Ἰδοὺ τὸ πρῶτον τετράστιχον ἐκ τοῦ ποιή-
ματός του «Ἐράνισμα ἐκ τῶν Ψαλμῶν»
ἐμπνευσμένον ἀπὸ δαδτικῶν Ψαλμῶν:

Πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου, πρὸς σὲ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς μου αἶρω,

τὰ φλέγοντά μου δάκρυα θυσίαν σοὶ
[προσφέρω.

Ἐτάκη ἡ καρδία μου, ὥσει κηρὸς ἐντός
[μου,

ἐλέησόν με, ὁ Θεός, σπλαγχνίσου ὁ Θεός
[μου.

Ἄλλο ποίημα ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὸν
83ον Ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ εἶναι ὁ «Ψαλμός»,
τὸ ὁποῖον καὶ παραθέτομεν, διότι εἶναι μία
ποιητικὴ δημιουργία τοῦ Παπαδιαμάντη
ἀπὸ τὰς πλέον ἐπιτυχεῖς:

Καὶ πάλι κίνησα νῆρθῷ, Χριστέ μου, στήν
[αὐλή σου,

νὰ σκύψω στὰ κατώφλια σου τὰ τρισα-
[γαπημένα,

ὅπου μέ πόθο ἀχόρταγο τὸ λαχταρεῖ ἡ
 [ψυχὴ μου.
 Ἡ σάρκα μου ἀναγάλλιασε σιμά σου κι'
 [ἡ καρδιά μου,
 τὸ χελιδόνι ἡῦρε φωλιά καὶ τὸ τρυγόνι
 [σκέπη.
 Νὰ δάλουν τὰ πουλάκια τους τὰ δόλια νὰ
 [πλαγιάσουν,
 στὸν ἱερὸν σου τὸ δωμό, ἀθάνατε Χρι-
 [στὲ μου.
 Κάλλιο μιά μέρα στὴ δική σου αὐλή, πα-
 [ρὰ χιλιάδες,
 στὸν ἱσκιό ὡς εἶμαι τοῦ ναοῦ σὰν παρ-
 [πεταμένος
 καλλίτερα, παρὰ νὰ ζῶ σ' ἀμαρτωλῶν λη-
 [μέρια.
 Αὐτὰ ἐν ἑλαχίστοις περὶ τοῦ πεζογραφι-
 κοῦ καὶ ποιητικοῦ ἔργου τοῦ Παπαδιαμάντη.

Δὲν θὰ θελήσωμεν νὰ ἐπεκταθῶμεν πε-
 ρισσότερον γράφοντες διὰ τὴν φυσιογνω-
 μίαν καὶ τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τοῦ Ἀλ.
 Παπαδιαμάντη. Πᾶς ἐνδιαφερόμενος δύνα-
 ται εὐκόλως νὰ προμηθευθῇ τὰ «Ἀπαντα»
 τοῦ κορυφαίου τούτου Ἑλλήνος διηγημα-
 τογράφου διὰ νὰ ἐντυφύσῃ εἰς τὰ ἀθάνα-
 τα αὐτὰ δημιουργήματα τῆς ἀνθρωπίνης
 φαντασίας, ἐξ ὧν θὰ ἀποκομίσῃ μεγίστας
 ὠφελείας.

Ἀς κατανοήσῃ πᾶς τις διδιδύφιλος, πὼς
 ἐκ τῶν ρυπαρογραφημάτων τῆς ἐλαφρᾶς
 φιλολογίας οὐδὲν θὰ ὤψελθῃ, ἐνῷ ἀπὸ ἔρ-
 γα, οἷα τοῦ Ἀλ. Παπαδ., θὰ ὤψωθῃ εἰς ἀ-
 νωτέρας σκέψεις καὶ εἰς ὕψηλὰ ἰδεώδη, ἀ-
 περ καὶ ἀποτελοῦν τὸ μόνον ἀληθὲς καὶ
 οὐσιῶδες νόημα τῆς ζωῆς. Ε. Μ.

ΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ἀπασαί αἱ Ἑλληνορθόδοξοι Ἐκκλη-
 σίαι καὶ γενικῶς ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι Χρι-
 στιανοὶ παρηκολούθησαν μὲ ἐνδιαφέρον
 τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου Ἀθίνα-
 γόρα εἰς τὰ ἄλλα Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνα-
 τολῆς καὶ τὰς ἐνεργείας του διὰ τὴν
 προσέγγισιν τῶν δύο μεγάλων Καθολι-
 κῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Διότι ἔ-
 χουν γνῶσιν καὶ συνείδησιν τῶν σημερι-
 νῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν
 προβλημάτων, καὶ ἰδίᾳ τῶν προβλημά-
 των τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἐπίσκεψις αὐ-
 τή, ποῦ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μελέτην τῶν
 μεγάλων τοῦ χριστιανισμοῦ προβλημά-
 των, ὡς καὶ αἱ δηλώσεις καὶ κινήσεις τοῦ
 Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Ἰακώβου, ἀ-
 ποβλέπουν κυρίως εἰς τὴν ὑπογράμμισιν
 τοῦ ὁλοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὰς δυ-
 σκόλους αὐτὰς ἡμέρας. Αἱ ἐν λόγῳ ἐνέρ-
 γειαι εἶναι ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων ἐπιβε-
 βλημέναι καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προσφάτων
 κινήσεων τοῦ Βατικανοῦ διὰ τὴν ἐνωσιν
 τῶν Ἐκκλησιῶν, προσλαμβάνουν ὅλως
 ἰδιαιτέραν σημασίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ
 Οἰκουμηνικὸς Πατριάρχης δὲν παρέλειψε
 νὰ ἐπισκεφθῇ, κατὰ τὸ ταξιδίδιον του, τε-

μένη τοῦ Μωαμεθανισμοῦ καὶ νὰ ἐκδη-
 λώσῃ σεβασμὸν πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ
 τὴν λατρείαν λαοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποῖου
 τόσοι ὀρθόδοξοι διαβιοῦν. Ἡ ἀνεξιθρη-
 σκεία, ἡ ἔλλειψις μισαλλοδοξίας, ὁ σεβα-
 σμὸς πρὸς τὰς πεποιοθήσεις τῶν ἄλλων
 εἶναι καὶ ἑξοχὴν χριστιανικὸν χαρακτη-
 ριστικὸν καὶ ἰδιαίτατα ἀρετὴ τῆς ἑλληνι-
 κῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ δι' αὐτὸ εἶναι κά-
 πως περιεργον, ὅτι ἐπεκρίθησαν ἀπὸ τι-
 νων πλευρῶν αἱ ἀνωτέρω ἐκδηλώσεις τοῦ
 Πατριάρχου. Ἀλλωστε καὶ τῆς Τουρκίας
 ὅπου εὐρίσκεται ἡ ἕδρα τῆς κεφαλῆς τῆς
 Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου εὐ-
 ρίσκεται ὁ κόρμος τῆς σταθερᾶς πολιτικῆς
 εἶναι ἡ φιλία καὶ ἡ συνεργασία μὲ τὰ ἐ-
 κατομύρια τῶν μωαμεθανῶν Ἀράβων.
 Ἄν, μάλιστα, οὗτοι τρέφουν ἔναντι τῆς
 Τουρκίας κάποιαν δυσπιστίαν, πρὸς τὴν
 Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἕλληνας τρέφουν ἀ-
 περιόριστον ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην.
 Αὐτὴν δὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστο-
 σύνην των τὴν ἐνισχύουν τώρα καὶ αἱ εἰς
 τὴν Μέσσην Ἀνατολήν ἐκδηλώσεις τοῦ
 Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας.

(«Ἀτλαντίς» Ν. Υ.) Asp. Asp. Ν. Υ.

Πλάτωνος Στωϊκίδην

ΘΕΟΝ ΓΕΡΑΙΡΕΙ ΚΤΙΣΙΣ

ΩΔΗ

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν

Ποῖς συγκρατεῖ τοὺς οὐρανοὺς, τὰ ἄστρα, τοὺς πλανήτας;
 στὸ μέρος τοὺς ἀσάλευτα ἀφ' ὅτου ἐγέννηκαν;

Ὁ Θεὸς

Ποῖς συγκρατεῖ στὸ μέρος του, τὸ κοῖλον τῆς θαλάσσης,
 ἔχθεις πληθὺν διάφορον, στὸ βάθος τῆς θαλάσσης;

Ὁ Θεὸς

Ποῖς συγκρατεῖ ἀσάλευτα, ποῦνε στερεωμένα,
 τᾶστρα ποὺ εἶν' ἀμέτρητα στὸν οὐρανὸν σπαρμένα;

Ὁ Θεὸς

Ποῖς συγκρατεῖ μεταίωρη τὴν γῆϊνὴν τὴν σφαῖρα,
 μὲ ἐποχὲς μὲ κίνησι, μὲ νύκτα καὶ ἡμέρα;

Ὁ Θεὸς

Στὸν πίνακα τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ζωγραφισμένοι,
 μ' ἀφάνταστη ἀκρίβεια εἶν' τοποθετημένοι.

Ὅλ' οἱ γνωστοὶ ἀστερισμοί, ἔχθους, ζυγός, τοξότης,
 οἱ Δίδυμοι κ.τ.λ.π. Ἄρκτος καὶ Κασσιώπη;

Ποῖς τᾶβαλε στὴν θέσῃ τοὺς μὲ τόση μαεστρία,
 καὶ τὰ ἐφιλοτέχνησε μὲ ἄγνωστον χρωστήρα;

Ὁ Θεὸς

Μόνον ἀπὸ τὰ ἔργα του μπορεῖς νὰ συμπεράνης,
 ποῖς εἶν' αὐτὸς ποὺ τᾶφτιασε χωρὶς ποτὲ ν' ἀσχάλης.

Τὸ μαρτυροῦν τὰ κτίσματα μὲ τὴν ὑποταγὴν τοὺς,
 τὸ κάθε ἓνα χωριστὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοὺς.

Οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, τὸ πνεῦμα καταιγίδος,
 τὴν δόξαν του διαλαλεῖ τὸ τῶν ἀγγέλων πλῆθος.

Θεὸς πανυπερτέλειος, δημιουργὸς τῶν πάντων,
 σοφίας ἄκρον ἀγαθὸν καὶ γνώστης τῶν ἐγκάτων.

Αὐτὸς ἐδημιούργησε τὸ ἅπαν ἐν δυνάμει,
 καὶ τοῦ ἐκληροδότησε τὴν ἀφατόν του χάρη.

Τὸ μαρτυρεῖ ἡ σφαῖρά μας, π' ὅταν τὴν ἀντικρύσῃ,
 φρίσση καὶ τρέμει σύγκορμη, ὅταν τὴν ἀτενίσῃ.

Τρέμει ἡ γῆ ποὺν ἄψυχὴ εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ βλέμμα,
 μὰ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καρδιὰ ἐστάθηκε σὰν πέτρα.

Πλ. Στωϊκίδης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΤΟΙΛΑΥΤΗΣ, ΠΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ

Ὑπὸ Φιλαρέτου Ξενοφωντινοῦ
ἱεροσπουδαστοῦ Ἀθων. ἐκκλ. Σχολῆς

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, εὐλογημένε χριστιανέ,

Ἐξ ἀγνῆς καὶ εὐαγγελικῆς ἀγάπης προωθούμενος καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τυγχάνει ἀπαραίτητον ἐν ὑπόδειγμα, ἕνα φῶς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἡμερησίας πορείας παντὸς χριστιανοῦ, θεωρῶ ἐπιβεβλημένον καθήκον νὰ σοῦ παραθέσω ὀλίγας ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς ρῆσεις, αἵτινες θὰ παράσχουν ἢ μᾶλλον θὰ συμβάλουσιν εἰς τὴν ὀλὴν σου ψυχικὴν ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν. Προϋποτίθεται ὅμως, ὅτι καὶ σὺ θὰ δείξης ἀνάλογον ἐνδιαφέρον καὶ ἀφοσίωσιν.

Νὰ θεωρῆς ἐπιβεβλημένον καὶ ὅλως ἀπαραίτητον καθήκον σου, ἵνα τὴν πρωτὴν ἐγειρόμενος τῆς στρωμνῆς σου, πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ὑψώσῃς γιὰ λίγες στιγμὲς τὰ ὀμματα σου πρὸς τὸν Πλάστην, προσπαθώντας νὰ ζήσῃς ἐντόνως τὰς στιγμὰς αὐτὰς καὶ ἀφίνοντας ἐλεύθερον τὸν ἑαυτὸν σου νὰ φτερουγίσῃ καὶ ν' ἀγκαλιάσῃ μυστικῶς πῶς τὸν τῆς ἀγάπης Πατέρα σου, ψιθύρισε μυστικὰ καὶ μὲ κατάνυξιν εἰς τὴν παρήγορον ἀγκαλιά του μεθυμένος ἀπὸ ἀγνὸν καὶ θεῖον ἔρωτα. Πατέρα, κάνε νὰ σταλάξῃ καὶ σήμερα εἰς τὴν ταπεινὴν μου καρδίαν ἡ θερμὴ τῆς ἀγάπης καὶ κάνε ὥστε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ καταπιῶ χωρὶς γογγυσμὸν τίς πίκρες καὶ τίς ἀδικίες στὶς δύσκολες, στὶς φουρτουνασμένες στιγμὰς τῆς ζωῆς δι' ἀγάπην σου. Ἰσως αὐτὸ εἶναι νίκη γιὰ μένα. Βέβαια τοῦτο διὰ νὰ κατορθωθῇ, ἀπαιτεῖται πίστις, διαθέσις ψυχῆς, φλόγα ἀγάπης, καὶ ἐπειδὴ σοῦ φαίνεται δύσκολος κάπως ἡ πραγματοποιή-

σὶς των, σὲ φαντάζομαι νὰ κουνᾷς ἀπελπιστικὰ πῶς τὸ κεφάλι. Ὅχι. Μὴ φοβεῖσαι. Ἡμπορεῖς εὐκόλῃ νὰ τὸ ἐπιτύχῃς, νὰ ἀφροσιωθῇς, ἐὰν δείξης θέλησιν, ἐὰν λάβῃς σταθερὰν ἀπόφασιν καὶ ἂν σκεφθῇς πῶς εἶσαι τέκνον Ἐκείνου, πού, ὅτε ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε τὸ μονάκριβον παιδί του στὸν κόσμον νὰ θυσιασθῇ διὰ τὴν συμφιλίωσιν, διὰ τὴν ἀγάπην σου, διὰ τὴν σωτηρίαν σου. Πάντως προσπάθησε. Θὰ τὸ ἐπιτύχῃς. Τοῦτο μία νίκη λαμπρὰ θάναί γιὰ σένα. Ἀκολούθως νὰ παρασκευάζεσαι διὰ καταλήλῳ σκέψεων, συλλογιζόμενος καὶ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν σου ὅτι ὁ ἄνθρωπος περικυκλοῦται πάντοτε ὑπὸ πολλῶν καὶ ποικίλων παγίδων, ἐνεκα τῶν ὁποίων ἐὰν ἀπροσεκτήσῃ, δύναται νὰ ἐμπλακῇ καὶ νὰ ἐμπέσῃ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ.

Νὰ συλλογίζεσαι ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, νὰ περιφρονηθῇς, νὰ ὀδρισθῇς, νὰ συκοφαντηθῇς, νὰ κακοποιηθῇς καὶ παντοιοτρόπως νὰ ἀδικηθῇς· ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ σὲ εὗρουν πολλοὶ θλίψεις καὶ νὰ ἀπαντήσῃς πολλοὺς καὶ διαφόρους πειρασμούς καὶ σκάνδαλα ὥθοντά σε εἰς ἁμαρτίαν. Ταῦτα πάντα σκεπτόμενος, νὰ παρασκευάζεσαι διὰ σταθερὰς ἀποφάσεως ὅπως ἀντιμετωπίσῃς μετὰ σθένους καὶ φρονήσεως πάντα πειρασμόν, ὅστις ἤθελε σοὶ παρουσιασθῇ καὶ δυνηθῇς νὰ ἀποκρούσῃς πᾶσαν ἁμαρτίαν.

Ἡ, ἐὰν ἐπέλθῃ εἰς τὴν ψυχὴν σου ἀνησυχία ἢ στενοχωρία ἐκ λογισμῶν καὶ σκέ-

ψεων πῶς θὰ ἐξοικονομήσῃς τὰς ἀνάγκας σου καὶ πῶς θὰ συντηρηθῇς κατὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς σου, νὰ ἀποδιώκῃς τοὺς λογισμοὺς αὐτοὺς διαθέτοντας σταθερὰν καὶ δεδαίαν πίστιν καὶ ἐλπίδα εἰς τὸν Πατέρα τῶν φαινῶν, Θεόν, ὅστις προνοεῖ καὶ φροντίζει περὶ σοῦ, ἀρκεῖ ἐσὺ νὰ διαθέτῃς καὶ νὰ πραγματοποιήσῃς ἐκεῖνο τὸ ἔργοιον ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα, ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν σου βούλησιν. Τὴν δὲ ἐλπίδα διὰ τῆς ὁποίας πιστεύεις, ὅτι θὰ λυτρωθῇς ἐκ τοῦ κλύδωνος τῆς φουρτουμισμένης ζωῆς, ὁ θεὸς Παῦλος τὴν ἐπισφραγίζει, θεωρῶν αὐτὴν ὡς τὴν «δεδαίαν καὶ ἀσφαλῆ ἄγκυραν τῆς σωτηρίας καὶ πίστεως». Μὴ σὲ νοιάζει ἀδελφέ. Ὁ Χριστὸς κυβερνᾷ μὲ ὄριον ἄνεμον τὸ πλοῖον τῆς ζωῆς σου, ποῦ δλο καὶ ὑπερνικᾷ τις λυσασμένες φουρτοῦνες, ποῦ ζητοῦν μουγκρίζοντας νὰ τὸ καταπιοῦν· καὶ τέλος, μὲ μίαν τελευταίαν ὠθήσιν, μὲ ἓνα τελευταῖον ἄγωνα, καταπλέει καὶ ἀρμενίζει εἰς τὸν ἀσφαλῆ καὶ εὐδιον-λιμένα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τοῦ Παρადείσου.

Ρητὴν ἀπόφασιν νὰ λάβῃς ὅπως μὴ ἀφίσῃς νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὴν ψυχὴν σου ἰδέα ἀπελπιστική, περὶ σωτηρίας τῆς ψυχῆς σου, ἔχων πίστιν σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον εἰς τὸ μέγα ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀνείκαστον αὐτοῦ φιλανθρωπίαν. Ὁ ὁποῖος θὰ σὲ ἐλεήσῃ καὶ σώσῃ, ἀρκεῖ μόνον σὺ νὰ φροντίζῃς συμφῶνως πρὸς τὰς ἀσθενεῖς σου δυνάμεις. Ἐπὺς ὑπακούῃς εἰς τὸ θέλημά του.

Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶναι ἀδηλος καὶ ὁ χρόνος τοῦ βίου σου εἶναι βραχύς· καὶ ἂν σήμερον ἀναπνέῃς, ὄριον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἔχῃς ἀποθάνει διὰ τοῦτο φρόντισον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας νὰ γίνῃς εὐεργετικὸς εἰς τὸν πλησίον σου, ποιῶν ἐν αὐτῷ πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ὠφέλιμον δύνασαι, ὅτι τοῦτο καὶ μόνον θὰ εἰ-

ναι τὸ πραγματικὸν καὶ αἰώνιον κέρδος σου. Συνήθιζε νὰ μὴ πράττῃς ὅ,τι δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέναντι τῶν ὑποδεικνυόντων σοι τὸ ὀρθὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μὴν ὑποστηρίξῃς γνώμην ἰδικὴν σου, ἀλλὰ νὰ ὑπακούῃς εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὸ πρόπον, τὸ συμφωνοῦν μὲ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός. Ἡ μελέτη τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ καὶ κατ' ἐξοχὴν τῆς ἀγίας Γραφῆς, εἶναι τροφή πνευματική, ζωογονοῦσά τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο νὰ θεωρῇς καθήκον σου ἀπαρχίτητον τὴν μελέτην εἰς οἰανδήποτε ὥραν τῆς ἡμέρας σοῦ εἶναι δυνατὸν τοῦτο, ἔστω καὶ ὀλίγον καθ' ἑκάστην ἡμέραν νὰ ἐντρυφᾷς καὶ ἐμδαθύνῃς μετὰ ζήλου, ἐὰν δὲν σοῦ παρέχεται ἡ εὐκαιρία περισσοτέρας μελέτης, νὰ μελετᾷς πολὺ. Σὲ βλέπει παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ Θεός· τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν σου, μὴ λησμονῇς ποτὲ αὐτόν, ἀλλὰ νὰ θεωρῇς καθήκον σου ἐπιβεβλημένον τὸ νὰ δοξάζῃς καὶ εὐχαριστῇς καθ' ὅλην τὴν ἀντισμένην καὶ ροδίνην ζωὴν σου καὶ ὅταν ἀκόμη ἀρχίζεις νὰ γέρνῃς. Αὐτὸ εἶναι μία προσευχή, ποῦ ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀγάπην, εἰς τὴν εἰρήνην, εἰς τὴν πίστιν.

Εἰς τὴν ἐργασίαν σου, εἴτε σωματικὴ εἶναι εἴτε πνευματικὴ, ἐξάσκησέ την μὲ φόβον Θεοῦ, μὲ δικαιοσύνην, μὲ ἀφοσίωσιν, ἀφοῦ θέσῃς πρῶτον τὴν καρδίαν σου στὴ δουλειά σου, ἔλεγε ἓνας Γερμανὸς σύγχρονος φιλόσοφος.

Θὰ τύχῃ νὰ σοῦ παρυσιασθῇ ἰσως πειρασμός τις καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἐξ οἰαομένης ἄλλης αἰτίας νὰ ἐνοήσῃς ἐνοχὴν τινα νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχὴν σου στενοχωρία, δειλία, ἀπογοήτευσιν. Ἀμέσως νὰ συναισθανθῇς καὶ νὰ ἐννοήσῃς ὅτι εἰσαι ὅλως ἀδυναμία καὶ νὰ ταπεινωθῇς καὶ νὰ ζητήσῃς μὲ τεταπεινωμένην καὶ συντετριμμένην καρδίαν τὴν

συγχώρησιν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου, καὶ πιστεῶν ὅτι λαμβάνεις ταύτην, νὰ εἰρηνεύσῃς καὶ νὰ ἐξακολουθῇς ἐν φόβῳ Θεοῦ τὸ ἔργον σου. Σημεῖωσον ὅμως, ὅτι ἂν παρεξέτράπης εἰς τι, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῆς μεταμελείας καὶ λύπης καὶ κατανυκτικῆς πρὸς τὸν Θεὸν προσευχῆς ἀπαιτεῖ καὶ τὴν εἰς τὸν πνευματικὸν Πατέρα ἐξομολόγησιν, τότε πρέπει νὰ πράττης τοῦτο ἄνευ ἀναβολῆς διὰ νὰ λάβῃς συγγνώμην.

Ὡραϊστάτον καὶ θεάρεστον ἔργον εἶναι ἡ συνδιαλλαγή· διὰ τοῦτο ἂν ποτὲ συμβῇ ν' ἀδικήσῃς ὅπωςδὴποτε τινὰ ἢ καὶ νὰ πικράνῃς ἢ λυπήσῃς εἴτε διὰ τῆς γλώσσης σου, εἴτε διὰ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τοῦ τρόπου σου, νὰ ἐπιδιώξῃς καὶ ἐπιζητήσῃς τὴν συνδιαλλαγὴν μετ' αὐτοῦ καὶ ἱκανοποιῶν αὐτὸν διὰ τῆς ἐπανορθώσεως τοῦ ἀδικήματος ἢ σφάλματός σου· θέλεις ἀναπολεῖ τὸ ἐσπέρας εἰς τὴν μνήμην σου μήπως ἐπραξές τι ἀπηγορευμένον ὑπὸ τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ἢ μήπως εἶπες τι ἄτοπον, ἢ κατέκρινες τινὰ ἢ παρέλειψες νὰ ποιήσῃς καλὸν τι τὸ ὁποῖον ἠδύνασο νὰ πράξῃς, ἢ καὶ ἂν ἐποίησας μὲν τι ἀγαθὸν ἀλλ' οὐχὶ μὲ ἠθικὸν ἐλατήριον. Τοιοῦτοτρόπως ἔαν ἐνεργῇς, δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ δώσῃς ἠθικὴν ἀξίαν καὶ ἠθικὸν περιεχόμενον εἰς τὰς πράξεις σου, εἰς τὴν ζωὴν σου. Ἡ τοιαύτη ἀνάκρισις τῆς διαγωγῆς σου, ἂν εὕρσκη τὸν ἐαυτὸν σου ἔνοχον ἢ ἑλλειπῇ εἴτε εἰς τοῦτο εἴτε εἰς ἐκεῖνο, εἴτε εἰς ἓν εἴτε εἰς πολλὰ, πρέπει ἀμέσως νὰ μετανοῇς ἀπὸ καρδίας καὶ νὰ ζητῇς ἐν ταπεινώσει ψυχῆς συγχώρησιν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου, πρὸς δὲ καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐνίσχυσιν καὶ βοήθειαν, ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς εἶσαι ἐπιφυλακτικώτερος, σοδαρὸς, συνετός. Τοῦτο δὲ διὰ νὰ μὴ παρεκκλίνῃς πλέον ἐκ τοῦ ἁγίου θελήματος τοῦ Θεοῦ.

Σκέψου ὅτι ὁ Θεὸς σὲ διειτρήσεν ἐν τῇ ζωῇ ἄχρι τῆς ὥρας· σὲ εὐηργέτησε πολυ-

εἰδῶς καὶ πολυτρόπως. Ὅφείλεις λοιπὸν πρὶν κατακλιθῆς εἰς ὕπνον, νὰ προσευχηθῇς, δοξάζων καὶ εὐχαριστῶν τὸν ἐν τοῖς ἁγίοις δοξαζόμενον Κύριον καὶ Θεόν. Νὰ ζητῇς δὲ πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς σου τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν χάριν, ἵνα σὲ σκέπη καὶ διαφυλάττῃ ἀπὸ πάσης σκοτεινῆς καὶ νυκτερινῆς ἡδυπαθείας, προσέτι δὲ ἀναμάρτητον, εἰρηνικόν. Ἀφοῦ δὲ κατακλιθῇς, μέχρις ὅτου ὑπνώσῃς, νὰ προσπαθῇς ἵνα ἐν τῇ διανοίᾳ σου κυκλοφορῶν πνευματικὰ καὶ θεῖα νοήματα, εἰς τρόπον, ἂν ἔχῃς τὴν δύναμιν, ποῦ ἡ ψυχὴ πτερουγίζει καὶ ἀνασκαλεῖται εἰς ἄλλους κόσμους, σὲ κόσμους χαρᾶς, ἀγαλλιάσεως, εὐφροσύνης, θείας πνοῆς, χωρὶς λύπην, χωρὶς ἄλγος, χωρὶς πάθη, στοὺς κόσμους ἐκείνους ποῦ τὸ πνεῦμα ἐνοῦται μετὰ τοῦ Θεοῦ μυστικῶς πως, ἔστω καὶ γιὰ λίγα λεπτά, ἔστω γιὰ λίγες στιγμῆς, ἀγκαλιάζεται καὶ φιλεῖ καὶ μεθύσκειται ἀπὸ ἄρωμα θείας πνοῆς, θείας γοητείας, ποῦ ἔαν ἡμποροῦσες νὰ τὸ ζήσῃς καὶ σύ, ἀναγνώστα μου, ἐντόνως στὸν νοερὸν σου κόσμον, θ' ἀτένιζες μίαν ἀτελείωτον, μίαν ἄρρητον καὶ πανευδαίμονα μακαριότητα, εἰς τὰ θασικὰ παλάτια, εἰς τὰ θασικὰ ἀγαθά, εἰς τοὺς παραδεισένιους κήπους. Σοῦ φαίνεται τοῦτο ἴσως ὥσάν ἕνας παραμυθένιος κεκρυμμένος θησαυρός, σὰν παραμῦθι σὲ μίαν ἄγνωστον χώραν. Παρὰ ταῦτα εἶναι μία πράγματικότης, ποῦ ἔαν ἠδύνασο νὰ τὴν ἀπορροφήσῃς, νὰ τὴν κατανόησῃς, νὰ τὴν κάμῃς κτῆμα σου μέσφ των ἀγαθῶν ἔργων σου, μέσφ τῆς ἠθικῆς καὶ χριστιανικῆς ζωῆς σου, θὰ ἠδύνασο νὰ τὴν πλησιάσῃς ἐν μέρει ἔδῳ ὡς ἐν ἐσόπτρῳ, ἐν αἰνίγματι κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον καὶ μὲ τὴν μετάδασιν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, νὰ ἴδῃς πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὸν Θεὸν καὶ τὰ πανεκλαμπρότατα καὶ ἀναλλοίωτα ἀγαθά του. Εἶναι δὲ φανερὸν

ΜΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΒΑΣ. ΜΠΑΜΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΕΞΑΝΤΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ "Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ, ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΓΙΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ κ. ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΡΙΤΙΚΑΙ

Ἐν Μόριᾳ τῇ 8η)1)1960

Θεωρῶ καθήκον μου ἱερὸν ὅπως διὰ μέ-
σου τῆς ἀγαπητῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλι-
οθήκης» ἐκφράσω τὰς ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ
καρδίας, ἀπείρους εὐχαριστίας μου εἰς
πάντας τοὺς εὐσεβεῖς ἀναγνώστας τοῦ ἱε-
ροῦ πονήματός μου «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν», ἱερωμένους καὶ πιστοὺς κοσμι-
κοὺς, οἵτινες μετὰ χαρᾶς ἐσπευσαν δι' ἐπι-
στολῆς νὰ ἐκφράσουν εἰς τὴν ἡμετέραν τα-

πῶς ὁ ἔσκασις ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ἄνθρω-
πος, ὁ μὴ θέλων νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸ φῶς οὖ-
τε ἐν ἐσώπρῳ, δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ γνωρί-
σῃ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ τὴν πανέμορφον
δόξαν καὶ σοφίαν τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ ἀμαρ-
τία ἐτύφλωσεν αὐτὸν καὶ τίς οἶδε τὸ τέ-
λος του, ἔτιθε λοιπὸν ἀναγνώστα, διὼν
θεαρέστως καὶ πορευόμενος πορείαν ζῶντος
ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν, ἃς γίνῃς ὁ πνευ-
ματικὸς καὶ ἡθικὸς κανὼν, χρησιμεύων
ὡς πρότυπον, ὡς παράδειγμα εἰς τὴν
σφαῖραν τῆς ἀνθρωπίνης διαβιώσεως. Προ-
σέτι ἀκολουθῶν τοιαύτην πορείαν, καθ' ἑ-
κάστην θὰ διῇς ἐν τῇ θελήματι τοῦ Θεοῦ
καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ προστασίᾳ αὐτοῦ
κατὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. Ὁ-
ταν δὲ εὐδοκήσῃ ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ νὰ
ἀπέλθῃς τῆς παρούσης ζωῆς, τότε πλήρης
χαρᾶς, θὰ μεταβῇς ἐκεῖ ὅπου εἶναι τὰ
πνεύματα τῶν δικαίων, οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρω-
ποι, ἵνα μετ' αὐτῶν συμφάλλῃς καὶ συν-
δοξολογῇς ὡς τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ
τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ ἐπὶ θρόνου Πατρὸς
καὶ ἵνα μετ' αὐτῶν ἀπολαμβάνῃς τῶν ἀ-
φράστων καὶ αἰωνίων δωρεῶν καὶ ἀγαθῶν
τοῦ Θεοῦ, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Πατὴρ τοῖς ἀγα-
πῶσιν αὐτόν.

πεινότητά, τὰ θερμά τους συγχαρητήρια
καὶ τὰς εὐχαριστίας τῶν, ἐκ τῆς ἀναγνώ-
σεως τοῦ πονήματός μου, τὸ ὅποτον διὰ
τῆς θείας χάριτος συνέγραψα, εἰς δόξαν
αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν εὐσε-
βῶν χριστιανῶν δηλώσαντες δέ, ὅτι πολὺ
ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ὠφελήθησαν καὶ δο-
ξάζω τὸν Κύριον διὰ τὰ ἀνωτέρω.

Καὶ ἐν πρώτοις ἐκφράζω τὰ σέβη μου
καὶ τὴν πειθήνιον οἰκὴν ἐν Πνεύματι ἀ-
γάπῃ εἰς τὸν θαυαστέατόν μοι Ποιμε-
νάρχην Μητροπολίτην Μυτιλήνης κ. κ. Ἰ-
άκωβον.

Εἰς τὸν ἐν Χφ ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργ-
γὸν ἱερομόναχον κ. Παχώμιον, ἐφημέριον
Πύργου Θεσμῆς Μυτιλήνης.

Εἰς τὸν ἱερομόναχον κ. Σπυρίδωνα Πάτ-
σαρην, ἐφημέριον Ποταμοῦ Αἰγιαλείας,
Νάξου - Ἀμοργοῦ.

Εἰς τὸν ἐφημέριον ἀγ. Δημητρίου κ.
Ἰωάννην Α. Σμπίλιν, Ἐδέσσης.

Εἰς τὸν ἐφημέριον ἱερέα κ. Ἀντώνιον
Ἐμ. Κουβίδην, Τίλισσος - Κρήτη.

Εἰς τὴν ἡγουμένην κ. Ἀγνὴν Ἀγγε-
λοπούλου, Ἐσχαστῆριον Ἀγ. Φωτεινῆς
Ἰδρα.

Καὶ εἰς τὸν Γέροντα ἐφημερεύοντα ἐν
τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀμφιλόχιον. (Αὐτόθι).

Εἰς τὸν κ. Γεώργιον Σωτηρίου, Θεολό-
γον - Καθηγητὴν καὶ Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱε-
ρᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης.

Εἰς τὸν κ. Ἰωάννην Β. Γιαννέλον, συν-
ταξιούχον διὰ τὴν Ἐθνικὴν Τραπέζην,
μετὰ τῆς ἀξιοτίμου κυρίας του. - Λάρισα.

Εἰς τὸν κ. Γεώργιον Στόικον, Δημῶν
Κουφονησίου - Νάξου.

Εἰς τὴν κ. Ἀνναν Μάκκα New York.
U.S.A.

Εἰς τὴν κ. Καλλιόπην Κανταϊφάκη
Γοηλιμικτον - Ἀμερικῆς.

Καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς μὴ δηλωθέντας
(πρὸς αἰκονομὴν χώρου) συναδέλφους Ἱε-
ρεῖς καὶ εὐσεβεῖς ἀναγνώστας, ἐκφράζω τὰς

ἀπείρους εὐχαριστίας μου, δεόμενος τῷ
Κυρίῳ ὑπὲρ πάντων.

Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
Μετ' ἀγάπης πολλῆς
Ὁ ταπεινὸς Ἱεροῦς
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ἱερὰ Μητροπολις Μυτιλήνης
Ὁ Μητροπολίτης

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 23(12)1959

Πρὸς
τὸν αἰδέο. Βασίλ. Μπάμιαν
Εἰς Μόριαν

Αἰδεσιμώτατε πάτερ Βασίλειε,

Ἀνέγνωσα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος
τὸ διδύκλιόν σας «Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν»,
τὸ ὅποιον εἴχετε τὴν καλωσύνην νὰ
μοι ἀποστείλῃτε.

Εἶναι ὄντως διδύκλιον ψυχωφελέστατον
καὶ φανερώνει τὴν θερμὴν πίστιν σας εἰς
τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀγάπην σας εἰς τὴν
Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ἀξίως διακονεῖτε.
Πιστεύω ἀπολύτως, ὅτι ὁ Θεὸς σᾶς ἐφώ-
τισε νὰ γράψῃτε ὅσα ψυχωφελῆ ἐγράψατε.

Θὰ συστήσωμεν μετὰ χαρᾶς τὸ διδύκλιόν
σας, ἵνα τὸ προμηθευθῶσιν οἱ ναοὶ τῆς ἐ-
παρχίας ἡμῶν, εἰς ὑμᾶς δὲ πρὸς ἐπιδρά-
βουσιν τῶν κόπων σας, ἐκφράζομεν τὴν
Ἀρχιερατικὴν ἡμῶν εὐαρέσκειαν.

Εὐχέτης πρὸς Κύριον
ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 18(12)1959

Σεβαστέ μου πάτερ Βασίλειε

Ὑποβάλλω τὰ σέβη μου, ἐπικαλούμενος
τὰς εὐχὰς σας. Τὸ διδύκλιόν σας, ποῦ εἴχατε
τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ στείλετε, εἶναι ἀ-
νώτερον πάσης προσδοκίας. Δογματικόν,
ἠθικόν, ψυχωφελέστατον, περισπούδαστον.
Καὶ εἰς τὸν Σεβασμιώτατον ἤρесе πολὺ.
Εὐχομαι νὰ τὸ διαδύσουν ὅσον τὸ δυνατόν
περισσότεροι.

Σᾶς συγχαίρω καὶ σᾶς εὐχαριστῶ θερ-
μότατα.

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν σας

Γεώργιος Σωτηρίου
Θεολόγος - Καθηγητῆς

Ἱεροκήρυξ Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Πύργοι Θερμῆς τῇ 29(12)1959

Πρὸς τὸν Αἰδεσιμολογιώτατον καὶ ἀ-
γαπητόν μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφόν καὶ πνευ-
ματικόν, πατέρα Βασίλειον

Εἰς Μόριαν

Ἀγαπητέ μοι πάτερ Βασίλειε,

Τὴν αἰδεσιμολογιότητά σου ἐν Κυρίῳ
κατασπάζομαι.

Ἔλαβον τὸ ὑφ' ὑμῶν συγγραφέν ψυχω-
φελές διδύκλιον «Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν».
Καὶ ἀναγνούς αὐτὸ δύο φορές, ἐδό-
ξασα ἐπὶ τούτῳ τὸν παντοδύναμον Θεόν,
ὁ ὁποῖος σᾶς ἐφώτισε καὶ συγγράψατε τὸ
ψυχωφελές τοῦτο διδύκλιον, τοῦ ὁποῖου τὰ
νοήματα υπερβαίνουν πᾶσαν ἀκοήν καὶ
ἐννοίαν. Θαυμάζω πρῶτον τὴν ζῶσαν πί-
στιν σας, τὴν διορατικότητά σας, ὅπου κα-
τὰ θαυμαστὸν τρόπον, ἐν Πνεύματι ἀγίῳ,
ἐξιστορεῖτε τὰ ἀθέατα κάλλη τοῦ νοητοῦ
Παραδείσου. Καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῶν θεῶ-
ν ἀποκαλύψων εἰς ὑμᾶς, ἐπικαλεῖσθε
καὶ τὴν ἀψευδестаτὴν μαρτυρίαν τῶν ἀ-
γίων Γραφῶν, πρὸς πιστοποίησιν τῶν εὐ-
σεβῶν ἀναγνωστῶν, τοῦ ὁποῖου τὴν ὠραι-
ότητα τοῦ νοητοῦ κόσμου, γλώσσα ἀδυνα-
τεῖ ἀνθρώπου νὰ ἐρμηνεύσῃ, καὶ νοῦς νὰ
κατανοήσῃ αὐτά.

Καίτοι ἔχω ἀναγνώσει πολλὰ ψυχωφε-
λῆ διδύκλια, ἐν τούτοις ὁμῶς ὠφελήθηκα
πολλὰ εἰσηλθὼν ἐν πνεύματι εἰς τοὺς οὐ-
ρανούς διὰ τῆς γλυκυτάτης καὶ ἐνθουσιώ-
δους ἀναγνώσεως τοῦ διδύκλιόν σας. Καίτοι
ἐγγαμος Πατήρ, ὑπὸ πολλῶν φροντίδων
ὀχλούμενος, ὁμῶς οὐ παύητε νὰ διδάσκῃ-
τε, διὰ πολλῶν τρόπων εἰς πάντας, τὴν ὁ-
δὸν τῆς σωτηρίας.

Αὕτη ἡ χάρις ἐδόθη εἰς ὑμᾶς ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ, διὰ τὴν πολλὴν εὐλάβειαν, πίστιν,
καὶ συνάμα τὴν μακαρίαν ταπεινώσιν καὶ
τὴν κορωνίδα πασῶν τῶν ἀρετῶν, τὴν ἀ-
γάπην, ὅπου τρέφετε εἰς πάντας τοὺς συν-
ανθρώπους σας, ἀνακοφίζοντας αὐτοὺς
πνευματικῶς καὶ ὁλικῶς, ὥς γνωρίζω...
Δὲν θὰ μακρύνω τὸν κάλαμόν διὰ νὰ ἐκ-
θειάσω ὑμᾶς, φοβούμενος μήπως σᾶς στε-
νοχωρήσω. Ἀλλὰ αὐτὲς αἱ ταπεινὲς γραμ-
μαὲς γράφονται ἀπὸ ἀδολον χαρὰν καὶ εὐ-
λικρίνειαν. Ἐπὶ τούτοις σᾶς προσκομίζω
τὰ ταπεινά μου ἐγκάρδια συγχαρητήρια,

δεόμενος ταπεινῶς τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, νὰ ἐνισχύῃ ὑμᾶς σὺν τῇ εὐσεβεῖ οἰκογενεῖᾳ σας ἀπὸ δυνάμεως εἰς δύναμιν καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν αὐτοῦ.

Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ τὸ ἀναγνώσουν πολλοὶ χριστιανοὶ πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν, τὸ ὠραιότατον αὐτὸ βιβλίον σας.

Τῆς ὑμετέρας Αἰδεσιμολογιότητος καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς ὅλως ὑμῶν.

Ἱερομόναχος Παχώμιος

Σεβαστέ μου πάτερ Βασίλειε,

Ἀπὸ καιροῦ, διὰ τοῦ Χριστεπωνύμου περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» ἐπληροφόρηθην τὴν ἐκδοσιν τῆς ζντως ψυχωφελοῦς τε καὶ θεαρέστου ὑμῶν διατριβῆς, ἣν μετὰ κρυφοῦ τινος πόθου ἀνέμενον.

Τοῦ λοιποῦ δὲ αἰσθάνομαι ἑαυτὸν πανευτυχῇ καθ' ὅτι ἀνέγνωσα τὸ λίαν περισπούδαστον αὐτὸ πόνημα ὑμῶν, εὐχόμενος συνάμα ὅπως ὁ Ὑψίστος χαρίζει ὑγείαν τε καὶ μακροημέρευσιν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα εὐθαρσῶς κρούετε τὴν ἄρπαν, ἣτις θεῖα χάριτι ὑμῖν ἐδωρήθη πρὸς δόξαν Αὐτοῦ καὶ φωτισμὸν πάντων τῶν χριστιανῶν.

Τὸ ἀνὰ χεῖρας ἔργον, ὡς θίγον μεταφυσικὰ φαινόμενα, λίαν δύσληπτα τοῖς πολλοῖς, θεωρεῖται πρότυπον τῇ μορφῇ καὶ ἐπιτυχὲς τῇ ἀποστολῇ του, καθ' ὅτι οἱ συμπαραμαρτοῦντες λόγοι καθιστοῦν τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους εὐχάριστον ἀνάγνωσμα. Ἡ ἐξέλιξις τῆς διηγήσεως καὶ ἡ ψυχολογημένη πλοκή, δκοιζόμεναι ἐπὶ τῆς θεοπνεύστου ἀγίας Γραφῆς ἀρδεύουσι τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου διὰ νόματος ψυχροσωτηρίου.

Ὡς δ' σπύγγος τιθέμενος ἐπὶ ὑγρᾶς τινὸς ἐπιφανείας εισροφᾷ τὸ ὑγρὸν διὰ τῶν μυρίων αὐτοῦ πόρων, οὕτω καὶ ὁ εὐσεβὴς μελετητὴς δέχεται τὸ περιεχόμενον τῆς «Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν» ἄνευ ψυχικῆς τινος πίεσεως καὶ ψυχικοῦ συναισθηματικοῦ ἀπαμβλυσμοῦ, ἀναδράμει πάραυτα ἐν τοῖς οὐρανίοις σκηνώμασιν ἐκδεχόμενος τὴν παραδείσιον αὐραν καὶ ὁμιζόμενος τὸν ζόφον τῆς κολάσεως.

Ἡ ἐν γένει ψυχωφελὴς ἀξία τοῦ ἔργου, στρεφομένη πέριξ τῶν ἀνωτέρω, εἶναι μεγίστης σηµασίας καὶ ἀποτελεῖ ἔτι ἐν ἐκ

τῶν ἀπείρων φάρων, αἵτινες καταυγάζουν παρήγορον καὶ νουθετικὸν φῶς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν. Εὐδελπιστοῦντες ὅτι αἱ παρὰ Κυρίου ἐπιδαφιλεύμεναι δάφναι θέλουσιν ὠθήσει ὑμᾶς πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κεκρυμμένου παρ' ὑμῖν ταλάντου.

Διατελῶ μετ' ἀπείρου σεβασμοῦ πρὸς ὑμᾶς.

Γεώργιος Στόκος

Δημῶλος

Κουφονησίω — Νάξου

Λάρισα 21 - 12 - 59

Αἰδεσιμώτατε, πάτερ Βασίλειε,
χαίρετε ἐν Κυρίῳ,

Ἄν καὶ δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίζω προσωπικῶς, ἐν τούτοις πρέπει νὰ σᾶς γράψω λίγες λέξεις.

Μόλις ἐτελείωσα τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀπλοῦ ἀλλὰ τόσο ὠραίου καὶ ἀληθοῦς ψυχωφελοῦς βιβλίου σας «Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν», τὸ ὁποῖον ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός μου Σωτήριος Σχοινᾶς μὲ ἀπέστειλε πρὸ τινος, καὶ τὸν εὐχαριστῶ δι' αὐτό. Καὶ τώρα αἰσθάνομαι τὴν υποχρέωσιν νὰ σᾶς συγχαρῶ ἀπὸ δάθους καρδίας διὰ τὸ ἔργον σας.

Μοῦ εἰσθε γνωστὸς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀπὸ τὰ ὠραῖα σας ποιήματα τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκω εἰς τὴν «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ», καὶ εὐχομαι πρὸς Κύριον ὅπως καὶ ἄλλοι λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου σᾶς μιμηθοῦν κατὰ τοὺς χαλεποὺς τούτους καιροὺς τῆς μεγάλῃς ἀμαρτίας, ἡ ὁποία ἀπειλεῖ νὰ κατακλύσῃ τὰ πάντα. Δὲν χρειάζονται διπλώματα Πανεπιστημίων, ὅχι, χρειάζεται πίστις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἡ πίστις αὕτη σοφίζει ἀγραμμάτους!!

Τί ἦσαν πολλοὶ τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας; Ἀγράμματοι ἄλλ' ἔχοντες σοφίαν Θεοῦ, κατενίκησαν φοβεροὺς ἀντιπάλους...

Καὶ τῆς πίστεως αὐτῆς σήμερον πρὸ παντὸς ἔχομεν ἀνάγκην, τὴν ὁποῖαν σεῖς οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου θὰ μεταδώσητε εἰς τὰς ψυχὰς μας.

Πῶς; Διὰ τοῦ ἀπλοῦ ἀλλὰ φλογεροῦ θεοῦ κηρύγματός σας.

Δαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων
ἁγίων. Ὅπτασιαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα.
Ἑναρέτων Πατέρων μνεΐα. Ἔτει Σωτηρίῳ 1956.

Ἀδελφοῦ Λεοντίου διήγημα φοβερόν

Μὲ τὸν ἀδελφὸν Λεόντιον, συνδεσμέμεθα δι' ἰδιαιτέρας ἀδελφικῆς ἀγάπης καθὼ συνομήλικες καὶ ἐπὶ σειρὰν ἔτων συνεργασθέντες εἰς τὸ Μετόχιον Βόζινα. Συζητήσεως ποτὲ γενομένης μετ' αὐτοῦ, περὶ τῆς ὀφειλομένης ὑπακοῆς εἰς τὸν Ἑγούμενον, ἀναθαρρήσας μοι ἐφκνέρωσε κάποιαν φοβερὰν τρομάραν ὅπου τοῦ συνέβη καὶ ἤρχισε διηγούμενος:

— Δὲν σοῦ τὸ εἶπα ἀδελφε Λάζαρε, τί μοῦ

συνέβη πρὸ ἔτων, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Κουράς ὁπότε ἤμην νεώτερος, εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ περὶ τῆς εἰς τὸν Ἑγούμενον ὀφειλομένης ὑπὸ τῶν μοναχῶν τελείας ὑπακοῆς.

— Δὲν πειράζει, τοῦ λέγω, εἰπέ το μοῦ τώρα πῶς σοῦ συνέβη καὶ ἂν εἶναι ἐνδιαφέρον καὶ ὠφέλιμον διὰ τοὺς μεταγενεστέρους θὰ τὸ σημειώσωμεν εἰς τὰ Χρονικὰ τῆς Μονῆς, μαζί με ἄλλα διηγήματα.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι μοι λέγει ἀκριβῶς ποῖος χρόνος ἦτο 1916 ἢ 1917, ὁπότε ὁ

Πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι τὸ ποίμνιον ποῦ σὰς ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος ἀπολαμβάνει αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν τῶν θείων ναμάτων.

Ἐν σχέσει μὲ τὰ ὄνειρα τοῦ κ. Εὐαγγέλου, ἔχω νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ μερικά.

Τὴν ἐξ ἀμικριῶν μας, Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, εἶδον ἐν ὄνειρῳ τὸν καιρὸν ποῦ ἀκριβῶς ὁ στρατὸς μας ἀπεδιβάλετο εἰς τὴν Σμύρνην.

Εἶδον ὅτι εὐρισκόμην εἰς τι μέρος καὶ ἐθαύμαζα τὸν μεσουρανοῦντα ἥλιον, ὅστις ἦτο ὑπέρλαμπρος!!! Ἐνῶ τὸν ἐθαύμαζα ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον, ἔστρεψα τὰ βλέμματά μου πρὸς ἀνατολὰς καὶ βλέπω αἴφνης εἰς τὸ δάθος τοῦ ὀρίζοντος μόλις διακρινομένην τὴν ἡμισέληνον, ἣ ὅποια καὶ ἤρχισε νὰ ἀνέρχεται πρὸς τὸν οὐρανὸν σιγά-σιγά. Ἐκστατικὸς παρηκολοῦθον τὴν ἡμισέληνον, ἣ ὅποια ὅσον ἀνῆρχετο πρὸς τὸν οὐρανὸν τόσο καὶ ἐμεγάλωνε καὶ ὅταν ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἥλιον ἦτο τεραστίαι καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸν ἐκάλυψε καὶ ἔγινε σκότος!!!

Ὅταν ἐξόπνησα θυμήθηκα τὸ ὄνειρον

τὸ ὁποῖον καὶ διηγήθην εἰς τὴν μακαρίτισσα τὴν μητέρα μου, ἣ ὅποια μὲ ἐκύτταξε ἐκπληκτικῇ. Τῆς εἶπα ὅτι θὰ πάθωμε μεγάλη καταστροφὴ στὴ Μικρασία ποῦ ἐπῆγχε. Καὶ ἡ καταστροφὴ ἔγινε μετὰ τρία ἔτη...

Εἶδα ἐπίσης δύο-τρία ἀκόμη θαυμαστὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ὅπως ἐξήγησα καὶ ἔτσι ἐπαλήθευσαν.

Βλέπομε πολλά ὄνειρα στὴ ζωὴ μας ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὰ προσέχουμε διότι προέρχονται ἐκ τοῦ διαβόλου. Εἶναι δηλαδὴ πλεκτάναι τοῦ Σατανᾶ, ὅπως λέγει ὁ Μ. Βασίλειος.

Εὐχομαι ὅπως τὰς ἐρχομένας Ἀγίας Ἑορτὰς διέλθῃτε ἐν πνευματικῇ χαρᾷ καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν σας

Ἰωάννης Γιαννέλος

ΣΗΜ. Παραλείπομεν πολλὰς ἐπιστολὰς τῶν ἀδελφῶν ἀναγνωστῶν καὶ φίλων, χάριν οἰκονομίας χώρου, τοὺς ὁποίους εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως, ἀντευχόμενος αὐτοὺς.

Παπαβασίλειος

μακαρίτης ὁ Γέροντάς μας ὁ παπα - Δοσί-
θεος (αἰωνία του ἡ μνήμη) μὲ προέτρεπε
νὰ δάλλω μετάνοιαν νὰ υπάγω εἰς τὸν Μύ-
λον τῶν Μαριανῶν ὡς Κελλάρης (μάγει-
ρος), ἀλλ' ἐγὼ ὁ πτωχὸς τὸν νοῦν, ἐπειδὴ
δὲν μοῦ ἄρεζε τὸ Μετόχι αὐτό, διότι εἶναι
μέσα εἰς τὸν λάκκον, παντέρημον καὶ πτω-
χόν, ἐπροφασίζομην προφάσεις ἐν ἁμαρ-
τίαις. "Ελεγα τάχα ὅτι ἐκεῖ κάνει κρύο
πολύ· διότι εἶναι μέσα στὸ λάκκο κι' ἐμέ-
να τὰ ρούχα μου εἶναι ὀλίγα καὶ ἀσφαλῶς
θὰ κρυολογήσω καὶ θ' ἀρρωστήσω. "Εξ
ἄλλου ἐφοδούμην νὰ πάω σ' αὐτὸ τὸ μέ-
ρος, διότι πολλοὶ λησται καὶ φυγόδικοι
καὶ φυγόστρατοι γυρίζουν, (διότι τότε ἦτο
ἡ ἐποχὴ τὸ κίνημα τοῦ Βενιζέλου καὶ ἡ
Χάλκιδικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἦσαν θασι-
λόφρονες καὶ δὲν υπετάσσοντο εἰς τὴν Κυ-
βέρνησιν Θεο)νίκης τοῦ Βενιζέλου καὶ
δὶα τὰ κλαριά ἦσαν γεμάτα ἀπὸ τοιού-
τους φυγοστράτους ἀντάρτες). Ταῦτα ἐπρο-
φασίζομην καὶ ἄλλας τοιαύτας ἀντιρρήσεις
ἔλεγα εἰς τὸν Ἠγούμενον καὶ δὲν ἤθελα
νὰ υπάγω.

Ὁ μακαρίτης ὁ Γέρων μοῦ εἶπε μία,
μοῦ εἶπε δύο, παρακαλῶνάς με καὶ ὑπο-
σχόμενος ὅτι θὰ μὲ οἰκονομήσῃ ὅ,τι ρού-
χα μοῦ χρειάζονται καὶ θυμᾶσαι πῶς μᾶς
ἔλεγε· ἄντι παιδί μου νάχῃς τὴν εὐχὴν
τοῦ Προδρόμου, κάμε υπακοὴν. Πήγαινε,
εἶναι ἀνάγκη, ὁ Οἰκονόμος μας εἶναι μό-
νος του... Πήγαινε παιδάκι μου...

Ἐγὼ ὡς μὲ γνωρίζεις μὲ τὴν συνήθη ἱ-
διοτροπίαν μου καὶ κακοριζικιάν μου πάν-
τα ἀντέλεγον... ὁπότε πλέον ἀπηύδῃσε καὶ
μ' ἐδαρέθηκε καὶ ἀγανακτισμένος πλέον,
ἄφησε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν τίμιον Πρό-
δρομον... καὶ οὕτως ἀνεχώρησα ἐκ τοῦ
Ἠγουμενείου, πηγαίνων εἰς τὸ κελλίον
μου.

Ἀφοῦ ἐνόκτωσε καὶ πέρασαν δύο ἡ-
μερεῖς ὥρες τῆς νυκτός... ἄχ ἀδελφέ μου!!!

δσάκεις τὸ ἐνθυμοῦμαι καὶ τώρα ἀκόμη μὲ
πιάνει τρόμος!!... Καθὼς ἀδελφέ μου ἐ-
κοιμώμην, αἰσθάνομαι μία κλωτσιὰ (ἐν
λάκτισμα) καὶ ξυπνώντας βλέπω ἕναν Γί-
γαντα ἐμπρὸς μου μ' ἕνα δούρδουλα (μα-
στίγιον) στὸ χέρι καὶ μ' ἀρχίζει στίς δούρ-
δουλές, ἐπιλέγων μοι συγχρόνως:

—Τί καλόγερος εἶσαι σύ; φράσι ἀπ'
ἐδῶ... μὲ τὸ δούρδουλα.

—Γιατί δὲν κάνεις υπακοή; φράσι πάλιν μὲ τὸ δούρδουλα.

—Γιατί ἀγανακτεῖς τὸν Γέροντά σου
τὸν Ἠγούμενον; φράσι πάλιν μὲ τὸ δούρ-
δουλα... ἐπὶ 5 - 10 λεπτά ἀδελφέ μου μ'
ἔδερνε· ἐγὼ δὲ ἐννοήσας ὅτι ἦτο ὁ τίμιος
Πρόδρομος, ἀρχισα νὰ τὸν παρακαλῶ μετὰ
δακρύων νὰ παύσῃ νὰ μὲ δέρνῃ καὶ εἰς τὸ
ἔξης θὰ κάμω τελείαν υπακοὴν εἰς τὰ κε-
λεύσματα τοῦ Ἠγουμένου... κ' ἔτσι ἀδελ-
φέ μου ἀφοῦ πολλὰκις ἐπανέλαβον τὰς ὑ-
ποσχέσεις μου ὅτι εἰς τὸ ἔξης θὰ κάμω
υπακοὴν, μὲ ἄφισε καὶ ἔγινεν ἀφαντος ἀπὸ
τὸ κελί μου.

Ἐγὼ δὲ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καταφοβισμένος καὶ
ξετρομαγμένος ἐπήγα εἰς τὸ Ἠγουμενεῖον
κ' ἐξύπνησα τὸν Ἠγούμενον, κλαίων καὶ ὀ-
δυρόμενος τοῦ εἶπα ὅσα μοῦ συνέδρασαν,
παρακαλῶν αὐτὸν νὰ μοῦ διαβάσῃ συγχω-
ρητικὴν εὐχὴν, ὑποσχόμενος εἰς τὸ ἔξης
μηδέποτε νὰ παρακούσω, ἀλλὰ θὰ τοῦ κά-
νω τελείαν υπακοὴν... καὶ οὕτω πρᾶυνθεις
ὁ Γέροντας μοι ἀνέγνωσέ τὴν συγχωρητι-
κὴν εὐχὴν, ἐγὼ δὲ ἀναθαρρήτας καὶ εἰρη-
νεύσας ἐγύρισά εἰς τὸ κελλίον μου καὶ ἡ-
σύχασα. Καὶ ὡς ἐξημέρωσεν ὁ Θεὸς τὴν
ἡμέραν, μ' ἔδλεπες πανέτοιμον, ἐπὶ ποδὸς
καὶ ζητῶν τὴν εὐχὴν τῶν Πατέρων καὶ ἀ-
ποχαιρετῶν τοὺς ἰδιαιτέρους μου ἀνεχώρη-
σα διὰ τὸν Μύλον Μαριανῶν ὡς προείπα-
μεν.

— Ἄ πάτερ Λεόντιε, εὐχαριστῶ διὰ τὴν
τοιαύτην σου διήγησιν. Εἶναι πολὺ ἐνδια-

Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

«Τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσεέλθῃτε εἰς πειρασμόν» (Λουκ. κβ' 46).

«Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν ὅτι ἄρα ὑμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νῦν προέκοψεν ἡ δὲ ἡμέρα ἡγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, ὥς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν» (Ρωμ. ιγ' 11).

«Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὥς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορώμεν καὶ νήφωμεν» (Α' Θεσσαλ. ε' 6).

«Νήψατε γρηγορήσατε ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὥς λέων ὠρυόμενος, περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπῇ» (Α' Πέτρ. ε' 8).

Ὁ τῆς ἐν Πάρῳ ἱερᾶς κοινοδιακῆς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Λογγο-
βάρδας ἡγούμενος Φιλόθεος Ζερβάκος (πνευματικός)

Π Ρ Ο Σ

Ἀπαντας τοὺς ἡγουμένους, Ἀρχιμανδρίτας, ἱεροκλήρυκας, ἱερομονάχους,
μοναχοὺς τῶν Ὁρθοδόξων ἱερῶν Μονῶν Παλαιστίνης, ὅρους Σινᾶ, Ἀ-
θωνος, Ἑλλάδος καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἱερεῖς καὶ διδασκάλους τῆς
Ἑλλάδος καὶ λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐθνῶν καὶ Ἐκκλησιῶν,

Χαίρειν καὶ εὖ πράττειν

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί καὶ πατέρες,
Πᾶς Βασιλεὺς, ὅταν πρόκηται νὰ κάμῃ
πόλεμον ἐναντίον ἄλλου τινὸς Βασιλέως,
συγκροτεῖ στρατὸν ἀποτελούμενον ἀπὸ
στρατιηγούς, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματι-
κούς, στρατιώτας, πεζοὺς, ἱππεῖς, ναύτας
καὶ ἀεροπόρους κλπ.

Τοιοιτοτρόπως καὶ ὁ οὐράνιος Βασιλεὺς
ἡμῶν, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευδόντων καὶ

Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἀρχηγός, ἐδρυτής καὶ
θεμελιωτής τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας
ἐλθὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκίνησε πόλεμον ἐναν-
τίον τοῦ ἐχθροῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους,
τοῦ ἀρχόντος τοῦ σκότους καὶ τῶν αὐτοῦ
δυνάμεων.

Εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον, ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστός, ἐστρατολόγησε πρῶτον

φέρουσα καὶ ἐπίκαιρος διὰ τοὺς Κοινοδι-
άτας καὶ πάντας τοὺς ὑποτασσόμενους καὶ
θὰ τὴν σημειώσω πρὸς διδασκαλίαν καὶ
ὠφέλειαν τῶν μεταγενεστέρων. Αὐτὸ ὁμοι-
άζει μ' ἕνα τοιοῦτον γραφόμενον εἰς τὸν
βίον τοῦ ἀγίου Εὐθυμίου, ὅπου ἐπαρκα-
λοῦσε τὸν μοναχὸν Αὐξέντιον νὰ ἐπιτηρῇ
καὶ φιλοκαλῇ τοὺς ἡμιόνους κ' ἐκεῖνος
διάφορα προφασιζόμενος δὲν ἐπέθετο, ὁ-
πότε ἐδοκίμασε διὰ τῆς πείρας τῆς παρα-

κοῆς του τὴν ἀνταπόδοσιν. Εἰς τὴν Μονὴν
μας ἀδελφέ, εἶναι πάντοτε παρὼν καὶ ζῶν
ὁ τίμιος Πρόδρομος, παρκαλουθῶν ὅλων
μας τὰς πράξεις καὶ βουλεύματα καὶ μα-
κάριος ὁ μοναχὸς ὁ εὐλαβούμενος καὶ τι-
μῶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρ-
δίας οὗ ταῖς πρεσβείαις τύχωμεν τέλους
ἀγαθοῦ καὶ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν.
Ἀμήν.

τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, δεῦτερον τοὺς ἁγίους Μάρτυρας καὶ τρίτον τοὺς Ὁσίους, τὸ ἡμέτερον Τάγμα τῶν Μοναχῶν, τὸ ἀγγελικὸν Τάγμα, τὸ ὁποῖον ἐκλήθη ἀγγελικόν, ἐπειδὴ οἱ Μοναχοὶ ὀφείλουσι νὰ πολιτευῶνται ἐπὶ τῆς γῆς ὡς οἱ Ἀγγελοὶ ἐν οὐρανοῖς, καθὼς λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος.

Τὰ τρία ταῦτα Τάγματα, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων Μαρτύρων καὶ τῶν Μοναχῶν, κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους, καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς πέντε πρώτους αἰῶνας, καλῶς, εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως ἀγωνισθέντα, περιφανεῖς νίκης κατήγαγον, ἐνίκησαν κατὰ κράτος τὸν ἄδρατον ἐχθρόν, τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους καὶ πάσης τᾶς μηχανᾶς καὶ παγίδας αὐτοῦ συνέτριψαν. Νικηταὶ δὲ γινόμενοι καὶ πρὸς οὐρανὸν μεταστάντες, στεφάνοις οὐρανίοις καὶ ἁμαρτανίοις ἐστέφθησαν παρὰ τοῦ ἀγνωσθέντος καὶ ἀθλοθέντος Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, γενόμενοι μέλη τῆς ἐν οὐρανοῖς θριαμβευοῦσης Ἐκκλησίας τῶν Πρωτοτόκων.

Ἀλλὰ μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων, τὰ Τάγματα τῆς Ἐκκλησίας ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ν' ἀτονῶσι καὶ νὰ ἐξαοθενῶσι καθὼς προσφυέστατα καὶ ἀληθέστατα ἀναφέρει ὁ ἄριστος ἁγματογράφος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Ἀνδρέας ὁ Κρήτης, ὁ ποιητὴς τοῦ Μεγάλου Κανόνος καὶ πολλῶν μελιρρύτων ᾠμάτων, ἐγκωμίων καὶ λόγων ἐκκλησιαστικῶν, εἰς ἓν τροπάριον τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ Μεγ. Κανόνος, ἐν ᾧ ψάλλομεν: «ὁ νόμος ἠσθένησεν, ἄργεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, γραφὴ δὲ πᾶσα ἐν σοὶ παρημέληται, Προφηταὶ ἠτόνησαν καὶ πᾶς δικαίου λόγος...»

Εἰς τὴν παρούσαν ταύτην γενεάν, «τὴν πονηρὰν καὶ διεστραμμένην, μοιχαλίδαν καὶ ἁμαρτωλὸν», καθ' ἣν «πάντες ἐξέκλι-

ναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός» (Ψαλμ. ιγ') «καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ Ἑγούμενος» (Δανιήλ γ'), πάντα τὰ ἀνωτέρω τελείως ἠσθένησαν, ἐνῶ τοῦ ἐχθροῦ αἱ δυνάμεις καταπληκτικῶς ἠυξήθησαν καὶ αἱ τοῦτου φάλαγγες συνεπυκνώθησαν καὶ ὡς μονιοὶ ἄγριοι ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἀπειλοῦντες νὰ κατακρημνίσωσι τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, νὰ αἰχμαλωτίσωσι τοὺς ἐντεταγμένους ἐλαχίστους στρατιώτας τοῦ Χριστοῦ, νὰ φονεύσωσι τοὺς τεταγμένους φύλακας τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως καὶ νὰ διαρπάξωσι καὶ μολύνωσι τὰ ἅγια σκεύη τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐξαφανίσωσι πάντα ἐμμένοντα τῇ ὁρθῇ πίστει, ἐξελκείνοντες οὕτω τὴν ἁγίαν Ὁρθόδοξον καθαρὰν καὶ ἀμώμητον πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ κινδυνεύει ἡ πίστις ἡμῶν: Ἀλλὰ διατί κινδυνεύει; ; ;

Διότι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐστρατολογήθησαν ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀρχιστρατήγου, τοῦ Βασιλέως τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς διὰ νὰ πολεμήσουν, ἠτόνησαν. Καὶ οὐ μόνον ἠσθένησαν, ἀλλὰ καὶ κοιμῶνται τὸν βαρὺν ὕπνον τῆς ραθυμίας καὶ ἀμελείας. Κοιμῶνται καθ' ὃν χρόνον οἱ ἄδρατοι καὶ ἄδρατοι ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι, ἀγρυπνοῦσιν ἀόκνως, ἐργάζονται, περιέρχονται πόλεις, χώρας, χωρία, «περιάγουσι γῆν καὶ θάλασσαν», ἀγωνίζονται, δαπανῶσι χρήματα ἀμέτρητα, ἵνα αἰχμαλωτίσωσι, ποιήσωσι προσηλύτους, ὁπαδοὺς, μαθητάς, θανατώσωσι τὰς ψυχὰς τῶν Ὁρθόδοξων χριστιανῶν καὶ ἐκριζώσωσι τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν, ἥς ἀνευ ἀδύνατον σωθῆναι.

Ἀλλ' οὔτε τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν δύνανται νὰ ἐκριζώσωσιν οὔτε καὶ τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ ἐκθεμελιώσωσιν οἱ ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι ἡμῶν. Ὅς μάχωνται λυσσώδιστα. Ὅς ἐπιγινώ-

σι καὶ ἐφευρίσκωσι μηχανὰς καὶ τέχνας. "Ὡς καταβάλλωσιν ἀγῶνας καὶ προσπαθεί-
ας. "Ὡς δαπανῶσι μυριάδας χρυσῶν λιρῶν
καὶ δολλαρίων. Ματαίως καὶ ἀνωφελῶς ἀ-
γωνίζονται.

Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις εἶναι στερεὰ καὶ
δὲν σαλεύει. Εἶναι βράχος ἀσάλευτος. Εἴ-
ναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος, περὶ τοῦ οὐραίου
εἶπεν ἐν Εὐαγγελίοις ὁ Κύριος : «ὁ πεσὼν
ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται, ἐφ'
ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν» (Ματθ.
κα' 44). Εἶναι ἡ πέτρα ἡ ἀσάλευτος, ἐπ' αὐ-
τῇ εἰς τὴν οὐρανὸν ἐθεμελίωσε καὶ ἱδρυσέ
τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τοῦ ὁ Χριστός, «ἵ-
να ἡ ἁγία καὶ ἁμωμος» καὶ διαμένει ἀ-
σάλευτος εἰς τὸν αἰῶνα κατ' ἄλλην τοῦ
Κυρίου πάλιν ἱερὰν ἐπαγγελίαν, εἰπόν-
τος, «καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύουσιν
αὐτῆς» (Ματθ. ις' 18).

Ὅσοι ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεως τῆς ἁγί-
ας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐπολέμησαν αὐτήν,
πάντες συνεντρίβησαν, καὶ ὅσοι ἤδη τὴν
πολεμοῦσιν καὶ ὅσοι θὰ τὴν πολεμήσωσιν,
ἔλους αὐτοὺς ὁ Κύριος «θὰ συντρίψῃ ὡς
σκεύη κεραμέως» (Ψαλμ. 6'). Πρέπει πάν-
τες νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ πίστις ἡμῶν ἡ
Ὁρθόδοξος θὰ θριαμβεύσῃ εἰς ἔσχατον τὸν
κόσμον καὶ ὅτι ὁ ἀρχηγός, ἱδρυτής καὶ
θεμελιωτής αὐτῆς, ὁ νικητής τοῦ θανάτου
καὶ τῆς ἁμαρτίας, ὁ τὰ κλεῖθρα τοῦ ᾗ-
δου συντρίψας ὡς Θεὸς καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶ-
νος θανέντας δεσμίους ἐλευθερώσας, «ὁ
Κραταῖός καὶ δυνατὸς ἐν πολέμοις, ὁ συν-
τρίβων πολέμους ἐν ὑψηλῇ βραχίονι», θὰ
νικήσῃ καὶ μόνος του, χωρὶς κανένα βοη-
θόν, κατὰ κράτος τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους
καὶ θὰ ἀφανίσῃ εἰς τέλος τὰς τούτου δυ-
νάμεις. Ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως νὰ πι-
στεύωμεν ὅτι καὶ ἡμεῖς, οἱ εἰς τὸν στρατὸν
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνήκοντες, οἱ στρατο-
λογηθέντες ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀγωνισθῶμεν,
νὰ πολεμήσωμεν ἀνδρείως, νὰ νικήσωμεν

τὸν ἐχθρόν, ἔχοντες μάλιστα βοηθὸν καὶ
σύμμαχον αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Χριστόν,
τὸν δόντα ἡμῖν τὴν ἐξουσίαν νὰ πατώμεν
«ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν
τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ», ἡμεῖς τὸ ἐκλεκτὸν
Τάγμα, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐμπροσθοφυ-
λακὴν... Ἡμεῖς; Ὡς ἀλλοίμονον! Ἄλ-
λοι ἐξ ἡμῶν ἐδειλίασαν καὶ ὀπισθοχώρη-
σαν. Ἄλλοι ἐνύσταξαν καὶ ἀπεκοιμήθη-
σαν καὶ ἄλλοι ἀμαχητὶ παρεδόθησαν εἰς
χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ.

Καὶ τὸ ἐξαίρετον, τὸ ἄριστον, τὸ κράτι-
στον καὶ ἀνδρεῖον Τάγμα τῶν Μοναχῶν,
τὸ ὁποῖον ἀνέδειξεν ἄλλοτε τοὺς μεγίστους
στρατηγούς, τοὺς ἀνδρειωμένους ἀξιωμα-
τικούς καὶ στρατιώτας, Βασιλείους, Γρη-
γορίους, Ἀθανασίους, Χρυσόστομους, Φω-
τίους, Μάρκους Εὐγενικούς, Παύλους,
Παχωμίους, Ἀντωνίους, Μακαρίους, Σάβ-
δας, Εὐθυμίου, Δαμασκηνούς, Θεοδώρους
Στουδίτας, Ἀθανασίους Ἀθωνίτας καὶ
μυριάδας ἄλλας ἀνδρειοτάτων, ἰσχυροτά-
των καὶ ἀγιοτάτων ἐκλεκτῶν Μοναχῶν,
στρατιωτῶν τοῦ Χριστοῦ, νικησάντων τοὺς
ἀοράτους δυσμενεῖς καὶ παγκρατίστους ἐχ-
θρούς (τοὺς δαίμονας) καὶ τοὺς ἐρατοὺς
(τοὺς αἱρετικούς, Ἀρειανούς, Πνευματο-
μάχους, Εὐτυχιανούς, Ἀπολλιναρίους,
Νεστοριανούς, Εἰκονομάχους καὶ πάντας
τοὺς κατὰ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας
λυτιήσαντας ἐχθρούς καὶ πολεμίους), καὶ
ἐγειράντων τρόπαια ἀθάνατα ὑπὲρ τῆς ἁ-
γίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, αὐτὸ λέγω τὸ Τάγ-
μα ἀπώλεσε τὴν δύναμιν καὶ ἰσχύον του
καὶ ἔμεινε μὲ ὀλίγους, ὀλιγίστους στρατη-
γούς καὶ στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ὅχι
τόσον δυνατοὺς καὶ ἰσχυροὺς.

(Ἀκολουθεῖ)

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε
διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ
μας περιοδικοῦ.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΡΩΣΣΙΑΝ

Ἡ Ὁρθοδοξία, 42 ἔτη μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Κομμουνισμοῦ εἰς τὴν σοβιετικὴν Ἑνωσιν, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ τὴν θρησκείαν 50.000.000 Ρώσων καὶ νὰ διατηρῇ τὰς παλαιὰς παραδόσεις καὶ τὰς τελετουργίας πού μετέφεραν οἱ Ἑλληνες ἱερεῖς τὸ 988 εἰς τὸ Κίεβο, κηρύσσοντες τὴν θρησκείαν των. Εἰς μίαν ἐποχὴν ἡ Μόσχα διεξεδίκησε τὸν τίτλον τῆς «τρίτης Ρώμης» καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἦτο σπουδαῖον ὄπλον ἰσχύος καὶ μεγαλείου, γεγονός διὰ τὸ ὁποῖον ἀντημείφθη πλουσιοπάροχα. Σήμερον ὅμως, εἶναι μία αἰχμάλωτος Ἐκκλησία, ἡ τύχη τῆς ὁποίας προσλαμβάνει ἐνδιαφέρον καὶ σπουδαιότητα μετὰ τὴν μελετωμένην ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Οἱ ὑπέροχες Ἐκκλησίαι, οἱ μεγαλοπρεπεῖς θρησκευτικὲς τελετὲς καὶ οἱ ἀμυθῆτον ἀξίας εἰκόνες πού ἡμπορεῖ νὰ θανμάσῃ κανεὶς εἰς τὴν Ρωσσίαν, δὲν σημαίνουν ὅτι τὸ Κρεμλίον ἐγκατέλειψε τὴν ἀντιθρησκευτικὴν πολιτικὴν του. Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Κράτος κατῴρθωσαν νὰ μεταβάλουν μίαν πολυαίμακτον διένεξιν εἰς τὴν σημερινὴν ἐπιφανειακὴν φιλιαν καὶ συνεργασίαν, πού ἐξυπηρετεῖ ἀμοιβαία συμφέροντα.

Ὅταν ὁ Στάλιν ὑπέγραφε τὴν ὑπὸ ὄρους εἰρήνης μετὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν τὸ 1943, ἐγνώριζε καλὰ ὅτι καμμία μεγάλη Ἐκκλησία εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος δὲν ὑπῆρξε περισσότερον κατάλληλος διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων ἑνὸς σωβινιστικοῦ Κράτους. Καὶ ἡ ρωσικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐγνώριζεν ἐπίσης ὅτι μόνον κατόπιν συμβιβασμοῦ μετὰ τοὺς κομμουνιστὰς θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀνακτήσῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ προνόμια, πού ἀπελάμβανε κατὰ τὴν τσαρικήν ἐποχὴν.

Οἱ κομμουνισταὶ εἶχον λόγους νὰ εἶναι ἱκανοποιημένοι μετὰ τὴν συμφωνίαν, διότι τώρα ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτίθενται κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς ἡ Ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν ὁ σοβιετικὸς τύπος κατηγορεῖ γιὰ «ἀντιεπιστημονικὰ καὶ ὀπισθοδρομι-

κὰς πεποιθήσεις», νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐγκατέλειψιν τὴν προσπάθειαν «διαφωτίσεως» τῶν ἡλικιωμένων, ἀλλὰ ἀδιαφοροῦν, διότι γνωρίζουν ὅτι θὰ πεθάνουν σύντομα καὶ θ' ἀπαλλαγούν ἀπὸ αὐτοῦς.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει λόγους νὰ εἶναι ἱκανοποιημένη, διότι ἐξερατίσθησαν αἱ πολυαίμακτοι ἐκκαθαρίσεις τοῦ Στάλιν. Ὅλες αἱ Ἐκκλησίαι καὶ τὰ μοναστήρια εἶχον μεταβληθῇ εἰς ἀντιθρησκευτικὰ μουσεῖα καὶ οἱ ἐργάται ὠδηγοῦντο καθ' ὁμάδας διὰ νὰ ταπεινώσουν καὶ νὰ ἐξευτελίσουν τοὺς κληρικούς, «τὰ ὑπολείμματα αὐτὰ τῶν τσαρικῶν προλήψεων».

Σήμερον ἡ ρωσικὴ Ἐκκλησία ἔχει νέα πλοῦτη, γόνιτρον καὶ προνόμια. Ἐνας Κλῆρος 50.000 ἱερέων τελεῖ τὰ Μυστήρια ἐπὶ 50.000.000 πιστῶν, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεσηλίκων, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἐξακολουθοῦν ν' ἀποτελοῦν τὸ 1/4 τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Αἱ τάξεις τῶν Ρώσων κληρικῶν ἀνανευνται καὶ διευρύνονται ἀπὸ τοὺς νέους κληρικούς πού ἀποφοιτοῦν κάθε χρόνο ἀπὸ 10 σεμινάρια καὶ θεολογικὰς Ἀκαδημίας. Οἱ νεαροὶ αὐτοὶ κληρικοὶ ἀμέσως μετὰ τὴν χειροτονίαν τοὺς ἔχουν μισθὸν 400 ἑως 1.000 δολλ. τὸν μῆνα, πού εἶναι πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν μισθὸν ἑνὸς Σοβιετικοῦ ἐπιστήμονος ἢ μηχανικοῦ. Ὁ ἐφημέριος, μάλιστα, μιᾶς ἐνορίας μπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ τὸ ἰδιόκτητον αὐτοκίνητό του, ἀκόμη καὶ ὑπὲρτέτες, δηλαδὴ ἀνέσεις ἀσύλληπτες διὰ τὴν φαντασίαν τοῦ μέσου Σοβιετικοῦ πολίτου.

Ἡ ἀντινομία αὕτη τῶν σχέσεων τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὸ Κράτος δικαιολογεῖται κάπως ἀπὸ ἱστορικοὺς λόγους. Ἡ βασικὴ διαφορὰ πολιτικῆς μεταξὺ τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶναι ὅτι οἱ Ποντίφηκες ἐπέμειναν, πάντοτε, εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὑπέκυπτεν εἰς τὰ ἐκάστοτε πολιτικὰ συστήματα. Μετὰ τὴν

κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸ 1453 καὶ τὴν προσωρινὴν ἔκλειψιν τοῦ κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ Μόσχα αὐτοανέκηρύχθη ὑπερφάνως «Τρίτῃ Ρώμῃ» καὶ ὁ Τσάρος Ἰβάν ὁ Τρομερὸς ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «ἄκλονήτου θεμελίου τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας». Ἔτσι, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἡ ρωσικὴ Ἐκκλησία ἀνεγνώρισε τὴν ἑλὲν Θεοῦ κυριαρχίαν τῶν Τσάρων καὶ οἱ Τσάροι ἐχρησιμοποίησαν τὴν Ἐκκλησίαν διὰ νὰ ἐνισχύσουν τὸν θρόνον τους.

Ἡ πεποίθησις τῶν πιστῶν ὅτι ἡ Ρωσία ἦτο προωρισμένη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς αἰρετικούς, ἐξυπηρέτει θαυμάσια τὰ ἱμπεριαλιστικὰ σχέδια τῶν Τσάρων. Ἡ πεποίθησις τῶν Ρώσων ἦταν ὅτι ἡ τύχη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ πεπρωμένα τῆς παιρίδος των ἦσαν ἀλληλένδετα. Οἱ Τσάροι διεδέχοντο ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία παρέμενε — καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ — τὸ ἔνδοξον σύμβολον τῶν δεδηλωμένων πεπρωμένων τῆς Ρωσίας.

Ἀποτελεῖ εἰρωνικὴν συγκυρίαν ὅτι οἱ Ναζισταὶ ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑπέδειξαν στὸν Στάλιν τὴς δυνατότητες τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν οἱ Χιτλερικοὶ στρατιῆς εἰσέβαλον στὴν Οὐκρανίαν, τὸ 1941, ἀνοιξαν σκοπίμως τὴς Ἐκκλησίας, πού εἶχε κλείσει ὁ Στάλιν, καὶ διεκήρυξαν ὅτι οἱ Οὐκρανοὶ ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ τελοῦν τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντά τους ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γ' Ράιχ. Οἱ ναζισταὶ ἔφθασαν ἀκόμη μέχρι τοῦ σημείου νὰ προμηθεύσουν ἄμφια εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη εἰς τὴς ἐκκλησίας, ἐνῶ οἱ στρατιωτικοὶ ραδιοσταθμοὶ τῶν Γερμανῶν μετέδιδαν τακτικὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς, πού εἶχε ν' ἀκουσθῇ ἐπὶ ἔξη εἰς τὴν Ρωσίαν. Ἀποτέλεσμα τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἦταν πολλοὶ Ρῶσοι νὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς Ναζιστὰς ὡς ἀπελευθερωτάς.

Ὁ Στάλιν ἀντελήφθη ἀμέσως τὸ δίδαγμα. Λίγο πρὸ τῆς χειμερινῆς ἐπιθέσεως τὸ 1943 προσέφερε παραχωρήσεις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑποστηρίξεώς της εἰς τὴν πολεμικὴν προ-

σπάθειαν τοῦ σοβιετικοῦ Κράτους. Ὁ Πατριάρχης Σέργιος Τῆς Ρωσίας — τοῦ ὁποῖου ὁ προκατόχος εἶχεν ὀρκισθῇ ὅτι οἱ κομμουνισταὶ «θὰ καοῦν εἰς τὴν πυρὰν τῆς Κολάσεως» — ἀμέσως ἀνέπεμψε προσευχὰς ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τὴν θεῖαν προστασίαν Πατρίδος καὶ τοῦ θεοπνεύστου ἡγέτου της.

Ἡ ἔκκλησις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ ρωσικοῦ Λαοῦ ἐβοήθησεν ἀποτελεσματικὰ τὴν πολεμικὴν προσπάθειαν τοῦ Κρεμλίνου, ὅπως καὶ σήμερα παρέχει τὴν ὑποστήριξιν της εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ ψυχροῦ πολέμου. Ἡ ρωσικὴ Ἐκκλησία ἐνεργεῖ συχνὰ ὡς φερέφωνον τοῦ Κομμουνισμοῦ. Ἐπανειλημμένως ἐπετέθη κατὰ τοῦ Βατικανοῦ, τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν καὶ τῶν Δυτικῶν, τοὺς ὁποῖους κατηγοροῦσεν ὡς πολεμοκαπήλους. Καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου τῆς Κορέας ὁ Πατριάρχης τῆς Μόσχας διεμαρτυρήθη πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας κατὰ τῆς ἀμερικανικῆς εἰσβολῆς.

Τὸ Κρεμλίνον χρησιμοποιεῖ ἐπίσης τὴν ρωσικὴν Ἐκκλησίαν ὡς δόλωμα τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος τῆς Μόσχας, ἔχων εἰς τὴν διάθεσίν του μεγάλα χρηματικὰ ποσά, προσπαθεῖ ν' ἀποσπᾷ τὴν ἡγεσίαν τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρᾶγμα πού θὰ ἐξυπηρετοῦσε πάρα πολὺ τὰ σοβιετικὰ σχέδια εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Ὁρθόδοξοι ἱεράρχαι καλοῦνται εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος προσπαθεῖ νὰ ἐπιτυγχάνῃ τὴν ἐκλογὴν ἱεραρχῶν φιλικῶς διακειμένων πρὸς τὴν Μόσχαν. Τελευταίως μάλιστα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ἐπραγματοποίησε καὶ νέαν μεταβολὴν εἰς τὴν πολιτικὴν της καί, ἐνῶ μέχρι σήμερα δὲν ἀνεγνώριζε τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, ἔστειλε παρατηρητὰς εἰς τὸ συνέδριον τῆς Ρόδου καὶ μετέχει πλέον ἐπισήμως εἰς τὸν μέγαν ἀνταγωνισμόν Καθολικῶν, Ὁρθοδόξων καὶ Διαμαρτυρομένων διὰ τὴν ἡγεσίαν τῆς παγκοσμίου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ ποῖος ὠφελήθηκε περισσότερον

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 401 τοῦ κδ' ἔτους)

Εἶπε τις τῶν ἁγίων· ὅτι μοναχὸς μὴ θεαρέστως δουλεύων τῷ Κυρίῳ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἀλλ' ἄμελως, διακείμενος περὶ τὴν ἄσκησιν τῶν ἀρετῶν, πάντως παραχωρεῖται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ περιπεσεῖν πειρασμοῖς, ἵνα μὴ ἐκ τῆς πολλῆς ἀργίας περιπέσῃ εἰς τὰ χεῖρονα.

Μνημόνευε τοῦ Θεοῦ ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ μνημονεύσει σε καὶ αὐτός, ὅταν ἐμπέσῃς εἰς κακὰ.

Ἐκ τοῦ τόπου, εὖ ἑστηκας, μὴ ἐξέλθῃς καὶ ὅταν ὁ Θεὸς ἐπινεύσῃ, ἐλευθερωθήσῃ τούτων τῶν κακῶν. Ὅτι καθάπερ τὰ βλέφαρα ἐγγιζουσιν ἀλλήλοις, οὕτω καὶ οἱ πειρασμοὶ εἰσὶν ἐγγὺς τῶν ἀνθρώπων ταῦ.

ἀπὸ τὴν «κατὰ συνθήκην ἔνωσιν» τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους εἰς τὴν Ρωσσίαν; Ἀναμφισβητήτως τὸ Κράτος, διότι τῆς Ἐκκλησίας, ἂν καὶ ἀνέκτησε πολλὰ ἀπὸ τὰ παλαιὰ προνόμιά της οὐδέποτε τῆς ἀνεγνωρίσθῃ τὸ δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὸ 1917 τὰ ἐκκλησιαστικὰ σχολεῖα ἀπετελοῦσαν τὸ 1)3 τῶν σχολείων τῆς Ρωσσίας. Ὅλα ὅμως τὰ σχολεῖα αὐτὰ ἔκλεισαν μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν καὶ δὲν ἐπανελειτούργησαν ἕκτοτε. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἡ νέα γενεὰ ἔχει ἀπολεσθῇ διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν.

«Πῶς μπορούμε νὰ πιστεύουμε στὶς προλήψεις αὐτὲς τὴν ἐποχὴ τῶν Σπουτνικ;», λέγουν οἱ νεαροὶ Ρῶσσοι κομμουνισταί. Καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν αὐτὴν εὐθύνεται ἡ ρωσικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐπλήρως βαρύντατον ἀντίτιμον διὰ τὴν συναλλαγὴν της μὲ τὸ Κράτος. Περισσότεροι ἀπὸ 5 ἑκατομύρια Ρῶσσοι ἐγκατέλειψαν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν προγόνων τους καὶ ἀκολούθησαν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Βαπτιστῶν, ἡ ὁποία δὲν πολιτεύεται. Ἐπίσης πολιτικὴ τοποθέτησις ἀπεξένωσε τὴν ρωσικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα στοιχεῖα τῆς ρωσικῆς Κοινωνίας, τοὺς νεαρὺς διανοουμένους πού θὰ ἤθελαν, ἴσως, νὰ εἶχαν κάποιαν διέξοδον ἀπὸ τὸν κομμουνιστικὸν ὕλισμόν.

Εἰς τὸ Κίεβον ἕνας νεαρὸς καθηγητὴς

τῆς ρωσικῆς λογοτεχνίας συνώψισε τὰ συναισθήματα πολλῶν Ρῶσσων τῆς νέας γενεᾶς, ἐναντι τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας, λέγοντας: «Δὲν θὰ πατήσω ποτὲ τὸ πόδι μου σὲ ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Τὸν παλὴν καιρὸ καταπολεμοῦσε κάθε φιλελεύθερο κίνημα κι' ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀφορίσῃ τὸν Τολστόϊ, τὸν μεγάλον αὐτὸν Χριστιανό. Σήμερα συνεχίζει τὰ παλαιὰ τεχνάσματά της. Πῶς μπορῶ νὰ συγκινηθῶ ἀπὸ μίαν λειτουργίαν πού ἀρχίζει μὲ δοξολογίαν ὑπὲρ τοῦ Προέδρου τοῦ Κ. Κ.; Πῶς μπορῶ νὰ ἐξομολογηθῶ σ' ἕνα ἱερέα, πού μπορεῖ νὰ μὲ καταδώσῃ στὴ Μυστικὴ Ἀστυνομία;»

Ἐν τούτοις, πολλοὶ νέοι κάνουν θρησκευτικὸ γάμο, βαπτίζουν τὰ παιδιὰ τους καὶ θάβουν τοὺς νεκρούς των μὲ τὶς εὐλογίες τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. «Δὲν μπορούμε νὰ περιμένουμε περισσότερα, ἔλεγε ἕνας γέρονς ἱερεὺς μὲ λευκὰ γένεια. Εἰς τὰ σχολεῖα τοὺς διδάσκουν τὸν ἀθεϊσμόν καὶ ἡ κομμουνιστικὴ νεολαία καταδιώκει τοὺς νέους πού ἔρχονται στὴν Ἐκκλησίαν. Ἐν τούτοις, πολλοὶ διατηροῦν τοὺς δεσμούς τους μὲ τὴν Ὁρθοδοξίαν καί, ὅταν μεγαλώνουν καὶ ἀνακαλύπτουν τὸν Θεὸ στὶς ψυχές τους, ἐπιστρέφουν ὀριστικὰ στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Asp. Asp. N. Y.

(«Ἐθνικὸς Κήρυξ» Ν. Υ.)

τα δὲ ὠκονόμησεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν σὴν ὠφέλειαν.

Ἐξευτέλισον σεαυτὸν καὶ σποῦδαςον καταφρονηθῆναι. ἵνα τῆς τιμῆς τοῦ Θεοῦ ἐμπληροθῇ. Μὴ ζητήσῃς τιμηθῆναι ὧν πεπληρωμένος ἔσωθεν τραυμάτων. Σμίκρινον ἑαυτὸν ἐν πᾶσι πρὸς πάντας ἀνθρώπους καὶ ὑψωθῇς ἐν πᾶσιν, καὶ ἐπάνω τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου.

Ὁ διὰ τὸν Θεὸν πεινῶν καὶ διψῶν, μεθύσῃ αὐτὸν ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ. Εἰ ἐκουσίως ἀπετάξω τοῖς τοῦ βίου πράγμασι, μηδαμῶς φιλονεικήσεις μετὰ τινος περὶ μηδαμινοῦ πράματος. Μὴ παροξύνῃς τινὰ ἢ ζηλώσῃς, μήτε διὰ τὴν πίστιν, μήτε διὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ κακὰ, ἀλλὰ φύλαττε σεαυτὸν, τὸ μὴ μέμφεσθαι, ἢ ἐλέγχει τινὰ ἐν τινι. Ἐχομεν γὰρ Κριτὴν ἀπροσωπώληπτον ἐν οὐρανοῖς. Εἰ δὲ θέλῃς ἐπιστρέψαι αὐτὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰπέ αὐτῷ μετ' ἀγάπης λόγον ἕνα ἢ δύο, καὶ μὴ πυρωθῇς τῷ θυμῷ κατ' αὐτοῦ.

Φεῦγε τὸ δογματίζειν, ὡς ἀπὸ λέοντος ἀτάκτου, μήτε μετὰ Ὁρθοδόξων, περὶ ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν ζητημάτων, μήτε μετὰ αἰρετικῶν καὶ ἀλλοτρίων.

Ἀρχὴ ἡ πρὸς Θεὸν ἀγαθὴ πρόθεσις, καὶ τὰ ἔργα τῆς ἀσκήσεως εἰσὶ ταῦτα καὶ ἀμετάτρεπτα· ἡ πείνα, ἡ ἀνάγνωσις, ἡ δολονύκτιος ἀγρυπνία, κατὰ τὴν ἐκάστου δύναμιν, καὶ τὸ πλήθος τῶν μετανοιῶν, ὥστε ποιεῖν χρειῶδες ἐν τε ταῖς ὥραις τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ πολλάκις, καὶ ἡ ἀδιάλειπτος εὐχή· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν.

Ὅτε προσεγγίσῃς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ προσευχῆς, γενοῦ ἐν τῷ λογισμῷ σου, ὥστε περὶ μύρμηγξ, καὶ ὥστε περὶ τὰ ἔρπετά τῆς γῆς, καὶ ὥστε παιδίον ψαλλίζον, τῇ ἀπλότῃ καὶ ταπεινοφροσύνῃ, ἵνα ἀξιωθῇς τῆς προνοίας ἐκείνης τῆς πατρικῆς.

Μὴ τολμήσῃ ἀνθρώπος ἐννοῆσαι ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ, ὅτι ἐφθασε τὸ μέτρον τῆς ταπεινοφροσύνης, δι' ἕνα λογισμὸν κατανύξεως, ἢ ἐν ὀλίγοις δάκρυσιν, ἢ δι' ἐν ἀγαθὸν ὅπερ ἔχει φυσικῶς. Ὁ λέγων, ὅτι κατατέλειπε τὸν κόσμον καὶ μαχόμενος τοῖς ἀνθρώποις ἕνεκα χρείας τινός, ἵνα μὴ λείψῃ αὐτῷ τι τῆς ἀναπαύσεως αὐτοῦ, οὗτος τυφλὸς ἐστί.

Οὐχ ὁ διὰ δόσεως μόνον ἐλεῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ, καὶ ἂν ἀκούσῃ ἢ θεάσῃται τι, τὸ λυποῦν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκκαῇ τὴν καρδίαν, ὥσπερ, καὶ ὅς ἂν ραπισθῇ ὑπὸ ἀδελφοῦ καὶ μὴ θυμωθῇ, καὶ οὗτος ἀληθῶς ἐλεήμων εἶναι.

Ἐπίμεινον ἀναγινώσκων ἐν ἡσυχίᾳ, ἵνα δδγηγῇ ὁ νοῦς σου πρὸς τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ διὰ παντός. Σύστεilon σεαυτὸν ἀπὸ τῶν πολλῶν καὶ φρόντισον μόνον τῆς ψυχῆς σου, ἵνα σώσῃς ταύτην ἐκ τοῦ διασκορπισμοῦ τῆς ἐνδοτάτης γαλήνης. Παρφυλάττου ἐκ τῶν μικρῶν, ἵνα μὴ ἐμπέσῃς εἰς τὰ μεγάλα.

Ἀγάπησον τὰ πενιχρὰ ἱμάτια ἐν ἐνδύμασιν, ἵνα ἐξουδενώσῃς τὴν τῆς καρδίας ὑψηλοφροσύνην. Ὁ γὰρ τὸν στολισμὸν ἀγαπῶν, οὐ δύναται κτήσασθαι ταπεινάς ἐνθυμήσεις· διότι ἡ καρδία ἔσωθεν, ὁμοίως τοῖς ἔξωθεν σχήμασιν, ἐνδιατυπῶται.

Μὴ συγκρίνῃς τοὺς ποιοῦντας τὰ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ κόσμῳ, τοῖς ἐν γνώσει ἡσυχάζουσι. Πολλοὶ ἐπετέλεσαν δυνάμεις, καὶ νεκροὺς ἀνέστησαν, καὶ πεπλανημένους ἐμόχθησαν τοῦ ἐπιστρέψαι, καὶ θαύματα πολλὰ καὶ μεγάλα ἐποίησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα, οἱ ἄλλους ζωοποιήσαντες πεπτώκασιν εἰς μικρὰ πάθη καὶ ἐθανάτωσαν ἑαυτούς, καὶ σκάνδαλον τοῖς πολλοῖς ἐγένοντο. Διότι ἀκόμη ἐν ἀρρωστίᾳ ἦσαν ψυχῆς, καὶ οὐκ ἐφρόντισαν πρότερον περὶ τῆς υγιείας τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Κάλλιον ὑποπτευθῆναι σε ἄγροικον διὰ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Εὐχετήριοιον

τὸ μικρὸν τῆς γνώσεώς σου πρὸς ἀντιλογίαν, καὶ μὴ σοφὸν διὰ τὴν ἀναίδειαν. Ἐν παντὶ πράγματι νόμιζε σεαυτὸν ἐνδεῆ εἶναι διδαχῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ζωῇ σου, σοφὸς εὐρεθῇσῃ. Ἐὰν λαλήσῃς τινὶ τῶν ὀφειλομένων, ἐν τάξει μανθάνοντος, λάλησον, καὶ μὴ μετὰ αὐθεντίας.

Σπούδασον τῇ ἀναγνώσει τῶν Γραφῶν τῇ ἐμφανιζούσῃ τὴν ὁδὸν τῆς λεπτότητος, τῆς θεωρίας καὶ τοῖς βίοις τῶν ἁγίων, ἵνα ᾖς ἀναστήσῃς εἰς προσευχήν, καὶ εἰς τὸν κανόνα σου, ἀντὶ τῆς κοσμικῆς μελέτης ἦν εἶδες καὶ ἤκουσες, εὐρεθῇσῃ εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Γραφῶν, ὧν ἀνέγνω· ὥστε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως φωτίζεται ἡ ψυχὴ σου εἰς τὸ ἀόκνως προσεύχεσθαι πάντοτε.

Πῶρ ἐν ὕδροις ξύλοις σὺχ ἄπτεται, καὶ θεία θερμασία ἐν καρδίᾳ ἀγαπῶσα τὴν ἀνάπαυσιν, σὺχ ἐξάπτεται. Κρεῖσσόν σοι ἐστὶ καλεῖσθαι παρὰ τῶν πολλῶν ἰδιώτην διὰ τὴν ἀπλότητα, παρὰ σοφὸν διὰ τὴν δόξαν.

Καθάρισόν σου τὸ κελλίον ἀπὸ τρυφῆς καὶ τῶν περισσευμάτων· διότι τοῦτο σὲ ὑπάγει πρὸς τὴν ἐγκράτειαν καὶ μὴ θέλοντα. Ἡ γὰρ σπάνις τῶν πραγμάτων διδάσκει τὸν ἄνθρωπον τὴν ἐγκράτειαν.

Ὅταν ὁ Θεὸς κατανόσῃ σου τὴν καρδίαν ἔσωθεν, δίδου σεαυτὸν ἀδιαλείπτως ἐν μετανοαῖαις καὶ γονυκλισίαις καὶ μὴ ἀφίσῃς τὴν καρδίαν σου μεριμνῆσαι περὶ τινος.

Πρόσεχε σὺν ἄνθρωποις ἀναγινώσκεις· ἐὰν γὰρ μὴ ἀγωνίσῃς, οὐ μὴ εὕρῃς. Πρῶτον μὲν ὁ διάδοχος τὴν ἀδιάλειπτον προσευχήν τῆς καρδίας ἀγωνίζεται καταργῆσαι, ἔπειτα, τοὺς καθωρισμένους καιροὺς τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ κανόνος τοῦ σωματικοῦ γινομένου, καταφρονῆσαι. Καὶ οὕτω πρῶτον χαυνοῦται ὁ λογισμὸς, καὶ θέλει πρὸ καιροῦ μετασχεῖν τροφῆς ἐν

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὐχεται εἰς τοὺς συνδρομητάς της καὶ εἰς ὅλους τοὺς χριστιανοὺς τὴν ἀπόλαυσιν παντὸς ἀγαθοῦ, θεοσδότου καὶ σωτηρίου, κατὰ τὸ ἀρξάμενον νέον Ἔτος 1960. Κατ' αὐτὸ δὲ ὅπως συντελεσθῇ ἡ Ἑνωσις τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐσωτερικῶς μὲν διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ παλαιοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἑορτολογίου διὰ τὰ ἑορτάζωμεν ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὰς ἑορτάς μας, ἐξωτερικῶς δὲ διὰ τῆς προσελύσεως εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν πάντων τῶν ἀποστατησάντων Αὐτῆς, Καθολικῶν, Διαμκρτυρομένων κλπ., ἵνα ἀπαρτισθῇ μία ποίμνη ὑπὸ ἑνα ποιμένα, τὸν Χριστόν.

Ἀκόμη ὅπως καταπαύσουν οἱ πόλεμοι καὶ αἱ καχυποφαί μεταξὺ τῶν δύο κόσμων καὶ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη· ὅπως καταπαύσουν τὰ ἐγκλήματα τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ἐπικρατήσῃ ἡ σωφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀγνότης· ὅπως ἐπικρατήσῃ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη καὶ καταπαύσουν αἱ ἀδικίαι τῶν ἰσχυροτέρων εἰς βάρος τῶν ἀδυνάτων. Γένοιτο.

—ΚΕ' ἔτος.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους εἰσέρχεται ἤδη, σὺν

τοῖς ἐλαχίστοις καὶ μηδαμινοῖς. Μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τῆς καταλύσεως τῆς ἐγκρατείας αὐτοῦ, διολισθαίνει εἰς ἀκρασίαν καὶ ἀσωτίαν.

Καὶ πρῶτον μὲν νικᾶται, μᾶλλον δέ, ἐλάχιστον νομίζει τὸ, ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀτενίσαι εἰς τὴν γύμνωσιν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἢ εἰς ἄλλην καλλονὴν τῶν μελῶν αὐτοῦ, διὰν ἀποδύεται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἢ διὰν ἐξέλθῃ ἔξω πρὸς χρεῖαν τοῦ σώματος, ἢ πρὸς ὕδωρ, καὶ εἰσάγει τὴν χεῖρα αὐτοῦ θασακλέως καὶ ψηλαφήσῃ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ τότε ἀνακίψουσιν ἄλλα καὶ ἄλλα.

(Ἀκολουθεῖ)

Θεῶ, εἰς τὸ 25ον ἔτος. Εἰς ἐποχὴν ὀλιστι-
κὴν καὶ ἄθeson, καθ' ἣν κάθε θρησκευτι-
κὸν ἀντικείμενον καταδιώκεται ἢ τοῦλάχιστον δὲν ὑποστηρίζεται, δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὁποίας καὶ ὁπόσας δυσκολίας συνήνησε καὶ συναντᾷ αὕτη διατηρουμένη εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ζωὴν πολυετή. Οἱ φυσικοὶ τῆς προστάται ἀνταποκρίνονται ἢ οὐδόλως ἢ πολὺ ὀλίγον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς· οὕτω μόνη τῆς παλαίει μέσα εἰς τρικυμιάδῃ ὠκεανόν.

Εἶναι ὁμως εὐχάριστον καὶ ἱκανοποιητικὸν δι' αὐτήν, ὅτι ἔχει καταρτίσει πολλὰς ψυχὰς διὰ τὸν Κύριον, ὥς ἀποδεικνύουν αἱ θερμότητες πρὸς αὐτὴν ἐπιστολαὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τόσον ἐξ Ἑλλάδος ὅσον καὶ ἐκ τῆς ξένης, αἵτινες ψυχὰι ἠχθησαν εἰς τὴν μετάνοιαν καὶ ἔσωθησαν. Αὐταὶ αἱ ψυχὰι αἱ πτωχαὶ εἰς τὴν ὕλην καὶ πλούσιαι εἰς τὴν ψυχὴν, διατηροῦν τὴν «Ἀγιορείτικὴν» διὰ τῶν πενιχρῶν συνδρομῶν καὶ τὴν μικρὰν χρηματικὴν δωρεάν των, ἀλλὰ καὶ διὰ θερμῶν λόγων λίαν συγκινητικῶν, οἵτινες μᾶς ἀναπτέρωνουν τὸ ἡθικὸν φρόνημα καὶ ἐνισχύουν τὴν ἀποφασιστικότητά πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πειρασμῶν καὶ συνέχισιν τοῦ ἐπιμύχθου ἔργου μας.

—**Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Ἀνατολῆς.**

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ τόνωσῃ τὴν ἰδέαν τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς μίαν ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἀκόμη ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου ἔδωκε νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ ψευδοσύνοδος καὶ προπαγανδισθῇ ἡ ἑνωσις, ὑποτασσομένης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν. «Μόνον ἡ βεβαίωσις τῆς ἐνότητος ταύτης θὰ προφυλάξῃ ἀπὸ ματαίων καὶ ἀσκόπων ἐνωτικῶν προσπαθειῶν, φλωρεντιανοῦ χαρακτῆρος καὶ θὰ καταστήσῃ εἰς πάντας φανερόν, ὅτι ἡ μόνη ὁδὸς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι τὸ νὰ ἐμφανίζεται, ὥς εἶναι, ἡ Ὁρθόδοξία ἐνιαία καὶ τὸ νὰ ἐπιστρέψουν

πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς τὴν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων, οἱ ἀπ' αὐτῆς ἀπομακρυνθέντες».

Αὐτὰ ἀπαντᾷ εἰς τὴν Δύσιν ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλλην. Ἐκκλησία. (Βλέπε «Ἐκκλησία» ἀριθ 24, σ. 449).

—**Διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἐκκλησίας**

Οἱ διαπληκτισμοὶ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν Πολιτείαν, προκαλοῦν φρίκην εἰς τοὺς πιστοὺς χριστιανούς, ἀκριβῶς διότι τόσον σκληρὰ καὶ ἀπότομα ἐπιτίθεται ἡ Πολιτεία ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι λυπηρόν, τονίζομεν, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἔχουσα ἀκατάβλητον δύναμιν, ἣν ἀρύεται ἀπὸ αὐτὸν τὸν Ἀρχηγὸν ἡμῶν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, νὰ ὀρρωδῇ ἐναντι λαϊκῶν ἀνθρωπίσκων, οἱοὶ δὴποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτοι καὶ οἰονδήποτε ἀξίωμα κοσμικόν καὶ ἂν φέρουν. Τὸν ἔλεγχον τοῦ Κλήρου τὸν δικαιοῦται αὕτη αὕτη ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν ὀργάνων τῆς, μὴ δίδουσα δικαίωμα ἐπικρίσεως εἰς οὐδένα μὴ Κληρικόν. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἄνθρωποι καὶ αὐτοί, δυνατόν ἐνίοτε νὰ σφάλλουν ἁπλᾶ. Εἰς ποίους ὁμως ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου αὐτῶν; Εἶναι ἄρα γε αὐτοί, οἱ ἀναρμοδίως ἐπικρίνοντες, ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ δὲν ἔχουν εἰς τί ἄλλο νὰ ἀσχολοῦνται παρὰ μόνον μετὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἄλλων; Οἱ κληρικοὶ, ἀνώτεροι ἢ κατώτεροι, ἔχουν τὴν ἀτομικὴν ἐπίγνωσιν καὶ γνωρίζουν κάλλιον ἡμῶν ὅτι θὰ δώσουν λόγον τῶν πράξεών των ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Θὰ λογοδοτήσουν δηλ. ἂν καλῶς ἢ κακῶς εἰργάσθησιν τὰ δοθέντα εἰς αὐτοὺς τάλαντα. Ἡμεῖς ὅς φροντίζομεν νὰ τακτοποιῶμεν τὸν ἑαυτὸν μας ἐναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ὅς μὴ ἀσχολούμεθα μετὰ τὸν κληρὸν, διὰ νὰ μὴ ἀκούσωμεν ἀπὸ τὸν Θεόν· «σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον ἱκέτην; τῷ ἰδίῳ Κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει».

Μὴ λησιμονῶμεν δὲ καὶ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. «Μὴ κρίνητε ἵνα μὴ κριθῆτε». Πῶς κρίνης σὺ καὶ κατακρίνης τὸν ἀδελφόν σου καὶ μάστιχα τὸν κληρικόν μετὰ λαφρὰν τὴν συνείδησιν, μὴ ὦν σὺ ἀναμάρτητος, χωρὶς ἄλλως τε νὰ εἶσαι καὶ

ἀπολύτως βέβαιος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν εἰς τὰς τριόδους πολλῶν καὶ διαφόρων ἀνευθύνως διαδεδομένων.

Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν εἰς τὸν δικαίως κρίνοντα, νὰ κρίνῃ καὶ κατακρίνῃ ἕκαστον ἕξ ἡμῶν.

Ἐν προκειμένῳ τί φρονοῦν ὠρισμένα θρησκευτικὰ περιοδικὰ τῆς Ἐκκλησίας μας;

—Καὶ πάλιν περὶ ἐνότητος ἐσωτερικῶς.

Μετ' ἐπιτάσεως συνεχίζεται εἰς κάθε ἔντυπον ἐκκλησιαστικὸν νὰ σεβίρηται ἡ ἐνότης καὶ ἡ ἀγάπη μεταξύ μας ἐν τῷ ἐλληνικῷ Κράτει καὶ νὰ κατηγοροῦνται ὡς ἡθὺν ἀποσχισθέντες ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξίαν οἱ παλαιοημερολογῖται, ἐνῶ συμβαίνει τὸ ἀντίθετον. Νὰ κατηγοροῦν οἱ διαιρέται τοὺς μὴ τοιούτους. Διότι σχισματικοὶ εἶναι οἱ δημιουργήσαντες τὸ σχίσμα ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ διὰ τῆς ἀμελετήτου καὶ μονομεροῦς ἀλλαγῆς τοῦ ἐορτολογίου.

Εἴπομεν καὶ ἄλλοτε ὅτι οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι ἠδύναντο μὲν νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν εἰσαγωγὴν οἰουδήποτε ἡμερολογίου διὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς μὲ τὴν Εὐρώπην· πλὴν ὅμως δὲν εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ἀνεχθοῦν τὴν ἀλλοίωσιν μονομερῶς καὶ ἄνευ συμφωνίας τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ ἀπ' αἰῶνων ἐπικρατοῦν Ὁρθόδοξον ἐορτολόγιον, τὸ ὁποῖον οἱ Πατέρες μας ἐθεσμολόγησαν καὶ οὕτω σχίσουν εἰς δύο ἀντιμαχόμενας μερίδας τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατροπαράδοτον ἐορτολογικὴν κανονικότητα, τοῦλάχιστον ἂς ἀφήσῃ ἐλευθέρους τοὺς διαφωνοῦντας διασπαστάς(;;) νὰ λατρεύουν τὸν Θεὸν τῶν κατὰ τὴν συνειδήσιν τῶν καὶ ἂς μὴ τοὺς ἐμποδίζῃ.

—Ὁ Ἄν Βασιλεὺς

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» τὸ ἐπίσημον θρησκευτικὸν Περιοδικόν, τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι «ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μεγάλων ἐορτῶν περιφορὰ εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων ἀνθρώπων, ὑποδυμένων τὸν Μέγαν Βασιλεῖον, ἐπεκράτησε δυστυχῶς νὰ γίνεται κατὰ τρόπον μαρτυροῦντα ἀσεβείαν ἐναντίον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἁγίου. Ὡς παρετηρήθη, ὁ «Μέγας

Βασιλεὺς... ἔχει ὑποστῆ μίαν παραμόρφωσιν εἰς τὸν νοῦν τοῦ πολλοῦ κόσμου. Τὸν φαντάζεται περιῖπου ὡς κάποιον ἅγιον γέροντα μὲ τὰ κόκκινα ράσα καὶ τὴν λευκὴν γενειάδα τοῦ «Σάντα - Κλάους» τῶν Δυτικῶν, ὁ ὁποῖος, πρὸς τοὺς ἄλλοις, εἶναι καὶ «προστάτης τῆς χαρτοποιΐας». Τὸ κορύφωμα δὲ τῆς ἀσεβείας εἶναι, ὅτι οἱ διάφοροι «Ἀν-Βασίλιδες», παρουσιάζονται συχνάκις εἰς τὰς ὁδοὺς χορεύοντες διαφόρους ἀηδιαστικούς χορούς.

Νομίζομεν, ὅτι ἡ Ἀστυνομία θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν συνέχισιν τῆς κακῆς αὐτῆς συνθηθείας, ἡ ὁποία συντελεῖ εἰς τὸ νὰ διαιωνίζηται μία ἀντίληψις περὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἣτις πᾶν ἄλλο ἢ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν ἑλληνορθόδοξον περὶ αὐτοῦ παράδοσιν».

Ὁρθῶς ἐπεμβαίνει ἡ Ἐκκλησία καὶ ζητεῖ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς κακῆς ταύτης συνθηθείας.

—Τὸ μυστήριον τῶν μυστηρίων.

Ἡ Βασιλόπιττα.

Ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγουν οἱ ἐπίσημοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, τί εἶναι πάλιν αὕτη ἡ Βασιλόπιττα ποῦ κόπτεται κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ νέου Ἑτους καὶ τηρεῖται ἀπὸ τὴν ἐπίσημον Ἐκκλησίαν ὡς δόγμα πίστεως καὶ τὸ κόψιμο αὐτῆς τελεῖται μὲ ἐπισιμότητα ὥσάν νὰ πρόκηται περὶ τοῦ μυστηρίου τῶν μυστηρίων; Καθ' ἡμᾶς ἀποτελεῖ καὶ αὐτὸ μίαν νέαν εἰδωλολατρείαν, φερόμενην ὅμως ἀπὸ ποῦ; Ἀπὸ τὴν Δύσιν ἀσφαλῶς. Τὸ κόψιμο τῆς πίττας ἔγινε τὸ ἐπισιμότερον γεγονός τῆς ἐποχῆς μας, εἰς τὸ ὁποῖον παρίστανται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι, Μητροπολῖται καὶ λοιποὶ κληρὸς.

Βλέπεις Ἀρχιερεῖς μὲ τὰ ὠμοφόρια τῶν καὶ ἱερεῖς μὲ τὰ περιτραχήλια τῶν, νὰ ἴστανται ἐν φόβῳ Θεοῦ... (sic) πέριξ τῆς πίττας ἐυλογοῦντας αὐτήν, δίδοντας τρόπον τινὰ, τὴν ἄδειαν τῆς μεταλήψεως αὐτῆς... παρὰ τῶν πιστῶν. Ἐάν ὑπῆρχε καὶ στρατιωτικὸν τμήμα ἀσφαλῶς θὰ διετάσσετο νὰ παρουσιάσῃ ὅπλα.

Μήπως ἀρὰ γε καὶ ἡ πίττα μαζὶ μὲ τὸν Ἀν Βασίλη, τὸν Καρνάβαλλον, τὰ ἀναστενάρια καὶ λοιπὰ ἄλλα γνωστὰ διαβολι-

καὶ ἐφευρέματα, τὰ ὁποῖα καταδικάζει ἡ Ἐκκλησία μας, εἶναι ὀλίγον παρηλλαγμένη ἐκδοσις μασσωνικῶν, ροταριανικῶν καὶ ἄλλων συναφῶν καχυπόπτων συνεστιάσεων καὶ διαβολικῶν λειτουργικῶν τελετῶν;

—Μία ἐξήγησις

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ Δεκεμβρίου, τοῦ περιοδικοῦ «οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι» Ἀθηνῶν, δημοσιεύεται Κανὼν εἰς τὸν πλ. δ' ἦχον, ὅστις ἀναφέρεται εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον, πονηθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Εὐχαΐτων, (ὑπὸ τοῦ ἱερέως Νικ. Παπαδοπούλου). Ὁ Κανὼν οὗτος ἐδημοσιεύθη πρωτοτύπως ἐν τῇ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» ἔτος α' Μάρτιος 1937, ἀντιγραφεὶς ἀπὸ τὸν Λαυριωτικὸν Κώδικα I 17 ὑπὸ τοῦ Ἱατροῦ - Μοναχοῦ Σπυρίδωνος (Ἀθασίου) Λαυριώτου. Ὁ Ἰωάννης Εὐχαΐτων ἔχει Κανόνας εἰς τὸν ἅγιον Χρυσόστομον εἰς ὅλους τοὺς 8 ἦχους, οὓς ἐξέδωκεν ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εἰς ἓν τεῦχος, ἀφιερωθὲν εἰς τὸν τότε Μακαριώτατον Ἀθηνῶν Χρυσόστομον Παπαδόπουλον, ὑπὸ τοῦ Ἐκδότου κ. Σωτηρίου Σχοινᾶ, τυχόντος καὶ θερμῶν εὐηρεσκειῶν παρ' αὐτοῦ. Δύναται λοιπὸν ὁ αἰδισιμώτατος Νικ Παπαδόπουλος νὰ δημοσιεύσῃ ὅλους τοὺς Κανόνας αὐτοὺς καὶ τοὺς 8, λαμβάνων αὐτοὺς ἀπὸ τὴν «Ἀγιορειτικὴν».

Ἰδοὺ καὶ ὁ Πρόλογος τοῦ Ἱατροῦ Καμπανάνου διὰ τοῦς Κανόνας:

«Αἱ ἱεραὶ Μοναὶ τοῦ Ἀθῶ αἱ πελαγίζουσαι ὡς φάροι ἐν τῷ πυκνῷ σκότει τῆς μακροχρονίου δουλείας μετελαμπάδευον διὰ τῶν ἱερῶν Μετοχίων τὸ ἐθνικὸν φῶς καὶ τὸν χριστιανικὸν ὁρθόδοξον εἰς τὸν ὑπὸ ζυγὸν Ἑλληνισμὸν διὰ τῶν Οἰκονόμων καὶ πνευματικῶν αὐτῶν. Ἐκεῖ εἰς τὰ ἱερὰ Μετόχια εὗρισκεν ὁ σφαδάζων ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ κατακτητοῦ Ἑλληνισμοῦ τὴν παρηγορίαν του, τὸν ἐξομολόγον του. Σήμερον τὸ Πρωτανεῖον τοῦτο τῆς Ὀρθοδοξίας ἐχόμενον στερεῶς τῶν Βυζαντινῶν καὶ ἀρχαιοπρεπῶν παραδόσεων, ἀρύεται τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐπιρροὴν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ εἶναι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν λοιπῶν ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Οἱ δὲ προγονικοὶ ἡμῶν θησαυροὶ κινουσι τὸν θαυμασμὸν τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων περιηγητῶν, οἵτινες ὁμολογοῦσιν ὅτι ἐὰν ἡ Δύσις καυχά-

ται διὰ τὰ πλούτη καὶ τὰ μεγαλεῖα τῆς, ἡ Ἑλλὰς κατακαυχάται διὰ τὰς δύο Ἀκροπόλεις τῆς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆν τοῦ Ἀθῶ. Εἰς τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην τῆς Λαύρας ἀποκαλύπτονται οἱ περιηγηταί, ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἔντυπον, ἥτις θησαυρίζει καὶ τὰ ἔργα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ἅτινα κινουσι τὸν θαυμασμὸν πῶς μετὰ τὰς τόσας ἀσχολίας εὗρισκει καιρὸν καὶ συγγράφει τοιαῦτα πολυσέλιδα καὶ πολύτιμα συγγράμματα καὶ οὕτως ὁμολογοῦσιν ὅτι ὄντως τοῦ Μακαριωτάτου τὸ στόμα, ἡ καρδιά καὶ ὁ νοῦς εἰσι πεπλουτηκότα χάριτι πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας, ἣν ἐνόμιζον ἐν νάρκῃ πνευματικῇ εὕρισκομένην.

Ἡ εἴσοδος τοῦ νέου ἔτους μοὶ δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξετεκεῖσω τὰ πρὸς τὸν Μακαριώτατον αἰσθημάτά μου ἐκτιμήσεως καὶ θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης, διότι ἱκανοποιεῖ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν φιλοτιμίαν ἀπέναντι τῶν ξένων, ἐκδίδων τοὺς κατ' ἦχον Κανόνας τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, οὓς ἀντέγραψα ἐκ τοῦ Κώδικος I 77 καὶ νὰ εὐχηθῶ ὅπως ὁ Ὑψιστος τῇ πρεσβείᾳ τοῦ Ἁγίου διατηρῇ τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα ἐν ἀμεταπτώτῳ ὑγείᾳ εἰς πολλῶν ἐτῶν περιόδους ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐπιστήμης.

Ἐγραφον ἐν τῇ κατ' Ἀθῶ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας τῇ 1 Ἰανουαρίου 1937.

Σπυρίδων Λαυριώτης
Ἱατρός

—Ἡ νέα μας Ἐκδοσις

Συνεχίζεται ἡ ἐκδοσις τοῦ περισπούδαστου συγγράμματος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, οἱ ἅγιοι «Βαρσανούφιος καὶ Ἰωάννης». Εἶναι ἀνάγκη, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ νὰ γίνουν κάτοχοι αὐτοῦ. Οἱ ὡς ἄνω ἅγιοι Βαρσανούφιος καὶ Ἰωάννης, μέσα εἰς τὰς 837 ἀποκρίσεις ἐπὶ ἐρωτήσεων, δὲν ἀφίνουν οὐδὲν ζήτημα ἄλλο, ἀφορῶν τὸν ἠθικὸν βίον καὶ τὴν τελειότητα τοῦ Χριστιανοῦ, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ ἀκριβεῖ. Οὐδεμία σύστασις δι' αὐτὸ θὰ εἶναι ἐπιτυχής, ἂν ὁ χριστιανὸς ἰδίῳις ὁμμασι δὲν ἴδῃ τὴν Βίβλον αὐτῇ. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ

γίνῃ κτήμα ὄλων.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου θὰ καταχωρισθοῦν ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς, δύνανται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποστείλουν τὴν διεύθυνσίν των καθαρोगραμμένην διὰ νὰ τεθοῦν τὰ ὀνόματά των εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου.

Ἡ τιμὴ διὰ τοὺς προεγγραφομένους ὥρισθῇ δοχ. 80 ἢ δολλάρια 3, ἄδειτον. Ἡ τιμὴ διὰ τὰ δεδεμένα θὰ ὥρισθῇ κατόπιν.

Θὰ παρεκαλοῦμεν τοὺς δυναμένους, νὰ προπληρώσουν τὴν τιμὴν τοῦ βιβλίου, πρὸς ἐνίσχυσιν ἡμῶν.

— Ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων καὶ ἡ κατάδυσσις τοῦ Τ. Σταυροῦ

Ἀπὸ τὴν συνάδελφον «Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας» πληροφοροῦμεθα ὅτι, ἡ τελετὴ τῆς καταδύσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὸ Πάτριον ἑορτολόγιον, ἐγένετο ἐν Πειραιεὶ παρά τὴν Φρεατύδα, μὲ ἑξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν.

Το ἐργάσιμον τῆς ἡμέρας, ἡ ἀπεργία τῶν Λεωφορείων καὶ ἡ ψυχρότης τοῦ καιροῦ, δὲν ἡμπόδισαν τὰς χιλιάδας τῶν εὐσεβῶν Παλαισημερολογιτῶν, νὰ κατακλύσουν τὰς ὁδοὺς τοῦ Πειραιῶς, ἔνθα θὰ διήρχετο ἡ πρὸς τὴν θάλασσαν ἱερὰ πομπή. Αἱ Ἀθηναί, ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ περίχωρα ἦσαν συγκεντρωμένα ἐκεῖ. Ἡ ἐπιροπὴ τῶν Γ.Ο.Χ. ἐνήργησε διὰ τὴν παροχὴν ἀδείας παρὰ τοῦ σχετικοῦ ὑπουργείου Ἀσφαλείας, ἥτις ἄδεια ἐδόθη μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν.

Συγκεκινημένα καὶ δακρύεντα τὰ πλήθη παρηκολούθουν τὴν ἱερὰν τελετὴν, νοσταλγοῦντα τὴν παλαιὰν αἴγλην τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅταν αὕτη ἐφώταζεν ἡνωμένη καὶ ἀδιάσπαστος.

Σήμερον δυστυχῶς κακὸς δαίμων εἰσῆλθεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐμόλυνε πᾶν τὸ εὐῶδες χριστιανικὸν αὐτῆς μεγαλεῖον, εἰσαγαγὼν τὰ ξενικὰ δυσώδη κατασκευάσματα.

Ὁ Θεὸς εἶναι πάντοτε εἰσιμος νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ συνέλθωμεν, ἀλλὰ περιμένει ἡμεῖς πρῶτον νὰ προθυμοποιηθῶμεν. Πότε ὁμως;

— Νέοι Μοναχοὶ

Κατὰ τὴν 30ὴν Ν)βρίου π. ἔ. καὶ ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ «Ἄξιον ἔστί» τοῦ πατρὸς Γορδίου ἐν Βαρυμπόμπῃ, ἐκάρτησαν μοναχοὶ τὰ δύο εὐλαβῇ παιδιὰ, ὁ Ἀντώνιος Βενιτήρης ὀνομασθεὶς Ἀγάπιος καὶ ὁ Φιλάρετος Παπαμακαρίον, υἱὸς τῆς εὐσεβεστάτης κυρίας Μαρίας Παπαμακαρίου τῆς καὶ προέδρου τῆς φιλοπτώχου ἀδελφότητος «Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια» τῆς διατηρούσης ἐν Βαρυμπόμπῃ τὰς παιδικὰς ἐξοχικὰς κατασκηνώσεις,

Εὐχόμεθα εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς νεοκαρέντας μοναχοὺς νὰ εὐρεστήσουν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐπιτύχουν τὴν ἐν οὐρανοῖς εἰσοδὸν των, ἵνα ἐκεῖ δέωνται καὶ ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ἀπόλαυσιν τούτου.

Εὐχόμεθα ἀκόμη, ὅπως γίνουν τὰ παιδιὰ αὐτὰ παράδειγμα πρὸς μίμησιν, ἵνα καὶ ἄλλοι εὐσεβεῖς νέοι ἀκολουθήσουν τὸν οὐράνιον αὐτὸν δρόμον.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης.

Τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου μεταβὰς εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Βουλακῇ, ἐπεσκέφθη τὸν Αἰδ. κ. Γεώργιον Παπαδόπουλον, τοὺς Καθηγητὰς κ. κ. Ἀπόστολον Μέξην καὶ Ἰωάννην Παναγιωτίδην, τὴν κ. Σοφίαν Καραμουράτογλου καὶ τοὺς λοιποὺς νοσηλευμένους, παρηγορήσας αὐτοὺς καὶ εὐχήθεῖς ταχεῖαν ἀνάρρωσιν καὶ αἰσιώτερον τὸ νέον ἔτος.

Τῇ 20ῇ προήδρευσε συνεδρίας τῆς Ἐφορίας Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, ἥτις ἡσχολήθη περὶ ἄλλα ζητήματα αὐτῆς καὶ ἰδίως περὶ τὴν ἐγκατάστασιν κεντρικῆς θεομάνσεως τοῦ κυρίου.

Τῇ 21ῃ προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου μεθ' ὃ ἐκράτησεν αὐτὸ εἰς τὴν Πατριαρχικὴν τράπεζαν.

Τῇ 23ῃ ἰδίου, ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου ὡς καὶ τὴν 24ῃν τοῦ ἰδίου, Κυριακῇ, κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, καθ' ἣν ἐκκλησιάσθησαν καὶ προσκυνηταὶ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ ὡς καὶ ἡ ὁμὰς τῶν ἐργαζομένων κοριτσιῶν Ἐδαγγελιστρίας, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς κ. Κορίννας Ἐάφφης,

Προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἑργαζομένου Κοριτσιοῦ καὶ τῆς δίδος Κλεοπάτρας Μουταφτισοπούλου, Συμβούλου, οὗς πάντας ἐδέχθη μετὰ ταῦτα ἐν τῷ Πατρ. Γραφείῳ.

Τὴν 24ην ἐδέχθη τὸν ἐνταῦθα Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Νικόλαον Καραγιώργον μετὰ τῶν πένθερων αὐτοῦ κ. κ. Κωνσταντίνου καὶ Εὐαγγελίας Οἰκονόμου.

Τὴν 25ην ἐδέχθη τὸν κ. Γ. Καραμάνον, δημοσιογράφον ἐξ Ἀμερικῆς, ὃν ἐκράτησεν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν τράπεζαν, ἀνελθὼν δὲ συνοδείᾳ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἀποστόλου Διμέλη, εἰς τὸ Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον, ἀπένειμεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ νηπιαγωγείου, σταυροὺς ἐκ τοῦ Π. Τάφου.

— Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν, τῇ Τρίτῃ, 26ῃ Ἰανουαρίου ἐ. ἔτους.

Ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Πατριάρχης συνεχάρη θερμῶς τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Σάρδεων κ. Μαξίμῳ, πρότερον ἀγαγόντι τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ, οὗτος δ' ἀπήντησεν εὐχαριστῶν.

Εἴτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα :

— Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Βενεδίctου, περὶ καθαιρέσεως τοῦ Διακόνου Ἱεροθέου Πανουσοπούλου.

— Τοῦ Ἱερολ. Διακ. κ. Χρυσοστόμου, Κωνσταντινίδου, Καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ Χάλκης, περὶ :

α) τοῦ ὑπὸ μελέτην ἐφορτισμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους, καὶ

β) τῆς ἰδρύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ Κέντρου Πατερικῶν Σπουδῶν.

— Τοῦ Πανος. Ἱερομονάχου κ. Αἰμιλιανοῦ Τσιρπανλή, ὑποβάλλοντος τὰ κατ' αὐτόν.

— Τῆς ἐπὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ἐκκλησίαν ἐκκρεμῶν ζητημάτων τοῦ ἁγίου Ὁρους.

— Τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου περὶ τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ ἅγιον Ὅρος ἄ-

νευ τῆς νενομισμένης Ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Ἰάκωβος

Τῇ 4ῃ Νοεμβρίου ἐδέχθη τὸν Dr. Mallieux, Διευθυντὴν τοῦ Ρωσικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Fordham, Bronx, N. Y.

Τῇ 6ῃ ἰ. μ. ἐδέχθη τὸν κ. Στυλιανὸν Τσομλεκτσόγλου, μέλος τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου καὶ πρόεδρον τῆς Κοινότητος Μπουένος Ἀϊρες τῆς Ἀργεντινῆς.

Τῇ 6ῃ ἰ. μ. ὑψόλογησε τὴν τελετὴν τῆς Κεντρικῆς Φιλοπρώχου Ἀδελφότητος.

Τῇ 7ῃ καὶ 8ῃ ἰ. μ., Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ, προσκληθεὶς μετέβη εἰς τὴν πανηγυρίζουσαν Κοινότητα τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Stamford, Conn. Προέστη τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας τῆς Κυριακῆς ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱ. Ναῷ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, τελέσας ἅμα τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου μεγαλοπρεποῦς καὶ ἐπιβλητικοῦ Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ὁμωνύμου Ἱεροῦ Ναοῦ. Σεπτῇ ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἴκου μεν. Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηναγόρου, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπένειμε τὸν τίτλον τοῦ Μεγάλου Ἐδεργέτου τῆς Κοινότητος Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν εἰς τὸν Ἐντιμ. κ. Νικόλαον Κουλουκουντινὴν διὰ τὰς μεγάλας αὐτοῦ δωρεὰς πρὸς τὴν Κοινότητα, ὑπερβαίνουσας τὰς ἑκατὸν χιλιάδας δολλαρίων (100.000) πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ, ἐπιδόους αὐτῷ καὶ τὸν χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Πατριαρχικοῦ Τάγματος τοῦ ἁγ. Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Θεομότατα συγχαρητήρια ἀρμολοῦν εἰς τὸν Μέγαν Ἐδεργέτην κ. Νικόλαον Κουλουκουντινὴν, ὅστις δίδει τὸ φωτεινὸν παράδειγμα εἰς ὅλους τοὺς πλουσίους ὁμογενεῖς.

Καθ' ὅλον δὲ τὸν μῆνα ὁ Σεβασμιώτατος, ἐξυπηρέτησε τελείως τὸ ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν ποίμνιόν του.

— Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας καὶ
Νέας Ζηλανδίας

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξέλεξε τὸν ἐν Λονδίῳ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Διονύσιον Ψιάχαν εἰς Ἐπίσκοπον Ναζιανζοῦ, ὡς βοηθὸν Ἐπίσκοπον τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας καὶ Ν. Ζηλανδίας Συγκαιρομέν αὐτῷ θερμοτάτα ἐπὶ τῇ ἐπαξίῳ προαγωγῇ.

— Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας καὶ Ν. Ζηλανδίας κ. κ. Ἰεζεκιήλ διώρισε Πρωτοσύγγελον αὐτοῦ τὸν Πανρσ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Κοσμάν Κλαβίδη.

— Ἡ Οἰκουμ. Σύνοδος τῆς Ρώμης

Ποῖτοι ἄρα γε οἱ λόγοι τῆς διὰ τρία ἔτη ἀναβολῆς τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης πρὸ μηνῶν ἐξαγγελθείσης συγκλήσεως «Οἰκουμενικῆς Συνόδου»; Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν λόγοι ἐσωτερικῆς ἀδυναμίας, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνίσταται εἰς ἀνεπάρκειαν χρόνου προετοιμασίας, ἀλλὰ περιλαμβάνει καὶ προϋποθέτει τὴν λύσιν πολλῶν ἄλλων προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης. Ἄν πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ ὑποτιμηθῇ καὶ ὁ ἀποθαρυντικὸς διὰ τὸ Βατικανὸν ἀντίκτυπος τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐξηγγέλθη ἡ σύγκλησις τῆς «Οἰκουμενικῆς» Συνόδου τῆς Ρώμης, πρὶν ταῖς λοιπαῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὴ παρὰ τῷ Σεπτῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ.

Τὴν γνώμην τούτου ἀπηχῶν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος, πρόβη κατὰ τὴν ἐκ Γενεύης διέλευσιν αὐτοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον, εἰς δηλώσεις πρὸς τὸν ξένον Τύπον, ἐκ τῶν ὁποίων προεβλέποντο τὰ κάτωθι :

«... Λόγῳ τῆς εὐρύτητός της ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδεμίαν ἀποκλείει ἐνέργειαν προσεγγίσεως μετὰ τὸ Βατικανὸν διὰ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως. Ἐνδέχεται ἀναμφιβόλως νὰ φθάσωμεν κάποτε εἰς ἓνα διάλογον μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως - Ρώμης. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἶναι τὰ μάλα διατεθειμένος διὰ μίαν προσωπικὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ Πάπα, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὸς θὰ ὑπέσχετο

μετὰ τὴν σειρὰν τοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τοιαῦτα ὅμως ἐπαφαί δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ ἀναγνωρίσεως. Εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἡ Ρώμη ἀποδείξῃ κατ' ἀρχήν, ὅτι ἀποδέχεται νὰ συνομιλήσῃ «ὡς ἴσος πρὸς ἴσον». Ἄλλως συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι θ' ἀποβλέπουν εἰς μίαν «ἐπιστροφὴν» εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, θὰ εἶναι ἀπαράδεκτοι ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων. Δὲν ἐνδιαφερόμεθα ἡμεῖς διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἀπλῶς τῆς ἐνότητος τῆς θραυσθείσης ὑπὸ τῆς Ρώμης, ἀλλὰ κυρίως τῆς ἐνότητος τοῦ ὅλου Σώματος τοῦ Χριστοῦ. Δὲν θ' ἀρνηθῶμεν τὸν μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διάλογον, ἀλλ' ὁ διάλογος αὐτὸς δὲν δύναται νὰ ὀδηγήσῃ καὶ οὐδέποτε θὰ ὀδηγήσῃ, εἰς μίαν ἐπανένωσιν ἀπλῆν τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου - Ρωμαϊκῆς, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπόλοιπος Χριστιανικὸς κόσμος θ' ἀπεκλείετο.

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις δὲν εἶναι μία κίνησις μεταξὺ Προτεσταντῶν καὶ Ὁρθοδόξων, ἢ μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν μόνον, ἀλλὰ μία ἐνέργεια πρὸς ἐνωσιν ὅλων τῶν Χριστιανῶν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδέποτε θὰ συμμετάσχῃ εἰς συζήτησιν μετὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν συμμετοχὴν καὶ τῶν Προτεσταντῶν».

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν»)

— Ἡ Ρωσσία διεκδικεῖ Μονὰς Μέσης Ἀνατολῆς

Κατὰ πληροφωρίαν ἐκ Βηρυτοῦ, ἔφθασεν ἐκεῖ ρωσικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἀποστολὴ μετὰ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν καθηγητὴν τῆς θεολογίας Σέργιον Σελέρφσκυ. Ἡ ἀποστολὴ ἔχει σκοπὸν νὰ συγκεντρώσῃ στοιχεῖα τῶν παλαιῶν ρωσικῶν μονῶν, πού ὑπῆρχον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀνατολῆς. Μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν στοιχείων, τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Μόσχας θὰ διεκδικήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μονῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ καί, ἂν συναντήσῃ ἀρνησιν, θὰ φέρῃ τὸ ζήτημα εἰς τὸ ἀρμόδιον τμήμα τοῦ Ο.Η.Ε. Ὁ Σελέρφσκυ

εἶχεν ἐπισκεφθῇ καὶ πρὸ τριετίας τοὺς ἀγίους Τόπους, προσφέρον ὁικονομικὴν βοήθειαν εἰς ὠρισμένους ἐκκλησιαστικούς ὁργανισμούς, ἡ ὁποία τότε δὲν ἔγινε δεκτὴ. Εἶναι, ἐπίσης ὁ εἰσηγητὴς τῆς «πολιτικῆς τῶν κωδόνων», ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν προσφορὰν ρωσσικῶν κωδόνων εἰς μονὰς καὶ ἐκκλησίας πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ρωσικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ γοήτρου.

«Ἀτλαντίς» Ν. Υ.

— Ἡ Πάτριος Σχολή

Διάφοροι ἐπισκέπται τῆς Πάτμου ἐκφράζονται ἐνθουσιωδῶς διὰ τὴν δρᾶσιν τῆς Πατριάρχης Σχολῆς, ἡ ὁποία ἐφέτος ἔχει 250 Ἱεροσπουδαστάς, προερχομένους ἐκ διαφόρων μερῶν, ὡς καὶ ἐκ Κορέας, Ἀβησσυνίας, Συρίας καὶ ἄλλων χωρῶν.

— Κινδυνεύουν οἱ Ἕλληνοὶ προμαχῶνες τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας θὰ ἐξετάσῃ εἰς προσεχῇ τῆς σύσκεψιν τὴν πρότασιν ἰδρύσεως Ἱερατικῆς Σχολῆς εἰς τὴν μονὴν Σινᾶ, ἡ ὁποία ὡς γνωστὸν ἐκτίσθη πρὸ χιλίων πεντακοσίων περίπου ἔτων ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανόν. Ἡ Σχολὴ αὕτη δὲν πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ διὰ νὰ τιμῇ μίαν παναρχαίαν χριστιανικὴν παράδοσιν τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει ἡ μονή, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῇ κυρίως μία ἰδιότυπος κρίσις ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὑποφέρει ἡ ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία τῆς Μέσης Ἀνατολῆς — ἡ κρίσις τῆς ἐλλείψεως μοναχῶν.

Ὑπολογίζεται ὅτι ὑπάρχουν σήμερα εἰς ὅλην τὴν Μέσην Ἀνατολήν διακόσιες περίπου ἑλληνικὲς μονές, μερικὲς τῶν ὁποίων περιβάλλονται ἀπὸ κτηματικὰς ἐκτάσεις. Ἀπὸ τίς ἀκραῖες περιοχὰς τῆς Συρίας, μέχρι τὰ κράσπεδα τοῦ Ἰράκ, καὶ τὴν Σιναϊτικὴν χερσόνησον, ὀρθώνονται ἑλληνικὲς μονὲς εἰς τίς περισσότερας τῶν ὁποίων δυστυχῶς ἔχει παύσει νὰ ἀκούεται ἡ ἑλληνικὴ φωνὴ καὶ περουνίζει μόνον ἡ ἀνάμνησις μιᾶς ἑλληνικῆς Χριστιανοσύνης, ἡ ὁποία παραμένει πλέον ὡς θρύλος.

Τὰ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, ἔχουν ἀνταλλά-

ξει τὸν τελευναῖον καιρὸν ἀπόψεις διὰ νὰ μπορέσουν νὰ εὗρουν τὴν λύσιν τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς τῶν μοναχῶν, οἱ ὅποιοι ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ἐπανδρωθοῦν αἱ μοναὶ τῆς Ἀνατολῆς. Ἀπὸ τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ζητήματος διεπιστώθη, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία δὲν διαθέτει εἰς τὴν περιοχὴν παρὰ ἐπτακοσίους περίπου μοναχοὺς, περὶ μισθολογίας καὶ τῆς ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, ἐνῶ κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμοὺς θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν 1500 ἕως 1800 διὰ νὰ ἐπανδρωθοῦν τοῦλάχιστον τὰ κυριώτερα μοναστήρια.

Διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ σημασία τῆς κρίσεως αὐτῆς, θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες τώρα Ἕλληνες μοναχοὶ εἶναι καὶ φρουροὶ τῶν χριστιανικῶν προσκυνημάτων, τὰ ὁποῖα μὲ τόσους ἀγῶνας καὶ τόσες θυσιὰς κατωρθώσαμε νὰ κρατήσουμε ἑλληνικὰ ἐπὶ χίλια πεντακόσια περίπου χρόνια. Οἱ διακονηταὶ τῶν μονῶν δηλαδὴ εἶναι κατὰ ἓνα τρόπον καὶ ἀγωνισταί. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάνει τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, νὰ ἀντιμετωπίζουν μὲ κάποια ἀνησυχία τὴν κρίσιν τῶν μοναχῶν.

Ἦδη ὑπάρχουν Ἑλληνικὲς μονές, αἱ ὁποῖες ἐπὶ δεκαετηρίδες μένουν ἔρημες, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον «ἐσκανδάλισε» πρὸ μνηνῶν τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Μόσχας καὶ τότε καμὲ νὰ ὑποβάλλῃ πρότασιν ὅπως ἐπανδρώσῃ τίς μονὰς αὐτὲς μὲ Ρώσσους καλογήρους, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίσῃ αὐτὸ διὰ τὴν ἐπιδιορθώσιν τῶν κτιρίων καὶ τὴν ὕλικὴν προικοδότησιν των. Τὸ τί μπορεῖ νὰ κρύβῃ ἡ ρωσικὴ αὕτη προθυμία διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς κρίσεως τῶν μοναχῶν, καταφαίνεται ἀπὸ τὸ ἀποκαλυφθῆναι, ὅτι ἡ ρωσικὴ πρεσβεία τοῦ Τετ. Ἀβίδ, διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν κίνησιν τῆς διεσόδύσεως τῆς ρωσικῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν μοναστηριακὴν ζωὴν, ἤρχισε νὰ διανέμῃ ἐσχάτως φωτογραφίαι τῶν Τσάρων, εἰς τίς ὁποῖες ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή: «Ἁγία Ρωσσία, ἡ προστάτις τῆς Ὁρθοδοξίας», γραμμένη ἑλληνικὰ καὶ ρωσικὰ!

Ὅπως ἦτο ἐπιβεβλημένον ἀπὸ ἀπόψεως ἑλληνικοῦ γοήτρου καὶ προλήψεως

μελλοντικῶν ἐπιπλοκῶν, ἡ ρωσικὴ πρότασις ἀπερρίφθη, ἀλλὰ ἐδημιούργησεν ἕνα ἀκόμη λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ κρίσις τῆς ἐλλείψεως μοναχῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἀνατολήν, θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ ταχύτερον. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἶναι δικαιολογημένη ἡ ἱκανοποίησις μετὰ τὴν ὁποίαν ἠκούσθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Πατριάρχείου Ἀλεξανδρείας, ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν ἰδρυσιν Ἱερατικῆς Σχολῆς εἰς τὴν Μονὴν Σινᾶ διὰ τὴν δημιουργίαν στελεχῶν πρὸς ἐπ' ἀνδρωσιν πρῶτον αὐτῆς ταύτης τῆς μονῆς καὶ γενικώτερον τῶν μονῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς ἐπίλυσιν τῆς ἰδιοτύπου αὐτῆς κρίσεως, ἃς ἐλπίζομεν δὲ ὅτι δὲν θὰ εἶναι καὶ τὸ μόνον.

— Ἐπαφὰ τοῦ Πατριάρχου μετὰ Λατί-
νους Ἱεράρχας.

Ὁ πρῶτος Πατριάρχης τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας—ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναγόρας—ἐδήλωσε σήμερον ὅτι ἔσχεν «ἀδελφικὰς συνομιλίας» μετὰ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς ἐπισήμους ἐσχάτως ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅτι αἱ συνομιλίαι αὗται περιστράφησαν περὶ τὴν ἐνότητα τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ὁ πρωθιεράρχης ὅμως ἐτόνισεν ὅτι «αἱ συνομιλίαι αὗται δὲν ἦσαν ἐπίσημοι» καὶ ἀφεώρουν «τὴν ἐνότητα καὶ ὅχι τὴν ἑνωσιν» τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Πατριάρχης ἐπὶ πλέον εἶπεν, εἰς συνέντευξίν του πρὸς ἀντιπρόσωπον τοῦ Τύπου, ὅτι διὰ τῆς ἐνότητος ἐννοεῖ ἁρμονίαν, σύμνοιαν καὶ ὁμοιοτυπίαν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἐνῶ ἑνωσις ἐσήμαινεν ὅτι αἱ δύο Ἐκκλησίαι θὰ ἡνοῦντο εἰς μίαν.

Ὡς τηλεγραφεῖται, ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τῶν Ἱεροσόλυμα, ἐκπρόσωπος τοῦ σεβ. Ἀλφρέδου Πολιντόρι, θεματοφύλακος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ

ΤΟ ΠΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 428 τοῦ κδ' ἔτους)

Ἄλλ' ὅπως διευκολυνθῆς εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιστολῆς σου, ἐπρόσθεσεν ὁ Χριστόφορος, ἀνάγνωθι μετὰ προσοχῆς, πρὶν γράψῃς αὐτήν, τὸ τεμάχιον τοῦτο, καὶ ἀνοίξας διδύλιον, τὸ ὁποῖον ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, μοι ἔδειξε τὸ τεμάχιον, καὶ ἐξηλάθε τοῦ δωματίου.

Τὸ διδύλιον τοῦτο ἦτο τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὸ δὲ ὑποδειχθέν μοι τεμάχιον διελάμβανε τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς παραβολῆς ταύτης, διευκόλυνε τῷ ὄντι τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιστολῆς μου. Ὅθεν μετὰ τινὰς διαγραφάς, διορθώσεις καὶ προσθήκας συνέταξα τὸ ἐξῆς σχέδιον·

«Σεβαστοὶ μου Γονεῖς!

«Ὁ ἄσωτος υἱὸς τῆς παραβολῆς, ἐπα-verχόμενος εἰς τοὺς κόλπους τοῦ πατρὸς του μετὰ δακρύων μετανοίας εἶπε, «Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, δὲν εἰμι δὲ ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου». Τὰ αὐτὰ διὰ τῆς ἐπιστολῆς μου ταύτης σπεύδω νὰ ἐκπανάδω καὶ ἐγώ, ἐπικαλούμενος μετὰ συντριβῆς καρδίας τὸ ἔλεος καὶ τὴν συγχώρησίν Σας. Καθὼς δὲ ὁ εὐσπλαγ-

Προσκυνημάτων τῶν ἁγίων Τόπων, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἔχει γίνει συνάντησις μετὰ τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν, ἀλλ' αὕτη ἀφεώρα τὴν ἐνότητα ὅλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Πολιντόρι ἀνέφερεν ὅτι ὁ καθολικὸς οὗτος ἱεράρχης ἐκράτησεν ἐπιφυλακτικὴν στάσιν κατὰ τὴν συνάντησιν, ἀλλ' εἶπεν ὅτι ἡ σύνοδος του θὰ ἡτταρισεῖτο μεγάλως ἂν ἡ ἐνότης ἐπραγματοποιεῖτο.

Ἀποστολεύς: Χρ. Αοστρ. Ν. Υ.

χνος πατήρ τοῦ ἀσώτου ἐλυπήθη καὶ κατέφιλησε τὸν μετανοοῦντα υἱόν του, καὶ ἡὐφράνθη, διότι ὁ υἱὸς αὐτοῦ νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη· οὕτω καὶ ὑμεῖς, καλοὶ μου Γονεῖς, πληροφοροῦμενοι τὴν μετάνοιάν μου, εἴθε νὰ μὲ εὐσπλαγχνισθῆτε καὶ νὰ εὐφρανθῆτε, ὡς ἡὐφράνθη ὁ πατήρ τοῦ ἀσώτου.

» Ἀνεμος καινόμενος, τρικυμία φρικώδης, καὶ κύματα οὐρανομήκη, ποτὲ μὲν μέχρι νεφελῶν ἀνυψοῦντα τὸ πλοῖόν μας, ποτὲ δὲ ἐντὸς τῆς ἀβύσσου καταδυθίζοντα αὐτό, κατεσύντριψαν καὶ πηδάλιον καὶ ἱστὸν καὶ ἐπὶ τέλους δλόκληρον τὸ πλοῖον. Ἄπαντες οἱ ἐν αὐτῇ ναῦται καὶ ἐπιβάται ἐντὸς τῶν κυμάτων ζῶντες ἐτάφησαν, καὶ μόνον ἐγὼ ὡς ἐκ θαύματος διεσώθην, ἵσως διότι ὁ Πολυεὐσπλαγχνος, ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἀγάπῃ του, ἡθέλησε νὰ σᾶς παρηγορήσῃ ἡμέραν τινὰ, ἀφοῦ διὰ τοῦ παρελθόντος μου τοσοῦτον σκληρῶς Σᾶς ἐπίκρανα.

» Τὸ πλοῖόν μας συνετρίβη ἐπὶ τινος σκοπέλου πλησίον τῆς Πάτμου. Ἱερεὺς δὲ τοῦ Ὑψίστου σεβάσμιος καὶ Χριστιανὸς ἀληθής, ἐν ἀγαθοεργίαις διάγων τὸν βίον, καὶ ἐν Πάτμῳ ἐφημερεύων, Χριστόφορος καλούμενος, ἐκ τῶν κυμάτων μὲ διέσωσε, καὶ ἐντὸς τῆς ἀγαθῆς οἰκογενείας του φιλοφρόνως μὲ παρέλαβε, καὶ γυμνὸν μὲ ἐνέδυσσε, καὶ ἄστεγον μὲ ἐστέγασσε, καὶ πεινῶντα μὲ διέθρεψε. Τὸν παρελθόντα δὲ εἶον μου πληροφορηθεῖς, μοὶ ὑπόσχεται θεραπείαν, ἂν ἐπὶ τινὰ χρόνον παρ' αὐτῷ διαμείνω, ἀκροαζόμενος συγχρόνως καὶ τὰ μαθήματα τῆς ἐνταῦθα Σχολῆς. Εὐχαρίστως δὲ θέλει ἐξακολουθήσει φιλοξενῶν με ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ὡς μὲ ἐβεδαίωσε, καθ' ἑλπὴν τὴν διάρκειαν τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου.

» Ἐπιτρέψατέ μοι λοιπόν, σεδαστοὶ μου γονεῖς, νὰ διαμείνω ἐνταῦθα, ὅπως ἄξιω

θῶ νὰ ἐπανέλθω ἡμέραν τινὰ εἰς τὰς ἀγκάλας σας ἄξιος τῆς ἀγάπης καὶ τῶν εὐλογιῶν σας.

» Βεβαιώθητε ἐν τούτοις ὅτι τὸ μὲν ναυάγιον ἐκ θεμελίων τὴν ὑπαρξίν μου ἐκλόβισε, καὶ εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Ὑψίστου ἀνύψωσε τὴν ψυχὴν μου· ἡ δὲ ἄκρα ἀγαθότης καὶ οἱ σοφοὶ λόγοι τοῦ ἱερέως, θέλουσι συμπληρώσει θεδαίως τὴν ἡθικὴν ἀναγέννησίν μου.

» Εἴθε διὰ τῶν εἰλικρινῶν προσπαθειῶν μου, καὶ διὰ τῶν ἐγκραδίῶν εὐχῶν σας νὰ μὴ βραδύνῃ ἐπὶ πολὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ νεκροῦ τέκνου σας, ὅπως τὰ μὲν δάκρυα τῆς μετάνοίας, τὰ ὅποια τώρα μακρὰν ὕμῶν χύνω, μεταβληθῶσιν εἰς δάκρυα χαρᾶς, ὑμεῖς δὲ εὐφρανθῆτε, ἀνακτιῶντες τὸν ὑπὸ τῆς κακίας νεκρωθέντα, ἀλλὰ διὰ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς ἀναγεινηθησόμενον υἱόν σας.

» Καταφιλῶ μὲ σέβας τὰς δεξιὰς σας ἀναμμένων ταχείαν ἀπάντησίν σας.

Ὁ εὐπειθέστατος υἱὸς σας

ΠΕΤΡΟΣ.

Ἄφοῦ ἐτελείωσα τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστολῆς μου ταύτης, ἐσκέφθην ὅτι ὤφειλον νὰ προσθέσω καὶ περὶ ἀποστολῆς τῶν ἀνγκαιῶν χρημάτων πρὸς διατήρησίν μου ἐν Πάτμῳ, θεωρήσας ἀπρεπὲς καὶ ἄδικον νὰ τρέφωμαι, νὰ ἐνδύωμαι καὶ νὰ διδάσκωμαι ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου, καὶ ἐντὸς τῆς οἰκίας του νὰ κατοικῶ, ἄνευ τινὸς πρὸς αὐτὸν ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἐν ὕστερογράφῳ παρεκάλεσα τοὺς γονεῖς μου νὰ μοὶ ἀποστείλωσιν ὅποιονδῆποτε χρηματικὸν ποσὸν ἡθέλαιν ἐγκρίνει, ὅπως χορηγήσω αὐτὸ εἰς τὸν ἱερέα ἀπέναντι τῶν ἄχρι τοῦδε καὶ τῶν μελλόντων αὐτοῦ ἐξόδων καὶ κόπων.

Μετὰ τὴν προσθήκην ταύτην διευθυνθεὶς πρὸς ἀντίμαστιν τοῦ Χριστοφόρου, τῇ ἐδειξάμην τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστολῆς μου· με-

τὰ προσοχῆς δὲ ἀναγνοὺς αὐτό, μοι εἶπεν·

— Ἡ ἐπιστολή σου, Πέτρε μου, ἐκτὸς τῆς ὑστερογράφου προσθήκης, πολὺ μοι ἀρέσκει. Ἐὰν ἡ μετάνοια, ἣν δι' αὐτῆς ἐκφράξεις, εἶναι εἰλικρινής, ἐνδύμυχος, διαρκήης, θεβαιώθητι ὅτι τὸ μέγα καὶ δυσκολώτερον βῆμα πρὸς τὴν ἡθικὴν ἀναγέννησίν σου ἐγένετο. Διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανόιας, τέκνον μου, καθαρίζομεν τὴν καρδίαν· μόνον δὲ ἐντὸς καρδίας ἀγνῆς καὶ καθαρᾶς κατέρχεται ἡ θεία χάρις, ὅπως διαφωτίζη ἡμᾶς εἰς τὴν κινδυνώδη τοῦ βίου ὁδόν.

Ἡ ἐπιστολή σου θέλει παρηγορήσει θεβαίως τοὺς τεθλιμμένους γονεῖς σου, καὶ δάκρυα χαρᾶς θέλει ἀποσπάσει ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν των. Φαντάζομαι τὴν θλίψιν καὶ τὴν ἀδημονίαν, ἣν ἡσθάνθησαν, ἔτε ἐκ τῆς διαγωγῆς σου εἶδον ὅτι τὸ δένδρον τὸ ὅποιον μετὰ τοσούτων ἀγώνων καὶ κόπων ἀνέστησαν, δυστυχῶς ἐμπράνθη· φαντάζομαι ἐπομένως καὶ τὴν χαράν, ἣν θέλουσιν αἰσθανθῆ, ὅταν μάθωσι τὴν ἀναβλάστησιν τοῦ δένδρου των, τὴν ἡθικὴν ἀναγέννησιν τοῦ υἱοῦ των. Εὐχαρίστως θέλουσι κλείσει τότε τοὺς ὀφθαλμούς των εὐλογοῦντές σε, καὶ διὰ τῆς εὐλογίας των τὴν εὐτυχίαν σου στηρίζοντες· διότι εἶναι ἀλήθεια μεγίστη καὶ ἀναντίρρητος, ἀλήθεια αἰώνιος καὶ παγκόσμιος, τὴν ὁποίαν ἀπασαί αἱ θρησκείαι ἐδίδαξαν καὶ διδάσκουσι, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ ὁρθὸς λόγος, καὶ αὕτη ἡ καθημερινὴ πείρα θεβαιούσιν, ὅτι τέκνα, τὰ ὁποῖα δὲν κατῴρθωσαν διὰ τῆς χρηστῆς διαγωγῆς των νὰ ἐπισύρῃσι τὴν ἀγάπην καὶ εὐλογίαν τῶν γονέων των, δυστυχῇ καὶ ἄθλια διέρχονται τὸν βίον αὐτῶν. Τέκνα κατασταθέντα ἀνάξια τῆς ἀγάπης τῶν γονέων των, πῶς εἶναι δυνατόν ν' ἀγαπηθῶσι παρ' ἄλλων; ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης, Πέτρε μου, ζωογονεῖται καὶ εὐδαιμονεῖ ὁ ἡθικὸς κόσμος,

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

Καὶ πάλιν οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως ἐπὶ τῇ λήξει καὶ τοῦ ἔτους 1959, ἀποστείλουν τὴν λήξαν συνδρομῆν των καὶ τὰς παλαιότερας, ὅσοι χρεωστοῦν, διὰ νὰ ἐνισχυώμεθα εἰς τὰς ἐκδοτικὰς δαπάνας, καὶ ἀντιμετωπίζωμεν τὰ πανύψηλα ταχυδρομικὰ τέλη. Σχεδὸν τὴν ἡμίσειαν συνδρομῆν μᾶς τὴν πέρνει τὸ κράτος διὰ τῶν γραμματοσήμων.

Οἱ ζητοῦντες ἀμέσως τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρωθείσης συνδρομῆς των, δέον νὰ προσθέτουν δρχ. 2.50 διὰ τὸ γραμματόσημον, καθόσον ἡ ταχ. ὑπηρεσία δέχεται τὰς ἀποδείξεις ὡς ἐπιστολάς. Διὰ νὰ πληροφοροῦνται ὅθεν οὗτοι ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ των, θὰ τὸ μανθάνουν ἀπὸ τοῦ ὅτι θὰ παύσωμεν νὰ τὴν ζητῶμεν.

καθὼς διὰ τῆς θερμότητος ὁ φυσικός!

Διὰ ταῦτα οἱ μὲν ἀρχαῖοι σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, ἔλεγον «γονεῖς δεῖ αἰδεῖσθαι»· ἡ δὲ ἱερὰ ἡμῶν θρησκεία, τῆς ὁποίας αἱ ἐντολαὶ οὐδὲν ἄλλο προτίθενται, εἰμὴ τὴν ἀληθῆ ἡμῶν εὐδαιμονίαν, ρητῶς μᾶς λέγει «τίμα τοὺς γονεῖς σου, ἵνα εὖ σοι γένηται». «Ἰπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν. Εὐχαὶ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἰκῶν». Ὁ δὲ Ἰησοῦς, αὐτὸ τὸ θεῖον καὶ τέλειον ὑπόδειγμα τῆς ἀρετῆς, ἦν ὑποτασσόμενος τῇ Ἰωσήφ καὶ τῇ Μαρίᾳ· ἐπικαλούμενος δὲ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα «μὴ τὸ θέλημά μου, ἔλεγεν, ἀλλὰ τὸ σὸν θέλημα, Πάτερ, γενέσθω» ἐπὶ τοῦ σταυροῦ δὲ ἐκπνέων, εἰς τὸν ἐπιστήθιον φίλον του Ἰωάννην ἐσύσταινε τὴν προσφιλῆ του μητέρα.

Τοιοῦτος, Πέτρε μου, ἦτο καὶ ὁ υἱός, τὸν ὅποιον ἔχασα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους εἰσέρχεται εἰς τὸ 25ον ἔτος. Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν συνδρομητῶν εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἀπὸ τὸ α' ἔτος 1936, βοηθοῦντες καὶ ἐνισχύοντες τὴν ἐκδοσὶν αὐτῆς ὕλκως.

Οἱ τραχεῖς ἀγῶνες οὓς ἀντεμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει ἡ «Ἀγιορειτικὴ», ἵνα συγκρατηθῇ εἰς τὴν ἐκδοτικὴν τῆς ζωὴν, εἶναι γνωστοὶ εἰς τοὺς περισσότερους, διότι πολλάκις ἐπέμψαμεν ἐκκλήσεις βοηθείας, ἀσχέτως ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἢ ὄχι.

Ἦδη ἀπευθυνόμεθα καὶ πάλιν εἰς τοὺς συνδρομητάς μας καὶ τοὺς παρακαλοῦμεν νὰ ἐνισχύσουν τὴν «Ἀγιορειτικὴν», ὕλκως μὲν ὅσοι δύνανται καὶ θέλουν, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς αὐτὴν ἐνὸς ἢ καὶ περισσότερων συνδρομητῶν.

Ὁ σκοπὸς τῆς «Ἀγιορειτικῆς» εἶναι, ἅφ' ἐνὸς μὲν νὰ φέρῃ εἰς τὸ φῶς τοὺς ἀνεκδότους θησαυροὺς τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ἅφ' ἐτέρου νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν ὉρθοδόξIAN, προφυλάττουσα αὐτοὺς ἀπὸ τὰς διαφόρους πλάνας, αἵτινες κυκλοφοροῦν διὰ τῶν πρακτῶν τῆς ποικιλομόρφου κακοδοξίας. Ἀναμένομεν λοιπὸν τὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΝΕΟΥΣ

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς νέους καὶ καλὰ παιδιὰ, τὰ ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον, ὅπως θελήσουν καὶ μεταδοῦν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ νὰ γίνουν μοναχοί. Οἱ ἐκεῖ Πατέρες ἐξαντλοῦμενοι ὡσημέραι ἀπὸ ἔμφυχον ὕλικὸν καὶ ἔχοντες ἀνάγκην κληρονόμων τῶν πνευματικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ὕλικῶν ἀγαθῶν των, ζητοῦν νὰ εὑρουν παιδιὰ κατὰλληλα ἡθικὰ καὶ φρόνιμα διὰ νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὰ τὰ πάντα των.

Σήμερον εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν ἐπικρατεῖ ἡ παλαιὰ αὐστηρό-

της περὶ τὸ ζῆν, ἀλλ' οἱ Πατέρες δεικνύουν πᾶσαν ἐπιείκειαν πρὸς αὐτοὺς πρὸς συγκράτησίν των, ὥστε καὶ τὰ πιδ καλομαθημένα παιδιὰ, νὰ ἡμποροῦν νὰ ζήσουν πλησίον τῶν Γερόντων των.

Πλὴν τούτου, τὰ καλοπροαίρετα καὶ ἐπιμελῆ παιδιὰ, τὰ σπουδάζουν οἱ Πατέρες καὶ αἱ Μοναί, ὥστε πολλὰ τούτων νὰ γίνουν καὶ ἀρχιερεῖς.

Οἱ θέλοντες νέοι νὰ μεταδοῦν ἐκεῖ δὲν θὰ ἐγοῦν ζημιωμένοι.

Διὰ πληροφoρίας καὶ συστάσεις γράφατε: Σωτ. Σχοινᾶν, Διευθυντὴν «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» Βόλον.

Δ Η Δ Ω Σ Ι Σ

Παρακαλούνται οί κ.κ. Συνεργάται τῆς «Ἀγιορειτικῆς» δσάκις στέλλουν ἄρθρα πρὸς δημοσίευσιν, πρέπει νὰ εἶναι ταῦτα πολὺ περιωρισμένα, διὰ νὰ δημοσιεύωνται δλόκληρα χωρὶς συνέχειαν, διότι μερικοὶ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, στέλλουν δλόκληρον σχεδὸν ἐφημερίδα, μὲ τὴν ἀξίωσιν νὰ καταχωρηθῇ δλόκληρον.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθόδοξια» τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεδόθη τὸ Γ' τεῦχος Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου 1959, μὲ πλουσιωτάτην καὶ ἐνδιαφέρουσαν ὕλην.

2. Κ. Ν. Διδανοῦ, «Λαογραφικὰ Θεσσαλίας», ἱστορικῆς καὶ λαογραφικῆς ἐταιρίας Θεσσαλῶν. Ἀθῆναι 1959.

3. Γ. Δ. Χατζηκώστα, «Ἱστορικαὶ ἔρευναι ἐπὶ τῶν τοπωνυμιῶν τοῦ Πηλίου», ἐκδοσις ὡς ἄνω. Ἀθῆναι 1959.

4. «Ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος». Ἐθνικοθρησκευτικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Παρίσι, προνοία τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ρηγίου κ. Μελετίου, μὲ ὑπεύθυνον ὕλην τὸν Ἀρχιμ. Ἀθανάσιον Ἱ. Βασιλόπουλον, ἐφημέριον τοῦ Μητροπολ. ναοῦ ἁγίου Στεφάνου.

5. «Ποιμὴν» τῆς ἱεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Δεκεμβρίου 1959.

6. «Τὸ χαρούμενο σπῆτι». Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐμφάνισιν καὶ πλουσίαν ὕλην ἐκυκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τῷ «Χαρούμενο Σπῆτι», ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Ὁρθόδοξον ἐλληνικὴν οἰκογένειαν.

7. THE ORTHODOX LIFE = Ἡ Ὁρθόδοξος ζωή.

Ὁ ἐν Morgantown, w. va τῆς Ἀμερικῆς ἱερομόναχος Αἰμίλιος Ν. Τσιρπανλῆς, συνεργάτης τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθή-

κης», ἤρξατο ἐκδίδων περιοδικὸν τιτοφορούμενον «Ἡ Ὁρθόδοξος ζωή», ὄργανον τῆς Κοινότητος Morgantown, w. va τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, εἰς γλῶσσαν ἐλληνικὴν καὶ ἀγγλικήν.

Σκοπὸς τοῦ ἐνοριακοῦ, τρόπον τινά, τοῦτου περιοδικοῦ, εἶναι νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς ἐνορίτας του περὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὰ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν καθήκοντα, ἐκκλησιαζομένους τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἐκάστην Κυριακὴν καὶ ἑορτήν.

Συνιστᾷ εἰς τοὺς ἐνορίτας του νὰ ἀπευθύνωνται ἀδιστάκτως πρὸς αὐτὸν ὡς ἐφημέριόν των δι' οἵανδήποτε ἀνάγκην των.

Εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ἄλλης τινὸς ἀνάγκης, νὰ εἰδοποιοῦν ἐγκαίρως εἰς τὸ γραφεῖον του, δίδων τὸν ἀριθμὸν τοῦ τηλεφώνου του.

Ὅπως προτρέπουν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα των καὶ μεταβαίνουν εἰς τὸ Κατηχητικὸν σχολεῖον καὶ ἄλλας θρησκευτικὰς συγκεντρώσεις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον, δηλαδὴ τῆς ἑμονοίας, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐνώσεως, τῆς προθύμου ἀλληλοὑποστηρίξεως θὰ δοξασθῇ ἡ ἀγία καὶ ἀμώμητος ὀρθόδοξος πίστις τοῦ Ὁρθόδοξου χριστιανοῦ καὶ τὸ τιμημένον ὄνομα τοῦ Ἑλληνοαμερικανοῦ κατὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν.

Εὐχόμεθα εἰς τὸν πατέρα Αἰμίλιον καλὴν σταδιοδρομίαν καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου.

Δ Ω Ρ Ε Α Ι

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Γ. Δυριτζῆς, Κοζάνη	δρ. 100
2. Εὐπράξια Μοναχὴ Ρ. Ἡρ.	» 75
3. Σ. Μ., Βόλος	» 50
4. Ἐλένη ντὲ Γκαινιερόν, Ὑδρα	» 50
5. Ι. Γ., Λάρισα	» 40
6. Σάββας ἱερ. Ἐσ. Ἀγ. Ὅρος	» 30

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «'Αγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1960

Ταχυδρομικά ἔσωτερικοῦ 10 ο/ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο/ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «'Αγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Χρηστοθήκεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδεται 80, πανόδετον 105, 115.—
δερματόδετον Δραχ.
- * Νέα Κλίμαξ, ἄδεται 75, πανόδ. 100, δερμ. 110.—
- * Κήπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς 105.—
 στιχολογίας, ἄδεται 70, πανόδετον 95, δερματόδετον »
- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδεται 50, πανόδ. 75, δερματόδ. » 85.—
- * Συμβουλευτικὸν ἔγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθή- 85.—
 σεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, 85.—
 ἄδεται δρ. 55, πανόδετον 75 δερματόδετον »
- * Ἀόρατος πόλεμος, ἄδεται » 25.—
- * Ἐξομολογητάριον » 35.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελῆς, ἄδεται 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
- * Τὸ Πανηγυρικὸν » 8.—
- * Προσευχητάριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδεται 25.— πανόδετον » 35.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 35.—
 ἄδεται 25.—, πανόδετον »
- * Ἐκλογή ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδεικνον 15.—
 καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ. »
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς 40.—
 οὐρανοὺς, Βασιλείου Μτάμια ἱερέως, ἄδεται δρ. 30, δεμένον »
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διουνυσιάτου » 15.—
- * Νέος Εὐεργετινὸς » » » 10.—
- * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον 10.—
 διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικοὺς »
- * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
- * Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου » 20.—
- * Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—
- * Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου » 15.—
- * Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετι- 28.—
 σμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματε- 25.—
 λάτου, σελ. 216 ἄδεται 18.—, πανόδετον. »
- * Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδεται 15.—, δεμένον » 25.—
- * Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε 5.—
 Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν »
- * Βιβλίον ψυχοσωτήριον τοῦ αὐτοῦ » 2.—
- * Ἡ ἐρημίτις Φωτεινὴ, Ἰωακείμ Σπετσιέρη » 7.—
- * Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας 4.—
 ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπετσιέρη »
- * Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατὴς (θρησκευτικὸν διήγημα) » 5.—

* Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθῶ	Δραχ.	2.—
* Εὐαγγελικὸς Κήπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου	»	5.—
Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	12.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Θεοτόκου	»	1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριζόμπανον	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοῦληκόου	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλέξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1 50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν δδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἑσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλοῦσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Μικρὰ Ἀνθοδέσμη	»	0.50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητᾶριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἱ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρότατον	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κ.λ.π.	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, Ἰωάννου Μηνᾶ	»	2.—
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παρὰδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ἑννης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσai εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον	»	2.50
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλάντου	»	2.50
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ	»	8.—

* Σειρά «'Αγιορ. Βιβλιοθ.» δλόκληρον τὸ κβ', γγ' καὶ κδ' ἔτος 1957 - 58 - 59 ἀνά δραχ. 50 καὶ δλόκληρον τὸ γ' ἔτος, πανόδετον	Δρ.	100.—
* 'Οδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, 'Ιννοκεντίου 'Επισκ.	»	5.—
* Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ.	»	8.—
* Γνώθι σαυτὸν Γ. Περαιτικοῦ	»	1.50
* 'Εγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοεράς Προσευχῆς. 'Αναστασίας Περαιτικοῦ	»	8.—
* 'Ακολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοροβιωτίσσης ἐν 'Αμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν 'Αγίων 'Ονουφρίου καὶ Πέτρου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. 'Αθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ 'Αγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου 'Αποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγοράς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν 'Ολύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. 'Ανδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ' Αὐγούστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρική	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων 'Αναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 'Ιανουαρίου, 'Αθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. 'Αλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως	»	10.—
* » » » 'Αποστόλου Παύλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Γεωργίου 'Ιωαννίνων	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Φανουρίου	»	10.—
* » » » ἁγίου 'Αχιλλείου	»	15.—
* » » » τοῦ ὁσίου Δαβὶδ τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ	»	15.—
* » » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
* » » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
* » » » τοῦ ὁσίου Νείλου τοῦ Μυροβλήτου	»	15.—
* » » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
* » » » Μάμαντος	»	10.—
* » » » Καλλιόπης	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
'Απολυτίκια - Κοντάκια - Μεγαλυνάρια τοῦ ἐνιαυτοῦ. Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου	»	25.—
'Επιφανίου Θεοδοροπούλου ἱεροδ. «'Απαγορεύει ὁ Κύριος ὅπως οἱ κληρικοὶ προσαγορεύονται Πατέρες;» ἐκδοσις β' ἐπιηξημένη	»	5.—
Κουκουζέλισσα, ἡ οἰκονόμισσα τῆς Μ. Λαύρας	»	20.—
'Ο 'Οδοιπόρος, Φιλοθέου Ζερβάκου ἀρχιμ.	»	15.—
Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη, ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι, ἰδίου	»	12.—
'Ετεροδιδασκαλίαν ἔλεγχος ἡ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἥτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες	»	40.—
'Αγία Γραφή καὶ πονηρὰ πνεύματα, 'Επιφ. Θεοδοροπούλου ἱερ.	»	15.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ 'Αγ. 'Ορους	»	20.—
'Ο Νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, Σ. Φιλαρέτου	»	10.—
Ο Μέγας Βασίλειος καὶ ἡ οἰκογένειά του	»	5.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—

Ἀποστολικὴ Σαγγήνη	Δραχ.	70.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Κυριακοδρομίον Θ. Ζωγράφου, μετὰ ἐφοδιοδρομίου 3 τόμοι ἄδεται	»	400.—
» » » ἄδεται, τόμος αὐτοτελής	»	50.—
Ἑρμηνεῖα ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, τοῦ αὐτοῦ		
τόμοι 11 ἄδεται	»	200.—
Βράϊλα Ἀρμένη, Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν δεσποτόδετον	»	60.—
Φιλοσοφικὸν Δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ πτώσεως τῆς		
Π. Ἑλλάδος Γ. Κωζάκη Τυπάλδου Ἀθῆναι 1839	»	50.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, ἄδεται 35, δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος » 50, δεμένος	»	60.—
Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἄδεται 55, δεμένα 65, Φεβ)ριος δεμένος	»	55.—
Μέγας Συναξαριστὴς πατρὸς Ματθαίου ὁ τόμος ἄδεται 90 δεμ.	»	110.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἰχνος Χριστοῦ	»	60.—
Ἀνωτέρα ἐπισκιάσις ἐπὶ τοῦ Ἀθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό-		
νες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδεται δρ. 40, δεμένον	»	50.—
Ὁδηγὸς ἁγίου Ὁρους Ἀθω, Ἀλεξάνδρου Λαυριώτου	»	40.—
Προσκυνητῆριον ἁγίου Ὁρους δεμένον	»	40.—
«Ἑστία,» τόμος γ'. 1877 δεσποτόδετον	»	100.—
Αἰώνιον Πασχαλοημερολόγιον, Συμεὼν Φιλοθεΐτου	»	20.—
Ἑγχειρίδιον Νικοδήμου καὶ Ἱστορία Βασιλαῆμ καὶ Ἰωά-		
σαφ. ὁμοῦ δεσποτόδετον	»	100.—
Μέγας εὐεργετινὸς τόμ. α' καὶ β' πανόδετοι, ἕκαστος τόμος	»	120.—
Εὐνωρὶς ἦτοι φυσικὴ καὶ μεταφυσικὴ, Αἰγίνα 1834	»	100.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ Ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α' τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	100.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	» » »	30.—
Ἡ ἁμαρτία κατὰ τὴν Χριστιανικὴν ἀντίληψιν	» » »	20.—
Ὁ Χριστιανικὸς γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια	» » »	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	» » »	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	» » »	60.—
Πέραν τοῦ τάφου	» » »	40.—
Θεοτοκίās	» » »	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις	» » »	15.—
Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες Α' τεύχος, τοῦ ἰδίου	»	15.—
Ὁ πολῦτιμος μαργαρίτης, τοῦ ἰδίου	»	25.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὑπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Τὰ «Πάτρια» ἀστρονομικὴ ἀπάντησις, Μ. Σαββοπούλου ἱερέως	»	5.—
Αἱ σύγχρονοι ἀθροιστικαὶ καὶ ἄντορθ. προπαγάνδαι, Ἰννοκεντίου		
Νιζιγορόδ. (Ἑρμηνεῖα ἀποκαλύψεως μετ' εἰκόνων)	»	20.—
Ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, Κων. Ν. Δρατσέλα σελ. 192	»	15.—
Γενικὴ Ἱστορία Βοσσανέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινούρ-		
γεῖς, Κων)πολις 1817	»	300.—
Ἑβραϊσμός καὶ τεκτονισμός, Χρ. Καλύβα	»	15.—
Ἀνορθώσατε τὴν Ἐκκλησίαν, Χρ. Καλύβα	»	15.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων	» »	25.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτ. ἄδεται. 75, δεμ.	»	90.—

Κυριακοδρομίων Θεοτόκη, 2 τόμοι δεμένοι, ἕκαστος ἀνὰ	Δραχ.	80.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ὁ ἥρωος τῆς ἐρήμου	»	6.—
Κλίμαξ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἄδետος δρ. 75, δερματόδετος	»	100.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, Δ. Εὐσταθοπούλου, σελ. 316. Τὸ συνιστῶμεν	»	40.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Θύρα Μετανοίας	»	35.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	45.—
Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία	»	35.—
Θεῖαι ἐκδηλώσεις, Π. Ν. Ἀντύπια	»	15.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α' καὶ β' ἀνὰ	»	100.—
Ἀριστοτέλους: Ἠθικὰ Νικομάχεια, κείμενον, μετάφρασις καὶ ἐρμηνεία, Κ. Θ. Καραῶ	»	20.—
«Τάξις» τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν 1960, Γ. Μπεκατώρου	»	20.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργῆς δερματόδετος	»	200.—
Ἀπόστολος, Βενετίας 1842, δερματόδετον	»	100.—
Ἀπόστολος, Ἀθήναι 1894, πανόδετον	»	50.—
Συλλογὴ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν ἑορτῶν, ὑπὸ Γρηγορίου Γώγου Ἀρχ. τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, δεμένο ὅλο δέσμα, Ἀλεξάνδρεια 1874	»	150.—
Ἐξομολογητᾶριον τοῦ αὐτοῦ. Βενετία 1868, δεδεμέν. καινουργῆς	»	80.—
Κυριακοδρομίων, Ἀγαπίου μοναχοῦ, με ἐξήγησιν ἐν τέλει τῶν 11 ἑωθινῶν Εὐαγγελίων ὑπὸ Γρηγορίου Ταυρομανίας, Βενετία 1840	»	350.—
Τετραεὐαγγέλιον καὶ ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου με δέσιμον πολυτελὲς ὅλο δέσμα. Βενετία 1785	»	350.—
Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ἔκδοσις Μόσχας αἰωνά	»	1000.—
Ἀρχιερατικόν, Βενετία 1778, περιέχον ἀναλλοιώτους τὰς 3 θείας λειτουργίας, Χρυσόστομον, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου Διαλόγου, μεταχειρισμένον ἐν ἁρίστη καταστάσει, με δέσιμον καινουργῆς	»	200.—
Πανθέκτη, ἥτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστάριον πληρὲς, με δέσιμον παλαιόν, ὅλο δέσμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἔκδοσις. Λειψία ΔΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Ἀνθολόγιον τοῦ ὅλου ἑνιαυτοῦ, περιέχον τὰς ἀκολουθίας τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων. Ἐτι δὲ καὶ ἀνωνύμου ἀκολουθίας, πᾶσαν τὴν Ὀκτώηχον καὶ τὰ ἑνδεκα ἑωθινὰ Εὐαγγέλια καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη. Βενετία αψοθ' 1779	»	1000.—
Μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματόδετον	»	400.—
Τριώδιον κατασκευαστικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριώδιον	»	400.—
Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι, Βενετία 1830. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν παρὰ διὰ χρῆσιν, χαριόδετον	»	50.—
Νέος Παράδεισος, ἥτοι Λόγοι διάφοροι καὶ βίοι ἁγίων ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ Συμεῶν, Ἀγαπίου μον. τοῦ Κρητός, Βενετία 1872, δερμ.	»	300.—
Νέος Θησαυρός. Βενετία αῶε' 1805, καινουργῆς δερματόδετον	»	500.—
Νέον Μαρτυρολόγιον, περιέχον βίους καὶ πολλὰς Ἀκολουθίας νεομαρτύρων	»	400.—
Πεντηκοστάριον. Βενετία αῶε' (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει με δέσιμον καινουργῆς καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν	»	400.—

Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία αψογ' 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον	Δραχ. 600.—
Συμεὼν Θεσσαλονίκης τὰ ἙΑπαντα, δερματόδετον	» 160.—
Πεντηκοστάριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργὲς ὥραϊον	» 400.—
Καλοκαιρινή. Βενετία αψλ' (1780) καινουργῆς δερματόδετος	» 500.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ πρᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου	» 35.—
Μουσικὴ Κυψέλη Κων)πόλεως, τρίτομος καινουργῆς, ἄδετος	» 300.—
δεδεμένη μὲ δέσμα εἰς 2 τόμους	» 400.—
Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, ἄδετος	» 50.—
Μ. Ἑβδομάς Ραιδεστινοῦ, μεταχειρισμένη δερματόδ. καινουργῆς	» 350.—
Λοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη	» 25.—
Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον	» 20.—
Μελωδήματα Σκιαθοῦ, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου	» 25.—

Δὲν εὐθύνόμεθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφῆτε συνδρομηταὶ δι' ἐν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἔχετε πολὺ νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἑτησίᾳ δραχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 28, Βόλον

Ἀγιογραφικὸς Οἶκος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΙΑΣ

ΚΑΛΥΒΗ ἙΑΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ,
ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ὁ μόνος καλλιτεχνικὸς ἀγιογραφικὸς Οἶκος, βραβευθεὶς διὰ τὴν καλαισθησίαν τῶν εἰκόνων τοῦ διὰ πλείστας ὁσας ἐργασίας του, τὰς ὁποίας προσφέρει, τόσον εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀναλαμβάνει οἰανδήποτε ἀγιογραφικὴν ἐργασίαν μὲ τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτὸν τὰς ἀγιογραφικὰς ἐργασίας σας.

Γράψατε: Χρυσόστομον Μοναχὸν ἀγιογράφον
Καλύβη «ἅγιοι Πάντες», Ἀγίαν Ἀνναν, Δάφνην Ἀγίου Ὄρους

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καῖσάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΡΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάρτιος - Ἀπρίλιος

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηγεωργίου 28

ΕΝ ΟΨΕΙ ΝΕΩΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΝΩΝ

Ἀφότου τὸ Βατικανόν, διὰ τοῦ νέου του Πάπα, ἐξαπέλυσε τὴν Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ καὶ τὰς κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησίας διὰ σύγκλησιν, ἐν καιρῷ, Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐπὶ σκοπῷ ἐνώσεως εἰς μίαν Ἀγίαν, Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, πολλὲς γίνονται λόγος ἀνὰ τὸν χριστιανικὸν κόσμον διὰ τοῦτο.

Παρ' ἡμῖν τοῖς Ὀρθοδόξοις, κορυφαὶ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ τοιαῦται τῆς θεολογικῆς Ἐπιστήμης, ἐμβριθῶς ἐπελάβοντο τοῦ θέματος καὶ βαθυστοχάστως ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀπεφάναντο, ὅτι, ὥς ἔχουν σήμερον τὰ πράγματα, ἡ σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθίσταται ἀνέφικτος, καὶ ὅτι ἀπὸ Ὀρθοδόξου πλευρᾶς δέον νὰ ζητηθοῦν πρῶτον ἐξηγήσεις καὶ πληροφορίαι ἐπὶ ποίων θέσεων καὶ διὰ ποῖα θέματα θ' ἀσχοληθῇ ἡ Σύνοδος αὕτη.

Ἐξαίρεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἀπετέλεσεν, ἐπιτόλαιον ἄρθρον, ἐγκρίτου κατὰ τὰ ἄλλα λαϊκοῦ θεολόγου, δημοσιεύσαντος εἰς θρησκευτικὸν Περιοδικὸν τῆς Πρωτευούσης εἰδικὸν ἄρθρον, καὶ ἐν ἀκαίρῳ σπουδῇ συνιστώντος τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσκλήσεως κατ' ἀρχήν, ὥς λέγει, καὶ ἐν καιρῷ, καταβολὴν προσπαθείας ἐκατέρωθεν ὅπως τὸ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ὀρθοδόξου καὶ Καθολικῆς χάσμα γεμισθῇ δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων, ἢ τοῦτου μὴ ἐφικτοῦ, στηθοῦν τοῦλάχιστον γέφυραι ἐπικοινωνίας ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς τὴν καινοφωνίαν ταύτην καὶ τινες ἄλλους ὑποφώσκοντας εὐσεβεῖς πόθους, Πολιτικῶν ἰδίᾳ καιροσκοπῶν, ἐπενθυμίζοντας τὴν πρὸ τῆς Ἀλώσεως Πολιτικὴν τῆς σκοπιμότητος, ἤλθεν ἐπι-

καίρως ἡ θαρύνουσα γνώμη τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Μακαριωτάτου Χριστοφόρου, ἵνα καταρρίψῃ ὡς ἄλλη Ἱερικούντιος σάλπιγξ τὰ σαθρά, ἄλλωστε, τείχη τῆς τοιαύτης νοοτροπίας.

Ἡ καὶ ἡμᾶς Ἐκκλησία, ἀπεφάνητο ὁ γεραρὸς Πατριάρχης, «δὲν ἔχει νὰ παρεκκλίνῃ ποσῶς ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ δόγματα τῶν Πατέρων· οἱ θέλοντες τὴν ἔνωσιν, δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων». Ἀποφάνοις σταθερὰ καὶ ἀπερίφραστος ἐνθυμίζουσα τὴν χρυσὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν γνωρίζομεν ἂν τῇ αὐτῇ γραμμῇ στοιχοῦσι καὶ τὰ λοιπὰ πανσόδαστα κέντρα τῆς Ὁρθοδοξίας μας· καὶ ἰδίᾳ ἡ προεξάρχουσα τούτων Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὸ πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ἐφ' ὧσων ὁμῶς εἶδομεν ἐν τῇ τύπῃ κατὰ τὴν θεοφιλῇ πορείαν καὶ ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κυρίου Αθηνάγορου πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἰδίᾳ, ἡ δῆλωσις του καὶ ἐπιθυμία, ὅπως τοῦ μέλλοντος συνελθεῖν Πανορθόδοξον Συνεδρίον προστῇ ἡ Α. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης καὶ Πάπας Ἀλεξανδρείας, μᾶς πείθουν καὶ πληροῦν χαρᾶς, ὅτι τὴν αὐτὴν γραμμὴν, χάριτι θεῖα, θ' ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ Μήτηρ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία.

Μικροὶ ἡμεῖς καὶ ἀπλοὶ στρατιῶται τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, δὲν ἔχομεν ἀξιώσεις γνώμης ἐπὶ τοιούτων μεγάλων καὶ ἐπιτελικῶν ζητημάτων, στρατιῶται ὁμῶς, καὶ δὴ μὴ ἐμπλεκόμενοι ταῖς τοῦ βίου πραγματεῖαις, ἀλλὰ ψυχῇ καὶ σώματι ἀφιερωμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς. ζωηρῶς ἐνδιαφερόμεθα διὰ τὴν ἀγιωτάτην μας Ὁρθοδοξίαν, καὶ δι' ὅσα παρέδωκαν ἡμῖν αἱ ἀγιώταται Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καὶ οἱ τρισمانήριοι Πατέρες μας.

Νομίζομεν ὅτι δὲν υπερβαίνομεν τὰ ἐσκαμμένα ἐν τούτῳ, σύμφρονον ἔχοντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν μετὰ τὸν ἀρχηγὸν τῆς τάξεώς μας μέγαν Ἀντώνιον, τοὺς Δαλμάτας καὶ Στουδίτας, ἐν τοῖς ὑστέροις δὲ καὶ τοὺς ἀγιορείτας ἡμῶν Πατέρας, σφοδρῶς στηλιτεύσαντας τὰς φιλενωτικὰς διαθέσεις τοῦ Βυζαντίου καὶ εὐθαρσῶς μέχρις αἵματος ὑπερμαχήσαντας τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀνδρείως δὲ καταπολεμήσαντας τὴν Φωρεντιανὴν ψευδοσύνοδον, καὶ τὰς λόγφσκοπιμότητος ὑποχωρήσεις καὶ οἰκονομίας.

Φιλοσοφούντες ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου βράχου τοῦ γεραροῦ Ἀθωνος, ἐν ἀνασκαλεύσει τῶν δέλτων τῆς Ἱστορίας, διαβλέπομεν μετὰ τὰς ἀσθενεῖς μας δυνάμεις, ὅτι οὐδέποτε ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἠθέλησε πραγματικὴν ἐν Χριστῷ ἔνωσιν μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς, ὅσῳκις δὲ ἔτεινε χεῖρα πρὸς τοῦτο, τὸ ἔκαμεν ἀπὸ ὑστερόβουλον ἐπιθυμίαν πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἄν δέ τις εἴπῃ ὅτι σήμερον ἥλλαξαν τὰ πράγματα καὶ οἱ καιροί, τοῖς ἀπαντῶμεν ὅτι ἴσως ἥλλαξαν οἱ καιροί, ἀλλὰ διὰ μέσου τῶν καιρῶν ἡ αὐτὴ νοοτροπία διήκει τῆς Ρώμης, ἡ αὐτὴ δουλιμία πρὸς κατάποσιν.

Ἐπιλήψει με ὁ χρόνος ἐξιστοροῦντα τὰς κατὰ καιροὺς, κατὰ μέτωπον καὶ ἐκ πλαγίου, ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἐμφανοῦς ἐπιθέσεις τῆς λατινικῆς Δύσεως κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πολυπαθοῦς ἔθνους μας, καὶ ὅσα κακὰ ἐπεσώρευ-

σεν αὐτοῖς ἢ αἰετοὶ χαίρεκακος αὐτῇ Δύσει.

Πρόσφατος εἶναι εἰσέτι ἡ σθέσις τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἐπὶ χριστιανικῶν λυχνιῶν τῆς Ἀποκαλύψεως ἀπὸ ἀλλοπίστους, ὑπὸ τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ Καθολικοῦ Κόσμου· καὶ ἑναγχος, ἡ ἔνοχος σιγή τῆς χριστιανικῆς Δύσεως, ἰδίᾳ τῆς πρωτοθρόνου καθέδρας αὐτῆς, ἐπὶ τοῖς θανάτοις εἰς τὴν αὐτῇ βασιλίδι τῶν Πόλεων.

Ἐξήκοντα Ἐκκλησίαι ἐδεδηλώθησαν καὶ ἡρειώθησαν ἀπὸ ἐχθροὺς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ... φιλάδελφος Δύσις, οὔτε ἐξ σκαγόνας μελάνης δὲν ἐθυσίασε πρὸς σιγηλίτευσιν τοῦ ἀνοσιουργήματος.

Ἐὰν εἶναι αὐθεντικὴ ἡ γνώμη περὶ τῆς Ἱστορίας, ὅτι αὕτη εἶναι ἀδέκαστος κριτὴς τοῦ παρελθόντος καὶ ἀλάνθαστος ὁδηγὸς τοῦ μέλλοντος, οἱ κατὰ Ἀνατολὰς Ὀρθόδοξοι δεόν νὰ μείνωμεν στερεοὶ καὶ ἀδιάσειστοι ἐν οἷς ἐμάθομεν καὶ ἐδιδάχθημεν, εἰδότες παρὰ τίνων ἀγιοτάτων ἀνδρῶν ταῦτα παρελάβομεν, ἀπὸ δὲ τὰς μετὰ τῶν Καθολικῶν ζητήσεις νὰ παραιτούμεθα· εἰσὶ γὰρ προδηλώτατα ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι, ὥς λέγει ὁ Ἀπόστολος. Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ ὄνυχος γνωρίζεται ὁ λέων, ἡμεῖς οἱ ἀπλοῖκοι μοναχοὶ τοῦ Ἀθῶνος, μὲ τὴν διαίσθησιν ἀνθρώπων τῆς ἀγνῆς ὑπαίθρου, διακρίνομεν ἄνευ προκαταλήψεως, τὴν ἐχθρότητα τῶν Παπικῶν, ἰδίᾳ τῶν κληρικῶν, πρὸς πᾶν τὸ Ὀρθόδοξον, καὶ δυνάμεθα ἐκ πείρας νὰ τὸ πιστοποιήσωμεν.

Ἐρχονται ἐνταῦθα καὶ δὲν πλησιάζουν εἰς τὰς Ἐκκλησίας μας, καὶ μὲ τὸ ὑπερφίαλον ἐκεῖνο πνεῦμα τοῦ Βυτικανοῦ, ἀφήνουν νὰ ἐννοηθῇ ὅτι μᾶς κάμουν μεγάλην τιμὴν ἐπισκεπτόμενοι τὸ Ὄρος, καὶ πρέπει νὰ τοὺς ὀφείλωμεν διὰ τοῦτο χάριτας.

Ἡ ταπεινὴ μας κατακλείς ἐν τῷ θέματι εἶναι τὸ ἐρώτημα. Πρὸς τοιοῦτους φανατικοὺς καὶ πεφουσιωμένους ἐκ τῆς γνώσεως, πῶς θὰ συζητήσῃ ἡ λευχειμονοῦσα καὶ χριστομίμητος ἐν τῇ ταπεινώσει τῆς Ὀρθοδοξίας; καὶ τί θ' ἀποκομίσῃ ἐξ ἀνθρώπων ἐμπεποτισμένων μέχρι μυελοῦ ὁστέων τὸ κατ' αὐτῆς μῖσος;

Ἵσως θεωρηθῶμεν ὑπεράγαν ἀπαισιόδοξοι, εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ὅμως αἰσιόδοξους ἐν τῷ θέματι τῆς ἐνώσεως ταύτης, δὲν ἔχομεν εἰμὶ νὰ ὑπενθυμίσωμεν τὸ γεγονός τῆς τελευταίας ἐκκλήσεως καὶ παρακλήσεως πρὸς τὴν Ρώμην, τῆς θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου μας, ὅπως μὴ πληρωθῇ ἡ κενωθεῖσα θέσις τοῦ Οὐνίτου Ἐπισκόπου εἰς Ἀθήνας. Ἐκκλησίαι καθ' ὅλα σεμνὴ καὶ λογικὴ, ἐντελῶς δὲ ἀζήμιος διὰ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. Ποία ἦτο ἡ ἀπάντησις καὶ στάσις τῆς σήμερον ζητούσης συνενόησιν Ἀρχῆς; Ἰταμὴ περιφρόνησις δι' ἀπάντησιν, καὶ ἄμεσος πλήρωσις τῆς ἐρμαφροδίτου οὐνιτικῆς ἡγεσίας τῶν φρονίμων ὀλίγα, ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῇ 26ῃ Μαρτίου 1960

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς

Ἀρχιμ. Γαβριήλ

ΤΟΥ ΘΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Ἀρχιεπισκόπου Ταυρομενίου τῆς Σικελίας 1)

Ο Μ Ι Λ Ι Α

Εἰς τὴν Βαῖφόρον ἑορτὴν

Εὐλόγησον πάτερ,

Φαῖδρὰ τῆς παρούσης ἑορτῆς ἡ συνέλευσις, λαμπρὰ τῆς πανηγύρεως ἡ συνάθροισις, οἷά τινα κόσμον ἄλλον συνάγρουσιν τὴν τοῦ Βασιλέως προέλευσιν, ὃς δρᾶται νῦν προκαθήμενος, οὐ τοσοῦτον τῷ διαδήματι, ὅσον τοῖς κατορθώμασι φαιδρυνόμενος· μᾶλλον δὲ οὐ τοσοῦτον τοῖς κατορθώμασιν ὅσον τῇ πρὸς Θεὸν πίστει κρατυνόμενος, δι' ἧς καὶ τῶν τοσοῦτων κατορθωμάτων γέγονεν αὐτουργές. Ἡ μὲν οὖν ἑορτή, δυσὶν αὐγαζομένη μαρμαρυγαῖς, θεία τε ἐστὶ καὶ βασιλική· οἷς μὲν γὰρ τὴν σωτήριον προμηνύει ἀνάστασιν, καὶ τὴν τοῦ θανάτου κατάλυσιν, καὶ τὴν ἡμῶν ἐπανόρθωσιν, θεϊκαῖς ἀκτίσι πυρσεύεται· οἷς δὲ ποικίλως αὐτὴν δ' εὐσεβῆς βασιλεὺς κατεκόσμησε τῇ ἑαυτοῦ παρουσίᾳ, τῇ τῶν ἀρχιερέων ἐνδημίᾳ, τῇ τοῦ κλήρου ὑμνωδίᾳ, τῇ παμπληθεὶ δημαγωγίᾳ· βασιλικὴ ἐστὶν ἡ πανήγυρις. Τίς οὖν ἔσται μοι λόγος πρὸς ἑκάτερα μεριζόμενος, καὶ τῷ τῆς ἑορτῆς μεγέθει κατάλληλος, καὶ βασιλικῇ δόξῃ ἀρμόδιος; ὥς νῦν γε τρέμω καὶ δέδοικα, ἰδρῶτι ραίνόμενος, καὶ φόβῳ κρατούμενος, καὶ δειλὸν ἔχόμενος, καὶ τὴν ψυ-

χὴν δειλαινόμενος, καὶ τὸν νοῦν κραδαινόμενος, καὶ τὴν καρδίαν παλλόμενος, καὶ τῆς φωνῆς τὸν τόνον ἀνακοπτόμενος, ὅτι βασιλικάις ἀκοαῖς ὑπαντλῶ λόγον ἄλμυρόν τε καὶ ἄποτον.

Ἄλλ' ἐπεὶ περ ἡ χρηστομύμητος γαληνότης τοῦ κράτους σου τοσαύτην ἐπεδείξατο συγκατάβασιν, ὥς ἐπήκουον ἑαυτὸν καθίσαι τῶν ἀμούσων ἡμῶν λόγων, καὶ μηδὲν ἐχόντων ἐράσμιον, ἰδοῦσιν καὶ πάλιν, ὥς δασμὸν ἐτήσιον, τὸν λόγον προσάγομεν. Ἀλλὰ τὰς μὲν σὰς ἀρετάς, ὦ Βασιλεῦ, καὶ τὰς νίκας τὰς ἐκ Θεοῦ καὶ τὰς ἀριστείας καὶ τὰ τρόπαια, ἄλλος καιρὸς καὶ συγγραφὰ διηγῆσαντο καὶ διηγῆσονται· καὶ ὅτι μάλιστα τὸ τὰ σὰ διηγεῖσθαι, ταῦτόν ἐστὶ καὶ μετρεῖν κοτύλῃ τὴν θάλασσαν· νῦν δὲ περὶ τῆς ἑορτῆς ὁ λόγος θιασεύετω, καὶ τῶν ἀναγνωσθεισῶν εὐαγγελικῶν φωνῶν ἐπιτροχάδην ἐπιμεμνήσθω, τοῦ τῆς ὥρας στενοῦ καταστοχαζόμενος. «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἤγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ ἦλθεν εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων αὐτοῖς· ἀπέλθετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες τὸν πῶλον ἀγάγετέ μοι».

Πολλάκις εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐλθὼν δ' Σωτήρ, πεζῇ τὴν πορείαν ποιούμενος, ὡς ἔθος αὐτῷ, καινότεραν ἄρτι ποιεῖ

1) Ὁ συγγραφεὺς Ἀρχιεπίσκοπος Ταυρομενίου, ἤκμασε κατὰ τὸν 18^{ον} αἰῶνα. Εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ γλαφυρῶν συγγραφέων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

τὴν εἰσέλευσιν, μετ' εὐφημιῶν καὶ δόξης καὶ προπομπῆς εἰσερχόμενος. Ἐπειδὴ γὰρ τὰ τῆς οἰκονομίας πέρας ἦδη ἐλάμβανε, καὶ τὸ πάθος ἐπὶ θύραις ἦν, καὶ ὁ σταυρὸς ἐγείνναζε, αὐτὸς δέ, πρὸς ταῖς ἄλλαις θαυματουργαῖς, καὶ τὸν Δάξαρρον ἐκσπᾶσας τῆς τοῦ ἄδου γαστρὸς, τοῦ θανάτου νικητὴς ἐχρημάτισεν, εἴσεισι λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν, οἷα Βασιλεὺς μετὰ τρόπαια καὶ νίκας δορυφορούμενος· ὁμοῦ τε τὰ τοῖς προφήταις τεθεσπισμένα πληρῶν, καὶ τῶν ἔθνων τὴν κλῆσιν ὑποτυπῶν. Ὁ μὲν γὰρ Πατριάρχης Ἰακώβ δεσμεύειν αὐτὸν εἶπεν εἰς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἑλικίᾳ τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ· ὁ δὲ μέγας Δαβὶδ τὰς τῶν παίδων εὐφημίας προβλέπων, οὕτω φησὶν· «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κτηρτίσω αἶνον»· ἐκδηλότερον δὲ καὶ Ζαχαρίας προχρησάμενος, ἔποχον αὐτὸν ἤκειν ἐν τῇ Σιών. «Εἶπατε, λέγων, τῇ θυγατρὶ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πρᾶν· καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου». Τί οὖν, ὦ προφήτα, οὐκ αὐτὸς ταῦτα λέγεις τῇ θυγατρὶ Σιών, ἀλλ' ἄλλοις προτρέπεις εὐαγγελίζεσθαι; Ἐπειδὴ ἐγὼ μὲν, φησὶν, ἰμειρόμην τὴν δόξαν ἐκείνην ἰδεῖν, ἀλλ' ἡ ὥρισμένη ἀκολουθία ἐκώλυσεν· συνευφραίνομαι δὲ τοῖς τότε κηρυχθήσοις, καὶ τῇ νέᾳ Σιών ταῦτα εἰπεῖν ἐγκελεύομαι.

Θυγάτηρ δὲ τῆς Σιών ἡ Ἐκκλησία ἐστίν, ἡ πάλαι διψῶσα τὴν τοῦ Θεοῦ ἐνανθρώπησιν· τοῦτο γὰρ ἡ Σιών ἐρμηνεύεται· αὕτη γὰρ τῇ τῆς εἰδωλολατρείας καταφρυγείσα φλογμῷ, ἐδίψα διακκαῶς τοῦ ζῶντος ὕδατος γεύσασθαι· Ἀλλὰ τίς ποτε ἦν ἡ κατέναντι κώμη, κατὰ τὸν τῆς ἀναγωγῆς λόγον, πρὸς ἣν στέλλεται τῶν μαθητῶν ἡ δυνάς;

(τὸ γὰρ τῆς ἱστορίας ὡς ἐγνωσμένον πᾶσι παρήσομεν). Τίς οὖν ἄλλη, ἢ οὗτος ὁ κόσμος, ὁ δι' ἁμαρτίας ἀποστάς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεναντίας γενόμενος; ὡς περ οὖν ἐν ἐκείνῃ τῇ κώμῃ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐκπέμπονται, τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον κομίσοντες, οὕτως ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ προφήται καὶ Ἀπόστολοι στέλλονται, τοὺς ἐκ περιτομῆς καὶ τοὺς ἐξ ἔθνων τῷ Χριστῷ διὰ πίστεως ἄγοντες. Εἰ δὲ δεσμοῖς ὁ πῶλος ἐν τῇ ἀμφοδῷ ἐδέδετο, οὐδὲ τοῦτο ἐστὶν ἀνακόλουθον· ἐξῴθεν γὰρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως ἀμφὶ τὴν πλατεῖαν ὁδὸν καὶ εὐρύχωρον ἐδεσμοῦντο τὰ ἔθνη ταῖς τῶν ἁμαρτημάτων σειραῖς· ἐδέδετο δὲ καὶ ἡ ὄνος· ταῖς γὰρ ἐντολαῖς τοῦ νόμου, καθάπερ δεσμοῖς οἱ Ἰουδαῖοι συνέχοντο. Καλῶς δὲ τῆς θεωρίας ὁ λόγος· τὸν μὲν πῶλον εἰς τύπον ἔλαβε τῶν ἔθνων, ἀτάκτως γὰρ τὰ ἔθνη ἐφῆλλετο, εἰς ἀσεβείας καὶ πράξεις αἰσχυράς, καθάπερ πῶλος μήπω χαλινῷ δαμασθείς, μήδ' ἐφεστρίδα τοῖς νώτοις δεξάμενος· ἦγε μὴν ὄνος τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐδήλου συναγωγὴν· ἡχθηφόρει γὰρ καὶ αὕτη τὰ τοῦ νόμου φορτία, ὑπὸ τὸν ζυγὸν οὖσα τῆς νομικῆς δουλείας, καὶ ὡς φορεῖαν φοροῦσα τὰ τῶν ἐντολῶν διατάγματα. Ἀλλὰ τοῦ Χριστοῦ κελεύσαντος ἀμφοτέροι λύονται, πρὸς μίαν πίστιν δεσμούμενοι· καὶ οὕτω, κατὰ τὴν πατριαρχικὴν προφητείαν, δεσμεύει πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ· ἄμπελος γὰρ οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, περὶ ὧν φησὶν ὁ ψαλμός· «Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας»· ἐν ταύτῃ οὖν τῇ ἀμπέλῳ τὸν ἐθνικὸν λαὸν συνδεσμεῖ ταῖς εὐαγγελικαῖς ἐντολαῖς. Ἐπικάθηται δὲ ἐν αὐτοῖς ὁ Χριστός, τῶν Ἀποστόλων ὑποστρωσάντων αὐτῷ τὰ ἱμάτια· νοεῖς

δὲ πάντως διὰ τῶν ἱματίων τὸν εὐσχήμονα βίον, τὸν ἐπικοσμοῦντα τὸ ἥθος διὰ τῆς εὐπρεποῦς καταστάσεως. Ταῦτα τὰ ἱμάτια ἐνέδυσαν ἡμᾶς οἱ Ἀπόστολοι, καὶ θεῶ Παῦλος· «Ἐνδύσασθε τὰ ὄπλα τοῦ φωτός, καὶ ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν». Ἐπικαθήσας δὲ τοῖς ζώοις ὁ Κύριος εἴσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ· ὅσοι γὰρ αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς ἐδέξαντο διὰ θεωρίας καὶ πράξεως, εἰς τὴν ἄνω εἰσάγονται Ἱερουσαλὴμ, τὴν ὄντως ἁγίαν πόλιν, ἐν ἣ τῆς εἰρήνης ἡ δρᾶσις. Ἱερουσαλὴμ γὰρ εἰρήνης δρᾶσις ἐρμηνεύεται. Παῖδες δὲ ὕμνοῦσι τὸν Κύριον· εἰ μὴ γὰρ τὴν τῶν παιδῶν ἀκακίαν κτησώμεθα, οὐ πρεπόντως δυνάμεθα ὕμνησαι τὸν Κύριον. Οἱ προάγοντες δὲ καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες τοὺς πρὸ τῆς Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα δικαίους αἰνέττονται· προῆγε μὲν γὰρ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ Πατριάρχαι, καὶ ἡ χορεία τῶν προφητῶν, οἵτινες διὰ συμβόλων καὶ προρρήσεων τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν κατήγγειλαν· ἠκολούθουν δὲ Πέτρος καὶ Ἀνδρέας καὶ Ματθαῖος καὶ Ἰωάννης καὶ Φίλιππος, οἷς ἐπεφώνει «ἀκολουθεῖτέ μοι» καὶ οἱ μέχρι νῦν δι' ἐκείνων πιστεύοντες.

Σπουδάσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς, ὡς χριστιανικώτατον ἄθροισμα, δι' ὁρθῆς πίστεως καὶ πράξεων εὐσεβῶν ἐν ἑαυτοῖς φέρειν τὸν Κύριον ἔποχον· μιμησώμεθα τοὺς παῖδας ἐκείνους τῇ τῆς γνώμης ἀκεραιότητι· τοὺς κλάδους ἐκ τῶν δένδρων ἐκκόψωμεν, τοὺς λόγους ἀναλεγόμενοι τῶν νοητῶν δένδρων, τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ διδασκάλων, τῶν πεφυτευμένων παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων τοῦ Πνεύματος· ἐκ τούτων τῶν φυτῶν τὴν διδασκαλίαν

καὶ τὴν πολιτείαν θρεψώμεθα, καὶ ἐπιστρώσωμεν ἑαυτοῖς τὴν τοῦ βίου ὁδόν, προάγοντα καὶ ἀκολουθοῦντα τὸν βίον τῇ κατὰ Χριστὸν πολιτείᾳ δεικνύοντες· ζηλώσωμεν τοὺς ἱεροὺς μαθητάς, ὡς μὲν Πέτρος καὶ Ἰωάννης διὰ θεωρίας καὶ πράξεως ἐκ τῆς κώμης τὴν ἔκκον καὶ τὸν πῶλον ἐκβάλλοντες, τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἐκ τοῦ τὰ κοσμικὰ φρονεῖν ἀπολύοντες, καὶ εἰς ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ μεταφέροντες· ὡς δὲ οἱ λοιποὶ μαθηταὶ ὑποστρωννύοντες τὸ σῶμα, τὸ τῆς ψυχῆς ἱμάτιον· ὑποστρώννυται δὲ τῷ Χριστῷ, ὅταν αὐτὸ δι' ἐγκρατείας λεπτύνωμεν· γενώμεθα καθάπερ ταυτὶ τὰ φυτά, ὧν τοὺς κλάδοις ἐν χεροῖν ἐπιφέρομεν· δένδρα λιθάνου χρηματίζωμεν, εἰς ὁσμήν εὐωδίας τὰς πράξεις ἡμῶν τῷ Θεῷ ἀναφέροντες· φυτευθῶμεν ὡς ἑλαία κατὰ καρπὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ. Ὅρᾳς τὸ τῆς ἑλαίας φυτόν, ὅπως ἀειθαλὲς ἐστί, μηδέποτε τὴν τῶν φύλλων ἀποβάλλον πετάλωσιν; οὕτως ἡμᾶς ὁ Κύριος βούλεται κατὰ κόσμους εἶναι ταῖς ἀρεταῖς καὶ καρπὸν φέρειν τὴν ἐλεημοσύνην ὡς ἑλαιον.

Καλὸν ζηλῶσαι ἡμᾶς τοὺς φοίνικας· ὡς γὰρ τοῦ φοίνικος λευκοτάτη μὲν ἐστὶν ἡ καρδία, εὐμηκες δὲ τὸ στέλεχος καὶ ὑψίκομον, οὕτως αἱ τῶν δικαίων ψυχαὶ καθαφαὶ καὶ λευκαί, καὶ περὶ τὰ οὐράνια ὑψηλὰ ἀνατεινόμεναι. Εἰ δὲ καὶ σκολόπων ὁ φοῖνιξ ἐμπέπλησται, ἀλλὰ καὶ τοῖς δικαίοις ἐνεῖσι σκόλοpes, οἱ πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας ἔλεγχοι, καθάπου καὶ εἴρηται, «Σοφῶν λόγοι ὡς βούκυντρα». Διὰ τοῦτο Δαβὶδ ἐν ψαλμοῖς, καὶ Σολομὼν ἐν τῷ Ἀσματι, φοίνικι τὸν δίκαιον παρεικάξουσιν· ὡς γὰρ τοῦ φοίνικος ὁ καρπὸς γλυκὺς μὲν ἔξωθεν

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Τὸ νικητήριον ἄγγελμα κατὰ τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον ἀπηύθυνον οἱ ἀστραπόμορφοι ἄγγελοι πρὸς τὰς πενθούσας μυροφόρους, διαλαλεῖται διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ πρὸς ἡμᾶς σήμερον. Καὶ ὅπως ἡ χαρμόσυτος αὕτη κραυγὴ «Χριστὸς ἀνέστη», διέλυσε τὸ σκοτεινὸν πέπλον τοῦ θανάτου τὸ καλύπτον τοὺς μαθητὰς καὶ τὸς μαθητρίδας τοῦ Κυρίου καὶ τὸν θρῆ-

καὶ ἐδώδιμος, ἔσωθεν δὲ ἰσχυρὸς ὅτι μάλιστα καὶ στερέμνιος, οὕτω καὶ ἡμεῖς εἶναι ὀφείλομεν γλυκεῖς μὲν πρὸς τοὺς ὁμοφύλους, πάσης πικρίας καὶ φθόνου καὶ θυμοῦ καθαρεύοντες, ἑδραῖοι δὲ τὰς ψυχάς, καὶ πρὸς τοὺς πειρασμοὺς ἰσχυροὶ καὶ ἀνένδοτοι, καὶ μηδαμοῦ καταπίπτοντες· ἵνα ρηθῇ καὶ ἐκάστῃ ἡμῶν· «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡς εἰ κέδρος ἡ ἐν τῇ Διβάνῃ πληθυνθήσεται».

Προετοιμασθῶμεν ὑπαντῆσαι Χριστῷ κατὰ τὴν λαμπροφόρον ἀνάστασιν, καθαγαῖς ἐλλαμπόμενοι πράξειςιν, ἐπευχόμενοι τὸ θεοφροῦρητον κράτος τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ἡμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαμένειν ἀσάλευτον. Ἐντείνεσθαι καὶ κατευοδοῦσθαι ὑπὸ Θεοῦ τοῦ κοσμήσαντος τοῦτον σοφία καὶ ἀνδρεία καὶ βασιλικῇ διαδήματι, ἐν βαθεῖ τε γήρει τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν τῆς ἐπὶ γῆς ἀνταλλάξασθαι· ἥς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Μακάριος μοναχὸς Παπακυρίλλου
Νέα Σκήτη ἁγίου Ὁρους 1960

νον αὐτῶν μετέβαλεν εἰς ἀνέκφραστον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν, τοιούτοτρόπως μεταβάλλει καὶ λαμπρύνει καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα πιστεύοντας τὴν ζωηφόρον Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος. Διότι ποῖος φόβος, ποῖος θρῆνος, ποῖος ὀδυρμὸς εὐρίσκει χῶρον εἰς τὴν καρδίαν ἐκείνην τὴν προσδοκῶσαν τὸν τελικὸν θρίαμβον τοῦ Κυρίου κατὰ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐξουσιῶν τοῦ ἄδου; Οὐδεὶς δύναται πλέον ν' ἀφαιρέσῃ τὴν χαρὰν τῶν τοιούτων, διότι ὁ θάνατος, εἰς τὸ ἀντίκρουσμα τοῦ ὁποῦ καὶ αὐτοὶ οἱ δίκαιοι τῆς Π. Διαθήκης ἔτρεμον καὶ ἐφοβοῦντο, σήμερον ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῶν δυνάμεων ἡττᾶται κατὰ κράτος. Καὶ οἱ πρόην δειλοί, οἱ φοβισμένοι, οἱ τεταραγμένοι μαθηταὶ διὰ τὴν ἄδικον σταύρωσιν καὶ ταφὴν τοῦ μεγάλου Διδασκάλου, γίνονται τώρα οἱ πλέον ἐνθερμοὶ ἀπόστολοι, διακηρύσσοντες εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν λαμπροφόρον ἀνάστασιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὸ χαρμόσυτον τοῦτο γεγονός, ἠντλήσαν καὶ ἀντλοῦν ἀκένωτον δύναμιν οἱ μάρτυρες τῆς πολυανθούσης Ἐκκλησίας, οἱ ἥρωες τῆς πίστεως, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Κυρίου, οἵτινες ὑπέμειναν ἀναρίθμητα δεινὰ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν μὲ τὴν χαροποιὸν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς. Καὶ ποῖος θὰ ἐπίστευε ποτὲ εἰς τὸν Χριστὸν ἂν οὗτος ἐκ νεκρῶν δὲν ἀνίστατο; Πόθεν θὰ εὕρισκον τὴν δύναμιν τὰ νέφη τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως, οἱ ὁποῖοι διὰ μέσου τῶν

αίωνων, τὸ αἷμα των διὰ τὴν ἐπιβεβαίωσιν ταύτης τῆς ἀληθείας, ἔχυσαν, ἐὰν ὁ ἐκ νεκρῶν ἐγερθεῖς Ἰησοῦς, εἰς τὸ πλευρὸν αὐτῶν δὲν παρίστατο; Πῶς ἦτο δυνατόν τὸ πέρασμα εἴκοσιν αἰώνων νὰ μὴν ἐξαφανίσῃ τὴν πλάνην τῶν ἀποστόλων ὡς οὕτως οἱ Ἰουδαῖοι ἐχαρακίηρισαν, τὴν ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως πεποιθισίν των;

Ἀνέστη λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἐκ νεκρῶν καὶ μαζὶ μὲ τὸν ἑαυτὸν του τὴν οἰκουμένην ἀνέστησε. Διὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο γεγονὸς ἐπέφερε τὴν ἀνέκφραστον ἀγαλλίασιν εἰς τὴν τεθλιμμένην ἀνθρωπότητα, ὅσον τὸ ὑπὸ τοῦ θριαμβευτοῦ τοῦ θανάτου σήμερον ἐπιτελεσθέν. «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια» διακηρύσσει ὁ θεόπνευστος ὑμνωδός. Πάντες ἐορτάζουσι καὶ πνευματικῶς πανηγυρίζουσιν. Ἄγγελοι χαίρουσιν, Ἀρχάγγελοι εὐφραίνονται «ὑμνεῖ τὰ Χερουβὶμ, δοξολογεῖ τὰ Σεραφίμ», ἄνθρωποι ᾄδουσιν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῖς τὴν λαμπροφόρον ἀνάστασιν. «Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ». Καὶ τίς νὰ μὴ ἐορτάσῃ τὴν θείαν ταύτην καὶ πανέορτον νύχτα τῆς φωτοφόρου ἐγέρσεως; Τίς νὰ μὴ ἀναπέμψῃ ἐκ βαθέων καρδίας ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς πρὸς τὸν Μέγαν εὐεργέτην, ὅστις τὰς κεκλεισμένας πύλας τοῦ Παραδείσου ἤνοιξε καὶ τὸν πρῶν κατὰδικον εἰσῆγαγεν εἰς τὸν ἀπολεσθέντα Παράδεισον; Ποῖος θὰ μείνῃ ἀμέτοχος τῆς δεσποτικῆς ταύτης τραπέξης, εἰς τὴν ὁποίαν σήμε-

ρον μᾶς προσκαλεῖ εἰς αὐτὴν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης μαζί του νὰ δειπνήσωμεν καὶ τῶν ἀνεκκλήτων ἀγαθῶν τῆς θεομακαρίστου πόλεως ν' ἀπολαύσωμεν;

Πάντες ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου μας. Ἄπαντες μετὰ τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, τῶν Προφητῶν, τὴν χορείαν τῶν ἐνδόξων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων, τῶν μαρτύρων, τῶν ὁμολογητῶν, ἄς ἀνυμνήσωμεν τὸν μόνον εὐλογητὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄς δράμωμεν μετὰ θάρρους πλέον καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐπουρανίου Πατρός, ὅστις ἀπὸ ἁπείρου πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην, τὸν Υἱόν του ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν Μονογενῆ, ἵνα σταυρωθῇ καὶ ἀναστηθῇ καὶ οὕτω καταστήσῃ δυνατὴν τὴν συμφιλίωσιν τῆς ἐσκοτισμένης ἀνθρωπότητος μετὰ τοῦ ἀναμαρτήτου Θεοῦ, γενομένη κληρονομία τῶν ἀρρήτων ἐπουρανίων του ἀγαθῶν.

ὦ! Πόσων καὶ πόσων ἀγαθῶν γίνεται πρόξενος ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου! Αὕτη μᾶς ἀναβιβάζει ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ἀπὸ τὸ ζοφῶδες στόμα τοῦ ᾄδου εἰς τὰ ὀλόφωτα σκηνώματα τῆς ἄνω Ἱερουσαλὴμ· ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τῆς κολάσεως εἰς τὴν τρυφὴν καὶ χαρμὴν τῆς αἰωνίου μακαριότητος. Αὕτη τὰς ζωηφόρους ἀκτῖνας τῆς εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἤπλωσε καὶ τὸν ἐπώδυνον θάνατον εἰς οὐρανίαν ἀνάπαυσιν μεταβάλλει.

Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τυγχάνει ἀκένωτος πηγὴ θείων δωρεῶν διὰ τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας, ἄς μὴ φυλά-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΘΩΜΑΣ

Τοῦ ἱερολογιωτάτου Ἱεροδιακόνου
κ. Φιλήμονος Ἀγιανανίτου

Θωμᾶς ὁ δῦσπιστος, ὁ ἐρευνητικός,
ὁ προσγειωμένος ἄνθρωπος, ὁ δ-
ποῖος δὲν ἐπανεπαύετο εἰς τὴν
προφορικὴν ὁμολογίαν, ἀλλὰ ἐζήτει ἀπο-
δείξεις χειροπιαστάς. Δὲν τὸν βλέπετε; Εὐ-

ρίσκεται ἐν τῇ μέσῃ τοῦ χοροῦ τῶν μαθη-
τῶν. Ἀκούει συνεχεῖς καὶ ἐντόνους διαθε-
βαιώσεις ἀπὸ ἐκείνους ὅτι εἶδον καὶ ἐψη-
λάφησαν τὸν Κύριον, ὅτι συνωμίλησαν καὶ
συνέφαγον μετ' αὐτόν, ὅτι τὸ φρικτὸν δρᾶμα

ἔωμεν δι' αὐτοὺς καὶ μόνον τὸ ὕψι-
στον τοῦτο ἀγαθόν. Ἀλλὰ ἃς δρά-
μωμεν καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ Ἀπόστολοι
καὶ ὡς αἱ Μυροφόροι, διασαλπίζον-
τες εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν νικητήρι-
ον κατὰ τοῦ θανάτου κραυγὴν :

«Χριστὸς Ἀνέστη».

Διότι πόσοι καὶ πόσοι οὐδέποτε
μέχρι τοῦδε ἤκουσαν τοὺς μελιρρύ-
τους ὕμνους τῆς ἀναστάσεως; Πό-
σαι καρδίαι καθ' ἐκάστην φλέγον-
ται, ἵνα ἐνωθοῦν καὶ αὐτοὶ μετ' τὸν
Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἀλλοίμο-
νον· ἀκόμη δὲν ἐγνώρισαν τίς οὗτος
ἐστί. Ποῖος λοιπὸν θὰ τρέξῃ πρὸς
ὅλους αὐτοὺς τοὺς καθημένους ἐν
χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου; Ποῖος θὰ
ἀναγγεῖλῃ τὴν χαροποιόν, τὴν σω-
τήριον ἐκείνην εἵδησιν ὅτι ἀνέστη
Χριστὸς ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ τὰ δε-
σμὰ τοῦ θανάτου διέσπασε; Ποῖος
ἄλλος εἰ μὴ μόνον ἡμεῖς, οἵτινες σή-
μερον ἐορτάζομεν καὶ πνευματικῶς
πανηγυρίζομεν τὴν ἡμέραν ταύτην
τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ τῆς τοῦ
Κυρίου ἐγέρσεως; Ἡμεῖς ἃς σπεύ-
σωμεν καὶ μετὰ διάπυρον ζῆλον ἃς ἐρ-
γασθῶμεν, ἵνα καὶ τούτους εἰς τὴν
λαμπρὰν χορείαν τῶν ἀνυμνούντων
τὴν θεῖαν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος
ὁδηγήσωμεν. Διότι ἡμᾶς καὶ μόνον

προσκαλεῖ ὁ Δεσπότης τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τῆς γῆς σήμερον μετὰ φλογερὰν
ἀγάπην καὶ μετὰ μεγαλυτέραν προθυ-
μίαν νὰ ἐνδιαφερθῶμεν ὥστε οὐδεὶς
κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην τῶν ἐορ-
τῶν νὰ μὴ μείνῃ πεινῶν ἢ διψῶν
ἢ ἐν φυλακῇ ἢ ἐν ἀσθενείᾳ μόνος
κατακείμενος, ἀλλὰ παντοῦ ἃς δρά-
μωμεν καὶ εἰς πᾶσαν καρδίαν τεθλιμ-
μένην τὴν χαρὰν τῆς ἀναστάσεως ἃς
μεταδώσωμεν.

Ἄς γίνωμεν οἱ λαμπαδοφορεῖς
τοῦ ἀνεσπερου φωτὸς τῆς τρισηλίου
Θεότητος τοῦ ἐκ τοῦ τάφου ἀνατέλ-
λοντος καὶ τὴν οἰκουμένην εὐφραί-
νοντος. Καὶ τότε, ὡς τότε καὶ μόνον
θ' ἀναστηθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸν
βυθὸν τοῦ σκότους καὶ τῆς ἁμαρτί-
ας. Τότε μετὰ καθαρὰν καὶ εὐγνώμο-
να καρδίαν θ' ἀναπέμψωμεν ὡς εὐ-
ῶδες θυμίαμα εἰς τὸν θρόνον τοῦ
Παμβασιλέως ὕμνους εὐχαριστίας
προσκαλώντας καὶ τοὺς εὐρισκομέ-
νους μακρὰν τῆς ἀγίας νύμφης τοῦ
Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νὰ ἐνωθοῦν
μεθ' ἡμῶν καὶ οὕτω ὅλοι μαζί νὰ
ψάλλωμεν τὴν θριαμβευτικὴν κατὰ
τοῦ θανάτου ἐπφρόν.

«Χριστὸς Ἀνέστη».

Ἀγαθάγγελος Ἑενοφωντινὸς
Τελειόφοιτος Ἀθωνιάδος
Ἑκκλ. Σχολῆς.

τοῦ Γολγοθᾶ εἶχε χαρμόσυνον λύσιν τὴν ἐνδοξον Ἀνάστασιν.

Οὗτος ὁμως παραμένει ἀμετάπειστος. Τὸ σκότος τὸ ὁποῖον εἶχε καλύψει τὸν Κρανίου Τόπον, ἐπεσκίασε πυκνότερα καὶ αὐτοῦ τὴν πίστιν. Ὅκτῳ δλοκλήρους ἡμέρας ἐκεῖνοι ἐπιμένουν νὰ τὸν πείσουν περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ὁκτῳ ἡμέρας οὗτος παραμένει εἰς τὴν ἀπιστίαν του. «Ἐώρακαμεν τὸν Κύριον», ἔλεγον ἐκεῖνοι καὶ οὗτος ἀπεκρίνεται: «ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων. . . οὐ μὴ πιστεύσω». Ἀλλὰ δὲν τοῦ ἦτο ἀπόλυτον νὰ ἴδῃ, ὅπως δὲν τοῦ ἦτο καὶ ἀπόλυτον τὸ ὅτι ἤκουσε, Δὲν τοῦ ἦτο εὐδόλως ἀπίθανον νὰ διανοηθῇ ὅτι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν εἰς θέσιν νὰ τὸν ἀπατήσουν, ὅπως καὶ τὰ ὠτὰ του. Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο καὶ προσέθεσε «καὶ δάλω τὸν δάκτυλον μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων». Καὶ δὲν ἤρκεσθη μόνον εἰς τοῦτο. Ἦθελεν ἐπὶ πλέον νὰ θέσῃ ὅχι ἀπλῶς τὸν δάκτυλόν του, ἀλλὰ τὴν χεῖρα, δλοκλήρον τὴν παλάμην του εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ Χριστοῦ, προκειμένου νὰ πιστεύσῃ!

Εἶπομεν, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ἦτο ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐζήτει αἰσθητάς, ψηλαφητάς ἀναντιρρήτους ἐνδείξεις. Καὶ τοῦτον διὰ μέσου τῶν αἰώνων οἱ διάφοροι δῦσπιστοι, οἱ ἄπιστοι, οἱ ἀρνηταί, οἱ σκεπτικισταί, οἱ προκατειλημμένοι ἐπικαλοῦνται διαρκῶς, τὸν προβάλλουν ὡς ὑπόδειγμά των, προκειμένου νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀστήρικτον ἀπιστίαν των. «Εἴμιχι ἐγὼ - λέγει ἕκαστος ἐξ αὐτῶν - ἄπιστος Θωμᾶς. «Ἐὰν μὴ ἴδω. . . Ἐὰν μὴ δάλω τὴν χεῖρα. . .». Καὶ σταματοῦν μέχρις ἰδῶ. Θεωροῦν τὴν φράσιν ταύτην ὡς τὸν γρανιτώδη βράχον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θεμελιώνουν τὴν ἀπιστίαν των. Περιορισμένοι κατὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἄνθρωποι, δὲν ἔχουν τὸ σθένος καὶ τὴν διάθεσιν νὰ διαβίσουν μαζὺ μὲ τὸν Ἀπ. Θωμᾶν μέχρι τέλους. Φο-

δοῦνται τὴν ἀλήθειαν καὶ παύουν τὴν ἔρευναν. Τοῦς ἀπολείπεται ἡ πρόθεσις καὶ ἡ θέλησις νὰ πιστεύσουν καὶ παραμένουν δυθισμένοι εἰς τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ Ἀπ. Θωμᾶς ἐφάνη πρὸς ὀλίγον ἄπιστος, ἀλλὰ δὲν παρέμεινεν ἄπιστος. Ἀλως τε οὐδέποτε τὸν εἶχεν ἐγκαταλείψει ἡ διάθεσις νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ πιστεύσῃ. Ἠγάπα τὸν Κύριον μὲ δλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς καὶ ἦτο διατεθειμένος, ὅπως ἄλλως τε πρῶτος τὸ εἶχε διακηρύξει, καὶ τὴν ζωὴν του νὰ θυσιάσῃ πρὸς χάριν τοῦ Κυρίου. Ἐκλεκτὴ καρδίᾳ, ἡ ὁποία ἐδιψοῦσε διὰ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν, ἀφοῦ ἐγνώριζε, θὰ τὴν διετήρει ὡς ἱσθιον ἀνεκτίμητον θησαυρόν. Βραδὺς ἴσως, ἀλλὰ θαθὺς καὶ σταθερὸς εἰς τὴν πίστιν.

Ἰδέτε θαυμαστὴν καὶ πλήρη πίστιν τὴν ὁποίαν ἐξεδήλωσεν ὁ Ἀπ. Θωμᾶς, ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν εἶχον παρουσιάσει οἱ ἄλλοι μαθηταί, δταν τὸ πρῶτον εἶδον ἀναστάντα τὸν Κύριον. Εἶδε καὶ οὗτος μὲ τὴν σειράν του καὶ ἤκουσε τὸν Κύριον. Καὶ εὐθὺς προέβη εἰς μίαν διακήρυξιν, εἰς μίαν ὁμολογίαν πίστεως πλήρη καὶ τελείαν, ἡ ὁποία καὶ θὰ ἐρησιμευεν, ὡς καὶ ἡ προηγηθεῖσα ὁμολογία τοῦ Πέτρου ὡς τὸ θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν πραγματικῶς πιστῶν. «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου», εἶπε πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Καὶ οὕτως ὁ Ἀπ. Θωμᾶς ὁ «ἄπιστος», ὁ «δῦσπιστος» ἐμφανίζεται ὁ φλογερὸς κήρυξ τῆς πλέον φωτισμένης πίστεως. Καὶ ἔδωκεν οὗτος πρῶτος εἰς τὸν Κύριον ἀφορμὴν τότε νὰ διατυπώσῃ τὸν τελευταῖον μακαρισμόν, ὁ ὁποῖος θὰ περιελάμβανε δλους τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων. Οἱ μαθηταί εἶδον καὶ ἐπίστευσαν. Ὁ Θωμᾶς εἶδε καὶ ἐπίστευσε.

Μάρκου Σπανουδάκη
Μηχανολόγου - Ηλεκτρολόγου Μηχανικού

ΦΩΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ & ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ (Διάλεξις δοθείσα εἰς τὸν «Παρνασσόν» τὴν 6/3/1959)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 22)

Παντοῦ μία συνεχὴς σειρὰ ἀκτινοβολι-
ῶν συναντῶμεν, κλιμακωμένην ἀπὸ τὰς
ἀγνώστους τὰς πέραν τῶν κοσμικῶν ἀκτί-
νων ἀκτινοβολίας, μήκους κύματος δισε-

κατομμυριοστοῦ τοῦ μέτρου, ἕως τὰς ἄλ-
λας ἀγνώστους τοιαύτας, τὰς πέραν τῶν
μακρῶν ραδιοκυμάτων, μήκους κύματος
ἑκατομμυρίων μέτρων.

Ἀπὸ ὧν τὰς ἀκτινοβολίας τοῦ τερα-

ἸΑλλὰ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἐν-
τεῦθεν δὲν εἶναι ὁρατὸς ὁ Κύριος μετὰ τοὺς
ἀνθρωπίνους, μετὰ τοὺς ἀτελεῖς καὶ ἀδυνά-
τους ὀφθαλμοὺς τοῦ σώματος. Δὲν ἀκούε-
ται ἡ φωνὴ τοῦ ἀπὸ τὰ περιωρισμένα εἰς
τὰ στενὰ ὅρια ὀλίγων ἡχων ὡς π.χ. Ἄλ-
λως τε κατὰ κανόνα αἱ μεγαλύτεραι ἀλή-
θεια εἶναι ἐκεῖναι ἀκριβῶς, αἱ ὁποῖαι δὲν
γίνονται ἀντιληπτὰ ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις.
Καθίσταται ὁμοίως ὁρατὸς ὁ Κύριος μετὰ τὴν
πίστιν. Ζῇ μεθ' ἡμῶν. Ὑφίσταται διαρκῶς
πλησίον ἡμῶν ἀπλάως τὰς ὥρας καὶ ἡμέ-
ρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Ὁ ἴδιος διεκέρυξεν:
«Ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέ-
ρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος».
(Ματθ. κη', 20).

Τί καὶ ἂν δὲν τὸν βλέπει ὁ πιστός; Ἐχει
κατὰ πολὺ θεοκρίτεραν τὴν διδασκαλίαν
τῆς πίστεως, παρ' ὅτι τὴν πληροφορίαν
τῶν αἰσθήσεων. Ἡ πίστις τὸ θεοκρίνει
κατὰ τὸν πλέον σαφῆ καὶ πειστικὸν τρό-
πον, ὅτι μετὰ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἐξομολό-
γησιν λαμβάνει ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ
εἰρήνην παρὰ Θεοῦ. Ἡ πίστις αὕτη, ἡ
ὁποία παρέχει τὴν ἀδίστακτον βεβαιότητα
ὅτι εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν λαμβάνει
τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου, ὅτι δέ-
χεται ἐντός του τὸν Θεάνθρωπον Λυτρωτήν.
Αὕτη, ἡ ὁποία φωτίζει καὶ λαμπρύνει τοὺς

ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς, ὥστε νὰ διακρίνῃ
τὰ μέλλοντα τόσον βέβαια ὡς ἂν ἦσαν πα-
ρόντα, διότι ἀκριβῶς αὕτη εἶναι «ἐλπίζο-
μένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἐλεγχος οὐ
βλεπομένων». Αὕτη τὸν ὁδηγεῖ πρὸς τὸ
ἀγαθόν, τὸν προφυλάσσει ἀπὸ τὸ κακόν,
γίνεται ἱσθίος σὺντροφός του, πηγὴ δυνά-
μεως καὶ χαρᾶς.

Καὶ οὕτω ὁ πιστὸς ζῇ μέσα εἰς τὴν χα-
ράν, εἰς τὴν εὐφροσύνην καὶ τὴν μακαριό-
τητα τοῦ Θεοῦ, ὥστε ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην
νὰ εἶναι ὁ μακάριος, διότι ἀκριβῶς εἶναι
ὅχι ὁ ἀνοήτως εὐπιστος, ἀλλὰ ὁ φωτισμέ-
νος πιστός. Διότι δὲν στηρίζεται εἰς τὰς
πενιχρὰς καὶ ἀδυνάτους αἰσθήσεις, ἸΑλλὰ
εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
Διότι ἐμπιστεύεται ἀπολύτως ἑαυτὸν εἰς
τὴν ἀξιοπιστίαν τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας.
Καὶ ἐπὶ πλέον διαβλέπει εἰς τὴν καθημε-
ρινὴν ζωὴν, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ πίστις εἶναι
ἡ μόνη ἀληθινὴ καὶ θεοκρίτη πραγματικότης
ἐν μέσῳ ἑνὸς κόσμου συνεχῶς μεταβαλλο-
μένου. Βλέπει ὅτι αὕτη εἶναι πηγὴ γνώ-
σεως καὶ μακαριότητος καὶ ἐκ πείρας πλέ-
ον θεοκρίνεται ὅτι ὄντως εἶναι «μακάριοι
οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες».

Φιλήμων Ἀγιαννανίτης
Ἱεροδιάκονος

στίου εις ἀριθμόν, τοῦ ἀπείρου θὰ ἔλεγε κανεῖς πλήθους, τῶν ὑπαρχόντων μηκῶν κύματος, μόνον ἐλάχιστον, ἕνα ἀπειροστόν, ἕνα ἐλάχιστον ποσοστὸν ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις μας, ἀπὸ τὰς ἰσθμίες ἕως τὰς ἐρυθρὰς ἀκτίνας, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ μήκους κύματος τῶν 4ων ἑκατοντάκις χιλιοστῶν μέχρι τοῦ μήκους κύματος τῶν 7 ἑκατοντάκις χιλιοστῶν τοῦ ἑκατοστομέτρου, πρᾶλειτουργομένου ὡς ἀγνώστου ὄλου τοῦ ἀπείρου πλήθους, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τῶν αἰσθητῶν αὐτῶν ἀκτινοβολιῶν.

Ὁ σοφὸς Δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος ἀκριδῶς δι' αὐτὰ καὶ μόνον τὰ μήκη ἀκτινοβολιῶν ἐδημιούργησε κατάλληλον τὸν ἀνθρώπινον ὀφθαλμόν, ὅτι ἄλλως θὰ εἰμεθα ὡς τυφλοί.

Ὅπως ὁ ἄνθρωπος ὅταν εὑρεθῇ μέσα εἰς μίαν καταρρακτιδῇ βροχὴν δὲν βλέπει τίποτε γύρω του, καθ' ὅμοιον, ἀλλὰ εἰς ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον βαθμόν, ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ἔδλεπεν ἀπολύτως τίποτε ἐὰν ὁ ὀφθαλμός του ἦταν ἱκανὸς νὰ ἐρεθίζεται καὶ νὰ συλλαμβάνῃ ὅλον τὸ ἀπειρον πλήθος τῶν ὑπαρχουσῶν ἀκτινοβολιῶν.

Θὰ ἦτο πράγματι ἕνας δυστυχὴς ὁ ὁποῖος θὰ ἔτρελλαίνετο ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἀπειρον πλήθος τῶν διασταυρουμένων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἀκτίνων πάσης φύσεως, ὥπως ἀναμφιδόλως θὰ τρελλαθῇ ἐὰν ὑποχρεωθῇ νὰ ἀκούῃ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἕνα συνεχὲς ἄθροισμα διαφόρων θορύβων πάσης φύσεως, ἔστω καὶ μόνον μέσα εἰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια ὕψους ἢ συχνότητος ἤχου, ὡς λέγομεν, τὰ ὅποια εὐνᾶται νὰ συλλαμβάνῃ τὸ ἀνθρώπινον οὖς, τὸ ἄλλο αὐτὸ θαυμαστὸν αἰσθητήριον, τοῦ ὁποῦ ἕνα μόνον μέρος, τὸ ὄργανο τοῦ CORTI τὸ ἀποτελοῦν ὡς σκέλετός του, περίπου 6 χιλιάδες λεπτοὶ στυλίσκοι ἐσωτερικῶς καὶ ἄλλοι 4 500 στυλίσκοι ἐξωτερικῶς, πλὴν τῶν ἄλλων του διαμορφώσεων.

Τὸ πρόβλημα λοιπόν, δὲν εἶναι μόνον τὸ πρόβλημα τοῦ μικροῦ, τοῦ περιωρισμένου, τοῦ ἀπειροστοῦ εἰς ἀριθμὸν τμήματος τῶν ἀκτινοβολιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐρεθίζουν τοὺς ὀφθαλμούς μας, τῶν φωτεινῶν δηλαδὴ ὡς τὰς ὀνομάζομεν ἀκτίνων, ἀλλὰ ὀλοκλήρου τοῦ ἀπείρου πλήθους τῶν ἀκτίνων, εἰς τὰς ὁποίας νύκτα καὶ ἡμέραν ζῶμεν καὶ κολυμβῶμεν κυριολεκτικῶς.

Ὅσον ὅμως παράξενον θὰ ἦτο ἐὰν ἐζητούσαμεν ἀπὸ ἕνα ἐκ γενετῆς τυφλὸν νὰ μᾶς δώσῃ νὰ ἐννοήσωμεν τί λογῆς πράγμα εἶναι τὸ θαυμαστὸν φῶς, τὸ ὁποῖον ποτέ του δὲν εἶδε, ἢ τὸ κάθε χρῶμα τοῦ ὁποῦ συνεδῇ δὲν ἔχει, διότι ἐκτὸς ἀπὸ τὸ συνεχὲς μαῦρο σκοτάδι ἄλλην πείραν δὲν ἔχει, ἄλλο τόσον παράξενον εἶναι νὰ θέλωμεν νὰ μᾶς δώσουν νὰ ἐννοήσωμεν τί λογῆς πράγμα εἶναι αἱ ἀκτινοβολαί, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑποπίπτουν εἰς τὴν ὁρασίν μας.

Ἐνα πλήθος ἀπὸ ὕλικά σώματα ἔχομεν διαπιστώσει ἕως σήμερα ὅτι ἀκτινοβολοῦν ἐνέργειαν καὶ μετασχηματίζονται καὶ μεταστοιχειοῦνται σιγὰ-σιγὰ, καὶ ἀργότερα θὰ διαπιστώσωμεν ἴσως ὅτι καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα, καὶ εἰς τὸ τέλος ὅτι ὅλα τὰ ὕλικά στοιχεῖα ἀκτινοβολοῦν ἐνέργειαν καὶ μετασχηματίζονται.

Ἡμεῖς σήμερον ἀγωνιζόμεθα μὲ χιλίους τρόπους, νὰ ἐπισπεύσωμεν τὰς ἀκτινοβολίας αὐτὰς τῶν στοιχείων καὶ τοὺς μετασχηματισμούς των, διὰ νὰ φθάσῃ ὅσον τὸ δυνατόν πρὸς γρήγορα τὸ τέλος τῶν ὀργανῶν στοιχείων.

Ἀγωνιζόμεθα νὰ ἐξουδετερώσωμεν καὶ νὰ ἀποδεσμεύσωμεν τὰς ἀφαντάστως μεγάλας συνεκτικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι συνέχουν καὶ διατηροῦν τὸν κόκκον τῆς ἄμμου εἰς κόκκον ἄμμου καὶ κατ' ἀναλογία τὸ σύμπαν ὀλοκλήρον εἰς σύμπαν.

Λησμονεῖ ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος ὅτι ὁ ΘΕΟΣ εἶναι ΕΚΕΙΝΟΣ, ὁ ὁποῖος κρατεῖ

εἰς τὰ χέρια ΤΟΥ τὸν κορμόν, τὸν γενικὸν δασικὸν νόμον, ὁ ὁποῖος συνέχει καὶ τὸν κόκκον τῆς ἄμμου εἰς ἄμμον καὶ τὸ σύμπαν εἰς σύμπαν, καὶ ὅτι εἰς τὴν ὠρισμένην ἀπὸ ΕΚΕΙΝΟΝ στιγμήν θὰ διαλυθῇ.

Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τί λέγει ὁ λόγος τοῦ ΘΕΟΥ, ὅχι ἐπὶ τέλους διὰ κάποιου μεγάλου κατὰ κόσμον σφροῦ, οὔτε ἀκόμα διὰ τοῦ πολυμαθοῦς Παύλου, ἀλλὰ διὰ τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, τοῦ ἀγραμμάτου ψαρά τῆς Γαλιλαίας, εἰς τὸ τέλος τῆς Β' ἐπιστολῆς του, 2.000 χρόνια πρὶν, ὡς διὰ κάποιος αὐθεντίας τῶν Καθηγητῶν τῆς Πυρηνικῆς Φυσικῆς, με' γλῶσσαν ὅχι ἀλληγορικὴν ἢ συμβολικὴν, ἀλλὰ σαφῇ, ἀκριβῇ καὶ τελείως κατανοητῇ.

Πρῶτον μᾶς λέγει ὅτι ἐξουδετερώνει τὸν χρόνον κατὰ βούλησιν ὁ ΘΕΟΣ, ἐὰν θέλει βέβαια κανεῖς νὰ τὰ συσχετίσῃ με' τὴν θεωρίαν τῆς σχετικότητος, γενικὴν καὶ εἰδικήν, τοῦ Ἀϊνστάϊν διὰ τῶν ἐξῆς :

«Ἐν δὲ τούτῳ μὴ λανθανέτω Ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία» (Β' Πέτρ. γ' 8).

Δεύτερον μᾶς καθορίζει σαφῶς, ὁ ἀγράμματος ψαράς, τὸν τρόπον τοῦ τέλους τῆς γῆς ὡς ἐπιστημονικὴ αὐθεντία, καὶ ἀκούσατε :

«Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί, ἐν ἣ οὐρανοὶ ροιζήδον παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται.

Τούτων δὲ πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν Ὑμᾶς ἐν ἀγλαῖς ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ ΘΕΟΥ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται.

Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν,

ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β' Πέτρ. γ' 8).

Ἐκπληκτικῶς παράδοξα καὶ ἀναπάντεχα λόγια εἶναι βέβαια αὐτά, ὅπως ὅμως εἶναι βλα, τὸ ἐνν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ λόγια τῆς ἁγίας Γραφῆς.

Ὅπως κάθε μεγάλο ἔργον τὸ βλέπομεν καὶ τὸ θαυμάζομεν σὰν σύνολον, εἰς μιὰν ἁμορφὴν γενικὴν εἰκόνα γιὰ νὰ τὸ ἐξετάσωμεν κατόπιν σὲ κάθε του λεπτομέρειαν, ἔτσι εἰς τὴν πρώτην σελίδα τῆς ἁγίας Γραφῆς, ἐκτυλίσσεται ἡ γενικὴ εἰκόνα τῆς δημιουργίας, τοῦ φυσικοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ τὴν θαυμάσωμεν καὶ κατὰπληκτοὶ ἀπὸ τὸ ὅλον, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰς ἀκόμα πλέον ἐκπληκτικὰς λεπτομερείας τοῦ θεοῦ σχεδίου διὰ τὸν ἄνθρωπον, διὰ τὸν ὁποῖον καὶ ἐδημιουργήθη ἡ δημιουργία, νὰ εὐλογῇσωμεν, νὰ εὐχαριστήσωμεν καὶ νὰ δοξάσωμεν ΕΚΕΙΝΟΝ, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ἀγάπης ΤΟΥ, μέσῳ τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ χάρις μᾶς μορφοποιεῖ, προσπαθεῖ διαρκῶς καὶ συνεχῶς νὰ μᾶς κάμῃ νὰ ἀναπτύξωμεν τέτοιες ἐσωτερικὰς πνευματικὰς ἱκανότητες, διότι περὶ ἀναπτύξεως δυνατοτήτων ζῶης πρόκειται, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ζήσωμεν αἰωνίως εἰς τὸν νέον ἐκεῖνον ἀσυλλήπτου ὠραιότητος κόσμον τῆς δόξης ΤΟΥ, τοὺς νέους οὐρανοὺς καὶ τὴν νέαν γῆν, τὴν ὁποῖαν προσδοκῶμεν καὶ τὴν ὁποῖαν εἶθε κάθε ἓνας ἀπὸ ἡμᾶς νὰ χαρῇ. Ἀμήν.

Μᾶρκος Σπανουδάκης
Μηχανικὸς - Ἀθήναι

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ

Τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» δι' ἐγγραφῆς συνδρομητῶν καὶ δι' ἀγορᾶς τῶν ψυχωφελῶν βιβλίων της.

ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Βίβλος ἀναμορφώσεως μοναχικῆς πολιτείας
(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ζαχαρίου ἱερομ. Μικραγιαννανίτου, Ἑρμούπολις 1887)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ Εἰς τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων

Περὶ νεκρώσεως παθῶν καὶ
πνευματικοῦ θερисμοῦ

Εὐλόγησον πάτερ,

Α 'δελφοί καὶ πατέρες· καιρὸς ἐ-
στὶν ἤδη τοῦ θέρους, καὶ και-
ρὸς καταβαλεῖν κόπους καὶ ἰ-
δρώτας, διότι, κατὰ τὸν ψαλμῶδον, «ἐ-
ξευλεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον
αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως
ἐσπέρας»· κύπτων καὶ συνάγων τοὺς
στάχυας καὶ αὖθις ἐγειρόμενος καὶ
ἐκτεινόμενος· καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ χρεῖα
τῆς ἐργασίας καὶ ἄνεσιν οὐ δίδωσιν
αὐτῷ οὐδὲ ἀνάπαυσιν, ἕως οὐ λάβῃ πέ-
ρας ὁ θερισμὸς καὶ τὸ ἀλώνισμα, καὶ
συνάξῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀ-
ποθήκῃ. Τί οὖν ἐν τούτοις προσήκει
ἡμῖν εἰπεῖν καὶ ποιεῖν; ὅτι ἂν ἐν τοῖς
σωματικοῖς οὕτω γίνεται, πόσῳ μάλ-
λον ἐν τοῖς πνευματικοῖς ἀνάγκη γί-
γνεσθαι τοιοῦτον ἀγῶνα; Διότι ἐστὶ
καὶ ἐν ἡμῖν θέρος καθὼς ἐρρέθη ὑπὸ
τοῦ Κυρίου τοῖς ἀποστόλοις, «ὁ μὲν
θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι».
Καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος, «ὁ σπεί-
ρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερί-
σει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίας, ἦτοι
ἀφειδῶς, ἐπ' εὐλογίας καὶ θερίσει, ἦ-
τοι πλουσίως». Καὶ ὁ Κύριος· «οὐ λέ-
γετε ὑμεῖς ὅτι τετράμηνον ἐστὶ καὶ ὁ

θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἄ-
ρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ ἴδετε
τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν, ἔτοιμοι
πρὸς θερισμόν· καὶ ὁ θερίζων μισθὸν
λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζω-
ὴν αἰώνιον, ὅπως χαίρῃ καὶ εὐφραίνη-
ται ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερί-
ζων».

Ἴδοὺ πῶς ἀπεδείχθη ὁ ἡμέτε-
ρος θερισμὸς ὑπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν.
Ἐξέλθωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν πνευ-
ματικὸν θερισμόν μετὰ πάσης προθυ-
μίας, καὶ συνάξωμεν τοὺς καρποὺς οὐ-
χὶ τοὺς σαρκικοὺς καὶ φθειρομένους,
ἀλλὰ τοὺς πνευματικοὺς, τοὺς μένοντας
εἰς ζωὴν αἰώνιον, δηλ. τὴν σωφροσύ-
νην, τὴν καθαρότητα, τὴν εἰρήνην,
τὴν ἀγάπην, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ὑ-
πομονήν, τὴν ἀγαθότητα, τὴν πραότητα
καὶ πᾶσαν ἄλλην ὁμοίαν ἀρετὴν·
αὗται αἱ ἀρεταὶ εἰσὶν οἱ καρποὶ τοῦ
πνεύματος. Χρὴ οὖν ἀλοοῦν καὶ λυχνί-
ζειν, διὰ τῆς διακριτικῆς ἀρετῆς ὥστε
εἶναι ἀμιγές, ἦτοι καθαρόν, τὸ ἀγαθὸν
ἀπὸ τοῦ κακοῦ, ἦτοι ἀγαπᾶν τὸν πλη-
σίον ἄνευ προσπαθείας, ζηλοῦν τὸ ἀ-
γαθὸν ἄνευ φθόνου καὶ λαλεῖν περὶ
τοῦ ἀδελφοῦ ἄνευ πάθους, ἀλλὰ μετὰ
εἰλικρινείας καὶ καθαρότητος καρδί-
ας, ποιεῖν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀ-
γαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον, ὡς
γέγραπται, διότι ἀνάγκη ἐστὶ φυλάτ-
τειν τοὺς καρποὺς ἐν τῇ ἀποθήκῃ, τοῦ-
τέστιν ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ. Τοῦτο δὲ γίνε-
ται διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης, διότι

Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 51)

Ἐπειδὴ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἡξιώ-
 θην καὶ γὼ δ' ἐλάχιστος καὶ ἀνάξιος τοῦ
 οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ αὐτῆς τῆς προσ-
 καίρου ζωῆς» διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρί-
 ου, τοῦ ἐκλεκτοῦ Μοναχικοῦ καὶ Ἀγγελι-
 κοῦ Τάγματος καὶ ἕγινα ὑπηρέτης καὶ
 στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ, εὐχαριστῶ
 τὸν Πανάγαθον Θεὸν καὶ Πατέρα οὐράνι-

ον, τὸν χορηγὸν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν δω-
 रेων, διὰ τὴν ὑπερμεγίστην ταύτην χάριν,
 ἥς με ἡξίωσεν. Ὁμολογῶ, ὅτι εὐθὺς ὥς,
 μετὰ τὴν ἀφυπηρέτησίν μου ἐκ τῆς ἐπι-
 γείου στρατείας, κατετάγην εἰς τὸν Στρα-
 τὸν τοῦ οὐρανοῦ Βασιλέως, μὲ τὸν σκο-
 πὸν ἔνα ἀγωνισθῶ ὥς καλὸς στρατιώτης
 καὶ πολεμήσω τὸν ἀντίπαλον ἀόρατον ἐχ-
 θρὸν, τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους καὶ τὰς αὐ-

φησίαν ὁ Κύριος «ὅταν ταῦτα πάντα
 κατορθώσητε τότε λέγετε ὅτι ἀχρεοὶ
 δοῦλοι ἐσμέν ὅτι, ὅπερ ὀφείλομεν ποι-
 εῖν πεποιθήκαμεν».

Καὶ πάλιν ὁ ἀπόστολος φησίαν,
 «τί γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ
 δὲ καὶ ἔλαβες τί καυχᾶσαι ὥς μὴ
 λαβών;» οὗτος γοῦν ἐστὶν ὁ θερι-
 σμός, ὃ δὲ κόπος ἐστὶ τοσοῦτος, ὅστις
 οὐ θεωρεῖται ἐν δυοῖ ἢ τρισὶ μηνσί, ἀλ-
 λά συνάγεται καὶ ἐκτείνεται μέχρι τέ-
 λους τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἥτις παραβαλλο-
 μένη καὶ συγκρινομένη μετὰ τοῦ μέλ-
 λοντος αἰῶνος ὥς ἡμέρα μία λογίζε-
 ται, διότι ἐκεῖ τέλος οὐκ ἔστι. Ἐκεῖ
 ἕκαστος ἡμῶν φανερωθήσεται καὶ ἀ-
 πολαύσει τῶν κόπων καὶ τῶν καρπῶν
 αὐτοῦ· ἐκεῖ χαρησόμεθα καὶ συνευ-
 φρανθῶμεν ἀλλήλοις, μεθ' ὧν ὡς συ-
 νάγομεν περὶ τῆς αἰωνίου ἀποθήκης·
 μόνον ἔτι νεκρώσωμεν τὰ μέλη ἡμῶν
 τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἥγουν κακίαν, ἀκα-
 θασίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ
 τὴν πλεονεξίαν.

Ἔτι ὑποφέρωμεν τὸν ζυγὸν τῆς ὑπο-
 ταγῆς ἀνεχόμενοι ἀλλήλους καὶ ἀλλή-
 λων τὰ ὅρια βαστάζοντες, καὶ οὕτως
 ἀναπληρώσωμεν τὸν νόμον τοῦ Χρι-
 στοῦ, καθὼς γέγραπται, καὶ μακά-

ριος ἐστὶν ὁ φοβούμενος καὶ συ-
 στελλόμενος ἀπὸ παντὸς δι' εὐ-
 λάθειαν καὶ μακάριος ἐστὶν ὁ κο-
 πιάζων πλεῖον τῶν ἄλλων, διότι
 ὁ τοιοῦτος ἀναλόγως, πλείονα τῶν ἄλ-
 λων μισθὸν λήψεται. Μακάριος ἐστὶν
 ὁ προαιρούμενος τὸ εὐτελέστερον δια-
 κόνημα, διότι ὁ τοιοῦτος λήψεται τὰ
 πρωτεῖα ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
 ὥς φησιν ὁ Κύριος, «ὃ θέλων εἶναι
 μέγας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ἔ-
 στω ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ πάντων ἐσχατώ-
 τερος καὶ πάντων διάκονος, καθὼς καὶ
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακο-
 νηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάν-
 των».

Ταῦτα γοῦν ἀδελφοί ἀναλογιζόμε-
 νοι διάσωμεν ἐκυτοὺς καθ' ἑκάστην
 κατορθῶσαι αὐτὰ ὅπως γενῶμεν ἄξιοι
 ἀκοῦσαι ἐκείνης τῆς μακαρίας φωνῆς·
 «εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὅλι-
 γων ἡς πιστὸς ἐπὶ πολλῶν σὲ κατα-
 στήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυ-
 ρίου σου». Ὡς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος,
 σὸν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι,
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων. Ἀμήν.

τοῦ δυνάμεις, δὲν ἔπαυσα, ὑπὸ τῆς χάρι-
τος τοῦ Θεοῦ ἐνισχυόμενος, ἀγωνιζόμενος,
πολεμῶν τοὺς ἁοράτους καὶ ὁρατοὺς ἐχ-
θρούς, τοὺς ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ ἐν παν-
τὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ καὶ στιγμῇ, ἀνευ
ἀνακωχῆς καὶ διακοπῆς, πολεμοῦντας ἡ-
μᾶς. Ἐδέχθην παρ' αὐτῶν πολλὰς πλη-
γὰς, πολλὰ τραύματα, ἐδοκίμασα πολλοὺς
κινδύνους, πολλὰς θλίψεις, πολλὰς στενο-
χωρίας, ἀλλ' ἐκ πάντων τούτων ἐρρύσατό
με ὁ Κύριος. Ὁμολογῶ ἐπίσης ὅτι δὲν ἐ-
πολέμῃσα, δὲν ἠγωνίσθην ὡς ὤφειλον καὶ
ἔπρεπεν, ἀλλὰ καὶ δὲν παρεδόθην εἰς τὰς
χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. Παρακαλῶ δὲ τὸν Θεὸν
μέχρι τῆς ὥρας τῆς ἐξόδου μου νὰ μὴ μὲ
ἐγκαταλείψῃ νὰ πέσω εἰς χεῖρας αὐτῶν,
ἀλλ' ἄγγελοι «φαιδροὶ καὶ φωτεινοὶ» νὰ
παρὰλάβωσι τὴν ψυχὴν μου.

Ὅσον ἠδυνήθην ἠγωνίσθην, ἐξομολο-
γῶν, διδάσκων, γράφων καὶ κηρύττων τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, περιερχόμενος πόλεις καὶ
χώρας καὶ στηρίζων τοὺς ἀδελφοὺς Χρι-
στιανοὺς εἰς τὴν ὀρθόδοξον Πίστιν τοῦ
Χριστοῦ καὶ τὴν ἀγάπην. Ἐπειδὴ δὲν ἠ-
γωνίσθην ὡς ἔπρεπε, δὲν τολμῶ, ὡς ὁ θεῖ-
ος Παῦλος, νὰ εἴπω: «τὸν ἀγῶνα τὸν κα-
λὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα», ἀλ-
λὰ θαρρῶν εἰς τὴν ἄπειρον εὐσπλαγχνίαν
καὶ τὸ ἀμέτρητον ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ὡς ὁ
Δαυτὶδ βοᾷ: «ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ
μέγα σου ἔλεος».

Μετ' ὀλίγον ἀναχωρῶ ἐκ τῆς προσκαί-
ρου ταύτης ζωῆς εἰς τὴν ἀτελεύτητον, τὴν
αἰεὶ διαμένουσαν. Ἀπέρχομαι ἀφ' ἐνὸς
μὲν μὲ χαρὰν, ἐλπίζων ὅτι τὸ ἄπειρον ἔ-
λεος τοῦ Θεοῦ θὰ σώσῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἁμαρ-
τωλόν, ὡς ἔσωσε πολλοὺς Τελώνας, Πόρ-
νας, Ληστὰς καὶ Ἀσώτους, μετανόησαν-
τας, καὶ θὰ μὲ κατατάξῃ μετὰ τῶν σεσω-
σμένων, ἀφ' ἐτέρου δὲ μὲ λύπην, κλαυθ-
μούς, δάκρυα, θρήνους καὶ στεναγμούς,
ὁλέπω ὅτι οἱ μὲν ἐχθροὶ τῆς Πίστεως ἡ-

μῶν, οἱ ἐργάται καὶ στρατιῶται τοῦ ἁρ-
χοντος τοῦ σκότους αὐξάνουν, πληθύνον-
ται καὶ ἀγωνίζονται προθύμως, ἀόκνως,
ἐπιμελῶς καὶ ἀγρύπνως, τραυματίζουν,
πληγώνουν καὶ φονεύουν καθ' ἑκάστην μυ-
ριάδας πιστῶν, διὰ νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν
ἀρχηγόν των διάβολον καὶ λάβωσιν ἁμοι-
οὺς τὴν αἰώνιον κόλασιν, οἱ δὲ ἀρχηγοί,
ἄξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται καὶ ἐργάται
τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως, ἐκτὸς ὀλίγων,
μὰ πολλὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων, κοιμῶνται
καὶ δὲν θέλουσιν ὀλίγον νὰ κοπιάσωσι,
διὰ νὰ κερδίσωσι τὴν οὐράνιον καὶ αἰώνι-
ον Βασιλείαν, ἀλλὰ νὰ μείνωσιν ἔξω τοῦ
Νυμφῶνος Χριστοῦ, ὡς καὶ αἱ μωραὶ Παρ-
θένοι, καὶ ριφθῶσιν εἰς τὴν γέενναν τοῦ
πυρὸς τοῦ ἀσδέστου.

Λυποῦμαι ὅθεν καὶ κλαίω, θρηνῶ καὶ
στενάζω καὶ σαλπίζω πρὸς Ὑμᾶς τοὺς ἐ-
ναπολειφθέντας ὀλίγους, ἐκλεκτοὺς Ἀρχι-
μανδρίτας, Ἱεροκήρυκας, Ἡγουμένους, Ἱε-
ρεῖς, Ἱερομονάχους καὶ Μοναχοὺς, τοὺς
ἀποτελοῦντας τὴν ἐκλεκτὴν μερίδα τοῦ
κλήρου, τὰ Τάγματα τῆς ἀσφαλείας τῆς
ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὀρθο-
δόξου καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν Πίστεως, τοὺς
γενναίους Ἀξιωματικοὺς καὶ Στρατιώτας
τῆς τοῦ Χριστοῦ πρώτης Φάλαγγος.

Λαμβάνω τὴν Πνευματικὴν Σάλπιγγα
καὶ σαλπίζω μὲ δλην μου τὴν ψυχικὴν δύ-
ναμιν τὸ σωτήριον καὶ ἐγερτήριο σάλπι-
σμα. Εἶναι τὸ σάλπισμα τοῦ Μεγάλου
Στρατηγοῦ ἡμῶν, τοῦ τῶν ἐθνῶν θεοκήρυ-
κος ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ νικη-
τοῦ, τοῦ νικήσαντος κατὰ κράτος τὸν ἐχ-
θρὸν καὶ ἀφανίσαντος τὰς τούτου φάλαγ-
γας, τοῦ ὑποτάξαντος πᾶσαν τὴν Οἰκου-
μένην ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἐσταυρωμέ-
νου Σωτῆρος καὶ Ἐλευθερωτοῦ τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν.

Ἀκούσατε προθύμως τὸ σάλπισμα:
«ΩΡΑ ὙΜΑΣ ΕΕ ΥΠΝΟΥ ΕΓΕΡΘΗΝΑΙ»

Εἶναι ὥρα νὰ σηκωθῇτε ἀπὸ τὸν ὕπνον. Ξυπνήσατε, ἀποτινάξατε μακρὰν τὸν ὕπνον τῆς ἀμελείας, ἵνα μὴ σὰς εὖρη ὁ ἐχθρὸς κοιμωμένους καὶ σὰς θανατώσῃ. Ξυπνήσατε διότι θαλίζομεν πρὸς τὸ τέλος, πρὸς τὸν θάνατον, διότι ἡ ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας ἐπλησίασε. Ξυπνήσατε διὰ νὰ ἀγωνισθῇτε τὸν ὀλίγον καιρὸν, περὶ οὗ σὰς ἔμεινε διότι «ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ ὁ οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι». Ξυπνήσατε, ἀκούσατε τῆς φωνῆς τοῦ στόματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ θεοκλήρυκος Παύλου :

«ΙΔΟΥ ΚΑΙΡΟΣ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟΣ, ΙΔΟΥ ΗΜΕΡΑ ΣΩΤΗΡΙΑΣ».

Ξυπνήσατε, ἀποτινάξατε τὸν ὕπνον τῆς ἀμελείας, ἐνδυθῇτε τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Κτυπήσατε μὲ μεγάλην ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα, τοὺς ἀοράτους καὶ ὀφθαλμοὺς ἐχθροὺς, οἱ ὅποιοι ἀόκνως καὶ ἐπιμελῶς μᾶς περιεκύκλωσαν καὶ μᾶς κτυποῦσιν ἀπὸ παντοῦ, δεξιὰ, ἀριστερά, ἔμπροσθεν, ὀπίσθεν, ἄνω, κάτω, ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμήν.

Μὴ φοβηθῇτε. Μὴ δειλιάσετε ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Ἀναλογισθῇτε ὅτι οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι ἦσαν δώδεκα μόνον, πολλοὶ ὀλιγώτεροι ἀπὸ ἡμᾶς καὶ εἶχον περισσοτέρους ἐχθρούς. Δὲν εἶχον κανένα φίλον. Ὅλος ὁ κόσμος, ὅλη ἡ Οἰκουμένη, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἐχθροὶ των, ἀλλ' εἶχον φίλον καὶ σύμμαχον καὶ συμβοηθὸν τὸν Χριστόν. Εἶχον καὶ τρία μόνον ὄπλα. Τὸ ὄπλον τῆς Πίστεως, τὸ ὄπλον τῆς Ἀγάπης καὶ τὸ ὄπλον τῆς Ταπεινώσεως. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ τὰ τρία ταῦτα ὄπλα ἐνίκησαν ὅλους τοὺς ἐχθρούς, ὅλον τὸν κόσμον, διὰ καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ ἔλεγον : «αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πῖστις ἡμῶν» καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Διδάσκαλόν μας καὶ Ἀρχιστράτηγόν μας Χριστόν. Οὐχ ἡμεῖς ἐνίκησαμεν, ἀλλ' ἡ χάρις

τοῦ Θεοῦ, ἡ εἰς ἡμᾶς ἐνοικοῦσα καὶ βοηθοῦσα ἡμᾶς, ἄνευ τῆς ὁποίας οὐδὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ποιήσωμεν.

Ἀγαπητοὶ μοι ἀδελφοί,

Θαρσεῖτε. Ἐχετε πίστιν, ἔχετε ἀγάπην. Ὁ Χριστὸς ζῇ. Οὐδέποτε ἀποθνήσκει. «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐβρ. ιγ' 8) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐδοθήθησε τοὺς ἄγιους Ἀποστόλους καὶ ἐνίκησαν τὸν κόσμον, ἡ βοήθησις καὶ ἡμᾶς. Ἀρκεῖ νὰ ἐξυπνήσωμεν καὶ νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς ἀμελείας. Τοῦτο τὸ σάλπισμα τοῦ θεοκλήρυκος Ἀποστόλου Παύλου, τὸ ὁποῖον τώρα εἰς τὰς ὑστερινὰς στιγμὰς τοῦ βίου μου ἐνεθυμήθην (διότι καὶ ἐγὼ ἐκάθευδον) καὶ ΣΑΛΠΙΖΩ, δὲν τὸ σκαλίζω μόνον δι' ὁμᾶς τοὺς ἀγαπητοὺς μου ἀδελφούς, τοὺς συνοδοιπόρους, συναγωνιστάς καὶ συμπολεμιστάς, διὰ νὰ ἐξυπνήσῃτε μόνον ὑμεῖς. Τὸ σκαλίζω καὶ διὰ τὸν ἐκυτόν μου διότι καὶ ἐγὼ ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην ν' ἀγωνισθῶ καὶ νὰ πολεμήσω, διότι ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐμὲ τὸν γέροντα καὶ ὁμᾶς καὶ πάντας οὐ παύεται πολεμῶν ἄχρι τῆς ἐξόδου τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ σώματος καθὼς τοῦτο δηλὸν ἐστὶν ὅτι καὶ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ Τελειωτὴν, Σωτῆρα, Λυτρωτὴν καὶ ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὸν Θεάνθρωπον Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐτόλμησεν, ἵνα πλησιάσῃ καὶ τὸν πελεμήσῃ εὐθὺς μετὰ τὸ Βάπτισμα, ὅτε ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον (Ματθ. δ', 1-12), ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τέλος, ὀλίγον πρὸ τοῦ σταυρικοῦ τοῦ θανάτου, κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου «ἔρχεται, εἶπεν ὁ Κύριος, ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν» (Ἰωάν. ιδ' 30). Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν παντοδύναμον Θεὸν ἐτόλμησεν ὁ ἀναίσχυντος καὶ αὐθάδης νὰ πλησιάσῃ, ἐὰν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκρήμνισεν ὡς ἀστραπὴν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰ

Α. Γ. ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΔΑΒΙΔ

δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ φιλοσόφου

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Τῶν τετραστίχων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

(Ἐκ χειρογράφου ΙΖ' αἰῶνος, φύλ. 3α - 33β)

Γνωμικὸν μδ'.

Κείμενον.

Τί χρησιμότητος δόγμα συντομώτε-
ρον;
τοιοῦτος ἴσθι τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πέ-
[λας,
οἷους σεαυτῷ τούδε τυγχάνειν θέ-
[λεις.
καὶ συντομώτερόν τι τὰ Χριστοῦ πάθη.

Ἑρμηνεία.

Νῦν περὶ ἀγαθωσύνης διαλεγόμενος, φη-
σί, τί ζητεῖς ἀκοῦσαι καὶ μαθεῖν ἕτερον
κρεῖττον δόγμα ἀγαθότητος καὶ εὐκολωτέ-

ρως καὶ συντέμως κατορθούμενον, εἰ δοῦ-
λει, παρὰ ὃ Σωτὴρ ἐν εὐαγγελίοις. τοιοῦ-
τος καὶ σὺ ἔσο τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πλη-
σίον καὶ ἀπλῶς τοῖς πᾶσιν, οἷους καὶ αὐ-
τὸς περὶ σέ δοῦλει εἶναι. οὐδεὶς γάρ ποτε
θέλει τινὰ περὶ αὐτὸν εἰς ὀργίλον καὶ
μνησικακὸν καὶ ἀνελεήμονα καὶ ἀσυμπα-
θῆ καὶ ἀρπαγα καὶ ἀδικητὴν καὶ κλέπτειν,
ἢ ἄλλως βλάπτοντα καὶ μισοῦντα αὐτόν,
ἀλλὰ πρᾶον καὶ ἐλεήμονα καὶ συμπαθῆ
καὶ εὖσπλαγχρον, καὶ παντοίως αὐτὸν ἀ-
γαπῶντα. εἰ οὖν θέλεις τοιοῦτους εἶναι σοὶ
τοὺς ἀνθρώπους καλοὺς περὶ σέ, μὴδὲ σὺ
περὶ ἄλλους κακὸς ἔσο, ἀλλ' ἀγαθός. τοῦ-

καταχθόνια ἔρχεται, πολὺ περισσότερον
πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀδυνάτους καὶ ἀγριώτερον
μᾶς πολεμεῖ, εἰς τὸ τέλος ὅταν ἀποχωρι-
ζώμεθα τοῦ δυστήνου τούτου σώματος,
ἀλλὰ καὶ ὅταν κοιμώμεθα. Διὰ τοῦτο πᾶσα
ἀνάγκη νὰ ἐξυπνήσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν
μετὰ πολλῆς προθυμίας τὰ ὅπλα τοῦ φω-
τός, τὰ ὅπλα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης
καὶ δι' αὐτῶν νὰ κτυπήσωμεν τὸν ἐχθρόν.
Ὅταν μᾶς ἴδῃ ὁ ἐχθρὸς ὀπλισμένους με-
τὰ τὰ ὅπλα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, με-
τὰ τὰ ὅπλα τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τοῦ τι-
μίου Σταυροῦ, φοβεῖται καὶ τρέμει φεύγων,
«μὴ φέρων καθαρὰν αὐτοῦ τὴν δύναμιν».

Πρέπον ὅμως εἶναι πρὶν ν' ἀρχίσωμεν
τὸν πόλεμον μετὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ὁρατοὺς
καὶ ἀοράτους ἐχθρούς, νὰ προσέξωμεν νὰ
πολεμήσωμεν πρῶτον τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐ-
χθρούς, καὶ ἀφοῦ νικήσωμεν αὐτοὺς κατὰ

κράτος τότε νὰ κτυπήσωμεν καὶ τοὺς ἐξω-
τερικοὺς. Διότι ἐὰν δὲν νικήσωμεν τοὺς ἐ-
σωτερικοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐπιχειρήσωμεν νὰ
κτυπήσωμεν τοὺς ἐξωτερικοὺς, εἶναι ἀδύ-
νατον νὰ νικήσωμεν. Ἐσωτερικοὶ ἐχθροὶ
εἶναι τὰ πάθη ἡμῶν, τὰ ὅποια ἀντιστρα-
τεύονται καθ' ἡμῶν, κατὰ τῆς ψυχῆς μας
καὶ μᾶς πολεμοῦσιν. Εἶναι δὲ ταῦτα πολ-
λά, ἀλλὰ τὰ κυριώτερα εἶναι ἡ φιλαυτία,
ἡ υπερηφάνεια, ἡ φιληδονία, ἡ φιλαργυ-
ρία καὶ ἡ ἀμέλεια, ἐκ τῶν ὁποίων γεν-
νῶνται καὶ ἄλλα πολλά, μεγάλα καὶ μι-
κρότερα. Ὅλα αὐτὰ ὁ χριστιανός, στρα-
τιώτης τοῦ Χριστοῦ, ἀφ' οὗ ἐξυπνήσῃ ἀ-
πὸ τὸν ὕπνον τῆς ἀμελείας πρέπει νὰ νι-
κήσῃ, νὰ τὰ ὑποτάξῃ, νὰ ὑποτάξῃ τὴν σάρ-
κα τῷ πνεύματι καὶ τότε εὐχερῶς θὰ νι-
κήσῃ πάντας τοὺς ἐχθρούς, ἀοράτους καὶ
ὁρατοὺς.

(Ἀκολουθεῖ)

το δὲ ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου ὡς εἶρηται εἰληπται τῷ πατρὶ. φησὶ γὰρ ὁ Σωτὴρ ἐν εὐαγγελίοις· Πάντα ὅσα θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως ¹⁾. ταῦτα εἰπὼν ὁ Πατὴρ, καὶ συντομώτερόν τι τὰ Χριστοῦ πάθη, ἤγουν καὶ συντομώτερον ἀπὸ χρησιότητος καὶ διδασκαλίας τὰ πάθη ὅσα ὁ Χριστὸς ἔπαθε, καὶ ὅσα πάσχω ἀνεξικάκως ἔπαθε. δύο γὰρ ἐντεῦθεν ἀγαθότητος τρόπους μαρθάνομεν, ὅτι τε δυνάμενος οὐκ ἡμίνατο ἐν τῷ σταυρῷ τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ ἀνεξικάκως ἔφερε πάντα καὶ ὅτι πάντα μᾶλλον ὑπὲρ ἡμῶν ἔπαθε τῶν ξένων καὶ ἐχθρῶν.

Γνωμικὸν με'.

Κείμενον.

Πιστοῦ φίλου νόμιζε μηδὲν ἄξιον, ὃν οὐ κρατὴρ ἔδειξε, καιροῦ δὲ ζάλη, ὃς οὐ χαρίζετ' ἡμόνον τὸ συμφέρον. ἐχθρας ὅρους γίνωσκε, φιλίας δὲ μή.

Ἑρμηνεία.

Περὶ φιλίας νῦν διέξεισι, καὶ φησὶν, ὅτι οὐδὲν τῶν τοῦ κόσμου τούτου ἀντάξιον ἐστὶ τοῦ πιστοῦ καὶ ἀληθινοῦ φίλου, καθὰ καὶ ἀλλὰ λέγει· Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα τῶν ὄντων. οὐδὲν ἐστὶ μὲν φιλία κρατῆρος καὶ ἡδονῆς καὶ τραπεζῆς, ἀλλ' ἄπιστος ἐστὶν ἡ τοιαύτη, ἐπιλειπόντων γὰρ τῶν βρωμάτων, ἐλέγχεται, καὶ τῆς χρείας παρελθούσης δι' ἣν ὑπῆρχε φιλία, ἠλέγχθη μὴ φίλος. παρῆλθε γὰρ ἡ χρεία καὶ αὐτὸς συναπώλετο. ἐκεῖνος δὲ ἐστὶ φίλος πιστός, ὃν οὐ κρατὴρ καὶ συμπόσιον καὶ τράπεζα ἀποδείκνυσιν, ἀλλ' ὃν δεικνύει ζάλη καὶ διωγμός, καὶ ἀπλῶς πειρασμοὶ ἐπιπεσόντες τῷ φίλῳ καὶ συνελόντα φάναι, ὁ φίλῳ κατὰ Θεὸν τινὰ καὶ δι' αὐτὸ τὸ τῆς φιλίας καλόν. Ὅστις φί-

λος ἐστὶν ἀληθὴς καὶ οὐ χαρίζεται ἡγουν οὐ λέγει τι κατὰ χάριν τῷ δοκοῦντι φίλῳ, ἀλλ' ὑποτίθῃ καὶ συμβουλεύει τὰ συμφέροντα. αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη, διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐνδέχεται ὅρους καὶ μέτρα γινώσκειν τῆς ἀληθοῦς φιλίας, καὶ παύεσθαι ποτὲ ταύτης, καὶ τὸν φίλον παραιτεῖσθαι καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοῦτο γὰρ φησὶν ὁ ἀπόστολος· Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει ¹⁾. τῆς ἐχθρας χρὴ ὅρους καὶ μέτρα εἰδέναι, καὶ διαλλάττεσθαι ταχέως πρὸς τὸν ἐχθρόν.

Γνωμικὸν με'.

Κείμενον.

Τάλλα βλέπων ὀφθαλμός, αὐτὸν οὐ
[βλέπει.
ἀλλ' οὐδὲ τάλλα, ἣν ἄγαν λημμῶν
[τύχη,
τούτου χάριν, σύμβολον εἰς ἅπαντ'
[ἔχειν,
καὶ γὰρ χειρὸς χεῖρ, καὶ ποδὸς ποὺς
[ἐνδεής.

Ἑρμηνεία.

Ὅπερ ἐστὶν ὀφθαλμός ἐν σώματι, τοῦτο νοῦς ἐν ψυχῇ. ὁ οὖν ὀφθαλμός τοῦ σώματος, ὁ τάλλα βλέπων πάντα τὰ ὁρατά, καὶ ἑαυτὸν οὐ δύναται βλέπειν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα τότε βλέπει, ὅταν ὑγιαίνει. εἰ γὰρ τύχη λημμῶν λίαν καὶ νοσῶν, καὶ τὰς λεγομένας λήμμας καὶ τζίμβλας περικειμένος, οὗτος οὐδὲ τὰ ἄλλα δύναται ὁρᾶν ὡς χρὴ. εἰ δὲ σφόδρα νοσεῖ, οὐδ' ὅλως βλέπει. ὥσπερ οὖν ὁ ὀφθαλμός, οὕτω καὶ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ λόγον τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπέχων ἐν τῇ ψυχῇ. εἰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων βλέπει καὶ διακρίνει τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ τὰ ἱδια οὐ δύναται συνορᾶν καὶ διακρίνειν, ἀπατῶμενος ὑπὸ τοῦ ἰδίου θελήματος. ὅπου γὰρ ἂν νοσῇ καὶ διάκηται φαύλως πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας κατάληψιν καὶ κρίσιν,

1) Δουκ. 5' 31.

1) Α' Κορ. ιγ' 8.

καὶ ἐμπαθῶς, ὡς ὀφθαλμὸς ὁ λημῶν, οὐδὲ τὰ ἀλλότρια δύναται ὀρθῶς κρίνειν. ἀλλὰ τὰ τοῦ πλησίον ἐλαττώματα καὶ ἐλάχιστα ὄντα καταμνηθάνων καὶ περιεργαζόμενος ὡς ἀποτρόπαια διαβάλλει, καὶ μέγιστα ἡγείται. τὰ δὲ ἴδια τοσοῦτον ἀγνοεῖ ὥσφ καὶ μᾶλλον τοῖς ἰδίῳις πάθεισι παχυνόμενος ἀμβλυοπεῖ. διὰ τοῦτο φησὶ καὶ ἀνωτέρω εἰπόν σοι, χρεῖα σοι φίλου καὶ πιστοῦ, ὃν ὀφείλεις ἔχειν ἐν πᾶσι σύμβουλον, καὶ μὴ ἔν τι χωρὶς ἐκείνου διαπραττεσθαι· μὴ γὰρ λέγε ὅτι δύναμαι ἐμαυτῷ αὐτὸς ἐν πᾶσιν ἐξαρχέσθαι, καὶ οὐ δέομαι τῆς ἄλλου συνεργείας καὶ συμβουλῆς. ὥσπερ γὰρ οὐ δύναται ἡ χεὶρ εἰπεῖν, ἡ δεξιὰ τυχόν, ὅτι οὐ χρήζω τῆς ἀριστερᾶς, ἢ ἡ ἀριστερὰ τῆς δεξιᾶς. οὕτε ὁ εἰς, ποῦς οὐ χρήζω τοῦ ἄλλου ποδός· οὕτω γὰρ περὶ τὸ ἅπαν σῶμα ὀκονόμησεν ἡ δημιουργὸς σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ προμήθεια, καὶ δέδωκεν εἰς βοήθειαν καὶ συνέργειαν τῇ χειρὶ τὴν χεῖρα. τῷ δὲ ποδί, τὸν πόδα, καὶ τῷ ὀφθαλμῷ τὸν ὀφθαλμόν. καὶ οὕτως ἐφ' ἡμῶν πάντων ἐστὶν εὐρεῖν. κεφαλὴ γὰρ πάντων ἐστὶν ὁ Χριστός, ἡμεῖς δὲ σῶμα αὐτοῦ. τινὲς μὲν ὀφθαλμῶν ἔχοντες λόγον, ὡς ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς. τινὲς δὲ χειρῶν, ὡς οἱ βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες. τινὲς δὲ ποδῶν, ὡς ὁ κοινὸς καὶ ἰδιώτης λαός. δέεται οὖν ἕκαστος Ἀρχιερεὺς καὶ ἱερεὺς τῆς ἄλλου ἀρχιερέως καὶ ἱερέως συνεργείας καὶ βουλῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ γὰρ Σαμουὴλ ὁ τηλικούτος οὐκ ἐπίστευσε τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, ἀλλ' ἀνατρέχει καὶ εἰς τὸν γέροντα Ἠλεὶ καὶ τῇ τούτου διδασχῇ τυποῦται καὶ κανονίζεται πῶς δεῖ ἀποκρίνεσθαι τῷ Θεῷ¹⁾. καὶ ὃν ὁ Θεὸς τῇ ἰδίᾳ κλήσει ἐψηφίσατο ἄξιον, τοῦτο βούλεται τῇ διδασχῇ τοῦ γέροντος παιδαγωγεῖσθαι, ὡς ἐκ τούτου δηλαδὴ πρὸς τὴν

ταπεινώσιν ὁδηγησόμενον. καὶ τὸν Παῦλον, δι' ἑαυτοῦ καλῶν ὁ Χριστός, δυνάμενος εὐθὺς ἀνοίξει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, πρὸς Ἀνανίαν πέμπει καὶ παρ' αὐτοῦ κελεύει μνηθάνειν τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας¹⁾. Ἐγείρου, φησὶν, εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν κακεῖ σοι λαληθήσεται τί σε δεῖ ποιεῖν. διδάσκων ἡμᾶς τῇ ὁδηγίᾳ τῶν πρωτεύουστων ἀκολουθεῖν. καὶ τοῦτο ἔργον ἐδείξεν ὁ ἀπόστολος μετὰ ταῦτα, ἐν οἷς γράφει λέγων· ὅτι ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον καὶ Ἰάκωβον²⁾. ἀδιδάκτος μόνον ἐστὶν ὁ Θεός, ἐπειδὴ καὶ οὗτοφυῆς καὶ πρὸ αὐτοῦ ἄλλον οὐκ ἔχων, τὰ δ' ἄλλα πάντα ἐστὶ διδασκτά, ἐπειδὴ καὶ ποιητὰ καὶ κτιστά. καὶ τὰ μὲν πρῶτα τάγματα διδάσκαλον ἔχει τὴν ἀνωτάτω Τριάδα. τὰ δὲ δεύτερα μανθάνει παρὰ τῶν πρώτων, τὰ δὲ τρίτα παρὰ τῶν δευτέρων. καὶ οὕτω καθέξης κατὰ τάξιν μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων. Οἱ γὰρ κρείττους ἐν τιμῇ καὶ ἀρετῇ ὄντες τοὺς ἐλάττω ἐν γνώσει διδάσκουσιν. οἱ τοίνυν οἰόμενοι διδασκάλων μὴ χρήζειν, ἢ μὴ πειθόμενοι τοῖς ἐν ἀγάπῃ διδάσκουσιν, ἄγνοιαν νοσοῦσι, τὴν μητέρα τῆς ὑπερηφανίας, ὧν πρωτεύουσιν εἰς ἀπώλειαν οἱ τῷ αὐτῷ πάθει τῆς οὐρανόθεν διαγωγῆς ἐκπεσόντες, οἱ ἐν ἄερί πετώμενοι δαίμονες, τὸν ἐν οὐρανῷ ἀποδράσαντες διδάσκαλον.

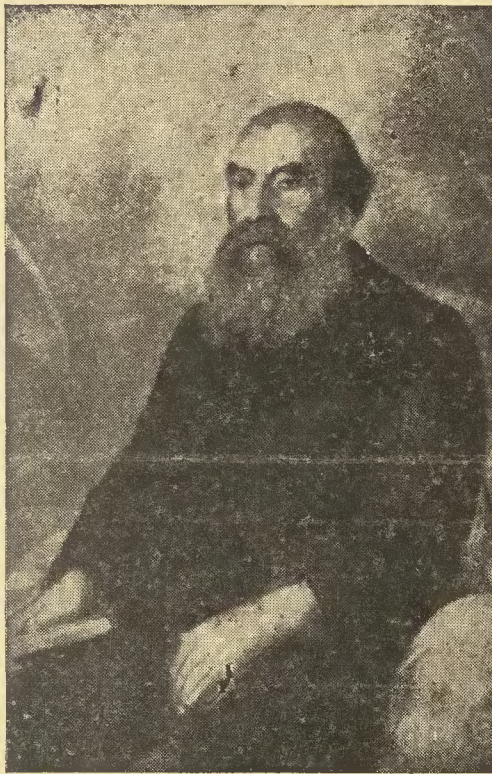
1) Πράξ. Θ' 1 - 19.

2) Γαλ. α' 18 - 19.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Οὐδεὶς οὕτως ἑαυτοῦ φεῖδεται ὡς πάντων ἡμῶν ὁ Θεός· πολλῷ γὰρ ἡμῶν αὐτὸς βούλεται μηδὲν ἡμᾶς πάσχειν κακοῦ· διόπερ οὔτε ἐν συμφοραῖς αἰεὶ ἀφίησιν ἡμᾶς, ἵνα μὴ ἐκκακῶμεν· οὔτε πάλιν ἐν ἀνέσει διόλου, ἵνα μὴ ραθυμότεροι γενόμενοι ἐκπέσωμεν,

1) Α' Βασ. γ' 1 - 19.

Ἀλέξανδρος Μωραΐτιδης
ὁ διὰ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος ὀνομασθεὶς
Ἀνδρόνικος Μοναχὸς

Λογοτεχνική στήλη

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΔΗΣ

 ιὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου σκοπεύ-
ομεν νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὰ
δῆματα τῶν εὐπαιδευτῶν καὶ φι-
λοθρήσκων μίαν ἐξοχὸν φυσιογνωμίαν τῶν
νεωτέρων χρόνων, τὸν Ἀλέξανδρον Μω-
ραΐτιδην. Ἵσως οἱ πλείονες, ἂν ὅχι οἱ
πλείστοι, ἀναφερομένου τοῦ ὀνόματος τοῦ
Ἀλεξ. Μωραΐτιδου νὰ μὴ δώσουν προσο-
χὴν ἢ νὰ ἀδιαφορήσουν, διότι ἡ σκέψις
τῶν ἐσυνήθισε νὰ κατευθύνεται πρὸς τὸν
Ἀλεξ. Παπαδιαμάντην, ὁ ὁποῖος καὶ ἐμε-
λειτήθη, ἐκρίθη καὶ προεξένησε θαυμα-
σμὸν εἰς εὐρύτερον κύκλον, παρ' ὅσον ὁ
ἐξαδελφός του. Πάντως ὅμως, δὲν παύει
καὶ ὁ ἕτερος Ἀλέξανδρος νὰ ἀποτελῇ ἰ-
διάζουσας μορφήν τῶν Νεοελληνικῶν
γραμμάτων καὶ μὲ τὴν ἀνωτέραν ζωὴν
του καὶ μὲ τὸ ἰδιότυπον ἔργον του.

Ὁ Ἀλ. Μωραΐτιδης, εἶναι ἀλήθει-
α πασίδηλος, παρεξηγήθη, ὑπετιμήθη καὶ
ἐν συγκρίσει καὶ συσχετισμῷ μὲ τὸν Ἀλ.
Παπαδιαμάντην ἐκρίθη πολὺ αὐστηρῶς,
διότι τὸ ἔργον του ἐθεωρήθη ὡς ἔχον
πολλὰς ὁμοιότητας μὲ τὸ τοῦ ἐξαδέλφου
του. Οὐχ ἦττον ὅμως, ὁ Ἀλ. Μωραΐτιδης
ἐδημιούργησε ἰδικὸν του τρόπον σκέψεως,
ἰδικὴν του ἀτμόσφαιραν, ἰδικόν του ἔρ-
γον, τὸ ὅποιον τὸν καθιερώνει ὡς μίαν ἀ-
ναμφισβήτητον ἀξίαν τῶν Νεοελληνικῶν
γραμμάτων.

Ὁ Ἀλ. Μωραΐτιδης ἐγεννήθη εἰς τὴν
Σκιάθον τὴν 15ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1851.

Μετὰ τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς ἐ-
τράπη πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ
ἐγένετο διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθ-
ηνῶν. Εἰργάσθη ὡς δημοσιογράφος εἰς
πολλὰς ἐφημερίδας καὶ διετέλεσεν ἐπὶ μ-
κρὸν καθηγητὴς εἰς διάφορα γυμνάσια

τῶν Ἀθηνῶν. Διέπρεψεν ὡς λογοτέχνης
καὶ διηγηματογράφος, ἐμφανισθεὶς κατ'
ἀρχὰς διὰ τοῦ Γαβριηλίδου εἰς τὴν «Ἀ-
κρόπολιν», κατόπιν δὲ εἰς διάφορα περιο-
δικά. Ἐκ τῶν δημοσιευμάτων του τὰ κυ-
ριώτερα εἶναι τὰ ἀκόλουθα: «Βάρδας
Καλλέργης», πεντάπρακτον ἱστορικὸν δρά-
μα, «Δημήτριος ὁ Πολιορκητής», ἱστορι-
κὸν μυθιστόρημα, «Διηγήματα» ἐξ τόμοι
καὶ ἰσάριθμοι τοιοῦτοι ὑπὸ τὸν τίτλον
«Μὲ τοῦ δορριᾶ τὰ κύματα» περιλαμβά-
νοντες ταξιδιωτικὰς ἐντυπώσεις, μελέτας,
ἄρθρα κλπ. Ἐδημοσίευσεν ἐπίσης τὰ ἐ-
ξῆς ἔργα: Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, «Ὁμιλίας εἰς τοὺς
ψαλμούς», Γρηγορίου τοῦ Νεζιανζηνοῦ
«Παρθενίας ἐγκώμιον», «Γρηγόριος Να-
ζιανζηνός» ἔμμετρος μετάφρασις ποιημά-
των τῶν ἐπῶν του, Προφήτου Ἐλισσαίου
«Ἀκολουθία πνευματικὴ μετὰ παρακλη-
τικοῦ κανόνος», ἔργον βραβευθὲν ὑπὸ τῆς
Ἱερᾶ Συνόδου καὶ «Ἀκολουθία εἰς τὴν
εὐρεσιν τῆς ἐν Σκιάθῳ θαυματουργοῦ εἰ-
κόνης τῆς Παναγίας Κουνιστρίας».

Παρέμειναν ὅμως καὶ ἀδημοσίευτα πολ-
λὰ ἐκ τῶν ἔργων του, τὰ ὅποια ὑπῆρξαν
ἀξιόλογα.

Ὁ Ἀλ. Μωραΐτιδης ἔγραψεν εἰς καθα-
ρεύσαν γλῶσσαν καὶ κατέγινε μὲ πάσης
φύσεως θέματα ἱστορικά, περιγραφικά,
θρησκευτικά, δραματικά, διέπρεψε δὲ κυ-
ρίως εἰς τὸ διήγημα. Τῷ 1914 τοῦ ἀπενε-
μήθη τὸ Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων
καὶ Τεχνῶν. Τὰ ἀναφερθέντα ἐλάχιστα
βιογραφικὰ στοιχεία εἶναι μίᾳ ἀμυδρᾷ
σκιαγραφίᾳ τοῦ Ἀλ. Μωραΐτιδου, ὁ ὁποῖ-
ος ἔδρασε καὶ εἰργάσθη εἰς τὸν πνευματι-
κὸν τομέα, ὅσον ὀλίγοι πνευματικοὶ ἄν-

δρες. "Ας ἀναφέρωμεν τὴν κριτικὴν μερικῶν διανοουμένων τῆς ἐποχῆς τοῦ διὰ τὴν κατανόησιν καλλίτερον τὸ πνευματικόν τοῦ μέγεθος. Ἰδοὺ τί λέγει δι' αὐτὸν ἐν τῇ «Πατριδί» τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1921 ὁ Ζαχ. Παπαντωνίου εἰς ἄρθρον τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ κύρ - Ἀλέξανδρος». «Δύο ἀδελφοί, λέγει, ἐγνώρισεν ἡ διηγήματογραφία, τὸν Παπαδιαμάντην καὶ τὸν Μωραϊτίδην, οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν ἕνα διήγημα ἰδικόν των, τὸ ὅποιον ἀρχίζει ἀπ' αὐτοὺς... Δύο καλοὶ Rousseau τῶν Σποράδων εὐρίσκουν ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι δυστυχία καὶ ἀσχημία, ἡ φτώχεια ὠρεὶότης καὶ ἀρετή. Ἐξάισιοι εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς φτώχειας. Τὸ ἰδανικόν των εἶναι ἡ ἀπλὴ ζωὴ, ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ γεῦσις τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Ἐδῆγχαν ἀμφότεροι ἀπὸ μοναστήρια, εἶναι χριστιανοὶ ἀπὸ ἀνατροφὴν καὶ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασίαν. Θυμασταὶ ζωγράφοι τῆς φύσεως, παίζοντες εἰς τὰ δάκτυλα τῆς ναυτικῆς καὶ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς».

Ὁ δὲ κ. Στ. Δέφνης, δημοσιεύει τὰ ἑξῆς δι' αὐτόν: «Τὰ διηγήματα τοῦ Μωραϊτίδη πάλλονται ἀπὸ ζωὴν, φῶς, κίνησιν, ἀπὸ θύου καὶ ἀκρογιάλι, εἶναι γεμάτα ἀπὸ εὐωδίας πεύκου καὶ θαλασσινοῦ λωδίου, μοσχοβολοῦν λιθάνι καὶ ἀγιότητα, ἐγκλείουν τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν καὶ ἀγνὴν ἡθογραφίαν, ἱριδίζουν ὡς κρύσταλλον πολυελαίου, ὀδηγοῦν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνγνώστου ὑπὸ τὸν μουσικὸν ὄλον τοῦ ναοῦ».

Αὐταὶ εἶναι αἱ κρίσεις δύο συγχρόνως τοῦ διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ.

Ἐκεῖνο ἔμως ὅπερ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, καταχωροῦντας τὸ ἄρθρον μας εἰς τὴν ἑθροσκευτικὴν περίοδικον ἐκ τῶν πλέον ἐπιλέκτων, εἶναι τὸ ἑθροσκευτικὸν μέρος τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Μωραϊτίδη, ὁ ὅποιος καὶ ὡς ζωὴ καὶ ὡς ἔργον πάλλει ὅλος ἀ-

πὸ ἑθροσκείαν καὶ πίστιν.

Ἄν ὁ Παπαδιαμάντης ἐπεδίωξε καὶ προσεπάθησε νὰ δημιουργήσῃ τὸν τύπον τοῦ τελείου διηγῆματος, ὁ Μωραϊτίδης ἡγωνίσθη καὶ ἐμόχθησε ὑπερανθρώπως διὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν τύπον τοῦ τελείου ἀνθρώπου καὶ νὰ ὑψωθῇ εἰς τὰς σφαίρας τοῦ ἡθικῶς ὠρείου, τοῦ χριστιανικῶς ἀνεφίκτου.

Ὁ Μωραϊτίδης ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Ἀνατολήν. Καὶ τοῦτο, διὰ νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ νὰ ψηλαφήσῃ τοὺς ἱεροὺς τόπους, ὅπου ἐδάδισαν οἱ θεοὶ πόδες τοῦ Ναζωραίου καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ μοναστήρια, τὰ ὅποια ἱδρυσαν περιδῶντοι Μοναχοὶ τῶν παρελθόντων αἰώνων. Ἡ Δύσις δὲν τὸν προσεῖλκυσε. Μόνον ἡ Ὁρθοδοξία, ὁ μοναχισμός, ἡ κατάλυσις, ἡ βυζαντινὴ ψαλμωδία τὸν συνεκίουν καὶ τὸν ἀνεβίβαν εἰς ὕψος δυσθεώρητα. Ἐταξίδευσεν ἐπίσης εἰς τὴν Τήνον, τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τέλος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ εὔρεν, ὅτι ἐπάθει. Ἐκεῖ ἐγνώρισεν, ἡθῶνθη καὶ ἐζησεν ἐν συνειδήσει τὸ ἀσκητικὸν ἰδεῶδες, τὸ ὅποιον ἔγινεν ἐν τέλει ὁ κληρὸς τῆς ζωῆς τοῦ ὁ πλέον πολυτίμητος. Ἐκεῖ ἐπίστευσε, πῶς ὅσα εἶχε μέχρι τότε κατορθώσει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ὅσον ἀφορᾷ τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων ἦσαν μηδαμινά, ἀνάξια λόγου «σκύβαλα» πραγματικά.

Ἐκεῖ ἐσυνειδητοποίησεν, ὅτι «ἄνθρωπος ὅσαι χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὅσαι ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει».

Ἐκεῖ ἡθῶνθη βαθύτατα ποῖος ἦτο ὁ ἐπὶ γῆς προσωρισμός του, ποῖα ἡ ἀποστολή του. Νέος ἄνθρωπος λοιπόν, «καινὴ κτίσις», ἐπέστρεψε ἀπὸ τὰ ἱερὰ προσκυνηματα, τὰ ὅποια καὶ ἐπέφερον ριζικὴν ἀλλαγὴν εἰς τὸν χαρακτῆρα του, εἰς τοὺς τρόπους του, εἰς τὴν ἐν γένει ζωὴν του.

Ἐκτοτε πλέον ἐκοπίαζε νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος. Ὁ «φιλοσκόμμων», ὁ «εὐφυής», ὁ «εἰρωνικός» τύπος του μετεβλήθη εἰς σύννον, σκυθρωπὸν, συλλογισμένον. Τὰ ἐγκόσμια δὲν τὸν ἐνδιέφερον πλέον. Ἀφ'οὗτου δὲ ἔχασε τὴν σύζυγόν του, μεθ' ἧς εἶχε συζῆσει «παρθενίαν φυλάττων», ἔπαυσε πλέον νὰ γράφῃ λογοτεχνίαν καὶ ἀφωσιώθη ὀριστικῶς εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν θρησκευτικῶν ὕμνων.

Ἰδοὺ πῶς μᾶς τὸν παρουσιάζει ἡ περιγραφὴ τῆς ἐποχῆς: «Ὁ Ἀλέξανδρος Μωραΐτιδης ζῆ περιωρισμένος ἐντὸς τῆς μικρᾶς του κατοικίας, μὴ θυσιάζων ὀλίγας ὥρας ἐκ τῆς μελέτης καὶ προσευχῆς του, διὰ τὴν ἀνὰ τὴν πόλιν ἐξοδὸν του. Τὸ βιβλίον τοῦ ὁποίου ἐξήταζε πρὸ ὀλίγου τὰς μυστηριώδεις ἐννοίας, εἶχεν ὑποσταλῇ μέχρι τοῦ στόματος διὰ νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ πεδίον τῆς ὁράσεως, καὶ μετ' ὀλίγον ὠραιότατη, ἡ βυζαντινὴ γενειὰς του, κατάλευκος ἐμφανίζεται κάτω ἀπὸ τὸ μεδίαμα τῶν χειλέων του. Ὡ! ἡ γλυκεῖα μορφή τοῦ Ἀλ. Μωραΐτιδου. Ὁλὴ ἡ ἀρχοντικότης τῆς ψυχῆς του, ἀντανакλᾷ εἰς τὰ νεανικὰ μάτια του, καὶ τὸ μεδίαμά του εἶναι μεδίαμα παρθένου»...

Περικτέρω δὲ λέγει ἡ περιγραφὴ τῆς ἐποχῆς: «Ἐκεῖ ὅμως ἀριστερά, εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, ὑφούται τὸ εἰκονοστάσιον. Εἴκοσι περίπου εἰκόνες τοποθετημέναι ἐπὶ τοῦ τοίχου, μικραὶ μετὰ μεγάλων, τετράγωνοι νεώτεραι μετὰ ὀκταγώνων βυζαντινῶν, ἔργα τέχνης καὶ παλαιοντολογικῆς ἀξίας. Τὸ θυμιατήριον εὐρίσκεται ἐκεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ μικροῦ κηροπηγίου. Τὸ ἄρωμα προηγνηθέντος θυμιάματος ἔχει παραμείνει εἰς τὴν ἀτμόσφαιράν τοῦ δωματίου».

Ἄς μὴ παραλείψωμεν νὰ ἀναφέρωμεν

καὶ τὴν σεβασμίαν μορφήν τοῦ Μοναχοῦ Δανιὴλ Σμυρναίου τοῦ ἀγιογράφου, ὅστις ἤσκησε μεγίστην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ Ἀλ. Μωραΐτιδου ἀπομακρύνας αὐτὸν διὰ τῶν συμβουλῶν του ἐτι περισσότερον ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν καὶ τὰς πολλαπλὰς ἐκδηλώσεις τῆς. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς προξενῇ ἐντύπωσιν ἡ τελεία στροφή τοῦ Μωραΐτιδου πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἰδεώδη τῆς πίστεως. Δὲν εἶναι ὁ μοναδικός, ὁ ὁποῖος ἐνοιῶσε τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἄρθρων μας θὰ παρουσιάσωμεν καὶ ἄλλους διανοουμένους καὶ ἄνδρας τῶν γραμμάτων, οἱ ὅποιοι ἠγάπησαν τὴν θρησκείαν, τὴν ἐθεώρησαν ὑπέρτατον ἰδανικὸν καὶ τὴν ἐξόμνησαν εἰς τὰ ἔργα των. Τὸ τελείως ξεχωριστὸν ὡς πρὸς τὸν Μωραΐτιδου εἶναι πῶς ὄχι μόνον ἠσχολήθη μετὰ τὴν θρησκευτικὴν διηγηματογραφίαν καὶ ποίησιν, ἀλλὰ καὶ ἔζησε τὴν θρησκείαν, τὴν κατέστησε βίωμά του, ἀφοῦ εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου του ἠσπάρθη τὸν μοναχικὸν βίον. Ὁ ἴδιος ὁ Παλαμάς ἔγραψε, πῶς τὴν πεζογραφίαν τοῦ Μωραΐτιδου τὴν διακρίνει ἡ χάρις καὶ ἡ εὐσέβεια. Ἀλλὰ μήπως καὶ τὴν ζωὴν του δὲν τὴν διακρίνει ἡ χάρις καὶ ἡ εὐσέβεια; Ἀρκεῖ νὰ ἀναγνώσῃ κανεὶς μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα γράμματα τοῦ Μωραΐτιδου, τὰ ὁποῖα διεσώθησαν εἰς τὸ γυναικεῖον μοναστήριον Κεχροβοῦνι τῆς Τήνου, ἀπὸ τὸν Συριανὸν δικηγόρον Πέτρον Καμπάνην καὶ τότε θὰ νοιώσῃ πόσον πλούσιος καὶ ἐξηγνισμένος ἦτο ὁ ἐσωτερικὸς βίος τοῦ Μωραΐτιδου, ὅστις προτοῦ νὰ λάβῃ τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα ἦτο τύπος μοναχοῦ ἐναρέτου, ἂν καὶ περιεβάλετο μετὰ κοσμικὰ ἐνδύματα.

Τίς δύναται τώρα μετὰ τὰ προλεχθέντα νὰ προτείνῃ ἢ νὰ ἀποδείξῃ, διὰ λόγου, πῶς ἡ μόρφωσις καὶ ἡ κατὰ κόσμον σοφία εἶναι ἐχθρὰ τῆς θρησκείας καὶ ἀπο

ΟΠΤΑΣΙΑ ΕΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥ

Κατὰ τοὺς ἀποστολικούς χρόνους, ὅτε θρησκευτικὴ ἀνωμαλία με-
γάλη υφίστατο, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐ-
ζήτουν καὶ περιτομὴν ἅμα, οἱ δὲ τὴν αἰ-
ρεσιν τῶν Νικολαϊτῶν ἐνηγκαλίζοντο, ἕ-
τεροι τὸ τοῦ μάγου Σίμωνος δόγμα
ἠσπάζοντο καὶ τ.λ., καὶ ὅτε πάντα ταῦ-
τα τὰ δοξολογήματα κατεδιώκοντο μέ-
χρι θανάτου ὑπὸ τῶν Κρατούντων εἰ-
δωλολατρῶν, ἀνθρωπὸς τις, γεωργὸς τὸ
ἐπάγγελμα εἰς τὸν ἀγρόν του ἐργαζόμενος,
ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ, ἐσυλλογίζετο τίς νὰ εἴ-
ναι ὁ ἀληθὴς Θεός, καὶ διατὶ ὕστερον
ἀπὸ τόσους κόπους δὲν ἠμπόρεσαν οἱ ἄν-
θρωποι νὰ εὕρωσι τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ μέ-

νουςιν ἀκόμῃ εἰς ἄγνοιαν, φονευόμενοι
ἀνηλεῶς μεταξὺ τῶν ἔνεκα τῶν θρησκευ-
τικῶν δοξασιῶν τῶν. Εἰς τοὺς συλλογι-
σμούς του τοὺτους εὗρισκόμενος, ἀφήσας
τὴν ἀξίην ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ ὑψώσας
τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε τάδε.

Ὁ πλάσας με φώτισόν με νὰ σὲ γνω-
ρίσω καὶ νὰ σὲ λατρεύσω χωρὶς δὲ νὰ
μοῦ εἰπῇς ποῖος εἶσαι, ἔχω ἀπόφασιν νὰ
μὴ ἀκολουθήσω καμμίαν Θρησκείαν ἀπὸ
τὰς κυκλοφορούσας, φοβούμενος τὴν πλά-
νην. Ἐὰν δὲ δὲν μὲ φωτίσης καὶ ἀπο-
θάνω ἐν τῷ μεταξὺ, μὴ μὲ ζητήσης, ἐὰν
ἀναστήσης ποτὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας, ἀλλ'
ἄφες με ἔξω καὶ ἀπὸ τὸν παράδεισον καὶ

ξενώνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν; Τοῦ-
λάχιστον, διὰ τοῦ Ἀλ. Μωραϊτίδῃ ἀπο-
δεικνύεται τὸ ἄκρως ἀντίθετον. Καὶ τὸ
πνεῦμα τοῦ Μωραϊτίδῃ παρήγαγε τοὺς ἀ-
γλαοὺς καρπούς του καὶ ἡ διάνοιά του
ἔδωσε τὰ φωτεινὰ ἀπαυγάσματά της. Ἡ
δὲ κοινὴ γνώμη δὲν ἔμεινεν ἀπαθὴς πρὸ
τῆς δημιουργίας του. Ὁ κόσμος τοῦ πνεύ-
ματος ἰδίως ἐξετίμησε τὸ ἰδιόμορφον ἔρ-
γον τοῦ Μωραϊτίδῃ καὶ τὸν ἐπήνεσε καὶ
ἐδόξασεν ἐπανειλημμένως διὰ διαφόρων
χειρονομιῶν καὶ ἐκδηλώσεων.

Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως, ὁ Μωραϊτίδῃς
δὲν ἐθεώρησεν ὑποτιμητικὸν τὸ νὰ γράψῃ
διὰ τὴν θρησκείαν, νὰ ἐπιχειρήσῃ ταξίδια
εἰς ἱεροὺς χώρους καὶ νὰ ζήσῃ τὴν ζωὴν
ἐνὸς κοσμοκαλογήρου. Δὲν κατησχύνθη
ἀλλὰ μᾶλλον ἐθεώρησεν ὡς τὴν εὐτυχεστέ-
ραν περίσθον τῆς ζωῆς του, καθ' ἣν ἐνε-
δύθη τὸ μοναχικὸν ἔνδυμα καὶ ἀφιερῶθη
ὁλοκληρωτικῶς εἰς τὸν γλυκὺ Νάζω
παῖον.

Εἴθε ἡ ζωὴ του καὶ τὸ ἔργον του νὰ ἐμ-
πνέουν ὅλους ἐκείνους τοὺς ἐγγραμμάτους

καὶ ἐπαιόντας ἅψ' ἐνός, οἱ ὅποιοι ἐξ ἄ-
γνοίας ἢ ἀδιαφορίας ζοῦν μακρὰν τοῦ Θε-
οῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ἐγγραμμά-
τους δὲ ἅψ' ἐτέρου καὶ σοφοὺς, οἱ ὅποιοι
νομίζουν, διὰ τὴν ἐπιστήμην ἢ αἱ γνώσεις
τῶν εἶναι δι' αὐτοὺς τὸ πᾶν καὶ οἱ ὅποιοι
περιγελοῦν καὶ εἰρωνεύονται τὴν κατὰ
Χριστὸν ζωὴν καὶ τὸν ἡθικὸν βίον.

Ὁ Ἀλ. Μωραϊτίδῃς δύνανται νὰ τοὺς
εἴπῃ τοῦ εὗρισκεται ἡ ἀλήθεια. Καὶ δὲν
νομίζομεν, πῶς ἡ φυσιογνωμία του εἶναι
τόσον ἀναξία λόγου καὶ σημασίας, ὥστε
νὰ τὴν καταφρονοῦν. Ε. Μ.

Σ. Ε. Ὁ ἀνωτέρω ὕμνος πρὸς τὸν μακαρί-
την Ἀλέξ. Μωραϊτίδην, μοι ἐπανάφερεν εἰς
τὴν μνήμην ὅλον τὸ παρελθόν μου. Τὸν ἐ-
γνώρισα ψάλλοντα εἰς τὸ ἐκκλησιάκι τοῦ
Προφήτου Ἐλισσαίου ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸ
τέμα τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, ἄνωθεν τοῦ ἡλεκτρι-
κοῦ σταθμοῦ Μοναστηρακίου. Ἐκτοτε ἐπὶ
γαῖαν εἰς τὸ σπιτάκι του (ἀσκητήριόν του)
εἰς τὴν ὁδὸν Καποδιστριαίου 18, ἅψ' ὅπου ἀ-
πεκόμιζον μεγάλην ὠφέλειαν, ἐφ' ὅσον παρέ-
μεινα εἰς τὰς Ἀθήνας. Οὕτω ὅλαις δυνάμε-
σιν ἐπιβεβαιῶνω ὅλα ὅσα γράφονται διὰ τὸν
Ἀλέξ. Μωραϊτίδην.

ἀπὸ τὴν κόλασιν ὅπου λέγουσιν οἱ χριστιανοὶ πῶς εἶναι. Σὲ προσκυνῶ.

Ταῦτα εὐσεβῶς διασκεπόμενος καὶ εἰπὼν ὁ πτωχὸς οὗτος ἄνθρωπος μὲ ἀφέλειαν καὶ συντριβὴν καρδίας, ἐπανελάβε τὴν ἀξίην εἰς τὰς αὐτοῦ χεῖρας καὶ ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζεται. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην διήρχοντο ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκεῖνο διαβάται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ εἰς κληρικός, ὁ ὁποῖος ὡς ἐκ τῶν ἐνδυμάτων του ἐξελαμβάνετο ὅτι εἶναι Ἱερεὺς ἢ Διάκονος τῶν χριστιανῶν.

Ὁ κληρικός οὗτος πλησιάσας πρὸς τὸν ἐργαζόμενον γεωργὸν καὶ χαιρετήσας αὐτὸν ἐκάθησε πλησίον του. Μετ' ὀλίγην δὲ ὥραν ἠρώτησεν ὁ κληρικός τὸν γεωργὸν καὶ τῷ εἶπε, τίνος θρησκείας εἶναι καὶ ὁ γεωργὸς ἄνευ τινὸς δισταγμοῦ διηγήθη πρὸς αὐτὸν τὸ φρόνημά του καὶ πῶς ἀνεφέρθη εἰς τὸν Θεὸν περὶ τούτου πρὸ ὀλίγου. Εἰς τὴν ἀπόκρισιν ταύτην τοῦ γεωργοῦ ἔφη ὁ κληρικός τάδε. Ἐὰν ἐγὼ σοῦ ὑποδείξω τὸν ἀληθῆ Θεὸν καὶ τὴν ἄδολον καὶ γνησίαν θρησκείαν παραδέχεσαι; Καὶ πῶς, εἶπεν ὁ γεωργός, δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τοὺς λόγους ἀνθρώπου πρὸς ἐμὲ ἀγνώστου, καὶ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος βεβαίως θὰ ζητήσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν οἰκείαν θρησκείαν, ἥτις πολυμενὴ ἀπὸ τοὺς ἄλλους δὲν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀληθής;

Εἰς ταῦτα εἶπεν ὁ κληρικός.

Παραδέχεσαι ὅτι ὅσα βλέπομεν καὶ ὅσα δὲν βλέπομεν, καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ πάντα ἐποιήθησαν ἀπὸ ἑνα Θεόν;

Μάλιστα ἀπεκρίθη ὁ γεωργός, ὅλα αὐτὰ ἔχουσι μίστορα ἀλλὰ τίς εἶναι καὶ ποῦ, ἄγνωστον ἐστὶ τοῦτο. Ὁρθῶς ἀπεκρίθης, εἶπεν ὁ κληρικός καὶ πλησιάζομεν νὰ συμβιβασθῶμεν. Ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον σὺ καλεῖς μίστορα τοῦ παντός, ἐκεῖνον ἔχω καὶ ἐγὼ Θεόν, καὶ ἐκεῖνον θὰ σοῦ ὑποδείξω

ἵνα λατρεύῃς καὶ σὺ. Δέχεσαι λοιπὸν τὴν ἐγγύησίν μου καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς καὶ πράξῃς ὅ,τι ἐγὼ σοῦ εἰπῶ;

Διστάζω, λέγει ὁ γεωργός· καὶ τί ἐννοεῖς μὲ τὴν ἐγγύησιν; ἐξηγήσου μοι παρακαλῶ σε. Ἐννοῶ, ἀποκρίνεται ὁ κληρικός, ὅτι ἐὰν κακῶς σὲ ὀδηγήσω νὰ ἔχω ἐγὼ νὰ δώσω λόγον εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος καὶ ἐσὲ καὶ ἐμὲ ἔπλασε, καὶ νὰ ἔχω τὸ κρῖμα σου εἰς τὸν λαιμόν μου· πρέπει δὲ νὰ πιστεύσῃς εἰς τοὺς λόγους μου, καθ' ὅσον μάλιστα ἐγὼ δὲν σοῦ ζητῶ διὰ τὴν ὁποίαν θὰ σοῦ κάμω ὑπηρεσίαν πληρωμὴν τινά, ἀλλὰ ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης ὁρμώμενος προσφέρωμαι οὕτω πρὸς σέ. Καὶ πάλιν διστάζω, ζητῶ συγχώρησιν, ἀδελφέ, λέγει ὁ χωρικός συνοδεύσας τὴν ἀπόκρισιν ταύτην καὶ μὲ σιγῶνας δακρύων.

Διστάζω πολὺ περισσότερον καθ' ὅσον ἐγὼ ἐσυμφώνησα πρὸ ὀλίγου μὲ τὸν Θεὸν καὶ ὑπεσχέθην νὰ μὴ ἀκολουθήσω καμμίαν θρησκείαν, ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν μὲ φωτίσῃ εἰς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν σὲ κατηγορῶ διὰ τοὺς δισταγμούς σου, δὲν μέφομαι τοὺς ἐνδοιασμούς σου, λέγει αὐτῷ ὁ κληρικός, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλοῦ πράγματος, πρόκειται περὶ σωτηρίας ψυχῆς καὶ ἔχεις δίκαιον νὰ φοβῆσαι καὶ ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἀριστερά, ἀλλὰ νὰ μὲ ἀκούσῃς εἰς τοῦτο ὅπου θὰ σοῦ προτείνω, καὶ ἐὰν διὰ τοῦ δρόμου τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ σοῦ ὑποδείξω δὲν βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἀληθείας, τότε ἐπανερχέσαι εἰς τὰ ἴδια, εἰς τοῦτο ἃς σὲ πείσῃ ὁ κόπος τὸν ὁποῖον ἐγὼ δωρεὰν καταβάλλω ἅμα δὲ καὶ ἡ εὐθύνη τὴν ὁποίαν πρὸς τὸν Θεὸν λαμβάνω ἐὰν ψυχοβλαβῶς σὲ ἀποκαταστήσω.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἡσθάνθη κάπως καιομένην καὶ συγκατανεύουσιν τὴν καρδίαν του ὁ γεωργός ὅπως παραδεχθῇ ἐπὶ δοκιμασίᾳ τὴν τελευταίαν ταύτην τοῦ κληρικοῦ πρότασιν, καὶ (εὐλογητὸς ὁ Θεός)

ἀνάκραξεν· ἄγωμεν ἵνα γνωρίσω τὸν πλάστην μου καὶ προσκυνήσω αὐτόν. Εἰς τὴν καταφατικὴν ταύτην ἀπόκρισιν τοῦ γεωργοῦ ἀνίσταται ὁ κληρικὸς καὶ ἤρξατο νὰ ὁδοιπορῇ, λαβὼν τὴν πρὸς τὴν ἐπισκοπὴν Ἑρακλείου ἄγουσαν συνδιαλεγόμενος καθ' ὁδὸν μετὰ τοῦ συνοδοιπόρου του καὶ κατηγῶν αὐτὸν εἰς ἣν μέλλει νὰ τὸν εἰσάγῃ θρησκείαν. Φθάσαντες εἰς τὴν Μητρόπολιν ἐπαρουσιάσθησαν πρὸς τὸν ἐπίσκοπον καὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν καὶ ἀσπασθέντες τὴν δεξιάν του ἐκάθισαν.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἐρωτᾷ τὸν κληρικόν, τίς εἶναι καὶ πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ μεταβαίνει. Ὁ κληρικὸς ἀναστὰς ὀρθίος ἀποκρίνεται. Ἐρχομαι ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, εἶμαι Ἀρχιδιάκονος τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως καὶ μεταβαίνω εἰς Ἀθήνας δι' ὑποθέσεις ἐκκλησιαστικὰς ἕνεκα δὲ τῶν ἐπικρατούντων ἐναντίων ἀνέμων ἐλιμενίσθημεν εἰς τοὺς λεγομένους καλοὺς λιμένας. Εἰς τὴν ὑμετέραν δὲ σεβασμιότητα παρουσιάζομαι ἵνα παρακαλέσω αὐτὴν νὰ βεβαιώσῃ τὸν παρόντα ἄνθρωπον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸν ὁποῖον ἂν καὶ ἐγὼ ἐκατήχησα προσηκόντως περὶ τῆς εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστεως, μὴ διαλείψῃ καὶ ἡ Ὑ. Σεβασμιότης νὰ πράξῃ τὰ λυσιτελῆ καὶ σωτήρια πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἀρχιδιάκονος ἐπαναλαμβάνει ν' ἀσπασθῇ τὴν δεξιάν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ.

Ὁ Ἀρχιερεὺς ἀκούσας ὅτι ὁ προσελθὼν κληρικὸς εἶναι Ἀρχιδιάκονος, δὲν ἐνέκρινε νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις, ἐκλαβὼν ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν θρόνον τῆς δεσποζούσης Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ οὔτε ἐπέτρεψε τὴν ἀναχώρησίν του, προτείνας αὐτῷ νὰ μείνῃ ἡμέρας τινὰς ἐν τῇ Μητροπόλει, ἅμα δὲ καὶ λάβῃ μέρος εἰς

τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἣς ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ τὴν ἐπιούσῃαν ἡμέραν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἀρχιερέως. Ὁ Ἀρχιδιάκονος καὶ διὰ τὴν ἐπικράτειαν τῶν ἐναντίων ἀνέμων, καὶ διὰ τὴν ὑπακοὴν ἰδίως, ἔμεινε τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν ἐπιούσῃαν παρὰ τῷ Ἀρχιερεῖ.

Κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς Μ. εἰσόδου ἱσταμένου τοῦ Ἀρχιερέως παρὰ τῇ ὥρᾳ πύλῃ, ἔνθα περιμένει νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ προπορευομένου ἱερέως ἢ διακόνου τὰ ἅγια καὶ μνημονεύσῃ κατὰ τὰ κεκανονισμένα τὰ ὀνόματα, ὑπὲρ ὧν τελεῖται ἡ θεία Μυσταγωγία, παρουσιάζεται ὁ ῥηθεις Ἀρχιδιάκονος προπορευόμενος καὶ φέρων τὰ ἅγια. Πρὸς γενικὴν δὲ ἐκπληξιν τῶν ἐν τῷ Ναῷ εὐρισκομένων χριστιανῶν ὁ Ἀρχιδιάκονος ἐβάδιζεν εἰς τοιοῦτον τρόπον τρέμων καὶ κλονιζόμενος, ὥστε ὅλοι ἐπίστευσαν ὅτι δὲν θὰ προφθάσωσι τὰ ἅγια νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀρχιερέως. Βαδίζοντας δὲ τοῦ Ἀρχιδιακόνου καὶ προσελθόντος ὀλίγον πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ Ἀρχιερέως, ἔληξεν ἀσφαλῶς ἡ μεταβίβασις τῶν Ἁγίων ἀπὸ τούτου τὴν κεφαλὴν εἰς ἐκεῖνον τὰς χεῖρας. Μέχρις οὗ περαιωθῇ ἡ θεία λειτουργία εὐρίσκοντο εἰς μεγάλην ἀνησυχίαν ἅπαντες καὶ ἰδίως ὁ Ἀρχιερεὺς διὰ τὴν θεαθεῖσαν εἰς τὸν ξένον Ἀρχιδιάκονον παράδοξον ταύτην κατάστασιν. Ὑπέλαβον γὰρ ὅτι ὑπὸ ἐπιληπτικῆς ἢ ἄλλης τινὸς σπουδαίας νευρικῆς νόσου κατέχεται.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας, ἀπελθόντος τοῦ Ἀρχιερέως μετὰ τῶν συλλειτουργησάντων ἀδελφῶν καὶ διαφόρων χριστιανῶν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ἠρώτησε τὸν Ἀρχιδιάκονον ἂν πάσχῃ ὡς ἄνθρωπος, ἀπὸ καμμίας ἀσθενείας, διὰ νὰ ζητηθῇ ἰατρικὴ βοήθεια μήπως τὸ κακὸν προχω-

ρήση και ἐπιφέρει ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀναστὰς ἐκ τῆς θέσεώς του ὁ ξένος καὶ λαβὼν μειάνοιαν ἔφη ταῦτα: Ἐλευθέρωμαι ἀπὸ ἀσθενείαν, Ἄγιε Δέσποτα, ἀλλὰ τὴν ἀσθενειάν μου ταύτην σπουδαίαν οὖσαν οὐδεὶς δύναται νὰ θεραπεύσῃ. Ὅσακις διακονῶν ἐν τῇ θείᾳ καὶ φρικτῇ Μυσταγωγίᾳ λάβω ἀνὰ χειρὸς τὸ τεθειμένον Σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν ἐπαρκοῦσιν αἱ δυνάμεις μου εἰς τὸν τοσοῦτον ὄγκον, καὶ διὰ τοῦτο ἀδυνατῶ νὰ βαδίσω τότε ἐλευθέρως καὶ ἀκλινῶς.

Καὶ τίς δύναται, Ἄγιε Δέσποτα, ἐκ τῶν γνῶσιν ἔχόντων τῆς ὑποθέσεως τῆς θείας Μυσταγωγίας, τίς δύναται λέγω νὰ κρατήσῃ ἐν ταῖς χειρσὶν αὐτοῦ τὸν τοῖς πᾶσιν ἀχώρητον;

Ἡ συγκατάβασις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐνισχύουσα τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν, καθιστᾷ τὰ ὀγκώδη κοῦφι καὶ ἀβαθεῖ, τὰ ἀδύνατα δυνατά. Μακάριος δέ, ἅγιε Δέσποτα, ὁ ἀξιωθεὶς νὰ ὑπηρετῇ εἰς τὸ μέγα τοῦτο Μυστήριον, εἰς ὅπου οἱ ἐν οὐρανοῖς Ἄγγελοι καὶ πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῆς οὐρανόθεν δόξης ὑπηρετοῦντες παρίστανται μετὰ φόβου καὶ τρόμου.

Ταῦτα εἰπὼν, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν καὶ ἔφη. Ἐγὼ εἰμὶ ἐν ἓκ τῶν λειτουργικῶν Πνευμάτων, τὰ ὅποια ἀποστέλλονται εἰς διακονίαν πρὸς τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.

Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Ἄγγελος ὁ ἀποσταλθεὶς εἰς τὸν ἐκατόνταρχον Κορνήλιον, τὸν εὐσεβῆ καὶ φοβούμενον τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὅστις ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διὰ παντὸς ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ (Πράξ. θ' 1-8).

Ἐγὼ εἰμὶ Ραφαήλ, εἷς ἐκ τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων οἱ ὅποιοι προσαναφέρουσι τὰς προσευχὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐκπορεύον-

ται ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου.

Ὅταν προσήυξατο ὁ γεωργός, τὸν ὁποῖον σὰς παρέδωκα χθὲς ὅπως βαπτισθῇ ζητήσας παρὰ τοῦ Θεοῦ νὰ τῷ ὑποδειχθῇ ἡ ἀληθὴς θρησκεία διὰ νὰ προσκυνήσῃ ἐν γνώσει τὸν Θεόν, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου.

Τοῦτον μὲ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς νὰ ὀδηγήσω εἰς τρίβον εὐθείαν καὶ ἐκπληρώσας τὴν ἀποστολήν μου ἀπέρχομαι εἰς τὰ ἴδια.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐταράχθησαν σφόδρα καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν μέγας. Ὁ δὲ Ἄγγελος εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε ὅτι κρίσις ἔσται ὑμῖν, τὸν δὲ Θεὸν εὐλογῆτε εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἐθεάθην ὑφ' ὑμῶν ἀλλὰ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον ἀλλὰ ὄρασιν ὑμεῖς θεωρεῖτε καὶ νῦν ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με.

Καὶ ἀνέστησαν καὶ οὐκέτι εἶδον αὐτόν. Καὶ ἐξομολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ὤφθη αὐτοῖς Ἄγγελος Κυρίου.

Ὁ δὲ γεωργός, χάριν τοῦ ὁποῖου ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸ τεράστιον τοῦτο, ἐφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπε:

«Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος ὁ Θεὸς τὸν Ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετό μοι ἐκ τοῦ σκότους τῆς ἀγνωσίας. Δόξα σοι Βασιλεῦ Θεὲ Παντοκράτορ καὶ φιλόανθρωπε, παρουσίᾳ ἡξιώσας με τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον ἐκ θανάτου ἀναστῆναι. Καὶ νῦν Κύριε, φώτισόν μου τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, ἵνα σὲ ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, κράζοντες οἱ ἐν οὐρανοῖς Ἄγγελοί σου. Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος εἰ ὁ Θεός, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου».

Βαπτισθεὶς ὁ ἐν λόγῳ γεωργὸς ἐκλήθη

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Θάνατος ἡγουμένου καὶ ἐγκαθίδρυσις νέου τοιούτου

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς εἰκοσαετηρίδος τῆς ἡγουμενείας τοῦ Παν(ν)του
ἀγίου, Καθηγουμένου τοῦ ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Καρακάλλου
Ἀρχιμανδρίτου κ. κ. Παύλου

Ἀγαπητέ μοι Κύριε Εὐστράτιε Ζήση,
εὐχομαί σοι πᾶν σωτήριον ἀγαθόν.

Διὰ ταύτης γνωρίζω ὑμῖν ὅτι ὁ γνωστός
σας Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κα-
ρακάλλου Κοδράτος ἀπεβίωσε τῇ 1ῃ Φε-
βρουαρίου 1940 καὶ ἐγκαθιδρύθη αὐτῷ αὐ-
τοῦ ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἱερομόναχος
Παῦλος.

Τὴν ἐγκαθίδρυσιν εἰς ἡγούμενον προεβί-
βαζε τὸ πάλαι ὁ πρῶτος τοῦ ἀγίου Ὅρους.
Σήμερον κατέχει τὸ δικαίωμα αὐτὸ ὁ κα-
τὰ καιρὸν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Μο-
νῆς Μεγίστης Λαύρας. Εἰδοποιηθεῖσα πρὸς
τοῦτο ἡ Ἱερὰ Κοινότης τὸ προηγούμενον
Σάββατον, Τελώνου καὶ Φχρисяίου, συνο-
δεύόμενος ὁ Ἅγιος Λαύρας Προηγούμενος
Νικάνδρος, μετὰ τῶν Ἀγίων Δοχειαρίου
Ἱεροθέου, Κουτλουμουσίου παπαῦ Εὐθυμί-
ου, Γρηγορίου Προηγούμενου Γεωργίου,
καὶ Κωνσταμονίτου Δαυτῆ, ἐφθασαν εἰς τὴν
ἱερὰν Μονὴν Καρακάλλου.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, Κυριακὴν Τελώ-
νου καὶ Φχρисяίου, ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς
ἐγκαθιδρύσεως, πρὶν τῆς θείας Ἱερουργίας,
κάτωθεν τοῦ πολυελαίου τοῦ Καθολικοῦ
Ναοῦ. Παριστάμενος ὁ Ἅγιος Λαύρας με-
τὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότη-
τος, συνέστησεν εἰς τὸν ἀπέναντί του ἱστά-
μενον Ἀρχιμανδρίτην Παῦλον τὰ πρὸς τὴν

ἱερὰν του Μετόνοιν καθήκοντα αὐτοῦ,
πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους καὶ τὰ πρὸς
τὴν Ἱερὰν Κοινότητα, καὶ οὕτω τῷ ἐνε-
χείρισε τὴν ποιμαντικὴν ράβδον τῆς Ἱγου-
μενείας. καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν τὸν ἡγου-
μενικὸν μανδύαν, ἀνῆλθεν εἰς τὸν Θρόνον.

Ἀρξαμένης τῆς θείας Ἱερουργίας ἀπήγ-
γειλεν, ὡς τὸ ἔθος, τὸ «Πιστεύω» καὶ τὸ
«Πάτερ ἡμῶν». Ὁ ἐνθουσιασμός δὲ πάντων
ἐν δ' ὧ τῷ διαστήματι ὑπῆρξεν ἀκράτητος.

Μετὰ τὴν θείαν Ἱερουργίαν, ἐξακο-
λουθούσης τῆς κωδωνοκρουσίας, ἀνῆλθον
εἰς τὰ συνοδικά, ὅπου προσεφέρθησαν τὰ
κεράσματα καὶ ὑψήθησαν ἅπαντες τὸν νέον
Καθηγούμενον τὸ τέλος ἀγαθόν. Κατό-
πιν μετέβησαν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ παρε-
κάθησαν ἅπαντες εἰς πλουσιοπάροχον γεῦ-
μα. Μετὰ τὸ γεῦμα ἀνῆλθον καὶ πάλιν εἰς
τὰ συνοδικά, ὅπου προσεφέρθη τὸ λεγόμε-
νον ἐκλοκάμιον ἢ ἐπιτεκάνιον. Ἐπὶ τῇ εὐ-
καιρίᾳ ταύτῃ ἀπήγγειλεν ὁ Πανοσιώτατος
Ἱερομόναχος Ἰγνάτιος, Γέρων τοῦ ἐν
Προβάτῃ κελλίου ἢ Κοίμησης τῆς Θεοτό-
κου (Κρανιάς) τὸ κάτωθι λογιδίον :

«Σεβαστὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος,
Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρίτα Παῦλε
καὶ σεβαστοὶ Πατέρες.

Παρακολουθοῦντες τὴν ἱστορίαν, ἴδωμεν
ὅτι δυσκόλως Κράτη καὶ Βασιλεῖαι διῆλ-
θον τὸν 10ον αἰῶνα ἄνευ τινὸς ἀλλοιώσεως
τῆς ἐξουσίας καὶ ὑποστάσεως αὐτῶν.

Ἡ καμφιλτάτη ἡμῶν αἰτῆ, πνευματικὴ
πατρίς, τὸ ἀγιώνυμον Ὅρος, διαπλέον
τὸν 15ον αἰῶνα καὶ διερχόμενον μέσον τῶν
αἰῶνων διὰ διαφόρων καταδρομῶν, καὶ

Σέργιος, δσίως καὶ ἐναρέτως βιώσας ἐν
Ἱεραῖς Μοναῖς καὶ ἐν σπηλαιόις καὶ ταῖς
ὁπαῖς τῆς γῆς, ἐνθα ἠξιώθη νὰ συναριθ-
μηθῇ εἰς τὸν χορὸν τῶν Ἀγίων.

Μ. μ. Μ.

διελθὼν κράτη καὶ Βασιλείας, ἐνέμενον ἐν αὐτῷ οἱ τύποι, τὰ καθεστῶτα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἀναλλοίωτα μέχρι καὶ ἡμῶν. Ἡ ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ Μεγ. Λαύρα, ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, κατεῖχε τοὺς αὐτοὺς τίτλους καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα, τοῦ ἐγχειρίζειν τὴν ποιμαντικὴν ράβδον τοῖς Καθηγουμένοις τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἡ σεβαστὴ ἱερὰ Σύναξις τοῦ ἁγίου Ὁρους Κοινότης, ἡ ὁρισθεῖσα φύλαξ τῶν ἱερῶν καθεστώτων αὐτοῦ, ἐκλιπόντος ἐκείνου, δικαίως καὶ εὐλόγως ἀνέθηκε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν κατὰ καιρὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Μ. Μ. Λαύρας. Καὶ ἰδοὺ σήμερον ὁ Πανοσιολογιώτατος ἀντιπρόσωπος αὐτῆς Προηγούμενος Νίκανδρος, μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνάξεως τῆς σεβαστῆς Κοινότητος, ἐνεχείρισε τὴν Ποιμαντικὴν Ράβδον καὶ ἐνεθρόνισε τὸν εὐλαβέστατον καὶ εὐπροσῆγορον Ἀρχιμανδρίτην Παῦλον εἰς Καθηγούμενον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Καθηγούμενος Παῦλος, διελθὼν ἐκ μικρᾶς ἡλικίας αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν κατὰ καιρὸν ἡγουμένων, καὶ μάλιστα τοῦ κατὰ σάρκα θεῖου αὐτοῦ καὶ εὐλαβεστάτου καὶ νηπιτικοῦ Καθηγούμενου τῆς ἱερᾶς Μονῆς ταύτης κυρίου Γερασίμου, καὶ λαθὼν τὸ ἱερὸν σχῆμα παρὰ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ (τοῦ ὑπὸ ἀὔπνου καθήκοντος) Καθηγούμενου Κοδράτου, διέπρεψεν ἐν δλαῖς ταῖς τάξεσι τοῦ Κοινοβίου, γενόμενος τύπος καὶ ὑπεγράμμος.

Ὁ ἱερὸς σύλλογος τῆς Σεβαστῆς ἀδελφότητος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου, οὐχὶ ἀσκόπως, ἀλλὰ ἐμδριθῶς διασκορπίσας τὰ πραγματικὰ αἰσθήματα τῆς συμπαθείας αὐτοῦ, ὄντα δὲ αὐτὸν καὶ πεπροικισμένον τὸ ἥρεμον ἀγαθὸν πνεῦμα τῆς φιλαδελφίας, ψήφῳ καὶ κρίσει ἀνέδειξεν αὐτὸν ἐν χαρᾷ καθηγούμενον αὐτῆς, ὅπως ποιμάνῃ αὐτοὺς ἐν δσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ.

Ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ μετὰ χαρᾶς ἤχησεν εἰς τὰ ὅσα πάσης τῆς ἀγιορειτικῆς Ἀδελφότητος. Ἐξαίρετως δὲ εἰς τὴν γειννῶσαν κελλιτικὴν περιφέρειαν τῶν ἱερῶν καθιδρυμάτων τῆς πάλαι μεγάλης Σκήτης Προβάτας. Μετὰ χαρᾶς διερμηνεύω καὶ διαβιβάζω τὰ ἐκ ἐκθῆος σεβασμοῦ καὶ ἐκτιμήσεως προερχόμενα αἰσθήματα τῶν συναδελφῶν μου πρὸς τὴν ὑμετέραν Πανοσιολογιότητα καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ἡμῶν.

Πανοσιολογιώτατε: Ἡ κρατικὴ ἐπιτροπὴ Εὐταξίας, Πετρακᾶκος, Ἀλεβιζᾶτος, Στεφανίδης, Παπαδόπουλος καὶ Τράκας, ἡ διὰ νομικοῦ διατάγματος ψηφίσασα τὸν καταστατικὸν χάρτην ἁγίου Ὁρους, ἵνα διαμένῃ τὸ ἅγιον Ὅρος προπύργιον τῆς Ὁρθοδοξίας, συνέστησεν εἰς πάντας ἡμᾶς τὴν ἀγάπην, τὴν δμόνοιαν καὶ τὴν αὐταπάρνησιν. Ἐπέδειξε δὲ ὡς παράδειγμα εἰς τοῦτο τὸν Μέγαν Πατέρα ἡμῶν Βασίλειον καὶ τὸν δσιον Πατέρα ἡμῶν Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ Ἀθῶ. Νομοθετῶν οὗτος ὁ δσιος Πατὴρ ἡμῶν Ἀθανάσιος, ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, περὶ Ἑγουμένων εἶπεν: «Οὐ κτήσεται δοῦλον, οὔτε εἰς οἶκελιν χρεῖαν οὔτε εἰς ἣν ἐπιστεύθη Μονήν, τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γεγονότα ἄνθρωπον· τοῦτο γὰρ μόνοις τοῖς ἐν τῷ εἶφι συγκεχώρηται ὡς ὁ γάμος». Διαπιστῶν δὲ ὁ Μέγας Βασίλειος τὴν οὐσιώδη ἀντίληψιν αὐτοῦ εἶπεν: «Ἡ θεμελιώδης σκέψις τῶν συμμοναστικῶν ἀποτελεῖ μίαν οἰκογένειαν τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἐνοῦνται ὡς ἀδελφοὶ διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης».

Εὐχόμεθα ὅπως ἡ Ἀθανασίου φιλανθρωπία καὶ ἡ Βασιλείου φιλαδελφία, ἀναδειχθῇ ἐνεργεστέρα ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὑμετέρας Πανοσιολογιότητος καὶ τὸ ἱερὸν τοῦτον παράδειγμα γενικευθῇ εἰς τὴν συναδελφωσιν ὅλου τοῦ ἀγιορειτικοῦ πληθυσμοῦ.

Νεκρολογία

ΑΡΧΙΜ. ΑΝΘΙΜΟΣ ΒΑΓΙΑΝΟΣ

Τὰς πρώτinas ὥρας τῆς Δευτέρας 15ης Φεβρουαρίου 1960 ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον εἰς βαθύτατον γῆρας ὁ κτήτωρ καὶ ἱδρυτὴς τῆς παρὰ τὴν πόλιν τῆς Χίου Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς «Παναγίας Βοηθείας», Ἀρχιμανδρίτης Ἀνθιμος Βαγιάνος. Μολοντί ἡ κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας μεγάλη ἐξασθένησίς του προεμήνυε τὸ πλησίασμα τοῦ θανάτου, ἐν τούτοις μὲ βαθυτάτην συγκίνησιν καὶ πόνον ψυχῆς ἔγεινε δεκτὸν ἀπὸ ὅλους τὸ ἄγγελμα τῆς ἐκδημίας του.

Ἡ εἰδησις τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ αἰοιδίμου πατρὸς διεδόθη ταχέως καὶ πυκνὰ πλήθη πιστῶν ἤρχισαν νὰ συρρέουν εἰς τὴν Μονὴν διὰ νὰ ἀσπασθοῦν διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Πνευματικοῦ των πατρός. Τὴν πρωτὴν

τῆς ἐπομένης ἀνῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, ὅστις καὶ ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Ναῷ, ἐνθα ἀπέκειτο ἡ σορός, ἀνέπεμψε δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του καὶ ἀπηύθυνε παραμυθητικοὺς λόγους πρὸς τὰς συντετοιμμένας ἐκ τοῦ πλήγματος ἀδελφὰς τῆς Μονῆς.

Ὅσον ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῆς νεκρώσε μου Ἀκολουθίας, τόσον ὁ συνωστισμὸς τοῦ λαοῦ ἐγένετο μεγαλείτερος. Παρ' ὅλον τὸ βορροχρὸν τοῦ καιροῦ, χιλιάδες λαοῦ ἐκ τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων τῆς Νήσου συνωθοῦντο εἰς τοὺς εὐρεῖς περιβόλους τῆς Μονῆς, ἐκδηλώνοντες μὲ τὰ δάκρυά των τὴν ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ἐνσάρκωσις τῆς μοναχικῆς ἀρετῆς. Τῆς νεκρώ-

Πανοσιολογιώτατοι,

Ποιῖ Βυζαντινὸς Αὐτοκράτωρ διαλαλήσας, ἐὰν ὑπάρχῃ τις ἔχων παράπονον ἐν τῇ πόλει, εὐρέθῃ αὐδεῖς!

Τὸ αὐτὸ εὐχόμεθα καὶ ἐν ἀγίῳ Ὅρει, διότι ὁ ἐν ἀρετῇ βίος τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκουμένων, προσέδωκε τὴν ἐπωνυμίαν Ὅρος ἅγιον. Καὶ μάλιστα σήμερον ποῦ εὐρισκόμεθα ἐν Ὁρθόδοξῳ χριστιανικῷ Κράτει.

Πανοσιολογιώτατοι,

Ἡ θριαμβεύουσα ἑλληνικὴ σημαία ὤψωθείσα ὑπερῃφάνως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ κρυσταλλομένου Ὁθωνος κατέλυσε τὴν μαύρην δουλείαν καὶ ἐπέφερε τὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἰδοὺ σήμερον εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ προστασίαν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ πολυαγαπημένου καὶ κραταιοῦ Ἀνακτος ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Β΄.

Καὶ διὰ ταῦτα ἐν ἐλευθέρῳ Ὁρθόδοξῳ χριστιανικῷ Κράτει, ἄδομεν καὶ ψάλλομεν τὴν φιλοσοφικὴν ἐλευθερίαν.

Ζήτω ὁ εὐσεβεστάτος καὶ ἡγαπημένος Βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιος ὁ Β΄.

Ζήτω τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος μετὰ τοῦ προεδρεύοντος Ἀγίου Λαύρας Προηγούμενου Νικάνδρου.

Ζήτω ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης καὶ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Καρακάλλου, μετὰ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ αὐτοῦ ἀδελφότητος.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Καθηγούμενος Παῦλος ἀνορθωθείς ἀπήντησε λέγων:

«Συγκεκινημένος ἤκουσα τοὺς ὑμετέρους λόγους τῆς Πανοσιότητός σου ἐκ μέρους τῶν Πατέρων Προβάτας καὶ εὐχαριστῶ πάντας. Ἡ ἱερά μου Μετάνοια συμμερίζεται πάντοτε τὰς χαρὰς καὶ θλίψεις τῶν ἐν Προβάτῃ Πατέρων, ὡς καὶ οἱ ἐν Προβάτῃ Πατέρες εἶναι πρόθυμοι εἰς ὅ,τι διὰ τὴν ἱεράν μου Μετάνοιαν».

Εὐθύμιος Μοναχὸς

Συνοδία Ἱγνατίου Ἱερομονάχου
Κελλίου Παναγίας Κρανιάς Προβάτα
Ἀποστολεὺς Ἱερομ. Καλλίνικος

σίμου Ἀκολουθίας προέστη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας συμπαραστατούμενος ὑπὸ εἰκοσάδος Ἀρχιμανδριτῶν, Πρωτοπρεσβυτέρων, Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς νεκρωσίμου Ἀκολουθίας ἡ σορὸς ἐναπετέθη εἰς μνημεῖον παραπλεύρως τοῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς, ἐνῶ αἱ ἀραιοὶ στογόνες τῆς βροχῆς καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἀγάτης τῶν πνευματικῶν του τέκνων ἐπότιζαν τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον εἶχε δεχθῇ τὸ σεπτὸν σκήνωμά του.

Ἡ ζωὴ του

Ζωὴ ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγάπης ὑπῆρξεν ἡ ζωὴ τοῦ ἐκδημήσαντος πρὸς Κύριον Ἀρχιμανδρίτου Ἀνθίμου, κατὰ κόσμον Ἀργύρη Βαγιάνου. Ἐγεννήθη τὴν 1ην Ἰουλίου 1869 ἐν τῇ ἐνορίᾳ Ἀγίου Λουκά Λειβιδίων ὑπὸ γονέων πτωχῶν μὲν, ἀλλ' εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀνέθρεψαν «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου». Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἠγάπησε τὴν μοναχικὴν πολιτείαν καὶ 18ετῆς εἰσῆλθεν ὡς δόκιμος εἰς τὴν Ἱερὰν Σκήτην τῶν Ἀγίων Πατέρων. Μοναχὸς ἐκάρθη τὸ 1898 ὑπὸ τοῦ Δικαίου τῆς Σκήτης τῶν Ἀγίων Πατέρων ἀοιδίμου Πατρὸς Παχωμίου, ὅστις ἐθαύμαζε τὸν ἔνθεον ζῆλον καὶ τὴν μοναχικὴν ἀρετὴν τοῦ νέου Ἀσκητοῦ.

Τὴν 7ην Νοεμβρίου 1910 προεχειρίσθη εἰς Διάκονον ὑπὸ τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου Ἐφέσου Κυροῦ Ἰωακείμ καὶ τὴν ἐπομένην, 8ην Νοεμβρίου, ἐχειροτονήθη εἰς Πρεσβύτερον καὶ ἔλαβε τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου, ὑπὸ τοῦ ἀοιδίου Ἐπισκόπου Ἀλεξάνδρου Μυρίνη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἁγίας Ἀννης ἐν Σμύρνῃ.

Ἀπὸ τῆς ἀνόδου του εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα ὁ πατὴρ Ἀνθίμος ἀπεκάλυψε τὰ πλούσια ἡγετικά καὶ ὁργανωτικά του προσόντα, καθὼς καὶ τὴν δημιουργικὴν του ἱκανότητα.

Ὡς ἐφημέριος καὶ Διευθυντὴς τοῦ Λωβκομείου Χίου ἀναδεικνύεται ὁ στοργικώτατος πατὴρ τῶν δυστυχῶν λεπρῶν. Ἐπὶ εἰκόσιν ἔτη ἐργάζεται νυχθημερόν διὰ τὴν ἄνοδον τοῦ Ἰδρυματος. Τὸ Λω-

βοκομεῖον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἀπὸ τόπος ὁδύνης μεταβάλλεται εἰς ἓνα ἀνθόκηπον, ὅπου καλλιεργεῖται τὸ πλεόν εὖοσμον ἄνθος τῆς ἀγάπης. Ἡ φήμη τῆς ἀρετῆς του ἐξαπλοῦται εἰς ὅλην τὴν Χίον καὶ ἀποκτᾷ πλείστα πνευματικὰ τέκνα ἀφωσιωμένα εἰς αὐτόν.

Ὅταν ὅλοι ἐπίστευαν ὅτι εὗρίσκετο εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου του, εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα ἑτῶν, ἀποφασίζει νὰ συγκέντρωσῃ πλησίον του τὰ πλεόν ἀφωσιωμένα πνευματικὰ του τέκνα καὶ ἐντὸς δύο ἐτῶν δημιουργεῖ τὸ μεγαλοῦργημά του, τὴν Ἱερὰν Μονὴν «Παναγίας Βοηθείας». Τὴν 19ην Φεβρουαρίου 1928 θέτει τὸν θεμέλιον λίθον τῆς Μονῆς. Μὲ τὴν ἀκατάβλητον δύναμιν τῆς ψυχῆς του ὑπερνικᾷ ὅλα τὰ ἐμπόδια ἐργάζεται μὲ νεανικὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν 30ὴν Μαρτίου 1930 ἐγκαινιάζεται ὁ μεγαλοπρεπὴς Ναὸς τῆς Μονῆς καὶ ἐγκαθίστανται αἱ πρῶται Μοναχαί. Μὲ τὴν σοφὴν καθοδήγησίν του καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἁγίας του προσωπικότητος ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀναδεικνύει τὴν Μονήν του εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα Μοναχικὰ κέντρα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καὶ πραγματικὸν σέμνωμα διὰ τὴν Νῆσον τῆς Χίου, ὅπου ὑπερογδοῦντο Μοναχαί, τύποι εὐλαβείας καὶ ἀρετῆς, ὑμνολογοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Αἰωνία αὐτοῦ ἡ μνήμη!

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν τὴν πρωΐαν τῆς 12ης λήξαντος μηνός.

Τὴν 13ην Φεβρουαρίου ἐπεσκέφθη τὴν Ἱ. Μονὴν Παναγίας Βοηθείας καὶ ἐτέλεσε τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου χάριν τοῦ βαρύντατα ἀσθενοῦντος κτίτορος τῆς Μονῆς Ἀρχιμ. Ἀνθίμου Βαγιάνου.

Τὴν 16ην Φεβρουαρίου, ἐτέλεσε τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Παναγίας Βοηθείας καὶ ἀπηύθυνε παραμυθητικούς λόγους πρὸς τὰς ἀδελφὰς τῆς Μονῆς διὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ πνευματικοῦ των πατρὸς ἀοιδίου Ἀρχιμ. Ἀνθίμου Βαγιάνου. Τὴν ἐσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας προέστη τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας τοῦ ἀοιδίου Πατρὸς Ἀνθίμου καὶ ἐξεφώνησε τὸν κάτωθι δημοσιεύμενον ἐπικήδειον λόγον:

«Ὁ Πατριάρχης τοῦ Μοναχικοῦ βίου καὶ καθηγητῆς τῆς ἐρήμου, ὁ Μέγας Ἀντώνιος εἰνάχθη δοθῶς μίαν ἡμέραν, συνέπλεξε τὰ χέρια του, ἄφησε νὰ βγῇ ἓνας ἀναστεναγμὸς ἀπὸ τὰ βάθη του καὶ ἐφώναξε «Βαβαί! Στύλος μέγας πέπτωκε σήμερον τῆς Ἐκκλησίας!» Καὶ ὁ Μέγας Ἀσκητῆς τὸ εἶπε διότι ἓνας στῦλος ἀγιωσύνης εἶχε τότε πάθει πῦρ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀγιωσύνης του. Καὶ ἡ εὐλαβὴς Χιακὴ Κοινωνία σήμερον ἀφῆνει αἱ ἱδιαι λέξεις νὰ προβάλλουν ἀπὸ τὰ ψυχικά των βάθη, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλης μορφῆς αἰτίαν. «Βαβαί! Μέγας στῦλος πέπτωκε σήμερον!» Ὁ πολυσέβαστος γέρον, ὁ ἡθικὸς στῦλος τῆς Κοινωνίας, ὁ Πατὴρ Ἀνθίμος, ὁ «Γέροντας» ἔπεσε σήμερον. Ἐκοιμήθη τὸν ὕπνον τὸν αἰὸνιον. Ἐκλείσσε σήμερον μία θύρα ἀγάπης, καλωσύνης, συνέσεως καὶ φιλοσοφίας. Τί καὶ ἂν δὲν εἶχε ποτέ του φοιτήσῃ εἰς σχολεῖον; Εἶχε φοιτήσῃ ὅμως εἰς τὸ μέγιστον τῶν Πανεπιστημίων, εἰς ἐκεῖνο, ποῦ ἐφοίτησαν οἱ ἅλεις τῆς Τιβεριάδος, ὁ μέγας Ἀντώνιος καὶ τόσοι ἄλλοι θεόπνευστοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ εἶχε λάβῃ τὸ πτυχίον. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶχεν ἐπιφοιτήσῃ καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἶχε καταστῇ ὁ μεγαλύτερος τῶν ἡμερῶν μας φιλόσοφος τῆς Χίου. Μὲ τὰς συμβουλὰς του καθωδηγοῦσε τὸν λαόν. Μὲ τὴν ἀγιωσύνην του, ἡ ὁποία ἦτο ζωγραφισμένη εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἐτραβοῦσε κοντὰ του σὰν ὑπερφυσικὸς μαγνήτης τὸν κάθε ἕνα, ποῦ ἐπεσκέπτετο τὸ Μοναστήρι, τὸ μεγαλούργημα του. Μὲ τὴν καλωσύνην του καὶ τὴν ἀληθινὴν συμπόνια ἐγλύκαινε τοὺς πόνοὺς τῶν πληγωμένων καρδιῶν. Μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀληθινῆς φιλοσοφίας του ἔδιδε τὴν λύσιν εἰς ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, ποῦ τοῦ ἐποφοῖ τῆς ἐποχῆς καὶ μορφωμένοι ἤρχοντο συχνὰ κοντὰ εἰς τὸν «Γέροντα» διὰ νὰ ἀντλήσουν ἀπὸ τὴν φιλοσοφημένην σκέψιν του διδάγματα, νὰ γέρουν τὴν κεφαλὴν των ταπεινωμένοι καὶ νὰ φεύγουν μὲ πλήρη τὴν ἱκανοποίησιν των. Ἀλήθεια θὰ ἤμποροῦσε νὰ εἴπῃ κανεὶς διὰ τὸν πατέρα Ἀνθίμον ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν

ταιριάζουν τὰ λόγια τοῦ μεγάλου Παύλου, ποῦ εἶπε. «Τὰ μαρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ.» (Α' Κορινθ. α' 27-31). Ἀληθῶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶχε κατασκηνώσει εἰς τὸν μέγαν αὐτὸν Μοναχὸν καὶ συνέβη εἰς αὐτὸν ὅ,τι καὶ εἰς τὸν μέγαν Ἀντώνιον. Κολοσσοὶ τῆς Ἐπιστήμης, τῆς σοφίας καὶ τῆς ψυχικῆς δυνάμεως τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, ὡς ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὁ μέγας Βασίλειος καὶ ἄλλοι, ἐπεσκέπτοντο τὸν ἀρχαίματον Ἀσκητὴν καὶ ἐστέκοντο ἔμπροσθεν τοῦ ὅπως οἱ μικροὶ μαθηταὶ στέκονται ἐνώπιον σοφοῦ διδασκάλου, καὶ ἤκουον τὸν λόγον του καὶ ἐδέχοντο τὰς συμβουλὰς του καὶ εὐρίσκον τὴν λύσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ζωῆς. Ἕνας τοιοῦτος ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἐποχὴν μας ὁ «Γέροντας», ὁ ἰδρυτῆς καὶ κτήτωρ τῆς ἁγίας αὐτῆς Μονῆς. Τὸ ἔργον του, ἴσως τὸ τελειότερον εἰς τὸ εἶδος του ἀπὸ ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐντὸς ὀλίγων ἑτῶν ἀνύψωσεν ὁ γίγας τῆς πίστεως καὶ τῆς ὑπόμονης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποφασιστικότητος καὶ τῆς τόλμης, ὁ πατὴρ Ἀνθίμος Βαγιάνος. Ἀπὸ τὰ μικρὰ του χρόνια ἔθεσε ρυθμιστὴν τῶν παλιν τῆς καρδίας του τὸν Χριστόν. Καὶ εἰς αὐτὸν ἀφιέρωσε καὶ πόθους καὶ σκέψεις καὶ λόγους καὶ ἔργα, ὅλην τὴν τὴν ζωὴν εἰς αὐτὸν τὴν ἔδωκεν. Αὐτὸν ἐπίστευσεν ἀδιάσειστα. Αὐτὸν ἐλάτρευσε ὁλόθερμα. Αὐτὸν ἠγάπησεν. Εἰς αὐτὸν ἀφωσιώθηκε. Αὐτὸν ὑπηρετήσε πιστῶς μέχρι τοῦ βαθυτάτου γήρατός του, μέχρι σήμερον καὶ εἰς τὰς Ἀγίας Ἐκκλήσιαν παρέδωκε σήμερον τὴν εὐλογημένην ψυχὴν του. Εἰς τὸν Θεὸν ἐνεπιστεύθη καὶ τὸ ἀξιοθαύμαστον ἔργον του, τὴν Ἱερὰν αὐτὴν Μονήν, ὅπου ὀγδοήκοντα καὶ πλέον Μοναχοὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Παναγίαν Του Μητέρα, ἔχουσαι «Βοήθειαν» συνεχίζουν τὸν δρόμον, ποῦ ὁ εὐλογημένος πνευματικὸς Πατὴρ των ἐχάραξε. Βεβαίως «κατέβη ἡ βροχὴ καὶ εἰς τὸ εὐλογημένο τοῦτο ἔργον, ἤλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῷ ἁγίῳ τούτῳ οἶκῳ καὶ οὐκ ἔπεσε, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτρην» (Ματθ. ζ' 24-26).

Ναί! «Ο Γέροντας» ἐθεμελίωσε τὸ ἔργον του εἰς τὴν ἀσάλευτον πέτραν τῆς ἀσαλεύτου πίστεώς του πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῆς ἀγάπης του πρὸς Αὐτὸν καὶ τὸν πλησίον του. Ἐδῶ ἐπάνω εἰς ἓνα ἄγονον βράχον ἐπῆρε πρῶτος τὴν σκαπάνην καὶ ἀνοίξε τὰ θεμέλια καὶ ἔκτισε τὸ Μοναστήρι σὰν ἓνα λιμάνι ψυχῶν καὶ τὸ ἐπλημύρισε μὲ τὰ ὕδατα τῆς ἀγάπης του καὶ τῆς καλωσύνης του, τῆς ἐλεημοσύνης του, τῆς ἀτελειώτου ἀγαθοεργίας του, τῆς ὑπομονῆς του καὶ τῆς ἐπιμονῆς του. Μέσα εἰς τὸ εὐλογημένον αὐτὸ λιμάνι ἀγκυροβόλησαν εὐλογημένες ψυχές, αἱ ὑπεροδῶντα Μοναχάι του, αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν καθοδήγησιν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἀνέδειξαν τὸ Μοναστήρι ἀληθινὴν κυνέλην εὐλαβείας πρὸς τὸν Θεόν, καλωσύνης καὶ ἐργατικότητος. Ὅσες καταιγίδες, ὅσες θύελλες ἐξέσπασαν ἐπάνω εἰς τὸ ἔργον του, ὁ πατὴρ Ἀνθιμος τὰς ἐξουδετέρωσε. Καὶ ὅσα φαρμακερὰ φίδια καὶ σκορπίους ἐσκόρπισε εἰς τὸν δρόμον του ὁ Σατανᾶς, τοὺς κατεπάτησεν ὁ «Γέροντας» καὶ τοὺς συνέτριψε, διότι εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν Σωτῆρα «τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ» καὶ τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐστάθη ἱκανὸν νὰ φράξῃ τὸν δρόμον τοῦ μεγαλουργοῦ Μοναχοῦ.

Τώρα ὁ πατὴρ Ἀνθιμος δὲν εὐρίσκεται πλέον μαζί μας. Ἀφῆκε τὸν μάταιον καὶ πρόσκαιρον αὐτὸν κόσμον καὶ μετέβηκεν εἰς τὸν κόσμον τὸν ἀληθινόν «ὅπου οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἀναπαύονται». Τώρα μόνον τὸ σептὸν του λείψανόν εὐρίσκεται ἀνάμεσά μας. Τὰ φωτεινὰ του μᾶτια, μὲ τὰ ὁποῖα ἐρευνοῦσε τὰς καρδιές μας, εἶναι τώρα κλεισμένα. Τὸ στόμα του ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔβγαιναν αἱ σοφαὶ συμβουλαί, πού ἔλυναν τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς Κοινωνίας μας, τὸ στόμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔτρεχε καὶ τὸ βάλαμον, πού ἐγλύκαινε τὰς πληγὰς μας, εἶναι τώρα «σιγηλὸν καὶ ἄφωνον». Ὁ «Γέροντας» εἶναι νεκρὸς ἀνάμεσα εἰς ὅλους μας, πού μᾶς ἀγαποῦσε, πού μᾶς ἐστήριζε, πού μᾶς παρηγοροῦσε, πού μᾶς ἐδρόσισε. Ποιὰ θύ-

ρα τώρα θὰ κτυποῦμε; Ποιὰ θύρα θὰ ἀνοίγῃ τόσο στοργικὰ γιὰ νὰ γλυκαίνῃ τοὺς πόνους μας; Ποιὸς ἀπὸ μᾶς, πού ἔχομε πλημμυρίσει τὸ Μοναστήρι αὐτὴν τὴν ὥραν, δὲν αἰσθάνθηκε τὴν ἀγάπην του; Ὁ κάθε ἓνας ἀπὸ μᾶς, ἂν ρίψωμεν ἓνα βλέμμα στὰ βᾶθρα τῆς καρδιάς μας, θὰ εὕρωμεν σταλαγματιὰς βαλσάμου, πού ἔχει σταλάξει μὲ τὴν καλωσύνη καὶ τὴν ἀγιωσύνην του ὁ «Γέροντας». Πόσες φορές καὶ ἐγὼ δὲν ἦλθα κουρασμένος ἀπὸ τὸν τρομερὸν ἀγῶνα τῆς βαρυτάτης ἀποστολῆς μου κοντὰ εἰς τὸν ἅγιον «Γέροντα»; Καὶ πάντοτε ἔφευγα ἐλαφρωμένος, μὲ γαλήνην στὴν ψυχὴ μου καὶ νέας δυνάμεις διὰ νὰ συνεχίσω τὸν ἀγῶνα. Φίλοι μου Ἱεράρχαι καὶ ἄλλοι μεγάλοι ἄνθρωποι, πού ἐπεσκέπτοντο τὴν Χίον, πάντοτε δὲ καὶ τὴν ἁγίαν αὐτὴν Μοῆν, ἔμεναν ἐκστατικοὶ ἀπὸ τὴν χιμένην εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ εὐλογημένου Μοναχοῦ χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπὸ τὰ βαρυσήμαντα λόγια του καὶ τὰς σοφὰς συμβουλὰς του.

Ὡ! Ὁ Πατὴρ Ἀνθιμος ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς μεγαλειέτας φυσιογνωμίας τῶν χρόνων μας. Εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ σαγήνεύῃ ψυχὰς, νὰ ἐλκύῃ κοντὰ του καὶ ἐκείνους, πού δὲν εἶχαν γνωρίσει τὸν Χριστόν. Καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῆς σαγήνης του ἀνέβαινε μαζί τους τὸν ἀνφορικὸν δρόμον τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τοὺς ἄφηνε γονυπετεῖς πρὸ τοῦ Ἑσταυρωμένου Θείου Λυτρωτοῦ καὶ τοὺς παρέδιδεν εἰς τὰς Ἁγίας του ἀγκάλας. Ὅλοι μας θὰ αἰσθανώμεθα ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν ἀπουσίαν ἀπὸ κοντὰ μας τοῦ πολυσεβάστου πατρὸς Ἀνθίμου.

Περὶ σσότερον ὅμως ἀπὸ ὅλους μας θὰ αἰσθανθοῦν τὴν ἀπουσίαν του τὰ ἰδιαίτερα πνευματικά του τέκνα, αἱ Μοναχὰι τῆς εὐλογημένης αὐτῆς Μοῆς, τὸ ἰδιαίτερόν του ποίμνιον. Ἐχασαν τὸ στήριγμά τους. Ἐχασαν τὴν παρηγορίαν τους. Ἐχασαν τὸν Πατέρα τους. Ἐχασαν τὸν «Γέροντα». Ἐχασαν τὸν γίγαντα, πού μὲ τὴν γιγαντιαίαν ψυχὴν του καὶ τὸ γιγάντιον ἀνάστημά του καὶ τὴν γιγαντιαίαν ἐπιβολὴν του, ἐστήριζε τὸ Μοναστήρι, ἐξωμάλυνε κάθε ἀνωμαλίαν, ἔδιδε ψυχὴν καὶ ζωὴν καὶ χαρὰν εἰς ὅλην τὴν Ἀδελφότητα. Συγκλονίζομαι

ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ψυχῆς μου παρακο-
λουθῶν τὸν θρῆνον ὅλου τοῦ λαοῦ, ποῦ
ἐπλημύρισε κατὰ χιλιάδας τὸ Μοναστήρι
διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν σεβασμὸν του καὶ
τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν ἅγιον
Ἀσκητήν. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν μου ἡ
ἱστορία ἐνὸς γέροντος πατρός. Ἐπερνοῦσε
τὰς τελευταίας ὥρας τῆς ζωῆς του. Ἐκά-
λεσε κοντά του τὸ παιδί του καὶ τοῦ ἔδω-
σε τὴν εὐχὴν του. «Εὐλόγημένε μου γιγιέ,
ὅταν σὺ ἐγεννᾷσο, σὺ μόνος ἔκλαιγες.
Ὅλοι δὲ ἡμεῖς εἴχαμε στήσει χαρὲς καὶ
ἐορτὲς γιὰ τὴ γέννησί σου. Σοῦ εὐχομαι,
ὅταν πεθάνῃς, σὺ μόνον νὰ χαίρῃς καὶ
ὅλοι νὰ θρηνοῦν τὸ θάνατό σου!» Τέτοια
φαίνεται εὐχὴ θὰ ἔδωσεν ὁ εὐτυχισμένος
πατέρας τοῦ «Γέροντα», ὅταν ἀπέθνησκε.
Δι' αὐτὸ σήμερα τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου
του ὅλοι αἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ, ποῦ παρα-
κολουθοῦν τὴν κηδεῖαν του, θρηνοῦν καὶ
κόπτονται, ἐνῶ ἡ ψυχὴ ἐκείνου ἀγάλλε-
ται καὶ χαίρει εὐρισκομένη εἰς τοὺς κόλ-
πους τοῦ Ἀβραάμ. Ἐνώπιον τοῦ Θρόνου
τοῦ Θεοῦ δοξολογεῖ με τοὺς Ἁγίους τὸ
Ὄνομα του καὶ με ψυχικὴν ἱκανοποίη-
σιν δεικνύει τὴν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς,
τὰ ἰδιαιτέρᾳ του παιδιὰ καὶ λέγει πρὸς
Αὐτὸν τὰ λόγια τοῦ Προφήτου. «Ἴδου
ἐγὼ καὶ τὰ παιδιὰ, ἃ μοὶ ἔδωκας, ὁ
Θεός».

Ὡ! Μὴ θρηνῇτε, ἀδελφαί, διὰ τὸν θά-
νατον τοῦ Πνευματικοῦ σας Πατρός. Στη-
ριχθῇτε ἀδιάσειστα, ἐπάνω εἰς τοὺς κό-
πους του, τοὺς μόχθους του καὶ τὰς θυ-
σίας του. Συνεχίσατε τὸ ἔργον τοῦ Πα-
τρός σας. Θὰ σᾶς παρακολουθῇ πάντοτε
ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ Οὐρανοῦ καὶ θὰ παρα-
καλῇ τὸν Θεὸν νὰ σᾶς στέλλῃ πάντοτε τὴν
εὐλογίαν του. Θὰ τὸν αἰσθάνεσθε πάν-
τοτε εἰς τὸ πλευρόν σας, εἰς τὴν Ἐκκλη-
σίαν, εἰς τὰ ἐργαστήρια, εἰς τὴν αὐλήν,
εἰς τοὺς κήπους. Θὰ παραστέκεται εἰς
τοὺς ἀγῶνας σας, εἰς τοὺς κόπους σας, εἰς
τὴν προσευχὴν σας. Ἡ εὐχὴ του, ἡ ἀγά-
πη του καὶ ἡ καλωσύνη του θὰ ἀρωμα-
τίζουν τὸν ἄέρα, ποῦ ἀναπνέετε. Προσεύ-
χεσθε πρὸς τὸν Θεόν. «Ἐκ βαθέων κρά-
ζετε πρὸς Αὐτὸν» ἵνα εἰσακούσῃ τῶν προ-
σευχῶν σας. Μὴ κλονισθῇτε «τοιούτος γὰρ
ὁ βίος ἡμῶν, ἀδελφαί. Τοῦτο ἐπὶ γῆς

παίγνιον, οὐκ ὄντας γενέσθαι καὶ γενο-
μένους ἀναφθαρῆναι. Ὅντα ἔσμεν οὐχ
ἰστάμενον. Φύσιμά τι μὴ κρατούμενον.
Πιτῆσις ὀρνέου παρερχομένου. Ναῦς ἐπὶ
θαλάσσης ἕκτος οὐκ ἔχουσα!» (Ἐπιτάφιος
Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου πρὸς Καισάρι-
ον). Κρατῆτε με ἐσωτερικὴν διάθεσιν ὅσα
ὁ «Γέροντας» σᾶς ἐδίδαξε. Τηρῆτε με
πειθαρχίαν ψυχικὴν τὸν Κανονισμόν τῆς
Μονῆς, ποῦ ἐκεῖνος ἐθέσπισε. Ἐχετε ὑπα-
κοὴν εἰς τὴν Ἠγουμένην. Καὶ περισσό-
τερον ὅλων ἀγάπην, ἀγάπην βαθεῖαν, λε-
λογισμένην ἀγάπην μεταξὺ σας, ἀγάπην
μακροθυμοῦσαν, χορηγευομένην, οὐκ ἀ-
σχημονοῦσαν, οὐ ζητοῦσαν τὰ ἑαυτῆς, οὐ
παροξυνομένην, οὐ λογιζομένην τὸ κακόν,
οὐ χαίρουσαν ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ συγκαίρουσαν
δὲ τῇ ἀληθείᾳ, ἀγάπην τὴν πάντα στέγου-
σαν, πάντα πιστεύουσαν, πάντα ὑπομέ-
νουσαν, ἀγάπην οὐδέποτε ἐκπίπτουσαν»
(Α΄ Κορινθ. ιγ' 1 — 9).

Μὴ λησμονῇτε ποτὲ ὅτι τὸ Μοναστήρι
σας, τὸ μέγα ἔργον τοῦ Πατρός Ἀνθί-
μου, δὲν εἶναι κτισμένον με λιθάρια καὶ
λάσπην καὶ ἄσβεστο. Εἶναι κτισμένον με
κομμάτια ἀπὸ τὴν καρδίαν του, με τὸν τί-
μιον ἰδρώτα του, με τὰ δάκρυά του, με
τὸ αἷμα του. Γαλουχημένοι σεῖς με τὴν
ἀπέραντον καλωσύνην του καὶ τὰς ἀγίας
καὶ σοφὰς συμβουλὰς του κρατῆτε ἀναμ-
μένον πάντοτε τὸν μεγάλον Φάρον, τὴν
Μονὴν σας, διὰ νὰ δεικνύῃ τὸν λιμένα εἰς
κλυδωνιζομένους εἰς τὰς τρικιμίας τῆς
ζωῆς. Ὁ «Γέροντας» ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ
Οὐρανοῦ θὰ σᾶς στέλλῃ πάντοτε τὴν ἀγί-
αν εὐχὴν του καὶ θὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν
νὰ σᾶς στέλλῃ πλουσίαν τὴν εὐλογίαν του,
νὰ μὴ σᾶς ἐγκαταλείψῃ ποτὲ ἡ χάρις του.
Ἡ Παναγία τοῦ Σωτῆρος μας Μητέρα,
ἡ Ὅποια σκεπάζει ἕως σήμερα τὸ Μονα-
στήρι, θὰ ἐξακολουθῇ πάντοτε νὰ εἶναι
ἡ σκέπη τοῦ Μοναστηριοῦ καὶ ἡ στοργικὴ
σας Μητέρα.

Ὁ Θεὸς νὰ ἀξιῶσῃ καὶ σᾶς καὶ ὅλους
μας νὰ μιμούμεθα μέχρι τέλους τῆς ζωῆς
μας τὸν βίον του εὐλογημένου «Γέροντος»,
καὶ ἡ ἀγία μνήμη του νὰ μένῃ ἀνάμеса
μας αἰώνια!

† Ὁ Χῖου Παντελεήμων

Ἡ Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη συλλυ-

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Ἱεραφείας ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεισθαι ὀφειλομένων κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 31)

Ἐρ. ηθ'. Πῶς πολλάκις τὰ μὲν τῶν ἐνυπνίων ἀληθεύουσιν;

Ἀπ. Τοῦτο πολλάκις γίνεται καὶ ἐκ Θεοῦ πολλάκις δὲ καὶ ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. Ἔστι δ' ὅτε καὶ ὡς νοεῖ οὐσα ἡ ψυχὴ προγιγνώσκει· τινὰ δὲ καὶ οἱ δαίμονες προδεικνύουσι δι' ἐνυπνίων.

Ἐρ. ρ'. Τί οὖν; προγνώστης ἐστὶν ὁ διάβολος καὶ οἱ δαίμονες, καὶ δύνανται εἰπεῖν τὰ μέλλοντα γενέσθαι;

Ἀπ. Προγνώστης καὶ καρδιογνώστης μόνος ὁ Θεὸς ὑπάρχει· ἐπεὶ οὐδὲ αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι τὰ ἐν καρδίᾳ ἢ τὰ μέλλοντα ἐπίστανται. Οἱ δὲ δαίμονες, ὅσα προδεικνύειν νομίζουσιν, ἐκ πανουργίας στοχαζόμενοι ταῦτα λέγουσιν. Οἶόν τι πολλάκις ὡς πνεύματα ὁρῶσι τοὺς ὁμβρους τοὺς Ἰνδικοὺς πολλοὺς γινόμενους, καὶ προλαμβάνουσιν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ διὰ φαρμακείων ἢ ὀνειράτων, μεγάλην ἀνάβασιν τοῦ Νείλου ποταμοῦ μαντεύονται· καὶ ἄλλα δέ τινα ὅμοια τούτοις διαπράττονται. Πολλάκις δὲ καὶ ψεύδονται.

πεῖται τὰς ἀδελφὰς τῆς Μονῆς ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ Γέροντός των καὶ θερμοῦ ὑποστηρικτοῦ αὐτῶν.

Ὁ Κύριος ἄς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν του.

Καὶ ὁ βουλόμενος τούτους ἐλέγξει ὁρισάτω ἐν τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ, ὑπόθου πόσα νομίσματα διαδοῦναι εἰς τὴν αὔριον· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν φαρμακὸν ἢ τὸν μάντιν, ἐρωτησάτω αὐτόν περὶ οὗ ὥρισε· καὶ πάντως εὐρήσεις αὐτὸν μηδὲν ἐπιστάμενον εἰπεῖν.

Ἐρ. ρα'. Ἐπειδὴ τινες καὶ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες, πολλάκις εὐποιῖας ἐργάζονται, ἄρα διὰ τοῦτο εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰσέρχονται; ἢ τί χρὴ περὶ αὐτῶν λογίζεσθαι;

Ἀπ. Τοῦ Κυρίου λέγοντος πρὸς Νικόδημον· «Ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ δι' ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» εὐδηλον ὅτι οὐδεὶς ἀβάπτιστος εἰς αὐτὴν εἰσελεύσεται. Τοῦτο δὲ χρὴ περὶ ἀπίστων ἀγαθοποιῶν λογίζεσθαι· ἢ ὅτι διὰ τῆς ἐνταῦθα αὐτῶν εὐημερίας τὸν ἴδιον μισθὸν λαμβάνουσιν· ἢ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἐλαφροτέρως κολάζονται παρὰ τοὺς λοιποὺς ἀπίστους, τοὺς μηδὲν ἀγαθὸν ποιήσαντας. Εἰ δὲ καὶ γέγραπται· «Δόξα καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι», μὴ θαυμάσης· περὶ γὰρ τῶν πρὸ τῆς

Χριστοῦ παρουσίας ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀπόστολος.

Ἐρ. ρβ'. Ἄρα δὲ ἔχει τέλος τῶν ἁμαρτιῶν ἢ κόλασις ἢ οὐ;

Ἀπ. Τοῦ Κυρίου λέγοντος περὶ τῶν ἐν τῇ γεέννῃ ὅτι «ὁ σκόληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται» καὶ πάλιν «οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ εἰς κόλασιν αἰώνιον ἀπελεύσονται» καὶ πάλιν τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος· «Μὴ πλανᾶσθε, οὔτε μοιχοί, οὔτε πόρνοι, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες, βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν» εὐδην δὲ ὅτι αἰώνιος καὶ ἡ τῶν δικαίων ἀπόλαυσις, καὶ ἡ τῶν ἁμαρτωλῶν ὑπάρχει κόλασις. Καὶ πάλιν δὲ φησιν ὁ Κύριος περὶ τοῦ Ἰούδα, ὅτι «Καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.» Εἰ δὲ τέλος ἔχει ἡ κόλασις, συμφέρεи, ὅτι ἐγεννήθη καὶ ὁ Ἰούδας, ἐὰν ὁψέ ποτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν μέλλει ἀποκατασταθῆναι μετὰ τὴν κόλασιν, ὥσπερ οἱ αἱρετικοὶ πλανώμενοι τοῦτο μυθεύονται.

Ἐρ. ργ'. Πόθεν γίνονται θανατικά; Καὶ διατί ἐν τισι χώραις ἐρημικαῖς ἐθνῶν πολλάκις οὐ γίνονται, ἀλλ' ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς οἰκουμέναις καὶ πολυόχοις πόλεσι καὶ πολυκόπροις;

Ἀπ. Βαθεῖα ὄντως ἡ τοῦ ἐρωτήματος ἀπόκρισις, καὶ ὀλίγοις τῶν ἐπὶ γῆς χωρητῇ· ὅμως, καθὼς φησιν ὁ Κύριος, «ὁ χωρὼν χωρεῖτω». Ἐὰν γὰρ εἰπωμεν, ὅτι πολλάκις καὶ ἐξ ἀέρων φθοροποιῶν, καὶ κονιορτῶν, καὶ δυσωδίας θνησιμαίων, καὶ ὄμβρων θερινῶν, καὶ ἀναθυμιάσεων, καὶ ἀποφορῶν γῆς καὶ θαλάσ-

σης, νόσοι σωμάτων καὶ φθοραὶ καὶ θάνατοι γίνονται, εὐθέως ἀμύητοί τινες ἐπιλαμβάνονται ἡμᾶς, ὥς ἀπρονόητα τὰ καθ' ἡμᾶς λέγοντας. Οὐδ' εἰς τινὰς καὶ ἐρωτῆσαι βουλόμεθα· Εἴπατε ἡμῖν, ὦ οὔτοι, πῶς ἐν πόλει τινὶ θανατικὸν γίνεται; ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης ὑπάρχουσιν ἐν ἐτέραις χώραις δύο ἢ τρεῖς χιλιάδες πραγματευομένων ἀνδρῶν, καὶ οὐδείς ἐξ αὐτῶν ἐτελεύτησεν; Εἰ γὰρ θεϊκὴ ὁργὴ κατὰ τῆς πόλεως ἐκείνης ἔφθασεν, ἐχρῆν πάντως καὶ τοὺς πόρρωθεν ὄντας τῆς ὁργῆς γεύσασθαι· εἰ δὲ καὶ μὴ πάντας, ἀλλὰ καὶ τινὰς ἐξ αὐτῶν. Πλὴν ἵνα μὴ δώσωμεν ἀφορμὴν τοῖς ταῦτα ζητοῦσι, φαμέν ὅτι πολλάκις τὰ μὲν τῶν θανατικῶν καὶ κατὰ Θεοῦ ἀπειλὴν γίνονται· τὰ δὲ καὶ κατὰ ἀέρων καὶ τῶν λοιπῶν αἰτιῶν, ὧν προειρηκάμεν, ἅπερ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ καταφθείρει τὰ νήπια, ὥς ἀσθενέστερα. Πλὴν καὶ τῶν ἀέρων καὶ τῶν ἀναθυμιάσεων ποιητής ἐστὶν ὁ Θεὸς ὁ εἰπών· «Οὐχὶ δύο στρουθία ἄσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσὶ.»

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

Φιλοῖνοις οἶνος οὐ λείπει· οὐδὲ φιλονεῖκῳ μάχη.

— Ὡς γὰρ ὑπηρετεῖ σοι διὰ Θεόν τις, καὶ σὺ ὀφείλεις τὰ βάρη αὐτοῦ βαστάζειν.

— Τοσοῦτον ἡ ταπεινοφροσύνη μέγα ἐστὶ ὥς πάσας μὲν τὰς ἀρετὰς μιμεῖσθαι δοκεῖν τὸν διάβολον, ταύτην δὲ μὴδὲ εἰδέναι τί ὅλως ἐστίν.

Ο ΠΛΗΣΙΟΝ

Ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ ἔμπεσόντος εἰς τοῦ ληστὰς (Λουκ. ι')

Προλεγόμενα

Πειράζων τὸν ἀπειράστον, ὁ Νομικὸς ἡρώτα,
τίς εἶναι ὁ πλησίον μου, μόνε καρδιογνώστα;
Τίς εἶναι ὁ πλησίον μου, γιὰ νὰ τὸν ἀγαπήσω,
καὶ ὅπως λὲς στοὺς οὐρανοὺς αἰώνια νὰ ζήσω;

Ῥοδῇ
Ὁ ἔμπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς
τοῦ εἶπεν ὁ ἑξαναστάς.

Αὐτὸς εἶναι ἑκαῖνος,
ποὺ πρέπει νᾶναι φίλος.

Αὐτὸν νὰ ἀγαπῶμεν,
καὶ νὰ τὸν βοηθῶμεν.

Τὸν εἰς ληστὰς πεσόντα,
νὰ ζήσωμεν αἰώνια.

✠

Αἰώνια γιὰ νὰ ζήσωμεν,
πρέπει νὰ ἀγαπήσωμεν.
Τὸν τετραυματισμένον,
κι' ἀπογοητευμένον.

✠

Καὶ προχωρῶν ὁ Ἰησοῦς, ἔφα μεγαλοφώνως,
τοῦ ἔμπεσόντος εἰς ληστὰς, παραβολὴν εἰπόντος.

Ὁ ἔμπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς, ἐκ τῆς Σιὼν ὠρμᾶτο,
ὀδεύων πρὸς Ἱερὶχώ, ἐφ' ἵππῳ παχυτάτῳ.

Δὲν υπελόγησε καλῶς, κι' οὐτ' ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν,
τὸ πλῆθος τῶν κακοποιῶν μὲ τὴν ἀγρίαν ὄψιν.

Δὲν υπελόγισε καλῶς, γι' αὐτὸ δὲν ἐπτοήθη,
ἀπὸ τὰ ὅπλα π' ἔφερον, τὰ τόξα καὶ τὰ ξίφη.

Δὲν υπελόγισε καλῶς, κι' ἔδω εἶναι τὸ λάθος,
ὁ πόλεμος ποὺ ἔστησε στὴν ἐρημιὰ μονάχος.

Ἐπρεπε πρῶτον νὰ σκεφθῇ κι' ὕστερον νὰ χωρήσῃ,
καὶ εἰς ἀγῶνα ἄνισον ἐντίμως νὰ χωρήσῃ.

Ἐπρεπε νὰ ἀντιστᾷθῇ κι' ἀνδρείως νὰ παλαίσῃ,
κι' ἄς ἦταν ὀλομόναχος, ἀλλὰ ἐν περισκέψει.

Καὶ ὁ Δαυὶδ ἐχώρησεν εἰς ἄνισον ἀγῶνα,
καταβαλὼν τὸν Γολιάθ, μόνον μὲ τὴν σφενδόναν.

Ἄλλ' ἦτο βέβαιος σ' αὐτό,
πιστεύων εἰς τὸν Σαβαώθ.

Ἐν πλήρει πεποιοήσῃ,
πῶς θὰ τὸν ἐνισχύσῃ.

Ἐπίστευεν εἰς τὸν Θεόν,
τοὺς ἐπηρμένους ταπεινῶν.
τὸν ταπεινοὺς ὑψοῦντα,
δικαίους στεφανοῦντα.

✠

Κατέβαλε τὸν Γολιάθ μόνον μὲ τὴν σφενδόναν,
μὲ σύμμαχον τὸν Σαβαώθ τὸν τὴν ἰσχὺν διδόντα.

Σ τ ο χ α σ μ ο ι

Στάδιον εἶναι ἡ ζωὴ καὶ οἱ ἐν τῷ σταδίῳ,
 ἀγωνιζόμενοι καλῶς, λαμβάνουν τὸ θραβεῖον.
 Ἀγωνιστὴς ἀπλήγωτος ποτὲ δὲν στεφανοῦται,
 διότι μὲ τὰ τραύματα, τοῦτο διαπιστοῦται.
 Μὰ εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν νὰ ἔχωμεν ἀσπίδα,
 τὴν πίστιν μας πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Παναγία.

ᾠ δ ἡ

Ἐλπίς ἀκαταμάχητος,
 πρέπει νὰ εἴν' ἡ ἄσειστος.

Πίστις πρὸς τὸν Σωτῆρα,
 τῶν ἀγαθῶν δοτῆρα.

✠

Θερμὴ καὶ ἀδιάκριτος πρέπει νὰ εἴν' ἡ πίστις,
 πρὸς τὸν Τριαδικὸν Θεόν, ὃν καὶ ὑμνεῖ ἡ κτίσις.

ᾠ δ ἡ

Τραυματισμένε ψυχικῶς,
 στρέψε καὶ κύτα τὸν Χριστόν.

Τραυματισμένε ψυχικῶς,
 ἀνάβλεψον πρὸς τὸν Χριστόν.

Ἄν θέλῃς σωτηρίαν,
 καὶ πλήρη θεραπείαν.

Μὲ πίστιν καὶ ἐλπίδα,
 γιὰ νὰ δρῇς θεραπεία.

✠

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἱατρὸς ψυχῶν τε καὶ σωμάτων,
 πηγὴ ἀφθόνα ρέουσα νάματα ἱαμάτων.
 Αὐτὸς θὰ σὲ εὐσπλαγχνίσῃ, θὰ πλύνῃ τὰς πληγὰς σου,
 μὲ οἶνον καὶ μὲ ἔλαιον π' ἔχει πάντα κοντά του.
 Δὲν περιμένει νὰ τὸ πῇς καὶ νὰ τοῦ τὸ ζητήσῃς,
 ἀρκεῖ μονάχα νὰ στραφῇς καὶ νὰ τὸν ἀτενίσῃς.
 Τὸν ἐμπεσόντα στοὺς ληστὰς, κανεῖς δὲν εὐσπλαγχνίσῃς,
 εἰμὴ μονάχα ὁ Χριστός, εἰς τύπον Σιμαρείτης.

✠

Ἐρημος, ἀδοθήητος καὶ μὲ πληγὰς γεμάτος,
 ἐκείτετο μεσοστρατῆς μὲ τραύματα γεμάτος.
 Ἐρημος, ἀδοθήητος, οἰκτρῶς καθημαγμένος,
 εὗρίσκετο μεσοστρατῆς σὺν αἵμα θουτηγμένος.
 Τὸν Χάρωνα περίμενε διὰ νὰ τὸν λυτρώσῃ,
 κι' ἀπὸ τὰς τόσας τοῦ πληγὰς νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.
 Τὸν Χάρωνα περίμενε γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ,
 καὶ εἰς τὸ μνημα τὸ ψυχρὸ γιὰ νὰ τὸν οδηγήσῃ.
 Μ' ἀθλίαν τὴν κατάστασιν κι' ἀόριστον ἐλπίδα,
 ἐκείτετο μεσοστρατῆς μέσα στὴν ἐρημία.

✠

Μὰ νά, πὸ πέρα φάνηκε ἓνας ἱερωμένος,
 αὐτὸς θὰ τὸν παρασταθῇ, ὡς εἴν' ἐντεταλμένος.

Εἶναι καθήκον τοῦ παντός, γι' αὐτὸ στὸ κήρυγμά του,
τὸ συνιστᾷ εἰς τὸν λαόν, ὡς πρῶτον μέλημά του.
Μὰ αὐτὸ πῶς συμβιβάζεται μὲ τὰ κηρύγματά του,
ἢ ἀπονιὰ ποῦ ἔδειξε, σ' αὐτὸν ποῦναι μπροστά του;
Γιατί μὲ λόγια μοναχά, ὦ, ποῖα δυστυχία!!!
συμπαρεστάθη πρὸς αὐτὸν καὶ μ' ἀδιαφορία.
"Εἶσι μὲ λόγια ἔπλυνε τὰς πολλαπλᾶς πληγὰς του,
ἀπὸ μακρὰν, πολὺ μακρὰν, χωρὶς νὰ πάη κοντά του.
Τὰ εἶπα, τὰ ἐτόνισα, νὰ ἔχουν μέλημά τους,
οἱ ἄλλοι γιὰ νὰ βοηθοῦν ἄλλους τοὺς ἀδυνάτους.
Τοὺς τᾶξιπα, τὰ ἐδίδαξα καὶ ἄς τὰ ἐφαρμόσουν,
ἐν τάξει διὰ νὰ βρεθοῦν, στὸν λόγον ποῦ θὰ δώσουν.

Καθήκον εἶναι τὸ ἐμόν,
νὰ βρίσκωμαι νυχθημερὸν

Εἰς τὴν σκηνὴν πλησίον,
τὸ χρέος ἀποτίων.

"Επτέρνισε τὸν ἵππον του, φοβούμενος μὴ πέσῃ,
κι' ἔσπευσε ν' ἀπομακρυνθῇ, εἰς τοὺς ληστὰς μὴ πέσῃ.
"Επτέρνισε τὸν ἵππον του, ἐνῶ ἦτο εἰς θέσι,
νὰ τὸν βοηθήσῃ κάλλιστα καὶ τὰς πληγὰς νὰ δέσῃ.

Ἐ π ω δ ὅ ς
"Εἶσι κι' ὁ ἄλλος μετ' αὐτόν
ποῦ ἦτο καὶ Ἑβραῖος.

"Αντιπαρῆλθε σὰν κι' αὐτόν,
καλπάζοντας ραγδαίως.

Μὰ τώρα, ἄχ! πῶς χάρηκε ποῦ εἶδεν ἀπὸ πέρα,
Λευτὴν νᾶρχεται γοργά, τοῦ Νόμου ἱερέα.
Τὰ ἴδια καὶ χειρότερα ἔκαμε κι' ὁ Λευΐτης,
ἀντιπαρῆλθε καὶ αὐτὸς πηγαίνων γιὰ νὰ θύσῃ!!

Σ τ ρ ο φ ῆ
Εἶχανε πέτρινη καρδιά,
βαρεῖά τὴν ἀκοή τους.

"Αρρωστημένη τὴ ματιά,
τὴν ἀπονιὰ πνοή τους.

Ἐ δ ῆ

Τ' ἄλλα τὰ εἶπεν ὁ Χριστὸς κι' ὡς ἔχομεν ἀκούσει,
πρέπει νὰ πράττωμ, ὅ,τι ποῦν, μ' ὅχι κι' ὅ,τι ποιοῦσι.
Πάντ' ὅσ' ἂν λέγωσιν ὑμῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε,
καὶ μόνον ἀπ' τὰ ἔργα τους μακρὰν νὰ εὐρεθῇτε.
Γι' αὐτὸ τοὺς ἐταλάνισε μὲ τὰ «Οὐαί» ἐκεῖνα,
καὶ τὸ φρικτὸν «ὕποκριται» κηρύττων παρρησίᾳ.
Τοὺς ἐταλάνισε σφοδρῶς εἰς τὰ κηρύγματά του,
ἵσως ἀλλάξουν τακτικὴν καὶ νὰ ἔλθοῦν κοντά του.

Μ' αὐτοὶ ἀγρὸν ἠγόρασαν καὶ οὔτε συγκινουῦνται,
καὶ φρίξον! σπεύδουν στὸν Ναόν, γιὰ νὰ προσευχηθοῦνε.
Αὐτὰ ποὺ ἔλεγ' ὁ Χριστός, δὲν τὰ χωρεῖ ἡ καρδιά τους,
καὶ μέλημά τους θεωροῦν νὰ κάνουν τῇ δουλειά τους.

:♦:

Αὐτὸς ποὺ ἐσταμάτησεν εἰν' ἓνας Σαμαρεῖτης,
γι' αὐτὸ δὲν ἐπεχείρησε καὶ νὰ τοῦ τὸ ζητήσω.
Ἑβραῖος ἦτανε αὐτός, ἐκεῖνος Σαμαρεῖτης,
φυλετικὲς διαφορές, εἶχαν κι' ἀρχαῖα μίση.
Γι' αὐτὸ δὲν ἐπερίμενε καὶ μᾶλλον ἐφοβήθη,
μήπως ἀπὸ τὸ μίσος του, στὸν λάκκον τότε ρίψη.
Καὶ ὅμως ἐσταμάτησε καὶ ἔσπευσε κοντά του,
τὸ αἷμα του ἐσκοῦπισε κι' ἔπλυνε τὰς πληγὰς του.
Στὸν ἵππον τὸν ἀνέβασε καὶ εἰς τὸ Πανδοχεῖον,
τὸν ἔφερε κι' ἐπλήρωσε μὲ καθαρὸν χρυσόν.
Τὸν ἔλουσε, τὸν μύρωσε, ἔπλυνε τὰς πληγὰς τοῦ,
μὲ οἶνον καὶ μὲ ἔλαιον ποὺ ἔφερε κοντά του.
Καὶ δὲν ἠρκέσθη εἰς αὐτὰ καὶ διὰ νᾶν' τελεία,
ἡ θεραπεία, φρόντισε δίδοντας ὁδηγία.
Παρήγγειλε τῷ πανδοχεῖ, νὰ ἀγρυπνᾷ κοντά του,
κι' ἡ θεραπεία τ' ἀσθενοῦς νᾶναι τὸ μέλημά του.
Παρήγγειλε κι' ἠξίωσεν εἰς τὸ προσκέφαλό του,
νὰ θρίσκειται νυχθημερόν, σὰ νᾶταν ἀδελφός του.
Περιποιήθητι αὐτόν γιὰτ' ὅταν θὰ γυρίσω,
λεπτομερῆ λογαριασμόν, μέλλει νὰ σοῦ ζητήσω.

:♦:

Ἀποστοφῆ

Αὐτὰ ἅς πράττωμεν κι' ἡμεῖς εἰς τοὺς χειμαζομένους,
κι' ἐν γένει πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς, νὰ τύχωμεν ἐλέους.
Πληροῦντας τὰς λαμπάδας μας μετὰ ἀγνοῦ ἐλαίου,
θὰ εὗρωμεν ὀρθάνοικτη, τὴν θύραν τοῦ ἐλέους.
Ἑρμητικά νὰ μὴ κλεισθῇ ἡ θύρα τοῦ Νυμφῶνος,
κρατήσωμεν τὴν συμβουλὴν πάντες εὐσεβοφρόνωνς.
Αὐτὰ ἅς πράττωμ' εὐλαβῶς εἰς τοὺς χειμαζομένους,
καὶ γενικῶς στοὺς πάσχοντας νὰ τύχωμεν ἐλέους.
Γένοιτο. Ἀμήν.

Ἐν Λαρίσῃ σωτηρίῳ ἔτει 1960

Πλάτων Στωϊκίδης

Η ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΞΑΡΧΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΟΛΟΝ

Τῇ 3ῃ Μαρτίου ἑ. ἑ. ἡμέρᾳ Πέμπτῃ καὶ περὶ ὥραν 7 1/2, ἐσπερινήν, ἀρίχθη εἰς τὴν πόλιν μας, τὸν Βόλον, ἐξ Ἀθηνῶν ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀποτελουμένη ἀπὸ τοῦς Μητροπολίτας Πριγκηπωνήσου κ. Δωροθέου, ὡς προέδρου, Καλδίας κ. Κυρίλλου, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτωνος, συνοδεύοντος αὐτοῦς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βερροίας καὶ Νασούσης κ. Καλλινίκου καὶ τοῦ ἱεροδ. τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν κ. Φιλοθέου.

Ὁ λαὸς τοῦ Βόλου, σύμφωνα μὲ τὸ κατ'ἰσχυρὸν πρόγραμμα τῆς ὑποδοχῆς, ἐπερίμενε τὴν ὄν μ. μ. τοὺς σεβαστοὺς ἐπισκέπτας, ἀλλ' ἔνεκεν θλάβῃς τοῦ αὐτοκινήτου τῶν ἐν Λαμίας, καθυστέρησεν ἡ ἀφίξις τῶν ἐπὶ 2 1/2 ὥρας.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός, ὁ καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἵνα ἐπισκεφθῶν τὴν πόλιν μας, τοῖς ἡτοίμασε θερμότην ὑποδοχῇ. Πρὸ τῆς πόλεως τῆς πόλεως, ἐστήθη ἀψὲς δάφνινος μὲ τὴν ἐπιγραφὴν. «Κλήρος καὶ λαὸς Δημητριάδος, μὲ βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνην ὑποδέχεται τὴν Πατριαρχικὴν ἀποστολήν».

Εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν

Οἱ ξένοι Μητροπολίται ἀκολούθως συνοδεύμενοι ὑπὸ τῶν ἐπισήμων, κατηνύονθ' ἔσαν περὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν. Κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἦσαν παρατεταγμένοι ἐπίσης μαθηταί, ἱερεῖς καὶ σπουδασταί τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου. Πρὸ τοῦ ναοῦ καὶ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν εἶχον παραταχθῆ ἡ φιλαρμονικὴ τοῦ Δήμου Βόλου, τμήμα τῆς 1719 Ἐπιστρατευούσης ἀρχῆς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν δόκιμον ἀξιωματικὸν τοῦ μηχανικοῦ κ. Ι. Κλουτζῶν, ἄγχημα τῆς ἀεροπορίας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀνθυποσμηναγὸν κ. Μιχ. Βούλγαρη καὶ ἄγχημα τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν κ. Δ. Μπατζόπουλον, ὑπὸ τὸ γενικὸν πρόσταγμα τοῦ λοχαγοῦ κ. Ι. Βούλγαρη.

Εἰσερχομένης τῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὁ ἱεράρχης κ. Δωρόθεος περιεβλήθη τὸν ἀρχιερατικὸν

μνδύον καὶ τὰ ἱερά ἄμφια, ἐνθ' δὲ κατηνύοντο πρὸς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον, χορὸς ψαλτῶν ἐψάλλε τὸ «εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα». Ἐν συνεχείᾳ ἐτελέσθη μεγάλη ἀρχιερατικὴ δοξολογία, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας προσεφώνησε τοὺς ξένους ἱεράρχας ὁ Σεβασμιώτατος κ. Δαμασκηνός, Ὁραιότατῃ καὶ πλήρῃ λυρισμοῦ ἦτο ἡ ἐπακολουθήσασα ὁμιλία τοῦ Μητροπολίτου Πριγκηπωνήσων κ. Δωροθέου. Τελευταίως ὁμιλήσεν ὁ Δήμαρχος κ. Κονταράτος, ὁ ὁποῖος προσέφερε εἰς ἕκαστον τῶν ξένων ἱεραρχῶν λευκώματα, μὲ τοπία τοῦ Πηλίου, καθὼς καὶ φωτοντεκὲρ τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τῆς Παναγίας Ὁλυμπιωτίσσης, διὰ τὸν πατριάρχη Ἀθηναγόραν, φιλοτεχνηθέντα ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχνου φωτογράφου κ. Ζημέρη.

Ἡ δεξίωσις.

Τὴν 9ην νυκτερινὴν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἐξωραϊστικῆς, οἱ Δήμαρχοι Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας ἐδεξιώθησαν τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Εἰς τὴν δεξίωσιν παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης, αἱ θρησκευτικαί, πολιτικαί, δικαστικαί καὶ στρατιωτικαί ἀρχαί, ὡς καὶ ἐκπρόσωποι τῶν συλλόγων καὶ ὁργανώσεων.

Τοὺς ξένους ἱεράρχας προσεφώνησεν ὁ νομάρχης κ. Παπαδάκος, ὁ ὁποῖος διηρμήνευσε τὴν χαρὰν τόσο αὐτοῦ ὅσον καὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως διὰ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς Βόλον τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας.

Εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Νομάρχου ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος τῆς πατριαρχικῆς ἀποστολῆς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πριγκηπωνήσων κ. Δωρόθεος, ὁ ὁποῖος εὖρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξυμνήσῃ τὸ ὕψηλόν πολιτιστικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως καὶ τῆς περιφέρειας ὡς καὶ τὸν δυναμισμόν του, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον, ὡς εἶπε, κατῴρθωσε νὰ ἀνοικοδομήσῃ τόσο ταχέως καὶ λαμπρῶς τὴν καταστραφείσαν ἐκ τῶν σεισμῶν ὥραIAN πόλιν τοῦ Βόλου.

Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ

ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ

Στὰς δέκα Μαρτίου τοῦ παρελθόντος χρόνου, Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅσοι παρακαλουθοῦσαν ἀπὸ τὸ ραδιόφωνό τους τὴ θεία λειτουργία πὺ ἐτελεῖτο πανηγυρικά στὸ παρεκκλήσιο τῶν ἀνακτόρων τοῦ Τατοῖου, ἄκουσαν νὰ διαβάζεται ὁ Ἀπόστολος σὲ μιὰ ἄγνωστη καὶ παραδόξη γλῶσσα, ἀλλὰ καὶ σὲ κάποιο τόνο βυζαντινός. Κανεὶς δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μαντέψῃ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ ὁρθοδόξου πὺ ἐδιάβαζε τὸν Ἀπόστολο τῆς μεγάλης αὐτῆς γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία ἑορτῆς. Δὲν ἐβράδυναν ὅμως πολλοὶ ἀπὸ τοὺς περιέρχους πὺ παρεκολούθησαν τὴν λειτουργία τῶν ἀνακτόρων, νὰ πληροφορηθοῦν ὅτι ὁ ἀναγνώστης ἦταν φοιτητὴς

τῆς Θεολογίας στὸ Ἐθνικὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὴν Οὐγκάντα πὺ διάβαζε στὴ γλῶσσα τοῦ τὸν Ἀπόστολο παρουσίᾳ τῶν Βασιλέων. Ποῦ βρίσκεται ὅμως ἡ Οὐγκάντα καὶ πῶς συνέβη νὰ βρεθῇ στὴν ἐλληνικὴ πρωτεύουσα ὁρθόδοξος κάτοικός της;

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἐτέθη ἀπολύτως διακιοιογημένα ἀπὸ ἓνα μεγάλον ἄριθμὸν κόσμου, πὺ δὲν εἶχαν ἀκούσει τὸ ὄνομα τῆς μακρονῆς αὐτῆς χώρας, πὺ βρίσκεται στὰ βάθη τῆς Ἀφρικανικῆς ἡπείρου, στὴν Κεντρικὴ Ἀφρικὴ, ἡ καὶ ἂν εἶχαν ἀκούσει τὸ ὄνομα Οὐγκάντα, δὲν ἐγνώριζαν τὴν ἱστορία της, τὴν ἀνάπτυξί της καὶ τὴν θρησκεία τῶν κατοίκων της. Μιὰ χῶ-

ῶραν 8ην πρωΐνῃν παρέστησαν οἱ Ἀρχιερεῖς εἰς τὸν καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὅπου ἐτέλεσε τὴν προηγιασμένην λειτουργίαν ὁ Σεβ. Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτων. Ὁ Σεβ. ὠμίλησε καταλλήλως πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα, ἐκφράσας τὴν μεγάλην ἣν ἡθάνετο χαράν, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Βόλου, ὅστις ἐπεφύλαξεν εἰς τοὺς σεπτοὺς ἐπισκέπτας μίαν ἐγκάρδιον ἐξαιρετικὴν ὑποδοχὴν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας, οἱ Μητροπολίται ἀνῆλθον εἰς τὸ Πήλιον καὶ ἐθαύμασαν τὰς καλλονὰς τοῦ. Ἀμα τῇ ἐπιστροφῇ των συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου μας κ. Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ διακόνου τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν κ. Φιλοθέου, ἐπεσκέφθησαν τὰς τοπικὰς ἀρχάς, ἣτοι τὸν κ. Νομάρχην, τοὺς δημάρχους Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας, τὸν διοικητὴν Χωροφυλακῆς, τὸν διοικητὴν τῆς 83 στρατ. Διοικήσεως, τὸν λιμενάρχην καὶ ἄλλους ἐκπροσώπους τῶν ἀρχῶν.

Κατὰ τὰς προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, ὁ ἅγιος Χαλδίας κ. Κύριλλος, ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μεταφέρει εἰς τὸν σεπτὸν Πατριάρχην τὰ αἰσθηματὰ τῆς ἀγάπης τῶν κατοίκων τοῦ Βόλου, ἐτόνισε δὲ ὅτι αἰσθάνεται θαθεῖαν συγκίνησιν, διότι ἀντικρύζει ἓνα λαὸν γεμάτον πίστιν, ἀγάπην

καὶ ἀφοσίωσιν, πρὸς τὰ ἰδανικά τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν χαιρετισμῶν, ἐχοροστάτησαν καὶ οἱ τρεῖς Μητροπολίται κεχωρισμένως εἰς διαφόρους ναοὺς τῆς πόλεως μας. Ὁ Ἀγ. Χαλδίας κ. Κύριλλος ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως, ἀπαγγείλας τὴν α' στάσιν τῶν χαιρετισμῶν. Ὁμίλησε δὲ κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας πρὸς τὸ πικνὸν ἐκκλησίασμα, ἐκθέσας σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπεσκέφθησαν τὴν αὐτοκέφαλον Ἑλλ. Ἐκκλησίαν.

Κατὰ τὸν ὁμιλητὴν, οἱ λόγοι ἀφεώρουν ἀπὸ κοινοῦ σύσκεψιν μετὰ τοῦ Προκαθημένου Αὐτῆς διὰ τὰ μέλλοντα νὰ συζητηθοῦν θέματα κατὰ τὴν προσηχῇ ἐν Ρόδῳ διορθόδοξον Σύνοδον.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, Σάββατον, ἀνεχώρησαν οἱ σεβ. ἐπισκέπται ἐπιστρέφοντες εἰς Ἀθήνας.

Εἰς τὸν Μητροπολίτην μας κ. κ. Δαμασκηνόν, ἡ πόλις τοῦ Βόλου, προσφέρει τὰς πολλὰς εὐχαριστίας της διὰ τὴν παράθεσιν μιᾶς τοιαύτης πλουσιωτάτης πνευματικῆς τραπέζης, ὥστε νὰ συνδεθῇ ἡ πόλις τοῦ Βόλου μετὰ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, διὰ πρώτην φοράν, ἀπὸ τῆς ἑλλήν. ἐκκλησιαστικῆς χειραφετήσεως. Σ. Σ.

ρα μὲ πληθυσμὸ ἕξαι περίπου ἑκατομμύρια, ποὺ ἦσαν εἰδωλωλάτραι παλαιότερα, χωρὶς ἢ βρεταννικὴ κυριαρχία στὴ χώρα τοὺς νὰ συντελέσῃ στὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς. Ἀμόρφωτος ὁ λαὸς τῆς, ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα τοὺς ὡς τὸν τελευταῖο ὑπὸ τοῦ. Μαῦροι στὴν ὄψι, περιεβάλλοντο καὶ ἀπὸ μαῦρο σκοτάδι σὲ κάθε μορφωτικὴ καὶ ἐκπολιτιστικὴ ἐκδήλωσι.

Τὸ 1897, μία μεγάλη ἀποστολὴ λευκῶν, ἀκολουθώντας τὴν κοίτη τοῦ Νείλου μὲ σκοπὸ ν' ἀνακαλύψουν τὰς πηγὰς τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, ὅλο καὶ προχωροῦσε πρὸς τὴν Κεντρικὴ Ἀφρικὴ. Ἔτσι, ἔφθασαν στὴν πρωτεύουσα τοῦ Σουδάν, τὸ Χαρτούμ. Ἐκεῖ ὅμως οἱ Εὐρωπαῖοι τῆς ἀποστολῆς ἐπληροφοροῦντο ὅτι ἡ συνέχισις τῆς πορείας τῶν πρὸς τὰ ἐνδότερα ἐνέκλειε σοβαροὺς κινδύνους. Γιατί, καθὼς τοὺς ἐξεβίωναν, ὅσο προχωροῦσαν θ' ἀντιμετώπιζαν τὴν ἐχθρότητα τῶν ἀγρίων φυλῶν τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς καὶ ἰδίᾳ τῶν Μπαγκάντα, δεινῶν καὶ ἀγρίων πολεμιστῶν. Ἡ λευκὴ ἀποστολὴ δὲν ἐπτοήθη ἀπὸ τὰς ὑποδείξεις αὐτὰς τῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας τοῦ Σουδάν. Ἀποφασισμένοι οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ φθάσουν εἰς πέρας τὸν σκοπὸ τοὺς, συνέχισαν τὴν ἀποστολὴν τοὺς μὲ ἀρκετὰς ἐπιφυλάξεις. Δὲν ἐβράδυναν, ἀκολουθώντας πάντοτε τὴν κοίτην τοῦ Νείλου, νὰ φθάσουν στὴν Καμπάλα, πρωτεύουσαν τῆς Οὐγκάντα. Τοὺς συνώδευαν ὡς διερμηνεῖς μερικοὶ Ἀραβες καὶ Σουδανέζοι.

Φθάνοντας στὴν πρωτεύουσα τοῦ μαύρου αὐτοῦ κράτους, οἱ λευκοὶ τῆς ἀποστολῆς ἐζήτησαν νὰ ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἡγεμόνα. Ἡ στάσις τοῦ πληθυσμοῦ, ποὺ δὲν ἔδειξε καμμιὰ ἀγριότητα ἢ καὶ ἀπλὴ ἐχθρότητα, τοὺς ἐνέπνευσε θάρρος καὶ ἐμπιστοσύνη. Ἦταν εἰδωλωλάτραι οἱ κάτοικοι τῆς Οὐγκάντα, ἀλλὰ ὅχι κανίβαλοι ἀνθρωποφάγοι, ὅπως ἄλλες γειτονικὲς φυλές. Ὁ ἡγεμόνας, ποὺ ἐπληροφορήθη τὴν ἐπιθυμίαν τῶν λευκῶν ξένων τῆς χώρας του, ἐπροθυμοποιήθηκε νὰ τοὺς δεχθῇ. Στάθηκε εὐγενικὸς καὶ φιλομειδὴς στὴ συνάντησι μὲ τοὺς Εὐρωπαῖους τῆς ἀποστολῆς. Καὶ ὅταν τὸν ρώτησαν τί θὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ τοῦ προσφέρουν

ὡς δῶρον, ὁ ἀπαίδευτος ἐκεῖνος ἡγεμόνας τοὺς παρεκάλεσε ὅπως πρὸ παντὸς ἄλλου διδάξουν σ' αὐτὸν καὶ τὸν λαόν του τὴν θρησκεία, τὰ γράμματα καὶ τὸν πολιτισμόν τοὺς. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἡγεμόνα προσέκλεισε τεράστια κατὰ πλῆξιν, ὅλος δὲ ὁ πολιτισμένος κόσμος ποὺ ἐπληροφορεῖτο τὴν παράκλησιν τοῦ Οὐγκαντέζου ἀρχόντος ἐδοκίμασε βαθυστάτην αἴσθησιν.

Σὲ λίγο χρόνον ἐκινήθηκαν ἀλλεπάλληλοι ἱεραποστολαὶ πρὸς τὴν χώραν αὐτὴν τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, διετεθήσαν δὲ ἄφθονα μέσα γιὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου μεταξὺ τῶν κατοίκων. Οἱ ἀπαίδευτοι μαῦροι οἱ ἀσχολούμενοι ἰδίως σὲ διάφορες φυτεῖς ζαχαροκαλάμων καὶ ριζιῶν, χωρὶς θρησκεία καὶ χωρὶς μόρφωσι, ἀκολουθήσαν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸν ἡγεμόνα τοὺς. Καὶ ἔτσι ἀπὸ τὸ 1897 δημιουργήθηκε ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῆς Οὐγκάντας, προτεσταντικὴ κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ ρωμαιοκαθολικὴ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ.

Ὑπῆρξε διὰ τοὺς κατοίκους αὐτὴν ὅτι ἔως τότε δὲν εἶχαν ἔλθει σὲ ἐπαφὴ καὶ δὲν εἶχαν γνωρίσει τὴν Ὀρθοδοξίαν. Πρώτη ἐπίσημη θρησκεία τοῦ κράτους ἦταν ὁ προτεσταντισμός. Ἀγγλικανὸς ἦταν καὶ ὁ ἀρχηγός τοὺς, ὁ Ρουβὴν Σεμπάτζα, ἄνθρωπος μὲ ἐξαιρετοὺς ἱκανότητας Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν σὺν τῷ χρόνῳ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, ἤρχισε ἐντατικὴ καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν γραμμάτων. Οἱ ἀπαίδευτοι μαῦροι τῆς ἀφρικανικῆς περιοχῆς ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Ἐδιάβαζαν βέβαια βιβλία καὶ ἄλλα ἐντυπα σὲ ἀγγλικὴ γλῶσσα. Καὶ σὲ λίγο χρόνον πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἀπέκτησαν γενικὴν μόρφωσιν ἀρτίαν καὶ πολλὴν κρίσιν. Ὁ Ρουβὴν Σεμπάτζα, ὁ ἀρχηγός τοὺς, μελειτώντας μὲ προσοχὴ τὴν γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορίαν, ἀντελήφθη μὲ κατὰ πλῆξιν του ὅτι ὁ προτεσταντισμὸς καὶ ρωμαιοκαθολικισμὸς ἦσαν κατὰ βάθος ἐκκλησίαι σχισματικῆς. Ἐπεδόθη τότε μὲ σφοδρὸν ζῆλον σὲ ἐμπεριστατωμένη ἐρευνᾶ, ἐμελέτησεν ἰδιαιτέρως τὸ ἄρθρον «Ὁρθόδοξος» τῆς Μεγάλης Βρεταννικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, καὶ γεμάτος ἐνθουσιασμὸ

σὺν ἄλλοις Ἀρχιερέσι, ἐβγῆκε στοὺς δρόμους καὶ στίς πλατεῖες καὶ ἐκραύαζε :

— Εἶμαι ὁρθόδοξος! Ὁρθόδοξος! Δὲν εἶμαι πλέον διαμαρτυρούμενος ἐγώ.

Ἡ ἐκδήλωσις αὕτη τοῦ Σεμπάτζα ἐπροκάλεσε κατὰ πληξιν. Οἱ διαμαρτυρούμενοι ἰδιαίτερος ἀνησύχησαν καὶ ἐδημιουργήθη μία φοβερὴ ἀντίδρασις. Ἀπτόητος ὅμως ὁ Σεμπάτζα. Ἔλαβε τὴν προσωνυμίαν Σπάρτας, ἀπὸ τὸν θαυμασμόν ποῦ ἔτρεφε πρὸς τοὺς ἀρχαίους Σπαρτιάτας καὶ ἐδημιούργησαν ὁλόκληρον ὁρθόδοξον πυρῆνα γύρω του. Παρίστατο ὅμως ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ οἱ ὁρθόδοξοι τῆς Οὐγκάντας, ποῦ ἀκολουθοῦσαν τὸν Σεμπάτζα ἢ ποῦ ἐπείσθησαν ἀπὸ τὰ ἀναγνώσματα ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἁδολὴ χριστιανικὴ θρησκεία, νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ κάποιαν ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, προκειμένου νὰ ὁργανωθοῦν καὶ αὐτοὶ ἐπισήμως. Ἐπέτυχαν τελικῶς νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν περιουδυνόντα τότε εἰς τὴν Ταγκανίκα ἐπίσκοπον Ἀλέξανδρον, ὁ ὁποῖος καὶ ἐχειροτόνησε ἐκ τῶν ἐντοπίων δύο ἱερεῖς, δύο διακόνους καὶ τέσσαρας ἀναγνώστας. Ἐξ αὐτῶν ὁ Ρουβὴν Σεμπάτζα ἢ πατήρ Σπάρτας, ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τῶν ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Οὐγκάντα — Κένυας — Ταγκανίκας, ὁ δὲ δεύτερος ἐκ τῶν ἱερέων ὠνομάσθη ὑποεπίτροπος. Καὶ οὕτως ἐσηματίσθη τὸ 1932 ἡ πρώτη ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν.

Ἄλλ' ἡ ἀριστούτατος αὕτη Ἐκκλησία ἐδοκίμασε φοβερὸν πλῆγμα, ὅταν δὲν ἐβράδυνεν νὰ διαπιστωθῇ ἐκ τῆς βαπτίσεως ἑνὸς Ἑλληνοπαίδος, ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἦτο Οὐνίτης. Ὁ ἐνθουσιασμός ὅμως δὲν ἡλαττώθη. Προσεκλήθη τότε, προτροπῇ τοῦ ἐγκατεστημένου εἰς Οὐγκάντα Ἑλληνος Κ. Βράχου, ὁ ὁποῖος καὶ ἀπεκάλυψε τὸν οὐνίτην ἐπίσκοπον, ὁ Ἕλλην ὁρθόδοξος ἀρχιμανδρίτης Νικόλαος Σαρίκας. Εὐρισκόμενος εἰς τὴν Κένυα ὁ ἐν λόγῳ ἀρχιμανδρίτης, ἐπεσκέφθη προσθύμως τὸν Ἰούνιον τοῦ 1933 τὴν ὁρθόδοξον κοινότητα τῆς Οὐγκάντας, ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ὁρθοδόξους, ἐδίδαξε τὰ ἑλληνικά, συνέδεσε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς

Οὐγκάντα μὲ τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπήγετο ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ αὕτη τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἀνέπτυξε δρᾶσιν ἐκτάκτως εὐεργετικὰς. Τὸ 1942 διὰ πρώτην φορὰν ἐπεσκέφθη τὴν Οὐγκάντα ὁ Μητροπολίτης Ἀξώμης κ. Νικόλαος, μετὰ δέκα ἔτη δὲ ἐπεσκέφθη αὐτὴν καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστόφορος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονὴν του ἐδήλωσεν ὅτι θὰ μεριμνήσῃ νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Πανεπιστήμια ὁρθόδοξοι νέοι τῆς Οὐγκάντα, προκειμένου νὰ παρακολουθήσουν ἐκ τοῦ συνεγγυς καὶ νὰ σπουδάσουν τὸ ὁρθόδοξον δόγμα. Σήμερον εἰς Οὐγκάντα αἱ κοινότητες τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνέρχονται εἰς εἴκοσι, οἱ δὲ ὁρθόδοξοι Ἀφρικανοὶ ὑπερβαίνουν τὰς 10 χιλιάδας.

Ὁ πρῶτος νέος ἐξ Οὐγκάντας, ὁ ὁποῖος ἐστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ὑπῆρξεν ὁ Θεόδωρος Ναγκιάμας, ὁ ὁποῖος καὶ ἀπεφοίτησεν ἐφέτος. Κατὰ δηλώσεις καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Ναγκιάμας — ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὁ ἀναγνώσας τὸν Ἀπόστολον εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Τατοῦ — ὑπῆρξεν ἀριστος μαθητής, ἐξέμαθε δὲ τελείως καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας μᾶς ἐξεφράσθη ἐνθουσιωδῶς καὶ δι' ἑναν ἄλλον φοιτητὴν σπουδάζοντα εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Σχολὴν τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸν Εἰρηναῖον. Χαρακτηριστικὴ ἦτο ἡ ἔκθεσις τοῦ Οὐγκαντέζου αὐτοῦ μαθητοῦ ἐξ ἀφορμῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς. Εἰς τὴν ἔκθεσιν του αὐτὴν ὁ Εἰρηναῖος ὠμιλοῦσε περὶ τῶν ἐκδόξων προγόνων του» Κολοκοτρώνη, Τζαβέλλα, Μπότσαρη, Καραϊσκάκη ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ τῶν ἰδικῶν τῶν προγόνων. Ἀπὸ ἡμερῶν ἔχουν φθάσει καὶ ἄλλοι ὑπότροφοι εἰς Ἀθήνας. Οἱ Οὐγκαντέζοι φοιτῆται ὅπως καὶ οἱ ἐξ Αἰθιοπίας παραμένουν εἰς τὸ Οἰκοτροφεῖον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐκτὸς τοῦ Θεοδώρου Ναγκιάμα, ὁ ὁποῖος ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, κατόπιν πενταετοῦς φοιτήσεώς, εἰς τὸ αὐτὸ Πανεπι-

στήμιον φοιτοῦν εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν ὁ Δημήτριος Μπουμπάλης καὶ ὁ Ἡλίας Κατσιάμπας, εἰς δὲ τὴν Φαρμακευτικὴν Σχολὴν ὁ Γεώργιος Λουμπούλαϊ. Ἀπὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔφθασεν ἓνας νέος ὑπότροφος διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν, ὁ Μαρτίνο. Ἐκ τῶν Οὐγκαντέζων αὐτῶν ὁ μὲν ἀποφοιτήσας Θεόδωρος Ναγκιάμα ὑπῆρξεν ὑπότροφος τοῦ ὑποοργείου τῶν Ἑξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ λοιποὶ τρεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Εἰς τὸ Οἰκοτροφεῖον τῆς ἀποστολικῆς Διακονίας οἱ φοιτηταὶ αὐτοὶ καθὼς καὶ οἱ Αἰθίοπες εὐρίσκουν ἐξαιρετικὴν φιλοξενίαν καὶ στοργήν, καθὼς δὲ μᾶς ἐπληροφόρησε καὶ ὁ διευθύνων τὸ Ἰδρυμα τοῦ οἰκοτροφείου αἰδεσιμώτατος πρεσβύτερος κ. Ράμφος τοὺς οἰκοτρόφους αὐτοὺς ἀπὸ τὴν Οὐγκάντα διακρίνει τὸ ἦθος, ἡ εὐπρέπεια καὶ ἡ μελετηρότης. Ὁ ἀποφοιτήσας Θεόδωρος Ναγκιάμα, ὁ ὁποῖος ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἐπεσκέφθη τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὰ ἱερὰ σκηνώματα καὶ πλῆθος μοναστηρίων. Ὑπῆρξεν ἡ ἀγάπη του διὰ τὴν Ἑλλάδα συγκινητικὴ, θὰ ἐπιστρέψῃ δὲ εἰς τὴν πατρίδα του διὰ νὰ ἐργασθῇ ἱεραποστολικῶς. Ὅλοι γνωρίζουν θαυμάσια τὰ ἑλληνικὰ ἐρχόμενα νὰ σπουδάσουν ἀφοῦ ἔχουν λάβει τὸ γυμνασιακὸν πτυχίον τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς τῆς Ἀλεξανδρείας. Μερικοὶ ἀπόφοιτοι ἐξ αὐτῶν μεταβαίνουν πρὸς θεολογικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς Πάμμον.

Σήμερον, καθὼς μᾶς ἔλεγεν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, οἱ ὁρθόδοξοι τῆς Οὐγκάντα ὑπάγονται ὑπὸ τὴν Μητροπολιν τῆς Εἰρηνοπόλεως, ὁ μητροπολίτης τῆς ὁποίας ἐδρεύει εἰς Ταγκανίκαν. Χρειάζεται ὅμως νὰ καταβληθῇ μέριμνα καὶ συστηματοποιημένη προσπάθεια διὰ νὰ ὁργανωθῇ ἡ ὁρθοδοξία τῶν περιοχῶν αὐτῶν. Μία καλῶς ὀργανομένη ὁρθόδοξος ἱεραποστολὴ εἰς τὰ μακρυνὰ αὐτὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς, θὰ εἶχε νὰ παρουσιάσῃ ἀποτελέσματα καταπληκτικά. Διότι ἡ προπαγάνδα δὲν ἔπαισε νὰ περισφίγγῃ τὴν ὁρθοδοξίαν καὶ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅταν δὲ πρὸ ὀλίγου χρόνου ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐγκάν-

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Α 135 (Κουβαρᾶ) κώδικος, αἰῶνος ιε' τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης

Ἐρώτ. Ποῦ ἀπέρχονται αἱ ψυχαὶ μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν ἀπὸ τοῦ σώματος;

Ἀπόκρ. Αἱ ψυχαὶ ἀπέρχονται εἰς τὸν τόπον τὸν ὁρισμένον αὐταῖς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καθεῖσε ἄχρι τῆς ἀναστάσεως φοιτῶσι περιμένουσιν τὴν ἀνάστασιν. Ἐπειτα ἀπολαβοῦσαι τὰ σώματα καὶ δολοκλήρως ἀναστᾶσαι, τοῦτέστι σωματικῶς, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἀνέστη, αὐτῶς ἐλεύσονται εἰς ὅψιν τοῦ Θεοῦ.

Ἐκλογαὶ ἐκ τῶν θείων Γραφῶν

Ἐρ. Πόσα ἔργα ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν ἑξ ἡμέραις;

Ἀπ. Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησε τὸ φῶς καὶ τοὺς Ἀγγέλους· τῇ δευτέρᾳ ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναξηρασίχ τῆς γῆς καὶ ἡ φύσις τῶν δένδρων καὶ τῶν βοτανῶν, σύνθεσιν καὶ κόσμῳ αὐτῶν. Τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην τοὺς ἀστέρας, τὰ νέφη, ἀστραπὴν, βροντὴν καὶ τοὺς ἀνέμους. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἰδὼν ὁ ἀντικείμενος, πρῶτος ὢν τῶν Ἀγγέλων, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν κεκοσμημένην, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· θήσω τὸν θρόνον μου ὑπεράνω τῶν νεφελῶν καὶ ἕσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ, καὶ ἀπερρίφθη

τα μετέβη εἰς Ἀλεξάνδρειαν, τὸν ἐπλησίασαν καθολικοί, οἱ ὁποῖοι τὸν ἠρώτησαν:

— Ποῖος σὲ ὥθησε νὰ προσχωρήσῃς εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν;

— Ἡ ἀλήθεια, ἀπήντησε μονολεκτικῶς ὁ ἐνθουσιώδης λάτρης τῶν Σπαρτιατῶν.

Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν ἀνεγνώρισε καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ κράτους τῆς Οὐγκάντα κ. Κρούμα, ὁ ὁποῖος ἐσχάτως ἐβάπτισεν τὰ παιδιὰ του ὁρθοδόξους.

(«Ἐθνικὸς Κήρυξ» Ν. Υ.)

Ἀποστολεὺς Aspro Aspro Ν. Υ.

διὰ τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτοῦ. Τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησε τὰ κτήνη πάντα, ἐρπετὰ, τετράποδα καὶ θηρία, ὅσα ἐνὸδρα καὶ ὅσα χερσὶ καὶ πετεινὰ πετώμενα κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. Τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐνεφύσησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς. Τῇ δὲ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

Τὰ δὲ κβ' ἔργα ἃπερ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν ἑξ ἡμέραις εἰσὶ ταῦτα: α') φῶς, β') Ἀγγέλους, γ') οὐρανόν, δ') γῆν, ε') ἥλιον, ς') σελήνην, ζ') ἀστέρας, η') νέφη, θ') θρονίην καὶ ἀστραπήν, ι') θάλασσαν, ια') πηγὰς καὶ ποταμούς, ιβ') πῦρ, ιγ') χιόνας, ιδ') δένδρα, ιε') βοτάνας, ις') τετράποδα, ιζ') ἐρπετὰ καὶ θηρία, ιη') πτηνὰ, ιθ') ἰχθεῖς, κ') ἀδύσσοις, κβ') τὸν παράδεισον καὶ κβ') τὸν ἄνθρωπον.

Ἐρώτ. Πόσαι γενεαὶ ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τοῦ Ἀβραάμ;

Ἀπ. κβ', κατὰ μίμησιν τῶν κβ' ἔργων, ἃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἑξ ἡμέραις, ὅθεν καὶ οἱ Ἑβραῖοι κβ' γράμματα ἔχουσι καὶ κβ' διδλία.

Περὶ ἀνθρώπου

Τὸ μὲν γὰρ κατ' εἰκόνα, τὸ νοερὸν δηλοῖ καὶ αὐτεξούσιον, τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν, τὴν τῆς ἀρετῆς κατὰ τὸ δυνατόν, ὁμοίωσιν καὶ μίμησιν. Ἄμικ γὰρ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ πέπλασται, οὗ τὸ μὲν πρότερον, τὸ δὲ ὕστερον κατὰ τὰ τοῦ Ὁριγένους ληρήματα.

— Κατὰ φύσιν ὁ γάμος, παρὰ φύσιν ἡ πορνεία, ὑπὲρ φύσιν ἡ παρθενία. Κατὰ φύσιν ὁ ἐκ δικαίου πλοῦτος, παρὰ φύσιν ἡ πλεονεξία, ὑπὲρ φύσιν ἡ ἀκτημοσύνη. Κατὰ φύσιν ἡ σύμμετρος τροφή, παρὰ φύσιν ἡ γαστριμαργία, ὑπὲρ φύσιν ἡ νηστεία καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως.

— Ἰστέον ὅτι οἱ δαίμονες τῆς αὐτῆς φύσεως τῶν Ἀγγέλων εἰσὶν, αὐτεξουσίῳ θελήματι ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ τραπέντες καὶ τῇ στερήσει τοῦ καλοῦ, κακοὶ γενόμενοι καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ λειτουργίας καὶ διακονίας ἀποστάντες.

— Εἰδέναι μέντοι προσήκει ὅτι πᾶσαι αἱ ὀπτασίαι αἱ γινόμεναι ἐν τοῖς νοοῖς καὶ τοῖς σοροῖς τῶν Ἀγίων, δι' ἁγίων Ἀγγέλων ἐπιτελοῦνται, κατ' ἐπιτροπήν τοῦ Θεοῦ, ὡς σχήματα δῆθεν τῶν Ἀγίων. Ἐπεὶ πῶς δυνατόν μήπω τῆς ἀναστάσεως τῶν σωμάτων γεγεννημένης, ἀλλ' ἔτι τῶν ὁσίων καὶ τῶν σαρκῶν τῶν Ἀγίων διεσκορπισμένων ἰδέσθαι τούτους ὁλοκλήρους ἄνδρας ὁμινομένους;

— Τέλειον τὸν ἄνθρωπον ἀνίστασθαι ἐκ τῶν νεκρῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τριακονταετῆς ἐδαπτίσθη, οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνίστασθαι μέλλει.

Ἐρώτ. Ποῖαι ἁμαρτίαι συγχωροῦνται μετὰ θάνατον διὰ τῶν λειτουργιῶν καὶ εὐχῶν καὶ ἐλεημοσυῶν γινομένων ὑπὲρ τῶν κοιμηθέντων;

Ἀπόκρ. Περὶ τούτου ὁ μέγας Διονύσιος λέγει: ὅτι εἰ μὲν φιλά τινα καὶ εὐτελῇ τυγχάνουσι τὰ ἁμαρτήματα τοῦ τελευτήσαντος, προσλαμβάνεται τινα ὠφέλειαν ἐκ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιτελουμένων, εἰ δὲ βαρέα καὶ χαλεπὰ εἰσὶν, ἀπέκλεισεν ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ. Πλὴν δεῖ ἡμᾶς φροντίζειν τῶν ἰδίων ψυχῶν καὶ μὴ ἐλπίζειν μετὰ θάνατον δι' ἄλλοτρίων προσφορῶν συγχωρεῖσθαι.

— Γρηγορίου Θεολόγου: Τοῦτο γνωστὸν ἔστω, ὅτι ἡ ἱερὰ θυσία ἐκείνους τοὺς νεκροὺς ὠφελεῖ, οἵτινες ἐν τῷ παρόντι βίῳ ὄντας ἐγκρατεῖς ἐκ πονηρῶν ἔργων ἐγένοντο. Ὅθεν αὐτοῖς μετὰ θάνατον τὰ καλὰ βοηθοῦσιν, ἃπερ ἐνθάδε ὑπὲρ αὐτῶν παρ' ἐτέρων γίνονται.

— Διαδόχου: Ἐάν μὴ πρεπόντως με-

τανοήσωμεν καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν πάντων ἐξομολογησώμεθα, δειλίαν τινὰ ἀ-
δηλον ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξόδου ἡμῶν εὐ-
ρήσωμεν ἐν ἑαυτοῖς. Χρὴ δὲ ἡμᾶς εὐχε-
σθαι τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Κύριον· ἐκτὸς
παντὸς εὐρίσκεισθαι φόβου· ὁ γὰρ ἐν φόβῳ
εὐρισκόμενος τότε, δηλονότι πρὸς τοὺς
ταρταρίους ἄρχοντας ἀπελεύσεται. Ἡ δὲ
ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ ἀγαλλομένη ψυχὴ,
ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀναλύσεως, ἐπάνω τῶν σκα-
τειῶν πράξεων, πρὸς τοὺς ἀγγέλους τῆς
εἰρήνης ἐπέλγεται μετὰ χαρᾶς καὶ φέρε-
ται. Οἱ δὲ καὶ ἐν βραχεῖ δειλιῶντες ἐν τῷ
καιρῷ τοῦ θανάτου, ἐν τῇ πάντων τῶν ἁλ-
λων ἀνθρώπων καταλειφθήσονται πληθύϊ,
ὥς ὑπὸ κρίσιν καὶ δίκην ὄντες καὶ ἐξέτα-
σιν, ἵνα διὰ τοῦ πυρὸς δοκιμασθέντες τῆς
κρίσεως, τοὺς κεχρεωστημένους αὐτοῖς κα-
τὰ τὰς πράξεις αὐτῶν ἀπολάβωσι πλήρως·
ἐκάστου γὰρ φησὶ τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι,
τὸ πῦρ δοκιμάσει.

— "Οὕτως φοβερόν τὸ τοῦ θανάτου μυ-
στήριον, ὅτε τῶν ἀπαιτούντων τὴν ψυχὴν
ἐπιστάσια φοβερά συνέχει φρίττουσαν αὐ-
τὴν πρὸς τὴν ἐξοδὸν καὶ δειγμάτων καὶ
σχήματων φοβερά ὅτε οἱ δαίμονες ὄνειδι-
ζοντες τὴν ἁμαρτίαν, πρὸς ἑαυτοὺς ἔλκου-
σιν εἰς σκυθρωπά χωρία, ὥς πρὸ τῆς βα-
σάνου τὴν κατάπληξιν ἱκανὴν εἶναι πρὸς
κόλασιν, ὅτε ἡ συνείδησις ἐπιστρέφουσα
πρὸς τὰ πεπλημμελημένα τρέμει, τὴν πρὸς
ἀξίαν τῶν ἁμαρτημένων περιμένουσα κό-
λασιν. "Ενθεν γὰρ ἰδρῶτι κεῖται τὸ σῶ-
μα διάδροχον, σημεῖα δεικνύον τοῦ ἔνδον
καμάτου καὶ τῆς ἀδήλου ταραχῆς, τὰ ὁ-
ρώμενα παρέχοντα τεκμήρια πρόδηλα.

— "Ἦν τις γέρων καθ' ἐκάστην ἐσθίαν
τρία παξιμάδια. Παρεγένετο δὲ αὐτῷ ἀ-
δελφός τις καὶ καθεσθέντων γεύσασθαι, ἔ-
θηκε καὶ τῷ ἀδελφῷ τρία παξιμάδια, καὶ
ἑωρακώς ὁ γέρων ὅτι ὁ ἀδελφός ἤθελε φα-
γεῖν ἀκόμῃ, ἤνεγκεν αὐτῷ καὶ ἄλλα τρία.

Ὡς δὲ ἐκορέσθησαν καὶ ἀνέστησαν, κατέ-
κρινεν ὁ γέρων τὸν ἀδελφόν, εἰπὼν πρὸς
αὐτόν: Οὐ χρὴ ἀδελφὲ ὑπουργεῖν τῷ
σαρκί· ὁ δὲ ἀδελφός μετενόησε τῷ γέ-
ροντι καὶ ἀπῆλθε. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν
ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γεύσασθαι τὸν γέροντα
καὶ ἔθηκεν ἑαυτῷ τρία παξιμάδια καὶ
φαγὼν πάλιν ἐπέινασε καὶ τὴν ἄλλην ἡ-
μέραν τὸ αὐτὸ ὑπέστη καὶ ἤρξατο ἀδυνα-
μοῦσθαι καὶ ἔγνω ὁ γέρων ὅτι ἐγκατάλει-
ψις Θεοῦ ἐγένετο αὐτῷ· καὶ ρίψας ἑαυτὸν
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ δακρύων, ἐδέετο
περὶ τῆς γενομένης αὐτῷ ἐγκαταλείψεως.
Καὶ ὁρᾷ Ἄγγελον λέγοντα αὐτῷ: διότι
κατέκρινας τὸν ἀδελφόν τοῦτό σοι συνέβη.
Γίνωσκε οὖν ὅτι ὁ δυνάμενος ἐγκρατεῦ-
σθαι, ἢ ἄλλο τι ἀγαθὸν ποιῆσαι, οὐκ ἐξ
ἰδίας δυνάμεως ποιεῖ, ἀλλ' ἢ ἀγαθότης
τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἡ ἐνισχύουσα τὸν ἀνθρώπον.

— Ἀδελφός τις ἠρώτησέ τινα τῶν γε-
ρόντων: ἰδοὺ βλέπω τινὰ ποιοῦντα ἁμαρ-
τίαν καὶ διηγοῦμαι αὐτό τινι, καὶ βλέπω
ὅτι οὐ κρίνω αὐτόν, ἀλλὰ ἀπλῶς διηγοῦ-
μαι αὐτὸ εἰς ἕτερον ἀδελφόν, οὐκ ἔστιν
οὖν καταλαλιά τὸ τοιοῦτον; Καὶ εἶπεν ὁ
γέρων· ἔάν μετὰ πάθους λαλήσῃ, ἔχω τι
κατ' αὐτοῦ, καταλαλιά ἐστίν, ἔάν δὲ ἐλεύ-
θερος εἴ ἀπὸ πάθους, οὐκ ἔστι καταλαλιά.
Ἄλλ' ἵνα μὴ αὐξηθῇ τὸ κακόν, κρεῖσσόν
ἐστὶ τὸ σιωπᾶν.

Γ. Π. Α.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Μοναχὸς ὑπὸ πατέρα ὦν πνευματικὸν
καὶ μὴ ἔχων ὑπακοὴν καὶ ταπεινώσιν ἄλλ'
ἢ αὐτοῦ νηστεύων ἢ ἄλλο τι ποιῶν τῷ
δοκεῖν ἀγαθόν· ὁ τοιοῦτος οὐδεμίαν ἀρε-
τὴν κτήσεται οὐδὲ οἶδε τί ἐστὶ μοναχὸς
ἀλλὰ ἡ προσευχὴ καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ λο-
γίζεται παρὰ τῷ Θεῷ εἰς ἁμαρτίαν ὥς
παρήκοος τῷ αὐτοῦ γέροντι καὶ ἀνάξιος
τῆς τοῦ Θεοῦ υἱοθεσίας, οὐδεὶς γὰρ πα-
ρακούσας ἐσώθη ποτέ.

Ἀφιεροῦται εἰς τὸν ἡγούμενον Σεραφεῖμ
τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ὑψηλοῦ Λέσβου

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΨΥΧΗΣ

Ὑπὸ αἰδ. Ζάνου Γουγουτᾶ Mansfield, Ohio

Τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν Χριστιανὸν προαπαιτεῖ διαρκῆ ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μας, διότι εἶναι πολλὰ αἱ ἐσωτερικαὶ ἀντιδράσεις καὶ μεγάλη ἡ ἀπροθυμία τῆς λογικῆς.

Συγκαταβάσεις καὶ υποχωρήσεις γίνονται ἀλλ' ὅχι καὶ ἀρκετὲς παραχωρήσεις, διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι συγκέρασαν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ ἐφήμερον πνεῦμα τοῦ κόσμου διὰ νὰ ἡμποροῦν νὰ ζοῦν διὰ τὸν Θεὸν καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν των.

Τὸ ἰδανικὸν ὅμως τῆς ἀσκητικῆς Θεολογίας τοῦ ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ ἦτο καὶ εἶναι νὰ ζῆσης μόνον διὰ τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀρνηθῆς τὸν ἑαυτὸν σου διότι «ἡ σάρκα διὰ τὴν σάρκαν φροντίζει».

Πόσες καὶ πόσες μακάριες ψυχὲς ζεστανόταν καὶ σὰν τὸν ἥλιον λαμποκοποῦσαν ἀπὸ ἀγιωσύνην εἰς αὐτὸ τὸ ἰδανικόν!

Καὶ σήμερα μέσῃ εἰς τὰ Μοναστήριά μας καὶ τὰς Σκήτας συναντοῦμε τέτοιους ὁλοκληρωμένους Χριστιανούς τῆς πολεμικῆς θέσεως ἐναντίον τοῦ διολογικοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον υποτάσσουσιν εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν μὲ τὰ ἀσκητικὰ διώματά των.

Πόσοι ὅμως ἀδαθεῖς εἰς τὰς κρίσεις των πικρολογοῦν τὰ Μοναστήριά μας, καὶ λησμονοῦν τὰς πολλαπλὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὸ ὑπόδουλον τότε Ἔθνος μας καὶ τὰ γράμματα, καὶ κρίνουν τὸν ἀνθῶνα τῆς μοναστικῆς ζωῆς ἀπὸ τὰ ἐλάχιστα ἀγκάθια ποῦ δὲν λείπουν ἀπὸ καμμίαν Ἐκκλησίαν.

Μακάρι νὰ δοῦμε καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τοὺς Ἀγίους Τόπους ἐκεῖνο ποῦ

γίνεται σήμερα σ' ἄλλες χώρες, τὴν ἀναζωογόνησιν τῶν Μοναστηρίων μας, διότι εἶναι ἓνας θησαυρὸς ποῦ δὲν πρέπει νὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ μας εἰς τὰ μουσεῖα τοῦ Ἐθνους μας, ἀλλὰ νὰ συνεχίζεται ὡς θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ καταφύγιον διὰ τὰς ψυχὰς τοῦ υπερβατικοῦ μουσικισμοῦ.

Ὅσοι λοιπὸν ἡμποροῦν νὰ συντελέσουν διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Μοναστηρίων μας ὡς τὸ ξεύρου, διι βοηθοῦν νὰ μὴ ρημάξουν τὰ λιμανάκια ἐκεῖνα, μέσα ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολλὰς ψυχὰς ξεκινοῦν διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Σήμερα χάρις εἰς τὴν μόρφωσιν μας στὴν ψυχολογίαν τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν τῶν ἀνθρώπων, γνωρίζομεν ὅτι, καὶ μὲν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀνήκουν σὲ κάποια θρησκεία, ὅλοι ὅμως δὲν εἶναι θρησκοὶ, διότι ἡ θρησκεία, ὡς ἐκδήλωσις τοῦ πολιτισμοῦ, ἀνάγεται πρῶτον εἰς τὴν σφαίραν τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ ὕστερα ὡς ἡθικοπλαστικὴ δύναμις.

Βεβαίως διὰ τὸν κοινὸν ἄνθρωπον ἡ θρησκεία δὲν τοῦ εἶναι νοητὴ ἔξω ἀπὸ τὸν ἱερέα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἂν κάποιος κληρικὸς παρασυρθῇ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικόν του ἄνθρωπον σὲ κάτι ποῦ θὰ σκανδαλισθῇ τὸ κοινόν, τότε ὁ λαὸς φωνάζει «ὦ! πάει ἐχάλασε ἡ θρησκεία!!», ἀλλὰ τὸ ξεύρομε ὅτι καὶ αὐτὲς ἀκόμη αἱ μικρὲς ἀλήθειες δὲν εἶναι προσιτὲς εἰς τὸ πολὺ κοινόν.

Διὰ πολλοὺς ἀνθρώπους ἡ θρησκεία εἶναι ἐγκεφαλικὴ ὑπόθεσις, μία ἀπλὴ τήρησις ὁρισμένων τύπων καὶ κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ ὁ Χριστὸς ζητεῖ τὴν καρδίαν

αν μας πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πλησίου μας καὶ σωτηρίαν τοῦ ἑαυτοῦ μας, δηλαδή τῆς ψυχῆς μας.

Ἐδῶ εἰς τὴν προτεσταντικὴν Ἀμερικὴν καὶ μᾶλλον εἰς ὅλας τὰς χριστιανικὰς χώρας μπορεῖς νὰ ζῇς διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἑαυτὸν σου, ἀκολουθῶν τὸν λεγόμενον Κοινωνικὸν Χριστιανισμόν, ὅστις σοῦ ἐπιτρέπει ὅλες τῖς νόμιμες χαρὰς τοῦ κόσμου, καὶ ἀφήνει τὸν ἀσκητικὸν Χριστιανισμόν διὰ τοὺς ἐραστὰς τῆς ἀναχωρητικῆς Θεολογίας.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς θερμοὺς λάτραις τῆς μοναστικῆς φιλοσοφίας ποῦ ἦτο καὶ ἰδανικὸν τῆς ἐποχῆς του, ἦτο ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅστις δὲν ἔκαμνε καμμίαν παρὰχώρησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον ἠθελεν δλοκληρωτικὰ ὑποτεταγμένον εἰς τὸ «Ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν», μὰ ἔλα ποῦ γιὰ πολλοὺς ὑπάρχει ὁ ἄγραφος καιὼν «Καιρὸς τοῦ ἁγίου καὶ καιρὸς τοῦ ἀνθρώπου» καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀντέχει γιὰ πολὺ στὰ χέρια τοῦ ἁγίου, τὸν φωνάζει ὁ ἑαυτός του, πλὴν ἐκείνων ποῦ κυριαρχεῖ μέσα τοὺς τὸ ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ὄντως εἶναι τὸ ἄλλας τῆς γῆς.

Θὰ δοῦμε λοιπὸν τὸ πόσον ἐπικράνηθι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἀπὸ τοὺς νεοφωτιστοὺς ἐκείνους Χριστιανοὺς ποῦ δὲν μπορούσαν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον.

Ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρίαν νὰ μεταπηδήσῃς στὸν Χριστιανισμόν ἔπρεπε νὰ γίνῃς κατηχούμενος δύο μὲ τρία χρόνια γιὰ νὰ διδασχθῇς τὰς ἀληθείας τοῦ Χριστοῦ καὶ πιὸ πυκνὴ ἢ φοίτησις στὴν Ἐκκλησίαν ἦτο τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστὴν ἐπειδὴ οἱ ἔτοιμοι πρὸς τὸ βάπτισμα θὰ διαπιζῶταν τὴν νύκτα τοῦ Ἁγίου Πάσχα πρὸ τῆς Ἀναστασίμου Λειτουργίας.

Οἱ ἔτοιμοι κατηχούμενοι πρὸς τὸ βάπτισμα φοροῦσαν λευκὸν χιτῶνα καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἐμοχθοῦσε διὰ νὰ στερε-

ώσῃ εἰς τοὺς νεοφωτιστοὺς αὐτοὺς τὰ θεμέλια τῆς νέας τῶν πίστεως.

Ἡ Ἀντιόχεια τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὸ 388 ὅπου ἦτο ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἐφημίζετο διὰ τὰ κοσμικὰ τῆς κέντρα, θέατρα, ἱπποδρόμια κ. ἄ. καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κατηχητοῦ δὲν ἦτο καὶ τόσον εὐκολον, ἀλλ' ὅταν σκεφθοῦμε τὸν Χρυσόστομον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ λόγου καὶ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου του, τὰ ἐμπόδια αὐτομάτως κάμπτονται, θεδαίως δὲν ἐξαφανίζονται καθὼς θὰ ἴδοῦμε. Πολλοὶ λοιπὸν ἀπὸ τοὺς Κατηχουμένους τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ 389, ἐδέχθησαν τὸ βάπτισμα καὶ μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης εὐχαριστοῦσαν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Κατηχητὴν τοὺς διὰ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὅπου ἔλαβον. Μὰ ὅταν ἐτελειώσαν ὅλες αὐτὲς αἱ μυσταγωγίαι καὶ ἡ καρδία τῶν νεοφωτιστῶν κουρασμένη καὶ μπουχτισμένη ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς συγκινήσεως, ζήτησε μία ἀλλαγὴ τροφῆς ἀπὸ ἀνθρώπινη κουζίνα, οἱ καινοῦργοι αὐτοὶ Χριστιανοὶ πρόθυμα ἔτρεξαν στὰ θέατρα καὶ στοὺς Ἱπποδρόμους, γιὰ τὰ ὅποια θεάματα αὐτὰ εἶχαν ἀκούσει τόσες καὶ τόσες κατηγορίες ὡς ἔργα τοῦ Σατανᾶ.

Κτύπησε ἡ καμπάνα ἰσως τῆς Β' Ἀναστάσεως· οἱ Χριστιανοὶ ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀπὸ τὸν ἄμβωνα ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος βλέπει ὅτι, πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους ὅπου χθὲς ἔλαβον τὸ Ἅγιον Βάπτισμα δὲν ἦλθαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ καθὼς εἶχε μάθει ἄλλοι ἐπήγαν στὸ Θέατρο καὶ ἄλλοι στοὺς Ἱπποδρόμους.

Καὶ τότε μὲ παράπονον ἐκφωνεῖ τὸν 51' Κατηχ. λόγον, τοῦ ὁποῦ μέρους παρὰθέτω ἐκ τῆς νεοελληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Π. Στάμου. «Πάλιν ἱπποδρομαὶ καὶ θέατρα σατανικὰ καὶ ἡ συγκέντρωσις μας μικροτέρα γίνεται. Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ φοβούμενος τὴν ἐκ τῆς ἀνέσεως καὶ ἡσυχίας

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟ ΜΕΓΑ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

«... Καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. ις' 18).

Ὑμνος τὸ μέγα Σπήλαιον
πρέπει νὰ τὸ ἀνήκη.

Τιμῆς καὶ δόξης στέφανον,
τὸ ἔθηκεν ἡ Νίκη.

Σοῦ δέομαι φαταγωγέ, Χριστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου,
τὸν νοῦν μου φωταγώγησον, γενοῦ μοι ὁδηγός μου.

Νὰ πλέξω ἀμαράντινον, ἐκ τῆς ψυχῆς ἀνθέων,
στέφος τὸ μέγα Σπήλαιον, τὸ θρυλικόν, σπουδαῖον.

Ἐν τῷ σπηλαίῳ ἔλαμψες, ἀστέρι φωτοβόλον,
τὰ σύμπαντα ἐφώτισες, τὴν γῆν, τὸν κόσμον ὅλον.

Κατόπιν μέγα Σπήλαιον
περίδοξον προβάλλει,
εἰς ἔδαφος ἑλληνικόν
ἱστορικὸν μὲ κάλλη.

Εἶναι τὸ μέγα Σπήλαιον
στὴν γῆν τῆς Ἀχαΐας,
φέρει παλλάδιον λαμπρὸν
εἰκὼν τῆς Παναγίας.

Μυρίπνοον καὶ θαυμαστήν
ἔργον τοῦ Ἀποστόλου,
καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ
ἀστέρος φωτοβόλου.

Ζωντανεμένη τοῦ Λουκᾶ
ὕπάρχει ἡ σκιά του,
μέσα ἐκεῖ συνέγραψε
τὰ Εὐαγγέλιά του.
Τὴν εὖρον δύο ἀδελφοὶ
τῆς πίστεως λουλούδια
Θεόδωρος καὶ Συμεὼν
τῆς γῆς δυὸ ἀγγελοῦδια.
Ἐφάνη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς
ἡ Βασιλὶς τῶν ὅλων,
μετὰ Ἀνδρέου καὶ Λουκᾶ
καὶ Παύλου Ἀποστόλων.

Εἶσαν στὴν Ἱερουσαλήμ, στὴν πόλιν τὴν ἁγίαν,
λέγει: νὰ τὴν ζητήσουνε, κάτω στὴν Ἀχαΐαν.

προερχομένην ραθυμίαν καὶ ἀμέλειαν, ἐ-
πρόλαβα καὶ συνεδούλευσα καὶ παρεκάλε-
σα τὴν ἀγάπην σας οὔτε τὸν ἐκ τῆς νη-
στείας συγκεντρωθέντα πλοῦτον νὰ σπατα-
λάτε, οὔτε θελήσετε νὰ μολυνθῆτε μὲ τὴν
ἐκ τῶν σατανικῶν θεάτρων προερχομένην
ψυχικὴν ἀσθένειαν· ἀλλὰ καθὼς βλέπω αἰ-
συστάσεις μου ἐκεῖναι δὲν ἔφερον κανένα
ἀποτέλεσμα. Διότι ἰδοὺ μερικοὶ ἐκ τῶν ἀ-
κροατῶν μου παρεσύρθησαν σήμερον καὶ
τὴν πνευματικὴν ταύτην ἀκρόασιν ἐγκατέ-
λειψαν, ἔτρεξαν ἐκεῖ εἰς τὰ θεάτρα καὶ ἱπ-
ποδρομίας,

Μὲ τί ὄρεξιν λοιπὸν νὰ συνεχίσω ;».

Τὸ ἀγωνιώδες αὐτὸ ἐρώτημα ποῦ ἐκ-
φράζει ψυχικὸν πόνον καὶ πατρικὸν πα-
ράπονον ἁγίας ψυχῆς, συνεχίζεται καὶ
σήμερον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ
πρέπει ὅλοι νὰ τὴν δοηθῶμεν διὰ νὰ
σώσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ μὴ παρασυρῶ-
μεθα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ σὰν σαλιάγγια
μποροῦν νὰ λερώσουν καὶ τὰ πιὸ ἀγνά
λουλούδια.

Αἰδ. Ζᾶνος Γουγουτᾶς
Mansfields Ohio

Οἱ δύο Θεσσαλονικεῖς, πλήρεις θείων χαρίτων,
 Στὴν Ἀχαΐαν ἔσπευσαν, πέριξ τῶν Καλυδρότων.
 Βρίσκουν ἐκεῖ ἐκ Ζαχλωροῦ, ποιμένην Εὐφροσύνην,
 σὺν σπήλαιον τοὺς ὀδηγεῖ, ποὺ γινώριζεν ἐκεῖνη.

Ὡ θαῦμα ἀπερίγραπτον! τῆς πί-
 [στεως περιλαμπρον!

Ἐντὸς σὲ θράχου ρίζωμα
 Σπήλαιον μέγα θαῦμα!

Με χαριτόβρυτον πηγὴν
 τῶν ἰαμάτων νάμμα.

Βλέπουν τῆς Θεομήτορος
 εἰκόνα μυρισμένη,

κηρομασίχης ἄρωμα
 ἢ κεχαριτωμένη.

Τίς εἶδε νύκτα ἥλιον
 καὶ ἄστρον τὴν ἡμέρα;

Τίς εἶδε καὶ τίς ἤκουσεν
 Παρθένον καὶ Μητέρα!

Ἴδὸν τὸ μέγα Σπήλαιον
 λαμπρύνον τὸν αἰθέρα.

Στὸ σπήλαιον ἐμφώλευε θηρίον μέγας δράκος,
 διὰ πυρὸς κατέκαυσαν, ὡς ἄχυρον, ὡς ράκος.
 Ἰδρύουν ἀσκητήριον, μετ' εὐλαθείας θεῖον,
 γύρω στὰς πόλεις κήρυττον, τὸ θαῦμα μεγαλεῖον!
 Συρρέουν οἱ προσκυνηταὶ κατ' ἐνθουσιασμένοι,
 δακρυρροοῦντες προσκυνοῦν, τὴν κεχαριτωμένην,
 Θαυματοργεῖ παράδοξα, κάθε πιστὸς λυτροῦται,
 καὶ τοῦ πλατάνου τὸν κορμὸν, θαύματι ἐκτυποῦται.

Χαίρε ἐλπίς χριστιανῶν
 ἢ χάρις σου μεγάλη,
 σὺν κόσμῳ δὲν γνωρίσαμε
 Μήτηρ - Παρθένον ἄλλη!

Πρὸ τῆς σεπτῆς εἰκόνης τῆς
 τὸ δάκρυ ὅστις χύνει,
 ὁ πόνος τοῦ γιαιτρεῦεται
 κάθε τοῦ πίκρα σβύνει.

Ὡς ἥλιος φεγγοδολεῖ
 ὡς ἄνοιξις μυρίζει,
 κάθε πιστὸς ποὺ τὴν καλεῖ
 τὸ αἶτημα χαρίζει.

Τὸ ὄνομά σου ἔγραψα
 με σινικὴ μελάνη,
 Ἐπάνω στὴν καρδίαν μου
 κανεῖς νὰ μὴ τὸ ἐγάνη.

Τὸ θρυλικὸν μέγα Σπήλαιον

Εἶναι τὸ μέγα Σπήλαιον τῆς λευτεριᾶς ὁ φάρος,
 τὸ φροῦριον τῆς πίστεως καὶ τῶν τυράννων χάρος.
 Ἀκτινοβόλος ἥλιος τῆς θεϊκῆς Τριάδος,
 λαμπρύνει τὸ στερέωμα, τῆς θρυλικῆς Ἑλλάδος!
 Χρυσόβουλλα, συγγίλια, περγαμηνὲς καὶ ἄλλα,
 Αὐτοκρατόρων ἔνδοξα κειμήλια μέγала.

Πεντάκις ἔτυχε πυρὰν
 ἐκ ξενικῆς μανίας,
 εἰκονομάχων, Ἑνετῶν
 Τούρκων καὶ Γερμανίας.

Σατράπης Ἰμβραήμ Πασσᾶς
 ἐπὶθεσιν τοῦ βάλλει,
 ἀλλ' εὗρεν ἐκ τῶν μοναχῶν
 ἀντίστασιν μεγάλη!

Ληλατοῦν οἱ Γερμανοὶ
σεπτοὺς Πατέρας σφάζουν,
ἀλλ' ὅμως τὰ πληρώσανε...
ὑπὸ σκλαδιὰν στενάζουν.

Ὑπάρχει δίκης ὀφθαλμὸς
τὸ πᾶν ὁρᾷ καὶ βλέπει,
καὶ κάθε βαρβαρότητα
παιδεύει ὅπως πρέπει!

Εἶσαι ἱστορικὴ Μονή·
δόξα Πελοποννήσου,
τοῦ ἀειδύμου Γερμανοῦ
Μήτηρ - κι' αὐτὸς παιδί σου.
Ὑπῆρξες ὁ ἐμψυχωτὴς
εἰς τὸ εἰκοσιένα,
φρουρὸς καὶ ἄσυλον λαοῦ
ὃ' ἀδέλφια σκλαβωμένα.

Ἐπιδρομές, φωτιές, σφαγές, σὲ χρόνους σκλαβωμένους,
ἀξίως ὡς ἡρωϊκὴν, σὲ πλέκουμε ἐπαίνους!

Τὸ Ἔθνος σὲ σεμνύνεται, κάθε γενιὰ σὲ ψάλλει,
θαυμάζουν οἱ προσκυνηταὶ τὰ ἔνδοξά σου κάλλη.

Δάφνης μεγαλοπρέπεια, τέρψις καὶ ὠραιότης,
λαμπρὸν τοπίον ἀνθηρόν, μαγεῖα, γραφικότης.
οἱ δρυὲς καὶ τὰ ἔλατα, μὲ λούλουδα δροσιές καὶ χλόη,
ὠραία θεῖα ζωγραφιά, χαίρει ἡ φύσις ὅλη.

Γύρω σὲ φάλλουν τὰ πουλιά, στὴν στέγη χελιδόνια,
ἐντός σου φάλλουν Μοναχοί, γλυκύλαλα ἀηδόνια.

Ὅσα κι' ἂν γράψω ὑστερῶ, πόθεν νὰ πρωταρχίσω;
ἀδυνατῶ τὸν στέφανον, Σπηλαίου νὰ κοσμήσω.

Παρακαλῶ καὶ δέομαι, Κύριος νὰ φυλάσῃ,
μικρόδιον μοντερνισμοῦ, ἐκεῖ ποτὲ μὴ φθάσῃ.

Εἶναι διὰ τοὺς εὐσεβεῖς προσκυνητὰς καὶ μόνον,
λατρεῖαν νὰ προσφέρωσιν, εἰς τὸν Θεὸν τῶν ὧλων.

Οἱ προεστώτες μοναχοί, πάντες σεπτοὶ πατέρες,
εὐχόμεθα στοὺς οὐρανοὺς, νὰ λάμψουν ὡς ἀστέρες.

Δέομαι Μητροπάθρηνε, στέφανον σωτηρίου,
παράσχου εἰς τὸν λάτρεν σου, παιδὸς σου Γρηγορίου.

Τὸ Ἔθνος διαφύλαξον
σὲ ἱκετεύω τόσον!
τοὺς μοναχοὺς καὶ κοσμικοὺς
ἀπὸ κινδύνων σῶσον.

Παρθένε, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ
μὲ τὸν μονογενῆ σου,
τὸ Σπήλαιον ἐξύμνησα
καὶ τὴν σεμνὴν μορφήν σου.

Χαίρετε κτίτορες σεπτοὶ
τρεῖς μυρισμένοι κρίνοι,
Θεόδωρε καὶ Συμεὼν
Ὅσια Εὐφροσύνη.

Ὅσοι τρισμακάριοι
Χριστιανοὺς φρουρεῖτε,
τὴν ταπεινὴν μου δέησιν
καὶ σέβη μου δεχθῆτε.

Μεγαλοσπηλαιώτισσα, σεμνὰ τὸ γόνυ κλίνω,
ἐκ Μυτιλήνης ἀσπασμόν, αἰθέριον σ' ἀφήνω! Θεοῦ βοηθεῖα.

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΕΡΤΟΛΟΓΙΤΩΝ

Τὴν 13ην Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἐπραγματοποιήθη ἐν Ἀθήναις τὸ Γ' Πανελλήνιον ἱερατικὸν Συνέδριον τῶν παλαιοεστολογιτῶν. Κατ' αὐτὸ ἐξελέγη νέα Διοικ. Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοῦς Ἀρχιμ. Ἀκάκιον Παπᾶν, Χρυσόστομον Κιούσην, Χρυσόστομον Νασιλίμην, Αὐξέντιον Πάστραν, Στέφανον Τσίκουραν, Μερκούριον Καλοστάμην, Παρθένιον Σκουρλήν, Θεόφιλον Τσίρμαν, Παντελεήμονα Τσαλούπην, Νήφωνα Ἀστυφίδην καὶ τοῦς ἱερ.μ. Πανάρετον Πετρίδην καὶ Διονύσιον Καλάργυρον.

Κατὰ τὸ συνέδριον τοῦτο ὁμίλησαν διὰφοροὶ ρήτορες ἐν σχέσει μὲ τὸν διεξαγόμενον ἀγῶνα τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τοὺς κόλπους Αὐτῆς, ἐστολογικῶς, καὶ τὴν ἐν γένει πορείαν αὐτοῦ. Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἠκούσθησαν πολλὰ γινώμαι ἐξ ὧν τοῦ ἐν Δράμα Παρρητήματος ἱερέως Μιχαὴλ Σαβδοπούλου, ὅστις συνέστησε τὴν ἐκλογὴν Ἰσοβίου Προέδρου καὶ τὸν σχηματισμὸν Διοικούσης Ἐπιτροπῆς διὰ τῆς προσκλήσεως ὅλων τῶν κληρικῶν μὲ ἐτήσιαν θητείαν, ἐπὶ τῇ δάσει τῶν πρεσβειῶν τῆς χειροτονίας.

Ἐἵτα ὁμίλησεν ὁ τοῦ παρρητήματος ἐφημέριος Βόλου, Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Νασιλίμης ἐπὶ τοῦ θέματος «ὡς Πανορθόδοξος Σύνοδος καὶ ἡ σημασία αὐτῆς» οὕτω:

Κατὰ παράκλησιν εὐσεβοῦς ἀδελφοῦ. . . (ῥσον εἰς τὴν ἡμετέραν δύναμιν). Ἀφιεροῦται εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἰς τιμὴν τῶν νῦν ἀγωνιζομένων ἐν Χῷ ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ εἰς μνήμην τῶν προαγωνισθέντων ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ ἱστορικῇ Βασιλικῇ καὶ Πατριαρχικῇ Μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Καλαβρύτων.

Διατελῶ μετὰ πολλῆς ἐν Χῷ ἀγάπης
ὁ ἐν ἱερεῦσιν ἐλάχιστος
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

«Οὐ γὰρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσφ αὐτῶν». (Ματθ. ιη', 20)

«Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ μοι ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, ἐν Κυρίῳ συλλειτουργοὶ καὶ ἐν τῷ Ἱερῷ ὑπὲρ τῆς πατρῴας εὐσεβείας ἀγῶνι συνεργοί, εὐλογεῖτε.

Ὑπακούων εἰς δοθεῖσάν μοι ἐντολὴν παρὰ τῆς διοικήσεως σεβαστιῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐμφανίζομαι ἐνώπιον τῆς ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς συγκροτηθείσης σήμερον ἱερᾶς καὶ σεβασμίας Ὑμῶν Συνάξεως, ἵνα ὁμιλήσω ἀναπτύσσων τὸ θέμα: «Ἡ μέλλουσα νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξος Σύνοδος καὶ ἡ σημασία αὐτῆς», θέμα ὅπερ ἀπασχολεῖ σήμερον τὰς σκέψεις τοῦ πανορθοδόξου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ περίξ τοῦ ὁποίου ποικίλαι συζητήσεις διεξάγονται διότι εἶναι θέμα φλέγον καὶ τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων. Κατὰ τὰς εἰδήσεις τῶν ἐφημερίδων, τὸ προσεχὲς θέρος καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου ἀπεφασίσθησαν ὡς χρόνος καὶ τόπος, ἐν οἷς μέλλει νὰ συνέλθῃ ἡ πολυθρόνητος αὕτη Σύνοδος, ἣν ἀπήρουν ὡς ἀναγκαιοτάτην αἱ χαλεπαὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς διὰγει σήμερον σύμπασα ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία.

Κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐτῶν τοῦ ἥδη διαρρευσάντος ἡμίσεος τοῦ ὄνπερ διανύομεν αἰῶνος, πολλὰ συνταρακτικὰ γεγονότα, πολιτικά, πολιτικά, κοινωνικά, πολεμικά, ἐπαναστατικά, ἐπηρέασαν τὴν ψυχρὸν θένειν καὶ τὴν ζωὴν τὴν πρακτικὴν τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου τοσοῦτον βαθέως, ὥστε οὗτος νὰ φρονῇ καὶ πράττει κατὰ τρόπον πολὺ διάφορον ἐκείνου, ὃν ὁ ἀνθρωπος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἠκολούθει. Νέαι κοινωνικαὶ θεωρίαι, νέα ἥθη, νέα πολιτεία, νέοι τρόποι ζωῆς, νέαι ἰδεολογίαι, χαρακτηρίζουν τὸν ἀνθρώπον τῆς σημερινῆς ἐποχῆς καὶ τὰ καὶ νὰ ταῦτα δαιμόνι, ὥς μὴ ὀφείλει κατενθύνουσι θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τοῦτον ἐκτὸς τοῦ θριγγοῦ τῆς μακραίωνος

ἀναμφισβητήτου ἀληθείας καὶ ὠφελιμότητος δογματικῆς καὶ ἠθικῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας. Καὶ τὸ κακὸν καθίσταται ἔτι μᾶλλον αἰσθητόν, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἣν ἀπαρτίζουν οἱ ἄνθρωποι τῆς σημερινῆς ἀνωμάλου ψυχροσυνθέσεως, κινδυνεύει νὰ παρασυρθῇ εἰς πολλὰς ἀτοπίας, ἐπὶ μειώσει τοῦ θείου καὶ ψυχροσυνθετοῦ ἔργου αὐτῆς, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ πράξεϊ αὐτῆς, ἐτεροδιδασκαλιῶν ἀπαρδουσῶν πρὸς τὰ ἀπ' ἀρχῆς θεῖα ἐπινεύσει καὶ ἐμπνεύσει πιστευόμενα καὶ πραττόμενα.

Τὸ δοθέν μοι πρὸς ἀνάπτυξιν θέμα ὁμολογῶ ὅτι εἶναι σοβαρὸν καὶ δύσκολον, ὑπερτερον τῆς ἱκανότητος τῆς ἐμῆς ἐλαχισιότητος, τῆς ἀμειρούσης ἐπαρκοῦς δογματικῆς καὶ κανονολογικῆς καταρτίσεως καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποποιηθῇ καὶ παραιτηθῇ τῆς τοιαύτης δυσκόλου καὶ ὑπὲρ δύναμιν ἐπιχειρήσεως· πλὴν ὑπακοῆς ἔνεκεν πρὸς τὴν δοθείσαν ἐντολὴν τολμῶ τὸ ἐπιχειρήμα ἐπικαλούμενος τὰς εὐχὰς τῆς ὑμετέρας σεβασμίας ὁμηγύρεως, ὅπως ἡ θεῖα χάρις χορηγήσῃ μοι τῷ ταπεινῷ σύνεσιν ἐν διανοίᾳ καὶ δύναμιν λόγου ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ὥστε νὰ ἀναποκριθῶ εἰς τὰς προσδοκίας τῶν σεβασμίων ἀκροατῶν.

Οὕτω προοιμιασθεὶς εἰσέρχομαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Κατ' ἀρχὴν καλὸν εἶναι, νομίζομεν, νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ Ἐκκλησίας καὶ Συνόδων, ἵνα διὰ τῆς περὶ τούτων διδασκαλίας, ἣν ἀναφέρουσι πάντα τὰ Συμβολικά Βιβλία τῆς χριστιανικῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, κατορθώσωμεν νὰ ἐννοήσωμεν καὶ τὰ ἀφωρῶντα τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα.

Πάντες οἱ εὐτυχήσαντες νὰ γεννηθῶμεν καὶ ἐνταχθῶμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἡξιώθημεν διὰ τοῦ θείου Βαπτίσματος νὰ γίνωμεν τέκνα Θεοῦ κατὰ χάριν, κοινωνοὶ θείων πνευματικῶν χαρισμάτων καὶ μέτοχοι ἐν οὐρανοῖς βισιλείας αἰωνίου, ἐὰν ὡς ὑπεσχέθημεν ἐν τῷ θείῳ Βαπτίσματι «ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν», ὁμολογοῦντες πίστιν εἰς τὸν ἐν Τριάδι ἀληθῆ Θεὸν καὶ

τὴν Ἀγίαν Αὐτοῦ Ἐκκλησίαν, τὴν διακρατοῦσαν καὶ διαφυλάττουσαν τὴν θεοδίδακτον περὶ πίστεως καὶ ἀρετῆς ἀλήθειαν καὶ διὰ τῶν θείων Μυστηρίων ἀγιάζουσιν καὶ σώζουσιν, τοὺς ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς παραμένοντας.

Τῆς Ἐκκλησίας ἰδρυτῆς εἶναι ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις καὶ Κεφαλὴ τοῦ ὅλου σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ λέγεται. Κυβερνᾶται δὲ τὸ θεοσυστατον τοῦτο ἴδρυμα ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἄθροισμα ἀνθρώπων εἶναι μὲν καὶ οὐσίαν ἀντιληπτὴ, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ αἰσθητὰ καὶ ἀντιληπτὰ. Διότι καὶ ὁ Ἰδρυτῆς καὶ κεφαλὴ αὐτῆς ὁ Κύριος ἡμῶν εἶναι ἀόρατος καὶ ἡ διὰ τῆς πίστεως σώζουσα χάρις ἀόρατος καὶ ἡ ἀγιάζουσα τῶν θεοσυστάτων μυστηριακῶν τελετῶν ἐξέργεια ἀόρατος καὶ ἡ κοινωνία τῶν πιστῶν ὡς μελῶν τοῦ σώματος πρὸς τὴν Κεφαλὴν ἀόρατος καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν πιστῶν ἀδελφοποίησις καὶ ἐνότης ὡς μελῶν ἐνὸς πνευματικοῦ σώματος μυστικῇ καὶ ὑπὲρ αἰσθησιν. Ἄρα ἡ Ἐκκλησία μετέχει ἀμφοτέρων, ὁρ τοῦ καὶ ἀοράτου θείου καὶ ἀνθρωπείου στοιχείου, διότι καὶ οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ σῶμα αὐτῆς ἄνθρωποι εἶναι σύνθετοι ἐκ νοερᾶς καὶ αἰσθητῆς φύσεως.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι καὶ λέγεται **Μία**, διότι καὶ ὁ ἰδρυτῆς καὶ ἀρχηγὸς αὐτῆς Εἷς, τὸ Βάπτισμα ἓν, ἡ πίστις μία καὶ ἐπομένως ἡ ἐνότης τῆς πίστεως ἐν μόνῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τηρεῖται. Διὰ τοῦτο καὶ μέλη αὐτῆς εἶναι μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες διαφυλάττουσιν ἀδιάσπαστον τὴν ἐνότητα αὐτῆς, ἐκδηλουμένην ἐν τῇ ἐνότητι τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάτης, τῆς λατρείας καὶ τοῦ πολιτεύματος, ὡς λέγει καὶ ὁ θεὸς Παῦλος.

Οἱ ἐκτὸς τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας εὐρισκόμενοι καὶ ἀποβαλλόμενοι οὐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας δύνανται νὰ ἔχωσιν καθ' ὁμόφωνον γνώμην πάντων τῶν διδασκάλων αὐτῆς.

Ἡ παρατηρουμένη σήμερον κατὰ τμησις τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας εἰς διαφόρους Αὐτοκεφάλους λεγομένας Ἐκκλησί-

ας ὀφείλεται εἰς αἵτια ἐθνολογικά, φυλετικά, γλωσσολογικά καὶ πολιτικά. Ὁ Ἰδρυτὴς ὅμως αὐτῆς περὶ Μιᾶς Ἐκκλησίας ὠμίλησε καὶ οὐχὶ περὶ πολλῶν, καθολικῆς καὶ παγκοσμίου, ἀδιακρίτως τοπικῶν, ἐθνικῶν καὶ φυλετικῶν διαφορῶν.

Εἰς παλαιότερους χρόνους, ὅτε ἡ κοσμικὴ ἐξουσία ἦτο μονοκρατορία ἀπ' ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν, τοιαύτη διάκρισις Ἐκκλησιῶν ἐθνικῶν δὲν ὑπῆρχεν· ἡ διάκρισις αὕτη προέκυψεν ἀφ' οὗτου ἡ κοσμικὴ ἐξουσία ἐμερίσθη εἰς διαφόρους βασιλείας καὶ ἡγεμονίας. Πάντως παρὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐθνικὰς διακρίσεις, αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι μολονότι αὐτοκέφαλοι ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῶν διοικήσει, τυγχάνουσι μέλη ἀναπόσπαστα τοῦ ὅλου Σώματος τῆς Μιᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἡνωμέναι διὰ τῆς αὐτῆς πίστεως λατρείας καὶ ἡθικῆς ἰδεολογίας.

Ἡ Ἐκκλησία κυβερνωμένη καὶ πηδαλιουμένη ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς σωστικὴ κιβωτὸς περιθάλλουσα ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς, σώζει πάντας τοὺς παραμένοντας ἀδιασπάστως ἐν αὐτῇ ἀπὸ παντὸς κακοῦ, καὶ φερομένη ὑπὲρ ἄνω τῶν κατακλυσμιαίων κυμάτων πάσης ἐπιθέσεως ἐξ ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν ἀνωτέρα πάσης βλάβης καὶ καταποντισμοῦ, ὀδηγεῖ τοὺς ἐντὸς αὐτῆς φυλασσόμενους εἰς τὸν ἀκύναντον καὶ γαλήνιον τῆς αἰωνίου μακαριότητος ὄρμον.

Ἐν τῇ θείᾳ ταύτῃ καὶ ἱερᾷ κιβωτῷ φυλάσσεται ἡ θεοπαράδοτος ἀλήθεια περὶ τὴν ὁρθὴν πίστιν καὶ τὴν τελείαν ἡθικήν, ἡ περιεχομένη εἰς τὰ θεόπνευστα βιβλία τῶν ἁγίων Γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ἀκαινοτόμητον καὶ ἀλύμαντον ἱερὰν Παράδοσιν. Διὸ καὶ πάντες οἱ ἱεροὶ Διδάσκαλοι καὶ Πατέρες ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ τῆς Παραδόσεως, ὧν ὡς εἴρηται ταμειοῦχος εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἤντλουν τὰ σωτήρια διδάγματα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀπλανῆ πίστιν, τὴν θείαν λατρείαν καὶ τὴν Χριστομίμητον ἀρετήν.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς ἴδρυμα ἀπαρτιζόμενον ἐκ κοινωνίας ἀνθρώπων, ἦτοι ὡς ἔχουσα πλὴν τοῦ ἀεράτου καὶ ὁρατὸν χαρακτῆρα, δεῖται καὶ διοικητικῆς τάξεως. Τὰ πρόσωπα κατ' ἀρχήν, ὡς γνωστόν,

τῆς διοικήσεως ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἱεροὶ Ἀποστολοὶ τοῦ Σωτῆρος, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ διὰ τῆς χειροτονίας αὐτῶν διαδεχθέντες αὐτοὺς θεῖοι πατέρες, δι' ὧν πατέρων μετεδόθη μέχρι σήμερον διαδοχικῶς καὶ θὰ μεταδίδεται κατὰ τὸν ἴδιον τῆς χειροτονίας τρόπον ἡ Ἱερωσύνη μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων, διότι διὰ τοῦ χαρίσματος τῆς Ἱερωσύνης ἡ Ἐκκλησία τελεῖ τὰς θεοσυστάτους μυστηριακὰς τελετὰς, δι' ὧν μεταδίδεται ἡ θεία χάρις εἰς τοὺς πιστούς.

Διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης ἡ θεία χάρις χορηγεῖται κατὰ διάφορον μέτρον εἰς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς, τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ διακόνου. Ὁ πρῶτος βαθμὸς τοῦ Ἐπισκόπου φέρει διοικητικὰ δικαιώματα ἐπὶ παντὸς ἐκκλησιαστικῆς συγκροτήματος πλήρη, εἶναι δὲ πηγὴ καὶ ρίζα παντὸς ἱερατικοῦ βαθμοῦ. Ὁ ἐπίσκοπος τοσοῦτον ἀπαραίτητον στοιχεῖον διὰ τὴν σύστασιν ἐκκλησίας τυγχάνει ὥστε ἀνέκαθεν ἀπετέλεσεν ἀξίωμα *Ubi Episcopus, idi Ecclesia*, «ὅπου ἐπίσκοπος, ἐκεῖ Ἐκκλησία». Εἰς τὸ σημεῖον ὅμως αὐτὸ ἀνάγκη νὰ δώσωμεν ἐξήγησιν τινὰ ὡς ὑποσημείωσιν. Συμβαίνει ἐνίοτε εἰς ἐπαρχίαν τινὰ ἢ παροικίαν, ὃ κανονικὸς ἐπίσκοπος νὰ ἐκλείψῃ διὰ τοῦ θανάτου, διὰ διωγμοῦ, ἢ ἄλλης τινὸς περιστάτικῆς ἀκαταστασίας, ἢ δὲ κενωθείσα θέσις τοῦ Ἐπισκόπου πρὸς καιρὸν νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ πληρωθῇ (ὡς συνέβαινε πολλάκις ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ Ἑνετοκρατίας εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τῆς Κύπρου, τῆς Ἑπτανήσου, τῶν Κυκλάδων νήσων, τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς Ἀλεξανδρείας).

Εἰς τὰς περιστάσεις αὐτὰς τὰς δυσκόλους, τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας ἐπλήρουν οἱ πρεσβύτεροι, ἐκτὸς τῶν χειροτονιῶν, αἵτινες ἐτελοῦντο ἢ προσκαλουμένου οὐδόμου ἢ ἐξέρου τινὸς ἐπισκόπου ἢ μεταβαίνοντων πρὸς αὐτὸν τῶν ὑποψηφίων, καὶ ταῦτα μέχρις οὗτου ἐπληροῦτο ἢ κενωθείσα τοῦ ἐπισκόπου θέσις. Θὰ ἦτο δὲ ἐκτὸς πάσης σοβαρᾶς ἐπιχειρηματολογίας καὶ κανονικότητος ὃ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐκλίποντος τοῦ ἐπισκόπου πρὸς καιρὸν εἰς ἰδρυμένην ἀρχέγονον Ἐκκλησίαν τινὰ,

ἐκλείπει μετ' αὐτοῦ καὶ τὸ θεοπαγὲς ἱδρυμα διότι ὡς προελέχθη ἡ Ἐκκλησία μετὰ τοῦ ὁρατοῦ μετέχει καὶ ἀοράτου στοιχείου, διότι Κεφαλὴ αὐτῆς εἶναι ὁ Χριστός, πᾶς δὲ ἐπίσκοπος κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ προΐσταται διοικητικῶς ἐπὶ τοῦ ὁρατοῦ στοιχείου τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἂν ὡς εἵπομεν ὁ ἐπίσκοπος μιᾶς ἐπαρχίας εἶναι τὸ ἀνώτερον ὄργανον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ, εἶναι φανερόν ὅτι ἀνωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ εἶναι ἡ σύνοδος τῶν ἐπισκόπων τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν, πασῶν δὲ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τὸ σύνολον τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν, ὅπερ καὶ συγκροτεῖ τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Ἐπειδὴ δὲ ὡς προελέχθη ἡ καθόλου Ἐκκλησία ἡ φέρουσα τὰς ἐπαγγελίας καὶ τὴν αὐθεντίαν τοῦ Σωτῆρος καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὁδηγουμένη, εἶναι εἰς τὰς κρίσεις καὶ ἀποφάσεις αὐτῆς ἀλάθητος, ἔπεται φυσικῶς ὅτι καὶ τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἀποφαίνεται καὶ θεσπίζει, ἦτοι τὸ σύνολον τῶν ἐπισκόπων ἐν συνόδῳ συνερχομένων εἶναι ἀλάθητον, πρὸς τὰς ἀποφάσεις δὲ αὐτῶν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποτάσσεται πᾶς πιστός. Οἱ Ἱεράρχαι ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἀντιπροσωπεύουσι τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μαρτυροῦσι περὶ τῆς πίστεως αὐτῆς, θείῳ δικαίῳ, καὶ καθὼς οἱ πατέρες εἶναι φυσικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἰδίου οἴκου, οὕτω καὶ τοὺς ἱεράρχας ἀποφαίνει ἀντιπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας ἡ θεόθεν κλήσις εἰς τὸ ἀξίωμα αὐτῶν. Τοῦτο συναισθανόμενοι οὗτοι ἐν οἰκουμενικαῖς Συνόδοις θεσπίζοντες εἴθισται νὰ χρῶνται τοῖς φράσεσι «ἔδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν καὶ «ταῦτα ὀρίσας ὑπέγραψα», δι' ἀμφοτέρων δὲ τῶν φράσεων τούτων ἐμφαίνεται ἅφ' ἑνὸς ὅτι ἡ ἀρχή, ἅφ' ἧς πηγάζει τὸ ἀλάθητον τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, εἶναι αὐτὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ἅφ' ἑτέρου ἡ ἰδία αὐτῶν διοικητικὴ ἐκκλησιαστικὴ αὐθεντία, ἡ ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ αὐτῶν ἀξιώματι ἐρειδομένη.

Πᾶσα ὁθεν ἀπόφασις οἰκουμενικῆς συνόδου ἀφορῶσα τὴν δογματικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν ὡς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι εἰλημμένη, ἦτοι ὡς φέρουσα τὸν χα-

ρακτήρα τοῦ ἀλαθήτου, εἶναι ἀνεπίδεκτος μεταβολῆς καὶ διορθώσεως ὑπὸ ἄλλης συνόδου. Αἱ ἀποφάσεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ εὐταξίαν τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι μὲν κατ' ἀρχὴν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς πιστοὺς, ἀλλὰ δὲν φέρουσι τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀλαθήτου, καὶ συνεπῶς ὑπόκεινται εἰς μεταβολὰς ἀναλόγως πρὸς τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις καὶ τὰς διοικητικὰς ἀνάγκας καὶ δυσχερείας τῆς Ἐκκλησίας.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα προκύπτει τὸ ἐρώτημα:

— Ποῖα τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα μιᾶς ἀλαθήτου ἀποφάσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Πνεύματι ἁγίῳ συνελθούσης;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπαντῶμεν.

Κοινὴ γνώμη ἐν τῷ πανορθόδοξῳ πληρώματι ἐπικρατεῖ ὅτι, τὸ ἀπλῶς πολυάριθμον τῶν μελῶν μιᾶς συνόδου δὲν ἀποτελεῖ τὸ γνωρίσμα τῆς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι Οἰκουμενικῆς Συνόδου συνελθούσης, μὴ ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς θεοδιδάκτου ἀληθείας τῶν ἱερῶν λογίων καὶ μὴ ἀντιλούσης ἐκ τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως, ἀλλ' ἀποφαινομένης ἐπ' ἀνατροπῇ τῶν ὑπὸ προηγουμένων Συνόδων δογματισθέντων καὶ ἀποφασισθέντων. Κριτήριον ἐξωτερικὸν μιᾶς ἀλαθῆτος καὶ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ ἀποφαινομένης συνόδου εἶναι ἡ ἐπικύρωσις τῶν ἀποφάσεων πασῶν τῶν προγενεστέρων συνόδων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ διατυπωθεισῶν καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Τότε δηλαδὴ οἱ συνελθόντες ἐπίσκοποι ἀποφαίνονται ἐν συνόδῳ ipso Jure ἀλαθῆτος περὶ πίστεως καὶ ἠθικῆς, χειραγωγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅταν δὲν διακρίνῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν πνεῦμα ἐπαναστατικὸν πρὸς τὰ πάλαι δογματισθέντα, ἀλλὰ σεβασμὸς καὶ συντηρητικότης, καὶ ὅταν ἡ κοινὴ ὁρθόξος ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις ἀποδεχθῇ καὶ ἐγκρίνῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν. Τοιαύτας δὲ συνόδους ἐπαναστατικὰς πρὸς τὴν αἰωνόβιον ἐκκλησιαστικὴν πίστιν καὶ λατρείαν, ἡ ἱστορία ἀνσφέρει πολλὰς. Τὴν ἐν Ἐφέσῳ ληστροικὴν, τὴν ἐν Ἀριμῇνῳ, τὴν ἐν Σελευκείᾳ, τὴν ἐπὶ Κοπρωνύμου

ἐν Κων)πόλει τῶν εἰκονομάχων, τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ τῶν Λατινοφρόνων, τὴν ἐν Τύρῳ κατὰ τοῦ Μ. Ἀθανασίου, τὴν παρὰ τὴν Δρῦν κατὰ τοῦ θείου Χρυσοστόμου καὶ λοιπὰς ἄλλας, ὧν αἱ ἀποφάσεις κατεδικάσθησαν ὑπὸ τῆς κοινῆς ὀρθοδόξου συνειδήσεως καὶ οἱ λαβόντες αὐτάς εἰς τὸ αἰώνιον ἀπὸ Χριστοῦ ἀνάθεμα παρεπέμψθησαν.

Περὶ τῶν ψευδοσυνόδων τούτων ἰσχύουν ὅσα ὁ πολὺτις Μ. Ἀθανάσιος λέγει:

«Τὸ πλῆθος ἡμῖν ἐπισεύεις, ὥσπερ ἀπειλῶν τῷ Θεῷ πυργοποιῖαν δευτέραν, κατὰ μίμησιν πολυχειρίας φρενοβλαβοῦς; Δειξάτω μοι κάλλος ἀληθείας, καὶ σύντομος εὐθύς ἡ πειθὼ. Πλῆθος δὲ χωρὶς ἀποδείξεων αὐθεντοῦν, φοβῆσαι μὲν ἱανόν, πεῖσαι δὲ οὐδαμῶς. Ἡ πόσαι μυριάδες πείσουσί με τὴν ἡμέραν νύκτα νομίσαι; ἢ τὸ χαλκοῦν νόμισμα ὧς χρυσοῦν εἰδέναι, καὶ οὕτω δέχεσθαι; ἢ τὸ προσέσθαι δηλητήριον πρόδηλον ἀντι καταλήλου τροφῆς... Ἐμοὶ πλῆθος (ἐπισκόπων) αἰδέσιμον, οὐ τὸ φεῦγον ἐξέτασιν, ἀλλὰ παρέχον ἀπόδειξιν, οὐ τὸ χαῖρον καινοτομίᾳ, ἀλλὰ φυλάττον πατρῶν ἢ κληρονομίαν. Ποῖον δέ μοι καὶ πλῆθος λέγεις; Τὸ μισθωθὲν κολακείᾳ καὶ δώροις, τὸ κλαπὲν ἀμαθείᾳ τε καὶ ἀγνοίᾳ τὸ πεπτωκὸς δειλίᾳ τε καὶ φόβῳ, τὸ προτιμῆσαν πρόσκαιρον ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἅπερ πολλοὶ φανερωῶς ὁμολόγησαν; Πλήθει τὸ ψεῦδος κρατύνεις; ἔδειξας τοῦ δεινοῦ τὴν ἐπίτασιν; ὅσῳ γὰρ πλείους ἐν τῷ κακῷ, τοσούτω μείζων ἡ συμφορὰ» (Migne 28, σελὶς 1340).

Πάντα τὰ προλεχθέντα ἔχοντες ὑπ' ὀψει δεῦτε ἐρευνήσωμεν καὶ τὰ περὶ μελούσης νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξου Συνόδου. Προφανῶς ἡ ξενήκουστος ὀνομασία Πανορθόδοξος καὶ οὐχὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καθιστᾷ πρόδηλον ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη δὲν θὰ φέρῃ τὰ χαρακτηριστικὰ μίᾳς Οἰκουμενικῆς, διότι εἰς αὐτὴν δὲν πρόκειται νὰ παρακαθίσωσι πάντες οἱ Ἐπίσκοποι ὅλων τῶν ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν· ἀπλῶς θὰ συνέλθουν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ἢ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν καὶ ἄλλοι τινὲς κληρι-

κοὶ καὶ λαϊκοί, διακεκριμένοι θεολόγοι καὶ κανονολόγοι ἔχοντες συμβουλευτικὸν προορισμὸν διὰ τοὺς πρώτους. Ὅπωςδὴποτε, ἐφ' ὅσον αἱ περιστάσεις δὲν εὐνοοῦν Οἰκουμενικὴν, ἐλλείψει ταύτης, ἃς χαιρετίζωμεν μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ τὴν Πανορθόδοξον καὶ ἃς εὐχηθῶμεν ὅπως Αὕτη διὰ τῆς θείας τοῦ Πνεύματος χάριτος λύσῃ ἀλαθῆτως πάντα τὰ ὑπὸ κρίσιν καὶ διευθέτησιν ἔκκρεμουντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα διατυπώσῃ καὶ ἀναπτύξῃ τὴν ὥζουσαν καὶ ὑγαιαίνουσαν πατρίδα ἐν εὐσέβειαν, ἀποδοκιμάσῃ τὰς αὐθαιρεσίας καὶ ἀντικανονικότητας, τὰς ὁποίας κατὰ καιροὺς διέπραξαν εἰς τὰς ἑκασταχοῦ Ἐκκλησίας οἱ ἀναξίως κυβερνήσαντες αὐτάς Ἐπίσκοποι κλείσῃ ὀριστικῶς τὴν θύραν πρὸς νεωτερισμοὺς καὶ καινοτομίας προσβαλλούσας τὴν ἱερὰν παράδοσιν, ἐν τε τῇ πράξει καὶ τῇ θεωρίᾳ· ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν ὁποίαν σοβαρῶς ἔπληξε ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ἑορτολογίῳ· ἀποδώσῃ τὴν πρέπουσαν ἰσχὺν εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας· ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς οὐδεὶς αὐθάδης νὰ τολμᾷ ἀτιμωρητὴ τὴν καταπάτησιν αὐτῶν ἐκκριζώσῃ τὰς ἀκάνθας τῶν ποικιλωνύμων αἱρέσεων, σχισμάτων καὶ παρασυναγωγῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸν περίβολον τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἐλλείψει ἐπιμελοῦς καὶ ἐπισταμένης καλλιέργειας, ἀνεφύησαν· καλέσῃ εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν τοὺς ὑπὸ τῶν διαφόρων σκοτίων δυνάμεων ἀποσπασθέντας ἐκ τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκλίναντας εἰς ποικίλων κακῶν ἀνοδίας· καταδικάσῃ καὶ αἰωνίῳ ἀπὸ Χριστοῦ ἀναθέματι παραπέμψῃ τὰς δολιχοὺς θεωρίας καὶ πράξεις τῆς ὀργανώσεως τοῦ μασσωνισμοῦ, τοῦ χιλιασμοῦ, τοῦ πνευματισμοῦ, τοῦ ροταριανισμοῦ καὶ τῶν συναφῶν ἐξωχριστιανικῶν συγκροτημάτων, εἰς τὰς παγίδας τῶν ὁποίων πολλοὶ ψυχαὶ καθ' ἡμέραν συλλαμβανομένας εὐρίσκουσι τὸν αἰώνιον θάνατον.

Ἡ σημασία τοῦ ἔργου, ὅπερ καλεῖται νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ μέλλουσα Πανορθόδοξος Σύνοδος, ὄντως εἶναι ὑψίστη. Ἐκ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀναμένει ἡ καθόλου Ὁρ-

θόδοξος Ἐκκλησία ἀποτελέσματα σωτήρια. Τὴν ἐπουλώσιν τῶν ἀπὸ πολυκαιρίας πυορροούντων τραυμάτων τῆς τὴν ἐκκαθάρισιν ἀπὸ τῶν ἀναξίων καὶ ἀνικάνων στελεχῶν τῆς, ἕνεκα τῆς κακῆς πολιτείας, τῶν ὁποίων πολλὰ ἐδεινοπάθησεν ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς σοβαρῶς διεκυβεύθη· τὴν ἀπαλλαγὴν καὶ ἀπολύτρωσιν αὐτῆς ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, ἥτις ἐνίοτε, ὑπὸ ἀσεβῶν κατεχομένη, σύρει καὶ ὥθη τὴν Ἐκκλησίαν εἰς πολλὰ ἀτοπήματα· τὴν ἐξύψωσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς παρθενίας, τῆς ιεροτότητος τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καὶ τοῦ μοναχισμοῦ· τὴν ἐμπέδωσιν ἐνὸς καθεστῶτος ἐκκλησιαστικοῦ ὁμοίου τῷ τῶν πρώτων αἰώνων· τὴν ὀριστικὴν παῦσιν καὶ κατάργησιν παντὸς ὀθνείου ἐθίμου, κατὰ μίμησιν μὴ ὀρθοδόξων, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀντικανονικῶς καὶ ἀνοήτως εἰσαχθέντος καὶ ἐν γένει τὴν ἀναβίωσιν τῆς πολιτείας ἐκείνης, ἣν ἐθέσπισαν αἱ Ἑπτὰ Οἰκουμενικαὶ καὶ αἱ λοιπαὶ Τοπικαὶ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι συνελθοῦσαι Σύνοδοι.

Ὅθεν εὐχόμεθα πᾶσαν ἀπὸ Θεοῦ ἐνίσχυσιν τῆς Συνόδου ταύτης πρὸς εὐδόωσιν καὶ αἰσίαν ἀποπεράτωσιν τοῦ σωτηρίου ἔργου τῆς. Πλὴν, τοῦτο εὐχόμενοι δὲν ἀποκορύπτομεν καὶ τοὺς συνέχοντας ἡμᾶς ἐνδομύχους φόβους μὴ ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ κληθῶσι καὶ παρακαθίσωσι, κατ' ἐκλογὴν καὶ ὑπόδειξιν τῶν σκοτίων δυνάμεων, οἱ ἐπὶ νεωτεριστικοῖς φρονήμασι καὶ ἐλαστικότητι συνειδήσεως διακρινόμενοι ἐπίσκοποι, οἵτινες πολλάκις γυμνῇ τῇ κεφαλῇ καὶ ἀνέδῃν διεκίρυσαν τὰς ρηξικελεύθους διαθέσεις τῶν καὶ πολυτρόπως καὶ πολυειδῶς ἐξεδήλωσαν τὴν περιφρόνησιν τῶν πρὸς τὴν πατρῶζουσαν εὐσεβείαν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐθιμοταξίαν, ὧν καὶ ὁ ἰδιωτικὸς βίος ἡθικῶς οὐχὶ ἀκατάγνωστος. Ἐὰν ἡ Σύνοδος αὕτη ἀπαρτισθῇ ἐκ τοιούτων στοιχείων πολλὸν φοβούμεθα μὴ τὰ διεφθαρμένα ταῦτα καὶ ἀνόσια στοιχεῖα, ἐντολὰς καὶ παραγγελίας σκοτίων καὶ ἀντιχριστιανικῶν ὁργάνωσεων ἐκτελοῦντα, ἀπεμπολήσωσι τὸν προγονικὸν τῆς πίστεως ἡμῶν θησαυρὸν καὶ ἐπὶ καταπάτησει παντὸς ὑπάρχοντος θεοῦ καὶ ἀνθρωπίνου Νόμου, ἀποφασί-

σωσι κατὰ τὰς ἀσεβεῖς ἀντιλήψεις τῶν καὶ τὰς διεφθαρμένας συνειδήσεις τῶν, πράγματα τὰ ὁποῖα θὰ εὐνόησωσιν οὐχὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀλλὰ τῶν ἐπιβούλων αὐτῆς· ὁπότε καὶ ἡ σύνοδος αὕτη θὰ ἔξη τὴν οἰκτρὰν τύχην, ἣν εἶχον καὶ αἱ λοιπαὶ ἀπαισίας ἐν τῇ ἱστορίᾳ μνήμης ψευδοσύνοδοι.

Ὁ παπισμὸς καὶ προτεσταντισμὸς, οἱ δύο οὗτοι παλαιοὶ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐχθροὶ ἀναμφιβόλως ἤδη τὰ πάντα μηχανοῦνται καὶ πάντα λίθον κινοῦσιν, ἵνα πολλὰ ὠφελήθωσιν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ Συνόδου. Ὁ Παπισμὸς ζητεῖ ἔνωσιν Ἐκκλησιῶν, ἀλλ' οὐχὶ ἔνωσιν τὴν πρὸ τοῦ σχίσματος, ἥτοι, τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων. Ζητεῖ ὑποταγὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς πλάνας καὶ κακοδοξίας τῆς Δυτικῆς. Ὁ πολυκέφαλος Προτεσταντισμὸς προσποιεῖται ἐπίσης φιλίαν καὶ συνεργασίαν· πλὴν οἱ σκοποὶ του δόλιοι. Διότι αἱ πολύμορφοι προπαγάνδαι τοῦ ὑπὸ διάφορα προσχήματα οὐ παύουσι περιάγουσαι γῆν καὶ θάλασσαν, ἵνα ποιήσωσιν ἓνα προσήλυτον, ἀποσπῶντες αὐτὸν ἐκ τῶν κόλπων τῆς Ὁρθοδοξίας.

Εἴθε λοιπὸν καὶ πάλιν εἴθε ἡ Σύνοδος αὕτη νὰ ἀπαρτισθῇ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων τῆς Ὁρθοδοξίας προμάχων, ὥστε νὰ δικαιώσῃ τὴν ἐπωνυμίαν τῆς «Πανορθόδοξος», καὶ εἴθε διὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς οὐ μόνον οἱ ὀρθόδοξοι λαοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἑτερόδοξοι νὰ μάθωσιν, ὅτι τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν πάντες ποθοῦμεν καὶ ὀλοψύχως καθ' ἡμέραν εἰς τὰς κατ' ἰδίαν καὶ ἐν Ἐκκλησίᾳ προσευχὰς μας εὐχόμεθα. Πλὴν ὅμως Ἐνωσιν διὰ τῆς ἐπιστροφῆς ὅλων τῶν μακρὰν τῆς ὁρθῆς πίστεως πλανωμένων ἔνωσιν, ὑπὸ Μίαν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Χριστόν, ὥς αἱ Ἱεραὶ Γραφαὶ καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων διακελεύουσιν· ἔνωσιν ἐκκλησιαστικὴν, μὲ ἀπαραχάρακτον καὶ ἀλύμαντον τὴν θείαν διδασκαλίαν ἐπὶ τῶν πιστευτέων καὶ πρακτέων, καθὼς αὕτη ἡμῖν παρεδόθη ὑπὸ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων Ἀποστόλων καὶ Πατέρων. Ἐνωσιν δὲ ἄλλην, ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πατροφῆς ἡμῶν εὐσεβείας καὶ ἀθετήσει τῶν παραδεδο-

μένων ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων ἀπορρίπτομεν ὡς ἀσύμφωρον καὶ ἐπιζήμιον «Κρείσσων γὰρ πόλεμος, εἰρήνης χωρίζουσας ἀπὸ Θεοῦ», λέγει ὁ θεολόγος Γρηγόριος.

Δὲν γνωρίζομεν εἰσέτι τὸ πρόγραμμα καὶ τὰ πρὸς ἐξέτασιν θέματα τῆς Συνόδου. Πιστεύομεν ὅμως, ὅτι ἐκ τῶν πρώτων θὰ προβληθῇ καὶ τὸ ἡμερολογιακόν.

Περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, ἡ ἐκκρεμότης τοῦ ὁποῖου συνταράσσει τὴν ὅλην Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τοῦ 1924, ποία γνώμη ἄραγε θὰ ἐπικρατήσῃ; ποία σύνεσις θὰ πρυτανεύσῃ; Πρόκειται περὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀπησόλησεν ὡς γνωστὸν τρεῖς παλαιότερας Πανορθόδοξους Συνόδους, αἱ ὁποῖαι ὁμοφώνως κατεδίκασαν πᾶσαν μεταρρυθμίσιν ἢ διόρθωσιν, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἐδράζεται τὸ Πασχάλιον, ὅπερ ἀποτελεῖ θέσπισμα τῆς Ἀ' Οἰκ. Συνόδου καὶ περὶ τοῦ ὁποῖου ζητήματος ἐνστάσαν καὶ ἐλέγχθησαν πλείστα ὅσα ἀντιορθοτικά καὶ ἀπολογητικά, ἡ δὲ εἰσαχθεῖσα καινοτομία ἀπεκάλυψε πασιφανῶς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ της τὸ ἀσυμβίβαστον καὶ ἀκατάλληλον τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἐν τῷ πατροπαράδοτῳ ἑορτολογίῳ καὶ πασχαλιοδρομίῳ.

Ἄς εἴμεθα λοιπὸν προπαρασκευασμένοι, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Διότι σήμερον τὸ πνεῦμα τῆς συντηρητικότητος εἰς ἐλαχίστους ἐπισκόπους ἐπικρατεῖ. Οἱ πλείστοι τούτων διαπνέονται ἀπὸ τάσεις πρὸς ἀφομοίωσιν καὶ ἔνωσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἑτεροδόξους τοιαύτας. Τὸ μεταρρυθμιστικὸν πνεῦμα διακρίνει δυστυχῶς καὶ αὐτοὺς τοὺς προκαθήμενους σήμερον τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὸ πανορθόδοξον Συνέδριον, ὅπερ ὁ Μεταξάκης συνεκάλεσεν εἰς Κων(λε)ί τῷ 1923 διετύπωσεν ἀπεριφράστως τὰς προθέσεις του καὶ λόγοι μὲν τότε διάφοροι ἡμλόδισαν ὥστε πᾶσαι αἱ μεταρρυθμιστικαὶ ἀποφάσεις τοῦ συνεδρίου ἐκείνου νὰ πραγματοποιηθῶσι, πλην τοῦ ἡμερολογίου τοῦ ὁποῖου δυστυχῶς ἡ μεταρρυθμίσιν ἐπετεύχθη, πλην ὅμως οἱ ἐμφορούμενοι ὑπὸ τοῦ νεωτεριστικοῦ πνεύματος δὲν παύουσιν ζητοῦντες καιρὸν καὶ περὶστασιν κατάλληλον, ὥστε νὰ κατορθώ-

σωσι τὰ ποθούμενα.

Διὰ τούτους λόγους τούτους ἂς μὴ ὀλιγορῶμεν. Εἴθε τὸ γεγονὸς τῆς μελλούσης Πανορθοδόξου Συνόδου ν' ἀποτελέσῃ ἱστορικὸν ἐκκλησιαστικὸν στάθμὸν εὐφήμου αἰωνίας μνήμης· εἴθε ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς συνόδου ταύτης ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ν' ἀνιλήσῃ νέας ἡθικάς δυνάμεις, ἵνα συνεχίσῃ τὸ κοσμοσωτήριον ἔργον της· εἴθε τὰ χαίνοντα τραύματα καὶ αἱ πυορροοῦσαι πληγαὶ της νὰ εὗρωσι τὴν δέουσαν θεραπείαν καὶ ἐπούλωσιν, εἴθε νὰ δικαιωθῶσι πάντων ἡμῶν οἱ πόθοι καὶ αἱ ἐλπίδες, ὥστε νὰ τερματισθῶσι διὰ τῆς Συνόδου ταύτης, αἱ ἐσωτερικαὶ διαμάχαι ἡ δὲ Μήτηρ Ἐκκλησία ν' ἀπολαύσῃ τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην καὶ τὴν ἐνότητα, τὴν ὁποίαν κατέστρεψαν αἱ αὐθαίρετοι καὶ ἀντικανονικαὶ καινοτομίαι· εἴθε διὰ τῆς Συνόδου ταύτης τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον νὰ δωροφορήσῃ εἰς ἡμᾶς ὅρους, Κανόνες, ἀποφάσεις, παραγγελίας καὶ διδασκαλίας θεοπνεύστους, ἐρειδομένας εἰς τὰς πάλαι ποτὲ τοιαύτας ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἐπὶ τὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀλαλήτως διατυπωθείσας.

Καὶ εἴθε διὰ τῆς Πανορθοδόξου ταύτης Συνόδου νὰ διαπιστωθῇ διὰ πολλοστήν φορὰν, ὅτι ὄντως ἡ Ἐκκλησία ὡς ἴδρυμα θεοπαγές, προώριται μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων νὰ ἴσταται ὑπεράνω πάντων τῶν στοιχείων τῆς ὕλης καὶ τῆς φθορᾶς, νὰ διακρατῇ ἀσύλητα, ἀνόθευτα καὶ ἄχραντα τὰ πυξία τῆς θεοπνεύστου διδασκαλίας καὶ ὡς ὁλκὰς ἀκαταπόντιστος, πολλάκις κλυδωνιζομένη, πάντοτε νὰ ἐπιπλήρῃ περιφρονοῦσα τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὰς ἐπιθέσεις τῶν κυμάτων τῆς ματαιοφροσύνης, τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀπιστίας.

Γένοιτο

Ἡμεῖς βλέπομεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, οἱ ἀδελφοί μας εὗτοι ἀγωνίζονται τὸν καλὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἵνα διατηρηθῇ αὕτη ἀμύλυντος καὶ παραδοθῇ ἀκεραία εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δευτέρας ἐλευσεώς του εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ αὐτὸν.

Εἶναι ἀληθὲς καὶ πανθομολογούμενον, ὅτι διάφοροι ἐχθροὶ τῆς πίστεώς μας, ὅ-

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Καὶ ὁ πρῶην φυλάσσων τὴν ἀσφάλειαν τοῦ νοῦς, καὶ δι' ἐν τοῦτων λυπούμενος, τότε ἀνοίγει καθ' ἑαυτοῦ μεγάλας καὶ χαλεπὰς εἰσόδους. Πρόσεχε οὖν ἀδελφέ· ἵσταται γὰρ ὁ ἐχθρὸς κατανοῶν, καὶ παρτηρῶν, καὶ ἐκδεχόμενος νυχθημερὸν κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, καὶ περισκοπεῖ διὰ ποίας εἰσόδου εἰσέλθῃ ἐντὸς ἡμῶν, καὶ ἀποκτείνει τὴν ψυχὴν ἡμῶν.

Τοῦτο ἐστὶ φιλοσοφία, ἵνα τις καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις καὶ μικροῖς τοῖς γενομένοις παρ' αὐτοῦ, ἀεὶ νήφει. Ἐφη γὰρ ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅτι, ὅστις εἰς τὰ μικρὰ ἑαυτοῦ ὀκνηρὸς εἶναι, μὴ πιστεύσῃ ὅτι θὰ διαπρέψῃ καὶ εἰς τὰ μέγала.

— Ὅταν τις ἐν χαρᾷ ὑπομένῃ τοὺς κόπους καὶ τὰς θλίψεις, τότε καὶ τοὺς λογισμοὺς κραταιῶς δύναται χαλινῶσαι. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος μνημονεύῃ τῶν πρώτων αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, καὶ κολάζει ἑαυτόν, τότε

ὁ Θεὸς ποιῆται φροντίδα τοῦ ἀναπαῦσαι αὐτόν. Καὶ ὅσον αὐτὸς πολλὰ διδάζει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τοσοῦτον πληθύνεται ἐκ τοῦ Θεοῦ ἡ τιμὴ αὐτοῦ.

— Ἐάν ὅταν προσεύχησαι, σοὶ εἴπῃ ὁ λογισμὸς, τάχυνον ὀλίγον καὶ ἐκλυτρώσῃ ταχέως, μὴ κανονίσῃς σεαυτὸν, ἀλλὰ στράφηθι εὐθέως εἰς τὰ ὀπίσω, δόξαν μίαν, ἣ καὶ ὅσας θέλῃς, καὶ σιτολόγησον μετὰ κατανοήσεως ἕκαστον στίχον πολλάκις. Ἐάν δὲ πάλιν ταράξῃ σε, ἄφες τὴν σιτολογίαν, καὶ τοῦ τὸ γόνυ εἰς προσευχὴν, καὶ εἰπέ, ἐγὼ ῥήματα οὐ θέλω μετρηῆσαι, ἀλλὰ τὰς μονὰς τοῦ Παραδείσου καταφθάσαι.

— Ἐάν δὲ ἀγρυπνῇς καὶ ἡ στάσις νικήσῃ σε ἐκ τοῦ μήκους τῆς ἐκτάσεως, καὶ ἀσθενήσῃς ἐκ τῆς ἀτονίας, καὶ σοὶ εἴπῃ ὁ λογισμὸς, μάλλον δὲ ὁ κακομήχανος, τελείωσον ἐπεὶ οὐ δύνασαι στήναι, εἰπέ αὐ-

πούλως εἰσέδυσαν εἰς τὸ ταλαίπωρον ἔθνος μας, τὸ ὅποτον καὶ μόνον κρατεῖ σφιγκτὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν, τὴν μικρὰν Ἑλλάδα, ἣτις καὶ θὰ παραδῶσῃ τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην εἰς τὸν Κύριον. Ἐχθροί, λέγομεν, ἐπίδουλοι, εἰσέδυσαν μὲ σκοπὸν νὰ καταπνέξουν τὴν Ὁρθοδοξίαν, διὰ νὰ μᾶς κλέμουν... Χριστιανούς, ὡς αὐτοί!! Ἐρχονται δηλ. οἱ ἄγριοι νὰ ἐξημερώσουν τοὺς ἡμέρους ἡμᾶς διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῶμεν!! Καὶ ἐργάζονται οὗτοι ἀνεγόχλητοι ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς Διοικούσης ἐπισήμου Ἐκκλησίας, ἣτις διὰ νὰ μὴ κατηγορηθῇ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς ὅτι δεσμεύει τὴν ἐλευθερίαν (οἷα ἐλευθερία!!) τοὺς ἀνέχετα νὰ ἐργάζωνται ἐλευθέρως, καὶ καθημερινῶς νὰ προσηλυτίζαν πιστοὺς. Ποῦ ἠκούσθη πο-

τὲ ποιμὴν νὰ ἀνέχετα τοὺς λύκους νὰ περιφέρωνται ἐλευθέρως εἰς τὴν ποίμνην μεταξὺ τῶν προβάτων; Ἐ, λοιπόν, αὐτὸ γίνεται εἰς ἡμᾶς.

Ἡμεῖς Χριστιανικέ! ἐπίτεινον τὸν ἄγων σου. Διὰ τῆς προσευχῆς σου, καὶ μόνον δι' αὐτῆς, ὁ Κύριος θὰ σκέπῃ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ καὶ τὴν στερεώνῃ ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον πρὸς δόξαν αὐτοῦ καὶ τῶν πιστῶν ἐκλεκτῶν του.

Ἀγωνίζεσθε λοιπόν, ἀδελφοί μας Παλαιοεορτολόγηται, καὶ μὴ ὀρροδήσητε. Ἡ εἰκονομαχία διήρκεσεν ἐπὶ 100 καὶ πλέον ἔτη, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡ ὀρθοδοξία ἐθριάμβευσε. Καὶ ἡμεῖς θὰ θριαμβεύσωμεν, χάριτι Θεοῦ διὰ τοῦτο χρειάζεται ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ εἰς τὸν ἄγωνα.

τῷ, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ καθίσωμεν κάθισμα ἓν, καὶ ἐὰν ἡ γλῶσσα μου σιωπᾷ, ἡ διάνοιά μου ἀδολεσχεῖ μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ εὐχῇ. Ἡ γρήγορσις ὠφελιμωτέρα ἐκ παντὸς τοῦ ὕπνου.

— Ἐρρέθη περὶ τινος τῶν Πτερόων διτι τεσσαράκοντα ἔτη, εἰς λόγος ἦτο ἡ εὐχή αὐτοῦ. «Ἐγὼ μὲν ὡς ἄνθρωπος ἤμαρτον, σὺ δὲ ὡς Θεός μου συγχώρησον» καὶ ἀντὶ ἀκολουθίας, ἦτο ἡ εὐχή αὐτῇ μετὰ δακρύων ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ πάλιν ἔστιν ἄλλος, ὁ θέσας ἐν ἑαυτῷ ὄρον, μὴ κλίνειν γόνυ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ὅπου ἐπολεμεῖτο ὑπὸ λογισμῶν πορνείας.

— Μὴ νομίσης ὅ ἄνθρωπε, ὅτι ἐν πάσῃ ἐργασίᾳ τῶν μοναχῶν, ἔστιν ἄλλη διαγωγή μείζων τῆς ἀγρυπνίας τῆς νυκτός. Μοναχὸν διαμένοντα ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ μετὰ διακρίσεως τοῦ νοῦς, τοῦτον μὴ ἴδῃς ὡς σαρκοφόρον· τάξεως γὰρ ἀγγελικῆς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀληθῶς. Τίνος ἔνεκεν, ὦ ἄνθρωπε, διοικεῖς τὰ κατὰ σεαυτὸν; ὅτι νυκτὸς μὲν παννύχιον στάσιν ἐπιτελεῖς, καὶ καταπονεῖς σεαυτὸν ἐν ψυχλωδίαις καὶ δεήσεσι. Τίνος χάριν, λέγω, καταπονεῖς σεαυτὸν, ἀγαπητέ, καὶ νυκτὸς μὲν σπείρεις, ἡμέρας δὲ πετάξεις τὸν κόπον σου, καὶ εὐρίσκεσαι ἄκαρπος; Διατὶ σκορπίζεις τὴν ἐγρήγορσιν, καὶ νῆψιν, ὥς ἐκτήσω, καὶ ἀπόλλεις τὸν κόπον σου μάτην ἐν ταῖς παραχώδεσιν ὁμιλίαις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἄνευ τινὸς εὐλόγου προφάσεως;

— Εἰ γὰρ τῇ νυκτερινῇ μελέτῃ, ἀκόλουθον ἐποιεῖς καὶ τὴν ἡμερινὴν γεωργίαν, καὶ μὴ ἐτίθεις ἐν τῷ μέσῳ διακοπὴν ἐν ὀλίγῳ καιρῷ, συμπλακῆναι τῷ στήθει τοῦ Ἰησοῦ εἶχες. Ἄλλ' ἐντεῦθεν φανερὸν ἐστίν, ὅτι ἀδιακρίτως πολιτεύεσαι, καὶ οὐκ οἶδας τίνος χάριν χρὴ τοὺς μοναχοὺς ἐγρηγορῆναι. Ἐγὼ δὲ λέγω, ὅτι ἐὰν τὸ σῶμα ἀτονίσῃ διὰ τὴν ἀσθενείαν του καὶ μὴ δυναθῇ νηστεῦσαι, καὶ μόνῃ τῇ ἀγρυπνίᾳ

δύναται κτήσασθαι ὁ νοῦς τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς, ἐὰν μὴ γε γένηται αὐτῷ ἀφηνισμὸς ἐκ τῶν ἡμερινῶν αἰτιῶν τῆς πολυλογίας.

— Ἡ διηνεκὴς μελέτη ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ, τὸ φῶς ἐστὶ τῆς ψυχῆς. Μὴ θελήσης πειράσαι τὴν διάνοιάν σου ἐν ἀκολάστοις λογισμοῖς, ἢ προσώποις τοῖς πειράζουσί σε, ἡνίκα νομίζεις μὴ νικηθῆναι ὑπ' αὐτῶν· διότι οἱ σοφοί, ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐσκοτίσθησαν καὶ ἐμωράνθησαν.

— Μὴ ψηφίσης ἀργίαν, τὴν ἔκτασιν τῆς εὐχῆς τῆς ἀμετεωρίστου, διὰ τὸ καταλείψαι σου τοὺς ψυχλοὺς. Πλέον δὲ τῆς μελέτης τῆς στιχολογίας, ἀγάπησον τὰς μετανοίας ἐν τῇ προσευχῇ. Ἐν τῷ καιρῷ ἐν ᾧ ἡ διάνοιά σου ἐστὶν ἐσκορπισμένη, πλέον τῆς εὐχῆς, τῇ ἀναγνώσει ἔμμεινον. Τίμησον τὴν ἀνάγνωσιν, εἰ δυνατόν, κρεῖττον τῆς στάσεως· αὕτη γὰρ πηγὴ ἐστὶ τῆς καθαρᾶς εὐχῆς. Ὅμως γινώθι καὶ τοῦτο, ὅτι τῆς μετὰ μετεωρισμοῦ στιχολογίας, πλέον τὰ ἔργα τοῦ σώματος ὠφελουσί.

— Πᾶσα εὐχή ἣν προσφέρεις ἐν τῇ νυκτί, πασῶν τῶν τῆς ἡμέρας πράξεων, ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τιμιωτέρα. Ἐν ᾧ καιρῷ κορένυσαι, παραφύλαξον ὀλίγον ἐκ τῆς πρὸς σεαυτὸν παρρησίας· ἐν σωφροσύνῃ ἔστω τὸ κάθισμά σου, ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς χρείας σου.

— Ὅταν προσεγγίσης τῇ στρωμνῇ σου, εἰπὲ αὐτῇ· Ἰωσὲ τῇ νυκτί ταύτῃ τάφος μοι γίνῃ, καὶ οὐ γινώσκω, μήπως ἀντὶ τοῦ προσκαίρου ὕπνου, εἰσέλθῃ ἐν ἐμοὶ ἐκεῖνος ὁ αἰώνιος;

— Ἐὰν ἀγαπᾷς τὴν μετάνοιαν, ἀγάπησον καὶ τὴν ἡσυχίαν· ἔξωθεν γὰρ τῆς ἡσυχίας, οὐ τελειοῦται ἡ μετάνοια. Καὶ ἐάν τις ἀντιλέγῃ ἐν τούτῳ, μὴ φιλονικίης μετ' αὐτοῦ.

— Ὁ αἰσθανθεὶς τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν, καὶ στενάζων μίαν ὥραν ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Σταυρός — Ἀνάστασις! Δύο λέξεις με θαθεῖα σημάσια, ἱστορία καὶ ἐπίδραση. Δύο λέξεις ποὺ πολὺ συχνὰ τις ἀκοῦμε στὴν ἐκκλησία κατὰ τις ἁγίες ἡμέρες τῶν Σεπτῶν παθῶν.

Σταυρός, πόνος, θλίψις, ἦτο ἡ ἐπίγειος ζωὴ τοῦ Σωτῆρος μας. Ἐγίνεν ἄνθρωπος διὰ τὴν ἁπειρονάγαπην του πρὸς τὸ πλάσμα του, τὸν ἄνθρωπον, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ σωθῇ μόνος ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἐνοχλήν· τόσο θαρεῖα καὶ σοβαρὴ ἦσαν ἡ πτώσις του! Καὶ σὰν νὰ μὴν ἐφθάνεν αὐτό, ἐδέχθη μὲ ὑπομονήν, καρτερίαν καὶ ἀνεξικακίαν ὅλους τοὺς πόνους, τοὺς διωγμούς, τοὺς ἐξευτελισμούς καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν σταυρικὸν θάνατον, ἀπὸ ποῖον; Ἀπὸ τὸν ἴδιον αὐτὸν ἄνθρωπον. Ὅποια ἄχαριстіα πρὸς τὸν θεῖον Εὐεργέτην!

Πόσα καὶ πόσα, πράγματι, δὲν ἔχομεν νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ τις μεγάλες αὐτὲς ἀ-

«Οὐ στεφανοῦται τις ἐὰν μὴ καλῶς ἀθλήσῃ»

λήθειες, ἀπὸ τίς ἁγίες αὐτὲς ἡμέρες, ποὺ γίνονται γιὰ κάθε θρησκευούσα χριστιανικὴ ψυχὴ μία πραγματικὴ πορεία πνευματικὴ πρὸς τὸν Γολγοθᾶ, πηγὴ ἀστείρευτῆ ἐσωτερικῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Ὑπέφερεν ἐπὶ τῆς γῆς μὲ ἄκραν ὑπομονὴν ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι καὶ ἡμεῖς κάθε πόνον μας, κάθε θλίψη, κάθε δυσκολία καὶ κακοτοπιὰ τῆς ζωῆς, ὀφείλομεν νὰ τὴν ἀντιμετωπίζωμεν μὲ καρτερίαν, μὲ θαθεῖα πίστιν καὶ ἐλπίδα πρὸς Ἐκεῖνον!... Ἐσταυρώθη ὁ Χριστός, γιὰ νὰ μᾶς δείξῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ νὰ θυσιάζε-ται κανεὶς διὰ τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ καὶ ἀνέστη γιὰ νὰ διακηρύξῃ σ' ὅλον τὸν κόσμον ὅτι ἀληθὴς θρίαμβος καὶ ἀληθινὴ νίκη δὲν νοεῖται χωρὶς τὸν σταυρόν, χωρὶς τὸν πόνον· ὅτι μετὰ τὸν σταυρὸν ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάστασις, μετὰ τὴν θλίψιν ἡ χαρά...

Βρίσκονται ἔξω ἀπ' τὴν πραγματικό-

ψυχῆς, κρείττων ἐστὶ τοῦ ἐγείροντος τοὺς νεκρούς, ἐν τῇ ἑαυτοῦ προσευχῇ, καὶ τοῦ ὠφελοῦντος ὅλον τὸν κόσμον ἐν τῇ ἑαυτοῦ θεωρίᾳ.

— Οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν τοῖς ἐν ἀναπαύσει διάγουσιν, ἀλλὰ τὸ τοῦ διαδόλου, καθὼς εἶπε τις τῶν ἀγαπώντων τὸν Θεόν. Ἐὰν ποιήσῃς ἀρετὴν καλὴν, καὶ μὴ αἰσθανθῇς τῆς γεύσεως ταύτης, μὴ θαυμάσῃς. Ἐως γὰρ ἂν ταπεινωθῇ ἄνθρωπος, οὐ λαμβάνει τὸν μισθὸν τῆς ἑαυτοῦ ἐργασίας.

— Ὑπερηφανία ἐστίν, οὐχ ὅταν ἐν τῇ διανοίᾳ διέλθῃ ὁ ταύτης λογισμός, οὐδὲ ἐὰν νικᾶται τις ἐξ αὐτῆς κατὰ καῖρόν, ἀλλ' ἐκείνη ἡ διαμένουσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Ὅσον γὰρ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐσμέν, οὐ τίθησιν ὁ Θεὸς τὴν σφραγίδα, ἐν τοῖς

ἔργοις ἡμῶν, οὔτε ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, οὔτε ἐπὶ τοῖς κακοῖς, ἕως τῆς ὥρας τῆς ἐξόδου, ἐν ἣ τελειοῦται τὸ ἔργον τῆς πατρίδος μας, καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀποδημίαν.

— Οὐαὶ τῷ μοναχῷ ἐκείνῳ τῷ ψευδομένῳ ἐν τῇ ὑποσχέσει αὐτοῦ, ἐν τῷ καταπατεῖν τὴν συνείδησίν του, ἐν τινι μικρῷ, ἢ μεγάλῳ, τῶν τῆς ἁμαρτίας τρόπων. Ἐν ποίῳ ἄρα πρόσωπῳ μέλλει ὑπαντῆσαι τῷ Κριτῇ, ἡνίκα οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ καθηγνισμένοι προσυπαντήσουσιν ἀλλήλους; Ἐκεῖνοι, ἀφ' ὧν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀφώρισε, εἰς τὴν τρίβον τῆς ἀπωλείας ἐδάδισε; Τὸ δὲ φοδερώτερον πάντων, ὅτι αὐτοὺς ὥσπερ ἐνταῦθα ἀφώρισε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν· οὕτως ἀφορίζει αὐτὸν ὁ Χριστὸς ἀπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

τητα ὅσοι λένε ὅτι, μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος χωρὶς νὰ κοπιᾷ, χωρὶς νὰ μοχθήσῃ στὴν ἐδῶ ζωὴ νὰ ἐπιτύχῃ μεγάλα πράγματα καὶ μεγάλες νίκες, διότι ὁποίους δρόμους καὶ ἂν πάρῃ ὁ ἄνθρωπος στὴ ζωὴ του, ὅποια μονοπάτια κι' ἂν ἀκολουθήσῃ, κάπου θὰ διασχυρωθῇ μὲ τὸν σταυρόν. Τίποτε δὲν ἐπιτυγχάνεται σ' αὐτὸν τὸν κόσμον δίχως προσπάθειαν, ἀγῶνα, πόνο καὶ θυσίαν. Ἄλλ' οὔτε τὸ καθήκον τῆς ζωῆς, οὔτε ἡ ἀρετὴ εἶναι πράγματα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν προσπάθειαν. Ὁ θεὸς Ἐσταυρωμένος ὑπενθυμίζει πάντα μιὰ μεγάλη ἀλήθεια: Ἡ ἀρετὴ δὲν συνεπάγεται ἀπαραίτητα ἐπίγειες ὀλικὲς ἀμοιβές· ἀρετὴ δὲν εἶναι ταῦτις μὲ μιὰ ζωὴ χωρὶς μόχθους καὶ ἀγῶνας, χωρὶς κόπους καὶ θυσίας. Ἡ ψεύτικη χαρὰ ζητᾷ ἄνεση, καλοπέραση, παιγνίδια, ἀπολαύσεις καὶ πρὸ παντὸς ὄχι θυσίες, μὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο: Ἡ περισυλλογὴ, ἡ στέρηση, ἡ δοκιμασίᾳ, ὁ μόχθος καὶ ἡ θυσία, γιατί ἔτσι μόνον ὑψώνεται καὶ οἰκοδομεῖται ἡ ζωὴ καὶ στὸ ὀλικὸ καὶ στὸ πνευματικὸ της στοιχείον. Μὰ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀνέχονται ἔτσι εὐκολα νὰ ταράξῃ κανεὶς τὸ ραχάτι καὶ τὸ τέλμα τῆς ρηχῆς ζωῆς των καὶ ξεύρουν νὰ συγυρίζουν ἐκείνους, ποὺ κάνουν αὐτὸ τὸ ἔργο. Ἡ ἀνθρωπότης, δυστυχῶς, σήμερον πελαγοδρομεῖ χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ὁρῇ τὸν ὁρθὸν προσανατολισμόν της. Ἐχασε τὴν πυξίδα της, ἀρνήθηκε νὰ κτευθύνουν τὸ ταξίδι της, τὴν ζωὴν, τὰ ἀθάνατα διδάγματα τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ ἀνεκτίμητες ἀξίες τοῦ Εὐαγγελίου του.

Πολὺ ἔξυπνα ἓνας σοφὸς παρομοιάζει τὴν ἡθικὴν καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐν γένει κατάστασιν τῆς σημερινῆς κοινωνίας μὲ μιὰ διτρίνα μεγάλου καταστήματος, μέσα στὴν ὁποίαν ὑπάρχουν πολλὰ ἐμπορεύματα διαφόρου ἀξίας. Κάποια νύχτα, ἓνας ἐπι-

τήδειος κατορθώνει νὰ μπῇ στὸ κατάστημα αὐτὸ καὶ τί κάνει; Ἀλλάσσει τίς τιμὲς τῶν ἐμπορευμάτων καὶ εἰς μὲν τὰ μικρὰς ἀξίας ἐμπορεύματα θάζει τίς μεγάλες τιμὲς, εἰς δὲ τὰ πολύτιμα τίς μικρὰς τιμὲς.

Ἔτσι καὶ ἡ σημερινὴ κοινωνία μας καὶ ὅλη ἡ ἀνθρωπότης, παραγνῶριζει καὶ δὲν ἐκτιμᾷ τίς πνευματικὲς ἀξίες. Καὶ ἐνῶ εἰς πράγματα ἐπουσιώδη δίδει μεγάλῃν σημασίαν, εἰς οὐσιώδη τοῦναντίον ζητήματα, εἰς τίς ἡθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀρχάς, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ βασικὸ θεμέλιον τῆς ὑπάρξεώς της καὶ τῆς πραγματικῆς προόδου καὶ εὐμερίας της, δὲν δίδει καμμίαν προσοχή. Οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν ἴσως τὴν δύναμιν καὶ τὴν χαρὰν τοῦ Σταυροῦ, μὰ δὲν θέλουν ποτέ των νὰ σηκώσουν τίς θυσίες καὶ τοὺς πόνους του. Σὲν ταπεινοὶ κόλακες καὶ ἄνανδροι δοῦλοι πίπτομεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸ σημεῖόν του, μὰ στὴν καρδίᾳ μας δὲν ξυπνᾷ ἓνας ἡρωϊσμός νὰ τὸν κρατήσουμε καὶ μεῖς οἱ ἴδιοι. Τὸν ἀποφεύγουμε, τὸν παρμερίζουμε καὶ ζητοῦμε νὰ κάμωμεν μιὰ ζωὴ καὶ μιὰ θρησκεία χωρὶς Σταυρό. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ ἀρνηση ἐκείνος, θὰ προσφέρῃ στὸ Μεγαλεῖο τοῦ Σταυροῦ τὴν καρδίαν καὶ τοὺς ὤμους του ξεύρει τὴ μοῖρα, ποὺ τὸν περιμένει. Τὸν περιμένει κι' αὐτὸν μιὰ ἀνάστασις, ἓνας τελικὸς θρίαμβος τῶν πόθων καὶ τῶν ἰδανικῶν του. Γιατὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ποτέ πῶς τὸ τέρμα δὲν εἶναι ὁ σταυρός, πέρα ἀπὸ τὸν σταυρόν κι' ἀπ' τὸν πόνο γλυκοχαράζει πάντα ἡ ἀνάστασις, τὸ ξεκούρασμα καὶ ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς.

Ὁ σταυρός, αἱ θλίψεις καὶ οἱ πίκρες τῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀρχή, καὶ τὸ τέρμα εἶναι ἡ ἀνάστασις, τὸ «εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου» καὶ τὸ «Εὖγε» τοῦ Μεγάλου Πονεμένου! Ὅλες οἱ δοκιμασίες καὶ οἱ πόνοι τῆς ζωῆς εἶναι ἡ χρυσὴ πόρτα ποὺ μᾶς ἀνοίγει σ' ἓνα κῆπο γεμάτο

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

Ἡ «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ» ἀποστέλλει εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς Χριστιανοὺς συνδρομητάς της τὴν χαροποιὸν ἀγγελίαν ΧΡΙΣΤΟΣ ἈΝΕΣΤΗ.

— Ὁ ἔλεγχος τοῦ Κλήρου

Ἀνάστατος ἡ κοινὴ χριστιανικὴ συνείδησις ἀπὸ τὰς διαδόσεις καὶ φήμας, καθ' ἃς κληρικοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἐκφεύγουν τῆς τροχῆς των καὶ σκανδαλίζουσιν τοὺς πιστοὺς μὲ τὰς παντοίας ἀτόπους πράξεις των. Ἐὰν τὰ φημολογούμενα καὶ δημοσιευόμενα ἔχονται ἀληθείας ἢ ἂν εἶναι συκοφαντίαι κακοήθεις, ἢ ἔξωγκωμένοι ἀνθρώπιναι ἀδυναμίαι εἰς βάρος τῶν Κληρικῶν, ὁ Θεὸς γνωρίζει.

ἀπὸ εὖροςμα ἀνοιξιάτικα ἄνθη καὶ ἀπὸ γλυκυτάτους καρπούς, ζπου ξημεροδραδιάζεται κανεὶς χωρὶς νὰ χορταίνῃ.

Γι' αὐτό, σεις ποὺ ὑποφέρετε, ποὺ ἔχετε παράπονα ἀπὸ τὴ σκληρὴ ζωὴ, σεις οἱ πονεμένοι, οἱ κουρασμένοι καὶ τσακισμένοι ἀπὸ τὸ βαρὺ σταυρὸ σας, μὴ χάσετε τὸ θάρρος σας· ὁ Αὐτρωτὴς μας Χριστὸς, ὁ νικητὴς τοῦ κόσμου καὶ τοῦ θανάτου, ποὺ εἶναι «χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς», ἐπομένως καὶ τοὺς καιροὺς μας, μᾶς προτρέπει: «θαρσαεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον», καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι πὼς ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ θὰ στεφανώσῃ τοὺς ἀγῶνας σας, διότι «οὐ στεφανοῦνται τὶς ἐὰν μὴ καλῶς ἀθλήσῃ».

Ψάλλε, ὦ γλυκύτατε Ἰησοῦ, στίς πονεμένες ψυχὰς τὸ ἄσμα τῆς Μεγάλης Ἀγάπης σου καὶ παρηγόρησε μὲ τὴν χαρὰ καὶ τὴν γαλᾶξια ἐλπίδα τῆς ἀγίας σου Ἀναστάσεως ὅλους ἐκείνους... πῶνα σταυρωμένοι!

† Ἱερομόναχος
Αἰμιλιανὸς Ν. Τσιρπανλῆς
Νέα Ὑόρκη

Ἀπρίλιος, 1960.

Ἐκεῖνο ὅμως εἰς τὸ ὅποιον ἐπιμένομεν καὶ δὲν θὰ παύσωμεν νὰ τονίζωμεν εἶναι ὅτι πολλοὶ τῶν λαϊκῶν παρασύρονται ἀπὸ τοὺς κακοὺς διαδόσεις καὶ ὥς μὴ ἔχοντες σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον τὴν πίστιν των, εὐκόλως πιστεύουσι τὰ διαδιδόμενα.

Ὁ ἔλεγχος τοῦ κλήρου, εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, ὑπὸ οἰουδήποτε κοσμικοῦ, οἰανδήποτε θέσιν κατέχοντος ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ Πολιτείᾳ, εἶναι τόλμη λίαν ἐπικίνδυνος, παρ' ὅσα θέλουν νὰ λέγουν οἱ ἐπιτήδαιοι, οἱ ἔχοντες σκοπὸν τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ Κλήρου, πρὸς δικαιολογίαν τῶν ἰδικῶν των ἀταξιῶν.

Δυστυχῶς οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας παραγόντων ἀναλαμβάνει τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἐκκλησίας, μὴδ' αὐτῶν τῶν θεολόγων (εὐτυχῶς ὄχι ὅλων), τινὲς μάλιστα τῶν ὁποίων διὰ τῶν ἐν γένει ἐνεργειῶν των, προδίδουν τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς τοὺς ἐπιβούλους της. Πῶς τότε θὰ προκαλέσωμεν τὴν θεῖαν συμπάθειαν ἐφ' ἡμῶν καὶ ἀποτρέψωμεν τὴν ὀργήν του;

Διὰ τοῦτο πρέπει οἱ συνετοὶ Ἀρχιερεῖς μας, μάλιστα κατὰ τὴν προσεχῇ κατὰ τὸν Μάϊον σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας, νὰ πατάξουν ἀμειλίκτως, πάντα φρονοῦντα ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας καὶ θέλοντα νὰ καθυποτάξῃ Αὐτὴν ὑπὸ τὴν Πολιτείαν. Ἐὰν παρ' ἐλπίδα γίνῃ τοῦτο τὸ τελευταῖον, πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν, ὅτι δὲν ἔχομεν σήμερον Ἀρχιερεῖς κύρους καὶ ὕψους ἐνὸς Χρυσοστόμου, ἐνὸς Βασιλείου, ἐνὸς Γρηγορίου, ἐνὸς Ἀθανασίου καὶ λοιπῶν Πατέρων.

Ἄς ὀρθώσῃ ἐπὶ τέλους ἡ Ἐκκλησία τὸ ἀνάστημά της ἐναντι τῶν ὑπούλων ἐχθρῶν της, τοὺς ὁποίους δὲν ἄγνοεῖ.

— Νέος ἀγὼν

Νέον σφοδρότατον ἀγῶνα πρὸς επικράτησιν τῆς δικαιοσύνης, ἐν τῇ κοινωνίᾳ διεξάγει ἡ ἐφημερὶς «Χριστιανικὴ Δη-

μοκρατία» ὑπὸ τὸν Διευθυντὴν αὐτῆς κ. Νικ. Ψαρουδάκη. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ποὺ διερχόμεθα, τοῦ ψεύδους, τῆς ὑποκρισίας, τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ ὕλισμοῦ, ὁ ἀγὼν οὗτος ἀποτελεῖ γεγονὸς λίαν παρήγορον. Τὰ ἄρθρα του τὰ κατὰ καιροὺς γραφέντα καὶ πρὸ παντὸς τὰ τελευταῖα εἶναι πολὺ θερμά, ἀλλὰ καὶ πολὺ τσουχτερά, διὰ τοὺς γνωρίζοντας νὰ κρίνωσιν. Ὁ κ. Ψαρουδάκης ἐμφανίζεται τελείως ἀνεπηρέαστος ἀπὸ οἰονδήποτε. Κάθε ἐκθρόν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης τὸν στηλιτεύει καὶ μόνον εἰς ἓνα σημεῖον εἶναι ἐστραμμένος ὁ νοῦς του καὶ ἡ καρδιά του, πῶς νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἐπίμοχθον ἔργον του.

Πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζῃ ὁ κ. Ψαρουδάκης, ὅτι, τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν εἶναι π ο λ ὺ β α ρ ὺ καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχῃ μόνον μὲ τὴν δύναμιν καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Αἱ ἀντιδράσεις ποὺ θὰ συναντήσῃ εἰς τὴν σημερινὴν ὕλιστικὴν καὶ ἄδικον κοινωνίαν ἀπὸ πολλοὺς ἐκθροὺς θὰ ἐκδηλωθῶσι πολὺ δυσκαταμάχητοι, διὰ τοῦτο πρέπει προσευχόμενος νὰ ζητῇ πάντοτε τὴν ἐνίσχυσιν ἀπὸ τὸν Θεόν. Διότι δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ κόψῃ μόνον τὰς κεφαλὰς τῆς λερναίας ὕδρας καὶ τὰς ρίζας αὐτῶν, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ τὰς κατακαίῃ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πλήρη ἐξόντωσιν τοῦ θηρίου καὶ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἔργου του. Εὐτυχῶς ὅτι ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαὸς ἐπικροτεῖ τὸ ἔργον του, ὥς βεβαίως εἶναι ἐκ τῶν πολυπληθῶν συγκεντρώσεων, αἵτινες παρατηροῦνται κατὰ τὰς ὁμιλίας αὐτοῦ εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος μέχρι καὶ τῶν ἀκριτικῶν περιοχῶν αὐτῆς.

Θάρος λοιπὸν κ. Ψαρουδάκη, καὶ ὁ δίκαιος ἀγὼν σας θὰ ἐπιβραβευθῇ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης.

Ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ :

Τὸν Κατανυκτικὸν Ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς 27ης λ. μ.

Τὴν Προηγιασμένην τῆς Τετάρτης, 30ῆς τοῦ αὐτοῦ.

Τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Μ. Κανόνος, αὐθιμερὸν τὸ ἑσπέρας.

Τὴν Προηγιασμένην τῆς Παρασκευῆς, 1ης Ἀπριλίου καὶ τὸν Ἀγιασμὸν ἐν τῷ Ἀγιάσματι τῆς Παναγίας Βεφᾶ, καὶ ὠμίλησε πρὸς τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα.

Τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου, αὐθιμερὸν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ.

Τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου, 2αν το. μ., ἐν τῷ Π. Π. Ναῷ καὶ τὴν Ἐκκλησιὰν τῶν Νηστειῶν, καθ' ἣν ἐλειτούργησε καὶ ἐκήρυξεν ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Κυριακίδης, Ἐπιμελητὴς τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης καὶ

Τὸν Κατανυκτικὸν Ἑσπερινὸν τῆς αὐτῆς Κυριακῆς.

— Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν, τῇ Πέμπτῃ, 31ῃ Μαρτίου ἐν. ἔτους.

Ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸ τῆς ἡμερησίας Διατάξεως, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχαιρέτησε θερμῶς τοὺς ἄρτι ἐπανακάμψαντας ἐκ τῆς εἰς Ἑλλάδα Πατριαρχικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς καὶ παρακαθημένους ἐν τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ συνόδῳ σεβ. Μητροπολίτας Χαλδίας κ. Κύριλλον, Νεοκαισαρείας κ. Χρυσόστομον καὶ Ἰκονίου κ. Ἰάκωβον, εὐχηθεῖσα τούτῳ ἰδιαιτέρως καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς ἐν Εὐρώπῃ ἀποθεραπείας αὐτοῦ σταθερὰν καὶ ἀμετάπτωτον ὑγείαν.

Ἀκολουθῶς ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, γράμματα καὶ τηλεγραφήματα :

Τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους περὶ :

α) τῶν ἐσχάτως ἐπισυμβασῶν ἐν Ἁγίῳ Ὁρει πυρκαϊῶν.

β) τῆς συμβολῆς τοῦ Ἀγιωνύμου Τόπου εἰς τὸ ἔργον τῆς προπαρασκευῆς τοῦ Ἁγίου Μύρου καὶ

γ) τῶν ἄρτι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἁγίου Παύλου γενομένων ἀρχαιρεσιῶν.

—Τῆς αὐτῆς Κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὑποβαλλούσης ἔγγραφον τῆς Ἱ. Μονῆς Φιλοθέου περὶ τῶν γενομένων ἐν αὐτῇ ἀρχαιρεσιῶν.

— α) Τοῦ ζητήματος ἐορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος αὐτοῦ καὶ

β) διοικητικῶν μεταβολῶν ἐν ταῖς Ἱ. Μοναῖς Γρηγορίου καὶ Κωνσταντίνου.

—Τῆς αὐτῆς ἐπίσης Ἱερᾶς Κοινότητος περὶ τοῦ κ. Ἰωάννου Μπάρτωφ, ἐξ Ἀμερικῆς, ἐπιθυμοῦντος ἵνα ἐγκαταβιώσῃ ἐν τῇ Σκήτει τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ.

—Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Ναθαναὴλ, Σχολάρχου τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, περὶ δι-αφόρων ζητημάτων αὐτῆς.

—Τοῦ αὐτοῦ Ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Ναθαναὴλ περὶ τῆς ἐπισυμβάσεως ἐν Χρωμίτσα ἁγίου Ὁρους πυρκαϊᾶς.

—Τῷ αὐτῷ Ἐπισκόπῳ Μιλητουπόλεως κ. Ναθαναὴλ, προτρεπομένῳ ἵνα διαβιάσῃ τὴν Πατριαρχικὴν συμπάθειαν ὅπου δεῖ.

Τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Πάτμου, αἰτουμένης ἄδειαν μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὅρος διὰ λόγους προσκνηματικούς δύο ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς.

—Τοῦ κ. Μιχαὴλ Μπούμπουλα, ἐπιθυμοῦντος ἵνα ἐγκαταβιώσῃ ἐν τῇ ἐν ἁγίῳ Ὁρει Ἱ. Μονῇ Μ. Ἀνύρας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Παραθερισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ-τὸν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ἢ πρὸς τοῦτο ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.

Φεβρουαρίου 4, 1960

Εὐλαβεστάτους Ἱερατικῶς Προϊσταμένους καὶ Ἐντιμότατα Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, Νεολαίας, Ὁργανώσεων καὶ Σωματείων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

Ἀγαπητοί,

Μερίμνη τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, θὰ ἀποσταλῶσι κατὰ τὸ Θέρος εἰς παιδικὰς κατασκηνώσεις ἐν Ἑλλάδι περὶ τοὺς ἑκατὸν μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Ἑλληνοαμερικανικῶν Σχολείων τῆς προσφιλοῦς Ὀμογενείας, Ἡμερησίων καὶ Ἀπογευματινῶν, ἡλικίας ἀπὸ 10 ἐτῶν συμπληρωμένων μέχρι 12 ἐτῶν μὴ συμ-πεληρωμένων, κατ' ἐπιλογὴν καὶ κατό-πιν ἐξετάσεων ἑλληνομαθείας, χαρακίτη-ρος, διαγωγῆς, κ.λ.π. Περὶ τῶν ἐξετάσε-ων τούτων θὰ λάβητε ἐν καιρῷ λεπτομέ-ρεῖς πληροφορίας παρὰ τῆς Διευθύνσεως Παιδείας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐξησφιλίσσαμεν ἤδη δωρεὰν τὸν παρα-θερισμὸν αὐτῶν ἐπὶ ἓνα μῆνα εἰς τὰς καλλιτέρας τῶν ἐν Ἑλλάδι Παιδικῶν Κατασκηνώσεων, ὁπόθεν πολλὰ θὰ ἐπωφε-ληθῶσιν, ἐκμανθάνοντες καλλίτερον τὴν μητρικὴν ἡμῶν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, ἐ-ξοικειούμενοι πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ ἀναπτύσσοντες τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν Γενέτειραν τῶν γονέων των Ἑλ-λάδα.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν δαπανῶν παραθερι-σμοῦ, ἀπαιτοῦνται καὶ αἱ δαπάναι τῶν ναύλων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, τῶν μὴ δυναμένων νὰ πληρώσωσιν οὐτά. Πρὸς τοῦτο θὰ ἔχωμεν μὲν ἐκπτώσεις ναύλων παρὰ τῶν Ἑλληνοαμερικανικῶν ἀτμοπλοϊκῶν Ἑταιριῶν, ἔχομεν ὅμως ἀ-

νάγκην καὶ σημαντικοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ ὑπολοίπου τῶν ναύλων.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου ἐθνικοθησκευτικοῦ σκοποῦ, προτιρεπόμεθα ὅπως πάντες ἐνισχύσῃτε τὴν προσπάθειαν ταύτην τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, εἴτε γενόμενοι χορηγοὶ καὶ ἀνάδοχοι (sponsors) τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἡμῶν τούτων, εἴτε ἀποστέλλοντες τὴν χρηματικὴν ὑμῶν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν, σημειοῦντες ἐπὶ τῶν ἐπιταγῶν τὰς λέξεις: Greek Archdiocese Scholarship Fund. Ἐπὶ δὲ τοῦ φακέλου τὰς λέξεις: Scholarship Fund.

Τὴν ὥραίαν καὶ εὐγενῆ ταύτην προσπάθειαν δύνανται νὰ ὑποβοηθήσουν ὅλα γενικῶς τὰ Ἑλληνικὰ Σωματεῖα καὶ ὅλα τὰ ἀγαπητὰ τέκνα τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Μετὰ βαθείας ἐν Κυρίῳ ἀγάπης
καὶ θερμῶν πατρικῶν εὐχῶν,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὑμῶν.

† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

Εὐχαρίστως πληροφοροῦμεθα ὅτι ζωογόνος αὐτῇ ἤρχισε νὰ πνέῃ εἰς τὸν ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθόδοξον Ἑλληνισμόν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ταύτῃ τοῦ ἀπὸ Μελίτης Σεβ. κ. κ. Ἰακώβου. Οὗτος συμπληρῶν τὴν σπουδαίαν ἐργασίαν ὑπὲρ τῆς ὁμογενείας τοῦ αἰμυνήστου προκατόχου του Κυροῦ Μιχαήλ, ἀνέλαβεν ἐντατικώτεραν τὴν συνέχισιν αὐτῆς πρὸς πλήρη καρποφορίαν, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν περισυλλογὴν τῶν πλανηθέντων ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐν Ἀμερικῇ ὑφισταμένας θρησκευτικὰς αἱρέσεις καὶ πλάνας.

Αἱ προσπάθειαι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι νὰ συγκρατηθῇ ἡ ὁμογένεια εἰς τὴν Ἑλληνορθόδοξον ἰδεολογίαν, διὰ τῆς γενικῆς χρήσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ θεῇ λατρίᾳ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ. Πρὸς

τοῦτο ἡ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰ νεοπαγῇ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ ἡ ἀναζωπύρωσις τοῦ Ἑθνικοῦ τῶν φρονήματος, νὰ καλλιεργῇται ἐντατικῶς. Προφανῶς ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτιμᾶται δεόντως καὶ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, διότι ὁ Ἑλληνισμὸς ἐκεῖ εἶναι πράγματι ὁ χρησιμώτερος, ὁ φρονιμώτερος καὶ ἐργατικώτερος.

Ἡ «Ἀγιορείτικὴ Βιβλιοθήκη» ἐκφράζει ὑποκάρδιον εὐχὴν διὰ τὴν πλήρη ἐξόδωσιν τοῦ σωτηρίου ἔργου τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου τὸ ἀφορῶν τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενεῖς.

— Συνέλευσις ὁρθοδόξων Ἀρχιερέων Ἀμερικῆς.

Δέκα τρεῖς Ἀρχιερεῖς, ἀντιπροσωπεύοντες τὰς κανονικὰς Ὁρθοδόξους Δικαιοδοσίας ἐν Ἀμερικῇ, συνῆλθον τὴν 15ην Μαρτίου, εἰς σύσκεψιν, συγκληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῇ ἐν Νέα Ὑόρκῃ ἑδρᾷ τῆς ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

Ἀπὸ τῆς 10 π. μ. μέχρι τῆς 5ης μ. μ. συνεζητήθησαν θέματα καὶ προβλήματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, κατέληξαν δὲ εἰς τὸν σχηματισμὸν μιᾶς Ἐπιτροπῆς, μὲ ἔργον τῆς νὰ μελετήσῃ τὴν σύστασιν μιᾶς Μονίμου Ἐπιτροπῆς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐπισκόπων ἐν Ἀμερικῇ. Τὰ θέματα, αἵτινα ἐμελετήθησαν, ἀφεώρων τὴν ἀναβίωσιν τῆς Πανορθοδόξου Ὁμοσπονδίας τοῦ 1942, ὡς καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων Δικαιοδοσιῶν, καθὼς καὶ τῶν σχέσεων τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὰς λοιπὰς θρησκευτικὰς Ὁμολογίας.

Οἱ Ἀρχιερεῖς ὁμοφώνως υἱοθέτησαν ψήφισμα ἀποδοκιμάζον τὸν ἰσχυρισμὸν

περὶ κομμουνιστικῆς διεισδύσεως εἰς τὰς Προτεσταντικὰς Ἐκκλησίας, ἰσχυρισμὸν σχετιζόμενον πρὸς τὸ ἐσχάτως ἀποσυρθὲν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐγχειρίδιον τῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας. Ἡ προσεχὴς συνάντησίς των ὠρίσθη διὰ τὴν 7ην Ἰουνίου ἔ. ἔ., ἥτοι τὴν Τρίτην μετὰ τὴν Πεντηκοστήν, ὁπότε θὰ ὑποβληθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς συσταθείσης Ἐπιτροπῆς. Οἱ Ἀρχιερεῖς συνεφώνησαν ἐπίσης νὰ μὴ προβῶσιν εἰς οὐδεμίαν τοῦντεῦθεν ἀνακοίνωσιν, σχετικὴν πρὸς τὰς σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὰς μὴ Ὁρθοδόξους Ὁμολογίας, πρὶν ἢ περατώσῃ τὰς ἐργασίας της ἡ Πανορθόδοξος Σύσκεψις, τὴν ὁποίαν θὰ συγκαλέσῃ ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας Α΄, πιθανῶς ἐν Ρόδῳ, κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος.

— Ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων τῶν Ὁρθοδόξων Ρωσίας

Οἱ περισσότεροὶ τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἐώρτασαν κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον, τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν Πολωνίαν, οἱ Ὁρθόδοξοι συνέρρευσαν κατὰ χιλιάδας εἰς τοὺς ναοὺς — τῶν ὁποίων δὲν διέταξαν ἀκόμη τὴν κατεδάφισιν αἱ ἐρυνθραὶ δικτατορίαι — ἦσαν πλήρεις κόσμου καὶ κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου καὶ κατὰ τὴν πρωϊνὴν.

Εἰς τὴν Μόσχαν, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἡμέρα εἶναι ἐργάσιμος καὶ οἱ νέοι καὶ ἄνδρες ὅλοι ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ μεταβοῦν εἰς τὰς ἐργασίας των, οἱ τεσσαράκοντα περίπου διατηρούμενοι ἀκόμη εἰς τὴν σοβιετικὴν πρωτεύουσαν ὀρθόδοξοι χριστιανικοὶ ναοὶ ἦσαν πλήρεις πιστῶν ποὺ συνωθοῦντο εἰς λαμπούσας ἐκ τῶν φώτων καὶ τῶν κηρίων ἐκκλησίας.

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς περιοχῆς Ταγκάγκα, ὁ συνωστισμὸς πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἦτο

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Νικοδήμου ἀγιορείτου, Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις.

Τιμᾶται ἄδεται δρχ. 80, πανόδετον 105, δερμάτινον 115 πλὴν ταχυδρομικῶν.

2. «Ὁρθοδοξία» τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου. Ἐξεδόθη τὸ δ' τεύχος 1959 Ὀκτωβρίου - Δεκεμβρίου μὲ πλουσιωτάτην, ὡς πάντοτε ὕλην.

3. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου ἱεροδ. «Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν»; Ἐπὶ κρισίς τοῦ κ. Κωνστ. Μεταλληνοῦ. Γραφικὸς, λογικὸς καὶ ἱστορικὸς ἐλεγχος τοῦ περὶ ἐξομολογήσεως διβλίου αὐτοῦ. Ἀθῆναι 1960.

4. «Τάξις» τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν 1960, Γ. Μπεκατώρου.

5. Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, περιέχουσα καὶ τὰς δύο ἐρτάς, τὴν 23ην Ἀπριλίου καὶ τὴν 3ην Νοεμβρίου. Πρώτη ἐκδοσις ὑπὸ τοῦ Ἀρχ. Σεραφεῖμ Ἀγιαννανίτου (Κάρτσωνα). Σχῆμα 4ον, σελίδες 90, ἐκδοσις πολυτελεστάτη.

6. Ἀρχιμ. Γερασίμου Πετρακοπούλου, «Τὸ ἄγιον Ὄρος». Μικρὸν καὶ κομψὸν το-

τόσον μέγας ὥστε μόνον εἰς τὰς βαθμίδας πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης δὲν ἴσταντο ἀνθρωποι.

Καὶ εἰς τὸ Κίεβον δὲ καὶ εἰς τὴν Ὁδησσὸν καὶ εἰς ἄλλας ρωσσικὰς πόλεις οἱ διατηροῦντες τὴν πίστιν τῶν πατέρων των ἀκόμη ρῶσσοι ἐώρτασαν τὰ Χριστουγεννα—τὰ Ἐπιφάνεια ὡς οἱ σλάβοι τὰ λέγουν—μὲ εὐλάβειαν καὶ πίστιν.

Τὰ Χριστουγεννα ἐωρτάσθησαν κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον καὶ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν Ρουμανίαν, τὴν Νοτιοσλαβίαν, τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ εἰς τὴν Φιλιανδίαν.

μίδιον με 96 σελίδες και σχήματος 16ου. Περιγράφει λεπτομερώς μίαν επίσκεψιν εις τὰ εἰκοσι Μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὁρους και τὰ σπήλαια τῶν Ἀσκητῶν. Τιμᾶται δρχ. 5. Ζητήσατέ τοι:

Ἀρχ. Γεράσιμον Πετρακόπουλον Ἐσφιγμένιτην, Νεάπολιν Νικαίας Πειραιῶς.

7. Ἡμερολόγιον τῆς ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου και Νοτίου 1960. Πολυτελέστατον εἰς ἐμφάνισιν. Πλήν τοῦ σχετικοῦ ἡμερολογίου, περιέχει πρωτὴν προσευχὴν, Ἀκολουθίαν Ἑσπερινῶν, Ὁρθρου και Λειτουργίαν προηγιασμένων δώρων. Δοξολογίαν ἐπὶ δλων τῶν θρησκευτικῶν και ἐθνικῶν ἑορτῶν, τὰ σχετικὰ δλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν και δλων τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνικῶν Κοινοτήτων και πολλὰ ἄλλα.

Διὰ τὴν λίαν ἐπιτυχὴ ταύτην ἐκδοσιν, ἀξιζοῦν συγχαρητήρια εἰς τὴν ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς.

8. «Ποιμὴν», τοῦ Μητροπ. Μυτιλήνης κ. κ. Ἰακώβου, ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τοῦ Ἀπριλίου 1960.

9. «Χριστιανικὴ Δημοκρατία». Πνευματικὸν και Πολιτικὸν ὄργανον τοῦ ἀγωνιζομένου Χριστ. λαοῦ. Διευθυντῆς Νικ. Ψαρουδάκης.

10. «Ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος». Ἐθνικοθρησκευτικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Παρίσις, προνοία τοῦ Θεοφίλ. Ἐπισκόπου Ρηγίου κ. Μελετίου, με ὑπεύθυνον βλῆς τὸν Ἀρχιμ. Ἀθανάσιον Ἱ. Βασιλόπουλον, ἐφημέριον τοῦ Μητροπολ. ναοῦ ἁγίου Στεφάνου. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἀπριλίου 1960.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. Συνεργάται τῆς «Ἀγιορειτικῆς» δσάκις στέλλουν ἄρθρα πρὸς δημοσίευσιν, πρέπει νὰ εἰ-

ναι ταῦτα πολὺ περιωρισμένα, διὰ νὰ δημοσιεῶνται δλόκληρα χωρὶς συνέχειαν, διότι μερικοὶ ἀδελφοὶ και πατέρες, στέλλουν δλόκληρον σχεδὸν ἐφημερίδα, με τὴν ἀξίωσιν νὰ καταχωρηθῇ δλόκληρον τὸ ἄρθρον.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

Και πάλιν οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὥπως ἐπὶ τῇ λήξει και τοῦ ἔτους 1959, ἀποστέλλουν τὴν λήξασαν συνδρομὴν των και τὰς παλαιότερας, ὅσοι χρεωστοῦν, διὰ νὰ ἐνισχυώμεθα εἰς τὰς ἐκδοτικὰς δαπάνας και ἀντιμετωπίζωμεν τὰ πανύψηλα ταχυδρομικὰ τέλη. Σχεδὸν τὴν ἡμίσειαν συνδρομὴν μᾶς τὴν πέρνει τὸ κράτος διὰ τῶν γραμματοσήμων.

Οἱ ζητοῦντες ἀμέσως τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρωθείσης συνδρομῆς των, δέον νὰ προσθέτουν δρχ. 2.50 διὰ τὸ γραμματόσημον, καθὼς ἢ ταχ. ὑπηρεσία δέχεται τὰς ἀποδείξεις ὡς ἐπιστολάς. Διὰ νὰ πληροφοροῦνται ὅθεν οὔτοι ὅτι ἐλήφθη ἡ συνδρομὴ των, θὰ τὸ μανθάνουν ἀπὸ τοῦ ὅτι θὰ παύσωμεν νὰ τὴν ζητῶμεν.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Ζᾶνος Γουγουτᾶς	δολλ. 10.
2. Κατίνα Ἀγγελικούση	» 2.
3. Μᾶρκος Σπανουδάκης Ἀθῆναι	δρ. 70.

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ μας περιοδικοῦ.

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 66)

Τὸ θέλημά μου ἦτο πάντοτε θέλημά του· καὶ εὐτυχίαν του ἐθεώρει τὸ νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην δυσχερέσειάν μου, μαντεύων καὶ ἐκπληρῶν πάντοτε πᾶσαν ἐπιθυμίαν μου. Ποτὲ δὲν παρήκουσε συμβουλὴν μου τινά· ἀπεστρέφετο τὴν ἀντιλογίαν, καὶ ἐγκλημα ἐθεώρει τὴν πρόπαιαν καὶ αὐθάδειαν. Ποτὲ δὲν μὲ ἐπικρανε, ποτὲ δὲν μὲ παρώργισε· ποτὲ δὲν μὲ ἐψύχρανεν· ἡ τρυφερά του ἀγάπη, τὸ γλυκὺ σέβας του, ὁ πειθήνιος καὶ πρᾶος χαρακτήρ του, ἡ ἀφοσίωσίς του, ἡ σεμνότης του ἔθελλον καθ' ἡμέραν τὴν ψυχὴν μου καὶ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς εὐλογίας μου ἐπροκάλουν. Ἐνῷ δὲ ταῦτα περιπαθῶς ἔλεγεν ὁ γέρον, δάκρυα κατέρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἡ ὁμιλία του διεκόπη.

Ὅπως δὲ τὰς θλιθεράς αὐτοῦ ἀναμνήσεις διασκεδάσω, τὸν ἡρώτησα διατὶ δὲν ἐνέκρινε τὸ ὑστερόγραφον τῆς ἐπιστολῆς μου.

— Διότι, μοὶ ἀπήντησεν, ἐνόσφ τὰ τέκνα εἶναι μικρὰ καὶ ἀδύνατα, ἔχουσι δεδαίως δικαίωμα νὰ ζῶσι δι' ἐξόδων τῶν γονέων των· ἀλλ' ὅταν ἡλικιωθῶσι καὶ γίνωσιν ἐπιδεκτικὰ ἐργασίας, ἀμαρτάνουσιν, ἂν, ἀντὶ ν' ἀνακουφίσωσι τοὺς γονεῖς των, ἐξακολουθῶσιν ἐπιβαρύνοντα αὐτούς.

— Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἀμάρτημα μεγαλύτερον, Πάτερ, ἂν, ἀντὶ νὰ ἐπιβαρύνω τοὺς γονεῖς μου, ἤθελον ἐπιβαρύνει ὑμᾶς.

— Διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ὑπηρεσίας, ἐπανελάθεν ὁ Χριστόφορος, δύνασαι, τέκνον μου, ν' ἀποφύγῃς καὶ τὸ ἀμάρτημα τοῦτο.

— Ἀλλ' ἐγὼ οὔτε ἐργάτης, οὔτε ὑπηρέτης ἐγεννήθην!

— Ὁ Χριστόφορος, ἐννοήσας ἐκ τῶν ξηρῶν τούτων λόγων μου καὶ τὴν οἰσίν μου, καὶ τὴν πρὸς τὴν ἐργασίαν ἀποστροφήν μου, μετὰ μικρὰν διακοπὴν μοὶ εἶπε τὰ ἑξῆς·

— Δανθάνεις, τέκνον μου, ἂν φρονῇς ὅτι δὲν ἐγεννήθης ἐργάτης ἢ ὑπηρέτης, ἐνῷ πάντες ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐργάται καὶ ὑπηρεταὶ ἐγεννήθημεν! Καὶ τί ἄλλο εἶναι ὁ ἀνθρώπινος βίος, εἰμὴ ἀνταλλαγὴ ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασιᾶς; Οἱ ἱερεῖς ὑπηρετοῦντες τὰ ποιμνιά των, ὑπὸ τῶν ποιμνίων των διατρέφονται· οἱ γονεῖς ὑπηρετοῦντες τὰ τέκνα των, ὑπὸ τῶν ἰδίων τέκνων εἰς τὸ γῆρας ἀνακουφίζονται· οἱ διδάσκαλοι ὑπηρετοῦντες τοὺς μαθητάς των, ὑπὸ τῶν μαθητῶν των συντηροῦνται, οἱ ἱατροὶ ὑπηρετοῦντες τοὺς ἀσθενεῖς των, παρὰ τῶν ἀσθενῶν τὰ τοῦ βίου των προσπορίζονται· καὶ αὐτοὶ οἱ πλοῦστοι ὑπὸ τῶν γεωργῶν, τῶν τεχνιτῶν, καὶ τῶν ἐνδεῶν ὑπηρετούμενοι, τοὺς γεωργοὺς τοὺς τεχνίτας καὶ τοὺς ἐνδεεῖς διὰ τῶν χρημάτων των ὑπηρετοῦσι καὶ διατρέφουσι. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι πάντες ὑπηρεταὶ ἐγεννήθημεν, καὶ ὅτι πᾶσα πρὸς τὸν πλησίον ἡμῶν ὑπηρεσία εἶναι ὑπηρεσία, τὴν ὁποῖαν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτελοῦμεν. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, «οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι», εἶπε.

Καθὼς εἰς τὰ οὐράνια σώματα ἐπέδραλεν ὁ Θεός, τέκνον μου, τὴν κίνησιν ὡς νόμον τῆς φυσικῆς αὐτῶν ὑπάρξεως, οὕτω τὴν ἐργασίαν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπέδραλεν ὡς ἀναγκαῖον ὅρον τῆς ἐπιγείου ἡμῶν ὑπάρξεως. Διὰ τοῦ κόπου καὶ τῆς ἐργασίας συντηροῦμεθα, τελειοποιούμεθα καὶ προσδύομεν· διὰ δὲ τῆς ἀργίας καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀμαρτάνομεν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς καιρίως βλάπτομεν καὶ πρὸς τοὺς

ἄλλους ἀνωφελείς καὶ ἐπιζήμιοι καθιστάμεθα. Ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου, εἶπεν ὁ Ὑψίστος, ὅτι θέλωμεν τρῶγει τὸν ἄρτον. «Οἱ μὴ βουλόμενοι ἐργάζεσθαι μὴ ἐσθιέτωσαν,» ἐπανέλαθεν ὁ θεῖος Παῦλος. Ὁ δὲ Θεάνθρωπος, ὅπως εἰς τὴν ἐργασίαν μᾶς προτρέψῃ, διὰ τοῦ κυρίου τοῦ ἀμπελῶνος μᾶς εἶπε «Τί ὧς ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἄργοι;».

Ἄς ἀγαπήσωμεν λοιπὸν τὴν ἐργασίαν, καὶ ἔργα ἐπωφελῇ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ εἰς τοὺς πέριξ ἡμῶν μετὰ ζήλου ἅς ἐργαζώμεθα διὰ τοιούτων δὲ ἔργων τοσοῦτον εὐχαριστοῦμεν τὸν Ὑψίστον, ὥστε καὶ τοῖς Σάββασιν ἔξεστι καλῶς ποιεῖν, μᾶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Πόσον φίλεργος ἦτο, Πέτρε μου, ὁ υἱός, τὸν ὁποῖον ἀπώλεσα! Καὶ τὰ μαθήματά του μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας ἠκραζέτο καὶ ἐμελέτα· καὶ τὴν μικρὰν ἀδελφὴν του μεθ' ὑπομονῆς καθ' ἡμέραν ἐδίδασκε· καὶ εἰς ὠφελίμους ἀναγνώσεις τακτικῶς κατεγίνετο· καὶ εἰς ὅλας τὰς οἰκιακὰς καὶ ἀγροτικὰς ἐργασίας μου ἀόκνως καὶ προθύμως πάντοτε μ' ἐβοήθει! Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ γέροντος καὶ πάλιν ἐπλήρθησαν δακρύων. Ἐγὼ δὲ μετὰ συγκινήσεως τῷ εἶπον·

— Ἀνερευνῶν τὸ παρελθόν μου συναισθάνομαι, Πάτερ, ὅτι τὰς πλείστας τῶν κακοηθειῶν καὶ πρεκτροπῶν μου ἡ ἀργία μου τῷ ὄντι ἐπροκάλεσε, καὶ ἡ ὀκνηρία μου περιέβαλε. Σὲ ὑπόσχομαι ὅτι ἀπὸ τοῦδε θέλω ἀγαπήσει τὴν ἐργασίαν, ὡς νόμον ἠθικὸν τοῦ Ὑψίστου, εἰς ὃν, ὡς εἶπες, καὶ πλούσιοι καὶ πτωχοὶ ὀφείλουσι νὰ υποκύπτωσι χάριν τῆς ἰδίας αὐτῶν εὐδαιμονίας. Πᾶν δὲ ὅτι, ὁ φίλιότης σου καὶ ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ οἴκου σου ἐξετέλει, προθύμως θέλω ἐκτελεῖ τοῦ λοιποῦ ἐγὼ, τὸν ὁποῖον ὡς ἄλλον υἱόν σου ἡγάπησας καὶ περιέβαλες.

— Σβύσον λοιπόν, Πέτρε, τὸ ὑστερόγραφον τῆς ἐπιστολῆς σου. Ἀποφασίσας ν' ἀσπασθῇς τὴν ἐργασίαν, οὔτε τῶν πατρικῶν σου χρημάτων θέλεις ἔχει ἀνάγκην,

οὔτε ἐμὲ θέλεις ἐπιβαρύνει.

Ὑπακούσας τότε εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἱερέως, διέγραψα τὴν ὑστερόγραφον προσθήκην, ἐλπίσας ὅτι καὶ ἀνευ αὐτῆς ὁ πατήρ μου ἤθελε μοὶ στείλει χρήματα διὰ τὸν σωτήρα καὶ προστάτην μου· ἀντέγραψα δὲ τὴν ἐπιστολήν μου, καὶ ἐνεχείρισα αὐτὴν ἀνοικτὴν εἰς τὸν Χριστόφορον, ὅστις, ἀφοῦ ἐπρόσθεσεν ὀλίγας ἰδιοχείρους γραμμάς, ἐσφράγισεν αὐτήν, καὶ μοὶ εἶπε τὰ ἑξῆς·

— Ἀχρι τοῦδε, φίλτατε Πέτρε, προπαρασκευάσαμεν τὸν ἀγρόν σου, ὅπως δεχθῇ καὶ καρποφορήσῃ τὸν σωτήριον σπόρον. Ὁ γεωργός, πρὶν ἢ σπεῖρῃ, ὀφείλει καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τοὺς κόπους ν' ἀγαπήσῃ, καὶ ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ τοὺς λίθους νὰ καθάρσῃ τὸν ἀγρόν του. Οὕτω καὶ σὺ διὰ τῆς μετανόας ἐκαθάρισας ἡδὴ τὴν καρδίαν σου, διὰ τῆς μελέτης· δὲ καὶ τῆς ἐργασίας ἀνεδέχθης νὰ συμπληρώσῃς τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεώς σου. Τὸ αὐτὸ συνήθως πράττουσι καὶ οἱ ἱατροί, οἵτινες, πρὶν ἢ ἐπιχειρήσωσι τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενειῶν, προπαρασκευάζουσιν αὐτὴν διὰ τινῶν προκαταρκτικῶν φαρμάκων.

— Ἀλλὰ τῆς ἰδικῆς μου νόσου τὴν κυρίαν θεραπείαν πότε θέλομεν ἀρχίσει; ἠρώτησα τότε διακόψας τὸν ἱερέα.

— Προσεχῶς, μοὶ ἀπήντησεν· ἐν τούτοις ἔχε, τέκνον μου, ὑπομονήν, ἥτις εἶναι μία τῶν χριστιανικῶν, καὶ ἐπομένως τῶν ἀναγκαιοτάτων βιωτικῶν ἀρετῶν. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, μὲ παρήγγειλε νὰ μεταβῶ τὴν ἐπισοῦσαν εἰς τὸν λιμένα, ὅπως εὕρω τὸν ἀναχωροῦντα διὰ Κωνσταντινουπόλεως πλοίαρχον, καὶ τῷ ἐγχειρίσω τὴν ἐπιστολήν μου· συγχρόνως δὲ μὲ παρήγγειλε νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ τὴν ἀσθενοῦσαν Ἀγάθην, ὅπως μάθω πῶς εἶναι, καὶ ἂν ἔχῃ ἀνάγκην τινά.

Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃς εἰς τὴν καλύβην τῆς πτωχῆς ταύτης γυναικὸς μὲ κενὰς χεῖρας, μοὶ εἶπεν ὁ ἀγαθὸς γέρον, λάβε ταῦτα τὰ ὀλίγα χρήματα, τὸ δρόξιον, καὶ τὰ ὀλίγα ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα ἡ σύζυγός μου τῇ ἡτοίμασε, καὶ πρόσφερε αὐτὰ εἰς τὴν πάσχουσαν χήραν, ἥ δὲ εὐλογία αὐτῆς θέλει θεοαίως σὲ ἐνισχύσει εἰς τὴν ὁδὸν τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς. (Ἀκολ.)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΝΕΟΥΣ

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς νέους καὶ καλὰ παιδιὰ, τὰ ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον, ὅπως θελήσουν καὶ μεταβοῦν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ νὰ γίνουν μοναχοί. Οἱ ἐκεῖ Πατέρες ἐξαντλούμενοι ὁσημέραι ἀπὸ ἔμφυχον ὕλικὸν καὶ ἔχοντες ἀνάγκην κληρονόμων τῶν πνευματικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ὕλικῶν ἀγαθῶν των, ζητοῦν νὰ εὔρουν παιδιὰ κατάλληλα ἡθικὰ καὶ φρόνιμα διὰ νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὰ τὰ πάντα των.

Σήμερόν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν ἐπικρατεῖ ἡ παλαιὰ αὐστηρό-

της περὶ τὸ ζῆν, ἀλλ' οἱ Πατέρες δεικνύουν πᾶσαν ἐπιείκειαν πρὸς αὐτοὺς πρὸς συγκράτησίν των, ὥστε καὶ τὰ πρὸς καλομαθημένα παιδιὰ, νὰ ἡμποροῦν νὰ ζήσουν πλησίον τῶν Γερόντων των.

Πλὴν τούτου, τὰ καλοπροαίρετα καὶ ἐπιμελῆ παιδιὰ, τὰ σπουδάζουν οἱ Πατέρες καὶ αἱ Μοναί, ὥστε πολλὰ τούτων νὰ γίνουν καὶ ἀρχιερεῖς.

Οἱ θέλοντες νέοι νὰ μεταβοῦν ἐκεῖ δὲν θὰ βγοῦν ζημιωμένοι.

Διὰ πληροφορίας καὶ συστάσεις γράφτε: Σωτ. Σχοινᾶν, Διευθυντὴν «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» Βόλον.

Ἀγιογραφικὸς Οἶκος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΙΑΣ ΚΑΛΥΒΗ ἈΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ, ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ὁ μόνος καλλιτεχνικὸς ἀγιογραφικὸς Οἶκος, βραβευθεὶς διὰ τὴν καλαισησίαν τῶν εἰκόνων του διὰ πλείστας ὅσας ἐργασίας του, τὰς ὁποίας προσφέρει, τόσον εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀναλαμβάνει οἰανδήποτε ἀγιογραφικὴν ἐργασίαν μὲ τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτὸν τὰς ἀγιογραφικὰς ἐργασίας σας.

Γράψατε: Χρυσόστομον Μοναχὸν ἀγιογράφον
Καλύβη «ἅγιοι Πάντες», Ἀγίαν Ἀνναν, Δάφνην Ἀγίου Ὁρους

Ζητήσατε τὸν νέον τιμοκατάλογον βιβλίων

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλφ
Μάιος - Ἰούνιος

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 28

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τὰ πάντα φθίνουν καὶ μαραίνονται ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ἄνθη, τὰ ζῷα ὁ ἄνθρωπος. Ὅλα ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας εἶναι ἐξίτηλα, ὀλιγοχρόνια, παροδικά. Ἐκάστη ζῷα ὑπαρξίς εἶναι προωρισμένη διὰ μίαν καθωρισμένην ζωικὴν διάρκειαν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἡ κορωνὴς τῆς δημιουργίας, ὅπως ὅλα τὰ ζῶντα ὄντα, γεννᾶται, ἀναπτύσσεται, φθάνει εἰς ἀκμὴν καὶ εἰς μίαν ὀρισμένην χρονικὴν στιγμήν ἀποθνήσκει. «Χοῦς εἰ καὶ εἰς χοῦν ἀπελεύσει» διαβεβαιώνει ἡ ρῆσις τῆς ἁγίας Γραφῆς. Καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν: «πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος τοῦ ἀγροῦ».

Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς διαβίωσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παροδική, πρόσκαιρος, ἐφήμερος. Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς πορεία του εἶναι πορεία ξένου, ὁδοιπόρου, πορεία πρὸς τὸν οὐρανόν. Πάροικος καὶ παρεπίδημος εἶναι ἕκαστος ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία «ἀτμίς πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη».

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος φιλοσοφῶν διὰ τὴν ζωὴν λέγει, πῶς ἡ ζωὴ εἶναι «ὄναρ οὐχὶ ἱστάμενον, φάσμα μὴ κρατούμενον, πτήσις ὀρνέου παρ-

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμῶς οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταί, ὅπως, εἰ δυνατόν, ἐγγράψουν ἓνα συνδρομητὴν εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν» πρὸς μεγαλύτεραν διάδοσιν τῶν ἀληθειῶν αὐτῆς καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν χριστιανῶν, ὡς καὶ τὴν στήριξιν αὐτῶν ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ. Ἐτησίᾳ συνδρομὴ δεχ. 30.

ερχομένου, ναῦς ἐπὶ θαλάσσης ἔχνος οὐκ ἔχουσα, ἄνθος καιρῷ φαινόμενον καὶ καιρῷ λυόμενον».

Μολοντί ὅμως ἡ ἐπὶ γῆς διαμονὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐλαχίστη, ἐν τούτοις δὲ πόθος καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ζωῆς εἶναι βαθέως ἐμπεφυτευμένα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Καίτοι δὲ ἄπειροι εἶναι αἱ πικρίαι, οἱ μόχθοι, αἱ θάσανοι τῆς ζωῆς καὶ ἡ γῆ παρὰ πάντων θεωρεῖται κοιλὰς κλαυθμῶνος, ἐν τούτοις ὅμως δὲ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν καὶ αἰσθάνεται ἐν ἐκυτῷ ἀποστροφὴν πρὸς τὸν θάνατον. Ὅλοι φοβούμεθα τὴν ὥραν τοῦ θανάτου. Πάντες δειλιῶμεν καὶ τρέμομεν, σκεπτόμενοι τὴν φοβερὰν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος.

Τὸ ὅτι θέλομεν ἀποθάνει, εἶναι βέβαιον. Τὸ ὅτι ἐγεννήθημεν διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἶναι ἀναντίρρητον. Τὸ ὅτι δὲ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος εἶναι ἀναπόδραστος, εἶναι λίαν φανερόν καὶ πανθομολογούμενον. Καὶ ὅμως δι' ὅλα αὐτὰ τὰ βασικῆς φύσεως ζητήματα, δὲν μεριμνῶμεν, δὲν σκεπτόμεθα.

Τὸ πῶς θὰ προετοιμασθῶμεν διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὸ πῶς θὰ παρουσιασθῶμεν πρὸ τοῦ θήματος τοῦ Χριστοῦ, δὲν μᾶς ἀπασχολεῖ. Δὲν προαγόμεθα, ὅπως θὰ ἔπρεπε, εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐσέβειαν, δι' αὐτὸ καὶ φρικιῶμεν πρὸ τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον θὰ μᾶς ἔσωζε, θὰ ἦτο νὰ σκεπτόμεθα διηνεκῶς τὸν θάνατον καὶ νὰ προετοιμαζώμεθα ψυχικῶς διὰ νὰ εὐρεθῶμεν ἔτοιμοι, ἔταν μᾶς καλέσῃ ὁ Κύριος. Ἐπὶ τῆς γῆς εἴμεθα, ἀλλὰ περιβαλλόμεθα μὲ τὴν ἀνταύγειαν τῆς αἰωνιότητος.

Δὲν γνωρίζομεν, πότε θὰ ἀποθάνωμεν. Δὲν γνωρίζομεν, πότε ἡ αἰωνιότης θὰ μᾶς λάβῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς. Δὲν γνωρίζομεν, πότε θὰ σημάνῃ τὸ τέλος δι' ἡμᾶς. «Οὐκ ἔγνω δὲ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιδλήστῳ καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι· ὡς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς καιρὸν κακόν, ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω» τονίζει ἡ ἁγία Γραφή. Εἰς ἄλλην δὲ περίπτωσιν προτρέπει: «Μνημόσκου τὰ ἔσχατά σου καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις».

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ψυχωστικῆς διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου ἀναικνεῖ παρ' αὐτῷ αἰσθήματα ἀνώτερα. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου παρορμᾷ πρὸς ἔργα ἀγαθὰ. Ἡ ἐξοικειώσις μὲ τὸν στοχασμὸν τοῦ θανάτου ἐξειδανικεῖ τὸν χαρακτήρα. «Ἀναγκαιοτέρα τροφῆς τῷ μετανοοῦντι ἢ τοῦ θανάτου μνήμη» διακηρύττει ὁ Μ. Βασίλειος.

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ περιφρονῇ τὰς ὕλικὰς ἀπολαύσεις, τὰς ἀνέσεις, τὰς ἀναπαύσεις, τὴν καλλωπισμὸν τοῦ σώματος, τὴν πολυτέλειαν, τὴν δόξαν, τὰς τιμὰς, τὴν κοινωνικὴν ὑπόληψιν. Ἡ ἰδέα τῆς σήψεως καὶ διαλύσεως τοῦ σώματος καὶ ἡ κατὰστασις τοῦ λειψάνου εἰς τὸν τάφον, δημιουργεῖ τὸν πόθον τῆς ἡθικῆς τελειοποιήσεως καὶ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον νὰ προσκλίνῃ εἰς ἀπατηλὰς τέρψεις καὶ ἐφχμάτους ἐπιθυμίας.

Ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι τὸ σῶμα εἶναι φθαρτόν, διαλυτόν, διαιρετόν καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, δὲν τὸν ἀφίνει νὰ δελεάζεται καὶ νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ τὸν κάμνει νὰ σκέπτεται σοβαρῶς διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀληθινὴν

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ

Ο ΕΝ ΔΟΞΗ ΑΝΑΛΗΦΘΕΙΣ ΙΗΣΟΥΣ

Τοῦ ἱερολογιωτάτου ἱεροδιακόνου
κ. Φιλήμονος Ἀγιαννανίτου

“Ὅσον ἄδοξος καὶ ἀφανὴς κατὰ κόσμον ὑπῆρξεν ἡ εἴσοδος τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὴν γέννησίν του εἰς τὴν Βηθλεέμ, τόσον ἐνδοξος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἦτο ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου καὶ Ἀνά-

ληψις τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐὰν τότε ὅτε ἐγεννήθη, ὥς ἀδύνατον καὶ κλαυθυμρίζον νήπιον εἰς τὸ σπῆλαιον, ἀνεκλίθη εἰς τὴν τῶν ἀλόγων ζώων φάτιν, τώρα ἀναλαμβάνεται εἰς τὸν οὐρανὸν φερόμενος ἐπάνω εἰς τὴν

πατρίδα του ἀπέλευσιν, τὴν οὐράνιον βασιλείαν.

Ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ γήινον περικάλυμμα θὰ καταρρεύσῃ καὶ ἡ ψυχὴ θὰ πετάξῃ εἰς τὰ οὐράνια σκηνώματα, ἐμπνέει τὴν ἀνωτερότητα, τὴν ἀρετὴν, τὴν εὐσέβειαν.

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ξίφος κατὰ τῆς ἀκηδίας καὶ τῆς κολάσεως, κατὰ τοὺς ἁγίους Πιτέρας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος λέγει: «Οὐκ ἔστι, φησί τις, τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν εὐσεβῶς διεξελθεῖν, εἰ μὴ ἐσχάτην αὐτὴν παντὸς βίου λογισθῆται».

Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου εἶναι ριζοτόμος τῶν παθῶν, φυτουργὸς τῆς ἀρετῆς.

Ἄς ἐνθυμώμεθα λοιπὸν τὸν θάνατον. Καὶ ἄς τὸν ἐνθυμώμεθα ὅχι διὰ τὰ καταστρέφωμεν τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς καὶ τὰ πληρώμεθα τρόμου καὶ πικρίας.

Καθ’ ἐκάστην βεβαίως γίνεται λόγος περὶ τεθνεώτων, αἱ περισσότεραι δὲ περιστάσεις τοῦ βίου μᾶς ὑπενθυμίζουν τὸν θάνατον, τὸν τάφον, τὴν φθορὰν τῆς ὕλης, τοῦ σώματος.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν πρέπει νὰ μᾶς φέρουν εἰς ἀπόγνωσιν, εἰς μελαγχολίαν, εἰς φόβον καὶ φρίκην.

Ἡ μνήμη μᾶλλον τοῦ θανάτου πρέπει νὰ μᾶς δδηγῇ εἰς φιλοσοφικὰς σκέψεις καὶ νὰ μᾶς ὠθῇ εἰς κατόρθωσιν βίου ἐναρέτου. Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου πρέπει νὰ μᾶς παρακινῇ εἰς πράξεις θεαρέστους καὶ εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας, δι’ ὧν θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν κληρονομίαν τῶν ἀφθάρτων ἀγαθῶν τῆς οὐρανόου βασιλείας.

Ἄς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν θέλωμεν νὰ εὐρεθῶμεν μὲ ἔνδυμα γάμου κατὰ τὴν φρικτὴν ὥραν τῆς κρίσεως.

Ἄς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν ποθῶμεν νὰ ἀποκολληθῶμεν ἀπὸ τὰ γήινα, τὰ παρερχόμενα.

Ἄς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρῶμεν ἐκυτοὺς ἐν ἀναμαρτησίᾳ.

Ἄς ἐνθυμώμεθα τὸν θάνατον, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ Κύριος μίαν ἡμέραν τὸ «εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου».

Ε. Μ.

ἐνδοξον νεφέλην. Τοὺς ποιμένας, οἵτινες πρῶτοι τὸν εἶδον καὶ τὸν προσεκύνησαν ὡς Σωτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος, ἀντικαθιστοῦν εἰς τὰς τελευταίας αὐτὰς στιγμὰς τῆς αἰσθητῆς εἰς τὴν γῆν παρουσίας του οἱ μαθηταί, οἵτινες ἐκπληκτοὶ τὸν ἐνατένιζον νὰ ἀναλαμβάνεται ἐνδοξος εἰς τὸν οὐρανόν, ἀφοῦ προηγουμένως τοὺς ἔδωκε τὴν ἐντολὴν νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιον «πάσῃ τῇ κτίσει».

Οἱ δὲ ἄγγελοι, οἵτινες ὡς λειτουργικὰ πνεύματα, τόσον προθύμως ὑπηρετήσαν εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας, δὲν λησμονοῦν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἄμετρον διάθεσιν καὶ πρόθεσιν πρὸς διακονίαν: «Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν καὶ ἐπάσθητε πύλαι αἰώνιοι καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης», ἀνακράζουσιν πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων (Ψαλμ. κγ' 7). Καὶ ἐνῶ λοιπὸν αἱ οὐράνιαι Δυνάμεις σπεύδουσιν νὰ ὑποδεχθῶν καὶ νὰ ὑμνήσουν τὸν ἀναλαμβανόμενον Θεάνθρωπον Ἰησοῦν, οἱ μαθηταὶ «προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης» (Λουκ. κδ' 52). Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὠλοκληρώθη τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον. Καθ' ὅσον ὁ Θεός, ὅστις ἐφανερώθη ἐν σαρκί, «ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι... ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α' Τιμ. γ' 16).

Καὶ εἶναι ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου γεγονός, τὸ ὁποῖον ἀποδίδει δικαιοσύνην, ἱκανοποίησιν καὶ δόξαν εἰς τὸν ἀδίκως σταυρωθέντα καὶ ἀποθανόντα Κύριον, εἰς αὐτὸν ὅστις ἐτήρησε κατὰ πάντα τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς. Ὑστερα ἀπὸ τὴν παραγνώρισίν του ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῆς Γεθσημανῆ καὶ τοὺς ἀφορήτους πόνους τοῦ σταυρικοῦ θανάτου· μετὰ ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶν καὶ τὸν ἔξον· καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν

χαρμόσουν καὶ ζωηφόρον Ἀνάστασιν, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ἀναλαμβάνεται ἐν δόξῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ κάθηται εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς. Εἰσέρχεται τοιοῦτοτρόπως διὰ τῆς Ἀναλήψεως εἰς τὸ βασίλειον τῆς δόξης, ὡς Κύριος καὶ ἔξουσιαστής «οὐρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων», ὑμνούμενος καὶ δοξαζόμενος καὶ εὐλογοούμενος ὑπὸ τὰς στρατίας τῶν Ἀγγέλων καὶ ὑπὸ τῶν πνευμάτων τῶν δικαίων, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ αἵματος τῆς θυσίας του ἐπέτυχον τὴν εἴσοδον εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Τὸ αἶτημα τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ τρόπου τούτου πραγματοποιεῖται. Αὐτὸς ὁ Κύριος τὴν τελευταίαν νύκτα τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς του, προσευχόμενος εἰς τὸν οὐρανίον του Πατέρα, τοῦ ἔλεγε: «Τὸ ἔργον ἔτελείωσα ὁ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί» (Ἰωάν. ιζ' 4,5). Ἐὰν εἶναι ἀπαιτήσεις τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης νὰ ἀμείβεται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πιστῶς ἐκτελεῖ τὸ καθήκον του, ἀπείρως περισσότερον ὁ δίκαιος Θεὸς τιμᾷ καὶ δοξάζει καὶ βραβεύει ἐκεῖνον, ὅστις μένει πιστὸς μέχρι θανάτου εἰς τὸ θέλημά του. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ τὸν Κύριον, ὅστις «ἐγένετο ὑπὸ κηρυγμοῦ», εἰς τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, «μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλ. β' 8), ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατον ἡ θεία Δικαιοσύνη νὰ μὴ βραβεύσῃ καὶ δοξάσῃ. Ὅθεν ἔρχεται τὸ γεγονός τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, προκειμένου νὰ ἀποδώσῃ τὴν δικαίαν ἱκανοποίησιν καὶ ἀμοιβὴν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνθρωπίνην φύσιν τοῦ Κυρίου, ἣτις ἀχωρίστως ἡνωμένη μετὰ τὴν θεότητα, ἀναλαμβάνεται τώρα εἰς τοὺς οὐρανοὺς λαμβάνουσα τὴν ὅλως ἐξέχουσαν καὶ μοναδικὴν θέσιν, καθημένη ἐκ δεξι-

ων τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὕψη-
λοις, τιμωμένη καὶ δοξαζομένη μεθ' εἰας
τιμᾶς. Ὁ τῶν ἐθνῶν ἀπόστολος Παῦ-
λος ἐκπλήσεται ἀπὸ τὸ μέγεθος τῆς δό-
ξης τοῦ ἀναληφθέντος Κυρίου καὶ δια-
βεβαιώνει ὅτι «ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε
καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν
ὄνομα» (Φιλ. β' 9), τὸ ὄνομα «Κύρι-
ος». Οὕτω ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, εἰς
ὃν συνετελέσθη ἡ μεγίστη ἀδικία τοῦ
σταυρικοῦ θανάτου, τώρα διὰ τοῦ γεγο-
νότος τῆς Ἀναλήψεως ἀπολαμβάνει τὸ
πλήρες δίκαιον καὶ πραγματοποιεῖται τῆς
ἀρχιερατικῆς του προσευχῆς ἡ αἰτήσις.
Ὁ οὐράνιος Πατὴρ τὸν δοξάζει καὶ ὡς
ἄνθρωπον μετὰ τὴν δόξαν, τὴν ὁποίαν ὡς
Θεὸς εἶχε προαιωνίως, ὥστε ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Ἰησοῦ νὰ κάμπη πᾶν γόνυ ἐ-
πουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων.

Ἀλλὰ ἀκριβῶς ἐνταῦθα εἶναι τὸ ἄξιον
προσοχῆς μεγάλης, ὅτι εἰς τὴν ἀρχιερα-
τικὴν του προσευχὴν ὁ Κύριος δὲν ἐξή-
τησεν ἀπὸ τὸν οὐράνιον Πατέρα νὰ δοξά-
σῃ μόνον αὐτὸν προσωπικῶς. Οὗτος ὅς-
τις κινούμενος ἐξ ἀπείρου ἀγάπης πρὸς
τοὺς ἀνθρώπους κατεδέχθη νὰ γίνῃ καὶ
ὁ ἴδιος ἄνθρωπος καὶ νὰ μᾶς ὀνομάζῃ
καὶ νὰ μᾶς θεωρῇ ἀδελφούς του, δὲν
ἐπιθυμεῖ οὔτε δέχεται νὰ ἀπολαμβάνῃ μόν-
ος αὐτὸς τὴν αἰωνίαν δόξαν τοῦ Πα-
τρός. «Θέλω, ἔλεγε, ἵνα ὅπου εἶμι ἐγὼ
κακεῖνοι ᾧσι μετ' ἐμοῦ» (Ἰωάν. ιζ' 24).
ᾧ πλοῦτος ἀγάπης! Ἡ ἐπιθυμία του εἶ-
ναι ὅπως οἱ πιστοὶ ὁπαδοὶ του ὅλων τῶν
αἰώνων νὰ εὐρίσκωνται αἰωνίως πλησίον
του, προκειμένου νὰ ἀπολαμβάνουν τὴν
δόξαν καὶ νὰ καθίστανται συμμέτοχοι τῆς
χαρᾶς καὶ τῆς μακαριότητος εἰς τὴν οὐ-
ράνιον βασιλείαν του. Εἰς τὸν τόπον ἐ-
κεῖνον ὅπου διὰ τῆς Ἀναλήψεως εἰσηλ-
θέν οὗτος, ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας,
θέλει καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσέλθουν καὶ τὰ

μέλη πάντα τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας,
οἱ πιστοὶ ὅλων τῶν αἰώνων. Καὶ ἔνεκα
τοῦ ὅτι ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς
Ἐκκλησίας εὐρίσκεται τώρα εἰς τὴν κατὰ-
στασιν τῆς αἰωνίου δόξης, ἀκριβῶς διὰ
τοῦτο καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐκφράζε-
ται διὰ τὴν μέλλουσαν δόξαν, ἥντινα ἐπι-
φυλάσσει ὁ Κύριος εἰς τὰ μέλη τῆς Ἐκ-
κλησίας του, ὥστε θὰ θεωρῇται ἐκ τῶν
προτέρων γεγονὸς τετελεσμένον. «Συνε-
κάθησεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις» (Ἐφεσ. β'
6), ἥτοι ἐδέχθη ἡμᾶς πλησίον του εἰς τὰ
ἐπουράνια.

Ἀπὸ ἡμᾶς ὅθεν ἐξαρτᾶται νὰ κατα-
στῶμεν συμμέτοχοι τῆς αἰωνίου αὐτῆς τι-
μῆς καὶ δόξης καὶ τῆς ἀνεκφράστου μα-
καριότητος, ἥντινα ὑπόσχεται καὶ ἐπι-
φυλάσσει ὁ Κύριος εἰς πάντα ἀγωνιστὴν
κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Λαμπρὸν στάδιον δό-
ξης διανοίγεται ἐνώπιον ἡμῶν, εἰς τὸ ὁ-
ποῖον καλούμεθα καὶ δυνάμεθα πάντες
νὰ παλαίσωμεν καὶ νὰ ἀναδειχθῶμεν οὕ-
τω νικηταί. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας ἡ-
μῶν ὑπόσχεται νὰ συμπολεμῇ μετ' ἡμῶν
καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἀδύνατον ἀνθρωπί-
νην θέλησιν ἡμῶν. Ὑπόσχεται ὡσαύ-
τως εἰς ἡμᾶς δόξας καὶ τιμὰς αἰωνίους:
«ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ
ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ
ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ
θρόνῳ αὐτοῦ» (Ἀποκ. γ' 21).

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— 35 ἔτη διήρκεσεν ὁ Ἰωβ ἐν τῇ πλη-
γῇ αὐτοῦ, ἡ δὲ ἁγία Συγκλητικὴ τρία.

— Ὅσμη γὰρ οὔτε ἀρετῆς οὔτε κακίας
κρύπτεται.

— Ψυχῆς θησαύρισμα σώματος ἐνδεῖα.

— Οὔτε γὰρ ἐν ἰχθύσι φωνὴ οὔτ' ἐν ἀ-
παιδεύτοις ἀρετὴ δεῖ ζητεῖν.

— Νοῦς ἐμμέριμος σὴς βιβρώσκων ὁ-
στία· θάλλει δὲ σῶμα φροντίδας παρα-
τρέχουν.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΦΑΝΕΡΟΣ

Τίνι ὁμοιώθη ὁ ἀνθρώπινος βίος καὶ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων

(Ἐκ κώδικος Ἱ. Σκήτews ἀγίας Ἀννης, ἀγίου Ὁρους 1659)

Παρομοία γὰρ ἐστὶν εὐλογημένοι Χριστιανοὶ ἡ ζωὴ μας εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὥσπερ τὸ φέρομεν παραβολικῶς.

Ὅτι ἕνας ἀνθρώπος ἐκατοίκησεν εἰς μίαν αὐλὴν μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς, μετὰ ἑνὸς παιδὸς ὅπου εἶχε μονογενῆ, μετὰ ἑνὸς δούλου καὶ ἑνὸς ἀλόγου. Εἰς τὴν αὐλὴν ἐκείνην εὐρίσκετο ἕνας ὄφις θανατηφόρος, ὁ ὁποῖος ἐθανάτωνε πάντα ἀνθρώπων ὅπου νὰ ἐπήγαιεν εἰς ἐκείνην τὴν αὐλὴν.

Ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος ὡς ἤκουσε πῶς εἴ τις ἐπήγαινε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν αὐλὴν ἐκείνην ἐθανατώνετο ὑπὸ τοῦ ὄφεως, ἦτο χρεῖα ἢ νὰ εὐγῇ ἀπὸ τὴν αὐλὴν ἐκείνην ἢ τὸν ὄφιν νὰ σκοτώσῃ. Τοῦτέστι τὸν διάβολον τῆς φιλαργυρίας καὶ τῆς κακῆς ἐπιθυμίας. Ὡς δὲ ἐπῆγε διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν ὄφιν εὗρεν ἔμπροσθεν τοῦ ὄφεως ἕνα φλουρίον καὶ ἔλαμπε. Λαβὼν τὸ φλουρίον ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος εἶπεν: Ὅτι ἐὰν ἤθελεν ὁ ὄφις νὰ μᾶς θανατώσῃ, δὲν θὰ μᾶς ἔφερεν τὸ φλουρίον αὐτό· ἀλλ' αὐτὸς ὅπου μᾶς ἔφερεν αὐτό, θέλει μᾶς φέρει καὶ ἄλλο φλουρίον. Ἐχάρηκε δὲ κατὰ πολλὰ καὶ δὲν ἐθανάτωσε τὸν ὄφιν· καὶ πάλιν τῇ ἐπαύριον ἐλθὼν δρῆκε καὶ ἄλλο φλουρίον. Ἐστάθη δὲ καὶ ἐσυλλογίσθη λέγων: Ὁ ὄφις οὗτος δὲν εἶναι θανατηφόρος, ἀλλὰ μάλλον ζωηφόρος, τιμὴ δὲ μεγάλη τοῦ πρέπει. Διέμενε δὲ ὁ ὄφις εἰς πολλὸν καιρὸν καὶ καθ' ἡμέραν ἐπήγαιεν ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος καὶ εὕρισκεν ἕνα φλουρίον. Ὁ δὲ ὄφις μηδένα ἔδλα-

πτεν. Ἐχάρη δὲ ὁ ἀνθρώπος καὶ δὲν ἐθανάτωσε τὸν ὄφιν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν, ἐδάγκωσεν ὁ ὄφις τὸ ἄλογον καὶ ἐψόφισεν.

Ὅμως ἀκούσατε τί δηλοῖ ὁ λόγος οὗτος. Ἡ αὐλὴ μὲν εἶναι ὁ κόσμος οὗτος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί· ὄφις δὲ εἶναι ὁ κοσμοκράτωρ ἐχθρὸς διάβολος, ὁ τὴν πτέρναν παντὸς ἀνθρώπου τηρῶν, ὅπως πάντας θανατώσῃ. Τὸ δὲ φλουρίον εἶναι, ἡ πονηρὰ συνήθεια καὶ ἡ κακὴ ἐπιθυμία, ὅπου δλους μᾶς τραβίξει εἰς ἀπώλειαν. Τὸ δὲ φάρμακον τοῦ ὄφεως, εἶναι ἡ ἁμαρτία, ποὺ ἀγαπᾷ νὰ θανατώσῃ δλους τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς λέγει ὁ θεὸς Ἀπ. Παῦλος, «ᾧτι ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία συλλαβοῦσα τίκει θάνατον» τὸν ὁποῖον διὰ τὴν ἀμέλειάν μας στέλλει ὁ Θεὸς εἰς τὰ ζῶα μας καὶ μᾶς φοβερίζει διὰ νὰ ἰδοῦμεν νὰ σωφρονισθοῦμεν.

Ὡς εἶδεν ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος τὸ ἄλογόν του θανατωμένον, ἐλυπήθη καὶ ἄρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ τὴν αὐλὴν καὶ τὸν ὄφιν· ἐσυλλογίσθη δὲ λέγων: Ἐπειδὴ ὁ ὄφις ἐθανάτωσε τὸ ἄλογον θέλει θανατώσει καὶ ἡμᾶς· ἀλλὰ ἐγὼ ἂν προλάβω νὰ τὸν θανατώσω πρὶν ἐκεῖνος θανατώσει ἡμᾶς. Ὡς δὲ ἐπῆγε νὰ θανατώσῃ τὸν ὄφιν, εὗρηκε πάλιν ἕνα φλουρίον κατὰ τὸ σύνθηες καὶ λαβὼν αὐτό εἶπεν. Ὅτι τὸ μὲν ἔλογον ἐχάσαμεν, ἀλλὰ διατὶ νὰ χάσωμεν καὶ τὸ καθημερινὸν διάφορον; Τὸ ἄλογον ἐθανάτωσεν ἀμὴ ἀνθρώπους δὲν βλέπει, διατὶ δὲ νὰ τὸν θανατώσω; Ἀφῆκε δὲ αὐτὸν ζωντανόν.

Καὶ ἐπέρασε μερικὸς καιρὸς· ἀπερχόμενος δὲ εὗρισκε καθ' ἡμέραν τὸ φλουρίον περρόμενον ὑπὸ τοῦ ὄφεως.

Ὅτε δὲ ἐγνώρισεν ὁ ὄφις τὸν ἄνθρωπον πῶς δὲν εἶχεν ἐννοίαν δι' αὐτόν, ἤλθε καὶ ἐδάγκασε τὸν δοῦλον τοῦ ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμᾶτο. Διότι δὲν εἶχεν εἰπεῖ τις τοῦ δούλου νὰ μὴ κοιμηθῇ εἰς τὴν ὁπὴν τοῦ ὄφεως, ὅπως μὴ τὸν θανατώσῃ. Διότι ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ὅπου νὰ γινώσκῃ τὸ ἔξαφνον τοῦ θανάτου; Ὡς δὲ ἐδόησεν ὁ δοῦλος μεγάλως, ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ὁ ἀφέντης τοῦ καὶ ἔδραμε σπουδακτικῶς, κατακρῶμενος τὸν ὄφιν καὶ τὴν ὥραν ποῦ ἐγνώρισε τὴν αὐλὴν ἐκείνην.

Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡμεῖς ἀδελφοί, ἐν ταῖς εὐημερίαις ἡμῶν εἴταν ἔχωμεν πᾶν ἀγαθόν, δὲν ἐνθυμούμεθα τὸν θάνατον. Ὅταν δὲ μᾶς ἔλθῃ καμμία θλίψις, ἥ κίνδυνος, τότε ἀναθεματίζομεν τὴν ὥραν ἐκείνην ὅπου ἐγνώρισκαμεν τὸν κόσμον. Λέγομεν δέ, ὅτι πλέον νὰ μὴ πλανηθῶμεν νὰ ἁμαρτήσωμεν. Ὡσὼν δὲ περάσῃ μερικὸς καιρὸς, ἐπιστρέφομεν εἰς τὰς κακὰς συνηθείας, ὥσὼν ὁ κύων ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐμετόν, καὶ δὲν ἐνθυμούμεσθαι πλέον τὸν θάνατον, οὔτε τοῦ Θεοῦ φροντίζομεν.

Διότι εἴταν δὲν ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος μέριμναν περὶ τῆς ἀθανάτου ψυχῆς του καὶ τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ, τότε ἡ ἁμαρτία δρίσκει εὐκαιρίαν καὶ προσεγγίζει πρὸς αὐτόν. Καθὰπερ τὸ ὄρνεον ὅπου ὀνομάζεται Ὑλὸς βλέπει τὸν κροκόδειλον ὅπου κοιμᾶται ξενιασμένος καὶ ἔχει τὸ στόμα του ἀνεωγμένον, τότε πηδᾷ καὶ εἰσέρχεται μέσα εἰς τὴν κοιλίαν του καὶ κατεβλίνει ἕως εἰς τὴν γαστέρα του καὶ τρώγει τὸ φαγητὸν ὅπου ἔχει μέσα του, καὶ πάλιν ἐξέρχεται καὶ τὸν ἀφήνει νεκρόν. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ἁμαρτία θανατῶναι ἡμᾶς. Ἀλλ' ἂς προσφθάσωμεν διὰ μετανοίας νὰ ζωοποιήσωμεν ἑαυτούς.

Ἰδὼν δ' ἄνθρωπος τὸν δοῦλον τοῦ πάσχοντα κακῶς, ἀποστείλας ἐκάλεσεν ἱατροὺς παρακαλῶν αὐτοὺς ὅπως λυτρώσουν τὸν δοῦλον τοῦ ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ πληρώσει αὐτῶν τὸν κόπον. Οἱ ἱατροὶ κατὰ πολὺ κοπιᾶσκοντες καὶ δότανα διάφορα ποτίσκοντες τὸν δοῦλον, οὐδὲν ὠφέλησαν αὐτόν. Ὡς δὲ ἀπέθανεν ὁ δοῦλος, ὤμωσεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι ἀπὸ τὴν σήμεραν νὰ δάλλῃ μέριμναν διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν ὄφιν. Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν αὐρίον διὰ νὰ κάμῃ τρόπον νὰ θανατώσῃ τὸν ὄφιν, ἰδοὺ πάλιν εὗρηκε τὸ φλουρίον κατὰ τὸ σύνηθες καὶ λαθὼν αὐτὸ εἶπεν: Ὁ δοῦλος μου μὲ ἄσπρα ἡγοράσθη καθὼς καὶ τὸ ἄλογον· τὸ δὲ φλουρίον ὅπου μοῦ ἔρχεται καθ' ἡμέραν, διατὶ νὰ τὸ χάσω; Ὅμως ἀπὸ τὴν σήμερον θέλωμεν φυλαχθῇ ἵνα μὴ βλαφθῶμεν ὑπὸ τοῦ ὄφεως. Τυφλωθεὶς δὲ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς φιλαργυρίας, οὐκ ἐθανάτωσε τὸν ὄφιν.

Ἐμεινε δὲ ὁ ὄφις ἐπὶ πολλὸν καιρὸν φέρον κατ' ἐκάστην τὸ διατεταγμένον φλουρίον μνηδὲνα βλάπτων. Ἰδὼν πάλιν τὸν ἄνθρωπον ἐν ἀμεριμνίᾳ, ἐλθὼν τὴν νύκτα ἐδάγκωσε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖνου.

Ὅτε λοιπὸν ὁ Θεὸς ὠργίσθη τὸν Θάρα τὸν Πατέρα τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν τρίτον, ὃν ἡγάπα περισσώτερον τῶν ἄλλων δύο, διὰ νὰ σωφρονισθῇ, ὁ πατὴρ ὅμως δὲν ἐσωφρονίσθη, ἀλλ' ἐποίησε τὰ εἰδῶλα καὶ ἐπυλοῦσε ταῦτα τῶν εἰδωλολατρῶν. Ἦτο τότε ὁ αἰώνας εἰκοστῇ γενεᾷ, ἔτει τρίτῳ χιλιοστῷ τριάκοντα δύο, καὶ οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανε πρὶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, εἰμὶ ὁ Λάμεχ ὁ υἱὸς τοῦ Μαθουσάλα. Θαυμάσασα ἡ Γραφή, ἐπιμείναιτο λέγουσα ὅτι ἀπέθανεν Ἀβραάμ ἔμπροσθεν Θάρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρὸς του, ἀπέθανεν ἔκ τῶν εἰδῶλων καὶ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ. Ὅμως ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν,

Ὡς γοῦν ἐδόθησε τὸ παιδίον φωνὰς μεγά-
 λας ὅπου τὸ ἐδάγκωσεν ὁ ὄφρις, ἔδραμεν ὁ
 πατὴρ αὐτοῦ, κράζων τὸ οὐαὶ καὶ τραβί-
 ζων τὰς τρίχας του. Ἀνεθεμάτιζε δὲ τὴν
 ὥραν ἐκείνην ὅπου ἐγνώρισε τὴν αὐλὴν
 καὶ τὸν ὄφιν. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡμεῖς,
 ἔχομεν συνήθειαν ὅταν ἰδοῦμεν τινὰ νέον
 ἀποθαμένον, πρὸς ὥρας μισοῦμεν τὸν δι-
 ον καὶ ἀναθεματίζωμεν τὰ κακὰ ὅπου ποι-
 οῦμεν· λέγομεν δὲ κάλλιον νὰ μὴ ἠθέλαμεν
 γεννηθῇ, μὴδὲ νὰ ἐγνωνρίζαμεν τὸν μά-
 ταιον κόσμον τοῦτον. Ἐπειδὴ οὗτος ὁ νεώ-
 τερος ἀπέθανε καὶ ἡμεῖς τί ἐλπίζομεν οἱ
 τυχλαίπωροι; λέγομεν δὲ ὅτι ἀπὸ τὴν σή-
 μερον νὰ μὴ γελαστοῦμεν εἰς τὸν πλάνον
 κόσμον, οὔτε νὰ ἀμαρτήσωμεν, καὶ ταῦτα
 λέγοντες δακρύομεν, σκύπτομεν κάτω τὰς
 κεφαλὰς λυπούμενοι· ὑποσχόμεθα δὲ ὅτι
 πλέον νὰ μὴ φροντίζωμεν εἰς τὰ μάταια
 τοῦ κόσμου πράγματα. Ὑστερα δὲ ἀφοῦ θά-
 ψωμεν τὸν νεκρὸν μαχόμεσθαι ποῖος νὰ λά-
 βῃ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, παραγγέλλομεν
 καὶ τοῖς ὑπηρέταις, ἵνα ἔχουν φροντίδα
 ἵνα μὴ χαθῇ τίποτα ἀπὸ τὰ πράγματα
 τοῦ ἀποθαμένου, διὰ νὰ τὰ πάρωμεν ἡ-
 μεῖς. Ἀπαραμύθητα δὲ κλαίομεν καὶ ὀδυ-
 ρόμεθα καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ὡς ἀθάνατοι
 λογιζόμεθα. Εἰς τὸ λείψνον θρηνοῦμεν
 καὶ εἰς τὴν τράπεζαν παρὰ τὸ πρέπον
 τρώγοντες καὶ πίνοντες μεθύομεν.

Λοιπὸν ὡς εἶδεν ὁ ἄνθρωπος τὸν υἱὸν
 του φαρμακωθέντα ἐποίησε θρήνον μέγαν.
 Συνάξας πάλιν τοὺς ἱατροὺς λέγει αὐτοῖς.
 Ἐὰν μοῦ ἐλευθερώσητε τὸν υἱόν μου ἐκ τοῦ
 θανάτου εἴ τι μοῦ ζητήσετε θὰ σὰς δώσω.
 Οἱ ἱατροὶ προθύμως πολὺ κοπιήσαντες δὲν
 ἠδυνήθησαν νὰ λυτρώσουν αὐτὸν τοῦ θά-
 νάτου.

Ὡς ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐλυπήθη
 πολὺ ὥμοσε δὲ ὅτι πλέον νὰ μὴν ἀφήσῃ
 τὸν ὄφιν οὐδὲ μίαν ὥραν νὰ ζήσῃ. Καὶ ἔ-
 λεγεν ἔως πότε νὰ εἶμαι ἀγνώστος καὶ δὲν

φονεύω τὸν κατηραμένον ὄφιν, προτοῦ νὰ
 μὲ φονεύσῃ αὐτός; Καὶ ὡς ἀπῆλθε νὰ θα-
 νατώσῃ αὐτόν, εὗρήκε πάλιν τὸ φλουρίον
 κατὰ τὸ σόνηθες καὶ λαβὼν αὐτὸ εἶπεν·
 Τί νὰ κάνω; Ὁ υἱός μου διὰ νὰ μὴ φυλα-
 χθῇ τὸν ἐδάγκωσε καὶ ἀπέθανεν. Ὅμως
 ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ μου θέλομεν φυλαχθῇ
 καὶ δὲν θέλομεν θανατωθῇ ὑπὸ τοῦ ὀ-
 φεως. Φθάνει πού ἐξημιώθηκα τὸν υἱόν
 μου διατὶ νὰ ζημιωθῶ καὶ τὰ τριακόσια
 ἐξήκοντα πέντε τοῦ χρόνου φλουρία; Καὶ
 πάλιν ἔμεινεν ὁ ὄφρις φέρων καθ' ἐκάστην
 τὸ διατεταγμένον φλουρίδον.

Μετὰ καιρὸν ὡς ἐγνώρισεν ὁ ὄφρις ὅτι ὁ
 ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀμερίμνησε καὶ ἐπεθύ-
 μησε τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου χεῖρον
 τῆς πρώτης, ἐπῆγε καὶ ἐδάγκωσε τὴν γυ-
 ναῖκα αὐτοῦ ἑξαφνα. Ἔτσι ἔρχεται καὶ ὁ
 θάνατος εἰς ἡμᾶς ὡς κλέπτει· τὴν ὥραν
 ὅπου δὲν τὸν περιμένομεν καὶ μᾶς ἀρπάζῃ.
 Ὡς ἐδόθησεν ἡ γυνὴ φωνὰς γοεράς, ἀκού-
 σας ὁ ἄνδρας τῆς, ἔδραμε κλαίων καὶ ὀλο-
 φυρόμενος. Ἦκουσαν δὲ οἱ γείτονες, οἱ φί-
 λοι καὶ ὄλοι οἱ συγγενεῖς καὶ ἐσυνάχθη-
 σαν κλαίνοντες. Ὁ δὲ ἄνθρωπος πάλιν ἐσύ-
 ναξε τοὺς ἱατροὺς ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἱκα-
 νὰ χρήματα, διὰ νὰ λυτρώσουν τὴν γυναῖ-
 κα του ἀπὸ τὸν βέδαιον θάνατον. Κατὰ
 πολὺ δὲ κοπιήσαντες οἱ ἱατροὶ οὐκ ἠδυνή-
 θησαν βοηθῆσαι τῆς γυναικὸς.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς γυναικὸς μείνας
 μόνος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν οἶκον του, καθί-
 σας μετὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν διηγή-
 θηκεν αὐτοῖς τὰ ὅσα ἐπαθεν ὑπὸ τοῦ ὀφε-
 ως. Ἐκεῖνοι δὲ τὸν ἐσυμβούλευσαν ὅπως
 κάμῃ τρόπον καὶ θανατώσῃ τὸν ὄφιν πρὶν
 αὐτὸς θανατώσῃ καὶ αὐτόν. Ἀπῆλθε δὲ
 εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ ὀφεως καὶ ἐστοχάζετο
 μήπως δοῇ ὁ ὄφρις ἵνα θανατώσῃ αὐτόν.
 Ἰδοὺ καὶ ὀλέπει εἰς τὸν τόπον ὅπου εὗρι-
 σκε τὰ φλουρία, ἔκειτο εἰς λαμπρὸς μαρ-
 γαρίτης καὶ πολύτιμος. Μετὰ μεγάλης χα-

ρᾶς ἔλαβε τὸν μαργαρίτην εἰς τὴν παλάμην αὐτοῦ καὶ τὸν ἐγύριζεν ἄνω καὶ κάτω ἐν ἀγκαλλιάσει. Τόσον δὲ τὸν ἠγάπησεν ὥστε ἔλησμόνησε τὸν θάνατον τῆς γυναικὸς του καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ εἶπεν εἰς ἑαυτὸν.

Ἐπειδὴ ὁ ὄφις ἠλλαξε τὴν χροᾶν τοῦ φλουρίου μὲ τὴν λαμπρότητα τοῦ μαργαρίτου, ἐξάπαντος ἠλλαξε καὶ τὴν γνώμην του καὶ δὲν θανατώνει πλέον ἀνθρώπους. Ὡ τῆς ἀγνωσίας πάντων ἡμῶν! Ὅτι ὁ διάβολος μᾶς γελᾷ καὶ πλανᾷ εἰς τὰς κακὰς πράξεις τοῦ κόσμου, ἕως νὰ μᾶς ἀποξενώσῃ ἀπὸ τῆς σωτηρίας καὶ φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ καὶ μᾶς παραδώσῃ εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ.

Καθὼς οἱ ἅλιεῖς ποιοῦν μὲ τὸ δόλωμα, κρύβουν στὸ δόλωμα τὸ ἄγγιστρον καὶ πλανῶνται τὰ ψάρια καὶ πιάνονται, οὕτω κάνει καὶ ὁ ἐχθρὸς πάντων διάβολος. Διότι ὡσὰν πιασθῇ τὸ ψάρι θάνεται εἰς πῦρ καὶ ψένεται, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ διάβολος πλανᾷ ἡμᾶς εἰς τὰς τοῦ κόσμου πονηρὰς ἐπιθυμίας, διὰ νὰ μᾶς δάλῃ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ἐπειδὴ ὁλος ὁ κόσμος εἰς τὴν πονηρίαν κεῖται. Γινώσκομεν τὴν ἁμαρτίαν, ἀλλὰ ἐλκυώμεθα ὑπ' αὐτῆς καθὼς ὁ ὄνος τρέχει πρὸς τὸν λέοντα, ἕνα συντρίφῃ καὶ καταφάγῃ αὐτόν.

Λοιπὸν ὁ ἀγνιστος ἐκεῖνος ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πολλῆς χαρᾶς τοῦ μαργαρίτου, ἄρχισε καὶ ἐκαθάριζε τὸν τόπον ὅπου διέτριβεν ὁ ὄφις καὶ ἔρανε αὐτὸν μὲ μυρωδικὰ πολλά. Ἐποίησε δὲ ὁ ὄφις μερικὸν καιρὸν φέρων καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἑνα μαργαρίτη.

Ἰδὼν ὁ ἄνθρωπος τὸ πλῆθος τῶν μαργαριτῶν ἐχαίρετο πολὺ, γυρεύων τόπον νὰ κρύψῃ αὐτοὺς καθὼς καὶ τὰ φλουρία ὅπου ἐσύναξεν ὑπὸ τοῦ ὄφεως. Ἐκρυψε δὲ αὐτὰ εἰς τόπον ἐπιτήδειον ὑποκάτωθεν τῆς κλίνης αὐτοῦ. Ἀπὸ δὲ τὴν χαρὰν τοῦ ἔλη-

σμόνησε τελείως τὸν θάνατον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ υἱοῦ του καὶ μηδὲν ἐφρόντιζε διὰ τὸν ἑαυτοῦ θάνατον. Ἐλθὼν δὲ ὁ ὄφις ἐδάγκωσε τὸν πόδα αὐτοῦ· φωνήσας μεγάλως, ἐσυνάχθησαν πάντες οἱ γείτονες, φίλοι καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ, κλαίοντες ἐκατηγόρουν αὐτὸν λέγοντες. Δὲν σοῦ εἶπομεν νὰ θανατώσῃς τὸν ὄφιν προτοῦ αὐτὸς θανατώσῃ σέ; Ἀληθῶς μὲ ὄλον τὸ δίκαιον τὸ ἔπαθες· ἐπειδὴ εἶδες ὅτι ἐθανάτωσε τὸ ἄλογον, τὸν δοῦλον, τὸν υἱόν σου καθὼς καὶ τὴν ἰδίαν σου γυναῖκα, καὶ σὺ τί ἐπερίμενες; Ἐκραξε δὲ πάλιν τοὺς ἱατροὺς παρακαλῶν αὐτοὺς ὅπως κάμουν τρόπον νὰ θεραπεύσουν αὐτὸν ὑποσχόμενος αὐτοῖς μὲ ὅρκους ὅτι εἴ τι τὸν ζητήσουν ἢ βίον ἢ εἴ τι πολύτιμα πράγματα νὰ δώσῃ αὐτοῖς.

Πολλὰ δὲ προσπαθήσαντες δὲν ἠδυνήθησαν ὠρελῆσαι αὐτόν. Καὶ ἐπειδὴ ἀπηλπίσθη ἀπὸ πάσων ἀνθρωπίνων βοηθειᾶν, καθὼς λέγει ὁ δίκαιος Ἰώβ «ἐπέβλεψεν εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἦν τινὰς νὰ τὸν βοηθήσῃ οὐδέν», ἀλλὰ καὶ ὁ Προφητὰνᾶξ Δαβὶδ λέγει «μὴ πεποιθεῖσθε ἐπ' ἄρχοντας ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία»· ἤγουν μὴ θαρρεῖτε εἰς τὸν βίον σας καὶ εἰς τὰ πράγματα καὶ εἰς τοὺς φίλους σας νὰ σᾶς λυτρώσουν ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου. Ἀπορήσας λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος μὴ ἔχων πλέον ἄλλο τι ποιῆσαι, ἐπεκαλέσθη τὸν πανάγαθον Θεὸν λέγων: Κύριε, Κύριε, χάρισόν μοι τὴν ζωὴν τώρα εἰς τοῦτον τὸν ἐξαφνικὸν θάνατον ὅπου μοῦ ἐπαινέθη, ὅπως μετανοήσω, ἀπὸ δὲ τὴν σήμερον νὰ μὴ σὲ ἀθετήσω ποτέ, μηδὲ νὰ πλανηθῶ εἰς τοῦ ματαίου βίου τὰς ἁμαρτίας, οὔτε εἰς φιλαργυρίαν, ἀλλὰ νὰ διασκορπίσω τὸν βίον μου καὶ ὅλα μου τὰ ὑπάρχοντα εἰς πτωχοὺς. Ἐγὼ δὲ ν' ἀπέλθω εἰς Μοναστήριον νὰ κουρευθῶ μοναχὸς καὶ νὰ σὲ εὐχρεστήσω ὅσον εἶναι τῆς δυνάμεώς μου καὶ νὰ φροντίσω περὶ τῆς σω-

τηρίας μου. Τώρα ἐγνώρισα Κύριέ μου ὅτι ὁ ὁῖος αὐτός εἶναι ψεύτικος. Ἐδέετο δὲ συνάμα καὶ ὅλους τοὺς ἀγίους ὑποσχόμενος νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην πολλὴν εἰς πτωχοὺς. Ἐδωκε δὲ λόγον τῷ Θεῷ, ὅτι νὰ μὴν τὸν ἀθετήσῃ. Ἐπακούσας ὁ φιλεύσπλαγχος Θεὸς ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἐχάρισεν αὐτοῦ τὴν ὑγίαν καὶ ζωὴν. Ὅμως ὑγιὲς γενόμενος ἐλησμόνησε τοὺς ὅρκους καὶ ὑποσχέσεις ὡς ἔταξε τῷ Θεῷ νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ εὐαρεστήσῃ αὐτῷ, ἀλλὰ εἶπεν: Ἐπειδὴ τοῦτον τὸν ξαφνικὸν θάνατον ἐγλύτωσα πλέον δὲν φοβοῦμαι τὸν ὄφιν, ὅτι τὸ φαρμάκι του δὲν βλάπτει ὡς τὸ πρότερον. Διὰ τί ἐὰν ἐβλαπτε, δὲν θὰ ἤθελα γίνεαι ὑγιὲς ἀλλὰ θὰ ἀπέθνησκον καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι.

Ἡ τοῦ φοβεροῦ καὶ μεγάλης ζημίας! Καλὸν ἦτο νὰ μὴν ἤθελε γεννηθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, τοιοῦτοτρόπως παροργίζων τὸν Θεόν. Εἴτα ἐστράφη πάλιν εἰς τὰ ξεράσματα τοῦ καὶ ἐπραττε περισσότερα καὶ χειρότερα ἀπὸ τὸ πρότερον. Ὡς ἀπὸ κινδύνων θαλάσσης ὅπου κινδυνεύομεν νὰ πνιγούμεν καὶ ἀπὸ ἀσθένειαν ὅπου ἀπελπίζομεθα καὶ κἀμνῶμεν διαθήκη, ἣ ὅπου μᾶς θάνουν εἰς φυλακὴν μετὰ πολλῶν δασάνων ἢ περιπίπτωμεν εἰς ληστὰς καὶ κινδυνεύει ἡ ζωὴ μας. Τοιοῦτοτρόπως μετανοοῦμεν εἰς τοὺς πειρασμούς, καὶ ὅταν πάλιν βροῦμεν ἀνεσιν καὶ εὐημερίαν, ἐπὶ τὰς ἁμαρτίας ἐπιστρέφομεν καὶ ὁμοιάζομεν ὡς ἂν ἓνα ποῦ ἔλην τὴν ἡμέραν κτίζει καὶ τὸ δράδυ τὸ χαλᾷ καὶ μετ' αὐτὸ τίποτα δὲν ὠφελεῖται.

Λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐλάμβανε καθ' ἡμέραν τὸν μαργαρίτην καὶ ἔλεγε: Ἐπίστρεψον ψυχὴ μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, καὶ οὕτω τρώγοντας, πίνοντας καὶ ἀμεριμνώντας διὰ τὴν ψυχικὴν του σωτηρίαν, ἦλθεν ὁ ὄφας καὶ ἐδάγκωσεν αὐτοῦ τὴν χεῖρα. Βοήσας πάλιν μεγάλως, ἐ-

συνήχθησαν οἱ φίλοι καὶ οἱ γείτονες δνειδίζοντες αὐτὸν ἔλεγον: Ἔως πότε νὰ πλανᾷσαι; Ἔως πότε δὲν συνάξεις τὸν νοῦν σου; Ἔως πότε νὰ σὲ ἀκούῃ ὁ Θεός; Ἐδωκες αὐτῷ λόγον μετ' ὅρκου καὶ πάλιν τὸν ἠθέτησας; Ἀληθῶς εἰς σὲ ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ Προφήτου ὅπου λέγει: Ὅταν ἀπέκτεινεν αὐτούς, τότε ἐξεζήτουν αὐτόν, ἤγουν, ὅταν ἐβλεπον, οἱ ἄνθρωποι τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου, τότε ἐπέστρεφον πρὸς τὸν Θεόν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Καὶ πάλιν ὅταν ἤλεοῦντο, πάλιν εἰς περισσοτέραν ἁμαρτίαν ἐγύριζον καὶ ἐπραττον. Ἠσχισε δὲ ὁ δυστυχὴς πάλιν νὰ λέγῃ: Κύριε, Κύριε οἶδα ὅτι ἐψευδάμην καὶ παρώργισα σὲ Κύριε ὁ Θεός μου καὶ τὴν ἐπαγγελίαν μου οὐκ ἐφύλαξα, ἀλλὰ τὸ ἐξαφνικὸν τοῦτο δοκίμασόν με. Ὅτι ἐκατάλαβα τὸν δόλον καὶ τὴν πλάνην καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον οὐ μὴ πλανηθῶ.

Ὁ Θεὸς ὁ πανάγαθος ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὁ ἀγαπῶν τὴν σωτηρίαν παντὸς ἀνθρώπου, τὸν ὑπήκουσε καὶ τοῦ ἐχάρισε καὶ πάλιν τὴν ζωὴν. Ὅμως καὶ πάλιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀμέλησε καὶ εἰς τόσῃν πώρωσιν ἦλθεν ὅπου ἐφθασεν εἰς τὴν πρώτην του κακὴν συνήθειαν καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτόν του. Διατί νὰ χαθοῦν αὐτοὶ οἱ μαργαρίται ὅπου εἶναι πολλῆς τιμῆς καὶ νὰ δοθοῦν εἰς πτωχοὺς καὶ πένητας; Τί ἀξίαν ἔχουν αὐτοὶ οἱ πένητες διὰ νὰ πάρουν τοιοῦτους μαργαρίτας, ὅπου δὲν ἔχουσιν οὔτε νὰ φάγωσιν οὔτε νὰ ἐνδυθῶσι καὶ τί νὰ τοὺς κάνουνσι; Καλύτερον νὰ μαζεύσω τοὺς τόκους ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχω δανεισμένους καὶ δίδω αὐτούς εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ λογισθήσεται αὕτη ἐλεημοσύνη. Τοιαῦτα ἐσυλλογίσθη ὁ ταλαίπωρος καὶ δυστυχὴς.

Βλέπετε ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ τὴν τοῦ διαβόλου πλάνην; ὑπεκρίθη δολίως ὁ δόλιος τὴν ἐλεημοσύνην ὡς διὰ νὰ μὴ σκορπίσῃ

τὸ κέρδος τῆς φιλαργυρίας. Καὶ λοιπὸν τελευταίως ἐμίσησε καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀδιακρίτως. "Ἐμεινε δὲ πάλιν ἐν εὐημερίᾳ καὶ ἀμεριμνίᾳ καὶ καθ' ἡμέραν ἐμετροῦσε τὸ χρυσίον καὶ τοὺς μαργαρίτας εὐφραίνόμενος, περὶ δὲ θανάτου καὶ ἐλεημοσύνης διόλου δὲν ἐφρόντιζεν. Εἰς τὸσον δὲ ὅπου ἔλεγε. Φάγε ψυχὴ, πῖε καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐπληθύνθησαν τ' ἀγαθὰ σου καὶ διελογίζετο ποῦ νὰ κρύψῃ τὰ ἐπιλοιπὰ χρήματα. Καθὼς καὶ ὁ πλούσιος ποὺ διηγεῖται τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. «Καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω». Τοιοῦτους λογισμοὺς διελογίζετο καὶ οὗτος ὁ ἄγνωστος ἄνθρωπος μηδὲν φροντίζων διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Εἰς τοιαύτην δὲ κατὰστασιν εὐρισκόμενος, ἔξαφνα ἔλθων ὁ ὄφις ἔδραξε τὴν καρδίαν αὐτοῦ μετὰ σπαραγμοῦ. "Ὡς ἐξεβόησε μεγάλως ἐσυνάχθησαν καὶ πάλιν οἱ φίλοι καὶ γείτονες καὶ ὀδρίσαντες αὐτὸν εἶπον. Διὰ τὰ κακὰ ὅπου ἐπραξας εἰς τὴν ψυχὴν σου ἄθλιε, ἴδε τί ἐπαθες! "Ὁ Θεὸς ἔδειξε σου τὴν βλάβην τοῦ ὄφους. Πρῶτον ἐκ τοῦ ἀλόγου εἶτα ἐκ τοῦ δούλου, κατόπιν τὸ ἡγαπημένον σου τέκνον· ἔμπροσθέν σου ἐξέψυξεν ἡ ὁμιψυχὸς σου γυνή, ἀλλὰ καὶ οὐ ἐφθασας πρῶτην καὶ δευτέραν φοράν εἰς θάνατον. "Ἐδωκες τῷ Θεῷ λόγον μετ' ὄρκου, ὅτι νὰ μὴ γελασθῇς πλέον εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου τούτου. "Ὁ Θεὸς ὡς εὐσπλαγχνὸς ὑπήκουσέ σου καὶ ἀνέστησέ σε ἐκ νεκρῶν. "Ὡ γελασμένη ἄνθρωπε! ὡς λέγει δὲ ἡ θεία Γραφή· ἄφρων μαστιγωθείς οὐκ αἰσθάνεται. "Ἡμεῖς πολλὰς φορές σὲ ἐσυμβουλεύσαμεν διὰ νὰ θανατώσῃς τὸν ἐχθρόν σου πρὶν οὗτος θανατώσῃ σε καὶ δὲν μάς ἤκουσας. Τότε ἔβγαλε τοὺς μαργαρίτας καὶ τὰ φλωρία καὶ δείκνων εἰς αὐτοὺς αὐτὰ τοὺς λέγει. Ταῦτα ἔχω κερδίσει ὑπὸ τοῦ ὄφους. Αὐτοὶ δὲ ἰδόντες αὐτά, ἔσεισαν τὰς ἐκυτῶν κεφαλὰς λέγοντες: "Ἐπλανήθης, ὦ ἄν-

θρωπε! Αὐτὰ δὲ ἄλλοι μέλλουσι νὰ τὰ κληρονομήσωσι καὶ νὰ τὰ ἀπολαύσωσι καὶ οὐδεμίαν εὐχαριστίαν δὲν θὰ ἔχῃς ἀπ' αὐτούς. Σὺ δὲ τὸν Θεὸν παρώργισας, τὴν ψυχὴν σου ἀπώλεσας καὶ παρέδωκας αὐτὴν τῷ αἰωνίῳ πυρὶ.

"Ὅμως καὶ πάλιν ἤρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν λέγων: "ὦ Κύριέ μου ἀκόμη ταύτην τὴν φοράν ἐπάκουσόν μου καὶ λύτρωσαί με ἐκ τοῦ αἵφνιδίου θανάτου· μὴ με παραλάβῃς ἀνέτοιμαν καὶ ἀκάθαρτον. "Ἐφώνησε δὲ καὶ πάλιν τοὺς ἱατροὺς ἀπὸ κάθε μέρος ὑπασχόμενος αὐτοῖς νὰ τοῖς δώσῃ, ὅτι καὶ ἂν ἔχῃ μόνον νὰ λυτρωθῇ ἐκ τοῦ θανάτου. "Ὁδορόμενος πάλιν ἔλεγε: Βλέπετε ἀδελφοί μου, τί πικρὸς εἶναι ὁ θάνατος; "Ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον! "Ἐπ' ἀληθείας ὁμολογῶ ὅτι ἐπλανήθη ὁ τάλας! Οἱ ἱατροὶ ἐπροσπάθησαν δὲ σὺν ἡδυνάντο ἀλλὰ τίποτα δὲν κατώρθωσαν. Θεοῦ γὰρ ὀργιζομένου, τίς αὐτὸν βοηθήσκει δύναται; "Ἐὰν μὴ ὁ Θεὸς συνεργήσῃ, ὅλοι οἱ ἱατροὶ τοῦ κόσμου ἀνήτοι καὶ ἀνωφελεῖς εὐρίσκονται. "Ἀπέθανε λοιπὸν πικρῷ θανάτῳ καὶ ὅσα ἂν εἶχε συνηγμένα μετ' ἀδικίας, ὀρκῶν, πλεονεξίας καὶ τόκων τὰ ἐκληρονόμησαν ἄλλοι ἀνευχαρίστως. Αὐτὸς δὲ ἀπῆλθε μετὰ τῶν ἀμικτιῶν αὐτοῦ εἰς αἰωνίους βασάνους.

Πολλοὺς ἀδελφοὶ ἐπλάνευσεν ὁ πλοῦτος καὶ ἀπωλέσθησαν· τοῦτο φανερὸν φαίνεται καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ διηγήματα περὶ πλεονεξίας. "Ὅχι ὅτι ἀπ' ἐαυτοῦ του βλάπτει ὁ πλοῦτος καὶ κατακρίνω τοὺς πλουσίους, μὴ γένοιτο, ἀλλὰ κατακρίνονται οἱ πλεονέκται καὶ ἄδικοι. Διότι πλούσιος ἦτο καὶ ὁ Πατριάρχης "Αβραάμ, ἀλλ' ἡ θύρα αὐτοῦ ἦτο πάντοτε εἰς τοὺς ξένους καὶ πτωχοὺς ἀνεωγμένη, διὰ τοῦτο καὶ φίλος ἡγαπημένος Θεοῦ ὠνομάσθη, ὥσπερ δὲ οἰκονόμος εὐρίσκετο εἰς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ νὰ τρέφῃ τοὺς ξένους. "Ἄν δὲν ἐπήγαινε

ξένος νὰ τὸν φιλοξενήσῃ, ἔλῃ τὴν ἡμέραν ἔμεινε νησιτικός, ἔως νὰ ἔλθῃ τις πτωχὸς νὰ φάγῃ μετ' αὐτοῦ. Διὰ δὲ τὴν φιλοξενίαν τοῦ ἡξιώθη νὰ ξενίσῃ Ἀγγέλους.

Τὴν σήμερον δὲ πολλοὶ πλούσιοι, ἵνα μὴ ἐνοχλῶνται ὑπὸ τῶν πτωχῶν ἔχουν σκύλους εἰς τὰς θύρας, ἵνα μηδεὶς πλησιάζῃ. δὲν ἀκούουσι· οὗτοι λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος «ὃ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῶν» καὶ πάλιν διὰ τοῦ Προφητάναντος Δαβὶδ λέγει· «ἐλθὲν τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανεῖζει ὁ δίκαιος καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται». Καὶ πάλιν λέγει «ἐλεημοσύνη λυτρώνει τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ σκεπάζει τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν». Καὶ ὁ Κύριος δριζίζει ἐν ἱεροῖς Εὐαγγελίοις. «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

Ἐπὶ δὲ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν τοῦ λόγου. Ὅταν ἀπέθανεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ ὄψεως· δαγκωθεὶς, ἐκάθισαν οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ γείτονες καὶ ἐκατηγόρουν αὐτὸν λέγοντες· Ἀληθῶς οὐκ εἶχεν ὁ κόσμος ἄλλον ἄνθρωπον μωρότερον ἀπὸ τοῦτον. Ὅτι ἀφοῦ ἤκουσε πῶς ὁ ὄψις κατὰ γενεάν, ὅσοι καὶ ἂν ἦλθον εἰς τὴν αὐτὴν ταύτην, ὅλους τοὺς ἐθανάτωσε. Δύο καὶ τρεῖς φορές ἐπειράσθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ οὐ συνῆκε.

Ἐτιχε δὲ ἐκεῖ τότε κάποιος εὐλαβὴς ἄνθρωπος, καὶ ὡς ἤκουσε τὴν κατηγόριαν οὗτου ἔλεγον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς·

Ἐπ' ἀληθείας λέγω σας ὅτι καὶ ἡμεῖς ὅλοι τοιοῦτοτρόπως εἰς τοῦτον τὸν μάταιον κόσμον πλανώμεθα. Διότι ποῖος ἄνθρωπος δὲν ἐποίησεν οὕτως; Ποσάκις εἰς ἁρρωσίαν, ἢ ἀφεντικὴν ὁργὴν, ἢ καὶ εἰς ληστὰς ἢ κίνδυνον θαλάσσης, ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλους μυρίους κινδύνους ἐδεήθημεν τοῦ Θεοῦ καὶ μᾶς ἐχάρισε τὴν σωτηρίαν μας ὑποσχόμε-

νοι ὅτι θὰ μετανοήσωμεν; Καὶ ὅμως παντελῶς ἐλησμονήσαμεν τὴν ἀνάγκην ἐκείνην καὶ τὸν φόβον καὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐπρόκοψαμεν. Διὰ τοῦτο νὰ κατακρίνωμεν αὐτὸν οὐκ οὐ καὶ ἡμεῖς ὁμοίως ποιοῦμεν; Εἶναι δὲ τινὲς οὗτοι διὰ ὀλίγον κέρδος καταφρονοῦν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου καὶ παραδύνωσιν αὐτόν.

Καὶ ὅμως ἀδελφοί, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι εἴμεθα οἱ τοσοῦτον μωροὶ καὶ πλανεμένοι οἱ διὰ πρόσκαιρα καὶ μηδαμινὰ πράγματα καταφρονοῦντες τὰ οὐράνια, ἐκεῖνα «ὃ ὀφθαλμοὶ οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν». Ἡμεῖς εἴμεθα ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος.

Οὐαὶ λοιπὸν εἰς ὅσους ἐν γνώσει ἁμαρτάνωσι· διότι πολὺ δαρῆσονται· διότι ἐκεῖνος οὗτοι γινώσκῃ καὶ ποιῇ τὴν ἁμαρτίαν κολάζεται περισσότερο ἀπὸ ἐκείνον οὗτοι δὲ γνωρίζει. Τὴν πλάνην ὅλοι τὴν γινώσκουμεν καὶ τὸν θάνατόν μας ὅλοι τὸν περιμένουμεν· ὅλοι δὲ ἐμπροσθεν εἰς τὸ φοβερὸν κριτήριον τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν μέλλομεν νὰ παρασταθῶμεν, τὰ ὅσα δὲ ἐπράξαμεν θέλωσι φανερωθῶν τότε ἐμπροσθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην σύναξιν.

Διὸ, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, μὴ ἀμελήσωμεν καὶ ὁμοιωθῶμεν τοῖς καταδαινύουσιν εἰς λάκκον ἀπωλείας· ἀλλ' ὅς μετανοήσωμεν καὶ ἐπιστραφῶμεν πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, ἐν ὅσῳ ἔχωμεν καιρὸν πρὶν τῆς ὥρας τοῦ θανάτου. Χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀποστολεὺς· Σεραφεῖμ Μοναχὸς
Ἐκ τοῦ Κελλίου ἅγιος Σεραφεῖμ, ἁγ. Ἄννα

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε
διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ
μας περιοδικοῦ.

Βυζαντινὸς πολιτισμὸς

ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τοῦ καθηγητοῦ κ. Κωνσταντίνου Καβαρνόου

Ὁ Ἀμερικανογεννημένος ὁμογενὴς καθηγητὴς κ. Κωνσταντίνος Καβαρνός, γράφων ἢ ὁμιλῶν, χειρίζεται μὲ κάλλος τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν, ἐσιτόλισε τὴν «Ἀγιορεϊτικὴν Βιβλιοθήκην» μὲ τὴν συνεργασίαν του. Ἐπισκεφθεὶς πάλιν τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πρὸς μελέτην τῶν ἐκεῖ κειμηλίων, μᾶς ἔστειλε τὸ κατωτέρω παραστατικὸν ἄρθρον, γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ἡ μεγαλύτερη κοινωνία Ὁρθοδόξων μοναχῶν, μοναδική σιτὸν κόσμον. Εἶναι μιὰ κοινωνία ποὺ περιλαμβάνει εἴκοσι μοναστήρια, δώδεκα σκῆτες καὶ πολυάριθμα κελλία καὶ ἡσυχαστήρια, ὅπου διαμένουν, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας μοναχοὺς, καὶ Ρῶσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι καὶ Ρουμάνοι. Τὰ μοναστικά αὐτὰ ἱδρύματα βρίσκονται στὴν ἀνατολικὴ προεσχὴ τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου, κοντὰ στὴν κωμόπολιν Ἱερισσό, ποὺ ἀπέχει περίπου πέντε ὥρες (μὲ τὸ λεωφορεῖο) ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην.

Τὸ ἀρχαιότερον καὶ ἐπισημότερον μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶναι ἡ Μεγίστη Λαύρα. Ἰδρύθηκε πρὶν ἀπὸ χίλια χρόνια (τὸ 963) ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν Ἀθωνίτη, μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ μεγάλου βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκά. Ὅλα τὰ μοναστήρια τοῦ Ὄρους ἱδρύθηκαν ἐπὶ Βυζαντίου. Μερικά, ὅπως τὸ Βατοπέδι καὶ ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων, κτίσθηκαν λίγα μόνο χρόνια μετὰ ἀπὸ τὴν ἱδρυσιν τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Εἶπα ὅτι ὑπάρχουν εἴκοσι μοναστήρια. Δεκαεφτὰ ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἑλληνικά, ἓνα εἶναι βουλγαρικό, ἓνα ρωσικὸ καὶ ἓνα σερβικό. Ἀπὸ τίς σκῆτες, ποὺ ὅπως εἶπα εἶναι δώδεκα, οἱ ἑπτὰ εἶναι ἑλληνικές, δύο εἶναι ρωσικές, δύο ρουμανικές καὶ μία βουλγαρική. Οἱ σκῆτες εἶναι ἐξαρτήματα μονῶν, ἂν καὶ μερικές, ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν διάταξιν τῶν κτιρίων, δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ μοναστήρια.

Ἡ διαφορὰ τῆς ἐθνικότητος τῶν μοναχῶν δὲν σημαίνει ὅτι ὑπάγονται στὰ ἔθνη τῆς προελεύσεώς τους. Σύμφωνα μὲ τὸν καταστατικὸν χάριτι τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅλοι οἱ μοναχοὶ τοῦ Ὄρους εἶναι Ἕλληνες ὑπῆκοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκκλησιαστικά καὶ πνευματικά ζητήματα, τὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπάγεται στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο· ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὰ πολιτικά, ὑπάγεται στὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἡ κεντρικὴ διοικητικὴ ἐξουσία τοῦ Ὄρους βρίσκεται στὰ χέρια τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι μοναχοὺς, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τίς εἴκοσι μονές, κάθε μοναστήρι ἔχοντας ἓναν ἀντιπρόσωπον. Ἡ ἔδρα τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, καθὼς καὶ τοῦ πολιτικοῦ Διοικητοῦ, εἶναι στὴν πρωτεύουσα τοῦ Ὄρους, στὶς Καρυές.

Ἀπὸ φυσικῆς ἀπόψεως, τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι κατὰ τὸ καταπληκτικόν. Ἡ βλάστησίς του εἶναι πλουσιωτάτη καὶ ἀποτελεῖ σπάνιον φαινόμενο γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Πρὸς τὸ ἄκρον τῆς ἀγιορεϊτικῆς χερσονήσου, τὸ ὄρος ὑψώνεται ἀπότομα, γυμνὸ μάρμαρον, σὲ σχῆμα κώνου, περίπου δύο χιλιάδες μέτρα πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια

νει τῆς θαλάσσης. Ἡ θέα του προκαλεῖ βαθὺ δέος.

Ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης, τὸ Ὅρος εἶναι ἀφάνταστα πλούσιο. Οἱ τρουλλοσκεπεῖς κύριοι ναοὶ τῶν μονῶν, ποὺ ὀνομάζονται «καθολικά», εἶναι ἀριστουργήματα βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἡ εἰκονογραφικὴ διακόσμησις πολλῶν ναῶν εἶναι ἀπεριγράπτου πνευματικοῦ μεγαλείου. Οἱ τοιχογραφίαι π.χ. ποὺ στολίζουν τὸ καθολικὸ τῆς Λαύρας, τοῦ Βατοπεδίου, τῆς Μονῆς Διονυσίου καὶ τῆς Μονῆς Δοχειαρίου, καθὼς καὶ τὸν κύριο ναὸ τῶν Καρυῶν — τὸ Πρωτάτο — εἶναι ὑπέροχα ἀριστουργήματα βυζαντινῆς ἀγιογραφίας. Ἐπίσης, οἱ πολυάριθμοι εἰκόνες σὲ σινίδι, καθὼς καὶ οἱ λίγες ψηφιδωτὲς ποὺ ὑπάρχουν σὲ ὀρισμένα μοναστήρια, εἶναι ἐξαισία ἔργα βυζαντινῆς τέχνης. Τὰ σκευοφυλάκια μερικῶν μονῶν, ὅπως τῆς Λαύρας καὶ τοῦ Βατοπεδίου, μποροῦν νὰ γεμίσουν ὁλόκληρα μουσεῖα μὲ τὰ ἄμφια ἀρχιερέων, στέμματα αὐτοκρατόρων, χρυσοῦς, ἀργυροῦς καὶ ξυλόγλυπτους σταυροὺς, φορητὲς εἰκόνες καὶ τᾶλλα ὥραϊα καὶ πολύτιμα ἀντικείμενα ποὺ ἔχουν.

Ἐκτὸς τούτων, οἱ βιβλιοθήκες πολλῶν μονῶν εἶναι τόσο πλούσιες σὲ παλαιὰς ἐκδόσεις, καὶ μάλιστα χειρόγραφες, ποὺ καὶ τίποτε ἄλλο νὰ μὴν εἶχαν νὰ δείξουν τὰ μοναστήρια αὐτά, θὰ ἦταν πνευματικὰ ἰδρύματα ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος. Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Λαύρας π.χ., ἔχει περίπου 2.200 χειρόγραφα βιβλία, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Βατοπεδίου 1.600 καὶ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων 1400. Πολλὰ ἀπὸ τὰ χειρόγραφα αὐτὰ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα καὶ μερικὰ εἶναι ἀκόμα παλαιότερα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐντύπων βιβλίων ὑπερβαίνει τὴν 10 χιλιάδες τόμων σὲ κάθε μία ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην αὐτὴν.

Πιὸ μεγάλη ὅμως σπουδαιότητα ἂν

ἴδωμεν ἔχουν οἱ μοναχοί, ποὺ ὄχι μόνον διατηροῦν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνεκτίμητους θησαυροὺς, ἀλλὰ καὶ τὸν αὐστηρὸ τρόπο τοῦ βίου ποὺ κληρονόμησαν, διὰ μέσου τῶν Βυζαντινῶν, ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς καὶ ἀναχωρητὰς τῶν πρώτων μετὰ Χριστὸν αἰώνων. Νηστεύουν τὶς περισσότερες μέρες τοῦ ἔτους. Προσεύχονται περίπου ὀκτὼ ὥρες κάθε μέρα καὶ ἐργάζονται ἄλλες τόσες. Ζοῦν μὲ ἀφάνταστες στερήσεις καὶ μὲ ἀπίστευτη σκληραγωγία. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κάνουν ἀπὸ τὴν φλογερὴ ἀγάπην τοὺς γιὰ τὸν Θεὸ καὶ γιὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τοὺς. Διότι ἤκουβαν βαθεῖα μέσα σὲ εἶναι τοὺς τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ποὺ λέγει : «Εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι» (Λουκ. 9 : 23) καὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ποὺ λέγει : «οἱ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν σάρκα ἔσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις» (Γαλ. 5 : 24). Ὁ ἀληθινὸς μοναχὸς εἶναι ἓνας ἥρωας τοῦ πνεύματος, διότι θυσιάσας καὶ θυσιάζει κάθε μέρα τὰ πάντα γιὰ ἓνα ἰδανικόν, τὸ ὕψιστον. Εἶναι ἓνας μάρτυρας, διότι ἡ ζωὴ του εἶναι καθημερινὸς σταυρὸς. Εἶναι ἓνας σοφός, διότι κατάλαβε πόσο μάταιες εἶναι οἱ περισσότερες ἀπασχολήσεις μας καὶ γι' αὐτὸ δὲν «μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει περὶ πολλὰ» (Λουκ. 10 : 41) καὶ διότι ἔχει ἐννοήσει πὼς «ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου» (Παροιμ. 1 : 7), τελείωσις δὲ αὐτῆς ἡ ἀγάπη Κυρίου. Ἐπίσης, σὲ κάποιο βαθμὸς ὁ μοναχὸς εἶναι ἓνας ὁσιος. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἐρημίτας τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τοὺς ὁποίους ἔχω γνωρίσει, εἶναι ἅγιοι μὲ τὴν πλήρη σημασίαν τῆς λέξεως. Ὁ χαρακτηρισμὸς ποὺ θὰ ἔδιναν γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι εἶναι χώρα ἡρώων καὶ μαρτύρων, χώρα σοφῶν καὶ ὁσίων, ἀρμόζει

ιδιαιτέρως γιὰ τὸ "Άγιον "Όρος.

Ρωτοῦν μερικοί: Καὶ τί προσφέρουν οἱ μοναχοὶ στὴν κοινωνία; Ἀπαντῶ: Πρῶτα - πρῶτα, ὁ μοναχὸς ποὺ εἶναι πράγματι μοναχός, κι' ὄχι ἐκεῖνος ποὺ ἔχει μόνο τὸ σῆμα τοῦ μοναχοῦ, μᾶς προσφέρει τὸ χτυπητὸ παράδειγμα τῆς ἀποφασιστικῆς στροφῆς ἀπὸ τίς ὕλικές πρὸς τίς πνευματικὲς ἀξίες, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ὑψίστη ἀξία, τὸν Θεόν. Τὸν σημερινὸν ἄνθρωπο τὸν χαρακτηρίζει ἡ ἀπληστία γιὰ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ καὶ τίς ὕλικές ἀπολαύσεις, καὶ τὰ ἐπακόλουθα τῆς ἀπληστίας αὐτῆς, ἡ ἐξωτερικὴ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ταραχὴ. Ζητᾶμε τὴν εὐτυχία σὲ ἐξωτερικά πράγματα. Τὸ ζωντανὸ παράδειγμα τοῦ μοναχοῦ μᾶς ἐνθυμίζει ὅτι «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστίν» (Λουκ. 17:21). Ἔπειτα, ὁ μοναχός, ἐξαγνίζοντας καὶ πλουτίζοντας συνεχῶς τὸν ἑσῶ ἄνθρωπο, καθιστᾷ τὸν ἐντὸς τοῦ ἱκανὸν νὰ γίνῃ διδάσκαλος τοῦ Θεοῦ Νόμου καὶ πνευματικὸς ὁδηγὸς στοὺς προσκυνητὰς ποὺ ἐπισκέπτονται τὰ μοναστήρια καὶ τὰ ἐρημητήρια. Καὶ ἂν ἔχη τὴν ἱκανότητα νὰ συγγράῃ ἄρθρα καὶ βιβλία, τότε μεταδίδει τὸ φῶς τοῦ σὲ χιλιάδες συνανθρώπων του, ὄχι μόνο καλογήρους, ἀλλὰ καὶ κοσμικοὺς, ὄχι μόνο τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ καὶ μεταγενεστέρων ἐποχῶν.

Θὰ δώσω μερικά παραδείγματα ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ ἁγίου "Όρους. Πρὶν ἀπὸ 900 χρόνια, πῆγε σιτὸ "Όρος ἓνας Ρῶσσος προσκυνητὴς καὶ ἐμόνασε εἰς τὴν Μονὴν Ἑσφιγμένου. Κατόπιν ἐπέστρεψε εἰς τὴν Ρωσσία καὶ ἔγινε ἰδρυτὴς τοῦ ρωστικοῦ μοναχισμοῦ. Ὁ προσκυνητὴς αὐτὸς ἦταν ὁ ἅγιος Ἀντώνιος Πετσέρσκυ. Ἡ εἰκόνα του εἶναι ζωγραφισμένη εἰς τὸ καθολικὸν τῆς Μονῆς Ἑσφιγμένου. Τὸν δέκατον ἑκτὸν αἰῶνα πῆγε εἰς τὴν Ρωσσίαν ἓνας μεγάλος ἱεραπόστολος, ὁ Μάξιμος ὁ

Γραικὸς καὶ διώρθωσε τὸ Ρωσικὸ Ψαλτῆρι καὶ διάφορα ἄλλα λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης μετέφρασε περικοπὰς ἀπὸ τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐπηρέασε σημαντικὰ τὴν ρωσικὴν θεολογίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ Μάξιμος εἶχε μονάσει εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου τοῦ ἁγίου "Όρους, πρὶν πάγῃ εἰς τὴν Ρωσσίαν.

Ἄν τὸ ἅγιον "Όρος ἔδωσε εἰς τὴν Ρωσσία δύο τέτοιους μεγάλους μεταλαμπαδευτὰς τῆς ἑλληνορθοδόξου πνευματικότητος, εἰς τὴν Σερβία ἔδωσε τὸν μεγαλύτερό της ἅγιο, τὸν ἅγιο Σάββα, ὁ Σάββας αὐτὸς ἦταν γυιὸς τοῦ Σέρβου βασιλέως Συμεὼν Νεμάνυα, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειψε τὸν θρόνον του καὶ πῆγε καὶ μόνασε κι' αὐτὸς εἰς τὸ ἅγιον "Όρος καὶ μαζί μὲ τὸν Σάββα ἰδρυσε τὸ μοναστήρι τοῦ Χιλανδαρίου κατὰ τὸ τέλος τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος.

Ἡ συμβολὴ τοῦ ἁγίου "Όρους στὴν ἱδιὰ τὴν Ἑλλάδα ὑπῆρξε τεράστια. Ὑπῆρξε λ. χ. ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶτους σπουδαίους συντελεστὰς εἰς τὴν πνευματικὴ ἀφύπνισι τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους κατὰ τὸ δεύτερο ἡμῖς τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος. Ἡ ἀφύπνισις αὐτή, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ὠδήγησε εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγόν, μὲ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 21. Τῷ 1753 ὥργανώθηκε εἰς τὸ ἅγιον "Όρος μία σημαντικὴ σχολή, ἡ Ἀθωνιάδα. Εἰς τὴν Ἀθωνιάδα ἐφοίτησαν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Ἀθανάσιος ὁ Πάριος καὶ ἄλλοι ποὺ ἔπαιξαν πολὺ σπουδαῖο ρόλο εἰς τὴν πνευματικὴν ἀφύπνισιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ὁ Κοσμάς λαϊκὸς ἀκόμα, ἐπῆγε καὶ ἐφοίτησε εἰς τὴν Ἀθωνιάδα. Κατόπιν ἐκάθη μοναχὸς εἰς τὴν Μονὴν Φιλοθέου τοῦ ἁγίου "Όρους.

Ἐμόνασε εἰς αὐτὴν δεκαεπτὰ χρόνια. Σὲ ἡλικία σαρανταπέντε ἐτῶν, ἄρχισε μίαν ἱεραποστολικὴν δρᾶσιν πού διήρκεσε δεκαπέντε χρόνια. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐκῆρξε σὲ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ ἵδρυσε περίπου τριακόσια σχολεῖα. Ἀπέθανε μὲ μαρτυρικὸν θάνατον στὰ χέρια τῶν Τούρκων καὶ ἀναγνωρίσθηκε ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ὡς ἱερομάρτυρας καὶ ἰσαπόστολος. Ὁ ἀρχιμ. Αὐγουστῖνος Καντιώτης γράφει σὲ βιβλίον του γιὰ τὸν Κοσμά ὅτι «μὲ τὸν ἅγιον βίον του, τὴν ἐμπνευσμένη διδασχὴ, τὰ θαύματα καὶ τὰς προφητείας, εὐηργέτησε τὸ Γένος ὅσον οὐδεὶς κατὰ τοὺς σκληροὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁλόκληρα διαμερίσματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐκινδύνευαν νὰ καταποντισθοῦν ἀπὸ τὸν χείμαρρον τοῦ ἑξισλαμισμού».

Ἀνέφερα καὶ τὸν Ἀθανάσιον τὸν Πάριο. Ὁ Ἀθανάσιος ὑπῆρξε κι' αὐτὸς μία ἐξαιρετικὴ μορφή. Ἀκραϊφνῆς Ἕλληνας καὶ Ὁρθόδοξος, ἔγραψε πολλὰ ἔργα ὅπου προτρέπει τὸν ἑλληνικὸ λαὸ νὰ μείνῃ πιστὸς στὰ πάτρια καὶ ν' ἀναγεννηθῇ ἡθικὰ καὶ πνευματικά.

Μιὰ ἄλλη μεγάλη μορφή πού συνεδέθη τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μὲ τὸ Ἅγιον Ὁρος εἶναι ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης. Ὁ Νικόδημος ἐμόνασε στὸ Ὁρος ἀπὸ τὸ 1775 ὡς τὸ 1809, πού πέθανε. Ἐγραψε πολλὰ ἔργα: δογματικά, ἡθικά, ἐρμηνευτικά, ἀγιολογικά, ὕμνογραφικὰ καὶ ἄλλα, πού δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τότε νὰ φωτίζουν ὄχι μόνον τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπόλοιπον ὀρθόδοξον κόσμον καὶ ἀκόμη καὶ τὸν μὴ ὀρθόδοξον. Ὁ Νικόδημος ἔχει ἀναγνωρισθῇ διεθνῶς ὡς ὁ μεγαλύτερος Ὁρθόδοξος θεολόγος πού ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντίου. Ἀνήκει μετὰ τῶν Πατέρων.

Ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Κοσμά τοῦ Αἰτω-

λοῦ, τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου καὶ τοῦ Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, τὸ Ἅγιον Ὁρος δὲν ἔπαυσε νὰ παράγῃ ἐξαιρετικὰ προσωπικότητες, πρὸ παντὸς ἀνθρώπου μὲ ἀνώτερο χριστιανικὸ ἦθος καὶ ἀγιωσύνη. Σήμερα, ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναχῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἔχει ὀλιγοστεύσει σὲ σημεῖον ἐπικίνδυνον γιὰ τὸ μέλλον του. Ὑπάρχουν μόνον δύο περίπου χιλιάδες μοναχοί, ἐνῶ στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος ὑπῆρχαν σχεδὸν ἐφτάμισχ χιλιάδες. Ἐπίσης, τὰ μοναστήρια διέρχονται περίοδο οἰκονομικῆς κρίσεως. Καὶ ὅμως οἱ μοναχοὶ ἐργάζονται μὲ ζῆλον γιὰ τὴν διατήρησιν τῶν κτιρίων, κρατοῦν τὶς ἱερὰς παραδόσεις καὶ φιλοξενοῦν δωρεὰν τοὺς πολυάριθμους προσκυνητὰς καὶ ἐπισκέπτας πού πηγαίνουν ἐκεῖ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἐπὶ πλέον, προσφέρουν πνευματικὴ καθοδήγησιν σ' ἐκείνους πού ἔχουν ὧτα νὰ ἀκούσουν καὶ μερικοὶ μὲ τὰ συγγράμματά τους φωτίζουν καὶ κατανύγουν χιλιάδες πιστῶν. Ἀπὸ ἐκείνους πού συγγράφουν, οἱ πολυγραφώτεροι καὶ σημαντικώτεροι εἶναι ὁ ἀρχιμανδριτὴς Γαβριήλ, ἡγούμενος τῆς Μονῆς Διονυσίου, ὁ μοναχὸς Θεόκλητος, γραμματεὺς καὶ τυπικάρχης τῆς ἰδίας μονῆς καὶ ὁ μοναχὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης, ἕνας ἐρημίτης πού μονάζει στὴν Μικρὴ Ἀγιά Ἄννα, κοντὰ στὴν Σκίτη τῆς Ἀγίας Ἄννας. Ὁ Γαβριήλ ἔχει συγγράψῃ ἀξιόλογα βιβλία, στὰ ὁποῖα πραγματεύεται θερησκευτικά, ἡθικά καὶ κοινωνικά θέματα, καὶ δημοσιεύει συχνὰ ἄρθρα σὲ διάφορα θερησκευτικὰ περιοδικὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Θεόκλητος, τὸ πνευματικὸ τέκνον τοῦ Γαβριήλ, ἔχει συγγράψῃ, ἐκτὸς ἀπὸ πολυάριθμα ἄρθρα, δύο ἐξαιρετικὰ βιβλία, ἕνα γιὰ τὸ νόημα τοῦ ὀρθόδοξου μοναχισμοῦ καὶ ἕνα γιὰ τὸν Νικόδημον τὸν Ἀγιορείτη.

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 182)

Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 91)

Κατὰ τὸ ἔτος 1924 μὲ ἡξίωσεν ἡ χάρις τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ οὐρανίου Πατρὸς καὶ ἐπεσκέφθην τὴν Παλαιστίνην, τὴν Αἴγυπτον, Ἀραβίαν καὶ τὸ Θεοδάδιστον Ὅρος Σινᾶ. Ἐπεσκέφθην ἐκτὸς τῶν Θεοδαδίστων τόπων καὶ τὰ Ἱερὰ Μοναστήρια, Σκήτας, Ἐρήμους, Σπήλαια, πέτρας καὶ ὅπας τῆς γῆς, ἔνθα μυριάδες γενναίων δούλων τοῦ Κυρίου ὡς ἔνσαρκοι Ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι ἐπολέμησαν ἀνδρείως καὶ ἐνίκησαν τοὺς ἀσάτους ἐχθρούς. Οὗτοι οἱ γενναῖοι στρατιῶται τοῦ Μεγάλου Βασιλέως τῶν οὐρανῶν τοσαύτην δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον παρὰ Θεοῦ, ὥστε οἱ ἄσαρκοι ἐχθροί, αἰσθανόμενοι τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἀκούοντες τὸ ὄνομα αὐτῶν, ἔτρεμον καὶ ἐφευγον. Οὗτοι οἱ γενναῖοι στρατιῶται, οἱ κατοικοῦντες ἐν Μοναῖς καὶ Σκήταις, ἐν ἐρήμοις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς, εἶχον Ἀρχηγούς καὶ Στρατηγούς τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους Πατέρας Ἀντωνίους, Παχωμίους, Παύλους, Θεοδώρους, Εὐθυμίου, Σάββα, Θεοδοσίους, Ἀθανασίους κ.λ.π., οἵτινες καλῶς ἐγύμναζον τοὺς στρατιώτας αὐτῶν καὶ ἀνεδεικνύοντο νικηταὶ κατὰ τῶν ἀσάτων ἐχθρῶν. Ἐνίοτε δὲ ὅτε ἤκουον ὅτι ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πίστις πολεμεῖται, ἄφιναν τὴν ἔρημον καὶ ἔσπευδον νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν, τοὺς ὁποίους πάντοτε ἐνίκηον.

Περιῆλθον ὅλα τὰ Μοναστήρια καὶ τὰς ἐρήμους, εἰσῆλθον εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὰς ὁπας τῆς γῆς, ἠρεύνονσα πανταχοῦ διὰ νὰ εὕρω τινα ἀπὸ ἐκείνους περὶ τῶν ὁποίων λέγει ὁ θεοκῆρυξ Ἀπόστολος Παῦλος: «περιῆλθον ἐν μελωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρ-

μάσιν, ὑστερούμενοι, θλιδόμενοι, κακουχούμενοι (ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος), ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς» (Ἐβρ. ια' 36-39), ἀλλὰ δὲν εὕρον οὔτε ἓνα καὶ ἀναμνησθεὶς τῶν γενναίων ἐκείνων καὶ ἀητήτων ἀνδρῶν, ἀναμνησθεὶς τῆς ὑπομονῆς καὶ καρτερίας, τῆς ἀνδρείας, τῆς μεγαλοψυχίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς δλοφύχου καὶ δλοκαρδίου ἀγάπης αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον, ἀναμνησθεὶς δὲ προσέτι καὶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἱερεμίου, ὃς ἐθρήνει διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ, ὁ ὁποῖος ἐθρήνει διὰ τὴν στέρησιν τῶν δσίων ἀνδρῶν, καὶ καθήσας ἔξω τοῦ σπηλαίου τοῦ ἐνδόξου Προφήτου Ἡλίου, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἔνσρκος Ἄγγελος τῶν Προφητῶν ἡ κρηπίς ὁ δεῦτερος Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ὁ πυρίπνους καὶ ζηλωτὴς Ἡλίας εἶδε τὸν Θεὸν ἐν εἰδει αὔρας λεπτοτάτης, ἥρχισα νὰ θρηνῶ, νὰ στενάζω καὶ δλοφυρόμενος ἔλεγον τὰ τοῦ δσίου Ἐφραίμ θρηνητικὰ λόγια: «Οἶμοι, Οἶμοι, ὦ ψυχὴ, λάλησον καὶ δάκρυσον, διότι ἐστερήθης ταχέως Πατέρας τελείους καὶ ἀσκητὰς δσίους. Ποῦ εἶναι οἱ Πατέρες; Ποῦ εἶναι οἱ ἅγιοι; ποῦ εἶναι οἱ ἄγρυπνοί; ποῦ οἱ προσεκτικοί, οἱ ταπεινοί, οἱ πραεῖς, οἱ ἡσύχοι, οἱ ἐγκρατεῖς, οἱ εὐλαβεῖς, οἱ κατανυκτικοί; ποῦ εἶναι οἱ εὐάρεστοι εἰς τὸν Θεόν, οἵτινες ἐστάθησαν ἐν προσευχῇ καθαρᾷ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δρέχοντες τὴν γῆν διὰ τῶν γλυκέων δακρύων; Εἰς ἐξ ἐκείνων τῶν αἰοδιμῶν Πατέρων διὰ τῆς προσευχῆς τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ἔσωσε μυριάδας ἀνθρώπων, τρεῖς διὰ τῶν προσευχῶν των ἐδυσώπησαν τὸν Θεὸν ὑπὲρ παντὸς τοῦ κόσμου καὶ κατέ-

παυσε τὸν θυμὸν καὶ τὴν ἀγανάκτησίν του καὶ δὲν ἀπώλεσε τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς.

Ποῦ εἶναι οἱ ἀκτῆμονες, ποῦ εἶναι οἱ φιλόθεοι, οἱ πλήρεις ἀγάπης Θεοῦ, οἵτινες δὲν ἀπέκτησαν διόλου φθαρτόν τι ἐπὶ τῆς γῆς; ποῦ οἱ μισήσαντες τὴν σάρκα, οἱ ἄραντες τὸν Σταυρὸν καὶ ἀκολουθήσαντες τὸν Χριστὸν εἰς τὴν στενὴν ὁδόν; ποῦ οἱ νηφάλιοι, οἱ προσευχόμενοι ἀδιαλείπτως καὶ προσέχοντες ἐπιμελῶς νὰ μὴ ἐκπέσωσιν εἰς κρημνοὺς, εἰς τόπους ἐρήμους, ἀβάτους, ἀνύδρους καὶ σκοτεινοὺς, ἀλλ' εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ὀδεύοντες καὶ δουλεύοντες ἐν φόβῳ καὶ ἀγαλλόμενοι ἐν τρόμῳ; Διὰ τοῦτο ἀγαπήσας αὐτοὺς ὁ Θεὸς καθ' ὑπερβολὴν ἐπεσύναξεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀχέιμαστον, ἀκύμαντον καὶ ἀσφαλῆ λιμένα τῆς αἰώνιου ζωῆς, εἰς τὴν χαρὰν τὴν αἰώνιον, διὰ νὰ ἀγάλλωνται καὶ τρυφῶσιν εἰς τὸν παράδεισον τῆς τρυφῆς καὶ εἰς τὸν οὐράνιον νυμφικὸν θάλαμον μετὰ τοῦ ἀθανάτου Νυμφίου ἐν μεγίστῃ χαρᾷ. Ἀπεδήμησαν ἐντεῦθεν οἱ γενναῖοι στρατιῶται καὶ εὐγνώμονες ὑπηρέται πρὸς τὸν Θεόν, τὸν οὐράνιον Νυμφίον, ὃν ἡγάπησαν καὶ εἰς ὃν ἐδούλευσαν πιστῶς, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ἀνημμένας καὶ ἐτοιμὰς τὰς λαμπάδας. Δὲν ὑπάρχει τώρα ἡ ἀρετὴ ἐκείνων εἰς ἡμᾶς, οὐδὲ ἡ ἀσκησις αὐτῶν. Δὲν εἶναι τώρα εἰς ἡμᾶς ἡ ἐγκράτεια ἐκείνων, οὐδὲ ἡ εὐλάβεια. Δὲν ὑπάρχει εἰς ἡμᾶς ἡ ἀκτιμοσύνη ἐκείνων οὔτε ἡ πραότης, οὔτε ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας, ἀλλὰ πάντες εἴμεθα ἄγριοι, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, μὴ ἀνεχόμενοι ἀλλήλων.

Κατὰ πᾶσαν ὥραν αἱ γλώσσαι ἡμῶν εἰσὶ βέλη πεπυρωμένα κατ' ἀλλήλων. Πάντες τιμὴν ζητοῦμεν, πάντες φιλοδοξοῦμεν, πάντες χαυνοί, ὑπνηλοί, δύστροποι, εἰς φλυαρίαν πρόθυμοι, εἰς τὰς εὐχὰς ὀκνηροί. Εἰς τὴν τρυφὴν πρόθυμοι, εἰς τὴν ἐγ-

κράτειαν κατηφεῖς. Εἰς τὴν ἀγάπην ψυχροὶ καὶ εἰς τὸν θυμὸν θερμοί, εἰς τὰ ἀγαθὰ ὀκνηροὶ καὶ εἰς τὰ κακὰ σπουδαῖοι. Τίς νὰ μὴ στενάξῃ, θρηνήσῃ καὶ κλαύσῃ διὰ τὴν ἀθλίαν, ἐλεεινὴν καὶ ἀξιοδάκρυτον κατάστασιν ἡμῶν, τὴν πλήρη νωθρότητος, ἀμελείας καὶ μυρίων κακῶν; Οἱμοι, ὦ ψυχὴ μου, εἰς ποῖον καιρὸν εὕρισκόμεθα; Οἱμοι, οἱμοι, ἀγαπητοί μου, εἰς ποῖον δόρυβορον κακῶν κατηντήσαμεν καὶ κοιμώμεθα; Ψάλλομεν μὲ τὰ χεῖλη: «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου, ἀνάστα τί καθεύδεις; τὸ τέλος, ἐγγίζει καὶ μέλλεις θορυβεῖσθαι, ἀνάνηψον σὺν ἵνα φείσῃται σου Χριστὸς ὁ Θεὸς ὁ πάνταχού παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν». Ψάλλομεν: «Μακάριος ὁ δοῦλος ὃν εὕρῃσει γρηγοροῦντα, ἀνάξις δὲ πάλιν ὃν εὕρῃσει ραθυμοῦντα. Βλέπε σὺν ψυχὴ μου μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῇς ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῇς καὶ τῆς Βασιλείας ἔξω κλεισθῇς». Ἀκούομεν τοῦ Κυρίου παραγγέλλοντος ἡμῖν: «Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ πέσητε εἰς πειρασμόν» καὶ τῶν θεοκλήρων πρωτοκαρυφαίων Ἀποστόλων τοῦ Παύλου σαλπίζοντος: «ΩΡΑ ΓΜΑΣ ΗΔΗ ΕΞ ΥΠΝΟΥ ΕΓΕΡΘΗΝΑΙ... ΕΓΕΙΡΕ Ο ΚΑΘΕΥΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΦΑΥΣΕΙ ΣΟΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ». Τοῦ δὲ Πέτρου διατρανοῦντος ἐν πόνῳ καὶ ἀγάπῃ πατρικῇ: «ΝΗΣΥΤΕ ΓΡΗΓΟΡΗΣΑΤΕ ὅτι ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος περιέρχεται ὥς λέων ὠρυόμενος, ζητῶν τίνα καταπῇ... ἤξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὥς κλέπτῃς ἐν νυκτί». Βλέπομεν καθ' ἡμέραν τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ἀρπαζομένους ὑπὸ τοῦ θανάτου διὰ νὰ παρασταθῶσι καὶ δώσωσι λόγον τῶν πεπραγμένων. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι συντόμως καὶ ἡμεῖς θὰ ἀρπασθῶμεν ὑπὸ τοῦ θανάτου. Γνωρίζομεν ὡσαύτως ὅτι ἡ φοβερὰ ἡμέρα τῆς Β' Παρουσίας τοῦ Κυρίου ἐπλησίασεν,

ἔφθασεν. Ἡ οὐράνιος σάλπιγξ, ἥτις θὰ σαλεύσῃ τὰ σύμπαντα καὶ ἐγείρῃ νεκροὺς καὶ θὰ καλέσῃ πάντας εἰς ἀπάντησιν Χριστοῦ μετ' ὀλίγον ἔχει ν' ἀκουσθῇ καὶ ἡμεῖς καθυδόμεν, ἀναισθητοῦμεν!! Οἱμοι, οἱμοι, ψυχὴ μου, εἰς ποῖον θάθος ἀμελείας καὶ ἀναισθησίας κατηντήσαμεν!!

Ὅτε τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1924 εὗρισκόμην εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἐωρτάζαμεν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαῦων τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδὸν τοῦ Κυρίου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, οἱ δὲ Λατῖνοι ἐώρταζον τὸ Πάσχα, εἰς Ἱερομόναχος καὶ εἰς Διάκονος ἐκ τῶν ἡμετέρων, Ὁρθόδοξοι θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἦλθον εἰς τὸ κελλίον μου τὸ ἐσπέρας καὶ μοι εἶπον: «ἐλθέ, Πάτερ Φιλόθεε, μεθ' ἡμῶν νὰ ἴδῃς τὴν λιτανεῖαν ποὺ τελοῦν σήμερον περίξ τοῦ ἁγίου Τάφου οἱ Λατῖνοι». Ἐστάθην εἰς μέρος ὕψηλόν καὶ κατὰλληλον ἀπὸ τὸ ὅποιον παρηκολουθοῦμεν. Ὅλίγα δῆματα περίξ τῶν ἐπιτελούντων τὴν λιτανεῖαν, ἴσταντο τινὲς μοναχοὶ καὶ ἱερωμένοι. Ἠρώτησα τοὺς ἀνωτέρω κληρικοὺς θεολόγους: «Διὰ ποῖον σκοπὸν ἴστανται οὗτοι οἱ μοναχοί;» Μοι ἀπεκρίθησαν: «Φυλάττουσιν ὥς σκοποὶ διὰ νὰ μὴ πλησιάσωσιν οἱ λιτανεύοντες Δυτικοὶ καὶ πατήσωσιν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, διότι ἐὰν πατήσωσι θὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδικόν των καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς ἰδικούς μας νὰ περάσωσιν ἐκεῖθεν ἢ σταματήσωσιν». Καὶ ἐὰν τοῖς λέγω, τύχῃ νὰ πατήσωσιν οἱ Δυτικοί; «Τότε, μοι εἶπον, θὰ τοὺς κτυπήσωσιν οἱ ἰδικοὶ μας», λέγω, οἱ ἰδικοὶ μας εἶναι ὀλίγοι ἐνῷ οἱ Δυτικοὶ εἶναι περισσότεροι καὶ θὰ καταβάλουν τοὺς ἰδικούς μας». Μοι ἔδειξαν ἀπέναντι τοῦ Παναγίου Τάφου παράθυρα ἀπὸ τὰ ὅποια παρηκολούθουν τινὲς λαῖκοι καὶ Κληρικοὶ τὴν λιτανεῖαν. Τούτους μοι ἔδειξαν καὶ μοι εἶπον: «Αὐτοὶ ποὺ βλέπετε εἰς τὰ πα-

ράθυρα εἶναι ἔτοιμοι, ὠπλισμένοι μὲ ξύλα, ράβδους καὶ δταν ἴδωσιν ὅτι ἐπλησίασαν οἱ Δυτικοὶ καὶ ἠνώχλησαν τοὺς ἰδικούς μας, θὰ κατέλθωσι καὶ θὰ τοὺς κτυπήσωσι καὶ ἐὰν δὲν δυνηθῶσι νὰ τοὺς ἐκδιώξωσι μὲ τὰς ράβδους, τότε, ἔχουν μαχαίρια καὶ περιστροφὰ μὲ τὰ ὅποια θὰ τοὺς ἐξαναγκάσωσι νὰ ἀπομακρυνθῶσιν. Ἐν ἀπορίᾳ καὶ καταπλήξει ἠρώτησα, «ὥστε καὶ διὰ τὰς πέτρας, τὰ μάρμαρα, μάχονται οἱ χριστιανοὶ ἀναμεταξύ των καὶ ἔρχονται καὶ εἰς φόνους;» «Ναί, μοι εἶπον, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ δυνηθῶμεν νὰ φυλάξωμεν τοὺς ἁγίους Τόπους». Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, τοῖς εἶπον, δὲν φυλάσσονται τὰ προσκυνήματα. Ἐὰν θέλετε, ἀγαπητοί μου, νὰ φυλάξητε τὰ προσκυνήματα, δὲν θὰ τὰ φυλάξητε μὲ μαχαίρια καὶ περιστροφὰ, θὰ τὰ φυλάξητε ἐὰν κάμῃτε καλὰ ἔργα. Ἐὰν τὰ ἔργα σας εἶναι φωτεινά, λαμπρά καὶ λάμπουν. Αὐτὰ τὰ καλὰ ἔργα σας βλέποντες οἱ ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ οἱ ἄπιστοι καὶ κακόδοξοι, οἱ ἔσκοτισμένοι, θὰ πιστεῦσιν ὅτι θὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν Πίστιν, θὰ γίνωσιν Ὁρθόδοξοι, θὰ μᾶς ἀγαπήσωσι, θὰ γίνωσιν ἀπὸ ἐχθροὶ φίλοι μας, θὰ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὃς δὲν παρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς νὰ φυλάττωμεν τὰς πέτρας, τὰς οἰκίας τοῦ σώματος, ἀλλὰ νὰ φυλάττωμεν τὴν ψυχὴν μας, ἢ ὅποια ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, νὰ φυλάττωμεν τὸν νόμον του, τὰς ἐντολάς του, ἰδίως νὰ τὸν ἀγαπήσωμεν μὲ δλην μας τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν, νὰ ἀγαπήσωμεν τὸν πλησίον ὅπως τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ ἀγαπήσωμεν ἑτι καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς μας. Ἐὰν ἔχωμεν τὴν ἀγάπην, θὰ ἔχωμεν τὸν Θεὸν μαζί μας, ὁ ὅποιος θὰ φυλάξῃ καὶ τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς μας, καὶ τὸν οἶκον τοῦ σώματος μας καὶ τὰ Ἱερὰ προσκυνήματά μας. Ἐὰν, ἀγαπητοί μου, ἐπιχειρήσῃτε μὲ τὴν

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Βίβλος ἀναμορφώσεως μοναχικῆς πολιτείας
(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ζαχαρίου ἱερομ. Μικραγιαννανίτου, Ἐργοῦπολις 1887)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ Εἰς τὴν Τετάρτην

Περὶ πνευματικοῦ θερισμοῦ καὶ
τῆς ἐπιτετραμμένης ἀσκήσε-
ως τῶν θεραπόντων τοῦ
Χριστοῦ.

Εὐλόγησον πάτερ,

Ἀδελφοί καὶ πατέρες, καιρὸς τοῦ
θέρου· ὡς βλέπετε, καὶ ἕκαστος τῶν
γεωργῶν ἀγωνίζεται, ἵνα συνάξῃ τοὺς
καρποὺς αὐτοῦ, καὶ μήτε ὁ ὑπερβολι-
κὸς κόπος, μήτε ἡ ὑπερβολικὴ καύσις
τοῦ ἡλίου καταδαμάζει αὐτὸν ἢ κατα-
στέλλει αὐτοῦ τὴν προθυμίαν, ἀλλ' ἔτι
ἀπὸ πρωῒας ἕως ἐσπέρας κοπιᾷ ἐν κύ-
πτῳ καὶ ἐγειρόμενος ἕως οὗ τελειώσῃ
τὸ προκείμενον ἔργον αὐτοῦ. Τί γοῦν καὶ
ἡμεῖς οἱ δοῦλοι καὶ θεράποντες ὀνομα-
ζόμενοι τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες προσιλό-
μεθα τὴν μοναχικὴν ζωὴν καὶ πολιτεί-
αν, ἄρα γε, ἔχομεν καὶ ἡμεῖς θέρος;
ναὶ βεβαίως, ἔχομεν καὶ τοιοῦτον καὶ
τηλικοῦτον θέρος, οἷον φανερῶναι ὁ
Κύριος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ λέγων·
«οὐ λέγετε ὅτι τετράμηνον ἐστὶ καὶ ὁ
θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἄ-
ρατε τὰ ὄμματα ὑμῶν καὶ ἴδετε τὰς
χώρας (ἐννοῶν τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώ-

πων), ὅτι λευκαὶ εἰσὶ καὶ ἔτοιμοι εἰς
θερισμὸν καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβά-
νει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώ-
νιον, ἵνα χαίρῃ καὶ εὐφραίνηται ὁμοῦ
καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων». Ἐπει-
δὴ γοῦν ἐκ τῶν προειρημένων ἀποδέ-
δεικται ὅτι καὶ ἡμῖν ὑπάρχει σπαρμὸς
καὶ θέρος καὶ οὐχὶ εἰς διωρισμένον τι-
νὰ καιρὸν, ἀλλὰ διαπαντὸς καὶ ἐφ' ὅ-
λης τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Θερίσωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς ἀδελφοί
μετὰ προθυμίας, τοῦτέστιν ὁ διδάσκων
τὴν διδασκαλίαν, ὁ προσεστὼς τὴν
σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ὁ οἰκονόμος
τὴν οἰκονομίαν, ὁ διακονητής τὴν δια-
κονίαν, ὁ ὑποτασσόμενος τὴν ὑποτα-
γὴν καὶ ὑπακοήν, ὁ ἡσυχάζων τὴν ἡ-
συχίαν, ὁ προσευχόμενος τὴν προσευ-
χὴν, οἱ πάντες τὰ πάντα ἐν πᾶσι, κα-
θὰ ἕκαστος δύναται τὸ καλὸν ἐργάζε-
σθαι· κακὸν ἔργον ἐστὶ καὶ Θεῷ ἀπα-
ράδεκτον ὅπερ τις ἐργάζεται διὰ τῆς
παρακοῆς καὶ μὴ ἀπτόμενος τοῦ ἔργου
μετὰ προθυμίας, ἀλλὰ μετὰ ὀκνηρίας
καὶ χαυνότητος προσέρχεται πρὸς τὸν
πνευματικὸν ἀγῶνα· δεινὸν ἐστὶ καὶ
λυπηρόν, οἱ μὲν ταλαιπωρούμενοι καὶ
ὑπὸ ἰδρώτος περιχεόμενοι, ὁμοῦς οὐκ
ἀποφεύγουσι τοὺς κόπους· ἡμεῖς δὲ
ἵνα τί ὤμεν κεκορεσμένοι καὶ ὀλιγόψυ-
χοι πρὸς τὸν τόνον καὶ τὴν σπουδὴν
τῆς ἀσκήσεως; Οὐ πρόκειται ἡμῖν βα-
σιλεῖα οὐρανῶν; οὐ ζωὴ αἰώνιος; οὐ
χαρὰ ἀνεκλάλητος; οὐ μέλλομεν ἀπο-
λαῦσαι ἐκείνων τῶν μεγάλων καὶ ἐπι-

ιδικὴν σὰς ἀνδρείαν, μετὰ τὰ ξύλα, τὰ ρό-
παλα καὶ τὰς μαχαίρας καὶ τὰ ὅπλα, θὰ
τὰ χάσῃτε καὶ μαζὺ μετὰ τὰ προσκυνήματα
θὰ χάσῃτε καὶ τὰς ψυχὰς σας, θὰ χάσῃτε
καὶ τὴν ἐπίγειον Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν οὐ-
ράνιον».

(Ἀκολουθεῖ)

Νεκρολογία

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Καθηγούμενος Ἱ. Μονῆς ἁγίου Παύλου

Τῇ 3/16ῃ Ἀπριλίου 1960 ἡμέρα τοῦ Μεγ. Σαββάτου, μετέστη πρὸς Κύριον ὁ Καθηγούμενος τῆς Κοινοβιακῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Παύλου, Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ, κατόπιν τριετοῦς δοκιμασίας ἐξ ἡμιπληγίας. Ἡ κηδεία του ἐγένετο αὐθημερόν,

προεξαρχόντων ταύτης τῶν καθηγουμένων τῶν γειτονικῶν Ἱερῶν Μονῶν Διονυσίου καὶ Γρηγορίου, τῇ συμμετοχῇ πολλῶν Ἱερομονάχων καὶ Μοναχῶν ἐκ τῶν σκήτεων καὶ τῆς ἐρήμου. Ἐν τῷ τέλει τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας, ὁ Κα-

θυμητῶν; Ἰνα τί ἐν τῷ θανάτῳ ἀναπαυόμεθα; οὐ ὡς θάνατος πέφυκεν ἡμῖν γίνεσθαι ἢ ἀμέλεια· διεγερθῶμεν οὖν ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς ἀμελείας καὶ παροτρύνωμεν ἀλλήλους πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας ἡμῶν, διότι οὐ πρόκειται ἡμῖν ἀδελφοί περὶπραγμάτων προσκρίων καὶ φηκρῶν, ἀλλὰ περὶ ἀφθάρτων καὶ αἰωνίων.

Ἐπιμεληθῶμεν, τοίνυν, σπουδάζομεν, συνάξωμεν, θησυχίσωμεν ἐν τῇ αἰωνίῳ ἀποθήκῃ, ὥστε γενέσθαι ἡμῖν δυνατόν εἰπεῖν τὸ ψαλμικὸν ἐκεῖνο, «τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι, μακάριος εἰ καὶ καλῶς σοι ἔσται»· μηδεὶς προφασιζόμενος εἴπη ἀσθενῆς εἶμαι καὶ οὐ δύναμαι θερίσαι, ἀσθενῆς ὢν κατὰ τὸ σῶμα κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν εἰ θέλεις δυνατός ἔσῃ ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθόν. Δάκρυα ἔχεις, κατάνυξιν ἔχεις, κτῆσαι φυλακὴν τοῦ νοός, πρᾶξις εἰρήνην, καθαρότητα, ἅτινα πρὸ πάντων εἰσὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστα καὶ ἀγαπητά, μηδεὶς προφασιζόμενος εἴπη ἐξολυσθεὶς κατέπεσον, καὶ οὐ δύναμαι ἔτι ἀνορθωθῆναι· οὐ μόνον θέλησον καὶ ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχὸν καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνψῶν πένητα, καὶ σὲ ἐγερεῖ. Ὁ πίπτων οὐχὶ ἀνίσταται; καὶ ὁ ὑποστρέφων εἰς τὰ ὀπίσω οὐχὶ ἐπι-

στρέφει αὐθις εἰς τὰ ἔμπροσθεν; «Ζῷ ἐγώ, λέγει Κύριος, οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀμικτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν». Τίνα οὖν πρόφασιν ἔχομεν εὐλογον εὑρεῖν; τίνα δὲ ἀπολογίαν εὐπρόσωπον τοῦ μὴ ποιεῖν μετὰ πάσης προθυμίας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπολαῦσαι τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν;

Ἰδοὺ οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν κεκοπιάκασιν, ἔσπειραν, ἐθέρισαν, ἐσύναξαν ἐν ταῖς ἀποθήκαις αὐτῶν ζῶν αἰώνιον, καὶ ἤδη χαίρουσιν εὐφραινόμενοι προσδοκῶντες τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἐσχάτης ἡμέρας ἐν ᾗ ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος. Παρκαλῶ γοῦν ἀδελφοί, μὴ ἀλλοτριωθῶμεν τῶν μακαρίων ἐκείνων, μήτε ἐπὶ ὀλίγων ἡμερῶν, διὰ προσωρινὰς καὶ εὐκαταφρονήτους ἡδονὰς, καταφρονήσαντες τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, κολασθῆναι ἐν ἀτελευτήτῃ κολάσει· ἀλλ' ἀγωνισθῶμεν κατὰ τὸ δυνατόν ἡμῖν ἀκολουθεῖν ὀπίσω αὐτῶν πάντα στέγοντες, πάντα ὑπομένοντες, ἵνα διασώσωμεν οὐρανῶν κληρονομήσωμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος οὖν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

θιγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἁγίου Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριὴλ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Πατέρες ἅγιοι καὶ ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ἀναφέρεται εἰς τὴν ἁγίαν Γραφὴν περὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ ὅτι «ἀπέθανε καὶ προσετέθη εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν σφόδρα οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ πατρὶ αὐτῶν.

Ὁ πανάγαθος Θεός, ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, παρέλαβεν ἔξ ἡμῶν σήμερον τὸν σεβαστὸν μας Γέροντα καὶ Καθηγούμενον ἵνα τὸν ἀναπαύσῃ μετὰ τῶν μακαριστῶν Πατέρων. Τὸν παρέλαβε κατὰ τὴν αἰδέσιμον ταύτην ἡμέραν, ἐν ἣ συνεντρίβησαν αἱ πύλαι τοῦ Ἄδου καὶ ἠνοιχθῇ ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος τὸ πιστεῦον εἰς τὸν Τριαδικὸν ἡμῶν Θεόν. Τὸν παρέλαβεν ἔκ τῶν κόπων τῆς πολυμόχθου σαρκός, ἵνα τὸν ἀναπαύσῃ εἰς τὰ σκηνώματα ἐκεῖνα τὰ ἀγαπητὰ ὅπου οὐκ ἔστι λύπη, ὁδύνη καὶ στέναγμός. Τὸν παρέλαβεν ἀφοῦ πρῶτον ἐν τῇ ἀπειρῷ αὐτοῦ ἀγαθότητι τὸν ἀπεκάθηρεν ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ διὰ μικροχρονίου δοκιμασίας, ἵνα διὰ τῆς ἥς ἐπεδείξατο ἰωβείου ὑπομονῆς ἀπαλειφθῇ πᾶν ἔχνος ἀνθρωπίνης κηλίδος.

Αἰσθανόμεθα ὁδυνηρὸν τὸν χωρισμὸν τοῦ καλοῦ μας Γέροντος, καὶ μᾶς λυπεῖ σφόδρα ἡ στέρησίς του, ὅπως τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ Πατρὶ αὐτῶν. Πενθεῖ ἡ Ἱερὰ Μονὴ αὕτη μετὰ τῆς ἀδελφότητος διὰ τὴν στέρησιν σπανίου Καθηγουμένου καὶ Πνευματικοῦ Πατρός, πενθεῖ τὸ Ἀγιον Ὅρος δι' ἓνα ἐκ τῶν ὀλίγων στυλοβατῶν του, πενθοῦν οἱ πτωχοὶ τῆς Ἐρήμου καὶ τῶν Σκήτων διὰ τὸν ἐλεήμονα καὶ πλουσιοδότην χορηγὸν καὶ εὐεργέτην, πενθοῦμεν καὶ κλαίμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ Ἠγούμενσι τῶν γειτονικῶν Κοι-

νοβίων, ἐπὶ τῷ πιστῷ φίλῳ, τῷ εἰλικρινῇ συνεργάτῃ καὶ πεπειραμένῳ Διδασκάλῳ.

Πεντηκονταετία καὶ πλέον ὑποδειγματικῆς μοναχικῆς ζωῆς καὶ τεσσαρακονταετία ὅλη εὐκλεοῦς Καθηγείας ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ, ἔκλεισε σήμερον διὰ τῆς ἔξ ἡμῶν ἀποδημίας τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος. Ζωὴ ὁλόκληρος, ἀναλωθεῖσα εἰς κόπους καὶ μόχθους ὑπὲρ τῆς Μετανοίας του, ὑπὲρ τῶν γενικωτέρων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου ζητημάτων καὶ ἔξω εἰσέτι τοῦ Ἀγίου Ὁρους διὰ πνευματικὰς διακονίας, κλείει σήμερον, καὶ τίθεται τελεία καὶ παῦλα εἰς μίαν ἑξαιρετικὴν ζωὴν εἰς τὴν δρᾶσιν ἐνὸς ἐκλεκτοῦ τέκνου τῆς ἀγιορειτικῆς μοναστικῆς Πατρίδος.

Σεβαστέ μας Γέροντα,

Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι ὑπὲρ τῆς Μονῆς σου καὶ τοῦ ἁγ. Ὁρους, τὸν δρόμον τῆς μοναχικῆς σου ζωῆς εὐσυνειδήτως τετέλεκας, τὴν πίστιν πρὸς τὰ ἰδανικὰ τοῦ ἀγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ τετήρηκας, ἀπόκειται σοι ἤδη ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ.

Μακαρία ἡ ὁδὸς ἣ πορεύει σήμερον, ὅτι ἡτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Κυρίου. Ἐπλήρωσας εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ καθήκον σου πρὸς τὴν μετάνοιαν σου καὶ τὰ ἀγαπητὰ σου πνευματικὰ τέκνα ἐμόχθησαν ὅσον ὀλίγοι διὰ τὸ καλὸν τοῦ Ἱεροῦ τόπου καὶ ἐφάνης ἄξιος τῆς ἀγιορειτικῆς Πατρίδος μας. Τὸ σεπτὸν σου σκῆνος ἃς κοιμηθῇ τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου μετὰ τῶν μακαριστῶν Πατέρων του εἰς τὴν ἡγαθὴν μένην του ταύτην παροικίαν. Ἡ δὲ εὐλογημένη καὶ ἁγία ψυχὴ σου, καὶ ἐν τοῖς κόλποις ἐκείνοις τοῦ Ἀβραάμ ἃς μὴ παύσῃ εὐχομένη τῷ Κυρίῳ, ἵνα ἄλλον ἀντάξιόν σου ποιμένα ἀναδείξῃ εἰς τὴν ἱερὰν

Ἡ παιδεία μας

“ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΟΣ ΠΛΑΝΑΤΑΙ,

Μιά ματιὰ τόσον εἰς τὰ σχολικὰ προγράμματα, ὅσον καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν διδασκομένων μαθημάτων, μᾶς καταπίθεται ὅτι—ἐξαίρεσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας σχολῶν—εἰς ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἔκπαι-

ταύτην Μονήν.

Ἐπὶ τῷ ὑστάτῳ χωρισμῷ, σεβαστέ μας Γέροντα, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ἡμῶν τὴν καρδίαν καὶ οὐ δυνάμεθα βιστάζειν ἔτι. Ἡ ἀγάπη μας ὅσον μεγάλη καὶ ἄν εἶναι ἄδρανεῖ ἔμπρὸς εἰς τὸ ἀναπόφευκτον τοῦ θανάτου, αὐτὸς εἶναι ὁ κλῆρος τῆς ζωῆς μας ἐπὶ τῆς γῆς. «ὅτε τὸν κόσμον κερδίσωμεν, τότε τῷ τάφῳ οἰκήσωμεν», κλῆρος ὃν οὐ διέφυγεν οὐδ’ αὐτὸς ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ σήμερον ἐν τῷ τάφῳ τῇ σαρκὶ Σαββατίζων.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μονῆς σου, ἣν ἡμιτελῇ κατέλιπες, θὰ προστεθοῦν ἀρεταὶ σελίδες τῆς φωτεινῆς καὶ εὐεργετικῆς σου δι’ αὐτὴν δράσεως, καὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους γενικώτερον.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀξιωμακάριστε καὶ σεβαστέ μας Γέροντα».

Εἶτα διὰ μακρῶν ὠμίλησαν ὁ ἐκ τῶν πνευματικῶν του τέκνων Διονύσιος Ἱερομόναχος, ἀναφερθεὶς εἰς τὴν καταγωγὴν, τὴν μόρφωσιν, τὴν δρᾶσιν του ὡς πολίτου καὶ Μοναχοῦ, τὰς ὑπηρεσίας πρὸς τὴν Μονήν καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος, ἐν τέλει δὲ καὶ εἰς τὰς πρὸς τὴν ἀδελφότητα πνευματικῆς του ὑποθήκας.

Ἐπὶ μακρὸν ἡ ἀπουσία τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεῖμ ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου Ὁρους θὰ εἶναι αἰσθητή, ἀφήνει κενὸν δυσαναπλήρωτον.

Αἰωνία του ἡ μνήμη.

Ἀγιορείτης

δευτηρίά μας, ἡ παρεχομένη μόρφωσις καὶ παιδεία δὲν εἶναι ἡ ἀνωθεν κατερχομένη, ἀλλ’ ἐπίγειος ψυχικὴ, δαιμονιώδης, εἰδωλολατρικὴ.

Εἰς μάτην ἐδῶ καὶ χίλια ἐννεακόσια περίπου ἔτη ὁ θεὸς Παῦλος, γράφοντας εἰς τὸ πνευματικόν του τέκνον Τιμόθεον, ἀπεκάλυπτεν αὐτῷ καὶ παντὶ τῷ χριστιανικῷ πληρώματι ὅτι μόνον τὰ Ἱερὰ Γράμματα εἶναι τὰ δυνάμενα σοφίσαι καὶ σῶσαι τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ ἄνθρωπος ἐρευνῶν τὰ μυστήρια τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸν κόσμου, προκόπτων ἐν τῇ γνώσει, ἐφυσιώθη, καὶ φάσκοντας εἶναι σοφὸς ἐμωράνθη, καίτοι ὁ ἅγιος Θεός, προδλέπων τὸ καταρχύλισμά του δὲν παρεχώρησεν εἰς τὸν ἐρευνητὴν νὰ διεισδύσῃ καὶ νὰ τοῦ ἀποκαλυφθῶσι τὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς.

Καὶ ἀγνοῶν ὁ ἄνθρωπος πλανᾶται, καὶ πλανώμενος ἀφίσταται ἀπὸ τὴν πηγὴν τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀληθείας καὶ μοναδικῆς καὶ ἀναλλοίωτου σοφίας, ἣν ὁ ἅγιος Θεὸς τοῖς ἀπ’ αἰῶνος ἁγίοις του καὶ διὰ τῆς θείας ἐνανθρωπήσεώς του, ἀπεκάλυψε τοῖς ἀνθρώποις.

«Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» ἀναφωνεῖ διὰ τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ στέμμα τοῦ θείου Παύλου.

Ἀλλ’ ἀφοῦ ἡ ὄντως καὶ ἀναλλοίωτος σοφία — ὁ Χριστὸς — δὲν ἀποτελεῖ τὴν συνισταμένην τῆς ἐκπαιδεύσεώς μας, ἴδωμεν περὶ ποῖα αὕτη μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει.

Μία στείρα προγονολατρεία τῶν προχριστιανικῶν χρόνων μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς εἰδωλολάτραις φιλοσόφους, Σωκράτην, Ὁ-

μηρον, Δημοσθένην, Θουκυδίδην, Αἰσχύλον κ.λ.π. κατακλύζει ασφυκτικῶς τὰ ἐδογμαδιαῖα μαθητικά προγράμματα.

Ὅσον δὲ διὰ τὰ Ἰε ρ ἂ Γ ρ ἄ μ μ α τ α, τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν, δευτερεῦον μάθημα, διδασκόμενον ἅπαξ ἢ δις τῆς ἐδομαδῆος καὶ οὐχὶ μεθοδικῶς καὶ πρακτικῶς.

Παρεθεωρήσαμεν τὴν μόνην σοφίαν τὴν σοφίζουσαν νήπια, ἧς οἱ λόγοι—κατὰ τὸν Προφητάνακτα— εἶναι γλυκύτεροι ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον καὶ ἀποτελοῦν τροφήν τῆς ψυχῆς· καὶ τυμωρόχοι γενόμενοι κατεσπιλώσαμεν τὴν ἀγνὴν μαθητικὴν ψυχὴν μὲ τὴν πολυποικίλον θεοπροστάτευτον ἐμπάθειαν καὶ κακίαν, καὶ λοιπὰς ἐορτάς τῆς εἰδωλολατρείας πρὸς δόξαν τοῦ ὑποβολέως τῆς Βεελζεβοῦλ!

Ἄλλὰ τί ἐστὶ σοφία;

«Ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ (τῇ σοφίᾳ) πνεῦμα νοερόν, ἅγιον, μονογενές, πολυμερές, λεπτόν, εὐκίνητον, τρανόν, ἀμβλυντον, σάφές, ἀπήμαντον, φιλόγαθον, ὀξύ, ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, φιλόανθρωπον, βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμον, παντοδύναμον, παντεπίσκοπον καὶ διὰ πάντων χωρὸν πνευμάτων νοερῶν, καθαρῶν, λεπτοτάτων... Ἄτριμις γὰρ ἐστὶ (ἡ σοφία) τῆς τοῦ Θεοῦ δυνάμεως καὶ ἀπόρροια τῆς τοῦ Παντοκράτορος δόξης· εἰλικρινής. Διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιασμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει» (Σοφ. Σολ. ζ' 22· 25).

Τοιαύτη λοιπὸν οὕτω ἡ σοφία οὐδεμίαν σχέσιν δύνανται νὰ ἔχῃ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξωθεν φιλοσόφων, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον «Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι» (Α' Κορ. γ' 20).

Ἐάν λοιπὸν τὰ Ἰε ρ ἂ Γ ρ ἄ μ μ α τ α ἀποτελοῦν τὴν ὄντως μοναδικὴν σοφίαν, διατὶ διδάσκωμεν εἰς τὰ ἐκπαιδευτήριά μας τὴν παρὰ τῷ Θεῷ μωρίαν τῆς

θύραθεν φιλοσοφίας;

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὰ διδασκόμενα φυσιογνωστικά μαθήματα, ἐντὸς τῶν ὁποίων παραιοῦνται καὶ οὐδαμῶς ἀναφέρεται ὁ παντοδύναμος Δημιουργὸς Θεός, τί νὰ εἰπωμεν;

Τί δὲ νὰ εἰπωμεν καὶ διὰ τὴν «γρηᾶ πόρνη καὶ φκισασιδωμένη»¹⁾ Ἱστορίαν ποῦ καλλιεργεῖ τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀντιπάθειαν μεταξὺ καὶ ὁμοδόξων εἰσέτι χριστιανικῶν λαῶν;

Ποῖος δὲ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν Λατινικῶν καὶ τινῶν ἄλλων ξένων γλωσσῶν ἐκτὸς τῆς κενοδοξίας καὶ ολιήσεως τῶν τροφίμων τῶν.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ σωματικὴ γυμνασία, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, «πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος ἐστὶ, ἐνῶ ἡ εὐσέβεια κατὰ πάντα ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης».

Ἄλλὰ ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἵωνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;

Ἄς εὐχρηθῶμεν λοιπὸν ἵνα ὁ πανάγαθος Θεὸς φωτίσῃ τοὺς ἀρμοδίους ὅπως ἐνοήσωσιν, ὅτι ἐάν τὰ Ἰε ρ ἂ Γ ρ ἄ μ μ α τ α—τὰ δυνάμενα σοφίσαι καὶ σώσαι τὸν ἄνθρωπον—δὲν ἀποτελέσωσι τὴν σπονδυλικὴν στήλην εἰς τὰ προγράμματα τῶν Ἐκπαιδευτηρίων μας, μάτην κοπιῶμεν καὶ φωνασκῶμεν περὶ ἑλληνοχριστιανικῆς ἀγωγῆς καὶ δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ σώσωμεν οὔτε ἑαυτοὺς, οὔτε τὰ τέκνα μας, οὔτε τὸ ἔθνος μας ἀπὸ τὸν ὀλισθηρὸν κατήφορον τῆς ἀθέου ὀλοφροσύνης.

Τότε καὶ τὸ ἐπιτελούμενον ἐν τοῖς Κατηχητικαῖς σχολαῖς ἔργον θὰ εὐδοιωθῇ πλήρως, ὅταν ἐν πᾶσι καὶ κατὰ πάντα διδάσκεται ὁ Χριστὸς ἡ ἀνεξάντλητος

1) Χαρακτηρισμὸς Πολ. Δημητράκοπούλου εἰς τὸ σύγγραμμά του «Ἡ Σιδηρὰ Διαθήκη».

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχαφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

— Παραφυλάττεσθε ὦ ἀγαπητοί, ἀπὸ τῆς ἀργίας, διότι ἐγκέκρυπται ἐν αὐτῇ, ἐγνωσμένος θάνατος. Οὐ περὶ ψυχλῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατακρινεῖ ἡμᾶς ὁ Θεός, οὐδὲ περὶ τῆς ἐκ τῆς προσευχῆς ἀργίας· ἀλλ' ὅτι τῇ ἐγκαταλείψει τούτων, γίνεται ἐν ἡμῖν εἴσοδος τῶν δαιμόνων.

— Ἐὰν διαμάχωνται τινὲς ἔμπροσθέν σου, κλείσον τὰ ὠτά σου καὶ φεῦγε ἐκεῖθεν, ἵνα μὴ ἀκούσῃς ρημάτων ὀργῆς, καὶ ἀποθάνῃ ἡ ψυχὴ σου ἐκ τῆς ζωῆς. Ὅσον μακρύνεται ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆς συνομιλίας τῶν ἀνθρώπων, τόσοῦτον ἀξιοῦται τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ παρρησίας ἐν τῷ νοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐμμένων ταῖς ματαιολογίαις καὶ τοῖς μετεωρισμοῖς ψυχῇ τε καὶ σώματι, πόρνος ἐστί, καὶ ὁ συνευδοκῶν αὐτῷ καὶ ὁ συνασχολούμενος, μοιχὸς ἐστί· καὶ ὁ συγκαινωνῶν αὐτῷ εἰδωλολάτρης ἐστί.

Ὁ δὲ τῷ πάθει συντετριμμένος τὴν

πηγὴ τῆς σοφίας, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ ἀληθεῖα καὶ ἡ μακαρία ζωή.

Γέγραπται γάρ: «Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ Βίβλος τοῦ Νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός» (Ἰησ. Ναυῆ α' 8) καὶ «μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν καὶ θνητός, ὃς εἶδε φρόνησιν» (Παρ. γ' 13) καὶ «ὁ λόγος ὁ σοὺς ἀλήθεια ἐστίν» (Ἰω. ιζ' 17).

Τῷ δὲ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀσράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. (Α' Τιμ. α' 17).

* Ἁγιον Ὅρος 6 - 5 - 60

* Ἀρσένιος μοναχὸς Ξενοφωντινός

καρδίαν, ὅπ' αὐτῶν ἔχει καὶ τὴν γλῶσσαν κινουμένην. Καὶ κἂν περὶ πνευματικῶν δόμῃ, ἀλλ' ὅμως ἐμπαθῶς διαλέγεται, ἵνα ἀδίκως νικήσῃ.

— Ἡ πρὸς τοὺς νεωτέρους φιλία, ὁδολυκτὴ πορνεία παρὰ τῷ Θεῷ λογίζεται. Γέροντα μὴ ἐξίσου ἀγαπῶντα τὸν γέροντα. Καὶ τὸν νεώτερον, τῷ τοσοῦτῳ, πάσῃ δυνάμει μὴ συναναστραφῇς ἀλλὰ μάλλον μακρύνθητι ἀπ' αὐτοῦ.

— Οὐκί τοις ἀμελεστέροις, τοῖς προσποιουμένοις ἐν σχήματι καθαρῷ διατρέφειν τὰ ἴδια πάθη. Δίδου σεκυτὸν θανεῖν ἐν τοῖς ἀγωνίσμασι καὶ μὴ ζῆν ἐν ἀμελείᾳ. Οὐ μόνον γὰρ οἱ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν δεξάμενοι τὸν θάνατον Μάρτυρες εἰσίν, ἀλλὰ καὶ οἱ διὰ τὴν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τήρησιν ἀποθνήσκοντες.

— Ἐὰν δεηθῇς τοῦ Θεοῦ περὶ πράγματα καὶ μακροθυμήσῃ τοῦ μὴ ταχέως ἐπακοῦσαι σου, μὴ λυποῦ. Οὐ γὰρ εἶσαι σοφώτερος τοῦ Θεοῦ. Μὴ ζητήσῃς συμβουλὴν παρὰ τινος, μὴ ὄντος ἐν τῇ διαγωγῇ σου, κἂν σοφὸς λίαν ὑπάρχει.

Οἱ σωματικοὶ κόποι ἄνευ τῆς τοῦ νοδὸς καθαρότητος, ὡς ἄτεκνος μήτρα καὶ μαστοὶ κατάξηροι. Καὶ τὸ μὲν σῶμα κατακοπον ποιοῦσι τινές. Ἐκριζώνειν δὲ τὰ πάθη ἐκ τοῦ νοδὸς, οὐ φροντίζουσιν. Ὁ ἀγαπῶν τὸ ἴδιον σῶμα, τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος οὐκ ἐπετεύξεται.

— Μοναχὸς ἐστὶν ὁ ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ διάγων πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του, διὰ τὴν ἐλπίδα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν. Παρθένος ἐστίν, οὐχ ὁ τὸ σῶμα του φυλά-

ξας ἀπὸ τῆς συνουσίας ἀμόλυντον· ἀλλ' ὁ αἰδούμενος ἑαυτοῦ, ὅταν κατὰ μόνας γένηται.

—Τῆς ταπεινώσεως ἡ τελειότης ἐστὶ τὸ ὑποφέρειν μετὰ χρεῶς τὰς ψευδεῖς κατηγορίας. Ἐκάστην ἀρετὴν χωρὶς κόπου σωματικοῦ γινομένην, ὥς ἔκτριμμα ἄψυχον, ταύτην νόμιζε. Ἐγὼ δὲ συμβουλεύω σου, ὦ ἄνθρωπε, ἐὰν οὐκ ἔχῃς ἰσχύον κρατῆσαι ἑαυτὸν ἐν τῇ εὐχῇ, ἔλιξον τὴν κεφαλὴν σου ἐν τῷ κελλίῳ σου, καὶ κοιμῶ, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὥρα αὕτη τῆς σκοτώσεως ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐκ τοῦ κελλίου σου μὴ ἐξέλθῃς.

—Σωφροσύνη καὶ ὁμιλία μετὰ γυναικός, ὥς λέαινα μετὰ προβάτου ἐν ἐνὶ οἴκῳ. Ὁ τῇ ψυχῇ ἀσθενῶν καὶ διορθούμενον τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ, ὥσπερ ἄνθρωπος ἐστὶ τυφλὸς καὶ δεικνύων ἄλλους τὴν δόξον. Ὡσπερ ὁ σπείρων ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ προσδοκῶν θερίσαι, οὕτως ὁ μνησικακῶν καὶ προσευχόμενος. Ὁ εὖρων τὸν φθόνον, εὖρε μετ' αὐτοῦ τὸν διάβολον.

—Πρὸς τοὺς φίλους σου, ἐν εὐλαδείᾳ πορεύητι, καὶ ὅταν ποιήσῃς τοῦτο, καὶ σεαυτὸν καὶ αὐτοὺς ὠφελήσῃς. Ἐκ τῶν συντυχίων παραφύλαξαι, ὅτι οὐκ ἐν παντὶ καιρῷ ὠφελούσιν. Ἐν συναθροίσματι τίμα τὴν σιωπὴν. Ὁ τρέφων παρ' ἑαυτῷ συνήθειαν, ὥς ἄνθρωπος ἐστὶ τρέφων πῦρ.

—Τοῦ ἀγαπῶντος τὸν γέλωτα καὶ ἀγαπῶντος θεατρίσαι τοὺς ἀνθρώπους, φίλος μὴ γίνου. Ἐνώπιον ὑψηλόφρονος καὶ νοσοῦντος φθόνον, λάλει μετὰ παρατηρήσεως. Ὡς γὰρ σὺ λαλεῖς, αὐτὸς ποιεῖ ἐν τῇ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐξηγήγησιν τῶν λόγων σου, ὥς αὐτὸς ἀγαπᾷ.

—Κρεῖσσον ἐστὶν οἰκῆσαι μετὰ θηρίων, ἢ οἰκῆσαι μετὰ τῶν κακῶς συναναστρεφόμενων. Γίνου φίλος τῷ φονευτῇ μάλλον, ἢ τῷ φιλονίκῳ. Μετὰ χοίρου συλλάλει, ἢ μετὰ γαστριμάργου.

—Κάθου μετὰ λωδῶν, παρὰ με-

τὰξυ ὑπερηφάνων. Φίλος γενοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ μόνος γενοῦ ἐν τῇ διανοίᾳ σου. Κοινωνὸς γίνου τοῖς παθήμασι πάντων, καὶ τῷ σώματί σου μακρὰν γενοῦ ἐκ πάντων.

—Ἐὰν οὐχ ἡσυχάζῃς τῇ καρδίᾳ, κἂν τῇ γλώσσῃ ἡσύχασον. Ἐὰν οὐκ εἶσαι μόνος ἐν τῇ διανοίᾳ σου, κἂν γενοῦ μόνος τῷ σώματί σου. Καὶ ἐὰν οὐ δύνασαι ἐργάσαι τῷ σώματί σου, λυπήθητι κἂν κατὰ διάνοιαν. Ἐὰν ἀγρυπνήσαι οὐ δύνασαι ἰστάμενος, ἀγρύπνησον καθεζόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης σου, ἢ καὶ κείμενος. Κἂν οὐ δύνασαι διπλᾶς νηστεῦσαι, νήστευσον κἂν ἕως ἐσπέρας. Καὶ ἐὰν οὐ δύνασαι μέχρις ἐσπέρας, κἂν φύλαξον τὸ μὴ χορτασθῆναι. Εἰ οὐκ εἶσαι ἅγιος ἐν τῇ καρδίᾳ σου, κἂν γενοῦ ἅγνος τῷ σώματί σου. Εἰ οὐκ εἶσαι εἰρηνοποιός, μὴ γίνου φιλοτάραχος.

—Ἐὰν οὐκ ἰσχύῃς φράζειν τὸ στόμα τοῦ καταλαλοῦντος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, κἂν φύλαξαι μὴ κοινωνήσαι αὐτῷ σεαυτὸν. Οὐδεὶς δύναται τὰ πάθη νικῆσαι, εἰμὴ δι' ἀρετῶν αἰσθητῶν θεωρημένων. Ὁ τρυφῆσας ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ, δοῦλος γίνεται ἐν τῷ γήρατι αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ τελευταῖα του στενάζει. Ἀνθρωπος φθασκας γινῶναι τὸ μέτρον τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, οὗτος ἐφθασε τὸ τέλειον τῆς ταπεινώσεως.

—Πᾶσας τὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων, ἑκστάζει ὁ Θεός· ἄνθρωπον δὲ γογγύζοντα οὐχ ὑπομένει, ἐὰν μὴ παιδεύσῃ αὐτόν.

—Στόμα διὰ παντὸς εὐχαριστοῦν τὸν Θεόν, δέχεται εὐλογίαν παρ' αὐτοῦ. Ὁ ὑπεριφανεύόμενος, παραχωρεῖται πεσεῖν εἰς βλασφημίαν. Καὶ ὁ ἐν τῇ ἀρετῇ τῆς πράξεως ἐπαιρόμενος, παραχωρεῖται πεσεῖν ἐν τῇ πορνείᾳ.

—Ὁ παρέχων τὸν βραχίονα ἑαυτοῦ εἰς δοθήθειαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, λαμβάνει τὸν βραχίονα τοῦ Θεοῦ, εἰς δοθήθειαν ἑαυτοῦ. Φίλος ἐν κρυπτῷ ἐλέγχων, ἱατρὸς σοφὸς

ΝΕΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ

Χθές 17ην Ἀπριλίου ἐγένετο ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τοῦ ἁγίου Παύλου ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ πρὸ δεκαπενθημέρου ἐκλεγέντος ὑπὸ τῆς ἀδελφότητος Ἱερομονάχου Ἀνδρέου, ὡς Καθηγουμένου αὐτῆς.

Πρὸς τοῦτο κατήλθον ἐκ Καρυῶν ὁ Θεοφιλέστατος Μηλιτουπόλεως Ναθαναὴλ καὶ δέκα ἀντιπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Προσηλθον δὲ καὶ τινες καθηγηταὶ τῆς Ἀθωνιάδος. Πατέρες ἐκ Καρυῶν

ἐστὶν ὁ δὲ ἐν ὀφθαλμοῖς πολλῶν ἱατρούων, ὀνειδίζων ἐν ἀληθείᾳ. Ὅταν θελήσῃς προσεγγίσει τῷ Θεῷ τῇ καρδίᾳ σου, πρῶτον ἐν τοῖς σωματικαῖς κόποις σου, δεῖξον αὐτῷ τὸν πόθον σου, ἐκ τῆς πολιτείας τούτων ἐστὶν ἡ ἀρχή.

Μεγάλη δύναμις ἡ μικρὰ πολιτεία ἡ ἀεὶ διαμένουσα· καὶ σταγῶν ἀπαλὴ διαμένουσα, τὴν πέτραν τὴν σκληρὰν κοιλαίνει. Ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ ἀργία, ἀπώλεια ψυχῆς ἐστί, καὶ πλείω τῶν δαιμόνων δύνανται βλάψαι αὐταί. Ἐὰν φυλάξῃς, ὦ ἀδελφέ, δίδοται σοι παρὰ Θεοῦ ἡ χάρις τῆς κατανύξεως τῆς καρδίας. Ἐὰν δὲν ἔχῃς καρδίαν καθαρὰν, ἔχε καὶ στόμα καθαρόν. Ὅταν θελήσῃς νουθετησθαι τινὰ εἰς τὸ ἀγαθόν, πρῶτον ἀνάπαυσον αὐτὸν σωματικῶς, καὶ τίμησον αὐτὸν ἐν λόγῳ ἀγάπης.

— Πᾶσα προσευχή, ἐν ᾗ μὴ μοχθήσῃ τὸ σῶμα καὶ θλιβῇ ἐν αὐτῷ ἡ καρδία ἐκ τρωμα λογίζεται, Χωρὶς γὰρ ψυχῆς ἐστὶν ἐκείνη ἡ προσευχή. Μετὰ ἀνθρώπου φιλονικούντος καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ στήναι θέλοντος, καὶ πονηροῦ τὴν διάνοιαν καὶ ἀναισχύντου, μήτε εἴς μήτε λάθῃς παντελῶς, ἵνα μὴ μακρύνῃς ἀπὸ σοῦ τὴν καθαρότητα, ἣν ἐκτίσω μετὰ πολλοῦ κόπου, καὶ ἐμπλήσῃς τὴν καρδίαν σου σκότους καὶ ταραχῆς.

καὶ τῶν Σκήτεων καὶ ὁ Καθηγούμενος τῆς γειτονικῆς Μονῆς τοῦ Ἀγ. Διονυσίου.

Πρὸ τῆς τελετῆς ὁ νέος Ἡγούμενος προὔχειρίσθη εἰς Ἀρχιμανδρίτην ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, μεθ' ὃ περιβληθεὶς τὸν Ἡγουμενικὸν μανδύαν ἔστη κατέναντι τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἱ. Κοινότητος, κάτωθεν τοῦ μεγάλου πολυελαίου, ἔνθα ὁ πρῶτος τῇ τάξει ἀντιπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Προηγούμενος Νίκανδρος, ὡς ἐκπρόσωπος ἐξ ὁφεικίου τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τὸν προσεφώνησε διὰ ἐμπνευσμένου λόγου, συστήσας ἐν τέλει αὐτῷ, πιστὴν τήρησιν τῶν κανόνων τοῦ κοινοβίου καὶ τῶν καθεστώτων τοῦ ἁγ. Ὁρους, πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ ἔθνος καὶ τὸν Βασιλέα, καὶ θεοφιλῇ διαποίμανσιν τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ λογικοῦ ποιμνίου, τῷ ἐνεχείρησεν εἰτα τὴν ποιμαντορικὴν ῥάβδον, εὐχηθεὶς ἐνίσχυσιν παρὰ Κυρίου εἰς τὸ βαρὺ ἔργον του. Εἰς ταῦτα ἀπαντῶν ὁ νέος Ἡγούμενος ἐδήλωσεν ὅτι θέλει καταβάλλει ὅλας του τὰς δυνάμεις πρὸς τήρησιν τῶν κανονικῶν του ὑποχρεώσεων καὶ ἐξητήσατο τὰς εὐχὰς ὅλων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενῶν του δυνάμεων, μεθ' ὃ συνεχάρησαν αὐτὸν οἱ ξένοι ἐπισκέπται, οἱ δὲ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς προσελθόντες ἅπαντες, ἔβαλον μετάνοιαν ἀσπασθέντες κατὰ τὴν τάξιν τὴν δεξιάν του.

Μετὰ τὴν θεϊὰν λειτουργίαν ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ προσεφώνησε τὸν νέον Ἡγούμενον ὁ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς Διονύσιος Ἱερομόναχος διὰ μακρῶν, καὶ ἐν τέλει ὁ Καθηγούμενος τοῦ ἁγίου Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριὴλ εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Σεβασμιώτατε Δέσποτα, ἅγιοι Ἀντιπρόσωποι, ἀγαπητοὶ ἐν Χῷ πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Ἀναφέρεται κάπου εἰς τὸν ἱερὸν ψαλ-

τήρα ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ, «ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου, εὖρον Δαυὶδ τὸν δοῦλον μου, ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν». Ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ οἱ ἡγήτορες τοῦ λαοῦ ἦσαν χριστοὶ Κυρίου, ἐθεωροῦντο θεόκλητοι. Ἐν τῇ Καινῇ τοιαύτῃ, διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ φύσις ἡμῶν ἔλαβε δικαιώματα συμμετοχῆς, ἔγινε συνεργὸς τῆς θείας χάριτος ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν της.

Πρώτῃ ἐκδήλωσις τῆς συνεργίας ταύτης ἐγένετο ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ ἀποστόλου Ματθαίου, «καὶ ἔστησαν δύο, λέγει ὁ ἱερὸς Λουκᾶς, καὶ προσευχθέντες εἶπον. Σὺ Κύριε καρδιογινῶστα πάντων, ἀνάδειξον ἓνα ἐκ τῶν δύο τούτων» εἶτα ἔθεντο κλήρους καὶ οὕτω συνεπληρώθη ἡ δωδεκάς τῶν ἀποστόλων ἐν ἀπολύτῳ συνεργείᾳ θείας κλήσεως καὶ ἐλευθέρας βουλήσεως τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἡ τάξις αὕτη τῆς ἐκλογῆς ἐπεκράτησεν ἕκτοτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, μὲ μικρὰς παραλλαγὰς μέχρι σήμερον.

Τῇ τάξει ταύτῃ καὶ τοῖς καθεστῶσι τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου στοιχοῦσα καὶ ἡ ἀδελφότης τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς, ἐξέλεξε κατὰ τρόπον ὑποδειγματικὸν καὶ ἀξιολίμῳ, τὸν σήμερον ἐγκαθιδρυθέντα νέον αὐτῆς Καθηγούμενον καὶ Ποιμενάρχην.

Πανοσιώτατε ἅγιε ἀδελφέ,

Ἡ ἀδελφότης τῆς Μετανοίας σου, ἐκτιμῶσα τὰς κοσμούσας σε ἀρετάς, τῆς ταπεινώσεως, φιλοπονίας, ἄκρας τιμότητος καὶ φιλαδελφείας, ἐψήφισέ σε πνευματικὸν αὐτῆς Πατέρα καὶ Ἠγούμενον, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ τῆς ἱερᾶς Κοινοτήτος καὶ τοῦ Πρώτου τῇ τάξει αὐτῆς ἀντιπροσώπου τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐγκρίνονα τὴν ἐκλογὴν σου, ἐγ-

καθίδρυσέ σε σήμερον ἐπὶ τῆς Ἡγουμένης καθέδρας τῆς ἱερᾶς ταύτης Μονῆς καὶ ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος διὰ τῶν εὐχῶν καὶ τῆς χειροθεσίας τοῦ Ἀρχιερέως μας, κατέστησεν ἀρχηγὸν τῆς πνευματικῆς ταύτης Μάνδρας, ἵνα καθοδηγῇς τὸ λογικόν σου ποίμνιον εἰς νομὰς ζωηφόρους. Ἐπαμύξεσαι σήμερον τὸν βαρὺν σταυρὸν τῆς διοικήσεως καὶ δὲν ἄγνοεῖς ὅτι τὸ ἄρχειν ἀνθρώπων λίαν δυσχερές, ὡς ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας Ἀναλαμβάνεις τὴν καθοδήγησιν τῶν ἀδελφῶν καὶ θὰ γνωρίζῃς ὅτι «οὐδὲν ἐπιπρόντερον τῆς ἐπιμελείας ψυχῶν» κατὰ Ἱσίδωρον τὸν Πηλουσιώτην.

Ἀλλὰ μὴ φοβοῦ, ἴσχυε ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι σε Χριστῷ. Ἐχεις ἐφόδια πνευματικὰ καὶ διοικητικά, καὶ ἐπὶ πλέον τὸ προσὸν ὅτι εἶσαι ἐκλεκτὸς τοῦ λαοῦ σου, εἶσαι σάργξ ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ὁσιτοῦν ἐκ τῶν ὁσίων τῆς ἀγιοπαυλινικῆς ἀδελφότητος. Ἐχεις τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ἀδελφότητός σου ὅλης, καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐκλεκτῶν προϊσταμένων αὐτῆς. Ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἔξ ἀγάπης πρὸς τὴν Ἱεράν σου Μετανοίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκτιμήσεως ἀτομικῆς, σὲ περιβάλλει μὲ ὅλην τὴν ὑποστήριξίν της καὶ ἀπόδειξις τούτου ὅτι ἐτίμησε τὴν ἐνθρόνισίν σου διὰ τοῦ ἡμίσεως τῶν μελῶν της. Αἱ εὐχαὶ ὅλων σᾶς συνοδεύουν εἰς τὸ θεοφιλές σου ἔργον καὶ ἡμεῖς ἐν τέλει, οἱ φύσει καὶ θέσει πλησίον σου, πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν δύο Μοναστηρίων μας, θὰ ἱστάμεθα παρὰ τὸ πλευρόν σου ἑτοιμοὶ εἰς κάθε συναντίληψιν, ἀπεκδεχόμενοι ἀμοιβαίως τοῦτο καὶ παρ' ὑμῶν, διότι πιστεύομεν εἰς τὸ γραφικὸν «ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρά».

Περαιῶν τὴν μικράν μου ταύτην προσφώνησιν, λαμβάνω τὸ θάρρος, λόγῳ ἡλικίας, λόγῳ μικρᾶς τινος πείρας, ἀλλὰ

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς παρὰ τοῦ θεολόγου κ. Κ. Βαμβακᾶ

Κατὰ τὸ τελεσθὲν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Κατηχητικῆς Σχολῆς μνημό-
συνον ὑπὲρ τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς πρῶην Νευροκοπίου Κυροῦ Γεωργίου

«Γνωστῶς ἐπιγνώσει ψυχὰς ποιμνίου σου καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέ-
λαις» δογματίζει ὁ σοφὸς Σολομὼν εἰς τὰς
«Παροιμίας» του, καθιερῶν ὡς θεμελιώδη
ἀρετὴν διὰ τὸν Ποιμένα τῶν λογικῶν προ-
βάτων, τὴν παρ' αὐτοῦ γνῶσιν τῶν τῆς ψυ-
χῆς ἐγκάτων καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς θυσίαν

τούτου.

Τὸ μέγα τοῦτο καθήκον ἐξεπλήρωσεν ὁ
καιμηθεὶς ἐκλεκτὸς Ἱεράρχης, οὕτινος
τὸ μνημόσυνον εὐγνωμόνως τὸ Ἱδρυμα ἡ-
μῶν τελεῖ σήμερον. «Ἐγνώσκω τὰ ἐμά»
εἶπεν ὁ μέγας Ἀρχιεπίμην Κύριος ἡμῶν,
ὁμιλῶν περὶ τῶν ἑαυτοῦ προβάτων. Καὶ

ἐκ τῆς πολλῆς μᾶλλον ἀγάπης πρὸς τὸ
σεπτὸν προσωπὸν σου, νὰ διατυπώσω
μίαν καὶ μόνην ὑποθήκην. Μὴ θελήσῃς
ποιεῖν νὰ ᾄδῃς τυπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς
ὅλον τὸ βάρος τῆς διοικήσεως, ἔχε ὑπ'
ὄψιν σου πάντοτε τὸ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν
μέγαν Μωϋσῆν «οὐ δύνασαι μόνος φέρειν
αὐτοῦς» τοῦ εἶπεν, «ἀλλὰ πρόσλαβε, ἑκα-
τοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ
γραμματοεισαγωγεῖς», τοῦτο θὰ κουφίσῃ
κατὰ πολὺ τοὺς κόπους σου, καὶ ἀφ' ἐτέ-
ρου θὰ σὲ διασφαλίσῃ ἀπὸ ἀναποφεύ-
κτους εἰσηγήσεις τοῦ πονηροῦ πρὸς αἰνε-
σιν καὶ ὑπερηφάνιαν.

Ἐχε ὑπ' ὄψιν σου τὸ παράδειγμα τῶν
προκατόχων σου, οἵτινες ἄφησαν ἱστορη-
κὰ ἔκνη τῆς διαβάσεώς των καὶ ἔγιναν
δεύτεροι κτίτορες τῆς Μονῆς σου μετὰ
τὰς δύο μεγάλας πυρκαϊᾶς ἐν αὐτῇ. Βά-
διζε ἐπὶ τὰ ἔκνη τοῦ μακαριστοῦ Γέρον-
τος σου ἀειμνήστου Σεραφεῖμ, τοῦ ἐπὶ
ἡμῖς αἰῶνος ἀναλώσαντος ἑαυτὸν ἐν τῇ
ὑπηρεσίᾳ καὶ Ἑγουμένίᾳ αὐτῆς. Πρὸ
πάντων δὲ μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστόν,
καὶ γενοῦ τύπος τοῖς ἀδελφοῖς, ἐν λόγῳ,
ἐν ἔργῳ ἐν ἀναστροφῇ. Αὐτὸς ὁ Κύριος
στηριγμὰ σου, αὐτός σοι βικτηρία, αὐ-
τὸς ἀξιώσῃ σε εὐδοκίμου ἐν πᾶσιν Ἑγου-

μενίας καὶ καταξίωσῃ σε καὶ τῆς οὐρα-
νίου βασιλείας του, ἵνα ἔκῃ εἰς αἰῶνα
τὸν ἅπαντα συγχωρεῖς μετὰ τοῦ ἁγίου
κτίτορος Ὁσίου Παύλου καὶ τῶν ἐν ἀσκή-
σει καὶ ἀρετῇ διαλαμπάντων ἀγιορειτῶν
Πατέρων. Γένοιτο.

Ὁ νέος Ἑγούμενος ἄγει τὸ 55ον ἔτος
τῆς ἡλικίας του, κατὰγεται ἐκ Κεφαλλη-
νίας, προσῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν πρὸ εἰκο-
σιτριῶν ἐτῶν καὶ ἦτο ὁ δεξιὸς βραχίον τοῦ
πρῶην Ἑγουμένου Σεραφεῖμ, ἀπὸ τριετί-
ας δὲ ὅτι ὁ ἀείμνηστος ἔπαθεν ἡμιπληγίαν
ὁ κατ' οὐσίαν κυβερνήτης τῆς Μονῆς. Δια-
κρίνεται διὰ τὴν ἱεροπρέπειάν του. Ἐπὶ
δεκάδας ἐτῶν, αὐτὸς μόνος σχεδὸν ἐφημέ-
ριος, λειτουργῶν καθ' ἡμέραν ἀσκητικός,
ἀκτῆμων, ὑπόδειγμα κοινόβιου μοναχοῦ,
καὶ φίλεργος εἰς τὸ ἔπακρον. Ἡ ἐκλογὴ
του ἔχαροποίησε κατὰ πρῶτον τὴν ἀπορ-
φανισθεῖσαν ἀγιοπαυλικὴν ἀδελφότητα,
καὶ εἶτα ὅλον τὸ ἅγιον Ὄρος, τόσον διὰ
τὴν ἐπιτυχὴ ἔκβασιν αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ
τὸν ὑποδειγματικὸν τρόπον διεξαγωγῆς,
ὅστις θὰ μένῃ ἐπὶ μακρὸν φρονιματιστι-
κὸς καὶ διὰ τὰς ἄλλας Ἱ. Μονὰς τοῦ Ἀ-
γίου Ὄρους.

Ἐν ἀγίῳ Ὄρει τῇ 18ῃ Ἀπριλίου 1960

Ἀγιορείτης

παντὸς μετ' αὐτὸν ποιμένος ἴδιον εἶναι, ἢ τῆς ψυχῆς τῶν προβάτων τελεία γνώσις καὶ προσπάθεια πρὸς καλλιέργειαν, ὑπηρέτησιν καὶ ἐξύψωσιν πνευματικῇν αὐτῶν. Καὶ ὁ ἀπελθὼν ἐν μακαριστοῖς ἀοιδίμος Μητροπολίτης Κυρὸς Γεώργιος ἀφιέρωσεν ἑαυτὸν καθ' ὁλόκληρον τὸ μήκος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ὑπὲρ τῆς καλλιέργειας τοῦ ποιμνίου του, καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐν ἀφοσιώσει ἀσκήψῃ καὶ μετὰ ζήλου ἐξαιρέτου.

Ἐπὶ 50ετίαν ὁλόκληρον καὶ ὡς Ἐπιστήμων καὶ ὡς Ποιμὴν καὶ ὡς Διδάσκαλος εὐκάρπως καὶ ἀκαταπονήτως, τὸ πολὺπλευρον τοῦ Ποιμένος καὶ Διδασκάλου ἐπετέλεσεν ἔργον. Πανταχοῦ ὅπου διέδησαν τὰ δῆμάτῃ του ἐπεχάραξαν ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα του. Εἰς Κερασσοῦντα, εἰς Προῦσαν, εἰς Σουφλί, εἰς Ἄγιον Ὅρος, εἰς Πειραιᾶ καὶ εἰς Ἀθήνας, οἱ ἀνελήσαντες ἀφθόγως ἐκ τῆς ἀστείρευτου πηγῆς τῆς σοφίας του, οἱ γευσάμενοι τῆς καλωσύνης του καὶ ἀγαθότητός του τὸν πολύτιμον θησαυρὸν, οὐκ ὀλίγοι ἦσαν ἐπιμαρτυροῦντες τὰς σπανίας διδασκτικὰς καὶ ποιμαντικὰς ἀρετάς του καὶ ὑποθήκας του καὶ ἀναζητοῦντες ἐν δικαίῳ νόστῳ τὸν διάδοχον ἐκείνου γύρωθέν των. Τριάκοντα καὶ πλέον ἐπιστημονικοῦ κύρους μελέται του ἐπὶ ζητημάτων ἰδίᾳ δογματικοῦ καὶ κανονικοῦ περιεχομένου καὶ δυσμέτρητοι ὁμιλῆαι του, ἐπιθεμελιουσὶν ἀλανθάστως τῆς πολυτίμου εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰσφοράς του τὸ ἀξιόλογον κεφάλαιον. Καὶ συνεχῶς ὁ κοιμηθεὶς Ἱεράρχης μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας τῆς πρὸς τὸν Κύριον ἐκδημήσεώς του, δὲν ἔπαυσε διὰ τε τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου του τὸ ἔργον τοῦ ποιμένος, τοῦ οδηγητοῦ, τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ ἀνακουφιστοῦ παντὸς δεομένου τῆς πνευματικῆς ἀρωγῆς τέκνου του.

Ἐδίδασκεν, ἐνουθέτει, ὑπεδείκνυε καὶ

προέτρεπεν εἰς πᾶν τὸ ὁρθόν, τὸ ἐπαινετὸν καὶ τὸ κατὰ Χριστὸν ἐπιθεβλημένον καὶ ἀληθῶς καὶ πράγματι ὁρθόδοξον, νυχθημερὸν μοχθῶν ὑπὲρ τῶν λογικῶν αὐτοῦ προβάτων, ὑπὲρ ὧν ἐκθύμως ἑαυτὸν ἠγάλλισκε. Τούτου καρπὸς ἡ ἀφαιτος ἀγάπη καὶ τὸ θαρρὺ πένθος, ὅπερ ἐδημιούργησεν εἰς πάντας ἢ ἀδόκητος ἀπώλειά του. Ἐνεκεν τούτου, οὐ μόνον σήμερον, ἡ πάρος ἐνιαυτοῦ ὁλοκληροῦ ἀπὸ τῆς κοιμήσεώς του, δὲν ἐπέτυχε τὴν διάφραξιν τοῦ ἀνοιγέντος διὰ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐκ τῆς Ἐκκλησίας κενοῦ, ἀλλὰ φοβούμεθα, ὅτι πολλὰ εἰσέτι δεκάδες ἐνιαυτῶν, τὴν ἀπουσίαν του θὰ θρηνοῦσιν ἐν ὁρφανίᾳ ἰσοτίμου διδασκάλου καὶ ποιμένος ἐδρισκόμενοι.

Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν, οὐ μόνον ὁ ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος μετὰ τῶν συνεργατῶν του ἐγὼ, θαυμαστῆς καὶ ἐργάτης ἀπλοῦς τῆς Ἐκκλησίας, ἀδυναμίαν αἰσθάνομαι εἶνα τοῦτον, ἔστω καὶ ὠχρῶς, δυνηθῶ καὶ εἰκονίσω ἐν μνημοσύνῃ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶς νομίζω δουλόμενος τὸν πλοῦτον τῶν ἀρετῶν του καὶ τῶν ἔργων του πλήρως καὶ ἐπιτυχῶς ἐξυμνήσαι, ὑπὸ δέουσι οὐ σμικροῦ διακατέχεται.

Ἄλλ' οὐ χρεῖαν ἔχομεν λόγων, εἴνα τὸν θρηνοῦμενον ἐμφανίσωμεν.

Ἐδρισκόμεθα ἐν μέσῳ συνεργατῶν του, πνευματικῶν του τέκνων, ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ, ὅνπερ μόχθῳ οὐ συνήθει, ἐπὶ τριάκοντα συναπτὰ ἔτη παλαιῶν, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀρωγούμενος, ἐθεμελίωσεν εἰς Κατηχητήριον Ἰδρυμα περίοπτον, μετ' εὐκτηρίου Νικοῦ. Πάντες σχεδὸν οἱ παριστάμενοι, ὡς καὶ οἱ ἀπόντες εἰσέτι, γιγνώσκουσι τὸν θησαυρὸν ὃν ἀφειδῶς καὶ προθύμως ἐκ τοῦ πνευματικοῦ του ταμείου καὶ ἐκ τοῦ σωματικοῦ του ἀποταμιεύματος, ὃ ἐκκληπῶν Ἱεράρχης ἐδαπάνησεν.

Ἐπλεξεν οὕτω ἰδίᾳ χειρί, τὸν στέφανον

νον δόξης, ὅστις ἐπέστεψε τὴν γηραιὴν κεφαλὴν του, τὴν ἐγκρύπτουσιν νοῦν ἰσχυρόν, σοφίαν ἄμετρον καὶ σκέψιν ἀξίωζήλον. Καύχημα τῆς Ὁρθοδοξίας δικαιοῦται, ἀνελθὼν τὰς θαυμάδας τῆς κλίμακος τῆς Ἱερωσύνης, μέχρι καὶ τῆς Κορυφῆς ἐπαξίως καὶ καταστάς ὑπόδειγμα ἀξιολύμητον, δικαιούται λέγομεν, νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς πάντας τὸ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν «τὴν πίστιν τετήρηκα καὶ τὸ ἔργον τετέλεκα». Δι' αὐτὸ εἶπον, ὅτι τὸν ἐπιμνημόσυνόν του συνθέτουσιν αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ, οἱ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίμαχοι, πλὴν εὐκαρποὶ ἀγῶνες του, μέχρι καὶ τῆς σιγῆς τῆς τελευτῆς του διήκοντες.

Ὁ μεγαλύτερος ὁμῶς ἔπαινος τοῦ κοιμηθέντος Ἱεράρχου, εἶναι ὁ ζῆλος αὐτοῦ καὶ ἡ μέριμνά του, ὑπὲρ τῶν Δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ πολλάκις, ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως, αὐστηρὸς ἐδείκνυτο. Ὡς δὲ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του, ὑπέμενε δι' αὐτὰ τὰ τῆς ἡμέρας καύματα καὶ τὸν τῆς νυκτὸς παγετῶνα, ἀφίστατα δὲ ὁ ὕπνος τῶν βλεφάρων του, οὕτω καὶ ὁ ἐν μακαριστοῖς αἰεδιδίμος Κυρὸς Γεώργιος, δὲν ἐδίδεν ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, οὐδὲ νυσταγμὸν ταῖς βλεφάροις αὐτοῦ, ὅταν ξένοι ἀπόστολοι, ξένα εὐηγγελίζοντο καὶ ἀλλότρια ἐφθέγοντο ἐκείνων, ἅτινα ἡ ἁγία Γραφή, οἱ Ἀπόστολοι, ἡ Παράδοσις ἡ Ἱερά, καὶ οἱ Πατέρες ἐν γένει, ἐθέσπισαν καὶ ἐκληροδότησαν ἡμῖν.

Ὁ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας ζῆλος τοῦ ἀπελθόντος, ἐξεδηλοῦτο ἔντονος καὶ ἰσχυρὰ ἡ πάλῃ του κατὰ τῶν ἐπιτελούντων, ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν, λύκων εἰς τὸ τῆς Ὁρθοδοξίας ποίμνιον.

Παρωξύνετο οὕτως τὸ πνεῦμα, ἐκλαίε, προσηύχετο, ἀλλὰ καὶ ἐπρομάχει διὰ τῶν ὀπλων τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου. «Ἐ-

τοίμος αἶε πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον, περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραότητος καὶ φόβου». Διέπεμπε ταῖς αἵρεσιάζουσιν, τὰς πολυτίμους ἐκείνας παραινετικὰς καὶ διδασκητικούς ἐπιστολάς, εἰς ὧς ὑπεμφαίνεται, πᾶσα ἀρετὴ τοῦ ἀκατοπονήτου μαχητοῦ, καὶ ἰδίᾳ ἡ σοφία τῆς διδασχῆς του.

Ἐπὶ πλέον, ἡ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς πλήρους καὶ πιστῆς τούτων τηρήσεως μέριμνά του, ἡ συνεχὴς διδασκαλία του, οὐ μόνον διὰ τοὺς γνωστούς, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα Ὁρθόδοξον Χριστιανόν, ἦσαν οὐχὶ ἥσσονος σημασίας σκοποὶ διὰ τὸν κεκοιμημένον Ἱεράρχην.

Πάντα ταῦτα ὁμῶς εἶχον ὡς ἀπότοκον καὶ τὴν τοῦ σώματος διάθρῳσιν, ἥτις ἀδοκῆτως πρὸς τὸν τάφον ἤγαγε τὸν ἐκλεκτὸν ἡμῶν ὁδηγόν. «Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με». Οὐ χρεῖαν ὁμῶς ἔχομεν ἄλλων ἐγκωμίων, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ, ὃν ἀνήγειρεν ὡς ἀσάλευτον καὶ εὐφῶνον ἔσκει μνημεῖον τῆς πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀγάπης του, δι' ἀγῶνων καὶ θυσιῶν ὁ μνημονευόμενος Ἱεράρχης, μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πάντας, ὅπως συνεχίσωμεν πάσῃ θυσίᾳ, τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου του.

Ἀοίδιμε ἐν μακαριστοῖς καὶ πολυσέβαστε Ἱεράρχα ἡ Ὁρθόδοξος Κατηχητικὴ Σχολή, εὐλαδῶς καὶ εὐγνωμόνως, ὡς πολύτιμον καὶ ἐκλεκτὸν δημιουργημά σου, οἱ παριστάμενοι συνεργάται σου, ἡ οἰκογένειά σου καὶ τὰ πνευματικά σου τέκνα, τὰ τε παρόντα καὶ τὰ ἀπολείπόμενα καὶ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, ἐξακολουθοῦσι νὰ συνέρχωνται ἀπὸ τὴν ὁδύνῃ τῆς ἀδοκῆτου ἀπωλείας σου καὶ νὰ πενθοῦσι τὴν ἀπουσίαν τοῦ μεγάλου Ἐργάτου, δυσαναπληρώτου ὁδηγοῦ καὶ ἐξαίρετου Διδασκάλου των.

Οἱ ἐνιαυτοὶ τοῦ Κυρίου παρερχόμενοι, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐξαλείψωσι τῆς μνή-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΘΕΟΜΗΝΙΩΝ ΕΝ ΑΓ. ΟΡΕΙ

Κατὰ τὰ ἔτη 1911 - 12

Εἰς τὰς 13 Σεπτεμβρίου 1911 τὸ βράδυ εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἔγινε μεγάλη νεροποντὴ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, ἔκαμε μεγάλα καὶ ἀμύπολα κακὰ καὶ ζημίαι τρομερές. Ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Παύλου. Διότι ἐκατέβασεν ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Ἀθωνος καὶ ἐπῆρε τὸν μισὸν κῆτον τὸν ἐπάνω, ἐπῆρε τὸ σπῖτι μὲ τὸ πατητήρι καὶ ὄλον τὸ κρασί καὶ βαρέλια καὶ παραβοῦτες καὶ ὅ,τι ἄλλο εὗρηκε μπροστὰ τοῦ ὁ ποταμοῦ, τὴν ἀμπελικιὰ καὶ τὸν κάτω κῆπον ὅλον, δένδρα ἐλαιῶνες, ὅλα ἐπῆγαν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου φόβος καὶ τρόμος ἐπεκράτησε.

Εἰς δὲ τὸ Ρωσσικὸν ἐπῆρε τὸν φοῦρνον, τὸ βουρδουναριὸ καὶ ζῶα, τὸν πα-

μης σου καὶ τῶν ἔργων σου τὴν εἰκόνα, οὐδὲ νὰ σκιάσῃ ταύτην, οἰοιδήποτε τυφῶνες καὶ ἀντιξοότητες.

Ὑποσχόμεθα καὶ θεβαιοῦμεν καὶ αὐθις, κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν, διὰ θὰ διατηρήσωμεν ἀνεξάλειπτον τὴν μνήμην σου καὶ θὰ ἀκολουθήσωσιν πιστῶς τὸ παράδειγμά σου, τὰς ὑποθήκας σου καὶ τὴν τελευταίαν δούλησίν σου, καταβάλλοντες πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡμῶν πρὸς συνέχισιν καὶ ολοκλήρωσιν τῶν σκοπῶν σου καὶ τοῦ ἔργου, ὅπερ μᾶς ἐνέπνευσες, μᾶς ἐνεπιστεύθης καὶ μὲ ἐμπιστοσύνην μᾶς παρέδωκες, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου, πιστὸς μέχρι θανάτου πρέμεινες, ἀγωνιζόμενος καὶ ἀπροσμετρήτως κοπιῶν.

Αἰωνία ἔσται ἡ μνήμη σου, ἐκλεκτὲ Ἱεράρχα.

Κ. Βαμβακῆς
Καθηγητὴς - Θεολόγος

λαὶὸν ἄρσανᾶν, τὸ βαμπόρι ἐπλάκωσε καὶ τὸ ἐσύντριψε καὶ ὅ,τι ἄλλο εὗρέθη, ἄφαντον ἔγινε. Τὰ δὲ ἀρχονταρίκια ἐγέμισαν νερὸ καὶ σαβοῦρες ἕως τὸ πάτωμα καὶ ἐχύνετο τὸ νερὸ ἀπὸ τὰ παράθυρα. Ἐγέμισεν ὁ τόπος βράχια, πέτρες, χονδρόβουλα πληθος. Ἐπῆρεν ἄλλους ὅσκους(;) (ἴσως ὄχθους) μεγάλους εἰς τὸν λάκκον ὀπισθεν τοῦ κοιμητηρίου τους, καὶ τοὺς μύλους τοὺς ἐχάλασε. Εἰς δὲ τὰς Καρυὰς ἔγινε πάλιν μεγάλη νεροποντὴ καὶ φόβος καὶ τρόμος ὅπου ἐνόμιζον οἱ ἄνθρωποι ὅτι θὰ καταποντισθοῦν οἱ Καρυές. Μερικὰ μαγαζιά ἐγέμισαν νερὰ καὶ σαβοῦρες, καὶ πολλὰ ἐργόχειρα κατεστράφησαν. Ὅμοιως καὶ τὸ Κοινὸν ἐγέμισεν ἀπὸ νερὰ καὶ σαβοῦρες, ὥστε ὅπου ἂν ἐβαστοῦσεν ἀκόμη ὀλίγον, ἦθελε καταστραφῇ ὅλος ὁ τόπος.

Καὶ εἰς ἄλλας Μονὰς ἔκαμε πολλὰς ζημίας καὶ τρομερές, ὥστε ὅπου οἱ ρύακες ἔγιναν ποταμοὶ μεγάλοι, ἐπῆραν τόπους, δρόμους καὶ κήπους πολλούς. Καὶ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ζωγράφου ἐχάλασε τοὺς δρόμους καὶ τὸν κῆπον καὶ τὸν ἄρσανᾶν καὶ εἰς τὰς Σκήτας καὶ τὰ Κελλία ὅπου ἐπροξένει φόβον καὶ τρόμον εἰς τὸν καθένα. Μόνον εἰς τὰ μέρη τῆς Λαύρας δὲν ἔγιναν ζημίαι πολλές, ἀλλὰ ὀλιγώτερες.

Ὅθεν ἐγράφησαν ταῦτα διὰ ἐνθύμηςιν ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ εὐτελοῦς Στεφάνου Ἱερομονάχου ἐκ τῆς Μικρᾶς ἁγίας Ἀννης, Ὀκτωβρίου 16, 1911.

Ἐτέρα σημειώσεις

Εἰς τὰς 4 Ἰουλίου 1912 ἔπεσε χάλας εἰς ἅγιον Ὅρος καὶ ἔκαμε ζημίας καὶ φθορὰν πολλήν. Εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Διονυσίου ἔσπασε τὰ τζάμια καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα μέρη, εἰς τὴς Καρυές, εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἰβήρων, Καθακάλου κατέστρεψεν ἀμπελῶνας, λεπτοκαρεῶνας, κήπους,

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΡΥΠΑΡΟΤΗΤΟΣ *)

Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου φυσιολογικῶς καὶ βιολογικῶς ἔχει ἀνάγκην περιποιήσεως, διατροφῆς, ἀναπαύσεως καὶ καθαριότητος, διὰ νὰ ἀποβῇ ὑγιὲς καὶ ῥωμαλέον. Συνεπῶς ἡ ἀκαθαροσία, (λέρα, λίγδα, βρῶμα) τοῦ σώματος δὲν ἐπιτρέπεται· καθότι ὅλα τὰ δερματικά νοσήματα καὶ πληγαὶ γεννῶνται ἀπὸ τὴν ἀκαθαροσίαν, καὶ δὴ κολλητικὰ διὰ τὸ σῶμα καὶ ἀθεράπευτα νοσήματα καὶ μιάσματα ἐκ τῆς ἀκαθαροσίας καὶ ἀπλυσίας. Διὰ τῆς ἀκαθαροσίας ἀσθενεῖ τὸ σῶμα καὶ μυρίζει, καὶ ἡ τοῦ αἵματος κυκλοφορία δὲν γίνεται φυσιολογικῶς καλῶς. Ἡ ἀπλυσία καὶ ρυπαρότης τοῦ σώματος δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν λογικὸν ἄνθρωπον, ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκεν ἄφθονον ὕδωρ διὰ νὰ πλυνώμεθα καὶ νὰ καθαρισθῶμεν ἀπὸ τὴν σωματικὴν βρώμαν. Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει πόρους, (ὡς ὑπολογίζουν οἱ ἱατροὶ πλέον τῶν 16,000) εἶναι διάτρητον ὥσάν τὸ κόσκινον, διὰ τῶν ὁποίων γίνεται ἡ ἄδηλος ἀναπνοὴ διὰ τοῦ δέρματος καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ ἰδρώτος ἀπὸ τὸν ὀργανισμόν μας ἡ περιττὴ καὶ σηπτικὴ ὕλη, ἀλμύρα (βρῶμα) ὡς καὶ διὰ τῶν οὖρων. Διὰ τῆς ἀκαθαροσίας λοιπὸν φράττονται οἱ ὡς ἄνω πόροι τοῦ δέρματος καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐμποδίζεται ἡ ἐνέργεια τῆς ἀδήλου διαπνοῆς, καὶ εἴτα ἡ ἀκαθαροσία τράχυνει

ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐπλήγωσε. Εἰς τὴν Μοῖνην τῶν Ἰβήρων ἔσπασεν ὅλα τὰ κεραμύδια καὶ ἄλλοι εἰς τὸν κόσμον ἔκαμε πολλὰς καταστροφάς, διότι ἦτο καθολικὸν καὶ παντοῦ φόβος καὶ τρόμος ἐπεκράτησε.

Στέφανος Ἱερομόναχος, 4 Ἰουλίου 1912.

Γ. Π. Α.

τὴν ἐπιδερμίδα καὶ ἐπιφέρει μεγίστην βλάβην εἰς τὸν ὀργανισμόν μας οὐ μόνον ἐξωτερικῶς ἀλλὰ καὶ ἐσωτερικῶς, ὡς οἱ ρευματισμοὶ καὶ οἱ νόσοι τῶν πνευμόνων καὶ γαστροεντερικοῦ σωλήνος. Διὰ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς ὡς καὶ δι' ἐκπνοῆς καὶ ἀναπνοῆς ζῇ καὶ διατηρεῖται ὁ ὀργανισμός. «Ἐν αἵματι καὶ πνοῇ διατηρεῖται ἡ ψυχὴ, τούτων γὰρ ἐκλιπόντων ἀναχωρεῖ ἡ ψυχὴ» (Μ. Βασίλειος). Ἐὰν ἐμποδισθῇ ἡ ἐνέργεια τῆς ἀδήλου διαπνοῆς καθ' ὅλον τὸ σῶμα, τότε πρήζεται τοῦτο καὶ ταχέως ἐπέρχεται ὁ θάνατος. Καὶ ἡ Ὁρθόδοξος θρησκεία εἰς πᾶσαν ἱεροπραξίαν ἐπιβάλλει πρωτίστως τὴν καθαριότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. «Ὁ ἀκάθαρτος τὸ σῶμα ἔχει καὶ ἀκάθαρτον ψυχὴν καὶ ἀνήκει εἰς τῶν χοίρων τὴν ἀκάθαρτον φυλὴν» (Πολιτ. Θέατρον).

*) Φύσει ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν καθαριότητα καὶ ἀποστρέφεται τὴν ἀκαθαροσίαν. Κατὰ τὸν Ὅμηρον, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν λίαν καθαροὶ καὶ ὑγιέστεροι· ὁ φιλόσοφος καὶ δύσμορφος Σωκράτης, ὡς καὶ ὁ κυνικὸς ἀσκητὴς καὶ ρακένδυτος Διογένης, διὰ τὴν καθαριότητά των διεκρίνοντο φιλόκαλοι καὶ οὐχὶ καλλωπισταί «Εἶναι βούλου τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα φιλόκαλος, λέγει ὁ Ἰσοκράτης, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστής· ἔστι δὲ φιλόκαλος τὸ μεγαλοπρεπές, καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περιεργόν» (Περὶς Δημόν). Ἡ καθαριότης συντελεῖ πρὸς διατήρησιν τῆς κατ' ἄμφω ὑγείας, δι' ὧν καὶ εἰς τὰ Νοσοκομεῖα τὸ πρῶτον μέλημα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς ἡ καθαριότης (τὸ λουτρόν). Ἡ καθαριότης ἐμφαίνει εὐγένειαν ψυχῆς, καὶ εὐταξίαν εἰς τὸ ἐνδύεσθαι. Καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ὄψαρια, ἀγαποῦν τὴν καθαριότητα· πλὴν τοῦ χοίρου, τοῦ βουβάλου, τῆς ἐγχέλυος καὶ τῶν σκολῆκων, τὰ ὅποια τέρπονται εἰς τὸν βούρκον· τὰ πτηνὰ δὲν κουτσουλίζουν εἰς τὴν φωλεάν των, τὰ δὲ ψάρια δὲν ζοῦν εἰς τὰ ἀκάθαρτα νερά.

Σημ. Τὸ παρὸν ἄρθρον «περὶ ρυπαρότητος», ἐξ ἀβλεψίας παρελείφθη ἀπὸ τὴν σειράν τοῦ Ρ.

ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 164)

Ὁ Γεράσιμος ὁ Μικραγιαννανίτης ἔχει συγγράψῃ ἀμέτρητα Ἀπολυτίκια, Κοντάκια, Μεγαλυνάρια καὶ ἄνω ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα Ἀκολουθίες. Εἶναι ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος Ἑλληνας ὑμνογράφος.

Ὅπως στὸν καιρὸ τοῦ Νικοδήμου, ἔτσι καὶ σήμερα, τὸ Ἅγιον Ὄρος παίζει σημαντικό ρόλο στὴν θρησκευτικὴ ἀφύπνισι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μεθαύριο, μὲ τὴν ἐνδεχομένη πλήρη ἐπ'ἀνδρωσι τῶν μονῶν του, θὰ παίξῃ ἀκόμη σπουδαιότερο ρόλο. Ἀρκεῖ μόνο νὰ ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς καὶ νὰ ἀποτραποῦν οἱ προσπάθειες ἔξω ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπως τὸ μεγάλο αὐτὸ κέντρο ὁρθοδόξου πνευματικότητος μετατραπῇ σιγὰ-σιγὰ σὲ τόπον τουρισμοῦ. Γίνονται τέτοιες προσπάθειες, μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι, ὅταν φτιαχθοῦν καλοὶ δρόμοι πλησίον καὶ ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ χορηγηθοῦν στὸ Ὄρος σύγχρονα μεταφορικὰ μέσα, δηλαδὴ αὐτοκίνητα, θὰ προσελκύωνται περισσότεροί ξένοι στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ δοῦν τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἔτσι θὰ ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς ἡ φτωχὴ Ἑλλάδα. Τὶς προσπάθειες αὐτὲς τίς καταβάλλουν κάποιοι ἄπιστοι ἢ χλιαροὶ χριστιανοί, ποὺ θέλουν νὰ ἐμφανίζωνται ὡς τάχα προοδευτικοὶ καὶ φωτισμένοι καὶ ὑπερπατριῶτες, καθὼς καὶ ἄνθρωποι ποὺ εἶναι ἀπλῶς πεπλανημένοι ὡς πρὸς τὴν βίσι, τὸ σκοπὸ καὶ τὰ μέσα τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ μάλιστα παρασυρμένοι ἀπὸ τὴν ἀνθελληνικὴ, ἀντιχριστιανικὴ, ἀντιπνευματικὴ βιοθεωρίαν τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, ποὺ ὑποτιμᾷ ἢ καὶ ἀρνεῖται τὸν ἔσω βίον, ἐνῶ ἐξαίρει τὸν ἔξω, τὴν δρᾶσι.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ σεβάστηκαν ἐπὶ αἰῶνες οἱ Τοῦρκοι, τὸ σεβάστηκαν οἱ

Βιβλιοκρισία

"ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ,"

Κατ' αὐτὰς ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης τῆς ἐν Κοζάνῃ γυναικείας Μονῆς τῆς Ἀναλήψεως, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς, περισπούδαστος μελέτη «Γυναικεῖος Μοναχισμός» ἐξ 140 σελίδων, συγγραφεῖσα ὑπὸ τῆς ἰδίας μὲ πρότυπον τὴν ἁγίαν Μακρίναν ἀδελφὴν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Εἰς τὸ εἶδλλον τῆς αὐτῆς ἁγίας Ἡγουμένης ἀναλύει κατ' ἀρχὴν τὸν σκοπὸν τοῦ μοναχισμοῦ, εἶτα τὰ κίνητρα πρὸς τὴν μοναχικὴν ζωὴν, καὶ ἐν τῇ ἀφηγήσει τῆς ἀσκητικῆς καὶ ὁσιωτάτης ζωῆς τῆς ἁγίας Μακρίνης, παρουσιάζουσα κατὰ τρόπον ἐπαγωγὸν τὴν γυναικεῖαν μοναχικὴν ζωὴν.

Εἰδικῶς ἀναλύει τὴν ζωὴν τῆς Κοινοδικῆς ἀδελφότητος, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπακοήν, τὴν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν κατὰ δύναμιν ἐργασίαν, τὴν ἀφοσίωσιν τῶν μοναζουσῶν πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτῶν Μητέρα, ὡς καὶ ἐτέρωθεν τὴν φλογερὰν στοργὴν ταύτης πρὸς τὰ ἀγαπητά

Γερμανοὶ κατακτηταὶ καὶ τώρα μερικοὶ Ἕλληνες ζητοῦν τὸν ἀφανισμόν του. Πρέπει ὅλοι οἱ εὐσεβεῖς Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, νὰ ὑψώσουν τὴν φωνήν τους σὲ ἔντονη διαμαρτυρία. Νὰ βροντοφωνήσουν ὅτι θέλουν τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ μείνῃ ὅπως ἦταν ἀνέκαθεν: ἥσυχο, ἀθόρυβο, μακριὰ ἀπὸ τὴν τύρβην τῆς μηχανῆς καὶ τὴν σύγχυσι τοῦ τουρισμοῦ, κατάλληλο γιὰ τὴν αὐτοσυγκέντρωσι καὶ τὴν ἀδιάλειπτην προσευχὴν καὶ λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Νὰ τονίσουν ὅτι θέλουν καὶ ἐπιμένουν τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ μείνῃ προσιτὸ μόνον σὲ σοβαροὺς καὶ εὐσεβεῖς προσκυνητὰς καὶ ἀπρόσιτο σὲ κάθε ἐπιπόλαιον καὶ βέβηλον, εἴτε Ἕλληνας εἶναι εἴτε ξένους.

Κων)νος Καβαρνὸς

Belmont, Mass, Μάϊος 1960

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσίου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων
ἁγίων. Ὅπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα.
Ἐναρέτων Πατέρων μνεῖα. Ἔτει Σωτηρίῳ 1956.

Περὶ εὐωδίας τῆς ἁγίας Δεξιᾶς τοῦ τιμίου Προδρόμου

Ἀδελφός τις πάνυ οἰκτιρῶς μοι καὶ ἀγαπητός, ἠρώτησέ μοι ἡμέραν τινὰ ἡσθάνθης ποτὲ εὐωδῖαν ὅταν ἀσπάζεσαι τὴν ἁγίαν Δεξιάν;

Ὅχι τοῦ λέγω· οὐδέποτε ἡσθάνθην τοιοῦτόν τι ὅπου μοι λέγεις. Καίτοι

πολλάκις τοῦ ἔτους τὴν ἀσπάζομαι μετὰ τῆς ὀφειλομένης πρὸς τὸν Προστάτην ἡμῶν εὐλαθείας, ἐν τούτοις οὐδέποτε τι ἐξαιρετικὸν εὐωδίασμα ὡς λέγεις ἐκατάλαβα...

— Καὶ ὅμως, μοι λέγει· σὲ δεδαιώ, ὁσάκις θέλει ὁ τίμιος Πρόδρομος νὰ παρηγορήσῃ τινὰ δι' οὗς λόγους αὐτὸς γνωρίζει

τῆς ἐν Χριστῷ τέκνα.

Παρ' ὅλον ὅτι ὁ Μοναχισμὸς εἶναι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ἐν τῇ ἐκτελέσει ὅμως τῶν καθηκόντων παρουσιάζονται διαφοραὶ καὶ ἰδιότητεῖς. Εἶναι δὲ εὐτύχημα, καὶ αὐτόχρημα δωρεὰ τῆς θείας χάριτος ὅτι τὸ διδλὸν ἐγγράφη ἀπὸ Μοναχὴν καὶ δὴ Ἠγουμένην, μὲ μόρφωσιν, ἀλλὰ καὶ πείραν πνευματικῆν, δυναμένην ὡς ἐκ τούτου νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ μύχια τῆς γυναικείας ψυχῆς.

Ὅσοι ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ ἱερὸν Ἠσυχαστήριον τῆς Ἀναλήψεως Κοζάνης, νὰ πληροφορηθοῦν περὶ τῆς ὑποδειγματικῆς μοναχικῆς ζωῆς τῶν ἐν αὐτῷ 35 ἀδελφῶν καὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ φιλανθρωπικοῦ ἔργου αὐτοῦ, διακρίνουν καθαρὰ ὅτι τὰ ἐξιστορούμενα περὶ τοῦ ἐν Πόντῳ Ἠσυχαστηρίου τῆς ἁγίας Μακρίνης, εἶναι ἡ ζῶσα ἱστορία τῆς «Ἀναλήψεως», αἱ ἀδελφαὶ ὁμοίως, ἡ δὲ ἁγία Μακρίνα, αὐτὴ αὕτη ἡ Ἠγουμένη Μαγδαληνῇ.

Ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων προσφερθεῖσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου, κατόπιν ὡς δι-

δασκάλισσα ἐν Θεσσαλονίκῃ, πρωτοστατήσασα εἰς τὴν γυναικεῖαν χριστιανικὴν κίνησιν καὶ τὰ Κατηχητικά, καὶ ἤδη ἀπὸ 20ετίας ἀναλίσκουσα ἐκυτὴν εἰς τὴν σύστασιν καὶ προαγωγὴν τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ἰδρύματος μοναδικοῦ καθ' ἡμᾶς ἐν τῇ Βορείῳ Ἑλλάδι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Πρὸ ἐξαμήνου εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιεύσεως καὶ ἕτερον Ἠθικοκοινωνικὸν ἔργον τῆς Ὀσιωτάτης Ἠγουμένης «ἡ Ρόδη», ἐκδοθὲν εἰς 4000 ἀντίτυπα καὶ γενόμενον ἀνάρπαστον ὑπὸ τοῦ γυναικείου ἰδίου κόσμου.

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Μονὴ ἔχουσα χάριτι Χριστοῦ στενὸν πνευματικὸν σύνδεσμον πρὸς τὸ Ἱερὸν Ἠσυχαστήριον τῆς Ἀναλήψεως Κοζάνης, χαίρει ἐν Κυρίῳ διὰ τὴν προκοπὴν αὐτοῦ, καὶ εὐχεται εἰς τὴν Ὀσιωτάτην συγγραφέα Ἠγουμένην Μαγδαληνῇ, τὴν παρὰ Κυρίου ἐνίσχουσιν, πρὸς συγγραφὴν καὶ ἑτέρων ψυχωφελῶν πονημάτων.

Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Ἀγ. Διονυσίου τῇ 10 · 5 · 1960
ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
Ἀρχιμ. Γαβριὴλ

(καὶ τοῦτο θέβαια σπανίως γίνεται) συγκαταβαίνει, καὶ τοιαύτη εὐωδία προχέεται κατὰ τὸν ἀσπασμόν της, ὥστε καταπλήττεται κανεῖς καὶ θαυμάζει τὴν μεγάλην χάριν τῆς παντίμου ταύτης ἁγίας Δεξιᾶς, ἣν παρὰ Κυρίου ἐπλούτησε. Εὐωδιάζουν, ναί, καὶ ἄλλων Ἀγίων λείψνα καὶ Δεξιάι, ἀλλὰ ἡ εὐωδία τῆς ἁγίας Δεξιᾶς τοῦ Βαπτιστοῦ, ὑπερβάλλει πάσας καὶ διαφέρει καὶ διὰ λόγων καὶ γραφῆς μὴ δυναμένη νὰ λεχθῇ καὶ ἱστορηθῇ πρὸς ἀληθῆ κατανόησιν.

—Σὲ πιστεύω, τοῦ λέγω, διότι ὡς μείζων ὑπάρχων πάντων τῶν ἐν γεννητοῖς γυναικῶν ἁγίω, καὶ Προφητῶν καὶ ὡς ἀπὸ κοιτίας μητρὸς ἁγιασθεῖς, θεδαίως καὶ τὰ ἁγία τοῦ Λείψνα, δίκαιον καὶ πρέπον εἶναι νὰ ἔχωσιν ὑπερβάλλουσιν καὶ ἐξκίρτως ἰδιάζουσιν καὶ πλουσίαν ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἁγίων τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τοῦτο ἄλλως τε τὸ θεδαίω καὶ ὁ συντάξας τὴν Ἀκολουθίαν τῆς ἁγίας Δεξιᾶς ταύτης καὶ οὗτος εἶναι ἀσφαλῶς, ὡς υποθέτω, ὁ ἐν ἁγίοις δοκίμις Νικόδημος, δοκίμις εἰς τὸ Κάθισμα τῆς γ' ᾠδῆς γράφει ὡς ἐξῆς: «Δεξιᾶς σου ἡ θήκη ᾧ Βαπτιστά... Κιθωτὸς χαρίτων πασῶν τῶν τοῦ Πνεύματος» ὁμῆ δὲ ἡ ἐκ ταύτης τὰ ἀρώματα πάντα ἐστὶν ὑπερβαίνουσα, Νάρδον, Κρόκκον καὶ Κάλαμον. Διὰ τοῦτο δοῶμέν σοι χάρισι ἡμῖν νοητῶς, τούτων πάντων Μάκαρ τὰς ποιότητας, τοῖς μετὰ πάθου τιμῶσι τὴν πάνσεπτον Χεῖρά σου».

Ἐπίσης καὶ εἰς τὸ Δοξασιτικὸν τῆς Διτῆς γράφει: «Δεῖτε πάντες προσπέσωμεν... τοῦ γὰρ Βαπτιστοῦ, οὐ μόνον τὰ Λείψνα ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ θήκη ἀνάπλεως ἐστὶ πάσης χάριτος...» Διὰ τοῦτο ἀδελφέ μου, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀμφιβάλλω καὶ δυσπιστῶ εἰς τὰ λεγόμενά σου, μόνον παρακαλῶ εἰπέ μου, πότε σὺ τὴν ἡσθάνησιν καὶ πῶς;

—Εὐχαρίστως ἀδελφέ μου, θὰ σοῦ εἴπω, πότε καὶ πῶς, ἀλλὰ μὲ τὴν παράκλησιν νὰ μὴ δημοσιευθῇ τὸ ὄνομά μου.

—Χρὶ αὐτὸ ποῦ εἶναι εὐκολον; σοῦ τὸ ὑπόσχομαι· πλὴν λέγε μοι τὸ ἱστορικὸν τῆς διηγήσεως καὶ μὴ χρονοτριβῶμεν διὰ κενῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1927 ὁπότε ἤμην τοῦ κοινοῦ μάγειρος καὶ νεώτερος τότε ὑπάρχων, ἐργαζόμεν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ ζῆλον τὸ διακονημά μου. Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίων τοῦ τιμίου Προδρόμου, τὴν μεγάλην δηλαδὴ πανήγυριν τῆς Μονῆς, ἐμαγείρευσα ἀφ' ἐσπέρας μαζὺ μὲ τὸν βοηθόν μου τρεῖς ταβάδες μεγάλους μπακαλιάρου ὡς 400 διακονίας (πιᾶτα μερίδες) περίπου συνέχεια. Ὁ ἕνας ταβάς κατέδενε, εὐθὺς ὁ ἄλλος ἐμδαίνει εἰς τὴν φωτιά. . . νὰ μὴ πολυλογῶ ἐντὸς τεσσάρων ὥρῶν ἐτελείωσε τὸ βράσιμον καὶ τὸ κένωμα εἰς τὰ πιᾶτα. . . Κατακαήκαμε ἐπάνω στὴ φωτιά μὲ τὸν βοηθόν μου, πεσμένοι ἐπάνω εἰς τὴν Μασσίνα (σόμπα μαγειρική) ποῦ τὰ σιδηρά της ἦσαν κατακόκκινα καὶ ἐσπινθηροβολοῦσαν. Ἀφοῦ ἐτελειώσαμε τὸ μαγεῖρεμα, δὲν ὑπῆγα νὰ ξεκυρασθῶ εἰς τὸ κελλίον μου γιὰτὶ ὁ νοῦς μου καὶ ἡ καρδία μου ἦτον μέσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πότε νὰ τελειώσω νὰ πάω νὰ τοὺς ἀκούσω ὅπου ἐψαλλον ὅλοι τοὺς μετὰ εὐλάβειαν ὡτὰν ἀηδόνια καὶ οὐράνιοι ἄγγελοι.

Σφαχλίσας λοιπὸν τὸ μαγεῖρετον ἐπῆγα καὶ ἐστάθην εἰς ἕνα στασιδίον τῆς Διτῆς καὶ ἀπ' ἐκεῖ παρηκολούθησα ἀκροαζόμενος μὲ εὐλάβειαν, ὅλην τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἀγρυπνιας.

Εἰς τοὺς Αἴνους λοιπὸν, ὁπότε γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἁγίας Δεξιᾶς καὶ χριόμεθα ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ἐπῆγα καὶ ἐγὼ στὴ σειρά μου καὶ ἐπροσκύνησα τὴν πάντιμον Δεξιάν, τὴν βαπτίσασαν τῆς δόξης τὸν Κύ-

Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθαγγέλου Κοτρών
Προϊσταμένου Ἱ. Ναοῦ ἁγίου Δημητρίου Ψυχικοῦ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μελέτη ἐπιστημονική, εἰδικῶς διὰ τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

«Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς»
(Ματθ. 5' 10)

Γεγονότα εὐχάριστα, πολὺ δὲ περισσότερα δυσάρεστα, πληροῦν τὸν βίον ἐκάστου ἀνθρώπου. Ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἡ ζωὴ χαρακτηρίζεται ἀπὸ συμβάντα τοιαύτης ἢ τοιαύτης κατηγορίας. Καὶ οὐδὲν ἐν τῷ βίῳ δύναται νὰ λογισθῇ ὡς πραγματικῶς ἀδιάφορον, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ γέννησις καὶ ὁ θάνατος ἀκόμη ἐμπίπτουν ἡ μὲν εἰς τὰ εὐχάριστα ἡ δὲ εἰς τὰ δυσάρεστα συμβάντα τῆς ζωῆς.

Ἐνας ἐκ τῶν μεγάλων σκοπῶν τῆς ἐνασχολήσεως, τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι ἀποκαλοῦν φιλοσοφίαν, ὑπῆρξεν ἀνεκάνη ἡ ἀναζήτησις τῶν αἰτίων τῶν ἀενάων αὐτῶν βιωτικῶν εὐχαρίστων καὶ δυσἀρέστων ἐναλλαγῶν. Ἄλλος δὲ σκοπός,

ῥιον. Ἐπὶ γὰρ λέγω μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, πολὺν πόθον καὶ ἀγάπην, καὶ ἀφοῦ ἔκαμα τρεῖς γονυκλιταὶς μετάνοιες κι' ἐφίλησα αὐτήν... τότε μὲ τὸν ἀσπασμόν, ὃ τῶν θυμασίων σου τίμιε Πρόδρομε!!! αἰσθάνθηκα μίαν πολυποικίλον ἀρωματοσύνησιν καὶ εὐωδίαν ἀνεκδιτήγητον καταγλυκάνασάν με καὶ εὐωδίασάν με ἕως μέσα εἰς τὰ κατὰ βάθος τῆς ψυχῆς μου καὶ τῆς καρδίας μου, καὶ καταπλαγαίς διὰ τὸ παρὰ δοξον θαυματουργήμα, μεγάλως ἠὲ χαρίστησα τὸν τίμιον Πρόδρομον, διότι κατεδέχθη καὶ διὰ τῆς τοιαύτης του ἐπισκέψεως ἐπαρηγόρησε τὴν εὐτέλειάν μου καὶ μνησμένότητά καὶ θὰ τὸν εὐγνωμονῶ καὶ δοξάζω μέχρις ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς. Ἀμήν.

ὁμοίως μέγας, ἐθεωρήθη ἡ ἐξακριβώσις τῶν προῦ τοθέσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠδύνατο νὰ διαμορφώσῃ δι' ἑαυτὸν εὐτυχίαν, κατὰ τὸ μέγιστον δυνατόν ὄριον, βίον, περιοριζομένων τῶν δυσἀρέστων βιωτικῶν γεγονότων εἰς τό, ἀνωτέρας βίας, ἀναπότρεπτον.

Ἄλλ' ἐνῷ εἶναι ἀδύνατον βεβαίως νὰ κατηγορηθῇ ἡ ἀνθρωπίνη δραστηριότης δι' ἔλλειψιν προσπαθειῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀγαθοῦ τούτου ἐκ πάσης ἐπόψεως, εἶναι ἔξ ἄλλου ἐπιτετραμμένον νὰ λέγῃ τις, ἐν ὅψει τοῦ κολοσσίου αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνων πανανθρώπινου μόχθου, τό: «ὧδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μὴν».

Διότι, πραγματικῶς, ἐὰν ἡ ἀνθρωπότης ἔχη φθάσει εἰς τὸ σημεῖον νὰ κατασκευάζῃ τεχνητοὺς δορυφόρους καὶ νὰ ἐκσφενδονίζῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἄπειρον, ἵνα, ἐν συναγωνισμῷ πρὸς τὰ οὐράνια σώματα, διαγράφουν καὶ αὐτοὶ κολοσσιαίας τροχιάς μὲ τὴν ἱλιγγιώδη ταχύτητα, μὲ τὴν ὁποίαν κινεῖται τὸ σύμπαν, μολαταῦτα τὰ ἀποτελέσματα, διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ καταπλήσσοντος αὐτοῦ ἐγχειρήματος καὶ ἐπιτεύγματος, οὐδὲ κἂν πρὸς τὴν κατ' ἔκτασιν σμικρότητα τῶν μέχρι τοῦδε τεχνητῶν δορυφόρων δύναται νὰ παρομοιωθῇ. Τοῦναντίον μάλιστα, οἱ μικροσκοπικοὶ αὐτοί, ἀλλ' ἰσχυρότατοι «σποῦντικ» ἐκπέμπουν ἀπὸ τὰ ὑπερατμοσφαιρικὰ ὕψη ἀπειλὰς, προδιαγράφουν κινδύνους, προκαταγγέλλουν συμφορὰς καὶ προειδοποιοῦν περὶ τῶν ἐντεινομένων

ἐξοντωτικῶν διαθέσεων, τὰς ὁποίας οἱ μὲν κατὰ τῶν δὲ τρέφουν.

Καὶ ἀκούομεν, ὅτι. εἰς χώρας τινάς, ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τοῦδε προαγοράζουσιν ἐδάφη ἐπὶ πλανητῶν μελόντων νὰ κατακτηθοῦν διὰ σχεδιαζομένων διαπλανητικῶν ἐξορμήσεων. Τὸ πρᾶγμα, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται παράδοξον καί, ὑπὸ τινα ἔποψιν, ἐξωφρενικόν, εἶναι μολαινῶν καὶ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐνδομύχου πεποιθήσεως τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ὁ βίος τῶν ἐδῶ, παρὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην ὑλικὴν εὐμάρειαν, κατέστη, ἐν τοῦτοις, ἀβίωτος. Καὶ ζητοῦν οὕτω νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς ἄλλους πλανήτας ἐδάφη, διὰ νὰ ἀποδημήσουν ἐκεῖ ἐκ τῆς γῆς, μόλις τὸ ἐπιτρέψουν αἱ τόσον δραστηρίως σχεδιαζόμεναι κατακτητικαὶ διαπλανητικαὶ ἐξορμήσεις.

Τὸ αἷτιον τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, τὰ ὅποια εἶναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα πρὸς τοὺς σκοπούς, τὰς προσπαθείας, ἀλλὰ καὶ τὴν διακαῇ ἐπιθυμίαν τῶν ἀνθρώπων, ἀνεζητήθη ἀνέκαθεν καὶ δὲν παύει διαρκῶς ἀναζητούμενον. Διεπιστώθη καὶ διαπιστοῦται ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Ὡμολογήθη δὲ καὶ ὁμολογεῖται ἐκ μέρους τῶν περισσοτέρων.

Πλὴν ὅμως, τὸ ἐν τοῦτο καὶ μοναδικὸν αἷτιον δὲν αἱρεται. Ἡ πορεία δὲν μεταβάλλεται. Ἡ κεκτημένη ταχύτης πρὸς τὴν σφιλερὰν καὶ ὀλισθηρὰν ὁδὸν δὲν ἀνακόπτεται...

Καὶ λοιπόν, ποῖον τὸ αἷτιον αὐτό, τὸ ὁποῖον πάντες ἀναγνωρίζουν καὶ πάντες ὁμολογοῦν, ἀλλὰ δὲν ἀποφασίζουν νὰ ἄρουν;

Τὸ αἷτιον τοῦτο εἶναι ἡ ἔλλειψις τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίας καὶ ἡ ὁσημέραι μεγαλυτέρα ἀπ' αὐτοῦ ἀπομάκρυνσις. Ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν πηγὴν τῆς Ζωῆς, ἐκ τῆς

ὁποίας ἔλαβε τὴν ὑπαρξιν, ἐξ ἧς ὀφείλει νὰ ἀντλήῃ στοιχεῖα διὰ μίαν ἀληθινὴν ζωὴν, ἐκ τῆς ὁποίας εἶναι φυσικὸν νὰ πορίζεται τὴν σοφίαν καί, τὴν γνῶσιν διὰ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ βίου του καὶ ὁπόθεν προσῆκον εἶναι νὰ προμηθεύηται δυνάμεις πρὸς ἀντιμετώπισιν κάθε ἐναντιώσεως. Ἴδου τὸ αἷτιον!

Μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ζῇ παρὰ φύσιν, διότι φυσικὴ του κατάστασις εἶναι ἡ διαρκὴς συνάφεια πρὸς Ἐκεῖνον ἐξ οὗ καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο. Μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται εἰς ἐκουσίαν ἀπομόνωσιν καὶ εἰς διάστασιν ἀπὸ τὴν ζωοποιὸν δύναμιν καὶ προστασίαν. Μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶν νεκρός, ἐφ' ὅσον διατελεῖ κεχωρισμένος ἀπὸ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας. Μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος μόνον ψευδαισθήσεις παροδικὰς περὶ εὐτυχίας δύναται νὰ δοκιμάξῃ, ἐφ' ὅσον οἰκειοθελῶς ἀρνεῖται νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὸν δοτῆρα καὶ μόνον δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ.

Τὴν ἀπαραίτητον λοιπὸν καὶ ἀμετάθετον ἀνάγκην τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου δεόντως ἐκτιμῶντες, λαμβάνοντες δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι κύριον καὶ κεφαλαιῶδες πρὸς ἐπίτευξιν καὶ διατήρησιν τῆς ἐπαφῆς ταύτης μέσον εἶναι ἡ προσευχή, προτιθέμεθα σήμερον νὰ ἀφιερῶσμεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο τὸν παρόντα λόγον.

Ἄλλ' εἶναι τάχα ἡ Προσευχὴ ἀπαραίτητος διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀνάγκη; Ἄν ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέον νὰ εὐρίσκηται εἰς διαρκῆ μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν, διὰ νὰ ἐπιτυγχάνῃ ὅσα ἀνωτέρω ἐν συντομίᾳ ἀνεφέρομεν, ἐξυπακούεται καὶ οὐδεμιᾶς ἔχει ἀνάγκην περαιτέρω ἀναπτύξεως ὅτι μόνον διὰ τῆς Προσευχῆς εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτυγχάνῃ τοῦτο. Διότι προσευχή, ἀλλὰ προσευχὴ πραγ-

ματική και ὄχι συνισταμένη εἰς ἀπαγγελίαν λέξεων τινῶν ἢ ψαλμωδίαν ὕμνων χωρὶς κατανόησιν καὶ χωρὶς κατάνυξιν, προσευχή, λέγω, σημαίνει ἔξαρσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν οὐράνιον θρόνον καὶ προσέγγισιν αὐτῆς πρὸς τὸν Δημιουργόν, τοῦ ὁποίου τυγχάνει νουὴ καὶ συνένωσιν αὐτῆς μετ' αὐτοῦ πρὸς κοινωνίαν θείας δυνάμεως.

Ρηταὶ εἶναι αἱ διδασκαλαὶ τοῦ Κυρίου καὶ ἔμπρακτοι αἱ ἐκδηλώσεις αὐτοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην, τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ὅπως προσευχώμεθα. Προσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν προσηύχετο κατὰ τὸ Σάββατον. Μᾶς παρέδωκε τὴν πλήρη ἐννοίαν Κυριακὴν προσευχὴν, ἵνα δι' αὐτῆς ἐπικοινωνῶμεν μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς μας εἰς πᾶσαν ὥραν καὶ εἰς κάθε περίστασιν. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι, πρὶν διδάξῃ ἢ πρὶν ποιήσῃ κάτι ἀπὸ τὰ θαυμασία ἔργα του, καίτοι ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὴν θεϊκὴν παντοδυναμίαν, προσηύχετο, ἐν τούτοις, ὡς ἄνθρωπος ἐνδομύχως, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀπαραιτήτου ἀνθρωπίνου χρέους καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνθρωπίνης αὐτοῦ φύσεως. «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑομένῳ» (Ἰωάν. ι' 30), ἔλεγε. Καὶ μολταῦτα, δὲν παρέλειπε νὰ ἀναφερθῇ πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα του καὶ πατέρα μας εἰς κάθε περίστασιν.

Κατὰ δὲ τὴν κρισιμωτάτην ἐκείνην νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ διαδραματισθῇ ἡ τελευταία φάσις τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας μας, τρεῖς φορὰς βλέπομεν τὸν Κύριον προσευχόμενον μέχρι τῆς παραδόσεώς του. Προσεύχεται κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖλνον, πρὶν διαμοιρᾶσθαι εἰς τοὺς μαθητάς του τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον, τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμά του, τὴν αἰωνίαν παρακαταθήκην καὶ τὸν συμβολισμόν τοῦ συνδέσμου τῆς ἀγάπης του πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἀργότερον, μετὰ

νέαν πάλιν προσευχὴν «καὶ ὑμνήσαντες ἔξηλθον» (Ματθ. κατ' 30), παραδίδων εἰς τοὺς μαθητάς του τὰς τελευταίας του ὑποθήκας, τὴν Διαθήκην του, ἐπισφραγίζει ταύτας μετὰ τὴν ὑπέροχον ἐκείνην Ἀρχιερατικὴν Προσευχὴν, τὴν πλήρη στοργῆς, φροντίδος καὶ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τοῦ κόσμου, ὑπὲρ οὗ μέλλει μετ' ὀλίγον νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του. Καὶ ἀμέσως μετὰ ταῦτα, πορευθεὶς πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν κέδρων, ὅπου ὑπῆρχε κῆπος, εἰσέρχεται ἐν αὐτῷ διὰ νὰ προσευληθῇ τέλος καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Εἶναι Θεός, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄνθρωπος. Καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Παθους θὰ τὸ ὑποστῇ ὡς ἄνθρωπος, διότι ὡς Θεὸς εἶναι ἀπάθης. Ὡς Θεὸς δέ, διὰ τοῦ μαρτυρίου του καὶ τοῦ αἱματός του ὡς ἄνθρωπον, θὰ ἐξοφλήσῃ τὸ ἀπ' αἰῶνος χρέος τοῦ ἀφερεγγύου ὀφειλέτου, τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐκεῖ λοιπόν, ὑπὸ τὸν φλοῖσβον τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων καὶ τὸν ψίθυρον τῶν Ἑλαίων τοῦ Ὄρους, πίπτει εἰς τὰ γόνατα ὁ Κύριος καὶ προσεύχεται. Ζητεῖ τὴν θεϊαν ἐνίσχυσιν δι' ὑπερφουστὺς δεήσεως, ἵνα βασιτάσῃ τὸ μαρτύριον τοῦ Παθους. Καὶ εἶνε ἀγωνιώδης ἡ προσευχή του διότι ὁ ἰδρὼς ῥεεῖ ἀπὸ τὸ μέτωπόν του «ὥσει θρόμβοι αἱματος» (Λουκᾶ κβ' 44). Καὶ ὁ Κύριος, ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ του φύσει, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς θείας ἐνισχύσεως διὰ νὰ ἄρῃ οὐ μόνον τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, εὐλόγως ὑπεστηρίχθη ὅτι τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ὥφειλε νὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς τὸ ἄθροισμα ὅλων τῶν πόνων καὶ ὅλων τῶν βασάνων τῶν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου καὶ μέχρι τερμάτων αἰώνων ἀνθρώπων. Καὶ ἡ θεία ἐνίσχυσις ἐνεφανίσθη: «Ῥῥθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν» (Λουκᾶ κβ' 43).

Κριτική

Τὰ δύο ἔργα τῆς Ἑγουμένης τοῦ ἡσυχαστηρίου Γυναικῶν Κοζάνης «Ἡ Ἀνάληψις» Μαγδαληνῆς Μοναχῆς.

1) Η ΡΟΔΗ

2) ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Ὡς εἶδομεν, τὰ δύο αὐτὰ ἔργα τῆς Μαγδαλῆς Μαγδαληνῆς, δύνανται νὰ τεθοῦν μεταξὺ τῶν καλλιτέρων λογοτεχνημάτων. Ἐπειδὴ μάλιστα προέρχονται ἀπὸ γυναικεῖον κάλαμον καὶ δὴ Μοναχῆς, πρέπει νὰ ἐκτιμηθοῦν περισσότερο τοῦ καλλιτέρου ἀνδρῶς λογοτεχνήματος.

Με μεγάλην σοφίαν καὶ τέχνην, ἡ ὡς ἄνω Ἑγουμένη, ἐργάζεται διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς Μοναζουσῶν, ὅσον καὶ παντὸς ἄλλου ἀναγνώστου τῶν ἔργων τῆς. Κατὰ πρῶτον εἶναι ἀμφότερα εἰκονογρα-

Καὶ ὅταν, τὴν ἐπαύριον, πρωίας γενομένης, προσηνέχθη εἰς τὸν Πιλάτον, κατεκρίθη καί, μετὰ μυρίους ἐξευτελισμούς, ἀνῆλθεν ἐπὶ σταυροῦ, ἔμελλε δὲ μετ' ὀλίγας στιγμὰς νὰ παραδώσῃ τὸ πνεῦμα, προσηυχήθη καὶ πάλιν ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν Του: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκᾶ κγ' 24). Ἡ τελευταία φράσις, ἡ ὁποία ἠκούσθη ἀπὸ τὰ θεῖα χεῖλη εἶναι μία προσευχὴ ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι, μετ' ὅσην λύσαν καὶ μετ' ὅσην μανίαν, ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον τὸ αἷμα αὐτοῦ. Ὁ Κύριος εἶχε διδάξει ὄντως τὸ «προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων καὶ διωκόντων ὑμᾶς» (Ματθ. ε' 44). Ἀλλὰ δὲν τὸ εἶχε διδάξει μόνον διὰ τοὺς ἄλλους, ὡς πολλοὶ ἔπραξαν καὶ πράττουν. Τὸ ἐφήρμοξε πρῶτος ὁ ἴδιος καὶ δὴ καὶ κατὰ τὴν κρισιμωτάτην ἐκείνην στιγμήν.

(Ἀκολουθεῖ)

φημένα. Ὁ καταρτισμὸς γίνεται μετὰ διηγήματα ὠραῖα. Καὶ ἰδοὺ μερικὰ ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τῆς «Ρόδης». Ἡ προκουαία, ὁ καυγᾶς, τὸ ταξεῖδι, στὴ βίλλα, αἱ ἀναμνήσεις, ὁ Ἑλληνας, ὁ Ἀββᾶς Σιλουανός, τὸ γράμμα, τὰ σύννεφα τοῦ Μπρίτζ, ὁ Πάτερ Δομέτιος, ὁ κεραυνός, ἡ δασκάλια, ὁ ἱεροκέρυξ, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς φιλοσοφίας, ἡ ἀποκάλυψις, ἡ ἐπιστροφή πρὸς τὸ Μοναστήρι κ.λ.π.

Καὶ μερικὰ ἀπὸ τὸν «Γυναικεῖον Μοναχισμόν»: Ἡ Μακρίνα, φοδερὸς εἰ Κύριε..., δεῦρο ψυχὴ μου ἀθλία..., τὸ Μοναστήρι τοῦ ποταμοῦ Ἰριδος, παροικήσω ἐν τῇ σκηνώματί σου..., ὁ διακονητὴς τῶν μοναστριῶν, ὁ ἐσωτερικὸς βίος τοῦ ἡσυχαστηρίου, σιωπὴ εὐγλωττος διδάσκουσα, καὶ γὰρ τρυγῶν..., Προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ..., πτωχὸς καὶ ἁλγῶν εἰμὶ ἐγώ, τὸ δσιακὸν μαρτύριον, τεῖχος εἰ τῶν παρθένων, ὁ ἀγὼν, ἡ νοητὴ κλίμαξ, δυστύχημα παρὰ τὴν Ἱριν, τὸ ἀτυχὲς νήπιον, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ὁ δάδολος παρὰ τὸ φρέαρ τῆς Μονῆς, ἐκεῖ οὐκ ἔσται νόξ, ἡ παιδαγωγὸς τῶν μοναστριῶν καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἐπαξίως λοιπὸν δύναται τις νὰ συγχαρῇ τὴν δσιωτάτην Καθηγουμένην Μαγδαληνὴν, καθὼς καὶ τὰς Μοναχὰς τὰς ἐχοῦσας τοιαύτην Γερόντισσαν, ἣτις θὰ δηγῇ αὐτὰς ἀσφαλῶς εἰς τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τῶν, ὅταν θὰ τὴν ὑπακούουν μηδὲν διακρινόμεναι.

Ἡ δσιωτάτη Μαγδαληνὴ διὰ τῶν δύο υπερᾶχων πνευματικῶν πονημάτων τῆς, κατορθώνει νὰ δείξῃ πῶς ὁ γυναικεῖος μοναχικὸς κάλαμος δύναται ἐπιτυχῶς νὰ συναμιλλᾶται τὸν ἀνδρικὸν μοναχικὸν τοιοῦτον, ἐνίοτε δὲ καὶ νὰ τὸν υπερτερῇ. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς τῆς ἀξίζει πᾶς ἐπαινος καὶ θερμὰ συγχαρητήρια.

Σ. Σ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Τοῦ ἐκ Λιγουδίστης (νῦν Χώρας) Τριφυλλίας καὶ ἐν Τριπόλει
μαρτυρήσαντος τῷ αὐγ' ἔτει (1803), 14 Ἀπριλίου

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστώμεν σί-
χους σ' καὶ ψάλλομεν τὰ δ' προσόμοια,
δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Ἦχος δ'. Ἐδωκας σημειώσιν

Εῤωτι τῆς πίστεως, μάρτυς Χρι-
στοῦ πυρπολούμενος, ὡς δορκὰς
ἐξελήλυθας, τῶν βρόχων καλλίνικε
τῶν τῆς ἀσεβείας, καὶ ἀπλέτῳ πόθῳ
τῆς μαρτυρίας τὸν καλόν, δρόμον ἀνύ-
σας κατεπειγόμενος, τὸ αἷμα σου ἐξέ-
χεας, ὑπὲρ Χριστοῦ ἀξιάγαστε· ὃν καὶ
νῦν καθικέτευε, τοῦ σωθῆναι τοὺς δού-
λους σου.

Εῤευσας πανάριστε, ἐν ἡyper πό-
λει τὸ πρότερον, τὸν Σωτῆρα ἐξώ-
μους, ἐν ταύτῃ τὸ αἷμά σου, πιστῶς
ἐκκενώσαι, καὶ τοῦ ποθομένου, θεῖα
συνάρσει τετευχῶς, μίasma πλάνης ἀ-
θέου ἐσθυσας· διόπερ τῆς ἀθλήσεως
τὸν θεῖον δρόμον τετέλεκας, καὶ Τριά-
δα ἐκέρυξας, παρρησίᾳ πανόλβιε.

Φρονήματι ἐνδοξε, γενναιοτάτῳ κα-
τέβαλες, σὲ τὸν δόλῳ πτερνίσαν-
τα, ἐχθρὸν πολυμήχανον, καὶ τὴν Ἀ-
γαρ πλάνην, καλῇ προθυμίᾳ, ἀπεσκυ-
βάλισας στερρῶς, ὑπερδοξάσας αὐτοῦ

τοῖς στίγμασι, τὸν σταυρῶθέντα Κύ-
ριον, καὶ τοὺς πιστοὺς καθηγιάσας,
τοῖς σοῖς αἷμασιν ἐνδοξε, τῶν μαρτύ-
ρων ἀγλάισμα.

Ο μέγας Γεώργιος, καὶ ὁ γεν-
ναῖος Δημήτριος, τῶν μαρτύρων
οἱ ἄρχαμοι, ἀπήντησαν χαίροντες, σοὶ
σὺν Θεοδώρῳ καὶ τῷ Πολυδώρῳ, τοῖς
λαμπροτάτοις ἀθληταῖς, ὧν περ τὴν
πτῶσιν καὶ τὴν ἀνόρθωσιν, καλῶς ἐκ-
μιμησάμενος, τοῖς ἴσοις γέροις δεδό-
ξασαι, πρὸς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,
ἀθλητὰ γενναιοῦτατε.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

Αῤθανασίας πλήρης ἡ ἐλπίς σου
ἐγένετο, παμμάκαρ Δημήτριε. Ὁ-
μολογήσας γάρ, ὃν ἐξηγήσω Δεσπό-
την, ἀσμένως τὸ μακάριον τέλος ἀπεί-
ληφας, καὶ αὐτομόλῳ τῇ προθυμίᾳ,
τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, τοῖς τῶν αἰ-
μάτων σου ρεῖθροις, τὴν Ἀγαρ πλά-
νην κατήσχυνας, καὶ τὴν Χριστοῦ
Ἐκκλησίαν πᾶσαν κατηύφρανας. Ὁ-
θεν αἱ τῶν Ἀγγέλων ἐκρότησαν χο-
ρεῖται, τὸ ἐν τοῖς ἁθλοῖς σου εὐτονον
καὶ τῶν πιστῶν τὰ πλήθη, τὴν ἐτήσι-
όν σου μνήμην γεραίροντες, θερμῶς

ἐξαιτούμεθα, πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς

Εἵσοδος, Φῶς ἱλαρόν, τὸ Προκείμενον
τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα τοῦ Ἀ-
γίου Γεωργίου, 23 Ἀπριλίου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Στιχηρά. Ἦχος α'.

Πρέπει αἰνεσις εὐθέσιν, ὡς φάλλει
ὁ Δαβίδ. Εὐθὺς γὰρ εὐρεθείς τῇ
καρδίᾳ Δημήτριε, δικαίως δεδόξασαι,
πρὸς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πεσῶν
ἀνέστης, καὶ ἐχθρὸν τὸν πλήξαντα,
καιρίως ἀντέτρωσας, τῇ καλῇ ὁμολο-
γίᾳ. Ἀγγέλων συνόμιλε, τῶν ἀγαθῶν
ὧν ἐντρύφῃς, ἀξίωσον τοὺς ὑμνοῦντας
σε.

Ὁ αὐτὸς

Αστὴρ φαεινός, ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ
διέλαμψας τρισόβριε, τοὺς πι-
στοὺς θαρρύνας, τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πί-
στεως, καὶ τοὺς ἀπίστους ἐκπλήξας,
τῷ ἀνενδότῳ τῆς καρτερίας σου. Ὁ-
θεν οἰκῶν τὰ ἐπουράνια, μὴ παύσῃ
πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ὁ αὐτὸς

Ως ἔλαφος διψῶσα, ἐξ ἐώας ἔδρα-
μες, πρὸς ἣν ἐξώμοσας πόλιν,
τὸν Σωτῆρα τὸ πρὶν. Ἐν ἣ καὶ τὸ μα-
κάριον, ἐκκενώσας σου αἷμα, τὸ προσ-
τριβέν σοι ἄγος ἀπεκάθηρας. Ἐφρι-
ξαν τῶν ἀσεβῶν τὰ συστήματα, ὀρών-
τα τὴν καρτερίαν σου, ἡδράσθησαν οἱ
πρὶν σαλευόμενοι, τῇ γνώμῃ τῆς παρ-
ρησίας σου οἱ πιστοὶ ἡγιάσθησαν, οἱ
Ἀγγελοι εὐφράνθησαν, τῶν δὲ μαρτύ-
ρων τὰ στίφη ὑμνησαν κράζοντες. Δό-
ξα τῷ Σωτῆρι Θεῷ, τῷ δόντι σοι τὴν
χάριν τῆς ἀθλήσεως.

Ὁ αὐτὸς

Μακαρία εἰ, ὦ Τρίπολις, ἁγία-
σθεῖσα τοῖς αἵμασι Δημητρίου
τοῦ μάρτυρος, οὐκέτι ἐλαχίστη σὺ ἐν
πόλεσιν οὐδὲ ἄσημος· εὐκλεὴς δὲ μάλ-
λον καὶ περίπυστος, τοιοῦτον πολιοῦ-
χον πλουτίσασα. Ἀγάλλου καὶ χό-
ρευε, κατέχουσα ἐν κόλποις τὸ θεῖον
αὐτοῦ λείψανον, ὡς θησαυρὸν ἀδάπα-
νον καὶ κρήνην ἱαμάτων, καὶ τῷ Σω-
τῆρι βόησον. Ὁ διὰ τοῦ μάρτυρος ἐν-
δοξασθείς, φρούρει δι' αὐτοῦ τὴν κλη-
ρονομίαν σου.

Δόξα. Ἦχος πλ. α'.

Νομίμως ἐναθλήσας, δικαίως ἐστε-
φανώθης ἀοιδίμῃ Δημήτριε. Νη-
πίσθεν φρενῶν ὑπαχθεῖς, εἰς ἀσεθείας
ὄλεθρον, οὐκ ἔφθης γνοὺς τὴν πλάνην
εἰς ἣν ἐξέκλινας, καὶ σπεύσας ἐπανή-
κας, ὅθεν ἐκπέπτωκας. Δακρύων δὲ
κρουνοῖς σεαυτὸν προεκκαθάρας, καὶ
πόνους τῆς ἀσκήσεως προτελεσθείς
προφρόνως, τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως
διήνυσας, καὶ ὡς θυσία ἄμωμος τῷ
ὑπὲρ ἡμῶν τυθέντι προσηnéχθης, καὶ
πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ

Στιχηρά προσόμοια

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Ανορθωθείς θαυμασίως μάρτυς τοῦ
πτώματος, τὸν μαργαρίτην αὖθις,
ὃν ἀπώλεσας πρῶην, ἐμφρόνως ἀνεκτί-
σω καὶ ἐν χαρᾷ, ἀπειμήθης τὴν κά-
ραν σου, ἣν ἀσπαζόμενοι πόθῳ σὲ
πρεσβευτήν, καὶ προστάτην προβαλλό-
μεθα.

Στίχ. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Τῆς συνειδήσεως μάκαρ, ὑπονυττόμενος, τῷ σωτηρίῳ κέντρῳ, τῆς πωρώσεως τάχος, ἐξένυφας θεόφρων, καὶ τῷ λουτρῷ, τῶν τιμῶν αἱμάτων σου, ἐκκαθάρθεις τοῦ πρὶν ρύπου μαρτυρικῷ, διαδήματι κατέστεφας.

Στίχ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ θαυμάσιωσεν ὁ Κύριος.

Τὶ οὐκ ἐποιοῦν οἱ θῆρες, τί δὲ οὐκ ἔλεγον, θωπεύοντές σε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἀποσιῆσαι, τῆς πίστεως τῆς θείας; οὐ δ' ἀηδῶν, ὡς καλλίφωνος ἔλεγε· τὸν Ἰησοῦν μου κηρύττω ὡς ποιητὴν, καὶ Θεὸν καὶ Παντοκράτορα.

Δόξα Ἦχος γ'.

Ανθρακα πλάνης κατέσβεσε, τὸ αἶμα σου Δημήτριε, ᾧ οἱ πιστοὶ χριόμενοι, ῥῶσιν ψυχῆς καὶ σώματος κομιζόμεθα διὰ τῆς θείας χάριτος· καὶ γεγηθότες ἐτησίως τὴν μνήμην σου τελοῦντες ἀθλητά. Χριστὸς γάρ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὃν ἐμαρτύρησας Θεόν, χαρίτων σε πηγὴν ἀνέδειξε πανόλβιε. Αὐτὸν καὶ νῦν ἡμῶν ἐλέωσαι ταῖς ἐκείαις σου.

Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Τῆς Λιγουδίτης τὸν γόνον, καὶ τῆς Χίου ἀνάστημα, καὶ τὸ περιώνυμον ὄντως, τῆς Τριπύλεως καύχημα, Δημήτριον τὸν νέον οἱ πιστοί, γεραίροντας ὡς μάρτυρα Χριστοῦ, ἀνυμνήσωμεν βοῶντες, τῷ ἐν ἁγίοις θαυμασιῷ Θεῷ ἡμῶν. Δόξα τῷ ἐνισχύσαντι αὐτόν, δόξα τῷ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι δι' αὐτοῦ πᾶσι τὰ ἰάματα.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Εἰς τὸν Ὁρόρον

Τὸ Θεὸς Κύριος, καὶ τὰ Ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτὴρ

Τὸν μάρτυρα Χριστοῦ, καὶ λαμπρὸν ἀριστέα, τιμήσωμεν πιστοὶ εὐφραινόμενοι πόθῳ, καὶ πίστει βοήσωμεν, πρὸς αὐτὸν πάσης θλίψεως, διαφύλαττε, τοὺς σὲ γεραίροντας μάρτυς, καὶ ἀξίωσον τῆς οὐρανῶν βασιλείας, ταῖς θείαις πρεσβείαις σου.

Δόξα, ὁμοιον

Αντέστης καρτερῶς, πρὸς τὴν πλάνην τρισημάκαρ, καὶ νίκης τοὺς λαμπροὺς ἀνεδῆσω στεφάνους, καὶ πᾶσαν κατήσχυνας, τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀλάστορος, ὅθεν σήμερον, ἡ τῆς Τριπύλεως πόλις, σοῦ τὴν ἐνδοξον, ἀποτομὴν ἐορτάζει, μαρτύρων ἀγλάϊσμα.

Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν Κάθισμα

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα

Τὸν ἀπερίτρεπτον τῆς καρτερίας σου, καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς μαρτυρίας σου, ἔφριξαν θῆρες οἱ δεινοί, βοῶντός σου νεομάρτυς. Τὸν Χριστόν μου σέβομαι, ὃν ἀφρόνως ἐξώμοσα, πλάνην δὲ καχέσπερον, ἐκφασίλω τρανώτατα. Δι' ὃ ἀποτμηθεὶς σου τὴν κάραν, χαίρων εἰς οὐρανοὺς ἀνέπτῃς.

Δόξα, τὸ αὐτό, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ

Εξεπλάγη ὁ πιστός, σοῦ συνοδίτης καθορῶν, γενναῖε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, τὰς τῶν δακρύων σου ροάς, τὰς ἐκείας τὴν τῆξιν καὶ τὰς νηστείας.

Ὅθεν γεγηθὼς ἐνεκαίρτησε, τοῖς πάθεσι τοῖς σοῖς καὶ ἡξίωσαι, καὶ τὴν ἡμέραν μάρτυς κατιδεῖν σου, τῆς ἱεῖρας τελειώσεως· ἥς νῦν τὴν μνήμην ἐπιτελοῦντες, πιστῶς εὐφημοῦμέν σε.

Δόξα, τὸ αὐτό, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Οἱ Ἀναβαθμοὶ

Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ

Προκείμενον ἤχος δ'.

Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Διδάνῳ πληθυνθήσεται.

Τὸ Πᾶσα πνοὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός... καὶ τὸ

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Σέλας ἡλίου δίκην, ἠΰγαζε καιμένη ἡ θεία κάρα σου, τοὺς πιστοὺς μὲν φωτίζουσα, τὸ δὲ τῆς πλάνης σκότος, πόρρω ἐλαύνουσα. Ἦν ἐν κόλποις ἡ Τρίπολις παντὸς δεινοῦ, λυτροῦται ταῖς πρεσβείαις σου.

Ὁ ἱερεὺς: Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου κ.λ.π.

Εἰτα ὁ Κανών, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς

Τέτμηκας ἐχθρόν, τῷ ξίφει τμηθεὶς μάρτυς.

Ῥδὴ α'.

Ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν Ἡπείρῳ

Τῷ τρισηλίῳ καὶ θείῳ παρεστηκώς, θρόνῳ τῆς θεότητος, χάριν δὸς μοι ἀθλητά, ἐν ἀνοίξει στόματος τὰ σά, ἀνυμῆσαι ὡς εἰκὸς στερεὰ παλαίσματα.

Εποδυρόμενος μάρτυς μετ' οἰμωγῆς τῷ Σωτῆρι ἔκραζες, ἄνες ἄφες μοι Θεέ, τῷ ἀρνησαμένῳ σε οἰκτρῶς, καὶ τοῦ θεοῦ μαρτυρίου σου ἀξίωσον.

Τῶν οὐρανίων θαλάμων ἀξιωθεὶς, τῆς τερπνῆς οἰκήσεως, τῶν ἀρρήτων ἐντροφᾶς, τῇ τῆς θαλάσσης δόξης καλὸν ἦ, καλλυνόμενος λαμπρῶς, ὅθεν ὑμνοῦμέν σε.

Θεοτοκίον

Η χαριτώνυμος Κόρη ἡ τὸν Θεόν, ἐν γαστρὶ χωρήσασα, τὸν ἀχώρητον παντί, ἐκ φθορᾶς με λύτρωσαι ἀγνή, ἵνα πόθῳ προσκυνῶ καὶ μεγαλύνω σε.

Ῥδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ

Κάραν συνθλάσας τοῦ ἐχθροῦ, ἐνδοξε τῇ καλῇ σου, μαρτυρίᾳ γενναίως, τὸν Σωτῆρα Ἰησοῦν, ὃν ἐξηρονήσω τὸ πρίν, ἐναντίον πάντων ἐμεγάλυνας.

δὶς

Αγὸς σφραγίδος θδελυρᾶς, αἱματός σου τῇ ρύσει, τοῦ τιμίου ἐκπλύνας, ὡς λευκάζων ἀετός, πρὸς οὐρανίους σκηνάς, στεφηφόρος μάρτυς ἀνελήλυθας.

Θεοτοκίον

Χοροὶ μαρτύρων τὸ σεπτόν, ὄνομα τοῦ Υἱοῦ σου, ὡμολόγησαν πόθῳ, ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὴν τεκοῦσαν αὐτόν, Θεοτόκον ἀεὶ σὲ ἐκήρυξαν.

Κάθισμα

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς

Τὸν κορυφαῖον τῶν σοφῶν Ἀποστόλων, ἐνδοξε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ ἐμιμήσω, ἀνορθωθείς τοῦ πτώματος, οὓς ἔφθης πεσών. Ὅθεν καὶ ἀνέκραζες, ἐν σταδίῳ γενναίως, πλάνην τὴν ἐρέχθελον, ἀποπτύων προφρόνως. Τὸν δὲ Χριστὸν Θεὸν ὁμολογῶν, καὶ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ πίστιν σέβομαι.

Δόξα, τὸ αὐτό, καὶ νῦν τῆς ἐορτῆς

Ῥδὴ δ'. Χριστὸς μου δύναμις

Θρηνῶν ἀνέκραζες, βαβαὶ τοῦ πτώματος, οὐ ὑπέστην ἀθλίως συμποδισθεὶς· τίς με οἰκτειρήσειεν, εἰμὴ σὺ Σῶτερ ἀγαθέ, φύσει ἔχων τὴν συμπάθειαν.

δις

Ροὰς δεξάμενος, τὰς τῶν δακρῶν σου, ὁ Χριστὸς εὐμενῶς σε τοῦ ἐφetoῦ, τέλους κατηξίωσε, καὶ βασιλείας οὐρανῶν, κληρονόμον ἀπειργάσατο.

Θεοτοκίον

Τριάδος ἔλλαμψιν, τῷ θεῷ τόκῳ σου μυηθέντες Παρθένε οἱ ἐπὶ γῆς, πόθῳ σὲ γεραίρομεν, καὶ διανοίᾳ καθαρᾷ, ὥς προέφης μακαρίζομεν.

Ῥδὴ ε'. Τῷ θεῷ φέγγει σου

Ως νέον θῦμα προσενεχθεὶς, τῷ ἐπουρανίῳ βασιλεῖ, καὶ τοῖς κρουνοῖς τῶν αἱμάτων σου, τὴν τῶν πρωτοτόκων καθαγιασας σκηνήν, αὐτοῖς νῦν συνευφραίνει, μάρτυς Δημήτριε.

δις

Ξίφει τὴν κάραν σου ἐκτμηθεὶς, τὰς τοῦ διαβόλου μηχανάς, ἄρδην ἀπάσας ἀπέκοψας, καὶ τὴν Ἄγαρ πλάνην τρανῶς, ὥς μύθων μεστήν, καὶ λήρων καὶ φληνάφων κατεμυκτήρισας.

Θεοτοκίον

Εὐρών με ἔρημον ὁ ἐχθρός, ταῖς τῶν ἀλγεινῶν ἐπιφοραῖς, ὀλοσχερῶς κατατρύχομαι. Σὲ προστάτιν Μητέρα Θεοῦ προβάλλομαι, τῆς τούτου ἐπηρεάς με ἐλευθέρωσον.

Ῥδὴ ς'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν

Ιλέωσαι Κύριον, τὸν τῶν ὅλων καὶ Θεόν, τοῖς πίστει εὐφημοῦσί σε, καὶ κατασπαζομένοις πανευλαβῶς, τὴν ἔντιμον κάραν σου, νεομάρτυς αἰδίμε Δημήτριε.

δις

Θεόν μου καὶ Κύριον, τὸν Σωτῆρα Ἰησοῦν, ὁμολογῶ ἀνέκραζες, καὶ τῆς ἀγάπης τούτου ὅλως οὐδέν, τὸν πάντων χωρίσει με, οὔτε πῦρ, οὐδὲ ξίφος, οὐδὲ θάνατος.

Θεοτοκίον

Εξ ὅλης καρδίας μου, σοὶ προσέρχομαι ἀγνή, καὶ σὲ προστάτιν ἅμαχον, πρὸς τὸν Ἰόν σου Κόρη διηνεκῶς, ὁ τάλας προβάλλομαι, μὴ παρίδης εἰς τέλος ἀπολέσθαι με.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον

Τοὺς τὴν θεῖαν μνήμην σου ἐπιτελοῦντας καὶ τὴν θεῖαν κάραν σου ἀσπαζομένους εὐλαβῶς, παντὸς κινδύνου περίσωζε, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, παμμάκαρ Δημήτριε.

Ὁ Οἶκος

Δεῦτε τὰ σίφη τῶν πιστῶν, τὸν μάρτυρα Κυρίου, Δημήτριον τὸν θεῖον, τὸν ἐν ὑστέροις τοῖς καιροῖς ἀθλήσαντα γενναίως, ἀνθεσιν ἐγκωμίοις στεφανώσωμεν. Κατὰ Πέτρον γὰρ τὸν κορυφαϊότατον, τοῦ πτώματος ἀνορθωθείς, ὃν ἡρνήσατο Δεσπότην, τοῦτον λαμπρᾷ τῇ φωνῇ ἐνώπιον τυράννων ὠμολόγησε, τέλειον Θεὸν καὶ τέλειον ἄνθρωπον, τὸν ἀρχέκακον δράκοντα κατήσχυσε, καὶ τὴν ληρώδη ταύτην πλάνην ἐξεφύλισε καὶ τὴν κάραν ἐκτμηθεὶς τοὺς πιστοὺς ἐκράτυνε, τοὺς ριπιζομένους ἡδραίωσε, καὶ τῇ πόλει ταύτῃ φυλακτήριον ὑπάρχει νῦν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς δοῶμεν αὐτῷ. Παντὸς κινδύνου σῶζε ταῖς πρεσβείαις σου, τοὺς ἐκτελοῦντάς σου τὴν μνήμην, παμμάκαρ Δημήτριε.

Συναξάριον

Τῇ ΙΔ' Ἀπριλίου μνήμη τοῦ ἁγίου

καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Δημητρίου τοῦ νέου.

Ἐχθροὺς βεβήλους αἰσχύνας χριστομάρις
μετέστης γῆθεν εἰς οὐράνιον πλάτος.

Τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ ἄρ Δημήτριον
[εἶλε.

Καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ Μηναίου

Ῥδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν

Ἰερὸν ὡς δλοκαύτωμα προσήνεξαι,
τῷ τυθέντι μάρτυς ὑπὲρ σοῦ, καὶ νῦν
ἐν σκηναῖς, πρωτοτόκων συγχοροστα-
τῶν, Ἀγγέλοις συμπάλλεις ἐν χαρᾷ.
Εὐλογητὸς εἰ ὁ Θεός, ἡ τῶν μαρτύρων
ἐλπίς. δις

Μυστικῶς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐλάλη-
σε, Κύριος καὶ τοῦ θείου πυ-
ρός, ἐνοικοῦντός σοι, τὸν σπινθήρα
πλάνης τῇ σποδῷ, κρυπτόμενον ἡ-
γείρε ριπῇ, τοῦ θείου Πνεύματος αὐ-
τοῦ, ὁ τῶν Πατέρων Θεός.

Θεοτοκίον

Τὸν Θεὸν ὡς τετοκυῖαν προβαλλό-
μεθα, Δέσποινα προστασίαν ἡμῶν,
τῇ δυνάμει δέ, πεποιθότες ἄχραντε τῇ
σῇ, τροπούμεθα στίφη πονηρά, τὰ
καθ' ἡμῶν τῶν ὁρατῶν καὶ ἄοράτων
ἐχθρῶν.

Ῥδὴ η'. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις

Τῆς καλῆς καὶ γενναίας ὁμολογίας
σου, τὸ σωτήριο μάρτυς Κυρίου
κῆρυγμα, ἡδράσε πιστοὺς δυσσεβούν-
τας ἐξέπληξεν, ὅθεν σε τιμῶμεν ὡδαῖς
πιστοὶ καὶ ὕμνοις. δις

Ἀπειλὰς καὶ θρασάνους σοὶ ἐπισεί-
οντες, οἱ δυσώνυμοι θῆρες ἐλεῖν
οὐκ ἤσχυσαν· εἶχες γὰρ σαφῶς ἐπὶ
πέτρᾳ τῆς πίστεως, τῆς ψυχῆς τὸν
πύργον στερρῶς ἐρειρισμένον.

Θεοτοκίον

Δελάσας ὁ ὄφις τὴν σὴν προμήτο-
ρα, τὴν φθορὰν τοῖς ἀνθρώποις
ἐκκληροδότησεν, ἀλλ' ὁ σαρκωθεὶς ἐξ
ἀχράντων αἱμάτων σου, πάλιν εἰς τὸ
πρῶτον ἀνήγαγε Παρθένε.

Ῥδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις

Ἰσχὺν καὶ κράτος ἀκαταμάχητον,
καὶ πολιοῦχον κέκτηται σε ἡ Τρί-
πολις, ἐν αὐτῇ γὰρ κέχυται τὸ αἷμα
σου, ὅθεν καὶ ἐτησίως πανηγυρίζου-
σα, σοῦ τὴν θείαν μνήμην, ἱερῶς ἐν
σοὶ φαιδρύνεται. δις

Ἡ τοῦ δίκην ἡμῖν ἀνέτειλεν, ἡ ἱε-
ρά σου μνήμη ἀθλοφόρε Δημή-
τριε, τοὺς πιστοὺς φωτίζουσα ἀκτίσι
φαιδρῆς, καὶ τὸ τῆς ἀσεβείας σκότος
διώκουσα, καὶ πρὸς οὐρανὸν ποδηγε-
τοῦσα τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Θεοτοκίον

Φωτὸς δοχεῖον, ἀγνὴ γεγένησαι,
καὶ φωτισμοῦ καὶ χάριτος πλη-
ροῖς τοὺς ὑμνοῦντάς σε, καὶ φαιδρῶς
γεραίροντας, δι' ὃ σοῦ καὶ νῦν, ὑπερ-
δεδοξασμένη νόμφη ἀνύμφευτε, ἀνυ-
μολογοῦμεν οἱ πιστοὶ τὸ θεῖον ὄνομα.

Ἐξαποστειλάριον

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Τὸν μέγαν καὶ ἐρίτιμον, Πελοπον-
νήσου καύχημα, τὸν ἐν ὑστέροις τοῖς χρόνοις,
στερρῶς ὁμολογήσαντα, τὴν πίστιν τὴν
ἀμώμητον, καὶ καρτερῶς ἀθλήσαντα,
ὕμνοις τιμήσωμεν πάντες, ὡς μάρτυρα
τοῦ Κυρίου.

Καὶ τῆς ἐορτῆς

Εἰς τοὺς αἶνους

Ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν σι-
χηρὰ προσόμοια.

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου

Ο ὅτε ἐπινεύσει θεϊκῇ, τῆς πρὸς ἡν ἐξώλισθες πλάνης πάλιν ἀνένηψας, πᾶσάν σου τὴν αἰσθησιν νεκρῶσαι ἔσπευσας, καὶ τὸ σῶμα ἐπήλειψας, πρὸς ἔνθεον πάλιν, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους ἐνδοξε. Ὅθεν ἐκτμηθεὶς σου τὴν κάραν, χαίρειν μετεφοίτησας γῆθεν, πρὸς τὰ ὑπερκόσμια σκηνώματα.

Δεῦτε τὸν γενναῖον ἀθλητὴν, ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς εὐφημοῦντες ἐγκωμιάσωμεν, οὗτος γὰρ ἀνέτειλεν ὥσπερ ἁστὴρ φαεινός, καὶ ὡς ἄνθος τερπνότατον, καρδίας εὐφραίνει, τῶν τὴν θείαν ἀθλήσιν ἐπιτελούντων αὐτοῦ, πάσης ἐκρουόμενος βλάβης, καὶ περιφρουρῶν ἐν κινδύνοις, ταῖς πρὸς τὸν Χριστὸν αὐτοῦ δεήσεις.

Χαίροις νεομάρτυς τοῦ Χριστοῦ, χαίροις ἀπερίτρεπτε πύργε τῆς θείας πίστεως, χαίροις τῆς Τριπόλεως ἐνδοξον καύχημα. Ἐν αὐτῇ γὰρ τὸ θεῖόν σου, ἐξέχεας αἷμα, ὑπὲρ τοῦτο ἴδιον αἷμα ἐκχέαντος. Ὅν νῦν ἱκετεύων μὴ παύσῃ, πάσης διασώζεσθαι βλάβης, τοὺς τὴν θείαν μνήμην ἐκτελοῦντάς σου.

Ο ὅτε ἀνοήτως οἱ δεινοί, ἐν δικαστηρίοις σε μάρτυς θωπεῦσαι ἔσπευδον, κόσμου τὰ τερπνότατα σοὶ προβαλλόμενοι, τότε μέγα ἀνέκραζες, φωνὴν τὴν ἁγίαν, Χριστιανός εἰμι ὁθεν Ἀγγέλων χοροί, πόθῳ ἐπεκρότησαν ὄντως, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τέλος, ὁ σατὰν ἐκείνος ὁ παμβέβηλος.

Δόξα, ἦχος πλ. β'.

Τὸ αἷμά σου μάρτυς χεόμενον, βλέποντες ἐτέρποντο Ἀγγελοι, δαίμονες ἔφριττον, καὶ αὐτὸς ὁ διάβολος ἔτρεμε, οὗ γὰρ αἷμα ἀπλῶς τὸ δρώμενον, ἀλλ' αἷμα σωτήριον, αἷμα θεῖον,

αἷμα τὸ τὰ καλὰ τῆς Ἐκκλησίας κατάρδον φυτὰ, ὃ καὶ ἐπαλειφόμενον, παντοίας ἐξιᾶται νόσους. Κοινωνήσας γὰρ δεσποτικῶν παθημάτων, καὶ συμμορφωθείς τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, θέσει Θεοῦ υἱὸς ἐχρημάτισας, καθαρῶς ἐποπτεύων τὴν ἁγίαν Τριάδα, ἧς τὴν πίστιν λαμπρῶς ἀνακηρύξας, τοὺς ἀθέτους κατήσχυνας. Ὅθεν ἀοίδιμε μάρτυς, σὸν Γεωργίῳ τῷ κλεινῷ, καὶ Δημητρίῳ τῷ Μυροβλύτῃ, ταῖς Ταξιάρχαις τῆς μαρτυρικῆς παρατάξεως, πρέσβευε ἐκ κινδύνων σωθῆναι ἡμᾶς τοὺς τιμῶντάς σε.

Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ τυπικά καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ ἐκ τῶν Κανόνων ἡ γ' καὶ ε' ᾠδή.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον μαρτυρικόν. Ζήτει τῆς 23 Ἀπριλίου.

Κοινωνικὸν.

Ἀγαλλιᾶσθε μάρτυρες ἐν Κυρίῳ.

Μεγαλυνάριον

Α ὅστρον ἀνατέταλκε φαεινόν, ἐκ τῆς Λιγουδίστης ὁ Δημήτριος ὁ κλεινός, καὶ καταπυρσεύει τοῖς θαύμασι τοὺς πάντας, χρεωστικῶς τὸν ὕμνον, τούτῳ προσάξωμεν.

Ἔτερον

Φύλαττε καὶ φρούρει, ὦ ἀθλητά, Δημήτριε νέε τοὺς τελοῦντας μνήμην τὴν σὴν, καὶ πόθῳ ὕμνουντας λαμπράς σου ἀριστείας, προστάτα ὁρθοδόξων μαρτύρων καύχημα.

Σημ. Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Δημητρίου εὐρίσκεται εἰς τὴν ἰδιαίτην ἀκολουθίαν του καὶ ὁ θέλων, ζητησάτω αὐτὴν παρ' ἡμῖν.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΣ ΥΜΝΟΣ

"Ας χαίρεται καὶ ἄς σκιρτᾷ ἡ νύμφη Ἐκκλησία
 ὅτ' ὁ Νυμφίος τῆς Χριστοῦ ἀνέστη παρρησία.
 "Ας χαίρεται καὶ ἄς σκιρτᾷ καὶ ἄς πανηγυρίζει,
 τὴν ἔγερσιν τοῦ Αὐτρωτοῦ σὺν κόσμῳ νὰ θυμίζῃ.
 Νῦν τοῦ λοιποῦ ἄς χαίρεται καὶ ἄς ἀγαλλιᾶται,
 ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Χριστοῦ ἀξίως ἄς καυχᾶται.
 Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, τὸν θάνατον πατήσας,
 σὺ γένος τὸ ἀνθρώπινον, τὴν ἄφρσιν δωρήσας.
 Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, κοσμήσατε τίς λαμπάδες,
 ὕμνους, παιᾶνας, ᾄσατε, κινήσατε τίς καμπάνες.
 Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὦμεν λαμπαδηφόροι,
 ὅλους ὁμοῦ ἄς μᾶς δεχθοῦν, οἱ τεθλιμμένοι χώροι.
 Ἡ γῆ, τὰ καταχθόνια, ὁμοῦ καὶ τὰ οὐράνια,
 φῶς ἐκ φωτὸς ἀνέσπερον, πεπλήρωνται τὰ πάντα.
 Εὐφραίνου, τέρπου, χόρευε, τέκνα τῆς Ἐκκλησίας,
 ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Χριστοῦ κροτήσατε τὰς χεῖρας.

✠

Αἰσχύνθητι συναγωγὴ ἡ ἀποκληρωμένη
 ἡ ἄπιστος καὶ μοιχαλὶς ἡ οὐκ εὐλογημένη.
 Τὸν κληρονόμον ἔκτεινε τὸ κτῆμα νὰ κατάρχη,
 μ' αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, τὸ ψεῦδος νὰ πατάξῃ.
 Αἰσχύνθητι κατήγορε τῆς νύμφης Ἐκκλησίας,
 τὴν ἔγερσιν συκοφαντῶν διὰ ψευδολογίας.
 Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἔκλεψαν τὸ σῶμ' ἀπὸ τὸ μνήμα,
 οἱ ἄπιστοι ἐκραύγαζον μὲ πείσμα καὶ μανία.
 Οἱ μαθηταὶ τοῦ πήρανε τὸ σῶμ' ἀπὸ τὸ μνήμα,
 κοιμήσαντες τοὺς φύλακας μὲ οἶνον καὶ μὲ χρῆμα.
 Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἔλεγον, ἔκλεψαν ἀπ' τὸ μνήμα,
 τὸ σῶμα τὸ ζωοποιὸν ποῦ ἤλειψαν μὲ μύρα.

✠

Κι' ἀφοῦ οὕτως ἐγένετο, πῶς τότε οἱ ὁπαδοὶ του,
 ἔδωκαν πόδια σὺν χωλὸν ἐν τῷ ὀνόματί του;
 Χαρίζει πόδια ὁ νεκρὸς τυφλοὶ καὶ συκοφάνται,
 μὲ δύναμιν νὰ περπατοῦν ὅπως τὸ καθοράτε;
 Ἐκεῖνο ποῦ ὁ ἴδιος δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ,
 εἰς ἑαυτὸν ν' ἀναστηθῇ, στοὺς ἄλλους πῶς τὸ κάνει;
 Μωροί, τυφλοὶ κι' ἀνόητοι, ἀκούστηκε σὺν κόσμῳ,
 θνητὸς νὰ δίδῃ τὴν ζωὴν, τῇ προσταγῇ του μόνον;
 Μωροί, τυφλοὶ κι' ἀνόητοι, ἀκούστηκε σὺν κόσμῳ,
 θνητὸς νὰ ὁμματοῖ τυφλόν, διὰ πηλοῦ καὶ μόνον;

Μωροί, τυφλοί κι' άνόητοι, ποίος στήν έρημίαν,
 μέ πέντε άρτους έπλησε χιλιάδων τήν κοιλίαν;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, ποιός στήν Τιβεριάδα,
 τόν άνεμον έφίμωσαν, εϋθύς και έν τῷ άμα;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, ήκούσθη στόν αἰῶνα,
 στά κύματα νά περπατή άνθρωπος σάν κολώνα;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, ποῦ εἶδατε γραμμένον,
 νά θεραπεύωντ' άσθενεῖς εἰς τ' ὄνομά του μόνον;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, έγνώρισεν ή κτίσις,
 αἱμορροούσης νά σταθῇ, άφῇ κρασπέδου ρύσις;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, άκούστηκε στόν κόσμον,
 συγκύπτουσα ν' άνορθωθῇ, τῷ πνεύματί του μόνον;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, ήκούσθη στόν αἰῶνα,
 ὁ ήλιος νά σκοτισθῇ, νά τοῦ χαθῇ τὸ χρῶμα;
 Μωροί, τυφλοί, κι' άνόητοι, ξανάγινε στόν κόσμο,
 νεκροί γιά νά άναστηθοῦν, και νά φανοῦν στό δρόμο;
 Μωροί, τυφλοί κι' άνόητοι, έν πλήρει μεσημβρία,
 άκούστηκε νά έγερθοῦν νεκροί άπό τὸ μνήμα;
 Και πάλι νά γυρίσουνε διά ν' άναστηθοῦνε,
 αἰώνια στοὺς οὐρανοὺς μέ τὸν Χριστόν νά ζοῦνε;

✠:

Εἶναι Θεός ὁ άναστάς, ὁ τοῦ παντός Δεσπότης,
 τοῦτο τὸ έβεβαίωσεν ή γῆ τῷ κλονισμῷ της.
 Ὁ ήλιος τῷ σκοτισμῷ κι' ή γῆ τῷ κλονισμῷ της,
 ή νύκτα τοῦτο μαρτυρεῖ ἐπὶ τῷ φωτισμῷ της.
 Ἀνέστη ὁ Νυμφίος σου, ὦ νύμφη Ἐκκλησία,
 στοὺς οὐρανοὺς άνέρχεται δέν εἶναι ὀπτασία.
 Πεσμένην σέ άνύψωσε νά σ' άποκαταστήσῃ,
 και κληρονόμον νόμιμον εἰς τὸ έξῆς ν' άφήσῃ.
 Προφήται τὸ εκήρυξαν, Ἀπόστολοι τὸ εἶπαν,
 μάρτυρες τ' ὡμολόγησαν, και ψέμματα δέν εἶπαν.

✠:

Βωμοί δαιμόνων έπεσαν και εἰς τὰ εἰδωλεῖα,
 θύοντες δέν υπάρχουνε, δαμάλεις και άρνία.
 Δέν αναβαίνει ὡς και πρὶν στόν οὐρανὸ ή κνίσσα,
 ἀλλὰ θυμίαμα τερπνόν, και δάκρυα περίσσια.
 Δέν φέρει άποτελεσμα σφαγή άλόγων ζῶων,
 έσφάγ' ὁ τοῦ Θεοῦ άμνός, έρέβῃ άπ' αἰώνων.
 Ἐσκήνωσεν, έξήλειψε, τήν ένοχήν τοῦ κόσμου,
 μέ τήν Ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὡς πληρωτῆς τοῦ Νόμου.
 Αἱ σάλπιγγες φιμώθησαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ,
 και οἱ φαλμοί πρὸς τὸν Χριστόν ὑψώθησαν ὡς τόσον.

Αἱ τραγωδαὶ ἔπαυσαν αἱ τῶν ἵπποδρομίων,
καὶ ἤρχισεν ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τῶν θείων.
Πόρνης τὰ πόδια ἔπαυσαν γιὰ νὰ χορεύουν πλέον,
καὶ Ἰωάννου νὰ ζητοῦν τὴν κεφαλὴν τοῦ πλέον.
Ἀπὸ τὸν ἀληθῆ Θεὸν οὐκ εἶν' ἀποστασίαι,
ἀλλὰ προσέλευσις πιστῶν, ὕμνοι, δοξολογαί.
Θάνατε ποῦ τὸ κέντρον σου καὶ Ἄδῃ ποῦ τὸ νίκος;
ὁ Κύριος ἐκεῖ ἐλθὼν καθεῖλε σου τὸ τεῖχος.
Ἐσκόλευσε τὸ κράτος σου ὁ θάνατον πατήσας
Ἐλευθερώσας τὸν Ἀδὰμ, τὴν ἄφρῃν δωρήσας.
Ἐσφάγη μὲν ὡς ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐζωοποιήθη,
στὴν πρώτην δόξαν τὸν Ἀδὰμ γιὰ ν' ἀποκαταστήσῃ.
Κατεπατήθ' ὡς ὄστρακον ἀλλὰ ὡς μαργαρίτης,
τὴν Ἐκκλησίαν στόλισε ὡς θυμὰ καὶ ὡς θύτης,
Ἐθυσιάσθ' ὡς πρόβατον, ἀλλ' ὡς Ποιμὴν τῇ ράβδῳ,
τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος συνέτριβε δοράτῳ,
Ἐθυσιάσθ' ὡς πρόβατον ἀλλ' ὡς Θεὸς ἀνέστη,
νὰ πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ ὡς ὁ καιρὸς ἐπέστη.
Ἡ μέρα ἐσκοτίζετο, ὅταν σὺ ἐσταυροῦσθ,
κι' ἡ νύκτα ἐφωτίζετο ὅταν Γραφαὶ ἐπληροῦντο.
Ἦταν γραμμένο, τῷ χε πῇ ὁ ψαλμωδὸς 'πὸ χρόνια,
πὼς θεῖον θέαμα διπλοῦν θὲ νὰ σταθῇ αἰώνια.
Σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ, ἔλεγεν ὁ Προφήτης,
καὶ νύκτα φωτισθήσεται ἐν σοὶ τῇ θεῇ ρήσει.

Ἐ π ω δ ὁ ς

Ὡ νύκτα λαμπροτέρα τῆς ἡμέρας
ὦ νύκτα λαμπροτέρα φωτεινῇ,
ὦ νύκτα λευκοτέρα κι' ἀπ' τὸν ἥλιο,
ὦ νύκτα καὶ πλαιάδων φωτεινῇ.
ὦ νύκτ' ἀπηλλαγμένη ἀπὸ σκότος,
ὦ νύκτα ποῦσαι ἔμπλεως φωτός,
ὦ νύκτα ποῦ, τὸ φῶς σου νοσταλγοῦμεν,
νύκτα μὲ ἀνέσπερον τὸ φῶς.

Νύκτα ποῦ διδάσκεις ν' ἀγρυπνοῦμεν,
νύκτα νυμφοστόλε, φωτεινῇ,
νύκτα ποῦ σὲ νοσταλγοῦμ' ὅλον τὸ ἔτος
πότε ναρθῇς ν' ἀγρυπνήσωμε μαζί;

Νύκτα νυμφαγωγὲ τῆς Ἐκκλησίας,
Νύκτα μητέρα στοργικῇ,

Α. Γ. ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΔΑΒΙΔ

δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ φιλοσόφου.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Τῶν τετραστίχων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

('Εκ χειρογράφου ΙΖ' αἰῶνος, φύλ. 3α - 33β)

Γνωμικὸν μζ'.

Κείμενον

Εἰ τοῖς καλοῖς ἔποιο νοουθετούμενος,
οὐκ ἐντραπήσῃ τοῖς κακοῖς γελώ-
[μενος.

Ἔτι, ἂν ποτ' αἰσχροὺς ἐννοῇς, νόμιζέ σοι
πολλοὺς παρεῖναι, καὶ σεαυτὸν ἐν-
[τρέπου.

Ἑρμηνεία

Τῆς προτέρας δοκεῖ ἔχεσθαι ἐννοίας καὶ
ἡ παροῦσα γνώμη. περὶ γὰρ νοουθεσίας
διαλέγεται. ἐπάγεται μὲν γὰρ καὶ παρὰ
γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν γηραι-
οτέρων, ἀλλὰ καὶ παρὰ φίλων πολυπειρο-
τέρων, πρὸς ἀπειροτέρους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον. λέγει οὖν, ὅτι εἰ θέλεις μὴ αἰσχύ-
νεσθαι ὀνειδιζόμενος παρὰ τινων ἐπὶ τισι
μωμητοῖς ἔργοις, ἀκολουθεῖ τοῖς καλοῖς
ἀνθρώποις, νοουθετούμενος παρ' αὐτῶν καὶ

ποῖει ἀκολουθῶς οἷς λέγουσι καὶ μὴ ἐναν-
τίως. ἢ τὸ τοῖς καλοῖς, ἀντὶ τοῦ τοῖς κα-
λοῖς λόγοις νῦν, ἔν' ἢ τοιοῦτον νοουθετού-
μενος παρὰ τινος καὶ διδασκόμενος κα-
λοῦς λόγους παρ' αὐτοῦ, ἔπου τοῖς καλοῖς
τοιούτοις λόγοις καὶ ποῖει τὰ πρακτέα ἀ-
κολουθῶς, καὶ ἀκολουθήτωσαν τούτοις αἱ
πράξεις σου. ὅταν μέντοι ἐννοῇς καὶ ἐνθυ-
μηθῇς τι τῶν ἀπηγορευμένων καὶ αἰσχροῶν,
μὴ πράξης τοῦτο, ὡς τάχα μηδενὸς βλέ-
ποντος, ἀλλ' ἀπέχου τῆς πράξεως καὶ τῆς
αἰσχρᾶς ἐνθυμήσεως, οὐ γὰρ μόνος εἰ ὥς-
τε μὴ αἰσχύνεσθαι, ἀλλὰ νόμιζέ σοι πολ-
λοὺς παρεῖναι καὶ παρίστασθαι. καὶ γὰρ
ἀληθῶς πολλοὶ παρίστανται, οἳ τε ἄγγε-
λοι πάντες καὶ αὐτοὶς ὁ τούτων καὶ πάν-
των Δεσπότης. οὕτω γὰρ λογισάμενος τῷ
νοῦ καὶ σκευτὸν ἐντραπήσῃ, καὶ ἀνακαπῆς
τοῦ ἐγχειρήματος, ἢ καὶ οὕτω νόησον τό,
καὶ σεαυτὸν ἐντρέπου, ἡγρουν τὴν ψυχὴν

Νύκτα ὅπ' ὁ Ἄδης ἐνεκρώθη,
καὶ ἐγυμνώθη παντελῶς καὶ πανοικεῖ.

✠

Ὡ νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν,
εἰς τὴν κληρονομίαν ὠδήγησ' ὁ Χριστός,
ὦ νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν,
τὰ πάντα πεπλήρυνται φωτός.

✠

Ὡ νύκτα φωτεινὴ κι' εὐλογημένη,
νύκτα ὅπ' ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
νύκτα ὅπου ὅλοι μελωδοῦμεν,
ὁ Κύριος ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

Πλάτων Στωϊκίδης

σου. ἥτις κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐκτίσθη. ἐαυ-
τὸς γὰρ ἡ ψυχὴ λέγεται. ἄλλο γὰρ ἡμεῖς
ἐσμέν αὐτοί, καὶ ἄλλο τὸ ἡμέτερον, καὶ
ἄλλο τὰ περὶ ἡμᾶς. ἡμεῖς γὰρ λέγεται, ἡ
ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς, κατ' εἰκόνα γὰρ τοῦ κτί-
σαντος γεγενῆμεθα. ἡμέτερον δὲ τὸ σῶμα,
καὶ δι' αὐτοῦ αἰσθήσεις. περὶ ἡμᾶς δέ,
χρήματα, τέχνη καὶ ἡ λοιπὴ τοῦ βίου κα-
τασκευή. καθὰ καὶ ὁ μέγας Βασιλεὺς δι-
δάσκει ἐν τῇ πρόσεχε σεαυτῷ.

Γνωμικὸν μῆ'.

Κείμενον

Ἀεὶ προτίμα τοὺς καλοὺς τῶν μὴ κα-
λῶν.

Κακοὺς δ' ὁμιλῶν, καὶ κακὸς πάν-
[τως ἔσθ].

κακοῦ παρ' ἀνδρὸς μήποτε χρηστὸν
[πάθης].

ζητεῖ ὧν θεβίωκε συγγνώμην ἔχειν.

Ἑρμηνεία

Μικρόν τι ἔχεται καὶ ἡ παροῦσα τῆς
προτέρας γνώμης, εἰ καὶ διαλλάττει. ¹⁾ φη-
σὶ γὰρ ὁ παρὼν βίος ἀεὶ ἔχει καὶ καλοὺς
καὶ κακοὺς, καὶ πιστοὺς Θεῷ καὶ ἀπί-
στους. οὐ οὖν τοὺς ἐκλεκτοὺς προτίμα
τῶν στρεβλῶν, τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀσεβῶν,
τοὺς ἀληθεῖς τῶν ὑποκριτῶν. ὁ γὰρ κοι-
νωνῶν καὶ συναυλιζόμενός τοις ἀγαθοῖς,
τοιούτους πάντως καὶ αὐτὸς γίνεται, ἤγουν
ἀγαθός. καθὰ καὶ τις τῶν ἔξω σοφῶν εἶρη-
κεν, ὁ κακὸς καὶ φίλος μοι ἐστί. καὶ πῶς
τὴν τούτου κοινωνίαν ἀποσελῶμαι. ἀλλ'
ἄκουε τοῦ θεοῦ λόγου διὰ τοῦ προφήτου
λέγοντος. "Ελαίον δὲ ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπα-
νάτω τὴν κεφαλὴν μου ²⁾. διδάσκει γὰρ
ἐνταῦθα μὴδὲν ἀγαθὸν ἐθέλειν παθεῖν πα-
ρὰ ἀνδρὸς εἰς Θεὸν ἐμπαροινούντος καὶ
ψευδομένου. μήτε ζητεῖν εὐλογίαν παρὰ
τοῦ τῇ γλώσσῃ μόνῃ καὶ χεῖλεσιν εὐλο-

γοῦντος Θεόν, τῇ δὲ καρδίᾳ πολὺ ἔχοντος
ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀρνούμενου αὐτόν. ὥς φη-
σὶν ἕτερος προφήτης. μὴ γοῦν θελήσης
παθεῖν ἀγαθόν τι ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἀνθρώ-
που, καὶ ὅλως εὐεργετηθῆναι παρ' αὐτοῦ
οἰανδήποτε εὐεργεσίαν. οὐ γὰρ μόνον οὐ
λυσιτελέσει σοι, ἀλλὰ καὶ βλάπτειν τὰ μέ-
γιστα. ζητεῖ γὰρ συγγνώμην αὐτῷ διδύ-
σθαι αὐτοῖς ἐφ' εἰς παρανομεῖ καὶ ἐπαι-
νεῖσθαι ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐ-
τοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἐνευλογεῖσθαι, ³⁾
καθὰ καὶ τοῦτο Δαβὶδ φησί, κοινωνοὺς
τῆς ἰδίας ἀμαρτίας καὶ ἄλλους ἐφελκόμε-
νος. καὶ οὕτως οὐ μόνον ἐαυτὸν βλάπτων,
ἀλλὰ καὶ ἄλλους.

Γνωμικὸν μθ'.

Κείμενον

Ἐγὼ τι κέρδος ἐκλέγω καὶ δυσμενοῦς,
τάς γὰρ λαβὰς φεύγοντας ἀσφαλε-
[στέρους]

παραίνῳ, καὶ τὸ πικρὸν φάρμακον.

ὁμως δέδοικα καὶ τὸ γλυκὺ μέμφο-
[μαι].

Ἑρμηνεία

Διδάξας ἱκανῶς περὶ φιλίας καὶ τοῦ ἐξ
αὐτῆς κέρδους, νῦν καὶ παρὰ τῆς ἐχθρας
ὠφελεῖσθαι νουθετεῖ. φησὶ γὰρ ἡ σοφὴ
παροιμία ὡς ἐστὶ καὶ παρ' ἐχθρῶν ὠφε-
λεῖσθαι. τοῦτο γοῦν καὶ ὁ θεολόγος φησὶν
ἐνταῦθα. ὅτι ἐγὼ ἐκ τοῦ δυσμενοῦς ὠφέ-
λειαν καρποῦμαι. τάς γὰρ παρὰ τῶν ἐ-
χθρῶν μέμψεις ἐκφεύγων ἀσφαλεστέρως
διευθετῶ τὸν ἐμὸν βίον. καὶ ἡμῖν δὲ τὸ
αὐτὸ νουθετεῖ, τὸ ἀσφαλεστέρως βιοῦν καὶ
προσεκτικωτέρως εἶναι, φεύγοντας τῶν ἐ-
χθρῶν λαβὰς καὶ μέμψεις. ἀλλὰ ἄγε κἂν
μὴ διὰ τὴν ἐντολήν, ἀλλὰ κἂν διὰ τὸν πρὸς
ἐχθρῶν ὀνειδισμόν, ἐνδέχεται ἡμᾶς καλῶς
καὶ θεαρέτως βιοῦν, καὶ οὕτω κερδαίνο-
μεν ἐκ τοῦ ἐχθροῦ τὴν ἡμετέραν σωτη-

1) Ὁρθῶς διαλλάττει.

2) ψαλμ. ρμ' 5.

2) Ψαλμ. θ' 24.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστον καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων· κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 111)

Ἐρ. ρδ'. Ἄρα δὲ ἀφελεῖται, ἢ λυτροῦται ἐκ θανατικοῦ ἀπὸ πόλεως εἰς ἄλλην φεύγων χώραν;

Ἀπ. Τοῦ προφήτου πρὸς Θεὸν

ρίαν. καὶ γὰρ εἰ καὶ δυνάμενοι μὴ φοβεῖσθαι τὰς τῶν ἐχθρῶν μέμφεις καὶ ἔστι παρ' ἐμοὶ τὸ δεδοικέναι καὶ μὴ. ἀλλ' ὁμῶς δέδοικα ταύτας ὡς πικρίαν ἐχούσας καὶ διὰ τοῦτο τὸ δοκοῦν μοι γλυκὺ μέφομαι καὶ ἀποστρέφομαι, διὰ ἐκ τοῦτου μέλλει μοι ὁ ἐχθρὸς ἐπιδράξασθαι. ἢ καὶ οὕτω καὶ τὸ πικρὸν τὸ τῶν ἐχθρῶν ἦγουν ἢ κατηγόρεια αὐτῶν φάρμακόν μοι ἐστίν, ὡς θεραπείαν ἐμποιοῦν μοι καὶ ἀναγκάζομαι ἀφίστασθαι τῆς ἀλογίστου πράξεως, ἵνα μὴ ὦπὸ τῶν ἐχθρῶν ἡττηθῶ. καὶ γὰρ ὥσπερ τὸ φάρμακον δίδωκε τὴν καχεξίαν τοῦ σώματος καὶ κωλύει τὴν νόσον, οὕτω καὶ τῶν ἐχθρῶν αἱ λαβαί· ὁμοίως φοβοῦμαι τὸ τοιοῦτον πικρὸν τὸ παρὰ τῶν ἐχθρῶν φάρμακόν μοι ἐστὶ καὶ θεραπευτικόν, διότι καὶ τὸ καλὸν ὁ ἐχθρὸς μέμφεται. καὶ γὰρ ὁ ἐχθρὸς πάντων τοῦ ἐχθροῦ ἐπιλαμβάνεσθαι σπεύδει καὶ κἂν καλὰ ὦσιν ὡς φευκτὰ σπουδάζει διαβάλλειν αὐτά. πόσῃ οὖν μάλλον διαβαλεῖ τὰ κακὰ. διὰ τοῦτο πολλὸς ὁ φόβος ἐστὶ καὶ πολλῇ χρεῖα προσοχῆς. ἢ καὶ οὕτω γένησον. καὶ γὰρ τὸ καλὸν μέμφεται καὶ μεμπτὸν δοκεῖ παρὰ τοῖς ἐχθροῖς.

λέγοντος· «ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου; καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω;» εὐδην μὲν ὅτι τὸν Θεὸν ἐκφυγεῖν οὐδεὶς δύναται. Εἰ δὲ ἀήρ τις, ἢ ἄλλη κτίσματος αἰτία ἐστὶν ἢ τὸ λοιμικὸν ποιήσασα, ἴσως ἐκφεύγει αὐτήν, εἰς ἐτέραν χώραν μεταβάς.

Ἐρ. ρε'. Πόθεν ὀρῶμεν τινὰς δικαίους ψυχομαχοῦντας ἐπὶ ἡμέρας καὶ κρινομένους· τινὰς δὲ ἁμαρτωλοὺς εἰρηνικῶς καὶ συντόμως ἀποθνήσκοντας;

Ἀπ. Πάντα τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ γινώσκειν μὲν ἀδύνατον ἐστὶ, καὶ διὰ τοῦτο καλὸν ὑπάρχει μὴ πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς αὐτά· ὁμῶς δὲ καὶ στοχαζόμενοι λέγομεν· ὅτι πολλὰκις καὶ ἄνδρες εὐσεβεῖς βασανίζονται πρὸ θανάτου ἐν τῷ θανάτῳ, ἵνα ἡμεῖς οἱ ὀρῶντες φοβηθῶμεν καὶ σωφρονισθῶμεν. Ἰσως δὲ καὶ ὡς ἄνθρωποι οἱ ἅγιοι, μικρόν τι ἐλάττωμα ἔχοντες, διὰ τῆς τοιαύτης βασάνου τῆς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θανάτου τελείως καθαίρονται ἁμῶμοι λοιπὸν ἀπερχόμενοι.

Ἐρ. ρς'. Τίνος χάριν οἱ πλείους τῶν ἀνθρώπων ἐν νυκτὶ τίκτονται, καὶ ἐν νυκτὶ τελευτῶσιν;

Ἀπ. Ἐμοὶ δοκεῖ, ἵνα μάθωμεν διὰ τοῦ τοιούτου ὑποδείγματος, ὅτι

σκοτεινὴ ὑπάρχει τοῦ παρόντος βίου καὶ ἡ γέννησις καὶ ἡ κοίμησις, ἡγουν ἡ ἐν αὐτῷ εἴσοδος καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔξοδος.

Ἐρ. ρζ'. Πόθεν τινὲς μὲν χαλεπῶς εἰς τὸ πάθος τῆς πορνείας πολεμοῦνται· τινὲς δὲ φυσικῶς σχεδὸν τῆς τοιαύτης ἡδονῆς ἀπέχονται, καὶ περ πολλάκις περιπληθὺς σῶμα περικείμενοι;

Ἀπ. Ἡ τῶν σωμάτων τῶν ἀνθρώπων ἐπιθυμία γίνεται ἢ ἐκ θερμοῦς κρᾶσεως τοῦ σώματος, ἢ ἐκ πλειοτέρας τροφῆς καὶ ὕπνου καὶ ἀνέσεως· ἴσως δὲ καὶ ἐξ ἐνεργείας σατανικῆς· τέταρτον δὲ πολλάκις καὶ ἐκ τοῦ κατακρίνειν ἐτέρους· πέμπτον καὶ ἐξ ὑψηλοφροσύνης, ὅταν τις μεγαλοφρονῇ ἐπὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀγνείᾳ· ὁ γὰρ τοιοῦτος παραχωρεῖται πεσεῖν, ὅπως διὰ τῆς πορνείας ἀπωθεῖται τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ ὁδηγηθεὶς εἰς ταπεινοφροσύνην τεύξεται τῆς σωτηρίας· ἐν γὰρ συγκρίσει δύο κακῶν κουφότερον ὑπάρχει παρὰ τὴν ὑπερηφανίαν παταῖσμα ἢ κατὰ σῶμα φυσικὴ ἐπιθυμία. Ἀγνεύουσι δὲ τινες ἢ ὑπὸ Θεοῦ σκεπόμενοι, ἢ ψυχρᾶς τινος ὑπάρχοντες κρᾶσεως, ἢ διὰ πολλῆς ἀσκήσεως, ἑαυτοὺς βιάζόμενοι καὶ τινα μὴ κατακρίνοντες. Εἰ δὲ καὶ τινες ὑπερηφανίαν ἔχοντες ἀγνεύουσι, χρὴ γινώσκειν τοὺς τοιοῦτους, ὅτι περ ὑπὸ τοῦ διαβόλου κατεφρόνηθησαν, ἱκανῆς οὔσης τῆς ὑπερηφανίας ὑπὲρ ὅλα τὰ πάθη ἐνόχους αὐτοὺς ποιῆσαι τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Ἐρ. ρη'. Ποῖον σημεῖον ὀφείλει κρατεῖν ὁ ἄνθρωπος, ἵνα μὴ πλανηθῇ καὶ δέξηται τὸν ἀντίχριστον, νομίζειν ὅτι ὁ Χριστός ἐστίν;

Ἀπ. Ὅπερ ὁ Κύριος ἡμῖν παρέδωκεν εἰπών, «ὅτι ὥσπερ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.» Ὅθεν μανθάνομεν, ὅτι πᾶς χριστὸς ἐρχόμενος καὶ μὴ ἐξαίφνης ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ ἐν μιᾷ ὥρᾳ εὐρισκόμενος, τοιοῦτος ἀναμφιβόλως ἀντίχριστός ἐστιν. Ἐπὶ γὰρ τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Χριστοῦ πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ ἅμα εὐρίσκεται, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς ὁ Χριστὸς ὑπὸ πάντων ὁρώμενος.

Ἐρ. ρθ'. Ἀληθὲς δὲ ὅτι ἐξ Αἰγύπτου ἐξέρχεται ὁ ἀντίχριστος, καὶ σημείον τι ἐν τῇ χειρὶ τῇ μιᾷ, καὶ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἐνὶ κέκτηται;

Ἀπ. Πάντα ταῦτα γραῶδεις μῦθοι εἰσίν· ὁ γὰρ ἀντίχριστος οὐδὲν σημεῖον τοιοῦτον κέκτηται· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὅθεν ὁ Χριστὸς ἐξῆλθεν, ἐξέρχεται, ὥς φησιν ἡ Γραφή· «σκύμνος λέοντος Δάν, καὶ ἐκπηδήσει ἐκ Βασάν.» Αὕτη δέ ἐστι Σκυθόπολις.

Ἐρ. ρε'. Λέγουσί τινες, ὅτι οὐ δύναται ὁ ἀντίχριστος νεκρὸν ἄνθρωπον ἀναστήσαι, ἐπεὶ πάντα τὰ λοιπὰ σημεῖα ποιεῖ.

Ἀπ. Τὸ εἰπεῖν τὸν Ἀπόστολον περὶ τοῦ ἀντιχρίστου, ὅτι ἐν πᾶσι σημείοις καὶ δυνάμεσι πλάνης, εὐδὴλον ὅτι καὶ νεκρὸν δεικνυσιν ἐγειρόμενον, οὐκ ἐν ἀληθείᾳ ἀλλ' ἐν φαντασίᾳ.

Ἐρ. ρια'. Πῶς καὶ τινες αἵρετικοὶ ποιοῦσι σημεῖα;

Ἀπ. Τοῦτο ἡμᾶς οὐκ ὀφείλει ξενίζειν. Ἠκούσαμεν γὰρ τοῦ Κυρίου λέγοντος· ὅτι πολλοὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐροῦσι· «Κύριε, οὐκ ἐν τῷ σῶ

ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ δυνάμεις πολλὰς ἐποίησαμεν;» καὶ ἐρεῖ αὐτοῖς· «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ ἐργάται τῆς ἀνομίας». Πολλὰκις γὰρ οὐχ ἡ πολιτεία τοῦ θαυματουργοῦντος ἐστὶν ἡ τὴν ἴσιν ἐργαζομένη, ἀλλ' ἡ πρὸς αὐτὸν πίστις τοῦ προσερχομένου ἀνθρώπου. Γέγραπται γάρ· «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Ἐρ. ριβ'. Ἐὰν ἐν καιρῷ ἐορτῆς καταληφθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐν χώρᾳ, ἐν ᾗ ἡ κοινωνία τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας οὐχ εὐρίσκεται, τί ὀφείλει διὰ τὴν ἐορτὴν σκέψασθαι, κοινωνῆσαι τοῖς αἵρετικοῖς, ἢ μεῖναι ἀκοινωνήτος;

Ἀπ. Εἰ πολὺς καὶ χαλεπὸς ὁ κίνδυνος, τὸ τὴν ἰδίαν γυναῖκα μοιχεῦσαι, καὶ ἄλλῃ συγγενέσθαι, καὶ ἐν ἀποδημίᾳ τυγχάνῃ ὁ ἀνὴρ· πόσῳ γε μᾶλλον τὴν ὁρθὴν πίστιν προδοῦναι διὰ τὸ τοῖς αἵρετικοῖς συκοινωνῆσαι; Ὡστερ οὖν οἱ τὴν ἐσωτῶν πραγματείαν πωλῆσαι βουλόμενοι, ὅσον ἂν χρόνον ἐπὶ ξένης βραδύνωσιν, οὐ καταδέχονται λαβεῖν ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ χαράγματος τὸ ἔξω χάραγον· οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς Χριστοῦ κοινωνίας χρὴ λογίζεσθαι. Τὸ γὰρ εἰπεῖν τὸν Ἀπόστολον, ὅτι «Εἷς Κύριος, καὶ μία πίστις, καὶ ἓν βάπτισμα», ἐσήμαινεν ἀκριβῶς, ὅτι μία καὶ μόνη ἐν κόσμῳ ἀψευδὴς ὑπάρχει πίστις, ἣν ἡ ἀγία καὶ μόνη κρατεῖ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία· καὶ ἓν βάπτισμα καθαρτικὸν καὶ ἁμαρτιῶν λυτρωτικόν· καὶ εἷς Κύριος, ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὑπάρχει. Καὶ ὁ μὴ οὕτω φρονῶν πεπλάνηται.

Η Χ Ρ Ρ Α (τοῦ Χριστοῦ)

«... Καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν» (Ἰωάν. ις' 22).

Χριστοῦ χαρὰ, ὅλο ἀγνὴ
ψυχὴ μου, νὰ ποθήσῃς,
καὶ μὴ τὴν πρόσκαιρην χαρὰ
τῆς γῆς ἀναζητήσῃς.
Κάθε χαρὰ ἐπὶ τῆς γῆς
ὡς νῆμα συμμαζώνει,
ἀν πάρῃ τέλος ἡ ζωὴ
κι' αὐτὴ μαζὶ τελειώνει.

+

Ποῦ θὰ τὴν εὐρῆς τὴν χαρὰ;
σὲ πλούτη; σὲ χρυσάφια;
στοῦ Τουρισμοῦ τὰ φανταχτὰ
ἢ σὲ φθαρτὰ παλάτια;
Ποῦ θὰ τὴν εὐρῆς τὴ χαρὰ
στ' ἀνάμικτα τὰ μπάνια;
σιτὰ θέατρα, σιτὰ σινεμά
σὲ φαγοπότια σπάνια;

+

Ποῦ θὰ τὴν εὐρῆς τὴν χαρὰ
μήπως στὴν κρουαζιέρα;
ἢ μέσ' στὸ ἀερόπλανο
σιτὰ νέφη, σιτὰ αἰθέρα;
Ἐπάνω στὶς δουνοκορφὰς
σὲ μαγεϊκὰ ῥοσιτάλια;
ἢ σὲ ταπία γραφικὰ
σὲ πέλαγα γαλάζια;

+

Δὲν βλέπεις γύρω τί κακὸ
σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη,
σεισμοὶ καὶ καταποντισμοὶ
νεκροὶ καὶ πληγωμένοι;
Δὲν βλέπεις ράβδον τοῦ Θεοῦ
ἐργὴ καὶ τὴν κατάρρα,
σιτὰς ἐσώθεν καὶ ἐξωθεν...
ἀλλήλοφαγωμάρα;

+

Ἰδοῦ, χαρὰ ἐὰν ποθήσῃς
νὰ εὐρῆς μιὰν ἡμέρα,

Ἐκ τῶν ἀδελφάντων τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΠΑΡΘΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗΣ

Εἰς τὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν ἀδελφὴν ὑποβάλλει ὁ πονηρὸς λέγων. Ἰδοὺ καθ' ἐκαστὴν ὥραν ἐνοχλεῖσαι ὑπὸ τῆς πορνείας, ἕως πότε θὰ ὑποφέρῃς τὸν κόπον καὶ θὰ μακροθυμῇς; Ὁ ἀδελφὸς λέγει. Ἔως οὐ ἐπιβλέψῃ ὁ Κύριος εἰς τὴν ταπεινώσιν μου καὶ τὸν κόπον μου, καὶ συγχωρήσῃ ὅλας τὰς ἀμαρτίας μου. Ὁ πονηρὸς λέγει πάλιν. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ταλαιπωρῇσαι, ἐκτέλεσον ἀπαξ τὴν ἐπιθυμίαν σου, καὶ πάλιν μετανοεῖς· διότι τὸ πρᾶγμα εἶναι τίποτε. Ὁ ἀδελφὸς λέγει. Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ μάθω ἀπὸ σέ περὶ μετανοίας· διότι ἐγὼ ἤξεύρω, ὅτι ἡ μετάνοια εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπάρχει ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς, διὰ τὴν

πολλὴν φιlanθρωπίαν τοῦ Θεοῦ. Δι' ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον εἶπες, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι τίποτε, σοὶ λέγω, ὅτι ἐὰν εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο φανῶ ἀδόκιμος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου, πόσον περισσότερον θὰ φανῶ ἀδόκιμος, ἐὰν μὲ ἐνοχλήσῃ μεγαλύτερος πειρασμός;

Ὁ πονηρὸς λέγει πάλιν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι μικρόν· διότι καὶ πάλιν μετανοεῖς. Ὁ ἀδελφὸς λέγει. Καὶ ποῖος μὲ δεδαιώνει, ὅτι ἐὰν φθέρω τὴν σάρκα μου, θὰ εὖρω καιρὸν μετανοίας καὶ δὲν θέλω συναπολεσθῇ μὲ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν; διότι ὁ θίος μας εἶναι σικιὰ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν. Ὁ πονηρὸς λέγει πάλιν. Τὸ

πρᾶγμα τῆς ἐπιθυμίας εἶναι μὴδὲν· διότι μίαν στιγμὴν διαρκεῖ καὶ εὐθὺς παρέρχεται. Ὁ ἀδελφὸς λέγει. Ἀκουε ἐχθρὲ τῆς ζωῆς καὶ πολέμιε τῶν ψυχῶν· μεγάλως θὰ τιμηθῶσι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖνοι ὅστινες νικῆσουσι διὰ τῆς εὐσεβείας αὐτό, τὸ ὅποιον σὺ λέγεις μικρόν, καὶ μεγάλως θὰ τιμωρηθῶσι καὶ ἀτιμασθῶσι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅσοι νικηθῶσιν ἀπὸ αὐτὸ τὸ μικρόν. Ὁ σὼφρων Ἰωσήφ διότι ἐνίκησε τὸ πάθος τοῦτο δὲν ἐπαινεῖται κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, καὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἰς τὴν γῆν, τὸ δὲ δυνεῖδος τῆς Αἰγυπτίας αἰε καταγελάται; Ὅμοιως καὶ ἡ μακαρία Σωσάννα ἐγκωμιάζεται ἀπὸ γενεὰν εἰς γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος· διότι ἐνίκησε τὴν ἐπιθυμίαν χωρὶς νὰ φοβηθῇ τὴν ἀπειλὴν τοῦ θανάτου, διὰ νὰ καταπεισθῇ καὶ παραδώσῃ τὴν σωφροσύνην τῆς. Οἱ πρεσβύτεροι δὲ καὶ οἱ κριταὶ τοῦ λαοῦ, οἱ ὅποιοι ἐνόμιζον, ὅτι κυβερνοῦσι τὸν λαόν, νικηθέντες ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο ἐλιθοβολήθησαν καὶ ἀπέθανον· συγχρόνως δὲ ἀφῆκαν καὶ

γύρισε ρίξε μιὰ ματιὰ
στὴν δύστυχη μητέρα.
Ρίξε ἀκόμη μιὰ ματιὰ
στοῦ πόνου τὸ κρεβάτι,
στὴν δυστυχία τ' ἀδελφοῦ
βοήθεια δὸς γεμάτη.

+

Θέλεις ἀτέλειωτην χαρὰ;
δὸς σέ φτωχοὺς νὰ ξεύρης,
ἔλα στὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ
χαρὰ Χριστοῦ νὰ εὖρης.
Μὴ τὴν ζητήσῃς τὴν χαρὰ
κάτω στὴν γῆν, στὰ νέφη.
ἔταν προβάλλῃ θύελλα
ἔλα τὰ καταστρέφει.
Ὁ χαριτόδωτος Χριστὸς
Υἱὸς Θεοῦ μὲ χάρι,
εἶναι χαρὰ πού δὲν μπορεῖ
ἄλλος νὰ μᾶς τὴν πάρῃ!

Εἰς δόξαν Θεοῦ

ὁ ταπεινὸς Ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

δνομα κακὸν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Δὲν γνωρίζεις, διάβουε, ὅτι ἐὰν συνειθίσῃ θηρίον νὰ σαργοφαγῇ, ἐπιθυμεῖ συχνότερον νὰ κάμῃ τοῦτο καὶ σὺ μοὶ λέγεις, ὅτι ἐὰν ἐκτελέσω ἀπαξ τὴν ἐπιθυμίαν μου, δὲν θὰ ἐνοχληθῶ πλέον; Κύριος ὁ Θεός, ὅστις ἔδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ ἄγιόν του Πνεῦμα, θὰ σὲ τιμωρήσῃ, διότι ἐνεδρεύεις θέλων νὰ καταπλῇς τὴν ψυχὴν μου ὡς λέων διὰ τῆς ἁμαρτίας. Ἄλλ' ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὁ Χριστὸς δὲν θέλει σοὶ δώσει τὴν ἄδειαν, διότι εἶναι φιλάνθρωπος καὶ ἐξουσιαστὴς καὶ ἐλεήμων.

Ὁ ποιητὴς λέγει πάλιν. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ὅλως διόλου μὴδὲν. καὶ δικτὶ θλίβεσαι τόσον; Ὁ ἀδελφός λέγει· θλίβομαι διότι ἀπατᾷς τοὺς ἀνθρώπους· διότι τὸ γλυκύ σου εἶναι πικρόν· καὶ οἱ λόγοι σου εἶναι θάραθρον τῶν κακῶν, καὶ τὰ χαρίσματά σου εἶναι ἀπώλεια καὶ θάνατος· διότι μοὶ λέγεις νὰ ἀθετήσω τὴν χάριν τοῦ Κυρίου καὶ νὰ λυπήσω τὸ ἄγιόν του Πνεῦμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον δικαίωμα ν' ἀπολαύσω τὴν οὐράνιον βασιλείαν, καὶ προσέτι, ὅτι δὲν εἶναι τίποτε τὸ πρᾶγμα καὶ μὲ προτρέπεις νὰ κάμω τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ μέλη τῆς πόρνῃς, καὶ μὲ συμβουλεύεις ἵνα εἰς μίαν στιγμὴν ἀπολέσω πλοῦτον ἀθάνατον, καὶ μοὶ λέγεις ν' ἀθετήσω τὸν ἁγιασμόν, χωρὶς τοῦ ὁποίου κανεὶς δὲν θὰ ἴδῃ τὸν Κύριον. Τίποτε δὲν εἶναι τὸ πρᾶγμα καὶ μὲ συμβουλεύεις νὰ παροργίσω τὸν Κύριον διὰ νὰ ἀκούσω εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν φοβεράν ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ δῆματος παρὰ τοῦ Δικαστοῦ Χριστοῦ, δοῦλε πονηρέ, ὅστις ἡγάπησας τὴν ἡδονὴν περισσότερον ἀπὸ ἐμέ, ἐμόλυνας τὴν γῆν μὲ τὰς κακὰς σου πράξεις καὶ τὰς ἁμαρτίας.

Μὲ λέγεις, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι μὴδὲν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅστις καθὼς εἶναι γεγραμμένον· «δὲν ἐφείσθη ἀγγέλου ἁμαρ-

τήσαντας, ἀλλὰ ρίψας αὐτοὺς εἰς τὸν τάρταρον δεδεμένους μὲ ἄλυσους σκοτόους, παρέδωκε νὰ φυλάττωνται εἰς κρίσιν· οὐδὲ τὸν παλαιὸν κόσμον ἐφείσθη, ἀλλὰ φέρων κατακλυσμὸν ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ἀσεβῶν, ἐφύλαξεν ὄγδοον τὸν Νῶε, διὰ νὰ γείνῃ κήρυξ τῆς δικαιοσύνης, καὶ κατεδίκασεν εἰς καταστροφὴν τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας, καὶ ἐτέφρωσεν αὐτάς διὰ νὰ τὰς καταστήσῃ παράδειγμα τῶν μελλόντων ν' ἀσεβῶσι» καὶ μὲ λέγεις τὸ πρᾶγμα εἶναι μὴδὲν; Τίς ὑπακούσας εἰς τὰς συμβουλὰς σου καὶ ὑποδουλωθεὶς εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἔζησε τὰς ἡμέρας του μὲ εὐτυχίαν καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐράνιον βασιλείαν; Ὅστις ὅμως ἐξακολουθεῖ τὴν ὁδὸν τοῦ Χριστοῦ, χαίρει πάντοτε καὶ ἀγάλλεται εἰς τὸ ἄγιον Πνεῦμα, προσμένων τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἦξεύρω δὲ ὅτι ἐὰν μὲ νικήσῃς δὲν θὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν λύπην. Καὶ σὺ μὲν θὰ ἀπέλθῃς νὰ δώσῃς εἰς τὸν πατέρα σου τὴν χαρποϊάν ἀγγελίαν καὶ νὰ χαίρητε ὁμοῦ διὰ τὴν ἁμαρτίαν μου, ἐγὼ δὲ θὰ ἐντρέπωμαι ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἐὰν πράξω αὐτό. Καλλίτερον λοιπὸν μοὶ εἶναι νὰ ἐνοχλήσῃ σὺ ὡς κύων, παρὰ νὰ γελάσῃς δι' ἐμέ, διότι ἐνικήθην. Θαυμάζω δὲ διὰ σέ, διάβουε, ὅτι προσπαθεῖς νὰ καταπείσῃς τοὺς ἀνθρώπους νὰ προτιμῶσι τὴν μικράν ταύτην ἡδονὴν ἀπὸ τὴν αἰώνιον ζωὴν. «Κύριος εἶναι ἡ ἰσχὺς ἡμῶν καὶ ὁ ἀντικλήπτωρ, Κύριος εἶναι ὑπερασπιστὴς ἡμῶν καὶ δὲν θέλομεν σὲ φοβηθῆναι».

Ἀγωνίζου λοιπόν, ἀγαπητέ, πρόβαλλε κατ' αὐτοῦ τὸν φόβον τῆς γεέννης καὶ πικρότητα τῶν θασάνων, διὰ νὰ μὴ σὲ ἐξαπατήσῃ μὲ τὴν πανουργίαν του. Ἄλλ' ἴσως εἴπῃ τις, καὶ πόθεν θὰ γνωρίσω τὸν φόβον τῆς γεέννης;

Ἀκουσον ἀδελφέ, παράδειγμα ἀνθρώπων· δὲν ἐμβήκες ποτὲ εἰς λουτρὸν· δὲν εἶδες ἐκεῖ ἄνδρας ἀτονισμένους ἀπὸ τὴν θερμότητά, ὅτι ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ νερὸν διὰ νὰ δροσισθῶσιν· Εἰς ἐκείνην ὁμῶς τὴν φλόγα, ἣ ὁποία μέλλει νὰ δεχθῇ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, μήτε νεροφόρος ὑπάρχει, μήτε θύρα νὰ ἐξέλθῃ τις, μήτε φῶς, μήτε ἀνεμὸς νὰ δροσίξῃ, μήτε ἅν φωνάξῃ τις μὲ μεγάλην φωνήν, διότι φλογίζεται, ὑπάρχει τις διὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἢ τὸν παρηγορήσῃ, ὅταν ᾗται καταδικασμένος διὰ τὰ ἔργα του· διότι εἶναι γεγραμμένον. «Ἡ κρίσις θέλει εἶναι ἀνίλεος εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἔκαμεν ἔλεος· καὶ δὲν εἶναι χαρὰ εἰς τοὺς ἄσεβεῖς». Δὲν εἶδες δὲ καὶ αὐτὴν τὴν κάμινον, διὰ τῆς ὁποίας θερμαίνονται τὰ λουτρά· Εἰς ἐκεῖνο δὲ τὸ πῦρ ἀντὶ ξύλου καὶ καλάμου κατακαίονται μὲ θεῖον πῦρ ἄσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοί, καὶ αἱ ἁμαρτίαι των καθιστῶσι τὴν φλόγα σφοδροτέραν ἐναντίον των· διότι εἶναι γεγραμμένον. «Ὁργὴ καὶ θυμὸς, θλίψις καὶ στενοχωρία εἰς πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ἔργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνος. Δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη εἰς πάντα τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίον τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνα, ἐπειδὴ δὲν εἶναι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ».

Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί, ὡς πλησιάζωμεν εἰς τὸν Κύριον μὲ προσευχὰς καὶ ἐλεημοσύνας μετὰ πίστεως ταπεινοφροσύνης, ἐνὸς ἔχομεν καιρὸν, διὰ ν' ἀπαλαχθῶμεν ἀπὸ τὰ προειρημένα κακὰ, διότι ὁ Κύριος θέλει ὁλοὶ νὰ σωθῶσι διὰ τὴν πολλὴν του ἀγαθότητά· ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Περὶ ἀγνεύσεως

Παρομοίαζε τὴν ἀγνεύαν, ἀγαπητὲ ἀδελφέ, μὲ τὴν φοινικιάν· διότι τὸ μὲν ἐντὸς

τῆς φοινικιάς εἶναι λευκόν, πέριξ δὲ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀγκίδας, αἵτινες περικυκλῶνους τὴν λευκότητά της ταύτην.

Καθὼς λοιπὸν ἡ καρδία τοῦ φοινίκου ἀν καὶ περικυκλωμένη ὑπὸ ἀγκίδων, εἶναι ὁμῶς λευκή, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ Χριστιανὸς αἰ καὶ περικυκλοῦται ὑπὸ πειρασμῶν, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ πάντας τοὺς ἀνθρώπους μετὰ καθαρᾶς καρδίας καὶ ἰδίως τοὺς ὁμοπίστους· τοὺς δὲ ἐναντίους καὶ φιληθόνους ἀνθρώπους νὰ ἐμποδίσῃ ὅσον δύναται μετὰ τινος ἀσθηρότητος μεμιγμένης μετὰ γνώσεως σωφροσύνης καὶ εἰρήνης, ὥς λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος. «Ὁ δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχεται, ἀλλὰ νὰ ᾗται πρὸς πάντας, διδασκτικός, ἀνεξίκακος, διδάσκων μετὰ πραότητος τοὺς ἀντιφρονούντας, μήπως δώσῃ εἰς αὐτοὺς μετάνοιαν νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, καὶ ν' ἀνανήψωσιν ἀπὸ τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου εἶναι πεπαγιδευμένοι εἰς τὸ θέλημα ἐκείνου.»

Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ὀδεύετε τὴν τρυφήν, τὴν σπατάλην, τὴν φιλοκαλίαν τοῦ σώματος καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῶν ἐνδυμάτων! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις χαλινώνεις τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ μεταφέρεις ὅλον τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις τακτιπνεῖς καὶ παιδεύεις τὸ σῶμα καὶ ἐγείρεις τὴν ψυχὴν, ἵνα ἀποβλέπῃ εἰς τὰ οὐράνια! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις γεννᾷ τὴν ἀγάπην, καὶ εἶσαι τὸ πολίτευμα τῶν ἀγγέλων! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἔχεις τὴν καρδίαν καθαρὰν, τὸν λάρυγγα γλυκὺν καὶ τὸ πρόσωπον φαειρόν! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ὀφθαλμοὺς τὸν φῶς τὸν Ἰωσήφ εἰς ξένην γῆν τόσον, ὥστε νὰ ἐξαγοράξῃ καὶ ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἡγόρασαν! Ὡ ἀγνεῖα, δῶρον τοῦ Θεοῦ πλήρης χρηστότητος καὶ παιδείας, καὶ γνώσεως. Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις εἶσαι λιμὴν ἀκύμαντος, πλήρης εἰρήνης καὶ τάξεως! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις χαροποιεῖς τὴν καρδίαν ἐκεί-

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΤΟΥ ΕΩΣΦΟΡΟΥ ΚΑΙ Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΟΥ

Ἡ παρακοή καὶ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων. — Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ. — Σωτηρία αὐτῶν. — Ἡ ἔλευσις τοῦ Μεσίου

Ὅτε ἡ θεία πρόνοια εἶχεν ἀποφασίσει,
τοὺς οὐρανοὺς μὲ τάγματα Ἀγγέλων νὰ κοσμήσῃ.
Εὐθὺς ἡ σκέψις ἔγινε καὶ πράξις ἐν τῷ ἅμα,
καὶ εἴδασιν οἱ οὐρανοὶ συντελεσμένο θαῦμα.
Τάγματα δέκα ἐποίησε νὰ τὸν δοξολογοῦσι,
κι' εἰς κάθε πρόσταγμα αὐτοῦ νὰ τὸν ὑπηρετοῦσι.
Τὰ πρόσωπά των ἔλαμπον καθάπερ τοῦ ἡλίου,
καὶ μετὰ φόβου ἵσταντο στὸν θρόνον τοῦ Κυρίου.
Πρῶτος ἐξ ὧν ἀρχηγὸς ἦτο ὁ Ἑωσφόρος,
καὶ δεξιόθεν τοῦ Θεοῦ ἦτ' ὁ δικὸς τοῦ θρόνου.
Ὅτ' εἶδε πῶς τιμήθηκεν ὑπὸ τοιαύτης δόξης,
οἷσιν τὸν κατέλαβε καὶ φθονερά τις σκέψις.

νου, ὅστις σὲ ἔχει καὶ δίδεις πτερὰ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ διὰ νὰ πετᾷ εἰς τὰ οὐράνια! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις γεννᾷς χαρὰν πνευματικὴν, καὶ καταστρέφεις τὴν λύπην! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἀποστρέφεται τὸ κακὸν καὶ προσκολλᾶσαι εἰς τὸ ἀγαθόν!

Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἐλαττώνεις τὰ πάθη, καὶ προξενεῖς ἀπάθειαν! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις φωτίζει τοὺς δικαίους, καὶ σκοτίζει τὸν διάβολον, καὶ τρέχεις δρομέως διὰ ν' ἀπολαύσῃς τὸν οὐράνιον στέφανον! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἀποδιώκει τὴν ἀμέλειαν καὶ προξενεῖς ὑπομονήν! Ὡ ἀγνεῖα, φορτίον ἐλαφρόν, τὸ ὅποτον δὲν καταποντίζεται εἰς τὰ ὕδατα, καὶ πλοῦτος αἰώνιος, κεκρυμμένος εἰς ψυχὴν ἀνθρώπου φιλοχρίστου, τὸν ὅποτον θέλει εὖρει, ὅστις τὸν ἔχει, ἐν καιρῷ ἀνάγκης! Ὡ ἀγνεῖα, καλὸν κτῆμα, τὸ ὅποτον μῆτε ἀπὸ τὰ θηρία κατατρώγεται, μῆτε ἀπὸ τὸ πῦρ κατακαίεται! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις εἶσαι πλοῦτος, τὸν ὅποιον ὅστις ἔχει δὲν μεταμελεῖται! Ὡ ἀγνεῖα ἅμαξα πνευματικὴ, ἥτις ἀναδιδάξεις εἰς

ὕψος ἐκεῖνον, ὅστις σὲ ἔχει! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις κατοικεῖς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πράων καὶ ταπεινῶν καὶ καθιστᾷς αὐτοὺς ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἀνθεῖς ὡς ῥόδον ἀναμέσον ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ πληροῖς ὅλον τὸν οἶκον εὐωδίας! Ὡ ἀγνεῖα, πρόδρομε καὶ σὺνοικε τοῦ ἁγίου Πνεύματος! Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις ἐξιλεώνει τὸν Θεόν, ἔνα πέμπη τὰς ἐπαγγελίας του, καὶ διὰ τοῦτο εὐρίσκεις χάριν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους!

Ταύτην ἠγάπησαν οἱ ἅγιοι. Ταύτην ἠγάπησεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής· καὶ διότι ἠγάπησε ταύτην, ἠξιώθη νὰ πέσῃ εἰς τὸ σιῆθος τοῦ Κυρίου τῆς δόξης. Ὡ ἀγνεῖα, ἥτις οὐχὶ μόνον προσφέρεις βραβεῖα εἰς τοὺς παρθένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐγγάμους. Αὐτὴν λοιπὸν ἅς ἀγαπήσωμεν καὶ ἡμεῖς, δοῦλοι εὐλογημένοι τοῦ Σωτῆρος, ἐν βλῇ καρδίᾳ διὰ νὰ χραιοποιήσωμεν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὅποτον κατοικεῖ εἰς ἡμᾶς· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τὸν θρόνον τοῦ ἐσκέφθηκεν ἀνώτερον νὰ στήσῃ,
 νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν Θεὸν καὶ νὰ κυριαρχήσῃ.
 Ἄλλ' ὦ φρίκτῃ ἀπόφασις! ἔκνομος ἀνταρσία,
 Θεὸς ἐσκέφθη νὰ γενῇ μὲ κύρος κ' ἐξουσία.
 Νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν Θεὸν κι' αὐτὸς θεὸς νὰ γίνῃ,
 καὶ ἄρχων εἰς τοὺς οὐρανοὺς μόνος αὐτὸς νὰ μεῖνῃ.
 Ὅτι ἦτο ποίημα Θεοῦ οὐδόλως τ' ἐνθυμήθη,
 καὶ ἦτο ἀκατόρθωτον ὅπερ διενεόηθη.
 Ἀλλὰ μόλις τὸ ἐσκέφθηκε καὶ τὸ διενεόηθη,
 ὥς ἀτραπὴ ἐρρίπτετο κάτω καὶ ἐκρημνίσθη.
 Δὲν πρόλαβε τὴν σκέψιν τοῦ ὁ ἴδιος νὰ συλλάβῃ,
 κι' ἀμέσως ἐκρημνίσθη καὶ ἔπεσε στὸν ἄδην.
 Ὅπισω π' ἠκολούθησε κι' ὅλη ἡ στρατιά του,
 χωρὶς αὐτὴ ν' ἀντιληφθῇ ποῖα τὰ φρονήματά του.
 Ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος εὐθὺς τὸ κάλλος τ' ἠλλοιώθη,
 τὸ εἶδος τοῦ ἐμαύρισε καὶ ἐπαρामορφώθη.
 Τὸ φῶς ἐκεῖνο ποῦλαμπε καθάπερ τοῦ ἡλίου,
 πάραυτα μετεβλήθηκεν εἰς σκότος ἀπαισίον.
 Τότε τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ στὰ τάγματα ἐρρίφθη,
 καὶ φόβος τὰ κατέλαβε κι' ὁ οὐρανὸς ἐσείσθη.
 Καὶ νά! ὁ ἄρχων Μιχαὴλ ἐμπλεὺς παρρησίας,
 στῶμεν καλῶς ἐφώναξε, μακρὰν τῆς ἀνταρσίας.
 Πίστιν καὶ φόβον δείξωμεν πάντες στὸ θέλημά του,
 καὶ μ' ὕμνους νὰ ἀναμέλπωμεν τὸ ἅγιον ὄνομά του.
 Στὸν θρόνον τοῦ ἱστάμενοι νὰ τὸν δοξολογοῦμεν,
 μὲ ὕμνον τὸν τρισάγιον Θεὸν νὰ εὐφημοῦμεν.

Τώρα ἄς ἐπανέλθωμεν στὴν τύχην τ' ἀποστάτου,
 τί ἐγινε τὸ κάλλος τοῦ καὶ ποῖα ἡ δουλειά του.
 Ἀφοῦ δὲν τὰ κατώρθωσε τότε στὴν ἀνταρσίαν,
 τώρα κινεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ πές' εἰς ἁμαρτίαν.
 Σὰν εἶδε στὸν Παράδεισον τοὺς δύο πρωτοπλάστους.
 ἐφθόνησε τὴν θέσιν ἑκὼν κι' ὅλα τὰ ἀγαθὰ τους.
 Πλαγίως κάμνει ἐρώτησιν καὶ βολιδосκοπᾷ τους,
 τί τοὺς παρήγγειλ' ὁ Θεὸς μὲ τρόπον ἐρωτᾷ τους.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπήντησαν, εἶμεθ' εὐτυχισμένοι,
 τίποτε δὲν στερούμεθα, νάμεθα λυπημένοι.
 Θὰ ζῶμεν στὸν Παράδεισον μ' ὅλα τὰ ἀγαθὰ μας,
 κι' ἀθάνατοι θὰ μένωμεν ἡμεῖς καὶ ἡ γενιά μας.
 Θάναι στὴν ἐξουσίαν μας τὰ δένδρα καὶ τὰ κτήνη,
 ρητῶς μᾶς τῶπεν ὁ Θεὸς εὐθὺς τὴν ὥρα ἐκεῖνη.

Μόνο ἐν δένδρῳ ἀπέκλεισε μὲ ἐντολὴ μεγάλη,
 ποῦ τὸν καρπὸν τοῦ ὅστις γευθῇ ἀμέσως θ' ἀποθάνῃ.
 Στοῦ Παραδείσου τ' ἀγαθὰ μιὰν ἐντολὴ μᾶς δίδει,
 νὰ τρώγωμεν ἐλεύθερα ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη.

✠:

Σὰν τᾶκουσεν ὁ σατανᾶς ἀμέσως ἐταράχθη,
 καὶ νὰ τοὺς φέρ, εἰς διχασμὸν εὐθὺς ἀπεπειράθη.
 Μὲ πανουργίαν ἐρωτᾷ καὶ τέχνην ἐξετάζει,
 καὶ τρόπον παραβάσεως ἀμέσως ἐτοιμάζει.
 Καὶ εἰς πανοῦργον ὄφρα ἐμετεσχηματίσθη,
 κι' ὡς ἄκκος μὲ φρόνησιν σ' αὐτοὺς ἐνεφανίσθη.

Ὅμιλεῖ ὁ ὄφις

Μὲ φρόνησιν τοὺς ἐρωτᾷ, φίλοι μου τί φοβεῖσθε,
 δι, ἂν φάγητε καρπὸν θανάτῳ ἀποθανεῖσθε;
 Ὅχι! δὲν εἶναι ἀληθὲς αὐτὸ ὅπου σᾶς εἶπε,
 διότι ὅταν φάγητε ὅμοιοι θὰ γενῆτε.
 Καὶ ὡς Θεοὶ ὥσάν αὐτὸν θὰ ἀφομοιωθῆτε,
 ἴσως καὶ πιδ ἀνώτεροι καὶ δι' αὐτὸ φοβεῖται.
 Μὴ χάσετε λοιπὸν καιρὸν, ἀμέσως νὰ γευθῆτε.
 κι' ὡς δῆτε τὴν διαφορὰν θὰ μὲ ἐνθυμηθῆτε.

✠:

Τότε ἡ Εὐὰ ἔκοψε καὶ ἔφαγεν ἀφόβως,
 καὶ ἔδωσε κ' εἰς τὸν Ἀδὰμ καὶ ἔφαγε συγχρόνως.
 Ἀλλά, μόλις ἐγεύθησαν ἤρχισαν νὰ φοβοῦνται,
 ἤρθάνθησαν τὸ λάθος των καὶ δι' αὐτὸ λυποῦνται.
 Περιδεῖς ἐκρύπτοντο ὡς καταδικασμένοι,
 ὑπὸ τῶν δένδρων τὴν σκιὰν κ' οἱ δύο γυμνωμένοι.
 Ἦρθάνθησαν τὸ λάθος των καὶ τύπτουσι τὰ στήθη,
 καὶ πρῶτος τότε ὁ Ἀδὰμ τὴν ἐντολὴν θυμῆθη.
 Καὶ μὲ πολὺ παράπονο καὶ μάτια δακρυσμένα,
 λέγει στὴν Εὐὰ λυπηρὰ καὶ παραπονεμένα.

Ὅμιλεῖ ὁ Ἀδὰμ

Ἀχ! Εὐὰ μὲ κατέστησες τὸν πιδ δυστυχισμένον!
 ὡς ἔφαγα ἀπ' τὸν καρπὸν τὸν ἀπηγορευμένον.
 Ἐφαγες σὺ ἀπ' τὴν καρπὸν καὶ ἔδωσες κ' ἐμένα
 ὄφιν ἠπάτησεν ἐσέ, καὶ σὺ εὐθὺς ἐμένα.
 Καὶ τώρα ποῦ θὰ πάγωμεν καὶ ποῦ θὰ μεταδοῦμεν,
 ἂν μᾶς ρωτήσῃ ὁ Κύριος τί θ' ἀπολογηθοῦμεν;
 Τί λόγον θὰ τοῦ δώσωμεν, τί θὰ προσποιηθοῦμεν,
 καὶ τί θὰ τ' ἀπαντήσωμεν νὰ δικαιολογηθοῦμεν;
 (Ἀκολουθεῖ)

Η ΑΙΘΙΟΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΘΑ ΕΝΘΩ ΣΤΕΝΩΤΕΡΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ

Εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ εἰδικώτερα τῆς Ὁρθοδοξίας, διὰ πρώτην φοράν ἕνας Πατριάρχης ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὸ Φανάρι, διέσχισε τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, περιώδευσε τὴν ἱερὰν Γῆν καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, γενόμενος ἀπόστολος τῆς συνεργασίας τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ Ἀλεξάνδρεια ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος σταθμὸς τῆς περιοδείας αὐτῆς, ὅχι μόνον ἀπὸ λόγους γεωγραφικῆς διατάξεως τοῦ ταξιδίου, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὑπάρχει τὸ πλέον πολυπληθὲς ὁρθόδοξον ποίμνιον.

Τὰ πορίσματα τῆς περιοδείας αὐτῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἡ ὁποία ἀπαιτοῦσε διπλωματικότητα, εὐστροφίαν καὶ πρὸ παντὸς ἡγετικὴν αἴγλην, θὰ περιληφθῶν εἰς Χριστουγεννιάτικον Μήνυμα, τὸ ὁποῖον, κατὰ τοὺς θρησκευτικούς κύκλους, θὰ ἀποτελέσῃ σταθμὸν διὰ τὰ χρονικά τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ μήνυμα αὐτὸ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς συνεζητήθη ἤδη μεταξὺ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν καὶ θὰ ἀποτελῇ ἕνα «Συμβόλαιον Συνεργασίας», πέραν τῆς τυπικῆς συνεργασίας, ἡ ὁποία ὑπάρχει τώρα μεταξὺ τῶν κέντρων τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς Ἀνατολῆς.

Μὲ τὸ Μήνυμα αὐτὸ ἀναμένεται ὅτι τὰ τέσσαρα Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἐλεύθερα ἀπὸ τὴν νάρκην τῶν ἀντιξώων περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπροβάλλοντο διαρκῶς εἰς τὸ παρελθὸν ὡς αἰτία ἐλλείψεως δραστηριότητος, θὰ ἐμφανισθῶν, διὰ πρώτην φοράν, ὡς δύναιμις ἑνιαία, φιλοδοξοῦσα νὰ παίξῃ τὸν ρόλον τῆς εἰς τὸν παγκόσμιον θρησκευτικὸν κόσμον.

Μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πλαίσιον τῆς ἀνυψώσεως τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς Ἀνατολῆς ἐπὶ νέου βάθρου, περιλαμβάνεται καὶ ἡ προσπάθεια ἄρσεως τῆς αἰρέσεως τῶν Κοπτῶν. Ὡς γνωστόν, οἱ κόπται, ἀνερχόμενοι εἰς 16 ἑκατομύρια (4 εἰς Αἴγυπτον καὶ 12 εἰς Αἰθιοπίαν) ἀπεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξίαν τὸ 451 κατὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Τώρα ὅμως ὁ Κόπτης Πατριάρχης πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἀνοίξιν τὴν Κωνσταντινού-

πολιν. Τὸ γεγονός ὅτι θὰ τὸν συνοδεύῃ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Ἐπίσκοπος Βασίλειος τῶν Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὁ θεωρητικὸς τῆς αἰρέσεως τῶν Κοπτῶν, ἀφίνει πολλὰς βεβαίους ἐλπίδας ὅτι οἱ Κόπται τελικὰ θὰ προσέλθουν ὡς μία οἰκογένεια εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν.

Ὑπάρχουν ὅμως πέραν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Πατριστασματος. Ὁ οὐγγρικὸς ραδιοσταθμὸς ὁμιλῶν διὰ τὸ ταξίδι τοῦ Οἰκουμενικοῦ, εἶπε μετὰ καποῖαν πικρίαν, ὅτι οὗτος μὲ τὰς ἐπαφὰς του ἀποβλέπει εἰς τὴν δημιουργίαν «Ὁμοσπονδίας Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία θὰ ἀφήσῃ ἔξω αὐτῆς τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Πατριστασματος». Οἱ δυνάμενοι ὅμως νὰ γνωρίζουν τὰ πράγματα βεβαίουν περὶ τοῦ ἀντιθέτου. Πρόθεσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἶναι νὰ ἀρθῶν καὶ αἱ παρεξηγήσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μετὰ τὰς Ἐκκλησίας αὐτάς, ἄλλωστε αἱ διαφοραὶ μᾶς μετὰ τὴν Βουλγαρίαν εἶναι πολὺ μικραὶ καὶ ὑπάρχει ἔδαφος προσεγγίσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μόσχας, ἡ ἰδία γραμμὴ συνεργασίας θὰ τηρηθῇ. Ἄν δὲν ὑπάρξουν ἄλλοι λόγοι, δυνατόν ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος νὰ προσκληθῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ὑπὸ τὸ ἴδιον πνεῦμα ὁ Οἰκουμενικὸς νὰ μεταβῇ εἰς Μόσχαν. Τὸ μεταδοθὲν ὑπὸ Ἀμερικανικοῦ Πρακτορείου Εἰδήσεων καὶ δημοσιευθὲν εἰς μερικὰς ἐφημερίδας, ὅπως τὸ «Νταίηλν Τέλεγραφ», ὅτι ὁ μὲν Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας εἶναι ὑπὲρ τῆς προσεγγίσεως πρὸς τοὺς Ρώσους, ὁ δὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὑπὲρ πολιτικῆς ἐπιφυλακτικότητος ἐναντι τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς Μόσχας, δὲν εἶναι ἀληθές.

Ἄν κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1960 ἐπικρατήσῃ τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει τώρα τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἐλπίζεται ὅτι τὸ θέρος θὰ συνέλθῃ εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἕνα συνέδριον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἐπισφράγισιν τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν. Διότι πρέπει

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Ἡ σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας

Τὴν 4ην Μαΐου ἔ. ἔ. συνεκλήθη ἐκιάκτως ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τακτοποιήσιν ὀρισμένων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἀφ' ἐνὸς καὶ καὶ ἀφ' ἐτέρου πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν. Μετὰ τὴν τακτοποίησιν αὐτῶν, σχετικῶς μὲ τὴν διαφωνίαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ μὲ τὸν Καταστατικὸν χάρτην τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἀπὸ 7 - 12 Μαΐου ἐξελέγησαν οἱ ἀρχιεπίσκοποι διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιερέως διὰ τὰς 8 κενὰς Μητροπόλεις. Ἦτοι τὸ Σάββατον 7 Μαΐου ἐξελέγη διὰ τὴν Μητρόπολιν Φθιώτιδος ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Παπαχρήστου. Τὴν Δευτέραν 9 ἰδίου διὰ τὴν Μητρόπολιν Λαρίσσης ὁ πρωτοσύγγελος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς Ἀρχιμ. Ἰάκωβος Σχίζας, τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας διὰ τὴν Μητρόπολιν Τριφυλίας ὁ Ἀρχιμ. Στέφανος Ματακούλιας, τὴν Τρίτην 10 τοῦ αὐτοῦ

νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι δὲν ἐγεννήθη ποτὲ ζήτημα ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν πρόκειται νὰ θιγοῦν δόγματα. Ἐνότης μόνον θὰ ἐπιδιωχθῇ διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Ὁρθοδοξία νὰ προβάλλῃ τὴν δύναμιν τῶν 350 ἑκατομμυρίων πιστῶν τῆς καὶ νὰ παρακαθῇ μὲ μεγαλύτερον βάρος εἰς τὸ «Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν».

Καὶ μολονότι εἶναι ἐνωρὶς νὰ γίνῃ περαιτέρω πρόβλεψις, ἐν τούτοις ὑπάρχει τὸ ἀπώτερον σχέδιον, ὅπως ἡ Ὁρθοδοξία, ὁμονοοῦσα καὶ ἰσχυρά, καλέσῃ τὸν Πάπην εἰς συνεργασίαν, ἀποτελοῦσα οὕτω τὴν γέφυραν μεταξὺ Καθολικισμοῦ καὶ Προτεσταντισμοῦ. Τὸ Βατικανόν, τὸ ὁποῖον πληροφροῖα τῶν ἰταλικῶν ἐφημερίδων φέρουν ὥς παρακολουθοῦν «μὲ αὐξοῦσαν περιέργειαν τὰς κινήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ», θὰ πεισθῇ τότε ὅτι τὰ ἐλατήρια τῆς περιουσίας τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἱστορικῆς σημασίας διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἔχουν καὶ γενικωτέραν σημασίαν διὰ τὸν Χριστιανισμὸν ὁλόκληρον.

Χρ. Ασπρο Ν.Υ.

μηνὸς διὰ τὴν Μητρόπολιν Γρεβενῶν ὁ Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Παπαϊγνατίου, τὸ δὲ ἀπόγευμα διὰ τὴν Μητρόπολιν Κασσανδρείας ὁ Πρωτοσύγγελος Ἱ. Μ. Χαλκίδος Ἀρχιμ. κ. Συνέσιος Βισβίνης. Τὴν Τετάρτην πρωτὶ 11 ἰδίου διὰ τὴν Μητρόπολιν Παροναξίας ὁ ἱερεὺς τοῦ Β. Ναυτικοῦ κ. Ἐπιφάνιος Καλαφάτης, τὸ δὲ ἀπόγευμα ἐξελέγη διὰ τὴν Μητρόπολιν Ἱερισσοῦ ὁ Ἀρχιμ. κ. Παῦλος Σοφὸς ἱεροκέρυξ Κεφαλληνίας. Τὴν Πέμπτην πρωτὶ 12 ἰδίου διὰ τὴν Μητρόπολιν Λήμνου, ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων Μερτύρης.

Τὴν ἐπομένην Παρασκευὴν 13ην ἰδίου ἔγιναν τὰ Μηνύματα ὅλων αὐτῶν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν.

Ἡ «Ἀγιορείτικὴ» συγκαίρει πάντας τοὺς ἐκλεγέντας, ἀναμένουσα παρ' αὐτῶν ἐκ τῆς νέας περιοπῆς των εἰς τὴν ἀνυψώθησαν, πᾶσαν συνεργασίαν πρὸς ἐξυγιάνσιν τῆς πασχούσης Ἐκκλησίας μας, καλῶς χρησιμοποιουμένης τῆς δοθείσης ποιμαντικῆς εἰς τὴν τῶν πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν παντοίων ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ οὐχὶ τῶν φίλων τῶν πονούντων αὐτὴν καὶ ἐργαζομένων διὰ τὴν ἐξύψωσιν αὐτῆς.

—Ἡ «Ζωή»

Μέγα τραῦμα ἐδέχθη ἡ Ἐκκλησία μας ἀπὸ τὴν διάσπασιν τῆς ἀδελφότητος ἡ «Ζωή». Τοῦτο φανερώνει ὅτι δὲν ὑπῆρχεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀδελφότητος ταύτης ἡ ἐμπρέπουσα συνεργασία καὶ ἀγάπη, διὰ τοῦτο προήλθεν ἡ διάσπασις. Πάντως ἡ ζημία εἰς τὰς τάξεις τῶν χριστιανῶν καὶ τὸ σκάνδαλον πὺν προσεκήληται μεταξὺ αὐτῶν εἶναι μέγιστον. Ἡ εὐχὴ τῶν ἐλικορυνῶς ἐκτιμώντων τὴν Ἀδελφότητα εἶναι ὅπως ἐπανέλθῃ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἡ πρώτη ἀγάπη καὶ συνεργασία καὶ γεφυρωθῇ τὸ δημιουργηθὲν χάσμα πρὸς εἰρήνην - τῆς ταραχθείσης συνειδήσεως τοῦ σκανδαλισθέντος ὁρθεσκειομένου χριστιανικοῦ λαοῦ.

Ἄς φροντίσουν λοιπὸν νὰ ὁμονοήσουν οἱ διιστάμενοι μεταξὺ των. Ὅπερ ὁλοφύχως εὐχεται ἡ «Ἀγιορείτικὴ» διὰ τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου.

— Πανήγυρις Ἀγίας Τριάδος

Τὸ ἐν Γαντζέζ τοῦ Βόλου μετόχιον τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ὁρους, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας καὶ ζωοποιοῦ Τριάδος, ἐτέλεσε μεγαλοπρεπῶς τὴν ἐφτεινὴν ἐορτὴν καὶ πανήγυριν αὐτοῦ. Ὁ διαμένων ἐν αὐτῷ ἱερομ. Σάββας Λαυριώτης, καλογέρι τοῦ μακαρίτου Παπα-Μαξίμου Λαυριώτου, ἐφρόντισεν, ὅπως γίνεται πάντοτε, ἵνα ἡ πανήγυρις τῆς ἁγίας Τριάδος διεξαχθῇ ὁρίτως.

Κατὰ τὴν ἀφ' ἐσπέρας ἀγρυπνίαν, παρέστησαν οἱ ἱερεῖς τῆς Γαντζέζας Δημ. Χατζηνικολάου καὶ τῶν Πινακατῶν Σωκρ. Εὐσταθίου. Ἀπειρον δὲ πλῆθος χριστιανῶν ἐκ τῶν πέριξ χωρίων συνέρρευσεν ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῇ ὁ εὐρύχωρος περίβολος τοῦ Μετοχίου νὰ περιλάβῃ αὐτοὺς. Ἡ ἀγρυπνία ἐγένετο μετὰ πάσης κατανύξεως. Τὴν πρωΐαν ὡσαύτως ἐψάλη ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς θείας Λειτουργίας μετὰ τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ κατανύξεως.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ὅλοι οἱ ἐκκλησιασθέντες παρήλασαν ἀπὸ τὸ ἀρχονταρχικὸν καὶ ἐκεράσθησαν, ὡς συνήθως.

Τὴν μεσημβρίαν, παρετέθη πλουσιωτάτη τράπεζα εἰς ὅλους τοὺς ἐπισήμους καὶ τὸ προσωπικόν, ἱερεῖς, ἱεροψάλτας καὶ λοιποὺς.

Ἡ θέσις ἔνθα εἶναι ἐκτισμένον τὸ Μετόχιον τοῦτο δεσπόζει ὁλοκλήρου τοῦ Παγασητικοῦ Κόλπου ὡς ἐξώστης αὐτοῦ, τὸ δὲ εὐκραὲς κλίμα καὶ τὰ ἀφθονα νερά του γοητεύουν τὸν ἐπισκέπτην ὥστε ἐδῶ εἰ δυνατόν θὰ ἤνυχτο νὰ ἔχῃ τὴν παντοτεινὴν διαμονήν του.

Εἰς τὸν Πατέρα Σάββαν Λαυριώτην, ὀφείλονται θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς πανηγύρεως ταύτης πρὸς δόξαν τῆς ὑπερουσίου καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας.

— Πένθη

Τὴν 11ην Μαΐου ἔ. ἔ. ἀπεβίωσεν ἐν Ἀμερικῇ ὁ ἐξ Ἀγιάσου Μυτιλήνης, ἐκλεκτὸς συνεργάτης τῆς «Ἀγιορειτικῆς» Χρῆστος Ἀσπρουμάτης, πιστὸς χριστιανὸς καὶ καλὸς οἰκογενειαρχὴς.

Εἰς τὴν σύζυγόν του κ. Ἐλπινίκην καὶ τὰ δύο τέκνα της, ἡ «Ἀγιορειτικὴ» ἀπο-

στέλλει θερμὰ συλλυπητήρια. Ὁ Κύριος ἅς ἀναπαύσῃ τὴν ἀγνὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ· ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης

Τῇ 18ῃ προήδρευσε τῆς ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Ζητημάτων Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς καταρτισμὸν τοῦ προγράμματος τῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως, ἐν Ρόδῳ, καὶ μελέτην ἄλλων συναφῶν ζητημάτων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετὰ μεσημβρίαν, προήδρευσε συσκέψεως ἐν τοῖς Πατριαρχείοις μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐφόρων Νοσοκομείων Βαλουκλῆ καὶ Μεγάλης Σχολῆς, ἐπὶ ζητημάτων ἀφορῶντων τὰ Ἱδρύματα ταῦτα.

Τῇ 21ῃ καὶ 22ᾳ ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἀκολουθῶν δὲ ἐδέχθη ἐπισκέπτas ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα :

— Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Βενεδίκτου, συνιστῶντος τὸν Πανος. Ἀρχιμ. κ. Αὐγουστίνον Σουδοπλάτωφ, ἵνα ἐπισκεφθῇ τὸ Ἅγιον ὄρος.

— Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Σερβίας κ. Γερμανοῦ :

α) ἐκφαρίζοντος τὴν εὐχὴν, ὅπως ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπισκεπτομένη εὐλογήσῃ ἐκ τοῦ σύγγενος τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τὴν Σερβίας, καὶ

β) αἰτουμένου τὴν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Χιλιανδαρίου εἰσοδοχὴν τοῦ δοκίμου Μηλορόντ Βούκελιτς.

— Τῆς Κανονικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ ζητημάτων κανονικῆς ἐν ἀγίῳ Ὁρεὶ τάξεως.

— Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μηλιτοπόλεως κ. Ναθαναὴλ ἀγγέλλοντος τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἀειμν. Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεῖμ, Ἡγουμένου τῆς ἐν ἀγίῳ Ὁρεὶ Ἱ. Μονῆς ἁγίου Παύλου.

Συναφῶς ἀπεφασίσθη ὅπως :

α) Ἡ Πανορθόδοξος ἐν Ρόδῳ Διάσκεψις συνέλθῃ τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Σεπτεμβρίου, καὶ ἀνετέθῃ τῇ οἰκείᾳ Ἐπιτροπῇ ὁ καταρτι-

σμός τοῦ ὅλου προγράμματος τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως ταύτης· καὶ

β) Ἀποσταλῇ λίαν προσεχῶς εἰς ἅγιον Ὅρος Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία πρὸς ἐπιτόπιον μελέτην καὶ ἐξέτασιν τῶν ἀπασχολούντων τὸν ἀγιώνυμον τόπον ζητημάτων.

γ) Ἀνατεθῇ τῇ ἐπὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους Ἐπιτροπῇ, ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος αὐτοῦ.

δ) Ἐκφρασθῇ διὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινοῦ τῆς ἐκκλησιᾶς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου ἡγουμένου αὐτῆς Σεραφείμ.

— Τὸ πατριαρχικὸν μήνυμα.

Οἰκουμενικὸν πράγματι πνεῦμα διέπει τὸ σεπτὸν Πατριαρχικὸν Πασχαλινὸν Μήνυμα. Εἶναι τῷ ὄντι — ὅπως καλεῖται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν γλῶσσαν — «Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Πάσχῃ». Ἀπόδειξις οἰκουμενικῆς εὐρύτητος, ἀπόδειξις ἀποφάσεως ὅπως τὸ «πρῶτον τῇ τάξει» μεταξὺ τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἡγηθῇ τῆς Πανορθόδοξου Κινήσεως, ἥτις εἰσέρχεται εἰς νέαν ἱστορικὴν φάσιν μετὰ τὴν Πανορθόδοξον σύσκεψιν τῆς Ρόδου. Εἶναι προσέτι τὸ Οἰκουμενικὸν Μήνυμα μία ἀπόδειξις καλῆς θελήσεως καὶ πρωτοβουλίας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διὰ τῆς συνεργασίας ἐνότητος μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις ἐνότης ἐν συνεργασίᾳ καὶ ἀγάπῃ εἶναι ἡ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις καὶ ἡ ἀληθὴς βάσις τῆς ποθητῆς ἐνώσεως.

— Ὁ Ἀθηναγόρας εἰς Ἑλλάδα.

Ὡς ἀνακοινούτοι ἐξ ἐπισήμου πηγῆς, θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἂν θὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ἑλλάδα καὶ θὰ ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας προσεχῶς.

Αἱ σχετικαὶ πληροφορίες ἀναφέρουν ὅτι ὁ Οἶκ. Πατριάρχης θὰ περιοδεύσῃ καὶ εἰς Β. Ἑλλάδα καὶ θὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν ἰδιαιτέραν του γενέτειραν Τσαρπλανά.

Κατ' ἄλλας πληροφορίες, οὐχ ἥττον, ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασιν του αὐτὴν, ἀπλῶς διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἐντύπωσιν πὺρ ἔκαμεν ἡ πα-

ράλειψίς του νὰ διέλθῃ καὶ δι' Ἑλλάδος κατὰ τὴν περιοδείαν του εἰς Μέσην Ἀνατολὴν πρὸ μηνός.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος, εἰργάσθη καθ' ὅλον τὸν μῆνα ἐντατικῶς διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ ἐν Ἀμερικῇ χρ. πληρώματός του.

— Ἡ Ἀμερικὴ τιμᾷ τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Κανεῖς, ἀκόμη, Ἑλληνορθόδοξος Γερουσιαστὴς δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Γερουσίαν, ἴσως δὲ κανεῖς Ἑλληνορθόδοξος νὰ μὴ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν 1500 ἐκπροσώπων ὁλοκλήρου τῆς κραταιᾶς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας εἰς τὴν μεγάλην Συνέλευσιν τῆς «White House Conference for the Children and the Youth». Πῶς ἐξηγεῖται λοιπὸν τὸ γεγονός, ὅτι τὰς προσευχὰς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν ἀμφοτέρων τῶν Παναμερικανικῶν τούτων Σωμάτων ἐκλήθη νὰ ἀναπέμψῃ Ἑλληνορθόδοξος Ἱεράρχης, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος;

Πῶς ἄλλως νὰ ἐξηγηθῇ, εἰμὴ ὡς ἀναγνώρισις τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν ποὺ προσφέρει εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἡ ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ τὸ Ποίμνιον Αὐτῆς; Ἡ ἐπίσημος Ἀμερικὴ ἐτίμησε, διὰ μίαν εἰσέτι προσπάτως φερόν, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὁμογένειαν, διότι ἀκριβῶς εἶναι ἀποφασισμέναι νὰ διατηρήσων τὰ Ἐθνικοθηρησκευτικὰ των γνωρίσματα καὶ νὰ παραμείνουν ὡς ἑλλην-Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἡ Ἀμερικὴ ἔχει ἀνάγκην καὶ εὖ νοεῖ ἀπολύτως τὴν τοιαύτην ἐπιβίωσιν μας.

(Ἀπὸ τὸν Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν)

— Ἡ δακρύασα Πανηγυρία τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ἀνακοινωθὲν σχετικῶς μετὰ τὸ «σημεῖον» εἰς τὸν οἶκον τῶν ὁμογενῶν κ. Παναγ. καὶ κ. Παγ. Κατσούνη:

Διὰ τοῦ παρόντος ἀνακοινούμεθα, ὅτι

κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐδόθη. Ἐν ἄλλο ΣΗΜΕΙΟΝ τῆς τοῦ Θεοῦ Προνοίας καὶ φιλανθρωπίας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ εὐσεβοῦς ζεύγους Παναγιώτου Κατσούνη. Μία ἐκ τῶν εἰκόνων τοῦ εἰκονοστασίου καὶ συγκεκριμένως μία μικρὰ εἰκὼν τῆς δακρυρροούσης Παναγίας, παρουσίασε τὸ καταπληκτικὸν καὶ ἀνεξήγητον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην λογικὴν φαινόμενον ροῆς δακρύων κατὰ διαστήματα, ἐκ τοῦ κανθοῦ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ.

Τοῦ φαινομένου τούτου αὐτόπται μαρτυρεῖς ὑπῆρξαν ὄχι μόνον τὸ εὐσεβὲς ζεύγος Π. Κατσούνη, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, περισσότεροι τῶν ἑβδομήκοντα, εὐσεβεῖς Ὁρθόδοξοι καὶ μὴ Ὁρθόδοξοι, οἱ ὅποιοι ἅμα τῷ ἀκούσματι προσῆλθον εἰς τὴν ἐν Park Island κειμένην οἰκίαν τοῦ ὡς ἄνω ζεύγους.

Μεταξὺ τῶν κληρικῶν, οἱ ὅποιοι εἶδον τὸ ΣΗΜΕΙΟΝ τοῦτο ἦτο ὁ ἡμέτερος ἐν Hempstead ἱερεὺς πατὴρ Γεώργιος Παπαδέας, ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς ἱερεὺς τῆς παροικίας, ὡς καὶ δημοσιογράφος τοῦ Long Island Sunday Press.

Κατόπιν τῶν προσωπικῶν τούτων μαρτυριῶν καὶ βεβαιώσεων, ἀλλὰ καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι τοιαῦτα ΣΗΜΕΙΑ δὲν εἶναι ἄγνωστα εἰς τὴν μακρὰν θρησκευτικὴν ἱστορίαν, παράδοσιν καὶ ζωὴν τοῦ Γένους μας, ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ διέταξε τὴν μεταφορὰν τῆς εἰκόνος εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐν Hempstead, ὅπου καὶ ἀνηγέρθη εἰδικὸν προσκυνητάριον, ἐν τῷ ὁποίῳ κατετέθη ἡ εἰκὼν.

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ δι' ἰδιαιτέρας ἐγκυκλίου τῆς ὀρίζει ὅπως ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος ψαλῇ μετ' ἰδιαιτέρας κατανύξεως καὶ εὐλαβείας κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 1ης Ἀπριλίου εἰς ὅλους τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, θὰ προστῇ δὲ τούτου ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Παύλου προσωπικῶς ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. κ. Ἰάκωβος.

— Διὰ τὸ νέον Πατριαρχικὸν μέγαρον Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰδοποίησε τὸ

Π Ρ Ο Σ Ο Χ Η

Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ νὰ μὴ στέλλουν χρήματα σὲ ἀπλὴ ἐπιστολή, διότι δὲν φθάνουν εἰς τὸν προορισμὸν των, καὶ συνεπῶς ἀφαιρουμένων τῶν χρημάτων, σχίζονται αἱ ἐπιστολαὶ καὶ δὲν ἐκτελοῦνται αἱ παράγγελαι των. Θὰ στέλλουν μόνον μὲ ἐπιταγὴν, γράφοντες ὅπισθεν εἰς τὸ ἄποκομμα τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Καὶ οὕτω ἔρχονται τὰ χρήματα ἀσφαλέστερα καὶ ἐφθηνότερα. Ἐχάθησαν πολλὰ χρήματα.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Ἀγγέλλομεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς συνδρομητάς, ὅτι ἐκδίδομεν ἤδη τοὺς κατανυκτικοὺς λόγους τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου. Ἡ τιμὴ ὠρίσθη εἰς δραχ. 25. Δύνανται οὗτοι νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ πλουσιώτατον εἰς ὠφέλειαν βιβλίον τοῦτο. Ἡ ἐκδοσις δὲν θὰ βραδύνῃ.

Δ Ω Ρ Ε Α Ι

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς
"Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης"

1. Πλάτων Στωϊκίδης	δρ. 50
2. Σ. Μ., Βέλος	» 20

Λόγῳ πολλῆς καὶ ἐκλεκτῆς ὕλης ὁ «Χριστόφορος» ἀναβάλλεται διὰ τὸ ἐπόμενον, σὺν Θεῷ, τεῦχος.

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, δι' ἣν θέτει εἰς τὴν διάθεσίν του μέρος τοῦ απαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν ἀνάγεσιν νέου πατριαρχικοῦ μεγάρου εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

Κατόπιν τῆς χειρονομίας αὐτῆς τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως δὲν θὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ ὑπάρχουσα ρωσικὴ προσφορά πρὸς τὸν ἴδιον σκοπὸν.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΙΟΥΝΙΟΣ 1960

Ταχυδρομικά ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δεόν νά συνοδεύηται ἀπό τήν ἀξίαν τῶν βιβλίων καί τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Βίβλος Βαρσανουφίου καί Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον Δραχ. 115.—
- * Χρηστοθήκεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον » 115.—
- * Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερμ. 110.—
- * Κῆπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεία γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδետον » 105.—
- * Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδետον 50, πανόδ. 75, δερματόδ. » 85.—
- * Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καί ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδետον 80 δερματόδետον » 95.—
- * Ἀόρατος πόλεμος, ἄδետον » 25.—
- * Ἐξομολογητῆριον » 35.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελής, ἄδետον 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
- * Τὸ Πανηγυρικόν » 8.—
- * Προσευχητῆριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδետον 25.— πανόδետον » 35.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδետον 25.—, πανόδետον » 35.—
- * Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοῦς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδետον δρ. 30, δεμένον » 40.—
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
- * Νέος Εὐαγγελιστὴς » » » » 10.—
- * Μαλθουσισανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς » 10.—
- * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
- * Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου » 20.—
- * Λαυσαϊκόν, Λάυσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—
- * Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου » 15.—
- * Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδետον 18.—, πανόδ. » 28.—
- * Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδետον 15.—, δεμένον » 25.—
- * Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν » 5.—
- * Βιβλίον ψυχοσωτήριον τοῦ αὐτοῦ » 2.—
- * Ἡ ἐρημίτις Φωτεινὴ, Ἰωακείμ Σπετσιέρη » 7.—
- * Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπετσιέρη » 4.—
- * Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατὴς (θρησκευτικὸν διήγημα) » 5.—

* Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθφ	Δραχ.	2.—
* Εὐαγγελικὸς Κῆπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου	»	5.—
Κατηχ. διδασκαλία ψυχοφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	12.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως με προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέλης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Θεοτόκου	»	1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοῦληκού	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταῖτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους με 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1.50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὁδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν με 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλοῦσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσπου πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτήρος τάφον	»	1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Μικρὰ Ἀνθοδέσμη	»	0.50
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητάριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἱ. Χρυσοστόμου με τὴν εὐχὴν εἰς ψυχοθραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρότατον	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ τοῦ χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κ.λπ.	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, Ἰωάννου Μηνᾶ	»	2.—
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παρὰδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσιν εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον	»	2.50
* Ἀγιορειτικὴ ἐρμηνεία Θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	4.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλάντου	»	2.50
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουῖα, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Τετρακτὺς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ	»	8.—

* Σειρά «Ἁγιορ. Βιβλιοθ.» δλόκληρον τὸ κβ', κγ' καὶ κδ' ἔτος 1957-58-59 ἀνὰ	Δρ.	50.—
* Γνωθὶ σαυτὸν Γ. Περαιτικοῦ	»	1.50
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοεῤῥας Προσενχῆς. Ἀναστασίας Περαιτικοῦ	»	8.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » τῆς Παναγίας Χοροβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » τῶν Ἁγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου	»	10.—
* » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγοῤῥας Βόλου	»	10.—
* » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηγ. ἐθ' Αὐγούστου	»	10.—
* » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
* » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
» » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως	»	10.—
» » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
» » τοῦ ἁγ. Γεωργίου Ἰωαννίνων	»	10.—
» » τοῦ ἁγ. Φανουρίου	»	10.—
» » ἁγίου Ἀχιλλεῖου	»	15.—
» » ἁγίου Νεῖλου	»	15.—
» » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
» » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
» » Μάμαντος	»	10.—
» » Καλλιόπης	»	10.—
» » τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
» » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
» » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
* Ἀπολυτίκια - Κοντάκια - Μεγαλυνάρια τοῦ ἐνιαυτοῦ. Γερασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου	»	25.—
* Ἐπιφανίου Θεοδοροπούλου ἱεροδ. «Ἀπαγορεύει ὁ Κύριος ὅπως οἱ κληρικοὶ προσαγορεύονται Πατέρες;» ἔκδοσις β' ἐπιξηξημένη	»	5.—
* Ἀγία Γραφὴ καὶ πονηρὰ πνεύματα, Ἐπιφ. Θεοδοροπούλου ἱερ.	»	15.—
* Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; τοῦ ἰδίου	»	15.—
* Κουκουζέλισσα, ἡ οἰκονόμισσα τῆς Μ. Λαύρας	»	20.—
* Ὁ Ὀδοιπόρος, Φιλοθέου Ζερβάκου ἀρχιμ.	»	15.—
* Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη, ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι, ἰδίου	»	12.—
* Ἐτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος ἢ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
* Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
* Θεσαυρὸς ἁγίων, ἥτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες .	»	40.—
* Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἀγ. Ὁρους	»	20.—
* Ὁ Νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, Σ. Φιλαρέτου	»	10.—
* Ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ἡ οἰκογένειά του	»	5.—
* Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
* Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
* Κυριακοδρόμιον Θ. Ζωγράφου, μετὰ ἐορτοδρομίου 3 τόμοι	»	400.—
» » » ἄδետον, τόμος αὐτοτελὴς	»	»

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	70.—
Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, τοῦ αὐτοῦ τόμοι 11 ἄδεται	»	200.—
Βράτλα Ἀρμένη, Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν δερματόδετον	»	60.—
Φιλοσοφικὸν Δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ πτώσεως τῆς Π. Ἑλλάδος Γ. Κωζάκη Τυπάλδου Ἀθῆναι 1839	»	50.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος 65, Φεβ)ριος δεμένος	»	55.—
Μέγας Συναξαριστὴς πατρὸς Ματθαίου ὁ τόμος ἄδετος	»	90.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἰχνος Χριστοῦ	»	60.—
Ἀνωτέρα ἐπισκιάσις ἐπὶ τοῦ Ἀθω ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό- νες μετὰ τὰ θαύματά των, ἄδετον	»	40.—
Ὁδηγὸς ἁγίου Ὄρους Ἀθω, Ἀλεξάνδρου Λαυριώτου	»	40.—
Προσκυνητᾶριον ἁγίου Ὄρους δεμένον	»	40.—
«Ἐστία,» τόμος γ'. 1877 δερματόδετον	»	100.—
Μέγας εὐεργετινὸς τόμ. α' καὶ β' πανόδετοι, ἕκαστος τόμος	»	120.—
Εὐνοφὺς ἦτοι φυσικὴ καὶ μεταφυσικὴ, Αἴγινα 1834	»	100.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α' τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	100.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	» »	30.—
Ἡ ἁμαρτία κατὰ τὴν Χριστιανικὴν ἀντίληψιν	» »	20.—
Ὁ Χριστιανικὸς γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια	» »	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	» »	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	» »	60.—
Πέραν τοῦ τάφου	» »	40.—
Θεοτοκιάς	» »	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις	» »	15.—
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες Α' τεύχος, τοῦ ἰδίου	»	15.—
Ὁ πολῦτιμος μαργαρίτης, τοῦ ἰδίου	»	25.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὑπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Τὰ «Πάτρια» ἀστρονομικὴ ἀπάντησις, Μ. Σαββοπούλου ἱερέως	»	5.—
Γενικὴ ἱστορία Βοσσανιέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινουρ- γεῖς, Κων)πολις 1817	»	300.—
Ἀνορθώσατε τὴν Ἐκκλησίαν, Χρ. Καλύβα	»	15.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων	»	25.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτ. ἄδετ. 75, δεμ.	»	90.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρως τῆς ἐρήμου	»	7.—
Κλίμαξ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἄδετος δρ. 75, δερματόδετος	»	120.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, Δ. Εὐσταθοπούλου, σελ. 316. Τὸ συνιστώμεν	»	40.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Θύρα Μετανοίας	»	35.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	45.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἦτοι σειρὰ πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδετον δρ. 50, πανόδετον	»	60.—
Γῆ ἁγία, Ἰω. Μεσολωρᾶ	»	15.—
Τετραευαγγέλιον ἀγιορειτικὸν	»	17.—
Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία	»	35.—
Θεῖαι ἐκδηλώσεις, Π. Ν. Ἀντύπα	»	15.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α', β' καὶ γ' ἄδετοι, ἀνὰ	»	100.—

Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, 2 τόμοι δεμένοι, ἕκαστος ἀνά	Δραχ.	80.—
Ἀριστοτέλους: Ἠθικά Νικομάχεια, κείμενον, μετάφρασις καὶ ἑρμηνεία, Κ. Θ. Καλαρᾷ	»	20.—
Συμεῶν Θεσσαλονίκης τὰ Ἑπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἠλία Μηνιάτη, δερματόδετον	»	60.—
Σατωβριάνδου, Ὀδοιπορικόν, Ἐμμ. Ροῦδου	»	30.—
Ἀγία Σιών, ἥτοι περιγραφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, Δ. Δουκάκη καὶ οἱ περὶ ἱερωσύνης Λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου, μετάφρασις Γρηγορίου Ε', πανόδετον, ὁμοῦ	»	60.—
Ἀνθη καὶ Κοῖνα ὀρθοδοξίας	»	6.—
Ἐγκόλπιον Ὀρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἥτοι Κανονικόν	»	10.—
Θεῖον προσευχητᾶριον, πανόδετον	»	12.—
Συμεῶν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὗρισκόμενα πάντα	»	230.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργῆς δερματόδετος	»	200.—
Ἀπόστολος, Βενετίας 1842, δερματόδετον	»	100.—
Ἀπόστολος, Ἀθῆναι 1894, πανόδετον	»	50.—
Συλλογὴ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν ἑορτῶν, ὑπὸ Γρηγορίου Γάγου Ἀρχ. τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, δεμένο ὅλο δέρμα, Ἀλεξάνδρεια 1874	»	150.—
Ἐξομολογητᾶριον τοῦ αὐτοῦ. Βενετία 1868, δεδεμέν. καινουργῆς	»	80.—
Κυριακοδρόμιον, Ἀγαπίου μοναχοῦ, μετ' ἐξηγήσιν ἐν τέλει τῶν 11 ἑωθινῶν Εὐαγγελίων ὑπὸ Γρηγορίου Ταυρομανίας, Βενετία 1840	»	350.—
Τετραευάγγελον καὶ ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου μετ' ἑσπερίον πολυτελὲς ὅλο δέρμα. Βενετία 1785	»	350.—
Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ἑκδόσις Μόσχας αἰωνία	»	1000.—
Ἀρχιερατικόν, Βενετία 1778, περιέχον ἀναλλοιώτους τὰς 3 θείας λειτουργίας, Χρυσοστόμου, Βασιλείου καὶ Γρηγορίου Διαλόγου, μεταχειρισμένον ἐν ἀρίστη καταστάσει, μετ' ἑσπερίον καινουργῆς	»	200.—
Πανθέκτη, ἥτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστᾶριον πλήρες, μετ' ἑσπερίον παλαιόν, ὅλο δέρμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἑκδόσις. Λειψία ΔΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Ἀνθολόγιον τοῦ ὅλου ἑνιαυτοῦ, περιέχον τὰς ἀκολουθίας τῶν Δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων. Ἐτι δὲ καὶ ἀνωνύμους ἀκολουθίας, πᾶσαν τὴν Ὀκτώηχον καὶ τὰ ἑνδεκα ἑωθινὰ Εὐαγγέλια καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη. Βενετία αἰφθ' 1779	»	Δραχ. 1000.—
Μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματόδετον	»	100.—
Ἑορτολόγιον περιέχον δοξαστικά, ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια ἁγίων καὶ Τριωδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, δοξαστικά τῆς Ὀκτωήχου κλπ. Παρακλ. Κανόνας ἐπὶ ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, μικρὸν ἁγιασμόν κλπ., πλουσιώτατον, ἑκδ. α' Βενετία 1857	»	400.—
Τριώδιον κατανυκτικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριώδιον	»	50.—
Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι, Βενετία 1830. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν παρὰ διὰ χρῆσιν, χαρτόδετον	»	300.—
Νέος Παράδεισος, ἥτοι Λόγοι διάφοροι καὶ βίοι ἁγίων ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ Συμεῶν, Ἀγαπίου μον. τοῦ Κρητός, Βενετία 1872, δερμ.	»	400.—
Νέον Μαρτυρολόγιον, περιέχον βίους καὶ πολλὰς Ἀκολουθίας νεομαρτύρων	»	

Νέος Θησαυρός. Βενετία αωε' 1805, καινουργές δερματόδετον	Δοχ. 500.—
Πεντηκοστήριον. Βενετία αωε' (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ δέσιμον καινουργές καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν	» 400.—
Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία αψον' 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον	» 600.—
Πεντηκοστήριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργές ὥραιον	» 400.—
Καλοκαιρινή. Βενετία αψπ' (1780) καινουργῆς δερματόδετος	» 400.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ προᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου	» 35.—
Μουσικὴ Κυψέλη Κων/πόλεως, τρίτομος καινουργῆς, ἄδετος	» 300.—
δεδεμένη μὲ δέσμα εἰς 2 τόμους	» 400.—
Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, ἄδετον	» 50.—
Δοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη	» 25.—
Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον	» 20.—
Μελωδήματα Σκιαθοῦ, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου	» 25.—

Λὲν εὐθυνόμεθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφήτε συνδρομηταὶ δι' ἐν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἐχετε πολὺ νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἑτησία δοχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 28, Βόλον

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ἀγιορειτικὴ ἐρμηνεία τῆς θείας Λειτουργίας. Ἐκδόσις «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης», σχῆμα μικρόν, σελ. 80, τιμὴ δρ.4.

2. Πράξεις καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, σχῆμα τσέπης, σελ. 38, ἑκδόσις «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης», δρ. 2.

3. Ἀκολουθία καὶ ὅσις τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου τοῦ ἐκ Λιγουδίστης (νῦν Χώρας) Τριφυλλίας δρ. 10.

4. Ἀρχιμ. Ἀγαθγγελίου Κοτρῶνη «Ἡ προῖξ καὶ ἡ Βασιλικὴ Πρόνοια ὑπὲρ τῶν ἀπύρων κοριτσιῶν μας». Ἀθῆναι 1959.

7. Τοῦ αὐτοῦ, «Αἱ ἐν Ἑλλάδι θρησκευτικαὶ προπαγάνδαι». Ἀθῆναι 1960, σελ. 30.

5. Un moine de l' église d' orient al prièr de jésus». Chevetogne Belgique.

6. Ὁμοίως ὡς ἄνω «Jésus».

8 Μαγδαληνῆς Μοναχῆς, ἡγουμένης Ἰ.

Μ. Ἀναλήψεως Κοζάνης, «Ἡ Ρόδη», σχῆμα 8ον, σελ. 123.

9. Τῆς αὐτῆς ἡγουμένης «Γυναικεῖος Μοναχισμός». Σχῆμα 8ον σελ. 144.

Ἀμφότερα τὰ ἔργα εἶναι λαϊκοθρησκευτικὰ διηγήματα μὲ μοναχικὸ στυλ, ποὺ ἐνθουσιάζουν τὸν ἀναγνώστην· Εἰκονογραφημένα. Γραμμένα μὲ πολλὴν τέχνην καὶ ἐπιμέλειαν. Ζητήσατέ τα ἀπὸ τὴν Μονήν.

10. Ἀχιλλείου ἱεροδιακόνου, ὕμνος εἰς τὸν ἅγιον Ἀχιλλεῖον Λαρίσης, ἑκδόσις Πλάτωνος Στωϊκίδου.

11. Ὁ «Ποιμὴν», τῆς Μητροπόλεως Μυτιλήνης. Ἐξεδόθη τὸ τεύχος τοῦ Μαΐου μὲ ἐκλεκτὴν, ὡς πάντοτε, ὁλὴν.

12. «Χριστιανικὴ Ἐπιστήμη». Νέον μηνιαῖον περιοδικὸν χριστιανικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ ἠθικοκοινωνικῶν ἀρχῶν. Διευθύνεται ἀπὸ τοῦ κ. Δημ. Παυλῆ, πτυχίου Χολοκίτων ἐπιστημῶν. Γραφεῖα: Ἰωλκοῦ 66, ἐν Βόλῳ. Ἐτησία συνδρομὴ δρ 20, τὸ συνιστῶμεν εἰς ὅλους.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλφ
Ἰούλιος - Αὐγουστος

Διευθυντής - Ἱδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 28

Ἐπὶ τῇ καθιερώσει ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας
μας ἀντεγκληματικῆς ἐβδομάδος

Η ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Εὐσεβέστατε ἑλληνικὲ λαέ,

Καιρὸς πλέον νὰ ἐξετάσῃς τὴν πνευματικὴν σου κατάστασιν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, διότι παραέγινε τὸ κακόν, κατὰ τὴν λαϊκὴν ἔκφρασιν. Καιρὸς ὅπως ἕκαστος χωριστὰ καὶ ὁμαδικῶς, κατὰ συλλόγους, κατ' ἐνορίαν, ἐνδιαφερθῶμεν διὰ τὴν κατάστασιν καὶ παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς φωτίσῃ τί νὰ πράξωμεν, πῶς νὰ γυρίσωμεν εἰς τὸν καλὸν δρόμον, πῶς νὰ σταματήσωμεν τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐγκλήματος, τὴν ἐξάπλωσιν τῆς κακοηθείας, τὴν ἀσέβειαν, τὴν βλασφημίαν καὶ τόσα ἄλλα κακά.

Ἡ ἁμαρτία δὲν ἔλλειψε ποτὲ ἀπὸ τὸν κόσμον, ἀλλὰ κατὰ περιόδους ἐκτείνεται, λαμβάνει μορφήν μεταδοτικῆς ἐπιδημίας. Τοῦτο συμβαίνει δυστυχῶς εἰς τὰς ἡμέρας μας, ἀντὶ νὰ συνεισθῶμεν ἀπὸ τὰς τόσας συμφορὰς τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς καὶ τοῦ ἀλληλοσπαργμοῦ καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, τοῦναντίον ἐτράπημεν πρὸς τὴν πλατεῖαν λεωφόρον τῆς κακίας

Ἡ ΕΚΔΟΣΙΣ τῶν κατανυκτικῶν λόγων τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου, ἐγγί-
ζει εἰς τὸ τέλος. Παρακαλοῦνται ὅσοι θέλουν νὰ ἀποκτήσουν καὶ τὸν θη-
σαυρὸν αὐτόν, νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταί, ἀποστέλλοντες καὶ τὴν ἐξ 25
δρχ. ἀξίαν του. Ἀμα τῇ ἀποπερατῶσει τῆς ἐκδόσεως, θὰ σταλοῦν εὐθὺς
καὶ ἀσφαλῶς τὰ βιβλία των.

καὶ μᾶς κατέλαθεν ὁ οἰστρος τῆς σαρκολατρείας, τῆς πλεονεξίας ἢ μανίας, καὶ τῶν ἐπιδείξεων ἢ κουφότης.

Κυτάξετε, ἀγαπητοί μου, γύρω σας, ἰδέτε τί γίνεται, εἰς μὲν τὰς εὐπόρους τάξεις, κραιπάλῃ ἀπολαύσεων, σπατάλῃ χρημάτων, ἀδιαφορία πρὸς τὸ περιβάλλον, σκανδαλωδέσταται διασκεδάσεις. Εἰς τὰς μεσχίας τοιαύτας τῶν βιοτεχνῶν, τῶν μικροεμπόρων καὶ ὑπαλλήλων, προσπάθεια πλουτισμοῦ ἀθέμιτος, βουλημῖα πραγματικὴ πρὸς κατάκτησιν ἀνωτέρων θέσεων καὶ σπουδὴ εἰς ἀπόκτησιν ὑλικῶν ἀγαθῶν, χωρὶς ὑπολογισμὸν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ κοινωνικῆς θέσεως. Οἱ δὲ πτωχοὶ ἐργάζονται καὶ τῆς σκληρᾶς βιοπάλης οἱ ἄνθρωποι, ἔρμαια κάθε κακῆς εἰσηγήσεως, ἠθικῆς, θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς. Δὲν εὐρίσκετε λοιπὸν καὶ οἱ εἰς τὴν γενικὴν κατάστασιν δυσάρεστον, ἀνησυχαστικὴν καὶ ἀπὸ μελλοντικῆς ἀπόψεως ἀπελπιστικὴν; Τί θὰ γίνωμεν ὡς ἄτομα, ὡς χριστιανοί, ὡς οἰκογένεια, ὡς Κράτος καὶ ὡς Ἔθνος ἂν ἀφήσωμεν τὰ πράγματα νὰ ἐξελισσωμενται μοιραίως ἀπὸ τὸ χεῖρον εἰς τὸ χειρότερον; Δὲν θὰ εἴμεθα ὑπόλογοι ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ αὐτῆς τῆς ἱστορίας, ἂν ἀφήσωμεν νὰ καταρρεύσῃ αὐτὸ τὸ ὥρατον οἰκοδόμημα τῶν προγόνων καὶ πατέρων μας, ποῦ λέγεται ὁρθόδοξος Ἑλλάς; Πιστεύω καὶ θὰ πιστεύετε καὶ οἱ εἰς ὅτι κανεὶς δὲν θέλει τὴν διάλυσιν τοῦ. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει πρέπει νὰ χωρήσωμεν εἰς ἀποφάσεις, εἰς ἔργα, εἰς ἀλλαγὴν, διότι οἱ καιροὶ οὐ μενετοί, ἡ γάγγραινα προχωρεῖ καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὴν ἢ θεραπεία. Πολλοὶ ἐξ ὑμῶν οἱ ὅποιοι θὰ ἀναγνώσκητε τὰς γραμμὰς ταύτας, ἔχετε ἀνωτέραν μόρφωσιν, ἔχετε θέσεις ἐπικαίρους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Πολιτείαν, τὴν Κοινωνίαν, καὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς θὰ σᾶς φωτίσῃ νὰ σκεφθῆτε ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετ' ἄλλων πονούντων τὸν τόπον μας καὶ ποθούντων τὴν σωτηρίαν καὶ ἐκυτῶν καὶ τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν των, ὡς καὶ τοῦ ἔθνους μας, καὶ νὰ ἐξεύρετε τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα, τὰ λυσιτελεῖ πρὸς θεραπείαν καὶ διόρθωσιν. Ἐγὼ ὁ ταπεινὸς πνευματικὸς, ὅτι εἶχον νὰ εἴπω, τὸ προεῖπον ἀνωτέρω μὲ ἀπλότητα καρδίας, χωρὶς φόβον, χωρὶς πάθος, χωρὶς ὑστεροβουλίαν καὶ ἰδιοτέλειαν ἔμοι ὡς μοναχῷ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος, ὡς ἔλεγεν ὁ μακάριος Παῦλος. Ἐκεῖνο τὸ ὅποτον ἔχω νὰ προσθέσω εἶναι τὰ ὀλίγα ταῦτα.

Κατὰ χάριν καὶ ἔλεος Θεοῦ, εἰμαι τῆς ταπεινῆς γνώμης ὅτι ἡ ἀφετηρία πρὸς διόρθωσιν δέον νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ἄτομον, τὸν πυρῆνα τοῦ ὅλου συγκροτήματος, θρησκευτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ. Ἐὰν τὸ ἄτομον τύχῃ τῆς ἀρμοδίου μεταχειρήσεως ἀπὸ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας διὰ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ διὰ τῆς καλῆς παιδείας ἐν τῇ σχολείῳ, συνεπικουρουμένων τῶν δύο τούτων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κατηχητικοῦ, ἐξασφαλίζομεν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν τὸν καλὸν δρόμον πρὸς τὴν φρόνιμον νεότητα. Ἐὰν εἰς τὴν ἡδουμένην νεότητα δώσωμεν διὰ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως συνείδησιν τῶν ὅρων τῆς καλῆς ὑγιεινῆς τοῦ σώματος, τῆς ὀρθῆς κατευθύνσεως τοῦ πνεύματος καὶ τῶν προϋποθέσεων πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἀλκῆς, συνεκράτησamen αὐτὴν ἀπὸ παρεκτροπὰς εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν ταύτην περίοδον τῆς ζωῆς της. Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία κατορθώσῃ νὰ προσελκύσῃ εἰς ἰδικὰς της θρη-

σκευτικὰς καὶ μορφωτικὰς συγκεντρώσεις τοὺς μαθητὰς αὐτοὺς τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ τοὺς νέους τῶν πτωχοτέρων τάξεων τῶν τῷ πρώτῳ εἰσερχομένων εἰς τὰ ἐργαστήσια καὶ τὴν ξένην ἐργασίαν, ἀσφαλῶς θὰ τοὺς κερδίσῃ. Ἡ πολιτεία ὥρισε τὴν Κυριακὴν ὁλόκληρον καὶ τὸ ἡμῖς τῆς Τετάρτης, δηλ. τὸ ἀπόγευμα, ὡς ἀργίας. Ἐὰν μετὰ τὸν ἐκκλησιασμὸν τῆς Κυριακῆς, ὑπῆρχον αἰθουσαι δυνάμεναι νὰ δώσουν τοιαύτας διαλέξεις, θὰ προσέτρεχον πολλοὶ ἰδίως οἱ ἐκκλησιασθέντες καὶ ὡς θὰ εἶναι προητοιμασμένοι ἐκ τῆς ἐκκλησίας θὰ ἐλάβανον ὡς γῆ καλὴ τὸν σπόρον τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὡσαύτως καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχον κέντρα διαλέξεων μορφωτικῶν εἰς τὰς συνοικίας τῶν ἐργατικῶν οἰκογενειῶν, μὲ σκοπὸν πληροφoρίας, διαφωτίσεως, καὶ ἀναλύσεως τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων, καὶ πρὸ παντὸς σύγκρισις τούτων μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, τὸ πλήρες ἀγάπης, ἀλτρουϊσμοῦ καὶ ἀλληλεγγύης.

Οἱ φιλοσοφοῦντες τὰ κοινωνικὰ λέγουσιν, ὅτι ὁ «ἀνοίγων ἓνα σχολεῖον κλείει μίαν φυλακὴν» ὀρθόν, ἀλλὰ πλέον ὀρθότερον θὰ ἀπεδίδετο τοῦτο εἰς μίαν αἰθουσαν συστηματικῆς διαφωτίσεως, τοῦ κοινοῦ, τοῦ ἡλικιωμένου πλήθους, τοῦ ἔχοντος συνειδησιν, τοῦ ὑποκειμένου εἰς τὰ κακὰ τῆς ἐποχῆς μας, τοῦ σαγηνευομένου ἀπὸ τὰς σαθρὰς εἰσηγήσεις τῶν ἀνατροπῶν. Οἱ ἐξέχοντες ἐν τῇ παιδείᾳ, ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ θὰ προσέφερον μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀποδύμενοι εἰς μίαν τοιαύτην σταυροφορίαν. Οἱ τῆς Παιδείας, θὰ ἀνέλουν καὶ ἐκ τῶν συγχρόνων γεγονότων καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας, τὰ ὀρθὰ τῆς μιᾶς ἀπόψεως καὶ τὰ στρεβλὰ τῆς ἄλλης, ἢ μήπως δὲν ἔχουσι τὴν πρὸς τοῦτο δύναμιν; Ἀσφαλῶς ἡ θέλησις λείπει διὰ νὰ γίνωσι πραγματικοὶ «Διδάσκαλοι τοῦ Γένους». Οἱ πολιτικοὶ μας ἄνδρες, ποῖαν μεγαλυτέραν ὑπηρεσίαν θὰ προσέφερον, ἀπὸ τοῦ νὰ κἀμωσιν ἐν κλειστῷ καὶ ἀνοικτῷ χώρῳ διαλέξεις πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς των, ἐξαίροντες τὸν πραγματικὸν πολιτισμὸν καὶ σιγματίζοντες τὰς ἐξτρεμιστικὰς τάσεις τοῦ αἵματος μας; Αὐτὸ θὰ τοὺς ἀνεδείκνυε πραγματικοὺς «Πατέρας τοῦ ἔθνους». Ὡσαύτως καὶ οἱ τῆς Ἐκκλησίας μας λειτουργοὶ ἀπὸ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ μέχρι τοῦ ἐφημερίου, πόσον θὰ ὠφέλουν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, ἂν ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν προσέφερον εἰς τὸν τομέα των ἀπὸ μορφωτικῆς ψυχικῆς ἀπόψεως, ὡς πραγματικοὶ «Πνευματικοὶ Πατέρες;». Δυστυχῶς ἐπεκράτησε καὶ ἐν τούτῳ ἡ περιωρισμένη ἀποψις, τῆς θέσεως καὶ τοῦ μισθοῦ. Οἱ τῆς Παιδείας νομίζουν ὅτι ἐξέπλήρωσαν τὸ καθήκον των ἐντὸς τοῦ σχολείου καὶ δὲν θεωροῦν ὑποχρέωσιν των νὰ εἰποῦν δύο λέξεις καὶ ἐπ' ἐκκλησίας, ἰδίως εἰς τὰ χωρία, διότι λέγουσιν δὲν πληρώνονται δι' αὐτό, καὶ νομίζουν προσέτι ὅτι ἐπιδεικνύουν πνεῦμα, κἀμνοντες κριτικὴν ἐφ' ὅσων τυχὸν εἶπεν ὁ ἀπλοῦκός ἐφημέριος. Τὰ αὐτὰ καὶ οἱ ἀνώτεροι ἐκπαιδευτικοί, βλέπουν εἰς τὸ περιβάλλον των ὅτι ἐνέσκηψεν ἐπιδημία ἀθαιτίας, ἀναρχίας, ἐγκληματικότητος, στροφῇ πρὸς ἰδέας σαθρὰς λόγῳ τῆς ἀγροικίας τοῦ πλήθους, δὲν ἀναλαμβάνουν ὡς ἔχουν καθήκον ὡς μορφωμένοι, ὡς οἱ πρῶτοι, οἱ ἀκαδημαϊκοὶ πολῖται τῆς χώρας, νὰ ὁμιλήσουν μὲ ζῆσιν, μὲ δύναμιν πειθοῦς καὶ νὰ ἀνατρέψουν, εὐκολώτατα δι' αὐτοὺς, τὰ ἀνεδαφικὰ ἐρείσματα τῶν ἐμπειρικῶν καὶ αὐτοσχεδίων δι-

δασκάλων τῆς ἀναρχικῆς διδασκαλίας ἢ μάλλον τῶν ἐλεεινῶν φερεφώνων τῆς ξένης προπαγάνδας.

Θεωροῦν καὶ αὐτοὶ τὸν ἐαυτὸν τους ἐν τάξει καὶ πρὸς τὸ ἔθνος καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν ἐφόσον εἶναι συνεπεῖς πρὸς τὸ διδακτικὸν ὥρολόγιον τοῦ σχολείου των. Φροντίζουν νὰ εἶναι ἐν τάξει αὐτοί, τυπικῶς μάλλον, ἐναντι τῶν νόμων, καὶ ἀρκοῦνται νὰ φιλοσοφοῦν ἐπὶ τοῦ καταντήματος, πιστοποιοῦντες ὅτι εἴμεθα «Παλιόκοινωνία» καὶ «Παλιόκράτος» χωρὶς νὰ παραδέχωνται ὅτι διὰ τοῦτο φέρουν καὶ αὐτοὶ μέρος τῆς εὐθύνης. Ἀλλὰ ποῖος θὰ τοὺς παρατηρήσῃ διὰ τοῦτο; Οἱ κ.κ. ἐπιθεωρηταί, ἐξέρχονται δαπάναις τοῦ κράτους ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας, ἵνα ἴδωσι τὰ μητρώα καὶ τὰς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις. Μήπως πλησιάζουν τὸν Νομάρχην, τὸν Ἀρχιερέα, τὸν Διοικητὴν τῆς Χωροφυλακῆς ἵνα μάθωσι τὰς κλίσεις, τὰς ψυχικὰς ροπὰς, τὴν ἐν γένει θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν κατὰστασιν τοῦ λαοῦ; Θὰ ἦτο δύσκολον καὶ εἰς αὐτοὺς νὰ δώσωσι καὶ εἰς τὴν λησμονημένην ἐπαρχίαν μίαν μορφωτικὴν διάλεξιν, μίαν ἱστορικὴν τοιαύτην διὰ τὸν τόπον, γνωστοῦ ὄντος ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑστεροῦμεν εἰς Πατριδογνωσίαν; Καὶ φθάνομεν εἰς τὰ «Ἔργα καὶ ἡμέρας» τῶν πολιτικῶν μας, οἵτινες ἐξαντλοῦν ὅλην ὡς φαίνεται τὴν ρητορικότητά των εἰς τὴν προεκλογικὴν περίοδον καὶ ταύτης πικρελθούσης καθίστανται ἱχθύος ἀφωνότεροι ἐν τε τῇ Κοινοβουλίᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ, ἵσως διότι «ὁ σκοπὸς ἐπετεύχθη». Ἀναπτύσσουσιν δρᾶν, καὶ ἔντονον μάλιστα, περὶ τὰς ἀστυνομίας, τὰ δικαστήρια, τὰς φυλακάς, ἵνα ἀπαλλάξουν ἀθμείνως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἔνοχα πρόσωπα, ἐνῶ θὰ προσέφερον ἀνυπολογίστως μεγαλυτέραν ὑπηρεσίαν πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς των, φρονιματίζοντες αὐτοὺς ἔργῳ καὶ λόγῳ, εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν νόμων, εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς ξένης τιμῆς καὶ περιουσίας καὶ παντοιοτρόπως ἐργαζόμενοι διὰ τὴν πρόβληψιν τοῦ κακοῦ. Δὲν παραλείπουν βεβαίως νὰ φαίνωνται κατὰ καιροὺς εἰς τὰ χωρία τῆς περιφερείας των, ἀλλὰ πρὸς τί; Ἀρκεῖ ἡ ἐπίσκεψις τῶν πολιτικῶν φίλων καὶ «κουμπάρων»; Ὁ λαὸς βλέπει τὸν βουλευτὴν ὡς λέοντα τῆς κοινωνίας, ὡς ἀνώτερον πηγοδέτην, ὡς συμπονοῦντα, ὡς ἀσχολούμενον σπουδαίως μὲ τὰ ζητήματα τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἀναμένει νὰ ἀκούσῃ βασικὰς καὶ γενικὰς συμβουλὰς ἀπ' αὐτόν, νὰ λάβῃ δηγίας κατευθυντήριους, νὰ παρηγορηθῇ διὰ τὴν σημερινήν του ἐγκατάλειψιν, νὰ λάβῃ ὑπομονὴν ἐλπίδος διὰ τὴν καλλιτέραν αὔριον. Αὐτὰ πρέπει νὰ γίνωνται καὶ αὐτὰ τελεσφοροῦν εἰς δημοσίας διαλέξεις καὶ οὐχὶ εἰς κύκλον «ἡμετέρων».

Ἡ δὲ Ἐκκλησία νὰ μὴ ἀρκεῖται καὶ αὐτὴ, εἰς τοὺς ἱεροκήρυκας καὶ τὰ κατὰ Κυριακὴν μητροπολιτικὰ κυρύγματα. Τὰ στελέχη τῆς πρέπει νὰ ἐνστερνισθοῦν τὸ πνεῦμα τῆς τῷ ἀνιδιοτελές, τὸ πνεῦμα τῆς ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς ψυχικῆς σωτηρίας· δὲν ἀρκεῖ τὸ «εἶπα καὶ ἐλάλησα» πρέπει νὰ πρυτανεύῃ τὸ αἶσθημα τῆς αὐταπαρνήσεως. χάριν τοῦ ποιμνίου, καὶ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὅψιν των, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, «ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων» στὰν συναντοῦν ἀντίδροσιν καὶ περιφρόνησιν, «εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, εἶπεν ὁ Κύριος, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν», ὡς στρατιῶται ὀφειλομένον νὰ παλαίωμεν, ὡς διδάσκαλοι νὰ ἐπιμεινῶμεν, ὡς πατέρες νὰ ἀνεχθῶμεν καὶ ὡς ποιμένες καὶ φύλακες νὰ ἐπαγρυπνῶμεν. Πρέπει ἡμέραν καὶ νύκτα νὰ ἔχωμεν τὴν

φροντίδα τῆς οἰκοδομῆς τῶν ψυχῶν καὶ ἐν ταπεινώσει νὰ νοουθετῶμεν καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν ἀναστροφῇ καὶ συναναστροφῇ ἀλλὰ καὶ ἕνα ἕκαστον καὶ ὁ λόγος ἡμῶν νὰ εἶναι πλήρης ἀγάπης, μεστὸς ζήλου, συγκεκρασμένος πατρικῷ ἐνδιαφέροντι μετὰ διδασκαλικῆς παιδείας καὶ αὐστηρότητος, «ἄλατι διακρίσεως ἡορτημένος» κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

Ψαύτως καὶ ἡ ζωὴ τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν καὶ αὐτῶν εἰσέτι τῶν νεωκόρων καὶ ψαλτῶν, θεὸν νὰ εἶναι ὑποδειγματική, πρέπει νὰ εἶναι ἔργῳ καὶ λόγῳ σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. «Ἐὰν ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γινῶσιν ἐν εἰδωλαίῳ κατακείμενον» ἐὰν ὁ λαὸς ὁ ἀπλοῦς, ἔστω καὶ ὁ μορφωμένος, ἴδῃ τὸν ἱερέα τοῦ ἐν τοῖς καφενείοις συμφορήμενον μετὰ τῶν χαρτοπαικτούντων καὶ βωμολοχοῦντων, ἐνίοτε δὲ καὶ συμπίνοντα μετ' αὐτῶν, «οὐχὶ ἡ συνειδήσις αὐτοῦ ἀσθενῆς οὕτως σκανδαλισθήσεται;» «Καὶ ἀπολείται ὁ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει» λέγει ἐν συνεχείᾳ ὁ θεὸς Παῦλος. Καὶ εὐρίσκει κειρὸν ἡ ἐλλοχεύουσα ἱεροκατηγορία νὰ ἐκοπάσῃ εἰς γενικότητα μὴ φειδομένη καὶ τῶν ἀγίων. Καὶ «βλασφημεῖται δι' ἡμῶν τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐν τοῖς ἔθνεσι» κατὰ τὸν Ἡσαΐην. «Τὸ λοιπὸν ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὐφημα, εἴτις ἀρετὴ καὶ εἴτις ἔπαινος ταῦτα λογίζεσθε καὶ ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν».

Βεβαίως ταῦτα δὲν ἀφορῶσι μόνον τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ πάντα χριστιανόν, εἶναι ὁμῶς πλέον ἀπαραίτητα εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι αὐτοπροκίρετως «ἔταξεν ἐκυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἀγίων». Μὴ προφασιζόμεθα δὲ καὶ ἄγνοιαν ἢ ἑλλειψιν πνευματικῆς μαρψώσεως, «ἐνὶ ἐκάστῳ, ὥς ἔγραψεν ὁ θεηγόρος Παῦλος, δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον, ᾧ μὲν λόγος σοφίας, ἄλλῃ λόγος γνώσεως, ἐτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι κ.τ.λ. διαιροῦν ἐκάστῳ καθὼς βούλεται». Ἡ ἀγιότης τοῦ βίου εἶναι τὸ καλλίτερον κήρυγμα, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ὡτίων πιστότεροι ὥς καὶ ἀλλαχοῦ εἵπομεν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποσον καθιστᾷ τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἄνθρωπον ἀνυπόβλητον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἴσως δὲ καὶ εἰς τὸν Θεὸν μισητόν, εἶναι ἡ ἀνάμιξις του εἰς τὰ πολιτικά, εἰς τὰς κοινοτικὰς διενέξεις, εἰς τὸ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, εἰς ἔργα ἀλλότρια τῆς ἀποστολῆς του, αὐτὰ κατατρέβουν πολλοὺς τῶν κληρικῶν μετὰ τὴν πλάνην ὅτι προσφέρουν δι' αὐτῶν κοινωνικὴν ὑπηρεσίαν. Περὶ τῶν τοιούτων ἔγραψεν ὁ αὐτὸς Παῦλος πρὸς Τίτον «μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιῖτασο, εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι» δηλαδὴ καὶ ἂν δὲν συμβαίνει νὰ ἐμπίπτουν εἰς πειρασμοὺς καὶ σκάνδαλα οἱ πολυπράγμονες κληρικοί, πάντως χάνωσι τὸν καιρὸν τοὺς ἀργοσχολοῦντες καὶ ἀργολογοῦντες. Εἶναι τόσον εὐρὺς ὁ κύκλος τῆς θεοφιλοῦς δράσεως τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ μὴ τοῦ μένῃ καιρὸς ἐνίοτε καὶ διὰ τὰς ἀναγκαίας περὶ ἐκκ- τοῦ χρείας.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία δὲν θέλει τοὺς ὁπαδοὺς της ἀδρανεῖς, ραθύμους καὶ στανικούς, ἀλλὰ μετέσειν ψυχῆς, μετέσειν πνευματικὴν, μετέσειν ἐνεργητικότητα πρὸς τὰ καλὰ. «Ὅπως θέλετε, εἶπεν ὁ Κύριος, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω ποιεῖτε καὶ ὑμεῖς αὐτοῖς ὁμοίως», ὁ δὲ Παῦλος «Μαθηανέτωσαν δὲ καὶ οἱ

ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκάας χρεῖας ἵνα μὴ ὤσιν ἄκαρποι». Πόσα τὰ καλὰ ἔργα τῆς φιλάνθρωπίας, τῆς εὐσπλαχνίας, τῆς εὐποιίας, τῆς ἐπιμελείας τῶν ψυχῶν, τὰ ἀρμόζοντα εἰς τοὺς ἱεροὺς ἄνδρας. Τὸ κράτος, ἡ κοινωνία, ἡ κοινότης, ἡ Ἐκκλησία, θέλουν, ἐπιθυμοῦν καὶ εὐχρεστοῦνται νὰ βλέπουν τοὺς κληρικούς, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, θεολόγους, πρωτοστατοῦντας εἰς ἔργα φιλαλληλίας, εἰς ἔργα ἀνακουφίσεως τοῦ πόνου, εἰς ἔργα ἀλτρουϊστικά καὶ εἰρηνιστικά. Εἰς τοιαῦτα ἀσχολούμενος ὁ κληρικὸς εὐρίσκεται εἰς τὸ στοιχεῖον του, διότι τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἀποστολὴ εἶναι εἰρηνιστικὴ, εἶναι φιλάνθρωπικὴ, εἶναι εἰς ἔργα ἀγάπης. Καὶ πρὸ πάντων τὸ βασικόν, τῆς ἱερατείας του ἡ διαποίμανσις τῶν ἐμπιστευθέντων αὐτῷ λογικῶν προβάτων. Ὅποια ὑψηλὴ ἀποστολή, ὅποιον μέγα ὑποῦργημα. Ὑπηρετῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, τελετουργὸς τῶν μεγάλων αὐτοῦ μυστηρίων, λειτουργὸς ἐν οἷς καὶ ἄγγελοι ἐπιθυμοῦσι παρακύψαι, καὶ πρὸς τοῦτοις ποιμὴν ψυχῶν, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος κατασταθεῖς.

Διὰ ταῦτα καὶ πρέπει ὁ ἱερεὺς νὰ κατέχη τὰς τρεῖς μεγάλας ἀρετάς, τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀγάπην. Τὴν πίστιν, ὡς θεμέλιον τοῦ πνευματικοῦ του οἰκοδομήματος, ἐξ ἧς θὰ λαμβάνη δύναμιν ἐκ τῆς θείας χάριτος, ἵνα καὶ ἐκυτὸν προάγῃ εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς ἄλλους μεταδίδῃ τὰ θεῖα ἐντάλματα, ἵνα καὶ δι' ἐκείνων μεταδίδεται ἡ γνῶσις, ἡ κατὰ Θεὸν ζωὴ καὶ πολιτεία. «Ἐνδυναμοῦ, ἔγραφεν ὁ μακάριος Παῦλος πρὸς τὸν Τιμόθεον, ἐν τῇ χάριτι καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι». Νὰ ἔχῃ τὴν ἐλπίδα τὴν παρήγορον, ἣτις οὐ καταισχύνει, καὶ περὶ ἧς ἐλπίδος ἔλεγεν ὁ προφήτης «ἐλπισον ἐπὶ Κύριον καὶ αὐτός σε διαθρέψει· οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ».

Νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν κορωνίδα, τὸ ἐπιστέγασμα τῶν ἀρετῶν. Τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, δι' ἧς θὰ ἐνδυναμοῦται εἰς ἔργα ἀγάπης καὶ πρὸς τὸν πλησίον του, δι' ἧς θὰ στερεοῦται εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς ἀνταποδόσεως καὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀνευ ἐνδοιασμῶν θὰ καταφεύγῃ ἐν ταῖς θλίψεσι πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα, «ἀγαπήσω σε Κύριε ἡ ἰσχὺς μου, Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγὴ μου καὶ ρύστης μου».

Ἐξετάσωμεν ἤδη καὶ τὰ κακὰ τῆς ἐγκληματικότητος αὐτὰ καθ' ἐκὺτὰ καὶ πρώτιστα τὴν πηγὴν των.

Κατὰ τὴν ἁγίαν Γραφὴν «ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ» δηλαδὴ τὸ κακὸν εἶναι ἔμφυτον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἔγκειται εἰς αὐτὴν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν του. Ὅπως καὶ ἐξ ἀντιθέτου τὸ καλὸν εὐρίσκεται καὶ αὐτὸ εἰς τὴν ψυχὴν του ὡς μετέχουσιν τῆς θείας χάριτος εἰς τὴν συνείδησίν του τὴν προσκειμένην φυσικῶς πρὸς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Ἐχει δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος ἐν ἐκὺτῇ τὴν φυσικὴν καλωσύνην, ἀλλὰ καὶ τὴν συνυπάρχουσιν ἀπὸ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος κακίαν, τὸν νόμον δηλονότι τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἀθανάτῳ αὐτοῦ ψυχῇ ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντιστρατευόμενον τοιοῦτον ἐν τοῖς σαρκικοῖς αὐτοῦ μέλεσιν, ὡς ἔλεγεν ὁ θεῖος Παῦλος. Τὰ δύο λοιπὸν ταῦτα συναυξάνουν καὶ συγκρούονται καὶ ἀγωνίζονται πάλιν ἐπικρατήσεως εἰς τὰ

συναισθήματα, εἰς τὰς κλίσεις, καὶ εἶτα εἰς τὰ φρονήματα καὶ τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ παραμένει ὁ ἀγὼν αὐτὸς ὅτε μὲν σφοδρὸς καὶ ἔντονος, ὅτε χαλαρὸς καὶ ἥπιος καὶ ὅτε εἰς λανθάνουσιν κατάστασιν.

Ὅπως εἰς τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν οὕτω καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν. Κατ' ἀρχὴν αἱ ἀντιθέσεις εἶναι νηπιώδεις, μετέπειτα οὖν τῷ χρόνῳ ἀνδρῶνται καὶ ἔχουν ὁρμὰς ἐνσυνειδήτους καὶ μὴ, καὶ ἡ πάλῃ μεταξὺ σώματος καὶ ψυχῆς κατέρχεται εἰς τὸν στίβον τῆς ζωῆς πλέον καὶ θὰ κριθῇ ἐξ αὐτῆς ἡ ἐπικράτησις τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς κακίας.

Εἰς τὴν περίοδον αὐτὴν, εἰς τὸ πρῶτον οὕτως εἰπεῖν στάδιον τοῦ ἀγῶνος, χρειάζεται εἰς τὴν ψυχὴν ἐξοπλισμός, ἐνίσχυσις, στήριξις, ἵνα ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰς ὁρμὰς τοῦ σώματος, κατὰ τῶν πρακτικῶν κακιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνισχύονται πολλαπλῶς καὶ αὐταὶ ὑπὸ τῆς φύσεως, ὑπὸ τοῦ προσπελάζοντος κακοῦ παραδείγματος, ὑπὸ τοῦ κακῶς ἐννοουμένου συμφέροντος. Ἀπαιτεῖται ἀνδρεία, αὐταπάρνησις προσοχὴ καὶ προσευχή, ἵνα ἀποφύγῃ ἡ ψυχὴ τὴν δολερὰν προπαγάνδαν, τὰς ψυχοδραβεῖς εἰσηγήσεις, τὰς αἰρετικὰς ἀδολεσχίας, τὰς ὁποίας τὸ πνεῦμα τοῦ κακοῦ διὰ τῶν ὀργάνων τοῦ κατασπείρει, ἵνα κλονίσῃ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ἀφοπλίσῃ, καὶ σύρει εἶτα δέσμιον καὶ ἄβουλον πρὸς τὰ κακὰ, τὰ σαρκικά καὶ πνευματικά.

Τὰ πνευματικὰ γυμνάσματα τῆς ψυχῆς εἶναι ἀναγκαῖα ἀπὸ αὐτῆς τῆς μικρᾶς ἡλικίας, «ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου» ἔλεγεν ὁ προφήτης, καὶ παρακατιῶν ὁ αὐτὸς «μακάριος ὃς κρατήσῃ καὶ ἔδωξαι τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν» τὰ νήπια τῆς ἁμαρτίας ὑπαινισσόμενος. «Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ με πάθῃ» ψάλλει ὁ ὑμνωδὸς τῆς Ἐκκλησίας μας, κατὰ διασκευὴν τοῦ προφητικοῦ «Πλεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου», καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ψυχικῆς εὐδεξίας καὶ ἐλευθερίας, ἐπιβάλλει τὴν ἄμυναν, τὴν σθεναρὰν ἀντίστασιν, τὴν αὐτοθυσίαν, ἵνα εἰς νίκος τὸν κρατερόν ἀγῶνα φέρωμεν, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ εἴπωμεν καὶ τὴν ἐπωδὸν «καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι».

Ποῖα δὲ τὰ πνευματικὰ γυμνάσματα, ἐπεριλήψει ἀναφέρει ὁ θεηγόρος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολὴν αὐτοῦ· «Στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀψὺν ἡμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδυσάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης. Ἐπὶ παῖσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεφυρωμένα οὐδέσαι, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστι ρῆμα Θεοῦ». Καλὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ νεότητος ἄραι τὸν ζυγὸν τῆς ἀρετῆς, καλὸν τὸ βαλεῖν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ἀροτρον τῆς ζωοδότου γεωργίας, καὶ μὴ στραφῆναι εἰς τὰ ὀπίσω, ἵνα εὐθετος γένηται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καλὸν τὸ διαφυλάξαι ἀμόλυντον τὴν πρώτην στολὴν τοῦ Θεοῦ διαπίσματος, ἀλλὰ εὐδόκιστος ἡ φύσις του, τρεπτὴ ἡ διάθεσις, δεινὸς ὁ πόλεμος, δυσεπίτευκτον τὸ κατόρθωμα. Ἐπιθυμεῖ τὸ καλόν, θέλει τὴν σωτηρίαν του, προσπαθεῖ διὰ τὸ ὠρέλιμον. καὶ θλίβεται διὰ τὰς πτώσεις του, ἀλλὰ μὴ ἀποκόψας τὸ κακὸν ἐκ τῆς ρίζης ἐν τῇ γενέσει του, μὴ ἀπο-

Ἀνάγκη συνεργασίας Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας

ΚΥΜΑ ΑΝΗΘΙΚΟΤΗΤΟΣ

Τὸ κύμα τῆς ἀνηθικότητος, τὸ ὁποῖον ἀνέτρεψε τὸν ἠθικὸν βίον τῆς κοινωνίας, ὑποκαθιστῶν τὰς ἀνεγνωρισμένας θεμελιώδεις ἠθικὰς ἀρχάς, ἐγέννησε σειρὰν κλίσεων καὶ συνθηθεῖν ἀκρίτων, στοχαζομένων τὴν ἐξαψιν τῶν αἰσθήσεων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, καὶ προσέλαθεν ἐξ ἴσου τοὺς ἀρχαίους θεσμοὺς τοῦ χριστιανισμοῦ μετὰ τόσης δυνάμεως, ὥστε νὰ ἔχουν ἀντίκτυπον τὰ ἀπαίσιά του ἀποτελέσματα καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τὴν τάσιν ταύτην, τὴν ὁποῖαν χαρακτηρίζομεν ὡς Μοδερνισμόν, δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς τὴν φυσικὴν καὶ διανοητικὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν μεταδοτικὴν μανίαν τοῦ συρμοῦ καὶ τοῦ πιθηκισμοῦ, ἣ ὅποια συνίσταται εἰς τὴν ἀντιγραφὴν καὶ ἀπομίμησιν πάσης ἀδιαφόρως ἐκκεντρικότητος, δυναμένης νὰ γεννηθῇ εἰς ἐκφυλισμένους κεφαλάς καὶ ἐξωτερικοποιημένης διὰ διαφόρων γυναικειῶν συρμῶν, ὅπως ἡ ἐξωμος ἀμφίεσις κτλ. χωρὶς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ χορῶν, θεατρικῶν ἔργων καὶ ἀνηθικῶν ταινιῶν καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων ρευμάτων, τάσεων καὶ ροπῶν ἀντιθέτων πρὸς τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὴν ἠθικὴν, τὰς ὁποίας ὅμως αὐθορμήτως ἡ πλειονότης τῆς κοινωνίας ἐπιδοκιμάζει

καὶ ἀκολουθεῖ.

Δὲν εἶναι δύσκολος ἡ διάκρισις μεταξὺ τῆς πραγματικῆς προόδου ἀφ' ἑνὸς ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς μανίας τοῦ συρμοῦ καὶ ξενομιμήσεως, τὴν ὁποῖαν ἐρριψιν εἰς τὸ μέσον νοσηραὶ κεφαλαί. Ἐξ ἄλλου τὰ εὐεργετήματα τῆς μίας καὶ αἱ βλάβαι τῆς ἄλλης ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικῆς εἶναι προφανῆ.

Τὸ κύμα αὐτὸ τῆς ἀνηθικότητος τὸ ὁποῖον ἐκπηγάζει ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω κοινωνικὰς καταστάσεις, μεταδίδεται ὡς μάστιξ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, καταστρέφουσα κατὰ τὴν διάδοσίν της τοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμούς, σπείρουσα τὴν διαφθοράν καὶ ἀταξίαν, ἐξευτελίζουσα τὸν ἄνθρωπον καὶ γεννῶσα ἐντὸς τοῦ κτηνώδη ἐνστικτοῦ.

Τὰ ἀλλεπάλληλα ἐγκλήματα τὰ τελοῦμενα ἢ ἀποκαλυπτόμενα κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, ἐμφανίζουσι παράδοξον εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἄγνωστον μέχρι πρότινος. Ἡ διαφθορά φαίνεται εἰσχωρήσασα ὀριστικῶς εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα. Ἡ Ἀστυνομία ἀδιακρόπως ἀνακαλύπτει λαθρεμπόρους ναρκωτικῶν, ἔγγαμοι διαφθείρουσι ἀνηλίκους κόρας, ἀνθρω-

στερώσας τὴν πηγὴν τῆς ἀμαρτίας, ἐμπίπτει καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὰ αὐτὰ λάθη, εἰς τὰ ἴδια σφάλματα, ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐμετόν. «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, φωνάζει ἓνας Παῦλος, τίς με ρύσεται ἀπὸ τοῦ σώματος τούτου;» «Οἷμοι ἔλεγεν ὁ προφήτης ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, πολλὰ παρῴκησεν ἡ ψυχὴ μου» τὴν ἐκ τῆς Ἐδέμ, τῆς μακαρίας δηλονότι καταστάσεως τῆς ἀρετῆς, τὴν ἀποδημίαν προσκλαιόμενος.

Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης
Ἡγούμενος Ἱ. Μ. Διονυσίου Ἀγ. Ὁρος.

πόμορφα κτήνη δολοφονοῦν δυστυχῇ ἀνθρώπων παιδιὰ, ἐφηβοὶ συμμετέχουν εἰς ἐγκληματικὰς συμμορίας καὶ μητέρες ἀνήκουσαι εἰς τάξεις ληϊκὰς συζοῦν παρανόμως πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν τέκνων των, μὲ τοὺς ἐραστάς των.

Αἱ μεγαλοπύλεις παρουσιάζουν, θεαίως, πάντοτε φαινόμενα διαφθορᾶς ἡθῶν. Ἄλλ' ἂν ἰδιαιτέρως κáμνουν ἐντύπωσιν ἐνταθῶς αἱ τοιαῦται ἀποκαλύψεις, τοῦτο ὀφείλεται σήμερον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ παρατηρουμένη ἐγκληματικότης ἐμφανίζει ἀπολύτως τὴν μέχρι τῆς χθὲς ὕγιᾶ ἑλληνικὴν κοινωνίαν σηπομένην εἰς αὐτὰς τὰς δάσεις. Ἡ οἰκογένεια ἥτις ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἡ ζωογόνος ἐστὶα τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος, διαλύεται. Ἡ πενία, ὁ ὀλισμός, ἡ χυδαία ἀπόλαυσις κατεργάζονται τέχνας οἰκτρὰς, αἱ δὲ πανάρχαιαι τοῦ Ἑλληνος ἀρεταί, τὸ λιτοδαίτον αὐτοῦ, ἡ ἐργατικότης, ἡ οἰκονομία, ἡ σεμνότης καὶ ἡ αὐστηρότης τῶν ἡθῶν του, ἡ αἰδώς, εἶναι ὥς νὰ ἀπέπησαν δριστηκῶς ἀπὸ τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα. Ἡ πολιτεία δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν διόρθωσιν εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν. Τὸ κράτος τιμωρεῖ τὸ ἐγκλημα, διώκει τοὺς κακοῦργους, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ εἰς θέσιν νὰ προλάβῃ τὴν τέλεισιν του, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ ἡ πολιτεία τὴν ἡθικὴν ἢ πνευματικὴν ἐκείνην ἀτμόσφαιραν, διὰ τῆς ὁποίας μία κοινωνία προάγεται καὶ εὐτυχεῖ. Τὸ κράτος ἀποκρυσταλλώνει ἢ ἐκφράζει, ὅτι ὑφίσταται. Καὶ αὐτὰ ἀκόμῃ τὰ ἰδεώδη, εἰς τὰ ὁποῖα ὑποτίθεται ὅτι πειθρχεῖ ἡ δημοσία ἐκπαιδεύσεις, εἰς ἐπιβάλλονται ἐφ' ὅσον τὸ σχολεῖον δὲν ἐνισχύεται ὑπὸ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς οἰκογενείας, ἐφ' ὅσον τὸ περιβάλλον δὲν ἐργάζεται παραλλήλως πρὸς τὰ ἐκπαιδευτήρια. Ἀλλὰ τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν διαπαιδαγγοῦν μόνον

αἱ μεγάλαι πνευματικαὶ καὶ ἡθικαὶ κατευθύνσεις, αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν σπλάγγχνων τῆς ἐθνότητος.

Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται πρὸς τοῦτοισ νὰ σημάνῃ διὰ τῆς δράσεώς της τὰς ἡθικὰς κατευθύνσεις τῆς κοινωνίας.

Ὅ,τι τὸ κράτος ἄδυνατεῖ νὰ πράξῃ, τοῦτου πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Ἐκκλησία.

Ἐπιτηροῦσα αὐστηρότατα ἡ Ἐκκλησία τοὺς κληρικούς, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐνσταλάξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι τὸ ἀξίωμα τῶν δὲν εἶναι ἐπάγγελμα διοριστικόν, καθὼς δυστυχῶς πιστεύεται γενικῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων σήμερον, ἀλλ' ὑπούργημα ἀνώτατον, ἐπιβάλλον σκληρὰ καθήκοντα καὶ μεγάλας θυσίας.

Πρὸς τοῦτο χρειάζονται ἐνθουσιώδεις θρησκευτικοὶ τύποι, πρόθυμοι εἰς μόχθους καὶ εἰς ἔργα ἀνιδιοτελεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀπολύτως ἀμεμπτοὶ ἡθικῶς.

Διὰ τῆς κοινωνικῆς δράσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἀνακουφίσεως τῶν πτωχῶν, διὰ τῆς πραγματικῆς ἐπαφῆς τῶν κληρικῶν πρὸς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, κληρικῶν τιμώντων, ἐννοεῖται, τὸ σχῆμα τῶν, θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ὑψωθῇ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ ἡθικὸν ἐπίπεδον τῆς κοινωνίας μας καὶ νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀρξάμενῃ σήψις.

Ἰωάννης Δουζενάκης

Ἱεροκέρυξ - Χανιά

ΣΗΜ. Τὸ ἀνὰ χεῖρας κοινωνικὸν θέμα, δὲν θὰ ἐπρεπε νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἀγιορειτικῆς», καθόσον αὕτη εἶναι ἕνα αὐστηρῶς πνευματικὸν περιοδικόν, ἀντιπροσωπεύον τὸν ἅγιον βίον τῶν ὁσιωτάτων ἁγιορειτῶν πατέρων. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Ἐκκλησία μας, λόγῳ τῆς ἀλματικῆς αὐξήσεως τῶν ἐγκλημάτων, ἰδίᾳ παρὰ τῇ νεολαίᾳ, καθιέρωσε τὴν ἀντεγκληματικὴν ἐβδομάδα, καθ' ὃ ποχρέωσιν ἡ «Ἀγιορειτικὴ», σπεύδει ἵνα βοηθήσῃ τὴν προσπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας, τιθεμένη ἀλληλέγγυος πρὸς Αὐτήν καὶ παρὰ τὸ πλευρὸν Αὐτῆς πρὸς πάταξιν τῆς ἐγκληματικότητος.

Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθαγγέλου Κοτρώνη
Προϊσταμένου Ἱ. Ναοῦ ἁγίου Δημητρίου Ψυχικοῦ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μελέτη ἐπιστημονική, εἰδικῶς διὰ τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 185)

Ἐκ πάντων τούτων καταφαίνεται, ὅτι ἡ Προσευχή εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος καὶ ὅρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸς οὗτος ὁ Κύριος δὲν ἠρκέσθη νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι τὸ προσεύχεσθαι εἶναι ὑποχρέωσις ἰδική μας καὶ οὐσιαστικὴ τῆς ζωῆς μας ἀπαίτησις, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος διήλθεν ὁλόκληρον τὸν βίον του ἐν προσευχῇ ἐπεκοινωνεὶ διαρκῶς δι' αὐτῆς μετὰ τοῦ οὐρανοῦ Πατρός του ὡς ζῶν ἐπὶ γῆς ἄνθρωπος, παρεχάλει δι' αὐτῆς τὸν Πατέρα, καί, κατὰ τὴν χριστιματικὴν ὥραν, δι' αὐτῆς ἐξήτησε τὴν ἄνωθεν ἐνίσχυσιν.

Οἱ λόγοι καὶ αἱ διδασκαλίαι τοῦ Κυρίου εἶναι ἀσφαλῶς τὸ μόνον καὶ τὸ ἐπαρκέστερον στήριγμα τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ δεοντολογίας. Ἄν ὅμως θελήσωμεν νὰ προχωρήσωμεν καὶ εἰς εὐρυτέραν τοῦ θέματος τῆς προσευχῆς ἔρευναν, οὐχὶ δυσκόλως θὰ πληροφορηθῶμεν, ὅτι ἡ οἰαδήποτε περὶ Θεοῦ δοξασία τῶν ἀνθρώπων, ἀνεκάθεν καὶ μέχρι σήμερον, συνιστᾷ τὴν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν καὶ ὑποδεικνύει τὴν προσευχὴν ὡς μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀναγκαίας αὐτῆς ἐπαφῆς.

Προσεύχονται οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ προσεύχονται καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς. Προσεύχονται οἱ πολιτισμένοι λαοὶ τῆς κάθε ἐποχῆς, οἱ ἔχοντες ἀνεπτυγμένην καὶ ὑψηλότεραν περὶ Θεοῦ ἰδέαν, ἀλλὰ προσεύχονται καὶ οἱ ἀπολίτιστοι. Καὶ τὸ ἄξιον προσοχῆς ἰδιαιτέρας εἶναι,

ὅτι πάντοτε καὶ εἰς ὅλους τοὺς λαούς, ἀνευρίσκομεν τὰ τρία εἶδη τῆς προσευχῆς, ἥτοι τὴν δοξολογίαν, τὴν εὐχαριστίαν καὶ τὴν ἱκεσίαν. Δὲν ζητοῦν ἀπλῶς καὶ οἱ εἰς πρωτόγονον ἀκόμη κατάστασιν ἄνθρωποι, δὲν ζητοῦν ἀπλῶς ἀπὸ τοὺς θεοὺς τῶν ὅ,τι πρόκειται νὰ ἀποβῇ συμφέρον εἰς αὐτοὺς καὶ κατασιρπητικὸν διὰ τοὺς ἐχθρούς των. Ὅχι. Δὲν περιορίζονται εἰς τοῦτο. Ἀλλὰ, εἰς κάθε περίστασιν, δοξολογοῦν τοὺς θεοὺς των, εὐχαριστοῦν δέ, κατὰ κανόνα, αὐτοὺς ὕστερα ἀπὸ κάθε ἐπίτευγμα ἀποδιδόμενον εἰς τὴν θεῖαν ἐνίσχυσιν καὶ συμμαχίαν.

Τοῦτο φυσικὸ μᾶς προξενεῖ ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν. Διότι μαρτυρεῖ ὅτι, ἀσχέτως τοῦ βαθμοῦ τοῦ πολιτισμοῦ των, οἱ ἄνθρωποι δύο πράγματα, κείμενα ἔξω τῆς ὕλης, δὲν ἀγνοοῦν: πρῶτον τὴν ὑπαρξιν τοῦ Θεοῦ, ἀδιάφορον πῶς ἀντιλαμβανόμενοι τοῦτο, καὶ δεύτερον τὴν ἀνάγκην τῆς μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ προσφυγῆς διὰ τῆς προσευχῆς. Καὶ τὸ περισσότερον ἐκκλησιαστικὸν ἀκόμη εἶναι, ὅτι μετὰ τῶν ἀπολίτιστων ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἀνθρώπων, οὐδεὶς ποτὲ ἀπεπειράθη νὰ ἀρνηθῇ οὔτε τὴν ὑπαρξιν τοῦ Θεοῦ, οὔτε τὴν ἀνάγκην τῆς μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὸ προσφυγῆς, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας.

Βεβαίως δὲν ἀγνοῶ τὴν ἐξηγήσιν, τὴν ὁποίαν δίδουν εἰς τὸ φαινόμενον αὐτό οἱ ἀνεκάθεν καὶ μέχρι σήμερον ἀρνηταί, οἱ ἐν ὀνόματι δῆθεν τοῦ πολιτισμοῦ ἀφηνοντες τὴν σκέψιν αὐτῶν νὰ ἐκτρέπεται ἐκ

τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἰσχυρίζονται ὅτι διέπονται. Ἀποδίδουν τὰ αἰσθήματα ταῦτα τῶν ἀπολιτίστων ἀνθρώπων εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἐν αὐτοῖς ὁ φόβος τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας καὶ ἡ ἄγνοια ἐντὸς τῆς ὁποίας εὐρίσκονται.

Φιλοσοφικῶς ὅμως, ἀλλὰ καὶ λογικῶς, ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ ἐξήγησις του εἶναι ὅλως διάφορος. Ἡ ἱκανοποιούσα ἐξήγησις εἶται ὅτι αἱ δύο αὗται ἔννοιαι εἶναι ἔμφυτοι εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ. Ὡς ἔμφυτοι αἱ ἔννοιαι αὗται ἀποτελοῦν ὀργανικὰς τῶν τινὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀνάγκαις, ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποσιῇ. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ζήσῃ ἄνευ αὐτῶν κατὰ φύσιν. Διό, ὅσον πλησιέστερον πρὸς τὸν φυσικὸν βίον ζοῦν οἱ ἄνθρωποι, μακρὰν τῆς τεχνικῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἔχει διαμορφώσει ὁ πολιτισμός, τόσον περισσότερον ἀδυνατοῦν νὰ ἀρνηθοῦν ὅ,τι ἡ φύσις ὑπαγορεύει εἰς αὐτούς.

Αἱ πέριξ τῶν ἔννοιῶν τοῦ θείου καὶ τῆς ἀνάγκης ἐπικοινωνίας μετ' αὐτοῦ δημιουργοῦνται πλάναι, εἶναι βέβαια ἀποτελεσματικῶς διαφωτισμοῦ τῶν ἀπολιτίστων λαῶν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει σχέσηιν μὲ αὐτὰς ταύτας τὰς ἐννοίας, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται καὶ εἶναι ἔμφυτοι καὶ ἀναγκαῖαι. Ἡ δὲ κατέληξις, τῶν ἔστω καὶ πεπλανημένων δοξασίων εἰς δεισιδαιμονίας πεποιθήσεις, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀρέγεται καὶ ἔχει ἀνάγκην ἐνὸς συστήματος πεποιθήσεων ὅσον ἀφορᾷ τὸ θεῖον καὶ τὴν πρὸς αὐτὸ λατρείαν καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν, ἄνευ τοῦ ὁποίου θεωρεῖ καὶ τὸν βίον του κενὸν καὶ τὴν ὑπορξίν του ἀνίσχυρον καὶ ἀπροσάτευτον.

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἄξια περιφρονήσεως αἱ ἀντιλήψεις αὗται τῶν μὴ πεπολιτισμέ-

νων ἀνθρώπων, καθὼς φρονοῦν οἱ ἀρνηταὶ ὁπαδοὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ, ἀλλ' ἀπειναντίας, πολὺν διδακτικαὶ δι' ὅσους δύνανται νὰ προσατενίσουν τὰ πράγματα διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἀπληλαγμένου τοῦ διαστρεβλωτικοῦ φακοῦ τῆς ἀρνητικῆς ἀπαισιοδοξίας.

* * *

Ἐὰν θελήσωμεν ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν τὰς προχριστιανικὰς ἀντιλήψεις τῶν πολιτισμένων λαῶν καὶ μάλιστα τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ὁ ὁποῖος καὶ τότε, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἐπέκεινα χρόνον, ἐκράτησε τὰ σκήπτρα τῆς σοφίας καὶ τῆς διανοήσεως, δηλαδή τὸ ἑλληνικόν, θὰ ἴδωμεν, ὅτι ὅχι δεισιδαίμονες πλέον ἀντιλήψεις, κατὰ τοὺς ἀρνητάς, ἀλλ' αὕτη αὕτη ἡ ἀκατάλυτος σοφία καὶ ἡ γνῶσις ἐπέβαλλον τὴν μετὰ τοῦ θεοῦ ἐπικοινωνίαν καὶ τὴν εἰς αὐτὸ προσφυγὴν ὥς ὅρους ἀπαραιτήτους καὶ ἀμεταθέτους διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν.

Οὐδεὶς βεβαίως ἀγνοεῖ ὅτι κανὼν διὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ νόμος ἦτο τὸ «ἀπὸ θεοῦ ἄρχεσθαι». Καὶ ὅλοι γνωρίζομεν, ὅτι οὐδεὶς οὐδ' ἐσκέπτετο κἄν νὰ παραβιάσῃ ἢ νὰ παραμελήσῃ τὸν κανόνα τοῦτον. Εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ εἰς κάθε εὐκαιρίαν, συναντῶμεν τελετὰς καὶ ἐορτὰς πρὸς ὕμνησιν ἢ εὐχαριστίαν τῶν θεῶν, ἡ δὲ ἐκπλήρωσις πάσης ἐπιθυμίας παρ' αὐτῶν αἰτεῖται διὰ δεήσεως. Δυνάμεθα μάλιστα νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἐκτὸς τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν ἐορτῶν καὶ τελετῶν, οὐδεμία ἐορταστικὴ ἐκδήλωσις ἦτο τελείως ἀμέτοχος θρησκευτικοῦ ἢ λατρευτικοῦ χαρακτῆρος.

Αἱ θυσίαι, αἱ διάφοροι μυστηριακαὶ ἐορταί, αἱ θεωραὶ διὰ τοὺς ἱερούς τόπους, αἱ οἰωνοσκοπία καὶ ἡ μαντικὴ καὶ ὅλος ὁ θρησκευτικὸς βίος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὁ ὁποῖος πληροῖ ὁλόκληρον αὐτῶν τὴν ζωὴν, ἔχουν σαφῆ τὸν χα-

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ
Λ Ο Γ Ο Σ
 ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΙΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
 ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ

(Ἐκ τοῦ κώδικος Λ 7 αἰῶνος ια' τῆς Λαυριωτικῆς βιβλιοθήκης)

Τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐν τῇ ἁγίῳ μνημεῖῳ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐρχομένης θυμιάσαι καὶ

ἐπικλινοῦσας τὰ ἅγια γόνατα αὐτῆς, ἐδυσώπει τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Υἱὸν καὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἀναλύσαι. Βλέποντες δὲ αὐτὴν οἱ Ἰουδαῖοι σχο-

ρακτῆρα τῆς ἐπιθυμίας καὶ τάσεως πρὸς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ προσφυγὴν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν αὐτοῦ. Τοιούτοτρόπως, ὁλόκληρος ὁ βίος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων δύναται, χωρὶς ἄλλο, νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μία ἀδιάκοπος προσευχή, σύμφωνα βεβαίως μὲ τὰς πολυθεϊστικὰς ἀντιλήψεις καὶ τὰς ἀποδιδόμενας εἰς τοὺς θεοὺς ιδιότητας καὶ ἀρετὰς ὑπὸ τῶν προγόνων μας.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μεγάλους φιλοσόφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῶν ὁποίων, φυσικά, αἱ περὶ τοῦ Θεοῦ ἀντιλήψεις ἦσαν λίαν προηγμένα, εἶναι σαφέστατον ἔκ τῶν διδασκαλιῶν αὐτῶν, ὅτι ὑπεράνω πάντος ἔθετον τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν. Ἐτόνιζον δὲ διαρκῶς, ὅτι, διὰ τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀρετῆς, ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ὀδηγῆται πρὸς τὴν θέωσιν, τὴν ἐνώσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι δὲ φανερόν, ὅτι, εἴτε ὁμιλοῦν καθαρὰ περὶ προσευχῆς, εἴτε δὲν ὁμιλοῦν, πάντως ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅτι μόνον δι' αὐτῆς εἶναι δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξαρθῇ πρὸς τὰ ἄνω, νὰ ἀναφερθῇ πρὸς τὸ θεῖον. Κοὶ ἀπαιτοῦν μάλιστα προσευχὴν πλήρη, ἐξ ὅλης ψυχῆς, καρδίας καὶ διανοίας, συνέχουσιν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν προσευχόμενον, ἀπάγουσαν

αὐτὸν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου καὶ μεταγύουσαν αὐτὸν εἰς τὰ οὐράνια.

Καὶ ἐπειδὴ βεβαίως ἐκεῖνοι ἔθετον ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς θεογνωσίας τὴν κατὰ κόσμον σοφίαν καὶ τὴν θύραθεν παιδείαν, — πρᾶγμα τὸ ὅποιον κατήργησεν ἡ διδασκαλία τοῦ Παύλου ὅσον ἀφορᾷ «τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου τούτου, τὰ ὅποια κατήσχυναν τὰ σοφά» (Α' Κοριν. α' 27), — παρεδέχοντο ὅτι τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ δύνανται νὰ ἐπιτύχουν μόνον ἐκλεκτὰ τινα πνεύματα, ἱκανὰ νὰ διαμορφώσουν ἐξιδανικευμένας ἀντιλήψεις περὶ πολλῶν ἐκ τῶν πεζῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου, ἀνάγοντες ταῦτα εἰς τὰ ἰδεώδη αὐτῶν νοητὰ ἀρχέτυπα.

Θὰ ἦτο λίαν ἐνδιαφέρον νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα γνώμας τινὰς τοῦ Νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Πλωτίνου, σχετικὰς μὲ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα. Ὡς γνωστὸν ὁ Πλωτῖνος, καίτοι μεταχριστιανικὸς φιλόσοφος (204-270 μ. Χ.) δὲν ἦτο Χριστιανός. Ἀκριβῶς ὅμως διὰ τοῦτο εἶναι ἐνδιαφέρουσαι αἱ γνώμαι του, καθὼς καὶ διότι οὗτος ἐμπνέεται ὁλοκληρωτικῶς ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, τοῦ ὁποίου ὄντως ἐρμηνεύει τὴν φιλοσοφικὴν θεωρίαν.

(Ἀκολουθεῖ)

λάζουσαν τῷ θεῷ τάφῳ, προσήλθον τοῖς ἀρχιερεῦσι λέγοντες, ὅτι ἡ Μαρία καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἀπέρχεται εἰς τὸ μνημα. Καλέσαντες δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς τοὺς προσταχθέντας παρ' αὐτῶν ἀσφαλῶς πρὸς τὸ μὴ συγχωρεῖσθαι τίνα τῷ ἁγίῳ μνηματι προσέρχεσθαι, ἐπυνθάνοντο περὶ αὐτῆς εἰ ἀληθῶς οὕτως ἔχει. Οἱ δὲ φύλακες ἀποκριθέντες εἶπον, ὅτι μηδὲν τοιοῦτον θεωρῆσαι, τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτο συγχωροῦντος αὐτοὺς τὴν τιμίαν Μητέρα του μὴ θεωρῆσαι.

Μετὰ οὖν τῶν ἡμερῶν παραλαβοῦσα τὰς τρεῖς παρθένους αὐτῆς, προσήλθε, κατὰ τὸ εἰωθός, ἡ ἁγία Θεοτόκος Μαρία παρὰ τὸ μνημα, καὶ ἐν τῷ εὐχεσθαι αὐτήν, ἐγένετο ἄφνω ἀνεωχθῆναι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ κατελθόντα πρὸς αὐτήν καὶ εἰπεῖν αὐτῇ. Χαῖρε ἡ γεννήσασα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἡ εὐχή σου ἐν τοῖς οὐρανοῖς διεληθῆσα πρὸς τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν, κατὰ τὴν αἰτησίαν σου, καταλιπεῖσα τὸν κόσμον, ἐπὶ τὰ οὐράνια πρὸς τὸν σὸν Υἱὸν εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀδιάδοχον πορεύσῃ.

Ἀκούσασα δὲ ταῦτα παρὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου, ὑπέστρεφεν εἰς τὴν ἁγίαν Βηθλεὲμ ἔχουσα μετ' αὐτῆς τὰς τρεῖς παρθένους, τὰς ἐξυπηρετούσας αὐτῇ. Ἀνακλιθεῖσα δέ, εἶπε πρὸς τὰς παρθένους· ἀγάγετέ μοι θυμιατήριον ἵνα προσεύξωμαι, καὶ ἡγαγον κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐταῖς, καὶ προσηύχτο εἰποῦσα. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ καταξιώσας, διὰ τὴν ἄκραν ἀγαθότητά σου ἐξ ἐμοῦ τεχθῆναι, ἐπάκουσον τῆς φωνῆς μου καὶ πέμψον μοι τὸν Ἀπόστολον Ἰωάννην, ἵνα ἰδοῦσα αὐτόν, ἀπάρξομαι τῆς εὐφροσύνης, καὶ πέμψον μοι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ τοὺς ἤδη πρὸς σὲ ἀποδημήσαντας καὶ τοὺς ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ὅπου ὃ' ἂν εἰσι κατὰ χώραν διὰ τοῦ ἁ-

γίου ἐνόματός σου, ἵνα τοὺτους θεωρήσασα, εὐλογήσω τὸ πολυὺ μνητόν σου ὄνομα. Θαρρῶ γάρ, ὅτι ὑπακούεις τῆς δούλης σου ἐν ἑκάστῳ.

Εὐχομένης δὲ αὐτῆς, παρεγενόμην ἐγὼ Ἰωάννης, τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου ἀρπάσαντός με διὰ νεφέλης ἀπὸ Ἐφέσου καὶ στήσαντός με ἐν τῷ τόπῳ ἔνθα ἀνέκειτο ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μου, ἡ γεννήσασα τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ εἶπον αὐτῇ, εὐφραίνου ὅτι ἐν δόξῃ μεγάλη ἐξέρχεται ἐκ τοῦ τιμίου τούτου σώματος τοῦ παρόντος βίου. Καὶ ἐδύξασε τὸν Θεὸν ἡμῶν ἡ Μαρία, ὅτι ἦλθον ἐγὼ Ἰωάννης πρὸς αὐτήν, μνησθεῖσα τῆς φωνῆς Κυρίου τῆς εἰπούσης, ἰδοὺ ὁ υἱός σου καὶ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἦλθον αὐτῇ αἱ τρεῖς παρθένοι καὶ προσεκύνησαν, καὶ λέγει ἡ ἁγία Θεοτόκος· εὗξαι καὶ δάλε θυμίαμα καὶ εἰπὲ οὕτως· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ποίησον θαυμάσια ἐνώπιον τῆς γεννησάσης σε ἐνὸς φε ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βίου τούτου, ὅπως πτοηθῶσιν οἱ σταυρώσαντές σε καὶ μὴ πιστεύσαντες εἰς σέ. Καὶ μεθ' ὃ ἐτελείωσα τὴν εὐχήν, εἶπε πρὸς με ἡ ἁγία Μαρία· ἀγαγε κάμοι τὸ θυμιατήριον, καὶ δαλοῦσα θυμίαμα εἶπε· δόξα σοι ὁ Θεός μου, ὅτι ἐπληρώθη εἰς ἐμέ ὅσα ὑπέσχεο μοι πρὸ τοῦ ἀνελθεῖν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅτι ὅταν ἐξέρχωμαι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ἐλεύσῃ σὺ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἀγγέλων σου μετὰ δόξης πρὸς με.

Καὶ λέγει αὐτῇ Ἰωάννης· ἔρχεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Θεὸς καθὼς ὑπέσχετό σοι. Ἀποκριθεῖσα δὲ ἡ ἁγία Μαρία εἶπεν αὐτῷ· οἱ Ἰουδαῖοι ἐξώμωσαντο ὅτι ἐν τῷ τελειωθῆναι με, τὸ σῶμά μου κατακαύσωσιν. Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰωάννης, εἶπεν αὐτῇ· σὺ μὴ ἰδῇ διαφθοράν τὸ ἅγιον καὶ τίμιόν σου σῶμα. Ἀποκριθεῖσα δὲ ἡ ἁγία Μαρία εἶπεν αὐτῷ· φέρε θυμιατήριον καὶ δάλε θυμίαμα καὶ εὗξαι.

Καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα τὸ ἀμὴν, καὶ ἤκρασά μιν ἐγὼ Ἰωάννης τῆς φωνῆς ταύτης καὶ εἶπέ μοι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἰωάννη, ἤκουσας τῆς φωνῆς ταύτης τῆς ρηθείσης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μετὰ τὸ τελειῶσαι σε τὴν εὐχὴν; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπον, ναί, ἤκουσα, καὶ εἶπέ μοι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Αὕτη ἡ φωνή, ἣν ἤκουσας, σημαίνει τὴν παρουσίαν τῶν ἀδελφῶν σου τῶν συναποστόλων τὴν μέλλουσιν ἐκ τῶν ἁγίων Δυνάμεων, ὅτι σήμερον ἔρχονται ἐπὶ σοί.

Ἐγὼ δὲ Ἰωάννης ἐπὶ τοῦτω προσηυχέμην, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶπε πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, πάντες ἅμα διὰ νεφελῶν ἐπιβηκοίτες ἐκ τῶν περάτων τῆς οἰκουμένης συναθροίσθητε εἰς τὴν ἁγίαν Βηθλεὲμ διὰ τὴν Μητέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Σίμων οὖν Πέτρος ἀπὸ Ρώμης, Παῦλος ἐκ Τιβεριῶν, Θωμᾶς ἀπὸ τῶν ἐνδοτέρων Ἰνδιῶν, Ἰάκωβος ἀπὸ Ἱεροσολύμων, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Πέτρου καὶ Φίλιππος, Λουκᾶς καὶ Σίμων ὁ Κανανίτης κοιμηθέντες, λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον πρὸς αὐτοὺς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἡ ἀνάστασις νῦν ἐστίν, ἀλλὰ χάριν τοῦτου ἀνάστητε ἐκ τῶν μνημείων, ἵνα ἀπέλθῃτε πρὸς ἀσπασμόν, πρὸς τιμὴν καὶ θαυματουργίαν τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡγγικεν ὁ καιρὸς τῆς ἐξόδου καὶ μεταστάσεως αὐτῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Μάρκος δὲ περιὼν καὶ αὐτὸς ὁμοίως παρεγένετο ἀπὸ Ἀλεξανδρείας μετὰ τῶν λοιπῶν καθὼς προεῖρηται ἐξ ἐκάστης χώρας.

Ὁ οὖν Πέτρος ἄρθεις ὑπὸ νεφέλῃς, ἔστη μέσον οὐρανοῦ καὶ γῆς, τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου στηρίζοντος αὐτὸν καὶ συνωδᾷ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων ἀρπαγέντων ἐν νεφέλαις καὶ εὐρεθέντων μετὰ Πέτρου οὕτως ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου πάντες ἅμα ἔμοι συνῆλθον. Καὶ εἰσελθόντες πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ καὶ προσκυνήσαντες εἶπομεν. Μὴ φοβοῦ, μηδὲ λυποῦ, Κύριος ὁ ἐκ σοῦ τεχθεὶς ἐκβάλλει σε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου μετὰ δόξης καὶ ἀγαλλιασαμένη ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι αὐτῆς, ἀνεκάθισεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ λέγει τοῖς Ἀποστόλοις. Ἄρτι ἐπίσταμαι ὅτι ἔρχεται ὁ διδάσκαλος ἡμῶν καὶ θεωρῶ αὐτὸν καὶ οὕτως ἀναλύω ἐκ τοῦ βίου τούτου, ὥσπερ ἐθεασάμην ὑμᾶς παραγενομένους καὶ θέλω ἵνα εἰπητέ μοι πόθεν γνόντες ὅτι ἀναλύω παραγένεσθε, ὅτι οὕτως ἐταχύνετε εἰς τὴν ἐμὴν ἐπίσκεψιν, οὔτε γὰρ ἀπέκρυψέ μοι ὁ ἐξ ἐμοῦ τεχθεὶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ τῶν βέλων Θεός· πεπίστευκα γὰρ καὶ νῦν, ὅτι οὕτως ἐστίν ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τοῦ Ὑψίστου. Καὶ εἶπε Πέτρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους· ἕκαστος πρὸς ὃν τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐλάλησε καὶ εὐηγγελίσατο καὶ διετέλεστο ἡμῖν, πληροφορησώμεν τὴν Μητέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Καὶ ἀποκριθεὶς ἐγὼ Ἰωάννης, εἶπον· ἐγὼ ἐνάσφῃ εἰσερχόμην ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ τῷ ἐν Ἐφέσῃ λειτουργῆσαι, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει μοι, ὅτι ἡγγικεν ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεως τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου σου, πορεύθητι ἐν Βηθλεὲμ εἰς ἀσπασμόν αὐτῆς, καὶ νεφέλῃ φωτὸς ἤρπασέ με καὶ εἰς τὴν θύραν ἔνθα κατοικεῖ ἔστησέ με. Ἀπεκρίθη Πέτρος καὶ εἶπε· κἀγὼ ἐν Ρώμῃ διάγων, περὶ τὸν ὄρθρον ἤκουσα φωνῆς διὰ Πνεύματος ἁγίου λεγούσης, ὅτι ἡ Μητὴρ τοῦ Κυρίου σου, τοῦ καιροῦ ἐγγίσαντος ἀναλύει, πορεύθητι ἐν τῇ Βηθλεὲμ εἰς ἀσπασμόν αὐτῆς. Καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ φωτὸς ἤρπασέ με καὶ ἐθεώρησα καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους διὰ νεφελῶν ἐρχομένους πρὸς με καὶ φωνὴ λέγουσά μοι, πάντες ἀπέλθετε εἰς τὴν Βηθλεὲμ.

Ἀποκριθεὶς δὲ καὶ Παῦλος εἶπε· κἀγὼ εἰς πόλιν ἀπέχουσαν ἀπὸ Ρώμης οὐκ ὀλί-

γα διαστήματα διάγων, Τιβεριῶν τὴν χώραν λεγομένην, ἤκουσα τοῦ ἁγίου Πνεύματος λέγοντός μου. Ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου σου καταλιμπάνουσα τὸν κόσμον τοῦτον, ἐπὶ τὰ οὐράνια διὰ τῆς ἀναλύσεως τὸν δρόμον ποιεῖται· ἀλλὰ ἀπελθε καὶ αὐτὸς εἰς ἀσπασμὸν αὐτῆς ἐν τῇ Βηθλεὲμ, καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ φωτεινῇ ἀρπάσασά με, παρέστησέ με ἔνθα καὶ ὑμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ καὶ Θωμᾶς, εἶπε· κἀγὼ τὴν τῶν Ἰουδαίων χώραν διελθὼν, τοῦ κηρύγματος τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι κρατυνομένου, καὶ τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως, ὀνόματι Λαμβανοῦ ὑπ' ἐμοῦ μέλλοντος σφραγίζεσθαι ἐν τῷ παλατίῳ, ἄφνω τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει πρὸς με. Καὶ οὐ Θωμᾶ παραγενοῦ εἰς τὴν Βηθλεὲμ εἰς ἀσπασμὸν τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου σου, ὅτι τὴν μετὰστασιν εἰς οὐρανούς ποιεῖται, καὶ νεφέλῃ φωτεινῇ ἀρπάσασά με, παρέστησε πρὸς ὑμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ καὶ Μάρκος εἶπεν, ὅτι κάμοῦ τὸν κανόνα τῆς τρίτης ἐκτελοῦντος ἐν Ἀλεξανδρίᾳ τῇ πόλει, ἐνόσῳ προσηυχόμεν, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἤρπασέ με καὶ ἤγαγε πρὸς ὑμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰάκωβος εἶπεν· ἐμοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ὄντος, τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου ἀρπάσαντός με λέγει μοι· παραγενοῦ εἰς τὴν Βηθλεὲμ ὅτι ἡ Μητηρ τοῦ Κυρίου σου τὴν ἀνάλυσιν ποιεῖται, καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ φωτὸς ἀρπάσασά με, παρέστησε πρὸς ὑμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ Ματθαῖος εἶπεν· ἐγὼ ἐδόξασα καὶ δοξάζω τὸν Θεόν, ὅτι ὄντος μου ἐν τῷ πλοίῳ καὶ χειμαζομένου, τῆς θαλάσσης ἀγριαינוμένης διὰ τῶν κυμάτων, ἄφνω νεφέλῃ φωτὸς ἐπισκιάσασα, τὸν κλύδωνα τοῦ χειμῶνος ἀπέσεισατο τῇ γαλήνῃ, ἐμὲ δὲ ἀρπάσασα, παρέστησε πρὸς ὑμᾶς. Ἀποκριθέντες δὲ καὶ οἱ προαπελθόντες, διηγήσαντο τὸ πῶς παρεγένοντο καὶ ὁ Βαρθολομαῖος εἶπεν· ἐγὼ ἐν Θηβαΐδι ἤμην κηρύττων τὸν λόγον, καὶ ἰδοὺ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον λέγει πρὸς με.

Ἡ Μητηρ τοῦ Κυρίου σου τὴν ἀνάλυσιν ποιεῖται, ἀπελθε οὖν εἰς ἀσπασμὸν αὐτῆς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ φωτὸς ἀρπάσασά με, ἤγαγε πρὸς ὑμᾶς.

Ταῦτα πάντα εἶπον οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι πρὸς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον, τὸ πῶς ἤλθον καὶ ποίῳ τρόπῳ. Ἡ δὲ ἐκτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, προσηύξατο εἰποῦσα. Προσκυνῶ καὶ δοξάζω τὸ πολυύμνητόν σου ὄνομα Κύριε, ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου καὶ ἐποίησάς μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ ἰδοὺ μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν, εἶπε τοῖς Ἀποστόλοις· Βλέπετε θυμίαμα καὶ εὐξασθε, καὶ εὐχαμένων αὐτῶν, βροντὴ γέγονεν ἐξ οὐρανῶν, καὶ ἤλθε φωνὴ φοβερά ὡς ἀρμάτων, καὶ ἰδοὺ πλῆθος στρατιᾶς Ἀγγέλων καὶ Δυνάμεων οὐρανίων. Καὶ φωνὴ ὡς υἱοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠκούσθη καὶ τὰ Σεραφεῖμ κύκλῳ περὶ τὴν κλίνην ἔνθα ἔκειτο ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Μητηρ, νύμφη ἁμῶν καὶ παρθένος, ὥστε πάντας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ θεωρῆσαι πάντα τὰ γενόμενα θαυμάσια. Γενομένης δὲ βροντῆς, ἐγένετο αἰφνίδιον σιῆσαι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην περὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐκκλησίαν πρωτοτόκων ἁγίων παρεστᾶναι τῷ οἴκῳ ἔνθα ἀνέκειτο ἡ Μητηρ τοῦ Κυρίου πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν αὐτῆς.

Ἐθεάθησαν δὲ καὶ σημεῖα πολλὰ γενόμενα, τυφλοὺς ἀναβλέποντας, χωλοὺς περιπατοῦντας, κωφοὺς ἀκούοντας, λεπροὺς καθαριζομένους καὶ τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ἰωμένους. Καὶ πᾶς ὅστις ὑπὸ νόσον καὶ μαλακίαν ὑπῆρχε, προσφύων ἔξωθεν τοῦ τείχους, ἔνθα ἀνέκειτο τὸ σῶμα τῆς Θεοτόκου, ἔκραζεν· Ἁγία Μαρία ἡ γεννήσασα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ εὐθὺς ἰάτο. Πολλὰ δὲ πλήθη ἐν Ἱεροσολύμοις ἐξ ἐκάστης πατρίδος χάριν εὐχῆς διάγοντα,

ἀκούσαντες τὰ θαυμάσια καὶ τὰ γενόμενα σημεῖα ἐν Βηθλεὲμ διὰ τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, παρεγένοντο κατὰ τὸν τόπον διαφόροις νόσοις ὀχλούμενοι, ἐξαιτούμενοι τὴν ἰασιν, ἥς καὶ ἀφειδῶς ἐτύγχανον. Ἐγένετο δὲ χαρὰ ἀνεκλάλητος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τοῦ πλήθους τῶν ἰαθέντων μετὰ καὶ τῶν θεασαμένων, δοξαζόντων Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τὴν αὐτοῦ πανάχραντον Μητέρα. Πᾶσα δὲ ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ Βηθλεὲμ, ψαλμωδίαίς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐώρταζον.

Οἱ γὰρ ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων ἅμα τῷ λαῷ αὐτῶν, ἐξέστησαν ἐπὶ τοῖς γενομένοις καὶ ζήλῳ βαρυτάτῳ κατενεχθέντες καὶ ματαιόφρονι λογισμῷ, συμβούλιον ποιησάμενοι, βουλευόνται πέμψαι τινὰς κατὰ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἐκεῖσε ὄντων ἁγίων Ἀποστόλων. Καὶ δὴ τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὴν Βηθλεὲμ ποιησάμενοι ὡς ἀπὸ μιλίου ἐνός, ἐγένετο θεωρῆσαι τούτοις ὄρασιν φοδερὰν, συνδεθῆναι δὲ τοὺς πόδας καὶ ἀναλύσαι πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς καὶ πᾶσαν τὴν ἔμφοδον ὄρασιν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἐξηγήσασθαι. Ἐκεῖνοι δὲ ἐπὶ πλεῖον ζέσαντες τῷ θυμῷ, ἀπέρχονται πρὸς τὸν ἡγεμόνα κράζοντες, Ἀπώλετο τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ τῆς γυναικὸς ταύτης, δίδωρον αὐτοῦς ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ καὶ τῆς ἐπαρχίας τῶν Ἱεροσολύμων. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τοῖς θαυμασίοις, οἷς ἤκουσεν, εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐγὼ οὔτε ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ διώκω αὐτήν, οὔτε ἀπὸ ἄλλου τόπου. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐπέμενον κράζοντες καὶ κατὰ τῆς σωτηρίας Τιβερίου Καίσαρος ἐνορκοῦντες αὐτὸν ὥστε ἐκδιώξαι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἐκ τῆς Βηθλεὲμ, εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσης, ἀνεφέρωμεν ἐπὶ τὸν Καίσαρα Τιβερίον καὶ δὴ ἀνάγκασθεις, ἀποστέλλει χιλιάρχον κατὰ τῶν Ἀποστόλων ἐν Βηθλεὲμ.

Τὸ δὲ πνεῦμα λέγει τοῖς Ἀποστόλοις

καὶ τῇ Μητρὶ τοῦ Κυρίου· ἰδοὺ ὁ ἡγεμὼν ἔπεμψε χιλιάρχον καθ' ὑμῶν, τῶν Ἰουδαίων σκασιασάντων. Ἐξελθόντες οὖν ἐκ τῆς Βηθλεὲμ, μὴ φοδηθῆτε, ἰδοὺ γὰρ διὰ νεφέλης παραγάγω ὑμᾶς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἥ γὰρ δυνάμεις τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μεθ' ὑμῶν ἔστιν. Ἀναστάντες οὖν εὐθέως οἱ Ἀπόστολοι, ἐξῆλθον ἐκ τοῦ οἴκου, διαστίζοντες τὴν κλίνην τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τὴν ὁρμὴν ἐποιούντο πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. Εὐθέως δὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ νεφέλης ἀρπάσκει αὐτούς, μετήνεγκεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸν οἶκον τῆς ἁγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ἀναστάντες οὖν, ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἐποιοῦν ἀπκυστον ὕμνηδیان. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ὁ χιλιάρχος εἰς Βηθλεὲμ, καὶ οὐκ εὗρε τοὺς Ἀποστόλους καὶ τὴν Μητέρα Κυρίου, ἐκράτησε τοὺς Βηθλεεμίτας λέγων πρὸς αὐτούς. Οὐχ ὑμεῖς προσήλθετε λέγοντες τῷ ἡγεμόνι καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα σημεῖα καὶ θαύματα καὶ πῶς παρεγένοντο οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ πάσης χώρας; Ποῦ οὖν εἰσὶ; δεῦτε εἰσελθετε πρὸς τὸν ἡγεμόνα εἰς Ἱερουσαλὴμ. Οὐκ ἤδει δὲ ὁ χιλιάρχος τὴν τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου ἐπιστασίαν τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Λαβὼν οὖν ὁ χιλιάρχος τοὺς Βηθλεεμίτας, εἰσήλθε πρὸς τὸν ἡγεμόνα καὶ ἀπήγγειλε λέγων μηδὲν εὐρηκέναι.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας, ἐγνώσθη τῷ ἡγεμόνι καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ πάσῃ τῇ πόλει ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὴν Μητέρα Κυρίου μετὰ τῶν Ἀποστόλων. Ἐκ τῶν ἐκεῖσε γενομένων πλείστων σημείων καὶ τεραστίων, πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παρθένων συναχθὲν ἔκραξε· Παναγία παρθένε ἡ γεννήσασα Χριστὸν τὸν Θεόν, μὴ ἐπιλάβῃ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Τούτων δὲ γινομένων, ἐπὶ πλείον τῷ ζήλῳ (τῷ φθόνῳ λέγε) ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων μετὰ τῶν ἱερέων, λαβόντες ξύλα καὶ πῦρ ἀνέβησαν καῦσαι δουλόμενοι τὸν οἶκον ἔνθα ἔκειτο ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μετὰ τῶν Ἀποστόλων. Ὁ δὲ ἡγεμὼν Ἰστατο θεωρῶν ἀπὸ μακρόθεν τὸ θέαμα· ἐν δὲ τῷ φθᾶσαι τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων τὴν θύραν τοῦ οἴκου, ἰδοὺ αἰφνιδίως δύναμις πυρὸς ἐξεληοῦσα ἐκ τῶν ἔσωθεν δι' Ἀγγέλου, κατέκαυσε πλῆθος πολλὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐγένετο ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, φόβος μέγας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα καὶ ποιήσαντα τοιαῦτα ἐξαισία.

Ὅτε δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶδε τὰ γινόμενα, ἔκραξεν ἐπὶ παντὸς τοῦ λαοῦ λέγων. Ἐπ' ἀληθείας ὄντως Υἱὸς Θεοῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς ἐκ τῆς Παρθένου, ἣν ὑμεῖς διῶξαι ἐνομίσατε. Τὰ γὰρ σημεῖα ταῦτα, Θεοῦ ἀληθινοῦ εἰσιν. Ἐγένετο δὲ σχίσμα ἀνὰ μέσον τῶν Ἰουδαίων, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῖς γενομένοις σημεῖοις. Μετὰ δὲ τὸ γενέσθαι πάντα τὰ θαυμάσια ταῦτα διὰ τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν Ἀποστόλων ὄντων ἐν Ἱεροσολύμοις, εἶπεν αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Οἴδατε ὅτι ἐν Κυριακῇ εὐηγγελίσθη ἡ Παρθένος ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, ἐν Κυριακῇ ἐτέχθη ἐν Βηθλεὲμ ὁ Σωτὴρ, ἐν Κυριακῇ ἐξηλθον οἱ παῖδες μετὰ θαῶν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ λέγοντες, ὥσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ἐν Κυριακῇ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἐν Κυριακῇ ἐλευσεται κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ ἐν Κυριακῇ ἐλεύσεται ἐκ τῶν οὐρανῶν πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς ἀναλύσεως τῆς ἁγίας ἐνδόξου Θεοτόκου τῆς τεκούσης αὐτόν.

Ἔτι λέγει ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου τοῖς Ἀποστόλοις· δάκατε θυμίαμα ὅτι ὁ Χρι-

στὸς ἔρχεται μετὰ στρατιάς Ἀγγέλων, καὶ ἰδοὺ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ. Καὶ τῶν Ἀποστόλων εὐχομένων, ἐφάνησαν ἀναρίθμητα πλῆθη Ἀγγέλων καὶ ὁ Κύριος ἐπιβελήσας ἐπὶ Χερουβίμ ἐν δυνάμει πολλῇ καὶ ἰδοὺ φωτοφανείας πρόδοος φοιτῶσα ὑπὸ Πνεύματος ἁγίου ἐπὶ τῆς Παρθένου. Καὶ προσπεσοῦσαι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, προσεκύνουν αὐτόν, καὶ φωνήσας πρὸς τὴν Μητέρα αὐτοῦ ὁ Κύριος εἶπε. Μαριὰμ, ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπε, ἰδοὺ ἐγὼ Κύριε, καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, μὴ λυποῦ, ἀλλὰ εὐφραινέσθω ἡ καρδία σου καὶ ἀγαλλιάσθω, εὖρες γὰρ χάριν θεωρησάσαι τὴν δόξαν, τὴν δοθείσάν μοι παρὰ τοῦ Πατρὸς μου. Καὶ ἀναβλέψασα ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Μήτηρ, εἶδε δόξαν ἐν αὐτῷ, ἣν στόμα ἀνθρώπου οὐκ ἐξὸν λαλῆσαι ἢ κατανοῆσαι.

Καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Κύριος· ἰδοὺ ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται τὸ σῶμά σου μετατιθέμενον ἐν τῷ παραδείσῳ, ἡ δὲ ψυχὴ σου ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ Πατρὸς μου ἐν οὐρανοῖς, ἐν ὑπαρχούσῃ φανότῃ, ἔνθα εἰρήνη καὶ εὐφροσύνη Ἀγγέλων ἐπέκεινα. Ἀποκριθεῖσα δὲ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐπίθες τὴν δεξιάν σου καὶ εὐλόγησόν με, καὶ ἀπλώσας ὁ Κύριος τὴν ἄχραντον αὐτοῦ δεξιάν, ἡδύλογησεν αὐτήν, ἡ δὲ κατεφίλει τὴν ἄχραντον δεξιάν λέγουσα. Προσκυνῶ τὴν δεξιάν ταύτην, τὴν δημιουργήσασαν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Παρακαλῶ τὸ πολυθύμητόν σου ὄνομα, Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων, ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, πρόσδεξαι τὴν δούλην σου, ὁ καταξιώσας τεθῆναι δι' ἐμοῦ τῆς ταπεινῆς διὰ τὸ σῶσαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν ἄφραστόν σου οἰκονομίαν. Πάντα οὖν ἀνθρωπὸν ἐπικαλούμενον ἢ δεόμενον ἢ ὀνομάζοντα τὸ ὄνομα τῆς δούλης σου, χορήγησον αὐτῷ τὴν βοήθειάν σου.

Ταῦτα δὲ αὐτῆς λεγούσης, προσελθόντες οἱ Ἀπόστολοι παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ προσκυνήσαντες λέγουσιν. Ἐχσον τῷ κόσμῳ εὐλογίαν, ὅτι ἀπέρχῃ ἀπ' αὐτοῦ, ἡδολόγησας γὰρ αὐτὸν καὶ ἀνέστησας ἀπολωλῶτα, γεννήσας τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Εὐξαμένη δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου, εἶπεν ἐν τῇ εὐχῇ αὐτῆς οὕτω. Ὁ Θεὸς ὁ διὰ τὴν ἀγαθότητά του ἐκ τῶν οὐρανῶν ἀποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν οἰκῆσαι ἐν τῷ ταπεινῷ μου σώματι, καὶ καταξιώσας αὐτὸν τεχθῆναι ἐξ ἐμοῦ, ἐλέησον τὸν κόσμον σου καὶ πᾶσαν ψυχὴν ἐπικαλουμένην τὸ ὄνομά σου, ἵνα δοξασθῇ ἡ γεννήσασα αὐτόν. Καὶ πάλιν εὐξαμένη εἶπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ· ὁ παντοδύναμος ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ταύτῃ τῇ παρακλήσει δυσωπῶ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, ἐκαστῇ καιρῷ καὶ τόπῳ ὅπου γέννηται ἡ μήμη τοῦ ὀνόματός μου, ἁγιάσον τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ δόξασον τοὺς δοξάζοντάς σε διὰ τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος, προσδεχόμενος τοῦ τοιοῦτου πᾶσαν συμφορὰν καὶ πᾶσαν ἰκυσίαν καὶ πᾶσαν εὐχὴν.

Ταῦτα δὲ αὐτῆς εὐξαμένης, ὁ Κύριος πρὸς τὴν ἰδίαν Μητέρα εἶπεν· εὐφραινέσθω καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ καρδία σου, πᾶσα γὰρ χάρις καὶ πᾶσα δωρεὰ ἐδόθη σοι ἐκ τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἐπικαλουμένη τὸ ὄνομά σου οὐ μὴ κατασχυνοῖ, ἀλλ' εὖρη ἔλεος καὶ ἀντίληψιν καὶ παράκλησιν καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Στραφεὶς δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Πέτρον εἶπεν, ἔφθασεν ὁ καιρὸς, ἄρξαι τῆς ὁμωδίας. Ὁ δὲ Πέτρος ἀρξάμενος εἶπεν· ἐξηλθεν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἀλληλούϊα, καὶ τότε τὸ πρόσωπον τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου ὑπὲρ τὸ φῶς ἔλαμψε καὶ ἀναστὰς εὐλόγησε τῇ οἰκείᾳ χειρὶ ἕνα ἕκαστον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἔδω-

καν πάντες δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ τοῦ Κυρίου ἀπλώσαντος τὰς χεῖρας, ἐδέξατο τὴν ἁγίαν καὶ ἁμωμον αὐτῆς ψυχὴν. Ἐπληρώθη δὲ εὐωδίας καὶ φωτὸς ὁ τόπος· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ δραμῶν ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Παῦλος καὶ Θωμᾶς περιεπιτύξαντο τοὺς τιμίους αὐτῆς πόδας πρὸς τὸ ἁγιασθῆναι.

Οἱ δὲ δώδεκα Ἀπόστολοι, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον αὐτῆς σῶμα ἐπὶ κλίνης θέντες ἐδόξασαν, καὶ ἰδοὺ ἐν τῷ δοκιάζειν αὐτήν, Ἑβραῖος τις ὀνόματι Ἰεφονίας (Ἰσως Ἰεχονίας) ὁρμήσας ἐπεχείρησε κατὰ τῆς κλίνης, τῶν Ἀποστόλων δοκιάζοντων, καὶ ἰδοὺ Ἀγγελος Κυρίου ἀοράτῳ δυνάμει μετὰ ξίφους πυρὸς ἐκ τῶν ὤμων αὐτοῦ τὰς δύο ἐκκόψας χεῖρας κρεμαμένας ὑπὸ τὸν ἄερα παρὰ τὴν κλίνην ἐπετέλεσε. Τοῦτου δὲ τοῦ θαύματος γενομένου, ἀνέκραξε πᾶς ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων τῶν θεωρησάντων, ὅτι ὄντως ἀληθινὸς Θεὸς ἐστὶν ὁ τεχθεὶς, παρὰ σοῦ Θεοτόκε Μαρίας. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰεφονίας τοῦ Πέτρου κελεύσαντος αὐτὸν πρὸς τὸ δεχθῆναι τὰ θαυμάσια, ἄναστας ὀπίσω τῆς κλίνης ἔκραζεν· Ἁγία Μαρία ἡ γεννήσασα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἐλέησόν με. Καὶ στραφεὶς ὁ Πέτρος λέγει πρὸς αὐτόν, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ τεχθέντος ἐξ αὐτῆς κολληθήσονται αἱ χεῖρες σου, καὶ παρὰ χρημὶ τῷ λόγῳ τοῦ Πέτρου, αἱ χεῖρες αἱ παρὰ τὴν κλίνην τῆς Δεσποίνης κρεμάμεναι, ἀναχωρήσασαι, ἐκολλήθησαν τῷ Ἰεφονίᾳ καὶ ἐπίστευσε καὶ αὐτὸς καὶ ἐδόξεας Χριστὸν τὸν Θεὸν τὸν τεχθέντα ἐξ αὐτῆς. Τοῦτου δὲ γενομένου τοῦ θαύματος ἐν τῷ ἐξέρχεσθαι τοὺς Ἀποστόλους ἐκ τῆς πόλεως Ἱερουσαλὺμων δοκιάζοντες τὴν κλίνην, ἄφνω νεφέλῃ φωτεινῇ ἐπῆρε τοὺς Ἀποστόλους σὺν τῷ σώματι τῆς Δεσποίνης ἡμῶν μετατεθείσης ἐν τῷ παραδείσῳ.

Τούτου δὲ μετατεθέντος, ἰδοὺ θεωροῦμεν τὴν Ἐλισάβετ τὴν μητέρα τοῦ Ἰωάν-

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Βίβλος ἀναμορφώσεως μοναχικῆς πολιτείας
(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ζαχαρίου ἱερομ. Μικραγιαννανίτου, Ἐρμούπολις 1887)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ Εἰς τὴν Παρασκευὴν τοῦ θέρους

Περὶ ἀπροσπαθείας τῶν ἡδέων τοῦ
παρόντος βίου, καὶ ἐπιθυμίας
τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν

Εὐλόγησον πάτερ,

Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ὁ καιρὸς τοῦ
θέρους χαυνότητα προξενεῖ καὶ ἀδυνα-
μίαν τῷ σώματι, προστιθεμένης μάλι-
στα καὶ τῆς ἀγρυπνίας, διὰ τοῦτο ἴσως
γινόμεθα ὀκνηροὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν
τῆς κατηχήσεως, ἀλλὰ κατὰ τὴν παραχ-

νου καὶ τὴν μητέρα τῆς Θεοτόκου, τὸν
Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ τὸν
Δαυτὶδ ψάλλοντα τὸ Ἀλληλοῦῶ, καὶ πάν-
τας τοὺς χοροὺς προσκυνοῦντας τὸ τίμιον
λείψανον τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου, καὶ τό-
πον φωτοειδῆ, οὗ τὸ φῶς λαμπρότερον τοῦ
ἡλίου καὶ ἄρρητος εὐωδία τῷ τόπῳ ἐκεί-
νῳ, ἔνθα ὡς εἴρηται, μετετέθη τὸ τίμιον
καὶ ἅγιον αὐτῆς σῶμα ἐν τῷ παραδείσῳ.

Θεωρήσαντες δὲ τὴν ἄφνω τοῦ ἁγίου αὐ-
τῆς σώματος τιμίαν μετástασιν καὶ μετά-
θεσιν, ἐδοξάσαμεν τὸν Θεόν, τὸν δεῖξιντα
ἡμῖν τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ ἀναλύσει
τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, ἧς εὐχαῖς καὶ πρε-
σβεδαῖς ἀξιωθῶμεν πάντες ὑπὸ τὴν αὐτῆς
σκέπην καὶ ἀντίληψιν καὶ προστασίαν, δι-
εξάζοντες ἐν παντὶ καιρῷ τὸν μονογενῆ αὐ-
τῆς Υἱόν, ἅμα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Γ. Παντελεήμων Λαυριώτης

γελίαν τοῦ ἀποστόλου ὀφείλοντες εἶναι
καθ' ἐκάστην ὥς ἀποθνήσκοντες, ἀπο-
θνήσκων δέ τις ἐπιταφίους λόγους
φθέγγεται, καὶ προσεκτικούς καθιστᾷ
τοὺς ἀκροαζομένους αὐτόν. Προσέλθετε
οὖν καὶ ἡμεῖς μετὰ προθυμίας ἀκοῦσαι
ὥς τινα ἀναγινωσκομένην διαθήκην καὶ
προσέξαι τοῖς λεγομένοις, ἡ μὲν δια-
θήκη τῶν σαρκικῶν ἀνθρώπων, σαρκι-
κὴ οὖσα, περὶ σαρκικῶν διαλαμβάνει,
τουτ' ἔστιν ὅτι καταλείπει κληρονομί-
αν γυναικί, τέκνοις, ἀδελφοῖς καὶ συγ-
γενέσι, καὶ εἴ τι ἕτερον τοιοῦτον ἀρμό-
διον διαθέτει· ἡ δὲ ἡμετέρα διαθήκη
οὐδὲν τοιοῦτον διαλαμβάνουσα διατίθη-
σιν, ἀλλ' ὅτι ξένοι καὶ πάροικοι καὶ
παρεπίδημοι ἐσμέν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
οὐδὲν ἡγάγομεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ,
ἀλλ' οὐδὲ λαβεῖν τι ἐντεῦθεν δυνάμε-
θα, μεταβαλλόμενοι ἀπὸ τὴν φθορὰν
εἰς ἀφθοράσαν καὶ ἀπὸ τὴν ἀτιμίαν εἰς
δόξαν, ἀπὸ θνητότητα εἰς ἀθανάσιαν.

Ὅθεν οὐ διήμαρτέ τις τῆς ἀληθείας
καλέσειεν αὐτὴν εὐαγγέλιον καὶ χαρὰς
προμήνυμά, διότι καὶ ὁ ἀπόστολος οὐ-
τως εἶπεν· «πάνυ βέλτιόν ἐστιν ἀπο-
θανεῖν τινα καὶ τῷ Χριστῷ συνεῖναι»,
καὶ ἀλλαχοῦ αὖθις φησί· «νῦν ἐγὼ
ἱμεῖρομαι πρὸς θάνατον, τοῦτέστιν ἐπι-
θυμῶ τοῦ θανάτου, ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς
ἀποδημίας ἤγγικε, τὸν ἀγῶνα τὸν κα-
λὸν ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα,
τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀπόκει-
ται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος,
ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ

ἡμέρᾱ, ὁ δίκαιος κριτής· οὐ μόνον ἔμοι
ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐ-
πιφάνειαν αὐτοῦ· ἀκούετε πῶς ταῦ-
ται διαλέγεται, ὥς διηγεῖσθαι εὐχγέ-
λιόν τι καὶ χαροποιὸν μῆνυμα· οὐχ
ἀπλῶς φησι τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν
καὶ ἀποδίωσιν ἀλλὰ μετὰ πόθου καὶ
ἐπιθυμίας ἀφ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ εὐαγγέλιον ἐστὶν ἡ ἡμε-
τέρα διαθήκη, μετὰ χαρᾶς ἀκουσόμεθα
τῶν λεγομένων καὶ μετὰ προθυμίας
ἀκαταπαύστου κρατῶμεν τὴν ἄσκησιν
ἡμῶν, μὴ ἐπιστρέφοντες ὅπως τῶν
σαρκικῶν τῶν μὴ ὠφελούντων ἡμᾶς,
μήτε πρὸς γονεῖς, μήτε πρὸς ἀδελφούς,
μήτε πρὸς συγγενεῖς, καὶ τί λέγω τοῦ-
το καὶ ἐκείνο, μηδὲ εἰς αὐτὴν τὴν κτί-
σιν δίκαιόν ἐστιν προσέχειν ἡμᾶς. Ὡς-
περ ἐκ τῶν ἁγίων πατέρων ἐξερχόμε-
νος τῆς κέλλας αὐτοῦ, περιεκάλυπτε
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, μὴ ἰδεῖν τὴν λάμ-
ψιν τοῦ ἡλίου· καὶ ἐρωτηθεὶς τὴν αἰ-
τίαν ἀποκριθεὶς εἶπε· τί θέλω ἰδεῖν τοῦ-
το τὸ πρόσκαιρον φῶς; τοιοῦτος ἐστὶν
ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀπὸ πάντων ἀπο-
μακρύνεται καὶ φεύγει, καὶ ἐν μόνῃ τῇ
ἀγάπῃ καὶ θεωρίᾳ τοῦ Θεοῦ στέργων
ἐμμένει πάντοτε καὶ βλέπει μὲν ταύ-
την τὴν αἰσθητὴν κτίσιν, θαυμάζει δὲ
καὶ ἀνυμνεῖ τὸν ἀριστοτέχνην Θεόν,
καὶ ἐκ τῶν ὁρατῶν ἀμέσως διαβαί-
νει νοερώς εἰς τὰ ἀόρατα καὶ οὐράνια,
θαυμασιῶς ἀπολαμβάνων ἐκ τούτων ἀ-
γαλλίαςιν καὶ εὐφροσύνην ἀνεκλάλη-
τον.

Τοιοῦτος ὑπῆρχεν ὁ πατριάρχης
Ἀβραάμ ὡς ἐστὶ γεγραμμένον, «ὅτι
διὰ πίστεως παρῴκησεν Ἀβραάμ τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ὡς ἐν ἄλλο-
τρίᾳ γῇ παρῴκει μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰα-
κώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς
ἐπαγγελίας. Διότι προσέδωκα φησὶ τὴν

πόλιν τὴν ἔχουσαν τοὺς θεμελίους ἄνω
εἰς τὸν οὐρανόν, ἧς περ τεχνίτης καὶ
δημιουργὸς ἐστὶν ὁ παντοκράτωρ Θεός.
Τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ ὁ μέγας Μωϋσῆς ὁ προφήτης, διότι
διὰ τὴν εἰς Θεὸν πίστιν κατέλειπε τὴν
Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ
Βασιλέως Φαραῶ, διότι θεωρῶν ἐκ δε-
ξιῶν αὐτοῦ τὸν ἰσχυρὸν καὶ ἀθάνατον
Θεόν, προσεδόκα καὶ αὐτὸς τὴν αὐτὴν
πόλιν, ὡς καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μὴ προ-
σέχοντες τοῖς βλεπομένοις, ἀλλὰ εἰς
τὰ μὴ βλεπόμενα ἀφορῶντες, μηδὲ ἐ-
πιθυμῶντες τῶν προσκαιρῶν καὶ φθαρ-
τῶν, ἀλλὰ τῶν ἀφθάρτων καὶ αἰωνίων,
καὶ διὰ τῆς ἐλπίδος τῶν οὐρανίων ἀ-
γαθῶν, ἐσπουδάζον κατὰ τὸ δυνατόν
αὐτοῖς καὶ ἡγωνίζοντο πρὸς κατόρθω-
σιν τῶν ἀρετῶν, εὐαρεστοῦναι τῷ Θεῷ.

Τούτων γοῦν τὸν ζῆλον αὐτῶν καὶ
τὴν προθυμίαν κτησώμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ
μηδέποτε ἐπιθυμήσωμεν τῶν ἡδέων καὶ
τερπνῶν τῆς παρούσης ζωῆς, μηδὲ ζη-
λώσωμεν καὶ θαυμάσωμεν τοὺς εὐτυ-
χοῦντας ἐν τοῖς σωματικοῖς ἀγαθοῖς,
ἀλλὰ μᾶλλον στενάξωμεν, κλαύσωμεν
καὶ ἐλπειολογήσωμεν αὐτούς, διὸ ἔ-
χοντες ἐπαγγελίαν Θεοῦ κληρονομή-
σαι τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια ἀγαθὰ, αὐ-
τοῖς οἰματαιόφρονες σπουδάζουσιν, ἀγω-
νιζόμενοι δλαῖς δυνάμεισι κτήσασθαι
χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ τὰς φθορο-
ποιούς καὶ ψυχοβλαβεῖς ἡδονάς, καὶ
ἐκουσίως πάσχοντας ἀδελφίαν τυφλῶ-
τουσι πρὸς τὰ ἀγαθὰ· ἡμεῖς δέ, ὡς ἀ-
δελφοί μου, κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦ-
λον, ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ βλέ-
ποντες, ὡς ἐν κατόπτρῳ τὴν δόξαν τοῦ
Κυρίου, τὰ ἄνω ζητῶμεν, τὰ ἄνω καὶ
οὐράνια φρονῶμεν, καὶ διαλογιζώμεθα
πάντοτε· ἔνθα ἐστὶν ὁ Κύριος ἡμῶν
Ἰησοῦς Χριστός, ὃς γένοιτο ἡμῖν παρα-

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑΣ

Συκοφαντία, ψευδής κατηγορία, διαβολή κατὰ τοῦ πλησίον, δι' ἀνυπάρχων παραιομαμάτων καὶ ἐγκλημάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτοῦ ζημίας καὶ βλάβης. Κατὰ τὸν Πλάτωνα, ὁ πλάττων παντοειδῆ ψεύδη τοῦ πλησίον πρὸς κατηγορίαν, καλεῖται συκοφάντης. Πεύδους γὰρ καὶ συκοφαντίας, οὐδὲν τὸ διάφορον διότι ἡ γλῶσσα τοῦ συκοφάντου μισεῖ τὴν ἀλήθειαν. Σχορπίου ἰός, γλῶσσα συκοφάντου. Σοφός τις λέγει, «ψεύστην οὐδένα ἄλλον, ἢ τὸν συκοφάντην νόει». Ἡ γλῶσσα τοῦ συκοφάντου εἶναι μὲν μικρὸν σαρκίον, ἀλλὰ φέρει ὡς τόξον πληγὰς ἀθεραπεύτους, καὶ θάνατον εἰς τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. Τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς συκοφαντίας εἶναι αὐτοκτονία διὰ τὸν συκοφάντην, τραυματισμοὶ διὰ τὸν συκοφαντικόν, σωματικὴ καὶ πνευματικὴ δολοφονία κατὰ τοῦ συκοφαντουμένου. Κατὰ τὸ πλεῖστον συκοφαντοῦνται ἀδῶαι ὑπάρξεις. Ὁ Ὁριγένης βεβαίως «αἷμα ἀδῶων ἐκχέντες γλώττῃ ψευδεῖ καὶ δολίᾳ» τοῦτο δέ, τῆς διὰ ξίφους χειρὸν

σταθῆναι ἀκατακρίτως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῆς ἀνταποδόσεως· τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ θήματος τοῦ δεσπότη Χριστοῦ, καὶ ἀκοῦσαι τῆς εὐκταίας ἐκείνης καὶ μακαρίας φωνῆς τῆς προσκαλοῦσης ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, λεγούσης, «δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, εἰσέλθετε εἰς τὴν βασιλείαν τὴν οὐράνιον, ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ καὶ Θεῷ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος οὖν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

σφαγῆς». Ἡ συκοφαντία γεννᾶται ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ τὸ μῖσος, εἶναι ἀμάρτημα θανάσιμον καὶ ἐγκλημα, φονεύει κατ' ἄμφω τὸν ἄνθρωπον. Συκοφάνται, κατάλαλοι καὶ λοιδωροὶ ἐξ ἴσου εἰσὶν ἠθικῶς ἀνθρωποκτόνοι. Νέους, γέροντας, ἄρχοντας καὶ δυνάστας, καθεῖλε συκοφαντία. Οὐδὲν φοβερώτερον καὶ βαρύτερον τῆς συκοφαντίας. Ὁ Προφήτης Δαβὶδ ψάλλει «λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου». Ἡ συκοφαντία ὁμοιάζει τὴν φλόγα τοῦ πυρός, τὴν μαυρίζουσιν, ὅσα ἀδυνατεῖ νὰ καύσῃ. Ὁ συκοφάντης εἶναι χειρὸν τοῦ κλέπτου καὶ δολοφόνου, καθότι ὁ κλέπτῃς κλέπτει πράγματα καὶ χρήματα, ὁ δὲ δολοφόνος φονεύει μόνον τὸ σῶμα, οὗτος δὲ φονεύει τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, ἀνώτερον παντὸς ἀγαθοῦ. Διογένῃς ἐρωτηθεὶς, τί τῶν θηρίων κάκιστα δάκνει; ἔφη· «τῶν μὲν ἀγρίων ὁ συκοφάντης, τῶν δὲ ἡμέρων ὁ κόλαξ». Θεόκριτος ἐρωτηθεὶς, ποῖα τῶν θηρίων χαλεπώτατα; ἔφη· «Ἐν μὲν τοῖς ὄρεσιν, ἄρκτοι καὶ λέοντες, ἐν δὲ ταῖς πόλεσι τελῶναι καὶ συκοφάνται».

Σημ. Ὁ Μ. Κων)τίνος παρασυρθεὶς ἐκ τῆς ψευδοῦς καὶ αἰσχροῦς συκοφαντίας τῶν αὐλοκολάκων, ἐφόνευσεν τὸν προσφίλῃ υἱὸν τοῦ Κρίσπην. Ἀλλ' ὕστερα ἀνακαλύψας τὴν ἀθωότητα τοῦ ἀγαπητοῦ υἱοῦ του, ἐβασανίζετο νυχθημερὸν ὑπὸ τύψεως καὶ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεώς του, βλέπων καθ' ὕπνον ἐνώπιόν του τὸ ἀδῶον θῦμα. Οὗτος λοιπὸν διὰ νὰ ἀνακουφισθῇ ἐκ τῶν βασάνων τούτων, κατεσκεύασεν τὸ ἄγαλμα τοῦ υἱοῦ του· τὸ μὲν σῶμα ἐξ ἀργυροῦ, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐκ χρυσοῦ, μὲ ἐπιγραφὴν ἐπ' αὐτοῦ. «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου, ὁ ἀδίκως καταδικασθεὶς εἰς θάνατον».

Ὑποσημ. Συκοφαντία (Σύκων φανέρωσις). Κατὰ τὸν παλαιὸν καιρὸν, τὰ σῦκα τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν ἐπίσημα καὶ ἐξαίρετα, καὶ αὐστηρῶς ἀπηγορεύετο ἡ ἐξαγωγή τούτων, καὶ διὰ τὸν κατηγορούμενον ψευδῶς ὅτι ἐξήγαγε σῦκα ἔξω τῶν Ἀθηνῶν, παρήχθη τὸ ὄνομα συκοφαντία καὶ συκοφάντης.

Ἱ. Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 165)

Ἐὰν θελήσωμεν νὰ ὁμολογήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἡ ὁποία εἰς τοὺς πολλοὺς εἶναι πικρά, αὕτη (ἡ ἀλήθεια) λέγει, ὅτι τὰ ἱερὰ προσκυνήματα τῆς Παλαιστίνης κινδυνεύουν. Πολλὰ Μοναστήρια καὶ ἱερὰ Σεμνεῖα ἡρμώθησαν τελείως καὶ ἄλλων ἐγγίζει ἡ ἐρήμωσις. Ἡ δὲ αἰτία εἶναι ἡ ἔλλειψις τῶν ἀρετῶν καὶ ἰδίως τῆς ἀγάπης. «Ἐλαττονοῦσι φυλάς ἀμαρτίαι», λέγει ὁ σοφὸς Παροιμιαστὴς. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον πολλαὶ ἀμαρτίαι εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, τοὺς λαϊκοὺς καὶ κληρικοὺς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς, τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θὰ ἦσαν ἐλληνικαί, ὅλος δὲ κόσμος, ἐὰν ἡμεῖς εἴχομεν ἀγάπην, θὰ ἐγίνοντο χριστιανοί. Καὶ πάλιν ἐξ, ἀκούοντες τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα, ἐξυπνίσωμεν καὶ ἀπομακρύνωμεν τὰς ἀμαρτίας ἀπ' ἡμῶν, τότε θὰ νικήσωμεν, τότε καὶ ἡμῶν τὸ τότε καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θὰ γίνωσι πάλιν πόλεις ἐλληνικαί, τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ γίνωσιν — ἐπαναλαμβάνω — χριστιανοὶ ὑπὸ ἓνα ποιμένα τὸν ἀληθινὸν Ποιμένα, τὸν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως ἡμῶν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ξυπνήσατε, λυπηθῆτε με τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ποιήσατε δέησιν ὑπὲρ ἐμοῦ. Λυπηθῆτε τὸν ἐκυτόν σας, τὴν ψυχὴν σας, τοὺς ἀδελφοὺς μας, οὓς κατεσπάρaxεν ὁ ἐχθρὸς καὶ καθ' ἐκάστην κατατραυματίζει καὶ κατασπαράσσει. Βοηθήσατέ τους, ἔχουν ἀνάγκην βοηθείας. Βοηθήσατε τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία πανταχόθεν θάλλεται. Ἀκούσατε. Σᾶς παρακαλῶ. Σᾶς ἱκετεύω

θερμῶς. Ἀκούσατε τὸ σωτήριον Σάλπισμα: «ΩΡΑ ὙΜΑΣ ΕΞ ὙΠΝΟΥ ΕΓΕΡΘΗΝΑΙ... ἸΔΟΥ ΚΑΙΡΟΣ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟΣ» ἰδοὺ καιρὸς μετανοίας καὶ σωτηρίας, ΑΠΟΘΩΜΕΘΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΔΥΣΩΜΕΘΑ ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ». Δὲν βλέπετε τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἐργάτας τοῦ διαβόλου (χιλιαστάς, κομμουνιστάς, ἀθέους, Μασόνους, Πνευματιστάς καὶ λοιποὺς Αἰρετικούς, ἀσεβεῖς, ἀπίστους καὶ φαύλους) πῶς ἀγρυπνοῦσι, πῶς κοπιῶσι καὶ ἀγωνίζονται, διὰ νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν ἀφέντην των διαβόλον; Καὶ ἡμεῖς καθεύδομεν; Ὡ τί μεγάλη ἐντροπή! Ὡ τί φρικτὴν ἀπολογίαν θὰ δώσωμεν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Τοῦτο καλὰ καλὰ, ἐὰν τὸ σκεφθῇ τις, δηλαδὴ ἐκεῖνοι μὲν οἱ ἐργάται καὶ ὑπηρέται τοῦ διαβόλου, διὰ νὰ γίνουν κληρονόμοι τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἔχουν τόσην προθυμίαν καὶ ἐπιμέλειαν, ἡμεῖς δὲ οἱ ἐκλεκτοὶ παρὰ Κυρίου, νὰ μὴ θέλωμεν νὰ γίνωμεν τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός, τοῦ Θεοῦ καὶ κληρονόμοι τῆς αἰωνίου Βασιλείας αὐτοῦ ἐν οὐρανοῖς; τοῦτο, λέγω, ἐξιστᾷ τὸν νοῦν τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου καὶ κάμνει νὰ μὴ δύναται νὰ ὁμιλήσῃ, ἢ ἀνοίγων τὸ στόμα του, νὰ μὴ λέγῃ ἕτερόν τι εἰ μὴ τὸ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου Προφήτου Ἡσαίου ἀρμόδιον, ὅς, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Κυρίου, λέγει: «Ἄκουε οὐρανέ, καὶ ἐνωτίζου γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. Ὑῖους ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δὲ μὲ ᾤθέτησαν. Ἔγνων δοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὄνος τὴν

φάτιν τὴν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, Ἰσραὴλ δὲ με οὐκ ἔγνων, καὶ λόγος μου οὐ συγῆκεν... ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέφετε καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε, ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσιν αὐτῶν θαρώς ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἰάσωμαι αὐτούς» (Ἦσ. α' 2-4 καὶ 5' 9-11). Ταῦτα εἶπεν ὁ Κύριος διὰ τοὺς ἀχαρίστους καὶ ἀγνώμονας Ἰουδαίους, ἀλλ' ἀρμόζουσι καὶ εἰς ἡμᾶς. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν παργόμεθα καὶ ἡμεῖς, ἄλλοι περισσότερο καὶ ἄλλοι ὀλιγώτερον καὶ πρέπει συντόμως νὰ ἐξυπνήσωμεν μὴ πάθωμεν καὶ ἡμεῖς ὅ,τι ἔπαθον ἐκεῖνοι.

Ἐκεῖνοι διὰ τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀπροσεξίαν των ἠχθησαν αἰχμάλωτοι ὑπὸ τοῦ θνητοῦ καὶ αἰσθητοῦ θασιλέως Ναβουχοδονόσορ εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἡμεῖς ἐὰν δὲν ἐξυπνήσωμεν καὶ λάδωμεν τὰ ὅπλα τοῦ φωτὸς ἵνα πολεμήσωμεν ἀνδρείως καὶ νικῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, θὰ ἀχθῶμεν αἰχμάλωτοι ὑπὸ τοῦ νοητοῦ Ναβουχοδονόσορ, τοῦ ἀρχοντος τοῦ σκότους «εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐνθα ὁ σκόλωγξ οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται».

*
* *

Εἶναι ὁπωσδήποτε πρὸς τὸν ὅτι εἰς τὸ ἄγιον Ὅρος - τὴν Ἀκρόπολιν ταύτην τῆς ὀρθοδοξίας - ὅπου ἀπὸ τῆς συστάσεώς του ὡς τόπου ἀρμοδίου διὰ Μοναχοὺς, Ἀσκητάς, Ἐρημίτας, τόπου τὸν ὅποιον κατὰ τινὰς ἱστοριογράφους ἐξέλεξεν αὐτὴ ἡ Κυρία Θεοτόκος ὡς κλῆρον, κεῖμα καὶ περιβάλλει ἰδικόν της, τὸ ὅποιον ἐβλάστησεν ὡς δένδρον ἀειθαλῆ, ἀγλαόκαρπον καὶ ἀνθηπανεύοσμον πολλοὺς ἀγίους, παλαιούς καὶ νεωτέρους, Πατριάρχας, Ἀρχιερεῖς, Ἱερομονάχους, Μοναχοὺς, Ἱερομάρτυρας, ὁσιομάρτυρας, ὅτινες μὲ πολλὴν ἀνδρείαν ἐπο-

λέμησαν καὶ ἐνίκησαν τοὺς ἀοράτους καὶ ὀρατοὺς ἐχθροὺς, ἐστερέωσαν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν καὶ διεφύλαξαν τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἄγιον Ὅρος ἀπὸ πάσης λοιμικῆς αἰρέσεως καὶ ἐπιβουλῆς καὶ σήμερον, ὅτε λόγῳ ἐλλείψεως στελεχῶν, ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, κινδυνεύει, εἶναι, λέγω, πρὸς τὸν Ἱερόμενον τινὲς καὶ Μοναχοὶ συναισθανόμενοι τὸν προορισμὸν καὶ τὴν κλήσιν των καὶ ἐξυπνήσαντες, ἤνοιξαν πῶρ ἐναντίον των ἐχθρικῶν παρατάξεων καὶ ἔχοντες ὡς προμαχῶνα τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ἐν ἣ ἐκθέτουν τὰς θρησκευτικὰς ἀληθείας, ἐκείνων συγχρόνως καὶ κατὰ των ἀοράτων καὶ ὀρατῶν ἐχθρῶν, των διαφόρων αἰρετικῶν, διὰ λόγων καὶ ἐκδόσεων ὠφελίμων συγγραμμάτων. Ἐξ ἄλλου καὶ ἐν τῷ κόσμῳ ἄλλοι τινὲς εὐλαβεῖς Ἀρχιμανδρίται, Ἱεροκλήρυκες, ἱερεῖς καὶ λαῖκοι, μὲ θρησκευτικὰ περιοδικά, μὲ κηρύγματα, μὲ κατηχητικὰ σχολεῖα, ἀγωνίζονται τὸν καλὸν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς ἀγῶνα, πολεμοῦντες καὶ αὐτοὶ τοὺς ἀοράτους καὶ ὀρατοὺς πολεμίους. Τούτοις συγκαίρω καὶ εὐχομαι ὅπως ἐνισχύῃ εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα.

Ἀλλὰ, ὡς παλαιότερος ἀγωνιστῆς καὶ γεροντότερος, τοὺς συμβουλεύω νὰ ἐντείνουν περισσότερο τὰς δυνάμεις των, καὶ νὰ ζητήσουν τὴν συμμαχίαν τοῦ Θεοῦ, ἀνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲν δυνάμεθα ποιῆσαι. Νὰ ἀγαπήσουν τὸν Θεὸν ὁλοψύχως καὶ ὁλοκαρδίως τόσο ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἀποθάνουν διὰ τὴν ἀγάπην του. Νὰ ἀγαπήσουν πάντα ἀνθρώπον ὡς τὸν ἑαυτὸν των, ἀκόμη καὶ τοὺς ἐχθροὺς των καὶ μόνον τὸν διάβολον καὶ τὴν ἁμαρτίαν νὰ μισήσωσιν. Νὰ ἀγαπήσουν τοὺς συναδέλφους καὶ συναγωνιστάς των, νὰ εὐχωνται ὑπὲρ ἀλλήλων. Νὰ νικῶσι πρῶτον τὰ πάθη των καὶ νὰ προσέχωσι νὰ ποιῶσι αὐτοὶ πρῶ-

τον ὅσα διδάσκουσι τοὺς ἄλλοις. Νὰ ποιῶσιν ἔργα καλὰ, τὰ ὁποῖα βλέποντες οἱ ἄνθρωποι θὰ δοξάζωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Νὰ φροντίσωσι νὰ προσελκύσωσι διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσευχῆς καὶ ἄλλους ἐργάτας καὶ στρατιώτας διὰ τὸν στρατὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοὺς ὁποῖους νὰ ἐκγυμνάζωσι καλῶς πρὸς τὸν κατὰ τῶν ἐχθρῶν πόλεμον.

Ἐπαινῶ τὴν στάσιν καὶ ἐμμονὴν τῶν παλαιοημερολογιτῶν εἰς τὰς πατρικὰς παραδόσεις, διότι ἡ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐγένεν ἀπερισκέπτως, ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως. Τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου δὲν τὴν ἔκαμε Σύνοδος Οἰκουμένη ἢ τοπικὴ, ὥς ἔδει, ἀλλὰ ὁ γνωστὸς διὰ τὰς καινοτομίας τοῦ Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης μὲ ἄλλους 5-6 Μητροπολίτας ὁμόφρονάς του, τῶν λοιπῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων ἀποχωρησάντων τῆς Συνόδου, ὥς μὴ παραδεξαμένων τὸ νέον ἡμερολόγιον. Ὑστερον δὲ ἠναγκάσθησαν καὶ παρεδέχθησαν τοῦτο, ἵνα μὴ γίνῃ σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ μιᾶς ἐγκυκλίου ἐθέσπισε τοῦτο, μὴ στοχασθεῖσα τὰς συνεπείας, τὰς ἀταξίας, αἵτινες θὰ ἐπηκολούθουν, τὰς φιλονικίας καὶ τελευταῖον τὸ σχίσμα. Καὶ τὴν μὲν Πατριάρχην Μεταξάκην διὰ τὴν καινοτομίαν ταύτην κατετραυμάτισαν οἱ Φαναριῶται καὶ ἐξεδίωξαν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου, τὸν δὲ τότε Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἑλλάδος Χρυσόστομον Παπαδόπουλον ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου Πειραιῶς καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τῆς ἱερᾶς πανηγύρεως οἱ φανατικοὶ παλαιοημερολογίται κατεμωλώπισαν καὶ ἀπεδοκίμασαν.

Τί δὲ νὰ εἶπω διὰ τὴν καταφρόνησιν καὶ κατάργησιν τῆς νηστείας τῶν Ἀγίων

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἡ μοναστικὴ ζωὴ τοῦ ἁγίου Ὁρους μὲ τὰ ἀγιολογικὰ διώματα τῶν ὁσίων Πατέρων πρέπει νὰ γίνουν γνωστὰ εἰς τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων τοῦ ἐξωτερικοῦ, διότι δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὀρθοδοξία χωρὶς τὰ ἰδανικὰ τοῦ μοναχισμοῦ τῆς ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Καὶ μεταξὺ τῶν παιδιῶν αὐτῶν ἀσφαλῶς θὰ ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἐσωτερικὴν κλίσιν πρὸς τὸ βίωμα τῆς καλογερικῆς ἱσαγγέλου πολιτείας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀνέτειλον μεγάλοι ἀστέρες τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ ἔθνους μας.

Οἱ διασκορπισμένοι Ἑλληνορθόδο-

Ἀποστόλων, ἡ ὁποία εἶναι ἐξ ἀρχαιοτάτης παραδόσεως θεθεσπισμένη καὶ τὴν ὁποῖαν ἐλαφρᾶ τῇ συνειδήσει κατήργησαν οἱ νεοημερολογίται καὶ εἰς τὰ ἐτήσια τυπικά των; Διότι τὸ ἀσάλευτον Τυπικόν, τὸ διαρκές, τὸ ἀντικατέστησαν μὲ ἐτήσια ἡμερολόγια - διότι ἀληθῶς ἔχουν χάσει τὰ πασχάλια των - εἰς τὰ ὁποῖα εἰρωνικῶς καὶ ἐμπαικτικῶς γράφουν: «Νηστεία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων Ο» καὶ ἄλλοτε «Νηστεία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ἡμέραι 1 ἢ 2». Καὶ κατόπιν ὅλων αὐτῶν τῶν καταφρονήσεων εἰς τὰς πατρικὰς παραδόσεις, καυχώμεθα ὅτι ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι διαφέρομεν ὅλων τῶν ἄλλων, τῶν αἱρετικῶν καὶ σχισματικῶν, διότι κρατοῦμεν τὰς παραδόσεις, καὶ δὲν ἐντρεπόμεθα νὰ ψευδώμεθα. Διότι καθὼς δοκίζομεν θὰ ὑπερτερήσωμεν τοὺς Λατινολαυθηροκαλδινιστὰς εἰς τὰς καινοτομίας καὶ καταφρονήσεις τῶν πατρικῶν παραδόσεων.

(Ἀκολουθεῖ)

ξοι εἰς τὰς διαφόρους Προτεσταντικὰς, Καθολικὰς καὶ Μουσουλμανικὰς χώρας, χρειάζονται τὸ ψυχογεγενημένον μῆνυμα τοῦ ἁγίου Ὅρους καὶ ὅτι τὰ Μοναστήριά μας περιμένουσι καὶ θέλουσι καὶ ἀπὸ τοὺς ἐν διασπορᾷ Ἑλληνορθόδοξους νέους μοναχοὺς, καὶ αὐτὴ ἡ ἐθνικὴ μας κληρονομία πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἀκμάζουσα.

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἀπὸ πολλοὺς σκεπτομένους ἀνθρώπους λείπει ἡ συνείδησις, ὅτι τὸ ἅγιον Ὅρος πρέπει νὰ διατηρηθῇ ὅχι μόνον ὡς ἔχον θρησκευτικούς θησαυροὺς, ἀλλὰ ὡς συνέχεια μιᾶς πνευματικῆς ζωῆς ποὺ ἔχει τὰς πηγὰς τῆς εἰς τὴν οὐράνιον διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸς τὴν δόξαν μοναστικὴν ζωὴν πολλὰ ὀφείλει τὸ ἔθνος μας.

Ἄν τὰ φιλοσοφικὰ πιστεύω τῆς εποχῆς μας καθηλώνουν τὸν σημερινὸν ἄνθρωπον περισσότερο εἰς τὰ ἐγκόσμια, τοῦτο μέσα εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία σελὶς μόνον καὶ ἡδη ἄρχισε καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναζητῇ τὴν παλαιὰν στέγην τῆς ψυχῆς του, δηλ. τὰ θρησκευτικὰ πιστεύω καὶ μία ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ μοναχικὸς βίος. Καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ καταλλήλου ἐγχρώμου κινήματογραφικῆς ταινίας πρέπει νὰ προβάλλεται εἰς ὅλας τὰς ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης εὐρισκομένας ἑλληνορθόδοξους κοινότητάς μας.

Μάλιστα ἡ προσπάθεια αὕτη θὰ πρέπει νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν Κοινότητα τοῦ ἁγίου Ὅρους, ὅχι ἀπὸ τὸν τουρισμόν, διότι ἡ προβολὴ τοῦ Ἄθω δέον

Ἔκ τῆς σοφίας τῶν Πατέρων.

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου

(Migne, E.P. τ. 32, σελ. 1153)

(Πιστὴ ἀπόδοσις τοῦ ἀρχαίου κειμένου εἰς ἀπλούστερον λόγον).

ΠΕΡΙ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗΣ

Ἐὰν θαυμάζῃς τὰ χρήματα, ἄνθρωπε, ἕνεκα τῆς ἀξίας των, σκέψου, πόσον ὠρελιμώτερον εἶναι διὰ νὰ δοξάζῃς τὸ νὰ προσφωνῇσαι πατὴρ μυρίων παιδῶν παρὰ νὰ ἔχῃς μύρια νομίσματα εἰς τὸ βαλάντιόν σου. Διότι τὰ μὲν χρήματα ἐδῶ θὰ τὰ ἀφήσῃς, ἔστω καὶ ἂν δὲν θέλῃς· τὴν δὲ ἐνθερμον ἀγάπην σου πρὸς τὰ καλὰ ἔργα θὰ μεταφέρῃς πρὸς τὸν Χριστόν, ὅταν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι παρουσιασθέντες ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ Κριτοῦ θὰ σὲ προσαγορεύουν τροφὴ καὶ εὐεργέτην καὶ μὲ ὅλα τὰ ὀνόματα τῆς φιλανθρωπίας.

Εἰς τί θὰ χρησιμοποίησῃς τὸν πλοῦτον; μὲ πολύτιμον ἐνδυμασίαν θὰ περιδάλῃς τὸν ἑαυτόν σου; θὰ σοῦ εἶναι ἀρκετὸν λοιπὸν ἐνδυμα δύο πήχεων. Ἀλλὰ θὰ χρησιμοποίησῃς τὸν πλοῦτον διὰ τροφῇ; εἰς ἄρτος εἶναι ἀρκετὸς διὰ νὰ χορτάσῃ τὴν κοιλίαν σου. Διὰ τί λοιπὸν λυπεῖσαι, ὡς ἂν νὰ ὑστερῇσαι τινὸς πράγματος; Τῆς δόξης ἣτις προέρχεται ἀπὸ τὸν πλοῦτον; ἀλλὰ ἂν δὲν ζητήσῃς τὴν δόξαν εἰς τὴν ἐπίγειον ζωὴν, θὰ εὖρῃς τὴν ἀληθινὴν καὶ λαμπρὰν δόξαν ὀδηγοῦσάν σε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὡστε ἡ χρῆσις τοῦ πλοῦτου πρέπει νὰ γίνεται μὲ ἔμπειρον διαχείρισιν καὶ νὰ μὴ καθίσταται πλήρης ἀπολαύσεων. Μὴ ἀμελήσῃς νὰ δώσῃς ἀπὸ

νὰ ἀποπνέῃ τὴν ψυχοπνευματικὴν ζωὴν του, ἐπιθυμίαν καὶ νοσταλγίαν πρὸς τὰ ἐπέκεινα.

Αἰδ. Ζάνος Γουγουτάς

Mansfield, Ohio - u.s.a.

τὸ ὀλίγον, μὴ προτιμήσῃς τὸ ἰδικόν σου συμφέρον ἀπὸ τὸν κίνδυνον κίνδυνον.

Διότι, ἐὰν ἐνέδυσας γυμνόν, ἐὰν ἔδωσες εἰς πεινασμένον τὸν ἄρτον σου, ἐὰν ἡ θύρα σου ἠνέφξῃ εἰς κάθε ξένον, ἐὰν κατέστης πατὴρ ὀρφανῶν, ἐὰν συνέπαθες με κάθε ἀδύνατον· ὑπὲρ ποίων χρημάτων ἐστενοχωρήθῃς, ἐνῷ ἐσκέφθῃς ἀπὸ πολλοῦ νὰ μοιράσῃς αὐτὰ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην; Ὡ! πόσῃν εὐγνωμοσύνῃ θὰ ἔπρεπε νὰ χρεωστῇς εἰς τὸν εὐεργέτην (Θεόν) καὶ νὰ εἶσαι χαρῖεις καὶ νὰ καθίστασαι εὐτυχὴς ἕνεκα τῆς τιμῆς, ὅτι σὺ δὲν ἐνοχλεῖς καθ' ὑπερβολὴν τὰς θύρας τῶν ἄλλων, ἀλλὰ ἄλλοι παρίστανται πρὸ τῶν ἰδικῶν σου: Κάμε συμμετέχους τῶν φαγητῶν σου τοὺς ἀδελφούς. Ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον αὐριον σκαπίζει (φθειρεται), δῶσε το σήμερον εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην. Ἐὰν παρασταθῇ εἰς τὴν θύραν σου ὁ θέλων νὰ καλύψῃ τὴν ἀνάγκην του, μὴ τὸν ἴδῃς με ταραχὴν.

Μὴ εἴπῃς· αὐτὸς φίλος, αὐτὸς συγγενής, αὐτὸς εὐεργέτης· ἐκεῖνος ξένος, ἀλλότριος, ἄγνωστος. Ὅταν βλέπῃς παρὰ τὴν δικαιοσύνην, δὲν θὰ ἐλεηθῇς. Ἡ φύσις εἶναι μία· ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς καὶ ἐκεῖνος· ἡ ἀνάγκη μία, ἔνδεια καὶ εἰς τοὺς δύο ἡ ἰδία.

Οὔτε τὸν ἀδελφὸν νὰ ἀποστραφῇς, καὶ τὸν ξένον ὡς ἀδελφὸν νὰ θεωρήσῃς. Διότι ὅλοι (εἴμεθα) συγγενεῖς, ὅλοι ἀδελφοί, ὅλοι τέκνα ἑνὸς πατρὸς. Μὴ ἐκλιπαρῇς φιλανθρωπίαν, τὴν ὁποίαν σὺ ὁ ἴδιος ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους παρημέλησας, οὔτε νὰ ἐπιθυμῇς νὰ λάβῃς μεγάλα, ἀφοῦ σὺ διὰ τὰ μικρότερα δὲν ἐφρόντισες. Ἀπολάμβανε τώρα αὐτά, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν ζωὴν σου συνήθροισες. Δάκρυζε τώρα, ἐπειδὴ τότε δὲν ἠλέησας βλέπων τὸν ἀδελφὸν ἐν δακρύοις. Διὰ νὰ μὴ γίνῃ αὐτό, ἃς ἀποκτήσωμεν τὴν ἐλεημοσύνην διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

Ἀποσπάσματα ἐκ διασκήμων συγγραφέων
(Πιστὴ ἀπόδοσις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Περὶ συνειδήσεως

Τί εἶναι ἡ συνείδησις; Εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἐσωτερικὸν συναίσθημα, τὸ ὅποτον ἔχομεν, δι' ὅ,τι εἶναι καλὸν καὶ δι' ὅ,τι εἶναι κακόν· δι' ὅ,τι εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ πράττωμεν καὶ νὰ λέγωμεν, καὶ δι' ὅ,τι εἶναι ἀπηγορευμένον. Οὕτω ἔχεις τὴν ἐπιθυμίαν νὰ θυμώσῃς· ἡ συνείδησίς σου σοῦ λέγει διὰ μέσου τῆς σκέψεως: «Μὴ ἐξοργίζεσαι, συγκράτησον τὸν ἑαυτόν σου· εἶναι κακὸν νὰ θυμῶνῃ κανεῖς». Εἶναι ἡ συνείδησις, ἡ ὁποία σοῦ λέγει αὐτὸ οὐχὶ λέγουσα τοῦτο εἰς τόνον ὑψηλὸν ἢ χαμηλόν, ἀλλὰ μετὰ νὰ σὲ κάμνῃ νὰ τὸ σκεφθῇς.

Comtesse de Ségur

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι ἡ ἀγάπη τῶν ὁμοίων μας. Ἀνθρώπος τις συναντᾷ ἕνα πτωχόν ὁ ὁποῖος ὑποφέρει ἐκ τῆς πείνης· σπεύδει νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τί τὸν ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομά του καὶ ἡ πατρὶς του; Δὲν θὰ τὸν ἐκπνίδῃ ποτέ· ἀλλὰ αὐτὸς ὁ πτωχὸς εἶναι εἰς ἄνθρωπος. Ἐν τρικυμίᾳ, ναυτικός τις διακρίνει ἐν πλοῖον ἐν κινδύνῳ· διακινδυνεύει διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἀκεραιότητά του καὶ τὴν ζωὴν τοῦ πληρώματός του. Διερωτᾶται, ἐὰν οἱ ναυτικοὶ εἶναι Ἀγγλοὶ ἢ Γάλλοι; Ἴσως νὰ εἶναι καὶ ἐχθροὶ του, ἀλλὰ ἀσφαλῶς εἶναι δυστυχισμένοι. Ἴδου ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα.

J. Simon

Ὁ μύρμηξ

Εἰς μικρὸς μύρμηξ ἐπήγαινε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀναζητῶν τὴν τύχην του. Συνήντησε δὲ εἰς τὸν δρόμον του ἕν τεμάχιον βρώμης, τὸ ὅποτον ἤθελε πολὺ νὰ μεταφέρῃ· ἀλλὰ πῶς νὰ κάμῃ; τὸ τεμάχιον τῆς βρώμης ἦτο τόσο μέγα καὶ ὁ μύρμηξ τόσο μικρός.

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΤΟΥ ΕΩΣΦΟΡΟΥ ΚΑΙ Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΟΥ

Ἡ παρακοή καὶ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων.— Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ.— Σωτηρία αὐτῶν.— Ἡ ἔλευσις τοῦ Μεσίου

"Αχ! Εὖα μ' ἐξηπάτησες διὰ τῆς συμβουλῆς σου,
καὶ ἔφαγα ἀπ' τὸν καρπὸν αἰτίας ἰδικῆς σου.

Καὶ τώρα ἐγυμνώθημεν κι' ὥς καταδικασμένοι,
τοῦ Παραδείσου φεύγομεν ὅλως ἀπεγνωσμένοι.

"Αχ! Εὖα πῶς μ' ἐγέλασες διὰ τῆς συμβουλῆς σου!
καὶ ἔγινα παρήκοος αἰτίας ἰδικῆς σου;

"Αχ! Εὖα, μὲ κατέστησες ἐκπτωτον Παραδείσου,
κι' ἔχασα ὅλα τ' ἀγαθὰ ἀπὸ τὴν συμβουλὴ σου.

Καὶ τώρα ρίψε μιὰ ματιὰ διὰ φορὰν ὑστάτη,
καὶ δεῖ τα ὅλα τ' ἀγαθὰ, ὦ Εὖα μου φιλάτη.

Νὰ τ' ἐνθυμῆσαι ἐνόσφ' ἑξῆς καὶ νὰ ἀναστενάξῃς,
διότι πλέον τοῦ λοιποῦ πόνους θὰ δοκιμάζῃς.

Ὅμιλεῖ ἡ Εὖα

Ὁ ὄφις μὲ ἠπάτησεν, ἡ Εὖα ἀπεκρίθη,
κι' ἐγὼ ἠπάτησα ἐσέ, εἶπε καὶ δὲν ἠρνήθη.

Καὶ τώρα συλλογίζομαι πῶς θὰ τὸν ἀντικρῶσω;
ὅαν μ' ἐρωτήσῃ ὁ Θεὸς τί θὰ τοῦ ἀπαντήσω;

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἀνῆλθεν ἐπὶ χάλυκος, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ὁποίου ἐδλεπε τὴν ἐξοχὴν ὥσάν ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐνὸς πύργου.

Παρετήρει, παρετήρει: ἐν τέλει διέκρινε δύο ἀπὸ τοὺς συντράφους του, οἱ ὁποῖοι διήρχοντο ἐκεῖθεν καὶ ἔσπευσεν πρὸς αὐτούς. Ἐτριψε τὴν μύτην του ἐπάνω εἰς τὴν μύτην των, ὥσάν νὰ τοὺς ἔλεγε: «Ἐλᾶτε. γρήγορα μαζί μου· ὑπάρχει κάτι τι καλὸν ἀπὸ ἐδῶ». Οἱ τρεῖς μύρμηκες ἔσπευσαν πρὸς τὸ τεμάχιον τῆς βρώμης καὶ τὸ ἔπιασαν. Αὐτὸ, τὸ ὅποτον ὁ εἰς μύρμηξ δὲν ἤμποροῦσε νὰ κάμῃ, οἱ τρεῖς ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔκαμαν εὐκολώτατα καὶ οὕτω μετέφεραν ἐν θριάμβῳ τὸ φορτίον, τὸ ὅποτον ἔγιγεν ἐλαφρόν δι' ὅλους μαζί.

Guyau

Ἐν πολύτιμον φυτὸν

Δύο ὀπηρέτριαι, ἡ Μαρία καὶ ἡ Μαργαρίτα μετέφερον ἐκάστη ἀπὸ ἑν καλάθιον πολὺ βαρὺ· ἡ Μαρία παρεπονεῖτο διὰ τὸ βάρος τοῦ φορτίου τῆς· ἡ Μαργαρίτα δὲ μως ἐγέλα, ὥσάν νὰ ἦτο ἐλαφρόν. «Πῶς μοιρεῖς νὰ γελάς; εἶπεν ἡ Μαρία· τὸ καλάθιον σου εἶναι ἐξ ἴσου βαρὺ, ὅσον καὶ τὸ ἰδικόν μου, καὶ ἐπὶ πλέον δὲν εἶσαι σὺ πῶς δυνατὴ ἀπὸ ἐμέ». Εἶναι διότι ἔχω βάλει ἐντὸς τοῦ καλαθίου μου ἑν μικρὸν φυτὸν τὸ ὅποτον ὀλιγοστεύει τὸ βάρος του. Εἰπέ μοι Μ., ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ φυτόν; ἡ Μ. ἀπήντησε: «τὸ πολύτιμον φυτόν, τὸ ὅποτον καθιστᾷ ὅλα τὰ φορτία ἐλαφρά, εἶναι ἡ Ὑπομονή».

Schmid

E. M.

Αἴφνης κατέρχεται φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ καὶ λέγει,
 Ἀδὰμ! ποῦ εἶσαι; πρόσσελθε, καὶ ὁ Ἀδὰμ τοῦ λέγει.

Ὅμιλεῖ ὁ Ἀδὰμ

Θεέ μου ἐφοβήθηκα ὡς ἤκουσα τῆς φωνῆς σου,
 καὶ ἐκρύβην ὑπὸ τὴν συκὴν νὰ φύγω τῆς ὀργῆς σου.

⋈

Ἀδὰμ! τοῦ λέγει ὁ Θεός, σὲ βλέπω λυπημένον,
 μήπως καὶ ἔφαγες καρπὸν τὸν ἀπηγορευμένον;

⋈

Ἡ Εὐα μὲ ἠπάτησε λέγ' ὁ Ἀδὰμ στὸν Πλάστη,
 καὶ εὐθὺς ὠργίσθη ὁ Θεὸς καὶ τὸν ἐκαταράσθη.

Ὅμιλεῖ ἡ Εὐα

Ἡ Εὐα τότε ἀπήντησε, Θεέ μου ἐγὼ δὲν φταίω,
 ὁ ὄφις μὲ ἠπάτησεν· ἰδοὺ! ἐμπρὸς τοῦ σοῦ τὸ λέω.

Ὁ ὄφις δὲν ὠμίλησε γιὰ τὴν ἡττὰ καὶ τὴν χαρὰ του,
 πὼς νὰ χωρίσῃ τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰ πλάσματά του.

⋈

Ὁργίσθη τότε ὁ Θεὸς καὶ τοὺς ἐκαταράσθη,
 νᾶναι ἢ ζῶναι τὸν θάνατον, ἀσθενεῖται καὶ πάθη.

Ὅμιλεῖ ὁ Θεός

Καὶ λέγει πρῶτον στὸν Ἀδὰμ, ἄκουσε παραβάτη,
 θνητὴν νὰ ἔχῃς τὴν ζωὴν καὶ θάνατον γεμάτην.
 Σίτον νὰ σπείρῃς καὶ ἄκωνται, τριβόλοι νὰ φυτρώνουν,
 πόνοι, ἰδρῶται καὶ καῦμοι, πάντα νὰ σὲ κυκλώνουν.
 Θνητὸς ἀπὸ ἀθάνατος, σὺ καὶ τὰ σπέρματά σου,
 νὰ τυραννῇσαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἕως τὰ ἔσχατά σου.

Ὁ Θεὸς εἰς τὴν Εὐαν

Καὶ σὺ μὲ πόνους νὰ γεννᾷς καὶ λύπαις ἡ ζωὴ σου,
 στοὺς οὐρανοὺς νὰ φθάνωσι οἱ ἀναστεναγμοί σου.

Ὁ Θεὸς εἰς τὸν ὄφιν

Καὶ σὺ ἀρχέκακε σατᾶν, διάβολε ἀποστάτη,
 νὰ σῦρεσαι μὲ τὴν κοιλίᾳ καὶ ὅπαις νᾶχῃς κρεββάτι.
 Τὴν κεφαλὴν σου ὁ ἄνθρωπος πάντοτε νὰ τηρήσῃ,
 καὶ εὐκαιρίαν νὰ ζητᾷ πότε νὰ σὲ συντρίψῃ.
 Καὶ σὺ τὴν πτέρναν νὰ ζητῇς, ὁμοίως νὰ δαγκώσῃς,
 καὶ νὰ κυττάζῃς τακτικὰ θάνατον νὰ τοῦ δώσῃς.

Ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀδὰμ

Πρὸς τὸν Ἀδὰμ ἐστράφηκε πάλιν ὁ Θεὸς καὶ λέγει,
 ὅτι εἰς τὸν Παράδεισον πάλιν θὰ ξαναφέρῃ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐκ τοῦ βίου καὶ πολιτείας τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν

ΑΝΔΡΕΟΥ

ΤΟΥ ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΑΛΟΥ

Συγγραφεῖς παρὰ Νικηφόρου ἱερέως τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας
τῆς ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων τῆς ἐπωνύμου τοῦ Θεοῦ σοφίας.

(Συναῖτικὸς χαρτῶς κῶδιξ ὑπ' ἀριθ. 543, αἰῶνος ιζ' φύλ. 1α - 186α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΣ ΜΗ'

Εὐκαιρήσαντος ποτὲ τοῦ Ἐπιφανίου (α)
ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου, ἔ-
λαβεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ποιῆσαι
ἐν ἀναπαύσει κἂν μίαν ἑβδομάδα καὶ ἀνε-
θῆναι αὐτὸν ἐκ τῶν πολλῶν πόνων. Καὶ

α) Ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐ χρημάτισεν Πατρι-
άρχης Κων)πόλεως.

δὴ καθεζομένων αὐτῶν κατὰ μόνας, ἤρ-
ξατο ἐρωτᾶν αὐτὸν περὶ τε δυστυχίας καὶ
μεταβολῆς ἀέρων, καὶ ἄλλων τινῶν ἀπορ-
ρήτων. Τέλος παρακαλεῖ αὐτόν, εἰπεῖν
πῶς ἔσται τὸ τέλος τοῦ κόσμου τούτου,
καὶ πόθεν γινώσκονται οἱ ἄνθρωποι τὸ τέ-
λος ἐγγὺς εἶναι, ἀπὸ ποίων δὲ σημείων ἡ
ἀπόδειξις τῆς συντελείας ἔσται, οἷ τε θεῖ-

Ὁ Ἀδὰμ πρὸς τὴν Εὐαν

Ἐχάρη τότε ὁ Ἀδὰμ καὶ πρὸς τὴν Εὐαν λέγει,
ἤκουσες τ' εἶπεν ὁ Θεός; θὰ μᾶς ἐπαναφέρῃ
Πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον νὰ ἀποκαταστήσῃ,
καὶ τὸ πρᾶχθὲν ἀμάρτημα θὰ μᾶς τὸ συγχωρήσῃ.
Βλέπεις τί εὐσπλαγχνον Θεὸν ἔχομεν σύζυγέ μου;
ὅταν μὲ εἶδε κι' ἐκλαῖα, ἤκουσα κι' ἔλαγέ μου.
Ποτὲς νὰ μὴ λυπούμεθα, διότι θὰ μᾶς σώσῃ,
κι' ἀπὸ τοῦ ἄδου τὸν θυτὸν θὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.

Μετάνοια Ἀδὰμ

Καὶ τώρα μὲ μετάνοιαν, ἅς κρᾶξωμεν, Θεέ μας!
ἡμάρτομεν τὰ τέκνα σου, σῶσον ἐλέησέ μας.
Ἠμάρτομεν, παρέβημεν τὴν θεῖαν ἐντολήν σου,
κι' ἐξόριστοι γενόμεθα τοῦ θεοῦ Παραδείσου.
ὦ! θάνατος! ὦ! συμφορά! ὦ! αἰσχος καὶ αἰσχύνῃ!
ὅλα σᾶς ἀπολαύσαμεν ἀπὸ ἀγνωμοσύνης.
Θεέ! ἐοῦ μᾶς ἔπλασες ἐντὸς τοῦ Παραδείσου,
κι' ὁ ὄφις μᾶς ἠπάτησε κι' ἐγίναμεν ἐχθροὶ σου.
Ἦταν στήν ἐξουσίαν μας ὅλα τὰ ἀγαθὰ σου,
ἐν δένδρον μόνον ἄφησες διὰ τὸ θέλημά σου.
Μόν' ἀπ' αὐτὸ διέταξες καρπὸν νὰ μὴ γευθῶμεν,
διότι ἀπ' ἀθάνατοι, θνητοὶ θὰ καταστῶμεν,
Κ' ἡμεῖς δὲν ἐτηρήσαμεν τὴν θεῖαν ἐντολήν σου,
παρήκοι γενόμενοι, λαβόντες τὴν ὀργήν σου. (*Ακολ.)

οι σταυροί, καὶ αἱ ἅγιοι εἰκόνες, καὶ ἱε-
ραὶ βίβλοι, καὶ πῶς ἡ Πόλις ἡμῶν αὕτη
ἡ νέα Ἱερουσαλὴμ παρελεύσεται, οἷ τε σε-

σθῶσι; Δέομαί σου σαφήνισόν μοι, σὸν
γάρ ἐστι δεδομένον τοῦ συνιέναι τὰ μυ-
στήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πό-

Ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ διὰ Χριστὸν σαλός (*)

βάσμιοι ναοὶ ¹⁾ τί γενήσονται, καὶ τῶν
ἁγίων τὰ λείψανα ποῦ χωρηθῶσι, καὶ ἐν
τίνι τὰ σεμνὰ τῆς πόλεως ἡμῶν μετοικι-

σθ μαῖλλον τὰ τοῦ κόσμου. Ὁ μακάριος

(*) Ἡ ἀποστολεὺς τῶν προφητειῶν τοῦ-
των, ἡγουμένη Α. Α., ἐν σχέσει μετὰ τὴν εἰκόνα
τοῦ ἁγίου, μᾶς γράφει τὰ ἐξῆς θαυμαστά :

1) Κατάλογος τῶν ἐπισημοτέρων Ναῶν,
Μοναστηρίων καὶ εὐκτηρίων τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως εὐρίσκεται παρὰ Μελετίῳ (Γεω-
γραφία σελ. 426), ἔχων ὡς ἐξῆς: Ἐπ' ὄνομα-
τι τοῦ Χριστοῦ 12, τῆς Θεοτόκου 49, τοῦ
Ἀρχιστρατήγου 15, τοῦ Προδρόμου 11, τῶν
Προφητῶν 12, τῶν Ἀποστόλων 37, τῶν λοι-
πῶν ἁγίων 112, τῶν ἁγίων γυναικῶν 30, καὶ
90 τῶν μοναστηρίων, τὸ ὅλον 358. Παρὰ Λου-
καγίῳ ἀριθμοῦνται 370 καὶ ἑνδεκα τῶν ἐν
Γαλατῇ Ἀστικῶν* σὺν τούτοις προσθετέον καὶ
πέντε ἐτέρας μνημονευόμενας ἐν τοῖς Πατρι-
αρχικοῖς ἐγγράφοις καὶ 17 μονάς, καὶ ὁ ἀριθ-
μὸς αὐτῶν τότε ἀνέρχεται εἰς 392. (Πασπάτη
βυζ., μελέτ. σελ. 295).

«Πρόκειται περὶ πρωτοτύπου εἰκόνος τοῦ ἁ-
γίου, ἧς ἡ εἰκονογράφησις ἐγένετο διὰ φανε-
ρωθείσης θελήσεως τοῦ ἁγίου. Ἐν συνόψει
σᾶς ἀναφέρω τὰ ἐξῆς: Ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ
ἁγίου Ἀνδρέου ἐξωγραφίσθη πέρυσσι, ὑπὸ ἁ-
γιογράφου μοναχῆς, κατόπιν θερμοῦς παρα-
κλήσεώς μου. Ὅταν λοιπὸν ἐπεράσθῃ τὸ
πρῶτον χέρι (ὡς γνωστόν, αἱ εἰκόνες περ-
νῶνται τρία χέρια) ὁ ἀπεικονισθεὶς ἀμυδρῶς
ἅγιος Ἀνδρέας δὲν μοῦ ἤρесе. Παρακάλεσα
δὲ τὴν ἀδελφὴν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ στεγνώσῃ
καὶ ἄλλην ἡμέραν νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν,
ὅποτε τὸ μεσημέρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης κατὰ-
κοπος καὶ λυπημένη διὰ τὴν μὴ καλὴν ἐκτέ-

ἔφη: Ἡ πόλις αὕτη ἡ ἐπάνω πολλῶν ἔθνῶν καὶ πόλεων προκαθεζομένη ἀνά-
λτος ἔθνεσι γενήσεται καὶ ἀχείρωτος· ἡ
γὰρ Θεοτόκος ἐν σκέπη τῶν ἰδίων πε-
ρύγων ταύτην ἐφύλαξε, καὶ ταῖς πρεσβεί-
αις αὐτῆς ἄτρωτος διαφυλαχθήσεται.
Πλὴν ἔθνη τινὰ δώσουσι τὰ τεῖχη αὐτῆς
καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντρίψαντες ἐν αἰσ-
χύνη ἀναχωρήσουσιν¹, ἀπ' αὐτῆς δὲ πλου-
τήσουσιν ἔθνη καὶ τῶν ἡδέων αὐτῆς ἀπο-
λαύσουσι.

Λόγος δέ τις φέρεται εἰσιέναι τὸ γένος
τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἱκανὰ πλήθη τῇ μα-
χαίρᾳ αὐτῶν κατασφάζουσιν, ἐγὼ δέ φη-
μι, ὅτι τὸ ξανθὸν γένος εἰσελεύσεται² οὐ-
τινος ἢ προσηγορία πρόκειται ἐν τῷ ἑπτα-
καιδεκάτῳ στοιχείῳ τῶν εἰκοσιτεσσάρων
στοιχείων διακεφαλαιούμενον³ ἄλλ' εἰσε-

λεσιν τῆς εἰκόνης, ἔπεσεν ἡ ἀδελφὴ νὰ ἀνα-
παυθῇ. Βλέπει τότε ἐν ἡμειγρηγόρσει ἔμπρο-
σθὲν τῆς εἰς φυσικὸν μέγεθος μίαν κεφαλὴν
ἀγίου μὲ θαυμάσιον φωτιστέφανον καὶ μὲ
τὰς λέξεις «Ἅγιος Ἀνδρέας». Ἀφυπνισθεῖ-
σα ἡ μοναχὴ μοι διηγήθη τὸ συμβάν. Τὴν
παρεκάλεσα δὲ θερμῶς ἐφ' ὅσον ἐνεθυμείτο
καθαρῶς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγίου, νὰ ὑπάγῃ
ἀμέσως νὰ τὸ ἀπεικονίσῃ. Πράγματι μετέτρε-
ψεν ἀμέσως τὸ πρῶτο χερί τῆς ἀγίας εἰκόνης
καὶ ἐξωγράψισε τὸν ἅγιον ὅπως τὸν εἶδε καὶ
ὅπως ἡθέλησε νὰ ζωγραφισθῇ⁴.

1) Πρῶτοι οἱ Ἀβάρες ἐπολιόρησαν τὴν
Κωνσταντινούπολιν τῷ 625, εἶτα οἱ Ἀράβες
τῷ 671 ἐπὶ ἑπτὰ κατὰ συνέχειαν ἔτη, ἐκ δευ-
τέρου τῷ 717, καὶ δις οἱ Ρῶσσοι τῷ 865 καὶ
1403 ἔτος.

2) Τοῦτο βεβαίω καὶ ἐν χειρογράτοις σω-
ζομένη «θεωρία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν
Μεθοδίου (†310) ἐπισκόπου Πατάρων περὶ
τῶν μελλόντων γενέσθαι». «Κρατήσῃ ἐπὶ τὴν
Ἐπιτάλοφον τὸ ξανθὸν γένος, ἔξ ἣ πέντε, καὶ
φτυεuthήσονται ἐν αὐτῇ λάχανα καὶ φάγονται
ἐξ αὐτῶν πολλοὶ εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἁγίων».

3) Ἐν ἐτέρῳ χειρογράφῳ ΙΣΤ'. αἰῶνος φέ-
ρονται τὰ ἑξῆς: Καὶ μετὰ ταῦτα ταραχθήσονται
τὰ ξανθὰ γένη ἐξ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν
καὶ συναχθήσονται Ἀγαρηνοὶ καὶ συναψοῦσι

λεύσονται μὲν καὶ τὰ κῶλα τῶν ἀμαρτω-
λῶν ἐπὶ ἐδάφους καταστρώσουσιν, οὐαὶ
δὲ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὀρηκῶν¹, ὧν αἱ ρομ-

πόλεμον, καὶ τὸ ξανθὸν γένος τροπῶσι αὐ-
τούς, καὶ ὡς στάχυν πεσοῦνται, καὶ στόλος
μυρμηκδοστόλος κινηθήσεται κατ' αὐτῶν καὶ
συναχθήσονται ἐν τῇ Ἐπιτάλῳ, καὶ γενήσε-
ται πόλεμος μέγας διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης,
καὶ διὰ τοῦ Κοντοσκαλίου εἰσέλθωσιν εἰς τὴν
Ἐπιτάλοφον καὶ συντρίψουσι τὸν Ἰωμαήλιτην²
καὶ παραλαβόντες αὐτὴν οἱ ἄρχοντες τοῦ
στρατοῦ ἔριν βαλοῦσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν τίς ἄρ-
ξει αὐτὴν. Καὶ κατακόψουσιν ἀλλήλους ὥστε
πάντα τὰ κοιλώματα καὶ πᾶσα ἡ Ἐπιτάλοφος
αἵματος πληρωθήσεται, ὥς καὶ μόσχος τριε-
τῆς πνιγῇσεται, καὶ δραμεῖται τὸ αἷμα ἐν τῇ
θαλάσσῃ στάδια δεκαοκτώ. Τότε φωνὴ ἐξ
οὐρανοῦ γενήσεται, ὥς βροντὴ λέγουσα: στώ-
μεν καλῶς, στώμεν μετὰ φόβου, ἀρκεῖ μοι ἡ
ἐκδίκησις αὕτη· εὐθὺς δὲ ὁ πόλεμος παύσε-
ται καὶ ἄνθρωποι δύο λευκοφόροι γενήσονται
καὶ φῶς λάμψει, καὶ ὁ ἐναπολειφθεὶς λαὸς
τοῦ Θεοῦ δρομαῖως ἀκολουθήσει αὐτοῦς καὶ
εὐρυσὶ τὸν εἰρηνικὸν καὶ ἅγιον βασιλέα ἐν
ἐσθῇτι ρακῶδει, καὶ λύπης καὶ κατηφείας με-
στόν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ ἦν ἐν μέσῳ
αὐτῶν· καὶ ὁ κήρυξ βοήσῃ τῖς· οὗτός ἐστι,
καὶ λάβετε αὐτὸν βασιλέα. Καὶ ἄγοντες αὐτὸν
εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ὁ βασιλεὺς δοξάσει τὸν
Θεόν, τρεῖς δὲ ἄγγελοι στέψουσιν εἰς βασιλέα,
καὶ ὁ τέταρτος ἔχων σκήπτρον τὸν τίμιον καὶ
ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ ἕξος ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
τοῦ, λέγει: ἐν τούτῳ νῖκα τοὺς ἐχθρούς σου.
Τότε ὁ βασιλεὺς ἡμερώσει τὰ ξανθὰ γένη, καὶ
εἰρηνεύσει τὰ ἐσπέρια μέρη³.

1) Ὅτι κλώνων, κλάδων καὶ μεταφ. ἀπο-
γόνων.

(Σημ. Ἐκδ. Τίς ἀμφιβάλλει ἐνταῦθα ὅτι οἱ
δύο ὄρηκες (ὅπερ ἐρμηνεύεται δύο κλάδοι τοῦ
αὐτοῦ κλώνου) δὲν εἶναι τὰ δύο ὁμογενῆ ἔθνη
ἥτοι ἡ Ἀμερικὴ καὶ Ἀγγλία καὶ ἅτινα διὰ
τῆς ρομφαίας (τοῦ θερίστρου) τῆς αὔρας (τῆς
ἀεροπορίας) δὲν θέλουσι θερίσει ὡς πηρὸν
(σίτον) τοὺς εἰσελθόντας ἐν Κωνσταντινου-
πόλει Ρώσους; Ποία ἐμφαντικωτέρα φράσις
ἡδύνατο νὰ λεχθῇ περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ Ἀγί-
ου, ὡς ἡ τοιαύτη; Ἐξαίρετα κατὰ τὴν πρόρρη-
σιν τοῦ Ἀγίου προκύπτει ὅτι εἰς τὴν Κων-
σταντινούπολιν θὰ εἰσέλθωσι μὲν οἱ Ρῶσσοι,

φαῖται αὖρα, καὶ ὥς ὀξεῖα δρεπάνη πη-
ρὸν ἐν θέρει συγκόπτουσα, καὶ εἰς τὰ ὀ-
πίσω οὐ μὴ ἀνθυπὸστρέψουσιν οὐκέτι,
οὐδ' οὐ μὴ ἐνταῦθα καταλειφθήσονται.
Περὶ δὲ ἀρχῆς ὧδίνων, καὶ περὶ συντε-
λείας πῶς σοι ἀδακρυτεῖ διεξέλθοιμι τέκ-
νον; Ἐν γὰρ ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἀνα-
στήσει Κύριος ὁ Θεὸς βασιλέα ἀπὸ πε-
νίας καὶ πορεύσεται ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ
γενήσεται δι' ἐλεημοσύνης τοῖς πᾶσιν εὐ-
άρεστος, πάντα δὲ πόλεμον καταπαύσει,
καὶ τοὺς πένητας πλουσίους ἀπεργάσεται,
καὶ ἔσται εἰρήνῃ ὃν τρόπον ἐπὶ τῶν ἡμε-
ρῶν Νῶε, διὰ τὸ μὴ ποιεῖν πόλεμον πώ-
ποτε. Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι πλούσι-
οι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις σφόδρα, καὶ
ἐν γαλήνῃ καὶ εἰρήνῃ βαθεῖα ἐσθιόντες
καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐγκαμίζοντες,
ἐν ἀδείᾳ πολλῇ πορευόμενοι, καὶ ἀμερί-
μνως τοῖς γηϊνοῖς ἐπαναπαυόμενοι, καὶ
ἐν τῷ μὴ εἶναι πόλεμον ἐπὶ τῆς γῆς συγ-
κόψουσι τὰς σπάθας αὐτῶν εἰς ζιβύνας
καὶ εἰς δρέπανα καὶ εἰς ἐργαλεῖα γεωπο-
νικά. Καὶ μετὰ ταῦτα δώσει τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ ἐπὶ ἀνατολὰς, καὶ ταπεινώσει
τοὺς υἱοὺς Ἀγαρ· ὀργισθήσεται γὰρ αὐ-
τοῖς ὁ Κύριος διὰ τὴν βλασφημίαν αὐτῶν
ἣν ἐβλασφήμησαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ τὴν τῶν Σοδό-
μων ἀσέλγειαν ἣν κατεργάζονται. Πολλοὶ
δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ ἅγιον Βάπτισμα κομισά-
μενοι εὐάρεστοι γενήσονται καὶ τιμηθή-
σονται παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ἐκεί-
νου, τοὺς δὲ λοιποὺς ὀλέσει, καὶ ἐμπυρί-
σει, καὶ βιαίῳ θανάτῳ παραδώσει¹. Ἐν

θὰ καταστραφῶσιν ὅμως μέχρις ἐνὸς ὑπὸ τῆς
ἀεροπορίας τῶν δύο ὀρηκῶν ἥτοι τῶν Ἀγ-
γλοαμερικανῶν).

1) «Καὶ αὐτὸς (ὁ ἀνώτερος βασιλεὺς) ἄρας
τὴν ρομφαίαν ἐκ τοῦ ἀγγέλου, πατάξει τοὺς
Ἰσμηλίτας καὶ Αἰθίους καὶ Τατάρους. Καὶ
τοὺς μὲν Ἰσμηλίτας μερίσει εἰς τρία· τὴν μὲν
πρώτην μερίδα πατάξει ρομφαίᾳ, τὴν δευτέ-

τοῖς καιροῖς ἐκεῖνοις ἀποκατασταθήσεται
πᾶσα ἡ ὑφήλιος καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν τῆς
βασιλείας Ρωμαίων, καὶ ἡ Αἴγυπτος κο-
μίσει τὰ πάντα² αὐτῆς. Καὶ θήσει τὴν
χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιάν εἰς τὰ κύκλω ἔ-
θνη καὶ ἐρημώσει τὰ ξανθὰ γένη, καὶ
τοὺς μισοῦντας αὐτὸν τροπώσειται³, τριά-
κοντα καὶ δύο ἔτη κρατήσεται τῆς βασιλείας⁴.
Δώδεκα ἔτη κήνσον⁵ καὶ δόματα οὐ λή-
ψεται· ἀναστήσεται θυσιαστήρια συντε-
τριμμένα· ναοὺς ἁγίους ἀνοικοδομήσει, δι-
κη οὐκ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,
ἀλλ' οὔτε ὁ ἀδικῶν ἢ ὁ ἀδικούμενος⁶.
Πτήξει γὰρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ
γῆ, καὶ φόβῳ ποιήσεται τοὺς υἱοὺς τῶν
ἀνθρώπων σωφρονεῖν, καὶ τοὺς παρα-
νομοῦντας τῶν μεγιστάνων ἐξολοθρεύσει.

Ἐν τοῖς καιροῖς γὰρ ἐκεῖνοις πᾶς κρυ-
σός, ὅς ἐστιν ἐν οἰωδήποτε τόπῳ κρυ-
πτόμενος νεύσει Θεοῦ ἀποκαλυφθήσεται·
τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς πάντα τὰ
ἀγαθὰ πύφ σκορπίσει τοῖς χρεῖαν ἔχου-
σι, καὶ πλουτήσουσιν οἱ μεγιστάνες αὐτοῦ,
καὶ ἔσονται ὡς βασιλεῖς, καὶ οἱ πένητες

ραν βαπτίσει, τὴν δὲ τρίτην ἐκδιώξει μετὰ
μεγάλου θυμοῦ ἕως Μονοδένδρου».

2) PACTA λατιν. λέξεις σημαίνουσα συν-
θήκην.

3) «Ἐν χρόνοις τρισὶν ἔσται ἐπὶ τὴν δίωξιν
τῶν ἐθνῶν καὶ καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὕτω
στραφήσεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν ἁγίαν Σιών».

4) Ὁ Μεθόδιος λέγει ὅτι «βασιλεύσει τριά-
κοντα πέντε ἔτη».

5) CENSUS λατ. λέξεις σημαίνουσα τὸν ἐκ
τῆς ἐκτιμήσεως τῆς περιουσίας πληρωνόμενον
φόρον.

6) «Τὰ δὲ ὄπλα τὰ πολεμικὰ γενήσονται εἰς
ἄστροα καὶ δρέπανα (ἀπὸ πολλῆς εἰρήνης)
(Μεθόδ.).».

7) «Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν (ἐξ ἁγίας
Σιών) ἀνοιχθήσονται οἱ θησαυροὶ τῆς γῆς,
καὶ ὁ βασιλεὺς δώσει κατ' ἀξίαν πᾶσι, καὶ ἡ
γῆ δώσει τοὺς καρποὺς αὐτῆς, καὶ ἀγαλλία-
σις ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ γενήσεται καὶ συναχθή-
σεται ἕκαστος ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ».

Ο ΝΕΟΦΑΝΗΣ ΑΓΙΟΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΡΑΦΑΗΛ ΕΝ ΤΗ, ΘΕΡΜΗ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Εἰς τὴν ὥραιαν ἀγροτικὴν περιφέρειαν τῆς Κοινότητος Θερμῆς καὶ εἰς ὀρεινὴν τοποθεσίαν, γραφικὴν καὶ καταπράξινον ἀπὸ ἐλαιῶνας, ἐντὸς τοῦ ἐλαιοκτῆματος τοῦ κ. Ἀγγέλου Ράλλη, εὐρίσκοντο τὰ ἐρείπια ἀρχαίου ναυδρίου τιμώμενον ἐκ παραδόσεως εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου. Τὴν παλαιὰν ἐποχὴν ἐγίνετο μεγάλη πανήγυρις εἰς τὸ ναῦδριον ὑπὸ τῶν χριστιανῶν κατοίκων. Καὶ τώρα ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐλαιοκτῆματος, ἀπὸ θρησκευτικῆν εὐλάβειαν, ἠθέλησε νὰ τὸ ἀνακαινίσῃ. Κατὰ τὴν γενομένην ἀνασκαφὴν, ἐντὸς τοῦ διπέδου τοῦ ναυδρίου εὐρέθη τά-

φος, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐφάνη σκελετὸς νεκροῦ ἀγνώστου, μόνον ἔλειπεν ἡ κάτω σιγὸνα του. Ἐπάνω εἰς τὰ ὀστέα ἦτο ἓνα τεμάχιον κεραμίδι μὲ σταυρόν, σημεῖον ὅτι ὁ ἀγνώστος νεκρὸς ἦτο χριστιανός, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀστέα ἐφάνερωναν κάποιαν ἀγιότητα, καθαρὰ καὶ ἀρωματώδη, ἅτινα οἱ ἰδιοκτῆται συνέλεξαν μετ' εὐλαβείας καὶ τὰ ἔβαλαν εἰς ἓνα καθάριον σακκί. Ἡ κυρία Βασιλικὴ Ἀγγ. Ράλλη, εὐσεβεστάτη καὶ καλὴ χριστιανή, μετὰ δακρύων ἐδέετο τὴν Κυρίαν Θεοτόκον νὰ τῆς ἀποκαλύψῃ τίνος ἀγνώστου ἀνθρώπου ἡ ἀγίου εἶναι τὰ ἡγιασμένα αὐτὰ ὀστέα.

ὡς ἄρχοντες¹ καὶ ἔσται αὐτῷ ζῆλος μέγας τοῦ ἐκδιῶξαι τοὺς Ἰουδαίους. Ἰσραηλῆτις οὐχ εὐρεθήσεται ἐν τῇ πόλει ταύτῃ· καὶ αὐτὸς μεγάλα κατορθώματα ποιήσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ λυρίζων, ἢ κιθαρίζων, ἢ τραγῳδῶν ἢ τι αἰσχροὺν πρᾶγμα ἐργαζόμενος· πάντας γὰρ τοῖς τοιοῦτους μισήσει, καὶ ἐξολοθρεύσει ἐκ τῆς πόλεως Κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν. Ἔσται οὖν τότε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, καὶ ἀγαθὰ ἐκ τῆς γῆς ἀνατελεῖ πλοῦσια, καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἦσαν ἐπὶ τοῦ Νῶε ἐν γαλήνῃ καὶ εἰρήνῃ εὐφραινόμενοι, μέχρις οὗ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ

ἦρεν ἅπαντας². Παρελθόντος οὖν τοῦ σκήπτρου τούτου³, τότε γενήσεται ἀρχὴ ὠδίνων. Τότε ἐγερεθήσεται ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ὀνόματι Ἀρὰν χιλίσχος καὶ βασιλεύσει ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τρία ἔτη καὶ μῆνας ἕξ, καὶ ποιήσει ἀνομίαν, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου, οὐδ' οὐ μὴ γενήσεται· δογματίσει γὰρ καὶ νομοθετήσει ὅπως μίγνυται πατὴρ θυγατρί, καὶ υἱὸς μητρί, ἀδελφὸς ἀδελφῇ ἐκόντες καὶ ἄκοντες ὁ δὲ ἀντερῶν ἢ ἀντιλέγων θανάτῳ τελευτάτω· ὁ δὲ οὕτως ἀποθανὼν σὺν τῷ Προδρόμῳ Ἰωάννῃ καταταγῆσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

(Ἀκολουθεῖ)

1) Ἐν ἐτέρῳ χειρογράφῳ περιέχονται τὰ ἑξῆς: «καὶ εἰρηνεύσει ἡ γῆ εἰρήνην μεγάλην» οἷα οὐ γέγονεν ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων· καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς καὶ φαγοῦνται τὸν σπλὸν οἱ ἄνθρωποι, λέγοντες: ὅτι ἐπιδώσει Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰς σωτηρίαν. Τότε ὁ βασιλεὺς συναθροίσας ἄνδρας δικαίους τοῦ ἐκδικῆσαι δικαιοσύνην καὶ ὕβριν τῶν Ἐκκλησιῶν... καθαρῶς τὴν ἅλωνα τῆς ἀμαρτίας. ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ οἰκοδομή-

σει τοὺς ναοὺς καὶ τὰ συντετριμμένα θυσιαστήρια ἐγείρει, καὶ οὐχ ὑπάρξει ὁ ἀδικῶν ἢ ὁ ἀδικούμενος, ἐκχεεῖ δὲ ἡ γῆ τὸν θησαυρὸν αὐτῆς καὶ πλουτήσει πάντας.

2) Καὶ ποιήσει τάφον εὐτελεῖ ἐν τῇ λεωφόρῳ ἐν Πλακατῷ.

3) Οἱ ἐπόμενοι βασιλεῖς μέχρι τοῦ ἕξ Ἀραβίας ἔμπροσθεν, ἐλλείπουσιν ἐκ τῆς θεωρίας τοῦ ἀγίου Μεθοδίου,

Λοιπὸν ἡ μεγαλόχαρη Παναγία ποὺ εἰσακούει τὰς δεήσεις τῶν πιστῶν χριστιανῶν καὶ πληρῶνει τὰ αἰτήματά των, μετὰ χαρᾶς ἀπεκάλυψεν εἰς τὴν κ. Βασιλικήν, τὴν ταυτότητα καὶ τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀγνώστου ἀνθρώπου. Ἐφάνη καθ' ὅππῃ εἰς τὴν κ. Βασιλικὴν ἕνας ὠραῖος καὶ σεμνὸς μκυροντυμένος καλόγερος με ἀσκητικὴν μορφήν ὅλος ἀγιότητα καὶ χάρι καὶ τῆς λέγει: Ἐγὼ εἰμαι ὁ ἀγνώστος ποὺ ἐρῆκατὲ τὰ ὀστέα μου ἐντὸς τοῦ ναυδρίου τῆς Παναγίας, καὶ μοῦ ἔστειλεν ἡ Παναγία νὰ σὰς γνωρίσω ποῖος εἰμαι καὶ πῶς ὀνομάζομαι.

Ἐγὼ εἰμαι υἱὸς τοῦ Διονυσίου ἐξ Ἰθάκης, εἰμαι ὁ ἅγιος ὁσιομάρτυς Ραφαήλ· ἦλθα ἐδῶ ἐκ τῆς Θράκης με δύο ἀκόμη μοναχοὺς.

Μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὸ ἔτος 1452·54 εὗρισκόμεν εἰς ἕνα ἡσυχαστήριον εἰς τὴν Θράκην. Καὶ ὅταν ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἤρχισε νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν περιφέρειαν Θράκης με πολλὰς θαρραλότητας εἰς τοὺς ἐκεῖ κατοικοὺς, οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ τὸν φόβον τοὺς ἐγκατέλειπον τὰ πάντα καὶ ἔφευγον ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ἤρχοντο εἰς Μυτιλήνην καὶ εἰς τὰς πέριξ νήσους, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας. Τότε κι' ἐγὼ με δύο ἀκόμη μοναχοὺς καὶ με πολλὸν κόσμον προσφύγων, ἦλθαμε διὰ πλοίου εἰς Μυτιλήνην εἰς τὴν παραλίαν τῆς Θερμῆς. Οἱ χριστιανοὶ μᾶς ὑπεδέχθησαν με μεγάλην συγκίνησιν καὶ στοργήν, ἡμᾶς καὶ ὅλους τοὺς κοσμικοὺς πρόσφυγας. Ἡμᾶς δὲ ὡς μοναχοὺς μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὸ ἡσυχαστήριον εἰς θέσιν «Καρυές» τῆς Θερμῆς ὅπου ἦτο τὸ παρεκκλήσιον τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐκεῖ διατελούσαμεν ἐν ἀσκητικῇ ζωῇ, ὑπηρετοῦντες καὶ λατρεύοντες τὸν Παντοδύναμον Θεόν, ὡς ἀφιερωμένοι εἰς τὴν ἀγίαν θρησκείαν ἡ-

μῶν.

Κατόπιν ἔμωσ ἀπὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔφθασαν οἱ Τούρκοι καὶ ἐκυρίευσαν τὴν Μυτιλήνην καὶ τὰς γύρω νήσους. Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Κοινότητος Θερμῆς ὀχλούμενοι καὶ τυραννόμενοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰς διαφόρους ἀγγαραίαι καὶ φορολογίας, ὡς ὑπόδουλοι· μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἔκαμαν κάποιαν ἀνταρσίαν, πραξικόπημα εἰς τοὺς Τούρκους καὶ ἔφυγον κατόπιν εἰς τὰ ὄρη. Οἱ δὲ Τούρκοι ἀγριεμένοι ἐρευνούσαν νὰ τοὺς ἀνακαλύψουν διὰ νὰ τοὺς συλλάβουν, ἀλλὰ δὲν τοὺς εὗρισκον· καὶ εἰς ἀντίποινα, ἔκακοποίησαν πολλοὺς ἀθώους κατοίκους καὶ τοὺς προύχοντας τῆς Θερμῆς, συνέλαβον δὲ καὶ τὸν Πρόεδρον καὶ τὸν ἐφόρευαν, μαζί του καὶ ἕνα κοριτσάκι τοῦ ἔως δώδεκα ἐτῶν τὸ ἐφόρευσαν.

Ἐπειτα ἦλθον καὶ εἰς ἡμᾶς πέντε στρατιῶται καὶ μᾶς ἐξήταζον νὰ μαρτυρήσωμεν ὠρισμένα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς δὲν ἐγνωρίζαμεν. Πρὸς ἐκδίκησιν μᾶς ἔβαλαν φωτιὰ τὸ Μοναστηράκι μας καὶ τὸ ἔκαψαν ἀφοῦ πρῶτον ἀφῆρσαν ὅλα τὰ τιμαλφῇ του ἐξαρθήματα καὶ σκεύη. Ὁ ἕνας μοναχὸς ἐρῆκε καιρὸν καὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὴν δειλίαν του. Ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἀδελφὸς ὀνόματι Νικόλαος, δὲν ἐγκαταλείψαμε τὸ ἡσυχαστήριόν μας. Καὶ πρῶτον συνέλαβον ἐμὲ καὶ ἤρχισαν οἱ πέντε στρατιῶται καὶ με κτυποῦν με τοὺς ὑποκοπᾶνους τῶν ὅπλων των, ἐγὼ ἔπεσα κάτω ἡμίθνητος ρέον ἀφθονον αἷμα ἀπὸ τὸ στόμά μου, κατόπιν με ἐκρέμασαν εἰς ἕνα δένδρον καὶ με κεντοῦσαν με τίς λόγχαις των, με τραβούσανε καὶ ξεριζώνανε τὴν γενειάδα μου, καὶ μὴ ἱκανοποιούμενοι, ἀπὸ τὴν πολλήν τους ἀγριότητα με κατέβασαν ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ με ἔσφαξαν σὺν κριάρι, μοῦ ἀφῆρσαν καὶ τὴν κάτω σιαγόνα, διὰ τοῦτο ἔλειπεν ἀπὸ τὸ μνημεῖόν μου. Ταῦτα τὰ φρικτὰ βασανιστήρια βλέπων ὁ ἄλ-

λος ἀδελφός Νικόλαος καὶ ὅτι πλησιάζει ἡ σειρά του, μετὰ τὴν ἰδικήν μου μαρτυρικὴν τελείωσιν, νὰ θαυμάσιωθῇ καὶ ἐκεῖνος, ἀπὸ τὴν πολλὴν λύπην καὶ τὸν φόβον τοῦ ἀπέθανεν ἐκ συγκοπῆς καρδίας. Καὶ με αὐτὸν τὸν δάρβαρον τρόπον μᾶς ἄφησαν καὶ τοὺς δύο νεκροὺς καὶ ἔφυγον.

Τὴν νύκτα ἦλθον οἱ χριστιανοὶ τῆς Θερμῆς, με μεγάλην λύπην καὶ φόβον καὶ μᾶς ἐνταφίασαν. Ἐμὲ με ἔθαψαν ἐντὸς τοῦ ναυδρίου εἰς τὰ ἐρείπιά του, τὸν δὲ ἀδελφὸν Νικόλαον ἔξω εἰς τὸ προαύλιον. (Σκάψτε τρία μέτρα ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι, καὶ θὰ εὕρητε τὸ μνημα καὶ τὰ ὀστᾶ του). Δὲν εἶναι μάρτυς ἀλλὰ εἶναι ἄγιος καὶ αὐτός.

Αὐτὰ τὰ ὅμοια ἀπεκάλυψεν ὁ ἅγιος καὶ εἰς τὸν εὐλαβέστατον ἱερομόναχον Παχώμιον, ἐφημέριον Πύργου Θερμῆς, ὅστις τὸν εἶδεν ἐν ὧρᾳ μεσημβρίας ἐντὸς τοῦ Κελίου τοῦ λέγων: Ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄγνωστος, εἶμαι ὁ ὁσιομάρτυς Ραφαήλ, ἐξ Ἰθάκης με ὠραιότατην λαμπρὰν μαύρην περιβολήν, με μάτια γαλάζια καὶ με κομποσχοίνιον χρυσοῦν εἰς τὸν λαιμόν.

Αὐτὰ με τὰ διηγῆθηκε ὁ ἴδιος συνάδελφός μου πατὴρ Παχώμιος με μεγάλην συγκίνησιν καὶ εὐλάβειαν. Αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ ἁγίου συνεχίζονται καὶ εἰς ἄλλους εὐσεβεῖς χριστιανοὺς τῆς Θερμῆς καὶ τοιοῦτοτρόπως συμπληρώνεται ἡ ἱστορία καὶ τὰ ὅσα σχετίζονται με τὸν βίον του καὶ τὸ μαρτύριόν του. Εἰς πολλοὺς ἐμφαίνεται ὀφθαλμοφανῶς ἐν ἐγρηγόρσει, με καλογορικὴν στολήν. Ἐθεράπευσε μίαν γυναῖκα ἀπὸ θαρὺν πυρετόν, ἐμαστίγωσεν ἡμέρα, ἐνώπιον πολλῶν χριστιανῶν, ἓνα ἄνθρωπον, ὅστις ἐνέποιε τὰ ὀστᾶ του ἐξ ἀπιστίας, φερόμενος κωμικὰ καὶ ἀσεβῶς πρὸς τὸν ἅγιον. Ἡ ἐρχασία εἰς τὸ ἐκκλησάκι συνεχίζεται, καθὼς καὶ αἱ ἀποκαλύψεις τοῦ ἁγίου, εἰς διαφόρους χριστιανούς,

πρὸς πιστοποιήσιν τῆς ἀγιότητός του. Ἐκεῖ γύρω ἀπὸ τὰ πέριξ χωρία συρρέουν οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ με εὐλάβειαν, καὶ προσκυνοῦν τὰ ἅγια λείψανά του προσκομίζοντες λιθάνι, κηρί, ἔλαιον διὰ τὴν κανδήλαν τοῦ ἁγίου, τελοῦν καὶ λειτουργίας καὶ ἀπολαμβάνουν τὴν χάριν καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Ραφαήλ ἐν ψυχικῇ χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει.

Ταῦτα ἐσημειώσαμεν κατὰ τὴν ἀψευδῆ μαρτυρίαν καὶ ἀφήγησιν τῆς κυρίας Βασιλικῆς Ἀγ. Ράλλη καὶ τοῦ Πατρὸς Παχωμίου. Ἐλπίζω νὰ συλλειτουργήσωμεν εἰς τὸ ἀνακαινισθὲν ναῦδριον τῆς Θεοτόκου, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Ραφαήλ.

Τὸ μόνον ποὺ ἀναμένουσιν οἱ χριστιανοὶ τῆς Θερμῆς εἶναι νὰ ἀποφανθῇ δι' ὅλα τὰ ἀνωτέρω αὐθεντικῶς ἢ σεδαστῇ μας ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος ἔχων τὴν ἱερὰν ἀρμοδιότητα, ὅστις εἶναι σπουδαῖος καὶ ἄριστος ἀρχαιολόγος καὶ πρὸ ἐτῶν ὁ ἴδιος ἔφερεν εἰς φῶς τὸν τάφον καὶ τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀσσοῦ εἰς Γέραν. Καὶ σήμερον δύναται νὰ δώσῃ θετικὴν γνώμην περὶ τῆς πραγματικότητος τοῦ ἁγίου Ραφαήλ καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ ἱερὸν γεγονός.

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε.

Ἱερεὺς Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια — Μυτιλήνης

Τὴν ἀνω ἀνεύρεσιν τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν ἁγίων Ραφαήλ καὶ Νικολάου, πιστοποιεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ τόπου κ. κ. Ἰάκωβος Μυτιλήνης, ὡς ἑξῆς:

«Οὐτε γὰρ τὸν ἡγούμενον Ραφαήλ οὔτε γὰρ τὸν διάκονον τὸν Νικόλαον ὑπάρχουν γραπτὰ στοιχεῖα. Ἡ τουλάχιστον δὲν γνωρίζουμε νὰ ὑπάρχῃ τίποτε γραπτόν. Εἶναι ὅμως ἀναμφισβήτητον ὅτι εἰς τὰ ὄνειρα

τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς κωμολέως. Θερμῆς ὑπάρχουν στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἔρχονται εἰς πλήρη ἁρμονίαν μετὰ τὰ ἱστορικά γεγονότα τῆς ἐποχῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει ὁλόκληρος φάλαγγα ἀγνωσμένων μαρτύρων. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς δὲν ἀποκλείεται νὰ συγκαταλέγονται καὶ οἱ δύο μοναχοὶ τῶν ὁποίων εὐρέθησαν τὰ ὁστιά.

Ἐχω ἤδη δώσει ἐντολήν εἰς τὸν ἱεροκήρυκα κ. Ν. Γκατζηρούλην νὰ προβῇ εἰς ἐκτεταμένην ἔρευναν. Νὰ λάβῃ τὰς καταθέσεις ἐκείνων ποὺ ἐνυπνιάσθησαν ἢ ὥραματίσθησαν τοὺς μοναχοὺς καὶ νὰ μοῦ ὑποβάλῃ τὸ πόρισμά του, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ἣτις καὶ θὰ ἀποφανθῇ ἐάν πρέπη οἱ περὶ ὧν πρόκειται νὰ συμπεριληφθοῦν μεταξὺ τῶν νεομαρτύρων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ Μοναστήρια ἀπὸ τὰ 30 ποὺ ὑπῆρχον, μόνον 18 εἶναι γνωστά, καὶ φυσικὰ εἰς τὰ ἀγνωστα δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀνήκῃ καὶ τὸ μοναστήρι τῶν «Καρυῶν».

Σχετικῶς μετὰ τὸ ἐγκόλπιον τὸ ὁποῖον εὐρέθη εἰς τὸν τάφον τοῦ Νικολάου, ὁ Σε-

βασμιώτατος μᾶς εἶπεν ὅτι δὲν εἶναι ἐγκόλπιον, εἶναι μολυβδόβουλον ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐτίθεντο ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν συγγιλίων (ἐγγράφων) εἰς περιπτώσεις χορηγήσεως προνομίων καὶ ἐν γένει σοβαρῶν ζητημάτων.

Πιθανῶς λοιπὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαρτυρίου τοῦ ὁ Νικόλαος νὰ ἔφερε μεθ' ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ συγγιλίου.

Ὁ Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος μᾶς εἶπε καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνέφερε ἡ Μαρία Τσολάκη.

—Εἰς τὸ ὄνειρόν-της ὁ μοναχὸς Νικόλαος τῆς εἶπεν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ποὺ τὸν ἔθαψιν δὲν ἐπρόλαβαν νὰ τὸν τυλίξουν σὲ ράσο καὶ τὸν ἐτύλιξαν σὲ σενδόνι.

Εἶναι γνωστὸν, εἶπεν ὁ Σεβασμιώτατος, ὅτι τοὺς καλογέρους τοὺς θάβουν τυλίγοντάς τοὺς σὲ ράσο τοὺς. Ἀλλὰ αὐτὸ φυσικὰ δὲν τὸ ἐγνώριζεν ἡ ἀπλοῦκὴ γυναῖκα. Καὶ τὸ ὄνειρόν-της ὅμως εἶναι περίεργον.

Ὡσαύτως τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ἀνω ἀγίων λειψάνων, ὥραματίσθη καὶ εὐσεδῆς τις ἱερεὺς, ὃν δὲν ἀποκαλύπτωμεν, λόγῳ ταπεινοφροσύνης του.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΕΟΦΑΝΗ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΑ ΡΑΦΑΗΛ

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθανυμάστωσεν ὁ Κύριος» (ψαλμ. ιε').

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ

δὸς φωτισμὸν νὰ πλέξω,

Στέφανον ἀμαράντινον

τὸν Ραφαὴλ νὰ στέψω.

Ἐκ τῆς Ἰθάκης πρόβαλλε νεοφανὲς ἀστέρι,

προσφάτως φεγγοδόλισε στίγς Νήσου μας τὰ μέρη.

Στίγς Λέσβου τὰ ἀνθόλουστα καὶ γραφικὰ τοπία.

λαμπρὰ ἀποκαλύπτονται τῆς πίστεως μνημεῖα.

Στὴν περιφέρειαν Θερμῆς σὲ ἀνθηροὺς λειμῶνας,

καὶ εἰς τὴν θέσιν «Καρυές» ψηλὰ στοὺς ἐλαιῶνας.

ὑπάρχει παρεκκλήσιον

γύρω σ' ὠραία φύση,

ὁ φθόνος τῶν κατακτητῶν

τὸ εἶχε πυρπολήσῃ.

Ἀπὸ ἐτῶν γύρω ἑκατὶ

τὸ ἔδαφος βογγοῦσε,

καὶ ἕνας ἀναστεναγμὸς

στὰς ἀκοὰς ἤχοῦσε.

Πολλοὶ δὲ ἤκουον ἐκεῖ
Ἐγγέλων μελωδίας,
καμπᾶνες, φῶτα καὶ σκιὰ
ἀυλοῦ ὀπτασίας.

Οἱ ἰδιοκτῆται θέλησαν (Ἐγγ. Πάλλης)
νὰ τὸ ἀνακαινίσουν,
καὶ ἤρχισαν ἀνασκαφὰς
νὰ τὸ οἰκοδομήσουν.

Σκάπτοντες μέσα φάνηκε
πλάκα ὥσάν μνημεῖον,
τὴν σήκωσαν καὶ βλέπουνε
θεῖον τι μεγαλεῖον!
Ἐφάνη σκελετὸς νεκροῦ
ὦ μέγα θεῖον θαῦμα!
καὶ κεραμίδι-μὲ σταυρὸν
ξεφώνησαν στὸ κλάμα.

Ἀποκαλύψεις

Ἀγνώστου εἶναι τὰ ὁσὰ ἔως αὐτὴν τὴν ὥρα,
ἀλλὰ ἀποκαλύπτονται ἐκ τοῦ ἰδίου τῶρα. (τοῦ ἁγίου)
Καιροὶ καὶ χρόνια, γενεαίς, αἰῶνες ἂν περνοῦνε,
εἰν' ἀληθὲς οἱ δίκαιοι, εἰς τὸν αἰῶνα ζοῦνε. (Σολομών)
Τίς εἶναι; τὸ ἐδήλωσε, καὶ τὴν καταγωγὴν του,
τὰ πάθη του ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τὴν φρικτὴν σφαγὴν του.
Ἐφάνη στὸν Παχώχιον μὲ λαμπερὰ ἀτλάζια,
(Ἐφρμ. Πύργ. Θερμῆς)
μὲ κομποσχοίνιον χρυσοῦν, μὲ ὄμματα γαλάζια.

Λέγομαι εἶπε: Ραφαὴλ
εἰμαι ἐκ τῆς Ἰθάκης,
Διονυσίου ὁ υἱὸς
ἦλθα ἐδῶ ἐκ Θράκης.
Στὴν ἄλυσιν τῆς Πόλεως
ἐκ Θράκης ἀπὸ φόβον,
ἦλθαμ' ἐδῶ τρεῖς μοναχοὶ
μὲ ἄλλον πολὺν κόσμον. (1454)
Ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως
φύγαμε μετ' ὁδόνης,
καὶ φθάσαμε εἰς τὴν Θερμὴν
τῆς Νήσου Μυτιλήνης.

Μᾶς ὁδηγοῦν στίς «Καρυές»
ποῦ ἦτο ἐκκλησιάκι,
τῆς Θεοτόκου Γέννησις
μικρὸ μοναστηράκι.
Κι' εἶταν οἱ Τοῦρκοι ἔφθασαν
στὴν Νήσον Μυτιλήνη,
ἦλθαν καὶ μᾶς τυράννησαν
οἱ ἄπιστοι ἐκεῖνοι.
Τρεῖς εἴμεθα οἱ μοναχοὶ
τοὺς δυό, Θεὸς ἐκλέγει,
ὁ τρίτος δὲ ὁ ἀδελφὸς
δειλίασε καὶ φεύγει.

Τὰ φρικτὰ μαρτύρια

Πέντε μὲ ἐδασάνισαν ἕνας Λαζὸς σὰν χάρος,
δυὸ Τοῦρκοι; εἰς Τουργκαλθανὸς κι' ἕνας Τσερκέζος μαῦρος!
Σὲ δένδρο μὲ κρεμάσανε μὲ κτύπους καὶ ἀγῶνα,
μὲ σφάξανε κι' ἀφήρεσιν τὴν κάτω σιαγόνα. (ἔλειπεν)
Κατόπιν ἔβαλον πυρὰν στὸν οἶκον Παναγίας,
καὶ θνήσκει ὁ Νικόλαος ἐκ συγκοπῆς καρδίας. (Μοναχὸς)

Τὴν νύκτα οἱ Χριστιανοὶ
κρυφὰ μ' ἐνταφιάζουν,
καὶ ἔξω τὸν Νικόλαον
σὲ μνήμα τὸν σκεπάζουν.

Πέντε αἰῶνες δρίσκομαι
μέσῃ στῇ γῇ θαμένος,
ὅπῃ ἐρίπεια Ναοῦ
ὥς θησαυρὸς κρυμμένος.

Ὡς ξένον καὶ ὥς ἄγνωστον
ἡ γῆ μ' ἔχει σκεπάζει,
καὶ τώρα δὲ ὁ Κύριος
θέλει νὰ μὲ δοξάσῃ.

Ὁ Κύριος δὲ εὐλογῇ
ἔσοι ποῦ μὲ τιμοῦνε,
καὶ ἔσοι μὲ πιστεύουνε
χάρη Θεοῦ νὰ δοῦνε.

Δευτέρα ἀποκάλυψις

Στὴν εὐσεβῇ Βασιλικὴν ἐφανερώθη πάλι, (ἡ ἰδιοκτῆτις)

Λαμπρός, σεμνὸς ὁ Ραφαὴλ μὲ ὁμορφιὰ μεγάλη.

Ἐδήλωσε τὸ ὄνομα καὶ τὴν καταγωγὴν του,
ἐξιστορῶν τὸν βίον του καὶ τὴν φρικτὴν σφαγὴν του.

Ἄγνωστοι ἅγιοι στὴ γῆ θὰ ἀποκαλυφθοῦνε,
νὰ στηριχθοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ μετανοοῦνε.

Τώρα λοιπὸν οἱ κάτωκοι
στὴν χάρη του προστρέχουν,
τὰ ἅγια του λείψνα
δάκρυα καταδρέχουν.

Θαυματουργεῖ παράδοξα
ὀπτάνεται εἰς ὅλους,
φωτοειδὴς γαλήνιος
σεμνὸς καὶ φεγγόβολος!

Ἰκεσία

Ὁσιομάρτυς Ραφαὴλ, ἐκ τῆς Ἰθάκης Ρόδον,

στὴν Μυτιλήνην ἔλαβες στέφανον φωτοδόλον.

Φέρεις διπλοῦν τὸν στέφανον, ὡς ὁσιος καὶ μάρτυς,
τῶν πιστευόντων σε φρουρὸς καὶ τῶν ἀπίστων μᾶστιγξ.

Τὰς προσευχὰς προσδέχεσαι
πάντων τῶν δεομένων,
ἐκ τῶν κινδύνων καὶ παθῶν
σώζεις τῶν θλιβομένων.

Τὸν Ποιμενάρχην καὶ ἡμᾶς
ρῦσαι ἀπὸ κινδύνων,
τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς
ἐκ πειρασμῶν παντοίων.

Ὁσιομάρτυς Ραφαὴλ τῶν Ἀρχαγγέλων μέλος,

Μὲ πίστιν καὶ εὐλάβειαν τοῦ λόγου φέρω τέλος.

Μετ' ἀγάπης ἀνατίθεται

Εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τιμὴν τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Ραφαὴλ καὶ εἰς
ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Χριστιανῶν.

Ὁ ἐν ἱερεῦσιν ἐλάχιστος
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τράπεζα γὰρ ἀπὸ εὐχῆς ἀρχομένη καὶ
εἰς εὐχὴν καταλήγουσα οὐδέποτε ὑστερη-
θήσεται, ἀλλὰ πηγὴς δαψιλέστερον ἅπαν-
τα ἡμῖν οἶσει τὰ ἀγαθὰ. Ὅπου γὰρ εὐ-
χή καὶ εὐχαριστία, ἁγίου Πνεύματος πα-

ραγίνεται χάρις καὶ φυγαδεύονται δαίμο-
νες καὶ πᾶσα ἀντικειμένη δύναμις δρα-
πετεύει καὶ ἀφίσταται.

(Χρυσ. εἰς τὴν Ἀνναν λόγος β')

—Ὁ τρίγλης τοῦ τρίγλου, λέγεται τὸ
μπαρμποῦνι.

ΠΟΥ ΒΑΔΙΖΟΜΕΝ;

Ἡ «Αγ. Βιβλ.» βαθύτατα σεβομένη καὶ ἐκτιμῶσα τοὺς τὴν ἀγγελολοίμητον ἀσκοῦντας ζώην, καὶ δὴ τοὺς τὸ ἀγιώ-
νυμον Ὅρος κατοικοῦντας πατέρας, εὐχαρίστως δέχεται καὶ δημοσιεῖ τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ἡθικὰς γνώμας καὶ συμβουλὰς αὐτῶν, ὡς ἔχουσα τὴν πε-
ποιθήσιν, ὅτι αἱ διάνοιαι τῶν ἁγίων αὐτῶν ἀνδρῶν καθαρθεῖσαι διὰ τοῦ πολυετοῦς ἀγνοῦ καὶ θεαρέστου βίου, ἀπαυγάζουσι τὰ λυσιτελῆ καὶ σωτήρια.

Ὅθεν μὴ προσέχουσα εἰς τὴν καλ-
λιέπειαν τοῦ γράμματος, ὅπερ κατὰ τὸν
θεῖον Παῦλον (Β΄ Κοριν. β΄, 6) ἀπο-
κτείνει, ἀλλ' εἰς τὸ πνεῦμα,
ὅπερ ζωοποιεῖ, καὶ εἰς τὴν ἀ-
γαθότητα τῆς προαιρέσεως, καταχωρί-
ζει κατωτέρω, ὅσα ὁ σεβαστὸς ἡμῖν π.
ΙΩΑΣΑΦ ΜΟΝΑΧΟΣ Ἀγιορείτης, ἀπέ-
στειλε πρὸς δημοσίευσιν, ἐν τῇ πεποι-
θήσει ὅτι καὶ οἱ ἀναγνώσται τῆς «Αγ.
Βιβλ.» θὰ προσέξωσι καὶ ἐκτιμήσωσι τὸ
πνεῦμα καὶ τὴν προαίρεσιν μᾶλλον ἢ
περὶ τὸ γράμμα.

Ἐθνός, ὥς τὸ ἡμέτερον, μὲ ἱστορίαν
αἰώνων, μὲ πυκνὸν νέφος μαρτύρων, μὲ
χιλιάδας καὶ μυριάδας ἡρώων, μὲ ποτα-
μοὺς αἱμάτων, μὲ ὑψηλὴν ἱστορικὴν ἀπο-
στολήν, βαστάζον τὴν ἱερὰν κιβωτὸν ἐπ'
ὤμου, ποῦ σήμερον βαδίζει;

Δουλεῖα αἰώνων, πόλεμος ἀδιάκοπος
μετὰ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, θλίψεις,
στενοχωρίαι, διωγμοί, ἐπιδρομαί, κατα-
δρομαί, θρπαγαί, λεηλασίαι, σφαγαί, δει-
νὴ αἰχμαλωσία, ἡ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν
ἐθνικὴ συμφορὰ καὶ ἐμφύλιος πόλεμος,
εἰς οὐδὲν ἴσχυσαν τὰ ραπίσματα ταῦτα
καὶ αἱ ἄγριαι μάστιγες, ὅπως συνέλθῃ τὸ
ἔθνος ἡμῶν καὶ ἐπανορθώσῃ λάθῃ αἰώνων
καὶ ἱστορικὰ σφάλματα καὶ καρπωθῇ τὰ ἐκ
τούτων διδάγματα καὶ σωφρονιστικὰ μα-
θήματα. Ὅντως ἐπικίνδυνος καὶ ἀτελ-
πιστικὴ ἡ κατάστασις, ἥτις ἐμβάλλει εἰς

εὐλόγους ἀνησυχίας τοὺς ἀγαπῶντας αὐ-
τό. Ποερὰ κραυγὴ καὶ φωνὴ ἀκούεται
καὶ σάλπιγξ διαλαλεῖ, ὅτι ἐν κινδύνῳ ἡ
μεγάλῃ ἡμῶν πατρικὴ κληρονομία καὶ ἡ
ἱερὰ κιβωτὸς εὐρίσκεται.

Ἕλληνες, συνέλθετε, μετανοήσατε, ἀνα-
νήψατε, ὑψηλὰ τὰ ὅματα τῆς ψυχῆς καὶ
τῆς καρδίας, οἱ ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι τῆς
ἐλληνικῆς δόξης καὶ ἱστορικῆς ἡμῶν ἀ-
ποστολῆς, ἀγρυπνοῦν ἔτοιμοι, πῶς νὰ
καταπατήσουν, πῶς νὰ κατεδαφίσουν τὸ
μέγα καὶ ἱστορικὸν οἰκοδόμημα. Οἱ ἐχ-
θροὶ ἐν ἀγρυπνίᾳ, οἱ Ἕλληνες ἐν ὀλιγω-
ρίᾳ, οἱ ἐχθροὶ ἐκ καρδοχίας, οἱ Ἕλληνες
ἐν ἀκηδίᾳ, ἀρνηταὶ τῶν πατρικῶν παρα-
δόσεων καὶ ἐπιθυμηταὶ τῶν ξένων δελεα-
σμάτων καὶ γλυκοεδεσμάτων. . . σφάλμα-
τα ἐπὶ σφαλμάτων. . . νέαι κατεδαφίσεις,
κινναὶ οἰκοδομαί, νέοι νόμοι, νέα ἡθῆ
καὶ ἔθιμα ἐθνοκτόνα καὶ πατροκτόνα, νέ-
αι διδασκαί, νέον ἡμερολόγιον, νέα σύν-
ταξις, δεινὴ βεβήλωσις καὶ βλασφημία
τῶν αἰωνοβίων θεσμῶν, φοβερὴ πρόκλη-
σις ἐναντίον τῆς ἱστορίας τῶν αἰώνων
καὶ πατρικῶν παραδόσεων καὶ ἱστορικῆς
ἀποστολῆς. Τὸ δὲ ἱστορικώτερον τῶν σφαλ-
μάτων ἡ μὴ καθιέρωσις μιᾶς ἡμέρας τοῦ
ὅλου ἐνιαυτοῦ, ὥς ἡμέραν ἐθνικοῦ πέν-
θους καὶ μνημοσύνου διὰ τὰς μυριάδας
τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ χιλιάδας
τῶν ἡρώων τοῦ γένους. Ἀπωλέσαμεν Κρά-
τος αἰώνων, δεσπόζον Ἀνατολῆς καὶ Δύ-
σεως. Τὸ ἱστορικὸν Βυζαντινὸν κράτος ἡ-
μῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ φωτός του ἐφώτιζε
τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης ὅλης, ἐκατη-
χοῦσε καὶ καθωδηγοῦσε τοὺς λαοὺς αὐτῆς
πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιο-
σύνης καὶ διὰ τοῦ ἀγγελικοῦ μοναχικοῦ
σχήματος πρὸς τὴν μακαρίαν καὶ ἀτελεύ-
τητον ζώην. Ποῦ τὸ Ἐθνικὸν καὶ Πανελ-

λήνιον πένθος; Εἰς ποίαν πολιτείαν ἐστήθη ὁ ἀνδρίας τοῦ ἥρωος τῶν ἡρώων καὶ ἐκλεστοῦ τῶν ἐκλεκτῶν μάρτυρος βασιλέως ἡμῶν Κων)νου τοῦ Παλαιολόγου; Ἐὰν τόσον τετιμημένον καὶ ἐνδοξον Βυζαντινὸν κράτος παρέδωκεν ὁ Πανάγαθος Θεὸς τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, πῶς ἡμεῖς ἐκφενξόμεθα τοιαύτης δικαίας καὶ φοβερᾶς ἀπειλῆς; Ποῦ φύγωμεν ἀπὸ τὴν δικαίαν ὁργὴν τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ, ὡς ἀσεβήσαντες πρὸς τὰς μυριάδας τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἡρώων καὶ εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν ἀφθύνως χυθὲν αἷμα χάριν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος;

Οἱ νῦν Ἕλληνες, ἡ παροῦσα γενεὰ οὐκ οἶδε ποῦ βαδίζει· τὰ πάντα ἡγήθη, ἀκολουθεῖ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπωλείας, τοὺς βλασφήμους, τοὺς καὶ ἐμπαίκτας τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων τοῦ γένους. Τίς δύναται νὰ διηγηθῇ; ποῖος κάλαμος νὰ περιγράψῃ τὸ φρικτὸν μαρτύριον τοῦ ὑπὸ ἀφόρητον δουλείαν στεναίνοντος ἔθνους ἡμῶν; Οἰκογενειακὸν ἄσυλον κατεπατεῖτο, θύραι παρεβιάζοντο, νέοι καὶ νέαι εἰς δεινὴν αἰχμαλωσίαν, σφαγαί, δηρώσεις, λεαλασίαι, ἡ γῆ ἐσείετο, αἱ πέτραι ἐρρύνγυντο, δάκρυα, θρήνοι καὶ κοπετοὶ καὶ γοεραὶ κραυγαὶ διεδέχοντο τὰ πάντα· χωρία, κωμοπόλεις, πόλεις ἐν στόματι μαχαίρας καὶ ἐν δεινῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ μόνον τὸ ἱστορικὸν καὶ φρικτὸν δρᾶμα τῆς Πόλεως τῶν πόλεων καὶ βασιλίδος, ἥρκει νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὸ ἐπιτακτικὸν καὶ ἱστορικὸν αὐτῶν καθῆκον καὶ ἱερὰν ἀποστολὴν ἀπέναντι τοῦ ποταμοῦ τῶν αἱμάτων καὶ τῆς δεινῆς αἰχμαλωσίας τοῦ γένους, ἥτις ἐξικολουθεῖ ἐπὶ αἰῶνας μέχρη τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἀμείωτος καὶ μετὰ περισσοτέρας μανίας καὶ φοβεροῦ ἀφανισμοῦ τῶν πάντων... Ἀδελφοί μου νὰ συνέλθωμεν, νὰ μετανοήσωμεν, νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησί-

ας καὶ τῆς Πατρίδος καὶ ὑπὸ τὴν τετιμημένην καὶ ἐνδοξον σημαίαν αὐτῶν, εἰς τὸ ἔργον ἡμῶν, ἐπὶ τὸ ἱστορικὸν καθῆκον ἕκαστος ἡμῶν ὡς Ἑλλήνων καὶ ὡς Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων.

Οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως, οἱ πολέμιοι τοῦ γένους ἡμῶν, τὰ ὄργανα τῶν δυνάμεων τοῦ σκοτοῦς νυχθημερὸν καὶ ἐντατικὰ ἐργάζονται καὶ τὰ πάντα μηχανεύονται πρὸς ἀφανισμόν τοῦ γένους ἡμῶν... Πολλαὶ αἱ ἐπιτυχίαι αὐτῶν καὶ περισσότερα τὰ κατορθώματα ἐν τε τῇ Πολιτείᾳ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ ὁρθόδοξος πίστις, ὁ ἀνεκτίμητος οὗτος θησαυρὸς καὶ οὐράνιον δῶρον, τὸ ὁποῖον διεφυλάξαμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἐν μέσῳ τόσων αἰρέσεων τοῦ σατανᾶ καὶ ἀπείρων θλίψεων καὶ διωγμῶν καὶ ὑπὸ ἀφόρητον δουλείαν αἰώνων καὶ γὰρ χάριν τοῦ ὁποῖου προετιμήσαμεν τὴν δουλείαν παρὰ τὴν προδοσίαν, οἱ αἰῶνιοι νόμοι οἰκουμενικῶν συνόδων, αἱ πατρικαὶ παραδόσεις, θεμελειώδεις διατάξεις, κατεπατήθησαν καὶ ἐνοθεύθησαν καὶ αὕτῃ ἡ ψυχικὴ σωτηρία ἐν κινδύνῳ. Ἄνευ τῆς σφραγίδος τῆς ὁρθοδοξίας καὶ τῶν καλῶν ἔργων οὐδεὶς σώζεται, οὐδεμία ψυχικὴ σωτηρία. Πλὴν ὅμως σήμερον παντοῦ νέαι καινοτομίαι εἰσάγονται, τὰ ὅτια καὶ ἱερὰ προδίδονται καὶ ἰδοὺ νέα ἀγγελία ἀνατρέπουσα τὸ πᾶν, ἐπείκειται ἡ «Ἐνωσις», ἐπὶ θύραις νέα Φλωρεντιανὴ ψευδοσύνοδος. Ὁ αἰρεσιάρχης Πάπας καυχᾶται καὶ ἐπαίρεται ἐπὶ τὸ δῆθεν τερραστῶς κατορθώματι, καὶ καυχᾶται ὅτι τὸ ἐλληνικὸν Κράτος καὶ ἡ Ἐκκλησία, Βασιλεία καὶ Πολιτεία ὑπέκυψιν, καὶ προσεφώνησαν αὐτὸν τὸν ἄνευ γενεῶν καὶ μύστακος, ὑπὸ μορφὴν γυναιίου, φοβερόν ὀλετήρα τῶν ψυχῶν καὶ παγκόσμιον σκάνδαλον. Ἐλπίζει δὲ ὅτι λίαν ἐγγὺς ἡ ποθητὴ αὐτῷ ἔνωσις, ἐπὶ θύραις τὸ παγκόσμιον προσκύ-

νυμα τοῦ διαρρήξαντος τὸν χιτῶνα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ δεινοῦ ἐφευρέτου ὀλεθρίων καινοτομιῶν.

Πολλή σου ἡ σπουδὴ καὶ ἡ χαρά, μεγάλη κοσμικὴ ἄρχων καὶ αἰρεσιάρχα, πλὴν μάτην ἐλπίζεις καὶ σκιρτῶν ἀγαλλιᾶς· εἰς κενὸν τὸ ἄλμα σου καὶ ἡ σπουδὴ σου εἰς ἄερα καὶ ἡ ἀπάντησις ὑπὸ τοῦ γένους θὰ σοῦ δοθῇ συστημένη καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύουσι καταλῦσαι τὸ ὁρθόδοξον οἰκοδόμημα. Εἰς κέντρον τὰ πηδήματά σου καὶ εἰς βύραθρον ἄδου τὰ τεχνάσματά σου. Ἐπὶ αἰῶνας τώρα ἀγωνίζεσαι ἐναντίον τοῦ ἀκαταλύτου καὶ ἀπορρήτου φρουρίου τῆς ὁρθοδοξίας, μὴ σπεύδης, μὴ μεριμνᾷς, διὰ τὴν τιμίαν καὶ ἀθάνατον Ἑλλάδα· οὐχ ὑπογράψωμεν, οὐχ προδώσωμεν, οὐχ ὑποκύψωμεν, μὴ γένοιτο, ἅπαντες ἀποθανοῦμεν, μὴ φειδόμενοι τῆς ζωῆς ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς πεφιλημένης ὁρθοδοξίας καὶ τῆς αἰωνίας Ἑλλάδος, ἅπαντες ἑτοιμοὶ εἰς ἱεροῦς ἀγῶνας ὑπὲρ Βωμῶν καὶ Ἑστιῶν.

Ἀποκατάσθηκε τὴν ἡσυχίαν ἐν τῷ ἔρειπομένῳ οἴκῳ σου καὶ κατόπιν βλέπομεν τί μέλλει γενέσθαι διὰ τὰς μυριάδας τῶν ἀκολουθῶν σου καὶ ἐξηπατημένων ὁπαδῶν σου. Φοβερὴ σου ἡ ἀπώλεια ταλαίπωρε καὶ καυστικὸν τὸ πῦρ τῶν αἰώνων· τὰ ὄργανα τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καταχθονίως ἐργάζονται ὅπως νοθεύσουν τὸ ὁρθὸν φρόνημα τῆς ὁρθοδοξίας καὶ σπείρουν ζιζάνια, αἰρέσεις καὶ διαιρέσεις ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μας, πολλαὶ αἱ ἐπιτυχίαι αὐτῶν, πολλοὺς παρέσυραν εἰς τὰς αἰρέσεις αὐτῶν, ὅλαι αἱ ἀτυχίαι τοῦ γένους ἡμῶν πολιτικαὶ καὶ θρησκευτικαί, δφεύλονται εἰς τὰς σατανικὰς ἐνεργείας τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους. Ὡ, ἡ ἐπὶ

τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἐθνικὴ συμφορά· οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντιδράσῃ, οὐδεὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ, πᾶσα ἐγερτήριος φωνὴ καταπνίγεται. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἠλεκτρικά, ραδιόφωνα, ψαλμοφῶνα νέα, τυπικά, καινοτομία.

Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται, οὐχὶ πρῶτῃ ἢ ἐν μεσημβρίᾳ, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς νυκτός. Ἀκολουθία χωρὶς ψαλτήρια, λειτουργία ἄνευ ὥρων, τὸ ψαλτήριον ἔξω τῆς Ἐκκλησίας. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον... Καὶ αἱ Ὁραὶ; τὰ πάντα κατεπατήθησαν, ἡ ὁρθοδοξία ἐπροδόθηκε, οἱ σημερινοὶ χριστιανοὶ οὔτε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ δὲν γνωρίζουν νὰ σημειώσουν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀλλὰ μόνον κινεῖται ἡ χεὶρ πρὸς ἐμπαιγμὸν μακρὰν τοῦ νὰ σημειώσῃ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἀκριβῶς. Ὀλίγα διδάσκονται, μακρὰν τοῦ παραδείσου ὁδηγοῦνται καὶ ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῶν σωζομένων ἄλλοτριοῦνται. Κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς, σπαραγμὸς μέγας ἐπὶ τῇ πνευματικῇ καταστάσει τοῦ γένους ἡμῶν, ἡ πραγματικὴ μετάνοια ἀγνοεῖται, οἱ ἀναξίως μεταλαμβάνοντες οἱ περισσότεροι, ὅτι ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι· ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσωμεν καὶ ποῦ νὰ τελειώσωμεν; ποῖον πρῶτον νὰ κλαύσωμεν καὶ ποῖον ὕστερον; φοβερὴ ἡ ἀπώλεια, ὁ ἄδης βοᾷ, αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους βαδίζουν ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς ἐπιτυχίαν μετὰ τὴν μεγίστην τῶν ἐπιτυχιῶν, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας. Ἀκούσατε καὶ φρίξατε. Εἰς τὰ διαφωτιστικὰ βιβλία τῶν ἐκλεκτῶν ἀναφέρεται, ὅτι αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους πολλὴν κόπον κατέβαλον καὶ τὰ πάντα ἐμηχανεύθησαν διὰ τὴν νόθευσιν τοῦ ὁρθοῦ κειμένου τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου· ὅτι ἀνὰ τοὺς αἰῶνας δὲν ἐπέτυχον, τὸ ἐπέτυχον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Οἱ πατέρες ἡμῶν, τῇ βοήθειᾳ τῆς Παναγίας, ἡλευθέρωσαν μίαν μικρὰν γωνίαν τοῦ πατρῴου ἐδάφους καὶ διὰ ποταμῶν

αἱμάτων, ἵνα ἐλευθέρως καὶ ἀνεμποδί-
στως οἱ αἰρετικοί, οἱ θανάσιμοι ἐχθροὶ
τοῦ γένους, διαδώσουν τὸ βλάσφημον
φρόνημα αὐτῶν καὶ τὰς ἄλλας βλασφη-
μους καινοτομίας ἐν μέσῳ δεινοπαθοῦν-
τος λαοῦ, ἐπωφελούμενοι τῆς δυστυχίας
καὶ στενοχωρίας τῶν περισσοτέρων. Τὰ
τέκνα τῶν Σταυροφοριῶν ἀνενόχλητα,
σπεύρουν ζιζάνια ἀναμέσον ἡμῶν καὶ βε-
βηλώνουν τὸ ἱερὸν καὶ αἱματοβαμμένον
ἔδαφος τῆς μαρτυρικῆς πατρίδος.

Ποῖτοι εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀνenoχλήτως περι-
φερόμενοι ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων με-
τὰ κυκλικὰ καπέλλα καὶ λευκοὺς λαιμοδέ-
τας; Τί ζητοῦν, τί ἐπιδιώκουν, διὰ τίνα
σκοπὸν ἀνίερρον δολίως καὶ καταχθονίως
ἐργάζονται; ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῶν τί
διδάσκειται; τίνας συμφορὰν κατεργάζον-
ται; Πολλὰ ἐπέτυχον καὶ περισσότερα κα-
τώρθωσαν πρὸς μεγίστην καὶ ἀνυπολό-
γιστον ἐθνικὴν ζημίαν, πολλοὺς ἠπάτη-
σαν διὰ τῶν βλασφημιῶν καὶ αἰρετικῶν
δοξασιῶν αὐτῶν, καὶ περισσοτέρους πα-
ρέσυραν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ παρασύ-
ρουν εἰς τὴν ἀπώλειαν. Κινοῦνται δολίως,
ἐναντίον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθο-
δοξίας, μὴ ὄντος λυτρωμένου μηδὲ σώ-
ζοντος. Τί εἵπωμεν καὶ τί λαλήσωμεν διὰ
τὴν κατὰδυσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τὴν
περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ Χρι-
στοῦ Ἀνέστη καὶ τὴν κατ' οἶκον εὐωχίαν;
Τὰ πάντα ὑπὸ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους
διελύθησαν, ἀγάπη, φόβος Θεοῦ, ἐντολαί,
παραδόσεις, ἐνδυμασία, σχῆμα χριστια-
νικόν, μορφή τιμία χριστιανική, ἐνδυμα-
σία χριστιανική... κατεπατήθησαν καὶ
διελύθησαν. Αἱ διδασκαί, αἱ κατηχήσεις, αἱ
ἐρμηνεῖαι τῆς Ὁρθοδοξίας, τὰ ὅρη τῶν
ἀθανάτων συγγραμμάτων ἁγίων ἀνδρῶν,
αἱ νουθεσίαι, αἱ παραγγέλαι, αἱ ψυχώ-
φελεῖς συμβουλαὶ καὶ διδασκαί, τὰ πάντα
εἰς ἀφάνειαν καὶ διάλυσιν. Τὸ μικρόβιον

τῆς φθορᾶς εἰς τὰς βιβλιοθήκας ἐργάζε-
ται, οὐδεμία μέριμνα, οὐδεμία φροντίδα
διὰ τὴν διατήρησιν καὶ περιφρούρησιν
τῶν ἀθανάτων συγγραμμάτων.

Πυρκαϊὰ ἐπὶ πυρκαϊᾶς, σύμμαχοι τοῦ
πανδαμάτορος χρόνου. Οἱ ταγοὶ καὶ οἱ
ἄρχοντες οὐκ εὐκαιροῦσι μετὰ τὴν κατὰ-
δυσιν τοῦ Σταυροῦ, τὴν περιφορὰν τοῦ
Ἐπιταφίου, καὶ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, ὅ-
λη ἡ μέριμνά των ὅλη ἡ φροντίδα πῶς
καλλίτερα νὰ ἐμπαίζουσιν, νὰ διακωμωδή-
σωσι τὰ ὅσια καὶ ἱερὰ τοῦ Ἐθνους, Δὲν
εὐκαιροῦν κατόπιν τοῦ ἐμπαιγμοῦ τῆς πί-
στεως καὶ τὸν χλευασμὸν τῶν πάντων, νὰ
περιφρουρήσουν τὰ ὅσια καὶ ἱερὰ τοῦ
Ἐθνους καὶ νὰ κατοχυρώσωσι τὴν ἀ-
σφάλειαν τῶν κειμηλίων τοῦ Ἐθνους.
Καὶ κατόπιν πῶς δύνανται μετὰ τὸ κυνή-
γιον τῆς ἀνθρωπαρεσκείας, τῶν ἐπαίνων,
καὶ τῆς εὐαρεστίσεως καὶ καλῆς συμπε-
ριφορᾶς καὶ ὑποδοχῆς τῶν ὑπούλως κινου-
μένων ὁργάνων τῶν δυνάμεων τοῦ σκό-
τους, ἅπερ ὄργανα κινοῦνται καὶ ἐπισκέ-
πτονται καὶ τὸν ἅγιον ἡμῶν τόπον, με-
τὴν ἰδίαν μανίαν καὶ ζέσιν. Πλὴν εἰς κε-
νὸν αὐτῶν ὁ ἀγὼν καὶ ἡ φροντίδα; Ὁ ἅγι-
ος ἡμῶν τόπος, ἀκατάλυτον φρούριον τῆς
Ὁρθοδοξίας, θὰ μένη μέχρι συντελείας
τῶν αἰώνων.

Αὐτὰ ἐν ὀλίγοις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν
δὲ τῇ Πολιτείᾳ περισσότερα καὶ προκα-
λοῦντα τὸν ἱλιγγον κατορθώματα αὐτῶν.
Δημιουργία ἀπίερων κομματικῶν οἰκῶν
μετ' ἀρχηγούς ἀνικάνους καὶ ἐν πολλοῖς ὑ-
πόπτους. Ἐκαστος ζητεῖ τὰ ἑαυτοῦ, οὐ-
δεὶς τὰ τῆς πατρίδος, αἰρέσεις, διαιρέ-
σεις, κόμματα καὶ κηρύγματα καὶ μέγας
ἐμπαιγμὸς καὶ καλπασμὸς εἰς τὰ τέτρα-
ρα τοῦ ἔθους. Οἱ νῦν Ἕλληνες οὐκ εἰσὶ
τέκνα τῶν ἀναδειξάντων τοὺς μεγάλους
ἥρωας καὶ ἀθανάτους συγγραφεῖς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

— Ἀδελφός τις ἔγραψε ταῦτα, καί ἔθε-
σεν αὐτά ἔμπροσθέν του διηνεκῶς, εἰς ἐν-
θύμησίν του καί ἔλεγεν. Ἐν ἀφροσύνῃ ἐ-
δαπάνησας τήν ζωήν σου, ὡ κατησχυμένε
ἄνθρωπε καί παντός κακοῦ ἄξιε· ἀλλά πα-
ραφυλάττου ἄθλιε, κἄν ἐν ταύτῃ τῇ ἐγκα-
ταλειφθείσῃ ἡμέρᾳ, ἐκ τῶν κακῶς ἐξοδια-
σθέντων ἡμερῶν.

— Μή ἐρωτήσης περί τοῦ κόσμου, μήτε
περί διαγωγῆς αὐτοῦ· μήτε περί μοναχῶν,
ἢ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, πῶς εἰσὶ· μή
φροντίσης τινός τῶν τοιούτων.

— Γενοῦ ἔτοιμος πρὸς πᾶσαν θβριν καί
χλευασμὸν ἐκ πάντων. Ὑπόμεινον πάντα
πόνον καί πᾶσαν θλίψιν καί κίνδυνον τὸν
ἐκ τῶν δαιμόνων, ὧν τὸ θέλημα ἔπραξας
μετ' εὐχαριστίας. Μετὰ χαρᾶς δέξαι τὰς
πικρότητας, ἵνα σὲ ἐκτινάξωσι μικρὸν καί
ἐπειτα γλυκανθῇς.

— Φεῦ σοί καί τῇ δυσώδει δόξῃ σου,
διότι ἐγκατέλειπες τήν ψυχὴν σου ὡς ἀ-
κατάκριτον, οὕσαν πεπληρωμένην πάσης
ἁμαρτίας καί κατέκρινας ἄλλους, λόγῳ καί
διανοίᾳ. Οὐκ ἀποχύνῃ συναναστραφῆναι
τοῖς ἀνθρώποις, διότι ἀλόγως ἐπολιτεύ-
σω; Ἐάν πρόσχῃς τοῦτοις καί κατάρχεις
ταῦτα πάντα, ἰσῶς τῇ συνεργείᾳ τοῦ Θεοῦ
ἐσώζῃσσο, εἰ δὲ μή, ἀπελεύσῃς εἰς τὴν
σκοτεινὴν χώραν τῶν πονηρῶν δαιμόνων
ὧν τὸ θέλημα ἀναιδεῖ προσώπῳ εἰργάσω.

— Ὁ μακάριος Ἀντώνιος λέγουσιν, ὅτι
οὐδέποτε ἐποίησε καλὸν τι, ἵνα ὠφελῇσιν ἐ-
αυτὸν μόνον, πλεον τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
διότι εἶχε τὴν ἐλπίδα ταύτην, ὅτι τὸ κέρ-
δος τοῦ πλησίον αὐτοῦ, εἶναι ἢ ἀρίστη ἐρ-
γασία του, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἀγάπη.

— Δύμος μέγας εἰς πᾶν ἀγαθὸν ἐστίν, ἡ
μετὰ διακρίσεως νηστεία καί ὁ ἀμελῶν
ταύτης, διασείει πᾶν ἀγαθόν. Οὐδέποτε εἰ-
δε τις ἐν διακρίσει νηστεύοντα, δουλω-
θέντα ὑπὸ τῆς κακῆς ἐπιθυμίας. Ὁ ἀμελῶν
τὴν νηστείαν καί ἐν τοῖς λοιποῖς ἀγωνί-
σμασι, χαῦνος καί ἀμελής ἐστί, καί κακὸν
σημεῖον δεικνύει τῆς ψυχῆς του.

— Τῆς τελείας ἀγάπης σημεῖον ἐστὶ τοῦ-
το. Ὅταν ἡ τοῦ Θεοῦ μνήμη κινηθῇ ἐν τῇ
διανοίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, εὐθέως ἡ καρδία
του κινῆται εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καί
οἱ ὀφθαλμοὶ του καταφέρουσι δάκρυα δαψι-
λῶς. Δεῖ τὸν Μοναχὸν φεύγειν ὀλοτελῶς,
ἐκ πάντων τὰς αἰτίας τῶν παθῶν, κἄν
φαίνωνται μικραί. Ἐάν τις νομίμως ποιῇ
ὅ,τι δῆποτε ὅπερ καθάρῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ,
καθῶς ἐδιδάχθη παρὰ τῶν Πατέρων, ὅ-
πως φθάσῃ τὴν καθαρότητα καί ἕτεροι
σκανδαλίζονται, οὐκ ἐστὶν υπεύθυνος αὐτός,
ἀλλ' αὐτοὶ οἱ μὴ ἐπιστάμενοι τοῦ σκοποῦ
του. Καθότι αὐτὸς ἐγκρατεύεται, νηστεύει
καί ἐγκλείεται περισσοτέρως, οὐχὶ ἵνα οἱ
ἄλλοι σκανδαλισθῶσιν, ἀλλ' ἵνα καθαρεύ-
σῃ τὸν νοῦν του.

— Οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται τοὺς πᾶν-
τας πληροφορεῖσθαι ἢ ἀρέσαι καί τῷ Θεῷ
ἐργάσασθαι ἐν κρυπτῷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ὁ
καταφρονῶν τοῦ ἀσθενοῦς, οὐκ ὀφείλει φῶς·
καί ὁ ἀποστρέφων τὸ πρόσωπόν του ἐκ τοῦ
ἐν στενοχωρίᾳ ὄντος, ἡ ἡμέρα αὐτοῦ σκο-
τισθῆσεται.

— Οὐχ ὅτε τὴν ἁμαρτίαν πράττοντες,
γινόμεθα ἁμαρτωλοὶ· ἀλλ' ὅτε μὴ μισή-
σωμεν αὐτὴν καί μεταμεληθῶμεν ἐπ' αὐ-
τῆς. Ἐγράφη ὑπὸ τινος τῶν ἁγίων, ὅτι ὅς-

τις οὐ λογίζεται ἐκυτὸν ἀμαρτωλὸν παρὰ τῷ Κυρίῳ, ἢ εὐχὴ αὐτοῦ οὐκ ἔστι εὐπρόσδεκτος.

**Παραινέσεις τοῦ ὁσίου
Πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ ἑτεροῖ
ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου**

Παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, μὴ καταφρονῶμεν τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς Γραφαῖς. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι τοῦ Χριστοῦ οὐ μὴ παρέλθωσι. Τί ἀμελεῖς ταλαίπωρε ἄνθρωπε; τί προσδοκᾷς; τί ἐνθυμῇ; τίς ὑπὲρ σου ἀπολογησεται; οὐκ οἶδας, ὅτι ἕκαστος περὶ ἑαυτοῦ δώσει λόγον τῷ Θεῷ; Οὐκ οἶδας, ὅτι ἕκαστος θερρίσει ὃ ἔσπειρε, καὶ ἕκαστος τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει;

— Ὡς οὖν καιρὸν ἔχεις, σκόρπισον τὸ φορτίον τῶν ἀμαρτιῶν σου. Οὐαί μοι, ποία αἰσχὺνὴ καταλήψεται με τότε, ὅταν μὲ ἴδωσι καταδικασθέντα, οἱ νῦν μακαρίζοντες; Τὴν γὰρ πνευματικὴν ἐργασίαν ἀπολειπόμενος, τοῖς πάθεσιν ὑπετάγην. Διδαχθῆναι οὐ θέλω καὶ διδάξαι θέλω. Ὑποταγῆναι οὐ θέλω καὶ ὑποτάξαι ἐπιθυμῶ. Κοπιᾶσαι οὐ θέλω καὶ κοπῶσαι θέλω. Ὀνειδισθῆναι οὐ θέλω καὶ ὀνειδίζειν θέλω. Ἐξουδενωθῆναι οὐ δέχομαι καὶ ἐξουθενεῖν χαίρω. Ἐλεγχθῆναι οὐ θέλω καὶ ἐλέγχειν ἐπιθυμῶ. Ἐλεεῖν οὐ δέχομαι καὶ ἐλεηθῆναι ζητῶ. Βλαβῆναι οὐ θέλω καὶ βλάψαι προσπαθῶ. Καταλαλεῖσθαι οὐ δέχομαι καὶ καταλαλεῖν ἐπιθυμῶ. Ἀκούειν οὐ θέλω καὶ ἀκουσθῆναι ζητῶ. Δοξάζειν οὐ θέλω καὶ δοξασθῆναι ἐπιζητῶ. Εἰς τὸ νουθετεῖν σοφός, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ ποιῆσαι.

— Τίς οὖν δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων καὶ κλαύσομαι ἡμέρας καὶ νυκτὸς περὶ τῶν τραυμάτων τῆς ψυχῆς μου καὶ διὰ τὴν χαυνότητα τῆς προαιρέσεως τῆς γενομέ-

νης ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν;

— Οὐδεὶς γὰρ ἐστὶ πρός καὶ ταπεινός, οὐδὲ ἡσυχός καὶ ὕβρεως ἀπεχόμενος, ἢ λαιδωρίας ὑπομένων. Ἀλλὰ πάντες ὀργίλοι καὶ ἀντίλογοι· πάντες ὀκνηροὶ καὶ θυμῶδεις καὶ ἱματίων καλλωπισταί. Πάντες κενόδοξοι καὶ φιλόδοξοι καὶ πάντες φίλαυτοι.

— Ὁ γὰρ ἐρχόμενος κατηχηθῆναι, πρὸ τοῦ κατηχηθῆ, διδάσκει. Πρὸ τοῦ μαθεῖν, νομοθετεῖ. Πρὸ τοῦ ὑποταγῆναι, ὑποτάσσει καὶ πρὶν κελευσθῆναι, κελεύει. Τίς οὖν μὴ κλαύσῃ, ἀγαπητοί, τὴν ἡμετέραν κατάστασιν;

— Τῷ γὰρ κόσμῳ ἀποταξάμενοι, καὶ τὰ γῆνα φρονούμεν. Οὐκ οἶδμεν ποῦ ἐκλήθημεν, ἀδελφοί; οὐδὲ εἰς τί ἤκαμεν, ἀγαπητοί; Εἰς ἐγκράτειαν ἐκλήθημεν καὶ φιλοκαλίαν βρωμάτων ἐπιθυμοῦμεν. Καὶ εἰς γυμνότητα ἐκλήθημεν καὶ φιλονικούμεν περὶ ἐσθῆτος. Εἰς ὑποταγὴν καὶ πραότητα ἐκλήθημεν καὶ ἀγριαίνοντες ἀντιλέγομεν. Ἀναγινώσκοντες, οὐ γινώσκουμεν, καὶ ἀκούοντες, τὰς ἀκοὰς οὐ παραδεχόμεθα.

— Φοβοῦμαι οὖν ἀδελφέ, μὴ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς μᾶς ἐκβάλλωσιν ἔξω τοῦ Νυμφῶνος. Τὸ γὰρ σχῆμα τὸ ἔξωθεν διδάσκει ἡμᾶς, ποῦ ἐστὶν ἡ καρδιά καὶ ὁ νοῦς μας. Ὁ καλλωπισμὸς τῆς ἐσθῆτος δείκνυσιν, ὅτι γυμνοὶ ἐσμέν τῆς θείας δόξης. Ἡ δὲ φιλοδοξία σημαίνει, ὅτι κενόδοξοι ἐσμέν. Ὁ φθόνος ἀπαγγέλλει, ὅτι ἀγάπην ἐν ἑαυτοῖς οὐκ ἔχομεν. Ἡ τῶν βρωμάτων ἡδύτης, δείκνυσιν ὅτι γαστρίμαργοι ἐσμέν. Καὶ ἡ ὀκνηρία δηλοῦται ἐκ τῆς ραθυμίας ἡμῶν. Τὸ νίπτεσθαι τοὺς πόδας καὶ τὸ πρόσωπον σημαίνει, ὅτι ἐσμέν δουλοπαθεῖς.

— Ποίαν δὲ ἀπολογίαν δώσωμεν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἂν ἀμελήσωμεν; ἢ τί ἐροῦμεν τῷ Θεῷ, ὅτι οὐκ ἠκούσαμεν; εἰ ὅτι οὐκ ἐμάθομεν; Ὁ μὲν γὰρ Κύριος ἡμῶν

ΟΠΤΑΣΙΑ ΟΦΕΛΙΜΟΣ

ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΙΝΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΥ

Εἰς ἓνα κοινόβιον τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἦτόν τις μοναχὸς κατὰ πολλὰ εὐλαβὴς καὶ πρόθυμος εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος, καὶ ἠγωνίζετο τὸ κατὰ δύναμιν. Εἶχε δὲ πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ἐξόχως δὲ εἰς τὸν ἅγιον Μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε τόσην ἀγάπην ὅπου σχεδὸν ὁ νοῦς του ἦτον ἀχώριστος ἀπ' αὐτόν, καὶ τὸν ὁποῖον μάλιστα εἶχε πρὸς τὸν Θεὸν ἐγγυητὴν τῆς σωτηρίας του. Μετὰ δὲ καιρὸν ὁ μοναχὸς οὗτος νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς ἀκηδίας, ἔπεσεν εἰς τόσην ἀμέλειαν, ὅπου σχεδὸν ἀμέλησε παντελῶς τὸ χρέος του. Μετὰ καιρὸν δ' αὐτίς ἔπεσεν εἰς τιτας πειρασμοὺς ὁ μοναχός, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐνθυμούμενος τὴν προτέραν τοῦ βίου του κατάστασιν καὶ μὴ δυνάμενος κατορθῶσαι αὐτήν, εὗρίσκετο εἰς τόσην μεγίστην λύπην, ὥστε ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ εἰς ἀπόγνωσιν. Ὁ δὲ φιλόανθρωπος Θεὸς ὁ γινώσκων τὰ κρύφια τῆς καρδίας, καὶ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, δὲν τὸν ἄφησεν ὀλοτελῶς ν' ἀπελπισθῇ ἀλλ' ἔδειξεν αὐτῷ τὴν ἀκόλουθον ὀπτασίαν. Ὅχι ὅτι ἦτον ἄξιος ταύτης ὁ μοναχός, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠθέλησεν νὰ δεῖξῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐσπλαγχνίαν του, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ ἵσως καὶ προθυμοποιηθῇ πρὸς τὴν ἀρετήν.

Εἶχε δὲ ἡ ὀπτασία αὕτη ὡς ἀκολούθως:

ἀθάνατος ὢν, δι' ἡμᾶς ἐθανατώθη, ἵνα ἡμᾶς ζωοποιήσῃ. Ἡμεῖς οἱ ἄθλιοι καὶ ταλαίπωροι, χοῖκοι καὶ θνητοὶ καὶ σποδὸς ὑπάρχοντες, ἕως λόγου ἀλλήλους οὐ διατάζομεν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης τεσσαρακοστῆς περὶ τὴν 14ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1854, ἡμέρα Πέμπτη τῆς ἑβδομάδος, κυριευθεὶς ὁ μοναχὸς ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς ἀπελπισίας μετὰ βίας τὸ ἐσπέρας ἀνεπαύθη εἰς τὴν κέλλαν του. Περὶ δὲ τὴν ἑκτὴν ὥραν τῆς νυκτός, σημαίνουσα ἡ ἐκκλησία διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ὁρθρου, μεταβαίνει καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐμβαίνει εἰς τὸ στασιδίον του, ὢν ἀκόμῃ ἐσκοτισμένος τοὺς λογισμούς. Ἀρξάμενοι δὲ οἱ ἀδελφοὶ τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ἄνωθεν μοναχὸς ἦλθεν ὀλίγον τι εἰς τὸν ἑαυτὸν του, καὶ συλλογιζόμενος τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ ἔλεγεν ἐν ἑαυτῷ. Εἰς Θεὸς δημιουργὸς ποιητὴς καὶ πλάστης τῶν πάντων, κατεδέχθη νὰ σαρκωθῇ δι' ἡμᾶς, νὰ ὑβρισθῇ ἐπομένως, νὰ κολαφισθῇ, νὰ σταυρωθῇ, νὰ ταφῇ καὶ νὰ ὑπομείνῃ τόσα δεινὰ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, αὐτὸς τώρα ὁ πανάγαθος Θεὸς δὲν δύναται νὰ σώσῃ καὶ ἐμέ;

Ταῦτα συλλογιζόμενος ἐκατανύχθη τῇ καρδίᾳ καὶ ἦλθε τόση χαρὰ εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἡσυχία εἰς τὸν νοῦν του μετὰ κατανύξεως, ὥστε ἔρρεον ποταμὸν τὰ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του. Τότε ἦλθεν εἰς τὴν ψυχὴν του μία ὑπερβολικὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε κατέφλεγεν αὐτὸν πολλὴν ὥραν, ὁμοῦ δὲ μὲ τὴν ἀγάπην αὐτὴν ἦλθεν εἰς τόσην ταπείνωσιν, ὥστε δὲν εὗρισκε σχεδὸν κτίσμα τι ἐπὶ τῆς γῆς νὰ παρομοιάσῃ τὸν ἑαυτὸν του. Τότε πάλιν ἤνοιξεν ἡ καρδία του καὶ ἐγινε τρόπον τινὰ μία ὁδὸς ἀπὸ τὴν καρδίαν του, ἕως εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τότε ὁ νοῦς καὶ ὁ ἐνδιάθετος λόγος καὶ ἡ καρδία του ἠνώθησαν, καὶ ἐπροσηύχετο διὰ τοῦ νοὸς χωρὶς τινὰ ἐμ-

πόδιον καὶ πότε μὲν ἔλεγε τὴν εὐχὴν τοῦ Κυρίου, πότε δ' ἄλλους τινὰς λόγους κατανυκτικούς. Ἐπειτα πάλιν ἦλθεν εἰς τόσῃν ἀγάπῃν πρὸς τὸν πλησίον ὥστε παρεκάλει ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτόν. Ἀπὸ δὲ τῆς χαρᾶς τῆς καρδίας του ἐσκίρτα ἐν ἀγαλλιάσει ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐν ὅσῳ ἦτον ἔτι εἰς μίαν τοιαύτην κατάστασιν, ἔβλεπε τὸν ἑαυτόν του συνευρισκόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ τῶν ἐπιλοιπίων ἀδελφῶν ἀναγινωσκόντων τὴν ἀκολουθίαν, ἔπειτα δὲ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ σταθῇ ὀρθίος ἐκάθισεν εἰς τὸ στασίδιον του, καὶ πάλιν ἐπροσηύχετο νοερῶς. Καὶ τότε ἀπὸ τόσῃν ἀγάπῃν θεϊκὴν ἐκυριεύθη πάλιν, ὥστε δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὴν γῆν, οὐδ' ἐφοβείτο τὸν Θεόν, ἀλλ' εἶχε μεγάλην παρρησίαν καὶ ἀγάπην πρὸς αὐτόν.

Κυριευθεῖσα λοιπὸν ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τοιαύτην ἀγάπῃν, δὲν ἠδύνατο πλέον μήτε τὴν εὐχὴν νὰ λέγῃ μήτε ἄλλην τινὰ προσευχήν, εἰμὴ μόνον ἡσθάνετο εἰς τὴν ψυχὴν του ἓνα θεῖον ἔρωτα καὶ μίαν ἀγάπην θεϊκὴν καταφλέγοντα τὴν καρδίαν του, ἡ δὲ ψυχὴ του ἦν κεκολλημένη εἰς τὸν Θεόν καὶ αὐτὸν μόνον φαντάζετο ἐν πολλῇ κατανύξει καὶ μεγάλῃ ταπεινώσει. Μετὰ δὲ ταῦτα αἰφνιδίως ἦλθεν εἰς ἔκστασιν καὶ πλέον δὲν ἔβλεπε τὸν ναόν, μήτε τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀδελφῶν ποσῶς ἤκουεν, ἀλλ' εὐρέθη εἰς μίαν ὠραιοτάτην πεδιάδα, ἐστολισμένην μὲ διάφορα δένδρα καὶ ἄνθη. Ἡ ὠραιότης, τὸ κάλλος, καὶ ἡ εὐωδία αὐτῶν ἦσαν ἀπεριγραπτα καὶ ἀνεκδιήγητα, τὸ δὲ φῶς αὐτῆς τῆς πεδιάδος ὑπὲρλαμπρον ὥς νὰ ἑλαμπον ἐπὶ τῷ ἡλίῳ. Βλέπων δὲ ἀπὸ μακρόθεν ὁ μοναχὸς εἰς ἐκείνην τὴν ὠραιοτάτην πεδιάδα, εἶδεν ἀνθρώπων πλῆθος ἐνδεδυμένων ἀπάντων λαμπρὰν στολήν, νέων δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ ὠραιότητα

προσώπων, οἵτινες ἑλαμπον ὑπὲρ τὸν ἥλιον καὶ περιεπάτουν ἀργῶς. Χαίρων ἐκ ψυχῆς τότε ὁ μοναχός, διελογίζετο τὸ πῶς εὐρέθη ἐκεῖ καὶ τίνος ἄρα ἦτον ὁ περίβλος αὐτός, καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί.

Ταῦτα ὅθεν συλλογισόμενος, καὶ περιπατῶν ὀλίγον διάστημα, βλέπει καὶ ἄλλο πλῆθος συνισταμένων ἀνθρώπων, ἐνδεδυμένων ἀπάντων στολὴν στρατιωτικὴν, νέων τὴν ἡλικίαν καὶ ἀνδρειωμένων τὸ εἶδος, πρῶτον δὲ καὶ ὠραιοπροσώπων, οἵτινες ἑλαμπον ὥς ὁ ἥλιος· καὶ ἰδὼν αὐτῶν τὴν ὠραιότητα ὁ μοναχός, ἐστάθη θεωρῶν τὸ κάλλος αὐτῶν μὲ μεγάλην χαρὰν τῆς ψυχῆς του καὶ ἀγαλλίαςιν. Τότε ἀκούει μίαν φωνὴν ἐξ αὐτῶν ὁ μοναχὸς οὕτω λέγουσαν· οὗτος ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν Βασιλέα, ὥς οἴδατε καὶ πρέπει τις ἐξ ἡμῶν νὰ τὸν ὀδηγήσῃ. Τότε εἰς ἐξ αὐτῶν χωρισθεὶς ἐκείνων, ὁ ὠραιότερος καὶ ἀνδρειότερος, λάμπων μεταξὺ τῶν ἄλλων ὥς ἡ σελήνη μεταξὺ τῶν ἀστέρων καὶ ἀξιωματικὸς τῶν φαινόμενος, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν· Ἐγὼ θὰ τὸν ὀδηγήσω, διότι ἔχει ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς ἐμέ, ὥς οἴδατε, καὶ μὲ ἐπικαλεῖται ἡμέρας καὶ νυκτὸς περὶ τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐγγυητὴς πολλακίς ἐγενόμην δι' αὐτὸν εἰς τὸν Βασιλέα.

Καὶ ὁ μὲν λαμπρὸς ἐκεῖνος νέος, ταῦτα εἰπὼν, ἤρχετο πρὸς τοῦτον· οὗτος δὲ (ὁ μοναχός) πάλιν ἀπορῶν καθ' ἑαυτόν, ἔλεγεν, ἐγὼ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἄλλοτε δὲν εἶδον, καὶ πῶς αὐτοὶ εἶδον με, καὶ γνωρίζουσι; καὶ πῶς οἴδασιν ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὸν Βασιλέα; Τότε ὁ χαριέστατος ἐκεῖνος νέος πλησιάσας τῷ μοναχῷ, λέγει αὐτῷ μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, ἀκολούθει μοι νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν Βασιλέα· οὗτος δὲ τῷ ἀποκρίνεται πάλιν, ἀδελφὲ παρακαλῶ σε, ἄφες με, ὅτι τί ἄν-

Ἀπὸ τοῦς ἀδάμαντας τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

Π Ε Ρ Ι Ψ Υ Χ Η Σ

“Ὅταν πειράζεται ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, πῶς πρέπει νὰ προσ-
εύχεται μετὰ δακρύων εἰς τὸν Θεόν

Ψυχὴ τεθλιμμένη προσέρχεται εἰς σέ, ἄγιε Δέσποτα, καὶ σοὶ λαλεῖ μετὰ δακρύων περὶ τοῦ φθοροποιοῦ ἐχθροῦ καὶ μετὰ πάσης ταπεινώσεως προσπίπτει καὶ δέεται εἰς σέ περὶ τοῦ διαδόλου, ὅστις θλίβει αὐτήν. Ἐπειδὴ λοιπὸν προσέρχεται εἰς σέ μετὰ θράσους, ἐπακούσον αὐτῆς ἐν τάχει καὶ ἐπίσκεψαι αὐτήν ἐπιμελῶς, ἄφου κατέφυγε πρὸς σέ μετὰ πόθου. Ἐάν παραβλέψῃς αὐτήν ἐνῷ εἶναι τεθλιμμένη, θὰ χαθῇ· ἐάν βραδύνῃς νὰ ἐπακούσῃς αὐτῆς ἐνῷ εὐρίσκεται στενοχωρημένη, θέλει ἐκλείψει. Ἐάν δὲ διὰ τοὺς οἰκτιρμούς σου ἔλθῃς εἰς ἐπίσκεψιν καὶ βοηθεῖάν της, θέλει ὑπάρξει· ἐάν δὲ ἐπιβλέψῃς εἰς αὐτήν, θέλει σωθῇ· καὶ ἐάν ἐπακούσῃς αὐτῆς, θέλει ἐνδυναμωθῇ. Φρόντισον μετὰ ζήλου περὶ αὐτῆς, διότι εἶναι μνηστή σου· ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἡσυχάζωνισεν αὐτήν μετὰ σοῦ εἶναι ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος εἶπεν, ὅτι εἶναι ἀθάνατος ζῳωτής.

Μὴ παραβλέψῃς αὐτήν, διὰ νὰ μὴ νομί-

θῶπος εἶμαι ἐγὼ νὰ ὑπάγω πρὸς τὸν Βασιλέα; καὶ τί μὲ θέλει ὁ Βασιλεὺς; καὶ τί Βασιλεὺς εἶναι αὐτὸς ὅπου μὲ γνωρίζει; Τότε χαμογελάσας ὁ λαμπρὸς ἐκεῖνος νέος, λέγει τῷ ἀδελφῷ πάλιν μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον· τάχα κάμνεις πῶς δὲν ἡξεύρεις ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁ Βασιλεὺς; ἢ δὲν γνωρίζεις, ποῖος εἶμαι ἐγώ; ἐπειδὴ δὲ μὲ ἡγάπησας, καὶ ἐπιμελεῖσθαι ἡμέραν καὶ νύκτα, ἰδοὺ ἦλθον νὰ σέ ὀδηγήσω, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ σέ ἀφήσω, πλὴν ἀκολούθει μοι, νὰ ὑπάγωμεν πρὸς τὸν βασιλέα. Μ. μ. Μ. (Ἀκολουθεῖ)

ση ὁ ἐχθρός, ὅτι τῇ ἔδωκας διαζύγιον, καὶ ἀπέπεμψες αὐτήν. Παιδαγωγῶσόν με, Δέσποτα, διὰ τοὺς οἰκτιρμούς σου, μὴ με παραδώσῃς εἰς χεῖρας τοῦ φθορέως. Δίδοι ἰδοὺ συνήθροισα τοὺς λογισμούς μου πανταχόθεν, καὶ δὲν εὐρίσκω νὰ ἀναφέρω κανὲν ἀγαθὸν ἔμπροσθέν σου, εἰμὴ τοῦτο μόνον, ὅτι πλὴν σοῦ, ἄλλον δὲν γινώσκω.

Ἡ χάρις τῶν ἁμαρτιῶν σου ὑπάρχει ἄμετρος, καὶ ἱκτερεῖ πάντας τοὺς προσερχομένους εἰς σέ. Διότι αἱ πληγαὶ μου συχνάκις θεραπεύονται διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ πάλιν διὰ τὴν ἀμέλειάν μου σήπεται. Τώρα ἐνῷ εἶμαι υγιῆς ἐλησμόνησα τὸν ἱατρὸν, καὶ ὁ ἱατρὸς μὲ ἐλησμόνησεν ἐν τῇ ἀρρωστίᾳ μου. Ὅτι δὲ αἱ ἁμαρτίαι μου σοὶ δίδουσι κόπον, γινώσκω καὶ ὅτι σὲ παροργίζω, ἐνῷ εἶμαι ἡλεημένος ὑπὸ σοῦ, δὲν ἄγνοω καὶ ὅτι ἕνεκα τῆς εὐσπλαγχνίας σου μὲ βοηθεῖς, δὲν λησμονῶ· διότι ἡ εὐσπλαγχνος μήτηρ καὶ ἂν καταφρονῇται ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς τέκνου, δὲν ὑποφέρει νὰ παραβλέψῃ αὐτό, διότι νικάται ὑπὸ τῶν σπλάγγων αὐτῆς· ἐάν λοιπὸν ἐκείνη φέρεται τοιοιτοτρόπως εἰς τὸ τέκνον της, πόσῳ μᾶλλον ἡ εὐσπλαγχνία σου πρὸς τὸ πλάσμα σου;

Ἰδοὺ λοιπὸν Δέσποτα, καὶ τὰ πτηνὰ ἀνοίγουσι τὰ σπλάγγνα εἰς τοὺς νεοσσούς αὐτῶν καὶ κατὰ πάσαν σιγμὴν, ἐπισκέπτονται καὶ φέρουσι εἰς αὐτὰ τροφήν καὶ κοπιάζουσι διὰ νὰ θρέψωσιν αὐτά· διότι νικῶνται ὑπὸ τῶν σπλάγγνων αὐτῶν· ἐάν δὲ τὰ ἄλογα ζῶα ὡς τοσοῦτῃ εὐσπλαγχνῇ, πόσῳ μᾶλλον ἡ χάρις σου δὲν θέλει νι-

κηθῇ μυριοπλασίως ὑπὸ τῶν σπλάγχχνων καὶ ἐλεήσῃ τοὺς προσερχομένους εἰς αὐτὴν καὶ ζητοῦντας αὐτὴν ἐν ἀληθείᾳ;

Ἰδοὺ πάλιν πηγὴ πλήρης ὕδατων, ἣτις δρύουσα ἀδιαλείπτως, παρέχει ἀφθόνως ἐξ αὐτῶν πρὸς πάντας τοὺς πρὸς αὐτὴν προσερχομένους, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀνθρωπίνων ἐπαίνων· διότι δὲν εἶναι ἐπικινος τὸ νὰ παρέχῃς εἰς τὸν ἀνθρωπον τὴν πόσιν, ἀλλὰ τὸ νὰ σὲ δοξάσῃ οὗτος δι' αὐτῆς. Διότι εἶναι φανερόν, ὅτι διὰ τὴν εὐεργεσίαν τῆς χάριτός σου, ἐκείνη παρέχει τὴν πόσιν. Διότι ἰδοὺ ἐξιστόρισεν ἡ πηγὴ τὸ ἄπειρον πέλαγος τῶν οἰκτιρμῶν σου. Ἀφθόνως τὰς ἐπουρανίους δυνάμεις τρέφεις, καὶ πᾶσαν πνοὴν ἐπὶ τῆς γῆς οἰκονομεῖς. Μὴ ἔχων ἀνάγκη ἐπαίνων καὶ δόξης πάσης τῆς κτίσεως, δεδοξασμένος ὑπάρχεις ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς μεγαλωσύνης σου, καὶ ἐν τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς δόξης σου.

Ἐξομολόγησις, ἡγουν προσευχὴ πρὸς τὸν Θεόν

Σὺ Κύριε, ὁ μόνος σοφὸς καὶ εὐσπλαγχνος ἱατρός, ἱάτρευσόν με, καὶ θέλω ἱατρευθῇ. Παρκαλῶ ταπεινῶς τὴν ἀγαθοσύνην σου, νὰ θεραπεύσῃ τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου καὶ νὰ φωτίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας μου διὰ νὰ κατανοήσω τὴν οἰκονομίαν σου, ἣτις γίνεσθαι εἰς ἐμὲ διὰ παντός. Καὶ ἐπειδὴ ἐμωράνθη ἡ καρδίᾳ μου καὶ ἡ διάνοιά μου, ἡ χάρις σου, δηλαδὴ τὸ ἅλας τῆς ἀληθείας, ἃς ἀρτύσῃ αὐτὴν.

Καὶ τί θέλω εἰπεῖ, ὦ προγνώστα, εἰς σέ, ὅστις «ἐτάξεις καρδίας καὶ νεφρούς;» διότι σὺ μόνος γινώσκεις, «ὅτι ἡ ψυχὴ μου σὲ διψᾷ ὡς γῆ ἀνυδρὸς, καὶ σὲ ποθεῖ ἡ καρδίᾳ μου.» Ἐκείνον δέ, ὅστις σὲ ἠγάπησεν, ἡ χάρις σου ἐπότισε διὰ παντός· μὲ ἤκουσας καὶ μὴ παραβλέψῃς νῦν τὴν δέησίν μου. Διότι ἰδοὺ ἡ διάνοιά μου εἶναι ὡς αἰχμάλωτος καὶ ζητεῖ σὲ τὸν μόνον

Σωτῆρα τῆς ἀληθείας. Διὰ τοῦτο λοιπὸν πέμψον τὴν χάριν σου διὰ νὰ ἔλθῃ ταχέως εἰς δοθήθειάν μου καὶ τοιουτοτρόπως θέλει χορτάσει τὴν πείναν μου καὶ θέλει ποτίσει τὴν δίψαν μου, διότι ποθῶ σὲ τὸν Δεσπότην, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν χορταίνει τις.

Καὶ τίς δὲν δύναται νὰ χορτασθῇ ἀπὸ σοῦ, ἐάν σὲ ἀγαπᾷ ἀληθῶς καὶ διψᾷ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας σου; Σὺ ὁ δοτὴρ τοῦ φωτός, δός μοι τὰ ζητήματά μου, καὶ χάρισαι μου ὅσα ἐν τῇ δεήσει μου σοῦ ζητῶ· καὶ στάξον ἐν τῇ καρδίᾳ μου μίαν σταγόνα τῆς χάριτός σου. Ὡς ἀνάψῃ ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἡ φλόξ τῆς ἀγάπης σου καθὼς τὸ πῦρ ἀνάπτει εἰς τὸ δάσος καὶ ἃς κατάρχη, ὡς ἀκάνθας καὶ τριβόλους τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς μου. Δός μοι δὲ τὸ ἑλεός σου πλουσίως καὶ ἀμέτρως, ὡς Θεὸς εἰς ἀνθρωπον, καὶ χάρισαι μου ὡς Βασιλεὺς τῶν δικαιοδυνάτων καὶ πλήθυνον ὡς ἀγαθὸς πατήρ.

Ἐάν δὲ παρέδῃ καὶ παραβρίνω τὰς ἐντολάς σου ὡς χοῖκος, ἀλλὰ σὺ, ὅστις ἐπλήρωσας τὰς ὑδρίας ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου καὶ χάριτος· καὶ σὺ, ὅστις ἐχώρτασας πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων, χόρτασον τὴν πείναν μου ἀπὸ τῆς ἀγαθότητός σου, Δέσποτα. Δώρησαι Φιλάνθρωπε, αἷμα εἰς τὸν δοῦλόν σου ὅστις σὲ ἱκετεύει. Διότι ἰδοὺ καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα λαμπρύνεται καὶ τὰ πετεινὰ ἀλλάσσουσι τὰς φωνὰς αὐτῶν ἀπὸ τῆς δόξης τῆς πολλῆς σου σοφίας.

Ἰδοὺ καὶ ἡ γῆ ἐνδύεται τὸ ἐκ πρὸς τοῦ ἀνθέων ἐπανωφόριον, τὸ ὁποῖον ὑφαίνεται ἄνευ ἀνθρωπίνων χειρῶν· ἀγάλλεται καὶ ἐορτάζει δύο ἐορτάς· μίαν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, δηλαδὴ τοῦ πρωτοτόκου Ἀδάμ, διότι ἀνέλαβε ζωὴν, καὶ μίαν ὑπὲρ τοῦ Δεσπότη αὐτῆς. Ἰδοὺ καὶ ἡ θάλασσα πληθύνεται ἀπὸ τῆς χάριτός σου, καὶ πλουτίζει τοὺς πλέοντας ἐν αὐτῇ· ἡ χάρις σου μοὶ ἔδωκε

θάρρος νὰ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ ὁ πόθος τὸν ὁποῖον ἔχω, μὲ ἀναγκάζει νὰ ἔρχωμαι πρὸς σέ. Ἐὰν ὁ ἅπ' ἔρχῃς ἀνθρωποκτόνος ὄφρις κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον τοῦ ἔαρος προσερχόμενος, ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς εὐχαριστήσεως· πῶς μᾶλλον θέλει ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὁ δοῦλός σου, ὅστις σὲ ποθεῖ εἰς δόξαν καὶ ἑπαινον τῆς χάριτός σου;

Σὺ ὅστις ἐδέχθης καὶ ἐπήρυσας τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας ἐκείνης, πρόσδεξαι καὶ τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου καὶ αὖξησον τὴν πικράκησίν μου· καὶ δώρησαι τὰ αἰτήματά μου διὰ νὰ γίνω ναὸς τῆς χάριτός σου καὶ κατοικήσῃ αὕτη ἐντός μου, καὶ μὲ διδάξῃ πῶς νὰ ἁρέσω εἰς αὐτήν, καὶ κρούσῃ αὕτη εἰς τὴν δεκάχορδον κινύραν μου μέλη κατανυκτικά καὶ εὐφρόσυνα, καὶ σφίγῃ τὴν διάνοιάν μου, ὥς διὰ χαλκοῦ, διὰ νὰ μὴ πλανηθῶ καὶ ἀμαρτήσω πρὸς σέ, καὶ ἐκβληθῶ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἐκείνου φωτός.

Εἰσάκουσον, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου, καὶ ἰξιώσόν με νὰ κληθῶ εἰς τὴν Βασιλείαν σου, ὁ πεπλανημένος καὶ ἀκάθαρτος, ὅστις καθαρισθεὶς ἔγινα χρήσιμος εἰς τὸ ποίμνιον τῶν ἐκλεκτῶν σου, τῶν ἀσκητῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν εὐαρεστησάντων εἰς σέ· οἷτινες ἀγαλλόμενοι ἐν τῷ παραδείσῳ, αὐτοὶ πρεσβεύουσιν ὑπὲρ ἑμοῦ, καὶ παρακαλοῦσι σὲ τὸν μόνον φιλόανθρωπον· καὶ θέλεις εἰσακούσει τὴν δέησιν αὐτῶν, καὶ θέλεις μὲ σώσει διὰ τῶν παρακλήσεων αὐτῶν. Ἐγὼ δὲ δι' αὐτῶν σὲ δοξολογῶ, ὅτι εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν αὐτῶν καὶ μὲ εὐσπλαγχνίσθης καὶ δὲν παρέβλεψας τὴν δέησίν μου.

Σὺ, Κύριε, εἶπας διὰ τοῦ Προφήτου σου, «ἄνοιξον τὸ στόμα σου, καὶ θέλω πληρῶσαι αὐτό»· ἰδοὺ λοιπὸν ἠνεψήθη τὸ στόμα τοῦ δούλου σου μετὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ· πληρώσον αὐτὸ τῆς χάριτός σου, διὰ

νὰ σὲ εὐλογῶ διὰ παντός, Χριστὲ ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν. Βρέξον εἰς τὴν καρδίαν μου, φιλόανθρωπε ἀγαθέ, τὴν δρόσον τῆς χάριτός σου. Διότι καθὼς ἡ ἐσπαρμένη γῆ ἄνευ τῆς ἐπισκέψεως τῆς ἀγαθοσύνης σου δὲν δύναται νὰ θρέψῃ ἄφ' ἐκυτῆς τὰ γενήματα, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ καρδία μου δὲν ἰσχύει νὰ λαλήσῃ διὰ τῆς χάριτός σου τὰ εὐάρεστα εἰς σέ, ἐὰν δὲν καρποφορήσῃ καρπὸν δικαιοσύνης.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ θέρος τρέφει τὰ γενήματα, καὶ τὰ δένδρα στεφανοῦνται διὰ ποικίλων ἀνθέων καὶ ἡ δρόσος τῆς χάριτός σου ἄς ποτίσῃ τὴν διάνοιάν μου καὶ ἄς περικοσμήσῃ αὐτὴν διὰ τῶν ἀνθέων τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς κατανύξεως, τῆς τε ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς. Καὶ τί θέλω εἰπεῖ; διότι ἰδοὺ ἡ προσευχή μου εἶναι ἀσθενής, καὶ αἱ ἀνομίαι μου εἰσὶ μεγάλαι καὶ ἰσχυραί· αἱ ἀμικρταὶ μου μὲ θλίβουσι καὶ αἱ ἀσθένειαι μου μὲ δοσανίζουσι. Σὺ, ὅστις ἠνέφξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας μου, διὰ νὰ κατανοήσω τὸ κάλλος τῆς δόξης σου. Καὶ σὺ ὅστις ἠνέφξας τὸ στόμα τῆς ὄνου τοῦ προφήτου Βαλαὰμ καὶ ἐλάλησεν, ἄνοιξον καὶ ἑμοῦ τὸ στόμα εἰς ἑπαινόν σου, καὶ δόξαν τῆς χάριτός σου.

Σὺ, ὅστις ἔθεσας ὄριον εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ τοῦ προστάγματός σου, ἦες ὄριον ἐν τῇ καρδίᾳ μου διὰ τῆς χάριτός σου, διὰ νὰ μὴ ἐκκλίνῃ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἀπ' ἐμπροσθεν τοῦ κάλλους σου. Σὺ, ὅστις ἔδωκας ὕδωρ ἐν τῇ ἐρήμῳ εἰς λαὸν ἀπειθῆ καὶ φιλόνεικον, δός μοι κατάνυξιν καὶ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, νὰ δακρύω ἡμέραν καὶ νύκτα πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου μετὰ ταπεινοφροσύνης, καὶ ἀγάπης καὶ καθαρᾶς καρδίας.

Ἄς πλησιάσῃ ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ χάρισαι μοι ἐκ τοῦ ἁγίου σπύρου, διὰ νὰ σοὶ προσενέγκω δεμάτια πλήρη κατανύξεως, διὰ νὰ προσενέγκω δόξαν εἰς σέ, ὅστις ἔδωκας δόξαν. Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου, διὰ ποσεύων τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ὅστις εἰσαι ἐπὶ πάντων εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Πλάτωνος Στωϊκισμὸν

ΟΙ ΔΥΟ ΝΟΜΟΙ

•Ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται• (Β' Κορ. ιβ' 9)

Ἦ δ ἡ

Τὶ πόλεμος σκληρὸς, φρικτὸς, Θεὸς στήν ὑπαρξί μου,
 δύο ὑπάρξεις μέσα μου νὰ ἔχω ἐναντίους;
 Ὁ ἓνας μὲ τὸ θεῖον του φλογίζει τὴν ψυχὴν μου,
 καὶ θέλει με πιστότατον τοῦ νόμου σου τοῦ θείου.
 Ἀνθίσταται ὁ ἕτερος στὰς θείας συμβουλὰς σου,
 καὶ θέλει νὰ καταπατῶ τὰς θείας ἐντολὰς σου.
 Ἀνθίσταται καὶ σὰν τρελλὸς καὶ σὰν δαιμονισμένος,
 φρίσσει καὶ τρέμ' ὅταν μὲ δῇ, σ' αὐτὸ νὰ ἐπιμένω.
 Κι' ἐνῷ γυρεύω τὸ καλόν, πράττω τὸ ἐναντίον,
 παράδοξον φαινόμενον, φρικτὸν τὸ ἐκμαγεῖον!
 Στὸ πνεῦμα τὸ ἀνθρώπινον, ὑπάρχουν δύο τάσεις,
 ποὺ δὲν θὰ δυνηθῇ ποτὲ γιὰ νὰ τὰς συμβιδάσῃς.
 Δύο ἀνθρώπους μέσα μου πάντοτε ξεχωρίζω,
 ὅτι παλαίουν διαρκῶς, χωρὶς νὰ τοὺς γνωρίζω.
 Δύο ἀνθρώπους μέσα μου νοιώθω νὰ ἐνεργῶνε,
 μὲ πείσμα καὶ φανατισμὸν χωρὶς νὰ μὲ ρωτοῦνε.
 Ὁ πρῶτος εἶναι φίλος μου καὶ στέκεται κοντά μου,
 μὲ διαθέσεις ἀγαθὰς, εὐφραίνει τὴν καρδιά μου.
 Ὁ ἄλλος ὁ παμπόνηρος σὰν σκύλος λυσσασμένος,
 μοῦ ἐπιβάλλει πράγματα, ὅπου ἐγὼ δὲν θέλω.
 Καὶ ματαιώνει τὸ καλὸ ποῦ βούλομαι νὰ πράξω,
 χωρὶς νὰ τοῦ ἀντισταθῶ οὔτε νὰ ἀντιπράξω.
 Τόνη μισῶ, τόνη μισῶ, τὸν σχαίνειτ' ἡ καρδιά μου,
 κι' ἐνῷ τὸν διώχνω διαρκῶς, δὲν φεύγ' ἀπὸ κοντά μου.
 Ὅσον ἐγὼ τὸν σχαίνομαι, τόσον αὐτὸς σιμῶνει,
 χωρὶς νὰ θλίβεται γι' αὐτό, οὔτε καὶ νὰ θυμῶνῃ.

:~:

Ἐλεῦθερον τὸ ἐπλάσεν εἰς τῆς Ἑδῆμ τὸν χῶρον,
 τὸ πρῶτον πλάσμα ὁ Θεός, μὴ σκέπτεσθε ἀφρόνως.
 Μὲ ἐνιαίαν τὴν ψυχὴν, πρὸς τ' ἄνω ἐστραμμένην,
 καὶ εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, πιστῶς ὑποταγμένην.
 Ἀπ' τοῦ Ἀδάμ τ' ὀλίσθημα ἔκτοτε ἀπεσπάσθη,
 κι' ἐναντιότης ἐν αὐτῇ ἔκτοτε κατεστήθη.
 Σύγκρουσις τῆς δουλήσεως πρὸς ἐαυτὴν ἐπέστη,
 ἀνάγκη ἀπαραίτητος πρὸς συνοχὴν παρέστη,

Ἐντεῦθεν καὶ προέκυψεν ὁ διχασμὸς τοῦ νοῦ μας,
καὶ πάλῃ ἀντιφάσεως ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας.
Θέλεις νὰ πράξης τὸ καλόν, καὶ ἄποιοις σ' ἐμποδίζει,
καὶ μέσα σου κυριαρχεῖ καὶ σὲ ἀποκοιμίζει.
Ἐντεῦθεν ὁ ἀσκητισμὸς ὡς ἄμεσος ἀνάγκη,
προέκυψεν αὐτόκλητος, καὶ ἐδάμασε τὰ πάθη.

✠✠

Τὴν τέχνην τῆς ἀσκήσεως διὰ νὰ καταλάβῃς,
τῆς ἐν Χριστῷ ἀνατροφῆς πρέπει νὰ μεταλάβῃς.
Τὴν τέχνην τῆς ἀσκήσεως διὰ νὰ ἀποκτήσῃς
πρέπει τὸν κόσμον ν' ἀρνηθῇς καὶ νὰ τόνε μισήσῃς.
Εἰν' ἄνισος ὁ πόλεμος, ἀλλ' ἔχεις βοηθόν σου,
ἐκείνον ποὺ σταυρώθηκε διὰ τὸν λυτρωμόν σου.
Τῆς ὀρθοδόξου διδαχῆς, ἡ φύσις εἶν ἐκδηλῶς,
μοναχική, ἀσκητική, ἐπαινετὴ εὐφήμως.
Τοιοῦτος εἶσαι ἄνθρωπε, φρόντισε νὰ τὸ μάθῃς,
καὶ τὸ μυστήριον αὐτό, καλῶς νὰ ἐξετάσῃς.
Τοιοῦτος εἶσαι μάθε το, φρόντισε νὰ τὸ μάθῃς,
καὶ τὸν ἀνεπιθύμητο ἔξω νὰ ἀποβάλῃς.

✠✠

Ἀνθρωπε πῶς ἀδακρυτὶ τὸν λόγον νὰ διέλθω,
ἀφίνοντάς σε ἔρμαιον καὶ νὰ ἀντιπαρέλθω;
Μονάχος σου δὲν ἤμπορεῖς, μὰ γιὰ νὰ ἠμπορέσῃς,
στοῦ Ἰησοῦ τὴν συνδρομή, πρέπει γιὰ νὰ προσπέσῃς.
Μονάχος σου δὲν ἤμπορεῖς, τὸ ξεύρω, τὸ πιστεύω,
στὴ θέσι σου εἶμαι καὶ ἐγώ, βοήθειαν γυρεύω.
Προφῆται τὸ ἀπήγγειλαν, Ἀπόστολοι τὸ εἶπαν,
διδάσκαλοι τὸ δίδαξαν καὶ μέτοχοι γινῆκαν.
Πρέπει νὰ τὸ θελήσουμε γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ,
ἀπρόσκλητος δὲν ἔρχεται εἶναι σαφῆς ἡ ρῆση.

✠✠

Ἐχομ' εἰσέτι δυστυχῶς στὸ στόμα μας τὴ γεύση,
ἀπ' τὸν καρπὸ ποὺ ὁ Θεὸς εἶχεν ἀπαγορεύσει.
Καὶ διαρκῶς μηχανικὰ ἀπλώνομε τὸ χέρι,
νὰ φθάσῃ τ' ὀπωρικὸ ὄπου τὴ γνώση φέρει.
Ὅπως στῆς Εὐας τὸ μυαλό, ἔτοι καὶ στὸ δικό μας,
ὁ συριγμὸς τοῦ ὄψεως ἔφθασε προχωρώντας.
Ὅπως σ' αὐτὴν ἔτοι καὶ ἐμᾶς, κρυφὰ μᾶς φιθυρίζει,
ἀδιαλείπτως καὶ ἔντεχνα μᾶς τὸ ὑπενθυμίζει.
Ὅχι δὲν θὰ πεθάνετε ἀλλὰ τὸ ἐναντίον
ἀθάνατοι θὰ γίνετε μᾶς λέει ἐπιτηδεῖς.
Καὶ τὸ ἐπακολούθημα οἱ πάντες τὸ γνωρίζουν,
χωρὶς νὰ συμμορφώνωνται, ἵνα μὴ ὀλοόζουν.

Δὲν πῆραμε παράδειγμα ἀπ' τοῦ Ἀδὰμ τὴν πτώση,
 καὶ τὴν διαιωνίζομε, φρίξατε γῆ καὶ ὄρη.
 Ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς σκότισε τὸ μυαλό μας,
 κι' ἀκολουθοῦμε σὰν τυφλοὶ χωρὶς τὸ λογικό μας.
 Ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς τῶν σποῦτνικ, τῶν πυραύλων,
 ποῖδς ξέρει ποῦ μᾶς ὁδηγεῖ ἀνάλεκτα προβάλλων.
 Ἀλλόφρονες κι' ἐκστατικοί, κοιτάμε πρὸς τὰ ἄστρα,
 ἐνῶ μπροστά μας χαίνουνα κρημνοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα.
 Δὲν σοῦ ἀπαγορεύεται διὰ νὰ ἐρευνήσης,
 ἀλλὰ κατόπιν σκέψεως σ' αὐτὸ νὰ προχωρήσης.
 Γυρεύεις τὴν ἀλήθεια, διαβάξεις τὰ βιβλία,
 χωρὶς τὴ θεῖα φώτιση, εἰν' ματαιοπονία.
 Μόνον τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι τὸ ἰδεῶδες,
 ἐκεῖ ἄς στρέψωμεν τὸν νοῦν, ποῦ 'αι τὸ οὐσιῶδες.
 Δὲν εἶναι παραλογισμὸς τὸ ἐλαφρὸν φορτίον,
 μᾶς τὸ ἐδίδαξε ὁ Χριστός, σαθρὸν τὸ ἐναντίον.
 Σ' αὐτὸ θὰ εἶναι βοηθὸς ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου,
 κι' ἐκεῖνος ποῦ θὰ τὸ δεχθῇ θὰ γίνῃ ἀδελφός του.
 Ὁ μέγας οὗτος ἀσθενὴς ἡ δόλια Οἰκουμένη,
 φρίξον, πιστεύει σοδαχρά, πῶς ἄκρως ὑγιαίνει!!
 Ἄραγε τ' εἰν' ὁ ἄνθρωπος ποῦ γιὰ νὰ τὸν λυτρώσῃ,
 Σταυρὸν ὑπέμειν' ὁ Χριστός, γιὰ νὰ τὸν λευτερώσῃ;
 Εἶναι τὸ πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ, σαφῶς ἐξηγημένος,
 λελυτρωμένος, ἐνδοξος, Θεῷ κατπικημένος.
 Ὑπεριμᾶσαι ἄνθρωπε, φρόντισε νὰ τὸ μάθῃς,
 καὶ τόπον εἰς τοὺς οὐρανοὺς διὰ νὰ ἐτοιμάσῃς.
 Φρικτὴ ἡ ἀθλιότης μας, ἀνείπωτο τὸ χάλι,
 ἀπὸ τὴν ἄβυσσον αὐτὴν ποῖδς τέλος θὰ μᾶς ἐγάλη;
 Φρικτὴ ἡ ἀθλιότης μας, ἀλλ' ἄς μὴ δειλιώμεν,
 εἰν' κραταιὸς ὁ βοηθὸς κι' ἄς μὴ ἀποθαρρῶμεν.
 Εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς, τέκνον ἀθανασίας,
 ὁ ἐνδοξος διάδοχος, τῆς ἄνω βασιλείας.
 Οὐχ ὅπως αἱ ἀσώματοι ἀγγελικαὶ δυνάμεις,
 ἀλλ' ἓνα ὦμεν μετ' αὐτοῦ, ὦ ἀλαλήτων χάρις! !
 Ὡστε οὐδέποτε ἀφορμή, οὐδὲ νὰ ἐπαρθῶμεν,
 μαζὶ μὲ τοὺς ἀνόητους, νὰ μὴ κατακριθῶμεν.
 Τῆς δικαιοσύνης κι' ἀρετῆς τὸ σκῆπτρον ν' ἀποσπάσῃς,
 πρέπει νὰ σπεύσῃς μὲ σπουδὴν, διὰ νὰ τὸ προφθάσῃς.
 Μᾶς στέλλει τὸν Παράκλητον, γιὰ νὰ μᾶς ἀναγάγῃ,
 πρὸς ἐκυτὸν καὶ δι' αὐτοῦ, εἰς τὰ ἀρχαῖα κάλλη.
 Ὡ κοινωνία τῶν πιστῶν, ὦ θεῖα μεγαλεῖα,
 ὦ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς μίας Ἐκκλησίας

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ
ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματοουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων
ἀγίων. Ὅπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα.
Ἑναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει Σωτηρίῳ 1956.

Διήγησις

Ὁ αὐτὸς ἀδελφὸς εἰς ἄλλην ἐποχὴν μοι
εἶπε:

Κάποτε μὲ κατέλαβε ζήλος ἡσυχαστι-
κῆς ἀσκητικῆς ζωῆς καὶ μελετοῦσα νὰ ὑ-
πάγω εἰς τὸ ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ἰα-
κώβου, ἡμίσειαν ὥραν ἄνωθι τῆς Μονῆς.
Ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ὅλη ἡ νύκτις μου σ'
αὐτὸ τὸ ζήτημα ἐστρέφετο.

Μίαν νύκτα μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀκολου-
θίας τοῦ Ὁρθρου, γυρίσας ἀπὸ τὴν Ἐκκλη-
σίαν εἰς τὸ κελλίον μου, καθὼς ἐπροσηυ-
χόμην μὲ τὸ κομδοσχοῖνι, μ' ἄρπαξεν ἕ-
νας λεπτὸς ὕπνος κι' εὐρέθηκα εἰς ἕνα ἀ-
νώγατον μεγάλον μακρὰν ἀπὸ ἐμένα ἐβλε-
πα μερικὸς ἀνθρώπους κυρίως καθημέ-
ρους... Σηκωθείς εἰς ἐξ αὐτῶν ἤρχετο πρὸς
ἐμὲ καὶ πλησιάζας με μοι εἶπεν.

—Μὴ θέλῃς νὰ πᾶς στὸν ἄγιον Ἰάκω-
βον, ὄχι. Κάθου στὸ διακόνημά σου ὅπου
εἶσαι· εἰσαι καλὰ καθὼς θέλω, σ' αὐτὸ τὸ

διακόνημα ποὺ ἔχεις.

—Ἐγὼ τοῦ ἀπήντησα: τί νὰ κάμω σ'
αὐτὸ τὸ διακόνημα, ἀφοῦ δὲν γνωρίζω τί-
ποτε; κι' αὐτὸς ἐπενέλαβε. Κάθισε καὶ θὰ
εἰδικευθῇς... Κι' αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐξό-
πνισα· καὶ διελογιζόμεν τὸ ὄνειρον ἡ ὀ-
πτασίαν νὰ τὴν εἴπω.

Ποῖος ἦτο ὅπου μοι ὁμίλησε καὶ μοι
προέτρεψε νὰ παραμείνω εἰς τὸ διακόνη-
μα ὅπου ἔχω καὶ ὅτι θὰ εἰδικευθῶ!! Ἐ-
σκεπτόμην τὸν χαρακτήρα τοῦ προσώπου
του καὶ τὸ γιγαντιαῖον τοῦ ἀνάστημα...

Καὶ τὴν πρωτὴν εἰς τὴν Λειτουργίαν
στεκόμενος εἰς ἕνα στασίδι τοῦ παρεκκλη-
σίου τῆς Παναγίας καὶ ἀτενίσας πρὸς τὴν
εἰκόνα τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐδεβαιώθην,
ὅτι ὁ ὁμιλήσας μοι ἦτο αὐτὸς οὗτος, ὁ ἐν
τῇ εἰκόνι ταύτῃ εἰκονιζόμενος τίμιος Πρό-
δρομος. Τότε ἐνεθυμήθην καὶ τὴν ἀπάν-
τησιν τοῦ πνευματικοῦ μου πατρὸς Καθη-
γουμένου γέροντος Δοσιθέου, ὅταν κατὰ τὸ

Τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν διὰ ν' ἀξιώθωμεν,
τοὺς πάντας ν' ἀγαπήσωμεν καὶ νὰ τοὺς ἐλεῶμεν.
Ἀδυνατεῖ ἡ διάλεκτος πιστὰ ν' ἀκολουθήσῃ,
τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὰ ἱστορήσῃ.
Ὁ ἄνθρωπος, ὁ Χριστιανός, εἶναι ἐξηγημένος,
γὰρ οἰκιστὴς τοῦ οὐρανοῦ εἶναι προωρισμένος.
Ζωή, ὁδός, ἀλήθεια, Χριστὸς εἰς τοὺς αἰῶνας,
καὶ δι' αὐτοῦ θὰ φθάσωμεν εἰς τὸν προορισμόν μας.
Μὲ βοηθὸν τὸν λυτρωτὴν, δαμάζοντες τὰ πάντα,
ἀρκεῖ νὰ τὸ πιστεύσωμεν μὲ ὅλην τὴν καρδίαν μας.

Λάρισα

Πλ Στωϊκίδης

έτος 1934 τὸν ἠρώτησα ἐν πνεύματι συμβουλευτικῆς ἐξομολογήσεως, ὅτι ἔχω πύθον καὶ θέλω τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου νὰ ζήσω ἡσυχαστικῶς. Μοὶ ἀπήντησε: τὸ μόνον θὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ θέλεις, δταν τὸ θέλει καὶ ὁ τίμιος Πρόδρομος· καὶ ἄλλον λόγον πλέον δὲν ἐπρόσθεσεν. Τότε λοιπὸν ἐννοήσας τὴν ἔννοίαν τοῦ δράματος, εἶπον καθ' ἑκαστόν. Ἡσύχασε πτωχὲ καλόγηρε, κάθου εἰς τὸ δικκονήμά σου· ταπεινώσου καὶ ἐργάζου με ἐπιμέλειαν καὶ μὴ θέλε νὰ σιτήσης τὸ θέλημά σου. Εὐχαρίστησον τὸν τίμιον Πρόδρομον ὅπου ὡς Προφήτης γνωρίζει καλλίτερα τὸ συμφέρον τῆς ψυχῆς σου καὶ ἔχει τὴν φροντίδα διὰ τὴν σωτηρίαν σου. Καὶ ἀπὸ τότε, ἀδελφέ μου, ἡσύχασα ἀπὸ τοιαύτους λογισμοὺς καὶ παρμένω καὶ μένω ἐντὸς τῆς Μονῆς εἰς τὰ συνήθη διακονήματα.

**Ἐτέρω διήγησις μοναχοῦ
Ἀνθίμου Διονυσιάτου**

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἐ, ἔτους 1956, μοὶ ἐπισκέφθη ὁ ἀπὸ τοῦ 1928 ἐν Κατουνάκιοις ἡσυχάζων ἡμέτερος ἀδελφός Ἀνθίμος. Ὁμιλίας γενομένης περὶ τῶν κατὰ καιρὸν γινομένων θαυμάτων τοῦ τιμοῦ Προδρόμου, ἐνεθυμήθη γεγονός τι ἄξιον σημειώσεως καὶ μοὶ τὸ διηγήθη ὡς ἀκολούθως.

Ἐνθυμεῖται, ἀδελφε Λάζαρε, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1924 - 25 εὐρισκόμεν ἐν τῷ Μετόχιον Ὁρφάνι συνοδίκα τοῦ νῦν ἡδὴ Καθηγουμένου, τότε δὲ Οἰκονόμου ὑπάρχοντος γέροντος Γαβριήλ:

Μάλιστα τοῦ λέγω, τὸ ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλὰ, διότι κατὰ Μάιον 1925 σά· ἐπισκέφθημεν εἰς τὸ Μετόχιον μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς γέροντος Μοδέστου, καὶ ἐπὶ 15 ἡμέρας λίαν φιλοφρόνως μᾶς περιποιηθήκατε καὶ μετὰ πολλῆς φιλαδελφίας.

Ἄκουσόν λοιπόν.

Κατὰ Φεβρουάριον μῆνα ὁ ἅγιος Οἰκονόμος μοὶ ἐστεῖλεν εἰς τὸ ἐν Χαλκιδικῇ ἡμέτερον Μετόχιον Βάζινα με δύο ζῶα, νὰ πάρω λάδι διὰ τὸ Μετόχιον, κατ' ἐντολήν τῆς Μονῆς. Διὰ νὰ μὴ μακρυγορῶ, ἀφοῦ ἐφόρτωτα τὰ ζῶα με τὸ λάδι εἰς τὰ τουλούμια ἐγύριζα διὰ τὸ Μετόχιον Ὁρφάνι. Μεταξὺ Πολυγύρου καὶ Ἀρναίας εἰς τὸν Βαθύλακκον, ὑπάρχει ἑίας κακὸς τοπος καὶ ἑία στενὸ δρομάκι, ποὺ μόλις ἐχώρει νὰ περάσῃ τὸ ζῶον· σημειώσκι δὲ ὅτι ὁ τόπος ἦτο παγωμένος. Κάτω δὲ ἀπὸ τὸ στενὸ δρομάκι, βάθος δυσθεώρητον!! Ἐνῆς φοδερὸς γκρημνὸς καὶ χαράδρα τρομακτικὴ! Θεέ μου φύλαγτε! ὅπου ἡ ζῶον ἢ ἀνθρώπος ἐὰν ἐγλιστροῦσι καὶ ἐπιπτε, κομμάτι καὶ συντρίμματα θὰ ἐγίνετο!! Εἰς αὐτὸν λοιπὸν τὸν φοδερὸν κρημνῶδη κακὸς τοπον μόλις ἐφθασαν τὰ ζῶα, ἐφροδῆθησαν· καὶ μὴ τολμῶντα νὰ περάσουν ἀπὸ τὸν φῶδον των ἐγονάτισαν. Ἐγὼ ὡς τὰ εἶδα ὅπου ἐφροδῆθησαν κι' ἐγονάτισαν, ἀπηλπίσθηκα! Ποῦ ἀνθρώπος νὰ εὐρεθῇ ἐκεῖ στήν ἐρημιὰ νὰ με βοηθήσῃ; Ἐν τῇ μεγάλῃ μου λύπῃ καὶ στενοχωρίᾳ ἐπεκαλέσθην τὸν τίμιον Πρόδρομον καὶ εἶπα ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς: «Τίμιε Πρόδρομε, δι' εὐχῶν τοῦ Γέροντός μου βοηθήσόν μοι τὴν ὥραν ταύτην»!!

Καὶ ὦ τῶν θαυμασίων σου καὶ τῆς ταχέας σου ἀντιλήψεως μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε!! μοὶ ἤλθε τόση δύναμις εἰς τὸ σῶμα μου, ποὺ ἐκείνην τὴν ὥραν ξεπέρασα καὶ τὸν Κουταλικόν!! Ἐδῶδ· βοηθῶ καὶ παραθαρρύνω τὸ ἑία ζῶον καὶ σηκώνεται, καὶ σιγὰ σιγὰ ξεπερνᾷ τὸν στενὸν κακὸς τοπον, ὥστε καὶ τὸ ἄλλο τὰ ἴδια κι' αὐτὸ ἐσηκώθη καὶ σιγὰ ἐξεπέρασε τὸν κακὸς τοπον αὐτόν.

Καὶ τούτου γενομένου, ἀπὸ θαθέων ψυχῆς καὶ καρδίας ἐδέξατο καὶ εὐχαρίστησα τὸν τίμιον Πρόδρομον, διὰ τὴν ἀγάπην του ὅπου ἐδείξεν εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον δοῦλόν του, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει δόξα καὶ τιμὴ αἰώνιος. Ἀμήν.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαιῶν ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 211)

Ἐρ. ριγ'. Τὸ μέγα καὶ πολυθυόλητον καὶ σχεδὸν παρὰ πάντων ζητούμενον, ὅρον θέλομεν λέγειν ἔχειν τὴν τοῦ ἀνθρώπου ζωὴν, ἢ οὐ; Εἰ μὲν γὰρ ὅρος ἐστί, πῶς φησιν ὁ Δαβὶδ τῷ Θεῷ· «Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου;» εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ὅρος, πῶς πάλιν ὁ αὐτὸς λέγει· «ἰδοὺ παλαιστὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου». Εἰ δὲ πάλιν ὅρος ἐστί, πῶς ὁ Σολομών φησὶ «Μὴ γίνου σκληρός, μηδὲ ἀσεβὴς ἐπὶ πολὺ, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου;» Εἰ οὖν ἔστιν ἐν οὐ καιρῷ ἀποθανεῖν, πῶς τισὶν ἔδοξε λέγειν, ὅτι θάνατοι ἐπάγονται, τῶν ὅρων τῆς ζωῆς πληρωθέντων; Πῶς δὲ καὶ τῷ Ἐζεκίᾳ καὶ τοῖς Νινευίταις ζωὴν ὁ Θεὸς αἰτησαμένοις προσέθηκεν;

Ἀπ. Ἡ τῆς σοφίας πηγὴ, τὸ μέγα δοχεῖον τῆς γνώσεως, Παῦλος ὁ ἀπόστολος, πρὸς Κορινθίους γράφων φησὶν· «Ὁ γὰρ ἀναξίως ἐσθίων τὸν ἄρτον καὶ πίνων τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου, κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει· καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ ἐν ὑμῖν ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.» Προσέχετε μετὰ ἀκριβείας. Διὰ τὸ ἀναξίως ἡμᾶς μεταλαμβάνειν, φησὶν, ἀποθνήσκετε οἱ πολλοί· ὥστε εἰ ἀξίως μετελάβανον, οὐκ

ἀν' ἀπέθνησκον τότε. Καὶ ποῦ λοιπὸν ζητοῦμεν τὸν ὅρον τῆς ζωῆς τὸν παρὰ πολλοῖς ἡμῖν προβαλλόμενον; Πάλιν πρὸς τὸν Ἐλεφάζ τὸν Θεμανίτην φησὶν ὁ Θεός· «ἡμεῖς σὺ καὶ οἱ δύο φίλοι σου, καὶ εἰ μὴ διὰ Ἰὼβ τὸν θεράποντά μου ἐξωλόθρευσα ἂν ὑμᾶς». Ὡστε διὰ τὴν τοῦ Ἰὼβ πρὸς Θεὸν ἀρετὴν οὐκ ἀπέθανον, καὶ οὐ διὰ τὸ μὴ πληρωθῆναι τὸν ὅρον τῆς ζωῆς αὐτῶν. Εἰ δέ, ὥς τισι δοκεῖ, πεπηγμέναι εἰσι καὶ ὠρισμέναι αἱ ἡμέραι τοῦ ἀνθρώπου, μηδεὶς λοιπὸν ἐν ἀνομίαις μέλλον τελευτᾶν, ἀγίοις ἀνδράσι προσδράμῃ ζωὴν καὶ ἐπιστροφὴν αὐτοῦ ἐκ Θεοῦ αἰτήσασθαι· μηδεὶς περὶ ζωῆς τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, τὸν Θεὸν δυσωπήσῃ. Ὁ γὰρ ὅρος, ὅρος ἐστί, καὶ προσθήκην ἀδύνατον κατ' αὐτοὺς γενέσθαι. Καὶ πῶς φησιν ἡ Γραφή, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὅπως ἔση πολυχρόνιος;» ὅρος τοίνυν ἐστὶ τῇ ζωῇ τοῦ ἀνθρώπου· ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾧ βούλεται προστίθῃ, καὶ ἔνθα σκολήσῃ ὑφελίται, πάντα ποιῶν πρὸς τὸ ἐκάστου συμφέρον. Καὶ ὥστε ὁ δεσπότης τῆς ποίμνης, ὅτε βουληθῇ, ἀποστέλλει καὶ φέρει, οἷα βούλεται, πρόβια· οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ποιεῖ, καὶ τότε ἐπάγεται

ὁ θάνατος τῷ ἀνθρώπῳ. τοῦ ὅρου, ἡγουν τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς αὐτοῦ, πληρωθέντος. Ὅρος τοιγαροῦν, ὡς προλέλεκται, τῆς ἐκάστου ζωῆς ἐστὶν ἢ κέλευσις καὶ ἡ βουλὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἐρ. ριδ'. Ἀμήχανόν τι πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς καὶ ἀδύνατον νομίζεται τῶν καταφθαρέντων σωμάτων ἢ ἀνάστασις. Πῶς γάρ, φησὶν, ἢ πόθεν ἀναστήσεται ἡ σὰρξ, ἣν πολλὰκις ναυαγήσασαν ἔφαγον χίλιοι ἰχθύες, καὶ πάλιν τοὺς χιλίους ἰχθύας χίλιοι ἄνδρες, καὶ τοὺς χιλίους ἄνδρας χίλιοι λέοντες;

Ἀπ. Ὁμολογεῖτε, ὦ ἀνόητοι, παντοδύναμον εἶναι τὴν τοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ οὐσίαν; Πάντως ἐρεῖτε, ὅτι ναί· ὥστε μάθετε ἀκριβῶς, ὦ ἄφρονες, ὅτι περὶ ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παρενέγκας Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, αὐτὸς ἀρρήτῳ τινὶ λόγῳ καὶ ἀναπλάσαι αὐτὸν δύναται. Τί γάρ ἐστιν, εἰπέ μοι, εὐκοπώτερον τῷ κεραμεῖ, τὸ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγεῖν τὸ σκεῦος, ἢ τὸ συντριβὲν πάλιν ἀνακαινίσαι; Πρόδηλον ὅτι τὸ ἀναπλάσαι τὸ γεγόμενον ἤδη, κἂν εἰς πολλὰ μέρη διεσκορπίσθῃ. Ἵνα δὲ καὶ φυσικῇ τινὶ ἀκολουθίᾳ χρῆσωμαι καὶ υποδείγματι, ὥσπερ παντὸς τοῦ ἐπὶ γῆς πυρὸς καὶ τῆς θερμῆς πηγῇ καὶ ρίζᾳ ὁ ἥλιος ὑπάρχει, καὶ σβεννυμένης μὲν καμίνου, εὐδηλον ὅτι ἡ θερμὴ αὐτῆς πρὸς τὸν ἥλιον ἀοράτως ἀνέδραμε· καὶ πάλιν ἀπτομένης αὐτῆς ἐκ τοῦ ἡλίου, δηλον ὅτι τὸ πῦρ παρραγίνεται, τὸ ἐξ αὐτῆς ἀναχωρήσαν· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν καταφθειρομένων σωμάτων ἀνθρωπίνων καὶ διαλυομένων μοι νόησον, ὅτι περὶ εἰς ὅσας ἂν θηρίων ἢ ἰχθύων ἢ ὀρνέων γα-

στέρας διαμερισθῇ ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὰ τέσσαρα πάντως στοιχεῖα ἀναλύεται καὶ ἀπέρχεται, ἐξ ὧν καὶ συνέστηκε κατὰ τὸ τοῦ ἡλίου ὑπόδειγμα. Καὶ εἰς μὲν τὰ ὕδατα ἀπέρχεται τὸ ὑγρὸν· εἰς δὲ τὸν ἀέρα τὸ ψυχρὸν εἰς δὲ τὸ πῦρ πρόδηλον τὸ θερμόν, εἰς δὲ τὴν γῆν λοιπὸν τὸ ξηρόν. Τῷ οὖν καιρῷ τῆς ἀναστάσεως, κλεύσει Θεοῦ, ἀοράτως ἀποδίδωσιν ἕκαστον τῶν στοιχείων, ὅπερ ἔλαβεν ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καὶ προστρέχει ἡ ψυχὴ, καὶ ἀνίσταται ὁ ἄνθρωπος, ὡς οἶδε μόνος ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον, σπαρὲς μὲν εἰς γῆν φθορᾷ, ἐγειρόμενος δὲ ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ὁθεν καὶ Σαμαρείτας ἐντεῦθεν δυνάμεθα ἐλέγξαι, ὅτι τοῦτο τὸ σῶμα ἀνίσταται, ἐκ τοῦ καὶ αὐτοὺς ὥσπερ τινὰ κόκκον ἐπὶ γῆς κατακρύπτειν τὰ σώματα. Τούτου γὰρ χάριν ὁ Θεὸς καὶ ἀπ' ἀρχῆς διὰ τῶν πατέρων ἐνομοθέτησε σκάπτοντας ἡμᾶς κατακρύπτειν τὰ τεθνεῶτα σώματα, ὅπως καὶ ἄκων ὁ ἄνθρωπος ὁμολογῇ τὴν ἀνάστασιν. Πᾶν γὰρ τὸ ἐν τῇ γῇ ὑφ' ἡμῶν χωννύμενον, εὐδηλον ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κρύπτεται· εἰ δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν ἀνάστασις, καθὼς αἱρετικοὶ λέγουσιν, ἄδικος λοιπὸν ὁ Θεὸς εὐρεθήσεται, πολλοὺς μὲν δικαίους ἐνταῦθα ταιπωρῆσαι καὶ ἀναιρεθῆναι κακῶς συγχωρήσας, πολλοὺς δὲ ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς εὐζωῖαν καὶ εὐτεκνίαν καὶ εὐπραγίαν δωρησάμενος. Ἀλλὰ μὴ πλανάσθωσαν Σαμαρειτῶν παῖδες· ἔσται γὰρ ποτε ἀναστάσεως καὶ κρίσεως καιρὸς, ὅπως καὶ οἱ ἐνταῦθα κακοπαθήσαντες εὐσεβεῖς στεφανωθῶσι, καὶ οἱ πάλιν εὐημερήσαντες ἀσεβεῖς τῷ αἰωνίῳ πυρὶ εἰς αἰῶνας

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

— Ἀναλαμπή ἐλπιδοφόρος

Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Σπίθα» τοῦ Ἀρχιμ. κ. Αὐγουστίνου Καντιώτη καὶ εἰς τὸ φύλλον τοῦ Μῆτις 1960, δημοσιεύεται ἐπιστολὴ τῆς ἱ. Μονῆς ἁγίου Παύλου, τασσομένης παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ ἐν τῇ διεξαγωγῇ τοῦ προκειμένου ἀγώνος ὑπὲρ τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ πατάξεως ὅλων τῶν ἐπιβούλων ἐλθρῶν Αὐτῆς.

Ἡ ὡς ἄνω ἱερά μας αὕτη Μονὴ ὑπὸ τὴν νέαν ἡγεσίαν αὐτῆς τοῦ Ἀρχιμ. κ. κ. Ἀνδρέου ἁγιοπαυλίτου, φαίνεται ὅτι ὑπερβάλλει πᾶσαν ἄλλην Μονὴν εἰς ἐνεργείας ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ δὲν εἶναι διόλου παράδοξον νὰ ἡγηθῇ ἀγώνος ὑπὲρ Αὐτῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἥτις Ὁρθοδοξία συμπίπτει σήμερον ἀπὸ τὰς δι-αφόρους αἱρέσεις, ἐνῶ ἡ ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἀδρανεῖ. Δύναται καὶ ἐδῶ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ τοῦ Αἰσώπου περὶ τῶν κοχλίων, «ὡς ἀνόητοι τῶν οἰκίων ὑμῶν ἐμπιπραμένων, ὑμεῖς ἄδετε;».

Φαίνεται ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς, καὶ εἶθε νὰ εὐδοκήσῃ ὁ Θεός, νὰ ἀναφνούν νέοι Ἰσίδωροι Πηλουσιῶται, Θεόδωροι Στουδίται, Στέφανοι, Ταράσιοι, Γερμανοί, Θεοφύλακτοι, Ὑπάτιοι, Διμιτσηνοί, Βισίλειοι, Προκόπιοι ὁμολογηταί, ἐφάμιλλος καὶ ὁμότροπος χορεία τῶν πάλαι συνωνύμων ἁγίων ἀνδρῶν, οἵτινες ὁμολόγησαν καὶ ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ τὰς σεπτὰς παραδόσεις, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εἰκονομαχίας, νικήσαντες τὴν κατὰ Θεὸν λαμπρὰν νίκην.

Καὶ σήμερον εὐρίσκεται ἡ Ἐκκλησία μας ὑπὸ τοιοῦτον διωγμὸν, βυσσοδομοῦντων τῶν ἐχθρῶν Αὐτῆς μετὰ σκοπὸν νὰ ὑπο-

σκελίσουν καὶ καθυποτάξουν Αὐτήν.

Καὶ τὸ θλιβερόν εἶναι ὅτι διευθύνεται ἀπὸ σκοτεινὰς δυνάμεις, καὶ ὡς ἄλυσσος-δεμένη, ἀδυνατεῖ ν' ἀντιδράσῃ ἀποτελεσματικῶς. Πλὴν ἰδοὺ λάμψις φωτεινὴ διασχίζουσα τὸ σκότος.

Τὸ ἅγιον Ὄρος μετὰ πρωτοπόρον τὴν ἱ. Μονὴν ἁγίου Παύλου, εὐρίσκεται ἐν ἐπιφυλακῇ, ἔτοιμον εἰς πᾶσαν στιγμήν νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας, προβάλλοντάς τὴν στήθην του. Ὡς νέαν εἰκονομαχίαν ἔχομεν σήμερον τὸ ἐσχατολόγιον, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὁποίου ἐφηροδόσθη ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀσυνενοήτως καὶ ἐτοιμολογῶς. Καὶ ἐνῶ ἐκλόνησεν ἡ καινοτομία αὕτη αὐτὰ τὰ βάθρα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ἰθύνουσα Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ δὲν ἐννοεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν διασαλευθεῖσαν τάξιν, παρ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ παρ' ὅλας τὰς διασαφῆσεις καὶ ἐξονυχισμοὺς περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

Ἐν ἐπιφυλακῇ ὡσαύτως εὐρίσκονται καὶ οἱ Καθηγούμενοι, οἱ Ἐπίτροποι καὶ οἱ Μοναχοὶ ὅλων τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἵνα, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, κατέλθουν ὁμαδικῶς εἰς τὰς πόλεις καὶ προτάξουν τὰ στήθη των καὶ τὸ αἷμα των διὰ νὰ σώσουν τὴν Ὁρθοδοξίαν. Οἱ ἐχθροὶ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι μόνον, ὅτι θὰ ἐξέλθουν οἱ Μοναχοὶ ἀπὸ τὰ ἀσκητήρια καὶ τὰς κρύπτας των, δειλοῦν καὶ τρέμουν, φοβούμενοι τὴν ὑπεριάτην δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ προβλέποντες τὴν ἥτταν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκμηδένισιν.

Ἄγιοι Πατέρες, στηρίξατε τὴν Ὁρθόδοξίαν!!

Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ τῆς ἱ. Μ. ἁγίου Παύλου.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τῇ 28ῃ Ἀπριλίου 1960

π. ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη

Μετὰ τὸν χαριστιμὸν τοῦ ΧΡΙΣΤΟΥ ΑΝΕΣΤΗ

αἰώνων καταδικασθῶσι κατὰ τὸ δίκαιον κρῖμα τοῦ Θεοῦ.

ἀσπαζόμεθα ὁμᾶς μετὰ πολλῆς τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης.

Ἀπὸ μακροῦ παρακολουθοῦντες μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ προσοχῆς τὸν ἔνθεον ὁμῶν ζῆλον πρὸς πᾶν τὸ θεοφιλές καὶ θεάρεστον, εὐχόμεθα πάντοτε ὅπως ἔχητε ὅλην τὴν συμπράστασιν τοῦ Κυρίου πρὸς εὐδόωσιν τῶν προσπαθειῶν σας εἰς δόξαν τοῦ Παναγίου Αὐτοῦ ὀνόματος.

Ἀπὸ τὸ τελευταῖον ὁμῶς τεῦχος τῆς «ΣΠΙ-ΘΑΣ» ἐλέπομεν ἓνα νέον ἀγῶνα. Ὁ ἀγὼν σας αὐτός θὰ εἶναι σκληρός, ἀλλὰ θὰ δικαιωθῆτε, διότι ὁ Κύριος δὲν ἀφίνει τοὺς καλοὺς του ἐργάτας νὰ ἐντροπιαθοῦν. Πρὸς τοῦτο καὶ ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ λαβοῦσα ὑπ' ὅψιν ὅτι ἐνδεχομένως νὰ περιπέσητε εἰς δοκιμασίας τινάς, ἔλαβεν ὁμόφωνον ἀπόφασιν ἐν Γερροντικῇ αὐτῆς Συνάξει, ὅπως ἔλθῃ εἰς βοήθειάν σας. Κατόπιν αὐτοῦ ὅτι καὶ ἂν σας συμβῇ, νὰ ὑπολογίζετε πάντοτε εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ ὁλικὴν αὐτῆς συμπράστασιν. Θὰ εὐχαριστηθῶμεν δὲ ὅπως ἰδιαιτέρως, ἐὰν θελήσῃτε νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆτε εἰς πρώτην σας ἐνταθθα ἔλευσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἐπανασπαζόμενοι ὁμᾶς ἐν Κυρίῳ Διαιτελοῦμεν μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Ἀγίου Παύλου

Ἀρχιμ. ΑΝΔΡΕΑΣ

καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Εἴθε ἡ ἱερὰ αὕτη Μονὴ τοῦ ἁγίου Παύλου νὰ εὕρῃ καὶ ἄλλους μιμητάς.

Τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ κληρικοῦ, τοῦ Ἀρχ. κ. Αὐγουστίνου, ἐπίσημοι παράγοντες τῆς Ἐκκλησίας μας, πειρῶνται νὰ ἐξυδετερώσουν, ἀποκαλοῦντες αὐτὸν τρελλὸν καὶ ἀνόητον, καὶ συνεπῶς νὰ ἀποδείξουν, ὥς τοῦ λογικοῦ αὐτοῦ, δῆθεν, μὴ καλῶς λειτουργοῦντος, τὰ λεγόμενα καὶ γραφόμενά του, οὐδεμιᾶς σοβαρᾶς σημασίας εἶναι ἄξια. Εἴμεθα ὁμως βέβαιοι, ὅτι καὶ αὐτοὶ δὲν θὰ βρυδύνουν νὰ ταχθοῦν μετὰ τὸ πρόγραμμά του καὶ νὰ γίνουν συνεργοὶ του διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς Ἐκκλησίας μας.

— Ἡ ἀντεγκληματικὴ ἑβδομάς

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ θερμοιότητος ἐγκυκλίου, ἐκήρυ-

ξε τὴν ἀντεγκληματικὴν ἑβδομάδα, ἐναντίον «τῶν φοβερῶν ἐγκλημάτων τὰ ὁποῖα ἐσχάτως λαμβάνουν χώραν καὶ κλονίζουν τὴν εὐτυχίαν πρὸ πινυτός τῶν λαϊκῶν τάξεων τῆς Πατρίδος ἡμῶν».

Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ ἐγερθῇ ἡ Ἐκκλησία καὶ νὰ στιγματίσῃ τὸ παντοειδές ἐγκλημα, τὸ σπαράσσον τὴν σημερινὴν ἀθλίαν κοινωνίαν μας καὶ διὰ παντός μέσου νὰ καλέσῃ πρὸς σωφρονισμόν τὴν ἐκτροχιασθεῖσαν νεότητα εἰς τοιοῦτον ἐπικίνδυνον βαθμὸν ἐγκληματικότητος.

Ἐξινέστησαν αἱ πόλεις καὶ ἡ ὕπαιθρος ἀπὸ τὰ θερμὰ κηρύγματα ποῦ ἐγίναν καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ τοὺς ἀγμοδίους παράγοντας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, καὶ ἐταράχθησαν αἱ πύλαι τοῦ ἔθους διὰ τὸ καταστρεπτικὸν δι' αὐτὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, φοβουμένου ἀρραίωσιν καὶ ἀπάνδρωσιν τῶν ζοφερῶν κευθμώνων του.

Εἴθε νὰ ὠφεληθοῦν οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν κηρυγμάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐγκαταλείποντες τὸ ἐγκλημα, πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν καὶ τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν ὁποίαν ζοῦν.

— Οἱ νέοι Μητροπολίται

Οἱ 8 νέοι Μητροπολίται, οἱ ἐσχάτως ἐκλεγέντες, ἐγκαθιδρύθησαν εἰς τὰς ἐδρας τῶν Μητροπόλεων εἰς ἃς ἕκαστος ἐξελέγη. Ἀπαντες οὗτοι ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων κληρικῶν μας, ἀνέλαβον μετὰ πολὺν ζῆλον τὰ καθήκοντά των, ὑποσχόμενοι βελτίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν μὲς πραγμάτων, ἐργαζόμενοι ἐντοτικὰ καὶ μεθοδικὰ τόσον εἰς τὰς ἱερὰς Μητροπόλεις των, ὅσον καὶ εἰς τὰ συνοδικὰ καθήκοντά των κατὰ τὴν ἐτησίαν σειρὰν των.

Τὸν δὲ τῆς γείτονος ἡμῶν Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος κ. κ. Ἰάκωβον, ἐδέχθη ἐνθουσιαστικῶς ἡ πόλις τῆς

Λαρίσης πανοικεί, μεθ' ὅλου τοῦ ἱεροῦ κλήρου αὐτῆς καὶ τῶν περιχώρων, καὶ ὅλων τῶν Πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

Κατὰ τὴν δεξιῶσιν του παρέστησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἐλασσόνοιο κ. κ. Ἰάκωβος. Κίτροιοι κ. κ. Βαρνάβας, καθὼς καὶ ὁ ἅγιος Ταλαντίου κ. κ. Στέφανος, ἀντιπροσωπεύων τὸν ἅγιον Θεο(ν)ικήν κ. κ. Παντελεήμονα

Ἡ «Ἀγιορειτική» εὐχεται εἰς ὅλους αὐτοὺς λιμπρὰν σταδιοδρομίαν ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑθνους ἡμῶν.

— Ὁ Ἀρχιεπ. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὸ Φανάριον Κων(σταντι)νόλεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου, ἐπεσκέφθη οὗτος καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου, τοῦ ἐγένετο θερμότητι ὑποδοχὴ ὑπὸ τῶν Βατοπεδινῶν Πατέρων, κατὰ δὲ τὴν δοξολογίαν ἐν τῷ Καθολικῷ, ὁ Προηγούμενος Κωνσταντίνος Βατοπεδινὸς προσεφώνησεν αὐτὸν καὶ τὴν συνοδείαν του οὕτω :

«Ἄγιε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀμερικῆς κύριε Ἰάκωβε καὶ φίλοι ὁμογενεῖς προσκυνηταί,

Ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἀφίξει Ἑμῶν εἰς τὸν ἁγιώνυμόν ἡμῶν Τόπον ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Κοινότης Σᾶς ὑποδέχεται, δι' ἡμῶν, ἀπευθύνουσα Ἑμῖν θερμώτατον χαιρετισμόν μετ' τὴν προσφώνησιν «Καλῶς ἦλθατε, ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!»

Ἡ εἰρήνη τοῦ κατάπλου τοῦ ὑπερωκεανείου «Βασιλίσσα Φρεδερίκη» μετὰ τοὺς εὐσεβεῖς προσκυνητὰς ἐξ Ἀμερικῆς, ὁργανωθέντας εἰς ἱερὰν ἀποδημίαν καὶ ἐπίσκεψιν τῶν πατρῶων καὶ ἁγίων σκηνημάτων τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ ἀρχηγίαν τῆς ἡμετέρας Σεβασμιότητος, ἐνέπλησεν ἰδιαιτέρας χαρᾶς τὰς καρδίας πάντων τῶν Πατέρων, διαπιστούντων ὅτι καὶ εἰς τὴν μακρυνὴν καὶ εὐδαίμονα Δημοκρατίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διατηροῦνται ἀκραιφνῇ τὰ ἐλληνοχριστιανικά ἡμῶν

ἰδεώδη, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑθνους ἡμῶν.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ Σᾶς διαβεβαιώσωμεν ὅτι τὸ προσκύνημά Σας αὐτὸ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὴν μεγάλην παρακαταθήκην, ἣν ἐκληροδότησαν ἡμῖν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες καὶ φυλάσσομεν ἀγρύπνως ἐπὶ δέκα ἤδη συναπτοῦς αἰῶνας, ὡς ἱερὸν προσκύνημα τῶν ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξων, μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν Μοναῖς ἀποκειμένων κειμηλιακῶν θησαυρισμάτων τῆς πίστεώς μας καὶ τῶν Ἑλικωνίδων Μουσῶν, θὰ παραμείνῃ ἑσσεὶ ἀνάγραφτον εἰς τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας μας.

ὑποβάλλοντες τὰ σέβη τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Κοινοτήτος καὶ ἡμῶν προσωπικῶς, ἅγιε Ἀρχιεπίσκοπε, ἐπικαλούμεθα τὰς ἀγίας Σας εὐχὰς καὶ εὐλογίας. Χαιρετίζομεν ἕνα ἕκαστον τῶν Ὁμογενῶν Προσκυνητῶν ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ καὶ εὐχόμεθα αἰσιον τὸν περαιτέρω ὅμιλόν πλοῦν πρὸς τὸ ἐνδοξον καὶ ἱστορικὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ καλὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν Ἑδρὰν Σας καὶ εἰς τὰς Ἑστίας των, οἱ τιμῆσαντες ἡμᾶς διὰ τῆς ἐπισκέψεως των Ὁμογενεῖς κοιμίσται τῆς εὐχῆς τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου εἰς πάντας τοὺς οἰκείους αὐτῶν.

Ἄξιον τὸ προσκύνημά Σας. Ἡ προστασία τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου μαζί Σας πάντοτε.

Καλῶς ἦλθατε».

Μέλη τῆς ἀποστολῆς ἦσαν: Ὁ Βατοπεδίου Προηγούμενος Κωνσταντίνος, ὁ Ἰερώων Γέρων Ἀγαθάγγελος καὶ ὁ Ρωστικοῦ Ἱερομόναχος Ἀβδακούμ.

— Πένθη

Τῇ 25-2-1960 ἀπεβίωσεν ὁ Προηγούμενος Ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Δοχειαρίτης, καταλείψας κενὸν δυσαναπλήρωτον εἰς τὴν ἀδελφότητα τῆς ἱ. Μονῆς Δοχειαρίου.

Συλλυπούμεθα τοὺς σεβαστοὺς ἐπιτρόπους τῆς ἁγ. Μονῆς καὶ λοιποὺς Δοχειαρίτας, διὰ τὸν προσωρινὸν ἀποχωρισμὸν ἐκλεκτοῦ Πατρός.

Ἡ «Ἀγιορειτική»

ΔΙΑ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ τὰ μυστήρια τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἐπὶ τῇ δάσει τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ ἀποκαλύψεων ἁγίων ἀνδρῶν, ἀνάγκη νὰ προμηθευθῇτε τὸ βιβλίον τοῦ ἱερέως Βασιλείου

Μπάμια, «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Τιμᾶται ἄδετον δρ. 30, δεμένο δρ. 40.

Ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν. Γράφα-
τε: Σωτ. Σχοινᾶν. Χατζηαργύρη 37,
Βόλον.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης.

Παραμείνας ἐν τῇ Ἱ. Θεολογικῇ Σχο-
λῇ ἐπὶ τινας ἡμέρας κατῆλθεν εἰς τὰ Πα-
τριαρχεῖα τῇ 18μ τ. μ. καὶ ἐδέχθη δια-
φόρους Ἐπιτροπὰς καὶ ἐπισκέπτας ἐντεῦ-
θεν καὶ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ.

Τὴν Τρίτην, 19ην τ. μ. ἐδέχθη τὸν Ἐ-
ξοχώτατον κ. Χαμδουλλάχ Σουλχὶ Ταν-
ρίοβερ, π. Προσβευτὴν τῆς Τουρκίας καὶ
μέλος τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως.

— Ἐλήφθη ἀποφασίς περὶ ἀποστολῆς
Πατριαρχικῆς εἰς ἅγιον Ὅρος Ἐξαρχίας.
Αὕτη κατηγορίσθη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπο-
λιτῶν Δέρκων κ. Ἰακώβου, Χίου κ. Παν-
τελεήμονος, Ροδοπόλεως κ. Ἱερωνύμου
καὶ Σελευκείας κ. Αἰμιλιανοῦ.

— Πανορθόδοξος διάσκεψις.

Ἐισηγήσει τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμε-
νικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηναγόρου, ἡ
ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅ-
πως ἡ Πανορθόδοξος διάσκεψις ἐν Ρόδῳ
συνέλθῃ κατὰ τὸ δεύτερον δεκαπενθήμε-
ρον τοῦ Σεπτεμβρίου. Τῇ οἰκείᾳ Συνοδι-
κῇ Ἐπιτροπῇ ἀνειδέθη ὁ καταρτισμὸς
τοῦ ὅλου προγράμματος τῶν ἐργασιῶν
τῆς Πανορθόδοξου διασκέψεως.

— Χιλιετηρὶς ἁγίου Ὅρους.

Συνοδικῇ Ἐπιτροπῇ θὰ μεταβῇ εἰς ἁ-
γιον Ὅρος πρὸς μελέτην τῶν ζητημάτων
τῶν ἀπασχολούντων τὴν μοναστικὴν Πο-
λιτείαν καὶ εἶτα, προπαρασκευὴν τοῦ ἑορ-
τασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὅρους.

— Ἡ Α.Θ.Π. εἰς Ἑλλάδα.

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρ-
χος κ.κ. Ἀθηναγόρας ἀπεφάσισεν ὅπως

ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν προσε-
χῇ Σεπτέμβριον. Ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν ἡ
Α.Θ.Π. θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐν Ἡπείρῳ
γενέτειραν Αὐτῆς Βασιλικόν, τὴν Κρή-
την, τὴν Ρόδον καὶ ἄλλας Δωδεκανήσους,
ὑπαγομένας, ὥς γνωστόν, εἰς τὴν κανο-
νικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Θρόνου.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγρα-
φήματα καὶ γράμματα:

— Τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἁγίου Ὅρους:

α) ἀγγελιούσης τὴν ἐκλογὴν νέου Κα-
θηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἁγίου
Παύλου καὶ

β) αἰτουμένης τὴν εἰς Διάκονον χειρο-
τονίαν τοῦ Ἐξαρχηματικοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς
Σταυρονικήτα Μοναχοῦ Μακαρίου.

— Τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς
Βορείου καὶ Νοτίου κ. Ἰακώβου περὶ:

α) θαυμαστῶν σημείων δύο Ἱ. Εἰκό-
νων τῆς Παναγίας ἐν τῇ Κοινότητι ἁγίου
Παύλου Λόγκ Ἀϊλαντ Ν. Ὑόρκης καὶ
τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν Ἀμερικὴν Κλη-
ρικῶν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

— Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ
καὶ ἁγίου Ὅρους κ. Παύλου, ἀγγέλλοντος
τὴν ἐκλογὴν καὶ χειροτονίαν αὐτοῦ καὶ
αἰτουμένου τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

— Τοῦ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Κυρίλλου,
Καθηγουμένου τῆς ἐν ἁγίῳ Ὁρει Ἱ. Μο-
νῆς Κουτλουμουσίου, περὶ τῶν ἀπασχο-
λούντων αὐτὴν ζητημάτων.

— Τοῦ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Παγκρατίου
Ἰβηρίτου, Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς
Βλατάδων, περὶ τοπογραφήσεως τοῦ χώ-
ρου αὐτῆς.

— Τοῦ κ. Νικηφόρου Ἐλεοπούλου,
Καθηγητοῦ, ἐξ Ἀθηνῶν, ἐξαιτουμένου
τὴν ἄδειαν ἵνα μεταβῇ πρὸς προσκύνησιν
εἰς ἅγιον Ὅρος.

— Τοῦ αἰδес. κ. Μ. Β. Πεντερέν, ἐξ
Ἀθηνῶν, αἰτοῦντος τὴν ἄδειαν τῆς Ἐκ-

κλησίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν ἁγίῳ Ὁρει Ἱ. Μονῶν.

— Τοῦ κ. Λένναρτ Ρυδέν, ἐξ Οὐψάλης, ἐξαιτουμένου τὴν ἄδειαν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν ἁγίῳ Ὁρει ἱερῶν Μονῶν.

— Τοῦ Αἰδ. κ. Δ. Ὀλιβιέ Ρουσώ τοῦ Μοναστηρίου Βενεδικτίνου Σεβτὸν ὑποβάλλοντος σκέψεις περὶ τοῦ μελετωμένου ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Τὸ ἱερὸν φῶς τοῦ Φανάριου.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ πολυτιμότερον θῶρον τοῦ Πατριάρχου μας πρὸς τὸν Ἑλληνορθόδοξον κόσμον Ἀμερικῆς, ἀπὸ τὸ ἱερὸν Φῶς ποῦ ἐνεπιστεύθη εἰς τὰ χέρια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μας καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς εὐλαβεῖς προσκυνητὰς τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ὅπως ἐτόνισεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπός μας, τὸ ἱερὸν αὐτὸ Φῶς συμβολίζει τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, ποῦ εἶναι τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Συμβολίζει τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Συμβολίζει τὸν ἀκατάλυτον φωτεινὸν σύνδεσμόν μας μετὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Καὶ τὴν ἀπόφασίν μας νὰ συνεχίσωμεν καὶ νὰ μεταδώσωμεν ἄρρηκτον τὸν φωτεινὸν καὶ ζωογόνον αὐτὸν σύνδεσμον. Ἀκόμη καὶ τὸ πεπαλαιωμένον φανάριον, μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐκομίσθη τὸ ἱερὸν Φῶς, συμβολίζει τὸ ἀρχαῖον καὶ αἰωνόβιον Φανάριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔδραν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὅποιον ἐστάθη φάρος φωτεινός εἰς τὰς δυσκολωτέρας ἡμέρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους μας. Καὶ ἵσταται ἀκόμη ἀκτινοβολοῦν τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας ὅχι τῶρα πρὸς Βορρᾶν, πρὸς τὰς χώρας ποῦ ἐφώτισε καὶ ἐξἑκχριστιάνισεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν Δύσιν, ἣ ὅποια κυμαιομένη μεταξὺ Καθολικισμοῦ καὶ Προτεσταντισμοῦ, διαισθάνεται ὡς μόνον σημεῖον ἐνωτικῆς εὐσεύς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ὡς μόνον φωτεινὸν σταθμόν, τὸ Φανάριον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

— Πανορθόδοξος διάσκεψις Ρόδου.

Ὅσον πλησιάζει ὁ χρόνος συγκλήσεως τῆς Πανορθόδοξου διασκέψεως ἐν Ρόδῳ, ἥτοι τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου κα-

Ὑντι διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Ἡ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 146)

Ὅτε τὴν ἐπισύσαν ἐπανήλθον ἐκ τοῦ λιμένος, ἔπαι καὶ τὴν ἐπιστολὴν μου εἰς τὸν πλοίαρχον εἶχον ἐγχειρίσει, καὶ τὴν Ἀγάθην εἶχον ἐπισκεφθῇ, μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἐξέθεσά εἰς τὸν Χριστόφορον τὴν ἀκόλουθον σκηνὴν, ἥτις ἐν τῇ καλύβῃ τῆς Ἀγάθης ἔλαβε χώραν.

— Πλησιάζας εἰς τὴν καλύβην, ἤκουσα ἔξωθεν ζωορὰν ἐντὸς αὐτῆς φιλονεικίαν. — Ὅχι, ὅχι, δὲν τὰ λαμβάνομεν, εἶναι ἀδύνατον, σὺ ἔχεις ἀνάγκην τούτων, ἔλεγον τινὲς γυναῖκες πρὸς τὴν Ἀγάθην· αὐτὴ δὲ ἀπεκρίνετο — Λάβετε αὐτὰ σᾶς λέγω, μὴ ἀνησυχεῖτε περὶ ἐμοῦ· ὁ Πανάγαθος, ἔστις καὶ αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐνδύει καὶ διατρέφει, θέλει ἐνδύσει καὶ διατρέξει καὶ ἐμὲ τὸ ἀσθενὲς πλάσμα του. Ἀρκεῖ ν' ἀγαπῶμεν, καὶ τὴν ἀγάπην μας δι' ἐργῶν καλῶν νὰ δεικνύωμεν, καὶ τότε ὁ Θεὸς μεριμνᾷ περὶ ἡμῶν. Αὐτὰ ἔλεγεν ἡ πτωχὴ Ἀγάθη πρὸς τὰς δύο γυναῖκας, αἵτινες εἶχον νοσηλεύσει αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ἀσθενείαν της, ἐξ ἧς εὐτυχῶς

τὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τόσον ἐντονώτεροι καθίστανται αἱ προτοίμασαι καὶ ζωηρότερον τὸ ἐνδιαφέρον. Διὰ τὴν Πανορθόδοξον διάσκεψιν ζωορὰν ἐνδιαφέρον ἐπιδεικνύουν καὶ οἱ Προτεστάνται καὶ αἱ Μεταχαλκηδόνιοι Ἐκκλησίαι (Ἀρμενικὴ, Κοπτικὴ, Θωμᾶ κ.ἀ.), ἀλλὰ καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ. Τὸ Βατικανὸν φρονεῖ ὅτι ἐκ τῆς Πανορθόδοξου διασκέψεως θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν «Οἰκουμενικὴν» Σύνοδον τῆς Ρώμης καὶ ἡ ἐνότης ἀπόψεων τῶν ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῶν σπουδαιότερων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον πρέπει νὰ εἶναι πρῶτον εἰς τὴν σερῶν τῶν ἐπιδιώξεων.

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν»)

είχεν ἤδη ἀναλάβει.

Ἐφίλονεῖκουν δέ, ὡς ἀκολούθως ἐπληροφόρηθην, διότι ἡ Ἀγάθη, ὅτε ἀπὸ ὧρας εἰς ὧραν κατὰ τὴν ἀσθενείαν της ἀταράχως ἐπερίμενε τὸν θάνατόν της, εἶχε προσφέρει εἰς τὰς πτωχὰς ἐκείνας γυναῖκας τὰ κυριώτερα τῶν ἐνδυμάτων της, μὴ δυναμένη νὰ περιθάλλῃ ἄλλως τὴν πτωχείαν των, καὶ ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς αὐτὰς εὐγνωμοσύνην της. Κατὰ τὴν ὥραν δὲ τῆς εἰς τὴν καλύδην προσελεύσεώς μου, ἡ μὲν Ἀγάθη ἤθελε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν διανομὴν τῶν ἐνδυμάτων της, αἱ δὲ γυναῖκες ἀπεποιούοντο νὰ δεχθῶσιν αὐτὰ, καθόσον ἤδη, ὅτε ἡ Ἀγάθη ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν της, ἦσαν ἀναγκαιότατα εἰς αὐτὴν.

Ἡ εἰς τὴν καλύδην εἰσόδός μου κατέπαισε τὴν εὐγενὴ των φιλονεικίαν· ὅτε δὲ αἱ δύο γυναῖκες μὲ εἶδον προσφέροντα εἰς τὴν Ἀγάθην μετὰ τῶν εὐλογιῶν σου τὰ ἐνδύματα, τὸ ὀρύζιον καὶ τὰ χρήματα, & τινὰ δι' αὐτὴν μοι ἔδωκας, Πάτερ, ἔμειναν αἱ δυστυχεῖς ἔκθαμβοι, καὶ τὴν ὑπερτάτην πρόνοιαν τοῦ Παναγάρχου ἐδόξασαν, καὶ τὰς χεῖρας τῆς Ἀγάθης, ὡς γυναικὸς ἁγίας, κατεφίλουν, καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν εὐαγγελικῶν της λόγων ἐπίστευσαν, μετ' αὐτῶν δὲ συνεπίστευσαν καὶ ἐγώ!

Εὐκόλως τότε ἡ πτωχὴ χήρα κατέπεισε τὰς δύο γυναῖκας νὰ λάβωσι μέρος τῶν ἐνδυμάτων της, προσθέσασιν εἰς αὐτὰ καὶ μέρος τοῦ ὀρυζίου. Συγχρόνως δὲ ἐνεχείρισεν εἰς τὰς γυναῖκας τὰ χρήματα, τὰ ὅποια τῇ ἔστειλας, Πάτερ, ὅπως παραδώσωσιν αὐτὰ εἰς τινὰ πτωχὴν μητέρα πέντε ὀρφανῶν, ὀφείλουσαν πρὸ καιροῦ χρηματικόν τι ποσὸν εἰς δανειστήν, σκληρῶς καὶ ἀδιαλείπτως πικρονοχλοῦντα αὐτὴν.

Ὅτε δὲ αἱ γυναῖκες ἠρώτησαν τὴν Ἀγάθην διατί δὲν κρατεῖ μέρος τῶν χρημάτων;— Εἰς τὴν πτωχὴν μητέρα τῶν ὀρφανῶν,

εἶπεν, εἶναι πολὺ ἀναγκαιότερα παρὰ εἰς ἐμέ· ἐγὼ οὔτε χρεωστώ, οὔτε ἔχω πλέον πέντε ὀρφανὰ τέκνα νὰ διαθρέψω. Στερηθεῖσα τῶν ἰδικῶν μου, ὀφείλω νὰ δοθῶ τὰ ξένα· τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησις τοῦ Ὑψίστου!

Καὶ αἱ μὲν δύο πτωχαὶ γυναῖκες ἀνεχώρησαν, χύνουσαι δάκρυα εὐγνωμοσύνης· ἡ δὲ Ἀγάθη μετὰ πολλῆς συγκινήσεως μοι διηγῆθη τότε ὅσας ἀγαθοεργίας ἔλαβε παρὰ σοῦ. καὶ πῶς αἱ χριστιανικαὶ συμβουλαὶ σου κατέστησαν αὐτὴν γενναίαν καὶ εὐτυχὴ ἐν τῷ μέσῳ θλῶν τῶν δυστυχημάτων τοῦ βίου της· μ' ἐμακάρισε δέ, διότι ἔτυχεν νὰ σὲ γνωρίσω, καὶ μοι ἠδύχηθαι νὰ ὠφεληθῶ ἐκ τῶν συμβουλῶν σου, καὶ ὁμοίᾳ χρηστὸν υἱόν σου, τὸν ὁποῖον δακρυροῦσα ἐνεθυμήθῃ.

Ταῦτα διηγούμενος ἐξέφρασεν εἰς τὸν ἀγαθὸν Χριστόφορον τὸν θυκασμόν μου διὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν αὐταπάρησιν καὶ τὴν πραΰτητα τῆς Ἀγάθης· ὁ δὲ Χριστόφορος μοι εἶπε·

—Μὴ θυμάζῃς μόνον τὴν ἀρετὴν τῆς Ἀγάθης, θαύμασον ἐπίσης ἐν αὐτῇ φίλε Πέτρε, τὴν θεῖαν καὶ εὐεργετικὴν δύναμιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Διὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐξωραΐσθη καὶ ἐξηγιάσθη ἡ ψυχὴ τῆς Ἀγάθης, δι' αὐτῆς ἀνεβλάστησαν τὰ ἡθικὰ τῆς Ἀγάθης προτερήματα, τὰ ὅποια δικαίως ἐθαύμασας. Τοιαύτη εἶναι ἡ δύναμις τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανισμοῦ, τοιαῦτα τὰ ὥρατα αὐτοῦ ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ ἀποτελέσματα!

Ἀπῆντησας ποτὲ κόρην, ἐξηκολούθησεν λέγων ὁ Χριστόφορος, ἐκπέμπουσιν εἰς πᾶν ὄργανον καὶ εἰς πᾶν κίνημά της ἀρωματικὴν τινα εὐωδίαν ὡς ἐκ τοῦ μύρου, ὅπερ, περικλειόμενον ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, ἀτμοσφαῖραν εὐώδη πέριξ αὐτῆς διαχέει· Ἐντὸς τοιαύτης ἀρωματικῆς ἀτμοσφαίρας διαγαίτουν βίον αὐτῆς καὶ ἡ χήρα Ἀγάθη, διότι

ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς ὑπάρχει τὸ θεῖον μύρον τῆς θρησκείας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς πᾶν δῆμν της, εἰς πᾶσιν λέξιν αὐτῆς αἰσθάνεσαι τὸ θεῖον ἄρωμα τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τὴν ἀρωματικὴν ταύτην ἀτμοσφαῖραν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἣτις καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν Θεὸν εὐφραίνει, ἐπιθυμῶν ἀποκτήσης περὶ σεαυτὸν καὶ σύ, φίλτατε Πέτρε. Δὲν πρέπει νὰ μείνῃ τὸ σκάφος σου ἄνευ πηδαλίου, διότι εἰς τὸ πολυκύμαντον πέλαγος τοῦ βίου βεβαίως θέλει ναυαγήσῃ. Ἄλλ' οὕτε δεισιδαίμων, καὶ θρησκομανῆς, καὶ Φαρισαῖος ὑποκριτῆς ἐπιθυμῶ νὰ γίνῃς, διότι καὶ τὴν ὑποκρισίαν, καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν, καὶ τὴν θρησκομανίαν ἀποστρέφεται ἡ θεία καὶ ἀληθὴς θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ· οὕτε μοναχός, καὶ ἀναχωρητῆς μισάνθρωπος θέλω ν' ἀναδειχθῇς, διότι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν εἶναι ἐγωῦσμὸς νεκρὸς καὶ ἄγονος, ἀλλὰ φιланθρωπία ζῶσα, ἀγάπη θάλλουσα καὶ καρποφοροῦσα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ πλεῖστοι ἐν τῇ ἀμαθείᾳ αὐτῶν ὡς Χριστιανικὴν θρησκείαν ἐκλαμβάνουσι τὴν ἐξωτερικὴν μόνον λατρείαν, τοὺς ἐξωτερικοὺς μόνον τύπους τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἄλλοι δὲ ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῶν ὡς χριστιανικὴν θρησκείαν ἐκλαμβάνουσι τὰς θεολογικὰς θεωρίας, ἅς ὁ Χριστιανισμὸς ἐπροκάλεσεν· οὐδ' ὅλως δὲ ἐννοοῦσι καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ὅτι ἡ βίσις, ἡ οὐσία, τὸ θεῖον ὕψος τὸ ἐξάκτιστον κάλλος, καὶ ἡ φιλόανθρωπος ἀποστολὴ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ἐναπόκειται ἰδίως εἰς τὴν θεῖαν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, δι' ἧς τοὺς ἀληθεῖς νόμους, δι' ὧν διέπεται ὁ ἡθικὸς κόσμος, μᾶς ἀπεκάλυψεν, ὅπως κατ' αὐτοὺς κωνονίζοντες τὴν πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαγωγὴν ἡμῶν, κατασταθῶμεν εὐτυχεῖς καὶ μακάριοι, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἀνεύρωμεν τὸν ἀπολεσθέντα Παρά-

ΠΡΟΣΟΧΗ - ΠΡΟΣΟΧΗ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ νὰ μὴ στέλλουν χρήματα σὲ ἀπλὴ ἐπιστολή, διότι κλέπτονται εἰς τὰ ταχυδρομεῖα καὶ δὲν φθάνουν εἰς τὸν προορισμὸν των. Συνεπῶς ἀφαιρουμένων τῶν χρημάτων, σκίζονται αἱ ἐπιστολαὶ καὶ δὲν ἐκτελοῦνται αἱ παραγγελφαὶ των. Θὰ στέλλουν μόνον μὲ ἐπιταγὴν, γράφοντες ὅπισθεν εἰς τὸ ἀπόκομμα τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Καὶ οὕτω ἔρχονται τὰ χρήματα ἀσφαλέστερα καὶ ἐφθηνότερα.

Ἐχάθησαν πολλὰ χρήματα μέχρι σήμερον.

δεῖσον.

Διὰ τοῦτο ἐπιθυμῶ, τέκνον μου, ὁ θεὸς λόγος τοῦ Ἰησοῦ νὰ κατέλθῃ καὶ ἀντηχήσῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ καταθέτων ἐν αὐτῇ τὸ θεῖον μύρον, ν' ἀρωματίσῃ δὲ τὰς πράξεις σου, δλον τὸν βίον σου. Ἄνευ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, ὅπερ ἡ μὲν φύσις ἐνσταλάζει εἰς τὴν ψυχὴν, ὁ δὲ Χριστιανισμὸς ἀναπτύσσει, δια φωτίζει καὶ ἐνισχύει, μκύρη καὶ σκοτεινὴ, ἐπικίνδυνος καὶ δυστυχὴς καθίσταται ἡ ἐπίγειος ἡμῶν ὑπαρξις. Διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, τέκνον μου, ἐπανορθοῦται τὸ παρελθόν, ζωογονεῖται τὸ παρόν, δια φωτίζεται τὸ μέλλον καὶ τὸ μυστήριον τοῦ βίου σαφῶς ἐξηγεῖται. Ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡ ἀρετὴ ἀνεύρσκει τὸν ἀληθῆ της σκοπὸν, ἡ κακία τὴν περιστολήν της, ἡ ἀδυναμία τὸ στήριγμά της, ἡ δικαιοσύνη τὸν στέφανόν της ἡ δυστυχία τὸ καταφύγιόν της, ἡ θλιψὶς τὴν παρηγορίαν της, ἡ ἀπελπισία τὴν ἐλπίδα της, καὶ τὸ κυμαινόμενον σκάφος τὸν καθοδηγοῦντα ἀστέρν του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεδόθη ἑκτακτον τεύχος Ἰανουαρίου - Μαρτίου ἐπὶ τῇ συγκλήσει τοῦ Συνεδρίου τῆς Ρόδου.

2. Θ. Δ. Μοσχονᾶ, ὑπομνηματογράφου καὶ διδλυφύλακος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. «Τὰ κατὰ τὴν συμπροσευχὴν τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ χριστιανῶν ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Κολλεγίου τοῦ ἁγίου Μάρκου». Ἀλεξανδρεία 1960.

3. «Μὲ ξεναγὸ τὸν πόνο». Ἀρχιμ. Ἰακ. Λιαρομμάτη σελ. 96, Πάτρις 1960.

4. Ἀρχιμ. Ἀθαν. Βασιλοπούλου ἐφημερίου Ἱ. Ν. ἁγ. Στεφάνου Περικίων. «Οἱ Εὐαγγελικοί» καὶ ἡ προπαγάνδα αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι. Σελίδες 42, Ἀθήναι 1960. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Περιδικοῦ «Ἐκκλησία».

5 «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν», μηνιαῖον Περιδικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. κ. Δαμασκηνοῦ. Πλουσιώτατον εἰς ὕλην καὶ ὠφελιμώτατον διὰ τὸν κάθε Χριστιανόν. Συνιστᾶται ἡ ἀπόκτησίς του ἀπὸ ὅλους.

Συνδρομὴ ἐτησίᾳ δραχ. 25, Ἐξωτερικοῦ δολλ. 3.

6. «Ὁ Ποιμὴν». Μηνιαῖον περιδικὸν τῆς ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης. Ἐξεδόθη τὸ τεύχος τοῦ Ἰουλίου 1960.

7. Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐμφάνισιν καὶ πλουσίαν ὕλην ἐκυκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀριθμὸν (103) τοῦ μηνὸς Ἰουλίου - Αὐγούστου τεύχος τοῦ Περιδικοῦ τὸ «ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ», ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Ὁρθόδοξον ἑλληνικὴν οἰκογένειαν.

8. «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ». Ἐξεδόθησαν τὸ 2ον καὶ 3ον φύλλον τοῦ ἀξιολόγου καὶ περισπούδαστου τούτου μην-

νιαίου περιοδικοῦ, εἰς τὰς σελίδας τοῦ ὁποῦ περιέχονται χριστιανικαί, ἐπιστημονικαὶ καὶ ἠθικοκοινωνικαὶ διδασκαλαὶ ὡς καὶ ὑποδείξεις πρὸς πᾶσαν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν, διὰ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς καταστολὴν τῆς ἐγκληματικότητος καὶ τῆς παράτρουμένης σήμερον κοινωνικῆς διαφθορᾶς.

Ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Παυλῆ, Πτυχιούχου Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἐγγυᾶται τὴν σεμνότητα τούτου καὶ τὴν ἐπιμελῆ ἐκλογὴν τῶν καταχωρουμένων ἐπιστημονικῶν καὶ ἠθικοκοινωνικῶν θεμάτων, ὥστε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, κατὰ τὰς ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ δηλώσεις τοῦ ἰδίου τούτου περιοδικοῦ, νὰ ἀνανήψῃ ἀπὸ τὸν μανδραγόραν, εἰς δὲ ἐβύθισεν αὐτὸν ἡ τάσις νὰ μιμηθῇ τὰ ὁθνεῖα καὶ ἀσέμνα ἥθη καὶ ἔθιμα, τὰ ἄγοντα εἰς τὴν διαφθοράν καὶ τὴν ἐκλεισμένην αἰσθηματικότητα τοῦ ἐψιμυθιωμένου εὐρωπαικοῦ πολιτισμοῦ.

Τὰ γραφεῖα τῆς «Χριστιανικῆς Ἐπιστήμης» εὐρίσκονται ἐν Βόλῳ καὶ ἐν τῇ δὲ ἱωλκοῦ ἀριθ. 66, ἡ δὲ ἐτησίᾳ συνδρομὴ, διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν ὥρισθη εἰς δραχ. 20, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν εἰς δολλάρια 2. Τὸ συνιστώμεν ἐκθύμως εἰς πάντας.

9. Κορινθίας Ε.Γ.Ο.Χ, Καλλίστου, Χιλιασμοῦς ἡ δημιουργία τοῦ σατανᾶ, Χιλιασταὶ οἱ Μάρτυρες τοῦ Βεελζεβοῦλ. Ὁ χιλιετής ἀναμενόμενος Χριστὸς τῶν Χιλιαστῶν.

10. Φιλοθέου Ζερβάκου, Βίος, Πολιτεία καὶ θάμακτα τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ νέου, τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ ἀσκήσαντος.

11. Ὁ «Σωτήρ», Ὁρθόδοξον περιδικόν, ὄργανον τῆς νέας ἀδελφότητος θεολόγων, ἀποσπασθέντων ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα τῆς «Ζωῆς», ἔτος Α' 1960. Ἀθήναι.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ — — ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Σεπτέμβριος — Ὀκτώβριος

Διευθυντής - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Πάντοτε ἐπίκαιρον

ΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

Αἵρεσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καλεῖται πᾶσα θρησκευτικὴ δοξασία ἀντιβαίνουσα εἰς τε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ λόγου· ἡ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὰς ἀπ' αὐτῆς χωρισθείσας Ἐκκλησίας, τὰς μὲν τῶν Ἀρμενίων, Νεστοριανῶν καὶ Κοπτῶν σχισματικᾶς ὀνομάζει, τὰς δὲ ἄλλας τὰς δογματικῶς πρὸς αὐτὴν διίσταμένας, αἰρετικὰς καλεῖ.

«Σχισματικός» σημαίνει χριστιανὸν χωλαίνοντα περὶ τὴν πίστιν, ἀσθενοῦντα θρησκευτικῶς καὶ ὡς ἐκ τούτου παραμερισθέντα τῆς δόξης τῶν ὀρθόδοξων καὶ τῆς κοινωνίας αὐτῶν.

«Αἰρετικός» εἶναι ὁ ναυαγῆσας περὶ τὴν πίστιν βασικῶς, δηλαδὴ εἰς τὰ δόγματα καὶ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδοξίας καὶ διὰ τοῦτο ἀπόβλητος τῆς χορείας καὶ κοινωνίας αὐτῶν.

Περὶ τῶν τοιούτων, ὁ Παῦλος ἔγραψε πρὸς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Τίτον· «αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει ὡς αὐτοκατάκριτος», οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως, εἶναι ἀκοινωνῆτοι, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας διακελευόντας, «ὁ κοινωνῶν ἀκοινωνήτῃ, ἀκοινωνήτος ἔσται» καὶ ἂν ποτὲ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῆς πλάνης αὐτῶν, ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τοὺς δέχεται ὑπὸ προϋποθέσεις καὶ ὁρους.

Αἱρέσεις ἀνεφάνησαν ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἰδρύσεώς της εἰσέτι, καὶ ἀνεφύησαν ἀμύητοι διὰ μέσου τῶν αἰώνων, αἱ μὲν μετὰ μι-

κρὸν ἀφανισθεῖσαι, αἱ δὲ κρατήσασαι καὶ ὑφιστάμεναι δυστυχῶς εἰς τὰ δύο τρίτα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ ὑποδιαίρεσεις. Ταύτας γνωστὰς καὶ φανεράς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦττον ἐπικινδύνους, παρερχόμεθα, ὅτι καὶ χῶρος οὐκ ἔστι πρὸς τοιαύτας διαπλατύνσεις. Θέλομεν δὲ ἐνδιατρίψαι ὥδε διὰ τὰς νεοφανεῖς τοιαύτας καὶ ὑποβλούς, αἵτινες ποῦ μὲν μυστικῶς, ποῦ δὲ ἐν ὑποκρισίᾳ ὑποκλέπτουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀπλοϊκῶν καὶ δὴ τῶν εὐαλῶτων γυναικῶν· ἡ μὲν, τῶν ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν ἀξιώμασιν οἰκονομικοῖς, κρατικοῖς καὶ ἐπιστημονικοῖς, ἡ δὲ ὑποσχομένη δόξας καὶ τιμὰς τοῖς ὁπαδοῖς αὐτῆς.

Ἡ πρώτη εἶναι ὁ Χιλιασμὸς, τοῦ ὁποῦ οἱ ὁπαδοὶ λέγονται καὶ «οποῦ-δασταὶ τῶν Γραφῶν» καὶ «μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά», ἡ δευτέρα εἶναι ὁ Μασσωνισμὸς, ὑποδιαιρούμενος εἰς γαλλικόν, ἀγγλικόν καὶ ἀμερικανικόν.

Ὁ Χιλιασμὸς προῆλθεν ἀπὸ τὸν Προτεσταντισμὸν φαινομενικῶς, ἀλλὰ κατὰ βάθος εἶναι «Σιωνισμὸς» αἵρεσις δηλαδὴ ἐβραϊκὴ, σκοποῦσα τὴν καταπολέμησιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀδιακρίτως δογμάτων καὶ τὴν διάλυσιν τῶν ἐθνῶν, διὰ τοῦ οἰκείου αὐτοῦ σοσιαλισμοῦ. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ πρώτου ὑποκρίνονται τοὺς χριστιανοὺς οἱ ὁπαδοὶ του, καὶ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἰσχυροῦ κεφαλαίου, ἐκδίδουσι βιβλία ἐρμηνευτικὰ τῆς τε Παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ συμφέρον αὐτοῖς, τὰ ὅποια διανέμουσι δωρεάν, καὶ ὅπου γίνωσιν ἀποδεκτά, συνοδεύονται καὶ ὑπὸ ἄλλων πλέον πρακτικῶν καὶ εὐπροσδέκτων δωρεῶν. Ἡ κεντρικὴ ἰδέα τοῦ Χιλιασμοῦ εἶναι ἡ θαυμηδὸν ἐπαναφορὰ εἰς τὸν κόσμον τῆς ἰουδαϊκῆς θρησκείας, καὶ ἡ στροφή τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὸν Ἰεχωβά ὡς μόνον Θεόν, τοῦ δὲ Χριστοῦ ὡς ὑπηρετοῦ τῶν βουλῶν αὐτοῦ καὶ δέκτου τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὅποτον ἐρμηνεύει τὸ θέλημα τοῦ Ἰεχωβά· θέλουσι δηλαδὴ νὰ ἐπιβάλλωσι τὸν Θεὸν ὡς μονάδα ἀλλ' ὅχι καὶ τριαδικόν, δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἤδη ἂν ἦλθεν ἢ θὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, διότι ἀφοῦ ὤρισαν ἄχρι τοῦδε διαφόρους χρονολογίας ἐμφανίσεως αὐτοῦ, ἐλεύσεως τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, συντελείας τοῦ κόσμου καὶ διεφύσεθσαν παταγῶδως, κατέλιπον τὰς προφητείας των καὶ διὰ τῆς παρερμηνείας τῶν Γραφῶν ζητοῦν νὰ ἀνατρέψωσι τὰ βάθρα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Βάσαι τῆς τακτικῆς των αὐτῆς, τῆς χονδροειδοῦς καὶ φανερώτατα ἀπαταιωνικῆς, ὅλη των ἡ προσοχὴ καὶ ἡ ἐργασία εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰς λαϊκὰς, τὰς πτωχοτέρας τάξεις, ἐκεῖ παρ' ὅλας τὰς κρατικὰς ἀπαγορεύσεις ὀργιάζει ἡ προσηλυτιστικὴ δρᾶσις των, καὶ ὡς ὅργανα μεταχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γυναῖκες, ἵνα καὶ εὐκολώτερον εἰσέρχονται εἰς τὰς οἰκίας, καὶ ἀνετώτερον τὴν προπαγάνδαν τελῶσι καὶ τὰ ὅργανα τῆς τάξεως διαφεύγωσιν. Ὅλη δὲ ἡ διδασκαλία των προφορικὴ καὶ γραπτὴ στρέφεται κατὰ τοῦ κλήρου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ πρὸ πάντων κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς ὁποῖους ἀποκαλοῦν ὅργανα τοῦ ἀντιχρίστου, σατανάδες καὶ λοιπὰ κοσμητικά, τὰ ὅποια δανείζονται ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Σημειωτέον ὅτι τὸ πλεον προσφιλές των βιβλίων πρὸς ἐρμηνείαν καὶ ἐξηγήσιν ὑπ' αὐτῶν, εἶναι ἡ Ἀποκάλυψις, διότι ὡς προφητικὸν καὶ μυστικιστικὸν ἐπιδέχεται πολλὰς καὶ ποικίλας ἐρμηνείας ἀληθοφανεῖς, ἐκεῖ ἔθεσαν καὶ τὸ θεμέλιον τῆς πλάνης των, καὶ ἔλαβον καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τὸ 20δν

κεφάλαιον τὸ ἀναφέρον διὰ τοῦ θά δεθῇ ὁ σατανᾶς χίλια ἔτη. Ἐπὶ αὐτοῦ στηρίζονται καὶ βάλλουσι κατὰ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐπεξηγοῦσιν διὰ τότε θὰ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅταν δεθῇ ὁ σατανᾶς, ἐν τῷ προσώπῳ Πάπα, Πατριαρχῶν, Ἀρχιεπισκόπων καὶ λοιπῶν κληρικῶν, οἱ ὅποιοι διαιροῦν δῆθεν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅταν ἐξοστρακισθοῦν αὐτοί, τότε τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ θὰ γίνουσι μία ποίμνη ὑπὸ ἑνὸς ποιμένα τὸν «Ἰεχωβά».

Ἡ σατανικὴ αὕτη αἵρεσις, καθοδηγεῖται ἀπὸ τὸν Σιωνισμόν, ὁ ὅποιος εἶναι ἀμίμητος εἰς ὀργάνωσιν καὶ καταχθόνια σχέδια. Συμφώνως πρὸς τὰ ἀποκαλυφθέντα «πρωτόκολλα τῶν σοφῶν τῆς Σιῶν» ὁ Σιωνισμὸς ἢ διεθνῆς Ἑβραϊσμός, ἔχει ὀργανωθῇ εἰς τρεῖς παρατάξεις πρὸς καταπολέμησιν τῶν αἰώνιων ἀξιῶν τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος καὶ αὗται εἶναι ὁ Χιλιασμός, ὁ Μασσωνισμός καὶ ὁ Κομμουνισμός. Καὶ τὸν μὲν Χιλιασμὸν χρησιμοποιοῦν εἰδικῶς κατὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κλήρου, ἀκολουθοῦντες τὴν στρατιωτικὴν μέθοδον ἐνίων ἐθνῶν, ἐχόντων εἰς καθέ μεγάλῃ μονάδᾳ στρατοῦ εἰδικὸν συγκρότημα ἐξ ἀρίστων σκοπευτῶν, (Γαλλία «τάγματα σκοπευτῶν», «ἐλεύθεροι σκοπευταί») καὶ Τουρκία (ἀδιστὴ ταμπούρ), ἥτοι τάγμα κυνηγῶν καὶ τῶν ὁποίων ἀποστολὴ ἐν καιρῷ πολέμου εἶναι ἡ σκοπευσις κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν, οὕτως ὥστε τούτων φονευμένων νὰ παραλύῃ καὶ διαλύεται τὸ στράτευμα. Εἰς τοῦτ' αὐτὸ ἀποβλέπει καὶ ὁ Χιλιασμός, νὰ κατὰστήσῃ ἀνυπολήπτους καὶ μισητοὺς διὰ τῆς συκοφαντίας τοὺς κληρικοὺς καὶ ὡς ἀκέφαλον ἔπειτα νὰ διαλύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν. «Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα». Ἐπειδὴ δὲ κατόπιν τῶν ἀποκαλύψεων τῶν καταχθονίων σκοπῶν τοῦ Σιωνισμοῦ, τὰ κράτη λαμβάνουν τὰ μέτρα τοὺς κατὰ τῆς λύμης ταύτης, εἰσηγήθησαν τελευταίως καὶ τὸ δόγμα τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπειδὴ ἡ λιποταξία ἐκ τοῦ στρατοῦ, τιμωρεῖται διὰ θανάτου, προσέρχονται μὲν ἀλλὰ δὲν θέλουσι νὰ λάβωσιν ὀπλισμὸν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Τὰ ἴδια μετέρχονται καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ γάμου ἐν Ἑλλάδι, ἐπειδὴ ἀνευ τῆς θρησκευτικῆς τελετῆς θεωρεῖται ἄκυρος, προσέρχονται εἰς τὰς Μητροπόλεις ἀναγκαστικῶς, λαμβάνουν ἀδείας, στεφανώνονται, ἀλλὰ δὲν ξαναπατοῦν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Εἶναι δὲ τόσον φανατικοὶ εἰς τὴν πλάνην των, ὅπως ἄλλωστε δὴ τὰ ὄργανα τοῦ σατανᾶ, ὥστε ἔπου ἂν εὐρίσκωνται, ἔπου ἂν σταθοῦν, τὴν αἵρεσιν των σκέπτονται, αὐτὴν προπαγανδίζουσιν, μὲ τὸ ἀζημίωτον ἐννοεῖται, καὶ εἶναι στόματα ἀπύλωτα, κατέχοντες «ἀπ' ἔξω τὸ μάθημα». Μόνον εἰς δύο ἐρωτήματα δὲν ἀπαντοῦν. Ἐνὰ ζήτημα τοὺς στενοχωρεῖ πολὺ· δὲν παραδέχονται διὰ τὴν αἵρεσιν των εἶναι ἑβραϊκὴ καὶ ὅταν τοὺς εἰπῇτε, «ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι ἑβραϊκὴ καὶ λέγατε διὰ εἰσθε σεῖς χριστιανοὶ καὶ μάλιστα οἱ καλλίτεροι, διατί δὲν λέγεσθε «μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ;» ὅπως ἔλος ὁ κόσμος, ὁ πιστεύων εἰς Χριστὸν λέγεται «χριστιανός» καὶ ὁπαδὸς τοῦ Χριστοῦ διατί σεῖς λέγεσθε «μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά;» Οἱ χριστιανοὶ καὶ διαιρεθέντες δὲν ἤλλαξεν τὴν ἐπωνυμίαν, ἔλαβον μόνον δικριτικὰ ἐπίθετα «Ὁρθόδοξος», «Καθολικός», «Διαμαρτυρούμενος» κ.λ.π. Ἐπίσης ἂν τοὺς εἰπῇτε, πῶς διαβάζουσιν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, εἰς τὸ πρωτότυπον ὅπως ὅλοι οἱ χριστιανοί; δὲν ἀπαντοῦν, διότι παρ' αὐτοῖς εὐαγγέλιον καὶ ἄγ. Γραφὴ εἶναι τὰ χιλιαστικά των βιβλία,

τὰ ὅποια καμουφλάρουν μὲ ρητὰ τῆς Γραφῆς, διὰ νὰ τὰ δώσουν κύρος καὶ διὰ νὰ ἐξαπατοῦν τοὺς ἀνθρώπους ὅτι εἶναι καὶ αὐτοὶ χριστιανοί.

Δευτέρα παράταξις τοῦ Σιωνισμοῦ εἶναι ὁ «Μασσωνισμός» ἢ «Ἐλευθερο-τεκτονισμός», τοῦ ὁποίου σκοπὸς καὶ ἐπιδίωξις εἶναι ἡ αὐτή, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλην μορφήν, ὑποουλότερος τοῦ πρώτου, καὶ ἐπειδὴ κατέχει τὸν ἀριστοκρατικὸν τομέα, καὶ εἰς τὰς τάξεις του δέχεται μόνον ἐστεμμένους ἀρχηγούς κοινωνιῶν, Κρατῶν, θρησκευμάτων, ὀργανισμῶν οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν, δὲν κατέρχεται εἰς τὸ πεζοδρόμιον, οὔτε ἐξέρχεται εἰς τοὺς συνοικισμοὺς καὶ τὴν πτωχὴν ὑπαιθρον, ἐκεῖ δρᾷ ἄλλος, περὶ οὗ κατωτέρω, ἀλλὰ ἐποχοῦμενος τῶν πολυτελεστέρων μέσων, ἐξ οὗ καὶ ἱππύται οἱ ὁπαδοὶ του, ἐπισκέπτεται ἀνάκτορα, Γεν. ἐπιτελεῖα, Ὑπουργεῖα, Πανεπιστήμια, Τραπεζας, ἴσως καὶ Πατριαρχεῖα καὶ Μητροπόλεις, καὶ ἐκεῖ εὐγενέστατα ἀναπτύσσει τὰς «κοσμοσωτηρίους» ἀρχὰς τῆς ἰσότητος, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας. Θεὸς του δὲν εἶναι ὁ πτωχὸς Χριστός, τῶν λαϊκῶν στρωμάτων, οὔτε ὁ ἀπηρηχαιωμένος Ἰεχωβά τῶν Ἑβραίων. Εἶναι ὁ συγχρονισμένος μαμωνᾶς, τῆς μηχανικῆς ἐποχῆς μας τὸ πνεῦμα, ὁ «Μέγας ἀρχιτέκτων τοῦ σύμπαντος». Ὡς προεῖπον, ὑπουργὸς προσέρχεται, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς χιλιαστάς, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὰ τεμένη, εἰς τὰς συναγωγὰς, καὶ μετημφισμένος εἰς κοινωνικὴν καὶ φιланθρωπικὴν δῆθεν ὀργάνωσιν, δέχεται εἰς τὰς στοάς του οἰουδήποτε θρησκευματος ὁπαδούς, διότι αὐτὸς κατ' οὐσίαν, εἰς τὴν πραγματικότητα, εἶναι ὑπερθρησκεία, σκοποῦσα τὴν μέσῳ τῶν δυνατῶν τῆς γῆς διάλυσιν τῶν θρησκειῶν καὶ ὑπαγωγὴν τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν «Μέγαν ἀρχιτέκτονα» ἢ τὸν «Χειράμ», δηλαδὴ εἰς ἐβραϊσμὸν ὁπωσδήποτε, καὶ διὰ τοῦτο οἱ «διδάσκαλοι του» εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἑβραῖοι. Καὶ αὐτὸς μισεῖ θανασίμως τοὺς ὑπηρέτας τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ βάλλει κατὰ τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς πολιτικῆς καὶ δὴ κατὰ τῶν ὀργανωμένων Ἐκκλησιῶν ἔργον του εἶναι ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις, ἣτις εἶχε κηρύξει ἀμείλικτον πόλεμον κατὰ τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας· κατόρθωμά του εἶναι τὸ σημερινὸν κατάντημα τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἐκρίζωσις τῆς ἡμετέρας ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς.

Μετέρχεται καὶ αὐτὸς φιλανθρωπίαν, ὅπως καὶ ὁ χιλιασμός, ἀλλὰ κατέστη ἤδη γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, ὅτι οἱ μεγάλοι ἀλτρουῖσται τοῦ πρώτου εἶναι μίσθαρνα ὄργανα, οἱ δὲ πονόψυχοι τοῦ δευτέρου, οἱ ἔμποροι τῆς γῆς. ἀφοῦ ἀπολαύσουν παχυλῶν μισθῶν, ἀφοῦ κατακλέψουν τοὺς συνανθρώπους των εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ ἐμπόριά των καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα, συνέρχονται τὰς ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου ἢ προσέρχονται εἰς τὰς στοάς των καὶ καταθέτων ὁ μὲν δραχμὴν, ὁ δὲ διδραχμον, τὸ πολὺ τάλληρον διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς κοινωνίας, διότι μεταξὺ αὐτῶν δὲν ὑπάρχει, δὲν δέχονται πτωχὸν καὶ πληθεῖον. Αὐτὰ τὰ δύο ὑπουλα καὶ καταχθόνια συστήματα, ὁ χιλιασμός καὶ ὁ μασσωνισμός, εἶναι τὰ δύο κέρατα τοῦ προβατοσχήμου θηρίου ὡς ἐπιτυχέστατα ἐρμηνεύει εἰς τὸ βιβλίον του «Ἀποκάλυψις» ὁ σοφὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Μπρατσιώτης· καὶ περὶ οὗ ἐν κεφ. ιγ' ὁ ἐπιστήμιος μαθητὴς γράφει. «Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ

ἐλάλει ὡς δράκων. Καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον».

Τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, τὸ κόκκινον, ὡς τὸ ἀναφέρει ἡ Ἀποκάλυψις καὶ εἰς ἕτερα κεφάλαια, εἶναι ὁ κομμουνισμός, ὁ ἐξεμῶν κατὰ τοῦ Θεοῦ βλασφημίας, ὁ ἄθεος, ὁ διεθνὴς κομμουνισμὸς «ὁ ποιῶν τὸν πόλεμον μετὰ τῶν ἀγίων», τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον θὰ ποιήσῃ καὶ ἤδη ποιεῖ τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ λευκοῦ ἵππου, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ὁποῦ ἐξερεύγεται ρομφαία, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ» (κεφ. ιθ') καὶ τοῦ ὁποῦ ὁ ἀφανισμὸς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς εἶναι προδηλότατος κατὰ τὸ αὐτὸ κεφάλαιον. «Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν, συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. ζῶντες ἐδλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν τῷ θείῳ. Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ρομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκπορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν».

Ἐναντίον τῶν τριῶν αὐτῶν κακῶν, κυριὸς πλεόν νὰ λάβῃ θέσιν καὶ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς ἔλαβεν ἡδη ἡ Δυτικὴ. Ἡ ἐκπορευομένη ρομφαία εἶναι ὁ λόγος τῆς Ἐκκλησίας, μόνον διὰ τῆς εὐαγγελικῆς διδασχῆς, καὶ διὰ τοῦ εὐαγγελικοῦ πολιτισμοῦ, θὰ παταχθῇ τὸ θηρίον τὸ κόκκινον, αἱ πολιτεῖαι, τὰ κράτη. Αἱ ὀργανώσεις αἱ κοσμικαὶ πότε θετικῶς καὶ πότε ἀρνητικῶς, μᾶλλον συμμαχοῦν πρὸς τὸ θηρίον, ἔχουσι τὰ συμφέροντά τους, διότι φοβοῦνται οἱ ἔμποροι τῆς γῆς «τὸν γόμον αὐτῶν», ὡς ἐμφαντικώτατα γράφει τὸ ιη' κεφ. τῆς Ἀποκαλύψεως. Ὅταν ἡ Ἐκκλησία τεθῇ ἀντιμέτωπος καὶ ποιήσῃ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ θηρίου, δηλαδὴ τοῦ κομμουνισμοῦ, καὶ τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλῃς ἥτις καὶ Βαβυλὼν ἀλληγορικῶς καλεῖται καὶ εἶναι ἡ βδέλλα τοῦ καπιταλισμοῦ, μετὰ τῶν δύο αὐτῶν κακῶν, μεθ' ὧν «οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἔμποροι κατεστρηνίασαν καὶ ἐπλούτισαν», ὅταν ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ πληροφωρηθῇ ὅτι ὁ ἀντίχριστος κομμουνισμὸς εἶναι ἡ καταστροφή ἡ ὕλική καὶ πνευματικὴ τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν εἰς τὸν εὐσεβεῖ αὐτὸν λαὸν ἀναπτυχθοῦν τὰ κακὰ τῆς κεφαλαιοκρατίας, ὅταν ἡ χριστιανικὴ κοινωνία πεισθῇ ἐκ στόματος τῆς ποιμενουσῆς Ἐκκλησίας τοῦ ποῖον τὸ μέτρον, ποῖα ἡ δικαιοσύνη, ποῖα ἡ ἀλληλεγγύη διὰ τὴν ἀδελφικὴν συμβίωσιν μετὰ τῶν ἐθνῶν, λαῶν, κοινωνιῶν, τάξεων καὶ ἀτόμων, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἀκούσωμεν «φωνῆς μεγάλῃς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης. Ἴδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον» (κεφ. κx').

Διὰ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανοὺς δὲν ἔχουν θέσιν χιλιασμοί, μασσωνισμοί, κομμουνισμοί, εἶναι σκοτῖαι ὀργανώσεις μὲ καταχθονίους σκοποὺς. Ὁ Κύριος

ἡμῶν εἶπε «πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς ἐστί» ἔστω καὶ κακὸν φῶς, ὁ χριστιανισμὸς ἔχει τὸ εὐαγγέλιον, ὁ ἰουδαϊσμὸς τὴν Βίβλον, ὁ μουσουλμανισμὸς τὸ κοράνιον, οἱ βουδισταὶ τὰς φανεράς διδασκαλίας των κ.ο.κ. διατὶ καὶ αὐτοὶ δὲν φανερώνουν τὴν πίστιν των, τὰς δοξασίας των, τὰ καταστατικά των, διὰ τὰ κρίνῃ ἐπ' αὐτῶν ὁ κόσμος; Ὁ χιλιασμὸς διαδίδει μόνον προπαγανδιστικὰ βιβλία πολεμικῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ ἔγινεν ὀνόματι μόνον «σπουδαστῆς τῶν γραφῶν» οὐσίᾳ δὲ συσκοτιστῆς τούτων. Ὁ μασσωνισμὸς τηρεῖ ἄκραν μυστικότητα καὶ καλεῖ τοὺς ἀμυήτους νὰ προσέλθουν τυφλοῖς ὄμμασι καὶ εἶτα κατὰ βαθμοὺς θὰ κατακτῇσιν τὸ φῶς του, καὶ ὁ κομμουνισμὸς ἀνήκει θεωρητικῶς εἰς τοὺς ὀλίγους ἰθύνοντας, οἱ ὁπαδοὶ του ὀφείλουν νὰ ἐξασκοῦν μόνον τὸν πρακτικὸν τοιοῦτον δηλαδὴ νὰ ἐργάζωνται ὡς ζῶα, νὰ μὴ ἔχουν ἐτέραν βούλησιν πλὴν τῶν ὑπαγορευομένων ἀνωθεν καὶ νὰ πειθαρχοῦν ἀδιακρίτως εἰς τὸ καθεστῶς. Καὶ ἐνῶ διὰ παντὸς μέσου ἐκθειάζει τὰ ἐν αὐτῷ, ἡγείρε σιδηροὺν παραπέτασμα, ἐμποδίζων πᾶσαν ἐπίσκεψιν τοῦ παραδείσου του. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων δὲν θὰ ἦτο ἐσχάτη πλάνη νὰ ἀκολουθήσῃ τις ἐχέφρων ἀνθρωπος τὰς ἀνοήτους καὶ ἀντιχριστιανικὰς θεωρίας τοῦ χιλιασμοῦ, αἱ ὁποῖαι καὶ τίποτε τὸ ἀνώτερον δὲν περιέχουν καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων διεψεύσθησαν; Νὰ γίνῃ ὁπαδὸς τοῦ μασσωνισμοῦ, εἶναι ὡσὺν νὰ βάλλῃ τὴν κεφαλὴν του εἰς ἕνα σκοτεινότατον χάσμα καὶ νὰ προχωρῇ, χωρὶς νὰ ἡξεύρῃ ποῦ ὑπάγει καὶ ἂν θὰ συναντήσῃ ἔστω καὶ ἀμυδρὸν φῶς. Καὶ νὰ γίνῃ κομμουνιστῆς εἶναι ὡσὺν νὰ ὁμολογῇ ὅτι ὅλη ἡ φιλοσοφία τῶν προγόνων του, ὅλη ἡ θεολογία τῶν πατέρων, ὅλος ὁ ἐπιστημονικὸς πολιτισμὸς ἐχρεωκόπησαν καὶ μόνον ἐκ τῶν ἐβραιογερμανῶν, Μάρξ, Ἑγγελς, τοῦ ἐβραιοπολωνοῦ Καούτσκι καὶ τῶν Ρωσοεβραίων Τρότσκι, Γκόρκυ, Λένιν καὶ λοιπῶν ἐφευρετῶν τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ προῆλθε τὸ φῶς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ τὸ ὅποιον φῶς πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου καὶ νὰ ἐπιβληθῇ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ. Ἰσως ἄλλοι λαοὶ νὰ στεροῦνται ἱστορίας, ἴσως νὰ ἔχουν εἰσέτι ἐν ἐκυτοῖς τὰ δουρικὰ ἔνστικτα, ἐδῶ ὅμως εἰς τὴν Πατρίδα τῶν φώτων, τὴν κοιτίδα τῆς φιλοσοφίας, τὸ λίκνον τοῦ χριστιανισμοῦ, οὐδέποτε ἔχουν, καὶ πρέπει εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα νὰ μὴ εὕρουν θέσιν τὰ ἀνελεύθερα ταῦτα κοινωνικὰ συστήματα, αἱ ἀντιχριστιανικαὶ καὶ ἀθεϊστικαὶ θεωρίαι. Γνωρίζετε ἀδελφοί ὅτι μᾶς ἀποκαλοῦν «βεβήλους», δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐνοχλῇ, «ἐκ στόματος κόρακος ἐξερεύξεται κρᾶ». Ἡμεῖς στῶμεν καλῶς εἰς τὴν ἀμώμητον πίστιν τῶν πατέρων μας, εἰς τὰς παραδόσεις τῆς φυλῆς μας, εἰς τὰ ἔθνηκά μας ἰδεώδη. Ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ εἶναι ὁ ἄγρυπνος θεματοφύλαξ τῆς Ὁρθοδοξίας· εἶναι ὁ φρουρὸς τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἥτο, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἄρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης
Καθηγούμενος Ἱ. Μ. Διονυσίου

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεισθαι ὀφειλομένων· κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 275)

Ἐρ. ριε'. Ποῦ ὑπάγουσι τὰ τελευτῶντα πιστὰ νήπια; εἰς κόλασιν ἢ εἰς βασιλείαν; Καὶ ποῦ τὰ τῶν ἀπίστων νήπια; Καὶ ποῦ τὰ τῶν πιστῶν ἀβάπτιστα ἀποθνήσκοντα τίτιονται, μετὰ τῶν πιστῶν ἢ ἀπίστων;

Ἀπ. Τοῦ Κυρίου λέγοντος, «ἄφετε τὰ παῖδια ἔρχεσθαι πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· καὶ πάλιν τοῦ Ἀποστόλου φάσκοντος· «νῦν δὲ τὰ τέκνα ὑμῶν ἁγία ἐστι»· πρόδηλον ὅτι ὡς ἄσπιλα καὶ πιστὰ εἰς τὴν βασιλείαν εἰσέρχονται τὰ τῶν πιστῶν βεβαπτισμένα νήπια· τὰ δὲ ἀβάπτιστα καὶ τὰ ἐθνικὰ οὔτε εἰς βασιλείαν εἰσέρχονται, ἀλλ' οὔτε πάλιν εἰς κόλασιν, ἁμαρτίαν γὰρ οὐκ ἔπραξαν.

Ἐρ. ριζ'. Ἄρα πάντες οἱ αἵρετικοὶ εἰς ἀπώλειαν ἀπέρχονται ἢ οὐ;

Ἀπ. Ἔστιν αἵρεσις καὶ αἵρεσις· καὶ ἔστι κριμα καὶ κριμα. Ἄλλη γὰρ ἀπώλεια τῶν Μανιχαίων καὶ τῶν Μοντανῶν καὶ Σιμωνιανῶν καὶ Ἀρειανῶν καὶ Πνευματομάχων καὶ τῶν τοιούτων θεοκαταράτων αἵρετικῶν, καὶ ἄλλο πάλιν τῶν λεγόντων ἄφθαρτον σῶμα ἀναλαβεῖν ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Πλὴν ὁ

ἐν ὀλίγῳ ἄπιστος καὶ ἐν πολλῷ ἄπιστός ἐστιν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μιᾷ αἰρέσει πολλὰ καὶ διάφορα ὑπάρχουσι κριματα. Ἄλλη γὰρ ἡ ἁμαρτία τοῦ ἐπισκόπου τοῦ πλανῶντος τὸν λαὸν καὶ ἄλλο κριμα τοῦ κληρικοῦ τοῦ δυναμένου μαθεῖν τὴν ὁρθόδοξον πίστιν· καὶ ἄλλο πάλιν τοῦ μὴ δυναμένου καὶ ἄλλο τοῦ ἀναθεματίζοντος τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀντιμαχόμενου ἡμῖν· καὶ ἄλλο τοῦ ἐν γνώσει σφαλλομένου καὶ ἄλλο τοῦ ἐν ἀγνοίᾳ· καὶ ἄλλο πάλιν τὸ πάντων κουφότερον τὸ τῆς γυναικός. Ἄπερ ἅπαντα γινώσκει ἀκριβῶς ὁ μέλλων κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ.

Ἐρ. ριζ'. Εἰ ἐξὸν ἄρα τοῖς ἀρχουσιν δῶρα δέχεσθαι, καὶ ταῦτα εἰς πτωχοὺς ἀναλίσκειν;

Ἀπ. Εἰ μὲν τινες εὐεργετηθέντες ἐν εὐπορίᾳ τυγχάνουσι καὶ ἐκουσίως αὐτοῖς ταῦτα προσφέρουσι, λέγω δὴ τοῖς εὐεργετήσασιν· ἴσως οὐ πολὺ κριμα ἔχουσιν οἱ δεχόμενοι· δῆλον ὅτι, ἐὰν εἰς πτωχοὺς αὐτὰ διανείμωσιν. Ἐπεὶ ὅσα ἐκ γεωπόνων ἢ χειροτεχνῶν δέξονται δῶρα, καταπονουμένων καὶ ἀντίληψιν ζητούντων, πῦρ καὶ κόλασιν ἑαυτοῖς συνάγουσι καὶ εἰς μυρίας εὐποιῖας

αὐτὰ διαδώσουσι, καθὼς φησιν ἡ Γραφή, ὅτι «πῦρ καταφάγεται οἴκους δωροδεκτῶν».

Ἐρ. ριγ'. Ἐὰν ἀνὴρ ἅγιος ἀποστείλῃ παιδείαν ἢ τιμωρίαν ἢ δαίμονα ἢ θάνατον ἢ ἄλλην τινὰ παιδευσιν εἰς οἶκον ἢ οὐσίαν ἀνθρώπου ἢ εἰς τέκνα· ἄρα δύναται ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος παρακαλέσας ἕτερον ἅγιον ἐκφυγεῖν τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἀπέστειλεν αὐτῷ ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Ἐὰν ἀνὴρ ἅγιος ἐστὶν ὁ τὴν τιμωρίαν ἀνθρώπῳ ἀποστείλας, εὐδηλον ὅτι βουλῇ Θεοῦ τοῦτο πεποίηκε. Καὶ τίς ἐστὶ λοιπὸν ὁ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἀναλῦσαι δυνάμενος; Πλὴν οὔτε αὐτοὶ οἱ ἅγιοι ἀλλήλοις ποτὲ ἀντιπολεμοῦσι, γινώσκοντες τὸν τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος σύνδεσμον, καὶ ὅτι οὐκ εἰσακούσεται Κύριος ἀγίου, τοῦ δι' εὐχῆς ἀναλῦσαι βουλομένου ἑλλοῦ ἀγίου εὐχὴν. Οὔτε γὰρ πρόπον Θεῷ τοῦτο, ἕνα μὲν θλίψαι, ἕνα δὲ ἀναπαῦσαι ἑαυτοῦ θεράποντα. Ὅθεν τὸν ἐν Κορίνθῳ πορνεύσαντα Παῦλος ὁ δῆσας αὐτὸς καὶ ἔλυσε· καὶ τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ παλαιᾷ πρὸς Ἀβροχίαν Ἡλίας ἔδωκε καὶ Ἡλίας πάλιν ἔλυσε, καίπερ ἔχοντος τότε τοῦ Θεοῦ ἐπτακισχίλους ἀγίους, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. Καὶ πάλιν ὑβρισθέντος τοῦ Ἰωβ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ φίλων, αὐτὸν πεποίηκεν ὁ Θεὸς συγχωρῆσαι αὐτοῖς τὸ ἁμάρτημα, λέγων αὐτοῖς, ὅτι «πορεύεσθε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἰωβ καὶ προσεύξεται περὶ ὑμῶν». Καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων οὐκ ἀντιπράττει ἕτερος ἑτέρῳ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων νοήσωμεν.

Ἐρ. ριθ'. Πόθεν τινὲς φύσει ἀβυστῶς ὑπάρχουσιν ἐλεήμονες, τινὲς δὲ πάλιν φυσικῶς εἰσὶν ὠμοί τε καὶ ἄσπλαγχνοι εἰς μετάδοσιν;

Ἀπ. Οὐδεὶς ὑπὸ Θεοῦ ἀνθρώπος γέγονε φύσει ἀσυμπαθὴς καὶ ἄσπλαγχνος· φύσει δὲ μᾶλλον ὁ Θεὸς τὸ φιλάλληλον εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου οὐσίαν ἔθηκεν· οὐκ ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τῶν ἀλόγων καὶ πετεινῶν. Ὅθεν πολλάκις καὶ ἐξ ἀλλήλων χωριζόμενα, στυγνάζουσι καὶ βοῶσι καὶ νηστεύουσι· τινὰ δὲ καὶ δακρύουσι. Κορωνῶν δὲ γένος καὶ βρῶμα εὐροῦσαι εὐθέως ἀλλήλας τῇ φωνῇ κράζουσι πρὸς μετάληψιν. Καὶ πῶς λοιπόν, εἰπέ μοι, οὐ μέλλουσι πολλὰ καὶ τῶν ἀλόγων ἡμᾶς κατακρίνειν, τοὺς κατ' εἰκόνα Θεοῦ κτισθέντας, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἄγνοιαν καὶ ἀκολασίαν, ἣν ἔχομεν; Ἐκεῖνα γὰρ οὐ μόνον ἄρσεν ἄρσενος εἰς συνουσίαν οὐχ ἅπτεται, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς θηλείας πρὸς ὀλίγας καὶ μόνον ἡμέρας ἐφίεται· τινὰ δὲ καὶ χηρεύουσι· πλεονεξίαν οὐκ οἶδε, λαιδωρίαν οὐ μετέρχεται. Τὸ δὲ χαλεπώτερον, ὅτι περ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ γενόμενοι καὶ ἄρχειν ἀλόγων τεταγμένοι, παρασυμβλήθημεν τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὠμοῖ ὠθημεν αὐτοῖς.

Ἐρ. ρκ'. Ποῖται πλείστον πάντων ἀρεταὶ τοῖς ἀρχουσι πρόπουσι τε καὶ ἀρμόζουσιν;

Ἀπ. Προηγούμενος τὸ συμπαθητικὸν καὶ φιλάνθρωπον, τὰ καὶ Θεῷ ὑπάρχοντα· εἶτα τὸ ἀμνησίκακον καὶ ἀόργητον καὶ ἀπροσωπόληπτον καὶ ἀδωροδόκητον καὶ πρὸ πάντων τὸ

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Ἐκ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος «Βῆμα» 6 Αὐγούστου 1960, εὐχαρίστως ἀναδημοσιεύομεν τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν τοῦ συνεργάτου μας αἰδ. Ζάνου Γουγουτά, ὅστις καὶ ἐξ Ἀμερικῆς ἀγωνίζεται διὰ τὴν διαιώνισιν τῆς μοναστικῆς Ἀγγελοπολιτείας.

Ἐφημερίς «Βῆμα» Ἀθῆναι Greece

Κύριε Διευθυντά,

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀνέγνωσα τὸ ἄρθρον «οἱ θησαυροὶ τοῦ Γένους» τοῦ ἐκλεκτοῦ συνεργάτου σας κ. Γ. Θεοδοκᾶ «Βῆμα 19 Ἰουνίου 1960», καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ πόθοι καὶ πόνοι περὶ τῆς διαιωνίσεως τῆς Ἑλληνορθόδοξου Μοναστηριακῆς ζωῆς θερμαίνουσιν καὶ ἐν Ἀμερικῇ τὴν ψυχὴν μου, Σὰς γράφω πρῶτον διὰ νὰ συγχαρῶ τὸν κ. Γ. Θεοδοκᾶν καὶ δεύτερον νὰ σὰς εἴπω καὶ ἐγὼ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην.

Ψυχοπνευματικὸν γινώρισμα τοῦ Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ὁ ὑπερβατικὸς Μυστικισμὸς καὶ τὸ Μυστηριακὸν βίωμα τῆς θρησκείας, καὶ ἡ ἀνοχή τοῦ χοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὅστις συνήθως φρονεῖ τὰ τῆς σαρκός.

Τὸ πῆδημα αὐτὸ τὸ τόσον τολμηρὸν πρὸς τὸ ἐπέκεινα ποὺ γοητεύει τὴν ψυχὴν μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ τῆς ἐσωτερικῆς του λυτρώσεως, λέγεται ΑΝΑΧΩΡΗΤΙΣΜΟΣ καὶ ὅχι φυγή!

μὴ εὐχερῶς, μηδὲ ἀνεξετάστως διαβολαῖς καὶ λοιδορίαις πείθεσθαι. Ἀπὸ γὰρ λογοπειθείας πολλοὺς φόβους ἀδίκους ποιοῦσιν ὥσαύτως καὶ ἐξ ἀσπλαγχνίας ὁμοίως καὶ ἀπὸ μνησικακίας ἀπέχσθαι καὶ ἀπὸ δωροδοκίας. Ἐκεῖνος τοίνυν ἐστὶν ἄρχων Θεῷ εὐάρεστος, ὁ μὴδὲν τῶν τοιούτων παθὼν κτώμενος.

Καὶ ὁ Ἀνατολικὸς Χριστιανισμὸς ποὺ προτιμᾷ τὸν Πλάτωνα καὶ ὅχι τὸν Ἀριστοτέλην δὲν ἡμπορεῖ νὰ νοηθῇ ὡς ἑκφράσις τῶν ψυχικῶν πόθων τοῦ ποιμνίου του διὰν ἀποξενωθῇ ἀπὸ τὴν μοναστικὴν Θεολογίαν, πρὸς τὴν ὅποιαν πολλὰ ὀφείλει τὸ ΕΘΝΟΣ ΜΑΣ.

Ἡ Θεολογία μας καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας Ἱεραρχία χωρὶς νὰ προτεσταντίζουσιν, δὲν εἶναι ὅσον πρέπει μέσα εἰς τὸ ψυχοπνευματικὸν κλίμα τοῦ Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ τὰ ἰδανικά τῆς Μοναστηριακῆς ζωῆς ὡς «δεῖκται εἰς τὴν ὁδὸν» ἀφηρέθησαν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ οἱ Ναοὶ μας ἀπὸ οἰκοτροφεῖα ψυχῶν κοντέδουν νὰ μεταβληθοῦν σὲ αἰθούσας ψυχαγωγίας μὲ θρησκευτικὴν διακόσμησιν.

Καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰς σημερινὰς βιοθεωρίας ὅπου θέλουν ν' ἀποσπάσουν τὸ βλέμμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ τὸ στρέψουν πρὸς τὴν γῆν, ἡ Ἐκκλησία ἐσπερημένη μεταφυσικοῦ δάρους δὲν ἡμπορεῖ νὰ δώσῃ ἰσορροπίαν εἰς τὸν ἀγωνιζόμενον ἄνθρωπον ποὺ ὥσάν σχοινοδόχου τῆς προσπαθεῖ νὰ περάσῃ ἀντίπερα ἀπὸ τὸν ἐκυτὸν τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πέφτει μέσῃ στὸ χάος τοῦ σκεπτικισμοῦ.

Διότι καὶ αὐτὸς ὁ Κλῆρος μας εἰς τὴν πλειονότητά του δὲν μελετᾷ τὰ πατερικὰ κείμενα τῆς ἀσκητικῆς Θεολογίας, καὶ ὁ λόγος εἶναι ὅτι Ο ΝΟΥΣ ΑΝΤΙΚΑΤΕΣΤΗΣΕ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ.

Ἔτσι δὲν ὑπάρχει ἐκ μέρους τοῦ Κλήρου μας ἡ προτροπὴ τῶν νέων πρὸς τὰ Μοναστήριά μας, τὰ ὅποια ἀπειλεῖ ἡ ἐρήμωσις των καὶ δικαίως ἀγωνιᾷ ὁ κ. Θεοδοκᾶς καὶ κάθε ἀγρυπνοῦσα Ἑλληνορθόδοξος συνειδησις ποὺ δὲν θέλει νὰ χαθοῦν αὐτοὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ Γένους,

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

Αιθανόμαι ἱερὰν υποχρέωσιν, ὅ-

Ἄμέτοχος εὐθύνης διὰ τὸ σημερινὸν κα-
τάντημα τῶν Μοναστηρίων, μας δὲν εἶναι
καὶ ἡ πικρόχολος Ἑλλ. δημοσιογραφία
καὶ διανήσεις ὅπου συχνὰ ἑμιλοῦν διὰ τὰ
ἀγκάθια τοῦ Μοναστηριακοῦ κήπου καὶ
ὅχι διὰ τὰ πλεονάζοντα λουλούδια τῆς
ἀγιοσύνης.

Ἄν κυτάξωμε τὰ ἀπανταχοῦ Ἑλληνορ-
θόδοξα Μοναστήρια μέσ᾽ ἀπὸ τὴν σκοπιὰ
τοῦ ἔθνους μας, πρέπει νὰ παραμερι-
σθοῦν αἱ διαδρωτικαὶ θεωρίαι «προοδευ-
τικὸς» «καθυστερημένος» καὶ νὰ ἀρχήσω-
μεν μέσφ τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων
καὶ κηρυγμάτων τὴν καλλιέργειαν τῆς
ψυχικῆς ἐκείνης νοσταλγίας ποῦ ζητεῖ
τὴν ὁλοκληρωτικὴν τῆς ἀφοσίωσιν εἰς τὸν
Θεὸν διὰ τῆς μοναστικῆς Ἀγγελιοπολιτείας.

Καὶ καθὼς γράφω καὶ εἰς τὸ περιοδι-
κὸν «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» Βόλος Αὐγ. 960,
καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ ἐξωτερικοῦ ἤμπο-
ρεῖ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐπ' ἀνδρωσιν τῶν Μο-
ναστηρίων μας, διότι καὶ μεταξὺ τῶν ἔξω
τῆς Ἑλλάδος γεννημένων ὁμογενῶν μας,
ἀσφαλῶς ὑπάρχουσι καὶ οἱ ἔχοντες τὴν
ἐσωτερικὴν κλίσιν πρὸς τὴν Μοναστικὴν
ζωὴν καὶ πρέπει νὰ τοὺς βοηθήσωμεν ὥστε
αὐτὴ νὰ ἐκδηλωθῇ ὡς ἀκοίμητος πόθος
τῆς ψυχῆς των.

Προέχει λοιπὸν ἡ προβολὴ εἰς τὸ ἐσωτε-
ρικὸν καὶ στίς Ἑλληνορθόδοξες Κοινότη-
τες τοῦ ἐξωτερικοῦ μιᾶς ἐγχρώμου κινη-
ματογραφικῆς ταινίας τοῦ ἁγίου Ὁρους
καὶ ἄλλων Μοναστηρίων μας, ὅχι τοπεῖα
καὶ τουρισμόν, ἀλλὰ τὰ βιώματα τῆς κα-
λογερικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία σταυρώνει τὰ
ἀνθρώπινα πάθη ἀπὸ πάθος ἀγάπης πρὸς
τὰ ἅγια πάθη τοῦ Χριστοῦ.

Αἰδ. Ζᾶνος Γουγουτᾶς
Mansfield Ohio

πως καὶ δημοσίᾳ ἐκφράσω τὰς θερμο-
τέρας μου εὐχαριστίας πρὸς ἅπαντας
τοὺς ἐνισχύσαντάς με ἡθικῶς καὶ ὕλι-
κῶς διὰ τῆς συνδρομῆς αὐτῶν, εἰς τὸ
μικρὸν καὶ ταπεινὸν μου ἔργον τῆς
ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου «Κατηχητικὴ
διδασκαλία πρὸς νέον κ.λ.π. (1958)».

Πρωτίστως υποβάλλω τὰς θερμοτέ-
ρας μου εὐχαριστίας καὶ τὰ ταπεινά
μου σέβη πρὸς τὴν ἱερὰν Μετάνοιάν
μου (Μ. Φιλοθέου) καὶ πρὸς ἅπαντας
τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφοὺς αὐτῆς.
Πρὸς τὴν Σὴν ἱερὰν Κοινότητα καὶ
Ἱ. Ἐπιστάσιαν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ
πρὸς ἀπάσας ἀνεξαίρετως τὰς ἱερὰς
καὶ σεβασμίας Μονὰς τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν
τόπου, αἵτινες διὰ τῶν ἁγίων Καθη-
γουμένων αὐτῶν καὶ τῶν ἁγίων Ἐπι-
τρόπων αὐτῶν με ἐτίμησαν καὶ πλου-
σιοπαρόχως με ἐνίσχυσαν εἰς τὸ μι-
κρὸν μου τοῦτο ἔργον.

Ὅμοιως υποβάλλω τὰ ταπεινά μου
σέβη καὶ τὰς θερμοτέρας μου εὐχαρι-
στίας πρὸς ἅπαντας τοὺς Σεβασμιωτά-
τους Μητροπολίτας, οἵτινες προθύμως
καὶ εὐχαρίστως με συνέδραμον διὰ τῆς
ἀγορᾶς οὐκ ὀλίγων ἀντιτύπων. Πρὸς
τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ν. καὶ Β. Ἀμε-
ρικῆς κ. κ. Ἰάκωβον, αἰδεσ. Ζᾶνον
Γουγουτᾶν Ἀμερικῆς.

Πρὸς τοὺς ἁγίους Καθηγουμένους
πολλῶν ἱερῶν Μονῶν (ἐκτὸς τοῦ ἁγ.
Ὁρους) καὶ αἰδεσιμωτάτους ἱερεῖς,
καθὼς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀξιοτί-
μους συνδρομητάς, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ
ἁγίου Ὁρους.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης θερμῶς διὰ τὰ
συγχαρητήρια καὶ εὐλογίας, τὰς ὁποί-
ας ἔλαβον σχεδὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνω-
τέρω σεβαστοὺς καὶ ἀξιοτίμους συν-
δρομητάς.

Σάββας Μοναχὸς Φιλοθεΐτης

Α. Γ. ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΔΑΒΙΔ

δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ φιλοσόφου.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Τῶν τετραστίχων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

(Ἐκ χειρογράφου ΙΖ' αἰῶνος, φύλ. 3α - 33β)

Γνωμικὸν ν'.

Κείμενον.

Καλοὺς δ' ἀμείβου, τοὺς κακοὺς περι-
[φρόνει.

κὰν τοῖς δε κείσθω τοῦ παθεῖν μηδὲ
[χάρις
ὥσ' ἂν καλοὺς καὶ τοὺς δε ποιήσεις
χρόνῳ
τῷ μακροθύμῳ· χρηστότης καλῇ
[δόσις.

Ἑρμηνεία.

Καλοὺς ἐνταῦθα καλεῖ τοὺς ἐπιεικεῖς·
τούτοις οὖν φησιν ἀμείβου καὶ χρηστὰς
ποίει τὰς ἀμοιβάς· εἴτε διὰ λόγων, εἴτε
διὰ ὧρων. τοὺς δὲ κακοὺς περιόρα καὶ
ἐξουδένου, ἢ μᾶλλον γίνωσκε καὶ ὠμολό-
γει καὶ τούτοις χάριν τὸ μὴ παθεῖν παρ'
αὐτῶν τί ἐναντίον, καὶ τοῦτο μεγάλη ἐστὶν
εὐχαριστία τὸ μὴ παθεῖν τινὰ βλάβην πα-
ρὰ τοῦ κακοῦ καὶ βλαπτικοῦ ἀνθρώπου.
ὥσ' ἂν οἱ κακοὶ καὶ βλαπτικοὶ βλέποντές
σου τὸ μακρόθυμον καὶ πρᾶον καὶ πρὸς
πάντας εὐεργετικὸν καὶ εὐχάριστον ἐπὶ
πολὺν χρόνον, καὶ ζηλώσωσι καὶ μιμή-
σονται καὶ γένωνται καὶ αὐτοὶ χρηστοὶ
πρὸς πάντας καὶ ἀγαθοὶ πρὸς σέ. καὶ ποι-
ήσεις ἐν τῷ σὺ μακροθύμῳ καὶ τοὺς κα-
κοὺς καλοὺς καὶ κατὰ σέ. ἡ γὰρ ἀγαθό-
της καὶ ἡ χρηστότης καλὴ δόσις ἐστί.
τοῦτο δὲ ἡ πρὸς τὸν πρῶτον στίχον ἀπο-
δοτέον, ἡγουν ἀπὸ τοὺς καλοὺς ἀμείβου,
ἐν' ἣ ὁ λόγος τοιοῦτος· πῶς δὲ ἀμείβεσθαι
δύνη τοὺς καλοὺς, διὰ τῆς χρηστότητος

δηλαδὴ διδοὺς ἀμοιβὴν καὶ ἀντάμειψιν
τὴν σὴν χρηστότητα· ἡ γὰρ ἀγαθότης κα-
λὴ δόσις ἐστὶ καὶ ἀρκοῦσα ἀντάμειψις τοῖς
ἀγαθοῖς, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κάτω στίχους
νόησον τό, χρηστότης καλὴ δόσις, ἵνα ἡ
κοινὸς λόγος πρὸς τε τοὺς ἀγαθοὺς καὶ
τοὺς κακοὺς. καὶ γὰρ φησὶν· ἡ ἀγαθότης
εἴτε πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς, ἀντιδίδεται παρ'
ἡμῶν ἀμοιβὴ τῆς αὐτῶν ἀγαθότητος, εἴτε
πρὸς τοὺς κακοὺς δι' εὐχαριστίας, διότι
οὐκ ἐβλάψεν ἡμᾶς, καλὴ δόσις ἐστὶ καὶ ἐ-
πωφελὴς. ὠφελεῖ γὰρ καὶ αὐτοὺς τοὺς κα-
κοὺς ἡ σὴ ἐνταῦθα πραΰτης, καὶ εἰς τὸν θ-
μοιον ζῆλον ἐλκουσιν πάντας.

Γνωμικὸν να'.

Κείμενον.

Πᾶσι μὲν ἔσθι χρηστὸς, εἰ τοῦτο σθέ-
[νος;
πλέον δὲ τοῖς ἑγγιστα· τοῦ χάριν
[λέγω;
τίς ἂν σέ πιστεῦσαι τοῖς ξένοις καλὸν
εἶναι, τὸν οὐ δίκαιον, οἷς ὀφείλεται;

Ἑρμηνεία.

Πᾶσι μὲν φησὶ ἔσο ἀγαθὸς φιλανθρω-
πευόμενος, εἰ σθένος καὶ δύναμις σοι ἐστὶ
τοῦτο. ἡγουν ὅσον δύνασαι σπουδάζει εἰς
πάντας εἶναι φιλόφιλανθρωπος καὶ ἐπιεικής
καὶ ὠφέλιμος, πλέον δὲ ἔσο τοιοῦτος εἰς
τοὺς κατὰ πνεῦμα συγγενεῖς σου ὡς κατὰ
θεὸν ζῶντας. ἡ τοὺς κατὰ φύσιν καὶ ἐκ τοῦ
αὐτοῦ σαρκικοῦ γένους καταγομένους καὶ
τῶν ἐκυτῶν γονέων, ἡ καὶ πλησιάζοντες
καὶ ἐγγίζοντες καὶ γειτονοῦντες κατὰ τὸν

τρόπον. τοῦδε χάριν; ἡγουν τίνος ἕνεκα τοῦτό σοι παρακινῶ, διότι εἰμὶ τοῦτοις τοῖς συγγενέσι καὶ πλησιάζουσι φαίνηται οὗτος, ἡγουν ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, οἷς ὀφείλεται ἡτοὶ χρεωστεῖται παρὰ σοῦ πᾶσα ἀγαθότης καὶ παντοῖα χειραγωγία καὶ ἀντίληψις, πῶς πιστευθείης ἀγαθὸς καὶ δίκαιος καὶ καλὸς εἰς τοὺς ξένους; εἰ γὰρ τοῖς οἰκελοῖς οὐ φαίνη δίκαιος, πόσω μᾶλλον τοῖς ξένοις. ἀδικεῖ γὰρ καὶ τὴν φύσιν αὐτὴν ὃ εἰς τοὺς ἰδίους μὴ ὢν ἀγαθός, ὡς ἀγνῶν αὐτήν. οὐδὲν βιαιότερον ἢ δυνατώτερον, ἀποστολικὸν δὲ τοῦτο τὸ παράγγελμα, ¹⁾ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ μεγάλου Παύλου ληφθὲν τῷ Πατρὶ.

Γνωμικὸν νθ'.

Κείμενον.

Τί πάντα τὸν δύστηνον αἰτιώμεθα

ἐχθρόν, διδόντες τῷ βιοῦν ἐξουσίαν;
μέμφου σεαυτὸν ἢ τὸ πᾶν ἢ τὸ πλεόν.

τὸ πῦρ παρ' ἡμῶν, ἢ δὲ φλόξ τοῦ
[πνεύματος.

Ἑρμηνεία.

Οὐ χρή φησι πάντας ἡμᾶς αἰτιάσθαι τὸν δύστηνον καὶ δυσώνυμον σατανᾶν καὶ ἐχθρόν ἡμῶν καὶ τῶν ἐν ἡμῖν ρύπων αἵτιον. τοῦτω γὰρ τῷ τρόπῳ ἐναντίους ἑαυτοῦς λογιζόμενοι ἀκρατῶς καὶ ἀχαλινώτως πρὸς πᾶσαν ἀμαρτίαν καταπίπτομεν. τῷ φιληθόντι δὶψῇ τὴν ἐξουσίαν ἀφιέντες καὶ τῇ φιλαμαρτημίῳ προαιρέσει ἡμῶν. τί οὐ ποιητέον; ἑαυτοὺς δὲ μέμψασθαι καὶ αἰτιάσθαι καὶ κατακρίνειν ὡς ἰδίᾳ ψυχῇ καὶ προαιρέσει ἀμαρτάνοντας καὶ μηδεμιᾷ τινὶ ἔξωθεν βίᾳ, πρὸς τὴν κακίαν συνωθούμενοι. αὐτεξούσιοι γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἐπλάσθημεν καὶ νοῦν ἐλάβομεν, τὸ καλὸν τοῦ κακοῦ διακρίνοντας, καὶ ἢ τὴν πᾶσαν μέμφειν ἑαυτοὺς ὀφείλομεν αἰτιάσθαι, ἢ εἴ τι καὶ ὁ διάβολος ὑπ' αἰτίαςιν ἐστίν, ὡς

καὶ αὐτὰ τὰ μέγιστα βλάβειν ἡμᾶς καὶ αἴτιος ἡμῖν ἀμαρτίας γενόμενος, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον ἑαυτοὺς ὀφείλομεν μέμψασθαι ὅτι οὐ τοσοῦτον ὁ διάβολος. ὅσον ἡμεῖς αἴτιοι ἑαυτοῖς γινόμεθα, τῆς ἐκ τῶν ἀμαρτημάτων βλάβης, αὐτεξούσιοι ὄντες καὶ δυνάμενοι τὸ κακὸν περὶ τελεῖσθαι, καὶ ὁ διάβολος συνωθεῖ ἡμᾶς πρὸς τοῦτο· δύναμιν γὰρ ἐλάβομεν ἱκανὴν ἐκ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος καὶ διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἀρετῶν δι' ἣν δυνάμεθα τὰς τοῦ πονηροῦ μηχανὰς ἀποκρούσασθαι. ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὸ πλεόν τῆς ἐπὶ τοῖς ἀμαρτημασιν αἰτιάσεως ἡμῖν ἀποδιδούς ὁ Πατὴρ, ἀποδείκνυσιν τοῦτο καὶ κατασκευάζει διὰ τοῦ ἐξῆς παραδείγματος, καὶ φησὶν· ὅτι τὸ πῦρ τὸ τῆς ἐπιθυμίας περὶ τῆς ἡμετέρας ἐστὶ φύσεως. καὶ ἐν τῷ αὐτοκράτορι λογισμῷ κεῖται τὰ περὶ τοῦτου, ἡγουν τὸ ἐκπληρωθῆναι τὴν ἐπιθυμίαν ἢ μὴ. πρὸς ὃ γὰρ βούλεται ὁ αὐτοκράτωρ λογισμὸς ἐπευθύνει τὴν ἐπιθυμίαν. εἴτε πρὸς τὸ καλὸν καὶ πρὸς Θεὸν καὶ τὰ θεῖα καθὰ ἐξ ἀρχῆς ἐτάχθη, εἴτε πρὸς τὸ φθόρον καὶ τὸ τῆς ἀμαρτίας, ὅπερ ἐστὶ παρὰ φύσιν· ἢ μέντοι φλόξ τοῦ πυρὸς καὶ τὸ ἀναφθῆναι τὴν ἐπιθυμίαν εἰς μέγα, τοῦ πνεύματος ἐστὶ τοῦ πονηροῦ ἡγουν τοῦ διαβόλου. ὁ γὰρ διάβολος παρὼν ἀναφύσσει καὶ εἰς μεγάλην φλόγα πολλάκις τὸ μικρὸν ἀναρριπίζει, ὃ δὴ παρατηρητέον σπουδῇ καὶ διὰ δακρύων ἐπιρροῆς καὶ προσευχῆς συντόνου, ἵνα τὴν μὲν ἐν ἡμῖν πυρὰν κατασβέσωμεν, τὸν δὲ ἐχθρόν κατακαύσωμεν. ἢ τὸ πῦρ τῆς ἀλόγου ἐπιθυμίας καὶ ἐμπαθοῦς ἐν ἡμῖν. εἰ γὰρ ἔχομεν τὰς πέντε αἰσθήσεις τοῦ σώματος κεκλεισμένας, οὐκ ἂν ποτε ἐμπαθῶς ἔχομεν ἐπιθυμίας, αἵτινες ὡς πῦρ καταφλέγουσιν ἡμᾶς καὶ δαπανῶσιν, ὥς ἀνάπτει ὡς φλόγα τὸ πονηρὸς ἐν ἡμῖν, καὶ πρὸς λύσαν αὐτόχρημα ἄγει ἡμᾶς, διὰ τῆς τοῦ πυρὸς αὐτῶν ἀνάψεως.

1) Γαλ. 5' 10.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐκ τοῦ βίου καὶ πολιτείας τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν

ΑΝΔΡΕΟΥ

ΤΟΥ ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΑΛΟΥ

Συγγραφεῖς παρὰ Νικηφόρου ἱερέως τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας
τῆς ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων τῆς ἐπωνύμου τοῦ Θεοῦ σοφίας.

(Συναῖτικὸς χαρτῶς κώδιξ ὑπ' ἀριθ. 543, αἰῶνος ις' φύλ. 1α - 186α)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 249)

Τότε κελεύσει ζευχθῆναι μοναχοὺς μοναζούσαις καὶ τοὺς ἱερεῖς ὁμοίως, καὶ πληθυνθήσονται αἱ παράνομοι μίξεις ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ αὐτὸς πορνεύσει μητέρα καὶ θυγατέρα. Διὰ τὴν κατάρτατον ἀκολασίαν ὅσιν λαβόντες οἱ μωροὶ καὶ ἀπαίδευτοὶ ἀσώτως ταῖς ἑαυτῶν ἀδελφαῖς ἐπιχερμετίσουσι· καὶ ἀναβήσεται ἡ δυσωδία τῆς αἰμομιξίας ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὀργισθήσεται Κύριος ὁ Θεὸς ὅλη τῇ οἰκουμένῃ θυμῷ μεγάλῳ, καὶ ἐντελεῖται ταῖς βρονταῖς καὶ ταῖς ἀστραπαῖς καὶ ἄρξονται μετὰ θυμοῦ αὐτῶν ἀκρατῶς φέρεσθαι ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Πολλοὶ δὲ πόλεις πυρίκαυστοι γενήσονται καὶ ἄνθρωποι ἐκ τοῦ πατάγου τῶν φοβερῶν ἐκείνων βροντῶν θροῖσιν· μεγάλῳ παραλυθήσονται, καὶ κακῶς ἀποθάνωσι, καὶ πολλοὶ ἀστραπόκαυστοι γενήσονται. Οὐαὶ δὲ τότε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ ἀπὸ τῆς ἀπειλῆς τοῦ Παντοκράτορος καὶ τῆς ἀπείρου ὀργῆς τῆς ἐπερχομένης ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην! γενήσεται γὰρ λιμὸς ἐπὶ τὴν γῆν ὥστε τελευτᾶν τοὺς ἀνθρώπους ὀξέως ἀπὸ τῆς πείνης· μετὰ δὲ ταῦτα γενήσεται σεισμὸς μέγας, ὥστε συμπεσεῖν ἅπαν οἰκοδόμημα, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν συγχωσθέντες κακῶς τὸν βίον καταλύσωσι.

Γενήσεται δὲ ὁ ἥλιος μέλας καὶ σκοτεινὸς καὶ ἡ σελήνη ὡς αἷμα διὰ τοὺς

χοιρώδεις ἀνθρώπους καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν· πᾶν δὲ ὄρος καὶ πᾶσα νῆσος ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ τόπου αὐτῶν, φόβῳ τοῦ σεισμοῦ καὶ τῆς ἀπειλῆς μετακινήθουσιν. Τότε οἱ ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν καταλειφθέντων ἐναρέτων καὶ ἐγκρατῶν φύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ τὰ σπήλαια. Παταχθήσεται τοιγαροῦν τὸ σκῆπτρον τοῦτο τῆς ἀνομίας καὶ ἐν τῷ σκότει τῷ ἐξωτερῷ βληθήσεται· μακάριοι δὲ οἱ κατασκηνώσαντες ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ρώμῃ ἢ ἐν Ἀρσενόνῃ¹⁾ ἢ ἐν Στροβίλῳ²⁾ ἢ ἐν Ἀρμενοπέτρᾳ ἢ ἐν Σκυθοπόλει³⁾. Ἐν ταῖς πόλεσι γὰρ ταύταις ἐπαναπαύσονται οἱ λαοί, ἐν δὲ ταῖς ἐτέραις πόλεσι πόλεμοι καὶ ταραχαί, κατὰ τὸν εἰπόντα: «Μελήσεται ἀκοῦειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων» (Μάρκ. ιγ' 7) καὶ τὰ ἐξῆς.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγερθήσεται βασιλεῖα ἑτέρα ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος βλοσυρὸς ἔσται καὶ μέλας, ἄρνητῆς τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων, καὶ ἄλλοτριος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

1) Ἴσως Ἀρσινόη, διότι Ἀρσενόνη πόλις δὲν ἀπαντᾷται. Ἐξ πόλεως φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦτο. α) Τὰ Πάταρα τῆς Λυκίας ἀύξηθέντα ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (285 - 47 π.Χ. μετωνομάσθησαν Ἀρσινόη· β') ἢ ἐν Κιλικίᾳ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀμαρύνδου ποταμοῦ· γ') ἢ ἐν Κύπρῳ Ἀρμόχωστος καὶ τρεῖς ἐν Αἰγύπτῳ.

2) Νησίς τις παρὰ τῇ Χίῳ.

3) Πόλις ἐν Παλαιστίνῃ.

Ἀνοίξει γὰρ τὰς μυσαρὰς βίβλους τῶν Ἑλλήνων καὶ μετατραπήσονται εἰς τὸν Ἑλληνισμόν¹⁾, καὶ ποιήσει πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ διώξει τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. Μετὰ γὰρ ἡμέρας τινὰς τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τοὺς ναοὺς τῶν ἁγίων πυρὶ κατακαύσει, τὸν τίμιον Σταυρὸν φαύρῳ ὀνομάσει. Τότε ποιήσει τὸ ἱερατεῖον εἰς πῦσιν καὶ συγκόψει τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ κατὰ τὰς δημοσίας ὁδοὺς. Ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀναστήσονται γονεῖς ἐπὶ τέκνα καὶ τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· παραδώσει γὰρ ἀδελφὸς ἀδελφὸν καὶ φίλος φίλους. Πολλοὶ δὲ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὁμολογήσαντες Θεὸν καὶ βασιλέα τῶν ἀπάντων, τὸν τοῦ μωρυγίου στέφανον ἀναδύονται. Τότε τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς νήσοις ἔξεδραφίσας εἰς τὰ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας καὶ Στρυμόνος μέρη μετάγη, ἔσονται δὲ νῆσοι εἰς ἐρήμωσιν· κτύποι δὲ γενήσονται ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω φοβερώτατοι καὶ σεισμοὶ μεγάλοι καὶ συμπτώματα πόλεων. Ἀναστήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσται συντριμμὸς φοβερὸς ἐπὶ τῆς γῆς, θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ φανήσεται πῦρ ἀπνηθρακωμένον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἕως τάχους ἀστραπῆς ἐπισκιάζον πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, πετεινῶν δὲ συνοχαὶ

πολλοὶ ἐν τῷ ἁέρι γενήσονται καὶ ὄφρων πλειόνων ἢ γῆ πληρωθήσεται, δακνόντων τοὺς ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις βιώσαντας καὶ μὴ μετανοήσαντας.

Ταῦτα πάντα ἀρχὴ ὁδυνῶν εἰσιν· ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀποστελεῖ τοὺς ἁγίους Ἀγγέλους αὐτοῦ ὁ Κύριος τοὺς τεταγμένους ἐπὶ τῶν ἀνέμων ἐξάγειν αὐτοὺς ἐκ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ καὶ ἀναφράξωσι τὰς ἀναπνοὰς αὐτῶν τοῦ μὴ ἀναπνεῦσαι ὅλως ἄνετον ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, ὥστε γενέσθαι θλίψιν βιαίαν, βρασμόν τε καὶ καύσωνα ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, ὅπως στενοχωρηθέντες βλασφημήσωσιν ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. Τότε πᾶν χλωρὸν τὸ ἐπὶ τῆς γῆς φημί καὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν δένδρων ξηρανθήσονται¹⁾ καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσονται, καὶ τὸ τρίτον τῶν ζώντων τῶν τε κτηνῶν καὶ πετεινῶν καὶ ἐρπετῶν τῶν τιθασσῶν καὶ ἀτιθάσσων τελευτήσωσι· γενήσεται δὲ ἡ θάλασσα εἰς αἷμα καὶ εὐθὺς τὸ τρίτον μέρος τῶν ἰχθύων τελευτήσῃ²⁾, διότι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ Θεὸς διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ ἀμετανόητον αὐτῶν· μισήσουσι γὰρ ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ πολλῆς κακίας αὐτῶν, μὴ βουλόμενοι βλέπειν ἢ διορθοῦσθαι εἰς τὰ κρείττονα καὶ σωτηρίας ἐχόμενα, ἀλλ' ἐν τῷ «πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν», καθὼς ὁ Κύριος εἶπε· «ψυγῇσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν» (Ματθ. κδ' 12). Τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου τοῦ σκήπτρου, τότε ἔρχεται ὁ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἀπὸ τοῦ πρώτου κέρατος, ὃν φασὶ δώδεκα ἔτη κρατήσειν τῆς βασιλείας τοὺς οὐρανούς· οὗτος γὰρ βασιλεύσει ἐν εἰρήνῃ, τοὺς ἁγίους οἴκους τοὺς ὑπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ συμπτωθέντας ἀναστήσει, ἐπιστρέψει τε καὶ ταῖς νήσοις τὸν λαὸν αὐτῶν ἅπαντα,

1) Τὰ ἐξῆς ἀπαντῶνται περὶ τοῦ βασιλέως τούτου ἐν τινι χειρογράφῳ 18' αἰῶνος: «Καὶ ἀναστήσεται ἕτερος βασιλεὺς νεανίας, ἔχων ἐπὶ τὸ οὖς αὐτοῦ σημεῖον. Οὗτος ἐκχεεῖ αἷμα ἀθῶον, καὶ ζεύξει ἀδελφὸν μετὰ ἀδελφῆς αὐτοῦ καὶ υἱὸν μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πατέρα μετὰ τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς καὶ μοναστρίαν μετὰ μοναχοῦ· καὶ ἀναγνώσας βίβλους ἑλληνικὰς τραπήσεται εἰς ἑλληνισμόν καὶ ἐνδύσει τοὺς ἱερεῖς ὅπλα πολεμικὰ καὶ φεύξονται οἱ μεγιστάνες αὐτόν».

1) Πρβλ. Ἀποκάλ. η' 7.

2) Αὐτόθι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΜΙΔΗΣ ΤΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΑΓΝΟΟΥΝΤΩΝ τὰ περὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὕδατος καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὕδραγωγείου εἰς τὴν Πόλιν τῶν Πατρῶν, μεταφέροντες ἐν ταῦθα τὰ περὶ τῆς ὑποδέσεως ταύτης, ἀντιγράφαντες ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Μεγολομάρτυρος Ἀρτεμίου τοῦ ὑπηρετήσαντος εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτήν, μαρτυρήσαντος δὲ διὰ τὸν Χριστὸν καὶ ἐορταζομένου κατὰ τὴν 20ὴν τοῦ Ὁκτωβρίου μηνός. Καὶ ταῦτα πρὸς δόξαν Χριστοῦ τοῦ ἐνδοξαζομένου ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, κατὰ τὴν Προφητικὴν φωνήν.

Ὁ ἐνδοξος Ἀπόστολος Ἀνδρέας ὁ

πρωτόκλητος ἐμαρτύρησεν εἰς τὰς παλαιὰς Πάτρας τῆς Πελοποννήσου, θανατωθεὶς διὰ Σταυροῦ ὑπὸ τοῦ ἐξουσιαστοῦ τῆς πόλεως ταύτης Αἰγεάτου, ἐνεταφιάσθη δὲ ἐκεῖσε ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Στρατοκλέους καὶ Μαξιμίλλης τῆς συζύγου τοῦ ἐξουσιαστοῦ πιστευσάσης εἰς τὸν Χριστόν. Μετεκομίσθη δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ ἄγιον αὐτοῦ Λείψانون μετὰ παρέλκεσιν πολλῶν ἐτῶν ἐπὶ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίου υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

καὶ ὡς ἀγαθὸς ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐνευλογηθήσεται ἐν παντὶ ἔθνει, καὶ ἔσται χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, ἕως οὗ τὸ σκῆπτρον τοῦτο παρέλευσεται. Ἐλεύσεται δὲ μετ' αὐτὸν ὁ ἐξ Ἀραβίας¹⁾, ἐνιαυτὸν ἡμερῶν²⁾ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ὅς κέκτηται ἐκ τοῦ τιμίου ξύλου μερίδα, ἀνοίξωσι τὸν θησαυρὸν αὐτῶν καὶ κενοὺς εὗρωσι. Νεύσει γὰρ τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ ἐνωθήσονται τὰ ἅγια τμήματα καὶ γένηται ὁλόκληρος καὶ ἀκέραιος, καθὼς προσηλώθη ἐν αὐτῷ Χριστῷ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ δοθήσεται τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν πορεύσεται ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ³⁾, καὶ γενόμενος ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Κρανίου οἰκείαις χερσὶ παραδώσει τὸν τίμιον Σταυρὸν, τότε διάδημα τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κείμενον, ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ σταυροῦ θέμενος, ἀνυψώσας, ἐρεῖ· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, τετέλεσται καὶ πεπλήρωται ἡ ψήφους καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν, ὧν προτεθασύρικας τῇ βασιλείᾳ Ρωμαίων⁴⁾ δέξαι σου τὸ αἰδίδιμον καὶ θαυμάσιον δόρυ, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὸ πνεῦμα μου Καὶ εὐθέ-

ως ἄγγελος Κυρίου¹⁾ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταπτὰς ἄρει τὸν τίμιον σταυρὸν σὺν τῷ διαδήματι, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Βασιλέως. Τότε παρέρχεται ἡ Βασιλεία τῶν Ρωμαίων²⁾ τῶν γὰρ χριστιανῶν ἡ βασιλεία ὁ Σταυρὸς κεκορημάτικεν. Μακάριοι εἰσὶν οἱ φυγόντες ἐκ τῆς πόλεως ταύτης καὶ ἀπερχόμενοι ἐν ἐρήμοις καὶ σπηλαίοις καὶ ὁπαῖς τῆς γῆς.

Μετὰ ταῦτα ἀναστήσονται ἐν τῇ πόλει ἡμῶν τρεῖς νεώτεροι³⁾, μωροὶ καὶ ἀναιδεῖς, καὶ ἐξωλέσταιτο, καὶ κρατήσουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῆς βασιλείας ἐν εἰρήνῃ ἡμέρας ἑκατὸν πενήτηκοντα⁴⁾ ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας μαχεσθέντες ἀλλήλοις δώσωσι πόλεμον καθ' ἑαυτοὺς ἰσχυρόν⁵⁾.

1) «Καταβήσεται Μιχαὴλ ὁ ἄρχων καὶ ἄρει τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως καὶ αὐτὸ τὸ ζωοποιὸν ξύλον τοῦ τιμίου σταυροῦ» (χειρόγ. ιε', αἰώνος). Κατ' ἄλλο χειρόγραφον «ἀναληφθήσεται ὁ σταυρὸς εἰς τὸν οὐρανὸν ἅμα τοῦ στέμματος τοῦ βασιλέως, ἧτοι τοῦ Βεσῆε».

2) Ὁ ἅγιος Μεθόδιος μετ' ἀρκετῶν χειρογράφων ἀντὶ τριῶν τέσσαρες λέγει θὰ βασιλεύσωσιν, υἱοὶ ὄντες τοῦ ἐξ Ἀραβίας βασιλέως· «αἱ ὁ μὲν πρῶτος βασιλεύσει ἐν τῇ Ρώμῃ, ὁ δεῦτερος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ τρίτος ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ ὁ τέταρτος ἐν τῇ Ἑπταλόφῳ».

3) «Οὗτοι ἀλληλομαχῆσαντες, στρατοπεδεύουσιν ἐπ' ἀλλήλους».

1) «Καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ τοῦ ἀπὸ πενίας Βασιλέως, βασιλεύσει ὁ ἐξ Ἀραβίας ἐπὶ δώδεκα» (Θεωρία ἁγ. Μεθοδίου).

2) «Καὶ οὗτος προεῖδε τὸν θάνατον αὐτοῦ, καὶ οὗτος πορεύσεται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ παραδώσει τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τῷ Θεῷ» (αὐτόθι).

Οὗτος ὁ Κωνσταντίνος βασιλεύων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐπεθύμησε νὰ φέρῃ ἐκεῖ τὰ ἅγια Λείψανα τῶν ἐνδόξων Ἀποστόλων Ἀνδρέου, Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου, ὅπως καταθέσῃ αὐτὰ εἰς τὸν κτισθέντα ὑπὸ τοῦ πατρὸς του ἱερὸν Ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Τοῦτο δὲ ἐπιθυμήσας καὶ ὑποφασίσας, οὐδένα ἄλλον ἔκρινε κατάλληλον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἁγίων Λειψάνων τούτων, εἰμὴ τὸν μετ' ὀλίγον μαρτυρήσαντα ἅγιον Ἀρτέμιον, τοπάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὅλης τῆς Αἰγύπτου ὑπάρχοντα τότε, ὅστις Ἀρτέμιος μεταβὰς κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Ἐφεσον, παρέλαβε τὸ τοῦ Ἀποστόλου Τιμοθέου ἅγιον Λείψανον. Ἐπειτα μεταβὰς καὶ εἰς τὰς Θήβας τῆς Βοιωτίας, παρέλαβεν ἐκεῖθεν καὶ τὸ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, τὰ ὁποῖα καὶ μετέφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Μετὰ ταῦτα μεταβὰς ὁ μέγας Ἀρτέμιος καὶ εἰς τὰς παλαιὰς Πάτρας καὶ ζητήσας μετ' ἐπιμονῆς παρὰ τῶν Πατριαίων τὸ ἅγιον Λείψανον τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, δὲν ἠδυνήθη νὰ πείσῃ τούτους ὅπως ἐνδώσωσιν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Βασιλέως. Ἀλλ' οὔτε τὰ πρὸς αὐτοὺς ἀποσταλέντα βασιλικά δῶρα, οὔτε αἱ ἀπειλαὶ τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου ἐπτόησαν τοὺς Πατριαίους ἵνα ἀποστειλῶσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ τίμιον Λείψανον τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ σκεφθέντες, ὅτι ἂν ἑνὸς μὲν, ἔαν οὗτοι ἐπιμένωσιν, ὁ Βασιλεὺς δυνατὸν νὰ παραλάβῃ καὶ δυναστικῶς τὸ Λείψανον τοῦ Ἀποστόλου, ἂν ἑτέρου ἔχοντες καὶ ἀνάγκην ποσίμου ὕδατος, ἀνέφερον πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι: Τότε μόνον συγκατατίθεται νὰ δώσωσι τὸ ἅγιον Λείψανον, ἔαν ὁ Βασιλεὺς δι' ἐξόδων του μεταφέρῃ δι' ὑδραγωγείου τὸ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ

ὄρους Παναχαΐκου (Βωϊδιᾶ) ἀναβρῶν ἀφθονον ὕδωρ ἐντὸς τῆς πόλεως Πατρῶν, ὅπερ καὶ ἐγένετο, καὶ ἔχει τὸ ὕδωρ αὐτὸ ἡ πόλις μέχρι καὶ σήμερον.

Λίβων διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὁ μέγας Ἀρτέμιος, ἀνέλαβεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν φροντίδα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου τούτου, ὅστις καὶ διέταξεν ἀμέσως καὶ ἔστησαν σκηναὶ ἐπὶ τῆς θέσεως Σαμακιάς, ἄνωθεν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ὅπου ἤδη κεῖται ἡ Μονὴ τοῦ Γηροκομείου, καὶ διώρισεν ἐπιστάτας διὰ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς χρῆσιν τοῦ ὑδραγωγείου, καθὼς καὶ τὰ πρὸς διατροφήν τῶν τεχνιτῶν καὶ λοιπῶν ἐργασίμων ἀνθρώπων. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ὀλίγων ἡμερῶν πληροφορηθέντες οἱ τῆς πόλεως Πατρῶν καὶ τῶν πέριξ χωρίων πτωχοί, χωλοὶ καὶ λοιποὶ ἔχοντες ἀνάγκην, τὰς παρὰ τοῦ βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου διαμοιραζομένας ἀφθόνως τροφάς, προσέτρεχον ἀγελῆδον καθ' ἑκάστην εἰς τὰς εἰρημένας σκηναὶς καὶ ἐλάμβανον πλουσίως ἐλεημοσύνην παρὰ τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, καὶ τούτου ἕνεκα ἐπωνομάσθη ἡ θέσις ἐκείνη Γηροκομεῖον, ὅπου καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐκτίσθη καὶ ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ Γηροκομείου.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ ὑδραγωγείου καὶ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὕδατος, καίτοι διερχόμενον ἀνώμαλον καὶ κρημνώδη τόπον, ἐπερατώθη ἐν διαστήματι μικροῦ χρόνου καὶ μετωχευέθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τινος λόφου ἄνωθεν τῆς πόλεως Πατρῶν, ἔνθα ἤδη ὑπάρχει καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν κτισθὲν φρούριον. Καὶ τότε οἱ Πατριαεῖς παρέδωκαν εὐχαρίστως τῷ ἁγίῳ Ἀρτεμίῳ τὸ ἅγιον Λείψανον τοῦ πολιούχου καὶ προστάτου αὐτῶν ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, κρατήσαντες μόνον τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Κάραν, τὴν ὁποίαν Θωμᾶς ὁ Παλαιολόγος κατὰ τὸ ἔτος 1460 μετέφερεν εἰς τὴν Ρώμην, ἔνθα καὶ εὐρίσκεται μέχρι σήμερον ἀγιάζον τὰ ἀναγκαῖα μέγαρα τοῦ Βατικανῶν τῶν σχισματοαιρετικῶν Παπιστάνων Αατίνων.

Νεκτάριος Μον. Διονυσιάτης -
Ἀντώνιος Μον. Μουστάκας

ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΤΟΥ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

Βίβλος ἀναμορφώσεως μοναχικῆς πολιτείας
(Ἐκ τῆς ἐκδόσεως Ζαχαρίου ἱερομ. Μικραγιαννανίτου, Ἐρμούπολις 1887)

ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ Εἰς τὴν Κυριακὴν

Περὶ μνήμης θανάτου καὶ περὶ
τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγιωτάτου
Μητροπολίτου Συνάδων

Εὐλόγησον πάτερ,

Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, πολλοὶ μὲν πανηγύρεις πανηγυρίζονται ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ καὶ θεῖαι καὶ ἀνθρώπιναι, μία δέ ἐστι ἡ πανήγυρις ἡ πολυχρόνιος καὶ κοπιαστική, ἡ ζωὴ ἐκάστου ἀνθρώπου, ἀφ' ἧς ὁ ἀποδημήσας ἐντεῦθεν, οὐκ ἔστι πλέον δυνατόν πανηγυρίζειν, ἀλλ' ἀναμένειν τὴν ἐσχάτην καὶ φοδερὰν ἡμέραν τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας, καὶ τὸ τελευταῖον πῦρ δι' οὗ δοκιμασθήσονται πάντα ἡμῶν τὰ ἔργα.

Ταύτην οὖν τὴν πανήγυριν ἐξετέλεσε καὶ ὁ πνευματικὸς ἡμῶν πατήρ Μιχαήλ, ὁ ἁγιώτατος Μητροπολίτης Συνάδων, καὶ ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, οὗ τινος ἡ πολιτεία ἐφάνη θεοτίμητος καὶ ἀξιεπίαινος καὶ ὁ λόγος λαμπρὸς καὶ ἀξιόδεκτος καὶ πεπεισμεθα ἔχειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν μετὰ τῶν ἄλλων πατέρων ἡμῶν καὶ ὁμολογητῶν, βοηθὸν καὶ πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐν τῇ παρούσῃ ὁμολογίᾳ τῶν ἁγίων εἰκόνων ὥστε μὴ ὑψώσιν ἑαυτοὺς οἱ εἰκονομάχοι λέγοντες, ὅτι ἐξέλιπον ἐκ μέσου ἡμῶν οἱ ὁμολογηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ μάλλον γινωσκέτωσαν ὅτι ἡ μετὰστασις ἐκείνων ὑπάρ-

χει σῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὡς ὅπλον ἀήτητον καὶ τρόπαιον ἀκαταμάχητον καὶ θάσις καὶ στηριγμὸς ἐν ἡμῖν τοῖς ὑπολειφθεῖσι, καὶ βεβαιότης τῆς ἀληθείας εἰς τὸ ἀνατρέπειν τὴν ἐσκοτισμένην αὐτῶν πλάνην καὶ ἀσέβειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ὅταν ἡ πίστις ἐνεργῇ διὰ τῆς ἀγάπης σώζει τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦτο παρακαλῶ καθὼς καὶ πάντοτε οὕτω καὶ νῦν, ἐνεργεῖν καὶ ἐργάζεσθαι τὰς θείας ἐντολάς, καὶ εἶναι πάντοτε παρεσκευασμένοι καὶ ἔτοιμοι πρὸς τὴν ἐξοδὸν, διὰ τὸ ἀδηλον τοῦ θανάτου, διότι γινώσκεται ὅτι καὶ ὁ προρρηθεὶς πατήρ ἡμῶν Μιχαήλ, αἰφνης κρατηθεὶς ὑπὸ πόνων σφοδρῶν τοῦ διακαοῦς πυρετοῦ, καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐγένετο ἄλαλος, τὴν τρίτην παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ. Ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ διάσημος Ἀθανάσιος ἡγούμενος τοῦ Παυλοπετρίου, οὐκ ἔφθασεν ἀσθενῆσαι οὐδὲ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ἀλλ' ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἀνάρπαστος ἐγένετο ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων.

Ἀκούομεν δὲ ὅτι καὶ τινες προαρκάζονται καίόμενοι ὑπὸ ἀστραπῆς κεραυνῶ, ἔτεροι καταποντίζονται ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, πολλὰ καὶ διάφορα εἰσὶ τὰ αἰφνίδια καὶ ἀπροσδόκητα συναντήματα τοῦ θανάτου, ὧν ἕνεκα δεῖ φοβεῖσθαι καὶ προσέχειν, μὴ ἀπατηθῶμεν ὑπὸ τοῦ πονηροῦ διαβόλου πλανώμενοι ὑπ' αὐ-

τοῦ, διὰ τοῦ σήμερον καὶ αὔριον με-
τανοῆσαι καὶ ἀπαγάγῃ ἡμᾶς εἰς τὴν
τελευταίαν ὥραν τοῦ θανάτου, ὅτε ἀ-
ποροῦντας καὶ μὴ ἔχοντάς τι πράξαι.
Τότε πάντα τὰ τῆς μετανοίας ἀπρα-
κτα, ἀνωφελῆ καὶ ἀνενέργητα καθί-
στανται. Τί οὖν; οὐκ ἐκφοβοῦσιν ἡμᾶς
τὰ εἰρημένα παραδείγματα; οὐ προξε-
νοῦσι τρόπον καὶ φρίκην; ἀναλογιζόμε-
νοι ὅτι κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἡ
γλῶσσα δεσμεῖται, ἡ ψυχὴ διασπᾶται
καὶ ἀφελκύεται καὶ μετὰ πολλῆς βίας
ἐξέρχεται τοῦ σώματος; Καὶ τότε μὲν
ἴσως περιῖστανται πολλοὶ κλαυθυμυρί-
ζοντες, ἀλλ' οὐδεὶς ὅμως δύναται βοη-
θῆσαι, εἰμὴ μόνῃ ἡ καθαρὰ συνείδησις
ἀγαθῶν ἔργων. Διὰ τοῦτο ὑπενθυμίζω
ὑμᾶς ἀδελφοί καὶ παρακαλῶ, προφθά-
σωμεν τὴν ὥραν ἐκείνην διὰ καθαρᾶς
ἐξομολογήσεως καὶ μετὰ θερμῶν δα-
κρύων καὶ ἐπιπόνου προσευχῆς, ἀδια-
κρίτου ὑπακοῆς καὶ ἀνυποκρίτου τα-
πεινοφροσύνης καὶ ἐπιμελοῦς καὶ
σπουδαίας διακονίας καὶ παντοίας ἀ-
γαθῆς ἀναστροφῆς. Μὴ ἕνεκα ἀμελεί-
ας καὶ χαυνότητος προαρπασθέντες ὑ-
πνώσομεν εἰς θάνατον αἰώνιον, ὃν περ
ὁ ἅγιος Δαβὶδ ἀπήύχετο λέγων· «φώ-
τισον τοὺς ὀφθαλμούς μου μήποτε ὑ-
πνώσω εἰς θάνατον».

Ἰσως ἐρεῖ τις, ὅτι θέλει μὲν ἀλλ'
οὐ δύναται ποιῆσαι τὸ προστασσό-
μενον· ἀλλὰ πρὸς τί φησὶ τοῦτο; εἰ μὲν
φάσκει περὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν, κἀγὼ σύμ-
φωνῶ, εἰ δὲ περὶ τῶν φυσικῶν καὶ προ-
αιρετικῶν ψεύδεται, διότι καθὼς δυνά-
μεθα χαίρειν καὶ γελᾶν οὕτω δυνάμε-
θα αὖθις κλαίειν καὶ δακρύειν, καὶ
καθὼς δυνάμεθα μολύνεσθαι διὰ τῶν
πονηρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ συμπλοκῶν
τῶν γινομένων διὰ τῶν αἰσχυρῶν λογι-
σμῶν, οὕτω πάλιν δυνάμεθα καθαρεύ-

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Συμπεριφορὰ, ἡ ἐιέργεια τοῦ συμπε-
ριφέρομαι, συναναστρέφομαι μετ' ἄλλων·
ἵγουν τρόπους διαγωγῆς τοῦ φέρεσθαι.
Τὴν μεγαλυτέραν ἀξίαν καὶ ὑπόληψιν εἰς
τὸ ἄτομον τὸ δίδει ἡ καλὴ καὶ σεμνὴ συμ-
περιφορὰ εἰς τὰς συναναστροφάς, εἰς ἃς
ἡ σεμνὴ αὕτη ἀπλότης ἀποτελεῖ τὴν καλ-
λίτεραν εὐγένειαν. «Καλὸν φύσει καρ-

εἰν καὶ σωφρονεῖν ἀπὸ τῶν παθῶν· καὶ
καθὼς προαιρετικῶς γινόμεθα σκλη-
ροί, κακότροποι καὶ ἀκατάνυκτοι, οὕ-
τως αὖθις δυνάμεθα γενέσθαι ἀγαθοὶ
καὶ εὐκατάνυκτοι. Ἄλλ' ὅμως ἡ πονη-
ρὰ συνήθεια πολυχρονήσασα ἐν ἡμῖν,
γίγνεται ἕξις καὶ εἴτα δευτέρα φύσις,
καὶ καθιστᾷ ἡμᾶς ἀδυνατεῖν μὲν εἰς τὴν
ἐπανόρθωσιν τῆς προτέρας καταστάσε-
ως, ἀλλ' οὐ δεῖ δὲ διὰ τοῦτο ἀπογι-
γνώσκειν ἡμᾶς, μὴ γένοιτο. Ἀλλὰ πά-
λιν ἀρχὴν καὶ θεμέλιον τιθέναι τῆς
μετανοίας καὶ βιάζειν ἐαυτοὺς καθ' ἐ-
κάστην ὥραν, καὶ μὴ ζῶμεν ἀμελῶς
καὶ ἀμερίμνως, ἀλλὰ νήφειν, γρηγο-
ρεῖν καὶ ἀγωνίζεσθαι καθαρεύειν ἐκ
τῶν αἰσχυρῶν λογισμῶν, καὶ προσκολλᾶ-
σθαι τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ. Ὡστε δυνα-
τὸν ἐστὶν ἡμῖν λέγειν μετὰ τοῦ Δαβὶδ,
«ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ
δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου». Καὶ εἰ
μὲν οὕτω πολιτευόμεθα καταλείψωμεν
τὰ παρόντα καὶ ἀπελευσόμεθα εἰς τὰ
μέλλοντα μετὰ χρηστῶν ἐλπίδων καὶ
ἀξιωθῶμεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρα-
νῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡ-
μῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου

ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΝ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΣΑΛΠΙΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 242)

Ἡ κατάργησις τῆς νηστείας λέγουσι οἱ λατρεῦνται καὶ δοῦλοι τῆς κοιλίας, δὲν εἶναι μέγαν ἁμάρτημα. Εἶναι μικρόν. Ἄλλ' οὐδὲν μέγα ὑπάρχει τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔχῃ αἰτίαν, «ὅτι ἀπὸ μικροῦ γέγονε μέγα». Ὅταν καταφρονῇ τις τὰς παραδόσεις, θὰ καταφρονήσῃ καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην. Λέγει δὲ ὁ Μ. Βασίλειος ὅτι

πὸν οἱ εὐγενεῖς τρόποι». «Σαυτὸν φύλαττε τοῖς τρόποις ἐλευθερόν» ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Ἡ συμπεριφορὰ εἶναι καθρέπτis, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου φαίνεται ἡ εἰρὼν τοῦ καθενός. Ἡ καλὴ ὁμως συμπεριφορὰ εἶναι τὸ εὐγενὲς καὶ ἀληθὲς κόσμημα τοῦ χαρακτῆρος καὶ πάσης ἡμῶν πράξεως, διότι διὰ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἀγαπητὸς πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ εὐκόλως ἐξομαλύνει τὰς ὑποθέσεις του καὶ πάσας τὰς κοινωνικὰς του σχέσεις.

Ἄλλ' ἡ φαινομενικὴ καὶ τυπικὴ συμπεριφορὰ δὲν ἔχει ἀξίαν, ὅπως ἡ πίστις ἡμῶν, ὅταν δὲν συνοδεύεται καὶ μὲ εὐγενεῖς πράξεις. Οἱ εὐγενεῖς καὶ σοβαροὶ τρόποι, μέγαν συντελοῦν εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ τίς τι εἰς τὸν βίον του. Οἱ καλοὶ τρόποι εἶναι ἡ σφραγὶς τῆς καλῆς ἀνατροφῆς, δεικνύουν τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν, ἀξίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν τοῦ ατόμου, καθότι ὡς βάσιν ἔχουν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ εἰλικρίνειαν. Ὁ ἀληθὺς εὐγενὴς, ἐσθελ εἶναι ταπεινόφρων καὶ καλοκάγαθος· ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπᾶται· πάντοτε ἐργάζεται διὰ τὸ καλόν, πρὸς βοήθειαν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πλησίον· τιμᾷ τοὺς πάντας, εἶναι λογικός, νοήμων, μετριόφρων καὶ χρησῖμος σύμβουλος εἰς τὴν κοινωνίαν.

τὰ «ἄγραφα» τῶν ἐθνῶν ὀφείλομεν νὰ φυλάττωμεν καὶ νὰ μὴ καταφρονῶμεν αὐτά. «Εἰ γὰρ ἐπιχειρήσωμεν τὰ ἄγραφα τῶν ἐθνῶν ὡς οὐχὶ μεγάλην ἔχοντα τὴν δύναμιν παραιτεῖσθαι, λάθοιμεν ἂν εἰς αὐτά, τὰ καίρια ζημιοῦντες τὸ Εὐαγγέλιον». Οἱ Ἀποστολικοὶ καὶ Πατερικοὶ κανόνες ἀπαγορεύουν μὲ ἐπιτίμια τὸ μεταθετὸν τῶν Ἐπισκόπων. Τινὲς τῶν Ἀρχιερέων – ὅχι

Πολλοὶ ἐξωτερικῶς ἔχουν τρόπους, κάλως εἰς τὸ πρόσωπον καὶ πολυλογίαν εἰς τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ψυχὴν εἶναι ἀγενεῖς, ψεῦσται καὶ ἀπατεῶνες. Ἄλλοι πάλιν προσποιοῦνται τὸν εὐγενή, μὲ μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη, κατὰ βάθος ὁμως εἶναι κακοὶ καὶ μοχθηροὶ καὶ κενολόγοι ἄνευ ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγνότης τοῦ σώματος καὶ τῆς καρδίας, συντελοῦν τὰ μέγιστα πρὸς ἀπόκτησιν ἠθικοῦ βίου καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ τρόπων. «Δῶρον θεῖον ὁ κάλλιςτος τρόπος».

ΣΗΜ. Πρὸς ἀπόκτησιν καλῆς συμπεριφορᾶς πρέπει νὰ συναναστρέφεται μὲ καλοὺς καὶ σπουδαίους· ὁ συναναστρεφόμενος μὲ ἐναρέτους ἐστὶν ἐπαινετός, ὁ δὲ μὲ πονηροὺς καὶ διεφθαρμένους ἀνθρώπους εἶναι μισητός, ὁ δὲ μὲ συναναστρεφόμενος μετ' οὐδενὸς γίνεται ἀτομικιστής, ιδιότροπος καὶ «Βραχμάνος». Ἐν ταῖς συναναστροφαῖς πρέπει νὰ συζητῶμεν περὶ ἀγαθῶν καὶ ὠφελίμων, μετ' αἰδοῦς καὶ προσοχῆς, μακρὰν αἰ ἀισχρολογίαι καὶ τὰ σκόμματα. «Κακοῖς ὁμιλῶν καὶ τὸς ἐκβῆση κακός». «Φθειροῦσιν ἡθὴ χρηστὰ ὁμιλῶν κακαί» (Μένανδρος). «Ὅν τινὰ τις ἀγαπᾷ καὶ τιμᾷ φυσικὰ καὶ τὸν μιμεῖται» (Κοραῆς). Ἄλλ' εἴμεθα μᾶλλον ἐπιρρεπεῖς εἰς τὸ νὰ μιμηθῶμεν τὰς κακὰς πράξεις, παρὰ τὰς ἀγαθὰς ἔξεις. Ἡ συναναστροφὴ ἐπιβάλλεται καθότι ἡ μόνωσις εἶναι τὸ μεγαλύ-τερον δηλητήριον τῆς ζωῆς.

δλοι εὐδύχως—ἀφίνουσι τὰς Μητροπόλεις των, φιλονικούν, μάχονται γενναίως, διὰ νὰ καταλάβουν μεγάλας, πλουσίας, διὰ νὰ θησαυρίζουν ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ αὐξήσουν τὰ γενήματα καὶ ἀγαθὰ των καὶ διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἔξω τοῦ Νυμφῶνος τοῦ... Μακωνᾶ. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Εὐαγγελίοις λέγει: «ἐάν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος (δηλαδὴ ἐάν μὴ βαπτισθῇ) οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ», ὁ δὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηναγόρας, ὡς πληροφοροῦμεθα, ἐτέλεσε δέησιν ἐπιμνημόσυνον καὶ ἐδεήθη νὰ κατατάξῃ ὁ Θεὸς ἀδαπτίστους Ὁθωμανούς, ἐν σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν καὶ Ἀγίων!!! Ποῦ καταντήσαμεν;; Τί σημεῖα εἶναι ταῦτα; Σημεῖα ἐγκαταλείψεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἐγκαταλείπομεν ἡμεῖς τὸν Θεόν, ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς καὶ ὁ Θεός. Ἐσήκωσε τὴν χάριν τοῦ «οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ Πνεῦμά μου τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, λέγει Κύριος, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας». Ἀλλὰ ποῦ θὰ καταλήξωμεν, ἐάν οὕτως ἐξακολουθήσωμεν τὰς καινοτομίας;; Δὲν τὰ λέγω αὐτὰ διὰ νὰ κατηγορήσω τοὺς Ἀρχοντας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ σαλπίζω μὲ τὴν Πνευματικὴν σάλπιγγα νὰ ἐξυπνήσωμεν πάντες καὶ νὰ στοχασθῶμεν καλῶς ὅτι τρέχομεν δλοταχῶς πρὸς τὴν ἀπώλειαν καὶ ὅτι ἀνάγκη πᾶσα, ὅσοι ἐκ τῶν Ἀρχιερέων πονοῦν τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπιθυμοῦν τὴν σωτηρίαν των καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ Ποιμνίου των, νὰ φωάξωσι καὶ νὰ σαλπίσωσι τῇ σάλπιγγι τοῦ Πνεύματος καὶ νὰ εἰπωσι: «ΣΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩΣ ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ» καὶ μὲ συζήτησιν γενομένην ἐν Πνεύματι πραότητος καὶ ταπεινώσεως, ἐν συνεννοήσει καὶ μετὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἄλλων Πα-

τριαρχῶν καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος νὰ ἐπαναφέρωσι πάλιν εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιὸν ἑορτολόγιον καθὼς τὸ ἡῦρον καὶ καθὼς μᾶς τὸ παρέδωσαν οἱ ἅγιοι Πατέρες μας, διότι ἐνῶ ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν ἔπαθε καμμίαν ἐλάθην, ἔχουσιν ἐν χρήσει τὸ Παλαιὸν ἡμερολόγιον, διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ Νέου ἡμερολογίου ἐπροξενήθη μεγίστη ἐλάβδη καὶ ζημία εἰς τὴν ἐνότητά τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν Χριστιανῶν.

Ταῦτα λέγων διὰ τὴν ἀπερίσκεπτον καὶ ἀντικανονικὴν κατάργησιν τοῦ Παλαιοῦ Ἑορτολογίου, τοῦ θεσπισθέντος ὑπὸ ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τὴν δῆθεν διόρθωσιν τοῦ διὰ τῆς εἰσπαγωγῆς τοῦ Νέου, τοῦ θεσπισθέντος ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη καὶ τῶν ὀλίγων νεωτεριστῶν Ἀρχιερέων, παρὰ τὴν γνώμην τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων καὶ ὧν τῶν ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἑθνῶν. Δὲν δύναμαι νὰ ἀφήσω ἀπαρτήρητον, ἀνεξέλεγκτον καὶ ἀκατηγόρητον τὸν οὐ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλον ἐνίων παλαιοημερολογιστῶν κληρικῶν, τὸν φανατισμόν, τὰς υπερβολὰς, τὰς παρεκτροπὰς καὶ τὰς πλάνας, εἰς ἃς ὑπέπεσαν. Στερούμενοι τοῦ φωτὸς τῆς συνέσεως καὶ διακρίσεως, ἀνῆγαγον τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον εἰς περιωπὴν δόγματος, ἐπίστευον ὅτι τὰ Μυστήρια τῶν νεοημερολογιστῶν εἶναι ἄκυρα, ἐκήρυσσον καὶ ἐδίδασκον τοὺς χριστιανοὺς νὰ ἀναβαπτίζωσι τὰ τέκνα των, ὅσα τυχὸν ἐβάπτισαν νεοημερολογίται ἱερεῖς, νὰ προτιμῶσι νὰ ἀφίνωσι αὐτὰ ἀβάπτιστα. Ἱερομόναχος τις Ἱεροσολυμίτης, υπερφανατικός, ἐτόλμησε καὶ ἔγραψεν εἰς συγγενεῖς τοῦ ἐξ Ἱεροσολύμων εἰς Ἀθήνας, ἐάν δὲν ἔχουν παλαιοημερολογίτην ἱερέα νὰ βαπτίσῃ τὰ νεογέννητα βρέφη των, νὰ τοῦ γράφουν νὰ τελῇ αὐτοὺς τὸ μυ-

στήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων πηγαίνει μετὰ παλαιὸν ἡμερολόγιον, καὶ ἀοράτως ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅταν αὐτοὺς τελῇ τὸ Βάπτισμα ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, θὰ μεταδίδεται εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις δρέφη.

Ἄλλος τις Ἱερομόναχος καὶ Πνευματικὸς ἐν Σύρῳ, Ἀθανάσιος, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζον καλῶς, συνεβούλευε τοὺς χριστιανούς, ὅτι προτιμότερον καὶ ὠφελιμότερον εἶναι νὰ δάξουν εἰς μίαν σκάφην νερὸν νὰ πλένουν τὰ ἀβάπτιστα δρέφη ἢ νὰ τὰ κάνουν ἕνα λουτρὸν (μπάνιο) εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ βαπτίζουν νεοημερολογίτας ἱερεῖς. Οὗτος δὲ ὁ Ἱερομόναχος Ἀθανάσιος (ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἔλεγεν εἰς τοὺς χριστιανούς νὰ προτιμῶσι νὰ πίνωσιν ὀλίγον οἶνον, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ βάπτωσιν ὀλίγον ἄρτον καὶ νὰ ἐσθίωσι, παρὰ νὰ μεταλαμβάνωσιν ἀπὸ νεοημερολογίτας ἱερεῖς, τῶν ὁποίων τὰ Μυστήρια ὑδριζε) κατήντησεν ἀπὸ τὸν υπερβολικὸν τοῦ ζήλον καὶ φανατισμὸν νὰ ἀπολέσῃ τελείως τὰς φρένας του καὶ νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ ἄσυλον τῶν ἀνιάτων, ὡς μανιακός, ὅπου καὶ ἀπέθανεν.

Ἄλλοι ἔπεισαν πολλοὺς χριστιανούς νὰ μὴ εἰσέρχωνται εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, νὰ μὴ προσκυνῶσι τὰς ἁγίας εἰκόνας, διότι μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἑορτολογίου ἐμολύθησαν καὶ Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ Νεοὶ καὶ εἰκόνες καὶ Μυστήρια κ.λ.π. Ἄλλοι ἐδίδασκον τοὺς χριστιανούς, ὅταν περνώσιν ἔξω ἀπὸ τοὺς Ναοὺς νὰ μὴ ποιῶσιν οὔτε τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ ἄλλα πολλὰ, τὰ ὁποῖα παραλείπω, διὰ νὰ μὴ λυπήσω τοὺς νομίμως καὶ μετὰ συνέσεως καὶ διακρίσεως ἀγωνιζομένους. Ἐκρίνα ὅμως ἀναγκαῖον νὰ γράψω αὐτὰ τὰ ὀλίγα πρὸς διδασκαλίαν καὶ νουθεσίαν καὶ ἑμοῦ καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ πίστεως

ἀγωνιζομένων, διὰ νὰ διδαχθῶμεν οἱ πάντες, ὅτι μετὰ τὸν φανατισμὸν, μετὰ τὸν ἀδικριτον ζήλον, μετὰ τὸν θυμὸν, μετὰ τὸν φθόνον, τὴν υπερηφάνειαν, τὴν ἑλλειψιν χριστιανικῆς ἀγάπης, ὁ ἀγὼν ἡμῶν ἀποβαίνει μάταιος, ἀνωφελὴς καὶ ἐπιζήμιος καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους διδάσκομεν.

* *

Πληροφοροῦμαι ὅτι πολλοὶ Διδάσκαλοι, Ἱεροκήρυκες, ἀγωνίζονται, διδάσκουν, ἀλλὰ τοὺς συναδέλφους των, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ἀγωνίζονται, δὲν τοὺς ἀγαποῦν καὶ τοὺς κατηγοροῦν ὡς μὴ ὀρθῶς διδάσκοντες. Ἐὰν δὲ σφάλλουν ὡς ἄνθρωποι εἰς τι καὶ ἄλλος τοῖς υποδείξῃ τὸ λάθος των, τότε μαίνονται ἐναντίον ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τοῖς λέγει τὸ ὀρθόν, τὴν ἀλήθειαν. Πολλὰ θρησκευτικὰ σωματεῖα διάκεινται ἐχθρικῶς πρὸς ἄλληλα καὶ τὸ ἐν βλάβῃ κατὰ τοῦ ἁλλοῦ. Πολλοὶ φανατίζονται καὶ λέγουσιν «Ἐγὼ ἀνῆκω εἰς τὸ δεῖνα Σωματεῖον, διότι τὰ ἄλλα δὲν φρονοῦν ὀρθά. Ἡμεῖς εἴμεθα γνήσιοι ὀρθόδοξοι. Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι κακὸδοξοι. Ἡμεῖς εἴμεθα ἅγιοι. Ἀνὲν εἴμεθα ὡσὰν τὸν Τελώνην καὶ τοὺς ἄλλους ἀμαρτωλούς». Μετὰ αὐτὰ τὰ χάλια, μετὰ αὐτὴν τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὴν ἐωσφορικὴν υπερηφάνειαν, δὲν δυνάμεθα νὰ ὀρθοποδήσωμεν. Αἰχμαλωτιζόμεθα ὑπὸ τοῦ πολεμήτορος ἐχθροῦ. Κρημνίζόμεθα εἰς πλάνας καὶ αἰρέσεις, εἰς παραφροσύνην, καὶ καθιστῶμεν ἑαυτοὺς — χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανώμεθα — ἀντὶ φίλους καὶ στρατιώτας Ἰησοῦ Χριστοῦ, φίλους, ἐργάτας καὶ στρα-

τιώτας τοῦ παμπονήρου ἐχθροῦ ἡμῶν δια-
βόλου.

* *

Ἄς προσέξωμεν, ἀγαπητοί, ἄς προσέ-
ξωμεν καὶ ἄς ἐξετάσωμεν καλὰ - καλὰ ἐ-
αυτοὺς, διότι καὶ ἡμεῖς ἀντὶ νὰ νικῶμεν
τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν νικώμεθα ὑπ' αὐτῶν.
Ἄς παρκαλέσωμεν μετὰ πολλῶν δακρύ-
ων καὶ στεναγμῶν τὸν φιλόανθρωπον Θεόν
καὶ οὐράνιον Πατέρα μας νὰ μᾶς ἀποκα-
λύψῃ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν νικώμε-
θα καὶ κατατραυματιζόμεθα καθ' ἐκάστην
ὑπὸ τῶν δρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν μας.
Νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ διατὶ δὲν μᾶς βοηθεῖ
εἰς τὸν πόλεμον, διατὶ ἀποστρέφει τὸ
πρόσωπόν του ἀφ' ἡμῶν.

Ἀγαπητοί,

Ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἀποκαλύψει τὴν
αἰτίαν, ἀλλ' ἡμεῖς καμμύομεν τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς μας καὶ δὲν βλέπομεν, κλείομεν τὰ
ὦτα καὶ δὲν ἀκούομεν. Μελετώντες τὰς
ἀγίας Γραφὰς εὐρίσκομεν τὴν αἰτίαν.
Λέγει ὁ Κύριος: «Ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω,
εἰ μὴ ἐπὶ τὸν πρῶτον καὶ ταπεινὸν τῇ καρ-
δίᾳ;...» «Ὁ Κύριος ὑπερηφάνους ἀντιτάσσε-
ται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν». Ἐὰν εἴ-
μεθα πρῶτοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, θὰ
ἐπέβλεπε καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος, καθὼς
ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς πανυ-
μνήτου Θεομήτορος, ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν
τῶν Προφητῶν, Ἀποστόλων, Μαρτύρων,
Ὁσίων καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἐπειδὴ
ὁμοῦ δὲν βλέπει ταπεινώσιν καὶ πρῶτη-
τα, ἀποστρέφει τὸ πρόσωπόν του ἀφ' ἡ-
μῶν. Ἐπειδὴ βλέπει ὑπερηφάνειαν εἰς
ἡμᾶς, ὅχι μόνον δὲν μᾶς βοηθεῖ, ἀλλὰ
καὶ μᾶς πολεμεῖ: «Κύριος ὑπερη-
φάνους ἀντιτάσσεται».

Ἐὰν εἴχομεν ἐκτενῆ, εἰλικρινῆ, ἀγνήν,
καθαράν ἀγάπην, ὅχι μόνον θὰ ἐπέβλεπεν
εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος, ὅχι μόνον θὰ μᾶς
βοηθοῦσε, ἀλλὰ θὰ ἔμενε πάντοτε μαζί

μας, ἐπειδὴ «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ καὶ ὁ
μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ
ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ». Ἐὰν, ἀγαπητοί μου,
θελήσωμεν καὶ ἀποφασίσωμεν νὰ ἐξέλθω-
μεν εἰς τὸν κατὰ τῶν δρατῶν καὶ ἀοράτων
ἐχθρῶν πόλεμον καὶ ἀναδειχθῶμεν νικη-
ταί, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξεγερθῶμεν ἐκ τοῦ
ὑπνου τῆς ἀμελείας, ἀφ' οὗ μετανοήσω-
μεν, κλαύσωμεν, θρηνήσωμεν καὶ ζητή-
σωμεν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν πολυεύσπλαγ-
χον Θεόν, διὰ τὸν παρελθόντα πολύτι-
μον χρόνον, τὸν ὁποῖον διήλθομεν ἐν ἀ-
μελείᾳ καὶ ραθυμίᾳ, τότε ἄς ὀπλισθῶμεν
μὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός, τὰ ὅπλα τῆς πί-
στεως, ἐξαίρετως δὲ μὲ τὰ τρία ἰσχυρά,
κραταῖα καὶ ἀνίκητα ὅπλα τῆς ΠΙΣΤΕ-
ΩΣ, τῆς ΤΑΠΕΙΝΩΣΕΩΣ καὶ τῆς ΑΓΑ-
ΠΗΣ, καὶ ἀσφαλῶς θὰ νικήσωμεν.
Μὴ δειλιάσωμεν, ἀλλ' εὐθαρσῶς, ἀνδρεί-
ως καὶ μεγαλοψύχως ἄς ἐπιτεθῶμεν ἐναν-
τίον τῶν δρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.
Ἐχόντες συμπολεμιστήν, συναγωνιστήν,
συμβοηθὸν αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Θεόν. Ὅ-
ταν δὲ ὁ Θεὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν τότε οὐδεὶς
θὰ εἶναι καθ' ἡμῶν. Οἱ ἐχθροὶ μας μὲ
τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ συντριβῶσι,
θὰ ἀπολεσθῶσι καὶ τέλεον θὰ ἀφανισθῶ-
σιν.

Ἄς στοχασθῶμεν, ἀγαπητοί μου, τίνας
Βασιλέως στρατιῶται εἴμεθα. Τίνος Πα-
τρὸς τέκνα!! Ποίος Βασιλείας κληρονό-
μοι!! Ποίου πλοῦτου!! Ποίων ἀμοιβῶν!!
ἐὰν γενναίως πολεμήσωμεν καὶ νικήσω-
μεν. Ποίος δόξης!! Ποίος τιμῆς! Ποίος
χαρᾶς! Ποίος εὐτυχίας! Ποίος μακαριό-
τητος! Ποίος Πατρίδος οἰκήτορες! Ποί-
ων Ἀγγέλων, Προφητῶν, Ἀποστόλων,
Μαρτύρων καὶ ἁγίων συμπολιταί! Ποί-
ος θὰ μᾶς στεφανώσῃ εἰς τὴν αἰῶν Ἱερου-
σαλήμ, δταν μέχρι τέλους ἀγωνισθῶμεν
καλῶς καὶ ἀναδειχθῶμεν νικηταί; Ποί-
ος θὰ ἐκφωνήσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ εὖ δοῦλοι

Ἀρχιμ. κ. Ἀγαθαγγέλου Κοτρώνη
Προϊσταμένου Ἱ. Ναοῦ ἁγίου Δημητρίου Ψυχικοῦ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Μελέτη ἐπιστημονική, εἰδικῶς διὰ τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην»

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 230)

Ὁ Πλωτῖνος, ὁμιλῶν περὶ τῆς ἐξάρσεως, εἰς τὴν ὁποίαν περιέρχεται ὁ ἄνθρωπος, ὅστις κατορθώνει νὰ ἀνέλθῃ τὰς βαθμίδας τῆς ἀναβάσεως πρὸς τὸν πραγματικὸν κόσμον τῆς ἀρχῆς, δηλ. τοῦ «Ἐνός», γράφει εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον

ἀγαθοὶ καὶ πιστοί, εὖ ἐργάται τοῦ μυστικοῦ ἀμπελῶνος μου; Ἀπὸ ποίου στόμα θὰ ἀκούσωμεν τὴν ΓΑΥΚΥΤΑΤΗΝ ΕΚΕΙΝΗΝ ΦΩΝΗΝ «Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου αἰώνιον Βασιλείαν μου;;; Ταῦτα πάντα, ἐὰν καλὰ - καλὰ τὰ στοχασθῶμεν, ἀρκετὰ εἶναι νὰ μᾶς ἐξυπνήσωσι, ν' ἀπομακρύνωσιν ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν ἀμέλειαν καὶ νὰ μᾶς καταστήσωσιν ἰσχυροὺς καὶ γενναίους ὡς λέοντας.

ΕΜΠΡΟΣ λοιπόν, ἀγαπητοί μου,

Ἄς χωρήσωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν δρατῶν καὶ ἀσράτων ἐχθρῶν πόλεμον. Ἐκαστος ὅπου ἐκλήθη ἐκεῖ καὶ μενέτω. Ἐκαστος ὅς ἀγωνίζεται, ὅς πολεμῇ ἐκεῖ ὅπου εὕρισκεται, ἐκεῖ ὅπου ἐκλήθη. Οἱ Μοναχοὶ οἱ ἐν ἐρήμοις, Σκήταις καὶ Μοναστηρίοις, ὅς ἀγωνίζονται ἐν προσευχαῖς, νηστεῖαις καὶ ἀγρυπνίαις. Ὅσοι δὲ εἶναι ἱκανοὶ «καὶ ἐτέρους διδάξαι», ὅς ἐξέρχονται εἰς τὸν κόσμον, ν' ἀγωνίζονται, οὐχὶ μὲ τὸ θέλημα των, ἀλλὰ μὲ τὸ θέλημα καὶ τὴν γνώμην τοῦ Πνευματικοῦ των Πατρὸς.

Οἱ ἱεροκήρυκες καὶ πνευματικοί, εἰς τὸν κόσμον, περιερχόμενοι ὡς ἄλλοι Ἀπόστολοι, τὰς πόλεις καὶ κώμας, κηρύτ-

τῆς ἑκτῆς αὐτοῦ «Ἐννεάδος» τὰ κατωτέρω, τὰ ὁποῖα παρέχωμεν ἐνταῦθα ἐν μεταφράσει ἑλευθέρα.

«Ὁ περιπίπτων εἰς ἔκστασιν γίνεται καὶ αὐτὸς ἐν, χωρὶς νὰ ἔχῃ οἰανδῆποτε διαφορὰν πρὸς τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὑπὸ οἴανδῆποτε ἔποψιν. Διότι ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ

τοντες καὶ ἐξομολογοῦντες.

Οἱ ἱερεῖς εἰς τὰς ἐνορίας των. Οἱ Διδάσκαλοι εἰς τὰ Κατηχητικά των σχολεῖα καὶ εἰς τὰς αἰθούσας διαλέξων.

Ἐκαστος ὅπου ἀνήκει μεμονωμένως ὡς ἀγωνίζεται, ὡς κτυπᾷ τοὺς ἐχθροὺς καὶ πάντες συνηνωμένοι καὶ συνδεδεμένοι, ὡς οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀδελφικῆς χριστιανικῆς ΑΓΑΠΗΣ.

Θὰ νικήσωμεν, τῇ ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΙ τοῦ ἀρχηγοῦ, ἱδρυτοῦ καὶ θεμελιωτοῦ τῆς πίστεως ἡμῶν, ᾧ πρέπει δόξα, τιμὴ, προσκύνησις, Κράτος καὶ μεγαλοπρέπεια, νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ ΜΑΣ ΑΣ ΕΙΝΑΙ:

«Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθῇ- τωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ».

«Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν, καὶ ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός».

«Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς γινώτε ἔθνη καὶ ἡτ- τᾶσθε, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός».

«Ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, καὶ πάλιν ἡττηθῆσεσθε ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός».

Μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ εὐχῶν ἐγκαρδίων

Ὁ ἐν Ἱερομονάχοις ἐλάχιστος
Ἀρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος

του, όταν εἶχεν ἀναβῆ εἰς τὴν ὑψίστην ἐκείνην βαθμίδα, οὐδεμία συγκίνησις ἢ θυμὸς ἢ λόγος ἢ νόησις ἐσημειοῦτο. Καὶ γενικῶς, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ λεχθῇ, παύει καὶ ὁ ἴδιος νὰ ὑπάρχη. Ὡς ἐὰν ἔχη βιαίως μεινευχθῇ ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ του εἰς τὰ ὕψη, ἢ ὡς νὰ ἔχη καταληφθῇ ἀπὸ θεῖον ἐνθουσιασμόν, ἔχει περιέλθει εἰς μίαν κατάστασιν μονώσεως μὲ τὴν ὑπαρξίν του, ἔξω κάθε διαταραχῆς, χωρὶς νὰ φέρεται πρὸς οἰονδήποτε μέρος καὶ χωρὶς νὰ στρέφεται πρὸς οἰανδήποτε κατεύθυνσιν· μένει ὅθεν ἀπολύτως ἀκίνητος καὶ σχεδὸν καθίσταται καὶ ὁ ἴδιος ἀκινήσις... Ἡ κατάστασις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ ὄραμα, ἀλλὰ ἓνα ἄλλον τρόπον ἐνοράσεως· ἐκστασις, (δηλαδή ἔξοδος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ του) καὶ ἀπλῶσις (δηλαδή κατάστασις ἀπολύτου ἀπλότητος), προσφορά τοῦ ἑαυτοῦ του (πρὸς ἄλλο τι) καὶ ἐπιθυμία πρὸς ἐπαφὴν καὶ ἀκινήσις καὶ μέριμνα διὰ ταυτισμόν».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γνωμῶν τοῦ Πλωτίνου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὅσων ἐν συνεχείᾳ προσθέτει, σαφῶς πιστοῦται, ὅτι παραδέχεται, ὅτι διὰ τῆς «ἐκστάσεως» καὶ τῆς «ἀπλώσεως»—δηλαδή διὰ τῆς θερμότητος καθ' ἡμᾶς προσευχῆς, ὑψοῦται ὁ ἄνθρωπος καὶ ταυτίζεται πρὸς τὸ «ἐπέκεινα τῆς οὐσίας» ἦτοι «τὸ ἀγαθόν» τοῦ Πλάτωνος, μὲ ἄλλους λόγους μὲ τὸν Θεόν, ὡς ἡννόει προφανῶς ἐκεῖνος, πιστεύομεν δὲ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί.

Αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ Πλωτίνου ἦσαν: «Πειρᾶσθαι τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον ἀνάγειν πρὸς τὸ ἐν παντὶ θεῖον», δηλαδή πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἀνυψώωμεν τὸ θεῖον, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐντός μας, πρὸς τὸ θεῖον τὸ ὁποῖον πληροῖ τὰ σύμπαντα. Ὁ δὲ σύγχρονος Ἑβραῖος φιλόσοφος Ἑρρῖκος - Λουδοβῖκος Μπάρξον (1859 - 1941), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίδρασις τοῦ Πλωτίνου εἶναι προφανής, παρα-

δέχεται ὅτι εἶναι δυνατόν, διὰ τῆς ἐκστάσεως,—δηλ. τῆς θερμῆς προσευχῆς, καθ' ἡμᾶς,—νὰ προωθηθῇ ἡ ἀτομικὴ συνείδησις εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὴν θεϊαν οὐσίαν.

Ἀφοῦ ἀνέφερα ἐν ἀρχῇ τὰς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως προσευχώμεθα, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν δι' ἡμᾶς τὸ μόνον κῦρος καὶ αὐθεντίαν τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ ἀφοῦ ὑπεγράμμισα τὰς περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας τὸν βλέπομεν θερμῶς δεόμενον πρὸς τὸν Πατέρα του εἰς κρισιμοτάτας στιγμὰς, προετίμησα, ἐν συνεχείᾳ, νὰ ὁσχοληθῶ μὲ τὰς ἀπόψεις μὴ χριστιανικῶν λαῶν καὶ προσώπων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ νὰ προσφύγῃ εἰς αὐτό.

Πολὺ ὀλίγα βεβαίως ἀνεφέρθησαν. Πλὴν, καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων, διεπιστώθη φρονῶ, ὅτι ὁμόθυμος εἶναι ἡ γνώμη χριστιανῶν καὶ μὴ χριστιανῶν, πολιτισμένων καὶ ἀπολιτιστῶν, ὅτι ἀνάγκην ἀμετάθετον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀποτελεῖ ἡ μετὰ τοῦ θεοῦ ἐπικοινωνία καὶ ἡ προσφυγὴ εἰς αὐτό, δηλαδή ἡ Προσευχή. Καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐπικοινωνία αὕτη καὶ ἡ προσφυγὴ εἶναι κατὰ τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὸν ἄνθρωπον ὅστις θέλει νὰ ζῇ κατὰ φύσιν.

Ἐπέμεινα δὲ εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναγκαιότητος τῆς Προσευχῆς καὶ παρεχώρησα εἰς τὸ μέρος τοῦτο δυσανάλογον πρὸς τὸ ὅλον μῆκος τοῦ λόγου μου ἔκτασιν, διότι τὸ θεωρῶ ὡς ὑψιστον καὶ κεφαλαιῶδες. Πράγματι, ὅταν πεισθῇ ὁ ἄνθρωπος ὅτι ἡ Προσευχὴ εἶναι δι' αὐτὸν ζήτημα ὑψίστης ἀναγκαιότητος καὶ κολοσσιαίας ὠφελείας, δὲν θὰ τοῦ εἶναι πλέον δύσκολον νὰ μάθῃ καὶ τὸ πῶς ὀφείλει νὰ προσεύχεται καὶ τὸ τί δικαιούται νὰ ἀναμένῃ ἐκ τῶν θερμῶν καὶ εἰλικρινῶν πρὸς

Κύριον δεήσεών του

*
* *

Ἡ κατηγορηματικὴ καὶ ἀπερίφραστος δήλωσις τοῦ Κυρίου, ὅτι χωρὶς αὐτοῦ οὐδὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν, μᾶς ἀπαλλάσσει ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀντικριθώμεν τὰς γνώμας τῶν ἰσχυριζομένων ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν δοξολογιῶν καὶ τῶν εὐχαριστιῶν μας, ἀλλ' οὔτε καὶ τῶν αἰτήσεων ἡμῶν διὰ τὰς ἀνάγκας μας, ἐφ' ὅσον Ἐκεῖνος γνωρίζει ταύτας καὶ προνοεῖ περὶ αὐτῶν. Ἐν τούτοις, ἃς λεχθοῦν καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ ὀλίγαι λέξεις. Ναὶ μὲν οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι, μονομερῶς λαμβανόμενοι, εἶναι ἀληθεῖς, πλὴν ἀφοροῦν μόνον τὸ μέρος τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου σχέσιν του. «Μείνате ἐν ἐμοί, λέγει ὁ Κύριος, καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἂν ἐαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλος, ὑμεῖς τὰ κλήματα, ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. ιε' 4 - 5). Παρίσταται λοιπὸν ἀνάγκη νὰ εἰμεθα κλήματα τῆς ἀμπέλου, ἣν ἀποτελεῖ ὁ Κύριος, ἥτοι νὰ εὐρισκώμεθα εἰς διαρκῆ καὶ ἄμεσον μετ' αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν, ὅπως ἐκ τῆς ἀμπέλου ταύτης ἀντλῶμεν ἱκμάδα καὶ ζωὴν, διὰ νὰ συντηρούμεθα, νὰ ἀυξάνωμεν, νὰ προκόπτωμεν. Καὶ οὐδεὶς βέβαια ὑπάρχει τρόπος ἄλλος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μεγάλης ταύτης ἀνάγκης τῆς ζωῆς μας, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσευχὴν, ἡ ὁποία συνιστᾷ τὴν ἀπαραίτητον αὐτὴν ἐπικοινωνίαν. Ἄρα καταπίπτει ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς τῶν ἀντιδοξούντων, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ προσευχαί μας δὲν γίνονται χάριν τοῦ, ἀνευθεοῦς ἄλλως τε, Θεοῦ, ἀλλὰ χάριν ἡμῶν τῶν ἰδίων, χάριν τοῦ ἰδι-

κοῦ μας καὶ μόνον συμφέροντος, χάριν αὐτῆς τῆς ζωῆς μας, ἡ ὁποία χωρὶς τοῦ Θεοῦ, δὲν δύναται καὶ νὰ λογισθῇ ὡς ζωὴ ὑπὸ τὴν ὀρθὴν τῆς καὶ πλήρης ἔννοιαν.

Ἄλλως τε, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἔχει προικισθῇ ὑπὸ ἐλευθέρας βουλήσεως, ὁφείλει καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, διὰ τῶν προσπαθειῶν καὶ τῆς ἀγαθῆς του προαιρέσεως, νὰ ἐπιδιώκῃ καὶ νὰ προάγῃ τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν. Καὶ λοιπὸν διὰ τίνος ἄλλου τρόπου θὰ ἐκδηλωθῶν καὶ θὰ πραγματοποιηθῶν αἱ προσπάθειαι αὐταὶ τοῦ χριστιανοῦ, εἰμὴ διὰ τῆς προσευχῆς; Ἡ προσευχὴ εἶναι ὁ δεσμὸς ὅστις συνδέει τὰ κλήματα μετὰ τῆς ἀμπέλου, ἥτις εἶναι ὁ Χριστός. Ἄνευ προσευχῆς, ὁ σύνδεσμος διακόπτεται, τὰ κλήματα δὲν ἔχουν πλέον πόθεν νὰ πορισθῶν ἱκμάδα καὶ δύναμιν. Ἀποξηραίνονται καὶ ἐκβάλλονται ἐκ τῆς ἀμπέλου καὶ ῥίπτονται εἰς τὸ πῦρ. (Ἰωάν. ιε' 7).

*
* *

Καὶ ἤδη ἃς ἀσχοληθῶμεν, δι' ὀλίγων, καὶ μὲ τὰ τρία εἶδη τῆς προσευχῆς: «Μηδὲν μεριμνᾶτε—γράφει πρὸς τοὺς Φιλιππησίους ὁ οὐρανοβάμων,—ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φιλιπ. δ' 6 - 7). Ὅταν δὲ ἐτέχθη ὁ Κύριος ἐν σπηλαίῳ ὑπὸ τῆς Παρθένου, οὐκ ἄνθρωποι, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι ἔψαλλον δοξολογίαν τῷ Θεῷ: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκᾶ β' 14).

Πρῶτον εἶδος προσευχῆς εἶναι ἡ δοξολογία. Δὲν εἶναι ἀντίληψις ποιητικὴ, ἀλλὰ τῆς πραγματικότητος διατύπωσις, ὅτι τὸ σύμπαν, ἄψυχός τε καὶ ἔμψυχος κόσμος, δοξολογεῖ τὸν Θεόν, τὸν Δημιουργὸν τοῦ

παντός. Ἡ χαρὰ τὴν ὁποίαν βλέπομεν εἰς τὰς διαφόρους περιστάσεις, εἰς τὰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ εἰς τὰς διαφόρους στιγμὰς, νὰ ἐκδηλώνη τόσον ὁ ἔμψυχος, ὅσον καὶ ὁ ἄψυχος κόσμος, χαρὰ, ὁμολογουμένως, ὄχι φανταστική, ἀλλὰ πραγματική, ἐφ' ὅσον καὶ εἰς ἡμᾶς μεταδίδεται ὡς τοιαύτη, εἶναι μία ἀληθῶς δοξολογία ἀναπεμπομένη ἐξ ὅλης τῆς κτίσεως πρὸς τὸν Θεόν: «Οἱ οὐρανοί, λέγει ὁ Ψαλμωδός, διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα» (Ψαλμ. ιη' 2).

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁρατὴν κτίσιν. Ἀλλὰ μήπως οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οἱ ὁποῖοι παντὸς ἄλλου κατανοοῦν περισσότερον τὴν μεγαλωσύνην τοῦ Θεοῦ, παύουν ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνυμνοῦν καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸ θεῖον αὐτοῦ ὄνομα; Βεβαίως ὄχι! Τοῦναντίον δέ, ἀπαύστως καὶ ἀδιακόπως, ὑμνοῦν τὴν θείαν δόξαν καὶ τὴν θείαν Μεγαλειότητα. Ὁ Ἡσαΐας, ἐν ὑπερκοσμίῳ ὁράματι, εἶδε τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου δόξης. Κύκλῳ τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου θρόνου ἐπερρύγιζον μυριάδες Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγγέλων, τὰ πολυόμματα Χερουβείμ καὶ τὰ ἑξαπτέρουγα Σεραφεῖμ, κράζοντα ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον τὸν ἐπουράνιον θριαμβευτικὸν ὕμνον: «Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ» (Ἡσαΐα ς' 1 - 3).

Καὶ λοιπόν, εἰς τὴν πάνδημον αὐτὴν ἐπουράνιον καὶ ἐπίγειον δοξολογίαν, μόνος ὁ λογικὸς ἄνθρωπος, τὸ τίμιον καὶ οὐράνιον κτίσμα τῆς δημιουργίας, ὁ ἄνθρωπος, ὁ τόσον εὐκόλως ἑξαπτόμενος συχνα ἀπὸ τὴν ὑπεροχὴν, τὴν ὁποίαν ὠρισμένα του κατορθώματα τὸν κάμνουν νὰ φαντάζεται διὰ τὸν ἑαυτόν του, αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος μόνος θ' ἀπετέλει, διὰ τῆς σιωπῆς του, παραφωνίαν εἰς τὴν

Εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν

(Ἐπὶ κλήσις)

«...Καὶ εἶπεν Ἠλίου: Ζηλῶν ἐξήλωσα τῷ Κυρίῳ Παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.» (Γ' Βασιλ. ιη').

Ὡ Ἠλίου πανένδοξε!
καὶ ζηλωτᾷ Κυρίου
κατάπεμψέν μοι δέσμαι
διπλοῦν φῶς, σωτηρίου.
Διπλῆν τὴν χάριν ἔδωκες
στὸν θεῖον Ἐλισσαῖον
διπλοῦν δωρίζεις στοὺς πιστοὺς
πᾶν χάρισμα ὥρατον.

+

Θερμὸς ὑπῆρξες ζηλωτῆς
κῆρυξ Θεοῦ τῶν δλων
διώκτης καὶ πολεμιστῆς
τῶν μισρῶν εἰδώλων.

γενικὴν καὶ ἁπλουστον αὐτὴν αἶνεσιν τῆς
θείας Μεγαλωσύνης;

Βεβαίως ὄχι! Ἀνέκαθεν δὲ οἱ ἄνθρωποι, ἔστω καὶ οἱ ἔχοντες ἀτελεῖς περὶ τοῦ θείου ιδέας, ἡσθάνοντο τὴν ἀνάγκην νὰ δοξολογοῦν αὐτὸ μετὰ θυσιῶν καὶ προσφορῶν, ἄλλως τε. Διότι ἡσθάνοντο, ὅτι, δοξολογοῦντες τὸ θεῖον, μετήρχοντο τὴν μᾶλλον τιμητικὴν δι' αὐτοὺς προᾶξιν, τὴν προᾶξιν, ἡ ὁποία ἀνεβίβαζεν αὐτοὺς ὑπὲρ τὰ γήινα, τὴν προᾶξιν, ἡ ὁποία μετέφερεν αὐτοὺς εἰς ἄλλους καλλιτέρους κόσμους. Μὰ εἶχον ἄραγε ἀκριβῆ συνείδησιν τούτου οἱ ἀνέκαθεν ἄνθρωποι, ὅταν ἐδοξολόγουν τὸ θεῖον; Πιθανὸν ὄχι! Πλήν, διὰ τῆς δοξολογίας των καὶ τῶν προσφορῶν αὐτῶν ἡσθάνοντο ἱκανοποίησιν, ὅπως δὲ ποτε λανθάνουσαν, ἀλλ' ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς ψυχῆς των καὶ ἐπηρεάζοντο ἀπὸ τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῆν, τὸν κορεσμόν θὰ ἔλεγα τῆς τοιαύτης αὐτῶν ἐνδομύχου ἀνάγκης καὶ ἀπαιτήσεως.

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸν Ἀχαάβ, ἐποίησας
τέρματα καὶ σημεία
τῆς Ἰεζάβελ ὁξέουσας
ψυχῆς τὴν ἀσχημία.

+

Τοὺς Ἱερεῖς κατέσφαξες
τοὺς θύτας τῶν εἰδώλων
καὶ ἀπεκάλυψες αὐτῶν
τὴν πλάνην καὶ τὸν δόλον.
Ἐπὶ τοῦ ὄρους τὸ Χωρὴθ
σιγμὴ ἱερωτάτη,
τὸν Κύριον ἐώρακες
ἐν αὐρᾷ λεπτοτάτῃ!

+

Ἄρμα πυρὸς στοὺς οὐρανοὺς
οὐ ὕψωσε στὰ νέφη
ἢ δεξιὰ τοῦ Λαθαώθ
τὴν κορυφὴν σου στέφει.
Καὶ πάλι στὸ Θαβώριον
Ὅρος λαμπρὸν τὸν εἶδες
τὸν Ἰησοῦν ὡς Ἥλιον
μὲ φωτεινὲς βολίδες.

+

Ἄνω στὰ νέφη κατοικεῖς
μὲ ἄρμα πυρὸς καὶ ἄττια (ἄλογα)
εἰς τῶν ὀρέων κορυφάς
οὐ κτίζομε παλάτια.
Στὰ νέφη ζῆς καὶ εἴμεθα
μπροστὰ σου σὰν καθρέπτης
τὰ ἔργα μας ἐπισκοπεῖς
καὶ τὰ κρυπτὰ μας βλέπεις.

+

Φύγαμε! φύγαμε! πολὺ!
πέσαμε σὲ χαράδρες
μας κύκλωσεν προφῆτα μου
σατανικὲς ὁμάδες.
Ἡ ψυχικὴ εὐγένεια
καὶ ἡθικὴ ἐχάθη
ἄλλοι παραδοθήκαμε
στὰ κοσμικὰ μας πάθη

+

Νῦν ζοφερά κι' ἀσέλγητος
λαοὺς τῆς γῆς σκοτίζει

ποῦ θὰ μᾶς βγάλουν τὰ πανιά;
κάνεις δὲν τὸ γνωρίζει!
Σ' ἄγριεμένα πέλαγα
εἴμεθα βυθισμένοι
τῆς ἁμαρτίας ναυαγοὶ
γυμνοί, καὶ πληγωμένοι.

+

Μέσα στῆς ζούγκλας τ' ἄγρια
θηρία πεινασμένα
μικροὶ μεγάλοι εἴμεθα
σὰν πρόβατα χαμένα.
Ὡς Σδόμα καὶ Γόμορρα
ἔχομε καταντήση
ὁ σατανᾶς κάτω στὴ γῆ
τὸν θρόνον ἔχει στήσει.

+

Ψευτιά, κακὸ, ἀσέβεια
μῖσος, καὶ πονηρία
στὸν Βάκαλ θυσιάζομε
στὴν σάρκα μας λατρεία!
Καὶ τώρα δὲ ποιοὺς θὰ βρεθῇ
τὰ κοσμικὰ ν' ἀφίσῃ
ποιοὺς νέος, ἢ νεάνιδα
ἔνα Χριστὸν κερδίῃ;

+

Ἄλλοι μόνον! μειώνεται
πληθὺς Μοναστηρίων
ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναχῶν
καὶ ἡσυχαστηρίων.
Μὲ δίκτυα ὁ πονηρὸς
μὲ μηχανὰς καὶ δόλους
λαοὺς καὶ ἔθνη πολεμεῖ
μᾶς ἀγκιστρώνει ὅλους.

+

Ἐκορυφώθη τὸ κακὸν
ὁ κίνδυνος μεγάλος
ἐφύγη, ἡ ἀγάπη μας
στὰ ἔθνη μέγας σάλος!
Μὲ πείσματα καὶ διχασμοὺς
τὸν δάκτυλο κινοῦμε
φρόδος Θεοῦ ἐξέλιπε
τὸν τάφον λησμονοῦμε.

ΠΟΥ ΒΑΔΙΖΟΜΕΝ;

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 259)

Βλυσφημίαι, νοθεύσεις καὶ διαστρεβλώσεις τῶν κειμένων τῆς ἀληθείας καὶ κυνήγιον τοῦ ἐνδόξου ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ αἰωνίας ἱστορίας, αὕτῃ ἡ ἀθάνατος ἡμῶν γλῶσσα ἐν διωγμῷ.

Νέα γλῶσσα, νέα ὀρθογραφία, νέα σύνταξις, νέα ἀλήθεια, νέα καινοτομία, νέα διδασχὴ. Τί τοῦτο; ὅτι καὶ ἐν τῇ τετιμημένῃ ἑλληνικῇ οἰκογενεῖα εἰσῆχθη ἐ-

+

Προφήτευσον, προφήτα μου
τί πρόκειται νὰ γένη;
δένδρο πού δὲν καρποφορεῖ
φωτιὰ τό περιμένει!
Ποιὰ χάρις; ποῖα εὐνοία;
τίνος ἀγίου συμπόνια
θὰ γίνη σκέπη δοηθῶς
σι' ἀμαρτωλά μας χρόνια;

+

Στενάζει καὶ ἀγωνιᾷ
γῆ, οὐρανός, ἡ κτίσις
στὸν ἐρόβορον κυλίσται
ἡ ἀνθρωπίνη φύσις.
Δεήθητι προφήτα μου
μὲ τοὺς χοροὺς ἀγίων
νὰ μὴ μᾶς εὗρουν κλύδωνες
μεγάλων ναυαγίων!...
Τὴν μελωτήν σου δέομαι
ρίξε μας, μὴ ξεχάσης
τὴν ψυχικὴν μας γύμνωσιν
τοῦ κόσμου νὰ σκεπάσης
Ἡλία προφητῶν κρηπίς
ὑπαρξίς δοξασμένη
τὸν Κύριον ἱκέτευε
ὅπερ τὴν οἰκουμένη.
Ὅταν θὰ ἔλθῃς μηνυτὴς
δευτέρως παρουσίας
εἴθε πάντες νὰ τύχωμεν
θερμῆς σου προστασίας! γένοιτο.

Εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τιμὴν τοῦ προφ. Ἡλίας

ὁ ταπεινὸς ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

φεύρημα δαιμονικόν. Ἀκουσμα καὶ λάλημα φρικτόν. Μητέρες ἀνάξιαι τοῦ ἱεροῦ μητρικοῦ ὀνόματος, θυσιάζουσαι τὰ σπλάγχνα αὐτῶν τῷ διαβόλῳ, προσφέρουσαι θυσίαν αὐτῷ τοὺς καρποὺς τῆς κοιλίας των. Μητέρες ἠτεκνοῦντο καὶ πόροι γάλακτος. Μέγα ἦν τὸ δεινόν. Ἀλλὰ νῦν αἱ ἴδιαι μητέρες Ἡρωδιάδες. Ἡ ἔμβρυος ἡλικία εἰς σφαγὴν βρέφη ἐν ἀγοραπωλησίᾳ, νέοι καὶ νεάνιδες δι' ἀπατηλῶν μέσων ὀδηγοῦνται ἐν αἰχμαλωσίᾳ, εἰς ἀπεμπόλησιν ἢ νέα γενεά. Οἱ αἰώνιοι ἐχθροὶ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ ἔργον, καταχθονίως κινοῦνται αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους καὶ ἐντατικῶς ἐργάζεται ἡ βδελυρὰ μασσωνία ὅπως ἐξαλείψῃ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς τὸ γένος ἡμῶν. Τὸ τετιμημένον καὶ ἔνδοξον ἑλληνικὸν ὄνομα, κάρφος τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. Ἐδάφη αἰώνια καὶ πατριὰ εἰσέτι ὑπὸ δουλείαν, στενάζουν ὑπὸ ζυγὸν ἀφόρητον.

Ἡ ἐλευθερία, τὸ θεῖον δῶρον, καταπατεῖται ὑπὸ αὐτῶν τῶν παμμιάρων καὶ βεβήλων καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἡμῶν Ἔθνος οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀνεπαύσατο ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ καταδρομῶν τῆς μασσωνίας. Πυκνὸν νέφος μαρτύρων καὶ ποταμοὶ τετιμημένου ἑλληνικοῦ αἵματος. Αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους βαδίζουν ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς ἐπιτυχίαν καὶ ἀπὸ θριάμβου εἰς θρίαμβον. Ὁ γάμος τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον μυστήριον, ἐμπόρικὴ συναλλαγή καὶ πραγματεία. Δίδονται φρικτοὶ ὄρκοι, ἱερὰ ὑποσχέσεις ἐφ' ὅρου ζωῆς, συνέρχονται ἐπὶ τῷ αὐτῷ καὶ τὴν ἐπομένην διαλύονται. Νόμοι θεσπίζονται καὶ καθιεροῦνται διὰ τὴν εὐχερῇ διάλυσιν καὶ ἐμπαιγμὸν τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου.

Τὸ Ἔθνος πλήττεται εἰς τὰ καίρια, ἡ μάχαιρα ἡ δίστομος ἐμπήγνυται ἐν τῇ

ἐλληνικῇ καρδίᾳ· δεινὴ ὕβρις καὶ φοβε-
ρὸς ἐμπαιγμὸς τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως
ἐπιχειρεῖται ὑπὸ τῆς βδελυρᾶς μασσωνί-
ας. Αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους ἀναμένουν
ἀγωνίως τὴν ἔλευσιν τῶν ἡμερῶν τῆς ἁ-
γίας καὶ Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, ἵνα βεβη-
λώσουν τὰς ἀγίας ἡμέρας αὐτῆς, διὰ σα-
τανικῶν καὶ εἰδωλολατρικῶν παρελάσεων
καὶ αἰσχυρῶν πομπῶν ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ
τῇ ἀνοχῇ καὶ συνδρομῇ τῶν ἀρχόντων.
Βεβηλοῦται ἡ ἀγία Τεσσαρακοστὴ καὶ ὁ
βρίζεται τὸ ἱερὸν στάδιον τῆς ψυχοσω-
τηρίου νηστείας. Ἡ Ἐκκλησία πρὸ τῆς
ἐλεύσεως τοῦ σταδίου τῶν ἀρετῶν καὶ
τῆς εὐσεβείας, προετοιμάζει ἐνωρίτερον
πρὸ τριῶν ἑβδομάδων καὶ καλεῖ τὰ πιστὰ
αὐτῆς τέκνα, ὅπως ὑποδεχθῶσι μετὰ χα-
ρᾶς τὸ στάδιον τῆς νηστείας. Ἰδοὺ ἀ-
νέτειλεν ὑμῖν τὸ ἔαρ τῆς νηστείας καὶ τὸ
ἄνθος τῆς μετανοίας, προσέλθετε μετὰ
φόβου Θεοῦ, ἀγάπης, ἀνδρείας καὶ καρ-
τερίας οἱ γνήσιοι ἀθληταὶ καὶ γενναῖοι
πολεμισταὶ καὶ ἐκλεκτὰ τέκνα τῆς Ὁρθο-
δοξίας καὶ τῆς μαρτυρικῆς Ἑλλάδος, οἱ
δὲ πολέμιοι καὶ ἐχθροὶ τοῦ γένους καὶ
τῆς Ὁρθοδοξίας τὰ ἐναντία τούτων κά-
μνουν καὶ διὰ διαβολικοῦ χοροῦ καὶ
κραιπάλης βεβηλώνουν καὶ προκαλοῦν
τοὺς πάντας καὶ διὰ βδελυρῶν ἐντύλων
διαφθείρουν τὴν ψυχὴν τοῦ ἔθνους.

Οἱ ἄνδρες μὲ γυμνὴν μορφήν τοῦ προ-
σώπου ἐν ἐνδυμασίᾳ ἀσεβείας καὶ ἀσκε-
πεῖς περιφέρονται ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ γυ-
ναῖκες ἄνευ φόβου καὶ κολάσεως. Τὰ
πάντα ὑπακούωσι τῇ μασσωνίᾳ, αἱ δια-
ταγαὶ αὐτῆς ἐκτελοῦνται ἄνευ γογγυσμῶν,
ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος βασιλεὺς τῶν ἡ-
μερῶν ἡμῶν, αὐτὸς ὁμιλεῖ, αὐτὸς γρά-
φει, αὐτὸς διατάσσει καὶ τὰ πάντα ἐν
ὑπακῇ τῷ μαμμωνῇ. Ποῦ ἡ τιμία καὶ
χριστιανικὴ φυσιογνωμία τῶν γενεῶν
καὶ ἀνδρικῶν μορφῶν; Ποῦ ἡ χριστια-

νικὴ ἐνδυμασία καὶ περιβολή; βαρὺ καὶ
δυσβάστακτον φορτίον διὰ τοὺς δρομεῖς
καὶ κληρονόμους τοῦ σκοτεινοῦ βασιλεί-
ου τοῦ ἔθου.

Ποῦ βαδίζομεν, ἀδελφοί; πρὸς τί ἡ
σπουδὴ αὕτη καὶ ὁ ταχὺς δρόμος; ὁ ἔ-
δης ὁ παμφάγος οὐκ ἀπαιτεῖ βίαν καὶ
κόπους καὶ ἰδρώτας. Πόνος ψυχικὸς ἄ-
φατος καὶ σπαραγμὸς μέγας ἡ πτώσις
καὶ ἡ κατὰπτωσις, ἡ ἄρνησις καὶ ἡ προ-
δοσία τῶν περισσοτέρων. Βαθὺ σκότος
βασίλει ἐπὶ τῆς οἰκουμένης. Ἐκατομ-
μύρια ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων οὐκ οἶδα-
σιν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ λατρεύουσι τὰ εἰ-
δωλα καὶ ἄλλοι βαπτισθέντες καὶ ἄρνη-
θέντες καὶ κηρύξαντες ἀνταρσίαν. Ὁ σκώ-
ληξ κατὰ τοῦ Πλάστου καὶ Δημιουργοῦ.
Φριξὸν ἦλπε, στέναξον γῆ. Τί τοῦτο τὸ
περὶ ἡμᾶς φρικτὸν ἄκουσμα; ὅτι αἱ ду-
νάμεις τοῦ σκότους κυριαρχοῦν ἐν ὅλῃ τῇ
οἰκουμένῃ. Τὰ σπλάγχνα τῶν ἐκλεκτῶν
ὑπὸ πυρκαϊάν, ἡ χεὶρ τρέμει, τὰ δάκρυα
ρέουν.

Ποῦ βαδίζομεν, ἀδελφοί; οἱ περισσό-
τεροι ἀνθρώποι ἐπὶ γῆς ἀγνοοῦν τὴν ὑ-
παρξιν τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Οἱ πε-
ρισσότεροι Ἕλληνες, οἱ ἀναξίως φέρον-
τες τὸ ἐνδοξον καὶ τετιμημένον ἐλληνικὸν
ὄνομα ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ἀσεβείας καὶ ἀν-
ταρσίας. Ἡ συμφορὰ τῆς οἰκουμένης καὶ
ὁ μέγας ἄθλος τῆς ἐπαράτου καὶ παμμι-
άρου μασσωνίας ὀφείλεται εἰς τὴν κα-
τάπτωσιν καὶ τὴν προδοσίαν τῶν περισ-
σοτέρων. Αἰτία ὁ μισοσητισμὸς ἐλλήνι-
κὸς λύχνος, τὸ φῶς τοῦ ὁποίου οὐ φέγ-
γει καθαρά, οὐ καταυγάζει ὥς καὶ πρό-
τερον. Σιγοτρέμει τὸ ἀθάνατον ἐλληνικὸν
φῶς, ὁ φάρος τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν λάμ-
πει ὥς καὶ πρότερον ἐν τῷ παγκοσμίῳ
στερεώματι. Ἐστείρευσεν ἡ πηγὴ τοῦ ἀ-
κενώτου θησαυροῦ τῆς ἐλληνικῆς θεολο-
γίας καὶ φιλοσοφίας, ἐξέλειπον οἱ γίγαν-

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Διατί οὖν ἀπετάξω τῷ κόσμῳ ἀγαπητέ, τί ἔτι ἀνάγκησιν κοσμικὴν ἐπιζητεῖς; Ἀντί γυμνότητος, ἐσθῆτα· καὶ ἀντί δίψους, οἶνοποσίαν ἐπιζητῶν; Εἰς πόλεμον ἐκλήθης καὶ ἄνευ ὅπλων τοῖς ἐχθροῖς θέλεις

παρατάξασθαι; Ἀντί ἀγρυπνίας ὕπνῳ καταφερδόμενος; καὶ ἀντί κλαυθμοῦ, γέλωτα προέμενος; Καὶ ἀντί ἀγάπης, μίσος πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἔχων; Εἰς ὑποταγὴν ἐκλήθης καὶ σὺ ἀντιλέγης; Ἀντί ταπεινοφροσύνης

τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς σοφίας, οἱ κάλαμοι τῶν ἀθανάτων συγγραμμάτων ἔχουν σταματήσει, ἔχουν κηρύξει ἀργίαν. Μέχρι Νικοδήμου Ἀθωνίτη τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας καὶ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

Ἡ νέα καὶ ἀχάριστος γενεὰ οὐκ ἠξιώθη νέων γιγάντων τῆς σκέψεως, οὐκ ἠξιώθη ἀναδεῖξαι νέους φωστῆρας ἐπὶ γῆς, νέους ἀστέρας καταυγάζοντας τὸ παγκόσμιον στερέωμα, ἡ νέα γενεὰ ἀναπολόγητος, περὶ ἄλλα μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει, πῶς νὰ εὐαρεστήσῃ εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ σκότους καὶ τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Οὐδεμία ἄλλη σκέψις καὶ μέριμνα τοὺς ἀπασχολεῖ, οὐδεμία φροντίδα καὶ εὐγενὴς ἐπιδίωξις τοὺς ἀνησυχεῖ ἐκτὸς τοῦ ταχέως δρόμου πρὸς κατάρτησιν τῶν σκοτεινῶν βασιλείων τοῦ ὄθου.

Ποῦ βαδίζομεν, ἀδελφοί; ποῦ τρέχομεν; πρὸς τί ὁ ταχὺς δρόμος; Συνέλθωμεν, μετανοήσωμεν· ἔχομεν ἱστορικὴν ἀποστολήν, ἱερὰ καὶ ἐπιτακτικὰ καθήκοντα ἔναντι τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς μαρτυρικῆς Πατρίδος. Τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῶν ἡρώων τοῦ γένους βοᾷ πρὸς ἡμᾶς. Τὰ ἱερὰ αὐτῶν ὁσιᾶ καὶ τὰ ἅγια λείψανα τρέμουν, τὸ ἱερὸν καθήκον εἰς πάντας ὑπομιμνήσκουν,

εἰς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψίστου καθήκοντος ἅπαντας παρορμοῦν, μὴ γίνωμεν ριψάσπιδες, μὴ ἀρνηταί, μὴ γένοιτο. Καθ' ἡμέραν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ φορικτὸν μαρτύριον τοῦ Ἔθνους, οἱ ποταμοὶ τῶν αἱμάτων, ἡ δεινὴ αἰχμαλωσία καὶ ἀφόρητος δουλεία. Πρὸ ὀφθαλμῶν ἡ ἐπὶ αἰῶνας ἀγοραπωλησία τῶν νεαρῶν καὶ βρεφικῆς ἡλικίας καὶ ἡ μετὰ ἀγρίου φανατισμοῦ καὶ μελανῆς μανίας ἐξόντωσις τοῦ ἑλληνικοῦ γένους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Ἀδελφοί μου, τί εἴπωμεν καὶ τί λαλήσωμεν διὰ τὴν μεγάλην ἀγάπην καὶ φιλόδορον στοργὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος πρὸς τὸ τετιμημένον ἑλληνικὸν Ἔθνος; Τί λόγον ἀποδώσωμεν; μὲ ποῖον πρόσωπον ἢ μὲ ποίαν παρησίαν ὁμολογήσωμεν τὰς μεγάλας εὐεργεσίας του πρὸς τὸ Ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν ἁγίαν Σκέπην τῆς Παναγίας; Ποσάκις τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἐκινδύνευσε νὰ καταποντισθῇ; Ποσάκις διέτρεξε τὸν ἔσχατον κίνδυνον τῆς ἐξαλείψεως ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς; Τὰς μηχανὰς καὶ τὰ δόλια πανουργήματα τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων τὰς διέλυσε καὶ ὥς ἱστὸν ἀράχνης ἐξηφάνισε. Πρὸς τί ἡ μεγάλη αὕτη ἀχαριστία καὶ ἀνίατος λήθη τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ σωτηριῶν ἐπεμβάσεως; (Ἀκολ.)

καὶ πρόβητος, ἀλαζονείαν καὶ ὑπερηφανίαν περιφέρων· Καίρως μετανοίας δίδοταί σοι, καὶ τῆς μετανοίας ἀμελεῖς· Μὴ ἔρεῖς τῷ θανάτῳ, ἔασόν με, ἵνα μετανοήσω· Νῆψον ἀγαπητέ, νῆψον καὶ μὴ ἀμελήσης τὸν βραχὺν τοῦτον καιρὸν, ἵνα μὴ ἀμεληθῇς εἰς ἀτελευτήτους αἰῶνας.

Ἐὰν γὰρ σεαυτὸν ἐκδίδως εἰς ἀπώλειαν, καὶ τίς σέ ἐλεήσει· Καὶ ἐὰν σεαυτὸν ἀποκτείνης, τίς σέ οἰκτερήσῃ· νῆψον τοίνυν, ταλαίπωρε, μικρὸν καὶ κατανόησον τὴν ἀπέραντον τοῦ Θεοῦ φιланθρωπίαν, καὶ μὴ ἀμελῇς τῆς σωτηρίας σου.

—Ναί, ἀγαπητέ, ναί, πρόσεχε καὶ μὴ ἀμελήσης· μήτε βλέπε εἰς ἐμὲ τὸν ῥάθυμον, τὸν λέγοντα καὶ μὴ ποιοῦντα· νοουθετοῦντα καὶ μὴ συνιέντα· ἀλλὰ γενοῦ μιμητὴς τῶν τελείων καὶ πνευματικῶν Πατέρων καὶ τῷ κανόνι αὐτῶν ἐπακολουθήσῃ, ἵνα πληθυνθῇ ὁ μισθός σου. Ἀμήν.

Πολλοὶ μοναχοὶ τῷ σχήματι, ὀλίγοι δὲ ἀγωνισταί. Μὴ ἐπιθύμει κρέας μοναχέ, καὶ μὴ πίνει οἶνον εἰς μέθην, ἵνα μὴ παχυνθῇ ἡ διάνοιά σου. Εἰσερχομένων ἡμῶν εἰς οἶκον Θεοῦ, μὴ μετεωρίζόμεθα, ἀλλὰ σχολαζέτω ὁ ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος, εἰς θεωρίαν καὶ προσευχήν. Εἰ δὲ καὶ ὁ ἔγγιστός σου ἀδελφὸς ἀσθενῇ τῷ σώματι ὑπάρχει καὶ συμβῇ δῆχειν ἢ πτύειν, μὴ συγχαίνου ἀπ' αὐτοῦ, Ἐὰν εἰσαι ὕγιής τῷ σώματι, μὴ ἐπαίρου, ἀλλὰ φοβοῦ μάλλον. Νεωτέρῳ τολμηρῷ καὶ γέροντι, πράττειν τὰ μὴ ἀνήκοντα, μὴ δῶς θάρρος πώποτε. Ὡς περ σκώληξ εἰς ξύλον, οὕτω κενοδοξία εἰς Μοναχόν.

Ἐὰν σὲ κατέστησαν Ἠγουμένον, μὴ ἐπαίρου, ἀλλὰ γενοῦ ἐν αὐτοῖς, ὡς εἰς ἕξ αὐτῶν. Ἀναλόγιζε δὲ καὶ τοὺς προτέρους σου κόπους καὶ μὴ ἀμέλει αὐτῶν. Σημεῖον ἐναρέτου βίου ἐπὶ νεωτέρῳ μοναχῷ ἐστὶ, τὸ ἀπέχεσθαι ἐκ τοῦ πολλοῦ οἴνου καὶ τῆς πολυλογίας ἐν ταπεινοφροσύνῃ.

Μέγας κίνδυνος, παιδίον ἐν Κοινοδίῳ, ἐνθα ἀκυβερνησία ὑπάρχει. Ὅρα μοναχέ, μήπως τοῖς τὰ κοσμικὰ φρονοῦσι θέλων ἀρέσκει, τὴν διαγωγὴν τοῦ μοναχοῦ ἀπολέσῃς, ἀλλὰ ἐν φόβῳ Θεοῦ νὰ ἴστασαι βληντὴν ἡμέραν.

Μοναχέ, ἐὰν προσέχῃς σεαυτῷ, πρώτον μὲν ἑαυτὸν ἐλεεῖς, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς ἀγαπῶντας σε. Ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῇς, μόνος ἀντλήσῃς τὰ κακά. Νέει ἂ λέγω μοναχέ, μὴ ἔξω εὐλάβειαν ἐν δὲ τῷ κελλίῳ στρήνος, ἵνα μὴ παρομοιωθῶμεν τάφοις κεκονιαμένοις. Μὴ ἀπόλυσέ σου ὀφθαλμοὺς ρέμβεσθαι μὴδὲ μάνθανε κάλλος ἄλλότριον, μήποτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σου σὲ καταβάλλῃ ὁ ὑπεναντίας σου.

Μοναχὸς οὐ βδελυττόμενος, τῆς κρεωφαγίας παραιτῆται, ἀλλ' ἐτι γέγραπται οὐ συμφέρει ἄρρονι ἐντρύφῃν ἀπειδευσία ἐστὶ μοναχῷ ἐπιθῆναι τὰ ζῶα. Ἐὰν οἰκῇ μετὰ ἀδελφῶν, μὴ γίνου ἀφορμὴ τινὶ χωρισθῆναι τῆς ἀδελφότητος. Καὶ φυλάττου σφόδρα τοῦ μὴ σκανδαλίσαι τινά, ἵνα μὴ κριθῇς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

—Μὴ εἶπες μοναχέ, σήμερον ἀμαρτάνω καὶ αὔριον μετανοῶ· ἀλλὰ μάλλον σήμερον μετανοήσωμεν, οὐ γὰρ οἶδαμεν εἰ καταλαμβάνομεν τὴν αὔριον. Μοναχέ, μὴ εἰπῇς, ὅδε πόλεμος καὶ στένωσις, ἀλλαχοῦ δὲ ἀνέπαυσις καὶ ἀμεριμνία. Ὅπου δ' ἂν ἀπέλθῃς πειρασμός ἐστὶ. Ὑπόμεινον οὖν ἐν ᾧ ἐκλήθης τόπῳ, καὶ ἀντίστα τῷ διαβόλῳ καὶ φεύξεται ἀπὸ σοῦ καὶ ἔγγισον τῷ Θεῷ καὶ ἔγγισέ σοι.

Ὁ μὴ δεχόμενος ὑποταγῆναι ἐν Ἠγουμένῳ, ὑποταγήσεται πολλοῖς ἐν διαφόροις τόποις. Ὁ καλλωπίζων τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια, βλάπτει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ἱμάτια πολυτελεῖ, μωροῖ ψυχὴν μοναχοῦ. ἱμάτια δὲ εὐτελεῖ, ὠφελεῖ τὸν μοναχόν. Ἐὰν ἀγαπήσῃς ὑπερηφάνειαν, ἔση μερὶς τῶν δαιμόνων. Ἐὰν ἀγαπήσῃς ταπεινοφροσύνην,

νην, ἔση μερίς τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ. Ὁ κρύπτων μνησικακίαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ὁμοίος ἐστὶ τῷ τρέφοντι ὄφιν ἐν κόλπῳ αὐτοῦ.

Ἐὰν ἔστι σοι διβλίον χρήσιμον καὶ ἀκούσας ἀδελφὸς βουλευθῇ χρῆσασθαι τοῦτο, ἀφθόνως πάρεχε αὐτῷ· σὺ δὲ ὁ λαδῶν, χρῆσαι ἐπιμελῶς αὐτοῦ καὶ ἀπόδος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. Μὴ ἀγάπα σαρκικὴν ἀνάπαυσιν, ἵνα μὴ εὖρης ἐν αὐτῇ ζημίαν πνευματικὴν. Ἐὰν ἀγαπήσῃς τὴν ἐγκράτειαν, χαλινώσῃς τὸν δαίμονα τῆς φιλαργυρίας. Ἐὰν βούλῃ περιπατῶν μελετᾶν, σιωπῶν μελέτα καὶ φεύξῃ κενοδοξίαν. Ἀμελὴς μοναχός, ἐν προσευχῇ σπουδάζει ἀκοῦειν, ὁ δὲ νηφάλιος προσευχόμενος οὐ ταράττεται.

Ἐὰν μὴ πρότερον θέσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰς ἀμαρτίας· ἑαυτοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν του, οὐ δύναται ἡσυχάσαι ἐν παντὶ τόπῳ. Ὅσον μέγας εἶσαι, τοσοῦτον ταπείνου σεαυτὸν καὶ ἔναντι Κυρίου εὐρήσεις χάριν. Ὁ διατρέφων σάρκα καὶ σῶμα αὐτοῦ, διατρέφει κακὰς ἐπιθυμίας καὶ λογισμοὶ οὐκ ἐκλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ.

Ἐπιμελοῦ μοναχέ, τῆς ἑνδον ἐργασίας, καὶ μὴ καλλώπιζε τείχη ἄνωφελῃ. Εὐμορφία γὰρ κελλίου, ὑπομονὴν μοναχοῦ οὐ δίδωσιν. Ἐὰν κατὰ συναρπαγὴν ἀπολύσῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ματαιότητα, ταχέως ἀπόκοψον, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὴν αἰσχρὰν μίξιν. Ἐν τῷ πυροῦσθαι τὴν σάρκα, μὴ ἐφάπτου τοῖς μορίοις, ἵνα μὴ ἐκκαύσῃς σφοδρότερον τὴν πύρωσιν.

Ὁ προσευχόμενος νηφρόντως, καίει τοὺς δαίμονας· ὁ δὲ μετεωρίζομενος, ἐμπαιχθήσεται ὑπ' αὐτῶν. Σιτωμνή καλὴ, τρέφει ὕπνον καὶ ἀφοβία Θεοῦ αὐξάνει αὐτόν. Ὁ ἐπαιρόμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὑπὸ δαιμόνων ἐμπαίζεται· μὴ ἐξουδένει ἀδελφὸν εἰς τὸν αἰῶνα.

Μοναχέ, ἐὰν ἐξέλθῃς πρὸς διακονίαν,

τήρει τὰς αἰσθήσεις, ἵνα μὴ συνάξῃς σεαυτῷ πολέμους καὶ ταραχὰς διαλογισμῶν. Τὸν χρόνον ὃν διήξαμεν ἐν τῷ μνήρει δίψῃ ἀριθμοῦμεν· τὴν δὲ ἀμέλειαν ἣν κατειργασάμεθα ἐν αὐτῷ, ἀγνοοῦντες ἐπαίρμεθα. Μὴ δώσῃς σὴν ἀκοὴν φθόγοις αἰσχροῖς, ἵνα μὴ μολυνθῇ ὁ νοῦς σου.

Ὁ βουλόμενος εἰρηνικῶς ζῆν ἐπὶ παντὶ τόπῳ, μὴ ἐπιζητήτω τὴν ἰδίαν ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου ἐν Κυρίῳ καὶ εὐρήσει ἀνάπαυσιν. Ἐὰν συμβῇ μάχη μεταξὺ δύο ἀδελφῶν, ὁ πρῶτος μετανοῶν λήψεται τὸν στέφανον· στεφανοῦται δὲ καὶ ὁ δεύτερος, ἐὰν μὴ ἀποβάλλῃ τὴν μετάνοιαν, ἀλλὰ προθύμως ποιήσῃ τὰ πρὸς εἰρήνην.

Ὁ φίλαυτος μοναχὸς καὶ ὀκνηρὸς, ἐὰν ἴδῃ ἔργον, κατακρύπτῃ ἑαυτόν· ἐν δὲ τῷ δείπνῳ, ἐν τοῖς πρώτοις καταριθμεῖ ἑαυτόν. Ὁ καλλωπίζων ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ πληρὼν γαστέρα αὐτοῦ, πολλὰ πολεμηθήσεται.

Μὴ κοιμηθῇς ἔχων μετὰ τινὸς προσώπου κακὴν ἐπιθυμίαν, ἵνα μὴ φαντασάι αἰσχροὶ σὲ ταραξῶσι τὴν νύκτα. Ἐὰν θεάσῃς ἀδελφοὺς ὁμονοοῦντας εἰς κακόν, μὴ συγκοινωνεῖ τῇ ἀταξίᾳ αὐτῶν, ἀλλὰ φεύγε εἰς τὸ κελλίον σου· δοῦλον γὰρ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι.

Συγκοπίασον τῷ ἐπιδεομένῳ μαθεῖν γράμματα, ὅπως ἀναγινώσκων τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, εὐλογεῖ τὰ θαυμαστὰν δόξαμα, καὶ αὐτὸς ἔσται σοι μισθοδότης. Μοναχὸς ὀκνηρὸς, πολλὰ ζημιωθήσεται· ὁ δὲ νήφων, οὐδεμιᾶς ὥρας καταφρονήσει. Μοναχὸς γαστρίμαργος, τὴν νηστείαν κακηβαρίαν ἀποκαλεῖ, ὁ δὲ ἐγκρατής, οὐ σκυθρωπάσει. Οἱμοι, τίς μὴ πενήθῃσι τὰ ἐπηρητημένα ἡμῖν κακά; Ἀγγέλων γὰρ σχῆμα φοροῦντες, τῷ διαδόλῳ συναμιλλώμεθα. Τὸ σχῆμα ἀγγελικόν, καὶ ἡ πολιτεία κοσμικὴ.

Ἀπὸ τοὺς ἀδάμαντας τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΣ

Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν σηκωθείς λίαν πρωΐ, ἐπορευόμην ἐγὼ μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐξωθεν τῆς εὐλογημένης πόλεως Ἐδεσσῶν· καὶ ἐσήκωσα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς εἰς καθαρὸν καθρέπτην, ὅστις ἔλαμπε σὺν τοῖς ἀστροῖς μετὰ δόξης ἐπάνω εἰς τὴν γῆν· καὶ θαυμάσας ἔλεγον. Ἐὰν ἄρα ταῦτα λάμπωσι μετὰ τοσαύτης δόξης, πόσῳ μᾶλλον οἱ δίκαιοι καὶ οἱ ἅγιοι, οἱ ποιήσαντες τὸ θέλημα τοῦ ἁγίου Θεοῦ θέλουσι λάμψει κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος διὰ τοῦ ἀνεκφράστου φωτός τῆς δόξης τοῦ Σωτῆρος; Παρευθὺς δὲ ἅμα ἐνθυμηθεὶς τὴν φοβεράν ἐκείνην ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, τὰ ὅσα μου ἔτρεμον καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ μου κατεβλήθησαν καὶ ἐκλαυσά μετ' ὀδύνης καρδίας καὶ εἶπον ἐν στεναγμῷ. Πῶς θέλω εὐρεθῇ ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν φοβεράν; πῶς μέλλω νὰ παρασταθῶ ἐμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ φοβεροῦ Δικαστοῦ; πῶς ἐγὼ ὁ ἀτελής θέλω εὐρεθῇ μετὰ τῶν τελείων; ἢ πῶς ἐγὼ ὁ ἔριφος θέλω σταθῇ μετὰ τῶν προβάτων ἐκ δεξιῶν τοῦ Χριστοῦ; ἢ πῶς ἐγὼ ὁ ἄκαρπος θέλω εὐρεθῇ μετὰ τῶν ἁγίων, οἱ ὅποιοι ἐποίησαν ἐνταῦθα καρπὸν δικαιοσύνης; ἢ ὅταν οἱ ἅγιοι ἐν τῇ οὐρανίῳ νυμφικῇ θαλάμῳ γνωρίζωσιν ἀλλήλους, τί θέλω ποιήσῃ ἐγὼ; τίς ἄρα θέλει μὲ γνωρίσει; δίκαιοι θέλουσιν εἶσθαι εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον; ἀσεβεῖς εἰς τὸ πῦρ;

Πάλιν οἱ μάρτυρες θέλουσι δεῖξει τὰς βασάνους, οἱ ἀσκηταὶ τὰς ἀρετάς. Ἐγὼ δὲ τί θέλω δεῖξει, παρὰ τὴν χαυνότητα τῆς ὀκνηρίας μου; Ὡς ψυχὴ, ἣτις ἐμίσησας τὴν ζωὴν σου πάντοτε· ἕως πότε πειρασμοὶ θέλουσι σὲ ἐπισύρει ἐπὶ τῆς γῆς;

ἕως πότε θέλει σὲ ἐλκύει ἡ κακὴ συνήθεια τῶν πονηρῶν λογισμῶν; Δὲν γινώσκεις ὅτι οἱ κακοὶ λογισμοὶ ἔρχονται πᾶσαν ὥραν ὡς σκοτεινὸν νέφος ἐμπροσθεν σου, τοῦ ἀκρατοῦς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; τί λοιπὸν προσμένεις ἐν τῇ ἀμελείᾳ σου; ὅτι θραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ οὐράνιος νυμφίος; Δὲν θραδύνει, ἀθλίε· ἀλλ' ἡ παρουσία αὐτοῦ θέλει γίνεαι ἐξ οὐρανοῦ ὡς ἀστραπὴ φρικτὴ. Σπεῦσον νὰ εὐρεθῇς ἔτοιμος εἰς τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν φοβεράν, ἵνα μὴ κλαύσῃς ἐκεῖ εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Μὴ πρόσεχε παντελῶς εἰς τὰ πταίσματα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ θρήνησον τὰ ἴδιά σου κακὰ. Ποτὲ μὴ προσέξῃς εἰς τὸ ξυλάριον, τὸ ὅποιον εἶναι εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἀδελφοῦ καὶ πλησίον σου, ἀλλὰ βλέπε προσεκτικῶς εἰς τὴν δοκὸν σου. Ἐὰν δύνῃσαι νὰ ἐκβάλῃς πρότερον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐκβαλε καὶ τὸ ξυλάριον τοῦ ἀδελφοῦ καὶ πλησίον. Εἰδὲ μὴ θρήνησον τὴν τυφλότητά σου. Ἀφοῦ σὺ ψυχὴ νομίζεις, ὅτι διδεις φῶς εἰς τὸν πλησίον, ἰάτρευσον σεαυτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ τοιοῦτοτρόπως θέλεις θεραπεύσει καὶ τὸν ἄρρωστον ἀδελφόν. Οὐδὲ ἔχεις πρόφασιν τῶν ἀμελειῶν σου· διότι τὰ πάντα σοὶ ἔδωκεν ὁ ἅγιος Θεός, δηλαδὴ διακρίσιν, σύνεσιν καὶ γνῶσιν πνευματικὴν. Γινώριζε τὸ συμφέρον σου.

Οἱ δὲ δύο ἀδελφοὶ δακρύοντες ἔλεγον· διατί πάτερ, κλαίεις μετὰ ὀδυρμῶν; καὶ ἐγὼ εἶπον πρὸς αὐτούς· τέκνα μου ἀγαπητά, θρηνῶ ἑμαυτὸν διὰ τὴν ἀμελείαν μου· διότι ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς φωτισμὸν τῆς γνώσεως, καὶ ἐγὼ παραβλέπω αὐτὸν καθ' ἡμέραν. Ἐὰν δὲ ἐξεπλήρουν τὰ θελήματὰ τοῦ Κυρίου, ἤθελον εἶσθαι μακάριος κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην·

καὶ οὐχὶ μόνος ἐγώ, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιήσαν-
τες τὰ θελήματα αὐτοῦ. Ἔνεκα τούτου,
ἀδελφοί, δὲν ἔχομεν ἐκεῖ παντελῶς ἀπο-
λογίαν, διότι ἐν γνώσει ἡμεῖς πάντες ἀ-
μαρτάνομεν. Ἄς ἐννοήσωμεν καλῶς πάν-
τες τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ μετὰ πασῶν
τῶν δωρεῶν, τὰς ὁποίας ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς
ὁ ἀγαθὸς Θεός.

Ἡ χάρις αὐτοῦ ἐπισκέπτεται συνεπῶς
τὰς καρδίας ἡμῶν· καὶ ἂν εὕρῃ ἀνάπαυσιν,
θέλει εἰσελθεῖν καὶ κατοικήσει πάντοτε ἐν
τῇ ψυχῇ· ἂν δὲ δὲν εὕρῃ καθαρὰν τὴν
καρδίαν, ἀναχωρεῖ. Πάλιν δὲ οἱ οἰκτιρμοὶ
ἀναγκάζουσιν αὐτὴν νὰ ἔλθῃ καὶ ἐπισκε-
φθῇ ἡμᾶς τοὺς ἀμαρτωλούς, ἐπειδὴ πᾶν-
τες εἰμεθα εὐμετάβλητοι κατὰ τὴν διάθεσιν
οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν· πάντοτε εὐρισκόμεθα
ἀμελεῖς καὶ χαυνοὶ, φθονεροὶ καὶ πονηροί,
συλλογιζόμεθα κακὰ κατ' ἀλλήλων συνε-
χῶς, ἐνθυμούμεθα πάλιν ἐνθυμήσεις πονη-
ράς, εὐρισκόμεθα πάντοτε εἰς κακοὺς λο-
γισμούς, ὡς ἐν δορυφόρῳ δεινῷ. Καὶ ὅταν
ἔλθῃ ἡ χάρις διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ἡμᾶς, εὐ-
ρίσκει τὴν δυσωδίαν τῶν ρυπαρῶν λογι-
σμῶν ἐν ταῖς καρδαίαις ἡμῶν καὶ παρευθὺς
ἀναχωρεῖ, μὴ εὐροῦσα εἰσοδὸν νὰ εἰσελ-
θῇ καὶ κατοικήσῃ εἰς ἡμᾶς καθὼς θέλει.
Πλὴν κεντᾷ τὴν καρδίαν διὰ φωτεινοῦ
γλυκασμοῦ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς αἵσθησιν, ὅτι
ἐπεσκέφθη ἡμᾶς καὶ δὲν εὗρεν εἰσοδόν,
ὥστε νὰ γλυκανθῇ τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀν-
θρωπος διὰ τοῦ φωτισμοῦ καὶ ἐπιζητήσῃ
αὐτήν. Ὅμως ἡ χάρις αὕτη δὲν δύναται
νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀφ' ἡμῶν ὅλως διόλου,
διότι ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτῆς εὐσπλαγχνίας
διάζεται νὰ ἐλεήσῃ ἀπαντας.

Εἶδες πρόνοιαν Θεοῦ; εἶδες σπλάγχνα
τοῦ Χριστοῦ; πῶς πάντοτε ὁ ἅγιος Θεὸς
ποθεῖ ἡμᾶς, καὶ θέλει νὰ σωθῶμεν. Μακά-
ριος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις σπεύδει πάντοτε νὰ
ἐτοιμάσῃ τὴν καρδίαν του καθαρὰν διὰ τῆς
θείας χάριτος· ἵνα ἐλθοῦσα εὕρῃ εὐωδίαν

ἀρετῶν καὶ ψυχῆς ἀγίασμα καὶ κατοι-
κήσῃ ἐν αὐτῷ εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Τί λοι-
πὸν θέλομεν ἀποδώσει εἰς τὸν εὐσπλαγχνον
Θεόν, περὶ ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν τούτων
καὶ δωρεῶν; ὅτι δηλ. κατήλθεν ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τοῦ Πατρὸς· ἢ ὅτι ἐσπράχθη ἐν τῇ
μήτρει δι' ἡμᾶς, ἢ ὅτι ὑπὲρ ἡμῶν ἐρραπί-
σθη; Διὰ νὰ ἀποδώσωμεν μόνον περὶ τοῦ
ραπίσματος, καὶ χίλια ἔτη ἂν ζῶμεν ἐπὶ
τῆς γῆς, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν
ἀνταμοιβὴν τῆς χάριτος ταύτης τοῦ Θεοῦ.
Ἐγὼ τοῦτο φοβοῦμαι, τέκνα μου ἀγαπητά,
ἐπειδὴ γινώσκω ἀκριβῶς τὴν ἀμέλειάν μου,
μήπως πάντες οἱ θεαταὶ καὶ οἱ μακαρί-
ζοντες τὴν ψευδῇ εὐλάβειάν μου, μὲ ἐμ-
πτύσωσιν ἐκεῖ, ὅταν μὲ ἴδωσι· καίόμενον
εἰς τὸ πῦρ. Φείσθητι, φείσθητι Κύριε, εὐ-
σπλαγχνε Χριστέ, Σῶτερ καὶ Υἱὲ μονογενές,
τοῦ ἀχρείου δούλου σου, διὰ νὰ μὴ παρα-
σταθῇ ἐκεῖ ἔμπροσθεν τοῦ δῆματος ἐν φό-
βῳ καὶ αἰσχύνῃ μεγάλη, καὶ γίνω τὸ δνει-
δος καὶ εἰς ἀγγέλους καὶ εἰς ἀνθρώπους.
Ἄλλ' ἐνταῦθα, Σωτήρ μου, παῖδευσάν με
ὡς πατὴρ εὐσπλαγχνος καὶ φιλότεκνος καὶ
ἐκεῖ συγχώρησόν με, ὡς Θεὸς οὐράνιος
καὶ μόνος ἀναμάρτητος. Διότι ἂν ᾤδε,
Σωτήρ, δὲν καταστήσῃς συνετὸν ἐμὲ τὸν
ἄθλιον καὶ δὲν μοῦ φωτίσῃς τὴν καρδίαν
διὰ νὰ μετανοῶ καθ' ἐκάστην διὰ τὰς ἀ-
μαρτίας μου, ἐκεῖ τί θέλω κάμνει διὰ νὰ
σωθῶ; Δὲν ὑπῆρξα ἐγὼ ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς,
καὶ διὰ τοὺς πολλοὺς σου οἰκτιρμούς, Δέ-
σποτα, εὐδόκησας νὰ μὲ πλάσῃς τὸν ἀμαρ-
τωλὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός μου· καὶ
γεννηθεὶς ἐν ἐλέει ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, ἡξιώ-
θην νὰ γίνω σκευὸς τῆς χάριτός σου, καὶ
κινύρα ἀγαθῇ μελωδίζουσα πάντοτε λό-
γους σωτηρίας εἰς ἀπαντας τοὺς ἀκροατάς.

Ἀφοῦ δὲ ἔλαβον ταῦτα ὁ ἀμελής ἐγὼ
καὶ ἀμαρτωλός, περιεφρόνησα διὰ τῆς ἀμε-
λείας μου τὰ χαρίσματα τῆς χάριτός σου.
Εὐφραίνου ψυχὴ· μελώδιζε διὰ στόματος

ΟΠΤΑΣΙΑ ΩΦΕΛΙΜΟΣ

ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΙΝΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 265)

Μὴ ἔχων λοιπὸν τί -ἀπολογηθῆναι ὁ μοναχός, τὸν ἠκολούθησε πλέον, καὶ ἐκείνος μὲν ἐπήγενεν ἔμπροσθεν, οὗτος δὲ τὸν ἠκολούθει κατόπιν καὶ προχωροῦντες, ἐσκέπτετο, πῶς νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖνον νὰ μάθῃ, ποῖος εἶναι, ὁ τόσῃν ἀγάπῃν δεικνύων πρὸς αὐτόν· πλὴν πάλιν συστολῇ φερόμενος, τρόπον τινά, δὲν ἐτόλμα νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, ἀλλ' ἔλεγεν ἐν ἑαυτῷ, ἴσως μετέπειτα, μάθῃ, ποῖος εἶναι, διότι ἔως τότε δὲν τὸν ἐγνώριζεν, εἶχεν ὅμως ἄνεσιν τινὰ μεγάλην εἰς τὴν ψυχὴν ὅπου τὸν ἐθεώρει πλησίον του. Ἀφοῦ λοιπὸν περιεπάτησαν ὥραν πολλὴν εἰς τὴν ὡραιότητα ἐκείνην πεδιάδα, ἔως οὗτου δὲν ἐφαίνετο πλέον ἄλλος τις, εἰμὴ μόνον αὐτοὶ οἱ δύο, τουτέστιν ὁ ἀδελφὸς καὶ ὁ ὀδηγός, ἐτελειώθη ἡ ὡραιότητα ἐκείνη πεδιάς. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν ἐκείνην τὴν ὡραιότητα πεδιάδα,

δκνηροῦ δσίας μελωδίας. Καθὼς ἠθέλησεν ἡ χάρις, σοῦ ἐφώτισε νοῦν ἐσκοτισμένον νὰ ἐκβάλῃ τὰς φωνὰς τῆς μελωδίας αὐτοῦ· ἕνεκα τούτου προσπίπτω πάλιν εἰς τὴν χάριν σου, Ὡς μονογενές, Σῶτερ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὥστε καθὼς ἡ χάρις σου ἐγένεν ἐνταῦθα εἰς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον φωτισμός κατὰ πᾶσαν ὥραν, σκέπη καὶ ἀντιληψις, καταφυγὴ καὶ χαρά, νὰ σκεπασθῶ καὶ ἐκεῖ, Σῶτερ, ὑπὸ τῆς πτέρυγος αὐτῆς ἐκ τῆς φοβεράς δίκης καὶ σταθῶ εἰς τὰ δεξιὰ τῆς βασιλείας σου, εὐσπλαγχνισθεὶς διὰ τῆς χάριτος, σωθεὶς δὲ διὰ τοῦ ἐλέους σου, ἀνυμνῶν καὶ δοξάζων τὴν μακροθυμίαν σου Δημιουργέ, ἄχραντε, ὅτι δὲν πρέδωκε τὰ δάκρυα τοῦ ἀχρείου καὶ ἀμαρτωλοῦ δούλου σου. Ἀμήν.

ἦλθον εἰς μίαν στενωπότητα ὁδόν, ἣτις εἶχε τόσον μῆκος ὥστε δὲν ἐφαίνετο ἡ ἄλλη ἄκρα αὐτῆς· ἀπὸ δὲ τὰ δύο μέρη τῆς ὁδοῦ ἦσαν τείχη ὑψηλά, καὶ ὁ δρόμος αὐτὸς ἦτον τόσον πολλὰ στενός, ὥστε μόλις νὰ ἐπέραν ἓνας ἄνθρωπος πεζός. Ὡς δὲ ἐφθάσεν ὁ ἀδελφὸς ἐκεῖ, ἤρχισε νὰ δειλιάξῃ ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς ἦτον ἄγριος καὶ ἀταραμύθητος, πλὴν ἐνόσφ' ἐβλεπε τὸν ὀδηγόν του, ἐχαίρετο ἡ ψυχὴ του. Τότε ὁ ὀδηγὸς ἐστάθη ὀλίγον καὶ τὸν ἐκύταξε μὲ ἱλαρὸν καὶ χαρούμενον πρόσωπον, λέγων αὐτῷ. Διαιτί, ἀδελφέ. εἶναι τόσον τεταραγμένη ἡ ψυχὴ σου ; διαιτί σὲ κυριεύει ἀμέλεια καὶ διασκορπίζεις τὸν νοῦν σου ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ δὲν προσέχεις τὸν νοῦν σου εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Ἡ δὲν ἡξέυρεις, πόσῃν ζημίαν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἀμελήσῃ τὴν εὐχὴν καὶ εἰς μίαν καὶ μόνην του ἀναπνοήν; Καὶ πάλιν πόσῃν ὀφέλειαν λαμβάνει ὅταν μελετᾷ τὸ κοσμοσωτήριον ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε ; ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος μάλιστα ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας του καὶ γίνεται κατοικητήριον τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ θέλει φθάσῃ εἰς τὴν τελείαν ἀγάπην, τῆς ὁποίας μέρος τι ἐδοκίμασας καὶ σὺ διὰ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ καὶ ἡξέυρεις τὴν γλυκύτητα αὐτῆς. Διαιτί λοιπὸν ἀμελεῖς τὸ ἔργον τοῦτο ; ἔως πότε, ἀδελφέ, θὰ εἶσαι εἰς τὸν βαθὺν ὕπνον τῆς ἀμελείας καὶ δὲν ἐγείρεσαι ; ἐνθυμήσου, ἀδελφέ τὴν προτέραν σου διαγωγὴν, τὴν ὁποίαν ἀμέλῃσες παντελῶς. Μήπως ὁ Θεὸς δὲν σὲ ἐδίδασκε τὸν τρόπον, ὅταν ἔβαλες τὴν ἁγίαν Παρθένον Θεοτόκον μεσίτριαν τῆς σωτηρίας σου ; Μήπως δὲν σὲ ἡ-

ξίωσε, νὰ εὕρης ἀπλανεῖς ὁδηγοὺς πρὸς-
βεβαίωσιν τούτου; Δὲν ἡξεύρεις, ἀδελφέ,
τὴν εὐσπλαγχίαν καὶ τὴν ἀγάπην, ὅπου
σοὶ ἔδειξεν ὁ Θεός; Ἐσὺ ἐπροτίμησες
κάλλιον τὴν ἀμέλειαν παρὰ τὴν ἀγάπην
τοῦ Θεοῦ εἰς ἐσέ. Ὅταν τῷ ἔλεγε ταῦτα
ὁ ὁδηγός, ἐκατανύχθη ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ-
χισε νὰ λέγῃ μετὰ συντετριμμένης καρδί-
ας, τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ υἱὲ τοῦ Θε-
οῦ ἐλέησόν με, καὶ ὅσον ἔλεγε τὴν εὐχὴν
ταύτην, τόσον ἐθερμαίνετο ἡ καρδιά του
ἀπὸ θεῖον ἔρωτα καὶ ἀγάπην θεϊκὴν,
καὶ τόσον καθαρὰ ἐπροσηύχετο, ὥστε δὲν
ἦτο πρᾶγμα τι ἢ λογισμὸς νὰ συγκύση
τὸν νοῦν του, ἢ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ταύτης
τῆς εὐχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τόσον ἐβυθί-
σθη ὁ νοῦς του, ὥστε ἡλευθερώθη τῆς
προτέρας δειλίας ὅπου τὸν ἐκυρίευε καὶ
ἔλαβε μεγίστην τινὰ δύναμιν ἢ ψυχὴν
του. Τότε πάλιν τῷ λέγει ὁ ὁδηγός, εἶδες
τώρα πὼς εἶσαι καλλίτερον μὲ τὸ νὰ λέ-
γῃς τὴν εὐχὴν; Ἐὰν λοιπὸν θέλῃς νὰ εἶσαι
πάντοτε εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν καὶ
ἀγαπᾷς νὰ σωθῇς, ἄφες τὸν βαθὺν ὕπνον
τῆς ἀμελείας καὶ μεταχειρίσου τὴν προ-
τέραν σου διαγωγὴν, καὶ ἡ πρώτη σου
ἐργασία ἔστω ἡ τήρησις τῶν θείων ἐντο-
λῶν ἀπαρασαλεύτως, καὶ ὅλην σου τὴν
σπουδὴν ἔχε εἰς τὴν μελέτην τοῦ θείου
ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς
Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου. Πρόσεχε εἰς τὴν
καθαρὰν ἀκόμη ἀκριβῆ τε καὶ καθημερι-
νὴν ἐξομολόγησιν, χωρὶς νὰ κορύψῃς ποτὲ
λογισμὸν τινὰ ἀπὸ τὸν Πνευματικόν σου,
ὅ,τι ἡθελε σοῦ συμβῇ. Ταῦτα εἰπόντος
τοῦ ὁδηγοῦ πρὸς τὸν ἀδελφόν, ἤρχισαν
πάλιν τὴν στενὴν ὁδοιπορίαν των καὶ
πηγαινάμενοι, ἔβλεπεν ὁ ἀδελφὸς ἐπὶ τὰ
τείχη σταυροὺς τινάς, ὡς σημεῖα τοῦ
δρόμου, τοὺς ὁποίους πλησιάζων ἐσταν-
ροποίη ὁ ὁδηγὸς λέγων. Τὸν Σταυρόν σου
προσκυνοῦμεν, Κύριε, καὶ τὴν ἁγίαν

σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν, ἔλεγε δὲ καὶ
τοῦ ἀδελφοῦ (Μοναχοῦ) νὰ κάμῃ τὰ ὁ-
μοια καὶ ἔκαμνεν. Ἀφοῦ δὲ περιεπάτη-
σαν ἀρχετὸν διάστημα τόπου, καὶ ἔφθα-
σαν τὴν ἄλλην ἄκρην τῆς στενῆς ὁδοῦ,
ἦλθον εἰς ἓναν κρημνώδη καὶ τρομερὸν
τόπον, ὅπου ἐφαίνετο λάκκος τις σκοτει-
νὸς καὶ ζοφώδης, ἄνευ μακρὺς καὶ
πλάτους, ἀλλ' ὡς πέλαγος ἀδιάβατον
καὶ σκότος τι ψηλαφητόν. Ἀντίπερα δὲ
τοῦ λάκκου πολὺ μακράν, ἐφαίνετο ὄρος
τι ὑψηλόν, οὐρανομήκες· κατὰ δὲ τὴν
μέσῃν τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου λάκκου ἦτο
μὴν τρομερὰ γέφυρα ἀπὸ ἓνα μονόξυλον
στρογγυλόν, ἔχον φάρδος μιᾶς σπιθα-
μῆς. Ἡ μία λοιπὸν ἄκρα τῆς γεφύρας,
ἦτον εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς στενῆς
ὁδοῦ, ἡ δὲ ἑτέρα ἔφθανεν εἰς τοὺς πρό-
ποδας τοῦ φαινομένου ἐκείνου ὄρους.

Ὅταν δὲ ἐφύσα ὁ ἄνεμος, ἡ γέφυρα ἐ-
κείνη ἐκλονεῖτο ὥσάν τὸ φύλλον τοῦ δέν-
δρου, καὶ ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὴν γέφυ-
ραν, φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν εἰς τὴν ψυ-
χὴν τοῦ ἀδελφοῦ ἐπειδὴ ἐστοχάζετο, ὅτι
ἦτον ἀνάγκη, νὰ διαβῶσιν ἀπ' αὐτὴν
ἀντίπερα, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους,
ἀφοῦ δὲν ἦτον ἄλλη ὁδὸς εἰς ἐκεῖνο τὸ
σκοτεινὸν πέλαγος. Καὶ τότε πάλιν ἤρχι-
σεν ὁ ὁδηγὸς νὰ τὸν ἐλέγῃ τρόπον τινὰ
λέγων, πάλιν ἀμέλησας τὴν εὐχὴν, καὶ
διὰ τοῦτο δειλιάζεις, ἀλλὰ δός μου τὴν
χεῖρά σου. Τότε ὁ ἀδελφὸς ἔδωκε τὴν
δεξιὰν χεῖρα τῷ ὁδηγῷ, καὶ στηριζόμενος
ἐπ' αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς τὴν γέφυραν, καὶ
περιεπάτουν ὁμοῦ. Πηγαινάμενοι δὲ ὁ-
λίγον διάστημα καὶ βλέπων ὁ ἀδελφὸς
τὴν γέφυραν σαλευομένην εἰς ἐκεῖνο τὸ
σκοτεινὸν χάος, μέγας φόβος περιέλαβεν
αὐτὸν πλὴν πάλιν ἐνεθαρρύνετο, βλέπων
τὸν ὁδηγὸν βαστάζοντα αὐτὸν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ, Ἐπειτα σταθεὶς πάλιν ὀλίγον ὁ
ὁδηγός, καὶ γυρίσας τὸ πρόσωπον πρὸς

Ἐκ τῆς σοφίας τῶν Πατέρων

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου

(Migne E.Π. τ. 31, σελ. 1509, 173, 172, 181)

Πιστὴ ἀπόδοσις τοῦ κειμένου εἰς ἀπλου-
στεραν γλώσσαν.

Περὶ νηστείας

Ὁ καιρὸς τῆς νηστείας καὶ τοῦ ἱλα-
σμοῦ δὲν ἀποδλέπει μόνον εἰς τὴν ἀποχὴν
ἐκ τῶν τροφῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπαλ-
λαγὴν ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν. Ἀφοῦ ἀπαλλά-
ξωμεν λοιπὸν τοὺς ἑαυτοὺς μας ἐκ πάσης
ἁμαρτίας, ὡς νηστεύσωμεν μὲ προθυμίαν

τὸν ἀδελφόν, λέγει αὐτῷ. Κάμε τρεῖς τὸν
σταυρόν σου ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα
τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου Μαρίας, διότι εἰς τοῦτον τὸν τό-
πον μεγάλως ἰσχύει τὸ ἅγιόν της ὄνο-
μα. Τότε ὁ ἀδελφὸς σταυροποιήσας τρεῖς
καὶ εἰπὼν κατὰ νοῦν τό, Ὑπεραγία Θεο-
τόκε βοήθει μοι, ὦ τοῦ θαύματος, ἤλθε
τόση ἀνδρεία εἰς τὴν ψυχὴν του, ὥστε,
δὲν ἐδειλία ποσῶς πλέον, ἂν καὶ ἡ γέ-
φυρα ἐκλονεῖτο ὡς καὶ πρότερον. Μετὰ
δὲ ὥραν ἱκανὴν φθάσαντες εἰς τὴν ἄκραν
αὐτῆς καὶ ἐξελθόντες εἰς τοὺς πρόποδας
τοῦ βουνοῦ, ἄφησεν ὁ ὀδηγὸς τὴν χεῖρα,
ὅπου τὸν ἐκράτει, λέγων τῷ ἀδελφῷ ὅτι
δὲν φοβεῖται πλέον, ἀλλ' οὗτος ἀπὸ τὴν
ὑπερβολικὴν ἀγάπην πάλιν τὸν ἐκράτει
ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ περιεπάτουν ἀχώρι-
στοι. Πηγαινάμενοι λοιπὸν παρακάτω ὀ-
λίγον διάστημα, ἤρχισαν ν' ἀναβαίνωσιν
εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο ὄρος, τοῦ ὁποίου ἡ
κορυφὴ δὲν ἐφαίνετο ἀπὸ τὸ ὕψος καὶ
ἦτον ἀνυφορικὸν πολὺ, ἀλλὰ καὶ χαριέ-
στατον. Ἀναβάντες δὲ πολὺ διάστημα
ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἐστάθη ὀλίγον ὁ ἀδελφός,
καὶ ἰδὼν πανταχόθεν ἐλαιῶνας, καὶ ἔτε-
ρα δένδρα διάφορα, ἐθαύμαζε τὴν ὡραιό-
τητα καὶ τὸν στολισμὸν τοῦ ὄρους.

(Ἀκολουθεῖ)

γνωρίζοντες, ὅτι ἡ νηστεία ἀνεκάλεσε τὴν
ἀπόφασιν τοῦ Θεοῦ. Προσκαλεῖ δὲ ὁ (Θεὸς)
ὄχι μόνον ἄνδρας καὶ ὑπερήλικας, ἀλλὰ
καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἀνανεῶν μὲν τὴν
νεότητά των πρώτων, μεταβάλλων δὲ τὴν
φύσιν των δευτέρων εἰς ἀνδρικὴν ἀρετὴν.
Προβάλλει δὲ εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς ὡς θρα-
βεῖα, βασίλειαν οὐρανῶν καὶ στέφανον ἁ-
μαράντινον καὶ ζωὴν αἰώνιον, ἐὰν νηστεύ-
σωμεν μὲ ἀγιοσύνην, κατὰ τὸν μακάριον
Ἰωὴλ τὸν προφῆτην λέγοντα: «Ἀγιάσατε
νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγε-
τε νήπια θηλάζοντα μαστοὺς· ἱερεῖς, κλαύ-
σατε ἐνώπιον θυσιαστηρίου· συγκαλέσατε
πρεσβυτέρους. Ἐξελθέτω νόμφη ἐκ τοῦ
παστοῦ αὐτῆς καὶ νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶ-
νος αὐτοῦ». Διότι ἅγιος εἶναι ὁ τρόπος
τῆς νηστείας, προσφερόμενος ἁγίως ὑπὸ
τῶν ἁγίων εἰς τὸν ἅγιον Θεόν.

Διὰ τῆς νηστείας ὁ Μωϋσῆς κατεβίβα-
σεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν νόμον, διὰ τῆς νη-
στείας κατεπράυνε τὴν θεῖαν ὁργὴν διὰ
τοὺς μωσχοποιήσαντας. Διὰ τῆς νηστείας
ὁ Ἥλιος ἀνελήφθη εἰς οὐρανοῦς, φέρων ὡς
ἄπλον τῆς σωφρονήσεως τὴν νηστείαν· νη-
στείαν ἐκ τροφῶν καὶ ἀποχὴν ἐκ τῶν ἁ-
μαρτιῶν, ὡς εἶναι λοιπὸν καθαρὰ ἡ κοι-
λία ἐκ τῶν τροφῶν καὶ ἡ διάνοια ἐκ τῶν
ἁμαρτημάτων.

Ἡ νηστεία εἶναι ἡ αὐξησις τῶν οἰκων,
ἡ μήτηρ τῆς ὑγείας, ἡ παιδαγωγία τῆς
νεότητος, ὁ στολισμὸς τῶν γερόντων, ἡ ἀ-
γαθὴ συνοδοιπόρος εἰς τοὺς ὁδοιπόρους, ἡ
ἀσφαλὴς ὁμόσκηνος εἰς τοὺς συγκατοίκους.
Ἡ νηστεία εἶναι ἡ εὐσχημοσύνη τῆς πό-
λεως, ἡ εὐστάθεια τῆς ἀγορᾶς, ἡ εἰρήνη
τῶν οἰκων. ἡ διαφύλαξις τῆς περιουσίας.

Ἡ νηστεία γεννᾷ τοὺς προφῆτας, ἐνδυ-
ναμώνει τοὺς δυνατοὺς, σοφίζει τοὺς νομο-
θέτας, εἶναι ἀγαθὸν φυλακτήριον τῆς ψυ-
χῆς, δημιουργὸς τῆς σωφροσύνης, ἀνδρα-
γαθεῖ εἰς τοὺς πολέμους, διδάσκει τὴν ἡ-

συχίαν ἐν τῇ εἰρήνῃ. Τὸν Ναζιραῖον ἐξαγνίζει, τὸν ἱερέα τελειοποιεῖ. Διότι ἡ ἀληθὴς νηστεία εἶναι ἡ ἀποξένωσις ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν· λύε κάθε σύνδεσμον ἀδικίας, συγχώρησον εἰς τὸν πλησίον τὴν λύπην, συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας του· μὴ νηστεύετε με φιλονεικίας καὶ μάχας· δὲν τρώγεις κρέας, ἀλλὰ τρώγεις τὸν ἀδελφόν· ἀπέχεις ἐκ τοῦ οἴνου, ἀλλὰ δὲν συγκρατεῖς τὰς ὕβρεις· περιμένεις τὴν ἐσπέραν διὰ μετάλληψιν, ἀλλὰ δαπανᾷς τὴν ἡμέραν εἰς τὰ δικαστήρια. Τοιουτοτρόπως δὲν εἶναι καθαρὰ ἡ νηστεία σου· διότι ποῖον ὄφελος νὰ νηστεύῃς μὲν κατὰ τὸ σῶμα, ἡ δὲ ψυχὴ νὰ εἶναι πλήρης ἁμαρτιῶν.

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

(Migne, E. Π. τ. 32, σελ. 1237)

Περὶ Προσευχῆς

Ὁφείλομεν, ἀδελφοί, νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν προσευχήν μας ὄχι διὰ τῶν συλλαβῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς διαθέσεως, μᾶλλον τῆς ψυχῆς καὶ διὰ τῶν πράξεων τῆς ἀρετῆς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἐπεκτείνωνται εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς. Διότι δὲν νομίζομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει ἀνάγκην τῆς διὰ τῶν λόγων ὑπενθυμίσεως, ἀλλὰ γνωρίζει τὰ χρήσιμα καὶ χωρὶς ἡμεῖς νὰ τὰ ζητήσωμεν. Ἡ δὲν ἀκούεις, ὅτι ὁ Μαῦσῃς χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε διὰ τῆς γλώσσης, ἠκούετο ὑπὸ τοῦ Κυρίου, παρακαλῶν αὐτὸν διὰ τῶν ἀλαλήτων αὐτοῦ στεναγμῶν; Διότι δὲν ὠφελοῦν ἀπλῶς μόνον οἱ λόγοι τῆς προσευχῆς, ἀλλὰ τὸ νὰ ἀναπέμπωνται εἰς τὸν Θεὸν μετὰ προθύμου διαθέσεως. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σωτὴρ λέγει: «Προσευχόμενοι δὲ μὴ φλυαρεῖτε (μωρολογεῖτε)... Τοῦτο (δηλαδὴ ἡ φλυαρία) εἶναι ἡ αἰτία, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀποστρέφονται οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἐκταθοῦν αἱ χεῖρες εἰς προσευχήν, διότι τὰ σύμβολα τῆς ἐκετηρίας γίνονται ἀφορμαὶ παρρηγίσεως (ἐρεθισμοῦ). Ἐλπίζω λοιπὸν εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, καὶ

περίμενε τὴν βοήθειαν αὐτοῦ γνωρίζων, ὅτι, ἐὰν καλῶς καὶ γνησίως πρὸς αὐτὸν ἐπιστρέψωμεν, ὄχι μόνον δὲν θὰ μᾶς ἀπορρίψῃ ἐξ ὁλοκλήρου, ἀλλ' ἐνῷ ἀκόμη θὰ λέγωμεν ἡμεῖς τοὺς λόγους τῆς προσευχῆς θὰ μᾶς εἴπῃ· ἰδοὺ εἰμαι παρών...

Ἀρχὴ καθάρσεως διὰ τὴν ψυχὴν εἶναι ἡ ἡσυχία, ὅταν ἡ γλῶσσα δὲν λαλῇ τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὔτε ἡ ἀκοὴ ἐλκύῃ τὴν ἰσχὺν τῆς ψυχῆς εἰς τὴν ἀκρόασιν ἁσμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν συντεθῇ διὰ νὰ παρορμῶσι πρὸς ἡδονήν, οὔτε εἰς τὴν ἀκρόασιν ρημάτων ἀστεϊζομένων καὶ γελωτοποιῶν ἀνδρῶν. Διότι ὁ νοῦς, ὁ ὁποῖος δὲν διαχέεται πρὸς τὰ ἔξω καὶ ὁ ὁποῖος δὲν στρέφεται πρὸς τὸν κόσμον πρᾶσσομενος ὑπὸ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων, ἐπανέρχεται μὲν πρὸς τὸν ἑαυτὸν του, δι' ἑαυτοῦ δὲ ἀναδραίνει πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ Θεοῦ...

Τοιουτοτρόπως καθιστάμεθα νὰδὲς τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸ συνεχὲς τῆς μνήμης δὲν διακόπτεται ὑπὸ γηίνων φροντίδων, οὔτε ὁ νοῦς ἐκταράσσεται ὑπὸ ἀπροβλέπτων παθῶν· ἀλλὰ πάντα ἀποφεύγων πρὸς τὸν Θεὸν σπεύδει, ἀπομακρύνων τὰ πάθη, τὰ ὁποῖα τὸν προτρέπουν εἰς ἀκρασίαν καὶ ἀσχολούμενος μὲ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα τὸν ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἀρετὴν.

Ἄς πείσωμεν λοιπὸν, ἀδελφοί, τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ εἰς τὰς ἄλλας προσευχὰς μας καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πειρασμοῦ νὰ μὴ σπεύδωμεν πρὸς ἀνθρωπίνους ἐλπίδας, οὔτε νὰ θηρεύωμεν ἀπὸ ἐκεῖ βοήθειαν διὰ τοὺς ἑαυτοὺς μας· ἀλλὰ μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς, δυσχερῇ προσευχήν καὶ ἐπίπονον ἀγρυπνίαν νὰ ποιῶμεν τὰς δεήσεις μας. Διότι οὕτω λαμβάνει κανεὶς βοήθειαν εἰς τὰς θλίψεις στήριζόμενος εἰς τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Θεὸς δύναται νὰ μᾶς σώσῃ.

Ἰωάννου Χρυσοστόμου

(Migne E.Π., τ. 57, ὁμιλία εἰς τὸν Ματθ.
σελ. 265).

Περὶ Ἀνεξικακίας

«Μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ». Δὲν εἶπε·
«Μὴ ἀντιστῆναι τῷ ἀδελφῷ», ἀλλὰ «τῷ
πονηρῷ», φανερώων ὅτι τοῦ διαδόλου
ὑποκινουμένου τολμῶνται ταῦτα, καὶ οὕτω
κατευνάζει καὶ καταστέλλει τὴν ὑπερβολι-
κὴν ὀργὴν πρὸς τὸν διάφικτον μὲ τὸ νὰ
μεταφέρει τὴν αἰτίαν πρὸς ἄλλον τινά. Τί
λοιπόν; δὲν πρέπει νὰ προσβάλλωμεν ἄμυ-
ναν εἰς τὸν πονηρόν; λέγει. Πρέπει μὲν νὰ
ἐναντιώμεθα, οὐχὶ ὁμῶς μὲ αὐτὸν τὸν τρέ-
πον, ἀλλὰ καθὼς αὐτὸς ἐνομοθέτησε, μὲ
τὸ νὰ παρέχωμεν τὸν ἐκυτόν μας νὰ ὑπο-
φέρῃ· διότι τοιοῦτοτρόπως τοῦ πονηροῦ
θὰ γίνῃς ἀνώτερος. Διότι τὸ πῦρ δὲν σβύ-
νεται μὲ τὸ πῦρ, ἀλλὰ μὲ τὸ ὕδωρ. Κατ'
ἀρχὴν μὲν λοιπὸν ἔλεγεν· «Ὁ ὀργιζόμε-
νος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ καὶ ὁ μῦρόν
καλῶν, ἐνοχὸς ἔσται ἐν τῇ γέννη τοῦ πυρός».

Ἐδῶ δὲ καὶ περισσοτέραν ἀπαιτεῖ φιλο-
σοφίαν, διατάσων ὅχι μόνον νὰ ἡσυχάζῃ
ὁ ὑποφέρων, ἀλλὰ καὶ νὰ δεικνύῃ περισ-
σοτέραν φιλοτιμίαν, παρέχων τὴν ἄλλην
του σιαγόναν. Τοῦτο δὲ λέγει, οὐχὶ μόνον
νομοθετῶν περὶ τῆς τοιαύτης πληγῆς, ἀλ-
λὰ καὶ διδάσκων ἡμᾶς τὴν εἰς ὅλα τὰ ἄλ-
λα ἀνεξικακίαν. Ἐὰν δὲ κατ' ἀκρίβειαν κα-
νεῖς ἐξέτασιν καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἄλλην προσθή-
κην πολὺ μεγαλυτέραν θὰ ἴδῃ. Διότι δὲν
διέταξεν ἀπλῶς μόνον νὰ ἀγαπῶμεν, ἀλλὰ
καὶ νὰ προσευχώμεθα. Εἶδες πόσους βαθ-
μοὺς ἀνέβη καὶ πῶς ἀνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς
αὐτὴν τὴν κορυφὴν τῆς ἀρετῆς; Ἐξέτασε
δὲ ἀπαριθμῶν ἀπ' ἀρχῆς. Πρῶτος βαθμὸς
εἶναι, τὸ νὰ μὴ κάμῃ κανεὶς ἀρχὴν τῆς
ἀδικίας· δεύτερος, νὰ μὴ προδῇ εἰς ἐκ-
δίκησιν· τρίτος, τὸ νὰ μὴ πράξῃ κανεὶς
εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἐξημίωσεν, ὅσα
ἐπαθεν, ἀλλὰ νὰ ἡσυχάζῃ· τέταρτος, τὸ νὰ

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΥ

— Ἀδελφός ἠρώτησε τὸν ἀδελφὸν Ἀγά-
θωνα λέγων· εἰπέ μοι ἀδελφὸν τί μεῖζον, ὁ
σωματικὸς κόπος ἢ ἡ τῶν ἔνδον φυλακῇ;
καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρων καὶ εἶπεν· ἔοικεν
ὁ ἄνθρωπος δένδρῳ, ὁ τοῖνον σωματικὸς
κόπος φύλλα ἐστίν, ἡ δὲ τῶν ἔνδον φυλα-
κῇ, ὁ καρπὸς ἐστίν. Ἐπεὶ οὖν, κατὰ τὸ
γεγραμμένον, πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ-
πὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ δάλλε-
ται, φανερόν ὅτι διὰ τοὺς καρποὺς πᾶσα
ἡμῶν ἐστίν ἡ σπουδὴ, τοῦτέστιν ἡ τοῦ νο-
ῦς τήρησις. Ὅτι διὰ τοὺς εἰς μόνην τὴν
πράξιν καυχωμένους ἀπεφῆναιτο εἰπών,
πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν, νοῦς τή-
ρησιν δηλαδὴ, φύλλα δὲ μόνον ἔχον, ἡ-

παράσχῃ τὸν ἐκυτόν του νὰ κακοποιηθῇ·
πέμπτος, τὸ νὰ παράσχῃ τὸν ἐκυτόν του
περισσότερον, παρ' ὅτι θέλει ὁ διάφικτος·
ἔκτος, τὸ νὰ μὴ μισήσῃ κανεὶς ἐκεῖνον,
ὅστις ἔπραξε ταῦτα· ἑβδομος, τὸ νὰ ἀγα-
πήσῃ ὁ γδοσος, τὸ νὰ εὐεργετήσῃ ἕνατος,
τὸ νὰ παρακλῇ τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἰ-
δες ὅπως φιλοσοφίας; Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς
τὸν λόγον ἔχει καὶ λαμπρὸν τὸ βραβεῖον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν μέγα εἶναι τὸ πρόσταγ-
μα καὶ ἀπαιτεῖ νεανικὴν ψυχὴν καὶ πολ-
λὴν ἐπιμέλειαν, καὶ μισθὸν εἰς αὐτὸ θέ-
τει τοσοῦτον, ὅποῖον εἰς κανὲν ἐκ τῶν
προηγούμενων.

Διότι ἐδῶ δὲν κάμνει μνείαν γῆς, καθὼς
ἐπὶ τῶν πρῶτων, οὔτε παρηγορίας καὶ εὐ-
σπλαγχνίας, καθὼς ἐπὶ τῶν πενθούντων καὶ
ἐλεημόνων, οὔτε βασιλείας οὐρανῶν, ἀλλ'
ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον εἶναι ὅλων τούτων φρι-
κωδέστερον, τὸ νὰ γίνωμεν ὁμοιοὶ μὲ τὸν
Θεόν, καθόσον εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ὁ
ἄνθρωπος· «Ὅπως γὰρ γένησθε, φησὶν,
οἱ τοῦ Πατρὸς ὁμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Ξ. Μ.

γουν τὴν πράξιν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Φρικτὴ πάτερ ἡ ἀπόφασις.

Θεοδώρου Ἀρχιεπισκόπου Ἐδέσσης

— Ἀκτιμοσύνη καὶ σιωπή, θησαυρός ἐστὶ κεκρυμμένος ἐν ἀγρῷ τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Ἀπελθε οὖν πώλησόν σου πάντα τὰ ὑπάρχοντα καὶ τοῦτον κέκτησαι τὸν ἄγρον καὶ τὸν θησαυρὸν ἀνορύξας, ἄσυλον σεαυτὸν περιφύλαξον, ἵνα πλουτίσῃς πλοῦτον μὴ κενούμενον.

Τοῦ αὐτοῦ

— Πατρὶ συνοικίῃσας πνευματικῶ καὶ ὠφελείας αἰσθανθεὶς παρ' αὐτοῦ, μηδεὶς σε τῆς αὐτοῦ χωριζέτω ἀγάπης καὶ συναυλίας. Μὴ κρίνῃς αὐτὸν ἐν τινι, μὴ κακολογήσῃς ἐλεγχόμενος ἢ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Μὴ δὸς ἀκοήν σου τινὶ κατ' αὐτοῦ λαλοῦντος, μὴ συνδυάσῃς τῷ λοιδωροῦντι τοῦτον, ἵνα μὴ ὀργισθῇ Κύριος ἐπὶ σοὶ καὶ ἐξαλείψῃ σε ἐκ δίδου ζώντων.

Τοῦ ἁγίου Φιλήμονος

— Ἀδελφός τις ὀνόματι Ἰωάννης ἐκ τῆς παρχαλίου ὁρμώμενος, παρέβηκε τῷ ἀγίῳ τούτῳ καὶ μεγάλῳ πατρὶ Φιλήμονι καὶ κρατήσας αὐτοῦ τοὺς πόδας, εἶπε πρὸς αὐτόν: Τί ποιήσω, πάτερ, ἵνα σωθῶ; ὁρῶ γὰρ ὅτι ὁ νοῦς μου ρέμβεται εἰς ἃ μὴ δεῖ καὶ περιάγεται ἔνθεν κἀκεῖσε. Ὁ δὲ μικρὸν σκεφθεὶς ἔφη· τοῦτο τὸ πάθος τῶν ἔξω ἐστὶ καὶ παρήμεναι, ἐπειδὴ ἀκόμη οὐκ ἔχεις τέλειον τὸν πόθον πρὸς τὸν Θεόν. Οὐπω γὰρ ἦλθεν ἐν σοὶ θέρμη τοῦ θείου πόθου καὶ τῆς ἐπιγνώσεως αὐτοῦ. Λέγει ὁ ἀδελφός· καὶ τί ποιήσω πάτερ; ὁ δὲ λέγει αὐτῷ. Ὑπαγε καὶ ἔχε κρυπτὴν μελέτην ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἣτις δύναται σου καθάραι τὸν νοῦν ἀπὸ τούτου. Ὁ δὲ ἀδελφός ἀμύητος ὢν τῶν λεγομένων, λέγει τῷ Γέροντι· τί ἐστὶ κρυπτὴ μελέτη πάτερ; Καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν, ὑπαγε νῆφε ἐν τῇ καρδίᾳ σου

καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ σου, νήφοντος δὲ μετὰ φόβου καὶ τρόμου, λέγε. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Γίε τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με. Καὶ γὰρ ὁ μακάριος Διάδοχος τοῖς ἀρχαρίοις οὕτω παρέδιδε. Ἀπῆλθεν οὖν ὁ ἀδελφός καὶ συνεργεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τοῦ πατρὸς εὐχῶν ἡσυχάσας, ἐγλυκάνθη ταύτῃ τῇ μελέτῃ πρὸς ὀλίγον. Ὡς δὲ ἄφνω ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύνατο ταύτην νηφόντως γεωργήσαι καὶ προσεύεσθαι εἰς Θεόν, πρὸς τὸν γέροντα τὸ συμβᾶν αὐτῷ ἀνήγειλεν. Ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· ἰδοὺ ἔγνωσ ἱχνος ἡσυχίας καὶ ἐργασίας καὶ τῆς ἐκ ταύτης γλυκύτητος ἐπειράσθης. Ἔχε οὖν ἐν τῇ καρδίᾳ σου πάντοτε, εἴτε ἐσθλείς, εἴτε πίνεις εἴτε ἐν συντυχίᾳ τινῶν εὐρίσκεσαι, εἴτε ἔξω τῆς κέλλης, εἴτε ἐν ὁδῷ τυγχάνεις, μὴ παρελθέτω σε νηφούσῃ τῇ καρδίᾳ καὶ ἀπλανεῖ τῷ νοὶ ταύτην τὴν εὐχὴν προσεύεσθαι καὶ ψάλλειν καὶ μελετᾶν εὐχὰς καὶ ψαλμούς. Ἀλλὰ καὶ αὐτῇ τῇ ἀναγκαίᾳ χρεῖᾳ μὴ ἀργεῖτω ὁ νοῦς σου, κρυπτῶς μελετῶν καὶ προσευχόμενος. Οὕτω γὰρ δύνασαι νοῆσαι τὰ βάθη τῆς Γραφῆς καὶ τὴν ἐν αὐτῇ κρυπτομένην δύναμιν καὶ δοῦναι ἀδιάλειπτον ἐργασίαν τῷ νῷ, ὥπως πληροῖς τὸ ἀποστολικὸν λόγιον, τὸ διαγορευθόν, ἀδιάλειπτως προσεύεσθαι.

Πρόσεχε οὖν ἀκριβῶς καὶ φύλαττε τὴν καρδίαν σου τοῦ μὴ δέχεσθαι πονηροὺς λογισμοὺς ἢ οἰουσιδήποτε ματαίους καὶ ἀνωφελεῖς, ἀλλὰ πάντοτε καὶ κοιμώμενος καὶ ἀνιστάμενος καὶ ἐσθλίων καὶ πίνων καὶ συντυχαίνων, ἡ καρδίᾳ σου κρυπτῶς κατὰ διάνοιαν, ποτὲ μὲν μελετᾷτω ἐν ψαλμοῖς, ποτὲ δὲ προσευχέσθω τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Γίε τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με. Καὶ πάλιν ἡνίκα ψάλλῃς τῇ γλώττῃ, πρόσεχε μὴ ἄλλα λέγεις τῷ στόματι καὶ ἐν ἄλλοις ρέμβεσθαι τὴν διάνοιαν. Καὶ πάλιν ἡρώτα ὁ ἀδελφός· ἐν τοῖς ὑπνοῖς φαντασίας πολλὰς καὶ ματαίας θεωρῶ. Ὁ δὲ γέρων ἔφη πρὸς

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΓΛΥΚΥΤΗΣ

Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν μετὰδασίν μου εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, παρέστην εἰς μίαν πνευματικὴν τράπεζαν.

Πρόκειται περὶ τῆς πανηγύρεως τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ Νέᾳ Σκῆτῃ ἁγίου Παύλου, τῆς Καλύδης τοῦ ἁγιογραφικοῦ οἴκου τῶν Παπακυριλλαίων, πανηγυρίς, ἡ ὁποία γίνεται εἰς ἅπαν τὸ ἁγιώνυμον Ὅρος, τὸ ὁποῖον κατὰ καθήκον τιμᾷ τὴν προστάτιδα αὐτοῦ Κυρίαν Θεοτόκον. Αἱ τοιοῦτου εἵδους πανηγύρεις συνδυάζουν τὴν ὕλην μὲ τὸ πνεῦμα, εἶναι δὲ ἡ μόνη περίπτωσις ποὺ συναντῶνται καὶ συντρῶγουν εἰς κοινὴν ἑορταστικὴν τράπεζαν οἱ μοναχοί. Ὅστις εὐτυχῆσῃ νὰ παρευρίσκηται εἰς μίαν τοιαύτην πανήγυ-

ριν, θὰ ἐπαληθεύσῃ τὰς παρούσας γραμμάς.

Τί λοιπὸν γίνεται; Ἡ πανήγυρις αὕτῃ διαρκεῖ δύο ἡμέρας. Μίαν διὰ τὴν κυρίως ἡμέραν τοῦ ἑορτάζοντος ἁγίου καὶ μίαν διὰ τοὺς κητόρας τῆς Μονῆς, ἣ τοῦ Κελίου, ἣ τῆς Καλύδης.

Ἡ ἀκολουθία ἀρχίζει μὲ τὸν μικρὸν Ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὸν μικρὸν Ἑσπερινόν, τίθεται πλουσιωτάτῃ τράπεζα διὰ τοὺς προσκυνητὰς ἐν γένει. Ἀφοῦ φάγουν καλὰ, (φραγνὰ ἀναλόγως λαδωμένα ἢ ἀλάδωτα, ἐὰν τύχῃ νηστίασμός ἡμέρας τὸ κρέας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως), καὶ πρέπει νὰ φάγουν καλὰ, διότι οἱ περυσότεροι τῶν προσκεκλημένων εἶναι

αὐτόν, μὴ ὀκνήσης, μηδὲ ὀλιγορήσης, ἀλλὰ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι, πολλὰς εὐχὰς ποιήσον ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἀντιτάχῃτι τοῖς λογισμοῖς, μὴ περιάγεσθαι τοῖς θελήμασι τοῦ διαβόλου, ὅπως ὁ Θεὸς ἀποδέξεται σε, ὅση δὲ δυνάμεις φρόντισον, ἵνα μετὰ τοὺς ψαλμοὺς καὶ τῇ νουνεχεῖ μελέτῃ ὑπνώσεις καὶ μὴ ἀμελήσης καὶ ἀφήσης τὴν διάνοιάν σου δέξασθαι ἄλλοτρίους λογισμοὺς, ἀλλ' ἐν τοῖς λεχθεῖσιν ἐν ἐκείνοις καὶ κατακλίθῃτι μελετῶν, ὅπως κοιμώμενος συντάξῃταί σοι καὶ ἐγειρομένῳ σοι λαλήσῃ σοι. Λέγε δὲ καὶ τὸ ἅγιον σύμβολον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως προτοῦ κοιμηθῆναι. Τὸ γὰρ περὶ Θεοῦ δοξάζειν ὀρθῶς, πηγὴ ἐστὶ καὶ φυλακὴ πάντων τῶν ἀγαθῶν.

Πάλιν ἡρώτα αὐτὸν λέγων· ποιήσον ἀγάπην πάτερ, καὶ εἰπέ μοι ποῖαν ἐργασίαν ἔχει ὁ σὸς νοῦς; διδάξόν με ἵνα σωθῶ κἀγώ. Ὁ δὲ φησί· τί θέλεις ταῦτα πολυπραγμονεῖν; Ὁ δὲ ἀναστὰς καὶ κρατήσας τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ καταφιλῶν παρεκά-

λει ἔξειπεν αὐτῷ. Μετὰ δὲ πολλὰς ὥρας ἔφη· οὐ δύνασαι βαστάσαι... τὸ διανέμειν ἐκάστη αἰσθήσει τὸ ἐπιτήδειον ἔργον, οὐδὲ γὰρ δυνατόν τινὰ μὴ καθαρεύοντα τῶν τοῦ κόσμου τούτου ματαίων ἐννοιῶν ἀξιωθῆναι τοῦ τοιοῦτου χαρίσματος. Διὸ εἰ τῶν τοιούτων ἐπιθυμεῖς, κράτησον κρυπτὴν μελέτην ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ. Εἰ γὰρ ἐπιμείνη ἀδιάλειπτός σου ἡ προσευχὴ καὶ ἡ μελέτη τῶν Γραφῶν, ἀνοίγωνταί σοι οἱ νοεροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς καὶ γίνεται αὕτῃ χαρὰ μεγάλη καὶ πόθος ἄρρητος καὶ δριμύς, ἐκκατομένης καὶ τῆς σαρκὸς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, ὥστε ὅλον γενέσθαι τὸν ἀνθρώπον πνευματικόν. Εἴτε σὺν ἐν νυκτί, εἴτε ἐν ἡμέρᾳ ἀξίωσῃ σε ὁ Θεὸς καθαρῷ τῷ νοὶ προσεύχεσθαι ἀπερισπάτως, μὴ προσχῆς τῷ ἰδίῳ κανόνι, ἀλλ' ὅση σοι δυνάμεις ἐπεκτείνου τῷ Θεῷ κολλώμενος, καὶ αὐτὸς φωτίζει τὴν καρδίαν σου περὶ ἧς ἐργασίας πνευματικῆς ζητεῖς.

Ἐκ τοῦ Κώδικος H16 αἰῶνος ιε' (1602) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης. Γ. Π. Α.

ιερείς καὶ ἱεροψάλται, σείνεις θὰ ψάλλουν ἢ θὰ ἀναγνώσουν, ἐπὶ 12 ἢ 14 ὥρας συνεχῶς, τότε θὰ κατέλθουν εἰς τὸν Ναὸν καὶ θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως ἀναγινωσκόμενον τὸ Ἀπόδειπνον, πλὴν τῆς εὐχῆς «καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα πρὸς ὕπνον ἀπιοῦσιν» διότι δὲν πρόκειται νὰ κοιμηθοῦν. Μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον καὶ τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Παναχίας, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ ὅλον τὸ ἐκκλησίασμα, προπορευομένου μοναχοῦ μὲ τὸ μανουάλιον. Μετὰ τὸ θυμίαμα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ ἄγ. Βῆμα καὶ ἐκφωνεῖ τὸ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσῷ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριᾷδι...», μεθ' οὗ ὁ ἀναγνώστης ἀμέσως λέγει τὸν Προοιμιακὸν ψαλμὸν «Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου...», καὶ συνεχίζεται ὁ Μέγας ἑσπερινὸς κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀγιορείτικῆς ὁλονυκτίου ἀγρυπνίας, μὲ τὰ μεγάλα Ἀνοιξαντάρια τοῦ Ἱω. Κουκουζέλου. Κατόπιν ἀργὰ Κεκραγάρια, ἀργὰ Στιχηρά, ἀργὰ Δοξαστικά, ἰδίως τοῦ Ἰακώβου ἢ τοῦ Φιλανθίδου. Μετὰ τὴν Ἐκτενῆ, ἀρχεται ἡ Λιτῆ, ἣτις ψάλλεται εἰς τὴν Λιτῆν, (Λιτὴ λέγεται τὸ τμήμα τοῦ Νηοῦ, ὅπερ εὐρίσκεται μεταξὺ νάρθηκος καὶ τοῦ κυρίως ναοῦ), διαστάζοντος τοῦ ἱερέως τὴν εἰκόνα τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ ἐκεῖ, (εἰς τὴν Λιτῆν) ψάλλεται ὁλόκληρος ἡ Λιτὴ τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ Δόξα καὶ νῦν ὅλα ἀργὰ μαθήματα τοῦ Ἰακώβου. Κατ' αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὰς σχετικὰς δεήσεις καὶ ἱκεσίας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ σχετικὸν βιβλίον τοῦ ἱερέως. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Λιτῆς εἰσέρχονται πάντες εἰς τὸν κυρίως Νεὸν καθ' ὃν τρόπον ἐξηλθον καὶ ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα καὶ μετ' αὐτὰ ἡ Ἀρτοκλασία.

Μετὰ τὴν Ἀρτοκλασίαν ἀκολουθεῖ ὁμιλία εἰς τὸν ἑορταζόμενον ἄγιον ἢ τὴν ἑορτὴν σχετικὴ, ἀπὸ διάφορα βιβλία συναξαριστῶν καὶ λοιπὰ. Ἀμέσως μετὰ τὴν ὁμιλίαν, ἀκολουθεῖ ὁ Ἐξάψαλμος, ἀναγινωσκόμενος μὲ πᾶσιν κατάνυξιν, ἐσθεσμένων ὁ-

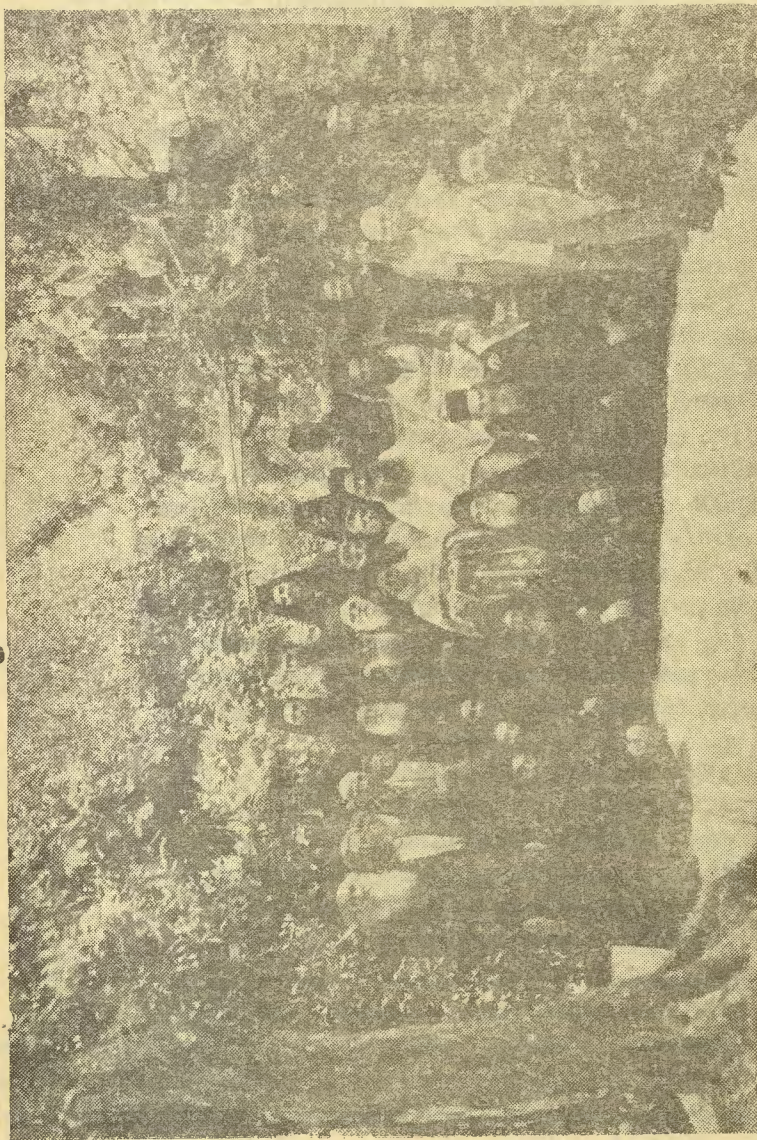
λων τῶν κηρίων ἢ πολυελέων, διὰ τὸ κατανυκτικόν. Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον, ἀκολουθεῖ τὸ Θεὸς Κύριος, τὰ σχετικὰ Ἀπολυτίκια καὶ τὰ δύο Καθίσματα τοῦ ψαλτηρίου μετὰ τῶν σχετικῶν τροπαρίων τῶν Καθισμάτων τῆς ἑορτῆς. Πρὸ τοῦ τρίτου Καθίσματος τῆς ἑορτῆς, ψάλλεται ὁ «Πολυέλεος» ἀργὰ καὶ μελωδικά. Τότε ἀνάπτονται οἱ πολυέλεοι τοῦ Ναοῦ καὶ κινοῦνται αἰωρούμενοι σταυροειδῶς ὑπὸ τοῦ τεταγμένου κανδυλανάπτου, ὥστε ἡ ψυχὴ τῶν προσκυνητῶν νὰ σκιριᾷ ἐκ πνευματικῆς χαρᾶς καὶ νὰ ὑψῶται μέχρι τρίτου οὐρανοῦ πρὸς δὲ νὰ συγκινεῖται μέχρι δακρύων. Ἡ ὥρα εἶναι περίπου 2 μ. μεσον. Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου μέχρι τῆς Δοξολογίας ψάλλεται ἐν συνεχείᾳ μετὰ πάσης εὐταξίας καὶ κατανύξεως. Μετὰ τὴν Δοξολογίαν ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι α', γ', ε' καὶ μετ' αὐτὰς τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία περατουμένη περίπου 8 - 9 π. μ.

Ἀμέσως μετὰ τὴν Λειτουργίαν ἀνέρχονται οἱ πατέρες ὅλοι εἰς τὸ ἀρχονταρικὸν καὶ τρατάρωνται λουκοῦμι, ρακὴν καὶ καφέν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ τράπεζα ἔχει ἐτοιμασθῇ, καὶ εὐθὺς μετὰ τὸ τραπέζισμα οἱ πατέρες καὶ οἱ τυχόντες κοσμικοὶ καταλμβάνουσιν τὰς θέσεις των εἰς τὴν τράπεζαν καὶ τρώγουσιν μὲ πολλὴν ὄρεξιν, ἀλλὰ καὶ ἑορταστικὴν εὐθυμίαν. Μετὰ τὸ γεῦμα οἱ πατέρες ἀποσύρονται πρὸς ἀνάπαυσιν. Τὸ ἀπόγευμα περὶ ὥραν ὅγην μ. μ. οἱ κώδωνες κροτοῦν χαρμούνως καὶ ἀρχεται ὁ κατανυκτικὸς ἑσπερινὸς καὶ μετ' αὐτὸν τὸ μνημόσυνον τῶν Κτητόρων, μεθ' οὗ γίνεται ἡ διανομὴ τῶν κολλύδων. Ἀκολουθεῖ καὶ πάλιν τὸ σχετικὸν κέρασμα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ τράπεζα διὰ τὸ δεῖπνον.

Μὲν τοιαύτη λοιπὸν πανήγυρις ἔγεινε καὶ εἰς τὸ πλοῦσιον Καλῶς τῶν Παπακυριλλαίων, ὅπου ἡ πνευματικὴ εὐφροσύνη,

γιατί όχι καὶ ἡ σωματικὴ, ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον. Κατὰ τὴν ἐφεταινὴν πανηγυριν, ὅλως τυχαίως παρευρέθη καὶ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν θεολόγος κ. Κων. Βαμβακᾶς, ἐ-

ἀγαθὴν τοῦ ψυχῆν. Οὗτος ἔλαβε διαφόρους φωτογραφίας ἀπὸ τὴν πανηγυριν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον ἐνεθουσίασε τοὺς Πατέρας, ἦτο ἡ θυμωσιὰ ὁμιλία, ἐγκωμιστικὴ πρὸς

Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ.

1) Ἰωσήφ ἱερομ., Διονυσιάτης, τ. καλογέρι τῶν Παπακυρίλλαιων, 2) Νικάνωρ ἱερομ. Κανσοκαλιβίτης, ἐκ τῆς Καλύβης ἀγίας Ἀννης, ὑπὸ Γέροντα τὸν Ἰωακείμ, 3) ὁ φίλος μας καὶ ἀγαπητὸς Λεόντιος ἱερομ. Ἀγιαννανίτης, ἐκ τῆς Καλύβης ἁγίου Χαράλαμπος τοῦ παπα-Ἡουρίου. Ὁ δεξιότερος ἐξ ἀριστερῶν μετὰ τὸν πρῶτον μοναχὸν εἶναι ὁ Γεώργιος Παπακωνσταντίνου ἐκ Πιπλεοῦ Βόλου.

ρασιτέχνης φωτογράφος εἰκόνων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων τοῦ ἁγίου Ὁρους, τοῦ ὁποῦ ἡ παρουσία προσέδωκεν ἰδιαίτεραν χαράν, χαρὰν ἣτις ἐκπηγάξει ἀπὸ τὴν

τὴν Θεοτόκον, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου, ὥστε πολλοὶ τούτων νὰ θεῶνται κλαίοντες.

Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον ἀπηλαύσαμεν τὴν πνευματικὴν αὐτὴν ἐορτήν.

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΤΟΥ ΕΩΣΦΟΡΟΥ ΚΑΙ Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΟΥ

Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἔλευσις τοῦ Μεσίου
καὶ ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 247)

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,
Ὁ Πλάστης μας δι' ἄφατον ἀγάπην κι' εὐσπλαγχνίαν
νὰ ἐξαλείψῃ θέλησε τὴν πρώτην ἁμαρτίαν.
Ἐκείνην ὅπου ἔπραξαν ἐντὸς τοῦ Παραδείσου,
ὅφρις οὖν Εὐὰ καὶ Ἀδὰμ κι' οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐξ ἴσου.
Καὶ πρωτεργάται ἔγειναν ὁ θάνατος νὰ ἔλθῃ,
καὶ διαδόχως ἔλαβον τ' ἀπόγονά των Ἕθνη.
Κλαίουσιν οἱ πρωτόπλαστοι καὶ τύπτουσι τὰ στήθη,
γιατ' εἶδον τὸν Δημιουργὸν πόσον δυσαρεστήθῃ.
Καὶ λέγουσι καθ' ἑαυτόν, ἄραγε θὰ μᾶς σώσῃ,
κι' ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ σατᾶν νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ;
Σὰν εἶδε τότε ὁ Θεὸς νὰ κλαίουν, νὰ θρηνοῦσι,
τοὺς δύο πρωτοπλάστους του τὰ στήθη νὰ κτυποῦσι,
Τοὺς εὐσπλαγχνίσθη ὁ Θεὸς καὶ λέγει των, παιδιὰ μου!
πάλιν θὰ ξαναέλθετε μέσα στὴν ἀγκαλιά μου.
Τὸν γυιὸ μου τὸν Μονογενῆ θὰ στείλω νὰ σᾶς σώσῃ,
κι' ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ σατᾶν νὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ.
Ὁ Λόγος μου εἶναι Θεὸς καὶ ἄνθρωπος θὰ γίνῃ,
γιὰ σᾶς θυσία θὰ γενῇ κι' ἀθάνατος θὰ μένῃ.

✠

Ἀκούσατε ὦ ἀδελφοί, ἄφατον εὐσπλαγχνίαν,
συγκαταβαίνει ὁ Κύριος νὰ δώσῃ σωτηρίαν.
Σὲ κείνους ποὺ ἠθέτησαν τὴν θέαν ἐντολήν του,
κι' ἐδέχθησαν τοῦ ὄψεως ἀχρεῖαν συμβουλὴν του.
Ἀλλ' ὅμως πάλιν ὡς Πατὴρ δὲν θέλει νὰ ἀφήσῃ,
τὸν σατανᾶν στὸ ἔργον του γιὰ νὰ κυριαρχήσῃ.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου συνηθίζεται
νὰ ψάλλεται ἀπὸ τὸν πρῶτον καλλίφωνον
ψάλτην τὸ πολυχρόνιον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς
Καλύβης, τοῦ καλουμένου Γέροντος καὶ ὁ-
λης τῆς ἀδελφότητος αὐτοῦ, ὅστις Γέρων
ἢ ἄλλος ἀδελφὸς τῆς Κυλύβης, ἀκούων ἐν
ἐνθουσιασμῷ τὸ πολυχρόνιόν του, ἵσταται
περιχαρῆς εἰς τὴν ἄκρην, βασιτάζων κου-
τὶ μὲ γλυκὰ ἢ φροῦτα, φιλοδωρεῖ τὸν ψάλ-

την, ὡς λίαν ἱκανοποιηθεὶς.

Εἰς τὴν ἀδελφότητα Παπακυριλλαίων,
τὸν Γέροντα Ἀλέξιον καὶ τὴν συνοδείαν
του ἐκ τῶν μοναχῶν Γερασίμου, Μακαρί-
ου, Ἀθανασίου καὶ Ἰγνατίου, ἀξίζουσιν θερ-
μότατα συγχαρητήρια, διότι κατ' ἔτος
προσφέρουν εἰς ξένους καὶ ἐντοπίους, τὴν
λαμπρὰν αὐτὴν πανδαίσίαν.

Σ. Σ.

Καὶ λέγ' ἀμέσως σὶν Ἀδὰμ ἐπίσης καὶ σὶν Εὐα,
 ὅτι θὰ στείλῃ Λυτρωτὴν μὲ τ' ἅγιόν του Αἴμα.
 Ὅπου θὰ χύσῃ ἐπὶ Σταυροῦ ἤθελεν ἐξαγνίσει,
 τὴν ρυπωθεῖσαν τῶν ψυχὴν πάλιν ν' ἀνακαινίσῃ.
 Δὲν ἤθελε τὸ πλᾶσμα του νὰ τὸ αἰχμαλωτίσῃ,
 ὁ ἀποστάτης σατανᾶς νὰ τὸ κυριαρχήσῃ.
 Γι' αὐτὸ καὶ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τὸ λυτρώσῃ,
 κι' ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ θὰ τὸ ἐλευθερώσῃ.
 Καὶ ὅτε ἦλθεν ὁ καιρὸς τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου,
 ἔδωσε πάλιν ὁ Θεὸς τὸ φάρμακον τοῦ πόνου.
 Εὐθὺς εὗρίσκει ἀνθρώπον νὰ ἐπικοινωνήσῃ,
 καὶ διαθήκην μετ' αὐτοῦ ἐπρότεινε νὰ κλείσῃ.
 Οὗτος ἦτο ὁ Ἀβραάμ, πρῶτος υἱὸς τοῦ Θάρρα,
 ὅστις θὰ γίνετο ἡ ἀρχὴ ἵνα λυθῇ ἡ κατάρρα.
 Ἦτ' ἀνθρώπος πολὺ πιστὸς καὶ δι' αὐτὸ τιμήθη,
 ὡς πρῶτος ἀρχηγὸς Ἑθνῶν παρὰ Θεοῦ ἐκλήθη.
 Εἶχε τὴν πίστ' ἀκλόνητον κι' ἄδολον τὴν καρδίαν,
 κι' ἐξ ὧν διεκρίνετο γιὰ τὴν φιλοξενίαν.
 Δι' ὅρκου ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ τὸν πληθύνῃ,
 καὶ τ' ὄνομά τ' ἀθάνατον στὰς γενεὰς θὰ μείνῃ.
 Καὶ πάλιν τὸν βεβαίωσε διὰ ὀρκομοσίας,
 ὅτι ἀπὸ τὸ γένος του θὰ γεννηθῇ ὁ Μεσίας.
 Καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισεν ἡ πρώτη ἀφειτηρία,
 ἡ ἀνθρωπότης ἅπασα νὰ προσδοκᾷ Μεσία.
 Καὶ διαδόχως ἤρχοντο ἀνθρώποι φωτισμένοι,
 μὲ Πνεῦμα τὸ πανάγιον καλῶς κατηρτισμένοι.
 Κηρύττοντες εἰς τὸν λαὸν Μεσίαν νὰ προσμένουν,
 καὶ ὡς σωτῆρα τῶν ψυχῶν αὐτὸν νὰ περιμένουν.
 Ὅλα τὰ ἐπροφῆτευσαν ἕως τὴν ἔλευσίν του,
 καὶ ὅσα θὰ συνέβαινον ἕως τὴν σταύρωσίν του.
 Πράγματι! χιλιάδες δύο ἑκατὸν ἔτη ὅταν παρῆλθον,
 αἱ προφητεῖαι ἅπασαι ἀκαρποὶ δὲν διῆλθον.
 Παρήρχοντο αἱ γενεαὶ μὲ μιὰν ξηρὰν ἐλπίδα,
 νὰ προσδοκῶσι Λυτρωτὴν καὶ τῶν ψυχῶν σωτῆρα.
 Αἰφνης ἀποκαλύπτεται μυστήριον μιὰ μέρα,
 στῆς Ἀννης καὶ Ἰωακεὶμ τὴν μόνην θυγατέρα.
 Ἐκεῖ σὶν πόλιν Ναζαρετ σὲ μιὰ πτωχὴν οἰκίαν,
 ἔζη μιὰ κόρη εὐσεβὴς ποὺ γενεὰν τιμίαν.
 Κι' Ἀρχάγγελος ἐξ οὐρανοῦ τὸ χαῖρε τῆς κομίζει,
 καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν βούλησιν πάραυτα τῆς γνωρίζει.
 Ὅτι συλλήψεις ἐν γαστρὶ καὶ τέξεις τὸν Σωτῆρα,
 καὶ τίθεται ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς ἀνωτέραν μοῖρα.

Θὰ εἶσαι εἰς τοὺς οὐρανοὺς Ἀγγέλων υπερτέρα,
 διότι ἔδειχθης κι' ἐν τῇ γῇ παρθένων ἁνωτέρα.
 Καὶ Πνεῦμα τὸ πανάγιον ἐν μήτρᾳ σ' ἐπελεύσῃ,
 καὶ τὸν Θεὸν ὡς ἄνθρωπον ἐν χρόνῳ θέλεις τέξῃ.
 Ἐκείνη τότε μετ' αἰδοῦς ἔφησε πρὸς ἐκεῖνο,
 ἅψ' ἄνδρα δὲν ἐγνώρισα πῶς ἔγκυος θὰ μείνω;
 "Ὡ! τὴν προαιώνιον βουλὴν ἤλθον νὰ σοῦ μηνύσω,
 καὶ εὐαγγέλια χαρᾶς ἐν δόξῃ νὰ κομίσω.
 Τότ' ἡ Παρθένος ἔμπλεως Πνεύματος Παναγίου,
 κατὰ τὸ ρῆμα σ' ἄς γενῇ τὸ θέλημα Κυρίου.
 Καὶ πάραυτα συνέλαβεν ἐν μήτρᾳ τῆς ἀσπόρως,
 κι' ἀνάρχου Θεοῦ γίνεται πάραυτα κυοφόρος.

✠:

Καὶ ὁ καιρὸς παρήρχετο ἐν μέσῳ ἀγωνίας,
 κι' ὁ Ἰωσήφ ταράττεται ἕως τευχθῇ ὁ Μεσίας.
 Καὶ νά! μιὰ νύκτα ὁ ἀστὴρ ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει,
 κι' οἱ ἄνθρωποι ἐκστατικοὶ διερωτῶνται ὅλοι.
 Τίς εἶναι οὗτος ὁ ἀστὴρ ποὺ ἤλθεν αἰφνιδίως,
 καὶ τοῦ σπηλαίου ἄνωθεν ἵσταται θαυμασίως;
 Ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον ἐσκέπτοντο κι' ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ,
 ἐξ οὐρανῶν κατήρχετο Ἀγγέλων ὁμιλῶν.
 Οἱ Ἀγγελοὶ ἀνήγγειλον τὴν γέννησιν Μεσίου,
 καὶ οἱ ποιμένες ἀγραυλοῦν στὴν φάτνην τοῦ παιδίου.
 Οἱ Ἀγγελοὶ ἀναμέλπωσι τὸ δόξα ἐν ὑψίστοις,
 καὶ πᾶσα γῇ εὐφραίνεται ὅτι γεννᾷτ' ὁ Κτίστης.
 Ἀλλὰ καὶ Μάγοι ἔρχονται ἐκ πόλεως Περσείας,
 καὶ τὸν ἀστέρ' ἀκολουθοῦν ποὺ τίκτετ' ὁ Μεσίας.
 Σιγὰ, σιγὰ, κατάνομοι ἐκ τῆς ὁδοιπορίας,
 ἔφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον ποὺ ἔκειτ' ὁ Μεσίας.
 Μὲ φόβον υποκλίνονται καὶ πίστιν προσκυνοῦσι,
 καὶ δῶρα ἐκ τῶν σάκκων των ἐκεῖ τοποθετοῦσι.
 Τὰ δῶρα δὲν εἶσαν κοινά, οὔτε ἀπλῶς τυχαῖα,
 Θεὸν τὸν ἀπεικονίζον κι' ἄνθρωπον Βασιλέα.
 Κι' ἀφοῦ τὸν προσεκύνησαν σκέπτονται νὰ γυρίσουν,
 νὰ στρέψουν στὴν πατρίδα των, νὰ τὸ κοινοποιήσουν.
 "Ὅτι ἐτέχθη ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει,
 ἐκεῖνον ποὺ ἐπρόσμενεν ἡ ἀνθρωπότης ὅλη.
 Καὶ εὐαγγέλια χαρᾶς, θείας δικαιοσύνης,
 ἡ ἀνθρωπότης δέχεται πᾶσα μετ' εὐφροσύνης.
 Διότι γίνεται ἀρχὴ τὸν Πλάστην νὰ γνωρίσῃ,
 κι' ὁ ἄνθρωπος μετὰ Θεοῦ νὰ ἐπικοινωνήσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΧΕΡΒΕΡΤ

Πρὸς τὸν μοναχὸν Ἑλίαν Λαυριώτην
εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Μεγ. Λαύρας - ἁγίου Ὁρους

Hamilton College Clinton N.Y. u.s.a. 20/7/60

Ἀξιότιμε καὶ φίλτατε Πάτερ Ἑλία.

Τώρα ἔχω διαβάσει τὰ δύο τεύχη τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ ὅποια εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ στείλητε, καὶ ἔχω μάθει πολύ, ὡς ἐπροσδόκων. Δὲν εἶναι εὐκόλουν νὰ ἐκλέξω ποιὰ ἄρθρα ἦταν τὰ πολυτιμότερα, ἀλλ' ἐὰν θὰ ἐμνημόνευον ἓνα, θὰ ἦτο τὸ ἄρθρον τοῦ πανοσιολογιώτου τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριήλ Διονυσιάτου, «Ἐν ᾧ ψει νέων Φλωρεντιανῶν». Ἡ ἀπαισιοδοξία τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριήλ εἶνε, ὡς μοι φαίνεται, χαρακτηριστικὴ τῆς κοινῆς γνώμης τῶν Ὁρθόδοξων· καὶ αὐτὴ ἡ ἀπαισιοδοξία μοὶ φαίνεται ἐπίσης ὁλοσχερῶς δικαιολογημένη. Εἶνε παρὰ πολὺ ἐνωρὶς διὰ νὰ μιλοῦμεν περὶ ἐνώσεως τῶν διαφορῶν ἐκκλησιῶν. Πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι αἱ ἀτυχεῖς διαφοραί, αἱ ὅποιαι τώρα διαιροῦσι τὰς ἐκκλησίας ἀπ' ἀλλήλων, ἡγείροντο ἐπὶ ἐκατονταετηρίδας, καὶ πράγματι πῶςμποροῦν νὰ διαλλαχθῶσι διαφοραί τόσον μακροχρόνιοι ἐν μιᾷ στιγμῇ;

Ὡς ἔγραψα πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν ἡγαπημένον Γέροντα Παῦλον, θὰ ἐπροτίμω νὰ μιλοῦμεν περὶ ἐνότητος μᾶλλον ἢ ἐνώσεως—καὶ δανείζομαι αὐτὴν τὴν διαστολὴν ἀπὸ τῆς «Αγιορ, Βιβ.», ἔτος 25 : 1960 σελ. 66. Ἐνότητα, νομίζω,μποροῦν νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν τὸ θέλουν, Ἐνωσίς μοι φαίνεται ἓνα ζήτημα πολλῶν γενεῶν—τί λέγω;—αἰώνων. Καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ φθάσωμεν τὴν ἐνότητα μᾶλλον ἢ νὰ, προσπαθοῦντες νὰ φθάσωμεν προῶρως τὴν ἔνωσιν, καταστρέψωμεν τὴν παροῦσαν εὐκαιρίαν, ὅταν αἱ καρδίαι πολλῶν ἀνθρώπων εἶνε κουρασμένα ἀπὸ διαφορῶν, διαιρέσεων, διαφοριῶν καὶ παντοίων διαφραγμάτων.

Τὸ θέμα τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς ἐνότητος εἶνε πολὺ μέγαλον καὶ συνεχῶς μελετῶ περὶ αὐτοῦ· ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλω αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, καὶ νὰ συνεχίσω τοὺς μηδαμινούς μου λογισμούς ἄλλην φοράν. Κατὰ τὴν γνώμην μου, τὸ ἔργον μας, τῶν μικρῶν καὶ ἀπλῶν Χριστιανῶν, εἶνε νὰ γεφυρώσωμεν τὰ δογματικὰ χάσματα δι' εὐχῆς καὶ ἀγάπης. Ἄς γεφυρώσωμε καὶ μὴ ἀνασκάψωμεν τὰ χάσματα βαθύτερα.

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως,

Herbert S. Long

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσίου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων
ἁγίων. Ὅπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα.
Ἑναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίου 1956.

Τὸ εἰς ἀδελφὸν τῆς Μονῆς ἐν τῷ
πλοιαρίῳ γενόμενον θαῦμα

Τῇ 13ῃ Ἰανουαρίου ἔτους σωτηρίου
1953.

Καθήμενος ἔξωθεν τοῦ φαρμακείου εἰς
τὸν ἐξώστην, ἔθεώρουν πρὸς τὴν ἀποβά-
θραν τῆς Μονῆς, ἔνθα τὸ ἐκ Δάφνης ἐρ-
χόμενον Μοτὸρ τῆς συγκοινωνίας ἐσταμά-
τησε καὶ ἐξήρχετο ὁ ἐκ Μονοξυλίου ἀ-
φιχθεὶς, νεοδιορισθεὶς Οἰκονόμος Ἱερομό-
ναχος Παῦλος. Ἐπίσης ἔβλεπον μέσα εἰς
τὸ Μοτὸρ καὶ τὸν τέως Οἰκονόμον τοῦ Μετο-
χίου «Μονοξυλίτη» ἀδελφὸν Γέροντα μὲ τὰς
ἀποσκευὰς του καθήμενον, μὴ ἐξερχόμενον,
τὸν δὲ ἐπιστατήσαντα εἰς τὴν παράδοσιν
τοῦ Μετοχίου ἀδελφὸν Γέροντα Λεόντιον,
ἐξεληθόντα καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ πλοιαρίου,
καὶ μετὰ τοῦ Ἱερομονάχου Παύλου τὴν
πρὸς τὴν Μονὴν ἄγουσιν ἀνηφορικὴν ὁ-
δὸν ὁδεύοντας· τὸν δὲ Οἰκονόμον, ὡς προεί-
πομεν, μὲ τὰς ἀποσκευὰς του καθήμενον
ἤσυχον ἐντὸς τοῦ πλοιαρίου. Καὶ ταῦτα
ὀλέπων διηπόρουν καὶ διηρωτώμην: τί
συμβαίνει; διατί ὁ τέως Οἰκονόμος, ἐνῶ
ἦλθε μὲ τὰ ἐπιπλά του δὲν ἐξέρχεται ἐκ
τοῦ πλοιαρίου; καὶ διατί δὲν βγάζει τὰς
ἀποσκευὰς του ἔξω εἰς τὴν προκυ-
μαίαν;

Ἐπίσης ἔβλεπον τὸν μηχανικὸν τοῦ μο-
τοριοῦ ἀγωνιζόμενον ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ
πλέον, προσπαθοῦντα νὰ θάλλῃ ἐμπρὸς τὴν
μηχανὴν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ δρομολόγι-
όν του, ἀλλὰ δυστυχῶς μὴ δυνάμενον τὸ
καθόλου νὰ ξεκινήσῃ τὴν μηχανὴν νὰ ἐρ-

γασθῇ. Οἱ ἐν τῷ πλοιαρίῳ ἐπιδάται κατό-
πιν τοῦ τοιοῦτου ἀπροσδοκῆτου πειρασμοῦ,
ἤρχισαν νὰ στενοχωροῦνται διὰ τὴν τοιαύ-
την καθυστέρησιν, μὴ γνωρίζοντες πῶς νὰ
ἐξηγήσουν τὸ ἀτυχὲς τοῦτο γεγονός, κατό-
πιν μάλιστα τῶν ἀπεγνωσμένων προσπα-
θειῶν τοῦ μηχανικοῦ καὶ μὴ δυνάμενον
εἰς τὸ παντελὲς νὰ εὔρῃ τὸ σφάλμα τῆς
μηχανῆς διὰ νὰ τὴν διορθώσῃ. Ταῦτα βλέ-
πων ὁ ἀδελφὸς Γέρων Οἰκονόμος καὶ ὑπὸ
τῆς συνεδήσεώς του μηνυθεὶς, διότι ἐννόη-
σε ὅτι χάριν αὐτοῦ γίνεται τὸ ἐμπόδιον,
τὸ χάλασμα τῆς μηχανῆς καὶ ἡ ἐνταῦθα
ἀναγκαστικὴ παρκαμὸνῃ, καὶ ὅτι εἶναι φα-
νερὰ ἐπέμβασις θείας ἀνωτέρας δυνάμεως
τοῦ τιμίου Προδρόμου, μεταμελεῖται,
μεταβάλλει τὴν εἰλημμένην του ἀπόφασιν
τὸ νὰ ἀποδιδοθῇ εἰς Νέαν Σκῆτην, καὶ
ἀποφασίζει νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ πλοιαρίου μὲ
τὰς ἀποσκευὰς του, ὅταν δὲ εὐγῆκεν ἔξω
μὲ τὰ ἐπιπλά του, ὦ τῶν θαυμασίων σου
τίμιε Πρόδρομε! ἡ μηχανὴ εὐρέθη ἐν τά-
ξει καὶ εὐθὺς ἐξεκίνησε καὶ ἐσυνέχισε τὸ
ταξείδιον τοῦ δρομολογίου τῆς.

Ἀνελθὼν εἰς τὴν Μονὴν εὐθὺς μοι ἐπε-
σκέφθη (ἐπειδὴ ἀπὸ πολλῶν ἔτων μᾶς συν-
δέουν ἰδιαιτέραι ἀδελφικαὶ σχέσεις) τὸν
ἀνέμενον, καὶ εὐρών με εἰς τὸ μαγειρεῖον
τοῦ Νοσοκομείου, παρόντων καὶ ἄλλων ἀ-
δελφῶν, μετὰ τὸν συνῆθη χαιρετισμόν, ζη-
τεῖ νὰ πᾶμε μέσα στὸ φαρμακεῖον διὰ νὰ
μὴ ἀκούσουν οἱ ἐν τῷ μαγειρείῳ ἀδελφοί.

—Πᾶμε, μοι λέγει, νὰ μοι δώσῃς φάρ-
μακα.

Ἐγὼ χαριεντιζόμενος τοῦ λέγω:

— Ἀρρωστος μοῦ ἦλθες ἀπὸ τὸν Μονο-
ξυλίτη, Πάτερ Οἰκονόμει;

— Ναί μοῦ λέγει· ψυχικῶς καὶ σωμα-
τικῶς!!

Εἰσελθόντες ἐντὸς τοῦ φαρμακείου, σφα-
λίσας τὴν θύραν, τὸν ἐβλεπον καταβεβλη-
μένον ἡθικῶς, πολλὰ περίλυπον καὶ θα-
κρύνοντα· ὅθεν τὸν ἠρώτησα:

— Τί ἔχεις ἀδελφε· Οἰκονόμει; τί σοῦ
συμβαίνει; Μοί λέγει:

— Πιστεύεις ὅτι καὶ τώρα γί-
νονται θαύματα;

— Ναί τσὺ λέγω, θεθαίως πι-
στεύω· καὶ ἐκπληκτος, ἀνέμενον τί θά
μοῦ εἰπῇ!

— Ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι πιστεύεις, διὰ
τοῦτο ἦλθον νὰ σ' ἐξομολογηθῶ τί μοῦ συ-
νέβη, ἵσως μὲ ἐλαφρύνῃ ὁ πόνος.

Ἀφοῦ τὸν παρεθάρρυνα, ἤρχισε νὰ μοί
ἐξομολογεῖται τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας του.

— Μὲ ἐβλεπες μέσα στὸ Μοτὸρ δπου
ἐκάθην καὶ δὲν ἐδραῖνα ἔξω;

— Ναί, τοῦ λέγω· σὲ ἐβλεπα, καὶ ἀπο-
ροῦσα· γιατί ἐκάθησο μέσα; δὲν μπορούσα
νὰ ἐξηγήσω τὴν στάσιν σου.

— Ἐγὼ, μοῦ λέγει, ἀφοῦ παρέδωκα
τὸ Μετόχιον εἰς τὸν νέον Οἰκονόμον, εἶχα
ἀποφασίσει νὰ μὴ ἔλθω εἰς τὴν Μονήν.
Ἀπεφάσισα ν' ἀποχωρίσω. Τὰ αἷτια, μοί
λέγει, τώρα μὴν ἐρωτᾷ; νὰ μάθῃς. (Καὶ
ταῦτα λέγων δὲν μπορούσε νὰ κρατήσῃ τὰ
δάκρυά του). Εἶχα ἀποφασίσει νὰ υπάγω
εἰς τὴν Νέαν Σκήτην εἰς τὸν ἐξάδελφόν
μου Ἰωάσαφ. Ἀλλὰ καθὼς φανερὰ φαίνε-
ται δὲν ἦτο ἀρεστὸν αὐτὸ εἰς τὸν τίμιον
Πρόδρομον, καὶ καθὼς εἶδες, ὅταν ἦλθε τὸ
Μοτὸρ κάτω εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγγή-
καν ἔξω οἱ ἄλλοι ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι πο-
λὺ ἐπροσπάθησαν καὶ πολὺ μὲ παρεκάλε-
σαν νὰ ἐξέλθω καὶ ἐγὼ μὰζὺ μὲ αὐτούς,
ἀλλὰ δὲν τοὺς ὑπήκουσα· τότε τί ἐγινε;

χαλᾷ ἡ μηχανή. Ἀγωνίζεται ὁ μηχανι-
κὸς ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ περισσότερον,
καὶ ἡ μηχανή μένει ἀκίνητος· χωρὶς νὰ
υπάρχῃ οὐδὲν βλάβιμον ἢ χάλασμα· τὸ
ὅποτον δλέπων ὁ μηχανικὸς ἐστενοχωρεῖτο
εἰς περισσότερον· ἡ μηχανή νὰ εἶναι ἐν
τάξει καὶ νὰ μὴ δουλεύῃ! Ταῦτα παρ-
κολουθῶν ἐγὼ καὶ ἐννοήσας ὅτι βλα γίνον-
ται δι' ἐμέ, εἰτι ὁ τίμιος Πρόδρο-
μος ἐπενέβη, πληγωθεὶς τὴν καρδίαν
εὐθὺς μετέβηλλον τὴν ἀπόφασίν μου, καὶ
εὐγῆκα ἔξω· καὶ ὡς εὐγῆκα, τὸ εἶδες μύ-
νος σου, ἀμέσως ἡ μηχανή ἐλειτούργησε
καὶ ξεκίνησε τὸ Μοτὸρ διὰ τὸ δρομολό-
γιόν του.

Τὸν ἐπαρηγόρησα ὅσον κατὰ τὴν ὥραν
ἠδυνήθηκα, συστήσας εἰς αὐτὸν ὑπομονὴν
καὶ καλὰς ἐλπίδας εἰς τὸν τίμιον Πρό-
δρομον, καθότι αὐτὸς εἶναι ὁ νοικοκύρης
καὶ κυδερνήτης τῆς Μονῆς, καὶ ὀφείλομεν
οἱ πάντες νὰ συντρέχωμεν ὁ καθεὶς τὸ κα-
τὰ δύναμιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, διὰ νὰ
εὐωδοῦνται τὰ τῆς Μονῆς, καὶ οὕτως ἀπε-
χωρίσθῃ ἐξ' ἐμοῦ, μὴ θελήσας νὰ λάβῃ
οὔτε ἓνα ἀναψυκτικὸν πρὸς παρηγορίαν
του, ἀλλ' ἐφυγε καὶ ἐκλείσθῃ εἰς τὸ κελ-
λίον του ἵσως, ὡς ἐγὼ ὑπενόουν, νὰ κλαύ-
σῃ πολὺ, ἔως ὅτου παρηγορηθῇ ὑπὸ τῆς
θείας χάριτος, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Καὶ μετὰ τριήμερον ἐξῆλθεν εἰρηνικὸς
καὶ γαλήνιος εὐχαριστῶν ἀπὸ ψυχῆς καὶ
καρδίας τὸν τίμιον Πρόδρομον, οὗ ταῖς
προσβείαις τύχοιμεν τέλους ἀγαθοῦ καὶ
τῆς οὐρανίου Βασιλείας. Ἀμήν.

Α Ν Α Λ Ε Κ Τ Α

Ἐκ τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ Α'
γέγονε τὸ ἐξομολογεῖσθαι τοὺς Χριστια-
νοὺς ἐν πνευματικῷ, πρότερον παρησίᾳ
τοῦτο ποιοῦντας.

— Γαλατᾶς = συκαῖς, ὅθεν καὶ Συ-
κεώτης ὁ ἅγιος Θεόδωρος.

ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑΣ

Ἐν τῇ «Καθημερινῇ» τῆς 12ης παρελθόντος Αὐγούστου ἀναγινώσκομεν τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς τῆς ἀφῆς τοῦ «ἀπολλωνίου φωτός» εἰς τὴν ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν.

«Ἡ ἐπίσημος τελετὴ θὰ γίνῃ σήμερον παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν καὶ χιλιάδων τουριστῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων. Ἡ ἀφῆ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ φωτός θὰ γίνῃ εἰς τὸν στίβον τοῦ ἀρχαίου Σταδίου. Ἐκεῖθεν ἡ πρωτοεῖρε κ. Α. Κ., συνοδευμένη ὑπὸ χοροῦ γυναικῶν, θὰ μεταφέρῃ τὸ φῶς εἰς τὴν ἱερὰν ἄλτιν, ὅπου θὰ ἀναφθῇ ὁ θωμὸς... Ὁ τελευταῖος λαμπαδηδρόμος θὰ φθάσῃ αὖριον τὴν ὁγδόην μ. μ. εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον ὅπου θὰ τελεσθῇ τῇ συμμετοχῇ τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, ἡ τελετὴ τῆς ἀφῆς τοῦ Ὀλυμπιακοῦ θωμοῦ...» Ἐν δὲ τῇ «Ἐστῇ» τῆς αὐτῆς ἡμέρας βλέπομεν φωτογραφίαν εἰκονίζουσιν γοῦπε τὴν τὸν πρῶτον δρομέα καθ' ἣν στιγμήν μέλλει νὰ λάβῃ τὸ «φῶς» ἐκ τῶν χειρῶν τῆς «πρωθιερείας». Καὶ τέλος ἐν τῇ «Ἐθνει» τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἀναγράφεται ὅτι «ἡ πρωθιερεία ἐτέλεσε δέξιν», πρὸς τὸν Δίξ ἐννοεῖται!!!

Θεέ μου! Ἀνέζησε λοιπόν, μετὰ εἰκοσιν ὅλους αἰῶνας, ἡ ἀρχαία θρησκεία τῶν κλεπτῶν καὶ μοιχῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου; ἀνέστησαν τὰ ὑπὸ τοῦ θεολήπτου Παύλου συντριβέντα εἰδῶλα αὐτῶν, ἀνηγέρθησαν οἱ πεπτωκότες θωμοί, ἐπανήλθον αἱ ἱερεῖαι τῆς εἰδωλολατρίας, ἐπανεῦρεν ὁ Φοῖβος καλύβην καὶ «παγὰν λαλέουσιν» καὶ «μάντιδα δάφνην»; Δὲν ἐφώτισε τὴν ἀνθρωπότητα τὸ ἀνέσπερον Φῶς τῆς Βηθλεὲμ καὶ στρεφόμεθα πρὸς τὸ «ἀπολλώνιον φῶς» τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρίας; Ὅποια ἐξουδένωσις τοῦ Κυρίου, ὅποιος ἐμπυσμός κατὰ τοῦ θείου Αὐτοῦ Προσώπου!

Καὶ ὅμως, οἱ Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, ἀντὶ νὰ θραύσωσι τὰς κεφαλὰς (μεταφορικῶς ὀμιλοῦμεν) τῶν νεοειδωλολατρῶν τούτων διὰ τῶν ἀρχιερατικῶν αὐτῶν ράδων, ἡσυχίαν ἄγουσιν, ὡς ἐὰν οὐδὲν συνέβη... Οὕτε κεφαλὰὶ ἐθραύσθησαν, οὔτε συναγεμὸς ἐσημάνθη, οὔτε καὶ ἀπλῇ τῇ διαμαρτυρίᾳ ἠκούσθη. Τόση ἀδιαφορία, τόση ἀναλγησία διὰ τὸν ἀνασχυρούμενον Ἰησοῦ!...

ὦ Κύριε! Μὴ στήσης ἡμῖν τὴν ἀμαρτίαν ταύτην τῇ: ὅφ' ἡμῶν φρικτῆς προδοσίας Σου!

Ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν εἶνε φεῦ! ἡ μόνη ἐκδήλωσις τῆς νεοειδωλολατρίας. Ἐν τῇ «Καθημερινῇ» τῆς 6ης Σεπτεμβρίου ἀναγινώσκομεν περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις συγκροτηθέντος ἐσχάτως Διεθνoῦς Συνεδρίου τῆς ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς: «...Ἡ δευτέρα συνεδρίασις θὰ γίνῃ τὴν 8ην τρέχοντος εἰς Κῶ, γενέτειραν τοῦ Ἱπποκράτους, ἡ τρίτη ἐν πλῶ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου «Σεμίραμις», κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ σύνεδροι θὰ μεταβῶν διὰ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, θεοῦ τῆς ἱατρικῆς καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Ἀσκληπιοῦ». Τὶ νὰ εἰπώμεν; Ἡ ἀγανάκτησις καὶ τῆς καρδίας τὸ ἄλγος πνίγουσι τὴν φωνὴν ἡμῶν.

Ἐχομεν ὅμως καὶ ἕτερον: Ἐπειδὴ προσφάτως ἐχρησιμοποιήθη τὸ θέατρον τῆς Ἐπιδαύρου δι' ἰταλικὴν ὁπεραν (καλὴν ἢ κακὴν οὐκ οἶδω, ὡς παντελῶς ἀδαῆς περὶ τὰς ταιαύτας ματαιολογίας) ὑψώθησαν μέχρι τῶν ἄστρον φωνῶν ἀποδοκιμασίας διὰ τήν... δεδήλωσιν τοῦ «ἱεροῦ χώρου»! Ἐκ τοῦ πλήθους τῶν φωνῶν ἀρκοῦμεθα νὰ μνημονεύσωμεν δύο: Ὁ Αἰμ. Χουρμούζιος

γράφει ολοφύρετος ἐν τῇ «Καθημερινῇ» τῆς 31ης Αὐγούστου:

«Αἱ παραστάσεις τῆς Νόρμας» δὲν ἔπρεπε νὰ δοθοῦν εἰς τὴν Ἐπίδauρον... Διερωτῶμαι πῶς δὲν εὐρέθη ἕνας ἀνθρωπος ἀπὸ τὰ πνευματικὰ κεφάλαια τοῦ διαθέτει ὁ τύπος καὶ τοῦ διαθέτουν ἐξουσία, γιὰ νὰ ἀντιταχθῇ πρὸς ὅ,τι ἀποτελεῖ μία ἀπαράδεκτη γιὰ τὸ χῶρον τῆς Ἐπίδauρου ἐκτροπή. Διερωτῶμαι πῶς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συμβούλιον ὑπῆρξε στὴν περίπτωσιν τόσον βωδὲν, ἢ πῶς ἠνέχθη τὸ φέμωτρον, ἐὰν τοῦ ἐπεβλήθη καὶ δὲν ἠγανάκτησε μὲ τὰ κολλημένα στίς σεβάσμιες κερκίδες τοῦ ἀρχαίου θεάτρου χαρτιά... Δὲν εἶναι πιά («οὔτε μπορεῖ νὰ διαφημίζεται ἡ Ἐπίδauρος ὅτι εἶναι») ἡ ἀποκλειστικὴ ἐστία τοῦ ἀρχαίου θεάτρου, ὅπου θὰ καλοῦμε, σὰν σὲ πνευματικὸ προσκύνημα, τοὺς φιλόφρονες ὅλου τοῦ κόσμου... Διανοήθητε ποτὲ ἰταλικὴν ὁπεραν μέσα εἰς τοὺς Δελφούς; Ἐν τούτοις ἡ ὄρεξις ἔχει ἀνοίξει... Ἀσκληπιέ, προσοχή! Οἱ Κλίνγκσορ ἀπειλοῦν νὰ σὲ λογχίσουν, παρ' ὅ,τι προσπαθοῦν νὰ σὲ γοητεύσουν μὲ μαγικὰς σειρήνες».

Ὁ δὲ Π. Παλαιολόγος, κλαίων καὶ αὐτὸς διὰ τὴν ἀνῆκεστον... συμφορὰν, γράφει ἐν τῷ «Ταχυδρόμῳ» τῆς 3ης Σεπτεμβρίου: «Ἡ Ἀξενή ὑπῆρξε γιὰ τὴν κ. Κάλλας ἡ Ἐπίδauρος. Ἡ βροχὴ τὴν περιέλουσε στὴν πρώτην ἐμφάνισιν· ὕψηλός πυρετὸς στὴ δεύτερῃ... Ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν ἀκόμα στοὺς ἀρχαίους θεοὺς διαλογίζονται μὴ τυχὸν ὁ ὄρμαθός τῶν κακοτυχίων αὐτῶν ἀποτελεῖ τιμωρία ποὺ ἐπιβάλλουν οἱ οὐρανοί, ὠργισμένοι ἐπειδὴ σὲ ἱερὸ ἑλληνικὸ χῶρον, ὅπου ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων δὲν ἀντήχησαν παρὰ μόνον στίχοι ἀρχαίων τραγωδῶν, ἠκούσθησαν τώρα ἀπὸ χεῖλη ἑλληνικὰ ξένοι φθόγγοι, ξένης μουσικῆς

συνθέσεως, μὲ ξένο διευθυντὴ ὀρχήστρας. Ἡ Λυρική μας Σκηνὴ ὀφείλει, καλοῦ — κακοῦ, τίς ἐξίλαστήριες σπονδὰς τῆς!»

Ἐγκλημα λοιπὸν βαρὺ, ἀπεχθές, ἀσυγχώρητον ἢ χρησιμοποίησις τῆς Ἐπίδauρου δι' ἰταλικὴν ὁπεραν. Ἐγκλημα μέγα καὶ ὁ πρὸ τίνος φωτισμὸς τῆς Ἀκροπόλεως διὰ πολυχρῶμων προβολέων. (Πόσαι διαμαρτυραὶ καὶ τότε!) Ἀσήμερον ὅμως πρᾶγμα ἢ χρησιμοποίησις τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου διὰ θεατρικῶν ἔργων! Πάντες οἱ κύριοι οὗτοι, οἵτινες χθὲς ὠρύοντο διὰ τὴν «δεδηλωσιν» τῆς Ἀκροπόλεως καὶ σήμερον τῆς Ἐπίδauρου, ὠρύοντο καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀξιοῦντες τὴν παραχώρησιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ διὰ τὴν ἀναβάθασιν τῆς περιβολῆς «Θεοφανούς». Ἡ Ἐπίδauρος, ἡ Ἀκρόπολις, οἱ Δελφοί, εἶνε τρισάγια σεβάσματα, εἶνε τόποι πανίεροι, εἶνε «ταμπού». Ὁ Χριστὸς ὅμως καὶ οἱ Ναοὶ τῶν ἁγίων Αὐτοῦ εἶνε ἀνάξιοι λόγου καὶ προσοχῆς. «ὦχ ἀδελφέ! Μ' αὐτὰ θὰ ἀσχολούμεθα τώρα...»

Ὁ κ. Χουρμούζιος ἀνέλαβε, πλήρης συγκινήσεως καὶ εὐλαθείας, τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ... Ἀσκληπιοῦ. «Ἀσκληπιέ, προσοχή! Ἀπειλοῦν νὰ σὲ λογχίσουν», φωνάζει μετ' ἄλλους ψυχῆς. Ἀλλ' ὅτε ὁ σατανόπληκτος καὶ σατανοκίνητος Καζαντζάκης ἐλόγχιζε τὸν Κύριον Ἰησοῦν, δι' ὧν τρισαισχίστων βλασφημιῶν ἔγραψεν, οὐδαμῶς συνεκινεῖτο ὁ κύριος Χουρμούζιος. Ἀλλὰ τί λέγω; Ἐδᾶξε μύδρους πυρίνους κατὰ παντὸς ἐπικρίνοντος τὸν Καζαντζάκην, τὸ ἄλλο ἐκεῖνο «ταμπού»!

Ἐνταῦθα φθάσας ἐμνήσθην καὶ ἐνὸς ἀκόμῃ: Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἠγέρθη πάλιν πολλὸς θόρυβος ἐξ ἀφορμῆς τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας «Ὁ τρωϊκὸς πόλεμος», ἣτις παρεπολεῖ πῶς τὰ γραφόμενα ἐν τῇ Ἰ-

Λουκά Α. Μαλτέζου, μοναχού

ΠΕΡΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ

Πλήγμα βαρὺ αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ παντὸς ζηλωτοῦ Μοναχοῦ καὶ Χριστιανοῦ, ὅταν διαπιστώσῃ καὶ ἐξερευνήσῃ τὴν μεγάλην κατὰπτωσιν καὶ παρακμὴν τῶν ἱερῶν Προπυλαίων καὶ φρουρῶν τῆς Πίσσεως καὶ τῆς Πατρίδος, δηλαδὴ τῶν ἱε-

ρῶν Μονῶν ἢ Μοναστηρίων. Ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε ἤκμαζε καὶ ἐνηργεῖτο ἡ φιλανθρωπία, ἡ γνώσις, ἡ ποίησις, ἡ ὑμνογραφία, ἡ νηστεία, ὁ παρθενικὸς βίος καὶ ἐν γενεῇ ἡ ἀγγελικὴ ζωὴ καὶ ἡ ἀρμονία, βλέπεις τὴν σήμερον μερικοὺς Μοναχοὺς βα-

λιάδι. Καὶ ἡπειλήθη τότε... νέος τρωϊκὸς πόλεμος κατὰ τοῦ δράστου τῶν παραποιήσεων. Πεπυρακτωμέναι γραφίδες, καὶ πρώτη ἡ τοῦ «Ἀθηναίου» τῆς «Καθημερινῆς», κατέλαβον τὰς ἐπάλξεις: «Δὲν μᾶς εἶναι καθόλου εὐχάριστον», ἐκραύγαζεν οὗτος τῇ 8-2-56, «νὰ μᾶς διδάσκεται ἡ Ἰλιάς ἀλλοιωτικὰ ἀπὸ τὸ ὁμηρικὸν ἔπος καὶ νὰ μᾶς ἀναφέρεται ὅτι τὸν Πάτροκλον τὸν ἐφόνευσεν ὄχι ὁ Ἑκτωρ, ἀλλὰ ὁ Πάρις, διότι αὐτὸ ἐφάνη λογικώτερον ἢ προσφορώτερον εἰς τὸν Ἀμερικανὸν σκηνοθέτην... Ὁλος ὁ κόσμος, ἀλλ' ἡμεῖς πολὺ περισσότερον, πρέπει νὰ ξεύρωμεν τὴν ὁμηρικὴν Ἰλιάδα, αὐτήν, ὄχι ἄλλην, διεστρεβλωμένην».

Δὲν ἠνείχετο ἡ ἱστορικὴ εὐθιξία καὶ φιλαλήθεια τοῦ κυρίου «Ἀθηναίου» τὴν ταινίαν τοῦ Ἀμερικανοῦ σκηνοθέτου, ἠνείχετο ὅμως ἡ μάλλον ἐνέκρινε καὶ ἐξεθεάζε διὰ πολυστήλων τῆς «Καθημερινῆς» δημοσιευμάτων τὰ τερατουργήματα τοῦ Ἑλληνος συγγραφέως Ν. Καζαντζάκη. Ὁ Ἀμερικανὸς σκηνοθέτης δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παραποιῇ τὸ «ὁμηρικὸν ἔπος» καὶ νὰ λέγῃ ὅτι ὁ Πάρις καὶ οὐχὶ ὁ Ἑκτωρ ἐφόνευσεν τὸν Πάτροκλον· ὁ Καζαντζάκης ὅμως ἔχει ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ παραποιῇ κατὰ φρικώδη τρόπον τὰ Εὐαγγέλια καὶ νὰ γράφῃ ἐν τῷ ἔκφρονι καὶ τερατώδει «Τελευταίῳ Πειρασμῷ» ὅτι ὁ Κύριος οὐχὶ ἐν Βηθλεὲμ ἀλλ' ἐν Ναζαρέτ ἐγεννήθη, ὅτι ἡ ἐμφάνισις κατὰ τὴν

γέννησιν ἀγγέλων ἦτο... ὄνειρον τῆς Μητρὸς Αὐτοῦ, ὅτι ὁ Συμεὼν εἶδεν αὐτὸν ἄνδρα ὄντα καὶ οὐχὶ νήπιον 40 ἡμερῶν, ὅτι ἐν ἡλικίᾳ 20 ἐτῶν ἦτο ὑποψήφιος γαμβρὸς τῆς Μαγδαληνῆς (σύγγνωθ' μοι, Κύριε καὶ Αὐτρωτά μου, τὴν μνείαν τῶν βλασφημιῶν!), ὅτι ὁ Ἰούδας, ἄριστος καὶ εὐπειθέστατος καὶ ὑπερ-ἄφωσιωμένος μαθητῆς, ἐγένετο προδότης κατόπιν ῥητῆς διαταγῆς καὶ ἀκάμπτου ἐπιμονῆς τοῦ Διδασκάλου, ὅτι τέλος ὁ Κύριος ὠνεϊρεύετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ οἰκίας καὶ ἐργαστήρια καὶ ἐρωτικὰς περιπτύξεις καὶ συζύγους καὶ υἱοὺς καὶ ἐγγόνους! Ἀρὰς εἶχεν ὁ «Ἀθηναίος» διὰ τὸν διαστροφέα τῆς Ἰλιάδος, ἐπαίνους ὅμως οὐρανομήκεις διὰ τὸν διαστροφέα τοῦ θεοπνεύστου Εὐαγγελίου!.. («Ἐγραψα αὐτῷ τότε τὰ δέοντα, ἀλλ' οὐκ ἦν ἀκράσις»).

Καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἀνασταυρούμενον βλέπουσα ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τί πράττει, καὶ πῶς ἀντιδρᾷ; Ἀλλ' ἄς σιωπήσωμεν! Ἡ μάλλον ἄς ὑπομνήσωμεν ἀπλῶς τοὺς τρομεροὺς ἐκείνους λόγους τοῦ Κυρίου: «Ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων» (Μάρκ. γ', 38). Κύριε, φέισι ἡμῶν!

Ἐπιφάνιος Ι. Θεοδωρόπουλος

σανισμένους, τλαιπωρουμένους με ἡθικὴν καὶ ὕλικὴν κατάπτωσιν, καθόσον στεροῦνται τῶν πνευματικῶν μέσων καὶ ἐφοδίων πρὸς ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν τελειοποίησιν, καὶ πολλάκις καὶ τῶν πλέον ἀπαιρητῶν περιθάψεων καὶ βοηθειῶν τῆς ζωῆς, Ἐπὶ πλέον οὐδεμίαν ἐλπίδα ἔχουσιν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία θέλουσιν ἐπαναφέρει καὶ συγκροτήσουσι τὰς ἱερὰς Μονάς, εἰς τὴν παλαιότεραν αὐτῶν ἀκμὴν καὶ εὐλειαν, ἀπὸ τὸν σημερινὸν μαρασμὸν καὶ ἀθλιότητα.

Ἵνα γνωρίσωμεν καὶ μάθωμεν, ὁποίως ὠφελείας καὶ ἐκδουλεύσεις προσέφερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸ Ἔθνος αἱ ἱερὰ Μοναὶ καὶ ὁποῖον τὸ ὕψος τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας, θέλω παραθέσει μερικὰς περιχοπὰς καὶ σκέψεις ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων καὶ ἐκ τῆς ἰδικῆς μου πεύρας καὶ ἀσκήσεως.

(Ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Μεσσηνίας, Μελετίου Σακελλαροπούλου, ἱερὰ Μονὴ ἁγίων 40. σελ. δ' εἰσαγωγή).

«...Οὕτω τὰ Μοναστήρια διὰ μέσου τῶν αἰώνων ὑπὸ τοιαύτην νομοθετικὴν ἐποπτείαν διοικηθέντα, ἀνταπεκρίθησαν πληρέστατα πρὸς τὰς προσδοκίας τοῦ Ἐθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας· διότι τὸ μὲν ἐγένοντο τὰ φροντιστήρια τῆς ἀρετῆς, τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς ἐκαλλιεργήθησαν λίαν λυσιτελῶς τὰ γράμματα. Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστόν, ὅτι οἱ μοναχοὶ ἦσαν οὐ μόνον οἱ συγγραφεῖς θεολογικῶν, ιστορικῶν, δογματικῶν καὶ ἡθικῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀντιγραφεῖς αὐτῶν πρὸς εὐρυτέραν διάδοσιν ἐλλείπει τυπογραφίας. Ἐν τοῖς Μοναστηρίοις ἀνεπτύχθη ἡ ὑμνογραφία καὶ ἡ ποίησις, δι' ἧς ἐκδηλοῦται ζωηρὸν τὸ αἶσθημα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἱερὰ τέχνη ἐν αὐτοῖς εὔρε τοὺς ἑαυτῆς ἐργάτας καὶ θιασώτας. Ἀλλὰ μὴ τοι καὶ

ἡ φιλανθρωπία δὲν ἔσχε τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐν τοῖς Μοναστηρίοις, αἵτινα ἐγένοντο ξενῶνες πρὸς περιθάλψιν τῶν πτωχῶν καὶ καταφύγια τῶν καταδιωκομένων ἐν χαλεπαῖς ἡμέραις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνους; Τὰ πρῶτα νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα, γηροτροφεῖα, ἰδρυθήσαν ἐν Μοναῖς ἤδη κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα· διότι τέως τοιοῦτοι θεσμοὶ ἦσαν ἄγνωστοι καὶ ἀσύλληπτοι ἐν τῷ νῷ τῶν κοινωνικῶν. Ἐν τοῖς Μοναστηρίοις ἐμορφώθησαν θεολογικῶς, φιλοσοφικῶς καὶ ἡθικῶς καὶ προσεκτίσαντο τὸ ἡθικὸν σθένος οἱ ἄνδρες ἐκείνοι, οἵτινες ἀνταπεξῆλθον γενναίως κατὰ δυναστῶν καὶ αἰρετικῶν καὶ ὑπερμάχησαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐστρατολογήθησαν οἱ ἐπίσκοποι, οἵτινες ἐμεγάλυναν τὴν Ἐκκλησίαν.

Καὶ κατὰ τοὺς χρόνους δὲ τῆς δουλείας, ὅτε ἡ λάμψις τοῦ βυζαντιακοῦ πολιτισμοῦ ἐσβέσθη, αἱ δὲ μοῦσαι κατέλιπον τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ ἐκινδύνευσεν ὁ ὀρθόδοξος Ἑλληνικὸς λαός, ἐλλείπει σχολείων, νὰ γνωρίσῃ ὅτι εἶναι Ἕλλην, τὰ Μοναστήρια διετήρησαν τὸ πῦρ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς θρησκείας ὑποφῶσκον μὲν, ἀλλ' ἄσβεστον, οὐχ ἥττον δὲ ἐγένοντο καὶ παραμυθία τῶν τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀσθενούντων καὶ δεομένων βοηθείας. Καὶ ὅντως, ὥς εἶναι γνωστόν, οἱ πλεῖστοι τῶν διδασκάλων ἐν ταῖς λειτουργούσαις τότε εὐαρίθμοις σχολαῖς ἦσαν μοναχοί. Ποῦ δὲ ἀλλαχοῦ, εἰμὴ ἐν τοῖς Μοναστηρίοις ἐδιδάσκοντο οἱ ἱερεῖς τὰ στοιχειώδη γράμματα καὶ ἡσκοῦντο εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν στοιχειωδῶν αὐτῶν ἐφημεριακῶν καθηκόντων τῆς θείας λειτουργίας, τῶν μυστηρίων καὶ λοιπῶν ἱερατικῶν πράξεων; Οὗτοι δὲ καὶ μόνοι ἦσαν οἱ διδάσκοντες τὸν λαόν, ὅτι εἶναι Ἕλλην ὀρθόδοξος, καὶ ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται καὶ τὸ ὅτι Ἑλληνισμὸς καὶ Ὀρθοδο-

ξία είναι ταυτόσημα».

Ὁ Μοναχικὸς βίος ἐξυμνεῖται ὑπὸ τῆς Ἱστορίας, ὑπὸ τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων καὶ διαφόρων λογίων ἐρευνητῶν τούτου, καθὼς καὶ ἐκ τῆς ζωῆς τῶν Μοναχῶν καὶ ἀσκητῶν. Ἐκ τῶν Μοναχῶν προῆλθον οἱ ἐμπνευσμένοι Ἱεράρχαι, οἱ πρόμαχοι τῆς Ὁρθοδοξίας, οἱ συγγραφεῖς καὶ ὑμνογράφοι καὶ οἱ ὑψηλότεροι καὶ τελειότεροι ἐφαρμοσταὶ καὶ ἐκτελεστοὶ τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ἐν γένει φιλανθρωπίας, καθὼς καὶ οἱ ὑψηλτεῖς μυστικοπαθεῖς, οἱ ὅποιοι ἐπλησίασαν καὶ ἐπισῆλθον εἰς τὰ μυστήρια τοῦ θεωρητικοῦ βίου καὶ τῆς ἐνώσεως τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Ὡς πρώτη βᾶσις καὶ ἀρχὴ τῆς καθάρσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, εἶναι ἡ ἡσυχία, ὥς λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος. «Ἡσυχία ἐστὶ, ἀρχὴ καθάρσεως τῇ ψυχῇ». Διὰ τοῦτο ἐπενοήθησαν τὰ θεῖα αὐτὰ καταφύγια, αἱ Ἱεραὶ Μοναί, ἵνα ἐν αὐταῖς ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, μακρὰν τοῦ κόσμου, τῶν θορύβων καὶ τῶν αἰτίων τῆς ἁμαρτίας, δυνηθῇ νὰ πλησιάσῃ εὐχερέστερον καὶ ἀσφαλέστερον τὸ θεῖον. Ὅποταν πλέον κεκαθαρμένη καὶ πεφωτισμένη, θὰ εἶναι εἰς θέσιν, εἴτε διὰ σοφῶν συγγραμμάτων, εἴτε δι' ἐπιστροφῆς εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀναλήψεως καθηκόντων τοῦ Ἱεράρχου, τοῦ Ἱεροκλήρυκος, τοῦ Ἱεραποστόλου, νὰ φωτίσῃ, νὰ διδάξῃ καὶ ὁδηγήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα πρὸς τὸν Θεόν. Οὕτω βλέπομεν ἐν τῷ βίῳ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Βασίλειου, Γρηγορίου καὶ Χρυσοστόμου, ὅτι οὗτοι πρότερον ἡσκήτευσαν ἀρετὰ ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐν Ἱεραῖς Μοναῖς καὶ κατόπιν κεκαθαρμένοι καὶ πεφωτισμένοι, ἀνέλαβον τὰ ποιμαντορικά αὐτῶν καθήκοντα καὶ ἀνεδείχθησαν φωστῆρες τῆς οἰκουμένης. Ἀναγράφει ὁ ἅγιος Ἰσαάκ, ὅτι τὸ ὄρεον, τὸ καλούμενον Ἐ-

ρωδιός, κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εὐφραίνεται καὶ ἀγαλλιᾶται, κατὰ τὸν λόγον τῶν σοφῶν, ὅταν μακρυνθῇ ἐκ τῆς οἰκουμένης καὶ πορευθῇ εἰς ἔρημον τόπον. Οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ζηλωτοῦ καὶ ἐραστοῦ, κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν δέχεται τὴν οὐράνιον χαράν, ὅταν ἀπομακρυνθῇ ἐκ τοῦ κόσμου, καὶ οἰκήσῃ εἰς χώραν τῆς ἡσυχίας».

Τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν, οὕτω ἐγκωμιάζουνσιν ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

«Τί οὖν μακαριώτερον τοῦ τὴν Ἀγγέλων πολιτείαν ἐν γῇ μιμεῖσθαι; εὐθὺς μὲν ἀρχομένης ἡμέρας εἰς εὐχὰς ὁρμῶνται καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς γεγύρουσι τὸν κτίσαντα· εἴτα ἡλίου καθαρῶς διαλάμπαντος, ἐπ' ἔργα τρεπόμενοι, πανταχοῦ αὐτῷ τῆς ψυχῆς συμπαρούσης καὶ τοῖς ὕμνοις, ὥσπερ ἄλατι, παραρτύνειν τὰς ἐργασίας· τὸ γὰρ ἱλαρὸν καὶ ἄλυπον τῆς ψυχῆς κατὰστημα, αἱ τῶν ὕμνων παρηγορίαι χαρίζονται» (ἐπιστολ. α' Μεγάλου Βασιλείου). Λέγει δὲ καὶ ὁ Χρυσορρήμων πρὸς ἔπαινον τῆς μοναχικῆς πολιτείας ταῦτα. «Καὶ νῦν ἔλθὼν εἰς τὴν ἔρημον τῆς Αἰγύπτου, παραδείσου παντὸς βελείῳ τὴν ἔρημον ταύτην ὄψει γεγεννημένην, καὶ χοροὺς Ἀγγέλων μυρίους ἐν ἀνθρωπίνῳ σχήματι. Οὐχ οὕτως ἐστὶ λαμπρὸς ὁ οὐρανὸς τῷ ποικίλῳ τῶν ἀστρῶν χορῷ ὥς ἡ ἔρημος τὰς σκηνὰς πανταχόθεν ἡμῖν δεικνύουσα τῶν Μοναχῶν. Οὐδὲ γὰρ ἐπειδὴ νηστεύουσι καὶ ἀγρυπνοῦσιν, ἀργεῖν μεθ' ἡμέραν ἀξιούσιν· ἀλλὰ τὰς μὲν νύκτας τοῖς ἱεροῖς ὕμνοις καὶ ταῖς παννυχίσιν, τὰς δὲ ἡμέρας εἰς εὐχὰς τε ὁμοῦ καὶ τὴν ἀπὸ τῶν χειρῶν ἐργασίαν καταναλίσκουσι, τὸν ἀποστολικὸν μιμούμενοι ζῆλον (ὁμιλ. η' εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον). Ἀλλὰ καὶ ὁμιλία οὐθ' εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην λέγει ὁ αὐτὸς Χρυσορρήμων, ὅτι οἱ μοναχοὶ εὐχονται

δι' ὅλην τὴν οἰκουμένην». Καὶ ἐκ μέσου γενόμενοι τὴν ἀγάπην γεωργοῦσι μετὰ ἀκριβείας πολλῆς, καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ ἀπάσης εὐχονται τῆς οἰκουμένης. Ἀφοῦ κατεδείχθη μέχρι τοῦδε, ὅποιος ὁ ὑψηλὸς σκοπὸς καὶ ἡ δραῖσις τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ ὁποία ἡ σημερινὴ παρακμὴ αὐτῶν, ἥδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐν γένει ἀναδιοργανώσεως αὐτῶν. Κατ' ἀρχὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξασφαλισθῇ νομοθετικῶς τὸ ἀναπαλλοτριῶτον τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας, ὅπως οἱ μέλλοντες νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν, λάβωσι καὶ ἔχωσι κάποιαν σχετικὴν ἐξασφάλισιν τῶν χρειῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ζωῆς. Καθόσον σήμερον, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων ὀλιγίστων μοναχῶν, οἱ πολλοὶ στεροῦνται καὶ τῶν ἀπαραιτήτων χρειῶν καὶ ζῶσιν ὑπὸ συνθήκας ἀθλί-
ας καταστάσεως οἰκονομικῶς καὶ ἠθικῶς. Καὶ δεύτερον, ὅπως ἡ περιουσία τῆς Μονῆς ἐξησφαλισμένη μετὰ τὸ ἀναπαλλοτριῶ-
τον καὶ μετὰ τὴν προβλεπομένην βελτίωσιν αὐτῆς, καλλιεργηθῇ μετὰ προθυμίας, ζή-
λου καὶ σκοποῦ ὑπὸ τῶν μοναχῶν, ὥστε νὰ ὑπάρχωσι τὰ ἐφόδια καὶ τὰ μέσα τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἀρετῶν καὶ ἔργων, τὰς ὁποίας ἐνήργουν καὶ ἐφήρμοζον ἄλλοτε αἱ Ἱεραὶ Μοναί.

Νὰ σχηματισθῇ καὶ συνέλθῃ ἐπιτροπὴ ἐξ εἰδικῶν, οἱ ὅποιοι θέλουσιν ἐπεξεργασθῇ τοὺς διοικητικοὺς καὶ πνευματικοὺς κανονισμοὺς, τοὺς ὁποίους ἡ ἀρμοδία Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Πολιτικὴ ἀρχή, θέλει ἐπιβάλλει καὶ νομοτομήσει. Κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν διατάξεων τούτων πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ ἀσκητικοὶ κανονισμοὶ τῶν πατέρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ νεώτερα πορίσματα καὶ ἔρευναι τῆς ἱατρικῆς, τῆς ψυχολογίας, τῆς φιλοσοφίας, τῆς προόδου καὶ τῆς λύσεως τῶν συγχρόνων προβλημάτων τῆς ζωῆς, χωρὶς

ὅμως νὰ γίνεται ἀπομάκρυνσις καὶ ἀλλοιώσις τῶν ἀσκητικῶν κανονισμῶν καὶ τῶν δογματικῶν ὅρων. Ἐπίσης νὰ ληφθῶσι γνώσεις καὶ ἐφαρμογαὶ καὶ συστήματα καὶ ἀπὸ σημερινὰ ἰδρύματα, εἰς τὰ ὁποῖα βασιλεύει ἡ Χριστιανικὴ ἀγάπη, ἰδέα καὶ τάξις. Πάντως ὅμως οἱ κανονισμοί, αἱ διατάξεις καὶ ὑποχρεώσεις νὰ μὴ εἶναι βαρεῖς καὶ υπερβολικοί, ὅπως δύνανται καὶ οἱ ἀσθενέστεροι κατὰ τὰ πνευματικὰ μέσα καὶ χαρίσματα καὶ κατὰ τὸ ὄωμα, νὰ τοὺς ἐφαρμόζουν καὶ τοὺς ἐκτελοῦν. Οἱ κανονισμοὶ καὶ διατάξεις οὗτοι μὲ καιρὸν μετὰ πρόοδον, νὰ τελειοποιοῦνται καὶ νὰ λαμβάνουσιν ἀνωτερότητα καὶ ὑψηλότητα.

Νὰ ἐκδοθῶσι βιβλία μεθοδικὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ τάξεις τῶν Νηπτικῶν Πατέρων, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἀναγράφωνται καὶ ὠφέλιμα καὶ χρήσιμα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀναφέρουσι ψυχολογικά, ἱατρικά καὶ φιλοσοφικά βιβλία καὶ διάφορα βρησκευτικά, καὶ ἠθικά καθὼς καὶ περιοδικά, πραγματευόμενα περὶ τῆς κατὰ θεὸν τελειώσεως τῆς ψυχῆς καὶ περὶ τῶν συγχρόνων προβλημάτων τῆς ζωῆς.

Ἡ Μοναχικὴ πολιτεία καὶ γνῶσις, πρέπει νὰ ἀναχθῇ εἰς κλάδον τῆς πνευματικῆς ἐπιστήμης καὶ μεθόδον, καθὼς προσπαθοῦσι καὶ ἀνάγονται αἱ διάφοροι πνευματικαὶ ἐπιστήμαι. Ἐν τέλει νὰ ἐκδίδεται εἰδικὸν περιοδικὸν ἀσχολούμενον καὶ ἐξετάζον τὰ θέματα, ζητήματα καὶ μεθόδους τοῦ Μοναχικοῦ θεσμοῦ

(Ἀκολουθεῖ τὸ τέλος)

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ

Τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» δι' ἐγγραφῆς συνδρομητῶν καὶ δι' ἀγορᾶς τῶν ψυχωφελῶν βιβλίων της.

Πλάτωνος Στωϊκίδη

Η ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

«Πάντα δύναμαι ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ» (Φιλ. δ' 13).
 «Ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος» (Δαυὶδ)

Ἡ ἐκ τῆς πίστεως ἰσχύς εἶναι τόσο μεγάλη
 πὺδ ὅταν εἴν' ὀλόθερμος καὶ ὄρη μεθιστάνει.
 Ἡ ἐκ τῆς πίστεως ἰσχύς καὶ ὄρη μεθιστάνειν,
 ὥς ἀναφέρει ἡ Καινὴ στὸ κατὰ Ἰωάννην.
 Εἶναι ἀκατανίκητος καὶ κραταῖα ὑπάρχει,
 ἡ ἐκ τῆς πίστεως ἰσχύς ὅταν παθῶν θὰ ἄρχῃ.
 Ἡ ἐκ τῆς πίστεως ἰσχύς εἶναι τόσο μεγάλη,
 πὺδ δὲν ἀρκεῖ ὁ οὐρανὸς γιὰ νὰ τὴν περιβάλῃ.
 Ἡ πίστις εἶναι κραταῖα καὶ ἄνωθεν δῶρεῖται,
 καὶ εἰς καρδίαν καθάραν, πλουσίως χορηγεῖται.
 Ἡ πίστις εἶναι κραταῖα καὶ θὰ τὴν ἀποκτήσῃς,
 ὅταν μὲ εἰλικρίνειαν θὰ τὴν ἀναζητήσῃς.
 Εἶναι ἀκατανίκητη καὶ κραταῖα προσμένει,
 ἡ ἐκ τῆς πίστεως ἰσχύς καλῶς ἐνεργουμένη.
 Ἡ πίστις τοῦ Χριστιανοῦ, τὰ πάντα κατορθώνει,
 καὶ τοῦ ἐχθροῦ τὴν δύναμιν τὴν ἐξουδετερώνει.
 Ὡ οἷον θεῖον χάρισμα ὅπου θνητὲ θὰ ἔχῃς,
 ὅταν μὲ πίστ' ὀλόθερμη εἰς τὸν Χριστὸν προσπέσῃς.
 Αὐτὴ εἶναι ἡ δύναμις ὅπ' ὅταν θέλεις ἔχῃς,
 καὶ νὰ τὸ μάθῃς φρόντισε γιὰτὶ δὲν τὸ κατέχεις.
 Ἐμπρὸς σου εἶναι ἡ μουριά, κάμε ὥς ὁ Ζακχαῖος,
 κι' ἐκεῖνο πὺδ ἐπιθυμεῖς θὰ σοῦ δοθῇ εὐθέως.
 Ἐχώρησε καὶ ὁ Δαυὶδ εἰς ἄνισον ἀγῶνα,
 Τροπώσας τὸν ἀντίπαλον, μὲ ὅπλον τὴν σφενδόνα.
 Ἀλλ' εἶχε πίστιν στὸν Θεὸν πῶς θὰ τὸν βοηθήσῃ,
 καὶ ὅπως τὸν βοηθήσεν ἀόπλως νὰ νικήσῃ.
 Κατέβαλε τὸν Γολιάθ μόνον μὲ τὴν σφενδόνα,
 μὲ σύμμαχον τὸν Σαβδαῶθ, τὸν τὴν ἰσχὺν διδόντα.
 Αὐτὸ εἶναι τὸ σφάλμα σου, π' ἂν δὲν τὸ διορθώσῃς
 στὸ βάρυθρο θεὸ νὰ βρεθῇς στ' ἄγκιστρα θὰ σκαλώσῃς.
 Τὴν ἀδιόρθωτον ψυχὴν πὺθ θὰ τὴν παραδώσῃς.
 ἔαν δὲν σπεύσῃς παρευθὺς γιὰ νὰ τὴν διορθώσῃς;
 Αὐτὸ εἶναι τὸ λάθος σου π' ἂν δὲν τὸ διορθώσῃς,
 εἰς τὸν Παράδεισον νὰ μπῇς δὲν θὰ τὸ κατορθώσῃς.
 Χωρῖζει ἀπὸ τὸν Χριστὸν θνητὲ ἡ ἁμαρτία,
 γι' αὐτὸ διάγομεν ζωὴν οἰκτρὰν καὶ τρισαθλίαν.

Μισήσωμεν λοιπὸν αὐτὴν ὡς τῶν κακῶν αἰτίαν,
 καὶ ὡς τὴν ἀποτάξωμεν ὡς ἔσχατην μωρίαν.
 Κραυγάζει θριαμβευτικὰ ὁ Παῦλος γιὰ ν' ἀκοῦμεν,
 ὅτι τὴν θεῖαν δύναμιν παρὰ Χριστοῦ ἀντλοῦμεν.
 Μὲ ἀντλημα τὰς ἀρετὰς καὶ λάγνινον τὴν πίστιν,
 δύναμιν θὲ ν' ἀντλήσωμεν, ἀήττητον, ὑψίστην.
 Δὲν εἶναι τοῦτο μυστικὸν καὶ ὅλοι τὸ γνωρίζουν,
 ἐκαῖνοι ποὺ τὸ ἔζησαν μᾶς τὸ διασαλπίζουν.
 Οὕτε καὶ μονοπῶλιον εἶναι ἐνὸς ἀνθρώπου,
 ἢ πίστις πρὸς τὸν Κύριον εἶναι παντὸς ἀνθρώπου.
 Δικαίωμ' ἀναφαίρετον εἶναι παντὸς ἀνθρώπου,
 τὸ νὰ πιστεῦ' εἰλικρινὰ εἰς τὸν δημιουργόν του.
 Μακρύνει ἀπὸ τὸν Χριστόν, θνητὴ ἡ ἁμαρτία,
 κι' ἀδυνατίζει ἡ ἰσχὺς ὁμοῦ καὶ ἡ καρδιά.
 Αὐτὸ ποὺ φέρει μακρὰ ἀπ' τὸν Δημιουργόν μας,
 εἶναι αὐτὸ ποὺ μελωδεῖ στὸ οὖς μας ὁ ἐχθρὸς μας.
 Αὐτὸ μᾶς ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὸν Πλαστοργόν μας,
 ἢ τοῦ Ἀδὰμ παρακοή, ποὺ ἔμεινεν ἐντός μας.
 Αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐμάκρυνε ἀπὸ τὸν Πλαστοργόν μας,
 εἶν' συμβουλή τοῦ ὄφρεως ποὺ ἔμεινεν ἐντός μας.
 Τοῦ ὄφρεως ἡ συμβουλή, τῆς Εὐχῆς ἡ μωρία,
 ἢ τοῦ Ἀδὰμ παρακοή, τῶν πάντων εἶν' αἰτία.
 Στὰ χάλι' αὐτὰ μᾶς ἔφερεν ἡ ἀπομάκρυνσίς μας,
 ἀπὸ Χριστόν τὸν Κύριον, τὸν θεῖον Λυτρωτὴν μας.
 Χριστέ, Σωτὴρ ἐλέησον κι' ἐλθε ἐξὸ κοντά μας,
 γιὰτὶ ἰσχὺς ἐξέλιπεν ἀπὸ τὰ γόνατά μας.
 Ἐσὺ ποὺ καταδέχτηκες ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων,
 νὰ γεννηθῇς ὡς ἄσημος ὁ Κύριος τῶν ὄλων.
 Ἐσὺ ποὺ καταδέχτηκες νὰ γεννηθῇς ἐν φάτνῃ,
 ἀφνιόντας τοὺς οὐρανοὺς ἀπέριψ σου ἀγάπῃ.
 Τὴν εὐσπλαγχνίαν σου αὐτὴν, κάμε τὴν δώρημά μας,
 κι' ἐμεῖς θὰ σοῦ ἀνοίξωμεν διὰ πλάτα τὴν καρδιά μας.
 Τὴν εὐσπλαγχνίαν σου αὐτὴν κάμε τὴν δώρημά μας,
 κι' ἐμεῖς θὰ σοῦ προσφέρωμεν δῶρον τὰ σφάλματά μας.

Λάρισα
 Π. Στωϊκίδης

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

—Εὐχαριστήριον

Καὶ πάλιν ἐφέτος ἡ ἀγιότης τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων μᾶς εἴλκυσε πλησίον τῶν διὰ πολλοστήν φορὰν. Παρ' ὅλους τὰς κακοβούλους διαδόσεις ποὺ διαδίδονται διὰ τὸ ἅγιον Ὅρος, μία εἶναι ἡ ἀλήθεια, πιστοποιουμένη παρὰ τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὸ προσκυνητῶν. Ὅτι τὸ ἅγιον Ὅρος εἶναι πρᾶγμα ἅγιον καὶ θὰ εἶναι ἅγιον μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων, διότι τὸ ἀγιάζουν οἱ ἐν αὐτῷ οἰκοῦντες μοναχοὶ διὰ τῆς ζωῆς τῆς αὐστηρᾶς τῶν ἀσκήσεως.

Ὅπως πάντοτε οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, μᾶς ἐπεφύλαξαν καὶ ἐφέτος θερμὴν ὑποδοχὴν, ὥς ἀδελφόν τῶν γνήσιον, καὶ μᾶς περιεποιήθησαν κατὰ πάντα. Διὰ τοῦτο τοὺς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Ὡσαύτως μᾶς ἐπεφύλαχθη θερμὴ ὑποδοχὴ κατὰ ἐπίσκεψίν μας ἀπὸ τὰς ἀδελφικὰς κοινότητας τῶν πόλεων Θεσ/νίκης, Σερρών, Δράμας, Πραβίου, Καβάλλας, Ξάνθης καὶ τῶν περιχώρων αὐτῶν. Ἐν Ξάνθῃ ὑπάρχει καὶ χριστιανικὴ ὁμὰς ἐν ἡ διαπρέπουσι καὶ οἱ ἀδελφοὶ Κ. καὶ Ι. Κούβελου. Ὁμολογουμένως εὐρίσκεται αὕτη εἰς ἐν ὑψηλὸν πνευματικὸν ἐπίπεδον, ἰσχυρὸν συνασπισμὸν συγκροτοῦντα ἐναντίον τῶν ποικιλωνύμων ἀντιχριστιανικῶν προπαγανδῶν, καὶ πολλοὺς ἐξ ὁδοῦ ἁμαρτίας προσελκύουσα εἰς μετάνοιαν καὶ ἐξομολόγησιν.

Αἱ πλεῖσται ἐκ τῶν Κοινοτήτων καὶ ὁμάδων αὐτῶν ἀκολουθοῦν τὸ Πάτριον ἡμερολόγιον, μὴ ἀκολουθήσασαι τὸ νέον καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀξιέπαινοι.

Εὐχόμεθα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοὺς νὰ ἐνδυναμοῦνται πάντοτε ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ φυλάττωνται ἀπὸ τοὺς λύκους τῶν διαφόρων προπαγανδῶν.

—Ἡ χιλιετηρὶς τοῦ ἁγίου Ὁρους

Κατὰ τὸ 1963 πρόκειται νὰ γίνουν ἐν ἁγίῳ Ὄρει αἱ ἐορταὶ τῆς χιλιετηρίδος τῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἡ μᾶλλον τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἣτις ἀρχίσασα νὰ οἰκοδομῆται τὸ 961 ἐπερατώθη τὸ 963. Τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐορτῶν αὐτῶν ἀναλαμβάνει ὁμιλος κοσμηκῶν, ἐδρευνόντων ἐν Ἀθήναις, οἵτινες αὐτοκαλοῦνται «Φίλοι τοῦ ἁγίου Ὁρους». Κατὰ πόσον εἶναι φίλοι τοῦ ἁγίου Ὁρους ἢ τὸ ἐναντίον, ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει.

Ἐπικοινωνήσαντες μὲ τὰς ἀγιορειτικὰς καὶ κρατικὰς ἀρχὰς τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἀπεκομίσσαμεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι, αἱ δύο αὗται ἀρχαὶ συμφωνοῦν ἀπολύτως νὰ μὴ γίνουν αἱ ἐορταὶ αὐταί. Ἐὰν ὅμως συμφωνήσουν οἱ ἀγιορεῖται νὰ γίνουν, πρέπει νὰ γίνουν μὲ ἀγιορειτικὴν πρωτοβουλίαν καὶ αὐτοὶ νὰ καταρτίσουν τὸ πρόγραμμα τῶν ἐορτῶν μὲ καμμίαν ἀπολύτως ἀνάμειξιν κοσμικῶν προσώπων, οἷα δὴποτε καὶ ἂν εἶναι ταῦτα. Δύνανται νὰ προσκληθοῦν ὅλαι αἱ ἀρχαί, ἐκκλησιαστικαὶ καὶ πολιτικαί, ὅλων τῶν Κρατῶν καὶ ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ μόνον ὥς ἀπλοῖ θεαταὶ καὶ τίποτε περισσότερον.

Ἐὰν παρ' ἐλπίδα ἀναλάβουν οἱ «Φίλοι τοῦ ἁγίου Ὁρους» τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐορτῶν αὐτῶν, τότε τὰ πράγματα θὰ εἶναι πολὺ θλιβερά καὶ λίαν ἐπιβλαβῆ τόσον διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅσον καὶ διὰ τὸ Κράτος μας, δεδομένου ὅτι οἱ ἐχθροὶ μας, οἱ οἰοδὴποτε ἐχθροὶ, παραμένουν ἄγρυπνοι ἐπιζητοῦντες τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν ἵνα πικροχόλως καθάπτωνται τῆς Ἑθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς μας ἠθικῆς ἀκεραιότητος.

Αἱ ἐορταὶ αὗται προϋποθέτουν καὶ ἄλλα πράγματα ἀπαράδεκτα διὰ τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου. Ἦτοι δρόμους δι' αὐτοκίνητα, τουριστικὰ ξενοδοχεῖα, ἀναψυκτήρια κλπ. Πρὸ

παντός διὰ τὸ αὐτοκίνητον φοβούμεθα μὴ σύρη ὀπισθέν του ὀψέποτε καὶ τὴν Γυναῖκα. Ἡ εὐκολία τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, θὰ ἑλκύσῃ ἐκεῖ πολὺν κόσμον ἐκ περιεργείας μᾶλλον διὰ τὰ ἀξιοθέατα καὶ οὐχὶ ἐξ εὐλαβείας καὶ οὕτω θὰ «ρημάξουν» αἱ Μοναὶ μὲ τὰς γνωστὰς ἀδιακρισίας τῶν ἀνευλαβῶν ἐπισκεπτῶν.

Καὶ ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, συμβοῦν ὅλα ταῦτα, πρέπει ἀναγκαστικῶς οἱ Μοναχοὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς μονὰς των μεταβαίνοντες εἰς ἄλλα μακρυνὰ καὶ ἀπροσπλάστα μέρη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ προορισμοῦ των, ἥτοι τῆς ψυχικῆς των σωτηρίας, καὶ τότε πλέον ὅλον τὸ ἅγιον Ὅρος μὲ τὰ κειμήλιά του καὶ τοὺς θησαυρούς του, θὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ τουρισμοῦ, τῆς νέας αὐτῆς εἰδωλολατρείας.

Ἄλλοι Πατέρες λέγουν, ὅτι ἡ ἑορτὴ αὐτῇ εἶναι Λαυριωτικὴ καὶ δύναται ἡ Μονὴ τῆς Λαύρας νὰ κάμῃ τὴν ἑορτὴν διὰ τὸν ἑαυτὸν της, διότι περὶ αὐτῆς καὶ μόνον πρόκειται, αἱ δὲ ἄλλαι μοναὶ δύνανται, ἐὰν θέλουν, νὰ λάβουν μέρος, ὥστε ἡ ἑορτὴ ἀπὸ Λαυριωτικὴ νὰ γίνῃ Παναγιωρειτικὴ, ὅχι ὅμως καὶ κοσμικὴ.

Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη, οἱ ἀγιορεῖται, παλαιοὶ καὶ νέοι, νὰ λάβουν ἐκτετακτὰ μέρος πρὸς διαφύλαξιν τῆς Ὁρθοδοξίας, διότι ἡ Ὁρθοδοξία σήμερον συνεσπειρώθη εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, καὶ ἀλλοίμονον ἂν οἱ ἀγιορεῖται ἀδιαφορήσουν, ἢ φανοῦν ὑποχωρητικοὶ εἰς τοὺς παντοίους ἐχθρούς μας, οἵτινες, ὑποβλέπουν τὴν Ὁρθοδοξίαν. Θὰ δώσουν διὰ τοῦτο φρικτὸν λόγον.

Νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀρκετὰ ταῦτα, διὰ νὰ διεγείρουν τὴν προσοχὴν τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» δέχεται τὰς γνώμας πάντων τῶν Πατέρων, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τὰς ὁποίας προθύμως θὰ δημο-

σιεῦν κατὰ καθήκον καὶ δωρεάν.

—Τὸ πολυθρόλυτον ζήτημα

Τοιοῦτο κατήντησε τὸ ζήτημα τῆς προσφωνήσεως τῆς Βασιλίσσης μας Φρειδερίκης πρὸς τὸν Γερμανὸν Καθηγητὴν κ. Χάϊζεμπουργκ, ὅστις εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐνώπιον τῶν Βασιλέων καὶ λοιπῶν Ἐπιστημόνων, ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Γλώσσα καὶ πραγματικότης εἰς τὴν σύγχρονον Φυσικὴν». Ἡ προσφωνήσις τῆς Βασιλίσσης, καθ' ὃν χρόνον ἐπαρουσίασεν αὐτόν, ἐθεωρήθη ἄντικρυς ἀντίθετος πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως.

Ἡ προσφωνήσις αὕτη ἐδημοσιεύθη εἰς καθημερινὴν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, τὴν «Καθημερινήν» 4 - 6 - 60, καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν θεολόγων καὶ θεματοφυλάκων τῆς πίστεώς μας ἐστηλίτευσε τὰς ἀστοχίας τοῦ λόγου τῆς Βασιλίσσης. Ἐπρεπε νὰ εὗρεθῇ ἡ «Χριστιανικὴ Δημοκρατία» νὰ σχολιάσῃ τὴν προσφωνήσιν αὐτὴν ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τοῦ Ἰουλίου 1960 (καὶ παρὰ πέμπομεν τὸν ἀναγνώστην ἐκεῖ), καὶ τότε νὰ ἐγερωθῶν σύσσωμοι οἱ θεολόγοι μας μὲ τὰ περιοδικὰ των καὶ νὰ συνωθοῦνται ποιοὶς νὰ παρουσιάσῃ πρῶτος εἰς τὰς διαμαρτυρίας ἐναντίον τοῦ ὀλισθήματος. Καὶ ἔτσι ἡ κατηγορία αἴρεται ἀπὸ τὴν Βασίλισσαν καὶ μεταβαίνει εἰς τοὺς θεολόγους μας, τοὺς ἱσταμένους πέριξ τοῦ θρόνου καὶ εἰδικώτερον τοὺς ἐντὸς τοῦ Παλατίου.

Παρουσιάζεται λοιπὸν εἰς τινες γνωστοὺς θεολόγους μας ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν διαθεσιμότητι, μία ἐκ προσωποληψίας ἀτολμία καὶ συνειδητὴ νέκρωσις πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς θιγομένης πίστεως τοῦ Χριστοῦ. Οὗτοι ὅμως εἶναι λίαν ἱκανοὶ ἵνα ἐρωτοτροποῦν μὲ τοὺς Μασσονοπροωπεσιάντας καὶ νὰ καταδιώκουν τοὺς κακούργους (;) Παλαιοημερολογίτας.

—Οἱ Ροταριανοί

Μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν κύκλων, εὐρὺς γίνεται λόγος, τοῦ ἂν πρέπει νὰ λαμβάνη μέρος ὁ κλῆρος κατὰ τὰς συνεστιάσεις τῶν Ροταριανῶν, τινὲς δὲ δὲν τὸ εὐρίσκουν καὶ τόσον κακόν. Εἶναι νὰ ἐκπληττεται κανεὶς μὲ αὐτὴν τὴν νοοτροπίαν τῶν οἰονδήποτε αὐτῶν. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι οἱ Ροταριανοὶ εἶναι Μασσῶνοι ὑπὸ ἄλλο ἐνδυμα, αἱ δὲ συνεστιάσεις των γίνονται εἰς τύπον λατρείας πρὸς τὸν ἄγνωστον θεόν των, μεθ' οὗ ἐπικοινωνοῦν ἀοράτως καὶ εἰς τὸν ὅποιον, διὰ τῆς συνεστιάσεως προσφέρουν θυσίαν. Ὅποιαν δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς σημασίαν ἔχει ἡ θεία λειτουργία, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἡτοιμασμένοι μεταλαμβάνομεν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἰδίαν σημασίαν ἔχει δι' αὐτοὺς ἡ συνεστίαισις.

Καλῶς λοιπὸν παραγγέλλεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου «ἡ ἀποχὴ τῶν κληρικῶν ἀπὸ τῶν Ροταριανῶν ὁμίλων καὶ συνεστιάσεων, ἄχρις οὗ οἱ Ροταριανοὶ ἐκκαθαρίσουν τὴν θέσιν (τὴν ὁποίαν οὐδέποτε θὰ ἐκκαθαρίσουν) αὐτῶν ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἐὰν δηλονότι τυγχάνουν πιστὰ τέκνα αὐτῆς».

Ἄς προσέχουν λοιπὸν οἱ εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ νὰ μὴ πέσουν εἰς τὰ δίκτυα τῶν Ροταριανῶν καὶ ἃς φωτίζουν καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς των νὰ φυλάγωνται.

—Τὸ Ὀλυμπιακὸν φῶς

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας», φύλλον ἀρ. 516, 30-8-60, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ἀφῆν τοῦ Ὀλυμπιακοῦ φωτός, ἡ προωθίερα κυρία Ἀλέκα Κατσέλη, ἀνέπεμψε δέησιν πρὸς τὸν ψευδώνυμον θεὸν Δία, οὗ ἡ ἀρχὴ «ὦ Δία, ἀρχων τοῦ παντός καὶ τῶν πάντων ὁδηγός, εἰς σέ, ὦ Ζεῦ. ἀναπέμπω τὴν ἱκεσίαν ταύτην... κλπ.» καὶ θὰ ἐξήτησε βέ-

βαια πολλὰ χαρίσματα καὶ πολλὰς εὐεργεσίας ἀπὸ τὸν «Δία» τὰς ὁποίας βέβαια καὶ θὰ ἔλαβε πλουσιώτατα, ὅσον πλουσιωτέρα καὶ θερμότερα ἦτο καὶ ἡ δέησίς της.

Τώρα τί νὰ εἰπώμεν;

Διερωτώμεθα ποίαν ἐπίσημον θρησκείαν ἔχει ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλλάς; Ἄς ἀπαντήσουν πρῶτον οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ, καὶ κατόπιν οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί.

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ ἀναφέρει καὶ τὸ ἀναλύει εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος ὁ σοφὸς ἐπιστήμων θεολόγος ἱεροδιάκονος Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος, θεωροῦμεν περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ἡμεῖς περισσότερα. Ὅρα σελὶς 334.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ κ. Θεοδωροπούλου, δημοσιεύεται καὶ εἰς τοὺς «τρεις Ἱεράρχας» Ἀθηνῶν.

—Μία ἐξήγησις

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος καὶ εἰς τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, τινὲς ἀδελφοὶ Μοναχοὶ ἐσκανδαλίσθησαν, καθόσον ὁ λόγος οὗτος εἰς μερικὰ σημεῖα δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἔχουν δίκαιον. Ἄλλοι εἶπον ὅτι εἶναι ἀπὸ τὰ ἀπόκρυφα Εὐαγγέλια, τὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία μας δὲν παρέχεται.

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Ἀγιορειτικῆς» ὅταν ἡ ὕλη προέρχεται ἀπὸ δεδοκιμασμένον ἀγιορεῖτην Γέροντα ὅπως ὁ Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης, ἐπὶ 25 καὶ πλέον ἔτη βιβλιοθηκάριος τῆς Μονῆς Λαύρας καὶ λίαν ἔμπειρος περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅτι ὅταν ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπὸ ἐπίσημον Κώδικα τῆς Λαυρ. Βιβλιοθήκης Δ7 αἰῶνος ις' καὶ ἐπὶ πλέον λόγος τοῦ ἁγ. Ἰωάν. τοῦ θεολόγ., πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ἀμφιβάλλῃ διὰ τὸ καλὸν περιεχό-

μενόν του καὶ νὰ μὴ τὸν καταχωρίσῃ·

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» τρέφουσα ἀπόλυτον σεβασμὸν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἀγιορεῖτας συνεργάτας της τοὺς ὁποίους περισσότερον παντὸς ἄλλου κρίνει ἁρμοδίους καὶ ἱκανοὺς διὰ τὴν καλὴν ἐκλογὴν τῶν πρὸς ἐκτύπωσιν ὠφελίμων ἀναγνωσμάτων, νομίζει ὅτι παρὰ πᾶν ἄλλο θρησκευτικὸν περιοδικὸν θὰ ἔπρεπε νὰ τυγχάνῃ ἀνώτερον παντὸς σκανδάλου καὶ ἐπικρίσεως παρὰ τινων μοναχῶν.

(Ἐκ τῆς συντάξεως)

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Ὁ δημοσιευθεὶς εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος, λόγος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, περιεῖχε πράγματι ἀνακριθείας τινας καὶ ξένα καὶ ἄγνωστα στοιχεῖα, ἀφ' ἑτέρου δέ, οὐσιώδεις παραλείψεις, ὡς λ.χ. τὸ πασίγνωστον τυγχάνον, τὸ πῶς ἡ Κυρία Θεοτόκος ἐτάφη εἰς τὸ χωρίον Γεσθημαῆν.

Φαίνεται ὅτι ταῦτα πάντα παρεξέφεραν ἔξ ἁβλεψίας τῶν διαφόρων ἀντιγραφέων τοῦ κώδικος. Ἀφήκαμεν δὲ ταῦτα εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀναγνωστῶν.

Γ. Παντελεήμων Λαυριώτης

ΕΞΕΔΟΘΗ

Τὸ νέον ἐκδίδον «Ἀββᾶ Δωροθέου, λόγοι κατανυκτικοί». Οἱ λόγοι τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου εἶναι ἐκ τῶν κατανυκτικωτέρων καὶ πρέπει νὰ τοὺς ἀποκτήσουν πάντες οἱ χριστιανοί.

Τιμᾶται ἄδελτον δραχ. 25, πανόδετον 40, δερματόδετον 55, πλὴν ταχυδρομικῶν.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΓΡΑΦΟΝ

Δηλοῦμεν καὶ αὖθις ὅτι δὲν ἀπαντῶμεν εἰς ἀνωνυμογράφους, ἔστω καὶ ἂν ἔχουν ὄλον τὸ δίκαιον. Δύνανται νὰ

γράφουν ἀνωνύμως, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνωνυμογράφου, πρέπει νὰ εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Ἀγιορειτικῆς» διὰ νὰ τοὺς ἀπαντᾷ προσωπικῶς.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης.

Τῇ 17ῃ Σεπτεμβρίου ἐπέστρεψεν ἐκ Χάλκης εἰς Φανάριον.

Τὴν ἐπομένην, 18ην ἰδίου παρέστη ἐν τῷ Ἱ. Βήματι συμπροσευχόμενος κατὰ τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κυδωνίων Κυροῦ Ἀγαθαγγέλου.

Ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῇ 24ῃ τοῦ μηνός.

Τὴν Κυριακὴν 25ην τοῦ αὐτοῦ συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἀκολουθίας Αὐτοῦ, ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγίου Φωκᾶ Μεσαχώρου, ἐν μέσῳ πλήθους πολλοῦ.

Τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσαν οἱ Πανσοιοι. Ἀρχιμ. κ. Προκόπιος Γεωργακόπουλος καὶ Δευτερεύων. Ἐψαλεν ὁ Μουσικολ. Ἀρχὼν Πρωτοψάλτης κ. Θρασύβουλος Στανίτσας μετὰ τῶν Ἱεροψαλτῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ἱ. Ναοῦ.

Ἐπηκολούθησε δεξιῶσις καθ' ἣν ὤμιλησεν ὁ Αἰδεσιμ. Ἱερατικὸς Προϊστάμενος κ. Κωνσταντῖνος Ρωμέλιος, ὁ κ. Δημήτριος Βαλσαμίδης, Πρόεδρος τῆς Κοινότητος καὶ ἐξέσθηκε τὰ πεπραγμένα, ὁ δὲ Πατριάρχης ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος.

— Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Ἀποφάσει τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶ Συνόδου κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς, τῇ Τρίτῃ 20ῇ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. :

1) Ἐκφράζονται ἡ συμπάθεια καὶ αἱ εὐχαριστίαι τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κρήτης κ. Εὐγενίῳ,

ὑποβαλόντι τὰ τῆς κηδείας τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Ἱερᾶς καὶ Σητείας Φιλοθέου.

2) Ἀποστέλλεται τὸ προσῆκον ἀπαντητικὸν γράμμα τῷ Θεοφίλ. Ἐπισκόπῳ Ρηγίου κ. Μελετίῳ, ἐξαγγείλαντι τηλεγραφικῶς τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Ἀντωνίου Καρτασῶφ, Καθηγητοῦ τοῦ Ὁρθοδόξου Ρωστικοῦ Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου Παρισίων.

3) Ἀπευθύνονται συγχαρητήρια τοῖς Ἐψηφισμένοις Ἐπισκόποις Χαριουπόλεως κ. Αἰμιλιανῷ, Ἀγκῶνος κ. Θεοδοσίῳ, Ἀμφιπόλεως κ. Σίλᾳ καὶ Χριστιανουπόλεως κ. Μελετίῳ ἐν Ἀμερικῇ, ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτῶν.

4) Ἀνατίθεται τῷ Νομικῷ Συμβουλίῳ τῶν Πατριαρχείων ἡ μελέτη ζητήματος ἀπασχολοῦντος τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν.

5) Παραπέμπεται τῇ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὅρους Ἐπιτροπῇ γράμμα τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου περὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἐνεστώσης καταστάσεως.

6) Διοσιβάζονται τηλεγραφικῶς αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἁγίου Ὅρους κ. Παύλῳ, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τῆς Ἐκκλησι. Σχολῆς Ἀγ. Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα:

Τῆς Ἱ Κοινότητος ἁγίου Ὅρους, περὶ ἐγκρίσεως τῆς εἰσδοχῆς τοῦ κ. Κωνσταντίνου Λανίτη, ὡς δοκίμου ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ ἁγίου Παύλου.

—Τῆς αὐτῆς Κοινότητος

α) περὶ τοῦ Σέρβου Δοκίμου Μιλοράντ Βούκελιτς, γενομένου ἐσχάτως δεκτοῦ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Χιλιανδαρίου.

β) τοῦ ἐπισκεφθέντος τὸν ἱερὸν Τόπον Γερμανοῦ κ. Βόλφγκανγκ Μούλερ, καὶ

γ) τῶν ἐσχάτως καθαιρεθέντων ἱερομ.

Εὐγενίου Παπανικολοῦδάκη καὶ Μοναχοῦ Δανιὴλ Μαρκάκη.

—Τῆς αὐτῆς Κοινότητος ὑποβαλλούσης ἔγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου περὶ:

α) ἐκδόσεως Μετριοτήτος ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς ἀειμν. Μοναχῶν Γεδεών, Παύλου καὶ Εὐγενίου καὶ

β) τῆς κατ' οἰκονομίαν ἐγκρίσεως τῆς εἰς Διάκονον χειροτονίας τοῦ Ὁσιατ. Χρυσόστομου Μοναχοῦ, ἀδελφοῦ αὐτῆς:

—Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Δαμασκηνοῦ περὶ τῶν μαθητῶν Βασιλείου Παπαχρίστου καὶ Ἀργυρίου Γρουναφίδη διὰ τὴν Σχολὴν Χάλκης.

— Ζητεῖται ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ Πανος. Ἀρχιμ. κ. Παγκρατίου, Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Βλατάδων ἀποστολὴ συμπληρωματικῶν πληροφοριῶν περὶ τινος οἰκοπέδου τῆς Μονῆς.

— Ἀνακοίνωσις περὶ τῆς ἐνεστώσης ἐν Ἀγίῳ Ὄρει καταστάσεως καὶ δὴ τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου, περιελθούσης ἐπ' ἐσχάτων εἰς ἀδιέξοδον, λόγῳ ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν.

— Τοῦ Αἰδ. κ. Κωνστ. Ζερβοῦ, ἐκ Σύρου, περὶ τοῦ Ἱερ. Διακόνου κ. Χρυσάνθου Λαυριώτου ἐπιθυμοῦντος ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Ἱ. Θεολ. Σχολὴν Χάλκης.

— Ταῖς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἱ. Μοναῖς Κουτλουμουσίου. Παντοκράτορος καὶ Ἰβήρων, συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ πανηγύρει τῶν Ἱερῶν αὐτῶν Ναῶν.

— Τοῦ κ. Ζιλμπέρτ Ρίστ, ἐκ Θεσσαλονίκης, ἐξαιτουμένου τὴν ἄδειαν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἱ. Μονῶν.

— Τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι ἁγίου Ὅρους, συστατικὸν ὑπὲρ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ρασκοπρεσθῆνης κ. Παύλου, μετὰ ὁμίλου Ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας.

— Τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι, σχετικὸν δια-

βιβαστικὸν τῶν ὡς ἄνω Γραμμάτων.

—Τοῦ κ. Σήφη Κόλλια, Διευθυντοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, αἰτουμένου τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους.

Ἐν τέλει τῆς συνεδρίας καὶ ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι, παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὅρος τοῖς Αἰδέσ. κ. κ. Ζὰν Λερού, Ρωμαιοκαθολικῷ ἱερεῖ, Καθηγητῇ ἐν τῷ Σεμιναρίῳ Καῖμπερ Γαλλίας καὶ Γουλιέλμῳ Μήνυ, Ρωμαιοκαθολικῷ ἱερεῖ, Καθηγητῇ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Δουβλίνου.

(Ἀπὸ τὸν «Ἀπόστολον Ἀνδρέαν»)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου

Ἡ Θεομήτωρ καὶ ἀειπάρθενος Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, καὶ Μητέρα ὅλου τοῦ κόσμου, ἀπὸ κανένα ἄλλον λαὸν δὲν ἔχει ὑμνηθῇ τόσον ἐξαίσια, ὅσον ἀπὸ τὸν Ἑλληνορθόδοξον. Οἱ ὕμνοι πρὸς τὴν Παναγίαν ἔχουν μεταφρασθῇ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν εἰς πλείστας ἄλλας γλώσσας μὲ τὰς ὁποίας Ἑθνη καὶ Λαοὶ ὑμνοῦν τὴν Παρθένον. Ὅλως ἰδιαιτέρως τιμᾶται ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἡ Παναγία, ὡς Πολιοῦχος καὶ Προστάτις καὶ Ὑπέρμαχος Στρατηγὸς τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, σώζουσα αὐτὸ ἀπὸ μυρίους κινδύνους ἀπὸ αἰώνων καὶ μέχρι σήμερον. Ἡ Θεοτόκος παρέδωκε τὴν παναγίαν Αὐτῆς ψυχὴν εἰς τὸ χωρίον Γεσθημανῇ, παρὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐνθα καὶ ἐτάφη. Κάθε ἄλλος ἰσχυρισμός, ὅτι λ.χ. «ἀνευρέθη ὁ τάφος τῆς Παναγίας παρὰ τὴν Ἐφεσον», ὅχι μόνον ἀνιστόρητος καὶ ἀνακριβὴς εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀσεβής, διότι δὲν συμβιβάζεται μὲ ὅσα ἡ ἀρχαιοτάτη Ἱερὰ Παράδοσις διδάσκει καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἀποδεικνύει. Οἱ περὶ ἀνευρέσεως δῆθεν τοῦ τάφου τῆς

Παναγίας ἐν Ἐφέσῳ διατεινόμενοι οὐδέποτε ἀπέδειξαν, οὔτε ἐδέχθησαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ὑστεροβούλου τούτου ἰσχυρισμοῦ των. Πλήρης ἀνασκευὴ καὶ ἀνατροπὴ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον Παρατηρητὴν», τεύχος Αὐγούστου 1957.

— Καινοτομίαι ἑτεροδόξων.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι εἰς ὕμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας μας περιγράφει τὴν «μετάστασιν» τοῦ ἱεροῦ σώματος τῆς Παναγίας εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἀλλ' ἡ ὕμνογραφία δὲν εἶναι Δογματικὴ. Οὔτε εἰς ὕμνογράφος, ὅσονδῆποτε ἐμπνευσμένος καὶ ἂν εἶναι, δύναται νὰ ἔχη γνώμην ἰσχύουσαν ἐξ Ἰσου πρὸς τὴν γνώμην μιᾶς Συνόδου. Ἐδῶ δὲ πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας: ὅτι οὐδεμία Σύνοδος, οὔτε Οἰκουμενικὴ, ἀλλ' οὔτε καὶ Τοπικὴ, τῆς πρὸ τοῦ Σχίσματος Μιᾶς Ἀγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς συνεχείας αὐτῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας συνεζήτησε τὸ θέμα τοῦτο ἀφ' ὅτου ἡ Γ. Οἰκουμενικὴ Σύνοδος (431) ἀπέδωκε τὸ ὄνομα «Θεοτόκος» εἰς τὴν Παναγίαν, καταπολεμοῦσα τὴν αἵρεσιν τοῦ Νεστορίου. Τὴν προσεχῇ Πανορθόδοξον Σύνοδον — φρονοῦν οἱ δογματολόγοι — θὰ ἀποσχολήσῃ ὅλως ἰδιαιτέρως τὸ πανάγιον πρόσωπον τῆς Θεομήτορος, Ἀντιθέτως, ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, μετὰ τὴν ἀπόσχισίν της, ἐπανειλημμένως καὶ μονομερῶς ἐκαινοτόμησε ἀποφανθεῖσα, ὅτι καὶ ἡ Παναγία ἀσπόμενος συνελήφθη ἐν τῇ γαστρὶ τῆς μητρὸς της Ἀγίας Ἀννης. Αὐταπόδεικτον δὲ εἶναι ὅτι μία τοιαύτη καινοτομία ἄγει πολὺ μακράν, ὑποχρεοῦσα τοὺς καινοτομοῦντας νὰ ἀνακηρύξωσι τὴν Ἀγίαν Ἀνναν δευτέραν Παρθένον!

— Τί θὰ ἔκαμνεν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία;

«Ἐὰν ἡ Ὁρθοδοξία ἦτο εἰς τὴν θέσιν

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΤΟ ΠΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 281)

—Πῶς λοιπόν, Πάτερ, θέλω ἀξιωθῇ

τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Βελγικὸν Κόγκον, τί θὰ ἔκαμνεν;» εἶναι ἐν ἐρώτημα πού προβάλλεται κατ' αὐτάς. Ἡ ἀπάντησις ἔχει δοθῇ πρὸ πολλοῦ. Πρὸ χιλίων καὶ πλέον ἐτῶν. Καὶ οὐδέποτε διεψεύσθη. Καὶ ἡ ἀπάντησις εἶναι ἡ ἑξῆς: «Ὅταν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἐξεχριστιάνιζε δεκάδας λαῶν τοῦ Βορρᾶ, τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, ἔθιεν ὑπεράνω πάντων τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν τῶν ἐκχριστιανισμένων, καὶ ὄχι τὰ ὕλικά συμφέροντα τοῦ Βυζαντίου ἢ ἑαυτῆς. Γνωστὸν δὲ ὅτι ἀξιόλογοι κατὰ τὰ ἄλλα ἡμέτεροι ἱστορικοὶ κατελόγισαν εἰς βάρος (!) τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βυζαντίου τὸ γεγονός, ὅτι, ἐκ παραλήλου πρὸς τὸν ἐκχριστιανισμόν, δὲν ἐπέβαλλον καὶ τὸν ἐξελληνισμόν τῶν ἐκχριστιανισμένων λαῶν. Ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσωμεν—καὶ αὕτη εἶναι ἡ συνέχεια τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸ τεθὲν ἀνωτέρω ἐρώτημα—ὅτι: πλειστάκις αὐτοὶ οἱ ἐκχριστιανισθέντες λαοὶ ἐστράφησαν κατὰ τοῦ Βυζαντίου, φθάνοντες καὶ μέχρις ἐκστρατείας κατ' αὐτοῦ. Οὐδεὶς ὅμως ἐξ αὐτῶν οὐδέποτε ἀπέβαλε τὸν Χριστιανισμόν! Διότι εἶχε ριζωθῇ εἰς τὰς συνειδήσεις αὐτῶν ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν καὶ μόνην τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκχριστιανισμένων λαῶν. Ἡ ἀδελφὴ Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας, ἀσφαλῶς θὰ ἐφαρμόσῃ σήμερον ἐν Ἀφρικῇ τὴν σωτήριον ἱεραποστολικὴν μέθοδον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν»)

καὶ ἐγὼ νὰ διαφωτίζωμαι ὑπὸ τοῦ σωτηρίου τούτου ἀστέρος; πῶς θέλω κατορθώσαι νὰ δικάω καὶ ἐγὼ τὸν δῖον ἐντὸς τῆς ἀρωματικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀτμοσφαίρας;

—Ζήτησον τὸν Κύριον ἐν τοῖς θαυμασίοις ἔργοις αὐτοῦ, σοὶ λέγει ὁ προφητὰναξ Δαβὶδ—Ἐρεῦνα δὲ τὰς Γραφάς, σοὶ προσθέτει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς. Ἰδοὺ, φίλε Πέτρε, τὰ δύο ἀπλοῦστατα τῆς θεραπείας σου φάρμακα· δι' αὐτῶν καὶ τὸ παρελθόν σου θέλεις ἐντελῶς ἀποπλύνει, καὶ τὸ παρόν σου θέλεις βελτιώσαι, καὶ τὸ μέλλον σου εὐτυχῆς καὶ μακάριον θέλεις παρασκευάσαι.

—Ναί! τέκνον μου, μελέτησον τὴν περικυκλοῦσάν σε φύσιν, ὕψωσον τὸ δλέμμα σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἴδε τὸν ἀνατέλλοντα καὶ τὸν δύοντα Ἥλιον, παρατήρησον τῆς Σελήνης τὰς φάσεις, καὶ τοὺς ἀπείρους ἀστέρας τοῦ στερεώματος, καὶ ἡ ψυχὴ σου θεαίως θέλει ἀνυψωθῇ τότε εἰς τὸν Πλάστην, καὶ τὴν παντοδυναμίαν του θέλεις συναισθανθῇ, καὶ μετὰ τοῦ Δαβὶδ θέλεις ἀνακράξῃ «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα!» Ρίψον δὲ ἔπειτα τὸ δλέμμα σου καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἴδε τὴν ποικιλίαν, τὴν ἀλληλουσίαν, τὴν σκοπιμότητα, τὴν τέχνην, τὸ κάλλος τῶν ἐπιγείων ὄντων, καὶ τότε μετὰ τοῦ προφητὰνακτος θεαίως θέλεις εἰπεῖ «ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας!» σέβας δέ, θαυμασμός καὶ ἀγάπη θέλουσι κατκυριεύσει τὴν ψυχὴν σου, καὶ τὸν Παντοδύναμον, τὸν Πανάγαθον, τὸν Πάνσοφον Δημιουργὸν θέλεις ὁμολογήσει καὶ ζωντὸν τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα θέλεις αἰσθανθῇ εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας σου.

Ἄλλὰ καθὼς ὑπάρχουσι, τέκνον μου, τυρλοὶ ἐκ γενετῆς, ἀρνούμενοι τὴν ὑπαρ-

Εἰν τοῦ Ἥλιου, τοιοῦτοτρόπως ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι δυστυχῶς ἄνθρωποι τετυφλωμένοι τὴν ψυχὴν, οἵτινες ἐν τῇ τυφλότητι αὐτῶν τὴν ὑπαρξιν τοῦ Ὑψίστου ἡγήθησαν. Καθὼς ὁμως ἡ ἄρνησις τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἥλιου δὲν ἀνατρέπει τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, τοιοῦτοτρόπως οὐδὲ ἡ δόλωση ἄρνησις τοῦ Θεοῦ δύναται ποτὲ ν' ἀνατρέψῃ τὴν ὑπαρξιν τοῦ Δημιουργοῦ, ἣν τὰ μὲν ἔργα αὐτοῦ προδήλως ἐμφαίνουσι, πάντες δὲ οἱ αἰῶνες, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε στεντορεῖως ἐκήρυξαν.

Ἡ θεωρία λοιπὸν καὶ ἡ μελέτη τῆς περικυκλότητος σε φύσεως εἶναι τὸ πρῶτον φάρμακον, δι' οὗ θέλεις θεραπεύσει τὰ ἐκ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας δεινὰ σου διὰ τῆς μελέτης ταύτης θέλεις ἀνυψωθῇ εἰς τὸν Πλάστην σου, καὶ ἐντὸς τῆς καρδίας σου τὸ σωτήριον αἶσθημα τῆς θρησκείας θέλεις θεδαίως ἐνίσχυσει.

Ἄλλ' ὁ ἀτελής καὶ περιορισμένος νοῦς τῶν ἀνθρώπων ἀτελεῖς περὶ θεότητος ἰδέας συνέλαβε πάντοτε, ἀτελῶς τὰς μεταξὺ τοῦ Πλάστου καὶ τοῦ πλάσματος σχέσεις ἐνόησε, καὶ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁμοίων τὸ ἀνθρώπινον γένος ἡθελεν εὐδαμονῆσαι, ἀτελῶς πάντοτε ἀντελήφθη, μέχρις οὗ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς διὰ τῶν θείων αὐτοῦ ἔργων καὶ διὰ τῆς θείας αὐτοῦ διδασκαλίας ἀπεκάλυψεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἡθικοὺς νόμους, οὓς ἀπαρασλεύτως ἀκολουθοῦντες, δυνάμεθα πάντες ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε εὐδαίμονες νὰ διαβίωσωμεν.

«Ἐσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὡς ὁ Πατὴρ ὁμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι», μᾶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅπως τὴν τελειοποίησιν ἡμῶν αὐτῶν ὡς τὸν κύριον σκοπὸν τῆς ἐπιγείου ἡμῶν ὑπάρξεως μᾶς ὑποδείξῃ τὴν δὲ προσευχὴν, τὴν ἐξομολόγησιν, τὴν μετάνοιαν, τὴν καθαρὰν συνείδησιν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀγάπην, τὰ καλὰ ἔργα, τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα καὶ τὰς λοιπὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς θερμῶς καὶ διὰ

τῶν λόγων καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ μᾶς ἐοῦστησεν, ὡς τὰ μέσα, δι' ὧν τελειοποιούμενοι, εὐδαίμονες καὶ ἀληθεῖς υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου δυνάμεθα ν' ἀναφανώμεν. Νὰ! τέκνον μου, φῶς οὐράνιον ἐπέχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς ἡ ἐλευσις τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν καὶ κατ' αὐτὸν διάγων ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μένῃ.

Εἶναι ἀδύνατον, φίλτατε Πέτρε, ν' ἀναγνώσῃ τις μετὰ προσοχῆς καὶ κατανύξεως τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια, ἐν οἷς καὶ τὰ θεῖα ἔργα καὶ αἱ θεῖαι διδασκαλαὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀφελῶς ἐκτίθενται, καὶ νὰ μὴ αἰσθανθῇ κραταιούμενον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, ἀγιωτέραν δὲ καὶ εὐδαίμονεστέραν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ἐρεῦνα τὰς Γραφὰς λοιπὸν καὶ σύ, τέκνον μου. Ἴδου τὸ δεῦτερον σωτήριον φάρμακον τῆς ἀσθενούσης ψυχῆς σου διὰ τῆς μελέτης τῆς φύσεως θέλεις ἀρχίσει τὴν θεραπείαν σου, διὰ τῆς ἐρεῦνης δὲ τῶν Γραφῶν θέλεις συμπληρώσει καὶ κατάρτισει αὐτήν· διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς Τιμόθεον ἔλεγεν, ὅτι «Πᾶσα Γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανάρθωσιν, πρὸς πειδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἡ ἀριεὶς ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, καὶ πρὸς πᾶν ἀγαθὸν ἔργον ἐξηρτισμένος».

Μετὰ τινα διακοπὴν ὁ ἀγαθὸς Χριστόφορος μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι διὰ δύο μικρῶν χειρογράφων θέλει μοὶ διευκολύνει τὴν ἐρευναν καὶ μελέτην τῶν ἱερῶν Γραφῶν, προσθέσας ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν χειρογράφων εἶχε σχηματισθῇ περίξ τοῦ φιλότατου αὐτοῦ υἱοῦ ἡ ἀρωματικὴ ἀτμοσφαῖρα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἣτις καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ παρὰ τῷ Ὑψίστῳ ἀγαπητὸν εἶχον καταστήσει αὐτόν.

Θ'. ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

«Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρεθ δὲ διήλθεν εὐεργετῶν» (Πραξ. ι' 38).

Τὴν ἐπιούσαν εὐρον τὸν ἀγαθὸν Χριστόφορον ἐν τῇ μικρῇ αὐτοῦ δωματίῳ, καθήμενον παρὰ τινι κίθωτίῳ καὶ ἀνερευνῶντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔγγραφα, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ θαυματοῦντος κατέβρεχον αὐτά.

—Τί ζητεῖς; Πάτερ, τῷ εἶπον, καὶ δι-

ατί πάλιν κλαίεις;

—Ζητώ τὰ ὅποια σοὶ ὑπεσχέθην χειρόγραφα, μοὶ ἀπήντησε· κλαίω δὲ ἐπὶ τῶν λειψάνων τούτων τοῦ φιλιτάτου υἱοῦ μου οὐδὲν ἄλλο ἐξ αὐτοῦ μ' ἐμεινεν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰμὴ τὰ ἐν τῷ κιβωτίῳ τούτῳ χειρόγραφα του! καὶ νέα δάκρυα κατέρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ γέροντος. Ἐξακολουθήσας δὲ τὴν ἀναζήτησιν τῶν χειρογράφων.

—Ἰδοῦ, μοὶ λέγει, ἐπὶ τέλους τὸ εὖρον· αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον χειρόγραφον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκωσιν, ἀντιγραφὴν καὶ μελέτην σοὶ συνιστῶ· ἀκολούθως θέλω σοὶ δώσει καὶ τὸ δεῦτερον. Ἀφοῦ δὲ περιπαθῶς τὸ ἡσπάζομαι, ὡς νὰ κατεφίλει ὁ δυστυχὴς τὸ μέτωπον τοῦ φιλιτάτου υἱοῦ του, μοὶ ἐνεχείρισε τὸ χειρόγραφον, ἔκλεισε τὸ κιβώτιον, καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ καὶ πάλιν οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ ὅπως μᾶς στέλλουν τὴν συνδρομὴν των τόσον τὴν ἐφετεινὴν, ὅσον καὶ παλαιότερας. Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ποσοῦ, ἀλλὰ περὶ ἀμελείας διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς. Αὐτὴν τὴν ἀμέλειαν καλοῦνται νὰ κατανικήσουν. Εἶναι ἀνάγκη ἢ «Ἀγιορειτικὴ» νὰ συνεχίξῃ τὴν ἐκδόσιν τῆς ἀπροσκόπτως.

Ἡ Διεύθυνσις

ΠΡΟΣΟΧΗ - ΠΡΟΣΟΧΗ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ νὰ μὴ στέλλουν χρήματα σὲ ἀπλὴ ἐπιστολή, διότι κλέπτονται εἰς τὰ ταχυδρομεῖα καὶ δὲν φθάνουν εἰς τὸν προορισμὸν των. Συνεπῶς ἀφαιρουμένων τῶν χρημάτων, σχίζονται αἱ ἐπιστολαὶ καὶ δὲν ἐκτελοῦνται αἱ παραγγελίαι των. Θὰ στέλλουν μόνον μὲ ἐπιταγὴν, γράφοντες ὀπισθεν εἰς τὸ ἀπόκομμα τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Καὶ οὕτω ἔρχονται τὰ

χρήματα ἀσφαλέστερα καὶ ἐφθηνότερα. Ἐχάθησαν πολλὰ χρήματα μέχρι σήμερον.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνεργάται τῆς «Ἀγιορειτικῆς» δοᾶκις στέλλουν ἄρθρα πρὸς δημοσίευσιν, πρέπει νὰ εἶναι ταῦτα πολὺ περιωρισμένα, διὰ νὰ δημοσιεύωνται δλόκληρα χωρὶς συνείχειαν, διότι μερικοὶ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, στέλλουν δλόκληρον σχεδὸν ἐφημερίδα, μὲ τὴν ἀξίωσιν νὰ καταχωρηθῇ δλόκληρον τὸ ἄρθρον.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὁρθοδοξία τῶν Πατριαρχείων». Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἀπριλίου - Μαΐου - Ἰουνίου μὲ πλουσιωτάτην καὶ ἐποικοδομητικὴν ὕλην.

2. Γεροντικόν. Σταλαγματιᾶς ἀπὸ τὴν πατερικὴ σοφία. Ἡ ἐν Νέῃ Ἐπιδαύρῳ ἱερὰ γυναικεῖα Μονὴ Ταξιαρχῶν, ἐξέδωκε διὰ πρώτην φοράν δλοκληρωμένον τὸ «Γεροντικόν» ἢ τὴν πατερικὴν σοφίαν, εἰς ἀρίστην ἐκδόσιν ἐπὶ ἀρίστου χάρτου καὶ μὲ ὠραίαν ἐμφάνισιν. Τὸ διβλίον εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὴν μνήμην τῆς εὐσεβοῦς Μαρίας Χαμπάκη, μητρὸς τῆς μοναχῆς Θεοδώρας (Δεσποίνης) Χαμπάκη. Ἀξιζοῦν θερμὰ συγχαρητήρια εἰς τὴν ἐκδότριαν Μονήν.

3. Δελτίον ἑλληνικῆς διβλιογραφίας. Τεῦχος Α' 1960, Ἀθήναι. Ἐκ τοῦ ἑθνικοῦ τυπογραφείου.

4. «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν», μνηστικὸν ὄργανον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος. Ἐξεδόθη τὸ φύλλον τοῦ Ὀκτωβρίου μὲ πλουσιωτάτην ὕλην.

Συντάκτης: Γ. Μπουγάς - θεολόγος.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Ἡγουμένη ἀνώνυμος	δρ. 430
2. Σ. Μ., Βόλος	» 25

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1960

Ταχυδρομικά ἔσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

* Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον	Δραχ. 115.—
* Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδետον 105, δερματόδետον	» 115.—
* Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερμ.	110.—
* Κήπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδետον 95, δερματόδետον	» 105.—
* Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδետον 80 δερματόδետον	» 95.—
* Ἀόρατος πόλεμος, ἄδետον	» 25.—
* Ἐξομολογητῆριον	» 35.—
* Θεοτοκᾶριον, νέα ἐκδοσις πολυτελῆς, ἄδետον 40, πανόδ. 50, δερμ.	» 70.—
* Τὸ Πανηγυρικόν	» 8.—
* Προσευχητῆριον, Α. Α. Σιμωνῶφ, ἄδետον 25.— πανόδետον	» 35.—
* Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδետον 30.—, πανόδետον	» 40.—
* Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδետον 25, πανόδ. 40 δερματόδետον	» 55.—
* Ἐκλογή ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας	» 10.—
* Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδεικνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ.	» 15.—
* Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, Βασιλείου Μπάμα ἱερέως, ἄδետον δρ. 30, δερμένον	» 40.—
* Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου	» 15.—
* Νέος Εὐεργετινός	» 10.—
* Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας κατὰλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς	» 10.—
* Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ	» 25.—
* Ἀσυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	» 20.—
* Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα)	» 20.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	» 15.—
* Ἐγκύλιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Στατατελάτου, σελ. 216 ἄδետον 18.—, πανόδետον	» 28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδետον 15.—, δερμένον	» 25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	» 5.—
* Βιβλίον ψυχωσωτήριον τοῦ αὐτοῦ	» 2.—
* Ἡ ἐρημίτις Φωτεινῆ, Ἰωακείμ Σπετσιέρη	» 7.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατὴς (θρησκευτικὸν διήγημα)	» 5.—

* Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἀθῶ	Δραχ.	2.—
* Περί τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακείμ Σπετσιέρη	»	4.—
* Εὐαγγελικὸς Κήπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου	»	5.—
Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	12.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μετ' προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Θεοτόκου	»	1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριζόμπανον	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοϋπηκούου	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταϊτισσαν τῶν Ἰβήρων	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλέξ. Μωραΐτιδου	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μετ' εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1 50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὁδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανὼν, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μετ' 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἑσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15 Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλοῦσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Μικρὰ Ἀνθοδέσμη	»	1.—
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητᾶριον τοῦ σπηλαίου Ἀγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀδωνίτου.	»	2.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἱ. Χρυσοστόμου μετ' τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγούντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρότατον	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἱατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κ.λ.π.	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, Ἰωάννου Μηνᾶ	»	2.—
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παρὰδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητικὴ, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἅγιος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον	»	2.50
* Ἀγιορεϊτικὴ ἐρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου	»	2.50
* Τετρακτὺς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ.	»	8.—

* Σειρά « Ἁγιορ. Βιβλιοθ. » δλόκληρον τὸ κβ', κγ' καὶ κδ' ἔτος 1957 - 58-59 ἀνὰ	Δρ.	50.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουιᾶ, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ » » »	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Γνώθι σαυτὸν Γ. Περαιτικοῦ	»	1.50
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἥτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περαιτικοῦ	»	8.—
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοροβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν Ἁγίων Ὁνουφρίου καὶ Πέτρου .	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηγ. ιθ' Αὐγούστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρική	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως κοινῇ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
» » » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως	»	10.—
» » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
» » » τοῦ ἁγ. Γεωργίου Ἰωαννίνων	»	10.—
» » » τοῦ ἁγ. Φανορίου	»	10.—
» » » ἁγίου Ἀχιλλεῖου	»	15.—
* Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχιλλεῖον, Ἀχιλλεῖου ἱεροδιακόνου	»	5.—
* Ἀκολουθία Νικολάου τοῦ νέου τοῦ ἐν Βουνένοις	»	10.—
» καὶ βίος ἁγίου Νείλου	»	15.—
» » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
» » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
» » » Μάμαντος	»	10.—
» » » Καλλιόπης	»	10.—
» » » τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
» » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
» » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
* Ἀπολυτίκια - Κοντάκια - Μεγαλυνάρια τοῦ ἐνιαυτοῦ. Γερρασίμου μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου	»	25.—
* Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου ἱεροδ. « Ἀπαγορεύει ὁ Κύριος ὅπως οἱ κληρικοὶ προσαγορεύονται Πατέρες; » ἐκδοσις β' ἐπηξημένη	»	5.—
* Ἁγία Γραφή καὶ πονηρὰ πνεύματα, Ἐπιφ. Θεοδωροπούλου ἱερ.	»	15.—
* Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; τοῦ ἰδίου	»	15.—
* Κουκουξέλισσα, ἡ οἰκονόμισσα τῆς Μ. Λαύρας	»	20.—
* Ὁ Ὀδοιπόρος, Φιλοθέου Ζερβάκου ἀρχιμ.	»	15.—
* Αἱ πλάναι τοῦ Μακράκη, ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχόμεναι, ἰδίου	»	12.—
* Ἐτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος ἡ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
* Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
* Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα	»	20.—
* Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμὸς	»	25.—

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	70.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἦτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες	»	40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἀγ. Ὁρους	»	20.—
Ὁ Νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, Σ. Φιλαρέτου	»	10.—
Ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ἡ οἰκογένειά του	»	5.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Κυριακοδρομίον Θ. Ζωγράφου, μετὰ ἐφορτοδρομίου 3 τόμοι ἄδεται	»	400.—
» » » ἄδεται, τόμος αὐτοτελής	»	50.—
Γεροντικὸν	»	50.—
Σύστημα ἱεράς ἐξομολογήσεως, Μητρ. Κυθήρων Μελετίου, δεμένο	»	130.—
Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, τοῦ αὐτοῦ	»	200.—
» » » τόμοι 11 ἄδεται	»	60.—
Βράβια Ἀρμένη, Δοκίμιον ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν δερματόδετον	»	60.—
Φιλοσοφικὸν Δοκίμιον περὶ τῆς προόδου καὶ πτώσεως τῆς	»	50.—
Π. Ἑλλάδος Γ. Κωζάκη Τυπάλδου Ἀθῆναι 1839	»	50.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
» Νόβριος, Ἰανῆριος ἕκαστος δεμένος 65, Φεβῆριος δεμένος	»	55.—
Μέγας Συναξαριστὴς πατρὸς Ματθαίου ὁ τόμος ἄδειος 90, πανόδ.	»	110.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἰχνος Χριστοῦ	»	60.—
Ἀνωτέρα ἐπισκιάσις ἐπὶ τοῦ Ἀθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκό-	»	40.—
νες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδεται	»	40.—
Προσκυνητάριον ἁγίου Ὁρους δεμένον	»	100.—
«Ἐστία,» τόμος γ'. 1877 δερματόδετον	»	120.—
Μέγας εὐεργετινὸς τόμ. α' καὶ β' πανόδετοι, ἕκαστος τόμος	»	100.—
Εὐνωρίς ἦτοι φυσικὴ καὶ μεταφυσικὴ, Αἰγίνα 1834	»	200.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α' τόμος λινόδετος	»	120.—
Ἁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	30.—
Ἁ ὁδοὶ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	»	20.—
Ἁ ἀμαρτία κατὰ τὴν Χριστιανικὴν ἀντίληψιν	»	30.—
Ἁ Χριστιανικὸς γάμος καὶ ἡ οἰκογένεια	»	35.—
Ἁ ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	»	60.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	»	40.—
Πέραν τοῦ τάφου	»	35.—
Θεοτοκίās	»	15.—
Ἁ ἐξομολόγησις	»	20.—
Κοσμῆς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	15.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες Α' τεύχος, τοῦ ἰδίου	»	25.—
Ἁ πολῦτιμος μαργαρίτης, τοῦ ἰδίου	»	35.—
Ἁ ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὑπαρξίν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	5.—
Τὰ «Πάτρια» ἀστορονομικὴ ἀπάντησις, Μ. Σαββοπούλου ἱερέως	»	300.—
Γενικὴ ἱστορία Βοσσανέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινούρ-	»	15.—
γεῖς, Κων)πολις 1817	»	25.—
Ἀνορθώσατε τὴν Ἐκκλησίαν, Χρ. Καλύβα	»	50.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων	»	90.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	7.—
Ἁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτ. ἄδεται. 75, δεμ.	»	120.—
Ἁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρωας τῆς ἐρήμου	»	40.—
Κλίμαξ, Ἱωάννου τῆς Κλίμακος, δερματόδετος	»	40.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, Δ. Εὐσταθοπούλου, σελ. 316. Τὸ συνιστῶμεν	»	40.—

Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, 2 τόμοι δεμένοι, ἕκαστος ἀνὰ	Δραχ.	80.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Θύρα Μετανοίας	»	35.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	45.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α', β' καὶ γ' ἄδετα, ἀνὰ	»	100.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἥτοι σειρὰ πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ		
Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδετον δρ. 50, πανόδετον	»	60.—
Τετραευαγγέλιον ἀγιορειτικόν	»	17.—
Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία	»	45.—
Θεῖαι ἐκδηλώσεις, Π. Ν. Ἀντίπα	»	15.—
Ἀριστοτέλους: Ἠθικὰ Νικομάχεια, κείμενον, μετάφρασις καὶ		
ἐρμηνεία, Κ. Θ. Καλαρᾷ	»	20.—
Συμῶν Θεσσαλονίκης τὰ Ἄπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἡλία Μηνιάτη, δερματόδετον	»	60.—
Σατωβριάνδου, Ὀδοιορικόν, Ἐμμ. Ροῖδου	»	30.—
Ἀγία Σιών, ἥτοι περιγραφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, Δ. Δουκάκη καὶ		
οἱ περὶ ἱερωσύνης Λόγοι τοῦ Χρυσοστόμου, μετάφρασις Γρηγο-		
ρίου Ε', πανόδετον, ὁμοῦ	»	60.—
Ἀνθη καὶ Κρίνα ὁρθοδοξίας	»	6.—
Ἐγκόλπιον Ὀρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἥτοι Κανονικόν	»	10.—
Θεῖον προσευχητᾶριον, πανόδετον	»	12.—
Συμῶν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὐρισκόμενα πάντα	»	230.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργῆς δερματόδετος	»	150.—
Ἀπόστολος, Βενετίας 1842, δερματόδετον	»	100.—
Ἀπόστολος, Ἀθῆναι 1894, πανόδετον	»	50.—
Συλλογὴ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν ἑορτῶν, ὑπὸ Γρηγο-		
ρίου Γώγου Ἀρχ. τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, δεμένο ὅλο δέσμα,		
Ἀλεξάνδρεια 1874	»	150.—
Κυριακοδρόμιον, Ἀγαπίου μοναχοῦ, με ἐξήγησιν ἐν τέλει τῶν 11		
ἑωθινῶν Εὐαγγελίων ὑπὸ Γρηγορίου Ταυρομανίας, Βενετία 1840	»	300.—
Τετραευαγγέλιον καὶ ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου με δέσιμον		
πολυτελὲς ὅλο δέσμα. Βενετία 1785	»	350.—
Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη, ἐκδοσις Μόσχας ἁπαλῇ	»	1000.—
Πανθέκτη, ἥτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστᾶριον πλήρες, με δέσιμον		
παλαιόν, ὅλο δέσμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἐκδοσις. Λειψία ΔΩ (1800), πρόκειται		
περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Ἀνθολόγιον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, περιέχον τὰς ἀκολουθίας τῶν		
Δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων. Ἐτι δὲ καὶ		
ἀνωνύμους ἀκολουθίας, πᾶσαν τὴν Ὀκτώηχον καὶ τὰ ἕνδεκα		
ἑωθινὰ Εὐαγγέλια καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμῃ. Βενετία αψοθ' 1779		
Μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματόδετον	»	1000.—
Ἑορτολόγιον περιέχον δοξαστικά, ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια		
ἁγίων καὶ Τριωδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, δοξαστικά τῆς Ὀ-		
κτωήχου κλπ. Παρακλ. Κανόνας ἐπὶ ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ,		
μικρὸν ἁγιασμόν κλπ., πλουσιώτατον, ἔκδ. α' Βενετία 1857	»	100.—
Τριώδιον κατανύκτικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶ-		
ται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριώδιον	»	400.—

Νέος Θησαυρός. Βενετία αφε' 1805, καινουργές δερματόδετον Δοχ.	400.—
Νέος Παράδεισος, ἦτοι Λόγοι διάφοροι καὶ βίοι ἁγίων ἐκ τοῦ Μεταφραστοῦ Συμεών, Ἀγαπίου μον. τοῦ Κρητός, Βενετία 1872, δεσμ.	300.—
Ἐξομολογητᾶριον τοῦ αὐτοῦ. Βενετία 1868, δεδεμέν. καινουργές »	80.—
Νέον Μαρτυρολόγιον, περιέχον βίους καὶ πολλὰς Ἀκολουθίας νεομαρτύρων »	300.—
Πεντηκοστᾶριον. Βενετία αφε' (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ δέσιμον καινουργές καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν »	300.—
Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία αψογ' 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον »	500.—
Πεντηκοστᾶριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργές ὥραϊον »	300.—
Καλοκαιρινή. Βενετία αψπ' (1780) καινουργῆς δερματόδετος »	300.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ προᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου . . . »	35.—
Μουσικὴ Κυψέλη Κων)πόλεως, τρίτομος καινουργῆς, ἄδετος »	300.—
δεδεμένη μὲ δέρμα εἰς 2 τόμους »	380.—
Ἀναστασιματᾶριον Ἰωάννου, ἄδετον »	45.—
Δοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη »	25.—
Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον »	20.—
Μελωδήματα Σκιαθοῦ, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου »	25.—

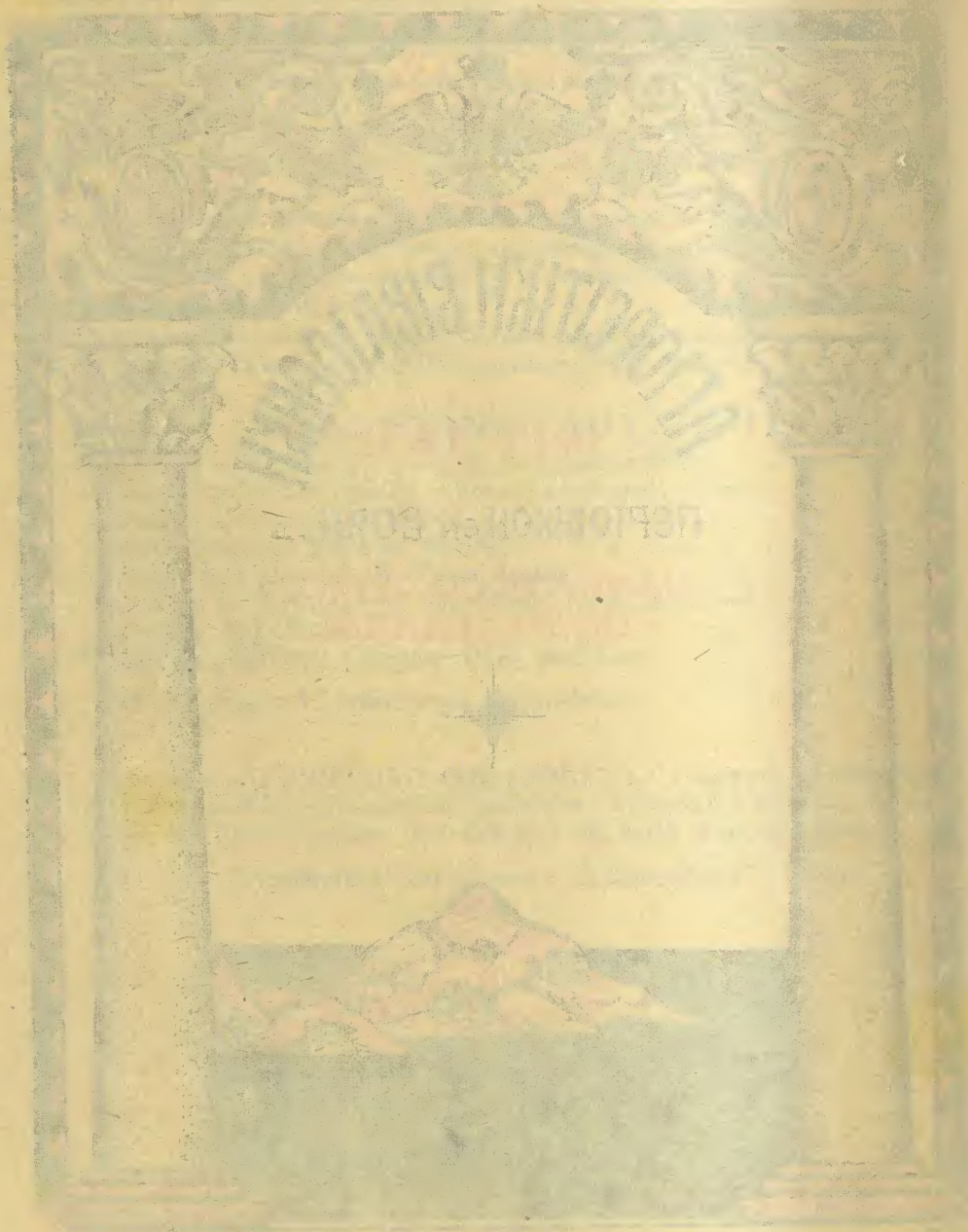
Δὲν εὐθυνομέθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφῆτε συνδρομηταὶ δι' ἐν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἔχετε πολὺν νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἑτησία δοχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

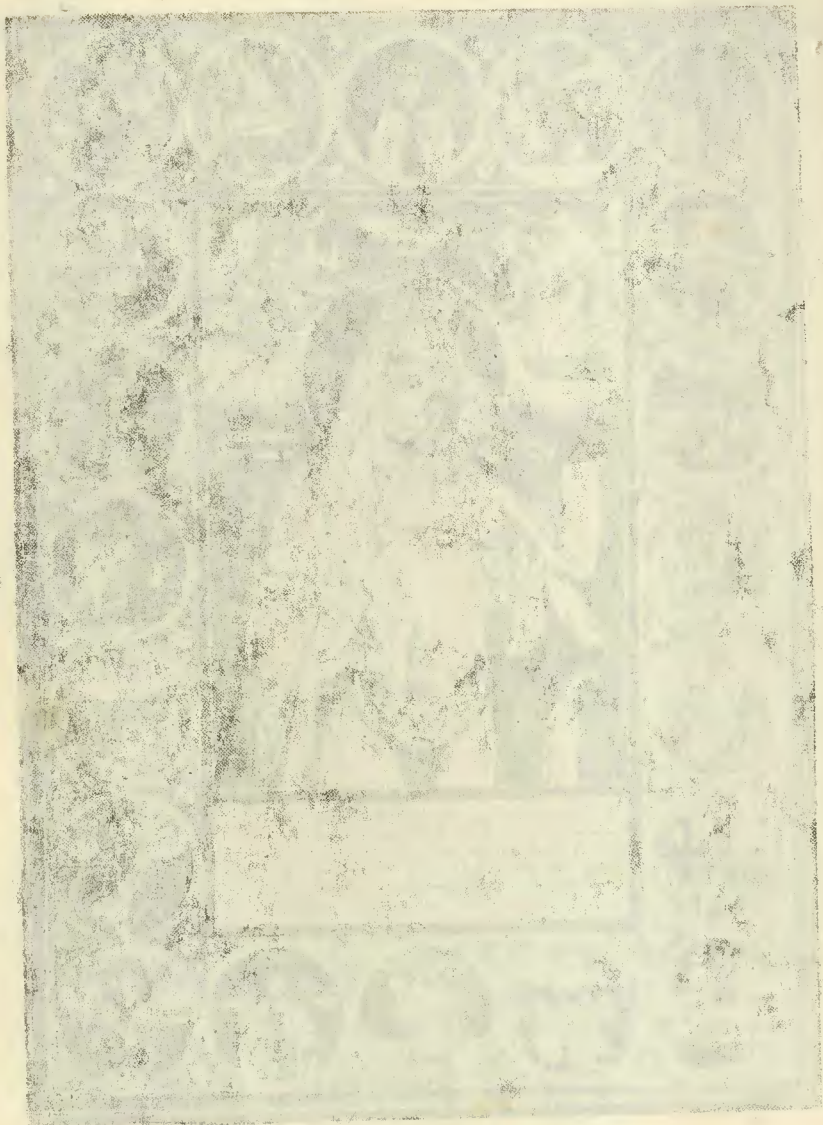
Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον

1960
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,"
ΕΝ ΒΟΛΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

2000 1000 1000 1000

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Γιὰ τοῦτο καὶ μὲ δίκαιον
κῆπον καὶ περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουν ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΕΠΤΑΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Νοέμβριος — Δεκέμβριος

Διευθυντής - Ἱδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Η ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ “ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,”

Πῶς ἐγεννήθη — Πῶς ἀνεπτύχθη — Πῶς ἔζησε καὶ ζῇ

Τὸ ἔτος 1933 ἔκαμον τὴν πρώτην ἐπί-
σκεψιν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, κατόπιν σφοδρᾶς
ἐπιθυμίας μου πρὸς τοῦτο, ἔχων μαζί μου
δύο χριστιανοὺς συνοδοιπόρους. Περιελθὼν
ὅλας τὰς Μονάς, κατήντησα εἰς τὴν Μεγ.
Λαύραν. Ἐδῶ ἤσκειτο μεταξὺ τῶν Πατέ-
ρων καὶ ὁ αἰμνήστος Σπυρίδων - Ἀθανά-
σιος (Καμπανάος) μοναχός - ἱατρός με εὐ-
δόκιμον πεῖραν κοινωνικὴν, καὶ πλουσίαν
τὴν θύραθεν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν, σε-
βαστὸς Γέρων, γλυκὺς, μελίχιος καὶ ἀγα-
θὸς εἰς τὸ ἄρτιον. Οὗτος, μελετηρὸς ὢν,
κατὰ ἀραϊὰ διαστήματα ἐξέδιδε διάφορα
φυλλάδια με ὕλην εἰλημμένην ἀπὸ τὴν
πλουσίαν διβλιοθήκην τῆς Μεγίστης Λαύ-
ρας. Πλησιάζας εἰς τὸ γῆρας, μοι ἀνέθηκε
τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας του αὐτῆς ἐν
εἴδει τακτικοῦ περιοδικοῦ, ἰδίαις μου δαπά-

ναις, ἀνευθύνου τούτου ὄντος διὰ τυχὸν ζη-
μίαν μου.

Ἐγώ, μὴ ὢν μοναχός, πλὴν ὅμως ἔχων
σφοδρὸν ἔρωτα πρὸς τὴν μοναχικὴν Πολι-
τείαν, εἰς τοὺς μοναχοὺς καὶ τὸν ἱερὸν τό-
πον τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐθεώρησα τὴν ἀνά-
θεσιν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας
αὐτῆς ὡς ὄφρων θεῖον, διότι ἀπέβλεπεν αὐ-
τὴ εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν χριστι-
ανῶν. Τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν ἐνέκρινε
καὶ ἡ ἐν Καρυαῖς Ἱερὰ Κοινότης.

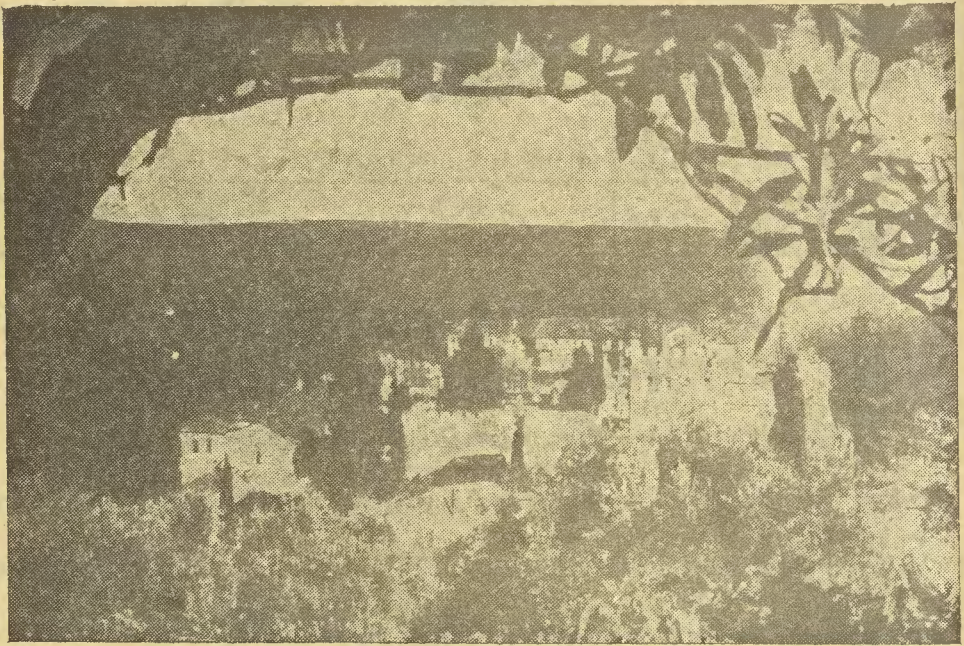
Ἡ ἔκδοσις ἤρchiσε τὸ 1936 κατὰ τὸν Ὀ-
κτώβριον. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ «Ἀγιορειτικὴ»
ἦτο ἐκκλησιαστικὸν περιοδικόν, ἔπρεπε νὰ
ἀρχίσῃ τὴν 1ην τοῦ ἔτους τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ, ἦτοι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου. Ἐνε-
κα τούτου προσετέθη ὡς τεῦχος τοῦ Σε-
πτεμβρίου ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1933 ἐκδοθεῖσα

ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, ποίημα τοῦ μοναχοῦ Γερασίου Μικραγιαννανίτου, καὶ θεωρηθείσης τῆς ἀρχῆς ἀπὸ 1ης Σ) ὁρίου 1936, ἐσυνεχίσθη ἡ ἐκδοσις εἰς μηνιαῖα τεύχη.

Οὕτως ἡ «Ἀγιορειτικὴ» ἐξέδωκε κατὰ τὴν σειρὰν τῶν μηνῶν, 1) τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος, 2) τὴν τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων, 3) τοῦ ἁγ. Συμεὼν συγγενοῦς

Ἀκολουθία τοῦ βασιλέως Λέοντος τοῦ μεγάλου, τοῦ ἐπονομαζομένου Μακέλλη ἡ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, 9) Βενιαμὶν Διακόνου τοῦ Πέρσου, 10) Κανόνας κατ' ἤχον εἰς Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον ὑπὸ Ἰωάννου Μοναχοῦ τοῦ Μαυρόποδος, 11) Ἀκολουθίαν Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου καὶ 12) τῆς ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς.

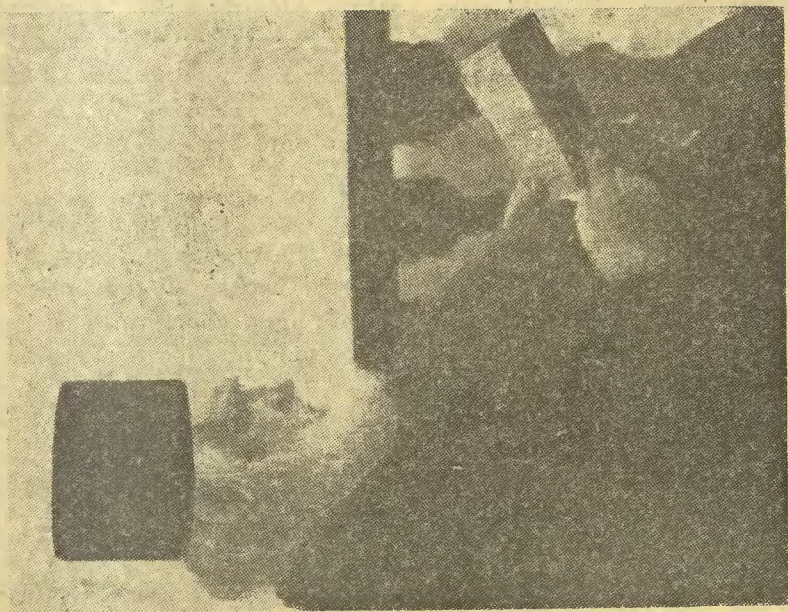
Ἠκολούθησε τὸ 6' ἔτος 1937 - 38 εἰς

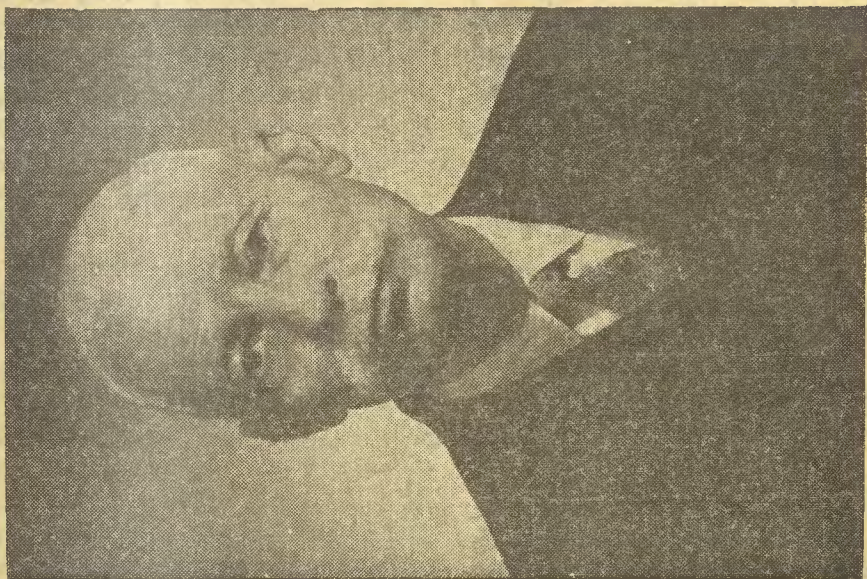
Ἡ Ἱ. Μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεπήδησεν ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη»

τοῦ Κυρίου καὶ ὄλων τῶν συνωνύμων αὐτῶ ἁγίων. 4) τοῦ ἁγίου Μοδέστου, 5) τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ τοῦ ἀπὸ Καρπενήσιου, 6) ἀκολουθίαν χαριστήριον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς βαρβαρικῆς δεκαετοῦς τυραννίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους, ψαλλομένην τῇ νέῃ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, 7) Κανόνας κατ' ἤχον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάνν. τὸν Χρυσόστομον, ποιηθέντας παρ' Ἰωάννου Μοναχοῦ τοῦ Μαυρόποδος, 8)

μηνιαῖα τεύχη, τὸ δὲ τελευταῖον, διπλοῦν τεύχος, ὑπ' ἀριθ. 23 - 24, ἐξέθεσε τὰς εὐφήμες πρὸς τὸ περιοδικὸν μνείας, τῆς Α.Μ. τοῦ βασιλέως ἡμῶν Παύλου καὶ τῶν Πατριαρχῶν, Οἰκουμενικοῦ Βενιαμίν. τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ Τιμοθέου, τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Νικολάου, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Νέας Ἰουστινιανουπόλεως καὶ πάσης Κύπρου Λεοντίου, τοῦ Ἀρχιεπι-

Ἀθανάσιος Καυριώτης - ἱερεὺς
Ἰδρυτὴς τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
(† 1940) (ὅρα ἔτος Γ' 1989 σελ. 3)

Σωτήριος Ν. Σχοινᾶς
ἐξ Ἁγίας Θεσσαλίας
Διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης»

σκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρυσοστόμου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος Ἰωακείμ καὶ τῆς ἐν ἀγίῳ Ὁρει ἱεραῖς Μονῆς ὁσίου Γρηγορίου, ἀποστελλούσης δι' ἐπισήμου ἐγγράφου αὐτῆς θερμότατον ἔπαινον.

Ἐπειδὴ ὁμως ὁ χώρος τῶν μηνιαίων τευχῶν ἦτο λίαν περιωρισμένος καὶ ἡ κατὰ μῆνα δημοσιευομένη ἀκολουθία, κατελάμβανεν ὅλον σχεδὸν τὸ τεῦχος καὶ δὲν ἄφινε χώρον πρὸς καταχώρισιν τῆς κυρίας καὶ σοβαρᾶς ὕλης, τῆς ἀποστελλομένης παρὰ τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς πατρὸς Ἀθανασίου καὶ λοιπῶν λογίων πατέρων τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ τῶν ἄλλων Μονῶν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἀπεφάσισα νὰ ἐκδίδω διπλᾶ τὰ τεύχη μὲ διπλᾶς καὶ πλέον σελίδας, διὰ νὰ ἱκανοποιῶνται ὅλοι οἱ ἀποστολεῖς τῶν χειρογράφων, ὥστε ἀπὸ τοῦ 3ου ἔτους καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἐκδίδηται αὕτη εἰς τεύχη διμῆνα μὲ 2 ἀριθμούς, π.χ. 1 - 2, 3 - 4 κ.λ.π.

Οἱ ἀναγνώσται ὁμως, οἱ λαμβάνοντες αὐτήν, δὲν ἐδείκνυν καὶ τόσῃ προθυμίᾳ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς πενιχρᾶς συνδρομῆς τῆς, ἰδίως αἱ ἐν τῷ ἐλευθέρῳ Κράτει ἡμῶν ἱεραὶ Μοναί, ὥστε κατὰ τὴν λήξιν καὶ τοῦ 3ου ἔτους ἐχρεώσθουν αἱ πλεῖσται καὶ τὰς 3 ἐτησίαις συνδρομαῖς. Ἡπειλήθη πρὸς στιγμὴν ἡ διακοπὴ τῆς ἐκδόσεως, ἐλλείψει οἰκονομικῶν πόρων. Ἐπειδὴ ὁμως τὸ ἔργον ἦτο θεῖον, ἐπιφέρων πνευματικούς καρποὺς εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας, ἐξοικονομήθησαν οἱ πόροι καὶ ἐσυνεχίσθη ἡ ἐκδοσις, εἰς 4ον καὶ πέμπτον ἔτος 1940-41.

Μὲ τὴν ἐναρξίν τοῦ 6ου ἔτους 1941 καὶ ἀφοῦ ἐξέδωκα τὸ 1ον τεῦχος, ἀριθ. 61 - 62, ἤλθεν ὁ πολεμικὸς ἀποκλεισμός μὲ τὸ ἄγιον Ὅρος καὶ κατὰ φυσικὸν λόγον, διεκόπη ἡ ἐκδοσις μέχρι νέας ἐπικοινωνίας μετ' αὐτοῦ, ὡς συνέβη μὲ ὅλα σχεδὸν τὰ περιοδικά, ἔνεκα τῆς ἀνωμάλου τότε κα-

ταστάσεως. Τῷ 1945, ἀρθέντος τοῦ ἀποκλεισμοῦ, μετέβην καὶ πάλιν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος καὶ συνηνήθη μὲ τοὺς πατέρας. Κατὰ τὴν συνάντησιν μοὶ εἶπον: κ. Σχοιναῖ, ἐφ' ὅσον ἔχετε τὴν σχετικὴν ὕλην ἄφθονον, δύνασθε νὰ ἐκδώσῃτε καὶ τὰ σχετικὰ προηγούμενα ἔτη. Καὶ οὕτως ἐξέδωκα ἐν τεύχῳ ὑπ' ἀριθ. 63 - 72 διὰ συμπλήρωσιν τοῦ 6ου ἔτους. Ἐν συνεχείᾳ ἐξέδωκα εἰς ἐν τεῦχος ἐκ 12 ἀριθμῶν τὰ ἔτη 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, μὲ τὸ ὅποτον ἐκλείσει τὸ ἔτος 1945. Κατόπιν ἐξέδωκα τὸ 11ον ἔτος 1946 εἰς δύο ἐξάμηνια τεύχη, ὁμοίως καὶ τὸ 12ον 1947. Τὸ 13ον ἔτος 1948, ἐξεδόθη εἰς 3 τετράμηνια τεύχη. Τὸ 14ον ἔτος 1949, ἐξεδόθη εἰς 4 τρίμηνια τεύχη, τὸ 15ον 1950, 16ον 1951, 17ον 1952 καὶ 18ον 1953 ἐξεδόθησαν εἰς 5 τεύχη. Ἀπὸ τοῦ 19ου 1954 καὶ ἐντεῦθεν, ἐκδίδεται τακτικὰ ἀνὰ δίμηνον ὡς καὶ πρὸ τοῦ πολέμου.

Τὴν 1ην Ἰουνίου 1940, ἡμέραν Παρασκευῆς, ὁ ἱδρυτὴς ἡμῶν Ἀθανάσιος Λαυριώτης (Καμπανᾶος τὸ ἐπώνυμον) μετέστη πρὸς Κύριον εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν.

Ὁ ἅγιος Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ, ἐπλεξεν αὐτῷ ἐγκώμιον μὲ τὸ ἀκόλουθον λογίδριον:

«Ἡ Μεγίστη Λαύρα ἡ βασίλισσα τῶν μονῶν τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν διετήρει εἰς τοὺς κόλπους τῆς εὐαγοῦς αὐτῆς ἀδελφότητος ὡς προέχοντα τὸν μοναχὸν Γέροντα Σπυρίδωνα τὸν ἱατρόν. Ἐξ Αἰγίνης ἔλκων τὸ γένος, κατὰ κόσμον Καμπανᾶος, εἰς τὴν ἱερὰν τοῦ Ἀσκληπείου τέχνην ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀφοσιωθείς μὲ χρηστότητα καὶ εὐσέβειαν, ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα ὡς Ἀνθυπίατρος κατὰ τὸν ἀτυχή πόλεμον τοῦ 1897 ἐραστὴς τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας, ἀπεσύρθη, τὰ ἱερὰ τοῦ Κυρίου σκηνώματα ἀγαπήσας μᾶλλον ἢ τοῦ κόσμου τὴν

ματαίαν τύρβην. Καὶ εἰς τὸν ἀπράγμονα βίον τὸν ἀσκητικὸν δόλιχον, ὅσον ὀλίγοι, θεραπεύων, πολὺαθλος ἀνεδείχθη τῆς ἐρημίου καθηγητῆς, τῶν μοναζόντων τὸ ἐγκαλλώπισμα, τῶν ἀρετῶν ἡ ἀκρότης, διελθὼν τὴν μακρὰν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ περιφήμῳ καταγωγίῳ τῆς Λαύρας βιοτὴν ἐν ὕμνοις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ νηστείαις καὶ πνευματικαῖς ἀσκήσεσι τῶν Ἀγγέλων συνόμιλος τῷ Χριστῷ δουλεύων. Ἀλλὰ προάγων τὴν ἀρετὴν διὰ τῶν ἀσκητικῶν πόνων καὶ τὴν θείαν τοῦ Ἀσκληπείου τέχνην ἀδαπάνως καθ' ὅλον τὸν βίον ἤσκει πρὸς δόξαν Θεοῦ, τὰς δὲ ὥρας τῆς σχολῆς του διήρχετο συγγράφων καὶ ἀντιγράφων ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς μονῆς ἀρχαῖα κείμενα εἰς διάφορα περιοδικὰ δημοσιεύων αὐτά. Καὶ ἤδη ἐν τοῖς Οὐρανοῖς θὰ εὖρη τῶν καμάτων του τὸν μισθὸν παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ. Καθηγίαζε τὸ ἀγιώνυμον Ὅρος διὰ τῆς ἀρετῆς του ὡς φαεινὸν παράδειγμα οἰκοδομῶν ἀρετῆς παιδευτήριον καὶ ψυχῶν φροντιστήριον, ὁ Γέρων Σπυρίδων ὁ ἱατρός, ὁ γεραρὸς Ἀββᾶς, τῶν Ἀββᾶδων ὁ διδάσκαλος. Τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτίμησε τὸν αὐτίμον διὰ τοῦ παρασήμε τοῦ Φοίνικος, προηγουμένως εἶχε τιμηθῆ διὰ Τουρκικοῦ παρασήμε καὶ διὰ τοῦ παρασήμε τοῦ Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ὡς ἐπληροφορήθημεν ἡ κηδεὶα τοῦ μεταστάντος Γέρ. Σπυρίδωνος Λαυριώτου τοῦ ἱατροῦ. Πλήθος μοναχῶν καὶ ἐξ ἄλλων μονῶν προσελθόντων, ἵνα ἀποδώσῃ τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸν γεραρὸν καὶ βαθυνοῦστατον Νέστορα τοῦ ἀγιωνύμου Ὁρους.

Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἀνεγνώσθη ἐν τῷ καθολικῷ ναῷ τῆς Λαύρας, προε-

ξάρχοντος τοῦ Ἐπισκόπου Μηλιτουπόλεως Ἱεροθέου, ὅστις καὶ προσεφώνησε τὸν νεκρὸν, κατόπιν δὲ ἐξεφώνησε ἐπικήδειον λόγον ὁ Γέρων Παῦλος ὁ ἱατρός, ἐξάρας τὰς μακρὰς ὑπηρεσίας τοῦ μεταστάντος καὶ ὡς ἐπιστήμονος καὶ ὡς μοναχοῦ ἐνεκεν τοῦ ὁποίου εἶχε τιμηθῆ διὰ Γαλλικοῦ, Τουρκικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ παρασήμε.

Ἐν Καρδίτῃ

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιὴλ († 1953)

Τὶ ἔγραψεν ἡ Σύνταξις

«Εἰς στιγμὰς τόσον κρίσιμους διὰ τὸν ὁρθόδοξον Ἑλληνισμόν, ἐνθα παρατηρεῖται ἔλλειψις ἀνδρῶν μεμορφωμένων κατὰ Χριστὸν καὶ ἐργαζομένων διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους μας, ἀφωσιωμένων δὲ ψυχῇ καὶ σώματι εἰς αὐτόν, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον ὁ Γέρων Ἀθανάσιος ἡ Σπυρίδων Καμπανάος μοναχὸς — ἱατρός.

Ἡ ἀναχώρησις ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου καὶ ἡ πρὸς Κύριον μετάβασις τοῦ πατρὸς Ἀθανασίου, ἀφίνει εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων κενὸν δύσαναπλήρωτον. Τὸ κενὸν τοῦτο θὰ αἰσθανθῇ μᾶλλον τὸ ἅγιον Ὅρος, διότι ὁ Καμπανάος καρεῖς μοναχὸς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 ἐν τῇ ἱ. μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ ἐκεῖ διὰ τῶν συγγραφῶν του ἀφ' ἐνὸς καὶ τῶν ἀντιγραφῶν ἐκ τῶν ἱερῶν Κωδίκων διαφόρων φιλοσοφημάτων χριστιανικῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἀφ' ἑτέρου, κατώρθωσε νὰ γίνῃ ὁ τηλαυγὴς φάρος τοῦ ἁγίου Ὁρους, διδάσκων καὶ φωτίζων ἅπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον.

Πρὸ πενταετίας, συμβληθεὶς μετ' ἐμοῦ, ἵδρυσεν τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ἣτις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους εἰσέρχεται εἰς τὸ πέμπτον ἔτος. Εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» εἶχεν ἀφιερώσει

ὄλην τοῦ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν δύναμιν. Διὰ τοῦτο τὸν ἐστενοχώρει πολὺ ἢ μὴ ἐκτεταμένη ἐξάπλωσίς της, καθὼς καὶ ἡ ἄρνησις τῶν περισσοτέρων συνδρομητῶν, πρὸ παντὸς Ἰ. Μονῶν, νὰ καταβάλῃ τὴν συνδρομὴν των ἀπὸ τοῦ α' ἀκόμη ἔτους μέχρι σήμερον. Διὰ τὸ παράπονόν του τοῦτο τὸν καθησύχαζον μὲ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ δυσκολία τῆς μεγάλης ἐξαπλώσεως καὶ αἱ στενοχωρίαι, αἵς ὑφίσταται ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εἶναι μία ἀναγνώρισις ἀπὸ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ ἔργον βαίνει καλῶς. Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἐπαναλαμβάνω, τὸν ἐπανεπέτανε ἀπολύτως.

Ἦδη δ' Ἀθανάσιος, διατρίβων μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν ὁσίων καὶ δικαίων τῶν προαπελθόντων αὐτοῦ, θὰ ἐξακολουθῇ νὰ εὐλογῇ τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον θὰ ἀνδρωθῇ ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου καὶ θὰ ἐνισχυθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος καὶ δόξαν τοῦ ἐπουρανίου Βασιλέως Χριστοῦ.

Πάτερ Ἀθανάσιε,

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ κατοικητηρίου σου, μὴ λησμονῆς νὰ πρεσβεύῃς ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ συνεργάτου σου καὶ καλοῦ φίλου, τοῦ πτωχοῦ ἐκδότου· ἐνίσχυσον ἐξ οὐρανοῦ τὸ ἔργον σου, τὸ ὁποῖον μὲ τόσον ζῆλον ἵδρυσες καὶ μὲ τόσην ἀγάπην παρηκολούθεις, ὅτε εὐρίσκεσο ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ· εὖξαι τῷ Κυρίῳ ὅπως ἀναδείξῃ καὶ ἄλλους μοναχοὺς ὁμοίους σου καὶ ἐξακολουθήσωσι τὸ ἔργον σου πρὸς δόξαν τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἵνα καὶ ἄλλα ἔργα, ὡς ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἐκπηγάσουν ἐκείθεν καὶ ἀναφανῇ ὁ ἀστείρευτος θησαυρὸς τῶν ἀνεκδότων συγγραμμάτων τοῦ ἁγ. Ὁρους.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη, πάτερ Ἀθανάσιε.

Σ. Σ.

(Ὅρα ἔτος δ' 1939 - 40, σελ. 323 - 25)

Λόγον ἐγκωμιαστικὸν ὁμοίως ἐπλεξε κατὰ τὴν κηδεῖαν του, ὁ συνάδελφός του ἱατρὸς Λαυριώτης κ. Παῦλος Παυλίδης, ὁ δὲ Γέρον Παντελεήμων Λαυριώτης συνέθεσε τὸ βιογραφικὸν σημείωμα. Πάντα ταῦτα εὗρηται εἰς τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην», ἔτος Δ' 1940, σελίς 323 καὶ 383.

Ἡ ἀπονομὴ τοῦ παρασήμερου τοῦ Φοίνικος

«Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Ἱεζεκιήλ, ὑποβληθείσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, περὶ τῆς ἐπὶ 50ετοῦς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς δράσεως τοῦ ἐν ἁγίῳ Ὁρει ἐφησυχάζοντος γεραροῦ μοναχοῦ κ. Σπυρίδωνος τοῦ ἱατροῦ, ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς εὐρεστίη καὶ ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὸ παράσημον τοῦ Φοίνικος.

Ὁ πατὴρ Σπυρίδων εἶχε προηγουμένως τιμηθῇ μὲ τὸ τουρκικὸν παράσημον καὶ μὲ τὸ παράσημον τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος παραλαβὼν τὸ παράσημον καὶ τὸ δίπλωμα ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, τὰ ἐκόμισεν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν Καθολικὸν Ναὸν τῆς Μονῆς ἱερουργήσας τὴν Κυριακὴν, ἐπέδωκεν ἐπισήμως, προσφωνήσας αὐτόν, ὀνομάσας «Ἐρημοπολίτην Ἀββᾶν διδάσκαλον τῶν Ἀββάδων», ὅλον δὲ τὸ ἐκκλησίασμα ἀνεφώνησεν· «Ἀξιος».

Τῷ 1952 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κων/πόλεως, διὰ τοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου, ἀνεγνώρισεν ἐπισήμως τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» ἐπιδαφιεύσαν τὰς σεπτὰς Αὐτοῦ εὐλογίας ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς κάτωθι ἐπιστολῆς.

Τῷ ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ Σωτηρίῳ Ν. Σχοινᾷ, Διευθυντῇ τοῦ ἐν Βόλῳ περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθήκη», χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Εἰς Βόλον

Παρακολουθοῦντες ἤδη ἐξ Ἀμερικῆς καὶ ἐκ τοῦ αἰωνοβίου τούτου κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας τὸ περισπούδαστον ἔργον τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐντιμότητος, ἰδιαιτέρως δὲ τὰ μάλιστα ἐκτιμῶντες τὰς ὑπὸ τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» προσφερομένας ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, πολλὴν τὴν χάριν ἐδοκιμάσαμεν λαβόντες τὸ ἀπὸ 12ης λήγοντος γράμμα ὑμῶν.

Τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» μελετῶμεν τακτικῶς καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος. Ἡδεὺς ἀναμνησκόμεθα τὴν διαμονὴν ἡμῶν ἐν ἀγίῳ Ὁρει καὶ τὴν γνωριμίαν μετὰ τοῦ ἀειμνήστου μοναχοῦ Ἀθανασίου Λαυριώτου, ἱατροῦ, καὶ τῶν ἄλλων σεβασμίων Πατέρων. Καὶ πόθῳ πολλῷ κατεχόμεθα πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀγιωνύμου Ὁρους.

Ὅθεν εἰς ἀπάντησιν προαγόμενοι ἐκφράζομεν ὑμῖν θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐαρέσκειαν.

Καὶ ἐπὶ τούτοις παρακολουθόντες ὅπως ἡ εὐγενὴς αὕτη χειρονομία τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος συνεχισθῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀπονέμεμεν ὑμῖν ὀλόθυμον τὴν πατρικὴν καὶ Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν.

ἁρμόδ' Αὐγούστου ε'

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
ὁ Κων/πόλεως ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Μεταξὺ τῶν συνεργατῶν τῆς «Ἀγιορειτικῆς» ὑπῆρξε καὶ ὁ Καθηγητὴς τῶν Γαλλικῶν ἐν τῇ Γυμνασίῳ Βόλου καὶ ἄριστος Βυζαντινολόγος, ὁ ἀειμνήστος Ἰω. Σπαθάρης († 1957). Ἡ θερμὴ πίστις του εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον, τὸν ἀνέδειξαν ἄνδρα ἀξιολύμητον. Αἱ σοφαὶ τοῦ μελέται αἱ δημοσιευόμεναι ἐν τῇ «Ἀγιορειτικῇ» προεκάλουν θαυμασμόν, καὶ ἐγίνοντο περιζήτητοι. Τοῦτον ἡ «Ἀγιορειτικὴ» ἐτίμησε μὲ τὸν τίτλον τοῦ ἐπι-

τίμου συντάκτου αὐτῆς. Δυστυχῶς ὁμως πολὺ ἐνωρίς τὸν ἔχασε διὰ παντός, ἀποδιώσαντα ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος τῇ 29ῃ Ἰουλίου 1957.

Οὕτω λοιπὸν ἀγωνιζομένη ἡ «Ἀγιορειτικὴ», ἔφθασε μέχρι καὶ τοῦ 25ου ἔτους, ἐορτάζουσα σήμερον τὸ ἀργυροῦν Ἰωδηλαίον της.

Οἱ συνεργάται αὐτῆς εἶναι πολλοὶ καὶ μεγάλοι, ἀπὸ τοῦ θασιλέως μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου λογίου μοναχοῦ, τὰ δνόματα τῶν ὁποίων καταχωρίζονται ἐν τῇ τέλει ἐκάστου ἔτους. Ὡς πρὸς τὴν ἐπισημότητα αὐτῆς κατὰ πρῶτον εἶναι σχεδὸν τὸ κύριον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τοῦ ἁγίου Ὁρους, διαφημίζουσα τοῦτο καθ' ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, ὡς γίνεται φανερόν ἐκ τῶν πολλῶν ἐπισκέψεων, αἵτινες γίνονται εἰς αὐτὸ ἀπὸ ὀρθοδόξους καὶ μὴ καθ' ἕκαστον ἔτος.

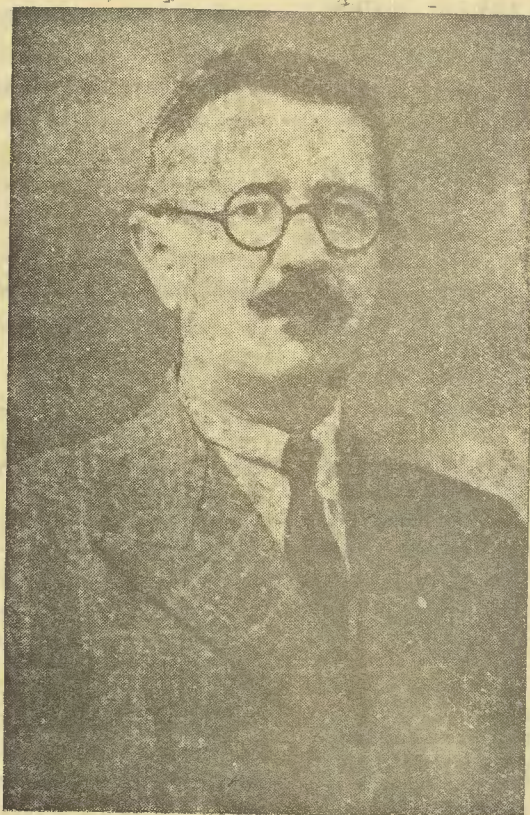
Πλὴν τῆς διαφημίσεως τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐξασκεῖ αὕτη μεγάλην πνευματικὴν ὠφέλειαν εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ὡς τοῦτο εἶναι φανερόν ἀπὸ τὰς πολυπληθεῖς συγχαρητηρίους καὶ εὐχαριστηρίους λαμβανόμενας ἐπιστολάς, αἵτινες ἂν ἐδημοσιεύοντο, θὰ ἐπλήρουν τόμον δλόκληρον. Διὰ ταῦτα πιστεύομεν ὅτι εἶναι περιοδικόν, τὸ ὅποσον ἐμφυτεύει εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀναγνοστών του τὴν χριστιανικὴν πίστιν ἄδολον καὶ ἀνόθευτον καὶ καταρτίζει ψυχὰς διὰ τὸν οὐρανόν, ἀνήκει πνευματικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς μὲν εἰς τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον, πολιτικῶς δὲ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» ἔφερε καὶ ἐξακολούθει νὰ φέρῃ εἰς φῶς, πλὴν τῶν νεωτέρων, καὶ ἐκλείψαντα ἔργα ὁσίων Πατέρων, ὡς εἶναι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου. Οὕτω ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς της μέχρι σήμερον, ἐξέδωκε πλέον ἀπὸ 200 βιβλία μικροῦ καὶ μεγάλου σχήματος καὶ περιεχομένου, τινὰ μόνον τῶν ὁποίων ἐκθέτει εἰς τὸν κατάλογον ἐν τῇ τέλει τῶν τευχῶν της.

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εὐχαριστεῖ πάντας

τοὺς συνεργάτας αὐτῆς, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Μοναχοὺς, Θεολόγους καὶ λοιποὺς λογίους διὰ τοὺς κόπους, οὓς καταβάλλουν ἵνα πλουτίσουν αὐτὴν μὲ ἐπὶ καιρὸν καὶ ἐκλεκτὴν πνευματικὴν ὕλην, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ τοὺς διαφόρους ἐν πράγμασι καὶ χρήμασι ἀρωγοὺς αὐτῆς, εἰς τὴν ποικιλό-

δων, ἅτινα ἔξοδα ἐνίοτε καθίστανται θαρύτερα, ὅταν τὰ λαμβανόμενα χειρόγραφα εἶναι δυσανάγνωστα καὶ παρίσταται ἀνάγκη διὰ τοὺς στοιχειοθέτας, πρὸς εὐκολίαν αὐτῶν, νὰ ὑποβαλλώμεθα εἰς ἰδιαιτέραν φροντίδα νὰ καθαρογράψωμεν καὶ ἐν πολλοῖς νὰ διορθώσωμεν ταῦτα.

Ἰωάννης Σπαθάρης
Καθηγητὴς Γαλλικῶν - Βυζαντινολόγος
(† 1957)

τροπὸν ἐνίσχυσιν τῶν ὁποίων ὁμολογητέον στηρίζεται αὕτη, ὥς μὴ ἐπαρκούσης ἀτυχῶς μόνης τῆς μικρᾶς ἐτησίης συνδρομῆς (καὶ τὴν ὁποίαν μικρὰν αὐτὴν συνδρομὴν, ἀρνοῦνται, τὸ τέταρτον σχεδὸν αὐτῶν νὰ πληρώσουν καὶ ἔτσι αἱ συνδρομαὶ των χάγονται) πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκδοτικῶν ἐξό-

Ἐπὶ τούτοις ἐπικαλούμεθα τὰς εὐχὰς τῶν ἀδελφῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης», ὅπως ἐορτάσῃ αὕτη σὺν Θεῷ, καὶ τὸ χρυσοῦν τῆς 50ετίας τῆς Ἰωδιταῖον. Γένοιτο. Σ. Σ.

Κατωτέρω παρατίθενται αἱ εὐχαὶ τῆς Ἑκκλησίας.

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ

Η ιεραρχία των αγίων πατέρων εν τῷ ὁνόματι τοῦ πατρὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀμήν

Ἀριθ. Πρωτ. 674

Ἐντιμότητε κύριε Σωτήριε Ν. Σχοινᾶ, Διευθυντὰ τοῦ Περιδικοῦ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ», τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἐντιμότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἐκ τοῦ ἀπὸ 1β'. τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου γράμματος τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐντιμότητος, ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀναγνωσθέντος, ἀσμένως ἐπληροφορήθημεν ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς Περιδικὸν «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» συμπληροῖ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰκοσιπενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ τούτῳ γεγονότι ἐκφράζομεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν, εὐχόμενοι ἀπρόσκοπτον τὴν τοῦ Περιδικοῦ περαιτέρω ἔκδοσιν, πρὸς συνέχισιν καὶ ἐφεξῆς διὰ τῶν ἐν αὐτῷ εὐσεβῶν δημοσιευμάτων τῆς εὐεργετικῆς ἐπὶ τοῦ χριστωνύμου πληρώματος ἐπιδράσεως αὐτοῦ.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος καὶ τῶν ἀξίων συνεργατῶν αὐτῆς.

αἰξ' Νοεμβρίου ι'

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
ὁ Πάτρις Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἀποστόλων Κωνσταντίνος*

ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΑΘΩ

Καρυαί τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1960

Ἀριθ. πρωτ. 207/Κ.

Τῇ

Ἐν Βόλῳ ἐκδιδόμενη «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη»

ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι αὐτῆς

Εἰς Βόλον

«Εἰς ὅρος ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος, ἐν ἰσχύϊ ὕψωσον φωνήν» φησὶν ὁ μεγαλοφωνότατος Ἰωσαῖας πρὸς τὸν ἐφιέμενον εὐρύτερον ἀναγγεῖλαι τὰ ἱερὰ λόγια.

Τῇ προφητικῇ ταύτῃ παρακαλεῖται ἡκὼν καὶ ὁ εὐλαβέστατος ἐκ Βόλου διδλαιοεκδότης Σωτήριος Σχοινᾶς, ἀνέβη πρὸ εἰκοσιπενταετίας εἰς τὸ τῆς ἀγιότητος ἐπώνυμον τοῦτο Ὅρος τοῦ Ἀθωνος καὶ προσελθὼν ἐκοινώσατο τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Κοινότητι τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ δι' ἐκδόσιν θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ σκοποῦντος τὴν δημοσίευσιν ἀνεκδότων χειρογράφων, τὴν ἐπανέκδοσιν σπανιζόντων λόγων τῶν ἁγίων Πατέρων, τὴν σύγχρονον πνευματικὴν κίνησιν, καὶ εἴτι ἄλλο συντελοῦν εἰς τὴν προβολὴν τῆς αἴγλης τοῦ Ἀγιωνύμου Τόπου, τὴν ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκουμένων Πατέρων καὶ τὴν στήριξιν εἰς τὰς πατρῴας παραδόσεις τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν. Θεία ἐπινεύσει, ἡ θεοφιλὴς του εἰσήγησις, ἐγένετο προφρόνως ἀποδεικτὴ χορηγηθείσης αὐτῇ τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Κοινότητος καὶ οὕτως ἐγεννήθη ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἡ θεία συνάρσει, τέταρτον ἤδη αἰῶνος διανύουσα βίον, ἀνάδοχον σχοῦσα τὸν πολὺν ἐκείνῳ ἐν ἀρετῇ καὶ ἀλήστου μνήμης Σπυρίδωνα τὸν Λαυριώτην, πολλῇ δὲ τῇ στοργῇ περιβαλλομένην ἄχρι σήμερον, δολικῶς τε καὶ ἡθικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀγιορειτικοῦ πληρώματος.

Τούτοις στοιχοῦσα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Κοινότης, καὶ γνοῦσα ἐκ τε τῶν πραγμάτων καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν πολλῶν ὅτι πολλὴν τὴν ὠφέλειαν παρέχει τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἡ δέλτος αὕτη καὶ δι' αὐτῆς ὡς ἐξ ἀγιοπνεύστου σάλπιγγος εἰς τὰ πέρατα τῆς Ὁρθοδοξίας ἐξηχεῖται ἡ ἀγιορειτικὴ πνευματικότης, ἐκφράζει τῷ ἐλλογιμωτάτῳ Ἐκδότῃ καὶ Διευθυντῇ αὐτῆς Κυρίῳ Σωτηρίῳ Σχοινᾷ τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν Της, καὶ εὐχεται τὴν εἰς μακρὰς περιόδους ἐτῶν ἐπιδίωσιν τῆς ἀγαπητῆς Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ ἔπαινον τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου. Ταῦτα ἐπιστέλλοντες τῷ κ. Σ. Σχοινᾷ διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς τῆς ὑπολήψεως καὶ διάπυροι πρὸς Θεὸν εὐχέται

Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ Κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν Εἰκοσι Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους Ἀθῶ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ & ΝΟΤΙΟΥ

2 Νοεμβρίου 1960

Ἑλλογιμ. Κον Σωτήριον Σχοινᾶν
 Διευθυντὴν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
 Εἰς Βόλον

Ἀγαπητὲ κ. Σχοινᾶ,

Παρακολουθοῦντες μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν παρ' ὑμῶν ἐκδιδομένην «Ἀγιο-
 ρειτικὴν Βιβλιοθήκην», συγχαίρομεν ὑμῖν ἐπὶ τῇ πολυτίμῳ προσφορᾷ ὑμῶν
 ταύτῃ εἰς τὸν εὐλαβῆ Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ τὴν Ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν.

Ἄρτι λαβόντες ἀντίτυπον τῶν παρ' ὑμῶν ἐκδοθέντων «Κατανοητικῶν Λό-
 γων τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀββᾶ Δωροθέου», εὐχαριστοῦμεν θερμῶς ἐπὶ τῇ
 τούτου ἀποστολῇ.

Εὐχόμεθα δ' ὅπως ὁ Κύριος ζωῇται Ὑμῖν ὑγείαν καὶ ἀκμὴν κατ' ἄμφω,
 ἵνα ἐπὶ πλείστα ἔτη συνεχίζετε τὴν λίαν καρποφόρον πνευματικὴν ὑμῶν
 δρᾶσιν.

Μετὰ πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀμερικῆς Ἰάκωβος

Ὁ ἅγιος Τρίκκης κ.κ. Διονύσιος, εὐπρεστήθη νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὴν κά-
 τωδι ἐγκύκλιόν του, πρὸς τὴν Δ. Ἱερὰν Σύνοδον :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
 ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ

Ἐν Τρικκάλοις τῇ 8 Νοεμβρίου 1960

Ἀριθ. πρωτ. 1123.

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἀ θ ἡ ν α ς

Αἱ Ἱερὰι Μοναὶ εἶναι, ὡς γνωστόν, «προωρισμέναι εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐγκράτει-
 αν, εἰς τὴν ριζικὴν ἀπόσβεσιν τῶν παθῶν, εἰς τὴν παντελεῖ ἀταραξίαν καὶ γαλήνην
 τῆς ψυχῆς». Διὰ τοῦτο, καὶ ἔχουσιν ἰδρυθῆ μακρὰν τοῦ κόσμου, εἰς τόπους ἐρημι-
 κούς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡσυχούς. Ἐν τῇ γαλήνῃ καὶ βαθεῖᾳ ἡσυχίᾳ αὐτῶν, ἔξω τοῦ
 κόσμου, τοῦ πλήθους πειρασμῶν καὶ κινδύνων, φιλοσοφοῦντες οἱ μονάζοντες περὶ τῆς
 ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, μεταρσιοῦνται καὶ ἀφίστανται τῶν σαρκι-
 κῶν καὶ γηϊνῶν, πτερυγίζοντες εἰς ἄγνους, καθαρούς καὶ ἁγίους πνευματικούς ὀρί-
 ζοντας.

Συμβαίνει, ὁμως, κατὰ τοὺς σημερινούς πονηροὺς καιροὺς, ὡς θὰ ἔχη ὑποπέσει
 ἀσφαλῶς καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἀντίληψιν, νὰ ταρασσηται, κατὰ τρόπον λίαν ἀνη-
 συχητικόν, ἡ ἡρεμία τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ νὰ ἐκτίθενται εἰς πολλοὺς καὶ μεγάλους

πειρασμούς και κινδύνους οἱ ἐν αὐταῖς μονάζοντες.

Τὰς ἐπισκέπτονται εὐσεβεῖς χριστιανοὶ πρὸς πνευματικὴν αὐτῶν τόνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν. Σεμνῶς ἐνδεδυμένοι, εἰσέρχονται μετὰ δέους καὶ εὐλαθείας οὗτοι εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς, προσέχοντες πολὺ εἰς τε τοὺς λόγους καὶ τὴν συμπεριφορὰν τῶν ἐν γένει. Ἐπισκέπτονται, ὅμως, τὰς Ἱερὰς Μονὰς καὶ πολλοὶ ἄλλοι, οὐχὶ ἐξ εὐλαθείας, δυστυχῶς, διὰ τὰ πρόσκυνήσωσι, τὰ συμμετάσχωσι τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Θείας Εὐχαριστίας, διὰ τὰ ὠφεληθῶσι ψυχικῶς, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ τὰ ἴδωσι καὶ περιεργασθῶσιν αὐτὰς ἢ καὶ χάριν ἀναψυχῆς.

Οἱ πλεῖστοι δὲ τούτων εἶναι ξένοι, «τουρίσται». Ξένοι πρὸς τὸν τόπον, ξένοι καὶ πρὸς τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας, περισσότερον δ' ἀκόμη ξένοι πρὸς τὸ Ὁρθόδοξον Μοναστικὸν πνεῦμα καὶ τὸν αὐστηρὸν κανόνα τῆς ζωῆς τῶν Μοναχῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπισκέπτονται τὰς ἱερὰς Μονὰς, καθ' ὃν τρόπον ἐπισκέπτονται καὶ τοὺς Ἀρχαιολογικοὺς τόπους. Ἡ περιβολὴ πολλῶν ἐξ αὐτῶν, κάθε ἄλλο ἢ σεμνὴ εἶναι καὶ συνάδουσα πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου. Αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἐν πολλοῖς παράλογοι. Φοδερὰ μάλιστα ἀπρόσεκτοι τινὲς τούτων σκανδαλίζουσιν τοὺς Μοναχοὺς καὶ δημιουργοῦν θλιβερά ἐπεισόδια. Εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Βαρλαάμ (Μετεώρων) λ. χ. ξένη τις, ἐπειδὴ δὲν τῆς ἐπετρέπη ἡ εἴσοδος μὲ «σόρτες», ἐκμανεῖσα, ἐδημιούργησε σοβαρὸν ἐπεισόδιον. Ἄλλοτε πάλιν, εἰς τὴν ἰδίαν Μονήν, ὅταν ὁ ξεναγὸς μοναχὸς ἀπηγόρευεν εἰς τινα «τουρίσταν» τὰ εἰσελθεῖν εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ, καταδιώξας διὰ μαχαίρας. Ὅταν δὲ πρὸ μηνῶν ἐπεσκέφθημεν τὴν γυναικειᾶν Ἱερὰν Μονὴν Παντανάσσης Μυστρᾶ, μᾶς διηγήθησαν αἱ Μοναχαὶ τὸ ἐξῆς παράδοξον ὄντως περιστατικόν. Ξένη τις μὲ «σόρτες», διὰ τὰ δυνηθῆναι εἰσελθεῖν εἰς τὴν Μονήν ἐξήτησε καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὰς Μοναχᾶς «μπλούξαν» πρὸς κάλυψιν τῆς γυμνότητός της. Ἄλλ' ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναόν, διαφυγοῦσα τῆς προσοχῆς τῆς ξεναγοῦ ἀδελφῆς, ἀπέβαλε ταύτην καὶ ἐφωτογραφήθη ἐντὸς αὐτοῦ μὲ τὴν ἄσεμνον περιβολήν της. Ἐπεδίωκε δὲ μὲ τὴν ἐνέργειάν της ταύτην, ὡς ἡ ἰδία ὠμολόγησεν εἰς τὴν Ὁσιωτάτην Καθηγουμένην, τὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ τεκμηρίων ἀδιαφεύστων τὴν ὑπὸ τῶν ἀντορθοδόξων σκοπίμως τεθεῖσαν εἰς κυκλοφορίαν φήμην, ὅτι αἱ τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας Ἱεραι Μοναὶ ἔχουσιν ἐκπέσει ἡθικῶς καὶ ἔπαυσαν ἐκ τούτου τὰ θεωροῦνται πλέον χῶροι ἄγιοι καὶ ἱεροί. Εἰς τὴν ἰδίαν δὲ Μονήν, ἠκούσαμεν μετὰ φρίκης, ὅτι ἔλαβε χώραν καὶ τοῦτο τὸ ἀσεβὲς γεγονός: Ξένος τις, διὰ τὰ λάβῃ εὐχερῶς φωτογραφίας ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι Ναοῦ τινος τῶν ὑπὸ ἀναστήλωσιν Μονῶν ἐν Μυστρᾶ, ἀνέβη ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς. Καὶ δὲν εἶναι δυστυχῶς μόνον τὰ σημειούμενα. Καθ' ἐκάστην ἐπισημαίνονται τοιαύτης φύσεως κρούσματα εἰς τὰς Ἱερὰς ἡμῶν Μονὰς. Διὸ καὶ πολλοὶ εὐλαβεῖς Μοναχοί, σκανδαλιζόμενοι καὶ δλέποντες ἑαυτοὺς ἐκτεθειμένους εἰς πειρασμούς καὶ κινδύνους, ἐγκαταλείπουσιν τὰς Ἱερὰς αὐτῶν Μονὰς, διὰ τὰ διαλύονται, ὅμως, αὐταὶ καὶ ἐρημοῦνται, ἐπὶ ἀνυπολόγιστῳ ζημίᾳ τῆς τε Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, καθ' ὅσον ὑπῆρξαν αὐταὶ, καὶ πολλὰ τούτων εἶναι καὶ σήμερον ἀκόμη «νεῦρα» καὶ μυῶνες τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἱερὰ καταγῶγια τὰ ὅποια εἶχον οἱ πρόγονοι ἡμῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, «ὡς παρακαταθήκην τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς γλώσσης».

Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὑποβάλλομεν εὐλαβῶς ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τὴν σκέψιν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς καταστολὴν τοῦ κακοῦ τούτου. Θὰ ἡδύνατο λ. χ., τῇ ὑποδείξει καὶ συστάσει Αὐτῆς νὰ ἐκδώσῃ ὁ Ἑλληνικὸς Ὁργανισμὸς Τουρισμοῦ μικροὺς Ὁδηγοὺς εἰς ξένας γλώσσας, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ τονίζεται ὅτι τὰ Μοναστήρια δὲν εἶναι Ἀρχαιολογικὰ Μνημεῖα, ἀλλὰ Προσκυνήματα, τόποι ἁγιοὶ καὶ Ἱεροὶ καὶ ὀφείλουν ἐπομένως οἱ περιηγηταὶ νὰ δεικνύουν ἀνάλογον σεβασμόν, ἐπισκεπτόμενοι αὐτὰ σεμνοπρεπῶς ἐνδεδυμένοι καὶ συμμορφούμενοι κατὰ πάντα πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Κανονισμῶν τῶν Μονῶν περὶ συμπεριφορᾶς τῶν ἐπισκεπτῶν ἐν αὐταῖς. Εἶναι δυνατόν ἐπίσης εἰς τὰς εἰσόδους τῶν Μονῶν, εἰς τὰ Τουριστικὰ Ξενοδοχεῖα καὶ εἰς τὰ συγκοινωνιακὰ μέσα, δι' ὧν κινοῦνται οἱ ξένοι περιηγηταί, νὰ ἀναρτηθῶσι πινακίδες μὲ σχετικὰς ὑποδείξεις, ἐκτυπούμεναι ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ.

Εὐελπιστοῦντες, ὅτι διὰ τῆς ἄνω προτάσεως ἡμῶν συντελοῦμεν ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἐν γαλήνῃ καὶ ἡρεμίᾳ συνέχισιν τῆς ζωῆς τῶν Μοναστηρίων τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάτασιν καὶ οἰκοδομὴν καὶ αὐτῶν τούτων τῶν περιηγητῶν,

Διατελοῦμεν μετὰ θαυμάτου σεβασμοῦ

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

•Ο Τρίκης καὶ Σταγῶν ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

•Εν Πρεβέζῃ τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1960

•Αριθ. πρωτ. 1531.

•Ελλόγιμον
Κον Σωτήριον Σχοινᾶν
Δ)ντὴν «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
Βόλον

•Αγαπητὲ κ. Σχοινᾶ,

Μετὰ πολλῆς χαρᾶς λαμβάνομεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ ἔγκριτον Ὑμῶν Περιδικὸν «Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθήκῃ» καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἀναγιγνώσκομεν τὰ ἐν αὐτῇ περισπούδαστα ἄρθρα.

Ἰδιαιτέραν μνείαν ποιοῦμεθα ὄλων ἐκείνων τῶν ψυχαφελῶν λόγων τῶν Νηπτικῶν Ἀγίων Πατέρων, μεθ' ὧν κοσμεῖται ἡ «Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθήκῃ» ἥτις ἐνσταλάζει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πολλῶν ἀναγνωστῶν τῆς φῶς, ἀλήθειαν καὶ χάριν καὶ γίνεται φωτεινὸς φάρος τῶν χριστιανῶν.

Συγχαίροντες Ὑμᾶς διὰ τὸ Ἰωβηλαῖον αὐτῆς, εὐχόμεθα μακρὰν πνευματικὴν σταδιοδρομίαν ἐπ' ἀγαθῇ ψυχῶν καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας

καὶ Διατελοῦμεν

Μετ' ἐνθέρμων εὐχῶν

† Ὁ Νικοπόλεως Στυλιανός

Ὁ Σεβασμιώτατος Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, γράφει :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 - 11 - 60

Πρὸς
τὴν Δοκίμην τοῦ Περιοδικοῦ
«ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»
Εἰς Βόλον

Κύριε Σχοινᾶ,

Παρακολουθῶ ἀπὸ ἐτῶν τὸ Περιοδικόν σας, μὲ τὸ πνευματικὸν περιεχόμενον του, τὸ λίαν ψυχωφελὲς καὶ ἐποικοδομητικόν.

Ὁμολογῶ ὅτι σπανίζουσιν τὰ τοιοῦτου περιεχομένου περιοδικὰ εἰς τὴν χώραν μας, ἐνῷ ὁ λαὸς, ὁ πολὺς λαὸς, διψᾷ νὰ πίνῃ ἀπὸ τὰ καθαρὰ νάματα τῆς ἀγίας πίστεως.

Συγγαίρων ἐγκαρδίως ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 25ετηρίδος τῆς «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, εὐχομαι ὁλοψύχως τὰ ἔτη τῆς ἐκδόσεώς της νὰ εἶναι πολλὰ πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς.

Λαμβάνετε ἐγκλειστως ὧδε - κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας - ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος, διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης

+ Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Κυπριανὸς

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓ. ΟΡΟΣ

Μαΐου 12/25. 1953. Στὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου βρασιλεύει ἀπόλυτος ἡρεμία. Τὸ σήμερον εἶχε καλέσει μόλις ἔφεξε τοὺς ἀδελφοὺς γιὰ τὴν παγκοινιά. Εἶχε τελειώσει ἡ μεταμεσονύκτιος ἀκολουθία μὲ τὰ ξημερώματα. Ὅλοι τοὺς εἶχαν ξεκινήσει γιὰ τὸ ἀμπέλι τῆς Μονῆς. Πρέπει νὰ τὸ περιποιηθοῦν. Μεθαύριο, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ποὺ θὰ γίνουσιν τὰ σταφύλια καὶ ὁ γλυκὺς χυμὸς τους, τὸ γευστικὸ κρασί, θὰ προσφερθοῦν καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους, τοὺς τεμπέληδες (!) καλογέρους, κι' αὐτοὶ θὰ τὰ προσφέρουν στοὺς ἐπισήμους καὶ ἀνεπισήμους ἐπισκέπτας των, γιὰ νὰ τοὺς κακολογοῦν καὶ τοὺς ὑβρίζουν αὖριον, ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἔμαθαν νὰ λένε ἕνα εὐχαριστῶ σὲ κείνους ποὺ τοὺς ὠφελοῦν στὴ ζωὴ τους, γιὰ τὸ ζητάει ὁ Χριστός.

Εἶναι πρωτὴ ἀκόμη. Ὁ... λιμενάρχης τοῦ ἁρσανᾶ τῆς Μονῆς ἔχει ἐτοιμὴ τὴν βάρκα ποὺ θὰ μᾶς μεταφέρῃ στὸν ἁρσανᾶ τῆς Μονῆς Σίμωνος Πέτρου. Γαλήνια καὶ ἀτάραχη ἡ θάλασσα μοιάζει μὲ τίς ψυχὰς τίς γαληνεμένες κι' ἀτάραχες τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν τοῦ Ἀθω, ποὺ ὄρθην ἐκεῖ τὴν ψυχικὴν τους ἡρεμία καὶ γαλήνη. Ὡς καὶ ἡ παραλία μὲ τοὺς ἀπότομους βράχους της καὶ οἱ καταπράσινες πλαγιές, μιλοῦν μὲ τὴ γλῶσσα τους γιὰ τὴν γαλήνη ποὺ βασι-

λεύει στὸν ἱερὸ τόπο, ποῦ ἡ Παναγία προστατεύει. Κι' ἡ θάρκα οἱ γὰρ οἱ γὰρ μὲ τὰ κουπιά της ἀρμενίζει.

Θᾶπρεπε ν' ἀνεδοῦμε στὰ... μετέωρα, γιατί ἔτσι φαντάζει ἐκεῖ πάνω ψηλά ἡ Μονὴ τοῦ Σίμωνος Πέτρας! Ἔτσι, ὅπως ἀνεβαίνουμε μὲ τὰ πόδια τὸν ἀνηφορικὸ λιθόστρωτο δρόμο της μὲ τοὺς μαιάνδρους του, θαρροῦμε πὼς ἀνεβαίνουμε τὸν Γολγοθὰ μας. Ἄν καὶ δροσερὸ ἀκόμη τὸ πρωῒνό, ὅμως ὁ ἰδρώτας τρέχει ποτάμι. Στὴ μέση τοῦ δρόμου εἶναι ἓνας εὐεργετικὸς σταθμός. Τὸν ἔκτισε κάποιος μοναχός, ποῦ συχνὰ ἀνέβαινε φορτωμένος, γιὰ νὰ θυμᾶται πὼς ἔτσι καὶ κάθε κουρασμένη ψυχὴ μπορεῖ νὰ ἀποθέσῃ τὸ φορτίον της ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴν θλίψι τοῦ κόσμου στὴν ρίζα τοῦ Σταυροῦ καὶ μὲ νέες δυνάμεις νὰ συνεχίξῃ τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τῆς ζωῆς.

Καὶ κεῖ, σὰν φθάσαμε, τὰ ἴδια μᾶς περίμεναν, ὅπως καὶ στίς ἄλλες Μονές. Κωδωνοκρουσίες, ὑποδοχές, δοξολογίες, προσφωνήσεις, ἀντιφωνήσεις, δεξιώσεις. Ὁ Ἠγούμενος, ἓνας πενηνταπεντάρης ἀσπρομάλλης καὶ εὐπαρουσίαστος Ἱερομόναχος, ὁ πατὴρ Δαμιανός, δὲν ξέρει μὲ ποῖο τρόπο νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ περισσότερο, μαζὶ μ' ὅλη τὴν ἀδελφότητα. Ἐξω στὴν ἀπλωταριὰ μᾶς προσφέρουν τὰ καθιερωμένα στὸν Ἀθῶ: λουκούμι, πιοτὸ καὶ καφέ... Μιὰ ματιὰ πρὸς τὰ κάτω σὲ κάνει νὰ ἀνατριχιάξῃς σύγκορμη. Θαρρεῖς πὼς ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ βλέπεις κάτω καὶ τὸν ἄδη.

Κι' ἀλήθεια! Στ' ἀπότομα κεῖνα θράχια, σὲ ὕψος 700 τόσα μέτρα, κτισμένη ἡ Μονὴ ἀπὸ τὸν ἱδρυτὴ της τὸν Σίμωνα, μοιάζει μὲ μία γωνίτσα τοῦ Παραδείσου. Κι' ὅπως ἐκεῖ στὸν Παράδεισο οἱ Ἅγιοι ἀναπαύονται, ἔτσι κι' ἐδῶ ἓνα μέρος τοῦ εἶναι των ἀπολαμβάνει τὴν τιμὴ καὶ τὸν σεβασμὸ τῶν εὐσεβῶν προσκυνητῶν καὶ τῶν εὐλαβῶν τῆς Μονῆς ἀδελφῶν. Ἅγια Λείψνα πολλῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν φυλάσσονται, ὅπως καὶ εἰς ὅλας τὰς Ἱερὰς Μονὰς τοῦ ἁγ. Ὁρους. Μὰ κεῖνα ποῦ κάνει τὸν προσκυνητὴ τῆς Μονῆς αὐτῆς μπρὸς στ' ἅγια Λείψνα νὰ νοιώθῃ συγινῆσι ἱερή, εἶναι καὶ τμήμα τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῆς Ἁγίας Μαγδαληνῆς, ποῦ ἀξιώθηκε πρώτη νὰ ἰδῇ τὸν Ἀναστάντα Κύριον. Τὰ χεῖλη ποῦ τὸ ἀσπάζονται εὐλαβικὰ νοιώθουν ἀκόμη τὴν ζεστασιὰ ζωντανοῦ μέλους ἀνθρωπίνου σώματος. Ναί. Εἶναι ἀκόμη ζεστό. Ὁχι! Δὲν εἶναι ψέμμα. «Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ».

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί. Σκιρτήσατε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι γιὰ τὰ μεγάλα τῆς ἁγίας μας πίστεως. Ἀσεβεῖς καὶ ἀπιστοὶ βουβαθῆτε στὸν αἰῶνα ἢ γυρίστε κι' ἐλάτε μαζὶ μας καὶ φάλατε μὲ μᾶς: «Θυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ».

Μιὰ ἐπισκεψί στὴν σπηλιὰ ποῦ ἔμεναν ὁ δαίσιος Σίμων, ὁ ἱδρυτὴς τῆς Μονῆς. Δὲν μπορεῖς νὰ τὴν ἀποφύγῃς ὅσο κουρασμένος ἢ διαστικὸς κι' ἂν εἶσαι. Ἔχει καὶ κατὰ ποῦ σὲ τραβάει πρὸς τὰ ἐκεῖ. Μιὰ πορτοῦλα κι' ἓνα παραθυράκι στὸ μοναδικὸ τεῖχο ποῦ εἶναι μπρὸς στὴ σπηλιὰ. Μιὰ πέτρινη σκαλίτσα, μὲ τὰ 4-5 σκαλοπατάκια της, φέρνει στὸ σκοτεινὸ καὶ ὑγρὸ σπήλαιον, ποῦ πέρασε τὰ χρόνια του ὁ ἀσκητής. Ἄλλο ὅμως νὰ βλέπῃ κανεῖς κι' ἄλλο νὰ γράφῃ. Πὼς

ἔμεινε καὶ μέσα, ἀνάμεσα σὲ δυὸ βράχους ποὺ χάσκουν σὰν ἀνοιχτὸ στόμα;... Ἐμεῖς μείναμε μόνο λίγες στιγμὲς κι' ἀπὸ τὴν ὑγρασία πιάστηκαν τὰ πόδια μας καὶ πάγωσαν τὰ κορμιά μας.

Μὰ οἱ ἐξαυλωμένους αὐτὲς ψυχὲς ζοῦσαν γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὁ πρόσκαιρος κόσμος δὲν ἦταν γι' αὐτὲς τίς ὑπάρξεις. Γι' αὐτὸ οὔτε καὶ τὸ σῶμα τους τὸ ἀγγίζαν οἱ καιρικὲς μεταβολὲς καὶ οἱ ἀνάγκες τῆς ζωῆς, ποὺ τόσο τίς πολλαπλασιάζει ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ νοιώθῃ νὰ τὸν τραβοῦν πάντα πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆ, καὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὰ ψηλά, τὰ οὐράνια... Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον τὸ πῶς ἀξιώθηκαν οἱ ψυχὲς αὐτὲς νὰ ἰδοῦν ἐξαίσια καὶ θεῖα πράγματα, ποὺ τὰ μάτια τῶν κοινῶν θνητῶν δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ τὰ ἰδοῦν, καὶ γι' αὐτὸ τίς περισσότερες φορὲς δὲν τὰ πιστεύουν, οἱ Θωμάδες. Ἔτσι ἀπὸ τὴν σπηλιά του ὁ Ὅσιος ἔβλεπε γιὰ πολὺν καιρὸ κάθε νύκτα στὸν ἀπέναντι βράχο φῶς θεϊκό. Ἐκεῖ πάνω στὸ βράχο ἔκτισε ἀργότερα τὸ Μοναστήρι, ποὺ πῆρε τὸ ὄνομά του.

Κατὰ τίς 5 τὸ ἀπόγευμα, πάλι μὲ τὰ πόδια κατηφορίζουμε γιὰ τὸν γνῶριμο ἀπὸ τὸ πρωτ' ἀρσανᾶ τῆς Μονῆς, ποὺ μιὰ δάρκα τῆς μᾶς περίμενε νὰ μᾶς πᾶν στὴν Μονὴν Ἀγίου Γρηγορίου. Ἐκεῖ θὰ περνούσαμε τὴν νύκτα μας. Ὁ σαρανταπεντάρης δόκιμος καλόγηρος καὶ ψαρεῆς τῆς Μονῆς, τραβάει μὲ τὰ ροζιάρικα ἀπ' τὴ δουλειὰ χέρια του τὰ δυὸ κουπιά τῆς θάρκας, ποὺ κυλάει ἡσυχά ἡσυχά στ' ἀτάραχα τῆς θάλασσας νερά...

Ἀλήθεια! Πόσα ἔχει νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Ἀγίου Ὁρους, δταν δὲν κοιτάζῃ τὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ τὸ βάθος. Οἱ Ἀγιορεῖτες, ὅχι αὐτοὶ ποὺ γυρίζουν στὸν κόσμον γιὰ ὕλικά συμφέροντα καὶ γιὰ σκανδαλισμὸ τῆς συνειδήσεως πολλῶν μὲ τὴν ἄτακτη καὶ ἀπρόσεκτη ζωὴ τους, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν βγαίνουν ἀπ' αὐτὸ, παρὰ μόνο γιὰ λίγο καὶ γιὰ ὑποθέσεις σοβαρὲς καὶ ἐπείγουσες, ἐκεῖνοι, ποὺ ὅλα τ' ἀρνήθηκαν: πατέρα, μητέρα, ἀδελφία, συγγενεῖς, φίλους, «πλοῖα καὶ δίκτυα» γιὰ τὸν Χριστό. Εἶναι ὅλο Ἀγάπη, αὐταπάρνησι, θυσία! Ὅλα γιὰ τὸν Κύριο! ποὺ δὲν τοὺς ὑποσχέθηκε, γιὰ νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, δόξες, τιμὲς καὶ πλοῦτη. Ἀντίθετα τοὺς τὰ εἶπε ξεκάθαρα, ὅπως καὶ σ' ὅλους ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν: «Εἰ ἐμὲ ἐμίσησαν καὶ ὑμᾶς μισήσουν, εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν». Καὶ ἀκόμη: «Θλίψιν θὰ ἔχετε εἰς τὸν κόσμον αὐτόν.... Δὲν ἔχει καμμιά σημασία γιὰ κείνους ἄν, γιὰ ἐπαλήθευσι τῶν λόγων τοῦ Κυρίου, τοὺς φθάνῃ καὶ κατὰ τὴν κακίαν τοῦ κόσμου. Γιατὶ πόσα ἀκούουν ἀπὸ ἀσεβεῖς καὶ ἀναγῶγους καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ὅχι μόνο δὲν ἔβλαψαν κανένα ἀπ' αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ξέρουν νὰ ὑπηρετοῦν ἀγόγγυστα τοὺς ὕβριστές των, δταν θὰ πᾶνε μέχρις ἐκεῖ γιὰ νὰ περάσουν οἱ περισσότεροι τίς μέρες των ἀργόσχολα καὶ γιὰ λίγη καλοπέρασι εἰς θάρος τῶν... κουτῶν καλογήρων, ποὺ σκοτώνονται, γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ, νὰ τοὺς στρώνουν πρωτ', μεσημέρι, βράδυ καὶ νὰ ξεστρώνουν τραπέζια καὶ κρεβάτια... Ἀλλὰ «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσι».

Αὐτὰ δὲν εἶναι ἐπιφάνεια. Εἶναι βάθος. Ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος ἄς ἀτενίζουμε οἱ ἐκάστοτε ἐπισκέπται τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἂν θέλουν ἢ ἐπισκεφθῇ των νὰ τοὺς

ὠφελήσῃ πραγματικὰ καὶ τοὺς ἴδιους καὶ ἄλλους μὲ τὰ ὅσα θὰ ἔχουν νὰ τοὺς διηγηθοῦν γυρίζοντας ἀπὸ τὴν ἱερή τους ἀποδημία.

Ἀπὸ μακρὰ σ' ἀντίκρυζα, πανύψηλέ μου Ἄθω
καὶ νοσταλγοῦσα πάντοτε γιὰ νὰ βρεθῶ κοντά σου.
Νὰ περπατήσω στίς πλαγιές, στὰ ὅμορφ' ἀκρογιάλια
Νὰ μπῶ στὰ μοναστήρια σου γλυκὸν ἀχὸ ν' ἀκούσω
Νὰ μυριστῶ τοῦ λιθανιοῦ τὸ ἄρωμα τὸ θεῖο
Νὰ νοιώσω μέσ' στὰ στήθη μου ν' ἀπλώνεται ἡ γαλήνη
Νὰ ζήσω, ὅπως ζήσανε ὅσοι σὲ πρωτοεῖδαν
Καὶ μέινανε παντοτεῖνὰ κοντά σου σκλαβωμένοι.

Ἀπὸ μακρὰ σ' ἀντίκρυζα, κρυσταλλωμένε Ἄθω,
Καὶ μὲ λαχτάρᾳ πρόσμενα ἀπὸ σιμὰ νὰ σεῖδω.

Στὴν κορυφή σου ν' ἀνεβῶ, ποῦν πιδ κοντὰ πρὸς τᾶστρα,
Ποὺ ξαυλώνετ' ἡ ψυχὴ κι' ὁ νοῦς ἀναγαλλιάζει
Κι' ἡ προσευχὴ δλόθερμη στὸν πλάστη ἀνεβαίνει
Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς, ποὺ λαχταράει τὸ θεῖο.
Αὐτοῦ ποὺ ἡ ἀντάρᾳ κι' βουὴ κι' ὁ σάλαγος τοῦ κόσμου
Δὲν φθάνουν νὰ τaráξουνε τὴν ψυχικὴ γαλήνη.

Καὶ τώρα π' ἀξιώθηκα νᾶρθω καὶ νὰ πατήσω
Τὰ ἅγια σου τὰ χῶματα, ποὺ βλόγησε ἡ Παρθένα,
Ποὺ προστατεύει τοὺς φρουροὺς καὶ τὰ φρουρούμενά τους
Μιάς περασμένης ἐποχῆς τοῦ ἐνδόξου Βυζαντίου,
Μένω βουδὸς προσκυνητῆς τοῦ θεοῦ μεγαλείου
Ποὺ βλέπουνε τὰ μάτια μου κι' αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ μου
Θεματοφύλακ' ἄγρυπνε τῆς Πίστης καὶ τοῦ Ἑθνους!
Κι' ὁ νοῦς γοργόφτερα πετᾷ στὰ δοξασμένα χρόνια!...

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης
Κυπριανὸς

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Κυπαρισσία 1 - 11 - 60

Ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ἐκφράζομεν τὰ θερμὰ συγχαρητήρια ἡμῶν καὶ εὐχόμεθα μακρὰν συνέχειαν καρποφόρου προσπάθειας ὑμῶν πρὸς μετάδοσιν τῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους θησαυρῶν.

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Στέφανος

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΔΙΑΓΜΟΤΕΙΧΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ

Ἐν Διδυμοτείχῃ τῇ 31 - 10 - 60

Ἀγαπητέ μοι κ. Σχοινᾶ,

Ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν ἀπὸ 21 - 10 : 60 ἐπιστολὴν ὑμῶν, ἀποστέλλω σχετικὸν ἄρθρον διὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος

Εὐχομαι ἀπὸ καρδίας, ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ ἡ ἰδιαιτέρως προστατίς τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους Ὑπεραγία Θεοτόκος, ἐνισχύῃ ὑμᾶς εἰς τὸ ἔργον σας, ὥστε ἡ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν ὑμῶν «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» νὰ συνεχίζῃ, ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ τροφοδοτῇ τὰς ψυχὰς τοῦ χριστευωνύμου πληρώματος διὰ τῶν θείων καὶ ψυχωφελῶν διδασμάτων τῶν Ἀγίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων καὶ Ἀσκητῶν τῆς Ἀγίας Ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης
† Ὁ Διδυμοτείου καὶ Ὁρεστιάδος
Κωνσταντῖνος

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Ἅγιον Ὅρος ὠνομάσθη ὁ Ἄθως. Ἅγιον Ὅρος τὸν χαρακτηρίζει ὁ εὐσεβὴς Λαὸς ἡμῶν. Ὡς Ἅγιον Ὅρος τὸν γνωρίζομεν πάντες.

Ἅγιον Ὅρος, διότι εἶναι «ἀφωρισμένον» εἰς τὸν Δημιουργόν. Εἶναι κῆπος Θεοῦ, περιβόλι τῆς Παναγίας, μέρος τῆς γῆς ἀποκεκομμένον ὅμως ἀπὸ τὴν γῆν.

Ἅγιον Ὅρος κυρίως, διότι εἶναι στάδιον ἀγῶνων πνευματικῶν, λειμῶν καὶ λιμῆν πνευματικῶν, ἐργαστήριον Ἀγίων. Ἐκεῖ οἱ ἐκ τῆς ζάλης τῶν ζωτικῶν θορύβων καὶ τῶν κυμάτων τοῦ βίου πληγέντες, εὐρίσκουν ἡσυχίαν καὶ γαλήνην. Ἐκεῖ οἱ ἀφήσαντες τὰ πάντα καὶ ἀκολουθήσαντες τῷ Σωτῆρι Χριστῷ ἀράμενοι τὸν Σταυρὸν τῆς ἀσκήσεως, ἀγωνίζονται τὸν καλὸν ἀγῶνα, τὸν τριμέτωπον ἀγῶνα πρὸς τὴν σάρκα, πρὸς τὸν κόσμον, «πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου» (Ἐφ. στ' 12). Ἐκεῖ αἱ φωναὶ τῶν Μοναχῶν καὶ τὰ κελαῖθίσματα τῶν ὠδικῶν πτηνῶν ὑμνοῦν τὸν Ποιητὴν καὶ Πλάστην. Ἐκεῖ τὰ πνεύματα τῶν ἀσκητῶν συναντοῦν τὸ Πνεῦμα τῶν πνευμάτων, τὸν Θεόν. Ἐκεῖ οἱ ἀσώματοι Ἀγγελοι μετὰ τῶν ἐνσωμάτων ἀγγέλων, τῶν μοναχῶν, — ἀγγελικὸν τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν — δοξολογοῦν τὸν Κυβερνήτην τοῦ Σύμπαντος. Ἐκεῖ τὰ σήμαντρα καὶ οἱ κώδωνες τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ὡς εὐηχοὶ σάλπιγγες, καλοῦν τοὺς ἀρνηθέντας τὸν κόσμον εἰς διαρκὴ προσευχήν. Ἐκεῖ ἡ ἀψυχὸς καὶ ἡ ἐμψυχὸς Δημιουργία ἐνοῦται εἰς κοινὴν δοξολογίαν. Ἐκεῖ πάλιν σκληρὰ πρὸς τὰ πάθη, πόλεμος φοβερὸς κατὰ τῶν ἀμαρτωλῶν ἐπιθυμιῶν. Ἐκεῖ τὸ πνεῦμα κυρίαρχεῖ καὶ ἡ ὕλη ὑποτάσσεται, ἡ ψυχὴ ἀνυψοῦται καὶ τὸ σῶμα τίθεται εἰς τὴν θέσιν του, ὁ Θεὸς δοξάζεται καὶ ὁ ἄνθρωπος μακαρίζεται.

Μακάριοι οἱ Ἀγιορεῖται Πατέρες. Μακάριοι, διότι τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξαντο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθῆσεται ἀπ' αὐτῶν. Μακάριοι, διότι ἀγωνίζονται τὸν

ἀγῶνα τῆς ἀγιότητος καὶ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰς δδόνας, μὲ τὰς ὁποίας πλη-
ρῶναι τὸ θυμὰ των ἡ ἀμαρτία. «Τοῖς ἐρημικοῖς ζῶῃ μακαρία ἐστὶ θεϊκῇ ἔρωτι
πτερουμένοις». Μακάριοι εἰς τὸν αἰῶνα. «Πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ
ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναικὴ ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός
μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζῶν αἰῶνιον κληρονομήσει» (Ματθ. ιθ' 29).

Ἀγιορεῖται Πιτέρης καὶ Ἀδελφοί. Μοναχοὶ εἰσθε, ἀλλὰ δὲν εἰσθε μοναχοί.
Ἔχετε πλησίον σας στρατιὰν Ἀγίων Ἀσκητῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῇς τὸν Ἥρωα
τῆς Ἐρήμου, τὸν Μέγαν Ἀντώνιον, καὶ φάλαγγα Ἀγίων Ἀγιορειτῶν μὲ
πρῶτον, τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, τὸν Ἰδρυτὴν τῆς Λαύρας. Ἔχετε μαζὺ σας
Ταξιάρχας Ἀγίων Ἀγγέλων. Ἔχετε τὴν προστασίαν τῆς Θεομήτορος. Πο-
λὺ ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότης. Ἔχετε τὸν Δεσπότην
Χριστὸν ὑπερασπιστὴν. Ἐξακολουθήσατε τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν. Προχωρήσατε
εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως. Προσευχηθῆτε καὶ διὰ τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφούς,
Κληρικοὺς καὶ Λαϊκοὺς.

Εἰς ἕκαστον Ἀγιορεῖτην — Ἀγωνιστὴν ἀρμόζει ἡ προτροπὴ τοῦ ἀειμνή-
στου Κωνσταντίνου Καλλινίκου :

Προσεύχου νύκτα μέρα μετέωρ' ἐρημίτη ἄθικτος ἀπ' τοῦ κόσμου τοὺς μά-
ταιους καπνοὺς

καὶ τὸν πυρὸς κρατῶντας Θεόληπτου Προφήτου στοὺς εἴλωτας τῆς βλῆς
δεῖχνε τοὺς οὐρανοὺς.

+ Ὁ Διδυμοτεῖχου καὶ Ὁρεστιάδος
Κωνσταντῖνος

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1960

Τῷ ἀξιότιμῳ κ. Σωτηρίῳ Σχοινᾷ
Διευθυντῇ τοῦ περιοδικοῦ
«Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἐν Βόλῳ
Εἰς Βόλον

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 25ετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν
σοφὴν διεύθυνσιν, λαμπροῦ περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικὴ βιβλιοθήκη», παρακαλῶ
νὰ δεχθῆτε τὰ ἐγκάρδιά μου συγχαρητήρια καὶ τὰς ἐκ θαθέων εὐχάς μου, ὥπως
ὁ Κύριος ἐνισχύῃ ὑμᾶς, ὥστε ἐπὶ μακρὰ ἔτη νὰ φέρητε εἰς τὴν δημοσιότητα
τοὺς ἀνεκτιμήτους πνευματικοὺς θησαυροὺς τῆς Μοναστικῆς πολιτείας τοῦ
Ἁγίου Ὄρους.

Τὰ ἐν τῷ ὑμετέρῳ περιοδικῷ δημοσιευμένα οὐ μόνον παρουσιάζουν εἰς ἡ-
μᾶς τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον τοῦ ἀγιωνύμου ὅρους ἐν τῷ παρελθόντι καὶ τὴν
πλούσιαν εὐεργετικὴν αὐτοῦ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους καὶ

Η ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΔΙΠΛΗ ΙΕΡΑ ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΝ ΑΓ. ΟΡΕΙ

Ἡ ὑπαρξίς τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως ἐν ἀγίῳ Ὁρει ὡς ὀργάνου Διοικήσεως τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας, ἐθεωρήθη κατὰ τὸ ἔτος 1947-1948 ὑπὸ τῆς τότε Διοικήσεως τοῦ ἁγίου Ὁρους ὡς μὴ ὑφιστάμενος καὶ μετὰ βραχεῖαν διένεξιν μεταξὺ Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ Διοικήσεως ἔληξε τὸ θέμα τοῦτο ἄνευ σοβαρῶν συνεπειῶν διὰ τὸ ἅγιον Ὁρος, τὸ ὅποιον ὀρθῶς τοὺς θεσμοὺς τούτους καὶ τὰς παραδόσεις τηρεῖ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας ἐπὶ ὁλόκληρον δεκάδα αἰώνων.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑποστηρίχθη τότε ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅτι τοιοῦτος θεσμὸς τοῦ ὀργάνου Διοικήσεως δὲν ὑφίσταται, διότι ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ἁγίου Ὁρους ὡς καὶ τοῦ Κυρωτικοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1926 προβλέπεται ἡ ὑπαρξίς τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως διότι ἄλλως καὶ ὁ χρόνος συγκλήσεως αὐτῆς θὰ προβλέπετο καὶ τὰ συζητητέα θέματα ὡς καὶ γενικῶς ἡ ἀρμοδιότης αὐτῆς. Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην τῆς Δι-

οικήσεως τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐτάχθησαν ἐκ τῶν 20 κυριάρχων Μονῶν μόνον δύο ἢ τρεῖς, αἱ δὲ ὑπόλοιποι 17 Μοναὶ ὑπεστήριξαν ὅτι οὐδέποτε ἔπαυσεν ὑφιστάμενος ὁ θεσμὸς τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνελεύσεως, ἣτις νομίμως λειτουργεῖ ὡς ὄργανον τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας καὶ ὅτι οὐδεμίαν σημασίαν ἔχῃ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἐτέθη σχετικὴ διάταξις ἐν τῇ Καταστατικῇ Χάρτῃ.

Ἐκ τῆς ὅλης δὲ μελέτης, ἣν ἐνήργησεν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω νομικοῦ θέματος ἐν ὅφει καὶ τῶν πραγματικῶν στοιχείων, ἐμόρφωσα τὴν γνώμην ὅτι οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν ὑπαρξίν καὶ νομιμότητα τῆς Ε. Δ. Ι. Σ. ἀποφιν πρὸς τὴν ὁποίαν, ὡς ἐλέχθη ἀμέσως ἀνωτέρω, ἐτάχθησαν δέκα ἐπτὰ (17) ἱεραὶ Μοναί, εἶναι ἡ ὀρθότερα διὰ τοὺς κάτωθι συνοψιζομένους λόγους.

1) Διότι οἱ ὑποστηρίξαντες τὴν μὴ ὑπαρξίν αὐτῆς ἡρμήνευσαν κατὰ γράμμα τὸν Κ. Χ. Α. Ο. ὡς καὶ τὸ νομοθετικὸν Δ)γμα τῆς 10 - 9 - 1926, λησμονήσαντες τὴν ὑπαρξίν ἐθίμων ἐν ἀγίῳ Ὁρει, ἅτινα ἐφαρμοζόμενα ὁμοιομόρφως καὶ ἰσχύοντα ἐπὶ μακρὸν προστα-

προβάλλει καὶ τὸ τί δύναται διὰ τὸ μέλλον νὰ ἀποβῇ τοῦτο δι' αὐτά, ὅταν ἀγαπηθῇ ὑπὸ πάντων καὶ ἐνισχυθῇ εἰς ἔμφυχον ὕλικὸν φλογισμένον ὑπὸ ἀγωνιστικοῦ πνεύματος πρὸς θέωσιν τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς ἐν τῇ πλασίῳ τοῦ λόγου τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀνωτέρω θὰ προσφέρῃ ἐν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἔθνει ἰσχυρὰς προσωπικότητας, αἵτινες μετ' αὐτοθυσίας ὑπὲρ τῆς πίστεως θὰ ἐργασθῶσι καὶ θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ τε θρησκευτικοῦ καὶ ἡθικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Διότι ὅπου ὑπάρχει ἀνθοῦσα μοναχικὴ ζωὴ ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ζῶσα Ἐκκλησία.

Μετ' εὐχῶν ἐν Κυρίῳ

† ὁ Ναυπακτίας Δαμασκηνὸς

τεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Συνεπὶς ταῦτα ἐξηκολούθουν νὰ ἰσχύουν. Καθ' ὃν χρόνον δ' ἐτέθη ἡ σχετικὴ διάταξις περὶ ἀγίου Ὅρους, τὰ ἔθιμα ταῦτα διετήρουν τὴν ἰσχύον των καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀκόμη τοῦ ἰσχύοντος Κ. Χάρτου.

2) Ὁ θεσμὸς ὡς ὄργανου τῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ ἀγίου Ὅρους τῆς ἐκτάκτου Διπλῆς, εἶναι ἀρχαιότατος, ὡς μαρτυροῦσι τὰ σωζόμενα πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν αὐτῆς. Ἀλλως τε αὐτὴ αὐτὴ ἡ Ἐκτακτος Διπλὴ συνέταξε καὶ τὸν ἰσχύοντα Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ ἀγίου Ὅρους.

3) Ἡ Ἐκτακτος Διπλὴ καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κατ. Χάρτου, οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ συνέρχεται δσάκις τοῦτο ἐπέβαλον αἱ περιστάσεις ἐφαρμόζουσα, τι μακροχρονίως καὶ ὁμοιοφρόνως ἔσχε, λύσασα πλεῖστα ὅσα σπουδαῖα θέματα, ὡς μαρτυροῦσιν ἐπίσης τὰ σωζόμενα πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

4) Εἰς ὅλας τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἰσχύοντος Κ.Χ., παρατηρήσαμεν ὅτι ἐν τοῖς Πρακτικοῖς αὐτῶν παρίσταντο οἱ ἐκάστοτε Διοικηταὶ δσάκις φυσικὰ ἐκαλοῦντο ὑπ' αὐτῆς, δι' ἐδικῶν πρὸς τοῦτο ἀποστελλομένων ἀντιπροσώπων των (ἄρθρον 14 Κανονισμοῦ αὐτῆς).

5) Τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1930 ἤτοι μετὰ τετραετίαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἰσχύοντος Κ.Χ., ἡ Ἐκτακτος Διπλὴ προβαίνει εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς ἄνευ διαμαρτυρίας τῆς Πολιτείας.

6) Ἡ Ἐκτακτος Διπλὴ ἔχει ἡδὲ μένην δύναμιν καὶ ἀποστολὴν φέρει δὲ τὸν τύπον Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ ἀγίου Ὅρους καὶ συνέρχεται εἰς ὅλως ἐκτά-

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ

Συνείδησις εἶναι καὶ λέγεται τὸ ἐσωτερικὸν ἐκεῖνο φῶς, διὸ τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ ἐπισκοπεῖ καὶ διακρίνει ἑαυτὴν ἀπὸ παντὸς ἄλλου, ὅπερ αὕτη δὲν εἶναι εἶναι ἡ γνωστικὴ ἐσωτερικὴ δύναμις τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία ἐπιδοκιμάζει καὶ ἀποδοκιμάζει τὰς ἰδίας αὐτῆς σκέψεις ἢ πράξεις. Ἡ συνείδησις εἶναι τὸ κέντρον καὶ ἡ ἐστία τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν βίου, ἔχον τὴν ἑδρὰν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ συγκεντροῦνται ἅπασαι αἱ ἐνέργειαι τῆς ψυχῆς, εἶναι ἡ συνείδησις ὁ φυσικὸς καὶ ἄγραφος νόμος τοῦ Θεοῦ, εἶναι φωνὴ Θεοῦ. «Βροντοῖς ἅπασιν, ἡ συνείδησις Θεοῦ (Μένανδ.) Ἡ συνείδησις λοιπὸν εἶναι ἡ ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ ἐσωτερικὴ συναίσθησις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου» εἶναι τὸ ἀλάνθαστον, ἀδυσώπητον, ἀδωροδόκητον πνευματικὸν δικαστήριον τῶν πράξεων ἡμῶν, ἡ ὁποία, εἰς μὲν τὰς ἀγαθὰς πρά-

ξεις περιστάσεις καὶ δσάκις κρίνει τοῦτο σκόπιμον ἡ Ἰερὰ Κοινότης, ἡ τις καὶ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Ε. Δ. Ι. Σ. (ἄρθρον 2ον) καλεῖ τὴν Ἐκτακτον Διπλὴν Ἰερὰν Σύναξιν.

Ἐν συμπεράσματι δύναται νὰ τονισθῇ ὅτι οὐδεὶς ἀμφισβητῇ τὴν νομιμότητα καὶ τὴν χρησιμότητα τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς, ἥτις ἀπέβη ἄκρως ἀποδοτικὴ ὡς ὄργανον τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας, ἥτις ἐθιμικῶς ἰσχύει καὶ θὰ ἰσχύῃ ὅσον ἀνθρωπίνως δύναται τις νὰ προβλέψῃ διὰ νὰ ἐκπληροῖ τὴν ὑψίστην ἀποστολὴν της, τὴν ὁποίαν σοφοὶ Ἀγιορεῖται ἐθέσπισαν.

Δημ. Ι. Παπαδημητρίου
τ. Γεν. Διοικητῆς ἀγ. Ὅρους

Η ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ “ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,”

Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» συνεπλήρωσεν εἴκοσι πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της. Ἐτὴ γονίμου δημοσιογραφικῆς προσφορᾶς εἰς τὰ πεδία τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Διηκόνησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ζήλον καὶ ταπείνωσιν. Ἦρχισεν ὡς Ὁρθόδοξον Περιοδικὸν τὴν σταδιοδρομίαν του, ἡγωνίσθη ὡς τοιοῦτον καὶ παρέμεινεν ἀμετάβλητον καὶ ἀπὸ τὸν χρόνον καὶ ἀπὸ τὰ ρεύματα τοῦ κόσμου. Ἐστρατεύθη μὲ συνέπειαν καὶ ἐπέβαλλε τὸν σεβασμὸν ὡς

ὄργανον τῆς Ὁρθοδοξίας.

*
*
*

Πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ὑπῆρχεν ἓνα κενὸν εἰς τὰς σχέσεις ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς κοινωνίας τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ τὸ κενὸν αὐτὸ ἦλθε νὰ γεφυρώσῃ ἡ ἐκδοσις τοῦ Περιοδικοῦ αὐτοῦ. Διότι ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» προσεδλήθη κυρίως ἀπ’ ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς της, ὡς Βιβλιοθήκη τοῦ ἁγίου Ὁρους πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. Ἐμπνευστὴς τῆς ἦτο ὁ μακαρίτης ἱατρός-

Ξεις, συγκαίρει καὶ γεννᾷ εἰς τὴν ψυχὴν μας τὸ συναίσθημα τῆς ψυχικῆς χαρᾶς καὶ γαλήνης· εἰς δὲ τὰς πονηρὰς μᾶς ἐλέγχει καὶ μᾶς ἐπιφέρει φόβον, λύπην, ταραχὴν εἰς τὸν βίον μας· τυγχάνει ἐλεγκτῆς τῶν πράξεών μας· πάντοτε μᾶς ὠθεῖ πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ καλόν, καὶ μᾶς ἀποτρέπει ἀπὸ τὸ πονηρὸν καὶ κακόν. Πρόδῃλον ὅτι ἡ συνειδήσίς μας διαχωρίζει τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τὸ πονηρὸν, τὸ μὲν ἐλέγχει καὶ τιμωρεῖ, τὸ δὲ ἐπαινεῖ καὶ ἀνταμείβει· ἐστὶν ὁ δίκαιος τῆς ἁμαρτίας, τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ ὁ προστάτης καὶ φύλαξ τῆς ζωῆς μας, ὅστις μᾶς εἰδοποιεῖ τὸν ἐπερχόμενον κίνδυνον· ἡ φωνὴ αὐτῆς διὰ τὸν πιστὸν εἶναι φωνὴ Θεοῦ. Ὁ χρυσολόγος λέγει, «ὥσπερ γὰρ ὁ ζῶν ἐν πονηρίᾳ καὶ πρὸ τῆς γενένης κολάζεται, τῷ συνειδῶτι κεντούμενος, οὕτω καὶ ὁ πλουτῶν ἐν κατορθώμασι, καὶ πρὸ τῆς Βασιλείας, χαρᾶς μεγίστης ἀπολαύσεται, χρησταῖς ἐντρεφόμενος ἐλπίσιν». Ὁ Ἀνδρέας Κρήτης παρατηρεῖ. «Ἦς οὐδὲν ἐν κόσμῳ βιαιότερον συνειδήσεως». Ἡ δὲ ἁμαρτία διὰ τὴν συνειδήσιν εἶναι δηλητήριον· πολλάκις ἔνεκα τῶν ἀνομιῶν

καὶ παθῶν ἐπισκοτιζεται καὶ σκληρύνεται, καὶ ὁ ἐλεγχὸς τῆς δὲν εἰσακούεται, δεδομένου ὅτι ὁ παρακούων τὴν φωνὴν αὐτῆς καθίσταται ἔνοχος ἁμαρτωλὸς καὶ ἀσυνειδήσιος. Φρόντισον διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ ἀγαθῶν πράξεων, νὰ ἀποκτήσῃς καλὴν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν.

ΣΗΜ. Νέρων ὁ Αὐτοκράτωρ (37 - 68 μ. Χ.) ὁ μέγιστος κακοῦργος τῆς οἰκουμένης, ὁ ἐγκληματίας, ἀνίσόρροπος καὶ αἰμοχαρὴς· κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ ἀλλεπαλλήλους ἐφόνευσε πολλοὺς· τὸν ἀδελφόν του Βρεταννικόν, τὸν διδάσκαλόν του Σενέκαν, τὴν μητέρα του Ἀγριππίνην, τὴν σύζυγόν του Ὀκταβίαν καὶ τὴν ἐρωμένην του Ποππίαν καὶ πολλοὺς χριστιανοὺς κατὰ τὸν διωγμὸν, ὁ παράφορος καὶ αἰμόδιψος. Ἀλλ’ ὁ ἀλάθητος κριτὴς ἡ συνειδήσις αὐτοῦ, δὲν τὸν ἄφηνε οὐδὲ στιγμὴν νὰ καθησυχάσῃ, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀθῶων θυμάτων τῆς θηριωδίας του· ἔβλεπε καθ’ ὕπνον του τὰ θύματά του. (Μήτηρ, σύζυγος, ἀδελφὸς κτλ.), τὰ ὁποῖα τῷ ἔλεγον: «Σὲ προστάζομεν νὰ ἀποθάνῃς» καὶ τῷ ὄντι δὲν ἐβράδυνεν ἡ θεία δίκη· μετ’ ὀλίγον καιρὸν ἔχασε τὸ πᾶν, δύναμιν καὶ ἐξουσίαν, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα, θλίψεις, στενοχωρίας, καὶ ἐν τέλει ἠτύκτοκτόνησεν ἐν λουτρῷ διὰ ξίφους, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ γραμματέως του. Γέμει ἡ κοινωνία ἡ σύγχρονος ἀπὸ τοιοῦτους ἀσυνειδήτους κακοῦργους.

μοναχὸς Σπυρίδων Καμπανῆος Λαυριώτης. Καὶ θερμουργὸς ἀρχιτέκτων, ὅστις τὴν ἔπλασε, τὴν ἐσχεδίασε, τὴν παρέδωκεν εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὴν λιτότητα καὶ τὸ δάθος τοῦ ὀρθοδόξου βιώματος, ἦτο ὁ ἄτυφος Διευθυντὴς τῆς φίλος κ. Σ. Σχοινᾶς.

* *

Ἐπὶ μίαν εἰκοσιπενταετίαν ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» προσέφερεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀθορύβως τὴν διακονίαν τῆς. Ἡ ὅλη πάντοτε ἀποπνεύουσα τὸ ἄρωμα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, τῆς εὐκρινούς καὶ θαθείας. Οὐδέποτε παρεξέκλινε ἀπὸ τὴν πορείαν τῆς, χάρις εἰς τὰ ἀλάνθαστα κριτήρια τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας τοῦ ἐπιμελουμένου τῆς ὕλης κ. Σχοινᾶ. Ὅταν τοῦ ἀπεστέλλετο συνεργασία ἀπὸ σοφοῦς τοῦ αἰῶνος τούτου, τὴν ἐπέστρεφεν εὐγενῶς μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅτι, ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εἶναι πολὺ μικρὰ διὰ τοιαῦτα ὕψη διανοήσεως. Ἐξήτει τοὺς συνεργάτας του μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἔζων κατὰ Χριστὸν καὶ ἡγάπων τὴν Πατερικὴν γνῶσιν καὶ ζωὴν. Δὲν τὸν ἐνδιέφερον ἂν ἦσαν «ιδιωτὰι τῇ λόγῳ». Ἐξήτει νὰ οἰκοδομήσῃ ψυχὰς μετὰ ψυχωφελεῖς μελέτας, μετὰ ἄρθρα, μετὰ ἀφηγήματα, μετὰ βίους ἁγίων, μετὰ ποιήματα, μετὰ Πατερικὰς διδασχάς. Διὰ τοῦτο ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἔμεινε ταπεινὴ, ὥσάν τὴν Ὀρθοδόξον, μετὰ τὸ ἀπέριτον ἐνδύμα τῆς λαϊκῆς εὐσεβείας. Ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπέστηεν εἰς τὸν τομέα τῆς μυστικῆς διδασχῆς, διὰ τοὺς ἐφιεμένους τῶν «τελειωμάτων». Μέσα εἰς τὴν ὀγκύωδη προσφορὰν τῆς τῶν εἰκοσι πέντε ἐτῶν, ὑπάρχουν ἔξοχοι πνευματικαὶ μελέται καὶ Πατερικὰ κείμενα περὶ προσευχῆς, περὶ ἀγάπης ἐν Χριστῷ, περὶ ταπεινώσεως, περὶ καθάρσεως ὑπὸ τῶν παθῶν καὶ περὶ θεώσεως τοῦ ἐν Χριστῷ ἀνθρώπου.

* *

Ἐὰν ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» συνετήρησε κατ' ὅλην τὴν εἰκοσιπενταετή θητείαν τῆς τὸ ὀρθόδοξον πνεῦμα, αὐτὸ δοφίλεται εἰς τὸ γεγονός τῆς ἀδιαλείπτου τροφοδοσίας τῆς ἀπὸ τὰς Βιβλιοθήκας τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους. Οἱ Μοναχοί, μετὰ ζῆλον καὶ ὑψηλὴν συνειδησιν ἀπέναντι τοῦ πολιτογραφηθέντος ὡς ἀγιορειτικοῦ Περιδικοῦ, ἀπέστειλλον μετὰ ἀγάπην τὴν συνεργασίαν των, τὴν ὅποιαν συνώδευον μετὰ τὴν προσευχὴν των διὰ νὰ γίνῃ καρποφόρος, ἀποδίδουσα «ποῦ μὲν τριάνοντα, ποῦ δὲ ἐξήκοντα, ποῦ δὲ ἑκατόν». Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀναγνωστικὸν τῆς κοινῆς ἐπληθύνθη καὶ τὸ περιοδικὸν ἀναγινώσκειται ὡς Πατερικὸν κείμενον, μετὰ δίσκον καὶ αἰσθημα ἀσφαλείας. Καὶ πράγματι. Εἰς τὰς 72 - 80 σελίδας ἐκάστου τεύχους εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εὕρῃ ὁ ἀναγνώστης ἐκεῖνο ποῦ οἰκοδομεῖ, ἐκεῖνο ποῦ διδάσκει, ἐκεῖνο ποῦ κατανύσσει, ποῦ δδηγεῖ εἰς μετάνοιαν, ποῦ γεννᾷ ἀγάπην καὶ φόβον Θεοῦ. Ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» δημιουργεῖ κλῆμα, κλῆμα ὀρθοδόξως πνευματικόν, ὅτε μὲν ἀγωνιστικόν, ἐπεὶ δὲ λειτουργικὸν μετὰ τὰς ἱερὰς κανδήλας καὶ τὴν εὐωδίαν τοῦ θυμιάματος, ὅτε δὲ μετὰ τὴν διδασχὴν τῆς «ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» ὁμιλίας. Καὶ ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ κλῆμα ἀποτελεῖ τὴν ἀκαταγώνιστον θεολογικότητα τοῦ Περιδικοῦ, τὸ ὅποιον πληροφορεῖ «ἐν χάριτι» τὰς καρδίας τῶν ἀναγνώστων.

* *

Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» πρέπει νὰ τοποθετήσωμεν καὶ τοὺς καλοὺς ἀγῶνας τῆς ὑπὲρ τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ πνευματικώτατον Περιδικὸν μας ἠσκησε πολλὰκις δριμύνην ἐλεγχον κατὰ τῶν υπερβάσεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων. Ὑψωσε τὴν φωνὴν τῆς ὅταν κατεπατοῦντο ἱεροὶ Κανό-

νες και παρεθεωρούντο πόλιν παραδόσεις. Ἐγράφησαν εἰς τὰς στήλας τῆς ἀνοικταῖ ἐπιστολαὶ πρὸς βασιλεῖς καὶ πρὸς τὰς κορυφὰς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐμασίγῳσε τὰς ἐκτροπὰς ἀπὸ τὰ Ὁρθόδοξα δόγματα, προβάλλουσα πάντοτε μίαν ὑγιᾶ συντηρητικότητα. Ἀπεκάλυψε διὰ μελετῶν πεφωτισμένων κρυπτοαιρετικούς. Αἰρετικούς κατήσχυνε, μασσώνους ἐκατηρίασε, τὰς ὑπερβολὰς ἐπληξε, τὰς ἐλλείψεις ἐψεξε, τὴν κακοήθειαν ἐθεάτρισε, τοὺς κακεργάτας ἐστιγμάτισε, τὸν κρυπτοπροτεστάντισμὸν ἐφανέρωσε. Δὲν ὑπῆρξε μορφή τοῦ κακοῦ, εἴτε ἐκδήλου εἴτε κεκαλυμμένου, τὸ ὅποῖον νὰ μὴ ἐπεσήμανε καὶ κατεπολέμησεν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ διακονία τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ὑπῆρξεν ἀνυπολόγιστος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος.

* *

Ἀλλὰ ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα Περιοδικόν. Εἶναι κατ' ἐπέκτασιν καὶ ἓνας ἐκδοτικὸς οἶκος ψυχωφελῶν βιβλίων. Ὁ σεμνὸς φίλος μας κ. Σχοινᾶς προσέφερε πλῆθος ἐκδόσεων Πατερικῶν κειμένων καὶ νεωτέρων βιβλίων ἁλατὶ ἡρτυμένων. Καὶ τοῦτο ὅχι ὡς ἔμπορος, ἀλλ' ὡς διάκονος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὡς ἀχρεὶς δοῦλος. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν προσέβη εἰς ἐκδόσεις ὀρθοδόξων βιβλίων ἐν γνῶσει τῆς οἰκονομικῆς του ζημίας. Τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄλλοι περισκοποῦν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου πού σταθμίζουν τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς ὀρέξεις του, διὰ νὰ τοῦ δώσουν ἀμφίβολα καὶ ἀμαρτωλὰ βιβλία, —ὕλικου κέρδους χάριν— τὸ εὐσυνείδητον τοῦτο καὶ ἀπλοῦν τέκνον τῆς Ἐκκλησίας ἀνέσυρεν ἐκ τοῦ παρελθόντος Πατερικὰ κείμενα, διὰ νὰ ἐπανευαγγελισθῇ τὴν γυνήσαν Ὁρθόδοξον σκέψιν καὶ βίωσιν, ἐν ἀδιαφορίᾳ ἂν θὰ τοῦ ἔμειναν εἰς τὸ ράφι ἐπὶ ἔτη. Καὶ μόνον διὰ τὸν

λόγον αὐτόν, ἡ Ὁρθόδοξος ἑλληνικὴ Ἐκκλησία δέον νὰ ὀφείλῃ εὐγνώμοσύνην εἰς τὸν ἀνεπίδεκτον τοῦτον ἐργάτην τοῦ μυστικοῦ ἀμπελώνος τῆς, τὸν ὅποῖον νέμονται ἀνενόχλητοι πολλάκις «ὕς καὶ μονιὸς ἄγριος». Τὰ τελευταῖα δὲ ἔτη ὑπερέβαλλεν ἑαυτὸν εἰς φιλοτιμίαν, κόπους καὶ δαπάνας, διὰ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν πεινῶντα καὶ διψῶντα τὴν ἀληθινὴν ὀρθόδοξον εὐσέδειαν λαόν, βιβλία ὡς τὴν «Κλίμακα», τὴν «Χρηστοθήειαν», τὸ «Συμβουλευτικὸν Ἐγχειρίδιον τοῦ ἁγίου Νικοδήμου, βιβλία Θεολογικῆς θαυνοίας καὶ πνευματικῆς οἰκοδομῆς, ἡγγυημένως Ὁρθόδοξα καὶ ἅγια καὶ ἀκραιφνῶς Πατερικά. Τὸ πρᾶγμα λαμβάνει ἐξαιρετικὴν σημασίαν, ἂν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι τὸ ἔργον τοῦ προσφέρεται εἰς ἐποχὴν ἀνήσυχον, ρευστήν, ὁλιστικὴν, κεκορεσμένην ἀμφιδόλων ἐντύπων. Εἰς ἐποχὴν ἐχθρικὴν πρὸς τὰς καθιερωμένας ἀξίας, ἀμφιδάλλουσας διὰ τὸ κύρος τῆς Πατερικῆς διδασκαλίας, ἀντισυντηρητικὴν, ἀντορθόδοξον, ἀντιπνευματικὴν, ἀντιμοναχικὴν. Διὰ τοῦτο, τὸ Ἅγιον Ὅρος, τοῦ ὁποῦ ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ὑπῆρξε τὸ μοναδικὸν σχεδὸν δημόσιον δῆμα, αἰσθάνεται θαθεῖαν εὐγνώμοσύνην πρὸς τὸν ἀγαπητὸν φίλον καὶ συστρατιώτην κ. Σχοινᾶν καὶ εὐχεταὶ πάντοτε πρὸς Κύριον, ὡς ὑπὲρ τῶν διακονούντων καὶ βοηθούντων ἡμῖν».

* *

Τὸν βλέπω ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν, τὸν μικροσκοπικὸν καὶ ἀπλούστατον φίλον κ. Σωτηράκη, νὰ ἔρχεται εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, κατὰ κανόνα τὸν Αὐγουστον, διὰ νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν ἀγρυπνίαν τῆς Κοιμήσεως τῆς Μητρὸς τοῦ Κυρίου. Διὰ νὰ συμπροσευχθῇ μὲ τοὺς ἀγιορείτας Πατέρας, διὰ νὰ συμφάλη καὶ διὰ νὰ μετὰσχη καὶ αὐτὸς τῆς Θείας κοινωνίας τοῦ Υἱοῦ τῆς, τὸν Ὅποῖον μεταδίδει εἰς τοὺς τιμῶν-

τας τὴν Θείαν μὴμην τῆς, Αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ μὲ τὰς Παναχράντους χεῖρας τῆς. Καὶ ὁ γέρον ἐκδότης γίνεται ὡσὰν παιδίον μετὰ τῶν ἀπλοϊκῶν Πατέρων τῆς Νέας Σκήτης. Καὶ ἀναβαπτίζεται εἰς τὰ νάματα τῆς μοναστικῆς ἀγαλλιᾶσεως, διὰ τὰ κατέλθῃ μετὰ ἓνα μῆνα ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Ὁρους μὲ ἀνανεωμένην ὡς ἀετοῦ τὴν νεότητα τῆς ψυχῆς του, μὲ τὸ πρόσωπον «δεδοξασμένον» ὡς τοῦ Μωϋσέως. Καὶ ἐπανερχεται πάλιν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, διὰ τὰ μεταδῶσθαι εἰς τοὺς ἀδελφούς του μὲ τὰ πεπαλαιωμένα τυπογραφικά του πιεστήρια τὸν πλοῦτον τῆς ψυχῆς του, εἰς χαράν, εἰς ἀγάπην, εἰς ἐλπίδα, εἰς πίστιν, εἰς ἀγωνιστικὴν ρώμην, εἰς διακονίαν τοῦ εὐαγγελίου τῆς Εἰρήνης, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἀναλίσκεται, ὡς «λύχος φαίνων καὶ καιόμενος».

*
* *

Μαζὺ μὲ τὰς εὐχὰς μας, ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ἃς μᾶς συγχωρήσῃ ὁ πολὺς φίλος διευθυντὴς τῆς τὴν τόσον προσκρούσαν εἰς τὴν μετριοφροσύνην του ἐξ ἀγάπης καὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ σημαντικοῦ ἔργου τῆς ἀδολεσχίας μας. Ὡς ἀγιορείτης καὶ παλαιὸς συνεργάτης, μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ διαχωρίσω τὴν ἐορτάζουσαν τὴν εἰκοσιπενταετίαν τῶν γενεθλίων τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ἀπὸ τὸν προβολέα καὶ Πατέρα τῆς, τὸν ἀγαπητὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν κ. Σωτήριον Σχοινᾶν. Εἰς τὸν ὁποῖον ἀπευθύνομεν καὶ συγχαρητήρια καὶ εὐχὰς, ὅπως ἡ Κυρία Θεοτόκος, ὡς φυσικὴ Προστάτις τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὸ ὁποῖον τόσον φιλοτίμως διηκόνησε καὶ διακονεῖ, πληρώσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ πολλαπλασίως μὲ τὴν Χάριν τῆς καὶ ἐδῶ, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἐκεῖ, ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ, ἐν τῇ

Η ΑΘΩΝΙΑΣ ΣΧΟΛΗ

Ὅταν τὸ 1954 ἐπεσκέφθην καὶ πάλιν «τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας» τὸ Ἅγιον Ὄρος, δύο τινὰ μὲ χαροποίησαν, πρῶτον ὅτι, οἱ Ἀγιορεῖται πατέρες διοῦσι τὴν ἱσάγγελον Μοναστικὴν πολιτείαν τοῦ Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ χωρὶς συμβιβασμοὺς καὶ ξένας ἐπιδράσεις, καὶ δεύτερον ἡ ἐπανίδρυσις τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, τῆς ὁποίας τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν καὶ ἡ Διεύθυνσις ἐγγυοῦνται τὴν ἐπιτυχή κατάρτισιν πνευματικῶν στελεχῶν διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, καὶ διότι καὶ οἱ μαθηταὶ εἶναι ζηλωταί. Σήμερον μὲ πολλὴν λύπην μου γράφουν ἐξ Ἁγίου Ὁρους: «Ἡ Ἀθωνιάς κινδυνεύει νὰ κλείσῃ, διότι ὑπάρχουσι καθηγαύμενοι οἵτινες δὲν ἀποστέλλουν τὰ καλογέρια τοὺς εἰς τὴν Σχολήν, ἀπὸ φόβον ᾗθην μὴπως μορφωθέντες ἐγκαταλείψουν τὸ Ἅγιον Ὄρος».

αἰωνία βασιλείᾳ τοῦ Υἱοῦ Τῆς.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἅγιον Ὄρος 28 X 1960

ΣΗΜ. Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ εὐχαριστήσω ἰδιαίτερος τὸν πατέρα Θεόκλητον Διονυσιάτην, διὰ τὰ πλήρη γλυκύτητος καὶ ἀγάπης λόγια του. Ἀλλὰ ἃς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω ὅτι ἡ θερμὴ ἀγάπη του πρὸς ἐμὲ καὶ τὸ ἔργον τῆς «Ἀγιορειτικῆς» τὸν ἔκαμε νὰ φθάσῃ εἰς ὑπερβολὰς καὶ μοὶ ἀπονεύμῃ ἀξίαν μὴ ἀνῆκούσαν εἰς ἐμέ, ἀλλὰ εἰς τὸν Κύριον τὸν συντελεστὴν καὶ βραβευτὴν παντὸς ἔργου ἀγαθοῦ. Εἰς τὴν ἐμὴν ἐλαχιστότητα οὐδὲν κατόρθωμα ἡδύνατο νὰ ἐπιγραφῇ ὑψηλῆς σημασίας, οἷον τὸ ἔργον τῆς «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκης» ἂν μὴ ἡ τὰ ἀσθενῇ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα θεία χάρις συμπαρίστατο πρὸς εὐδόωσιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο, παρακαλῶ, τοὺς ἀναγινώσκοντας τὰς γραμμὰς ταύτας, ὅπως εἰς μὲν τὸν Θεὸν τὸν πολὺν χάρις διὰ τῶν ἐλαχίστων μεγαλουργούντα ἀναπέμπωσι δόξαν, ὑπὲρ ἐμοῦ δὲ τοῦ ἁμαρτωλοῦ εὐχὰς διὰ τὰ πρὸς σωτηρίαν. Σ. Σ.

Ἐπὶ τῷ χαρμυσύνῳ ἀγγέλματι

ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Τοῦ ἱερολογιωτάτου ἱεροδιακόνου
κ. Φιλήμονος Ἀγιαννανίτου

Παρήλθον χιλιάδες ἐτῶν. Συμπληρώνονται αἱ χιλιετίαι ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην καὶ εὐρισκόμεθα τώρα εἰς τὴν τετάρτην χιλιάδα. Τί εἶναι ὄντως ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου; Οὐδὲ μία ἑκατοντάς ἐτῶν. Καὶ ὅμως ἔχομεν τρεῖς χιλιάδας δεκακόσια ἔτη περιπου, ἀφ' ὅτου τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐξήγγελλε, διὰ στόματος τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ, περὶ τῆς «προσδοκίας τῶν ἐθνῶν» ¹⁾.

Ἡ προσδοκία δὲ τῶν ἐθνῶν ὁποία εἶναι; Εἶναι Ἐκεῖνος, περὶ οὗ ἑπτακόσια ἔτη ἀργότερον διὰ στόματος Δαβὶδ προανήγγελλε

τὸ θεῖον Πνεῦμα ὅτι «προσκυνήσουσιν ἐν ὧπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν» ²⁾. Σαφέστερον εἰσέτι καὶ μεγαλοπρεπέστερον ὁ ψαλμωδὸς ἐξυμνεῖ τὸν Ἐρχόμενον: «Πρὸ τοῦ ἡλίου διαμένει τὸ θνομα αὐτοῦ», ἐξάγων οὕτως ἔξω τῶν αἰώνων, εἰς τὴν αἰδιότητα παραπέμπων τὴν ὑπαρξίν του. «Καὶ ἐὺ λογηθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦσιν αὐτόν» ³⁾.

1) Γέν. μθ' 10. 2) Ψαλμ. κα' 28. 3) Ψαλμ. οα' 17.

Ἐρωτῶ τοὺς ἀγίους Καθηγουμένους: Ὅλοι οἱ ἀνὰ τὸν κόσμον εὐρισκόμενοι Ἀγιορεῖται εἶναι μορφωμένοι; Καὶ πῶς οἱ τόσοι ἄλλοι μορφωμένοι δὲν θέλουν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος;

Ἡ Ἱστορία τοῦ Μοναχισμοῦ μας διδάσκει, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ αἰσθανθοῦν βαρὺν τὸν καλογερίκον ζυγὸν μορφωμένοι καὶ ἀμόρφωτοι θὰ λιποτακτῇσουσαν πρὸς τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τότε πρὸς τί ὁ φόβος;

Ὅλοι πρέπει νὰ προσέξωμεν καὶ νὰ συλλογισθῇμεν τὰς ΜΕΓΑΛΑΣ ΜΑΣ ΕΥΘΥΝΑΣ ἀπέναντι τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς καὶ γενικῶς τῶν Μοναστηρίων μας, καὶ νὰ μὴ σκεπτόμεθα ὡς αἰτομα, ἀλλ' ὡς φορεῖς τῶν Μοναστικῶν ἰδανικῶν, μὲ συνειδητοποιημένην τὴν ἀποστολὴν μας νὰ τὰ συνεχίσωμεν ἐν πίστει καὶ γνώσει Θεοῦ.

Θὰ πρέπει νὰ ἔχουν στενοχωρηθῇ πολὺ οἱ Ἀγιορεῖται Πατέρες, διὰν ἕνας Γάλλος καλὸς γηρος ἀπὸ τόσον μακρὰ ἦλθε

στὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἀνεκάλυψε στὴ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μ. Σταυρονικήτας ἀνέκδοτες ἐπιστολὰς καὶ νομίζω τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ἕνας ἄλλος ξένος εἰς τὴν Μ. Παντοκράτορος μίαν σειρὰν ἀπὸ δημοτικὰ ἄσματα.

Ἄν οἱ μορφωμένοι Ἀγιορεῖται μας κατεύθυναν τὸν ζήλον των καὶ εἰς τὰς Ἀγιορειτικὰς Ἀλάσκας—Βιβλιοθήκας, ἀσφαλῶς θὰ εὗρουν πολλοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς, καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐντρόπιαζαν οἱ ξένοι μὲ τὸ νὰ τοὺς βρίσκουν μέσα στὸ σπίτι μας.

Αὐτὸ μαρτυρεῖ τὴν ἀγνοίαν καὶ ἀδιαφορίαν μας, πληγὴ τὴν ὁποίαν ἀσφαλῶς θὰ θεραπεύσῃ ἡ εὐλογημένη Ἀθωνιάδα Ἐκκλ., Σχολή.

Δῶσε τῆς λοιπὸν τὰ μέσα καὶ τὸ ἔμφυχον ὕλικόν ὅλοι οἱ Ἀγιορεῖται, διότι αὐτὴ ἀνακάλυψε τὴν νέαν ἀποστολὴν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, νὰ μορφώσῃ στελέχη πρὸς ἀκμὴν τοῦ Μοναχισμοῦ.

Αἰδ. Ζάνος Γουγουτᾶς
Mansfield, Ohio u.s.a.

Ἀλλὰ ὅποιαν σημασίαν ἔχει ὁ χρόνος διὰ τὸν Θεόν; Διὰ τὸν ἔξω χρόνου καὶ αἰώνων Θεόν, ὁ μὲ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ μὲ τὴν ὕλικήν κτίσιν συνδεόμενος χρόνος, μόνον ὑπηρετικὴν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἔχει σχέσιν. Ὑπηρετεῖ εἰς τὰς βουλὰς του. Προάγει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του. Τὸ «χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένον μυστήριον, ἐφανερῶθη νῦν, διὰ γραφῶν προφητικῶν...»⁴⁾, διακηρύσσει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ σαφέστερον εἰσέτι ἀποφαίνεται τὸ Πνεῦμα διὰ τοῦ ἰδίου τούτου Ἀποστόλου: «ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἔξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ»⁵⁾.

Εἰς τοῦτο, ὅθεν, τὸ αἰώνιον μυστήριον, εἰς τὴν ἀποκάλυψιν του, ὑπηρετεῖ ὁ χρόνος, καίτοι ἀρκετοὶ παρενδλήθησαν αἰῶνες. Πλήθος αἰώνων! Ὅμως, «Χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου ὡς ἡμέρα ἢ ἑξῆς, ἥτις διήλθε»⁶⁾, ἀναφωνεῖ ὁ προφήτης πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ χρόνος ὅμως διὰ τὸν ἄνθρωπον ἦτο τόσον ἀπαραίτητος, προκειμένου νὰ ὠριμάσῃ ἡ συνείδησις καὶ ὁ πόθος τοῦ Σωτῆρος. Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος τονίζει «ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου», τότε τὸ μυστήριον ἐφανερῶθη. Τότε αἱ προφητεῖαι ἐπληρώθησαν, τὰ δυσνόητα, τὰ ἀκατανόητα καὶ μυστηριώδη τῶν προφητῶν λόγια, εὑρον ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ τὴν ἐρμηνείαν των: «ἔξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ» καὶ «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί!»⁷⁾.

Ἀνέμενον ἀσφαλῶς οἱ ἄνθρωποι «ὁδὸν σωτηρίας»⁸⁾, ὡς τὴν μόνην διέξοδον ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον, εἰς ὃν ἡ κακία, ἡ εἰδωλολατρεία, ἡ πλήρης ἄγνοια περὶ Θεοῦ ὠδήγησεν αὐτούς. Προανήγγελλον δὲ εἰς ἓνα λαόν, τὸν Ἰουδαϊκόν, οἱ προφῆται Σωτῆρα.

Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς εἰσέτι τοὺς φωτισμένους καὶ ἐν Πνεύματι ὁμιλοῦντας προφήτας, ὁ Σωτὴρ ἦτο βέβαια μία ἐξαιρετικὴ προσωπικότης, μία ἀνωτέρα παντὸς ἄλλου ὑπαρξίς, μία ὑπεράνθρωπος φυσιογνωμία. Ἀλλ' ὅτι θὰ ἦτο ὁ «Θεὸς ὁ ὕψιστος, ὁ ὑψίστος τοῦ Θεοῦ»⁹⁾, ὁ τὸσον ταπεινῶν τὸ ἀταπείνωτον μεγαλεῖον του, τοῦτο οὐδέποτε τὸ εἶχον σαφῶς διανοηθῇ, τοῦτο ἀκριβῶς ἦτο τὸ «μυστήριον τὸ χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένον», τὸ ὅτι «Θεὸς ἐφανερῶθη ἐν σαρκί». Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον ἀπέβλεπον αἱ προφητεῖαι των. Ὑπὲρ δὲ ἐκ περισσοῦ ἐξεπληρώθησαν.

Ὁ κόσμος τὸν εἶδεν ὡς βρέφος, ὡς παιδίον δωδεκαετὲς καὶ «ἐξίσταντο πάντες... ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ»¹⁰⁾. Τὸν εἶδε ποιοῦντα πρῶτον τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν. Τὸν εἶδε διδάσκοντα, «φῶς τοῦ κόσμου»¹¹⁾, πρωτάκουστον ἀλήθειαν ὡς ἀπὸ πηγῆς προχέοντα. Τὸν εἶδε προσφέροντα τὴν ὑψίστην θυσίαν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Τὸν εἶδεν ὡσαύτως ἀναστάντα, ἀναλαμβάνόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Καὶ ὅμως πάλιν ὁ χρόνος παρεμβαίνει. Εἴκοσιν αἰῶνες ἀφ' ὅτου ἀπεκαλύφθη τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον. Καὶ τίθεται ἐν προκειμένῳ εὐλογον τὸ ἐρώτημα. Μήπως οἱ αἰῶνες οὗτοι ἔρριψαν εἰς τὴν παλαιότητα, εἰς τὴν λήθην, τὸ μέγα τοῦτο γεγονός; Μήπως καὶ ἐνταῦθα ὁ χρόνος ἐπέδρασε κατὰ τρόπον φαρμακικόν εἰς τὴν λάμπιν του, διαβρωτικὸν εἰς τὴν οὐσίαν, καὶ τὴν δυνάμιν του, ὥστε σήμερον νὰ μὴ δύναται νὰ σώσῃ;

Ἀπαγε τῆς βλασφημίας! Πάντα ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὴν φαρτὴν ὕλην, εἰς τὸν σχετικὸν μὲ τὸν χρόνον ὕλικόν κόσμον, οὐ-

4) Ρωμ. ιδ' 24 - 26. 5) Γαλ. δ' 4. 6) Ψαλμ. πθ' 4. 7) Α' Τιμ. γ' 16. 8) Πράξ. ις' 17, Ἦσ. ιβ' 2.

9) Ἐβρ. ζ' 1. Ἰωάν. α' 34 - 50, Πράξ. 9' 20, Ἀποκ. β' 18. 10) Λουκ. β' 47. 11) Ἰωάν. θ' 5.

δέποτε δὲ εἰς τὸν ἄφθαρτον Θεὸν καὶ τὸ ἔργον του. Ὅτε εὐρίσκετο εἰς τὸν κόσμον, διὰ τοῦ ἐπὶ γῆς ἔργου του, διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, διὰ τῆς Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεώς του, ἐχάραξε τὴν γραμμὴν ἐκείνην τὴν σωτήριον, τὴν ὅποιαν θὰ ἀκολουθήσῃ ὁ ὁπαδός του. Ἐθεσε τὸν ἀκρογωνιαῖον θεμέλιον λίθον¹²⁾, τὸν μοναδικόν, τὸν αἰωνίως ἰσχυρὸν καὶ ἀσάλευτον καὶ ὑπερπαρκῆ δι' ὅλους τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ οἰκοδομηθοῦν ἐπάνω εἰς αὐτόν, τὸν ὁριστικῶς ἀποκλείοντα πάντα ἄλλον τολμῶντα νὰ καταργήσῃ τοῦτον: «Θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός»¹³⁾, διακηρύσσει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἀποδεικνύουν δι' ὧν τῶν πειραμάτων τῆς ἀποστασίας οἱ αἰῶνες.

«Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη»¹⁴⁾ ἡ θεμελίωσις, ἐτόνισεν ὁ Κύριος, «καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν»¹⁵⁾. Θαῦμα ὄντως μέγα καὶ αἰώνιον παραμένει τὸ οἰκοδόμημα αὐτό, ὅπερ ἐθεμελίωσεν «ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός»¹⁶⁾. Παρὰ τὸν ἀκρογωνιαῖον θεμέλιον, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐτέθησαν θεμέλιοι ὀργανικῶς καὶ ἀδιασπάστως συνδεδεμένοι οἱ Ἀπόστολοι, Ἐπ' αὐτοὺς ἔχουν οἰκοδομηθῇ οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, καθ' ὅτι ὑπέστησαν τὴν πλήρη μεταβολὴν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε «οἱ ποτὲ σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ»¹⁷⁾. Ἐπ' αὐτούς, αἱ μυριάδες τῶν μαρτύρων, οἵτινες κατέπληξαν τὸν κόσμον διακρινόμενοι διὰ τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν αὐταπάρνησίν των. Πράγματι κατέπληξαν τότε καὶ ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ ἐκπλήσσουν. Ἐπ' αὐτοὺς οἱ ὁμο-

λογηταὶ τῆς Πίστεως, οἱ τότε καὶ οἱ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἕως σήμερον καὶ ἕως «τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»¹⁸⁾. Ἐπ' αὐτοὺς οἱ πιστοὶ οἱ τότε, οἱ πιστοὶ διὰ μέσου τοῦ ἐφεξῆς χρόνου, οἱ πιστοὶ οἱ σημερινοί. Ἀξίζει νὰ θαυμάσῃ τις τοὺς θεοὺς τούτους διαδόχους τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Ἰοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παιδείαν των, τὴν ἐπιστημονικὴν των θαυύτητα καὶ ἀκρίβειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐνθερμον πίστιν των.

Ὑπάρχουν πράγματι τόσοι ἄπιστοι, τόσοι ὕλισται, τόσοι διώκται...! Βεβαίως. Δὲν τὸ προεῖπεν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος; Δὲν εἶπεν ὅτι «ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται;»¹⁹⁾. Ὅστις ἐπιπίπτει ἐχθρικῶς κατὰ τοῦ Χριστοῦ, θὰ μεταβληθῇ εἰς σύντριμμα. Δὲν τὸ εἶδεν ὁ κόσμος αὐτὸ ἐπὶ εἰκοσιν αἰῶνας; Ποῖος ἀμετανόητος διώκτης εἶχεν αἶσιον τέλος; Ποῖος ἀποστάτης ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, ἀπ' ἀρχῆς ἕως τῶν ἡμερῶν ἡμῶν; Ἐπειτα οὐδένα ὁ Κύριος ὑποχρεώνει. Ἐχει ἀπόλυτον ἐλευθερίαν βουλήσεως ὁ ἄνθρωπος, προκειμένου νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Σωτῆρα ἢ νὰ ἐμπλακῇ εἰς τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου. Πάντως, ὅμως, διὰ μέσου ὧν τῶν περιπετειῶν τοῦ κόσμου, εἰς ὧς ἐλευθέρως περιπλέκει ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος, ὁ μακρόθυμος Σωτὴρ ἔχει χαράξῃ ὁδοὺς ἐπιστροφῆς. Διὰ μέσου ὧν τῶν σημερινῶν κινδύνων, οὓς ἐδημιούργησεν ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὑφίστανται ὁδοὶ διὰ πᾶσαν ὑπαρξιν, ἀνεξαρτήτου ἡθικῆς ὑποστάσεως ἢ καταστάσεως, αἵτινες ὁδηγοῦν εἰς τὴν σωτηρίαν. Γεύεται ὅλας τὰς συνεπείας τῆς ἀποστασίας, ζῇ ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, δὲν ἔχει συνειδησιν τῆς ζωῆς ποῦ θὰ ἐχάριζεν ὁ Σωτὴρ. Καὶ ὅμως, ἐξ ὧν τούτων, ὁ Σωτὴρ κατευθύνει ὅλους τοὺς θέλοντας νὰ ἐπανεύρουν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, ἐφ' ὅσον «Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐ-

12) Ἐφεσ. β' 20, Α' Πέτρ. β' 6, Ἡσ. κη' 16. 13) Α' Κορ. γ' 11. 14) Ματθ' κα' 42, Μάρκ. ιβ' 11. 15) Ματθ. κα' 42 - 43. 16) Ἰωάν. δ' 42. 17) Ἐφεσ. ε' 8.

18) Ματθ. κδ' 3. 19) Λουκ. κ' 18.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Θὰ ἦτο ἀναντιρρήτως δεῖγμα ἐσχάτης ἀμαθείας καὶ τεκμήριον ἀλογίστου τόλμης, τὸ νὰ ἔχωμεν τὴν πεποιθήσιν, ὅτι δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν ἐν λόγῳ προφορικῶς τε ἢ γραπτῶς τὴν ὑψίστην καὶ σημαντικωτάτην ἀξίαν τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὑπὸ ἔποψιν ἐθνικὴν, ἱστορικὴν, γραμματειακὴν καὶ καλλιτεχνικὴν.

Ἐν συναισθήσει ὥς ἐκ τούτου διατελοῦντες τῆς μεγάλης ἀπαιδευσίας καὶ ἀ-

τὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας!»²⁰⁾.

«Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας». Οὗτοι οἱ προσεχεῖς καὶ τοῦ μέλλοντος αἰῶνες θέλουν ἀποδείξει φωτεινοτέραν εἰσέτι τὴν ἀλήθειαν τοῦ Σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς ἐκείνους ἀποβλέπουν καὶ ἕτεραι προφητεῖαι, αἵτινες δὲν ἐξεπληρώθησαν εἰσέτι: «Κύριε, πρὸς σὲ ἔθνη ἤξουσιν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς»²¹⁾, βεβαιώνει ὁ προφήτης Ἰερεμίας. Ὁ δὲ ψαλμῶδης βλέπει τὸ ἐξαίρετον ὅτι «προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς»²²⁾. Ὅτι «πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ δοξάσουσιν τὸ ὄνομά σου, ὅτι μέγας εἶ σὺ καὶ ποιῶν θαυμάσια»²³⁾.

Ἐπὶ πλέον δὲ ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλήθος εἰρήνης», βεβαιώνει τὸ Πνεῦμα, τὰ πολυπόθητα αὐτὰ εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν ἀγαθὰ, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη, πλήθος δὲ εἰρήνης. Διότι Οὗτος «ἐξουσιασθῆς, ἄρχων εἰρήνης, ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης!»²⁴⁾.

Φιλήμων Ἀγιαννανίτης
Ἱεροδιάκονος

20) Ἑβρ. ιγ' 8. 21) Ἱερ. ις' 19. 22) Ψαλμ. οα' 11, 23) Ψαλμ. πε' 9. 24) Ἦσ. θ' 6.

γνοίας μας προκειμένου νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν συγγραφὴν ἐνὸς τοιούτου ἄρθρου, ἀρχόμεθα σὺν Θεῷ νὰ ἐκθέτωμεν ἐν τῷ ταπεινῷ ἡμῶν πονήματι ὀλίγοις καὶ πενιχροῖς ρήμασι τὴν μεγίστην καὶ κολοσσιαίαν ἀξίαν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὅπερ μόνον εἰς Δημοσθένειος ἢ Χρυσοστόμειος κάλαμος θὰ κατάρθου ἐπαξίως νὰ καταδείξῃ.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι μίᾳ παραδείσιος ἐπὶ γῆς ἐδαφικὴ ἔκτασις, μίᾳ σχετικῶς μικρὰ γωνία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, εἰς ἱερὸς καὶ Θεόλεκτος χώρος, ἐν ᾧ Θεὸς ἐξελέξατο διὰ μίαν μοναδικὴν ἀποστολήν, δι' ἐν πρωτοφανὲς πνευματικὸν ἔργον.

Αὐτὴν τὴν ἱερὰν γῆν ἐξελέξατο ἡ θεία Βουλὴ ὡς εὐαγὲς κατοικητήριον καὶ κατάλληλον τόπον διαμονῆς Ἀγνῶν Ψυχῶν, αἵτινες ἀπαρνηθεῖσαι τὰ ἐγκόσμια καὶ θεωρήσασαι ταῦτα ὡς σκύβαλα, θὰ ὑψίζοντο ἐν αὐτῇ, ὅπως ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπικοινωνοῦσαι μὲ τὸ Θεῖον, καταβιβάζωσι τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀνυψώσωσι τὰς καρδίας των μέχρι τῶν κρασπέδων τοῦ Θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης.

»Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», εἶπεν εἰπεὶ ὁ Ναζωραῖος. Καὶ μήπως δὲν ἐδοξάσθη καὶ δὲν ἐμεγαλύνθη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ δὴ ἐν τῇ ἱερᾷ περιοχῇ τοῦ Ἁγίου Ὁρους; Περισσότερον παντὸς ἄλλου ἐδάφους, ἡ ἁγία Γῆ τοῦ Ἀθωνος εἶναι ἐξηγιασμένη μὲ τοὺς ἰδρωτάς, τὰ παλαίσματα, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν μαρτυρικὴν ἀσκήσιν ἀναριθμῶν Ὁσίων. Δὲν ὑπάρχει τοποθεσία, δὲν ὑπάρχει σημεῖον οὐδὲ τὸ παραμικρότερον, ὅπερ νὰ μὴ ἔχη ποτισθῇ ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς ἀθλητι-

Τὸ ἅγιον Ὅρος Ἀθῶ

κῆς ἀσκήσεως τῶν Ὁσίων. Εἰς οἰανδήποτε μονὴν καὶ ἂν μεταβῇ τις, εἰς οἵανδήποτε σκήτην, ἂνὰ πᾶν βῆμά του θὰ αἰσθανθῇ τὴν εὐωδίαν τῶν Ἀγίων Δειψάνων, θὰ νοιώσῃ νὰ κατέχεται ὑπὸ ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ ῥίγους πρὸ τῆς θέας τῆς μεγαλειώδους κτηριακῆς συγκροτήσεως, πρὸ τῶν ἐπιβλητικῶν βυζαντινῶν ναῶν, πρὸ τῶν ἀφθάστων καλλιτεχνικῶν τοιχογραφιῶν των, πρὸ τῆς πλουσίας καὶ θαυσιλοῦς βλαστήσεως, πρὸ τῆς ἁγίας καὶ ἐναρέτου ζωῆς τῶν ἐν ταῖς Μοναῖς καὶ Σκήταις ἐνασκουμένων Πατέρων. Ἡ φαντασία του θὰ πτερυγίσῃ εἰς τὸ παρελθόν. Θὰ νομίσῃ πρὸς στιγμήν, ὅτι εὐρίσκεται ἐντὸς ἐνὸς Βυζαντινοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀθωνος, εὐλαβῆς καὶ αὐτὸς προσκυνητής, καὶ ὅτι ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας ἀποπνεούσης εὐωδίαν λιβανωτοῦ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν καὶ ἱσορὸν φῶς τῶν κανδηλῶν ἀκούει τὰς ἡδυνόλπους καὶ κατανυκτικὰς ὕμνωδίας τῶν μοναχῶν. Μὲ τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας θὰ πετάξῃ νοερώς καὶ θὰ ἐπανασυνδεθῇ διὰ τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ μὲ τὸ παρελθόν. Αἱ Βυζαντιναὶ παραδό-

σεις, τὰ χριστιανικὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τὰ περὶ τὴν λατρείαν, ἡ ἔξοχος καὶ ἀπροσπέλαστος Βυζαντινὴ μουσικὴ καὶ πλήθος ἄλλων εὐσεβῶν παραδόσεων τοῦ μεσαιῶνος θὰ ἔλθουν εἰς τὸν νοῦν του.

Καὶ ὅταν φθάσῃ ἡ στιγμή διὰ νὰ ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὰ σεβαστὰ αὐτὰ προσκυνήματα μὲ τὰ τόσα ἀξιόλογα κειμήλια καὶ τοὺς ἀνεκτιμήτους πνευματικοὺς θησαυροὺς τῆς μεσαιωνικῆς ἐποχῆς, θὰ τοῦ εἶναι ἀδύνατον. Ἴσως τὸ σῶμά του νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ ἱερὰ αὐτὰ χώματα. Ἡ ψυχὴ του ὅμως θὰ μένῃ ἐς αἰὲ προσκεκολλημένη εἰς τὸ Ἀγιῶνυμον Ὅρος καὶ τὸ πνεῦμά του μὲ τὰς ὑπὲρ πτήσεις τῆς πτήσεως του θὰ ἀναπολῇ τὰς κατανυκτικὰς καὶ οἰκοδομητικὰς ἡμέρας, ἃς διήλθεν ἐκεῖ καὶ θὰ ποθῇ περιπαθῶς τὴν ἐκ δευτέρου μετάβασίν του εἰς αὐτό. Ὅστις ἔχει μεταβῇ εἰς τὸ Ἀγιον Ὅρος, ἡμπορεῖ κάλλιστα νὰ διαβεβαιώσῃ μετὰ πειστικότητος τὰ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενα, ἐνῶ τοῦναντίον ὁ οὐδέποτε μετὰβὰς εἰς αὐτὸ ἀπώλεσε τῷ ὄντι μίαν ἀνεκτίμητον πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν ἀπόλαυσιν.

Ἄρκει νὰ ἀναλογισθῇ τις τὰς πολυαριθμούς θαυματουργοὺς εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὰ ἀπειράριθμα θαύματα, ἃ κατὰ καιροὺς ἐτελέσθησαν ὑπὸ τῆς Θεομήτορος, τὰ σπάνια καὶ δυσεύρετα τιμαλφῇ, τὰς μοναδικὰς εἰς πλοῦτον χειρογράφων κωδίκων καὶ βιβλιοθήκας, τὰ πρωτοφανοῦς καὶ πρωτοτύπου κατασκευῆς ἔργα τῆς καλλιτεχνίας, τὰς ἐξαιρέτους καὶ ἀνεφίκτου ἐπιτυχίας τοιχογραφίας τὰς προσερχομένας ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τῶν Κρητῶν ζωγράφων, τὰ ἐν ταῖς μοναῖς εὐρισκόμενα καὶ μεγίστης ἀξίας τυγχάνοντα χρυσόβουλλα, μολυβδόβουλλα, σιγίλλια, πιττάκια, φιομάνια καὶ ποικίλα ἄλλα βαρύτιμα κειμήλια διὰ νὰ ἀντιληφθῇ πόσον ζημιωμένος εἶναι, διότι δὲν ἐπεχείρησε νὰ ταξιδεύσῃ καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Ἅγιον Ὅρος.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος ἔχει ἱστορίαν μιᾶς χιλιετηρίδος. Τὸ Ἅγιον Ὅρος ὑπῆρξεν ἡ ἐστία τοῦ μοναχισμοῦ, ἀφ' οὔτου ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Παλαιστίνη περιήλθον εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος εἶναι ἐν ἀρχαιολογικόν, καλλιτεχνικόν καὶ φιλολογικόν μουσεῖον καὶ κέντρον ἐκ τῶν πλέον σημαντικῶν.

«Μία χώρα ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον, τὸ ὄρος Ἀθῶς - λέγει ὁ Βυζαντινὸς χρονγράφος Γρηγοράς - ἀξία μεγάλου θαυμασμοῦ. Ἐχει θαυμασίαν εὐκρασίαν ἀέρος καὶ κοσμεῖται μὲ παντὸς εἶδους βλάστησιν καὶ λούεται ἀπὸ καθαρὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας καὶ στολίζεται μὲ δένδρα πολυποίκιλα καὶ μὲ ἄλση καὶ λειμῶνας, καὶ εἶναι πλούσιον μὲ ἔργα ἀνθρωπίνων χειρῶν. Συρρέουν ἐκεῖ ὅλα τὰ γνωρίσματα τῆς ἀρετῆς, εἴτε εἰς τὴν φύσιν ἀποβλέπει κανεὶς, εἴτε εἰς τὸν μοναχικὸν βίον τῶν κατοικούντων.....».

Ἄλλαχού δέ, «ἰσότης βασιλεύει καὶ με-

τριοφροσύνη καὶ σεμνότης ἥθους καὶ εὐγένεια καὶ δικαιοσύνη κοσμοῦν τὸν χῶρον ἐκεῖνον καὶ ὅλαι αἱ ἀρεταί, ὅσαι δημιουργοῦν οὐράνιαν ἐπὶ τῆς γῆς πολιτείαν».

Τὸ Ἅγιον Ὅρος προσέφερε μεγίστας καὶ πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἔθνος καθ' ὅλας τὰς περιόδους τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συστάσεώς του ἕως σήμερον.

Πολλάκις ἀντέστη κατὰ καιροὺς τῶν κατὰ μέτωπον ἐπιθέσεων τῶν παπικῶν καὶ κατὰ τῶν δολίων καὶ ὑπούλων εὐεργεσιῶν των.

Πάντοτε ὑπῆρξεν ὁ προμαχὼν καὶ τὸ προπύργιον τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ στυλοβάτης καὶ συντηρητὴς τῆς γνησίας Ὁρθόδοξου Χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῶν αἰωνοβίων χριστιανικῶν παραδόσεων, ἡ κατευθυντήριος πυξὶς πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀσκήσεως καὶ τοῦ μαρτυρίου, ὁ πρωτόπορος εἰς τὰ εὐγενῆ καὶ ἐκπολιτιστικὰ ἔργα, ἡ κοίτις τῶν γραμμάτων καὶ τὸ λίκνον τῆς τε θύραθεν καὶ ἐκκλησιαστικῆς μαθήσεως.

Εἶναι γνωστὴ ἐκ τῆς Ἱστορίας ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ προσφορά τοῦ Ἀγίου Ὁρους εἰς τὸν τομέα τῶν γραμμάτων καὶ τῆς παιδείας ἐπὶ τῶν Παλαιολόγων, ἡ Ἱβηρικὴ Θεολογικὴ Σχολὴ ἡ ἰδρυθεῖσα κατὰ τὸν ΙΓ'. αἰῶνα καὶ ἡ Ἀθωνιάς ἡ τῷ 1749 ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Ε'. πλησίον τῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου, ἣτις καὶ ὑπῆρξε σχολεῖον «οἶον τοῖς δυστυχοῦσι Γραικοῖς οὐδέπω ἐφάνη».

Ἰδοὺ τί καθορίζει τὸ πατριαρχικὸν σιγίλλιον περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων ἐν τῇ Ἀθωνιάδι Σχολῇ: «Φροντιστήριον ἑλληνικῶν μαθημάτων, παιδείας τε καὶ διδασκαλίας παντοειδοῦς ἐν τε λογικαῖς φιλοσοφικαῖς τε καὶ θεολογι-

καὶς ἐπιστήμαις».

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ Εὐγενίου Βουλγάρεως τοῦ ἐπὶ ἔτη διδάξαντος εἰς τὴν Ἀθωνιάδα εἶναι ἀρκετή, ἵνα δηλοποιήσῃ, ὁποίου ἡθικοπνευματικοῦ ὕψους καὶ ὁποίας ἀρετῆς ἄνδρες ἔζησαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος.

Θὰ ἀρκεσθῶμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸ παρὸν σύντομον ἄρθρον μας τρεῖς ἐξόχους προσωπικότητας, αἵτινες ἤσκησαν ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, ἵνα ἐκ τούτου καταστή φανερόν, ὅτι ἐκ τοῦ Ἀγίου Ὁρους προέκυψαν πλείσται ὅσαι ὠφέλειαι διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν λοιπὴν πεπολιτισμένην ἀνθρωπότητα.

Ἀθανάσιος ὁ ἐν Ἀθῷ. Οὗτος ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς τῆς Μονῆς τῆς Μεγίστης, Λαύρας, ἣν ὠκοδόμησε τῇ ὕλικῃ βοήθειᾳ τοῦ Νικηφόρου Φωκά καὶ εἰς ἐκ τῶν περιφανεστέρων ἀνδρῶν τῶν διαβιωσάντων ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.

Ἡ δρᾶσις του καὶ ἡ πνευματικὴ ἐργασία του τὸν ἐπέβαλλον εἰς τοὺς μοναχοὺς, οἵτινες κατὰ πλήθη προσέτρεχον πρὸς Αὐτόν, ἵνα διδασχθῶσι καὶ οἰκοδομηθῶσι ψυχικῶς ἐκ τῶν μελισταγῶν καὶ ὠφελίμων λόγων του.

Τῷ 970-συνέταξε τὸ Τυπικὸν τῆς Μονῆς, ὅπερ ἐφήρμοζον καὶ αἱ ἄλλαι μῶναι καὶ παραδίδεται μέχρι σήμερον διὰ γραπτῶ λόγου.

Ἡ Ἐκκλησία τὸν ἔχει κατατάξει μετὰ τῶν Ἀγίων καὶ τὸν θεωρεῖ ὡς θεμελιωτὴν καὶ ἀκλινῇ στύλον τοῦ Μοναχικοῦ βίου.

Ἐτέρα ἀξιοσήμαντος προσωπικότης ὑπῆρξεν ἡ τοιαύτη τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Οὗτος ὑπῆρξεν ἡσυχαστὴς ἐκ τῶν ὀνομαστοτέρων καὶ συγγραφεὺς ἀξιόλογος σπουδαίων συγγραμμάτων. Ἡ φήμη τῆς Ἀγίας ζωῆς του, τῶν ἔργων του καὶ τῆς δράσεώς του ὡς καὶ ἡ συγ-

γραφικὴ του ἱκανότης τὸν ἀνεβίβασαν μέχρι τοῦ ὑπάτου ἱερατικοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσλονίκης καὶ τὸν ἀνέδειξαν φαεινὸν φωστῆρα λάμποντα, δίκην ἡλίου, ἐν τῷ στερεώματι τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐτέρα μεγάλη φυσιογνωμία εἶναι ἡ τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου. Οὗτος ὑπῆρξεν ἀνὴρ ἀσκητικός, ἐρευνητὴς χειρογράφων, σχολιαστὴς καὶ ἐκδότης κειμένων πολυγραφώτατος. Ἐργασε μετὰ τῶν ἄλλων τὸ «Κῆπος Χαρίτων», ὅπου ἡρμηνεύσε τὰς Θ' ᾠδὰς τῶν Κανόνων καὶ «Ἑορτοδρόμιον» ἥτοι «ἐρμηνεῖα εἰς τοὺς ἁσματικοὺς κανόνας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν».

Ὁ Νικόδημος ὑπῆρξε προσέτι συνθέτης πολυαριθμῶν ἀκολουθιῶν, κανόνων καὶ τροπαρίων. Ἡ ἀξία του ἔγκειται εἰς τὴν ἐκλαΐκευσιν χάριν τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ ἀμαθοῦς ἐν δουλείᾳ Ἐθνους, τῶν ἐν χῶ ἀπαντωμένων ἔργων τοῦ Ζωναρά, τοῦ Νικηφ. Καλλίστου Ξανθοπούλου καὶ διαφόρων ἄλλων θεολόγων τοῦ Βυζαντίου καὶ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν Συναξαριστῶν.

Θὰ εἶναι μεγάλη καὶ ἀξιοσημείωτος παράλειψις τὸ νὰ μὴ ποιήσωμεν μνηεῖαν τοῦ Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὅστις καὶ ἤσκησεν ἐν τῷ Ὄρει τοῦ Ἀθῶνος ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐκ τῶν κόλπων του ἀνεπήδησεν ἐν τῷ κοινωνικῷ στίβῳ, ὅπως μεταλαμπαδεύσῃ τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν φῶς εἰς τοὺς ὑποδούλους Ἕλληνας. Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὑπῆρξε μεγάλη θρησκευτικὴ προσωπικότης τοῦ 18ου αἰῶνος καὶ ἔδρασε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, καθ' οὗς ἐδίδασκε πλείστα ὅσα τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, αἵτινα ἐκινδύνευον νὰ ἐξισλαμισθοῦν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκθέσωμεν ἀπὸ τοῦ παρόντος συντόμου ἄρθρου ἀναλυτικῶς τὰ περὶ τῆς ζωῆς του καὶ τῆς τεραστίας του δράσεως. Περιοριζόμεθα ἐξ ἀνάγκης εἰς ὀλίγα, ἵνα τιμή-

σωμεν τὸν φλογερώτατον τοῦτον κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ μέγιστον διδάσκαλον τοῦ Γένους, ὅστις ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ ἡθικοῦ καὶ πνευματικοῦ σκότους κατὰ τὴν μακροαίωνον περίοδον τῆς δουλείας.

Καὶ διερωτώμεθα. Πόθεν προήλθεν ὁ ἀνεκτίμητος αὐτὸς θησαυρὸς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος; ἔξ Ἀγίου Ὁρους.

Εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς βιογραφίας του, ὅτι ἐγένετο μοναχὸς ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Φιλοθέου, ἐν ᾗ καὶ ἡσκησεν ἐπὶ ἔτη καὶ ὅτι πλῆθος χειρογράφων ὁμιλιῶν του ὑπάρχουν μέχρι τοῦ νῦν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει.

Ἀνεφέρθημεν μόνον εἰς τρεῖς ἀντιπροσωπευτικὰς ἐκ τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει διαβισάντων περιλάμπρων μορφῶν, διότι ἡ ἐνασχόλησίς μας μὲ περισσοτέρους ἢ μὲ ὅλους τοὺς θεοφόρους Πατέρας θὰ ἀπήτηι τὴν συγγραφὴν πολλῶν τόμων βιβλίων προκειμένου νὰ ἐπαινεθῶσιν ἐπαρκῶς καὶ πρεπόντως οἱ τὸν Θεὸν εὐαρεστήσαντες Ὁσιότατοι καὶ διανύσαντες τὸν τῆς ἀσκήσεως δίαυλον ἐν τῷ Ἀγιωνύμῳ Ὁρει.

Σήμερον τί προσφέρει τὸ Ἅγιον Ὁρος εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν, ὁποία εἶναι ἡ ἀξία του ὑπὸ ἔποψιν γραμματειακὴν, θρησκευτικὴν καὶ ἡθικοκοινωνικὴν; Ἐν πρώτοις δὲν θὰ πρέπη ἀσφαλῶς νὰ φανῶμεν ἀνελικρινεῖς καὶ νὰ θελήσωμεν νὰ παραγνωρίσωμεν τὴν πραγματικότητα. Τὸ Ἅγιον Ὁρος ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ βεβαίως ὁ δημιουργὸς καὶ ἡ σωστικὴ κιβωτὸς πλῆθους ἀπείρου εἰκόνων, βιβλίων, μικροτεχνημάτων, ἔργων χρυσοχοΐας, πολυτίμων ὑφασμάτων καὶ πλείστων ἄλλων κειμηλίων τῆς βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς. Ὑπὸ ἔποψιν ὅμως ἐμφύχου ὕλικοῦ δυστυχῶς, τὸ λέγομεν μετὰ βαθυτάτου ψυχικοῦ ἄλγους, τὸ Ἅγιον Ὁρος ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἀπόλλυσι τὴν παλαιὰν ἀνθησιν καὶ ἀκμὴν καὶ παρουσιάζει τὸ

λυπηρὸν φαινόμενον τῆς ἐκεῖ ἐγκαταβίωσης ἐλαχίστων Μοναχῶν. Θὰ ἦτο ἀτεγκτος καὶ ἀδυσώπητος κριτὴς, ὅστις θὰ ἐπέκρινε τοὺς σημερινοὺς μοναχοὺς καὶ θὰ τοὺς ἐχαρκτήριζεν ὡς ραθυμούς, ἄδρανεῖς καὶ οὐδὲν προσφέροντες εἰς τὴν κοινωνίαν. Πάντες οἱ σημερινοὶ μοναχοὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαίρέσεων εἶναι πρωτίστως πιστοὶ τηρηταὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ κέρβεροι τῶν χειρογράφων καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν μνημείων.

Ἡ προσευχή, ἡ ἐργασία, ἡ ὑπακοή, ἡ ἀκτημοσύνη καὶ πολλὰ ἄλλα ἀρεταὶ κοσμοῦν αὐτούς. Ἀρκετοὶ δὲ ἐκ τῶν Μοναχῶν οἱ μᾶλλον πεπαιδευμένοι ἀναδεικνύονται καὶ λογιώτατοι σκαπανεῖς καὶ ἐρευνηταὶ τῶν πατρίων καὶ συγγραφεῖς δοκιμώτατοι, διδάσκαλοι τῆς τε θύραθεν καὶ κατὰ Θεὸν σοφίας, ἀριστοὶ ἁσματογράφοι καὶ ἐκκλησιαστικοὶ ποιηταὶ ὡς ὁ πολὺς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης καὶ ἐξαίρετος ἀοιδὸς τῆς βυζαντινῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

Τίς δύναται ἀξίως καὶ ὡς δεῖ νὰ ἐπαινέσῃ καὶ νὰ ἐγκωμιάσῃ τοὺς σημερινοὺς Ἀγιορεῖτας Πατέρας, οἵτινες ἐγκαταλείψαντες τὴν κοσμικὴν τύρβην προσωρεμίσθησαν τῷ γαληνῷ ὄρμῳ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους καὶ ἐπῆρθησαν εἰς ὕψος ἀρετῶν μετάρσιον; Ποῖος διαθέτει ἀφθονοπάροχον καὶ δαψιλὲς χάρισμα ρητορικοῦ λόγου, ὅπως δεόντως εὐφημῇ καὶ ἐξυμνήσῃ τοὺς σημερινοὺς Ἀγιορεῖτας Πατέρας, τὰ εὖοςμα καὶ ἀειθαλῆ ἄνθη τῆς ἀσκήσεως, τοὺς ἀειλαμπεῖς ἀστέρας τῆς χάριτος, τοὺς ἀκλινεῖς στύλους τῆς Ὁρθοδοξίας, τοὺς οὐρανόφρονas Πατέρας, τοὺς καθαιρομένους καθ' ἑκάστην ρεῖθροις τῶν σαρκῶν καὶ ἀναπτερουμένους ἀπείρῳ τῷ ἔρωτι πρὸς τὸν ποθούμενον Θεόν;

Οὐδεὶς ἀναμφιλέκτως ἔχει μίαν τοιαύ-

την δυνατότητα, ὥστε νὰ ἐγκωμιάσῃ ἐπαξίως τοὺς σημερινοὺς Ἀγιορείτας Πατέρας, οἵτινες προτιμήσαντες τὴν ἰσάγγελον πολιτείαν, ἀναδεικνύονται ὑπερμεσοῦντος τοῦ ζοφεροῦ 20οῦ αἰῶνος ὁδηγοὶ πρὸς τὰ ἄνω, καὶ καθηγεται τῆς ἐρήμου ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης.

Ἀπὸ τῶν στηλῶν της ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη» πλέκει ἐν πενιχρὸν ἐφύμνιον διὰ τοὺς σημερινοὺς σεπτοὺς Πατέρας τοὺς ἐνασκουμένους ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, ὧν μέρος τῆς δράσεως εὐρίσκεται τὴν στιγμήν ταύτην εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀναγινώσκοντος τὰς γραμμὰς αὐτάς. Εἶναι πασίγνωστον, πὺς πολλοὶ ἐκ τῶν Ἀγιορεϊτῶν Πατέρων ἀσχολοῦνται μὲ τὴν συγγραφὴν ἄρθρων, ὁμιλιῶν, διαλέξεων, ἁσματικῶν ἀκολουθιῶν ἀκόμη καὶ ἀξιολόγων συγγραμμάτων.

Ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη», ἔχει τὴν τιμὴν νὰ φιλοξενῇ εἰς τὰς στήλας ἐκάστου τεύχους της τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν πλείστον Ἀγιορεϊτῶν, οἵτινες ἐπιδίδονται μετὰ ζήλου εἰς τὴν συγγραφὴν ἁρθρῶν ἢ τὴν ἐκδοσὶν ὕλης ἀγιορεϊτικῆς ἀνεκδότου, λίαν ὠφελίμου καὶ οἰκοδομητικῆς διὰ τὸ κοινόν. Αἱ ἐν τῇ «Ἀγιορεϊτικῇ Βιβλιοθήκῃ» καταχωροῦμεναι ἐργασίαι τῶν παρουσιάζουν μέγιστον ἐνδιαφέρον, ἐνθουσιάζουν τοὺς πάντας, οἰκοδομοῦν τὰς ψυχὰς καὶ παρέχουν σημαντικὴν ὠφέλειαν εἰς ὅσους τὰς ἀναγινώσκουν. Ἀληθῶς αἱ ἐργασίαι τῶν Ἀγιορεϊτῶν Πατέρων καὶ τῶν ἄλλων συνεργατῶν τῆς «Ἀγιορεϊτικῆς Βιβλιοθήκης», καθιστοῦν τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν ἐν ἑκ τῶν μᾶλλον ἐγκρίτων καὶ τῶν πλέον σπουδαίων, αἵτινα ἐκδίδονται κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν. Ἡ «Ἀγιορ. Βιβλιοθήκη» εἶναι ἐν θρησκευτικῶν περιοδικῶν, τὸ ὁποῖον περιέχει πρωτότυπον ὕλην μὴ ἀπαντωμένην ἢ συνειθιζομένην εἰς ἄλλα

ἐντυπα θρησκευτικοῦ περιεχομένου καὶ ἐν ἑξ ἐκείνων τῶν περιοδικῶν, τὰ ἅποια τιμῶσι τὴν Ἑλλάδα. Ἀρθρὰ περισπούδαστα, μελέτας ἐπιστημονικὰς, λόγους ἁγίων Πατέρων, ἠθικοκοινωνικὰς ὁμιλίας, ἐκκλησιαστικὰς ἀκολουθίας, ποιήματα καὶ πλεῖστα ἄλλα ψυχωφελῇ καὶ οἰκοδομικὰ δύναται τις νὰ εὕρῃ ἐν τῷ ἐξόχῳ τούτῳ περιοδικῷ.

Θεσμὰ συγχαρητήρια ἀνήκουν εἰς τὸν ἐκδότην τῆς Ἀγιορεϊτικῆς Βιβλιοθήκης, ὅστις ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν ἐκδόσεως ἐνὸς περιοδικοῦ κλείζοντος τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Χριστιανισμόν, Ἀπαντες ὀφείλομεν νὰ τιμήσωμεν τὴν «Ἀγιορεϊτικὴν Βιβλιοθήκην» μελετώντες πρωτίστως αὐτὴν μετὰ προθυμίας καὶ προσοχῆς καὶ κατὰ δεύτερον λόγον διαδίδοντες αὐτὴν καὶ συντελοῦντες εἰς τὴν ἐξάπλωσίν της ἐν παντὶ τῷ θρησκευομένῳ κόσμῳ.

Ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀναλόγως τῆς ἀξίας της θὰ πρέπει νὰ κατέχῃ μίαν σπουδαίαν θέσιν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἑλληνοχριστιανικῶν γραμμάτων καὶ θὰ πρέπει νὰ ἐξαπλωθῇ εὐρύτερον εἰς τε τὰς μονὰς καὶ τὰς λαϊκὰς μάζας.

Εὐχόμεθα ἐκ βάθους ψυχῆς, ὅπως ὁ δραστήριος καὶ λίαν ἐνεργητικὸς ἐκδότης της συνεχίσῃ τὴν ἐκδοσὶν της μετὰ ζήλου καὶ ὅπως ἐνδυναμούμενος ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου κατορθώσῃ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὅ,τι ἐπιθυμεῖ σχετικῶς μὲ τὴν ἐκδοσὶν βιβλίων. Γνωστὸν ἀνὰ τὸ πανελλήνιον τυγχάνουν ἅπασαι οἱ ἐκδόσεις του καὶ πλεῖστοι βιβλιοθῆκαι ἔχουν ἐμπλουτισθῇ μὲ τὰ ἐκδεδομένα ὑπ' αὐτοῦ βιβλία.

Εἴθε ὁ Κύριος νὰ τῷ χαρίσῃ μακροχρονιότητα καὶ δυνάμεις ψυχικὰς τε καὶ σωματικὰς, ὅπως συνεχίσῃ τὸ εὐγενές, ὑψηλὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἐκδοτικόν του ἔργον, ὅπερ τιμᾷ τὴν Ὁρθοδοξίαν, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰδικώτερον τὴν πατρίδα μας Ἑλλάδα.

Ε. Μ.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ “ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,”

Τὸ ἔργον, καὶ μάλιστα τὸ πνευματικόν, πρέπει νὰ εἶναι ἀποκάλυψις τῆς ἱστορίας μιᾶς ψυχῆς. Ἄν αὐτὸ δὲν μᾶς ἀποκαλύπτῃ ἓνα ἔργον, τότε σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἱστορία ψυχῆς καὶ συνεπῶς τὴν θέσιν τῆς ἔχει καταλάβει ὁ ἐγωπαθὴς ἀριβιστικὸς ναρκισσισμὸς τῶν γραφομένων, ποὺ αὐτοδιορίζονται ποιηταὶ καὶ λόγιοι καὶ ἓνα σωρὸ ἄλλα διασκεδαστικά καὶ θλιβερὰ μαζὶ πράγματα.

Δὲν εἶναι τὰ περιοδικά, ποὺ ἔλειψαν ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν ἐστάθη μικρὸς ὁ θόρυβος ποὺ ἐσήκωσαν οἱ ἐκδόται καὶ συνεργάται των διὰ τὴν ἀποθέωσιν τοῦ μηδενός. Τῆς κάθε τέτοιας προσπαθείας ἡ ἀξιολόγησις γίνεται ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, τὸ ἀπηλλαγμένον ἀπὸ τοὺς προσωπικοὺς συναισθηματισμοὺς καὶ τοὺς ἐμπαθεῖς τανυσμοὺς τῆς ἀσημαντότητος καὶ τότε μόνον ἡμποροῦμε νὰ δοῦμε τί κενὸν ἐπλήρωσεν ἡ ἐκδοσις ἑνὸς περιοδικοῦ καὶ ποία ἡ οὐσιαστικὴ πνευματικὴ προσφορά του.

Τὸ περιοδικὸν διαφέρει ἀπὸ τὸ προσωπικὸν ἔργον, διότι αὐτὸ εἶναι ἔργον ὁμαδικῆς εἰσφορᾶς καὶ τὸ δεύτερον ἔργον προσωπικόν. Γιὰ νὰ ὑπάρξῃ, λοιπόν, περιοδικὸν εἰς τὴν θετικὴν σημασίαν τοῦ ὄρου, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι νὰ ὑπάρξῃ ἡ ὁμάς, τῆς ὁποίας τὸ περιοδικὸν εἶναι μέσον ἐκφράσεως. Ὅμως ὅμως, ἱκανὴ πρὸς ὁμαδικὸν ἔργον, δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ἄθροισμα ἀνθρώπων, ποὺ ἐπιδιώκουν διὰ τῆς ἐνώσεως τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς προσωπικῆς προβολῆς των καὶ τῶν ἀριβιστικῶν των πόθων, ἀλλ’ ἡ συνεργασία ἀνθρώπων, ποὺ ἔχουν κοινὰ πνευματικὰ ἰδανικὰ καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ διευρύνουν καὶ νὰ πλουτίσουν τὸ ἰδανικόν τους.

Τότε, μόνον, ἔχομε ὁμάδα καὶ ὁμαδικὴ δράσι. Μὲ ἄλλα λόγια, στὴν ὁμάδα προσκομίζει τὸ κάθε μέλος τὸν πλοῦτό του τὸν πνευματικὸ καὶ ὄχι τὴν πενίαν του. Καὶ αὐτὸ τὴν κάνει νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τὸ κόμμα. Ἡ πρώτη εἶναι ἐνωσις δυνάμεων, ἐνῶ τὸ δεύτερον εἶναι ἐνωσις ἀδυναμιῶν. Στὴν πρώτη ὁ ἄνθρωπος προσέρχεται, γιὰ νὰ εἰσφέρει τὸν πνευματικόν του πλοῦτο, ἐνῶ στὸ δεύτερον ὁ ἄνθρωπος προσέρχεται γιὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὴν πνευματικὴ καὶ ὕλική του ἀδυναμία.

Στὰ χρόνια μας, ὁ ὅρος ὁμαδικὴ δουλειὰ ἔχει παραμορφωθῇ καὶ ἀπογυμνωθῇ ἀπὸ κάθε πλούσιο πνευματικὸ περιεχόμενον καὶ γι’ αὐτὸ βλέπομε τὸ φαινόμενον πέντε ἄνθρωποι νὰ συναντῶνται σ’ ἓνα καφενεῖο, νὰ διαπιστώνουν κοινὸ τὸν πόθο τῆς προσωπικῆς προβολῆς των καὶ μὲ βάσιν αὐτὴν νὰ ξεγελοῦνται καὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ πιστεύουν, πῶς ἔγιναν κιόλας ὁμάδα, ποὺ ἔχει ἄμεση καὶ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὁργάνου ἐκφράσεως, περιοδικοῦ, δηλαδή, καὶ ἔτσι τὸ σκαρώνουν ἐπαιτώντας ὕστερα δεξιὰ κι’ ἀριστερὰ ἐτερόκλητες συνεργασίες. Πολλὰ ἀπὸ τὰ εὐτυχέστερα νεοελληνικὰ παραδείγματα ἐξήντηλα στὸ πνευματικόν του ἀπόθεμα στὸ πρῶτο τεῦχος ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, κρέμονται στὸ ἔλεος τῶν ποιικίλων λογοτεχνικῶν φιλοδοξιῶν. Καὶ ἀκριβῶς ἐκεῖνες οἱ ἐκδηλώσεις ποὺ προσέφεραν τὰ λιγώτερα εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἐθορυβήσαν περισσότερο, καὶ ἐκεῖνες ποὺ προσέφεραν ἔργο εἶναι ἐκεῖνες, ποὺ ὕφανα ἐν σιωπῇ. Τὰ πρῶτα ἐξαντλοῦνται στὸν ἀγοραῖο θόρυβο, τὰ δεύτερα ἐπιβιώνουν στὶς πνευματικὰς συνειδήσεις καὶ θεμελιώνουν τὴν πνευματικὴν μας οἰκοδομή.

Ἡ ὁμάς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ποὺ τῆς ἐ-

δώσαμε, μπορεί να υπάρχει και χωρίς να συγκεντρωνόυν και να συνεννοηθούν κατά τον κοινότοπο τρόπο τὰ μέλη της, Μπορεί να υπάρχει και χωρίς τὰ μέλη της να γνωρίζονται προσωπικά μεταξύ των φτάνει να υπάρχει ἡ πνευματική ἐστία πού θερμαίνει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους με τὴν ἀκτινοβολία της καὶ ἡ πίστις, πού τοὺς καθοδηγεῖ σὰν τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ. "Αν ὑπάρχουν αὐτὲς οἱ προϋποθέσεις, ἡ δμάδα ὑπάρχει καὶ δὲν χρειάζεται παρὰ ἡ κινητήριος δύναμις ἑνὸς ζωντιανοῦ καὶ πιστοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ τὴν ὠθήσῃ πρὸς τὴν ἐκδήλωσιν, ν' ἀξιοποιήσῃ τὴν ἀποκάλυψί της.

Τεκμήριο τέτοιας ἀκριβῶς ἱστορίας εἶναι τὸ περιοδικὸν ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» τοῦ κ. Σωτηρίου Σχοινᾶ, πού βγαίνει ἐπὶ 25 συναπτά ἔτη στὸ Βόλο.

Ἡ πνευματικὴ ἐστία, πού τὸ ἐγέννησεν εἶναι τὸ ἅγιον Ὅρος, τὸ Θεοβάδιστον Ὅρος, ὁ πνευματικὸς αὐτὸς ἀνθὼν τῆς Παναγίας. Διότι τὸ ἅγιον Ὅρος εἶναι καταπληκτικὴ πνευματικὴ ἐστία, εἶναι μεγάλη κιβωτὸς πνευματικῶν θησαυρῶν τῆς ὀρθοδοξίας, εἶναι ἡ πνευματικὴ πατρὶς τοῦ μεγάλου Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτου, Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, Μακαρίου τοῦ Νοταρᾶ, Ἀγαπίου τοῦ Κρητὸς καὶ μιᾶς μεγάλης πλειάδος πνευματικῶν μορφῶν, πρώτου μεγέθους, παλαιότερων καὶ νεωτέρων, πού ὁ νεοελληνικὸς προεταστικισμὸς ἠγνόησε ἐγκληματικά γιὰ νὰ ὠθῇ τὸ ἔθνος στὸν κοῦφο θαυμασμὸ τῶν Σικελιανικῶν ψευδοδιονυσιασμῶν καὶ ἡμέρων καὶ τῆς Καβαφικῆς πεζολογικῆς πτωμαίνης.

Ὅταν φθάσῃ ἡ ἐγγίζουσα ὥρα τῆς ἀνακατατάξεως τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ πνευματικὴ κληρονομία τοῦ ἁγίου Ὅρους καὶ οἱ πνευματικὲς του μορφὲς θὰ καταστούν τὸ θεμέλιο τῆς νεοελληνικῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ὁ ἀγοραῖος λογοτεχνικὸς θόρυβος δὲν ἔχει μόνον ἐμποδίσει νὰ λάμψῃ σ' ὅλη του τὴν ἀκτινοβολία ἡ πνευματικὴ αὐτὴ Ἑστία, ἀλλὰ καὶ ἔκαμε ὅ,τι μπορούσε γιὰ νὰ τὴν παραμορφώσῃ σιὰ μάτια τοῦ ἔθνους,

Ὁ μακαρίτης Ζαχαρίας Παπαντωνίου καὶ ὁ Θέμος Κορνάρος, ἐστάθηκαν στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνικὴ ἀγορὰ τῆς Ἑλλάδος οἱ νεώτεροι χρονικογράφοι του. Ὁ πρῶτος τὸ εἶδε μὲ μόνον τὸ μάτι τοῦ ἐστέτ καὶ ὁ δεῦτερος μὲ μόνον τὸ μάτι τῆς κακοπιστίας καὶ τῆς προκαταλήψεως.

Τὸ Θεοβάδιστον ὅμως Ὅρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ μετρηθῇ μὲ τὰ αἰσθητικὰ Κριτήρια τοῦ Ἱππολύτου Ταῖν, οὔτε μὲ τὸν πυρρωνικὸν σκεπτικισμὸν τοῦ Ἀνατὸλ Φράνς, πνευματικὸ παιδὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ μακαρίτης Παπαντωνίου, καὶ ἀκόμη περὶ σσότερον δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἱστορηθῇ μὲ τὸν χρωστήρα τῆς κακοπιστίας καὶ τῆς προμελετημένης δυσφημίσεως. Γι' αὐτό, τὸ βιβλίον τοῦ Παπαντωνίου εἶναι ἀπλῶς ἓνα εὐχάριστο κείμενο, πού δὲν εἰσδύει σὲ βάθος καὶ τοῦ Κορνάρου ἓνα κείμενο παραχαρακτικὸ καὶ ἀποκρουστέον.

Καὶ τοῦτο, ὄχι γιὰ τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν ἔχει σκιερὲς πλευρὲς, ὅπως κάθε ἀνθρωπίνη πολιτεία, ἀκόμη καὶ οἱ μοναστικὲς, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Κορνάρος ἐντοπίζοντας τὸ ἐνδιαφέρον του μονάχα στὴν ἀμαρτωλὴ βλάστησι, δείχνει μεροληψία πού τίποτε δὲν ἀποκαλύπτει παρὰ τὴν προσωπικὴ του διάθεσι καὶ τὴν ἄνεσι, πού ἔχει νὰ κινῆται σ' ἓνα μονάχα κλῆμα: Τὸ κλῆμα τῆς ἀκαθαρσίας.

Μὲ ἐλαχίστη ἀντικειμενικότητα θὰ μπορούσε νὰ θυμηθῇ, ὅτι ἀφοῦ σὲ δώδεκα Ἀποστόλους ὑπῆρξε καὶ ἓνας Ἰούδας, εἶναι φυσικὸ σὲ μιὰ μοναστικὴ πολιτεία χιλιάδων ἀνθρώπων νὰ ὑπάρχουν καὶ οἱ φουρεῖς τοῦ ἀναποδράστου σκανδάλου.

Τοῦτο ὁμως δὲν σημαίνει, ὅτι τὸ Ὅρος εἶναι μόνον αὐτό, ἢ ὅτι τὸ σκάνδαλον εἶναι τὸ κύριόν του γνώρισμα.

Ἄν στὸ ζυγὸ τῆς κρίσεως βάλωμε τὰ φωτεινὰ τεκμήρια τοῦ ἁγίου ὅρους καὶ τὶς σκιερές του ἀδυναμίες δὲν θὰ δυσκολευθοῦμε νὰ διαπιστώσωμε, ὅτι τὰ μεγάλα καὶ τὰ θαυμαστά, οἱ πνευματικοὶ θησαυροὶ καὶ οἱ φορεῖς χριστιανικῆς δραστηριότητος σφραγίζουν τὴ ζωὴ καὶ τὴ φυσιογνωμία τῆς μοναστικῆς αὐτῆς Πολιτείας.

Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος, περισσότερο τυφλός, ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ δὲν θέλει νὰ δῇ. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος μὲ διαυγέστερη ὄρασι, ἀπὸ ἐκεῖνον, ποὺ ἀγαπᾷ καὶ πιστεύει.

Ὁ Σχοινᾶς, ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ἀνήκει στοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀγαποῦν καὶ πιστεύουν. Κι' ἐπειδὴ ἀγαπᾷ καὶ πιστεύει, τὸ περιοδικό του, ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἔχει ὅλην τὴν θέρμην καὶ τὴν ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ποὺ ἔχουν οἱ καρποὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης.

Ἡ βαθεῖα του χριστιανικῆ πίστις τὸν ἔφερε, πολλὰς φορὲς, στὸ Θεοβάδιστον Ὅρος καὶ ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν φωτεινὴ αὐτὴ ἐστία τὸν ὠδήγησε κατ' εὐθείαν στὴν πλούσια πνευματικὴ βλάστησι τοῦ Ὅρους. Συνεδέθη μὲ μιὰ μορφή, ποὺ εἶχα τὴν τύχη νὰ γνωρίσω καὶ γώ, ὅταν πῆγα στὸ ἅγιον Ὅρος. Ἦταν ὁ ἀλησμόνητος μοναχὸς καὶ γιατρός, ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος Καμπανάος, ποὺ ἀπεδήμησε πρὸς τὸν Κύριον τῷ 1940. Κατὰ τὸν μακρὸ βίον του στὸ Ὅρος, ὁ πατὴρ Καμπανάος ἐξέδωκε διάφορα βιβλία, ἀγιορειτικοῦ περιεχομένου, καὶ τὰ ἐμοίραζε δωρεὰν καὶ ὁ πατὴρ Καμπανάος εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ στὰ 1933 καὶ στὰ 1934 ἐνέπνευσε στὸν Σχοινᾶ τὴν ἰδέα αὐτὸ τὸ πλούσιο ἀ-

γιορειτικὸ ὕλικὸ νὰ τὸ ἐκδίδῃ ὑπὸ μορφῇ περιοδικοῦ. Ἔτσι ὁ Σχοινᾶς υἱοθέτησε τὴν σύστασιν αὐτὴν ὡς μία ὑπηρεσία, ὡς ἓνα χρέος καὶ ὄχι ὡς ἐκδοτικὴ ἢ φιλολογικὴ ματαιοδοξία, ἢ ὡς ἐμπορικὴ κερδοσκοπία. Τὸ μόνον του κεφάλαιο ἦταν ἡ πίστις του καὶ ἡ ἀγάπη του καὶ ἡ πνευματικὴ βοήθεια τοῦ πατρὸς Καμπανάου καὶ ἄλλων πνευματικῶν μορφῶν τοῦ ἁγ. Ὅρους. Μὲ αὐτὰ καὶ μόνον τὰ ἐφόδια ὁ Σχοινᾶς ἐγύρισε στὸ Βόλο καὶ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1936 ἐνεκαίνιασε, σεμνὰ καὶ ἀπέριττα, τὴν ἐκδοσὶ τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». Στερεὰ τὰ θεμέλια καὶ σεμνὴ ἡ ἐμφάνισις. Δὲν χρησιμοποίησε τοὺς πομπώδεις τίτλους, ποὺ καλοῦνται, τὶς περισσότερες φορὲς νὰ καλύψουν πενία πνευματικὴ καὶ ἄμετρον ἐγωπάθεια. Δὲν καμώθηκε τὸν ἀναγεννητή, γιατί ἐκεῖνος, ποὺ πραγματικὰ βάζει θεμέλια ἀναγεννήσεως δὲν τὸ γνωρίζει καὶ ἀκόμη περισσότερον δὲν τὸ διακηρύσσει κατὰ τρόπο μάλιστα ἀκαλαίσθητο ἀλλὰ ὑφαίνει ἐν σιωπῇ, μοχθεῖ καὶ ταλαιπωρεῖται, γιατί ἡ πνευματικὴ διακονία εἶναι δύσβατη ἀτραπὸς καὶ ὄχι ρομαντικὴ δενδροστοιχία.

Αὐτὸ τὸ τριχὺ καὶ ἀνηφορικὸ μονοπάτι ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει ὁ διευθυντὴς καὶ ἐκδότης τῆς Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης, στήνοντας στὴν ὁδὸν Κοραῆ 47 τοῦ Βόλου, μιὰ πνευματικὴ ἐστία. Τὸ κενό, τὸ ὁποῖον πληρώνει ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εἶναι ἡ ἐκδοσις ἀπὸ τὰ χειρόγραφα τῶν ἀγιορειτικῶν Βιβλιοθηκῶν, βίων ἁγίων, ἀκολουθιῶν, ποὺ εἶναι ἀληθινὴ ὑμνογραφία, ποίησις καὶ τὰ ὠραιότερα ἄνθη τοῦ σπανιωτέρου πνευματικοῦ λειμῶνος. Τέτοιες προσπάθειες στὴ δύσι, ὅπως ἡ προσπάθεια τῶν Βολонτιστῶν, ἔχουν καὶ μέσα ἰσχυρὰ καὶ πεδῖον δράσεως, περισσότερον ἀναπεπταμένον. Μόνον ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι τὰ ἐφό-

δια, πού ἐπέτρεψαν εἰς ἕνα ἄνθρωπον, ἐπὶ 25 ἔτη, νὰ ὑπερνικήσῃ τοῦ ὕλικου παράγοντος τὴν ἀδυσώπητον γλῶσσαν, νὰ προσπεράσῃ τὴν ἀδιαφορίαν, μετὴν ὁποῖαν ἀπῆνιγσε στὸ ἔργον αὐτὸ τὰ ἐβδομηντα τοῖς ἑκατὸ ἐκείνων πού ἔλαβαν καὶ ἐκράτησαν τὸ φύλλον καὶ μόνον ἢ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη διετήρησαν ἕνα τέτοιο ἔργον εἰς τὴν ζωὴν μετὸσον ἰσχυρὴν ὕλικὴν λίπανσιν. Ἐχρειάσθησαν 25 χρόνοι σκληρῆς πάλης, γιὰ νὰ ξεπεράσουν οἱ συνδρομηταὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους καὶ ἐχρειάσθη ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὴν σκοπιμότητα αὐτοῦ τοῦ ἔργου πνευματικῶν ἀνθρώπων, ὅπως ὁ καθηγητὴς καὶ Βυζαντινολόγος Ἰωάννης Σπαθάρης, ὁ Μητροπολίτης Κορυτσᾶς κ. Εὐλόγιος Κουρίλας καὶ μία πλειὰς συγχρόνων ἀγιορειτῶν συγγραφέων, ἡ ὑπαρξίς τῶν ὁποίων ἀποκαλύπτει μίαν σοβαρὰν πνευματικὴν ἀνθησιν εἰς τὸ Ὄρος, ἀνθησιν πού ἀποτελεῖ εὐνοϊκὴν προϋπόθεσιν γιὰ ἀνασυγκρότησιν τῆς ἱστορικῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, Παναγιώτατος Ἀθηναγόρας ὁ Α΄, εἰς μίαν μακρὰν συνομιλίαν μας, πρὶν φύγῃ διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, μοῦ εἶπεν ὅτι τὸ Ὄρος εἶναι μία κιβωτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, πού χρειάζεται τὴν πατριαρχικὴν φροντίδα καὶ στοργὴν καὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ἡ Α. Θειοτάτη Παναγιότης, διάκονος ἀκόμῃ, ἔκαμε μίαν πολὺμηνον θητείαν εἰς τὸ Ὄρος καὶ γνωρίζει καλὰ τὴν πνευματικὴν ἀξίαν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ τόπου. Πόσοι ὁμοῦς κληρικοί, καὶ ἰδίως πόσοι λαϊκοί, τὴν γνωρίζουν; Ἀτυχῶς, ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς πρῶτους καὶ ἐλαχιστίστοιτοι ἀπὸ τοὺς δευτέρους.

Αὐτὴν τὴν παχυλὴν ἄγνοιαν, ἀκόμῃ τὴν προσπάθειαν παραχαράξεως τῆς ἀληθοῦς φυσιογνωμίας τοῦ Ὄρους καὶ δυσ-

φημήσεώς του, καὶ δυσφήμησις εἶναι καὶ τὸ σύνθημα, ὅτι τὸ Ὄρος εἶναι ἀπλῶς ἕνα μουσειακὸν Βυζαντινὸν ἐπιβίωμα, αἶρει μὲ τὸ ἔργον τῆς ἡ «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». Καὶ δὲν τὸ αἶρει μὲ λόγια, ἀλλὰ μὲ τὰ πνευματικὰ προϊόντα τοῦ Ὄρους, μετὸς αἰωνοβίους ἐκείνους καρπούς, πού ποτίζει ἡ ἀστεῖρευτος πηγὴ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἡ πηγὴ τῶν μοναδικῶν πνευματικῶν ὑδάτων, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς.

Εἰς ἕνα γράμμα του πρὸς τὸν ὑποφαινόμενον ὁ ζηλωτὴς διευθυντὴς τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», παρακαλῶντας με νὰ μὴ ἀσχοληθῶ μετὰ τὸ πρόσωπόν του, μοῦ γράφει:

«Διὰ τὸν διευθυντὴν τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» δὲν πρέπει νὰ γράψετε οὔτε λέξιν, διότι ὁ μόνος ἀναρμόδιος καὶ ἀκατάλληλος διὰ τοιοῦτον ἔργον εἶναι αὐτός. . . Ἡ θεία χάρις μοὶ ἀνέθεσεν ἔργον, ἀνώτερον τῶν πνευματικῶν μου δυνάμεων, διότι δὲν ἔχω Πανεπιστημιακὰ πτυχία, οὔτε καὶ Γυμνασιακά, καὶ ἐν τούτοις ὁ φόβος ἀφ' ἐνὸς διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔργου καὶ ἡ συνείσθησις ἀφ' ἐτέρου διὰ τὴν ἀνικανότητά μου, μετῴκαμε νὰ φθάσω ἤδη εἰς τὸ 25ον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της. Συνεπῶς, ὅλη ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ ὁ ἔπαινος ἀνήκουν εἰς τὸν Θεὸν ἑκατὸ τοῖς ἑκατό, ὥστε δι' ἐμὲ νὰ μὴ μένῃ οὔτε τὸ ἕνα τοῖς ἑκατό».

Ἔτσι, ἐκφράζεται ἕνας ταπεινός, ἀλλὰ ἀληθινὸς ἐργάτης τοῦ πνεύματος, ἕνας πού ὁμιλεῖ τὸ ἔργον του γι' αὐτὸν καὶ ὁ ἴδιος γιὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ταπεινοφροσύνη του δὲν εἶναι ὑπόκρισις, διότι τοῦ ἔχουν ἐπικληθεῖσαι οἱ μόχθοι τόσων χρόνων, ὁ ἐπικὸς ἀγὼν του καὶ τὸ σπουδαιότερον, οἱ τόμοι τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», πού περικλείουν τόσον πλούσιον ὕλικόν.

ΝΕΟΦΑΡΜΑΚΙΔΕΙΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ἡ τελευταία σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐν Ἀθήναις εἶχε μεταξὺ ἄλλων καὶ θέμα ἀναδιοργανώσεως τοῦ Μοναχισμοῦ. Δὲν γνωρίζομεν εἰσέτι τί ἀποφάσεις ἐλάβεν ἐπ' αὐτοῦ, ἐξ ὧν ὁμως ἀναγινώσκομεν εἰς σχόλιον Ἐφημερίδων καὶ θρησκευτικῶν Περιοδικῶν ἐνημέρων ὁπωσδήποτε ἐπὶ λεχθέντων καὶ ἀποφασισθέντων, πειθόμεθα ὅτι ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία δὲν ἀπέστη τῆς ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἡμισυ αἰῶνος ἀκολουθουμένης «Φαρμακιδείου» γραμμῆς, τῆς διαλύσεως δηλονότι τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερῶν Μονῶν. Εἰσηγητὴς τοῦ θέματος ἦτο ὁ Μητροπολίτης Δράμας, μὴ ἔχων ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ του Μονάς, τὴν δὲ μοναχικὴν ζωὴν σπουδάζας εἰς τὸ ἐν Κύμῃ «Τάγμα», συγγενὲς μᾶλλον πρὸς τὰ ἐν τῇ Δύσει τοιαῦτα, ὥς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν, ξένον δὲ πρὸς τὰς παραδόσεις τοῦ κατὰ

Ἄν ἡ Νεοελληνικὴ λογοτεχνία εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὴς πηγῆς καὶ αὐτὴ θὰ εἶχε ἄλλης ὑφῆς ὑπόστασιν, ὅπως ἔχει τὸ ἔργον τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ ἡ πορεία τοῦ Ἑθνικοῦ θὰ ἦταν διαφορετικὴ. Ὅ,τι ὁμως δὲν ἔγινε πρὶν, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν θὰ γίνῃ κάποτε. Καὶ πιστεύω, ὅτι ἡ ὥρα τῆς ἀλλαγῆς τῶν προσανατολισμῶν ἔχει σημάνει καὶ ἴσως ἡ καλὴ καὶ ἀγαθοποιὸς ἐπίδρασις τῶν συμφορῶν τοῦ Ἑθνικοῦ θὰ εἶναι ἡ προώθησις πρὸς αὐτὸν τὸν νέον προσανατολισμόν, πού θὰ ὀδηγήσῃ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ τόπου εἰς τὸν θετικὸν καὶ δημιουργικὸν τῆς δρόμον.

Μὲ ὅλην τὴν συνείδησιν τῆς εὐθύνης συνιστῶ σιτοὺς ἀναγνώστας τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην». Εἶναι ἓνα ἄριστον στήριγμα εἰς τὸν δύσκολον πνευματικὸν δρόμον.

Κωστῆς Μπασιτῆς

Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ.

Ἑπαρχιακὴ ἐφημερίς ἡ «Φωνὴ τῆς Καστορίας» σχολιάζουσα τὰ λεχθέντα ἔγραψεν εἰς φύλλον τῆς τοῦ π. Σιδρίου. «Εἰς μίαν τῶν συνεδριῶν τῆς π. ἐδοξάμην, ὁ Σ. Μητροπολίτης Δράμας Φίλιππος, ἐκθέτων τὴν κατάστασιν, διοίκησιν κλπ. τῶν Μονῶν καὶ περίπου τὴν χρεωκοπίαν τοῦ θεσμοῦ, λίαν καλῶς εἰσηγγήθη ὅπως ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν Μονῶν ἐνισχύονται τὰ ὀρφανοτροφεῖα τοῦ Κράτους, ἡ μόρφωσις τοῦ Κλήρου κλπ. οἱ δὲ μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ προσφέρουν τοῦ λοιποῦ θετικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Κοινωνίαν, ἀποδοτικές, εἰς ἱδρύματα καὶ τὴν περίθαλψιν ἀσθενῶν, γερόντων, ὀρφανῶν, δυστυχῶν κλπ. Ἐπιφέρει δὲ ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς «Τὰς ὀρθοτάτας καὶ ἀγίας αὐτὰς εἰσηγήσεις τοῦ Σ. Μητροπολίτου Δράμας, ἡκούσαν δυσαρέστως, καὶ οὐχὶ δεδαίως πρὸς τιμὴν των, τινὲς τῶν συσχεπτομένων Ἱεραρχῶν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλομεν εἶναι νὰ περιορισθοῦν αἱ Μοναὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον, καὶ διαμοιρασθοῦν τὰ κτήματά των εἰς ἀκτήμονας».

Τὰ σχόλια καὶ οἱ... εὐσεβεῖς πόθοι τῆς ἐφημερίδος δὲν ἐνδιαφέρουν εἰς ἡμᾶς, εἶνε εἶδος ἀνευ ἀξίας, καθότι προέρχονται ἀπὸ τὴν ἰδίαν, ἥτις πρὸ διμήνου ἐκόπτετο ὑπὲρ τοῦ Προτεστάντου κήρυκος Σπ. Ζωδιάτου καὶ διερρήγγυε τὰ ἱμάτιά της ἐπὶ τῇ καταδίκῃ του, ἐκτραπέῖσα καὶ εἰς ὕβρεις κατὰ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐξετάζομεν ὁμως τὰς εἰσηγήσεις τοῦ ἀγίου Δράμας. Ὁμίλησε περὶ τὴν διοίκησιν καὶ κατάστασιν τῶν ἱερῶν Μονῶν, καλῶς, ἀλλὰ καὶ περὶ «χρεωκοπίας τοῦ θεσμοῦ» δανεισθεῖς, ἀσφαλῶς, τὴν φράσιν ἀπὸ τὴν ἀριστερὰν φιλολογίαν.

Δὲν ἐγενόμεθα αὐτήκοοι τῶν λόγων του καὶ ἀμφιβάλλομεν ἂν ἐλέχθησαν ταῦτα ἀπὸ Ὁρθόδοξον Θεολόγον καὶ Ἀρχιερέα, γνωρίζοντα καὶ πιστεύοντα ὅτι ὁ θεσμός τοῦ Μοναχισμοῦ, εἶνε Θεοσύστατος καὶ ἀδιασπάστως ἡνωμένος μετὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν γνωρίζομεν ἐπίσης τίνα ἀπήχησιν ἔσχον ταῦτα (ἂν ἐλέχθησαν) παρὰ τοῖς Ἀγίοις Συνέδροις, πολλοὶ τῶν ὁποίων μᾶζι μὲ τὸν θρησκευόντα λαόν, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀπλοϊκοὺς μοναχοὺς πιστεύουν εἰς τὴν αἰωνίαν καὶ μέχρι συντελείας ἐπιβίωσιν τῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐὰν ὁμως τὰ εἶπε καὶ πιστεύει εἰς αὐτά, τὸν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἰπῇ ποῦ εἶδε καὶ διέγινωκε καὶ διεπίστωσε τὴν χρεωκοπίαν τοῦ θεσμοῦ, μήπως εἰς τὸ ὅτι αἱ ἱεραὶ Μοναὶ δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν παλαιάν των ἀκμὴν καὶ δόξαν; Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε περιστατικόν· καὶ ἄλλοτε ὑπέστησαν τοιαύτας καταπτώσεις, οὔτε καὶ ἀνάγεται τοῦτο εἰς τὸν θεσμόν. Μήπως εἰς τὸ ὅτι οἱ σημερινοὶ μοναχοὶ δὲν ἴστανται εἰς τὸ ὕψος τῆς πνευματικότητος καὶ ἀρετῆς τῶν παλαιῶν Πατέρων; ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀφορᾷ τὰ ἄτομα καὶ οὐχὶ τὸν θεσμόν, ἂν μάλιστα ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁ ἅγιος Δράμας ὅτι οἱ σημερινοὶ μοναχοί, παρὰ τὸ ὀλιγάριθμόν των, τὰς τάλαιπωρίας των ἐκ τῶν παντοίων «Τουρισμῶν» καὶ ἐναντίον τοῦ ὀλιστικοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς, δὲν ἀφίστανται τῆς παλαιᾶς τάξεως καὶ μένουν πιστοὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν τους, ἔως τελευταίας πνότης, θὰ συνῆγεν ἄλλοις συμπεράσματα περὶ τοῦ θεσμοῦ.

Νομίζομεν ὅτι δὲν διέγινωκε καλῶς τὰ πράγματα ὁ ἅγιος Δράμας. Ὁ μοναχικὸς θεσμός οὔτε ἐχρεωκώπησεν, οὔτε, χάριτι Θεῷ, θὰ χρεωκοπήσῃ. Ἐὰν ὑφίσταται κακοτυχίαν σήμερον καὶ τὰ ἱδρύματά του διαλύονται, τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἡμᾶς, οἱ

ὅποιοι παρασύρομεν μὲ διαφόρους εὐσχήμους τρόπους, τοὺς μοναχοὺς εἰς τὰς πόλεις, ἐν γνώσει, ὅτι τοὺς καθιστῶμεν ἐπιόρκους τῆς ὁμολογίας των, καὶ ἐπὶ πλέον ἂν τυχόν καὶ ὑποπέσουν εἰς σφάλματα, ἀντὶ νὰ τοὺς σωφρονίσωμεν ἢ ἀποστείλωμεν εἰς τὴν Μετανοϊάν των, τοὺς ἐπαμείβωμεν μὲ προαγωγάς.

Συνιστᾷ δὲ Σεβασμιώτατος, καὶ ἴσως ἐγένετο καὶ ἀποδεκτόν, ὅπως τὰ εἰσοδήματα τῶν ἱερῶν Μονῶν δοθοῦν εἰς φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα. Τοῦτο μᾶς ἐνθυμίζει τὴν Εὐαγγελικὴν ὑπόθεσιν τοῦ μύρου καὶ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ Μαθητοῦ ὅτι «ἡδύνατο τοῦτο πραθῆναι καὶ δοθῆναι πτωχοῖς» καὶ εἶναι γνωστὴ ἡ ἀπόφανσις τοῦ Σωτῆρος μας ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Φαρμακίδου ἡ κάθε σύλλησις τῶν ἱερῶν ἱδρυμάτων γίνεται ἐπ' ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας, καὶ εἰς τὴν πραγματικότητά καταβροχθίζεται ἀπὸ τὸν Μινώταυρον, ἄλλοτε τοῦ Γεν. Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου καὶ σήμερον τοῦ Ο. Δ. Ε. Π. Ἀλλὰ καὶ ποῦ ἔμειναν εἰσοδήματα; ἐπὶ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη δὲν ἔπαυσεν ἡ ἀπομάδησις τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας, καὶ σήμερον ἐκτὸς ὀλιγίστων Μονῶν, αἱ λοιπαὶ φυτοζωοῦν, συντηρούμεναι ἀπὸ τὰ ἐλέη τοῦ λαοῦ μας, ὁ ὅποιος ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἐκκλησιαστικούς ἄρχοντας, δὲν ἔπαυσε νὰ περιβάλλῃ αὐτοὺς μὲ στοργὴν καὶ σεβασμόν.

Ὡσαύτως εἰσηγήθη, καὶ γίνεται κατὰ κόρον λόγος ἀπὸ δημοδεάτας τοῦ Ἀρχιερεῖς καὶ Καθηγητὰς τῆς θεολογίας, ὅπως οἱ μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ στραφοῦν πρὸς κοινωνικὰς ἐξυπηρετήσεις, εἰς νοσοκομεῖα κλπ. διότι αὐτὸ εἶναι καὶ σύμφωνον πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τοὺς Πατέρας καὶ ὅτι ἡ τροφὴ αὕτη θὰ ἐπαναφέρῃ τὸν Μοναχισμόν εἰς τὴν παλαιάν του αἴγλην. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡμεῖς τελοῦμεν ἐν ἀγνοίᾳ

τοιούτων κανόνων καὶ Πατερικῶν γνωμῶν, παρ' ὅλας τὰς ἐρεῦνας μας, τοῦναντίον δ' Δ' Κανὼν τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου λέγει. «Τοὺς δὲ καθ' ἑκάστην πόλιν καὶ χώραν μονάζοντας ὑποτετάχθαι τῷ Ἐπισκόπῳ καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάξασθαι, καὶ προσέχειν μόνη τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, ἐν οἷς τόποις ἀπετάξαντο, προσκαρτεροῦντες, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοῖς, μήτε βιοτικῶς παρενοχλεῖν πράγμασιν ἢ ἐπικοινωνεῖν καταλιμπάνοντας τὰ ἴδια Μοναστήρια».

Ὁ δὲ Μέγας Βασίλειος, ὁ κατ' ἐξοχὴν διδάσκαλος καὶ ὁργανωτὴς τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου μοναχισμοῦ (ἐξ οὗ καὶ «Βασιλειανοί» ὑπὸ τῶν Δυτικῶν καλούμεθα) ἔργῳ καὶ λόγῳ συνίστα τὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ κόσμου καὶ ἐν ἐρημίᾳ, ἐσωτερικὴν ἀποκᾶθαρσιν καὶ ἀπερίσπαστον ἐν Θεῷ βιοτὴν. Ὡς ἱεραποστολὴν δὲ τῶν μοναζόντων, τὸν ὑποδειγματικὸν των βίον ἐν παντὶ ἐλογίζετο, ἐπιφέρων «ἵνα δι' αὐτοῦ ἐπαινέται ἡ μονήρης βιοτὴ καὶ δοξολογεῖται τὸ θεῖον ὄνομα». Οὐδ' εἰς αὐτὰς δὲ τὰς γυναικείας μοναστικὰς ἀδελφότητας, αἱ ὁποῖαι ἤνθον τότε ἐν Καπαδοκίᾳ καὶ Πόντῳ ἐπέτρεπε τὴν ἀναστροφὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἐπὶ οἰαισδῆποτε εὐλόγοις προφάσεσιν. Οὔτε δὲ καὶ ἀναφέρεται πού τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὅτι εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ συσταθέντα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἐν Καισαρείᾳ, ἐνέταξεν ἢ ἀπέσπασε μοναχοὺς ἢ μοναχὰς πρὸς ἐξυπηρέτησιν.

Ἐὰν ἡ βασικὴ ἀφετηρία τοῦ μοναχικοῦ θεσμοῦ, ἦτο κοινωνικὴ καὶ ὠφελιμιστικὴ διὰ τὰ πλήθη, ἢ κατεύθυνσις τῆς πορείας του θὰ ἦτο πρὸς τὰς πόλεις καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν ἐρημον. Ἐὰν ὡς σκοπὸν οὗτος εἶχε τὴν πρακτικὴν ἀρετὴν, θὰ συνίστα ἔκτοτε κοινωφελὴ καὶ ἀγαθοεργὰ ἱδρύματα, τῶν ὁποίων ἀσφαλῶς ὑπῆρχε μεγαλειτέρα ἀνάγκη τότε, ἢ ἀλλεῖφει κοινωνικῆς προνοίας

ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

Ὡσαύτως ἐγένετο εἰσήγησις περιορισμοῦ τῶν ἱερῶν Μονῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον, μὲ πρόδηλον τὸν σκοπὸν, μετατροπῆς τῶν οὕτως ἐρημιζόντων εἰς παιδικὰς κατασκηνώσεις, οἰκοκυρικὰς σχολὰς, νοσοκομεῖα κ.λ.π. Δὲν γνωρίζουν οἱ ἄγιοι Ἀρχιερεῖς τὸν ΚΔ' Κανόνα τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς καὶ τὸν ΜΘ' τῆς ΣΤ' τοιαύτης, διακελεύοντας ὅτι «τὰ ἅπαξ καθιερωθέντα μοναστήρια κατὰ γνώμην Ἐπισκόπου, μένουν εἰς τὸ διηνεκὲς μοναστήρια καὶ τὰ ἀνήκοντα αὐτοῖς πράγματα φυλάττεσθαι καὶ μὴ γίνεσθαι ταῦτα κοσμικὰ καταγώγια, τοὺς δὲ συγχωροῦντας ταῦτα γίνεσθαι, ὑποκεῖσθαι τοῖς τῶν Κανόνων ἐπιτιμίαις».

Ἐὰν ὅντως ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία ἀπεφάσισε ν' ἀναγκάσῃ τοὺς μοναχοὺς εἰς φιλανθρωπεύσεις ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὑπηρεσίαν εἰς ἱδρύματα, ἀποβλέπει ἀσφαλῶς εἰς τὸν γυναικεῖον μοναχισμόν, ὁ ὁποῖος σήμερον εὐπορεῖ εἰς προσωπικὸν ποσοτικῶς καὶ ποιτικῶς, γνωστοῦ ὄντος εἰς αὐτὴν ὅτι εἰς τὰς ἀνδρώας Μονὰς ὑφίσταται λειψανδρία μέχρι σημεῖου, τοῦ νὰ μένουν καὶ αἱ κανδύλαι τῶν Ἐκκλησιῶν των σβυσταί. Φοβοῦμαι δμως ὅτι αἱ προθέσεις τῆς θὰ μείνουν ἀπρακτοί, διότι διερχομένης τῆς ἐπιθυμίας τῆς ταύτης ἐκ τῆς Βουλῆς πρὸς νομοθετικὴν κύρωσιν, θὰ ἐξετασθῇ ἐκεῖσε ὁ κατὰ τὸ σύνταγμα σεβασμὸς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, καὶ τὸ τίνι δικαιώματι ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία ἐπεμβαίνει, γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν γυναικείων Μονῶν καὶ Ἡσυχαστηρίων, συνεστήθησαν καὶ ἐκτίσθησαν κόποις καὶ ἀναλώμασι τῶν ἐν αὐταῖς σήμερον οἰκουμένων. Ποίαν βοήθειαν ταῖς παρέσχεν εἰς τοῦτο ἡ Ἐκκλησία; ἀλλ' αὐταὶ οὔτε ποτὲ ἐζήτησαν βοήθειαν, ἔτι δὲ περισσότερον, μισθοδοσίαν, ἀπληρνήθησαν τὸν κόσμον καὶ μὲ θαυμα-

στήν αὐτοθυσίαν ζῶσιν ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου των, καὶ τὰ ἱερά των ἰδρύματα προάγουσαι ὕλικῶς καὶ πνευματικῶς, καὶ τὴν φιλανθρωπίαν ἀσκοῦσαι καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματός των εἰσέτι. Ἄν ἀμφιβάλλει τις περὶ τούτου, ἄς λάβῃ τὸν κόπον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν παρὰ τὴν Ν. Μάκρην νεοσύστατον Μονὴν τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς, δῶρον ἐξ Ἀθηνῶν ἀπέχουσαν, ὅπου ὁκτὼ εὐλαβεστάται Μοναχαί, συντηροῦσιν ἐκ τοῦ ἐργοχείρου των δεκαοκτὼ ὀρφανὰς κορασίδας, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων παλαιᾶς εὐαγεστάτης Μονῆς διὰ προσωπικῆς των ἐργασίας ἀνέστησαν τὴν σημερινὴν των.

Καὶ πρὸς τί ὁ τοιοῦτος ἐξανασκασμός; Σήμερον τὸ Κράτος, λίαν ἀξιεπαίνως, ἐξασκεῖ πληρέστατα τὴν Κοινωνικὴν πρόνοιαν, καὶ μὲ προσωπικὸν ἐπιστημονικῶς καὶ ἐπαγγελματικῶς ἐξησκημένον. Εὐρίσκει ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία ἀρμόζουσιν εἰς τὰς παρενεχούσας μοναχὰς τὴν ἀναστροφήν των ἐν τῇ κόσμῳ ἔξω καὶ εἰς εὐαγγὴ ἰδρύματα, μὲ τοὺς σημερινούς γυμνισμούς καὶ τὰς παντοίας ἀθλιότητας; Τὰ ἰδρύματα ταῦτα, κατὰ τὴν ταπεινὴν μας γνώμην, εἶναι πλήρως ἐπανδρωμένα ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀδελφῶν μοναζουσῶν, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον λείπει καὶ ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ πνευματικὴ ἐπ'ἀνδρωσις αὐτῶν. Ὑπάρχει ὁ ἐφημερεύων πνευματικὸς ἱατρός ἐν αὐτοῖς, ὁ ἐνδεδειγμένος καὶ κατάλληλος οὐχὶ μόνον διὰ τὰς τυπικὰς ἱεροτελεστίας, ἀλλὰ ὁ παρηγορητής, ὁ θεραπευτής τῶν ψυχῶν τῶν τροφίμων, ὁ παραστάτης ἄγγελος τῶν τελευταίων στιγμῶν; Θὰ μᾶς εἴπουν ἴσως ἐν τούτῳ, οἱ εἰσηγηταὶ τῆς ἀποσπάσεως καὶ τῶν μοναχῶν ἐκ τῶν Μονῶν των, ὅτι δι' αὐτὸ ἀκριβῶς τοὺς θέλομεν. Ἐδῶ ὅμως ἔγκειται τὸ ψυχολογικὸν λάθος των. Εἶναι κατηρητισμένος ὁ μοναχὸς διὰ τοιαύτην δια-

κονίαν, ἰδίᾳ εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων πλησιάζουν τὸν κληρικὸν πειράζοντες, ὡς ποτὲ ὁ νομικὸς τὸν Κύριον; Ὁ ἅγιος Δράμας γνωρίζει ὅτι ὑπάρχει πλεονασμὸς σήμερον κατηρητισμένων κληρικῶν, καὶ χάριτι θεῷ μὲ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν, ἀλλ' αὐτοὶ παρορῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπιδραβεύονται οἱ ἀκατάλληλοι. Αὐτοὺς τοὺς καλοὺς λευτάς ἄς ἐκπαιδεύσῃ ἡ Ἐκκλησία διὰ τὴν πνευματικὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν εὐαγῶν ἰδρυμάτων, καὶ ἄς ἀφήσῃ ἡσύχους τοὺς ἀπλοῖκους μοναχοὺς, τοὺς μὴδὲν παρ' αὐτῆς ἀπαιτοῦντας καὶ αἰδουμένους νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ὅσων προσέφερον εἰς αὐτὴν καὶ τὸ Ἔθνος. Ἀς ἀποδώσῃ «τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ» κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Τοῖς φθάνει ἡ ὑπηρεσία τῷ Θεῷ. Δυστυχῶς παρ' ὅλην τὴν καλὴν των θέλησιν δὲν ἐπαρκοῦν καὶ εἰς τοῦτο, διότι ἐκεῖ τοὺς κατήντησαν τὰ ἐκάστοτε μέτρα τῆς Διοικήσεως Ἐκκλησίας καὶ αἰ... προσπάθειαι τῆς πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Μοναχισμοῦ.

Τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Μάουρερ μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν πολὺν Φαρμακιδὴν, εἶχε τὴν κακόψυχον γενναιότητα νὰ διαλύῃ ἀμέσως τὰς ἱερὰς Μονὰς, ἡ σημερινὴ ἀνάζησις τοῦ ἐπαράτου ἐκείνου πνεύματος, ἐφευρίσκει ἐμμέσους τρόπους διαλύσεώς των καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὀνομάζομεν ἐν ἐπικεφαλίδι Νεοφαρμακιδιον. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι δὲν ἐξελίπον ἐκ τῆς Ἐκκλησίας μας οἱ ἐξ οἰκονόμων Κωνσταντίνοι Οἰκονόμοι. Εἰς αὐτούς, «πρὸς μεγίστην τιμὴν των» ἀποδίδει ὁ θρησκευόμενος λαός, ὅπως μὲ τὴν θείαν βοήθειαν ἀποτρέφουν τὰ τεκταινόμενα κατὰ τῶν ἱερῶν ἰδρυμάτων καὶ τῶν Μοναχῶν των.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ ἁγ. Διονυσίου τῇ 10ῇ Νοεμβρίου 1960.

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
Ἀρχιμ. Γαβριὴλ

Ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ, ἡμεῖς, οἱ ἐκ τῆς Ἁγίας Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης, ἀναγραφέντος τοῦ ὀνόματος αὐτῆς ἐν τῇ τῶν δωρητῶν στήλῃ τοῦ οἰκείου Κώδικος καὶ σχετικῶς ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ «Ἀποστόλῳ Ἀνδρέᾳ», παρακαλοῦμεν ὥστε μὴ λείψῃ ἀποστεῖλαι ἡμῖν καὶ εἴ τι νεώτερον ἐκδόσει πόνημα, καὶ τὰ κράτιστα αἰτούμεθα παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόσυνα.

Τῷ Ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ Σωτηρίῳ Σχοινᾷ, τέκνῳ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἐντιμότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Εἰς Βόλον

Βαθεῖαν ἐντύπωσιν προξενεῖ ἡμῖν τὸ ἀκαταπόνητον τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἐντιμότητος, ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ἁγίων Πατέρων, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀφωσιωμένην ἐπιτέλεσιν καὶ τῶν λοιπῶν καθηκόντων αὐτῆς.

Διὰ καὶ πολλῇ τῇ χαρᾷ κομισάμενοι τὸ ἀντίτυπον τοῦ νέου ἔργου αὐτῆς «Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀββᾶ Δωροθέου Κατανυκτικοῦ Λόγοι», προαγόμεθα εὐχαριστῆσαι αὐτῇ θερμῶς διὰ τὴν πρόφροναν ἀποστολὴν, καὶ μειζόνως συγχαρῆναι ἐγκαρδίως τῇ ὑμετέρᾳ Ἐντιμότητι διὰ τὴν νέαν ταύτην ἐκδόσιν, εὐχόμεθα ὥπως ὁ Ὑψιστος δαφιλῶς ἐνισχύῃ αὐτὴν εἰς συνέχισιν ἐπὶ ὅ τι μήκιστον τῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῶν γραμμάτων δοκίμων καὶ ἀγλαοκάρπων ἐπιδόσεων αὐτῆς.

Γνωρίζοντες δ' αὐτῇ ὅτι τὸ βιβλίον αὐτῆς κατετέθη ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικῇ Βιβλιοθήκῃ, ἀναγραφέντος τοῦ ὀνόματος αὐτῆς ἐν τῇ τῶν δωρητῶν στήλῃ τοῦ οἰκείου Κώδικος καὶ σχετικῶς ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ «Ἀποστόλῳ Ἀνδρέᾳ», παρακαλοῦμεν ὥστε μὴ λείψῃ ἀποστεῖλαι ἡμῖν καὶ εἴ τι νεώτερον ἐκδόσει πόνημα, καὶ τὰ κράτιστα αἰτούμεθα παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόσυνα.

αὐτοῦ Νοεμβρίου ιη'

Καλὰ Χριστούγεννα

Μετ' ἀγάπης πατρικῆς

Ἐκ τῆς Ἁγίας Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὸν Παναγιώτατον διὰ τὴν ἀποστελλομένην εὐλογίαν τοῦ ἐπὶ τῶν νέων μας ἐκδόσεων.

ΣΕ ΕΝΘΥΜΟΥΜΑΙ

«Πρόσχε εἰς σεαυτὸν μήποτε λησμονήσης Κύριον τὸν Θεόν σου».

(Δευτερ. η' 11)

Σὲ ἐνθυμοῦμαι Κύριε
σὲ σκέπτομαι ὥραϊε
Ποτέ μου δὲν σὲ λησμονῶ
γλυκὲ μου Ναζωραΐε.
Τ' ἀστέρια τὰ χρυσάκτινα
τ' ἄνθη τὰ μυρωμένα
Ἡ ὁμορφιά τῆς φύσεως
μὲ δμιλεῖ γιὰ σένα.

+

Καὶ οἱ γαλάζιοι οὐρανοὶ
ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου
Ὅλα γιὰ σένα δμιλοῦν
Θεὸ τοῦ μεγαλείου.
Μᾶς δμιλεῖ ἡ φάτνη σου
ἡ μητρικὴ ἀγκάλη
καὶ μᾶς προβάλλει ὁ ἀστήρ
τὰ θεϊκά σου κάλλη.

+

Σέ, σκέπτομαι, σέ, νοσταλγῶ
Σωτήρ μου πλαστοουργέ μου
Φαντάζομαι τὸ κάλλος σου
γλυκύτατε Χριστέ μου.
Τὴν Γέννησιν, τὴν Βάπτισιν
τὴν θείαν διδαχὴν σου
Τὴν σταυρικὴν θυσίαν σου
καὶ τὴν Ἀνάστασίν σου.

+

Τόσοι αἰῶνες πέρασαν
καὶ γενεαὶς διαβαίνουν
Ἀλλὰ τὰ σὰ θαυμάσια
πάντα καινούρια μένουν!
Δὲν μᾶς ἀφήνουν Κύριε
οἱ πειρασμοί, τὰ πάθη
Νὰ σπείρωμε, νὰ δρέψωμε
τῶν ἀρετῶν τὰ ἄνθη.

+

Εἶμαι τὸ ἀνθρωπάριον
τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος

Κινῶ, τὸ πᾶν... καὶ σείεται
ὁ ἔνδοξός σου θρόνος!
Σῶσον ἡμᾶς Γιε Θεοῦ
σῶσον μας μὴν ἀργήσης
Τὸ πλάσμα σου, στοῦ πονηροῦ
τὰς χεῖρας μὴν ἀφήσης.

+

Τὸ Αἷμα σου τὸ ἅγιον
ὁ τίμιος Σταυρός σου
Καὶ ἡ φιλανθρωπία σου
ἃς σῶσῃ τὸν λαόν σου.
Σὲ ἐνθυμοῦμαι Κύριε
καὶ δέομαί σοι, τώρα:
Νὰ μὲ θυμᾶσαι δυνατὲ
σὲ κάθε δύσκολη στιγμή
σὲ κάθε πόνου ὥρα! Γένοιτο

Εἰς δόξαν Θεοῦ

ὁ ταπεινὸς ἱερεὺς
Βασίλειος Μπάμιας
Οἰκονόμος
Μόρια Μυτιλήνης

Τιμητικὴ ἐπάξιος διάκρισις

Ὁ Σεβασμιώτατος ἅγιος Μυτιλήνης
κ.κ. Ἰάκωβος, εὐηρεστήθη νὰ τιμήσῃ τὸν
σεμνὸν καὶ πιστὸν ἱερέα Βασίλειον Μπά-
μιαν διὰ τοῦ ὁφικίου τοῦ Οἰκονό-
μου διὰ τὴν πολupoικίλον ἐργασίαν τοῦ
τὴν πνευματικὴν, διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ
βιβλίου του «ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν»
καὶ τὰ ἐμπνευσμένα θρησκευτικὰ ποιήμα-
τά του, τὰ δημοσιευόμενα ταχτικῶς εἰς
τὴν «Ἀγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην».

Διὰ τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην τιμὴν ὑπὸ
τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἀνάματον τοῦτον
ἱερέα Βασ. Μπάμιαν καὶ συνεργάτην τῆς
«Ἀγιορειτικῆς», τὸν συγχαίρομεν δλοφύ-
χως.

Σ. Σ.

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε
διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ
μας περιοδικοῦ.

ΕΠΙ ΤΗ, ΣΕΠΤΗ, ΓΕΝΝΗΣΕΙ ΤΟΥ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΥ

Σκότος βαθύ και ζοφερόν, σκότος δουλείας και δυστυχίας σωματικῆς και πνευματικῆς ἐλεγκρᾷται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ κόσμου. Σκότος θρησκευτικῆς ἀγνοίας και σκότος πλάνης και δεισιδαιμονιῶν ἐσκορπίζετο εἰς τὰς καρδίας και τὰς ψυχὰς δλοκλήρου τοῦ κόσμου ἀσχέτως πολιτισμοῦ και πνευματικῆς προόδου, τὴν ὁποίαν εἶχον ἐπιτύχει ὠρισμένοι λαοί. Οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὸ ἔμφυτον θρησκευτικὸν συναίσθημα, πλαυνηθέντες ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας και λατρείας τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἐλάτρευον ὡς Θεὸν ἄνθρώπους και τὸ χεῖριστον πάντων ἐκτὸς ἀπὸ ζωᾶ ἀκόμη και ἄψυχα σώματα. Δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐλπίς σωτηρίας εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡ ἀπειρος ὁμως σοφία τοῦ Θεοῦ, ὁ πανυπεράγαθος και παντέλιος Νοῦς, βλέπων τὸ συμπαθὲς ἀνθρώπινον γένος κυριευμένον ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ Σατανᾶ τόσον εἰς τὴν γῆν ὅσον και εἰς τὸν Ἅδην, ηὐδόκησε τὴν σήμερον νὰ κατέλθῃ ἐκ τοῦ ὑψηλοτάτου ἐκεῖνου Θρόνου τῆς Μεγαλειότητος τῆς ἁγίας Τριάδος εἰς τὴν γῆν. Οὕτως ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱὸν ἔστειλεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ὡς λέγει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Εὐθύς ἀνέτειλεν ὁ λαμπρότατος ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης. Ἀλλ' ἄς θαυμάσωμεν τὸ μέγα τοῦτο Μυστήριον, τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου ἦλθε, πτωχότατος και ταπεινότητος. Ὁ Παντοδύναμος (ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν και ποίων αὐτὴν τρέμειν, κατὰ τὸν Προφητὰνακτα Δαυῖδ) γίνεται μωρὸς και ἀνίκανος εἰς σωματικὴν δύναμιν. Ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις γεννᾶται σήμερον γυνός.

Ἄν και ἦτο ἡ καρδία τοῦ χειμῶνος, ὁμως ἡ φύσις μὲ τὴν γλυκύτητα και τὴν ἡρεμίαν τῆς ὑπεδέχθη τῶν ἀπάντων Δημιουργόν. Ὁ οὐράνιος θόλος ἤλεκτροφωτισμένος ἀπὸ τοὺς διαλάμποντας ἀστέρας και ἀπὸ τὴν λάμψιν τῆς σελήνης, μετηρσιούτο ἀπὸ τὴν χαρὰν του, διότι ἐώρακε τὸν Δημιουργὸν περιστοιχιζόμενον ἀπὸ τὰ οὐράνια τάγματα τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, μωρὸν και ἀδύνατον κατὰ σάρκα, ὁ Παντοδύναμος και τελειότατος. Ἡ γῆ σκιριῶ ἀπὸ ἀγαλλίαςιν και δὲν εὐρίσκει κατάλληλον παλάτιον νὰ τοποθετήσῃ τὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν. Οὗτος ὁμως κατέπαυσε τὴν ἀμηχανίαν τῆς γῆς, εὐρίσκων μόνος του τὴν θέσιν, τὸ πτωχότατον σπήλαιον. Χαίρει εὐλογημένον και ἄγιον σπήλαιον ὅπου εἶχες τὴν τιμὴν νὰ ὑποδεχθῇς τὸν βασιλέα τῶν ὅλων. Χαίρετε και σεῖς ἀρεταὶ τῶν ἀρετῶν ΑΓΑΠΗ και ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ, αἱ ὁποῖαι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐφέρατε τῶν ὅλων Δημιουργὸν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἀφ' ἐτέρου δὲ νὰ γεννηθῇ εἰς τὸ ἄσημον τοῦτο σπήλαιον εἰς τὴν φάτιν τῶν ἀλόγων.

Ὡ ἐξαίσιον θαῦμα! Παρθένος Δέσποινα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην τὸν τρέφοντα πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ; Πῶς ὁρᾷς τὸν διαλάμποντα ὑπὲρ τὸν ἥλιον και δὲν τυφλώνεσαι; Ὅντως σὺ εἶσαι Δέσποινα βᾶτος ἀκατάφλεκτος, ὅπου ὁ Προφήτης Μωϋσῆς σὲ προεῖδε ἐπάνω εἰς τὸ Ὅρος Σινᾶ. Σὺ εἶσαι ἡ πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εὐρίσκει λόγους νὰ σὲ ὀνομάσῃ, Παντάνασσα Δέσποινα. «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη; Οὐρανόν; ὅτι ἀνέτειλας τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης. Παράδεισον; ὅτι ἐβλάστησας τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας. Παρθένον; ὅτι

ἔμεινας ἄφθορος· ἀγνὴν μητέρα; ὅτι ἔσχατος αἰὼς ἀγίαις ἀγκάλαις Υἱὸν τῶν πάντων Θεόν, αὐτὸν ἱκέτευε σωθῆναι τὸς ψυχὰς ἡμῶν». Πῶς ὁ ἀχώρητος Θεὸς χωρεῖται εἰς τὸ σμικρότατον τοῦτο σπήλαιον; Ἀγγελοι τεταγμένοι ἀπὸ γῆς ἕως οὐρανοῦ ὕμνοῦν τὸν Δημιουργόν. Ὁ κόσμος, ὡς προείπομεν, ἐκοιμῆτο εἰς τὸ βαθυτάτον σκότος καὶ ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν ἄγρυπνος κατέρχεται ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον Θρόνον διὰ τὴν φιλοξενηθῆναι εἰς τὸ ἄσημον τοῦτο σπήλαιον. Ὡς συναγρυπνήσωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ, ὡς ἀναμέλψωμεν εὐχαριστήριον ᾧδὴν πρὸς τὸν ὕψιστον, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐπισκέπτεται σήμερον. Ὡς ψάλλωμεν με συντριβὴν καρδίας καὶ εὐλάβειαν τὸν ἀρχαγγελικὸν ὕμνον τῶν Χριστουγέννων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», ἵνα γίνωμεν μιμηταὶ τῶν ἀσωμάτων τάξεων, αἵτινες εἶναι παρατεταγμένοι γύρω τοῦ ἐπουραίου Βασιλέως καὶ σκεπόμενοι με τὰς πτέρυγας ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ ὑπερτάτου κάλλους τοῦ Δημιουργοῦ, ψάλλουν με ἄρρητον μελωδίαν τὸν αὐτὸν ὕμνον. Ὡς τελέσωμεν πνευματικὴν ὑποδοχὴν εἰς τὰς καρδίας μας ὅπου μέλλει νὰ ἀναγεννηθῇ ὁ γλυκὺς μας Ἰησοῦς. Πῶς ἄραγε θὰ γεννηθῇ; Διὰ τοῦ ὑπερτάτου καὶ θεοσυστάτου Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὁποῖον παρέδωκεν αὐτὸς ὁ Δεσπότης εἰς τὸν Μυστικὸν δεῖπνον. Μετέχων ὁ ἄνθρωπος αὐτοῦ τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Θεανθρώπου, ἐνώνεται με πνευματικώτατον δεσμόν με τὸν Ὑψιστον. Ἡ θεία μετάληψις δὲν εἶναι ἄλλο τι, λέγει ὁ Συμεὼν Θεσβόνικης, παρὰ ἐνωσις τοῦ Θεοῦ μεθ' ἡμῶν... Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς λέγει εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν κεφ. δ' στιχ. 20. «Ἰδοὺ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω,

ἐὰν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ».

Ἐὰν ἀγαπητοὶ μου μᾶς εἰδοποιούσεν ὁ ἐπίγειος Βασιλεὺς ὅτι θὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ, τί ἐτοιμασίες θὰ ἐκάμνομεν; με τί χαρὰν δὲν θὰ τὸν ἀνεμένομεν; πόσον δὲ θὰ ἐκαθαρίζαμεν τὸν οἶκον μας ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον διότι θὰ φιλοξενούσαμεν τὸν ἐπίγειον Βασιλέα; Πῶς δὲν θὰ ἀδημονούσαμεν τότε νὰ ἔλθῃ ἐκεῖνη ἡ ὥρα, εἰς ἣν θὰ μᾶς τιμήσῃ ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς ἐπισκέψεώς του; Τώρα ὅμως ὅπου πρόκειται νὰ ὑποδεχθῶμεν τὸν οὐράνιον Βασιλέα, τὸν πλάστην μας καὶ Δημιουργόν μας, τί ἐτοιμασίες ἄραγε θὰ πρέπει νὰ κάνωμεν; Ὅχι μόνον θὰ ἔλθῃ καὶ θὰ φύγῃ, ἀλλὰ καὶ θὰ κατοικήσῃ ἐντός μας διαπαντός ἡ ἁγία Τριάς, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἐναρέτου πολιτείας διατηρήσωμεν τὸν οἶκον τῆς καρδίας μας καθαρὸν ἀπὸ κάθε ρυτίδος. Ἐδῶ εἰς τὸν ἐπουράνιον Βασιλέα δὲν χρειάζονται ὕλικοι καθαριότητες καὶ στολισμοὶ τοῦ σώματος με πολὺτιμα ἱμάτια, ἀλλὰ χρειάζεται καθαρότης καρδίας καὶ νοός. Πρέπει νὰ ἐκβάλλωμεν τὰ διάφορα πάθη ἀπὸ τὴν ψυχὴν μας, ἅτινα παρακωλύουν τὴν εἴσοδον τοῦ ἐπουραίου Βασιλέως καὶ νὰ στολίσωμεν τὴν ψυχὴν μας με ἀρετάς, διὰ τῶν ὁποίων ἐπαναπαύεται τὸ Πνεῦμα, ὁ Θεός.

Ὡς καταβάλλωμεν ἤδη ἀπὸ σήμερον προσπάθειαν ὅπως ἐκδιώξωμεν, με τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τὰ ριζωμένα πάθη μας. Ὡς τρέξωμεν εἰς τὸν πνευματικὸν ἱατρὸν νὰ φανερώσωμεν τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μας, ἵνα θεραπεύσῃ ταῦτα. Μὴ ἀφῆνωμεν ἀνεξαγόρευτον οὐδένα, καθότι ἐὰν ἀποκρύψῃ κανεὶς τὸν σωματικόν του πόνον ἔστω καὶ τὸν ποῖο μικρότερον καὶ ἀμελήσῃ, με τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἡ

κατάστασίν του θά επιδεινωθῇ καὶ θά καταστῇ ἀνιάτος. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸ πνευματικὸν τραῦμα, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ὁ πιὸ μικρότατος καὶ ἄσημος λογισμός, διὰ τὸν ὁποῖον οὐδεμίαν σημασίαν δίδομεν. Εἰς τὸν Πνευματικὸν ἐδόθη ἡ χάρις νὰ ἀφαιρῇ τὰς ἁμαρτίας, ὅπως λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἰεζρον εὐαγγέλιον ἐν κεφ. ιστ' στίχ. 20 «ὅσα ἂν διήσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως εἰλικρινοῦς, καθαρίζει πλέον ἡ ψυχὴ μας καὶ ἀφοῦ ἐκτελέσῃ τὸν κανόνα τοῦ Πνευματικοῦ καὶ κάμει ἀποχὴν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι ἕτοιμος πρὸς κατοικίαν τῆς ἁγίας Τριάδος.

Ἄς τοποθετήσωμεν ἐντὸς τῆς ψυχῆς μας ἀντὶ τῶν παθῶν τὰς ἀντιστοιχούς ἀρετάς. Ἄς τοποθετήσωμεν τὸν θρόνον τῆς ταπεινώσεως ἐντὸς μας καλύπτοντες αὐτὸν μὲ τὸ χρυσοκέντητο ἔνδυμα τῆς ἀγάπης διὰ νὰ καθήσῃ διὰ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων ἡ ἁγία Τριάς. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸ καὶ ὁ θεορρήμων ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους στίχ. 19 «Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν;»

Ἄς εὐχαριστήσωμεν αὐτὸν ἐν εὐχαρίστοις ἄσμασι διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἐποίησε νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πτωχὴν καρδίαν μας. Ἄς φυλαχθῶμεν νὰ μὴ μολύνωμεν τὴν κατοικίαν τοῦ Θεοῦ διότι μέλλει νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ. Ὅταν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ θὰ ἀπολέσωμεν τὸν δυσεὔρετον θησαυρόν, τὸν γλυκύν μας Ἰησοῦν. Ὅταν ἔχωμεν μέσα μας τὸν γλυκύν μας Ἰησοῦν, θὰ αἰσθανθῶμεν ὅτι πράγματι ἔχομεν Χριστούγεννα. Ὡ, καὶ τί χαρὰ θὰ

ἐπισκιάσῃ τοὺς ἀξίως μεταλαμβάνοντας τὸ Σῶμα καὶ Αἷμα αὐτοῦ τοῦ Θεανθρώπου τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ ἡμέρᾳ; Ἀγαλλίασιν ὄντως πνευματικὴν, ἁγίαν καὶ ἀπερίγραπτον, οὐδὲν κόσμιον καὶ μάταιον θὰ δυνηθῇ ν' ἀμαυρώῃ τὴν χαρὰν ταύτην, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται μὲ λόγια νὰ ὁμολογήσουσιν ὅσοι τὴν ἀποκτήσουν.

Ἄς μάθωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα ταπεινοὶ μιμούμενοι πάντοτε τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὁ ὁποῖος ἦλθεν, ὥς προείπομεν, ταπεινότητας καὶ γενικῶς ὅλη του ἡ ζωὴ ἦτο ταπεινώσις. Νὰ μὴ ζηλεύωμεν τὰς ὡραίας κατοικίας, τὰ ὡραῖα ἐνδύματα, θεωροῦντες ὑποτιμητικὸν νὰ ἐνδυθῶμεν τὰ πενιχρὰ ἱμάτια, οὔτε τὰ ἀξιώματα νὰ κυττάζωμεν. Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας πρὸς τὸν οὐράνιον θησαυρόν ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις δύναται νὰ προσενήσουν βλάβην, οὔτε κλέπται ὑπάρχει φόβος νὰ τοὺς κλέψουν, καθὼς μᾶς τὸ λέγει ρητῶς ὁ Κύριός μας.

Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ στολίσωμεν τὴν ψυχὴν μας ἀπὸ ἀρετάς, νὰ ἀρέσωμεν τοῦ οὐρανίου Νυμφίου. Ἄς ταπεινωθῶμεν συγχωροῦντες τὸν ἀδελφόν μας ἔστω καὶ ἂν εἶναι αἷτιος τοῦ μίσους τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἀποκτήσει, διὰ νὰ ἐνοικήσῃ ἐντὸς μας ἡ εἰρήνη, ἡ γαλήνη καὶ ἡ ἡρεμία ἡ πνευματικὴ, διότι ἄνευ αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ προσευχηθῇ ἐγκαρδίως πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν δύναται νὰ εἴπῃ ἐφ' ὅσον δὲ συγχωρῇ τὸν πλησίον του.

Ἄς θαυμάσωμεν τὴν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Δημιουργοῦ, νὰ κατέλθῃ κάτω διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ἄς ἀγαπήσωμεν τὸν πλησίον μας μὲ χαρὰν πνευματικὴν. Διότι ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος λέγει, καὶ ἐὰν ἀκόμη τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐδὲν ὧ-

ΟΙ ΑΓΙΟΡΕΙΤΑΙ ΦΡΟΥΡΟΙ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Ἡ «Ἀγιορειτική Βιβλιοθήκη» εἶχε τὴν καλωσύνην, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς ἐκδόσεώς της, νὰ μᾶς ζητήσῃ τὴν συνεργασίαν μας διὰ τὸ ἐορταστικὸν τεῦχος της.

Ἐκτιμῶντες προσηκόντως τὴν μεγάλην συμβολὴν τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτου Περιοδικοῦ εἰς τὴν ὑπηρέτησιν, οὐ μόνον τοῦ ἀγιορειτικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ γενικώτερον καὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Ὄρους ἀσχολουμένων μὲ τὸν ἀγιορειτισμὸν καὶ ἐν γένει θεμάτων ἐμπιπτόντων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως, προθύμως ἐδέχθημεν τὴν φιλόφρονα πρόσκλησιν. Σεβόμενοι ὅμως τὰς ἀνάγκας τοῦ χώρου, περιοριζόμεθα ἐν ἐλαχίστοις νὰ υπογραμμίσωμεν, μίαν ἐκ τῶν πολλῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσέφερεν ὁ ἀγιορειτικὸς μοναχισμὸς εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸ Ἔθνος, τὴν φρούρησιν ὑπὸ τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων ἐπὶ χίλια ὁλόκληρα ἔτη τῶν ἀμυθήτου ἱστορικῆς καὶ πνευματικῆς ἀξίας θησαυρῶν καὶ τὴν διάσωσιν

φελοῦμαι. Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας μετὰ τὴν ἀνάστασίν του ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς κοινὴν ἐντολὴν «ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

Ἄς ἐκδηλώσωμεν τὴν ἀγάπην μας ὅχι μὲ λόγια ἀλλὰ μὲ ἔργα. Ἄς βοηθήσωμεν τὸν πλησίον μας, ἅς τὸν παρηγορήσωμεν εἰς τὴν θλίψιν του, ἅς τὸν ἐπισκεφθῶμεν εἰς τὴν ἀσθένειάν του, ἅς ἐλεήσωμεν αὐτὸν εἰς τὴν πενίαν του, ἅς συμβάλλωμεν εἰς τὴν σωτηρίαν του, ἵνα ἐν τῇ Δευτέρᾳ ἐνδοξοτάτῃ ἐλευσεί αὐτοῦ ἀκούσωμεν καὶ ἡμεῖς τό, εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ ἐπὶ ὀλίγα ἧς πιστὸς ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω. Ἀμήν.

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης

αὐτῶν μέχρι σήμερον ἀλωβήτων, ἀθίκτων καὶ ἀνεπάρκων, προβαλλομένων εἰς διαρκὲς προσκύνημα καὶ θαυμασμὸν καὶ μελέτην. Ἐπὶ συνεχεῖς ἐνιαυτοὺς ἀπὸ τὰ ἄκρα τῆς ὑψηλίου προσέρχονται σοφοὶ καὶ θαυμασταὶ νὰ μελετήσουν τούτους καὶ νὰ θαυμάσωσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἀντλοῦντες διδάγματα, οὐ μόνον διὰ τὸ ἀδιάσειστον τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀμύθητον ἀξίαν τῆς ἐπιστήμης.

Οἱ ἐν λόγῳ θησαυροὶ ἀποτελοῦνται :

1) Ἀπὸ τὰ ἅγια λείψανα τὰ ἐγκατεσπαρμένα εἰς διαφόρους μονὰς, σκήτας καὶ κελλία, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωταρχικὴν θέσιν κατέχει ἀξιόλογον τμήμα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἀφιερωθὲν καὶ εὕρισκόμενον μέχρι σήμερον εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν Ξηροποτάμου καὶ ἡ ἁγία Ζώνη τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου διασωζομένη καὶ φυλάσσομένη εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν Βατοπεδίου.

2) Τὰ χρυσόβουλλα τῶν ἀφιερωτῶν καὶ εὐεργετῶν τῶν ἱερῶν μονῶν, τῶν ἀειμνήστων Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, εὕρισκόμενα εἰς τὰ θησαυροφυλάκια τῶν περισσότερων μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους.

3) Τὰ μολυβδόβουλλα καὶ κηρόβουλλα τῶν αἰοιδίμων Πατριαρχῶν, εὕρισκόμενα καὶ φυλασσόμενα εἰς μονὰς καὶ σκήτας τοῦ ἁγίου Ὄρους.

4) Τὰ ἀξία λόγου καὶ μεγίστης ἀξίας δύο πρῶτα Τυπικὰ (καταστατικά) τοῦ ἁγίου Ὄρους. Τὸ Α' Τυπικὸν συνετάγη τὸ 963 παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Τσιμισκῆ, γραφὲν ἐπὶ δέρματος τράγου, δι' ὅπερ φέρει τὸ ὄνομα «Τράγος». Τοῦτο ρυθμίζει τὰ τῆς πρώτης λειτουργίας τῆς ἀγιορειτικῆς πολιτείας. Τὸ Β' Τυπικὸν συνταγὲν τὸ 1046 ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, ρυθμίζει

συμπληρωματικῶς τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ καθήκοντα τῶν μοναχῶν. Ἀμφότερα φυλάσσονται παρὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος.

5) Χειρόγραφοι ἀντιγραφαὶ εὐαγγελίων καὶ ἄλλων θρησκευτικοῦ περιεχομένου βιβλίων, γενόμεναι παρ' εὐσεβῶν μοναχῶν, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἰδρύσεως τῆς ἀγιορειτικῆς πολιτείας, κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας μὲ μεγάλην γραφήν, κατὰ τοὺς μετέπειτα δὲ μὲ μικράν τοιαύτην. Ἄπαντα κοσμοῦνται μὲ ἀφθάρτου καλλιτεχνικῆς ἀξίας μικρογραφίας. Εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀντιγραφὰς δέον νὰ κατατάξωμεν καὶ ἀντιγραφὰς κειμένων μὴ ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωταρχικὴν θέσιν κατέχει ἡ ἀντιγραφή «τῶν Γεωγραφικῶν» τοῦ Στράβωνος, εὐρισκομένη εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Βατοπεδίου καὶ τὴν «Βετανικήν» τοῦ Διοσκορίδου, εὐρισκομένην εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας.

6) Τὰς ἀμνητίου ἀξίας δωρεὰς παρὰ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, τῶν αὐτοκρατορικῶν αὐτῶν στολῶν, ἢ τμημάτων αὐτῶν διὰ χρυσοβούλλων, ἀφιερωθεῖσαι παρὰ τῶν ἰδίων εἰς τὰς μονὰς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἰδιάζουσιν θέσιν κατέχουσιν ὁ σάκκος τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκά καὶ ἡ μίτρα (τὸ στέμμα) αὐτοῦ, φυλασσόμενα εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ ὁ σάκκος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Τσιμισκῆ, φυλασσόμενος εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Ἰβήρων.

7) Τὸ ἐκ λίθου ἰάσπιδος κύπελλον, ἀρχαίας Βυζαντινῆς τέχνης, καλλωπισμένον μὲ πολυτίμους λίθους, χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἀφιέρωμα τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ Παλαιολόγου καὶ τὰ «Νινία» τῆς εἰκονοφίλου αὐτοκρατορίας Θεοδώρας, φυλασσόμενα ἀμφότερα εἰς τὸ θησαυροφυλάκειον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου.

Καὶ τέλος τὰ πολυτίμα ψηφιδωτὰ τὰ

ΕΥΧΑΙ ΙΕΡΕΩΣ ΕΚ ΔΡΑΜΑΣ

Πρὸς

Τὴν ἐρίτιμον Δ)νσιν
τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
Εἰς Βόλον

Ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ συμπληρώσει τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της τῆς πολυτίμου «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ἀπευθύνω πρὸς τὸν εὐσεβέστατον ἐκδότην κ, Σωτήριον Ν. Σχοινᾶν τὰς πλέον θερμὰς - θερμοτάτας εὐχὰς καὶ εὐλογίας, εὐχόμενος τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον συνεχῆ ἔκδοσίν της, καθὼς καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν Νηπτικῶν Πατέρων ὁσίου Νικοδήμου καὶ λοιπῶν, ἐπὶ ψυχικῇ ὠφελείᾳ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐν Δράμᾳ τῇ 2/15 - 11 - 1960

Μετ' εὐχῶν διαπύρων
† Πρεσβύτερος
Μιχαὴλ Ν. Σαββόπουλος
Ἐφημέριος Γ.Ο.Χ. Δράμας

εὐρισκόμενα εἰς ναοὺς καὶ παρεκκλήσια τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὥς καὶ τὰς πολυτίμους ἀγιογραφίας τῶν μεγάλων ἁγιογράφων τότε ἀγιογράφων Πανσελήνου, Θεοφάνους τοῦ Κρητός, Τζωρίτζη, Φράγκου Κατελάνου, Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ κ. ἄ.

Οἱ ἀνωτέρω θησαυροὶ ποὺ θεωροῦνται ὡς ἡ πολυτιμότερα παρακαταθήκη ὄχι μόνον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἐθνους καὶ ποὺ ἀποτελοῦν «ἐνα ζωντανὸ κομμάτι τοῦ Βυζαντίου» διεφυλάχθησαν ἐπὶ χίλια ὀλόκληρα ἔτη ἀπὸ μοναχοὺς ὠπλισμένους μὲ πίστιν καὶ ψυχικὴν ῥώμην καὶ αὐτοθυσίαν καταπλήσσουσαν, ἀπὸ ἀλλεπαλλήλους ἐπίδρο-

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΜΟΥ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ,,

Γιὰ τὰ εἰκοσιπεντάχρονά της

Λυποθυμαί η ψυχὴ — δάσπρη πεταλούδα — σὰν σπαρταράει φτερουγίζοντας στὸ θεϊκό σου περιβόλι.

"Αγνώστα κι' ἀπροσπέλαστα στοὺς κοσμικοὺς ἀνθόκηπους προβάλλουνε στὰ τεύχη σου πανέμορφα ζωντανὰ λουλούδια ἀνέγγιχτα, γεμάτα μύρο καὶ εὐωδιὰ ὑπέρκοσμη. Κρινάκια πάναγνα, οὐράνια, ποὺ ἀνθίζουσε στὶς ἐρημιές τοῦ "Αθωνα, στὶς Σκῆτες, στὶς Καλύδες, στὶς Μονές του.

Στὸ διάβα σου πνευματικὰ παλάτια ὀρθώνονται, φτιαγμένα ἀπὸ ἀρχιτέκτονες ὅχι «τοῦ κόσμου τούτου».

Παραδεισένια ἡ ὄψη σου, πηγὴ ἀκένωτη ἡ πνοή σου. Σδύνει τὴ δίψα τῆς ψυχῆς τὸ «Ζωντανὸ νερό» σου.

Εἶσαι ὁ Σχαμαεῖτης ὁ καλὸς στὸ στρατοκόπο, ποὺ πληγώθηκε βαρεῖα δεδύοντας στὴν ἁμαρτία.

Ὁ Κυρηναῖος γίνεσαι μὲ τὸ ξαλάφρωμα στὶς θλίψεις μας ἀπ' «τῶν ἁμαρτιῶν τὰ πλήθη».

* * *

Πόσες φορές τὸ δάκρυ μου τὸ σκούπισες, καλὴ μου !... Φιλόξενη φωλίσσα οἱ σελίδες σου, σὰν ἡ ψυχὴ ἀποσταμένη ἔγερνε στὶς ἅγιες γραμμές σου.

Τοῦ Μυστικοῦ τοῦ Δείπνου μοῦστροφες πλοῦσιο τὸ τραπέζι, συνδαιτημόνες δάζοντας πατερικὴ σοφία. Καὶ ὁ νικητῆρας τοῦ πνευματικοῦ λουτροῦ ἔγινες τοῦ «ἐ γ ῶ» μου.

Ἐδλογημένη, τρισευλογημένη ἡ στιγμή ποὺ ἀγιορεϊτικὸ σύγχρονο ἅγιο χέρι ὠδηγημένο ἀπὸ τὴ θεία Πρόνοια μ' ἔφερε στὶς αὐλές σου.

* * *

Τῆς ταπεινῆς μου τῆς καρδιάς, παρακαλῶ σε, νὰ δεχθῆς ἐλόθερμη στὸν Κύριο ἱκεσία :

«Νὰ σ' ἀξιώσῃ νὰ γιορτάσῃς

τὰ διαμαντένια χρόνια σου

μὲ περισσὸ τὸ Φῶς καὶ χάρη

γιὰ τὴ δική Του δόξα

ποῦσβυσε

τῶν φιλοσόφων τὸ λυχνάρι».

* * *

Ἐρημίτισσα στὸν κόσμο

μὰς οὐ μόνον λαῶν ἀγρίων, ἀτίστων καὶ ἀπολιτίστων καὶ πολεμίων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τούτων τῶν Λατίνων Σταυροφόρων.

Ὡς ἐλάχιστον δεῖγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς θυσίας τοῦ ἀγιορεϊτοῦ μοναχοῦ, προτείνομεν ὅπως ἡ Ὁρθοδοξία καὶ τὸ Ἕθνος ὑψώσῃ ἐκεῖ παρὰ τὸν Ἄθω,

μνημεῖον εἰς τὸν «Ἄγνωστον Μοναχόν», τὸν ἀκούραστον καὶ γενναῖον αὐτὸν προμαχόν τῆς πίστεως, ποὺ ἀψηφῶντας κινδύνους καὶ θυσίας, παρέδωκεν εἰς τὴν λατρείαν τῶν αἰῶνων τοὺς θησαυροὺς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Κώστας Βαμβακῆς
Καθηγητῆς - Θεολόγος

Ἡλία Λαυριώτου μοναχοῦ

“Ο ΑΝΝΙΒΑΣ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ,”¹⁾

Εἶδεχθῇ καὶ ἀνατριχιαστικῆς ποταπό-
ττος ἐγκλήματα διαπραττόμενα ἀτυχῶς
εἰς τὴν χώραν μας, ἔρχονται καθημερινῶς
σχεδὸν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ
πολλάκις μὲ λεπτομερεῖς καὶ ἐντυπωσια-
ζούσας περιγραφάς.

Ἡ ἠθικὴ κρίσις τῆς κοινωνίας, προὐδὺν
τῆς διασείσεως τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματι-
κῶν θεμελιῶν αὐτῆς, εἶναι τόσον ἐμφα-
νῆς, ὥστε δσημέραι ἐκδηλοῦται ἐναργέ-
στερον. Καὶ ἐνθ’ ἀκαταπονήτως δροῦν αἱ
δυνάμεις τῆς ἀποσυνθέσεως, ἀδρανοῦν ἀτυ-
χῶς καὶ ἀποβαίνουν ἀτολμότεροι αἱ εἰδι-
καὶ ἀξίαι. Ἀποκαρτερεῖ ἡ εὐθύτης καὶ ἀ-
ποδυσπετοῦσα κάμπτεται ἡ σωφροσύνη καὶ
ἡ τιμιότης. Παγερὰ νέφωσις τείνει νὰ
σκιάσῃ καὶ τὰς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ. Καὶ
ἡ νοσηρότης τοῦ κοινωνικοῦ μας ὀργανι-
σμοῦ ἀποβαίνει ἐπικινδύνως σηψαιμική.
Διότι προφανῶς ὑπάρχει τόση ἐκβαρδάρω-
σις καὶ τόση ἔλλειψις ἠθικῆς ἐγερσιμότη-
τος εἰς τὰ συναισθήματα τοῦ λαοῦ μας,
ὥστε, οἱ ὑπεύθυνοι τῆς καταστάσεως αὐ-
τῆς, νὰ μὴ φρονιματίζωνται οὔτε ἀπὸ τὰ
κρούσματα τοῦ παρόντος, ἀλλ’ οὔτε καὶ
ἀπὸ τοῦ παρελθόντος τὴν πείραν.

Ταῦτα πάντα εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,
ἀποτελέσματα ὑλιστικῶν ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι
πνέουν καταιγιστικῶς περὶ ἡμᾶς καὶ ἀγω-
ζονται νὰ ἀλλοιώσουν ὅλας τὰς μορφάς
τῆς ζωῆς, νὰ ἀποσδέσουν ἡθὴ καὶ ἔθιμα
ἐθνικὰ καὶ νὰ φθείρουν καὶ νὰ καταρρυπά-

1) Φράσις ἡ ὁποία ἠκούσθη ἀπὸ τοὺς Ρω-
μαίους πολίτας, καθ’ ὃν χρόνον ὁ φοβερώτα-
τος οὗτος Καρχηδόνιος στρατηγὸς ἐσπευδε
πρὸς κατάληψιν τῆς Ρώμης. “Εκτοτε ἡ κραυ-
γὴ αὐτῇ τοῦ τρόμου «Anniba I antde porta»
χρησιμοποιεῖται ὡσάκις κίνδυνος ἄμεσος ἀπει-
λεῖ μίαν πόλιν κλπ.

νουν πᾶσαν καθηγιασμένην ἐντὸς τῶν συ-
νειδήσεων αὐθεντῶν.

Καὶ ὁ ἀγὼν εἶναι θανάσιμος, διότι ἡ ὁ-
λικὴ ζωὴ γίνεται δλοὲν καὶ ἀπαιτητικω-
τέρα, αἱ παρορμήσεις ἐντονώτεραι, τὸ πα-
ράδειγμα ἐκμαυλιστικώτερον, ἡ εἰκονο-
κλαστικὴ ζέσις ὀρμητικωτέρα. Καὶ θὰ
φθάσωμεν ἀσφαλῶς εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀ-
βύσσου, ἐφ’ ὅσον ἡ ἠθικὴ ἐπιταγὴ καὶ ἡ
ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος θὰ καταγράφε-
ται ὡς ἡρωϊκὴ ἐνέργεια καὶ ἐκδήλωσις!

Λαμβάνοντες δὲ ὑπ’ ὄψιν τὴν ἠθικὴν
καὶ πνευματικὴν αὐτὴν κατάστασιν τοῦ
κόσμου ριπταζομένου ἀτυχῶς ἀπὸ τὰ πλέ-
ον ἐτερόκλητα ρεύματα, ἐξηγεῖται τὸ δια-
τί καὶ ἡ στάθμη τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ
ἁγ. Ὅρους δὲν εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὸ
ὕψος τοῦ παρελθόντος. Εἶναι ἀναπότρε-
πτον αἱ κατὰ καιροὺς ἐπιπτώσεις αὐταὶ νὰ
ἐπιδρῶν κατ’ ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἱε-
ροῦ ἡμῶν Τόπου, ἐφόσον τὸ ἐμφυχον ὑλι-
κόν του, τοὺς Μοναχοὺς του, τοὺς ἐφοδιά-
ζεται ἐκ τοῦ «ἐν τῷ πονηρῷ κειμένου κό-
σμου». “Ἀλλωστε, ἐφ’ ὅσον ὁ ἥλιος παρ’
ὅλην τὴν ἐκτυφλωτικὴν του ἀκτινοβολίαν
ἔχει τὰς κηλίδας του, τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν
θὰ ἔχη τὴν σκιάν του; «Οὐδὲν καλὸν ἀμι-
γὲς κακοῦ».

Πυκνοῦται ὁμοῦς δσημέραι ἀτυχῶς ἡ
σκιά του καὶ τὴν γλαυκότητα τοῦ οὐρανοῦ
του τὴν ἀπειλοῦν ἐπικίνδυνα νέφη. Θλιβε-
ρὰ καὶ ἀνατριχιαστικὰ ἐπεισόδια ἐδόθησαν
εἰς τὸν τύπον ἐσχάτως ὡς «πλουσία» δη-
μοσιογραφικὴ κατανάλωσις δι’ ἐκείνους οἵ-
τινες δὲν παραλείπουν οὐδεμιᾶς εὐκαιρίας
διὰ νὰ βάλλουν ἐναντίον τοῦ ἁγ. Ὅρους.

Αἱ δύο τραγικαὶ αὐτοκτονίαι δύο ἁγιο-
ρεϊτῶν, ἐνὸς διακόνου καὶ ἐνὸς ἱερομονά-
χου, δύο ἀδελφῶν Ἱ. Μονῶν ἐντὸς τοῦ πα-

ριπεύσαντος Σεπτεμβρίου ἐπιμαρτυροῦν τὴν ἄκρως ἐπικίνδυνον ὑφισταμένην ἐν τῇ Ἀ-
θῷ κατάστασιν. Τὰ γεγονότα αὐτά, ὡς
καὶ τινὰ ἄλλα διαφόρου μορφῆς καὶ ἐκτά-
σεως, ἀλλὰ καὶ ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος,
θὰ πρέπη νὰ ἀφυπνίσῃ ἐπὶ τέλους τοὺς
κήνσωρας ¹⁾ τοῦ ἀγιορείτικου Κοινοβουλίου
πρὶν ὁ Ἀννίδας φθάσῃ πρὸ τῶν πυλῶν,
πρὶν ὁ κίνδυνος τῆς ἀποσυνθέσεως κατα-
στῇ ἀναπότρεπτος καὶ ὀριστικός, διότι ρεα-
λιστικῶς καὶ ἀντικειμενικῶς ὀφείλομεν νὰ
ἀναγνωρίσωμεν ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ σο-
δούσης τρομακτικῆς λαίλαπος, ἡ ὁποία
βραδέως μὲν, ἀλλ' ἀσφαλῶς θὰ ἐκσπάσῃ.

Τὸ νὰ συμβαίνουσιν κρούσματα ἔστω καὶ
εἰς μοναστικά περιβάλλοντα εἶναι ἀνένδε-
κτον, ἐφ' ὅσον ἡ σύνθεσις τῶν δὲν ἀπάρ-
τίζεται ἀπὸ νόας ἀγγελικούς, ἀλλὰ κρού-
σματα μέχρις αὐτοκτονίας! εἶναι κάτι τὸ
ἐκτάκτως φρικαλέον καὶ θλιβερόν. Ἡ αὐ-
τοκτονία ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν λέξιν
τῆς ἐγκληματικότητος. Ἐγκλημα ἀπο-
τρόπαιον οὐδεμιᾶς παρὰ τῷ Θεῷ εὐρίσκον
συγχωρήσεως.

Ἡ ζωὴ εἶναι πολυτιμώτατον ἀγαθὸν
καὶ ἀπὸ φυσικῆς ἀπόψεως ἐξεταζομένη
θεωρεῖται πηγὴ εὐτυχίας διὰ τὸν ἄνθρω-
πον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἀποτελεῖ βασι-
κὴν προϋπόθεσιν πάσης ἐνεργείας διὰ τὴν
ἠθικὴν τελειοποίησιν ἡμῶν τῶν ἰδίων, ἀλ-
λὰ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἐν γένει.
Ἐξ ἐπόψεως δὲ θρησκευτικῆς εἶναι θεόσ-
δοτον ὄθρον παραχωρηθὲν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ
τῆς θείας ἀγαθότητος. Καθηκόντως λοι-
πὸν ἐπιβάλλεται ἡ ἀπὸ μέρους μας ἀπο-
φυγὴ παντὸς ὅ, τι δύναται νὰ θλάψῃ αὐ-
τὴν ἐπικινδύνως καὶ ἀνεπανορθώτως. Συ-
νεπῶς, ἀφοῦ ἀπαγορεύεται οἰαδήποτε πα-
ραμέλησις ἢ ἐξ ἀλογίστου τόλμης διακιν-
δύνεσις τῆς ζωῆς, ἐπόμενον εἶναι ὅτι ἀ-

παγορεύεται πρὸ παντὸς ἡ αὐτοκτονία ἢ
αὐτοχειρία.

Ὁ διάσημος Chataubriand λέγει ὅτι
«ἡ αὐτοκτονία εἶναι ἀπόλυτος ἀπόσθεσις
παντὸς ἡθικοῦ αἰσθήματος, σύνηθες δὲ πα-
ρὰ διεφθαρμένοις λαοῖς». Κυρίως ὁμως εἶ-
ναι ἀποτέλεσμα ἀπιστίας εἰς τὴν θείαν
πρόνοιαν καὶ ἔστιν ὅτε βίου ἀσώτου καὶ
δεδαρημένου, καὶ ἀποτελεῖ αὐτοπροαίρε-
τον κατάλυσιν τῆς ἰδίας ζωῆς. Ἄν καὶ
παρὰ πλείστοις λαοῖς θεωρεῖται ὡς ἡρώ-
σιμὸς καὶ προκαλεῖ πολλοὺς εἰς μίμησιν, ἐν
τούτοις οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἀνέκαθεν
ἀποθλέπουν πρὸς αὐτὴν μετ' ἀπεχθείας καὶ
τὴν χαρακτηρίζουν ὡς ἐγκλημα.

Καὶ εἶναι μὲν ἴσως τοῦτο ἀληθὲς εἰς ἐ-
λαχίστας περιπτώσεις, ὅτι ἡ αὐτοκτονία
λογίζεται ὡς ἀνδρεία καὶ ἡρωϊσμός, διότι ὁ
αὐτοκτονῶν, λέγουν, κατορθώνει νὰ ὑπερι-
σχύσῃ τῆς ἰσχυρᾶς ὁρμῆς τῆς αὐτοσυντη-
ρήσεως, κατὰ κανόνα ὁμως ἐξακολουθεῖ
νὰ εἶναι τεκμήριον δειλίας, ὡς ἀποφαίνε-
ται καὶ ὁ Σταγειρίτης φιλόσοφος εἰς τὰ
Ἡθικὰ Νικομάχεια κεφ. 7 ὅτι «τὸ δ' ἀ-
ποθνήσκειν φεύγοντα πενίαν ἢ ἔρωτα ἢ τι
λυπηρὸν οὐκ ἀνδρείου, ἀλλὰ μᾶλλον δει-
λοῦ· μάλακια γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα
καὶ οὐχ ὅτι καλὸν ὑπομένει ἀλλὰ φεύγειν
κακόν».

Ἡ πεῖρα, ἄλλωστε, ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι αὐ-
τοκτονεῖ ἐκεῖνος, ὅστις εἴτε δὲν ἔχει τὴν
γενναιότητα νὰ ἀντιμετωπίσῃ συμφορὰς,
αἱ ὁποῖαι τὸν πλήττουν, ἢ ἐκεῖνος ὅστις
ζητεῖ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ νὰ ἀποφύγῃ τὰς
συνεπείας τῶν ἀπερισκέπτων τοῦ πράξεων.
Σπύδει λοιπὸν ἐκουσίως πρὸς τὸν θάνα-
τον, διότι φοβεῖται περισσότερον αὐτοῦ τὴν
ζωήν. Ἐκτὸς τούτου τὸ βασικὸν ἐπιχειρή-
μα ὑπὲρ τῆς αὐτοκτονίας ὅτι ὑπὸ ὀρισμέ-
νας περιστάσεις ἡ ζωὴ εἶναι ἀβίωτος καὶ
ὅτι ὁ αὐτοκτονῶν θὰ ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν ἀπὸ
τὰ δεινὰ τῆς εἶναι τελείως ἀσύστατον. Μό-

2) κήνσωρ=ἀξίωμα ἀρχοντος ἐπὶ ρωμαϊκῆς
δημοκρατίας.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΗΣ ΝΟΕΡΑΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

Τὸ Ἀγιώνυμον Ὄρος τοῦ Ἀθωνος δὲν ἀνέδειξε μόνον μεγάλα ἀναστήματα δοσιότητος, ἀσκήσεως καὶ ἀρετῆς, ἐγέννησε συγχρόνως καὶ ἐγαλοῦχησε σοφοὺς καὶ πεφωτισμένους τῆς νοερᾶς προσευχῆς διδασκάλους, μυστικοὺς πατέρας, οἱ ὅποιοι ἐτρέφοντο πνευματικῶς μὲ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Παραλλήλως πρὸς τὰς φυσιογνωμίας Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, τῶν με-

γάλων αὐτῶν Ἀγιορείτῶν Πατέρων, οἱ ὅποιοι ἐδίδαξαν περὶ νοερᾶς προσευχῆς εἰς τὰ περισπούδαστα συγγράμματά των, διακρίνεται καὶ ἡ δσιωτάτη, μετρίοφρων καὶ γλυκεία μορφή τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλύδης.

Ὁ ταπεινώτατος οὗτος ἀγιορείτης μοναχὸς δὲν ἄφησε μὲν κανὲν σύγγραμμα, πλὴν ὅμως οἱ πολυπληθεῖς μαθηταὶ του συνεκράτησαν εἰς τὴν μνήμην των καὶ μᾶς παρέδωσαν τὴν φωτεινὴν περὶ νοερᾶς προσευ-

νον ἀγαθὰ δύνανται νὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς διὰ τὸν ἡθικὸν ἄνθρωπον. Καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς δεινὰς περιπτώσεις (ἀνιάτου καὶ ὀδυνηρᾶς νόσου, ἀπωλείας προσφιλῶν προσώπων κλπ.) ἀποτελεῖ ἱκανοποίησιν ἢ συναίσθησις, ὅτι, ὑποφέρων τις τὰ παρόντα γενναίως τερματίζει ἀξιοπερεπῶς τὴν ζωὴν του ἐπιθέτων τὴν σφραγιδα τῆς ἡθικότητος καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τέλος τοῦ βίου του. Ἐξέρχεται τοιουτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος ὡς ἥρωας ἀπὸ τῶν ἐντεῦθεν εἰς τὰ ἐπέκεινα, ἐκπληρῶν καρτερικῶς τὸ καθήκον του μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς.

Σοβαρωτάτη εἶναι ἡ περίπτωσις, ὅτι ἔνεκα μεγάλων ἡθικῶν παραπτωμάτων ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τις τὸ μῖσος, τὴν ἀποστροφὴν καὶ τὴν περιφρόνησιν τῆς κοινωνίας. Καὶ εἰς τὰς ἐν λόγῳ ὅμως περιπτώσεις δύναται τις ὑποφέρων τὰς ἀποδοκιμασίας κλπ. τῶν ἀνθρώπων στωϊκῶτατα, νὰ ἐξαγνισθῇ ἡθικῶς καὶ πνευματικῶς. Ἀκριβῶς δὲ ἡ συναίσθησις ὅτι ἐξαγνίσθη ἔναντι Θεοῦ καὶ τῆς συνειδήσεώς του θὰ ἀποτελῇ δι' αὐτὸν ἀρκετὴν ἱκανοποίησιν.

Τραχεῖα καὶ ἀνάντη εἶναι ἡ ἐπίγειος τοῦ ἀνθρώπου πορεία πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑψηλῆς του ἀποστολῆς. Ὁ αὐτοκτονῶν

ἄρα καταστρέφει ἐπιτόμως τὴν ὁδοιπορίαν αὐτὴν καὶ ἀσεβεῖ πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις ἐν τῇ ἀπειρῳ αὐτοῦ σοφίᾳ ὥρισεν εἰς ἕνα ἔκαστον τὸν χρόνον καθ' ὃν μέλλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν του. Διὰ τοῦτο ἡ αὐτοπραίρετος καὶ θιαδα διακοπὴ τῆς ζωῆς χαρακτηρίζεται παρὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀσέβεια καὶ ἀχαριστία πρὸς τὸν Θεόν. Ἀσέβειαν μὲν, διότι, ἐνῷ ὁ Θεὸς ἤθελε τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς μας, ἡμεῖς, ἀντιτάσσοντες πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ τὴν ἰδίαν θέλησιν, καταστρέφομεν αὐτήν. Ἀχαριστίαν δὲ διότι καταστρέφομεν πολυτιμώτατον ἀγαθόν, τὸ ὅποιον ἐν τῇ ἀπειρῳ του ἀγαθότητι μᾶς ἐδώρησεν οὗτος. Προσθῆτει δὲ καὶ τοῦτο τὸ κακὸν ἢ αὐτοκτονία, ὅτι τελεῖται ὑπὸ τὸ κράτος τῶν πρώτων ἐντυπώσεων, αἵτινες ἐμφανίζουν πολλάκις τὸν βίον ἀβίωτον, ἐνῷ δύναται σὺν τῷ χρόνῳ ἢ ἐπελθοῦσα συμφορὰ νὰ ἀποβάλλῃ τὴν δξύτητα καὶ τὴν ἔντασιν αὐτῆς καὶ νὰ καταστῇ ἀνεκτοτέρα. Οὐδέποτε ἀποκλείονται νέαι ἐπόψεις καὶ διέξοδοι ἐκ τῆς ἀμηχάνου θέσεως, εἰς ἣν περιερχόμεθα, ὡς βλέπει τις εἰς τοὺς αὐτόχειρας, οἱ ὅποιοι, ἀποτυχούσης τῆς πρὸς αὐτοχειρίαν ἀποπειρας, ἐπέζησαν μετὰ ταῦτα πολὺν χρόνον εὐτυχεῖς. (Ἀκολ.)

χῆς διδασκαλίαν του. Ἀναφέρονται ἐδῶ, ἐν περιλήψει, ὀλίγα τινὰ ἀπὸ τὸν βίον του, ὅπως τὸν διέσωσεν ὁ σύγχρονός του βιογράφος Θεοφάνης ὁ Βατοπεδινός, διὰ τὰ σταματήσωμεν περισσότερον εἰς τοὺς περὶ θείας θεωρίας γλυκυτάτους λόγους του.

Γεννήθηκε εἰς τὴν Λάμφακον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἑλληνισπόντου, κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῶν τοῦ ἸΔ' αἰῶνος ἀπὸ γονεῖς εὐκαταστάτους καὶ εὐσεβεῖς. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του σχεδὸν ἡλικίας ἀφιερῶθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὑπηρετοῦσε προθύμως τὸν ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου πρὸς τὴν ὁποίαν ἡσθάνετο ἰδιαίτεραν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν.

Γράμματα ἔμαθεν ὀλίγα, ἀλλ' ἐμελετοῦσε μὲ πόθον τὰς ἁγίας Γραφάς, τὸν βίον καὶ τοὺς λόγους τῶν Ὁσίων Πατέρων καὶ μάλιστα τῶν νηπτικῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔτρεφεν ἀπεριόριστον θαυμασμόν. Μόλις δεκαεπταέτης, ἐγκατέλειψε τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπετάχθη εἰς ἁγιώτατον Ἀσκητὴν, Μάρκον καλούμενον, καὶ ἐκάρη ὑπ' αὐτοῦ μοναχὸς μετονομασθεὶς ἀπὸ Μανουὴλ εἰς Μάξιμον.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γέροντός του κατέφυγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὑπηρετῶν ἐπὶ τινὰ καιρὸν τὸν ἐν Βλαχέρναις ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Τόσῃν δὲ φήμην ἀπέκτησεν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν διὰ τὴν ἀσκησιν καὶ τὴν ἀρετὴν του, ὥστε ἐξήχησε νὰ τὸν ἴδῃ καὶ συνομιλήσῃ μαζί του ὁ τότε Αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος. Ὑστερα ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπεσκέφθη τὴν Θεσσαλονίκην διὰ τὰ προσκυνήσῃ τὸν μέγαν Δημήτριον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μετέβη εἰς ἅγιον Ὅρος, εἰς τὴν Λαύραν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Ἡ ψυχὴ του ποθοῦσε τὸν ἡσυχαστικὸν βίον, ἀλλ' οἱ ἀγιορεῖται Πατέρες τὸν συνεβούλευσαν νὰ ὑποταχθῇ πρῶτον εἰς τὸ κοινόδιον διὰ τὰ γυμνασθῇ εἰς τὴν ὑπακοήν, ἣ ὁποία γεννᾷ

τὴν ταπείνωσιν, τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ οἰκοδομήματος τῶν ἀρετῶν. Ἔτσι ὑπετάχθη μὲ δλῆν του τὴν θέλησιν καὶ προθυμίαν εἰς τὸν Ἡγούμενον τῆς Λαύρας καὶ ἔγινε πρότυπον ὑποτακτικοῦ, ὑπηρετῶν ἀδιακρίτως ὅλους τοὺς ἀδελφούς καὶ τελῶν τὰς πλέον εὐτελεῖς ἐργασίας ἐν τῇ Μονῇ, ὥστε πολλοὶ νὰ ἐκλαμβάνωσιν ὡς μωρίαν τὴν βαθυτάτην του ταπείνωσιν. Δὲν ἔπαυσεν ὁμως νὰ τὸν προσελκύῃ ἡ ἐρημία. Ἦτο γεννημένος διὰ ἡσυχαστῆς.

Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος τὴν ὁποίαν ἀκαταπαύστως ἐπεκαλεῖτο καὶ τῆς ἐξήτοῦσε μετὰ δακρύων τὸ χάρισμα τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἐφάνη ἡμέραν τινὰ πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἄθωτος.

Τρία ἡμερονύκτια ἔμεινεν ἐκεῖ προσευχόμενος ἀδιαλείπτως, λέγων μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τὸ »Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ Γιὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με», χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ οὐδὲ μίαν σωματικὴν ἀνάγκην ἢ κόπωσιν. Ἀπὸ τότε περιήρχετο τὰς ἐρήμους τοῦ Ὁρους, χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ ἰδικόν του κελλίον ἢ ἄλλο τι ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς. Ἐτρέφετο μὲ ξηρὸν ἄρτον τὸν ὅποιον τοῦ ἔδιδαν ὡς ἐλεημοσύνην οἱ ἄλλοι μοναχοί. Τὸν χειμῶνα ἔκαμνε μικρὰν καλύβην ἀπὸ ξηροῦς κλάδους διὰ τὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὰς κακοκαιρίας καὶ μόλις ἤρχετο ἡ ἀνοιξὶς τὴν ἔκαie διὰ τὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον τόπον καὶ νὰ ζῇ ἀμέριμνος ὡς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, δι' αὐτὸ τὸν ἐφώναζον Καυσοκαλύβη.

Ὁ ἰδιότυπος αὐτοῦ τρόπος ζωῆς ἔκανε πολλοὺς πατέρας τοῦ Ὁρους νὰ πιστεύουσιν ὅτι ὁ Μάξιμος ἦτο μωρὸς καὶ πλανεμένος καὶ ὅλοι σχεδὸν τὸν ἀπέφευγον. Τοῦτο εὐχαριστοῦσε ἰδιαίτερος τὸν ταπεινὸν τῇ καρδίᾳ Ὅσιον, ὁ ὁποῖος ἐφοβεῖτο περισσότερον τὸν ἀνθρώπινον ἔπαινον ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν καὶ τὸν ἐξευτελισμόν.

Κάποτε ὁμως ἐπεσκέφθη τὸ ἅγιον Ὅρος ὁ μέγας διδάσκαλος τῆς νοερᾶς προσευχῆς ὁ Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης καὶ οἱ πατέρες τοῦ ἔκαναν λόγον διὰ τὸν πλανεμένον Μάξιμον. Ὁ Γέρων ἐζήτησεν ἐπιμόνως νὰ τὸν ἴδῃ καὶ ὅταν ὁ ρακένδυτος Ἐρημίτης παρουσιάσθηκεν ἐμπρὸς του, ὁ σοφώτατος Πατὴρ διέκρινεν ἐπάνω του τὰ σημεῖα τῆς χάριτος. Τὸν ἐζήτησε λοιπὸν διὰ τὴν κρυφὴν του ἐργασίαν καὶ τότε διημιέφθη μεταξὺ των ὁ ἐξῆς χαριτωμένος διάλογος.

— Συγχώρησόν με, Πάτερ, εἶπεν ὁ Μάξιμος, διότι ἐγὼ εἶμαι, ὅπως βλέπεις, πλανεμένος καὶ μωρός.

— Ἀφσέε τα τώρα αὐτά, τοῦ ἀπεκρίθη καλοκάγαθα ὁ ἅγιος Γέρων, καὶ φανέρωσε μου, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου μας, τὴν ἀρετὴν σου διὰ νὰ μὲ φωτίσῃς.

Τότε ὁ Μάξιμος ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτόν, ἐν εἶδει ἐξομολογήσεως τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Τοῦ ἐξεμυστηρεύθη πῶς ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἀγαποῦσε τὴν ἀσκησιν καὶ σκληραγωγίαν, πῶς εὐλαβεῖτο τὴν Κυρίαν Θεοτόκον καὶ πῶς ἀργότερα ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὴν ἐξαίρετα πνευματικὰ χαρίσματα.

— Εὐρισκόμην μίαν ἡμέραν εἰς τὸν ἅγιον Νάον της, ἔμπροσθεν τῆς ἱερᾶς εἰκόνης της, ἤρχισε νὰ διηγῇται μὲ τὴν συνειθισμένην του ἀπλότητα, καὶ τὴν παρακαλοῦσα μὲ θερμὰ δάκρυα νὰ μοῦ δώσῃ τὸ χάρισμα τῆς νοερᾶς προσευχῆς. Τότε αἰσθάνθηκα ὡσὰν μίαν φλόγα νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν εἰκόνα καὶ νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ στήθος μου, ἀλλὰ δὲν μὲ ἔκαιε, μᾶλλον μὲ ἐδρόσισε καὶ ἐγλύκαινε τὴν ψυχὴν μου, προξενῶντας μου μεγάλην κατάνυξιν. Ἀπὸ τότε, πάτερ, ἤρχισεν ἡ καρδιά μου νὰ λέγῃ ἀπὸ μέσα της τὴν εὐχὴν καὶ ὁ νοῦς μου νὰ κρατῇ διαρκῶς τὴν ἐνθύμησιν τοῦ Ἰησοῦ μου καὶ τῆς Θεοτόκου μου καὶ ἡ προσευχή δὲν μοῦ ἔλειπεν οὐδὲ στιγμὴν ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην.

Θαυμάσας τότε ὁ Μέγας Γρηγόριος, ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἂν καμμία φορά, ἐνῷ ἔλεγε τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με» τοῦ συνέβη θεϊκὴ ἀλλοίωσις ἢ ἔκστασις ἢ ἄλλος καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὁ θεὸς Μάξιμος χαμογέλασε μὲ μετριοφροσύνη.

— Δι' αὐτὸ ἐπήγαίνα εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ἐποθοῦσα πάντοτε τὴν ἡσυχίαν, τοῦ ἐξεμυστηρεύθη, διὰ νὰ ἀπολαμβάνω, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, τὸν καρπὸν τῆς προσευχῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι μία ὑπερβολικὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀρπαγὴ τοῦ νοῦ πρὸς αὐτόν.

— Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀπατηθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα καὶ νὰ ἐκλάβῃ ὡς καρπὸν τῆς χάριτος τὴν διαβολικὴν ἐνέργειαν καὶ νὰ πλανηθῇ; Ἐζήτησε νὰ μάθῃ ὁ ἅγιος Γέρων.

Τότε ὁ Ὅσιος τοῦ διηυκρίνισεν ὅτι, ὅταν τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης κυριεύσῃ τὸν ἄνθρωπον, τοῦ συγχύζει τὸν νοῦν, σκληρύνει τὴν καρδίαν του, τοῦ προξενεῖ δειλίαν, διώχνει μακριὰ του τὴν ταπείνωσιν, τὸν κάνει ὀργίλον καὶ ὑπερήφανον. Ἡ χάρις ὁμως τοῦ ἁγίου Πνεύματος φωτίζει τὸν νοῦν, κάνει τὸν ἄνθρωπον προσεκτικόν, ἀπαλύνει τὴν καρδίαν του, φέρει εἰς αὐτόν τὴν ἐνθύμησιν τοῦ θανάτου, τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ ἄλλα πνευματικὰ νοήματα, τὸν κάνει εὐκατάνυκτον καὶ ταπεινόν, πρᾶον καὶ εἰρηνικόν, γεμᾶτον καλωσύνην καὶ ἀγάπην.

Ἀκούοντας αὐτὰ ὁ μέγας Γρηγόριος ἔμεινε πολλὴν ὥραν ὡς ἔκστατικὸς καὶ ἐθαύμαζε τὸν ἐπίγειον ἐκείνον ἄγγελον. Ἀπὸ τότε διεδόθη εἰς ὅλον τὸ Ὅρος καὶ ἔξω ἀκόμῃ ἀπὸ αὐτὸ ὅτι ὁ Μάξιμος δὲν ἦτο πλανημένος, ἀλλ' ἅγιος ἄνθρωπος, ὥστε πολλοὶ νὰ καταφεύγουν εἰς αὐτόν διὰ ψυχικὴν των ὠφέλειαν, ὅχι μόνον μοναχοί, ἀλλὰ καὶ Ἀρχιερεῖς καὶ Πατριάρχαι, μεγιστάνες καὶ ἄρχοντες ὡς ὁ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ, Η ΝΕΑ ΚΛΙΜΑΞ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ

«Κύριε τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώ-
ματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄ-
ρει ἁγίῳ σου; πορευόμενος ἁμωμος
καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, λαλῶν
ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ὃς οὐκ ἐ-
δόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίη-
σε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν...».

(Ψαλμ. ιδ' 1-3)

Πόσον θὰ ἤθελα νὰ δώσω ἓνα τμήμα
τῆς ψυχῆς μου ἅγιον, ἐὰν ἦτο δυνατόν
νὰ εὐρεθῇ, διὰ νὰ χαιρετίσω τὸ Ἰωβη-
λαῖον τῆς ἀγαπητῆς μας «Ἀγιορειτικῆς
Βιβλιοθήκης», μὲ ἓνα ὕμνον εὐχαριστί-
ας πρὸς τῶν πάντων δότιν ΘΕΟΝ, διὰ
κάτι τὸ τόσον μεγάλο, ὥραϊον καὶ θαυ-
μαστόν, διὰ κάτι πὺν ὁμοιάζει μὲ τὸν ἀέ-
ρα, τὸν ὅποιον ἀπὸ συνήθειαν ἀναπνέο-
μεν, ἀπερίσκεπτα ὅμως, ἐνῶ εἶναι κάτι
τὸ τόσον ὥραϊον καὶ θαυμαστόν, ἐνῶ εἶ-
ναι ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μας ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἅ-
γιον Ὅρος.

Αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ
ὁ Καντακουζηνὸς πρὸς τοὺς ὁποίους προεῖ-
πε τὰ μέλλοντα.

Εἰς θαύτατον γῆρας φθάσας ὁ μέγας
τοῦτος Ὅσιος ἔμεινε πλέον εἰς ἓνα σπή-
λαιον, πλησίον τῆς Λαύρας, ὅπου ἔκαμε
καὶ τὸν τάφον του ἀναμένων μὲ ὑπομονὴν
νὰ τὸν καλέσῃ ὁ Κύριος, τὸν ὅποιον ἐκ
βρέφους ἠγάπησε, διὰ νὰ τὸν ἀναπαύσῃ
εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Εἰς ἡλικίαν δὲ
ἐνενηνταπέντε ἐτῶν ἐγκατέλειπεν ὁριστι-
κὰ τὸν ἐπίγειον τοῦτον κόσμον ὁ οὐράνιος
οὗτος ἄνθρωπος, ἀφήνων εἰς τοὺς ἀγιορεί-
τας Πατέρας καὶ εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ μο-
νάζοντας ἔχγη ἀνεξίτηλα ἐπὶ τῶν ὁποίων
εἶθε πάντες ἡμεῖς νὰ βαδίσωμεν.

Μοναχὴ Θεοδόρα Χαμπάκη
Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ταξιαρχῶν
Ν. Ἐπιδάουρου - Ναυπλίας

Ἄγιον Ὅρος, ὄρος πῖον, ὄρος εἰς τὸ
ὁποῖον διὰ νὰ πατήσῃ κανεὶς θὰ ἔπρεπε
νὰ λύνη τὰ ὑποδήματα ἀπὸ τοὺς πόδας
του, διότι εἶναι Ὅρος ἅγιον, ὃς ἦτο δυ-
νατὸν νὰ ἐκφράσῃ κανεὶς τὸ μέγεθος τῆς
ὀφειλομένης ἀνθρωπίνης εὐγνωμοσύνης,
διὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀσί-
γαστη ἀναβαίνει καὶ καταβαίνει ἡμέραν
καὶ νύκτα τὴν νέαν κλίμακα αὐτὴν τοῦ
Ἰακώβ, ἡ ὁποία ὀνομάζεται ἅγιον Ὅρος
καὶ εἶναι ἐστηριγμένη εἰς τὸν τεράστιον
βράχον τοῦ ὁποίου αἱ μὲν ρίζαι χάνονται
εἰς τὰς ἀβύσσους τῆς θαλάσσης, ἡ δὲ κο-
ρυφὴ ἐξαφανίζεται εἰς τοὺς οὐρανούς.

Ἄς ἦτο δυνατόν νὰ ἐκφράσῃ κανεὶς τὸ
μέγεθος τῆς ἀνθρωπίνης εὐγνωμοσύνης,
ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὸ ἀσίγαστον πλη-
θος τῶν προσευχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποβαί-
νουν ὡς θυμίαμα, ὡς ὁσμὴ εὐωδίας
πνευματικῆς. ἀπὸ κάθε σπιθαμὴν ἐδά-
φους, ἀπὸ κάθε Μονὴν καὶ Σκήτην, ἀπὸ
κάθε βουνὸν καὶ σπήλαιον καὶ ὁτὴν
τῶν ἐρημῶν τῆς Ἀθωνίτικης γῆς ἡ-
μέραν καὶ νύκτα καὶ φθάνουσιν εὐπρόσ-
δεκτοὶ μέχρι τοῦ Θρόνου τοῦ Θεοῦ, ἵκε-
τεύουσai ἀενάως τὴν μακροθυμίαν ΑΥ-
ΤΟΥ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ὡς ἄλ-
λη ἱκεσία Ἀβραάμ ὑπὲρ τῶν νέων Σοδό-
μων, ἐν οἷς ἡμεῖς κατοικοῦμεν σήμερον,

Πῶς νὰ μὴ θαυμάσῃ ὅμως κανεὶς βλέ-
πων, ἅψ' ἐνὸς μὲν τοῦ ΘΕΟΥ τὴν μα-
κροθυμίαν καὶ ἅψ' ἐτέρου τῶν νέων Σο-
δομητῶν τὴν ἀχαρακτήριστον θρασύτητα,
οἱ ὁποῖοι μὲ κεκλεισμένους τοὺς πνευμα-
τικούς ὀφθαλμούς των, ἀπλῶς ψηλαφού-
ντες τὰ ἑξωτερικὰ ὕλικά γνωρίσματα νομί-
ζουν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ εἰσέλθουν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ δικαίου Λῶι ὅπου παρευ-
ρίσκονται οἱ Ἄγγελοι τοῦ ΘΕΟΥ.

Πῶς νὰ μὴ θαυμάσῃ κανεὶς ὅταν βλέπῃ

Στοχασμοί

ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΟΥ ΘΟΥΥΒΟΥ

Πολλά ἔχουν γραφῇ διὰ τὸ Ἅγιον Ὁρος. Ἄλλα χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν κακότητα τῆς συκοφαντίας, ἄλλα ἀπὸ τὴν υπερβολὴν τοῦ θαυμασμοῦ. Δὲν θὰ δυνηθῇ ὁμως οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τῶν πόλεων νὰ «γνώρισῃ» τὸ Ἅγιον Ὁρος διὰ μέσου νεκρῶν γραμμάτων, ἐὰν δὲν σχηματίσῃ ὁ ἴδιος πείραν.

Τὸ Ἅγιον Ὁρος δὲν εἶναι περιγραφομένη περιοχὴ· οὔτε ἀπεικονιζομένη εἰς καλλιτεχνικὰς φωτογραφίας πραγματικότης. Τὸ Ἅγιον Ὁρος εἶναι ἡ παλλομένη καρδιά μιᾶς ζωῆς ἀγιότητος, τῆς ὁποίας δύνασαι νὰ αἰσθανθῇς τοὺς θείους παλμούς, μόνον ἐφ' ὅσον εὐρεθῇς εἰς τὸν χῶρον τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ποτὲ δὲν ἡδυνήθην

πλήθῃ ἀμέτρητα ἀνθρώπων κατ' ἔτος, νὰ καταφθάνουν καὶ νὰ ρυπαίνουν τὸν ἅγιον αὐτὸν χῶρον ἐφ' ὅσον δὲν φθάνουν ὡς εὐλαβεῖς προσκυνηταί, ἀλλὰ ὡς ἔκδρομεις, οἱ ὁποῖοι κλείνουν τὴν ὅλην περιοδεῖαν τῶν μὲ τὴν τυπικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, νομίζοντες ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τυχὸν θὰ ἴδωσιν οἱ ὕλικοι ὀφθαλμοὶ τῶν ὀ υλικοῦς ὄγκος καὶ ὁ υλικοῦς πλοῦτος τῶν κειμηλίων καὶ ἡ υλικὴ ὠραιότης τοῦ τοπίου, ἀποτελοῦν τὴν δόξαν καὶ τὸν πραγματικὸν θησαυρὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Ἐὰν δὲν ἐννοήσῃ κανεὶς τὸ ὕψος τῆς ὑποταγῆς εἰς τὰ Μοναστήρια, ἐὰν δὲν αἰσθανθῇ τὴν ἀπαστρέπτουσαν αἴγλην τῆς ταπεινώσεως τῶν Μοναχῶν, ἐὰν δὲν ἀντιληφθῇ ὡς ἐν ἀστραπῇ τὸ πνευματικὸν κάλλος, τὴν ψυχικὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀσκητῶν, δι' ἧς νικῶσιν οἱ μονῳτάτοι οὔτοι εἰς τὰς αἰχμηρὰς ἐρήμους καὶ τὰς ὁλὰς τῆς γῆς ἀνωθεν τῶν χαινόντων βαράθρων τῶν Καρουλίων διαβιοῦντες καὶ ὑποτάξαντες τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, δόξαν τὴν ὁποίαν ἀντιλοῦσιν ἀπὸ τὴν ἀκένωτον πηγὴν, τὸν ΘΕΟΝ, πρὸς τὸν ὁποῖον συνεχῶς παλαίουσι νυχθημερὸν προσκαρτεροῦντες ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, τότε οὐδὲν ἠννόησεν ὁ κάτοικος τῶν νέων Σοδόμων ἀκόμα καὶ ἐὰν ὄχι Περιγηγιτὴς ἀλλὰ Προσκυνητὴς

προσῆλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος.

Πέραν ὅλων τούτων ὁμως, νομίζω, ὅτι μὲ τὴν αὖξουσιν τουριστικὴν ὡς ὀνομάζεται κίνησιν, ἡ ὁποία συνεχῶς ὑποσκάπτει τὰ θεμέλια τῶν ὕγιων κοινωνιῶν, ἐν ὀνόματι τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνὸς πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος πλὴν τῶν τεχνικῶν ἐξελίξεων, περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἐλευθερίας τοῦ συναγελασμοῦ τῶν δύο φύλλων λόγῳ πλήρους ἀμβλύσεως τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν αἰσθητηρίων τῶν κοινωνιῶν, κινδυνεύει σοβαρῶς τὸ ἅγιον Ὁρος, δοκιμάζεται σκληρότατα ἡ μικροῦ τυχὸν βαθμοῦ ἀγιότης πολλῶν Μοναχῶν, φυγαδεύεται ἐκτὸς τῶν Μοναστηρίων εἰς τὰς ἀκρωρεῖας καὶ τὰς ἐρήμους ἡ Πνευματικότης καὶ σταγόνα σταγόνα, βῆμα πρὸς βῆμα τὸ κοσμικὸν πνεῦμα ἀγωνίζεται νὰ κερδίξῃ ἔδαφος ἐντὸς τῆς ἀγίας περιοχῆς.

Οἱ προϋχοντες τοῦ ἁγίου Ὁρους θὰ πρέπη νὰ ἀγρυπνῶσι συνεχῶς καὶ νὰ ἐπιτηρῶσι τόσον πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὅσον καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ. Τόσον πρὸς τοὺς κοσμικοὺς ὅσον καὶ πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας κληρικούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠγάπησαν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ΚΥΡΙΟΥ ἀλλὰ τὴν ὕλικὴν ἀξίαν τῆς θέσεως ὡς κοσμικοῦ ἢ κοινωνικοῦ ἀξιώματος.

Μ. Σπανουδάκης

νά κατανοήσω τὸ θεῖον ῥῆμα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· «τὸ θεῖον σιγῇ βιοῦται», παρὰ μόνον εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος. Ὅταν ἡ φύσις κοιμᾶται καὶ ἡ πολυστένακτος σιωπὴ τοῦ ἀγρυπνοῦντος ἀσκητοῦ ψαύει διὰ τῶν ἄκρων δακτύλων τοὺς κόμβους τοῦ κομβόσχοινιου, εἰσπνέοντας καὶ ἐκπνέοντας ρυθμικῶς τὴν γλυκυτάτην ἐπίκλησιν τοῦ ἐπουρανίου Νυμφίου. «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν», τότε ἡ ταπεινὴ καὶ ἄσημος καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου μεταβάλλεται εἰς ἀπέραντον οὐρανόν, καταυγαζόμενον ἀπὸ τὴν ἀκτινοδόλον λαμπρότητα τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου.

Αὐτὴν τὴν θείαν «ἐμπειρίαν», ἐνῷ ἐνδεχομένως δύνασαι νὰ τὴν δοκιμάσης, δὲν δύνασαι ὁμῶς νὰ τὴν μεταδώσης.

Μόνον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καὶ ἐφ' ὅσον θεᾶσαι τὴν ἁγίαν πραγματικότητα ὑπὸ τὸ πρῖσμα ἀπλῆς καὶ ἀπονηρεύτου διαθέσεως, θὰ δοκιμάσης τὴν κατάπληξιν τῆς ταπεινώσεως, βλέπων ἐνσαρκουμένην αὐτὴν εἰς τὴν ἀπέριτον καὶ ἀνεπιτήδευτον συμπεριφορὰν τῶν μοναχῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἐνταφιάσει ὑπὸ τὸ ἄσημον σχῆμα θαυατίμους τίτλους κοσμικῆς λαμπρότητος ἢ σπανίας ἐπιστημονικῆς ἀξίας.

Ποσάκις, κατὰ τὰς εὐτυχεῖς πλὴν ὀλιγομήρους ἀποδημίας μου εἰς Ἄθωνα, ἐξενίσθην ἀπὸ τὴν πληροφορίαν:

— Ἐρεῖς ποῖος ἦτο αὐτὸς ὁ καλόγηρος;

— Ὅχι!

— Ὁ τάδε πρίγκηψ ἢ ὁ τάδε ἐπιστήμων!

Τὸ πνευματικὸν κλίμα τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἶναι πραγματικῶς ἀναγωγικόν. Αἱ βυζαντιναὶ εἰκόνες ἢ τοιχογραφίαι, ἀποδίδουσαι ἐξηγισμένας μορφὰς ἁγίων ἢ ἐρμηνεύουσαι συμβολικῶς προφητικὰς εἰκό-

νας ἢ περιγραφὰς τῆς ἁγίας Γραφῆς, ἡ τέλος, ἐκφράζουσιν τὴν ἔννοιαν τῆς αγιότητος, ὡς αὕτη πραγματοποιεῖται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας· αἱ καταनुκτικαὶ ὀλονυκταὶ ἢ ἀνάγνωσις κατὰ τὴν τράπεζαν· αἱ ἡδύμολποι βυζαντιναὶ ὑμνωδαὶ· ὅλα αὐτὰ δοθηθὲν τὴν ψυχὴν νὰ ἀνυψωθῇ εἰς τὸ ἐπίπεδον μιᾶς μοναδικῆς καταστάσεως, ἀπὸ ὅπου εὐχερῶς πλέον συλλαμβάνει τοὺς ὑπερκοσμίους ψιθύρους τῶν ἀνυμνούντων ἀσιγήτως καὶ ἀενάως Χερουδὶμ· «Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος, Κύριος Σαβδὰθ πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου».

Ὁ Ἄθως εἶναι ὁρόσημον αἰωνιότητος· ἐντεῦθεν αὐτοῦ ἡ θλιβερῶς ἐξαντλουμένη στιγμή τῆς κοσμικῆς ματαιότητος· ἐκείθεν δὲ τοῦ Ἄθωνος ἡ μακαρία ἀπεραντωσύνη τῆς αἰωνιότητος. Καὶ τὴν αἰωνιότητα αὐτὴν προγεύεται ὁ μοναχὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἐφ' ὅσον βεβαίως δύναται νὰ ἐξαρθῇ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του, τὴν ὁποῖαν ἐκφράζει ἡ συγκινητικὴ τριλογία τῆς ἐπισήμου ὑποσχέσεώς του, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς κούρας του· ὑπακοή — ἀκτημοσύνη — παρθενία!

Ὁ Ἀγιορειτικὸς μοναχισμὸς ἐμφανίζει μίαν ἰδιάζουσαν ἰδιορρυθμίαν, ὅχι ἀπὸ ἀπόφews ὀργανώσεως, ἀλλὰ ἀπὸ ἀπόφews βιώματος τοῦ μοναχικοῦ ἰδεώδους. Οὗτος φέρει τὸ θεμελιώδες γνῶρισμα τοῦ μοναχικοῦ βίου, δηλαδὴ τὴν ἐξ ἀπεράντου ἀγάπης ἀναζήτησιν τοῦ γλυκυτάτου Νυμφίου τῆς ψυχῆς, διὰ μιᾶς ἐν ἀσκήσει καὶ προσευχῇ προσπάθειας καταξιώσεώς της· ἡ προσπάθεια τῆς καταξιώσεως αὐτῆς δὲν προσλαμβάνει τὴν σκληρὰν θαναυσότητα μιᾶς ἀνοικτήρμονος καταπίεσεως τοῦ σώματος, ἀλλ' οὔτε πάλιν ἐξανεμίζεται εἰς στείρας φιλοσοφικὰς ἀναζητήσεις, ἀλλ' οὔτε, τέλος, διαχέεται εἰς «κοινωνικὴν δραστηριότητα», ὑπενθυμίζουσιν τὰ τάγ-

ματα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ προσπάθεια τῆς καταξίωσης τῆς ψυχῆς, ὥστε αὕτη νὰ ἐφελκύσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Νυμφίου τῆς, ἐπιδιώκεται μὲ μίαν σύμμετρον ἄσκησιν, δι' ἧς ἀποσκοπεῖται οὐχὶ ἡ δολοφονία τοῦ σώματος, ἀλλ' ἡ ὑποταγή του εἰς τὴν ἀγνὴν κυριαρχίαν τοῦ πνεύματος. Τὴν ἄσκησιν αὐτὴν συνοδεύει ἡ προσευχή, διὰ νὰ ἀποδοῦν οὕτω ἄσκησις καὶ προσευχή τὰ ἀκαταμάχητα πνευματικὰ ἐφόδια τοῦ εὐγενεστέρου ἀγῶνος, τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐξαγνισμού τῆς ψυχῆς καὶ τῆς χαριτώσεως αὐτῆς. Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τὸ ἐπικέντρον εἶναι ἡ καρδία καὶ ὄχι ὁ νοῦς. Ὁ ἀγιορεῖτης μοναχὸς δὲν εἶναι ἀπόκοσμος καὶ μισάνθρωπος· μὲ πόσῃν εὐπρόσδεκτον καλωσύνην, μὲ ποίαν λεπτὴν εὐγένειαν, μὲ φιλόξενον διάθεσιν θὰ σὲ ὑποδεχθῇ, θὰ σὲ φιλέψῃ, θὰ σὲ κρατήσῃ πλησίον του, νὰ ἀναπαυθῇς· Θὰ σὲ ἀκούσῃ, θὰ σὲ προσέξῃ, καὶ εἰς τὸ τέλος μὲ εἰλικρίνειαν θὰ προσευχηθῇ δι' ἐσέ, θὰ τραβήξῃ κομβοσχολόνιον, θὰ μνημονεύσῃ τὸ ὄνομά σου εἰς τὸ πενιχρόν του Ναῖδριον. Δὲν εἶναι αὐτὸ κοινωνισμός; Δὲν εἶναι βίωμα ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον; Ὅλα αὐτὰ γίνονται οὐχὶ δι' ἄνθρωπαρέσκεϊαν, οὔτε διὰ λόγους «δικαιώσεως τῶν κοινωνικῶν θέσεων τοῦ χριστιανισμοῦ», ἀλλ' ἐξ ἐνὸς ἀγνοῦ αὐθορμητισμοῦ, ἐκ μιᾶς πηγαίας ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὡς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ θεωρουμένου. Πρὸ παντὸς δὲ ὁ κοινωνισμὸς αὐτὸς ἐκδηλοῦται εἰς μίαν περιοχὴν ἡρέμου ἀπαθείας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπουσιάζουν καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ματαιόφρονος κοσμικοῦ θεοῦδου καὶ ἡ στωϊκὴ ἀδιαφορία.

Ὁ ἀγιορεῖτης λοιπὸν μοναχὸς δὲν εἶναι οὔτε ὁ φιλόσοφος, οὔτε τὸ μέλος ὁμάδος κοινωνικῆς δραστηριότητος, οὔτε καὶ ἄν πρόσωπον ἐντεταγμένον εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διοικητι-

κῆς διαρθρώσεως. Εἶναι ἡ συναισθανθεῖσα τὸ βάθος τῆς ἐκ τῆς ἁμαρτίας ἀθλιότητος ψυχῆ καὶ ἀναζητοῦσα τὸ ὕψος τῆς μοναδικῆς ὠραιότητος, ἣτις ἐκπηγάξει ἐκ τῆς τελείας ἀπορροφήσεώς της ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν ἀγάπην.

Ὁ ἀγιορεῖτης μοναχὸς φέρεται πρὸς τὸ ἀπόλυτον, ὅπως ὑφούται ὁ ἀετὸς ἐκ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων πρὸς τὴν γοητείαν τῆς κυανολεύκου ἀπεραντισμένης τοῦ οὐρανοῦ. Δι' αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα, συνανθρώπους, κοινωνικὰ σχήματα, κοσμικὰς φροντίδας, τὰ θεωρεῖ πενιχρὰς συμβατικότητας, ἀδιαφόρους ἢ καὶ τελείως ξένας πρὸς τὴν οὐρανοφερῇ ἔφεσιν τῆς ψυχῆς του.

Δὲν ἐμφορεῖται ἀπὸ τὴν πολυφρόντιδα μέριμναν τῆς Μάρθας, ἐκδηλωσάσης οὕτω τὴν ἀγάπην της πρὸς τὸν νεκρανεγέρτην Ἰησοῦν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀπράγμονα ἀφοσίωσιν τῆς Μαρίας παρὰ τοὺς πόδας Ἐκεῖνου, παρ' οὗ τὸν θεῖον μακαρισμὸν ἐδέχθη.

Τὸ ἅγιον Ὅρος ἀσκεῖ μίαν θείαν γοητείαν καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἐπισκέπτου, μεταγίγξει εἰς αὐτὴν τὸν ζωογόγον μυστικισμὸν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑψοῖ αὐτὴν ὑπεράνω τῆς πορείας τῶν αἰώνων, ὥστε νὰ ζῇ ἐντόνως τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὴν ἱστορικὴν της ἀναδρομὴν καὶ τέλος πληροφορεῖ αὐτὴν, ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος δὲν ἀποτελεῖ ἀναχρονισμὸν ἢ παρελθοντολογίαν, ἀλλὰ ζῶσαν ἔκφρασιν τοῦ ἀθανάτου εὐαγγελικοῦ ἰδεώδους, τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγαμίας.

Συνιστᾷ καταγέλαστον φαιδρότητα καὶ ἐγκληματικὴν ἡλιθιότητα ἡ προσπάθεια μερικῶν φυγάδων, οἵτινες διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν φυγὴν των, εὐρίσκουν «ἀφορμὰς» κατακρίσεως τοῦ ἐπιγείου παραδείσου καὶ πανσέμου κέντρου τοῦ Ὁρθόδοξου Μοναχισμοῦ τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Δι' ὅσους δὲν ἠξιώθησαν ἢ δὲν ἠδυνήθησαν ἢ δὲν ἐκλήθησαν νὰ ἐνταχθοῦν εἰς

Α. Γ. ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΔΑΒΙΔ

δούλου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ φιλοσόφου.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Τῶν τετραστίχων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

(Ἐκ χειρογράφου ΙΖ' αἰῶνος, φύλ. 3α - 33β)

Γνωμικὸν νγ'.

Κείμενον.

Μὴ σφόδρ' ἐπεσθαι παγνίλοις ἐνυπνίων,
μηδὲ πτοητὸν εἰς ἅπαντ' ἔχειν φρέ-
[να.

μηδὲ πτεροῦ μοι δεξιότις φαντάσασιν.
λόχος τὰ δ' ἐστὶ πολλάκις τοῦ δυ-
[σμενοῦς.

Ἑρμηνεία.

Πολλὴ φησὶν ἐστὶν ἡ τῶν ἐνυπνίων δια-
φορά. ἔστι μὲν γὰρ ἐνύπνιον διὰ πνεύματος
ἀληθείας ἐνεργούμενον, οὐκ ἐν ἀγίοις μό-
νον, ἀλλὰ καὶ ἐν βασιλεῦσι καὶ ἄρχουσι
συνεπισκιασμένως τὸ μᾶλλον προσώσιν,
οἷον τὸ τοῦ Ἰωσήφ¹⁾ ἐνύπνιον, οἷον τὸ
τοῦ Φαραῶ,² τὰ τοιαῦτα οὖν οὐ τοῖς τυ-

1) Γενέσ. λζ' 5-11.

2) Γενέσ. μα' 1-9.

χοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀξίοις θεωροῦνται, ἡ καὶ
τοῖς ἄρχουσι κατ' οἰκονομίαν, οἷον ὡς εἶ-
πον τῷ Φαραῶ τὸ περὶ τῶν βοῶν ἐνύπνιον,
τὰ δὲ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὀνειράτα ἀπὸ
τοῦ θρηπτικοῦ καὶ πολυσκέπτου φαίνονται
λογισμοῦ, ἃ γὰρ τις ἀποτελεῖ, καὶ ταῦτα
φαντάζεται, ὥστε τοῦ φανταστικοῦ μᾶλ-
λον εἰσὶ, διὰ τοῦτο παραινεῖ ὁ ἅγιος μὴ
σφόδρα ἐπεσθαι τοῖς παιγνίοις τῶν ἐνυπνί-
ων μήτε λῖαν αὐτοῖς θροεῖσθαι, ὅταν μέ-
γα τι κακὸν παραδηλώσῃ, μήτε μετεωρίζε-
σθαι καὶ ματαίαις ἐλπίσι τὰς φρένας φενα-
κίζεσθαι, ὅταν δὲ δεξιὸς ᾧσι καὶ ἀγαθοί,
καὶ ἀγαθὸν τι παραδηλώσῃ. ταῦτα γὰρ ὡς
ἐνεδρον καὶ παγὶς πολλάκις ὑπὸ τοῦ ἐχ-
θροῦ κατασκευάζονται. ἐροῦμεν δέ τι καὶ
παράδειγμα οὐκ ἀτερπές, ὃ τινι ἀφηγουμέ-
νῳ τῶν μεγιστάνων ἠκούσαμεν, ἀπατη-

τὴν ἁγίαν καὶ θείαν παρεμβολὴν τοῦ μο-
ναχικοῦ βίου, τὸ ἅγιον Ὅρος παρέχει τὴν
δυνατότητα μιᾶς κατανυκτικῆς ἀναψυχῆς.

Κατάσκοπος καὶ τετραυματισμένη ἡ ψυ-
χὴ τοῦ ἐπισκέπτου τῆς ἀγωνήμου πολιτεί-
ας τοῦ Ὁθωνος, θὰ ἀγαξήτῃ εἰς τὴν εὐλο-
γημένην περιοχὴν τὴν γαλήνην καὶ τὴν
ἡρεμίαν, ποῦ ἀρνούνται εἰς αὐτὸν ὁ θόρυ-
βος καὶ ἡ τύρβη τῶν συγχρόνων πόλεων,
καὶ δὲν θὰ ἀργῇ νὰ ἀπολαύσῃ τὰς θείας
αὐτὰς δωρεάς. Εἴτε παρακολουθεῖς τὰς
κατανυκτικὰς ἀκολουθίας εἰς τὸν Ναόν,
ἀφοῦ ἡ ἰδιάζουσα εὐωδία τῆς ἐκκλησίας
μαζὺ μὲ τὸ δειλὸν καὶ ἀπίθανον φῶς τῶν
κανδηλῶν ἐπιβάλλουν τὴν ἔκστασιν τοῦ
ἀγίου, εἴτε ἀναπολεῖς πρὸς τὸ παρελθόν

ἀπὸ τὸν ἐξώστην «ἀπλωταρχάν», ὑπὸ σε-
ληνόφωτον νύκτα, ἀφοῦ ἡ αἰσίματος χο-
ρωδία τῶν κυμάτων ἐκφράζει τὸν θαθὺν
σεδασμὸν τοῦ Αἰγαίου πρὸς τὸ μοναστικὸν
κέντρον τοῦ Ὁθωνος, εἴτε θαδίζεις εἰς τὰς
ἐπικινδύνους ἀτραποὺς τοῦ Ὁρους, αἰσθά-
νεσαι πάντοτε τὸν ἑαυτὸν σου ὑπεράνω
τῆς ἀθλίας συμβατικότητος τῆς ζωῆς καὶ
ριγεῖς ἀπὸ τὴν ἱερὰν νοσταλγίαν τῆς
συναντήσεως τοῦ Κυρίου.

Χαῖρε ἅγιον καὶ εὐλογημένον Ὅρος· πα-
τέρες πολυσέβαστοι ἀνδρίξεσθε καὶ κρα-
ταιοῦσθε ἐν Κυρίῳ, εὐχόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν,
τῶν κατεργαζομένων σκληρῶς τὰ πλινθία
τῆς ἀπαισίας δουλείας τοῦ δυνάστου Φαραῶ.

Διονύσιος Μπατιστάτος

θέντος ὑπὸ δνείρατος δεξιῷ μὲν δοκοῦντος ἀποτελεσμα δὲ ἔχοντος κακόν. εἶπε γάρ, ὅτι εἶδε καθ' ὕπνου ὡς ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἐφόρει στέμμα βασιλικόν, ὃ καὶ ἔσφιγγε ταύτην ἰσχυρῶς· μετὰ δὲ ταῦτα νομίσας ὡς βασιλεῖαν δηλοῖ ὄνειρος, ἀντήρε κατὰ τοῦ τηνικαῦτα βασιλεύοντος τοῦ Βοτανιάτου, καὶ πολὺν στρατὸν συναγεῖρας, καὶ βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς, ἦλθε μέχρι Κωνσταντινουπόλεως ὡς βασιλεὺς. οὗτος δὲ ὠνομάζετο Βρυέννιος. εἰτὰ πολέμου συρρεύσαντος μέσον αὐτοῦ τε καὶ τοῦ βασιλικοῦ στρατοπέδου καὶ κατὰ σκοπὸν αὐτοῦ τοῦ πολέμου γινομένου ὥστε τοῦ βασιλέως εἰς φυγεῖν κατιδεῖν, αὐτὸς δὲ Βρυέννιος ἐν ὄσῳ ἐδίωκε, πέπτωκεν ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὃ ἐποχεῖτο εἰς δόθρον, καὶ παραχρῆμα κατεσχέθη ὑπὸ τῶν τοῦ βασιλέως, καὶ γέγονε τὰ τῆς νίκης πολίστροφα, ὥσπερ εὐρίπου μεταπεσόντος, καὶ αὐτίκα ἐκτυφλοῦται τοὺς ὀφθαλμούς, δεθεὶς τὴν κεφαλὴν, σφιγθεὶς καὶ στρεβλωθεὶς μετὰ λώρων ἰσχυρῶν περὶ τοὺς μὲνιγγας, ὥστε ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος καὶ μετὰ τὸ παθεῖν γινῶναι ὅτι ὄνειρος ἠπάτησεν αὐτόν. οὐ γὰρ βασιλεῖαν ἐδήλου ἢ τοῦ στέμματος σφίγξις ἐν τῇ κεφαλῇ, ἀλλὰ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἐκτύφλωσιν μετὰ καὶ τῆς στρεβλώσεως τῆς κεφαλῆς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν κατὰ τὸ περιττόν, καὶ ὡς ἐναγίσματα. ὁ μέγας δὲ Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν τρίτον λόγον αὐτοῦ περὶ ξενιτείας, τὰ περὶ ὀνείρων φησὶν, ὅτι· ὄνειρος ἐστὶ νοὸς κίνησις ἐν ἀκίνησίᾳ τοῦ σώματος¹⁾ φαντασία δὲ ἐστὶν ἀνυπόστατος θεωρία²⁾ ἢ αἰτία· καὶ μετὰ ὀλίγον, ὁ τοίνυν ὄνειρος πιστεύων ὁμοιος ἐστὶ τῷ τὴν σκιὰν αὐτοῦ κατατρέχοντι καὶ ταύτην κατέχειν δοκιμάζοντι³⁾ καὶ μετ' ὀλίγον· ὁ ἐνυπνίους πεισθεὶς εἰς

ἅπαν ἀδόκιμος, ὃ δὲ ἀπιστῶν, φιλόσοφος οὗτος⁴⁾.

Γνωμικὸν νδ'.

Κείμενον

Ἐλπίς προκίσθω δεξιῷ παντὸς τέλους, εἰ γὰρ συνεργὸς ἐστὶ τις τοῦ χείρο-
[νος
πῶς οὐ καλοῦ δίκαιον εἶναι καὶ πλεόν;
οὐ γὰρ φέρω γε τῷ κακῷ νικῶμενος.

Ἐμμηναία.

Ἐπὶ παντὸς πράγματός φησί, πᾶς ὁ τούτου καταρχόμενος πρὸς τι τέλος ἀφορῶν εὐχρηστον καὶ τούτου ἔχων ἐλπίδα τυχεῖν ἀπάρχεται αὐτοῦ. οὕτω καὶ οἱ τὰς λογικὰς τέχνας καὶ ἀλόγους μεταχειριζόμενοι καὶ οἱ τὰς ἐπιστήμας. πάντες γὰρ πρὸς τὸ τέλος ἀφορῶντες εὐχρηστον ἀπάρχονται οἷας δὴποτε τέχνης ἢ ἐπιστήμης· καὶ πρᾶξις πᾶσα καὶ ἐνέργεια σκοπὸν ἴδιον ἔχει καὶ ἐλπίδα προκειμένην. πρὸς ἣν ἀφορῶν ὁ ἐργαζόμενος ἐργάζεται. οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν βιωτικῶν εὐρήσεις σκοπῶν καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν. οὕτω καὶ οἱ ἀπόστολοι τοῦ κατ' αὐτοὺς δρόμου τὸ τέλος ὁρῶντες ἐν τοῖς ἔθνεσι τὸν Χριστὸν προκατήγγειλαν. οὕτως οἱ ἀθλοφόροι περὶ τῆς ἀληθείας ἐμαρτύρησαν, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς θανόντες ἐστεφανώθησαν, καὶ οὕτως οἱ ἀσκηταὶ κακοπαθήσαντες, ἐδοξάσθησαν. προκίσθω τοίνυν καὶ ἡμῖν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ποιοῦμεν ἐλπίς τέλους ἀγαθοῦ. διότι ἡ τοιαύτη ἐλπίς προτρέπει πρὸς ἀγαθὸν καὶ συνεργεῖ. εἰ γὰρ ἐλπίς τις τοῦ χείρονος, οἷον τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης (ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ ἐλπίς ἐξακούεται) συνεργὸς ἐστὶ πρὸς αὐτὸ τὸ χεῖρον τέλος, ἥτοι τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν. ὁ γὰρ πλεὺν τὰ τῆς θαλάσσης πελάγη, ἐπ' ἐλπίδι πλούτου καὶ πρὸς τὸ κερδάναι ἀφορῶν, καταφρονεῖ καὶ κατατολμᾷ τοῦ φοβερωτάτου πλοῦτος, κατα-

1) Ἰωάννου Κλίμακος Λόγ. γ' λς'.

2) αὐτόθι λξ'.

3) αὐτόθι λη'.

4) αὐτόθι μδ'.

φρονῶν τοῦ θαλαττίου κινδύνου. καὶ ὁ στρατιώτης ἐπ' ἐλπίδι δόξης ἢ κέρδους κατατολμᾷ τοῦ πολέμου. χεῖρον δ' ὁμολογουμένως ὁ πλούτος. οὕτω καὶ ἡ ἀνθρωπίνη δόξα τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ ἀληθινοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀληθινῆς δόξης. ἅτινα ἐστὶ τὰ αἰώνια ἀγαθὰ, καὶ ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία. πῶς οὖν δίκαιον καὶ ἐνδεχόμενον τὴν ἐλπίδα τοῦ καλοῦ, ἡγουν τῆς ψυχικῆς σωτηρίας. τοῦτο γὰρ ἐστὶ κυρίως καλὸν καὶ συνεργὸν εἶναι καὶ πλέον πρὸς τὸ τοιοῦτον καλὸν συνθεῖν ἡμᾶς πρὸς τοῦτο, ὥστε καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς καταφρονεῖν, διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιτυχίας τοῦ τοιοῦτου καλοῦ. οὐ γὰρ φέρω νικᾶσθαι ὑπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ κακοῦ, ἡγουν τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης, μὴ νικᾶσθαι ὑπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἀγαθοῦ, ἡγουν τῆς ψυχικῆς σωτηρίας.

Γνωμικὸν νε'.

Καίμενον.

Ἦγού τύχης φρόνησιν ἀσφαλεστέραν·
ἡ μὲν γὰρ ἐστὶ πράγματος κούφη
[φορὰ
ἡ δ' οἰακισμός· μηδὲν οὖν παιδεύσεως
νόμιζε κρεῖσσον, ἢ μόνῃ κεκτημέ-
νων.

Ἑρμηνεία.

Νόμιζε φησὶ τὴν φρόνησιν κατὰ πολὺ εἶναι θεδαιωτέραν τῆς τύχης. ἡ μὲν γὰρ τύχη ἐστὶ, τὸ ταχέως οὕτω γινόμενον καὶ ἄνευ λόγου τινός. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ κούφη φορὰ, καὶ ὡς ἔτυχε γινόμενον. φρόνησις δὲ τὸ μετὰ ὀρθοῦ λόγου καὶ συνέσεως γινόμενον. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό, ἢ δ' οἰακισμός. ἡγουν αὕτη ἡ φρόνησις οἰακισμός ἐστίν, ἡγουν κυβέρνησις τις καὶ οἰκονομία, διὰ λόγου ὀρθοῦ προβαίνουσα. μηδὲν οὖν φησὶν ἡγήσῃ κρεῖσσον. τῆς παιδεύσεως μῆτε προτιμήσεως ταύτης. ἥτις

παιδεύσεις παραμένει τοῖς ἔχουσιν αὐτήν, καὶ μόνιμος ἐστὶ παρ αὐτοῖς καὶ θεδαία, καὶ οὐδείς δύναται αὐτὴν ἐξ αὐτῶν ἀφελέσθαι. καὶ βιοῦσι γὰρ τοῖς ἔχουσιν αὐτήν, μένει δὲ αὐτοῖς, καὶ ἀποθανοῦσι πάλιν μένει αὐτῇ συνεπομένη αὐτοῖς. ἐν τισὶ γέγραπται οὕτως ἢ μόνῃ κεκτημένων, καὶ νοηθήσεται οὕτως. ἥτις ἐστὶ κυρίως τῶν ἐχόντων αὐτήν καὶ παραμένονσα αὐτοῖς καὶ ὧδε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι συναπαίρουσα τοῦτοῖς, καὶ ἐπομένη αὐτοῖς. τὰ δὲ ἄλλα πάντα ὅσα ἂν τις ἐπιτελήσαιο χρήματά τε καὶ πράγματα. πλούτον παντοῖον καὶ δόξαν ἀνθρωπίνην. οὐκ εἰσὶ μόνιμα τοῖς ἔχουσι ταῦτα. πράγματα γὰρ ἀνθρώπων, φησὶ τις τῶν ἔξω σοφῶν, ἄλλοτε ἄλλως ἔχει, ἢ δ' ἀρετὴ ἔμπεδόν ἐστι χρήμα. γίνωσκε δὲ ὅτι οἱ ἔξω σοφοὶ ἄλλο λέγουσι τύχην, καὶ ἄλλο αὐτόματον. ὡς καὶ Ἀριστοτέλης διδάσκει ἐν τῇ αὐτοῦ φυσικῇ ἀκροάσει. τύχη μὲν ἐπὶ τῶν προαιρετικῶν, αὐτόματον δὲ ἐπὶ τῶν ἀπροαιρέτων. εἰ γὰρ τις περιπατῶν ἢ ὀρύσσων ἐντύχῃ χρυσῷ ἢ ἄλλῳ τινί, τοῦτο λέγεσθαι τύχη. εἰ δὲ λίθος ἀφ' ὕψους μέγας πεσὼν εἰς γῆν χρηματίσῃ εἰς καθέδραν ἐπιτήδειος, τοῦτο λέγεται αὐτόματον.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ὁ Ἅθως πότε ὠνομάσθη ἅγιον Ὁρος. Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ βασιλεύοντος ἐν ἔτει 961, λίαν ὑπερεπερίσσειον οἱ ἐν τῷ Ἅθῳ μοναχοί· ὅθεν ἐξ ἐκείνου τοῦ καιροῦ οὐκ ἔτι Ἅθως καλεῖται, ἀλλὰ ἅγιον Ὁρος, διὰ τοὺς ἁγίους τοὺς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένους πατέρας καὶ διὰ τὰ πόλλα τότε ὑπάρχοντα μοναστήρια, ἅπερ ἐβδομήκοντα ὑπῆρχον μεγάλα, ὧν τὸ πρόκριτον ἦν ἡ ἁγία Λαύρα, κτισθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Τότε ἔκτισαν καὶ τὸν περικαλλὴ ναὸν τοῦ παναγίου Τάφου οἱ Σαρακηνοί.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐκ τοῦ βίου καὶ πολιτείας τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν

ΑΝΔΡΕΟΥ

ΤΟΥ ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΑΛΟΥ

Συγγραφεῖς παρὰ Νικηφόρου ἱερέως τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας
τῆς ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων τῆς ἐπωνύμου τοῦ Θεοῦ σοφίας.

(Συνκίτικὸς χαρτῶς κώδιξ ὑπ' ἀριθ. 543, αἰῶνες ιζ' φύλ. 1α - 186α)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 297)

Ἀπάρας οὖν ὁ πρῶτος εἰσελεύσεται ἐν Θεσσαλονίκη, καὶ ἔρεϊ Θεσσαλονικέων ἡ πόλις, σὺ νικήσεις τοὺς ἐχθρούς σου, καύχημα γὰρ ἀγίων σὺ ὑπάρχεις, καὶ ἡγίασέ σε ὁ Κύριος. Τηνικαῦτα στρατεύσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπὸ ἐπιστετοῦς καὶ ἀνωτέρω, στρατεύσει δὲ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μονάζοντας ¹⁾ καὶ ποιήσει αὐτοὺς φορέσαι ἄρματα πολεμικά, καὶ κατασκευάσας πλοῖα μεγάλα πορεύσεται ἐν Ρώμῃ, καὶ στας πρὸ τῶν πυλῶν αὐτῆς ἔρεϊ χαίροις Ρώμῃ τρίρωμε, ἡ μάχαιρά σου ὀξεῖα, τὰ βέλη σου ἠκονημένα, ἔντιμος εἰ σύ, κραταιῶς την πίστιν σου κάτεχε, μὴ ἀλλάξῃς αὐτὴν μέχρι τῆς συντελείας· μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τοῖς οἴκοις σου.

Τότε στρατεύσει τὰ ξανθὰ γένη, καὶ ποιήσει ναῦς καὶ ἐκδέξεται τοὺς ἐτέρους αὐτοῦ ἀναμέσον δήλου καὶ ἀδήλου. Ὁ δὲ δεύτερος μεῖραξ ἐκστρατεύσει καὶ αὐτὸς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὰς Κυκλάδας τῶν νήσων καὶ στρατεύσει τοὺς ἱερεῖς, καὶ τοὺς μονάζοντας, μανίᾳ δεινῇ κατὰ τῶν ἄλλων κινούμενος. Καὶ ἀτάρας ἔλθῃ ἐλ' ὀμφαλὸν τῆς κτίσεως· τινὲς δὲ λέγουσι τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὀμφαλὸν εἶναι τῆς οἰκουμένης. Ἐκεῖσε οὖν αὐτὸς εἰσδέξεται τοὺς ἐτέρους αὐτοῦ, μεθ' ὧν ὀφείλει συνᾶναι τὸν πόλεμον. Καὶ τρίτος ἐξελεύσε-

ται καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως καὶ στρατοπεδεύσει Καρίαν, Φρυγίαν, Ἀσίαν, Ἀρμενίαν, Γαλατίαν τε καὶ Ἀραβίαν· καὶ ἐν Συλαίῳ γενόμενος, τάδε ἔρεϊ πρὸς αὐτό: Σύλαιον ἐπικέκλησαι, ἀλλ' οὐ συλλυθήσῃ οὐδὲ παραληφθήσῃ παρ' οὐδενὸς τῶν πολεμούντων σε. Ταῦτα εἰρηκῶς ἀπάρας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἐν λαῷ ἀσυνθέτῳ γενήσεται.

Μετὰ οὖν τὸ συναχθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατέναντι ἀλλήλων, συγκρουσμοῦ γεγονότος μεληδὸν ἀλλήλους κατακόψουσιν ὥσπερ ἐν μακέλλῳ τὰ πρόβατα· καὶ ἀποκτανθήσονται οἱ τρεῖς βασιλεῖς μετὰ τοῦ πλήθους παντός ¹⁾ καὶ ἐκχυθήσεται τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὥς πλημυρὰ βροχῆς ὕδατος, ὥστε μὴ καταλειφθῆναι τινὰ ἐξ αὐτῶν. Τότε συγκραθήσεται ἡ θάλασσα ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν σημείοις δώδεκα, καὶ ἔσονται πᾶσαι αἱ γυναικες χῆραι· ἐπὶ γὰρ γυναῖκες ζητήσουσιν ἕνα ἄνδρα καὶ οὐχ εὐρήσουσι, μέχρῃς ὅτε ἐξ ἁλλοδαπῆς γῆς ἀκούσαντες ἤξουσιν, οἳ καὶ ληφθέντες ἀνήλικοι· ἀνδρυνθέντες δέ, ἔσονται ὥς χοῖροι ἀπὸ πολλῆς ἀσωτίας μὴ αἰσθανόμενοι.

Τότε δὲ μακάριοι καὶ τρισμακάριοι οἱ ἐν ὕρεσι καὶ σπηλαίοις τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, ἐπειδὴ τὰ δημοσίως γενόμενα δεῖνὰ οὐ θεάσονται, ἀλλ' ἔσονται ἰδίως ἐκδεχόμενοι τὴν μετὰ τοῦ ἀντιχρίστου μάχην καὶ πόλεμον· οἱ ἡδύτατοι ἄνθρωποι, οἱ

1) «Καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς στρατοπεδεύουσι».

1) «Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν σωθήσεται».

μέλλοντες διὰ Χριστὸν θύεσθαι ὑπὸ τοῦ πονηροῦ Δάν, λέγω δὴ τοῦ παμπονήρου διαβόλου ἦτοι τοῦ ἀντιχρίστου. Τότε διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνδρα αἰδέσιμον, ἀλλὰ πάντας τῆς ἀπωλείας, ἀναστήσεται γύναιον πονηρὸν καὶ αἰσχρότατον ¹⁾ ἀπὸ τοῦ Πόντου, καὶ βασιλεύσει ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων· αὕτη δὲ γενήσεται βακχεύτρια, μάγισσα καὶ φαρμακός, καὶ ἀπαξαπλῶς τοῦ διαβόλου θυγάτηρ. Ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις αὐτῆς ἔσονται ἐπιβουλαὶ καὶ σφαγαὶ κατὰ τὰς ρύμας τῆς πόλεως· ἀποκτενεῖ γὰρ ἕκαστος, εἰ δυνάμεως ἔχει, τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ υἱὸς πατέρα, καὶ πατὴρ υἱόν, μήτηρ θυγατέρα, καὶ θυγάτηρ μητρί, ἀδελφοὶ ἐπαναστήσονται ἀλλήλοις καὶ κατασφάξουσιν, καὶ ἔσται κακία πολλή, καὶ μῖσος ἐν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ φόνοι ἀναριθμητοὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐν δὲ τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἔνδοθεν ἔσονται ἀσέλγεια, μοιχεῖαι, ἀσωτεῖαι, αἰμομιξίαι, κιθάραι τε καὶ ὀρχήσεις, χλευασμοὶ τε καὶ παίγνια, ἅπερ ἄνθρωπος οὔτε εἶδεν οὔτε ἤκουσε.

Καὶ γὰρ ἡ βασιλὶς ἐκείνη ἡ ἀκάθαρτος, θεὰν ἑαυτὴν ὀνομάζουσα καὶ Θεῶ μαχομένη, κόπρω μιανεῖ τὰ ἅγια θυσιαστήρια ²⁾ καὶ πλυνεῖ τὸ σῶμα αὐτῆς ὕδατι καὶ μολύνει πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπο-

1) Ἐν χειρογράφῳ ιε' αἰῶνος τὰ ἐξῆς ἀπαντώνται : «Καὶ μετὰ ταῦτα ἀναστήσεται βασιλίςσα ὄνομα Πειρία ἐκ πόλεως Κόθωνος, κοντοειδὴς δασεῖα· ἐκείνη θέλει μᾶναι καὶ τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταστρέψει· σμίξει γὰρ υἱὸν μετὰ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα μετὰ πατρὸς καὶ ἀδελφὸν μετὰ ἀδελφῆς. Καὶ πάσῃ τῇ συγγενεῖᾳ προσάψεται, καὶ πολλοὺς ἀπολέσει μετὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ ἀναστήσεται σπέρμα τοῦ ἁλλοτρίου, καὶ καταβὰν πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀναλώσει αὐτοὺς διὰ τὴν παρανομίαν αὐτῆς.

2) «Καὶ αὕτη μιανεῖ τὰ ἅγια τοῦ Θεοῦ θυσιαστήρια» (Θεωρ. ἀγ. Μεθοδίου).

στρέψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνυβρίσει τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἄρπάσει τὰ σκεύη τὰ τίμια ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, τοὺς τε τιμίους σταυροὺς καὶ τὰς σεβασμίας εἰκόνας, τὰ τε Εὐαγγέλια καὶ τοὺς Ἀποστόλους, καὶ πᾶσαν βίβλον ἱερὰν συναθροίσει ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ποιήσασα σωρὸν μέγαν καὶ λοῦσα πῦρ καταφλέξει πάντα, καὶ τὰς Ἐκκλησίας καταστρέψει μέχρις ἐδάφους· ζητήσιν καὶ λείψανα ἁγίων τοῦ κατακαῦσαι αὐτὰ καὶ οὐχ εὐρήσιν· ὁ γὰρ Θεὸς ἀοράτῳ δυνάμει ἀπὸ τῆσδε τῆς πόλεως μεταγάγει αὐτά. Τότε ἡ τάλαινα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καταστρέψει τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ τὸν τόπον τοῦ ναοῦ μιάνασα σταθεῖσα κατὰ ἀνατολὰς φρουαυτομένη, ἔρει πρὸς τὸν Ὑψιστον· μὴ κατῶκησά, ὧ λεγόμενε Θεέ, ἀπαλεῖψαί σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς· Ἴδε τί σοι ἐποίησα καὶ ἔκαμον, καὶ οὐκ ἠδυνήθης κἂν τριχός μου ἐφάψασθαι· μείνόν μοι μικρόν, καὶ ἔάν εἰμι ἐνταῦθα καὶ τὸ στερέωμα χαλῶ, καὶ δείξω σοι τίς ὁ ἐν θεοῖς δυνατότερος φημί καὶ Θεαῖς ¹⁾.

Ταῦτα λαλήσει ἡ γάγγραινα, ἥ καὶ πλείονα, καὶ δρᾷσει χεῖρονα· εἰς ὕψος ἀποπτύουσα καὶ λίθους πέμπουσα· ἔω γὰρ λέγειν αὐτῆς τὰ δεινότερα. Ἐν γὰρ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κλεινεῖ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντακράτωρ τὸ τόξον αὐτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ φοβεροῦ δυνάμει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἔκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν μεγάλην πόλιν ταύτην· καὶ δρᾷσεται αὐτῆς ἐν ἰσχύϊ, καὶ τῷ δρεπάνῳ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ὑπότμευε τὸν χοῦν τὸν ὑπο-

1) «Καὶ αὕτη σταθεῖσα ἐν μέσῳ τῆς Ἐπιτάφοιο, κηρύξει φωνῇ μεγάλῃ λέγουσα· τίς Θεὸς πλὴν ἐμοῦ; καὶ τίς ὁ ἀνθιστάμενος τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ; καὶ εὐθὺς σεισθήσεται ἡ Ἐπιτάφος, καὶ καταποντισθήσεται σύμφυκος ἐν βυθῷ ἀπωλείας».

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Εὐχαριστήριον.

Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς 25ετίας τῆς «Ἁγιο-
ρειτικῆς Βιβλιοθήκης,» αἰσθάνεται αὕτη
τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσῃ πάντας
τοὺς ὁπωσδήποτε καὶ δι' οἷονδήποτε τρέ-
πον ἐνισχύσαντας αὐτήν, ὥστε νὰ φθάσῃ
αἰσίως εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν.

Ἰδιαιτέρως εὐγνωμονοῦμεν τὴν Ἐκ-
κλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις διὰ τῆς συ-
νεργασίας τῶν ἐκπροσωποῦντων Αὐτὴν
ἐν τῷ κόσμῳ, Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν,
ἐπαισιώσας τὸ ἔργον ἡμῶν διὰ τοῦ κύ-
ρους Αὐτῆς.

Αἱ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τοῦ σεπτοῦ Πα-
τριάρχου, τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν
κληρικῶν, εἶθε νὰ ἐπιρρωνύωσι τὰ αἰ-
σθήματα καὶ φρονήματα ἡμῶν καὶ τῶν
συνεργατῶν ἡμῶν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ
ἐπιτελουμένου ψυχωσωτηρίου ἔργου, δι'
οὗ ἀπεκδεχόμεθα, θεϊκῇ ἀγαθότητι, τὴν
ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν τῆς αἰωνίου ζωῆς.

— Καὶ πάλιν τὸ ἑορτολόγιον.

Κατάπληξιν μᾶς προξενεῖ ἡ θλίβερά

κάτω τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ἔρεϊ τοῖς
ὑδασι τῆς ἀβύσσου τοῦ καταπιεῖν αὐτήν,
ἅπερ φοβερῶς ὑπακούσαντα ἔξ ἑκατέρων
τῶν μερῶν τάχει σφοδρῶ καὶ ἤχῳ φοβε-
ρωτάτῳ ἀναβλύσουσι, καὶ τὸ ὑποκάτω αὐ-
τῆς ἀνασπάσει ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐπάρει
αὐτὸ εἰς ὕψος ὥς μύλον γυροβολούμενον,
φρίνη πολλῇ, ὥστε θρηνεῖν καὶ δδύρεσθαι,
κράζειν τε οὐαὶ τοῖς ἐν μέσῳ τῆς πόλεως.
Οὕτως οὖν κατενεχθείσης αὐτῆς ἐν τῇ ἀ-
βύσσῳ τὰ ἔξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἀναβλύ-
σαντα ὕδατα σφοδρῶς κατακλύσαντα καὶ
κατακαλύψαντα αὐτήν τῷ φοβερῷ καὶ ἀχα-
νεῖ πελάγει τῆς ἀβύσσου παραπέμψουσιν.
Οὕτως οὖν, ὦ τέκνον μου Ἐπιφάνιε, ἡ
πόλις ἡμῶν συντελεσθήσεται καὶ ἅπερ δέ
σοι εἴρηκα ὀπισθεν ὅτι μέλλουσι συμβαί-
νειν τῷ κόσμῳ δεινά, ἐκεῖνα εἰσὶν, ἅπερ
ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔφησεν
ἀρχὴν ὧδίνων. (Ἀκολουθεῖ)

διαίρεσις τῶν δύο ἰσχυρῶν παρατάξεων
διὰ τὸν ἀγῶνά των ὑπὲρ ἐπαναφορᾶς τοῦ
ὁρθοδόξου ἑορτολογίου. Αἱ βιβεῖται φρά-
σεις ἃς ἀνταλλάσσουσιν μεταξύ των, εἶναι
ἀνομολόγητοι, Καὶ οἱ μεγαλύτεροι ἀκόμη
ἐχθροὶ δὲν θὰ ἐπετίθεντο ἀμοιβαίως τό-
σον φοβερά.

Ἀλλὰ δὲν νομίζουν οἱ ἀδελφοὶ μας οὗ-
τοι, ὅτι μὲ τὴν τακτικὴν των αὐτὴν πα-
ραβλάπτουν ἀνεπανορθώτως τὸν καλὸν
ἀγῶνα των; Δὲν γνωρίζουν ὅτι ὅπου ὑ-
πάρχει ἔρις καὶ διχοστασία, Χριστὸς ἐκεῖ
δὲν ὑπάρχει; Δὲν γνωρίζουν τί εἶπεν ὁ
Κύριος, ὅτι ἄνευ ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν
οὐδέν; Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶναι δυ-
νατὸν νὰ προαχθῇ ὁ ἀγὼν, πολὺ περισ-
σότερον ἢ ἐπαναφορὰ τοῦ πατριῶν ἑορτο-
λογίου;

Δὲν νομίζουν ὅτι λυποῦν κατάκαρδα
τοὺς ὁμοιδεάτας των τῶν ἄλλων Κρατῶν
καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν ἀρχάς, τοὺς
τηροῦντας εἰσέτι τὸ ὁρθόδοξον ἑορτολό-
γιον;

Πρὸ καιροῦ ἐγγράφομεν ὅτι: ὅταν π. χ.
θελήσῃ ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία νὰ ἐνώσῃ
τοὺς Χριστιανούς της διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς
τοῦ ἑορτολογίου καὶ καλέσῃ τοὺς ἀγωνι-
στὰς αὐτοὺς, ποίους ἐκ τῶν πολλῶν παρα-
φράδων νὰ καλέσῃ; Τοὺς Μαθηταίους, τοὺς
Χρυσοστομικούς, τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Κοι-
τέα καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀκόμη πρὸς συμ-
βιβασμόν; Ἐὰν καλέσῃ τοὺς μέν, θὰ δια-
φωνήσουν οἱ δὲ καὶ δὲν θὰ συμφωνοῦν
διὰ τὴν ἑνωσιν. Λοιπὸν τί πρέπει νὰ γί-
νῃ; Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ φιλοδοξιῶν
τῶν ἀγωνιστῶν αὐτῶν, ἃς ζητήσουν πρῶ-
τον ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ταπείνωσιν, ἵνα
ἡ ταπείνωσις φέρῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀγά-
πην, ὅποτε ἡ ἀγάπη θὰ συμβιβάσῃ τὰ
πάντα. Ἐπὶ πλέον διὰ τῆς μεταξύ των
ἀγάπης, θὰ ἀποκτήσουν καὶ περισσοτέ-
ρους ὁπαδοὺς καὶ οὕτω εὐχερέστερον θὰ

ἐπιτευχθῇ ὁ ἁγών.

Δυνάμεθα ἐδῶ νὰ ἀναφέρωμεν τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ὅστις διαδεχθεὶς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τῆς ψήφου τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ καὶ παρουσιασθείσης διαφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μακεδονίας ἐπισκόπων, εἶπε: «Ἄνδρες ποὺ ποιμαίναμεν μαζὶ τὴν ἱερὰν ποίμνην τοῦ Χριστοῦ, θὰ ἦτο αἰσχρὸν καὶ ὀλοτελῶς ξένον δι' ἡμᾶς νὰ προτιρέωμεν ἄλλους εἰς τὴν ἀγάπην καὶ μεταξὺ μας νὰ ἔχωμεν κηρύξει πόλεμον. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ πείσωμεν τοὺς ἄλλους εἰς τὸ νὰ ἔχουν ἀγάπην, ἐν ᾧ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐῖμεθα ἀσύμφωνοι;».

Εἶναι πολλοί, πλεῖστοι οἱ χριστιανοὶ ποὺ θέλουν νὰ ἐνταχθοῦν εἰς τὸ παλαιὸν ἑορτολόγιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγεννήθησαν καὶ ἀνεπύχθησαν, ἀλλὰ βλέποντες αὐτὴν τὴν μεταξὺ των διάστασιν, διστάζουν νὰ ἐκδηλωθοῦν.

Ἄς ἐτοιμάζεται λοιπὸν τὸ ὁρθόδοξον ἅγιον Ὅρος νὰ κυβερνήσῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον κρατεῖ ταύτην διότι ὅπως πᾶν τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει πονθενὰ ἐμπιστοσύνη.

Πρόσχωμεν, Πατέρες, πρόσχωμεν.

—Οἱ ἑλεγχοὶ

Εὐρύτατος γίνεται λόγος καὶ σχόλια ἀπειράριθμα, εἰς τὰ περιοδικὰ καὶ τὰς ἐφημερίδας, διὰ τοὺς ἁμαρτήσαντας ἢ καὶ ἁμαρτάνοντας κληρικούς μας ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους. Καὶ ζητοῦμεν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ πίνακι. Ἐὰν εἴχομεν καὶ περισσότερον δηλητήριον νὰ ρίψωμεν εἰς τὰς ἐκφράσεις μας, θὰ τὸ ἐρρίπταμεν. Μὲ τοῦτο θέλομεν δῆθεν νὰ τοὺς συνειτίσωμεν καὶ νὰ τοὺς σώσωμεν. Δὲν γνωρίζουν ὅμως οἱ τὰ τοιαῦτα ἐνεργοῦντες ὅτι κάμουν εἰς τοὺς ἐλεγχόμενους τὴν μεγαλυ-

τέραν εὐεργεσίαν.

Καὶ ἐξηγούμεθα. Ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ὅλα, ἐκτὸς ἂν παραδεχθῶμεν τὸν Θεὸν ὡς τυφλὸν καὶ κωφόν. Ἡ κρίσις καὶ ἡ τιμωρία ἀνήκει μόνον εἰς τὸν Θεόν, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ ἁμαρτάνοντες εἶναι οἱ ἐπὶ γῆς ἀντιπρόσωποί του. Οἱ κληρικοὶ οὗτοι ἐλεγχόμενοι καὶ τιμωρούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὴν τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὅταν δὲν τιμωροῦνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, θὰ τιμωρηθοῦν ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεόν, πολὺ αὐστηρότερα. Τοῦτο γίνεται φανερόν ἀπὸ τὴν παρὰ τῶν Ἰουδαίων προσαχθεῖσαν πρὸς τὸν Κύριον γυναῖκα, συλληφθεῖσαν ἁμαρτάνουσαν, κρατούντων αὐτῶν εἰς χεῖρας των τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος καὶ τῆς τιμωρίας. Εἰς μίαν στιγμὴν ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτοὺς «ὁ ἀναμάρτητος τὸν λίθον βαλέτω» καὶ μόλις ἔσκυψεν εἰς τὴν γῆν, ἐξηφανίσθησαν ὅλοι, δεδομένου, ὅτι ἦσαν ὅλοι ἁμαρτωλότεροι ἀπὸ αὐτήν. Τῆς λέγει ὁ Κύριος. «Τίς σὲ κατέκρινεν; οὐδεὶς, οὐδὲ ἐγὼ σὲ κατακρίνω· ὕπαγε καὶ μηκέτι ἁμαρτανε».

Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ μὲ τὸν πλούσιον καὶ τὸν πτωχὸν Λάζαρον· ἀντὶ ὁ πλούσιος μὲ τὰ ἀγαθὰ του νὰ κερδίσῃ τὸν Παράδεισον καὶ ὁ Λάζαρος μὲ τὴν ἀθλιότητά του νὰ κερδίσῃ τὸν Ἅδην, συνέβη τὸ ἀντίθετον, διότι ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπῆλause τὰ ἀγαθὰ του ἐν τῇ ζωῇ του, ὁ δὲ Λάζαρος τὰ κακὰ, διὰ τοῦτο τώρα οὗτος μὲν παρακκαλεῖται ἐκεῖνος δὲ ὀδυνᾶται, ὥστε ὁ ἄνθρωπος τιμωρούμενος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τόσον ἀνηλέητα, κερδίζει τὴν συμπάθειαν τοῦ Θεοῦ.

Οἱ κρίνοντες εἶναι ἀναμάρτητοι; Ἐὰν ἔχῃ οὕτως, ἅς ρίψουν ἐναντίον τῶν κρινομένων τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος, ἐὰν ὅχι, ἅς ζητήσουν τότε τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἑαυτοὺς των καὶ ἅς ἀσχο-

λοῦνται εἰς τὸ ἐξῆς μὲ τὸν ἑαυτὸν των, ὥς καὶ ὁ θεὸς Χρυσόστομος κἀπου βεβαιοῖ, ὅτι «τὰ δεινὰ τοῦ νῦν καιροῦ ποιήσουσιν ἐκεῖ τὴν κόλασιν κουφοτέραν».

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Η Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης

Τὴν 11ην Ν)βρίου, προήδρευσε συνεδρίας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀγίου Ὁρους, καθ' ἣν ἐξητάσθησαν διάφορα ἔγγραφα ἀφορῶντα τὸν Ἱ. Τόπον καὶ ἰδίως τὴν Ἱ. Μονὴν Κουτλουμουσίου καὶ τὴν Ἀρχιεραματεῖαν τῆς Ἱ. Κοινότητος.

— Ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος

Συνῆλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἡ Ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν, τῇ Τρίτῃ 22α Νοεμβρίου ἐ.ξ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῶν προγενομένων συνεδριῶν 7ης καὶ 15ης τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας Αὐτῆς πρὸς τοὺς ἐν τῷ πανηγυρίσαντι Ἱερῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Εἰσοδίων Παναγίας Πέραν ἱερουργήσαντας Σεβ. Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶν, Αἵνου κ. Γερμανὸν καὶ Λαοδικεῖας κ. Μάξιμον.

Εἶτα δὲ ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα:

— Τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὁρους.

1) Ἐπὶ αἰτήματος τοῦ Γέροντος κ. Θεοκλήτου Διονυσιάτου περὶ ἐκδόσεως τύποις τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκεκριμένου Εὐαγγελισταρίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

2) Περὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὁρους.

— Ἐκφράζονται συγχαρητήρια Αὐτῇ ἐπὶ τῇ συγκροτήσει Ἐπιτροπῆς Μελέτης τοῦ ἑορτασμοῦ χιλιετηρίδος τοῦ ἱεροῦ Τόπου.

— Τῆς αὐτῆς Κοινότητος ἁγίου Ὁρους, ὑποβαλλούσης ἔγγραφον τῆς Ἱ. Μονῆς ἁγίου Παντελεήμονος περὶ συμβάντων ἐν αὐτῇ.

— Τῆς Ἀρχιεραματείας, ὑποβαλλούσης ἐκθεσιν, περὶ τῶν ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Παντοκράτορος κλαπέντων κωδίκων.

— Παρέχεται τῷ Ὁσιολογ. Γέροντι κ. Θεοκλήτῳ Διονυσιάτῃ ἡ αἰτηθεῖσα ἄδεια, περὶ ἐκδόσεως τύποις τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκεκριμένου Εὐαγγελισταρίου καὶ τῆς Ἱ. Ἀποκαλύψεως ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

— Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ κ. Παύλου σχετικῶς πρὸς τὴν Ἱ. Μονὴν Ἀγίας Ἀναστασίας.

— Τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Γεωργίου Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, περὶ ἀπασχολοῦντος τὴν Ἱ. Μονὴν ζητήματος.

— Τοῖς πληρεξουσίοις τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων, γράμμα τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὁρους, περὶ τοῦ ἐν Γαλατῇ ἐπ' ὀνόματι τῆς Τιμίας Ζώνης τιμωμένου Μετοχίου.

— Ἀφίκετο ἐνταῦθα ἐξ ἁγίου Ὁρους, τῷ Σαββάτῳ, 19η Νοεμβρίου ὁ τέως ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱ. Κοινότητος ἐν Καρυαῖς καὶ νῦν ξεναγὸς τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἡλίας Λαυριώτης.

Ὑποβαλὼν τὰ σέβη αὐτοῦ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι, ἐγένετο δεκτὸς μετὰ πολλῆς τῆς πατρικῆς χαρᾶς καὶ ἐφιλοξενήθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

— Τοῦ κ. Σωτ. Σχοινᾶ, Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Βόλῳ ἐκδιδομένου Περιοδικοῦ «Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ», ἐξαιτουμένου τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ συμπλη-

ρώσει εικοσιπενταετίας από της εκδόσεως αὐτοῦ.

— Ἀρχιμανδρίτης Ἀπόστολος Διμέλης.

Διατρίβων ἀπό τινων μηνῶν ἐν τῇ Ἱ. Πατριαρχικῇ καὶ Σταυροπηγιακῇ Μονῇ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ἐν Θεσσαλονίκῃ, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διατρίβης αὐτοῦ ἐπὶ διδασκαρίᾳ, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἀπόστολος Δημέλης, Δ. Θ., ἀφίκετο εἰς τὴν Πόλιν ἡμῶν τῇ 29ῃ Ν)βρίου γενόμενος δεκτὸς παρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, μετὰ πολλῆς τῆς πατρικῆς χαρᾶς καὶ φιλοξενηθεὶς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ἀνεχώρησε δὲ τῇ 6ῃ τοῦ μ. Ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου, ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ προέπεμψεν αὐτὸν ὁ Πανοσιολ. Τριτεύων κ. Καλλίνικος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου.

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ δι' ἰδιαίτερας Ἐγκυκλίου συνιστᾷ ὅπως ἐορτασθῇ ἀπὸ ὅλας τὰς Κοινοτήτάς μας ἡ ἐθνικὴ αὕτη ἐπέτειος τοῦ ἱστορικοῦ «ΟΧΙ», ἣτις καὶ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς μὲ δοξολογίας, διαλέξεις, δημοσιεύσεις, παραστάσεις καὶ λοιπὰς ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις, διότι δὲν εἶναι μόνον τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικὴ Ἐορτὴ, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἐλευθέρων λαῶν, διότι ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου ἐσημανε τὴν κατὰ τῶν δικτατοριῶν νίκην τῶν ὑπερμάχων τῆς Ἐλευθερίας Δυνάμεων τοῦ Δυτικοῦ σὺνσπασμοῦ. Ἡ αἰωνία Ἑλλὰς δὲν ἔπαυσε νὰ διδῇ εἰς τὸν κόσμον ἐξαίσια διδάγματα καὶ ὑπέροχα δείγματα συνεισφοράς πρὸς ἑαυτὴν καὶ αὐτοθυσίας ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐν ἑξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου.

— Προαγωγὰ καὶ ἐκλογαί.

Ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Βορείου καὶ Νοτίου ἀνακοινοῖ, ὅτι: Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἴκου μενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 13ης Σεπτεμβρίου, προέβη εἰς τὰς κάτωθι προαγωγὰς Ἀρχιερέων καὶ ἐκλογὰς νέων Ἐπισκόπων.

Τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Ἑλαίας κ. Ἀθηνάγοραν καὶ Τροπαίου κ. Πολύευκτον προήγαγε, τιμῆς καὶ ἐπιβραβεύσεως ἔνεκεν, εἰς τιτουλαρίους Μητροπολίτας, προοριζομένους τοῦ μὲν πρώτου διὰ τὸν Καναδᾶν, τοῦ δὲ δευτέρου διὰ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. Τόσον ὁ Καναδᾶς, ὅσον καὶ ἡ Νότιος Ἀμερικὴ θὰ παραμείνωσιν ὡς Ἀρχιεπισκοπικαὶ Περιφέρειαι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου, οἱ δὲ προαχθέντες Ἱεράρχαι θὰ ᾧσι Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ.κ. Ἰακώβου.

Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέλεξεν ἐξ ἄλλου τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Αἰμιλιανὸν Λαλούσην (Ἱερατικῶς Προϊστάμενον Ἀγίας Σοφίας, Οὐάσιγκτων) εἰς Ἐπίσκοπον Χαριουπόλεως, τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Θεοδόσιον Σιδερεῖν (Ἱερ. Πρ. Τριῶν Ἱεραρχῶν. Μπροῦκλιν) εἰς Ἐπίσκοπον Ἀγκῶνος, τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μελέτιον Τριποδάκην (Ἱερ. Πρ. Εὐαγγελισμοῦ, Ἀγίου Φραγκίσκου Καλλιφορνίας) εἰς Ἐπίσκοπον Χριστιανουπόλεως, καὶ τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Σίλαν Κοσκινᾶν (Ἱερ. Πρ. Καθεδρικοῦ Ἱερ. Ναοῦ Πίττσμπουργκ, Πεννο.) εἰς Ἐπίσκοπον Ἀμφιπόλεως.

Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέλεξεν ἐπίσης, τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου, τὸν μὲν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομον Παπαλάμπρου (Ἱερ. Πρ. Ἀγίας Τριάδος, Σάφλωτ, Βορ. Καρὸλ.) εἰς Ἐπίσκοπον Μυρίνης, προοριζόμενον διὰ τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Αὐστραλίας καὶ Νέας

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ἡ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Ἡ ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 348)

Τὸ χειρόγραφον ἦτο καθαρώτατον, καλλιγραφημένον, εὐανάγνωστον καὶ σύντομον, ὥστε ἀμέσως ἐφείλκυσε τὴν συμπάθειάν μου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀναγνώσω αὐτό. Ἀπεύρθην λοιπὸν εἰς τὸ δάθος τοῦ κήπου, καὶ καθίσας ὑπὸ τὴν σκιὰν μεγάλης ἀμυγδαλέας, ἤρχισα τὴν ἀνάγνωσίν του. Ἀφοῦ δὲ μετ' εὐχαριστήσεως πολλῆς τὸ ἀνέγνων ἀπαξ καὶ δις, ἀντέγραψα αὐτὸ μετὰ προσοχῆς κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ ἀγαθοῦ Χριστοφόρου· διατηρῶν δὲ ἄχρι τοῦδε τὸ ἀντίγραφόν μου, εὐχαρίστως ἀντιγράφω αὐτὸ καὶ αὐθις ἐνταῦθα.

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

«Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέλειός ἐστιν» (Ματθ. ε' 48).

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατήλθεν ἐπὶ τῆς

Ζηλανδίας, τὸν δὲ ἐν Γενεύῃ Ἀντιπρόσωπον τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Αἰμιλιανὸν Τιμιάδην εἰς Ἐπίσκοπον Μελόης. Ἡ χειροτονία τοῦ Ἐψηφισμένου Μελόης ἐγένετο ἐν Παριείοις τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου ἔ. ἔ. ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατεῖρων κ. κ. Ἀθηναγόρου, Ἐξάρχου Εὐρώπης Δυτικῆς καὶ Κεντρικῆς, τοῦ δὲ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Μυρίνης κ. Χρυσοστόμου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου τῇ 2ῃ Ὀκτωβρίου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἐν Charlotte, North Carolina.

Ἡ «Ἀγιορείτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀπευθύνει πρὸς τε τοὺς εἰς Μητροπολίτας προαχθέντας καὶ πρὸς τοὺς νέους Ἐπισκόπους ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἐπαξίῳ ἐκλογῇ των.

(Ἀπὸ τὸν «Ὁρθόδ. Παρατηρητὴν»)

γῆς, ὅπως ἀναγεννήσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας διὰ τῆς ἀγάπης καθοδηγήσῃ αὐτό. Καὶ διὰ μὲν τῆς θείας διδασκαλίας του, ἀνακοινώσας ἡμῖν τί ὀφείλομεν νὰ πράττωμεν, τί νὰ πιστεύωμεν καὶ τί νὰ ἐλπίζωμεν, διεφώτισε τὴν ψυχὴν ἡμῶν καὶ ἡνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς εἰς τὸ φῶς τῆς σωτηρίου ἀληθείας· διὰ τοῦ ἐπιγείου δὲ βίου του καὶ διὰ τοῦ θείου του παραδείγματος ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἐμπράκτως ὅποιοι ἐν τῷ καθημερινῷ ἡμῶν βίῳ δυνάμεθα καὶ πρέπει νὰ εἴμεθα, ὅπως ἀναδεικνυόμενοι τέκνα ἄξια τοῦ οὐρανοῦ ἡμῶν Πατρός, εὐδαίμονες ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μακάριοι ἐν τῷ οὐρανῷ κατασταθῶμεν.

Σωτήριον δὲ καὶ ἀναγκαιότατον ἦτο τὸ θεῖον τοῦ Ἰησοῦ παράδειγμα, διότι ἄγονος καὶ νεκρὰ καθίσταται πᾶσα διδασκαλία, ἐὰν τὸ παράδειγμα δὲν ζωογονῇ καὶ ἐνισχύῃ αὐτήν.

Ἀς σπουδάζωμεν λοιπὸν καὶ ἂς μελετῶμεν ἀδιαλείπτως τὸν θεῖον καὶ τέλειον ὑπογραμμὸν τοῦ βίου, ὃν ὁ Θεάνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς μᾶς ἔδωκε, διότι ἡ τοιαύτη σπουδὴ καὶ μελέτη θέλει προκαλέσει βεβαίως τὸν θαυμασμόν, τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην ἡμῶν, καὶ ἐπομένως τὴν μίμησιν· ἡ δὲ μίμησις τὴν ἕξιν τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, δι' ὧν καὶ μόνων θέλομεν δυνηθῇ, κατὰ τὴν θείαν παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ, νὰ κατασταθῶμεν καὶ ἡμεῖς τέλειοι, ὥς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

Ἀνοίγοντες τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια, ὅπως ἐξ αὐτῶν διδαχθῶμεν τὸν ἐπίγειον βίον τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἔργα αὐτοῦ, δὲν βλέπομεν αὐτὸν οὔτε ὡς Φιλόσοφον ἢ Θεολόγον τινά, κεκλεισμένον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του, μελετῶντα δὲ καὶ συγγράφοντα θεωρητικόν τι περὶ θρησκείας σύστημα, οὔτε ὡς ἀναχωρητὴν μακρὰν

τῶν ἀνθρώπων διαδιούντα καὶ προσευχόμενον, οὔτε εἰς τὴν ἀργυρολογίαν ἀφωσιμένον, ἢ τὰς τιμὰς τῶν ἀνθρώπων θηρεύοντα, ἐν παρόδῳ δὲ μόνον ἢ πρὸς τὸ θεαθῆναι τὸ ἀγαθὸν διαπράττοντα, ἀλλ' οὔτε διὰ τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν ἔργων τοῦ τὰ κηρύγματα καὶ τὰς διδασκαλίας αὐτοῦ διαψεύδοντα.

Ἄπ' ἐναντίας βλέπομεν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ πάντοτε τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος ἐνεργητικώτατον βίον διάγοντα, πλήρη πάντοτε ἀγάπης, τὴν ἀγαθοποιῶν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων ὡς ἀποκλειστικὸν μέλημα τοῦ βίου του ἔχοντα, ἀόκνως δὲ καὶ μετὰ ζήλου ἀείποτε ἔργῳ τε καὶ λόγῳ τὸ ἀγαθὸν διαπράττοντα, καὶ τὴν θεῖαν αὐτοῦ διδασκαλίαν διὰ τῶν θείων τοῦ ἔργων ἐνισχύοντα καὶ ἐνσαρκοῦντα. Δικαίως λοιπὸν πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Ἰωάννου εἶπε. «Πορευθέντες ἀπαγγείλατε τῷ Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε».

Ἀπόρροια τῆς ἀπείρου αὐτοῦ ἀγάπης, καὶ ἐπομένως σειρά διηγετικῆς ἀγαθοεργίῳν ὑπῆρξεν ἅπας ὁ ἐπίγειος βίος τοῦ Ἰησοῦ! Δὲν διήρχετο τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ἐν ἀργίᾳ καὶ ὀκνηρίᾳ, ἀλλ' ἀπὸ τόπου εἰς τόπον πορευόμενος διὰ τε τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ τοὺς πάντας εὐηργέτει, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Ὑψίστου διδάσκων, καὶ τὰς ψυχικὰς καὶ τὰς σωματικὰς ἀσθενείας θεραπεύων, καὶ τοὺς τεθλιμμένους παρηγορῶν καὶ τοὺς πεινῶντας χορταίνων καὶ τὰς παρακλήσεις τῶν δυστυχούντων προλαμβάνων, μηδέποτε δὲ τὴν θεῖαν αὐτοῦ χάριν εἰς ὅποιονδήποτε ζητήσαντα αὐτὴν φίλον τοῦ ἢ ἐχθρόν του ἀρνούμενος. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς» ἔλεγεν ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ ἀγάπῃ καὶ ἀγαθότητι, οἱ δὲ δυστυχεῖς περιεκύκλουν αὐτόν, καὶ ὁ λεπρὸς ἐκαθαρίζετο, ἡ

ἁμαρτωλὴ ἀνεγεννᾶτο, οἱ παραλυτικοὶ ἐβάδιζον, οἱ τυφλοὶ ἀνέβλεπον καὶ οἱ νεκροὶ ἀνίσταντο».

«Διὰ τῆς ἀνεξαντλήτου δὲ ἀγάπης αὐτοῦ, διὰ τῶν ἀδιαλείπτων αὐτοῦ εὐεργεσιῶν καὶ διὰ τῶν ὁμολογουμένως σωτηρίων ἀληθειῶν, ἃς ἐκήρυξε, τὴν ἀγάπην, τὴν εὐγνωμοσύνην, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῆς ἀνθρωπότητος ἐπροκάλεσε, καὶ τὸν Χριστιανισμὸν τοιοιτοτρόπως ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπὶ τῆς ὑψηλοῦ ἐστήριξεν.

Οὐδέποτε τὰ πάθη τοῦ ὄχλου ἐκολάκυσεν, οὐδὲ τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀνθρώπων ἐπεριποιήθη· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς ἀληθείας, τῶν ἀγαθῶν ἔργων καὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θυσίας αὐτοῦ ἐδοξάσθη, ἐβριάμθυσεν καὶ τὴν σωτήριον ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας διὰ τοῦ βίου του ἐχάραξε. Τὴν ὁδὸν δὲ ταύτην ἃς βαδίζομεν πάντες, διότι κατὰ τὸν Ἀπόστολον Ἰωάννην «ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν.

Οὐχὶ διὰ θεωριῶν καὶ ὑψηλῶν καὶ ἀκαταλήπτων θεολογικῶν συζητήσεων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῶν καλῶν ἔργων ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν δοξολογίαν τοῦ Ὑψίστου ἀφ' ἑνός, καὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ ἀφ' ἑτέρου. Διὰ τοῦτο πρὸς μὲν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν «Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ ΚΑΛΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΟΞΑΣΩΣΙ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΥΜΩΝ ΤΟΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΟΥΡΑΝΟΙΣ». Πρὸς δὲ τοὺς ἐλπίζοντας τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἐκ τῆς νεκρᾶς αὐτῶν πίστεως, καὶ τῆς ξηρᾶς αὐτῶν προσευχῆς εἶπεν «Οὐ πᾶς ὁ λέγων με Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται Εἰς τὴν βασιλείαν ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ, ΑΛΛ' Ο ΠΟΙΩΝ ΤΟ

ΘΕΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ ΤΟΥ
ΕΝ ΟΥΡΑΝΟΙΣ».

Διελθὼν δὲ τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ βίον ἐν εὐεργεσίαις ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰπὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ δι' αὐτῶν πρὸς πάντας τοὺς ἀληθεῖς Χριστιανοὺς «ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε», ἀποχρώντως μᾶς ἐδίδαξεν ὅτι, οὐχὶ ἡ ἀπραξία, ἡ ἀπάθεια, καὶ ἡ ἀρνητικὴ ἀρετὴ, ἀλλ' ἡ ζωσα διὰ τῶν καλῶν ἔργων ἀγάπη πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ ἰδίως τὸν βίον ἡμῶν, ὅπως εὐτυχεῖς πάντες διαβιῶμεν, καὶ εἰκόνες πισταὶ τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεικνυόμεθα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Πολυκάρπου Συνοδινού «Ἐκκλησιαστικὰ ἀπομνημονεύματα». Ἐκδόσεις Ὁρθ. Χριστ. Συλλόγου «Μέγας Ἀθανάσιος», Ἀθήναι 1960.

2. Μία ὁδελυρὰ συκοφαντία. Ἐκδόσεις Ὁρθ. Συνδέσμου «Ἀσπίς τῆς Ὁρθοδόξιας». Ἀθήναι 1960.

3. «Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν 1961», Γ. Μπεκατώρου, ἐγκεκριμένη παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

4. «Ἐκφρασις». Ἀριστουργηματικὴ καὶ μνημειώδης ἐχαρακτηρίσθη ἡ «Ἐκφρασις τῆς Ὁρθοδόξου Εἰκονογραφίας» τοῦ κορυφαίου συγγραφέως καὶ Ἀγιογράφου Φ. Κόντογλου. Εἰς τοὺς δύο ὁγκώδεις τόμους του, περιέχεται μία συστηματικὴ κωδικοποίησις, παντὸς ὅ, τι ἀφορᾷ τὴν λειτουργικὴν τέχνην τῆς Ὁρθοδόξου Εἰκονογραφίας. Ὁ Α' τόμος περιέχει τὸ Κείμενον καὶ πεντακόσια σχέδια καὶ εἰκόνες, ὁ δὲ Β' τόμος, 250 ὁλοσέλ. μονοχρώμους καὶ πολυχρώμους πίνακας βυζαντινῶν εἰκόνων.

Τὴν «Ἐκφρασιν» ἐξέδωσε καὶ κυκλοφορεῖ ὁ γνωστὸς Ἐκδοτικὸς Οἶκος «ΑΣΤΗΡ» (Ἀλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου - Λυκούργου 10, Ἀθήναι).

Λαμβανόμενα

περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες.

«Ὁρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων καὶ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» Ἐφημερίς. «Ὁρθόδοξος Παρατηρητὴς» ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, «Ἐκκλησία» ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «Ἐφημέριος» «τὸ χαρούμενο σπίτι» «τὰ χαρούμενα παιδιά», «Ζωή» «Σωτήρ», «Ἐνορία», «Ἀνάπλασις»· «Ἀπολύτρωσις» καὶ «Ὁρπηξ Θεο» νίκης, «Ποιμὴν», τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης, «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν», τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, «Τρεῖς Ἱεράρχαι», Ἀθηνῶν, «ὁ Ἄρτος τῆς Ζωῆς», Λυμπεροπούλου, «Ἡ Σπίθα», Αὐγ. Καντιώτη, ἐφημ. «Χριστιανικὴ Δημοκρατία», ἐφημ. «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας», «Ἡ φωνὴ τῆς ὀρθοδόξιας», «ὁ Κήρυξ» Ἐκκλησίας Ὁρθοδόξων κ. λ. π.

ΖΗΤΟΥΜΕΝ

Συγγνώμην ἀπὸ τοὺς συνεργάτας μας, διότι λόγῳ ἐκτάκτου ὕλης διὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας ἑορταστικὸν τεῦχος, δὲν κατεχωρήσαμεν τὰ ἄρθρα των, τὴν συνέχειαν τῶν ὁποίων ἀφήκαμεν διὰ τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου
τῆς «Ἀγιορείτικῆς Βιβλιοθήκης»

1. Ἱ. Μ. Ἀναλήψεως Κοζάνης
διάφορα εἰδίλα δρ. 600
2. Συμεῶν Σινιτσόγλου ἐργ(ρχης) » 500

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΝΕΟΥΣ

Συνιστώμεν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς νέους καὶ καλὰ παιδιὰ, τὰ ἔχοντα κλίσιν πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον, ὅπως θελήσουν καὶ μεταβοῦν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος διὰ νὰ γίνουν μοναχοί. Οἱ ἐκεῖ Πατέρες ἐξαντλούμενοι ὁσημέραι ἀπὸ ἔμφυχον ὀλίκον καὶ ἔχοντες ἀνάγκην κληρονόμων τῶν πνευματικῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ὀλικῶν ἀγαθῶν των, ζητοῦν νὰ εὗρουν παιδιὰ κατὰλληλα ἡθικὰ καὶ φρόνιμα διὰ νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὰ τὰ πάντα των.

Σήμερον εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος δὲν ἐπικρατεῖ ἡ παλαιὰ αὐστηρό-

της περὶ τὸ ζῆν, ἀλλ' οἱ Πατέρες δεικνύουν πᾶσαν ἐπιείκειαν πρὸς αὐτοὺς πρὸς συγκράτησίν των, ὥστε καὶ τὰ πιδ καλομαθημένα παιδιὰ, νὰ ἡμποροῦν νὰ ζήσουν πλησίον τῶν Γερόντων των.

Πλὴν τούτου, τὰ καλοπροαίρετα καὶ ἐπιμελῆ παιδιὰ, τὰ σπουδάζουν οἱ Πατέρες καὶ αἱ Μοναί, ὥστε πολλὰ τούτων νὰ γίνουν καὶ ἀρχιερεῖς.

Οἱ θέλοντες νέοι νὰ μεταβοῦν ἐκεῖ δὲν θὰ βγοῦν ζημιωμένοι.

Διὰ πληροφορίας καὶ συστάσεις γράψατε: Σωτ. Σχοινᾶν, Διευθυντὴν «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» Βόλον.

ΠΡΟΣΟΧΗ - ΠΡΟΣΟΧΗ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀδελφοὶ συνδρομηταὶ νὰ μὴ στέλλουν χρήματα σὲ ἀπλὴ ἐπιστολή, διότι κλέπτονται εἰς τὰ ταχυδρομεῖα καὶ δὲν φθάνουν εἰς τὸν προορισμὸν των. Συνεπῶς ἀφαιρουμένων τῶν χρημάτων, σχίζονται αἱ ἐπιστολαὶ καὶ δὲν ἐκτελοῦνται αἱ

παραγγελίαι των. Θὰ στέλλουν μόνον μὲ ἐπιταγὴν, γράφοντες ὅπισθεν εἰς τὸ ἀπόκομμα τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Καὶ οὕτω ἔρχονται τὰ χρήματα ἀσφαλέστερα καὶ ἐφθηνότερα.

Ἐχάθησαν πολλὰ χρήματα μέχρι σήμερον.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΕ' ΕΤΟΣ 1960

1. Ὁ ἅγιος Θεοφάνης ὁ Κεραμεύς, Ἀρχιεπίσκοπος Ταυρομενίου
2. Ὁ » Ἀθανάσιος ὁ Μέγας
3. Ὁ » Γρηγόριος ὁ Θεολόγος
4. Ὁ » Θεόδωρος ὁ Στουδίτης
5. Ὁ » Ἐφραίμ ὁ Σύρος
6. Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμ. Πατριάρχης κ.κ. Ἀθῆναγόρας
7. Ἡ ἱερὰ Κοινότης ἁγίου Ὁρους
8. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικής κ.κ. Ἰάκωβος
9. Ὁ Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ.κ. Διονύσιος
10. Ὁ » Χίου κ.κ. Παντελεήμων
11. Ὁ » Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ.κ. Στυλιανὸς
12. Ὁ » Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. Κυπριανὸς
13. Ὁ » Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας κ.κ. Στέφανος
14. Ὁ » Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ.κ. Κωνσταντῖνος
15. Ὁ » Ναυπακτίας καὶ Εὔρυτανίας κ.κ. Δαμασκηνὸς
16. Ὁ Δημ. Ἰ. Παπαδημητρίου τ. Γεν. Διοικητῆς ἁγίου Ὁρους
17. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης, ἡγούμενος Ἰ. Μ. Διονυσίου ἁγίου Ὁρους
18. » Συμεὼν Φιλοθεΐτης, προηγούμε. Ἰ. Μ. Φιλοθέου » »
19. » Φιλόθεος Ζερβάκος, ἡγούμενος Ἰ. Μ. Λογγοβάρδας Πάρου
20. » Ἀγαθάγγελος Κοτρώνης, Ἀθῆναι
21. » Γεράσιμος Πετρακόπουλος, Ἐσφιγμενίτης
22. Ἱερομ. Αἰμιλιανὸς Τσιρπανλῆς u.s.a.
23. » Διονύσιος Μικραγιαννανίτης, ἁγίου Ὁρους
24. Ἱερεὺς Ζάνος Γουγουιάς, Mansfield, Ohio u.s.a.
25. » Βασίλειος Μπάμιας, Μόρια Μυτιλήνης
26. » Μιχαὴλ Σαβδόπουλος, Δράμα
27. Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης, ἐιβλιοθηκ. Ἰ. Μ. Λαύρας ἁγίου Ὁρους
28. Ἱεροδ. Φιλήμων Ἀγιαννανίτης » »
29. » Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος
30. Μοναχὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, Ἰ. Μ. Διονυσίου » »
31. » Νεκτάριος » » »
32. » Λάζαρος » » »
33. » † Χαράλαμπος » » »
34. » Ἥλιος Λαυριώτης, Ἰ. Μ. Λαύρας » »
35. » Μανάριος Παπκυρίλλου, Νέα Σκῆτη ἁγίου Παύλου » »
36. » Σεραφεῖμ Ἀγιαννανίτης » »
37. » Φιλάρετος Ξενοφωντινὸς » »
38. » Ἀρσένιος » » »
39. » Ἀγαθάγγελος » » »
40. » Εὐθύμιος, Παναγία Κρανιάς - Προβάτα » »

41. Μοναχὸς Ἰωάσαφ Ἀγιορείτης, ἅγιον Ὅρος
42. » Λουκάς Ἀ. Μαλιτζός » »
43. » Ἰάκωβος Γρηγοριάτης » »
44. Μοναχὴ Μαριάμ Μετ.
45. » Α. Α., ἡγουμένη, Ὑδρα
46. » Ε. Μ., Ἀθῆναι
47. » Θεοδώρα Καμπάνη, Ἱ. Μονὴ Ταξιαρχῶν, Ναύπλιον
48. Ἐρημίτισσα σιὸν κόσμος, Ἀθῆναι
49. Κωνστ. Καβαρνός, Καθηγητὴς u.s.a.
50. Κωνστ. Βαμβακᾶς, Καθηγητὴς - Θεολόγος, Ἀθῆναι
51. Πλάτων Σιωτικίδης, πρωτοφάλης, Λάρισα
52. Μᾶρκος Σπανουδάκης, μηχανικός, Ἀθῆναι
53. Γεώργιος Σχινᾶς, Ἀθῆναι
54. Ἀ. Γ. Περατικοῦ, Σύρος
55. Σάββας Διμέλης, Ρόδος
56. Χρ. Ἀσπρομάτης, Ν. Ὑόρκη († 1960)
57. Διονύσιος Μπατιστάτος, Πειραιεὺς
58. Ἰωάννης Δουζενάκης, Χανιά

Πρὸς ὅλους τοὺς σεβαστοὺς αὐτοὺς συνεργάτας ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀπευθύνει θερμὰ εὐχαριστήρια.

Ὡσαύτως εὐχαριστεῖ καὶ τὸν κ. Ν. Γκουντόπουλον, ὅστις προσφέρει ἀναργύρως τὴν βοήθειάν του, βοηθῶν εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν δοκιμίων.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ Βιβλιοθήκη» διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους εἰσέρχεται εἰς τὸ 25ον ἔτος. Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν συνδρομητῶν εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἀπὸ τὸ ἀ' ἔτος 1936, βοηθοῦντες καὶ ἐνισχύοντες τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς ὀλικῶς.

Οἱ τραχεῖς ἀγῶνες οὗς ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει ἡ «Ἀγιορεϊτικὴ» ἵνα συγκρατηθῇ εἰς τὴν ἐκδοτικὴν τῆς ζωὴν, εἶναι γνωστοὶ εἰς τοὺς περισσότερους, διότι πολλάκις ἐπέμψαμεν ἐκκλήσεις βοηθείας, ἀρχέτως ἀν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἢ ὄχι.

Ἦδη ἀπευθυνόμεθα καὶ πάλιν εἰς τοὺς συνδρομητάς μας καὶ τοὺς παρακαλοῦμεν νὰ ἐνισχύσουν τὴν «Ἀγιορεϊτικὴν» παντοιοτρόπως.

Ὁ σκοπὸς τῆς «Ἀγιορεϊτικῆς» εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ φέρῃ εἰς τὸ φῶς τοὺς ἀνεκδότους θησαυροὺς τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, προφυλάττουσα οὕτως ἀπὸ τὰς διαφόρους πλάνας, αἵτινες κυκλοφοροῦν διὰ τῶν πρακτῶν τῆς ποικιλομόρφου κακοδοξίας. Ἀναμένομεν λοιπὸν τὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 'ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΤΟΥ ΚΕ' ΕΤΟΥΣ 1960

Α'. 'Ακολουθίαι

1. Δημητρίου τοῦ νέου τοῦ ἐκ Λιγουνδίστης Τριφυλλίας σελ. 189

Β'. Λόγοι - ὁμιλίαι

1. Εἰς τὴν Βαῦφρον, Θεοφάνους τοῦ Κεραμέως » 80
 2. Ὁ ἐν δόξῃ Ἀναληφθεὶς Ἰησοῦς, Φιλήμονος Ἀγιαννανίτου » 151
 3. Λόγος Φανερός, Χριστοφόρου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας » 154
 4. Λόγος ἐπιμνημόσυτος εἰς τὸν Νευροκοπίου Γεώργιον, ὑπὸ Κ Βαμβακᾶ » 177
 5. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, περὶ Παρθενίας καὶ Σωφοσύνης » 204
 6. » » περὶ ψυχῆς, » 267
 7. » » Λόγος Κατανυκτικός, » 317
 8. Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου πρὸς Ἀντίοχον Λοῦκα 31, 111, 201, 275, 291
 9. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, Κατηχήσεις 15, 90, 168, 239, 301
 10. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου » 232

Γ'. Διηγήματα - βίοι ἁγίων - θαύματα

1. Ὁ Χριστοφόρος ἡ τὸ ναυάγιον καὶ ἡ διάσωσις 66, 146, 281, 348
 2. Σύγχρονοι θαυματουργαὶ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου
 Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσίου 49, 183, 273, 332
 3. Ὀπτασία ἐνὸς γεωργοῦ Μ. μ. Μ. » 100
 4. Ὁ νεοφανὴς ὁσιομάρτυς Ραφαὴλ ἐν τῇ Θεσμῇ Μυτιλήνης 253, 256
 5. Ὀπτασία ὠφέλιμος μοναχοῦ τινος ἁγιορείτου 265, 319

Δ'. Διάφορα

1. Παναγ. Οἴκουμ, Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου
 — Ἡ εὐλογία Αὐτοῦ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι μας » 360
 — Καὶ νέα εὐλογία Αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐκδόσεων ἡμῶν » 399
 2. Ἱερὰ Κοινότης Ἀγίου Ὄρους
 — Εὐχὴ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι μας » 366
 3. Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου
 — Συγχαρητήριον ἐπὶ τῶν ἐκδόσεων ἡμῶν » 367
 4. Μητροπολίτου Τρίκκης κ. κ. Διονυσίου
 — Ἐγκύκλιός του πρὸς τὴν Δ. Ἱ. Σύνοδον διὰ τὰς ἱερὰς Μονὰς » 367
 5. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. κ. Στυλιανοῦ
 — Εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι Αὐτοῦ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι μας » 369
 6. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. κ. Κυπριανοῦ
 — Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος » 370
 7. Μητροπολίτου Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. κ. Στεφάνου
 — Συγχαρητήρια καὶ εὐχὰς ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι μας » 373
 8. Μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. κ. Κωνσταντίνου
 — Ἀγιον Ὄρος » 374
 9. Μητροπολίτου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. κ. Δαμασκηνοῦ
 — Συγχαρητήρια καὶ εὐχὰς ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι μας » 375

10. Μητροπολίτου Χίου κ. κ. Παντελεήμονος
— Ἀρχιμ. Ἀνθιμος Βαγιάνος, Νεκρολογία σελ. 106
11. Δημ. Ι. Παπαδημητρίου Τ. Γεν. Διοικητοῦ ἁγίου Ὁρους
— Ἡ Ἑκτακτος Διπλῇ Ἱερὰ Σύναξις ἐν ἁγίῳ Ὁρει » 376
12. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτου
— Ἐπιβεβλημένη ἀπάντησις » 9
— Ἐν ὧν νέων Φλωρεντιανῶν » 77
— Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεὶμ, Νεκρολογία » 169
— Νέος Ἡγούμενος » 175
— «Γυναικεῖος Μοναχισμός», κριτικὴ » 182
— Ἡ ἐγκληματικότης » 221
— Αἱ αἵρέσεις » 285
— Νεοφαραμακίδειοι ἀποφάσεις » 395
13. Ἀρχιμ. Συμεὼν Φιλοθεΐτου, Προηγούμενου
— Περὶ σιωπῆς » 10
— » ρυπαρότητος » 181
— » συκοφαντίας » 241
— » συμπεριφορᾶς » 302
— » συνειδήσεως » 377
14. Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου
— Ἐγερτήριοι σωτήριοι σάλπισμα 51, 91, 165, 242, 303
15. Ἀρχιμ. Ἀγαθαγγέλου Κοτρῶνῃ
— Ὁ Μοναχισμὸς » 11
— Ἡ Προσευχὴ 185, 230, 307
16. Παντελεήμονος Γέροντος Λαυριώτου
— Ἀποφθέγματα τῶν ὁσίων Πατέρων » 28
— Διάφορα » 121
— Σημειώσεις περὶ θεομηνιῶν ἐν ἁγίῳ Ὁρει » 180
— Ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ » 323
17. Θεοκλήτου Μοναχοῦ Διονυσιάτου
— Ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς «Ἀγιορείτικῃς Βιβλιοθήκῃς» » 378
18. Αἶδес. Τζάνου Γουγουτᾶ u.s.a.
— Τὸ παράπονον μιᾶς ἁγίας ψυχῆς » 124
— Ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ ἑξωτερικοῦ καὶ τὸ ἅγιον Ὁρος » 244
— Οἱ θησαυροὶ τοῦ Γένους » 293
— Ἡ Ἀθωνιάς Σχολὴ » 381
19. Αἶδес. Κωνστ. Ζερβοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου
— Νικήτα τοῦ καὶ Δαβίδ, ἐρμηνεῖα τῶν τετραστίχων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου 17, 94, 199, 295, 416
20. Αἶδес. Βασιλείου Μπάμια
— «Κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν» Ποίημα « 30
— Εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ κλπ. » 46
— Ὑμνος εἰς τὸ Μέγα Σπήλαιον Καλαβρύτων » 126
— Ἡ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ » 203
— Ἐγκώμιον εἰς τὸν νεοφανῆ ὁσιομάρτυρα Ραφαὴλ » 256
— Εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν » 310
— Σὲ ἐνθυμοῦμαι » 400
21. Ἱερομ. Αἰμιλιανοῦ Τσιρπανλῆ u.s.a.
— Σταυρὸς καὶ Ἀνάστασις » 138

22. Ἱεροδ. Φιλήμονος Ἀγιαννανίτου	
— Κοινωνικὴ ἀνάγκη	σελ. 33
— Ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς	» 85
— Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς Ἰησοῦς	» 151
— Ἐξουσιαστὴς τῆς εἰρήνης	» 382
23. Κωστὴ Μπαστιᾶ	
— Τὸ ἔργον τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»	» 391
24. Κωνστ. Βαμβακᾶ, Θεολόγου - Καθηγητοῦ.	
— Οἱ ἀγιορεῖται φρουροὶ τοῦ Βυζαντίου	» 404
25. Γεωργίου Σχινᾶ, Ἀθῆναι	
— Τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας	» 19
26. Πλάτωνος Στωϊκίδου Πρωτοψάλτου	
— Θεὸν γεραίρει κτίσις, ποίημα	» 42
— Ὁ πλησίον	» 113
— Πασχαλινὸς ὕμνος	» 196
— Οἱ δύο νόμοι	» 270
— Ἡ ἰσχὺς τῆς πίστεως	» 340
27. Μάρκου Σπανουδάκη Μηχανικοῦ, Ἀθῆναι	
— Φῶς καὶ δημιουργία κατὰ τὴν Βίβλον καὶ τὴν Ἐπιστήμην	22, 87,
— Ἅγιον Ὅρος, ἡ Νέα Κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ	» 412
28. Σ. Σ.	
— Ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία εἰς τὸν Βόλον	» 117
— Τὸ συνέδριον τῶν Παλαιοερετολογιτῶν	» 129
— «Ἡ Ρόδη» καὶ «Γυναικεῖος Μοναχισμὸς» κριτικὴ	» 188
— Πνευματικὴ γλυκύτης	» 325
— Ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»	» 357
— Ὅλα τὰ ἐπίκαιρα	58, 140, 211, 277, 340, ...
29. Ξ. Μ.	
— Ὁ ἅγιος τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων	» 38
— Ἀλέξανδρος Μωραΐτιδης	» 97
— Φιλοσοφικαὶ μεταφυσικαὶ σκέψεις	» 149
— Περὶ ἐλεημοσύνης, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου	» 245
— Περὶ Νηστείας	» 321
— Τὸ ἅγιον Ὅρος	» 385

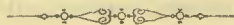
Ε'. Μεμονωμένα

1. Περὶ ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, Ἀρχιμ. Γερασ. Πετρακοπούλου	» 5
2. Διονύσιος ἱερομ. Κάρτισσνας, Νεκρολογία, Διονυσίου ἱερομ. Μικραγίαν.	» 25
3. Εὐχὴ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκου, Σεραφεῖμ Ἀγιαννανίτου, ποίημα	» 36
4. Αἱ κινήσεις τῆς Ὁρθοδοξίας	Aspro Aspro, u.s.a » 41
5. Ἡ Ὁρθοδοξία εἰς τὴν σημερινὴν Ρωσσίαν	» » » » 54
6. Μία ἄγνωστος πνευματικὴ κατάστασις	» » » » 118
7. Ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐκκλησία θὰ ἐνωθῇ στενώτερον μὲ τὴν Ὁρθόδοξον	» 210
8. Ἐκλογὴ ἱερῶν Ἀποφθεγμάτων, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Διονυσίου	56, 136, 173, 263, 314
9. Ὑπόδειγμα ἡμερησίας πνευματικῆς πορείας καὶ ἡθικῆς τοιαύτης	
Φιλαρέτου Ξενοφωντινοῦ	» 43
10. Χριστὸς Ἀνέστη, Ἀγαθαγγέλου Ξενοφωντινοῦ	» 83
11. «Παιδεῖα ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται» Ἀρσενίου Μοναχοῦ Ξενοφωντινοῦ	» 171
12. Ἀγιορειτικὰ ἔθιμα, Εὐθυμίου Μοναχοῦ, Προβάτα	» 104

13. Τὰ κειμήλια τοῦ ἁγίου Ὁρους, Κ. Καβαροῦ, Καθηγητοῦ	σελ. 161
14. Ἡ ἀνταρσία τοῦ ἑωσφόρου καὶ ἡ πιῶσίς του, ποίημα, Σάββα Δημέλη	207, 247, 328
15. Κῦμα ἀνηθικότητος, Ἰωάννου Δουζενάκη ἱεροκέρυκος	» 228
16. Περὶ τοῦ τέλους τοῦ κόσμου, Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ	249, 297, 419
17. Ποῦ βαδίζομεν; Ἰωάσαφ Μοναχοῦ Ἀγιορείτου	259, 312
18. Ἐκφρασις εὐχαριστίας, Σάββα Μοναχοῦ Φιλοθείτου	» 294
19. Περὶ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου Μοναχοῦ Ἀντωνίου Μουστάκα καὶ Νεκταρίου Διονυσιάτου	» 299
20. Ἀνάλεκτα	21, 35, 96, 112, 123, 153, 258, 333, 418
21. Μία ἐπιστολὴ τοῦ Χέρβερι πρὸς τὸν Μοναχὸν Ἠλίαν Λαυριώτην	» 331
22. Ἀναβίωσις εἰδωλολατρείας, Ἐπιφανίου Θεοδοωροπούλου ἱεροδ.	» 334
23. Περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν ἱερῶν Μονῶν, Λουκά Μαλτέζου μοναχοῦ	» 336
24. Ἐπὶ τῇ σεπτῇ γεννήσει τοῦ Θεανθρώπου, Ἰακώβου μον. Γρηγοριάτου	» 401
25. Εὐχαὶ ἱερέως ἐκ Δράμας	» 405
26. Στὴν ἀγαπημένη μου «Ἄγιορ. Βιβλιοθήκη», ἡ ἐρημίτισσα σὺν κόσμῳ	» 406
27. «Ὁ Ἀννίβας πρὸ τῶν Πυλῶν» Ἠλία Μοναχοῦ Λαυριώτου	» 407
28. Διδάσκαλοι τῆς Νοεῤῃς προσευχῆς, Θεοδώρας Μοναχῆς Χαμπάκη	» 409
29. Ὑπεράνω τοῦ θορύβου, Διον. Μπατιστάτου.	» 413

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῷ Νέφ ἔτει,
ἡ «Ἀγιορειτικὴ» εὐχεται εἰς τοὺς συνδρομητάς της
ἔτη πολλὰ καὶ μὲ πνευματικὴν καρποφορίαν.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
Τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1960

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.

Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

- * Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφορῶν πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδետον 80, πανόδετον 105, δερματόδετον Δραχ. 115.—
- * Χρηστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδետον 80, πανόδετον 105, δερματόδετον » 115.—
- * Νέα Κλίμαξ, ἄδետον 75, πανόδ. 100, δερμ. » 110.—
- * Κήπος Χαρίτων, ἥτοι ἐρμηνεῖα γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδետον 70, πανόδετον 95, δερματόδετον » 105.—
- * Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἥτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδետον δρ. 60, πανόδετον 80 δερματόδετον » 95.—
- * Ἀόρατος πόλεμος, ἄδետον » 25.—
- * Ἐξομολογητῆριον » 35.—
- * Θεοτοκάριον, νέα ἐκδοσις πολυτελής, ἄδետον 40, πανόδ. 50, δερμ. » 70.—
- * Τὸ Πανηγυρικὸν » 8.—
- * Προσευχητῆριον, Α. Δ. Σιμωνῶφ, ἄδետον 25.— πανόδετον » 35.—
- * Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδետον 30.—, πανόδετον » 40.—
- * Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδետον 25, πανόδ. 40 δερματόδετον » 55.—
- * Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας » 10.—
- * Σωτηρία ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδεικνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δερμ. » 15.—
- * Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδետον δρ. 30, δεμένον » 40.—
- * Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσίου » 15.—
- * Νέος Εὐεργετινὸς » » » 10.—
- * Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἐγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατὰλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικοὺς » 10.—
- * Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ » 25.—
- * Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου » 20.—
- * Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα) » 20.—
- * Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου » 15.—
- * Ἐγκόλιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδետον 18.—, πανόδετον. » 28.—
- * Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδետον 15.—, δεμένον » 25.—
- * Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν » 5.—
- * Βιβλίον ψυχωσότηριον τοῦ αὐτοῦ » 2.—
- * Ἡ ἐρημίτις Φωτεινὴ, Ἰωακείμ Σπετσιέρη » 7.—
- * Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θρησκευτικὸν διήγημα) » 7.—

ΦΙΛΙΠΣ

Ἑλληνική Ἀνώνυμος Ἐμπορική Ἑταιρία
 δι' ἡλεκτροτεχνικὰ προϊόντα
 Καργιώραν Σερβίας 4
 Ἀθ ἡ ν α ι

Νοέμβριος 1960

Κύριοι,

Εὐχαρίστως σᾶς γνωρίζομεν ὅτι ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ κυκλοφορήσωμεν τὸν δίσκον ὑπ' ἀριθμ. 431.700 ΑΕ.

«ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ»

Ὁ δίσκος αὐτὸς περιέχει τοὺς κυριωτέρους καὶ γνωστοτέρους ὕμνους τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς λειτουργίας τῶν Χριστουγέννων ἥτοι:

Ὅψις 1) Χριστὸς γεννᾶται, 2) Μεγάλυνον ψυχὴ μου τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ, 3) Μεγάλυνον ψυχὴ μου τὴν τιμιωτέραν, 4) Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ὅψις 2. 1) Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί, 2) Πᾶσα πνοή, 3) Αἰνεῖται αὐτόν, Εὐφραίνεσθε δίκαιοι, 4) Ἡ Γέννησίς σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Τοὺς ἀνωτέρω ὕμνους ἀποδίδει ὁ κ. Σπυρίδων Περιστερής, Πρωτοψάλτης τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, συνοδείᾳ ἰσοκρατήματος.

Ὁ δίσκος αὐτὸς θὰ κυκλοφορήσῃ σὲ πολυτελῆ ἔκδοσιν. Ἡ εἰκονογράφησις τοῦ ἐξαφύλλου ὀφείλεται εἰς τὸν διακεκριμένον ἀγιογράφον κ. Φώτην Κόντογλου. Ὁ δίσκος δὲ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ κατατοπιστικὸν σημεῖωμα, ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐν γένει μουσικῆς ὑπὸ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Περιστερῆ, ὡς καὶ ἀπὸ τὰ πλήρη κείμενα τῶν εἰς τὸν δίσκον περιεχομένων ὕμνων.

Λόγῳ τοῦ νῦν ὑψημένου ἐνδιαφέροντος τοῦ δίσκου αὐτοῦ ἐπικειμένων τῶν ἑορτῶν, ὡς καὶ τῆς μεγάλης ζητήσεως, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως τὸ ταχύτερον μᾶς διαβιβάσετε τὰς παραγγελίας σας.

Ἡ λιανικὴ τιμὴ πωλήσεως τοῦ δίσκου θὰ εἶναι δρχ. 55, λόγῳ ἐντοπίας κατασκευῆς.

Ἐπὶ τούτοις,

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως
 ΦΙΛΙΠΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ Α. Ε.

Ἡ ἐμπορικὴ ἑταιρία «Φίλιπς» διὰ τῆς κυκλοφορίας τοῦ νέου δίσκου τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, προσφέρει ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Σήμερον ἡ διάδοσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, τῆς μουσικῆς τοῦ θεάτρου, εἰς τοὺς ὀρθοδόξους ἱεροὺς ναοὺς μας, τείνει δυστυχῶς νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν οὐρανόπεμπτον Βυζαντινὴν Μουσικὴν, διὰ τῆς ὁποίας ὑμνεῖται καὶ δοξολογεῖται ὁ Θεός. Διὰ τοῦτο ἡ ὡς ἂνω ἑταιρία, ἐρχεται, τρόπον τινά, ὡς βοήθης καὶ συνεργὸς πρὸς διάσωσιν τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐναντιουμένη πρὸς τοὺς ἐργαζομένους διὰ τὴν κατάργησιν αὐτῆς εἰς τοὺς ναοὺς ἡμῶν.

Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὴν προμήθειαν τοῦ ἀνωτέρω δίσκου μετὰ τοὺς ὕμνους τῶν Χριστουγέννων, εἰς τοὺς διαθέτοντας ραδιογραμμόφωνον.